

373.

B

Rosarium aure^o

um mysticū nuper editum / per Reuerēdum
patrem sacre **theologie** professorem : in Al-
ma facultate **Theologie Parisiēsi** : fratrem
Guillemum Pepin : reformati conuentus
Ebroycēsi . ordinis fratrum **predicatorum** .

Item aliud **paruum Rosarium** ab eodem
editum : continens sermoses septem . **Inti-**
tulatum . Salutate mariam .

Clemendantur **Parissus** in vico sancti **Jo-**
cobi : sub intersignio **Lili aurei** .

20 Pn.Th.T. 563

v.16

1408 491 01

Epistola.

Reverēdo in xpo p̄i generosoq; dño dño Ambrosio venatorū in
gnis Ecclesie Ebroycen. p̄e suli optime merito frater Guillelmus
Pepin conventus sancti Ludouici eiusdem ciuitatis ordinis fra-
trum predicatorum. S. P. D.

Am in sacratissimo virginis illibate mysterio q̄d p̄iam
tacit⁹ meditarer: cū flosculos in eiusdem hortulo a me
vtesiq; digitis primouibus delectos velut amplexabū
d⁹ nūc odorari: nūc exoculari: suauariq; ocepssem: s̄
defecatisima illa om̄i sabeo arabico ve fragratior aro-
mate iuaueolentia narib⁹ admota ita ceteris sensibus
cordis ⁊ animi nuncqs̄ sarissificat: vt null⁹ vnq; cib⁹ palato gratior q̄
hic ato sit inuent⁹. Eya igit dignissime antistes qd̄ huic deesse hor-
tulo simulā dū est: vbi nihil nō abūdet: qd̄ nō redolere: Vbi nihil nō
floreat: qd̄ nō floreat: Vbi tā multa insenscentia nullog; aeris vitio
alto ve cōragio p̄ssa: sed semp̄ intacta Māt ⁊ florent vireta. S̄ quib⁹
tā mult⁹ hoc vt potissimū mihi placuit: qd̄ iter rugorosissimas ac dur-
rissimas spinas visu suauissimū ⁊ tactu lōge optimū latebat rosariū
diuino id factum metu credi par est. Inuestiganti igit michi ac ve-
nanti: nullis enim in saltibus venat⁹ incūditior p̄da ista certe neu-
tiq; vulgaris suo se ⁊ aspectu ⁊ odore p̄didit atq; obtulit: quam nō
continuo id vorax belluo deuorare: non vt improbus fenerator rez-
cōdere sum ausus). Verum alij venatori longe nimirū q̄ prior saga-
tiori tibi dignissime pater Ambrosi venator optime / munusculi loco
mittere offerre q; volui / generosi sanguinis ius: vel ad ymbriā emi-
latus: qui quod venando sit assecutus: eiusdē claritatis viris miti
ferrig. (hinc ferculorum nomen est) instituit. Sed alius alio pl⁹ po-
test. Alij igitur quibusdam p̄sicos condunt cibos. Alij nexas phi-
lira coronas). Nōnulli lauriciam apiciti / quidam clopi patinas ac
dapes terra mariq; p̄quisitas inuestigant: atq; in tanta sublaudā-
tis luxuriantiq; gule lasciuia: ⁊ ad interitū vergentes nature fragi-
litate laucinant ⁊ titillantes delitiari turbines: ⁊ id gen⁹ multa q̄
vul garium amicitiarum condimenta vocant suis amicis offerunt.
A nobis igitur p̄cul iste vitiorum fomēta ⁊ vt diuino platon: vili
est malorum esca: voluptas face s̄sar: cadāueris nulla cura sit / suum
animo nunq; emortituro pabulum sufficiat. Hoc autem erit beatis-
ime virginis (de quo loquimur) rosarium nomini tuo dedicatum: cu-
ius flosculis vbi in hac miserie ⁊ lachrymarum valle caput ornaue-
ris vbi hoc venatu animi paueris: ac tandem deuenisse locos letos
et amena vireta tuus spiritus putabitur. Hoc est rediisse i superas
venerat vnde plagas. Hic quoq; sublimi in solio iuxta altissimi tri-
bunal inter sanctissimos patres quibus pareris. Hac Ambrosia fo-
uebitur Ambrosius. i. sp̄s immortalis factus immortalitate ipsa frue-
tur. Hoc te suo rosario dei genui: ix virgo semp̄ benedicta coronabit
hoc insigni ornatus: hoc pabulo vite letus enim cū ceteris dijs im-
mortalib⁹ ⁊ ipse immortalis ages. Vale p̄sulū dignissime Ambrosi.

Ordo sermonum.

¶ Sequitur ordo

sermonum infra scriptorum per
denarium numerum rosarum.

¶ Primus denarius rosarum.
Sermo primus de rosa nobilitatis.
Sermo secundus de rosa natiuitatis.
Sermo tertius de rosa puritatis.
Sermo quartus de rosa humilitatis.
Sermo quintus de rosa uirginitatis.
Sermo sextus de rosa bone fame.
Sermo septimus de rosa fidei.
Sermo octauus de rosa spei.
Sermo nonus de rosa charitatis.
Sermo decimus de rosa gratie.
Sermo xi. de dolore christi in circumsione.
¶ Secundus denarius rosarum.
Sermo xii. de rosa parsimonie.
Sermo xiii. de rosa taciturnitatis.
Sermo xiiii. de rosa diuine laudis.
Sermo xv. de rosa gratiarum actionis.
Sermo xvi. de rosa sancte exemplaritas.
Sermo xvii. de rosa mie.
Sermo xviii. de rosa pietatis.
Sermo xix. de rosa liberalitatis.
Sermo xx. de rosa mediationis.
Sermo xxi. de rosa aduocacionis.
Sermo xxii. de dolore christi in orto.
¶ Tertius denarius rosarum.
Sermo xxiii. de rosa prudentie.
Sermo xxiiii. de rosa iusticie.
Sermo xxv. de rosa temperantie.
Sermo xxvi. de rosa patientie.
Sermo xxvii. de rosa martyrii.
Sermo xxviii. de rosa copassionis.
Sermo xxix. de rosa diuini adiutorii.
Sermo xxx. de rosa sancte uersationis.
Sermo xxxi. de rosa copassionis.
Sermo xxxii. de rosa diuini adiutorii.
Sermo xxxiii. de rosa sancte contemplationis.
Sermo xxxiiii. de rosa diuini adiutorii.
¶ Quartus denarius rosarum.
Sermo xxxv. de rosa sapientie.
Sermo xxxvi. de rosa scientie.
Sermo xxxvii. de rosa timoris.

Sermo xxxviii. de rosa consilii.
Sermo xxxviiii. de rosa intellectus.
Sermo xxxix. de rosa uoluntatis.
Sermo xl. de rosa memorie.
Sermo xli. de rosa pulchritudinis.
Sermo xlii. de rosa electionis.
Sermo xliii. de rosa uisitationis diuinalis.
Sermo xliiiii. de dolore christi in cordatione.

¶ Quintus denarius rosarum.
Sermo xlv. de rosa sancte operationis.
Sermo xlvi. de rosa gaudii.
Sermo xlvii. de rosa honoris.
Sermo xlviii. de rosa pacis.
Sermo xlix. de rosa uictorie.
Sermo l. de rosa orationis.
Sermo li. de rosa saluationis.
Sermo lii. de rosa progatiue mulierum.
Sermo liiii. de rosa benedictionis.
Sermo liii. de rosa assumptionis.
Sermo lvi. de dolore christi in crucifixione.

¶ Explicit tabula secundum ordinem rosarum siue sermonum.

¶ Incipit tabula alphabetica omnium predictarum rosarum.

Adiutorii rosa	sermo. xxx.
Aduocacionis rosa	ser. xxxi.
Assumptionis rosa	ser. liii.
Benedictionis rosa	ser. liii.
Charitatis rosa	sermo. ix.
Circumsio christi	sermo. xi.
Compassionis rosa	ser. xxxix.
Coronatio christi	ser. xliii.
Consilii rosa	serm. xxxviii.
Contemplationis rosa	ser. xxxiii.
Conuersationis rosa	ser. xxxi.
Dolor christi in circumsione de scribitur.	sermo. xi.
Dolor christi in orto describitur.	f. xxii.
Dolor christi in flagellatione de.	f. xxiii.
Dolor christi in cordatione de.	f. xliii.
Dolor christi in crucifixione de.	f. lv.
Electiois rosa describitur.	f. xliii.
Exemplaritas sancte rosa.	f. xvi.
Fame bone rosa.	ser. vi.
Fidei rosa.	sermo. viii.

Tabula alphabetica

Fortitudinis rosa	sermo. xxv.	Ad abstinentiam tria debent nos inducere vbi supra
Gratie rosa.	sermo. x.	Abstinentie triplex fructus vbi sup.
Gratiarum actionis rosa	serm. xv.	Adiurix nra maria tribus modis.
Gaudij rosa.	sermo. xlvj.	sermo. xxx. parte prima.
Humilitatis rosa.	sermo. iij.	Adiuuit nos maria in ope redemptionis quattuor modis vbi sup.
Honoris rosa	sermo. xlvij.	Adiuuat nos maria i triplici statu propter hoc: vbi supra.
Intellectus rosa	sermo. xxxvj.	Adiuuabit maria suos in finali iudicio. vbi supra.
Iustitie rosa	sermo. xxiiij.	Adiuuans triplex. vbi sup. pte. ij.
Laudis rosa	sermo. xiiij.	Adiuuat deus tria huius gratia: vbi su.
Liberalitatis rosa	sermo. xix.	Adiuuat nos scilicet tribus modis vbi. s.
Martyrij rosa	sermo. xxviii.	Ad adiuuandum desolatos tria nos inducunt: vbi supra.
Meditationis rosa	sermo. xx.	Aduersa: vide vbi flagella.
Memorie rosa	sermo. xl.	Aduocat maria p peccatoribus tribus modis. ser. xxi. parte prima.
Misericordie rosa	sermo. xvij.	Aduocatio triplex. vbi sup. pte. ij.
Nobilitatis rosa	sermo. i.	Aduocati aniarum quattuor bone conditiones. vbi supra.
Natiuitatis rosa	sermo. ij.	de aduocato spali tria tangit vbi s.
Operationis bone rosa	serm. xlv.	Angeli mediatur iter deum et nos tribus modis ser. xx. parte secunda.
Orationis rosa	sermo. i.	Angeli compatiuntur tribus generibus hominum. ser. xxix. pte. ij.
Patientie rosa	sermo. xxvij.	Assumptio beate marie in celsu cum corpe pp tribus rationibus. s. liij. pte. i.
Parsonie rosa	sermo. xij.	Assumptio est ma. i celsu tribus modis vbi. s.
Pacis rosa	sermo. xlvij.	Assumptio triplex. vbi sup. pte. ij.
Pietatis rosa	sermo. xvij.	Assumptio hominis ad officium civile tria requirit: vbi supra.
Pierogative mulierum rosa. ser. liij.		Assumptio hominis ad ecclesiasticam dignitatem tria requirit vbi supra.
Prudentie rosa.	sermo. xxij.	Assumptio ad officium iudicature tria debent habere. vbi supra.
Pulchritudinis rosa	sermo. xij.	Assumptio hominis in celsu fit tribus modis. vbi supra.
Puritatis rosa	sermo. iij.	Beneficium triplex contulit deus beate virgini ser. xl. parte prima.
Questiōis diuinalis rosa. ser. iij.		Benedicta fuit virgo maria tribus modis. ser. liij. parte prima.
Salutationis rosa	serm. li.	Benedictus homo maria a tribus. vbi sup.
Sapientie rosa	sermo. xxxij.	Benedictio triplex. vbi sup. pte. ij.
Sciētie rosa	sermo. xxv.	
Spei rosa	sermo. viij.	
Taciturnitatis rosa	sermo. xij.	
Temperatīe rosa	sermo. xxvj.	
Timoris rosa.	sermo. xxxvj.	
Victorie rosa	sermo. xlix.	
Virginitatis rosa	sermo. v.	
Voluntatis rosa	ser. xxxix.	

Explicit tabula alphabetica
 secundum ordinem rosarum siue materiarum
 Incipit alia tabula alphabetica
 generaliter complectens omnes materias ceteras in subiecto opere. Ab
 stinētia quadruplex que fuit in regle maria. s. iij. pre p. Abstinentia de hoc
 seris notant: vbi supra. pte. secunda.

Assumptio hominis in celsu fit tri
 bus modis. vbi supra. B
 Beneficium triplex contulit deus bea
 te virgini ser. xl. parte prima.
 Benedicta fuit virgo maria tribus
 modis. ser. liij. parte prima.
 Benedictus homo maria a tribus. vbi sup.
 Benedictio triplex. vbi sup. pte. ij.
 a. iij.

Tabula alphabetica

Bidicit dñs hoib⁹ splr: vbi supra
Bidicere dñm tenent specialiter
 tria hominum genera: vbi supra.
Bidictio hois ad hoies spler vbi
 s. **C**haritatis beate ma-
 rie: vide sub titulo dilectio.
Charitatis dignitas apparet i
 bus ser. ix. parte secunda.
Charitatis virtuositas apparet i
 tribus vbi supra.
Charitatis fruct⁹ spler: vbi sup.
Circuncidi voluit xps p̄p̄ ser ra-
 tiones: ser. x. parte p̄ma.
Circumfusiōe voluit xps sanguine
 fūdere pp̄ tres rōnes: vbi s.
Circumfusiōe noluit xps efficacit̄
 hominē redimere pp̄ tria vbi. su.
Cōiugataz p̄rogative sūt tres: q̄
 fuerūt i h̄gine maria: ser. li. pt. j.
Cōpatit̄ maria trib⁹ generibus
 p̄sonarum: ser. xxx. pt. p̄ma.
Cōpassio triplex: vbi supra pt. ij.
Cōpatitur nobis deus: vbi supra
Cōpatiuntur angeli tribus gene-
 ribus hominum: vbi supra.
Cōpati debem⁹ t̄b⁹ gnib⁹ hois: v. s.
Cōpati debemus x̄po patienti: vi-
 de diffuse: ser. ly. pt. ij.
Cōsiliū triplex obseruauit maria
 ser. xxxvij. pt. p̄ma.
Cōsiliū q̄b⁹ sit dādū: q̄d̄ audiēdū
 quōd ezequēdū ostēdit: vbi su. pt. ij.
Cōuersatio beate marie talis fu-
 it ser. xxxj. pt. p̄ma
Cōuersata est maria cū quinqz
 generib⁹ personarū. vbi sup.
Cōuersatio sc̄tā describit̄: v. s. p. ij.
Cōuersari cū malis ē piculosū v. s.
Cōuersatio perfectoz cuz impis
 est vitis ad tria: vbi supra.
Crucifixi xpi dolor describit̄ diffu-
 se ser. ly. parte. j. **D**
Dilexit maria filium suū ch̄ristuz
 tribus modis: ser. ix. pt. j.
Dilexit maria seipaz t̄b⁹ mōis: v. s.

Dilexit maria primū suū: vbi su.
De dilectione n̄ra vide sub titulo
 charitas.
De dolore xpi habes sub quoz ser
 mōib⁹: v. s. xi. xxij. xxiii. xliij. ly.
Eccl̄astici mediāt iter deū
 z pplm̄ trib⁹ modis: s. xx. pt. ij.
 electa z p̄lecta sunt maria ad hec
 ser. xli. pt. j.
Electio est triplex. vbi sup. pt. ij.
Eligere debemus tria. vbi supra.
Electio ecclesiastica debet ha-
 bere tria vbi supra.
Electio celestialis assimilaf̄ elec-
 tiōi ecclesiastice t̄b⁹ mōis: vbi s.
Elemosynaria maria donoz dei
 illa distribuit ser mōis: s. xvij. p. ij.
Elemosyne tres p̄ditices: v. s. p. ij.
Elemosynaz cadere sub p̄cepto
 pbatur sic vbi supra.
Elemosyna afferi danti triplicem
 vtilitatem: vbi supra
Elemosyna debet fieri tribus mo-
 dis: vbi supra. **F**
Fama beate virginis magna fuit
 it: s. vi. pt. p̄ma.
Famosa fuit maria p̄pter tria. v.
Famā bonā debem⁹ nobis procu-
 rare p̄pter hoc vbi. s. pt. ij.
Fama bona est testimonium p̄bi-
 tatis: vbi supra.
Famā p̄curant sibi mundani hoc
 modo vbi supra.
Fama bōa aliquando turpiter le-
 ditur p̄pter hoc vbi supra.
Famosa fuit maria respectu triuz
 fmo. xxxj. pt. p̄ma.
Flagellari in p̄senti diuersimode
 cōtingit fmo. xxvij. pt. p̄ma.
Flagellari in p̄senti a domino va-
 let ad tria vbi supra.
Flagella reinediantur tribus mo-
 dis. vbi supra.
Fide beate marie astruit̄ tria te-
 stimonia ser. vij. pt. p̄ma.

Materiarum.

Fidei triplex conditio describitur
vbi sup. pte. ij.

Fides e nobis necessaria ad tria:
vbi supra.

Fidei firmitas operatur tria bōa
vbi supra.

Fortior tribus fortissimus fuit ma-
ria ser. xxv. pte. j.

Fortitudo maria apparuit in tri-
bus vbi supra.

Fortitudo triplex vbi su. pte. ij. S
Gaudia est maria de tribus. serm.
xlvj. pte. j.

Gaudia e mar a de filio suo in tripli-
ci statu vbi sup.

Gaudia triplex. vbi su. pte. ij.

Gaudia hui mundi vituperatur
ppter tria vbi supra.

Gaudia celestia spūaliter sicut gaude-
re solēt hoies tpsalit vbi supra.

Gaudia celestia habet tres pprie-
tates vbi supra.

Gratia multiplicē iuenit Maria.
fmo. x. pte. i.

Gratia maximā iuenit ma. vbi. S.

Gratia inuenit maria tribus me-
diis vbi su.

Gratia a quo causatur quō ad eā
obligamur: et quibus reb? cōpare-
tur ostēditur vbi su. pte. ij.

Homine ipeccabile an possit deus
facere ser. xxxij. pte. j.

Honor triplex ea trib? exhibitus
e marie ser. xlvj. pte. pma.

Honoravit xps matrē suā i tripli-
ci statu vbi sup.

Honorauerūt angeli mariā in tri-
plici statu vbi su.

Honorare debem? beatā virginē
ppter tria vbi supra.

Honorare debem? tria genera p-
sonarum vbi su. pte. ij.

Honorare debem? deū trib? mo-
dis vbi supra.

Honorare debem? tria holm ge-
nera vbi supra.

Honorare debem? anias nostras
ppter tria vbi su.

Humilitas marie ostēditur ex p-
te trifi. ser. iij. pte. pma.

Humilitatē habedā suadet tplex
scriptura vbi sup. pte. ij.

Humilitas est ad salutē necessa-
ria: vbi supra.

Humilitas e valde virtuosa. vbi. S.

Intellect? marie fuit tripliciter.
dotat? ser. xxxvij. pte. pma.

Intellect? triplex describit? vbi. S. p. j

Intellectus efficitur bh gustati-
uus tripliciter vbi supra.

Intellectus est bh operatiu? tri-
bus suppositis vbi supra.

Intellectu suū bz q̄libet exercita-
re circa tria vbi supra.

Judicis assumptio tria requirit:
fmo. liij. pte. ij.

Judices debēt in se tria hēre vbi S

Iustitias seruauit maria respectu
trifi ser. xxij. pte. pma.

Iustitia tplex vbi su. pte. ij.

Iusti obtinent a dño triplex bonū
vbi supra.

Iust? iudex debet habere quattu-
or cōditiones vbi supra.

Laudauit maria dei potentia
miam/iustitiā ser. xij. pte. pma.

Laudare dñm tenētur lex differē-
tie creaturarū vbi su. pte. ij.

Laudare deū debemus trib? mo-
dis vbi supra.

Laudare deum debem? diuersis
temporibus vbi supra.

In liberalitate comparatur ma-
ria trib? reb? ser. ix. parte pma.

Liberalitatis marie triplex circū-
stantia vbi supra.

De liberalitate tria tangunt. vbi
supra parte. ij.

Tabula alphabetica

Liberalitas ad pauperes hoc modo remuneratur. vbi supra.

Libere arbitrii require vbi voluntas

Maria de hoc vocabulo habes aliqua sub singulis vocabulis in hac tabula contentis.

Martiriū ma. fplex. f. xxviii. pt. f. martiriū ma. triplex editio vbi su.

Martiriū marie causabatur ex tribus vbi supra

Martiriū fplex describit. vbi su. p. f.

Martirium spūale consistit circa tria vbi supra.

Martiriū innocentis quale fuerit ostenditur. ser. xxviii. parte. ij.

Martirium perfectus prodest ad tria. vbi supra.

Mediatrix est maria respectu trium ser. xx. parte prima.

Mediatio fplex describit vbi su. p. ij

Mediāt angeli ser. deū et nos tribus modis vbi supra.

Mediāt ecclesiastici inter deū et populum tribus modis vbi supra.

Mediatio inter discordantes habet quattuor effectus vbi supra.

Ad mediā maria reducebat assidue hec tria. ser. iiii. parte p̄ia

Memoriter retiebat maria fplex dei iudicii vbi supra.

Memoriam debemus habere de tribus vbi supra parte. ij.

Memoriam debemus habere de eo quod ad tria vbi supra.

Memoriam debemus habere de tribus quo ad nos vbi supra.

Memoriam debemus habere de tribus quo ad proximos vbi supra

Mia marie excedit tribus modis olim hominū miaz. ser. xviii. pt. f.

Muericordes esse debemus tribus generibus personarū vbi sup. p. ij.

Mie spūalis septē opa debemus quibus nris spendere. vbi supra.

Miaz triplicē debemus proximo impendere vbi supra.

Miaz impedere defunctis tenentis personarū genera vbi supra.

Mulierū progtatiue vitra viros sunt tres. ser. liij. parte secunda.

De hoc vide diffuse in sequentibus sub litera. p

Natiuitas marie gaudiū attulit tribus. ser. ij. parte prima.

Natiuitas ē triplex vbi sup. p. ij.

Natiuitas humana ē imunda ex parte corporis et aie vbi supra.

Nobilitas duplex fuit i maria. f. f. parte prima.

Nobilitas vnde ortū habuit ostenditur hoc modo. vbi supra pte. ij.

Nobilitatis vere tres sunt editiones. vbi supra

Nobilitas vere valde honoratur in celo vbi supra.

Obedientiē sūt septē gradus quos omnes sumit in maria. ser. xxxviii. pt. f.

Occupationē triplicē habuit maria ser. xly. parte prima.

Opera bona debemus facere propter tria vbi supra parte secunda

Operari debemus in presenti tribus modis vbi supra.

Operari debemus tribus differētis temporis vbi supra.

Orasse legitur maria tribus vicibus et per hoc ser. l. parte prima.

Orare debemus ad mariā tribus modis vbi supra

Oronis fplex p̄petas. vbi. su. p. ij

Oronis tres domicelle vbi supra.

Orare debemus pro tribus differētibus hominum vbi supra.

Oratio protegit hoīes cōtra tria vbi supra.

Oratio viri iusti impetrat tria bona. vbi supra

Oratio iterū impetrat alia tria bona

Materiarum.

na. vbi supra.

Patiētia habuit virgo maria i triplici statu ser. xxvij. parte prima. de patiētia tria notant vbi. su. p. ij. Patiētia cōmendat triplex genus scripturarū: vbi supra.

Patiētia vera est quā nō frāgūt hec tria. vbi supra.

Patiētia valet ad tria: vbi supra. Pacē quesuit seruauit: et pcurauit maria ser. xlviij. parte prima.

Pacē q̄sunt maria. cū trib⁹ vbi su. Pax triplex: vbi supra parte sc̄da.

Pax ad pximū triplex vbi supra. Pax cōmendat a trib⁹: vbi supra.

Pax cōmendat a triplici genere sanctorū vbi supra.

Pacis triplex est fruct⁹ vbi supra. parsimonia quadruplex fuit i virgine maria ser. xij. parte prima.

de parsimonia tria notāt. vbi su. p. ij. Ad parsimonia tua debēt nos inducere. vbi supra.

Parsimonia triplex fruct⁹ vbi sup. prerogatiua triplices habuit maria sermo. liij. parte prima.

Prerogatiue virginis tres q̄ fuerunt in maria vbi supra.

Prerogatiue viduarū tres q̄ fuerunt in maria vbi supra.

Prerogatiue cōiugatay tres fuerunt in maria vbi supra.

Prerogatiue mulierū supra viros tres. vbi supra parte secunda.

Puētia marie sūt s. xv. p. s. Pietas marie in dando habet sex conditiones ser. cvij. parte p̄ma.

De pietate marie. vide sub titulo elemosina.

Pudentia suaz ostendit Maria ad filiū tripliciter ser. xxij. pte. s.

Pudentia suā ostēdit maria ad angelū tripliciter vbi supra.

Pudentia suā ostēdit maria i ordine ad dyabolū hoc mō. vbi sup.

Pudentia hoīs declaratur i tribus vbi supra parte secunda.

Pudentia habet triplicem opationem vbi supra.

Pudēs debet facere tria. vbi su. Pudentie sūt tres partes subiectiue: ser. xxvij. parte secūda.

Pulchra fuit maria respectu tris ser. xli. parte prima.

Pulchritudo corporalis marie habuit tres cōditiones vbi supra.

Pulchritudo triplex vbi su. p. ij. Pulchritudo corporalis habet tres malas conditiones vbi supra.

De pulchritudine corporali notātyr tria vbi sup.

Pura fuit maria a trib⁹ ser. iij. p. s. Puritas mentis hoc mō acquiratur vbi supra parte secunda.

Querēdit dñm maria trib⁹ modis ser. xliij. parte prima.

Querēdit est dñs in tribus locis vbi supra parte sc̄da.

Querēdit est dñs mane meridie vespere vbi supra.

Querendus est dñs tribus modis vbi supra.

Reddidit maria deo p̄rio sibi p̄s habuit ser. xxij. parte prima.

Reddere debem⁹ deo tria vbi su.

Reddere debemus nobis p̄s tria vbi supra.

Saluatio angelica habet tres pulchras cōditiones ser. li. parte. s.

Saluatio triplex vbi supra pte. ij. Saluatio angelica de hoc modo mouētur tria dubia vbi supra.

Saluatio angelica ē dicēda hoc modo vbi supra.

Salutare se inuicē solēt hoies tribus modis. vbi supra.

Saluatio celestialis triplex vbi s. Sapiētor fuit maria ap̄tis p̄p̄he tis angelis ser. xxij. parte p̄ma.

Tabula alphabetica

Sapientia triplex vbi supra pt. ij. sapia hñana. s̄ hoc tria dñr. vbi s̄ Sapientia vera habet operatio- nē triplicem: vbi supra.
 Sapientia mūdāna tribus nobis appellatur vbi supra.
 Scientia donū habet triplicē actū q̄ fuit in maria. ser. xxxv. pt. i. Scientiā speculatiuā & practicā habuit maria vbi supra.
 Sciētia est triplex. vbi su. pt. ij. scia magna reprobat pp̄ tria vbi s̄ Scientia humana habet tres bonas condiciones vbi supra.
 Studium sacre scripture tria bōa operatur. vbi supra.
 Spauit s̄go maria tria s. viij. p. j. Spei diffinitio tangitur & declara- tur vbi supra pt. ij.
 Spei laus describitur: vbi supra. sp̄are debem⁹ i dño sp̄lici tpe vbi sup. **T** Taciturnitas marie habuit quōr p̄ditōes s. xij. pt. j. Taciturnitas tria bona operatur vbi supra parte. ij.
 Temperatiō tres sunt filie q̄ fue- runt in maria. ser. xxvj. pt. p̄ma. ad tēperatiā tria nos inducūt vbi s̄ Tēperatiō regulam transgrediūt- tur tria hominū genera vbi supra
 Timor ē triplex ser. xxxvj. pt. j. Timor rez sp̄lex vbi sup. pt. ij. Timor mūdān⁹ respicit tria vbi su. Timor seruilis reperitur in trib⁹ gener b⁹ hominum vbi supra.
 Ad timorem rationalem triplicē inuitatur. vbi supra. **U**ictoriā habuit maria de sex. ser. xlij. pt. j.
 Victoria triplex vbi sup. pt. sc̄da. de victoria corpali tria t̄gūt v. s̄ Victoria confertur a domino tri- plici medio vbi supra.
 Victoria olim obrinuerunt vir- gines de tribus. vbi supra.

virginū p̄rogatiue sūt tres. s. ljj. viduarum p̄rogatiue sūt tres que fuerunt in maria vbi supra.
 Virginitas marie s̄cribit̄. s. l. p. j. Virginitatem suāz tribus modis conseruauit maria vbi supra.
 virginitas marie impugnat̄ au- ctoritatib⁹ q̄ soluuūt vbi supra
 Virginitas commēdat̄ a multis vbi supra parte. ij.
 virgitas p̄seruat̄ s̄b⁹ mōis vbi su. virgitas alte p̄mias̄ i celo vbi su. vita cōtēplatiua & actiua fuerunt p̄figurate tripliciter ser. xxxij. p. ij. vita cōtēplatiua p̄cellit actiua qd̄ p̄batur tripliciter. vbi supra. Vit. cōtēplatiua in casu p̄termis- tis p̄pter actiua: qd̄ probatur tri- bus rationibus. vbi supra.
 Volūtas marie habuit tres bōas cōditōes. ser. xxxix. pt. p̄ma. s̄ volūtatē tria notāf. vbi su. p. ij. volūtatē bonus vsus affert̄ tri- plicem vtilitatem. vbi supra. volūtas ē libera trib⁹ mōis vbi su. De volūtatē efficaci aut inefficas ci ponunt̄ tres p̄itates. vbi su. **X**ps circūcidi voluit p̄pter sex ra- tiones ser. xj. pt. p̄ma.
 Xps i erate tenera sanguinē effun- dere voluit p̄pter tria vbi supra. Xps effundendo sanguinē in cir- cūcisiōe gen⁹ humanū efficaciter nō redemit pp̄ tria. vbi supra.
 Xps i orto capi voluit p̄pter tria ser. xxij. parte p̄ma.
 Xps q̄re nō liberauit nos solo nus tu declaraf. ser. xxxij. pt. j.
 xps q̄re voluerit tāta pati oñdit̄ vbi. s̄. Xpi dolor i crucifixiōe de- scribit̄. ser. lv. pt. p̄ma.
 Xpi dolor i cruce fuit maxim⁹ p̄ p̄ter sex vbi supra.
 Xpi dolor in passiōe fuit multipli- citer p̄figuratur: vbi supra.

Tabula dñicalis p totū annū.

Xpo patiēti debemus cōpati put nos tria iducitēz figura pphā exēplū. Et q̄libet horū itēz tplex vbi lu. ¶ Explicite tabula alphabētica sicutis operis.

¶ Incipit alia tabula dñicalis. p totū annū iuxta materiā euāgelioz ex dñō assumit thēma. Deū remittit lector ad infra p̄sentas rosas sc̄dū materiā subiectam.

Dñica s̄ma post trinitatem. Pater abraā misserere mei. lu. xvj. de rosa misericordie s̄mo. xvij.

Aliud thēma.

Mēdic⁹ cupiebat saturari d̄ micis q̄ cadebat de mēsa dimitis: vbi lu. de rosa parsimonie s̄mo. xij.

Dñica sc̄da post trinitatem

Hō quidā fecit cenā magnā et vocauit multos. Luc. ix.

de rosa liberalitatis. s̄. xix.

Aliud thēma.

Pauperes ac d̄biles: cecos et claudos introduc huc. vbi supra.

de rosa pietatis.

Dñica t̄ta post trinitatē.

Gaudium est angelis dei sup vno peccatore p̄nitam agente. luc. xv.

de rosa gaudij s̄mo. xlvj.

Aliud thēma.

Cōgratulamini michi quia iuenti dragmā quā pdiderā. vbi supra.

de rosa gratiarū actiōis: s̄mo. xv.

Dñica quarta.

Estote misericordes: sicut et p̄f̄r̄ ster misericors ē. Luc. vj.

de rosa mie. ser. xvij.

Aliud thēma.

Mate et dabit vobis vbi supra.

de rosa liberalitatis s̄mo. xix.

Aliud thēma.

nolite iudicare et nō iudicabimini. de rosa taciturnitatis s̄. xlvj.

Dñica quinta.

Noli flere. lu. l. d̄ ro. tior. s̄. xxxj.

Aliud thēma.

Exi a me quia hū p̄ctā sū dñe. vb. s̄. de rosa humilitatis. s̄mo. iij.

Dñica sexta.

Nisi abūdauerit iustitia v̄ra plus s̄ scribarū et phariseoz nō irabis t̄s regnū celoz. math. v.

de rosa iustitie s̄mo. xlvj.

Aliud thēma.

Vade recōsiliari fratri tuo vbi su.

de rosa charitatis. s̄mo. ix.

Itē de rosa pacis s̄mo. xvij.

Dñica septima.

Misereor super turbam. mat. xlvj.

de rosa misericordie s̄. xvij.

Aliud thēma.

Pisciculos paucos b̄didit vbi su.

de rosa benedictionis. s̄. lvi.

Dñica octaua.

Omnis arbor bona fruct⁹ bonos facit. math. vj.

de rosa sc̄tē operationis s̄mo. xv.

Aliud thēma.

Afructib⁹ eoz cognoscei eos vbi s̄.

de rosa sc̄tē quēstatiōis. s̄. xxxj.

Dñica ix.

Laudauit dñs villicū iniquat⁹ q̄a pudēter fecisset. lu. vi. de ro. p̄ns dērie s̄. xlvj.

¶ Aliud thēma.

Facite vobis amicos de māmōs iniquitatis vbi supra.

de ro. pietat⁹ siue elemos. s̄. xvij.

Aliud thēma.

Quid hoc audio de te vbi supra.

de rosa bone fame ser. vj.

Dñica decima.

Dom⁹ mea dom⁹ orōnis ē. lu. xix.

de rosa orationis sermo. l.

Aliud thēma.

Vidēs ciuitatē sicut sup illā. v. s̄.

de rosa cōpassionis. ser. xxx.

Dñica vndecima.

Jesuno bis i sabbato. Lu. xvij.

de ro. p̄sinōie siue abstīnētie. s̄. xvj.

Aliud thēma.

Ois q̄ se exaltat humiliabit vbi su.

de rosa humilitatis sermo. iij.

Tabula dñicalis p totū annū.

- ¶** Aliud thema
Descendit hic iustificat⁹ in domū
suam: vbi supra.
De rosa puritatis, sermo. iij.
Item de rosa gratie ser. x.
¶ Dominica. xij.
Suspiciō i celū igenit mar. vij.
De rosa compassionis: ser. xxix.
¶ Aliud thema.
Quanto eispcipiebat tāto magis
plus predicabant vbi supra.
De rosa diuine laudis serm. xiiij.
¶ Dominica. xij.
Diligēs dñz deū tuū: r. p̄xim tuū
lu. x. De rosa charitatis: serm. ix.
¶ Aliud thema
Fecit miām in illi: vbi supra.
De rosa misericordie sermo. xvij.
Aliud thema.
Plag' s iposuit⁹ abierūt vbi supra
De rosa martirij. fmo. xxvij.
¶ Dominica. xiiij.
Cecidit i facie añ pedes ei⁹ grās
agēs. lu. vij. De rosa grāz actio-
nis. f. xv. Aliud thema.
Cecidit i facie añ pedes ei⁹ vbi. s.
De rosa humilitatis fmo. iij.
Aliud thema.
Fides tua te saluū fecit: vbi sn.
De rosa fidei fmo. vij.
Dominica. xv.
Nolite solliciti esse dicentes quid
ec. matth. vij.
De rosa spei sermo. vij.
¶ Aliud thema.
Querite p̄mū regnū dei: vbi sup.
De rosa q̄stiois diuinalis f. xliij.
Dominica. xvj.
Accepti omnes timor Lu. vij.
De rosa timoris fmo. xxxvj.
Aliud thema.
Magnificabant deū vbi supra.
De rosa diuine laudis fmo. xiiij.
Dominica. xvij.
Ois q̄ se hūiliat exaltabit lu. xiiij.
- De rosa humilitatis sermo. iiii.
Aliud thema.
hō qdā idropic⁹ erat añ illū vbi s.
de rosa pietatis. fmo. xvij.
Aliud thema.
Illi tacuerunt vbi supra.
De rosa taciturnitatis sermo. xij.
Dominica. xvij.
Mētū iposuit iel⁹ lauceis mt. xxi
De rosa taciturnitatis fmo. xij.
Aliud thema.
Magister quod ē mādatū magnū
in lege vbi supra.
De rosa consilij sermo. xxxvij.
Aliud thema.
Diligēs dñz deū tuū ec. vbi. sup.
De rosa charitatis sermo. ix.
Dominica. xix.
Vidit fidem illorum mat. ix.
De rosa fidei sermo. vij.
Aliud thema.
Offerebant ei paraliticū iacentē
in lecto vbi supra.
de rosa patientie sermo. xxvij.
Aliud thema
Videntes turbe timuerūt vbi sn.
de rosa timoris serm. xxxvj.
Aliud thema.
Glorificauert deum q̄ dedit pote-
statem talem hominib⁹ vbi sup.
de rosa grarum actionis fmo. xv.
Dominica. xx.
Misit seruos suos vocare iuita-
tos ad nuptias mat. xxij.
De rosa liberalitatis ser. xij.
Aliud thema.
Nolebant venire vbi supra
De rosa voluntatis sermo. xxxix.
Aliud thema.
Ille obmutuit vbi supra.
de rosa taciturnitatis fmo. xij.
Aliud thema.
pauci electi vbi supra.
de rosa electionis sermo. xliij.
Dominica. xxj.

Iuxta materiã euãgelioꝝ.

Credidit ipe ⁊ dom⁹ ei⁹ rota. xiiij.
De rosa fidei. sermo. viij.

Aliud thema.

Rogabat eum. vbi supra.

De rosa orationis. ser. l.

Aliud thema.

Frat quidam regulus cui⁹ filius
infirmabatur. vbi supra.

De rosa nobilitatis. sermo. j.

Dñica vigesima secunda.

Patentiã habe i me. mat. xvij.

De rosa patientie. sermo. xxij.

Aliud thema.

Miserus est dñs serui sui vbi. 3.

De rosa mie. sermo. xvij.

Itē de rosa pietatis. sermo. xvij.

Itē de rosa cõpassionis. ser. xxix.

Dñica vigesimatercia.

Reddite que sunt cesaris cesari:

⁊ que sunt dei deo. Math. xxij.

De rosa iusticie. ser. xxij.

Item de rosa prudentie. ser. xxij.

Consiliũ interunt vt caperent eũ

in sermone. vbi supra.

De rosa consilij. ser. xxvij.

Dñica vigesimaquarta.

Fides tua te saluũ fecit. mat. ix.

De rosa fidei. sermo. vij.

Aliud thema.

Adorabat eum. vbi supra.

De rosa honoris. ser. xlvii.

Aliud thema.

Si tetigero tm̃ vestimentũ eius

salua ero. vbi supra.

De rosa spei. ser. viij.

Dñica. xxv.

¶ Hi emem⁹ panes vt m̃. hi. io. vj.

De rosa pietatis. ser. xvij.

Aliud thema.

Illi hoies cũ vidissent signũ qd̃

fecerat iesus dicebant. Quid hic est

vere ppheta vbi supra.

De rosa fidei. sermone serptimo

Aliud thema.

Cũ gr̃as egisset distribuit discipulis.

bentibus. vbi supra.

De rosa gratiarũ actiõis ser. xv.

Aliud thema.

Unũq̃sq̃ modicũ qd̃ acci. vbi. 3.

De rosa parsimonie. sermo. xij.

Dñica prima aduentus.

Ecce rex tuus. math. xxi.

de rosa nobilitatis. ser. i.

Aliud thema.

Ecce rex tu⁹ venit tibi m̃suetus

sedens super asinam. vbi supra.

De rosa hũilitatis. sermo. iiii.

Aliud thema.

Plurima turba strauerunt vestimenta

sua in via. vbi supra.

De rosa honoris. sermo. xlvii.

Aliud thema.

Bñdicit⁹ q̃ venit i noie dñi. vbi. 3.

de rosa bñditiõis. sermo. lvi.

Dñica secũda aduentus.

Erunt signa in sole ⁊ luna ⁊ stellis

vbiq̃ ibi arefictib⁹ hoib⁹ h̃tio

re. luc. xxi. de rosa tioris. s. xxxvj.

Aliud thema.

Respicite ⁊ leuate capita ṽra qm̃

appropinq̃t redẽptio ṽra. vbi. 3.

de rosa spei. sermo. viii.

Dñica tertia aduentus.

Tu es qui venturus es an aliũ

expectamus. Math. xj.

de rosa fidei. sermo. vij.

Item de rosa spei. sermone. vij.

Aliud thema.

Item renunciate iohanni que aus

distis ⁊ vidistis. vbi supra.

de rosa bone fame. sermo. vj.

Dñica quarta aduentus.

Non sum dignus vt soliam ei⁹

corrigiam calcamentũ. Jo. j.

de rosa humilitatis sermo. iiii.

Aliud thema.

Ego ṽ clamãr̃ i deſto. vbi. 3.

de rosa sc̃tẽ puerlatiõis. ser. xxi.

Itē de rosa cõreplatiõis. s. xxxij.

Aliud thema.

Tabula dñical' p totū añū

Medius vestrum stetit quē vos
nescitis. vbi. 3.

De rosa mediatiōis. ser. xx.

Dñica ifra oct. natiui. dñi.

Benedixit illis symeon. luc. ij.

de rosa bñdictionis. sermo. liij.

Aliud thema.

Ecce positus est hic i rufinā lu. ij.

Fiat eius de dolorib' xpi: vide i

tabula. Aliud thema.

Iesus pñciebat sapiētia. vbi. 3.

de rosa sapiētie. sermo. xxxiij.

Aliud thema.

Iesus pñciebat gratia. vbi. 3.

de rosa gratie. sermo. x.

Aliud thema.

Vixit cum viro suo annis septem

a virginitate sua. vbi. 3.

de rosa h'ginitatis. sermo. v.

Dñica ifra oct. regum.

Stupēbant omēs q' eū audiebant

sup prudētia r rñsis ei'. Luc. ij.

de rosa prudentie. ser. xxij.

Aliud thema.

Ecce pater tu' r ego dolentes q'

rebamus te. vbi. 3.

de rosa qñtōis diuinalis. f. xliij.

Dñica pma post oct. epy.

Crediderūt i eū. discipuli'. Jo. ij.

de rosa fidei. ser. v. Aliud the.

Unū non habent. vbi. 3.

de rosa parsimonie. sermo. xij.

Idem thema.

Unū non habent. vbi. 3.

de rosa compassionis. ser. xxix.

Dñica. ij. post oct. epy.

Dñe si sū dign' vt ires sub rectis

meis. mat. viij. de rosa hūilitatis.

ser. iij. Aliud thema.

Sicut credidisti fiat tibi. vbi. 3.

de rosa fidei. sermo. vij.

Aliud thema.

Secure sūr eū turbe mlte. vbi. 3.

de rosa scē' quērsatiōis. ser. xxxi.

Dñica tertia post oct. epy.

Dñe salua nos perim'. mat. viij.

de rosa spei. sermo. viij.

Aliud thema.

Quid timidi estis modice fidei.

vbi. 3. de rosa fidei. sermo. vij.

Dñica. iij. post oct. epy.

Seminauit bonum semen i agro

suo. Matthei. xij.

de rosa intellectus volūtāt' r me

morie q' sunt tria semia q' seiauit

dñs i agro aie. f. xxxviij. xxxix. xl.

Dñica in sepuagesima.

Erūt primo mane cōducere ope

rarios in vineam suā. Mat. xx.

de rosa scē' operationis. ser. xlv.

Aliud thema.

Erunt nouissimi primi r pmi no

uissimi. vbi. 3.

de rosa hūilitatis. sermo. liij.

Aliud thema.

Q' iustū fuerit dabo vob'. vbi. 3.

de rosa iusticie. ser. xxvii.

Dñica in sexagesima.

erūt q' seiat seiare semē su. lu. viij.

de rosa scē' opationis. serm. xlv.

Aliud thema.

fructū afferūt in paciētia. vbi. 3.

De rosa patientie. sermo. xxvij.

Dñica in quinquagesima.

Iesu filij dō misere mei lu. xviii.

De rosa mie. sermo. xvii.

Aliud thema.

Fides tua te saluū fecit. vbi. 3.

de rosa fidei. sermo. vij.

Aliud thema.

Omnis plebs vt vidit dedit lau-

dem deo. vbi. 3.

de rosa diuine laudis. ser. xliij.

Dñica pma quadragesime

Ieiunauit quadraginta diebus

r q' draginta noctibus. Mat. iij.

De rosa parsimonie. sermo. xii.

Aliud thema.

Assumpsit eum in montem excel-

sum valde. vbi. 3.

Iuxta materiã euãgelioꝝ.

De rosa sc̄te tr̄eplatiõis. f. xxxij.

Aliud thema.

Reliquite eum dyabolus. vbi. f.

De rosa victorie. sermo. xliij.

Dñica sc̄da q̄dragesime.

Mulier maḡ ē fides tua. mat. xv.

De rosa fidei. serm̄. vij.

Aliud thema.

fiat tibi sicut vis. vbi. f.

De rosa voluntatis. ser. xxxix.

Aliud thema.

Non respondit ei verbũ. vbi. f.

De rosa c̄aciturnitatis. ser. xliij.

Aliud thema.

Domine adiuua me. vbi. f.

De rosa adiutorij. sermo. xxx.

Dñica. iij. quadagesime.

In pace s̄it oia q̄ possidet. lu. xi.

De rosa pacis. sermo. xliij.

Aliud thema.

Fortis armatus custodit atrinũ suum. vbi. f.

De rosa fortitudinis. serm̄. xxxv.

Aliud thema.

Ex tollens vocẽ quedã mulier dixit illi. Beat⁹ v̄eter. xc. vbi. f.

De rosa p̄rogatiue singularũ mulierum. sermo. liij.

Dñica quarta q̄dragesime.

Subijt in montẽ iesus. Jo. vij.

De rosa sc̄te tr̄eplatiõis. f. xxxij.

Aliud thema.

Distribuit discumbentibus quãsum volebant. vbi. f.

De rosa liberalitatis. ser. xix.

Aliud thema.

Unde emenuis panes vt manducarent hi. vbi. f.

De rosa cõpassionis. ser. xxxix.

Dñica in passione.

Quis ex vobis arguet me de peccato. Jo. viij.

De rosa puritatis. sermo. iij.

Aliud thema.

Quare nõ creditis mihi. vbi. f.

De rosa fidei. sermo. vij.

Aliud thema.

Ego demoniũ nõ habeo. vbi. f.

De rosa patientie. sermo. xxxvij.

Aliud thema.

Honouifico patrẽ meũ. vbi. f.

De rosa honoris. ser. xliij.

Dñica in ramis.

Ecce rex nr̄. Mathei. xxi.

De rosa nobilitatis. ser. j.

Aliud thema.

Venit tibi mansuetus. vbi. f.

De rosa humilitatis. ser. iij.

Aliud thema.

Turbe que p̄cedebant ⁊ que seq̄bantur clamabant dicentes. Ozanna filio dauid. vbi. f.

De rosa diuine laudis. ser. xliij.

Pro die veneris sancta.

Nota de dolore xpi in orto: i flagellatione: in coronatiõne in cruce fixiõne. Vide in locis suis. yez ser. xxiij. Itẽ. xxxij. Itẽ. xliij. Itẽ. lv.

Pro die sc̄to pasche.

Maria magdalene ⁊ maria iacob ⁊ salõe emerit aro. xc. mar. xxi.

De rosa p̄rogatiue singularũ mulierũ. sermo. liij.

feria secunda pasche.

O stulti ⁊ tardi corde ad credendũ. Luce. xxiiij.

De rosa fidei. sermo. vij.

Aliud thema.

Acceptit panẽ ⁊ bñdixit. vbi. f.

De rosa bñdictionis. sermo. liij.

feria tertia pasche.

Stetit iesus in medio discipulõũ suõꝝ. Luce. xxiiii.

De rosa mediatiõis. ser. xx.

Aliud thema. Pax vobis. vbi. f.

De rosa pacis. sermo. xliij.

feria quarta pasche.

Vado piscari. Jo. xxi.

De rosa sc̄te opationis. ser. xliij.

Dñica in octa. pasche.

Tabula dñical p totū ānū

Pax vobis. Jo. xxi.

De rosa pacis. sermo. xlviii.

Item de rosa salutationis. ser. li.

¶ Aliud thema.

Thomas erat cū eis. vbi supra.

De rosa scē puerfatōis ser. xxxj.

¶ Aliud thema.

Sauisi sūt discipuli viso do. vbi. 3.

De rosa gaudij. sermo. xlvj.

¶ Dñica p̄tia p̄ oct. pasche.

Bonus pastor animam suam dat

pouibus suis. Jo. x.

De rosa charitatis. sermo. ix.

Itē de rosa martyrij. ser. xxviii.

¶ Aliud thema.

Alias oues habeo que non sunt
ex hoc omni. vbi supra.

De rosa electionis. ser. xliij.

¶ Dñica sc̄ba post oct. pasche.

Natus est hō in mundū. Jo. xviij.

De rosa nauitatis. ser. ij.

¶ Aliud thema.

Gaudiū v̄z nēo tollet a yo. vbi. 3.

De rosa gaudij. ser. xlvj.

¶ Dñica t̄tia post oct. pasche.

Arguet mūdū d̄ iusticia. Jo. xvij.

De rosa iusticie. ser. xxiiij.

¶ Aliud thema.

Tristitia impleuit cor v̄z vbi. 3.

De rosa compassionis. ser. xxxij.

¶ Aliud thema.

Expedit vobis vt ego va. vbi. 3.

De rosa assumptōis. serm. liiij.

¶ Dñica. iij. post oct. pasche.

penite ⁊ accipietis. Jo. xvij.

De rosa ofonis. sermo. l.

¶ Aliud thema.

Gaudiū v̄m plenū sit vbi supra.

De rosa gaudij. sermo. xlvj.

¶ In die ascensionis.

Exprobrauit incredulitatē illoꝝ

Marci. xvi.

De rosa fidei. sermo. viij.

¶ Dñica infra oct. ascensionis

Ab initio mecum estis. Jo. xv.

De rosa scē puerfatōis. ser. xxxj.

¶ In die penthecostes.

Si quis diligit me sermonē meū

seruabit. Jo. xliij.

De rosa charitatis. sermo. ix.

¶ Aliud thema.

pacem relinquo vobis: pacē me
am do vobis vbi supra.

De rosa pacis. sermo. xlvij.

¶ In die trinitatis.

Ois q̄ credit i ip̄m nō p̄bit. io. iij.

De rosa fidei. sermo. viij.

¶ Explicit tabula subiecti opus
culi s̄m omnes dñicas totū annū.

De rosa nobilitatis. Ser. prim^o.

Incipit quinquagena sermo-

num psalterij seu rosarij genitricis dei semperq; virginis marie quos anno domini millesimo quingentesimo tertio decimo: edidit in conuentu Ebroicensi. diui ordinis fratru p'dicatoru: frater Guillelmus pepin in alma facultate Parisien. sacre theologie professor: atq; predicti ordinis et conuentus alumnus.

Intentio actoris in opus sequens.

Rosa planior: intellectu dicendorum aduertens q; modus orandi beatissimam dei genitricem mariam cum patrinolis: diuersa apud diuersos sortit nomina: prout diffuse declarauit in paruo tractatu alias per me edito. quintitulatur. Salute maria. Na apud nonnullos vocat psalterium: apud alios capelletu: apud alios cecos et comun: rosariu. Unde in presenti opusculo posequimur vltimum titulum qui appellatur rosarium: sub numero quinquagenario. Intentionis autem mee est deducere quinquaginta prerogatiuas christifere marie sub appellatione rosarum: et consequenter descendendo ad mores et praxim ostendere quomodo debemus coronare nosmetipsos predictis rosis seu prerogatiuis. post quemlibet autem de narium numerum rosarum alba

rum designantium ipsam dei genitricem mariam subiungemus rosam vnam rubeam designante aliquid mysterij xpi passionis. Et sic in toto hoc tractatu annotabimus. lxx. sermone qui poterit declamari ad populum tempore quadragesime: siue quocumq; alio tempore iuxta descriptionem lectionis et predicationis.

Sequitur ergo thesaurus generale ad dictam materiam.

Sermo primus de rosa nobilitatis.

Dico

nenus nos rosas. Sapient. q.

Prima igitur rosa coronata: ratione spiritalis: siue

ferti dicitur generis nobilitas. Hac autem rosa coronata: insignata fuit dei genitrix virgo: prout canit ecclesia dicens.

Regali ex progenie maria exorta refulget. Eius autem generis nobilitas diffuse et aperte deducitur Math. i. Ubi palam ostenditur quomodo descenderit ex genealogia patriarcharum / Regu et principum. Non enim aliter christus dicitur filius Dauid: nisi per mariam / a qua sola totum corpus suscepit. Propterea Ambrosii. lib. ii. de virginibus in admirationem tante nobilitatis protulit dicens. Quid nobilitus dei mater? Quid splendidius ea quam splendor eternus elegit? Quid castius ea que corpus sine corporis contagione generauit: hecille. Sed
a. j.

De rosa nobilitatis.

fortasse dices ista nō coherere sibi: q̄ scz maria fuerit de tanta generosa et nobili p̄sapia orza / et q̄ postmodū cōtraxerit cū viro paupe Ioseph artis scz fabu facto rie seu lignu factorie. Ad quod dicēdū q̄ reuera illa duo bene stāt simul in v̄itate. p̄sertim cum sepe videamus multos ex alto genere descendisse: et reb⁹ secundis partū abundare / siue qz hereditas i multis partita est: siue p̄pter aduersantē fortunā: q̄ hūc hūliat: et hūc exaltat. vñ Senec. ad Luciliū epistola xcij. Nihil inquit p̄uatim: nihil publice stabile est. Tam v̄būm q̄ hominum fata voluntur. Item idem tragedia vij. Regnōis magnis fallax fortuna bonis: in precipiti dubioqz nimis excelsa loco. Nunq̄ placidam secepta quietē. Alia ex alijs cura fatigat: v̄cratqz animos noia tempestas: v̄ precipites regū calus fortuna rotat. Item tragedia. vij. Quicq̄ v̄ltū fortuna tulit natura leuat. Et valeri⁹ maximus li. v. Mortalium inquit ne gocia fortuna versat. Ex his igitur liquide patet non esse nouum neqz mirum Ioseph et Mariam eius consortem ex regio genere descendisse: et opere manuum suarum victum et vestitum que fuisse. Illu ligna parādo. Istam acuet fuso operando. Unde p̄figurata fuit in illa muliere forti de q̄ Salos. puerb. xxxj. loq̄tur dicēs q̄ quesuit lanam et linum et operata est consilio manuum suarū. Et post pauca. Manum suaz misit ad fortia: et digiti sui apprehēderunt fuscum. Cur autē fugo maria tā generosa volunt manibus laborare et inde sibi victū quere:

re-ratio assignat cū ibidē subinfertur. Panē ociosa non comedit hoc igitur arēdant nob: les mulieres q̄ dedignant manib⁹ labore: sed potius volūt tēpōi et quieti corpali inferuire: p̄pter q̄b⁹ i varias et graues sepe cadunt tēpōtiones et pctā. vñ Ezech. xvj. hec fuit iniquitas sodomie / sororis tue: supbia / saturitas panis / et abūdātia: et ocium ipsius: et filiarū ei⁹. Patet ergo de labore cui insudabat regina angeloz. de Ioseph autē certū habem⁹ ex sacro euāgelio / qm̄ faber erat. Propterea iudei de xp̄o que putabant naturalem ipsius Ioseph filium dicebant. Unde huic tanta sapientia et virtutes: Nonne hic ē fabri filius? et Mar. xij. Sup quo dicit Christus. q̄ ideo fabio lignario desponsata fuit maria / qz xp̄s ecclesie sp̄s: sus omne salutem hoīm p̄ lignū crucis operaturus erat. Legit autem in hystoria tripartita lib. vj. c. xliij. q̄ cū Iulianus apostata inuenisset in via quendā pbuz catholicū / interrogauit eū sub his v̄bis. Quid inquit nunc facit i celo ille galile⁹ tu⁹ filius fabri: per que intelligere volebat christum que dedignabat p̄p̄tio noie exp̄mere. Ad que ille. Certe inqt facta bucat tibi feretri ad recolendū i breui cadauer tuū: qm̄ p̄phetas de victna ei⁹ morte: sicut rei post modū pbauit euē⁹. Interit enim ille misabiliter: adeo: vt viscerib⁹ putrefactis simū nō p̄meat⁹ digerēdibiles enutret: sed celestus os q̄b⁹ nomē xp̄i tā turpiter blasphemauerat. Hui⁹ regestiois organū factū est. atqz nō multo post i bello cōtra persas occubuit. hec autē incidentaliter dicta sunt circa

Sermo primus.

nobilitate generis siue carnis hinc
genus marie. Sed propter hanc nobilitate
sanguinis: ioseph planti? flo-
ruit in ea nobilitas vite et motus.
Cum enim dicit hiero. l. epistola ad
cellantia: quod summa apud deum no-
bilitas sit clarum esse virtutibus: con-
stat ex hac parte dicta hinc lum-
me nobilitate/virtute quod claruit omni
genere virtutum/ vix charitate/
humilitate/humilitate/fide: et humilitate.
Unde merito prefinita est per ruth
de qua dicit Boetius. Scit omnis po-
pulus mulierem esse virtutis. Ruth
ergo quod interpretatur festinans: recte
mariam significat: de qua Luc. 1.
dicit quod postquam ab ea recessisset au-
gelus Gabriel: mox abiit cum festi-
natione in montana iudee: et intra-
uit domum zacharie et salutauit Eli-
zabeth. Scit autem omnis populus
fidelis hanc Ruth mulierem esse vir-
tutis. i. omni virtute dotata. Scit
autem istud: tum testimonio scripturarum
tum testimonio angelico: tum preceptio-
ne profetiarum et beneficiorum eiusdem.
Ad hanc igitur mulierem tamquam genitricem vir-
tute nobilem propius accedamus.
et ynam rosam. i. ynam salutatio-
nem angelicam ob reuerentiam tamquam
nobilitatis illi porrigam? quia
post deum non est persona neque sur-
sum: neque deorsum nobilior cui ser-
uire et famulari possim? preter il-
lam. Patet ergo ex dictis quomodo
virgo gloriosa coronata fuerit
rosa nobilitatis.

Consequenter per edificationem nostram
videndum est quo nam pacto debe-
mus merito ipsos coronare rosa no-
bilitatis. Nobilitatis inquam non car-
nis et sanguinis quod corpus est bonis et
malis sed motus et virtutis. Pro cuius
evidentia de ipsa rosa nobilitatis
tria folia describemus.

Primum dicitur originis.
Secundum conditionis.
Tertium retributionis.

Primum igitur folium huius rose
nobilitatis dicitur originis. Pro
quo notandum quod dicit Boetius de
consol. l. iij. p. 1. Nobilitas est
quedam laus veniens de meritis pa-
rentum. Et hoc loquendo de vera
nobilitate. Quod si sit questio de nobi-
litate abusiva seu usurpativa: illa
laudem habuit a violentia et crude-
litate tyrannorum qui pauperes et sim-
plices opprimerunt/ et super eos
domini usurpauerunt. Et quod videtur
superiores: ideo se nobiles vo-
cauerunt. Sicut dicit magister in
hystoria scolastica de nemroth gy-
gante: quod cepit pumus et potens
in terra et robustus venator homi-
num. Extinctor et oppressor amote diuini
dei. Quorum quod gloriantur se esse no-
biles: et sunt pauperum opprессores:
filii et heredes sunt illius tyranni
crudelis nemroth et nemrothide apa-
pellari possunt: potius quam nobiles
et domini. Et profecto hodie multi sunt
nemrothide: quod ferme omnes sunt
pauperum opprессores. In cuius etiam
signum ille aues dicuntur nobiles
quod sunt rapaces: et quod de preda viuunt/
sicut per de aquila et falcone. Leo est
quod ceteris animalibus dominus: nobilior est ce-
teris crudelior/ et superbior. plinius et
dicit quod nobilitas thaurorum est totius
hinc aspectus: fronte cornuta gesta-
re aures acutas et erectas tenet bel-
lualibus proferre/ et arenam dispergere:
atque hinc de iactare. ita et hodie illi
reputantur nobiliores: quod superiores
et feruiores: et quod sunt animalibus simpli-
cibus. i. pauperibus nequiores: quod sicut scis
vult aciem aures suas ad libet au-
ditum adulationes/ et quod hinc frontem
cornutam: per relationem et gestum superbiorum
a. d.

De rosa ꝑclare natiuitatis.

Itē proferre alijs bellū per inu-
riarū & contumeliarū illationē vt
pote vocādo pauperes villanos
& billitrianos. Item q̄ sciunt are-
nam diuitiarū spargere per pro-
digā largitionem. vcz in banque-
tis/famulis/equitaturis/ornatu
& pretiositate vestium. profecto
hec sunt signa nobilium moder-
noz pro maiori parte. Unde pe-
trus blesē. i. quadā epistola. Or-
do inq̄ nobilitū & multum est or-
dinem nō tenere. Nā hodie cui-
os inhonesti? & turpius loquitur
qui minus deū timet: qui detesta-
bilis iurat: qui ministros dei vi-
liscat: qui ecclesiā non vcretur.
Ille nobilior reputat. ꝑ. opterea
bñ dicit Greg. in dialogo li. i. ca.
xvi. q̄ nobilitas gñis nonnullis so-
let parere ignobilitatē mentis.
Vera ergo nobilitas ortum hñt
nō ab humana origine. q̄ sic esse-
mus omnes nobiles: nec vnus in
hoc alium excederet: cū sum⁹ ab
eodē principio sez deo. Itē ab eo-
dem patre & matre ꝑgeniti scilicet
Adam & Eva: sed ortum hñt
a virtute & animi a generositate
¶ Scdm folijs rose nobilitatis di-
cis conditionis. Sunt em̄ plures
pulchre cōditōes hē nobilitatis
¶ Prima est vite honestas & irre-
prehensibilitas. Ut em̄ dī Piero.
ad cellanciā nobilem mulierē scri-
bens. nescit xp̄iana religio ꝑfo-
nas accipere: nec cōditōes homi-
nū: sed animos inspicit singuloz
Seruum & nobile de moribus ꝑ-
nūciat. Sola apud deū libertas
est nō seruire peccatis. Sola apō-
deum nobilitas. est clarū esse vir-
tutibus. Quid enim apud deum
i. vnus nobilior Petro: qui tamē
piscator & paup fuit. Qui demq̄

in femina beata Maria illustr⁹
fuit: que tamē sponsa fabri deseri-
bitur. Sed illi piscatori & paupe-
ri a xp̄o clauēs regni celestis tra-
dunt. Et sponsa fabri meruit esse
mater illius a quo ipse clauēs pe-
tro tradite sunt. Hec ille. Ille er-
go apō deū est nobilior q̄ iustior:
q̄ sanctior: q̄ hūilior. q̄ ad paupe-
res largior: q̄ in charitate dei & ꝑ-
ximi seruictior: q̄ in fuitio dei ꝑm-
ptior: qui in aduersis patientior
et fortior: q̄ in ꝑiperis cautior / q̄
ab amore hui⁹ scilicet distātor: et q̄
in hac mortali vita nichil aliō q̄-
rit. ꝑter iugiter inherere deo. Ta-
liter nobiles fuerūt scilicet dei apō:
de quib⁹ scribēs Bern. ad Euge-
niū papā dicit: q̄ gen⁹ apōstolorū
non aliunde nobile fuit: q̄ mortū
ingenuitate. atq̄ fidei fortitudine.
Et ꝑ oppositū illi rustici sunt
& villani qui faciunt vilis opa: q̄
tūcūq̄ gloriē se hñe gñis nobi-
litate. Johā. viij. Qui facit ꝑctm
seruus est peccati. hoc autē ꝑpul-
chie deducit Christo. sup̄ Marth.
in opere imperfecto. homel. iij. ex-
ponens illud verbum iudeorum
ad xp̄m. Pater noster Abraham
est. Quid inquit ꝑdest ei quē so-
didat mores gñario clara aut qd
nocet illi generatio vilis quē mo-
res adornant & nobilitat: & ipse se
vacuum ab omnibus bonis acti-
bus ostēdit: qui gloriatur in ꝑa-
tribus. Quid profuit Chan q̄ fu-
it Noe fili⁹? Nonne separat⁹ de
medio filioꝝ: qui secundū carnē
frater fuerat natus secundū ani-
mum factus est seruus. Nec fa-
milia ei⁹ facta potuit dēdē ipios
ei⁹ mores. Aut qd nocuit abrahe
q̄ patrē hñt tharā luthēoz deo
rū cultore: Nōne separ⁹: est a gñe

De rosa nobilitas.

motus fugit ab eis. At vero ipsi nobiles a tantis multis de comuni lege suscipi. Propter quod deo dicit esse grati. et omnino ceteris magis intenti. Ut enim dicit Gregorius in homilia. ix. cum augentur dona. rationes etiam crescunt donorum. Preterea ipsi nobiles dicit esse grati suis subditis a quibus nutriuntur et pascuntur. Ipsi enim non laborant neque arant. agros non colunt nec serunt. nec metunt. similiter vites non culti uas domos non edificat: cibos non parant. sed subditi et pauperes hec et his similia pro eorum utilitate agunt et operantur. pro tantis igitur beneficiis debent esse grati ipsi beniuoli et affabiles suis subditis. et non tyrannice eos tractare: alias sunt deterioris conditionis et crudeliores leonibus qui recognoscunt beneficia factores suos. Sunt etiam si secus faciunt deterioris canibus. Ut et dicit Ambrosius in exameron libro. vi. c. xiiij. canibus natura quadam insensibilis est referre gratiam benefactori. et sollicitas excubias pro dominorum suorum salute pretendere. dicitur in super ubi supra quod ipsi canes tenaces et memores sunt beneficiorum utque benefactorum adeo ut in latrones profligare sint parati pro domino suo et extraneorum accessus nocturnos prohibere et mori pro dominis atque cum dominis sint parati. Sepe et comperti sunt insurrexisse in necatores dominorum suorum: sicut idem Ambrosius ibidem refert de quodam siue Antiochene ciuitatis. Vide ibi ad locum si vis historiam. Exemplo igitur canum debet domini temporales tueri et defendere subditos suos ab opprobriis: considerantes quia de eorum labore et sudore uiuunt. Sed profecto in multis solum nomen nobilitatis habentibus ali-

ter contigit ipsi nepe sunt primi in persecutione suorum subditorum et in depredatione substantiarum eorum quibus non satis est ab ipsis recipere sentus et iura debita: nisi etiam reliquam partem substantiarum quibus ab eis auferantur: siue gratiose: siue uolenter. Sunt etiam plerique in eos qui accipiunt: oues et boues: frumentum: uinum: et oleum: a subditis: scilicet quod iustum fuerit: pollicentes se illis daturus. sed reuera. aut non soluitur: aut raro: aut partem tantam. Secundum quod placet eis non habito respectu ad equitatem. Quod si propter hoc conquerantur pauperes: minas graues et multiplices illis inferunt. Ita ut interdum non audeant os suum aperire: neque iustum iudicium interpellare. Ecce quomodo mutatus est color optimus nobilitatis et nobilitatis. Sed de hoc hactenus. Tertium solum rose nobilitatis dicitur retributio. vniuersisque et nobilis mercede recipit secundum suum laborem. Nam qui iuste se habuerit ad proximum: a pie ad deum regnum consequetur eternum: atque de eo post partem exitum poterit dici illud ecclesie. xxxj. Porcum transgredi et non est transgressus: et facere mala et non fecit. Ideo stabilita sunt bona illius in domo. et elemosinas eius enarrabit omnis ecclesia sanctorum. Ideo autem sapiens spem facit mentionem de enarratione elemosinarum nobilis et potentis quia illis est potissimum medicum quo talis potest ad regnum peruenire eternum: si enim nobilis se excusare de ieiunio propter corporis teneritudinem. Ite de longa et magna peregrinatione. propter domesticam curam. Ite de multiplici et varia oratione. propter spem spernitam. Sed nunquam poterit se excusare de elemosinarum largitione. Certe minime.

Sermo secundus.

Nā si se excusare vellet de illi diceret. Diuinitē iō te feci. vt dū sup- sua dāres remediū peccatis tuis acq̄res. vt dī Aug. s. iij. de nati. dñi. Beat⁹ ergo nobilis & diues q̄ in p̄senti intelligit supegens & pau- perē: qm̄ i die mala. i. in die mort⁹ aut iudicij generalis liberabit eū dñs. supple a p̄tate demōis & a pe- riculo eterne dānatiōis dñs cōfer- ue r eū sez in p̄senti/ab oī malo/ & vi- uificet eū/ p̄ ḡsam contra mortem peccati/ & beatum euz faciat i ter- ra viuētuz. i. in celo vbi homies viuēt nunq̄ postea morituri. Hec ē & retributio nobilit̄/nō tam car- ne q̄ virtute. Qui autēz habueēt nomen nobilitatis: & ingnobiliter vixerit aliam percipient retribu- tionem vtz cū dyabolo & angelis ei⁹: dicente scriptura. Ezech. xx. vi. stat⁹ senobiles ei⁹ in terram. i. in infernū qui est terra miserie et te- nebraruz vbi ymbra mortis & nul- lus ordo sed & c. Nō est psal. psal. cxlij. premisisset de electis q̄ post diem iudicij exultabunt in gloria letabūtur in. c. i. exult. dei in gut- ture. cōsequenter subdit. & gladij accipites in manib⁹ eorum q̄ scili- cet gladij accipites scindunt ex- vtraq̄ partes: hoc ad faciē daz vī dictam in nationib⁹. i. de nationi- bus malorum quos sancti iudica- bunt & approbatiue cum xp̄o incre- pationes in populis. qz ipsi sancti increpabūt malos. sap. v. Stabit iustii magna constantia aduersus eos q̄ se angustiauerūt & qui abstu- lerunt labores eoz q̄liter fecerunt nobiles tyrāni & crudeles i subdi- tos. Seq̄. ad alligādos reges eo- rū i cō. ac. Nā tūc p̄ncipes tyrāni. & nobiles morib⁹: ignobiles & ilub- ditos s̄hiani. ligabūtur i ill⁹ p̄edi-

bns ferreis in carcere iferni. iuxta illū mat. ij. ligatis manib⁹ & pedi- b⁹ qz tūc nō erit liberū exire de car- cere iferni de q̄ subdit mittite euz in tenebras exteriores. In cui⁹ s̄- gna le gif. iiii. Reg. xxv. qz rex Ba- bilōis cepit Iherlm. Et apphenso rege Sedechia: vinxit euz cathe- nis & adduxit eū in Babylonē. Ba- bylō autē q̄ cōfusio interpret̄ recte i- fernū s̄ḡt vt est oimoda p̄fusio cu- ius rex ē diabol⁹ q̄ in p̄senti capit reges & maḡtes abutētes sua po- testate & nobilitate: & tandē ducit eos secl̄ in babylonē inferni. Qui cō- ḡs igit cupit dictā captiuitatem inferni euadere studeat in p̄senti se ipm̄ coronare rosa nobilitatis mox & virtutis iustiaz xp̄ifere ma- rie: que nobis p̄ponit tanq̄ specu- lum & exemplar totius nobilitat̄ spiritualis: cuius meritis et preci- bus benedictus eius filius Ihes⁹ xp̄s nobis p̄ferat in p̄senti gratiā & in futuro gl̄iam eternam. Amē.

¶ Sermo. ij. de Rosa p̄cla- re natiuitatis.

Ronemus nos rosas. supra. ij. ¶ Secūda rosa corone s̄ ue ferti sp̄ualis d̄ p̄cla- ra natiuitatis q̄ quidez rosa recte seq̄tur rosam nobilitat̄ eo qz nobilitas sequitur ventrem. hac autē rosa insignitatis insigni- ta fuit dei genitrix v̄irgo put ca- nit eccl̄a. sicut spina rosa genuit Iudea mariā. hec autē rosa p̄clara natiuitat̄ marie adeo redolē- s fuit qz odorem suum effudit neduz super terram. veruetiam supra ce- los. & vsq̄ ad abyssos. de p̄mo ca- nit eccl̄a. Natiuitas tua dei ge- nitrix v̄irgo gaudium annuncia- uit ynuerſo mundo. De. ij. simil̄ a. iij.

De rosa p̄eclare natiuitatis.

canit ecclesia in introitu misse diei
festi p̄dicte natiuitatis q̄ de ipsi^o
marie natiuitate gaudet angeli.
De tertio eccl̄i. xxiiij. p̄fūdū abyssi
penetraui. Verisimile ei ē q̄ an
geli reuelauerūt s̄ctis patrib⁹ in
libro degētib⁹ h̄c marie natiuita
tē: 2 fm hoc d̄r p̄fūdū abyssi pene
trasse. Tūc aut̄ cepef̄t gaudere di
cti patres sentiētēs ip̄us sue libe
ratiōis de p̄pe imminere. Et hoc est
q̄d d̄r abacuch. iij. Dedit abyssus
vocē suā vocē in q̄ exultatiōis et
gratiaz actiōis. Sequit̄ altitudo
man⁹ suas leuauit. Altus in sacra
scriptura q̄nc̄ capif̄ v̄ro profundū
fm q̄ d̄ns vt petro. Duc in altum
mans. i. in p̄fūdū maris. Altitudo
ergo tūc man⁹ suas leuauit. quan
do sancti patres de certitudine na
tiuitate beate p̄ginis letificati. Ḡ
tias egerit deo. Naz q̄admodū
captiuū gaudet de nouo aduēu re
gine in aliquā ciuitatē sperātes se
liberādos ob reuerētis̄ dicti aduē
tus 2 ingressus. Ita 2 sancti illi pa
tres attendentes nouum marie in
gressus in hunc mundū per suā na
tiuitatē gauisi sūt gaudio magno
In cui⁹ figura legitur Judith. xv
q̄ ingrediente Judith ciuitatē Be
thulie cū capite holofernis quem
decolauerat: popul⁹ acclamabat
illi laudes dicens. Tu gloria hie
rusalē tu letitia israel: tu honorifi
centia populi nostri que fecisti vi
rilitē: 2 confortatū est cor tuuz eo
q̄ castitatē amaueris: 2 post viri
tuuz alterū nescieris. Ideo 2 ma
nus d̄ni confortauit te: 2 ideo eris
benedicta in eternū. Et dixit om̄is
populus fiat fiat. Ad p̄positū per
Judith que iterpretatur confitēs
vel gloriificās significat virgo ma
ria que reuera cōfessa est multas y

pore suaz virginitatē corā angelo
cū dixit. viz nō cognosco. Luc. j.
Itē suā humilitatē corā d̄no cū di
xit. Ecce ancilla d̄ni: fiat mihi 2c.
vbi supra. Itē suā pietatē coram
hoib⁹ cū in nuptiis deficiēte vmo
dixit filio suo. Vniū nō h̄bit Jo. ij.
Ecce q̄ recte maria vocat̄ Judith
i. cōfiteēs. Itē fuit gloriificās sup
ple dei magnalia. sicut pr̄z in illo
cātico. Magnificat. p totū practi
ca si vis. hec igit̄ Judith igressa
est ciuitatē Bethulie quādo p̄mis
nata ē sup terrā q̄ ē ciuitas mor
taliū 2 certatū in p̄lo cōtra carnem
mūdū 2 dyabolū. abstulit aut̄ hec
nostra Judith i ingressu hui⁹ mū
di caput holofernis qui iterpeta
tur infirmitas descensionis qui re
cte significat dyabolū qui descēdē
do de celo factus est is̄tm: quia
in naturalibus vulneratus. hui⁹
igitur holofernis caput dicitur ab
stulisse cum contra eū p̄ualuit ne
in suo ortu eam morderet per cul
pā fm q̄ in figura dictū fuerat p̄
me mulieri. Ipsa cōteret caput tu
uz. gen. iij. Quid igit̄ popule chri
stiane nobis restat agēdū nisi pro
rūpere in eius laudes de tanta vi
ctoria in sua p̄clara natiuitate ha
bita. Et ad hoc peragēdū nos ad
monet mater nostra eccl̄ia dicēs.
Decantemus in hac die semp vir
ginis marie laudes 2 p̄conia. Ois
homo omni hora ipsam ora 2 im
ploza eius patrocinia. p̄salle p̄sal
le q̄sū toto oris cordis voce voto
aue plena gratia. Dicam⁹ ergo il
li 2 signāter cōfratres sui rosariū.
Tu gloria hierusalē supple trifi
phātis. Unde ipsa videtur dicere
illud Esa. xlvj. dabo in syon salu
tē: 2 i hierusalē gloriā meā. Tu le
titia israel. i. populi fidelis qui in

Sermo secundus.

presenti videt deū per fidē ⁊ glori-
tas tibi famulari. Sapi. viii. Nō
h̄z amaritudinē cōuersatio illius:
nec tedū cōuict⁹ illi⁹ ⁊ letitiaz et
gaudiū. Nā cōiter serui marie vi-
uūt in letitia spūs fm illō. ps. Si
cus lerāriū omniū habitatio ē ⁊ te.
Sequit⁹ tu honorificētia ppli nr̄i.
Illi em̄ qui sūt de confraternitate
dei genitricis marie faciūt q̄dam
mō vnū iter se: ⁊ quāsdā sanctā cō-
gregationē pur diffuse ostendi in
paruo nro rosario titulato. Salu-
tate mariā. hui⁹ itaq; populi pec-
cularis. ipsa maria ē honorificen-
tia. vt pote p̄ma regia ⁊ abbatissa
hui⁹ sacre cōgregationis ⁊ cōfrat-
nitatis. Nā ad ipsam p̄mo facta ē
⁊ potrecta organo angelico ipsa sa-
lutatio Aue gratia ⁊c. propterea
merito dicere p̄t illud Eccl̄i. xiiii.
Radicaui i populo honorificato.
i. sū p̄ma radix ⁊ fundatrix huius
sancte cōfraternitatis sp̄ialis pro-
pter quā populus in ea ascriptus
multū honorificatur: quia non est
parum esse quodā modo cōfratrē
aut cōsoriorē regine celi. Ecce quō
radicaui in populo honorificato.
Tm̄ ergo honorē nullus parupē-
dar. sed corde ⁊ opere amplectē
Sequitur i textu ex libro Judith
Propterea supple tu maria es glo-
ria hierl̄: letitia israel: ⁊ honorifi-
cētia populi nostri quia tu fecisti
virilit. vt pote in oibus operibus
tuis sub serui femine virilē gerēs
animū: ⁊ nō mollē qui de facili ad
queq; aduersa frāgitur ⁊ cōforta-
tū ē cor tuū. i. i gratia cōfirmatū.
eo q; castitatē. i. virginitatē ama-
ueris. ⁊ post virū tuū. vtz Joseph
alterū nescieris. Quāuis ei vt pie
credidit Joseph mortis debitū sol-
uerit ante xpi passionē: nō tū alte

ri viro nupsit maria. Oigit virgo
sanctissima pp̄ hec q̄ dicta sunt de
te ⁊ his similia man⁹ d̄m̄ fortitauit
te. te specialiter p̄tendo ⁊ ideo
eris benedicta in eternū scz p̄ glo-
riā q̄ prius fuisti b̄ndicta p̄ gratiā
in tua sanctissima natiuitate. Vel
b̄ndicta. i. b̄ndictōe digna fm q;
b̄ndicet⁹ a deuote tibi decantāti-
bus capellētū seu rosariū. dicat er-
go ois ppl̄s hui⁹ sanctissime cōfrat-
ternitat⁹ fiat fiat. Et ob reueren-
tiā sue iocūde natiuitatis offerat
illi vnā rosā. i. semel salutationem
angelicā ad artificiose cōponēdū
sp̄iale ei⁹ coronā siue fertū vt co-
ronetur rosīs nr̄is quaten⁹ ei⁹ me-
ritis coronemur in celis.

Cōsequēter p̄ edificatione nos-
tra vidēdū est quō coronari debe-
mus rosa p̄clare natiuitatis. Ad
cuius euidentiā sciendū q; in rosa
natiuitatis tria inuenio folia d̄m̄
soliū color ⁊ multū inter se differe-
tia fm q; triplex est natiuitas. vtz
Naturalis
Virtualis
Criminalis.

C p̄mū igit foliū huius rose est
valde imūdū ⁊ fedū. p̄mo qdē
ex parte aie que tūc infecta est ori-
ginali culpa. Nā ex quo aia p̄mo
infundit⁹ corpori in vtero matris
vsq; q; paruul⁹ baptizet. talis aia
subiacet originali culpe. propter
ea apo. Ephe. ij. dicit q; oēs nasci-
mur filij ire. i. cuz pctō originali ⁊
obligatione ad penā eternā: vt di-
cit glo. interli. Neq; em̄ prop̄ ali-
ud maledixit Job diei natiuitatis
sue d̄cēs. Pereat dies i qua nat⁹
sum. Job. iij. Sed q; nascimur cuz
p̄dicta imūditia originalis cul-
pe ab eadez lauamur ⁊ mūdāmur
in baptisimo. Et hoc est quod ait

De rosa preclare natiuitatis.

Augu. in lib. de fide ad petru. c. xxiij. firmissime iquit tene & nul latem dubites omnem hominem qui p concubitu viri & mulieris concipit cu pcto originali nasci. Impietati subditu mortuz subiectu & ob hoc nature ire filiu nasci. De qua bt aplus. Eram & nos natura filii ire sicut & ceteri a qua ira nullu liberabit nisi p fide mediatoris dei & hominum iesu christi q sine pcto concipit sine pcto nat sine peccato mortu: peccatu p nobis factu e. i. sacrificiu factu e p pctis nris hec ibi. Sz fortasse quis qre d parerit xpianis & per sacramentu baptismi regeneratis & ab originali mudatis nascitur filius cu origia li. Nemo em alteri dat quod non habet: qud ergo dat & transfudit parces xpiani originale in parvulu cu amplius ipm non habent. Ad hoc respodet Aug. de verbis apostoli. fer. xiiij. per tale similitudine. pone inquit iustu baptizatu tanq granu purgatu. No at tendis qz de grano purgato nascitur frumentu cu palea siue qua seminatu fuerat. hec ille. Beatu aute thomas prima sede. q. lxxxi. art. iij. i so. ad scdm rñdes ad hac obfessione d q baptizati gñant non quide inqstum renouati seu regenerati per baptismu: sed inqstū ad huc aliquid retinent de vetustate peccati. Et quis in parentib' baptizatis non remaneat originale peccatu qstū ad reatum aut culpam: remanet tamen qstū ad fontē: & ideo nō mirū si ex parentibus baptizatis generetur: proles cu originali culpa. Ecce qz sedum & immundū est solum natiuitatis naturalis ex parte anime. Refert consequēter hoc idem persuadere

ex parte corporis seu carnis. Solumō em sap. vii. describēs mērias cōceptiois & natiuitatis hūane de seipso loquit tāq i psona omniū dicēs. Sū qdē & ego mortalis hō similis oib': & ex genere terre no illius q prior fact' ēr i ventre matris figūat' sū caro. decē mēsu rpe coagular' sū in sanguinem ex semine hois & delectamēto sōnū cōueniēt. Et ego nat' accēpi cōmune aere. Similiter factā decēdi terrā & primā vocē simile oibus emisit plorās. Nemo em ex regib' habuit aliud natiuitatis inuitū. Un' ergo introit' est oibus ad vitam & similis exitus hec ibi patet ergo qz viliis & feda sit hominis cuiuscūqz conceptio & qmifera atqz lugubris natiuitas & generatio ex utero. Propterea natiuitate hominis potius sūendū ē qz gaudendum: de morte autem ediuerso. Unde August. libro de visitatione i firmoz cap. j. dicit sic. Audenter pronūcio quia pncipiū vite hominis initium dolorū est. Fuere philosophi hoc nō ignorātes qui in ortu pueros lugebāt: in morte a sit gaudebant: hoc signifi cantes qz homo ad labores nascitur: ad requiē autez moritur. Sicut ille Dauid & de ortu & de vita filij quez de Berabeze susceperat intantū est cōtristatus: vt duz puer aduineret lugens & incantus maneret. mortuo autē parulo & gauderet & cenaret. hec ibi. Itē ad idem proposituz loquens Ambro. libro de fide. resurrectio nis. c. ij. bt sic. Ferātur fuisse populi qz ortus hominis lugerēt obitu: qz celebrarēt. Nec qdē ipudēter. eos em qui in hoc vite solum venissent merēdos putabant: eos

Sermo secundus.

vero qui ex istius mundi procellis
& fluctibus emerissent non inuito
gaudio plequendos arbitrabant.
Nos quoque natales dies defictorum
obliviscimur. & est quo obierunt die
celebri solemnitate renouamur. Hec
ille. **N**on ergo scriptum est Ecclesiastes
vii. Melior est dies mortis die nati-
uitatis. **T**ertio quod dies natiuitatis
est ingressus ad miseriam vite hu-
ius. sicut illud Job. xiiij. Non natus
de muliere breui vixit tempore repletur
multis miserijs. Sed dies mortis
preferimus quo ad iustos est egressus
& liberatio ab omni pena & mi-
seria. Apoc. xiiii. amodo iam di-
cit spiritus ut requiescant a labo-
ribus suis. **T**er secundo quod dies na-
tiuitatis est ingressus ad laborem
homo nascitur ad laborem. Sed di-
es mortis potissime que ad iustos
est ingressus ad requiem sempiternam
sicut quod ipsis defunctis optamus
eternam dona eis domine. **T**ertio
tertio quod dies natiuitatis est ingres-
sus ad statum culpe: ignorantie et
tenebrarum: dies autem mortis quo ad
iustos est ingressus ad statum glorie
omnis scientie & lucis eterne. pro-
pterea refert solus de populo tra-
ctum quod apud ipsos leta sunt funera.
sed luctuosa puerperia. **N**az gau-
dent traces quando pareres & a-
mici moriuntur: lugent autem quando
nascuntur. **P**ropter hanc igitur tri-
plicem causam concludimus cum sa-
pienter quod melior est dies mortis die
natiuitatis. **E**t sic patet de primo
folio predicte rose natiuitatis.
Cum folijs predicte rose nati-
uitatis est valde clauus & mundus & di-
citur natiuitatis virtualis: de qua
loquitur christus omnibus salutes
consequi volentibus cum dicebat

Joh. iij. Oportet vos nasci denovo
Ista autem natiuitas primo fit in ba-
ptismo ubi christus est tanquam pater & ec-
lesia tanquam mater. **E**t quod non fue-
rit sic natus non potest saluus fieri. **N**isi
quit saluator ubi in supra. quod renatus
fuerit ex aqua & spiritu sancto non potest
introidre in regnum dei. **H**ec autem spi-
ritualis natiuitas quod fit in baptismo
presupponit natiuitatem naturalem.
Quia ut habet de consanguini. disti-
ctus. quod in maternis. **Q**ui natus
sicut Adam non est sicut christus regene-
rari non potest. **N**ec enim dici
eum regeneratio potest: quod gene-
ratio non precessit. **S**i autem hec
virtualis natiuitas in baptismo fa-
cta fuerit presequens peccati vicia-
ta reiterari potest per sequentem
penitentiam. propter quod ezech. xviij
dicitur quod si quis fecerit omnes abo-
minaciones in quibus quis pecca-
re potest: & consequenter eas relin-
quere voluerit vita viuet. **V**iuere igitur
vita gratie in presenti & glorie in fu-
turo. **S**i ergo velimus viuere vita
glorie & ad celeste regnum perueni-
re. debemus primo probare quod su-
mus regenerati per gratiam. **Q**uia
ut habetur extra de ordine cogni-
tionis. c. iij. **N**atiuitas prius pro-
banda est: eo quod non valet successio
nisi prius probetur legitimatio. **I**n
super renascuntur homines spiritualiter
deuotum ingressu religionis appro-
bate: atque mutantur in viros alte-
ros: adeo ut dicat beatus **Th**o. ii
ij. q. cxxxix. art. iij. in so. ad tertium
quod rationabiliter dici potest quod per ingressum
religionis aliquis consequatur remis-
sionem omnium peccatorum. **S**i enim aliquibus
elemosynas facit homo potest sta-
tuz satisfacere de peccatis suis sicut illud
Dan. v. Peccata tua elemosynis re-
dime: multo magis in satisfactione

De rosa preclare natiuitatis.

pro omnibus peccatis sufficit quod aliquis se totaliter diuinis obsequiis incipit per religionis ingressum quod excipit omnem generis satisfactionis etiam penitentiae publice: ut habet in decretis. xxriij. q. ij. ammonere. Unde in vitis patrum legitur quod eandem gratiam consequuntur religionem ingredientibus quam plequuntur baptizati. hec ille. Item idem doctor. iij. sen. dist. iij. q. iij. arti. iij. q. iij. l. sol. ad tertium ad idem propositum confirmandum recitat quod ut legitur in vitis patrum: qui dicitur pater vidit eandem gratiam descendentem super eum qui habitum religionis assuuebat: et super eum qui baptizabatur. Ecce igitur istum potest religionis ingressus per quem homo istum cumque prius peccator iustificat ab omnibus etiam istius ad culpam et penam. Et profecto istud deberet multos peccatis inodatos ad religionem allicere: dum modo velint emendare vitam suam. O igitur beata trinitas natiuitatis virtualis: que celebratur per baptismum per penitentiam sacramentum et per religionis ingressum: sicut patet ex dictis. Et breuiter de omnibus illis quod sic nascuntur: spiritualiter potest intelligi illud Jo. i. Qui non ex sanguinibus neque ex voluntate carnis: neque ex voluntate viri ex deo nati sunt. Et vere ex deo tales nati sunt: quod solus deus facit eos sic spiritualiter nasci: quod solus peccata remittit. Tertium folium a dorso rose natiuitatis est folium nigrum. horridum et omni abominacione atque corruptione plenum et vocatur natiuitatis diabolus est. Cuius quidem natiuitatis diabolus est pater: prout innuit christus iudeis: et consequenter omnibus peccatoribus loquens. vos loquitur ex parte diabolo estis. Jo. viij. Item Ezech. xvi. Pa-

ter tuus amor. Dicit enim Augustinus lib. i. questionum euangelistarum. c. vi. quod intantum quod filius est diaboli in quantum est peccado imitatur. Ergo si pater filius est diaboli similis inuidus. Item inuidus luxuriosus. Item gulosus et generaliter quodcumque facit voluntate diaboli filius eius est. Vbi cum christus premisset de peccatoribus loquens. Uox ex parte diabolo estis: mox subiunxit dicens: et desideria patris vestri vultis facere. Opera ergo desideria monstrat qui filii dei sunt: et quod diaboli: quia ut dicit Augustinus ad fratres in heremo ser. xlv. vniuersusque cuius opera facit: eius filius appellatur. Quotquot ergo taliter generantur atque nascuntur per culpam filii diaboli degeneres sunt et bastardi: ut potest degenerates a vera dei filiatione et generacione facta in regeneracione baptismali: aut in reconciliacione sacramentali. Quo fit ut tales amplius non assimilentur patri celesti quod eos genuit nisi forte modo generati secundum quod facti sunt ad dei imaginem et similitudinem istius ad naturam. Refert enim Augustinus in questionibus super secundam questionem. xxiij. dicens scriptum esse in libris antiquissimi medici hippocratis quod fuerit mulier quod puulum peperit vtriusque parenti dissimile: propter quod quasi suspectade adulterio punita fuisset morte: nisi memoratus medicus soluisset questionem dicens forte intra cubiculum talem esse picturam. Intra ergo cubiculum respicitur talis pictura inuenitur: et sic mulier illa a suspitione liberatur. Ad propositum pictura intra cubiculum ad cuius aspectum mulier concepit filium illi picture simile significat diabolicam illusionem et temptationem quod intramittit diabolus fantasmatam monendo et variis mulierum speciebus

Sermo tertius.

etia que nunq̄ forte fuerit appa-
tere faciēdo. Sicq̄ ad aspectum
dicte sēptationis concipit hō dolo-
rem ⁊ tandem parit iniquitatem
cū plēni cōsentum p̄bet h̄mōi ten-
prationi. Ecce q̄sō homo nascit̄
filius diaboli de generando a dei
filiatione que erat p̄ gr̄am. Hoc
em̄ mō natus est iudas fili⁹ dia-
boli s̄m q̄ x̄ps inuit dices: q̄ bo-
nū erat illi si nar⁹ nō fuisset hō il-
le. Math. x. xvi. Sed n̄quid p̄ter
diabolicā sēptationē hec natiui-
tas ⁊ filiatione criminola vtrū h̄z a
parētib⁹ v̄t pote qui ex malis pa-
rentib⁹ ḡnatur futur⁹ sit malus?
p̄fecto vt in plurib⁹ ita est. vt
em̄ dicit Chulostom⁹ in ope icō-
pleto. home. xlvij. Que sit arbor
in fructu cognoscit̄ ⁊ fruct⁹ p̄ ar-
borē demonstratur. Sic parentes
cognoscūt in filiis: ⁊ filij p̄ pa-
rētes. Itē post pauca. Testimo-
nia inq̄ de filiis mores s̄gur pa-
rentū. Q̄ si p̄ fuerit bon⁹ ⁊ mal⁹
fuerit mala/aut ecōuerso: n̄r fue-
rit bona/ ⁊ p̄ mal⁹/interduz filij
parē sequunt̄: iter dū matrē: iter
dū oēs parētes. T̄n̄ fr̄q̄nti⁹ est:
vt filij p̄rem sequant̄. Si aut̄ am-
bo fuerit ec̄les/ aliqui sit vt de bo-
nis parētib⁹: mali filij exeat. De
malis aut̄ parētib⁹ boni filij: sed
raro. Ecce em̄ regula h̄iane na-
ture est: vt ois hō nascat̄ duos o-
culos h̄is ⁊ q̄nos digitos. Nihil
lomin⁹ aliquid vt manifestent opa
dei nascit̄ homo aut sex digitos
habens/ aut oculos omnino non
habens. Sicut ergo extra regulam
nature raro euenit: vt defor-
mus nascatur: sic ⁊ extra regulaz
nature raro p̄cedit: vt dissimilis
nascat̄ fili⁹ parētib⁹ suis. hec ibi.
Aduertendū autem circa hoc est

q̄ q̄tūctiq̄ parētes fuerint flagi-
tiosi: nō propterea inficitur nati-
uitas filij quin possit ⁊ valeat vir-
tuosis existerē tpe mo. vñ Aug.
et recitatur distm. lvi. vñ dicit̄ q̄.
Unde cumq̄ inquit homines na-
scantur si parentum virtus non se-
ctantur honesti ⁊ salu erunt. Se-
men enim hominis ex qualicūq̄
homine dei creatura est: ⁊ eo ma-
le vtentibus male erit nō ipsum
aliqui malū erit. Itē dicit eadem
c. nasci dicitur sic. Nasci de adul-
terio nō est culpa ei⁹ qui nascitur
sed illi⁹ qui generat. hec ibi. pa-
rētib⁹ ḡnatur ex dictis qualiter nati-
uitas criminola p̄curatur a dia-
bolo mediāte praua voluntate. in-
ter dū etiam ex mala educatione
⁊ ex parentū peruersa exēplarita-
te. Quibus omnib⁹ non obstāti-
bus potest homo p̄ bonū voluntatis
vltimū vna cū dei gratia q̄tū-
ctiq̄ pur⁹ fuerit flagitiosus itē
atq̄ iterum ⁊ vsq̄ septuagies se-
p̄ies regnasti natiuitate virtua-
li que est rosa pulcherrima ⁊ mu-
ro odore fragrās qua debemus
nos coronare istar dei genitricis
marie q̄ semel per gr̄am dei nata
nunq̄ demiceps mortem incurrit
sp̄ialis: cur⁹ precib⁹ nos p̄menda-
te debem⁹: vt tandē cū ea regna-
sci mereamur i celesti gl̄ia. Quā
nobis p̄cedat q̄m trinitate. ⁊c.

¶ Sermo tertius de ro-
sa puritatis.

Oronem⁹ nos rosas
Sap. ij.

¶ Tertio rosa coro-
ne siue ferti sp̄ialis:
vt vite puritas: q̄ q̄-
dē rosa recte sequit̄
ad solam natiuitatē: q̄ pur⁹ ē ali-
qd̄ esse q̄ purū esse. Hac aut̄ rosa

De rosa puritatis.

insignita fuit dei genitrix virgo
fm q de ea canit ecclia i officio
sue natiuitatis dicens. hec est re
gina virginum q genuit regē ve
lut rosa decora. i. pura & munda.
Fuit itaq; pura & hoc multiplici.
¶ Primo quidē ab originali fm
q p muniter tenet ecclesia. Can.
iij. Tota pulchra es amica mea
& macula nō est in te. Uñ Augu.
in libro 3 duos hereses. Uñ sor
des in maria: Que nec in concipi
endo libidinem: nec in parien
do passa est dolorem: Unde sor
des in domo in q null⁹ habitator
terre accessit: Sol⁹ ad eā eius ca
bricator & dominus venit. Item
Ansel. de ceceptu hgmali. c. xij. et
xij. Dicebat vt hois xpi ceceptio
de mfe purissima fieret. Nempe
decēs erat vt ea puritate q maior
sub deo neq; itelligi hgo illa ma
teret. ¶ Secōdo pura fuit ab actu
ali pctō tā mortali q; veniali. Uñ
Augustin⁹ libro de natura & gra
tia. Excepta inquit hgmie marie
de qua propter honorem domini
nullam prorsus habere volo que
stionem: si omnes sanctos et san
ctas cum hic viverent congrega
re possem: & interrogare vtrū essēt
sine peccato: quid fuisse respōsus
putamus: nisi quod ait Joānes:
Si dixerimus quia peccatū non
habemus. &c. Item Bernardus
in epistola ad canonicos Lugdu
nenses. Magna iquit fuit sancti
ficatio hieremie: qua potuit vita
re facilius culpā mortaliū. Ma
ior sanctificatio Joānis baptiste
qua potuit vitare frequentia ven
ialia. Maxima hgmie marie: q
potuit vitare: immo vitauit omne
peccatū. O hōta marie prerogati
ua / o hōta gratia / o hōtum priuile

gium. Ecce em̄ clamat Joannes
dicens. Si dixerimus q; pctū nō
habem⁹: ipsi nos seducim⁹ / & ve
ritas in nobis non est. Jo. i. Itē
paulus. Ro. iij. Qs inq; pecca
uerūt et egent gloria dei. i. iustifi
catione p quā apparet de⁹ gliō
in nobis. vt exponit glofa iherl.
Itē clamat Salom. Ecclesia. vij.
dicens. Virum de mille vnū rep
peri supple iustū: et absq; peccas
to mulierem: vnam notū epperi.
Clamat etiam cunctis audire vo
lentibus regius ppheta dicens.
Omnes declinauerūt simul iusti
les facti sunt / nō est qui faciat bo
num: nō est vltq; ad vnū: videlicet
christū. his ergo allegationibus
et omnibus similibus non obsā
ribus que de communī lege expo
nende sunt / stat & cōstat christi
se ram mariam vitam absq; oi pecc
cato duxisse. hinc deuotus Ber
nardus epistola. clxxij. ad cano
nicos Lugdunēses scribit dicens
Ego puto q; & copiosior sanctifi
cationis benedictio in mariā de
scenderit: q; ipsius non solū factifi
cari caret ortū: sed & vitā ab omni de
inceps peccato custodiret immu
nē. Quod nemini alteri in natis
qui de mulierum creditur esse do
narum. Decuit nimirum reginā
virginū singulari priuilegio san
ctitatis absq; omni pctō ducere
vitā / que dū peccati mortisq; pa
reret peremptorē mun⁹ vite iusti
cieq; omnibus obtineret. hec ibi.
¶ Tertio dei genitrix maria fuit
pura: non solum a peccato: vt di
ctū est: verum etiam a possibili
te peccādi: quod valde magnum
fuit. Quāuis enim angeli fuerit
in gra creati: similiter & primi pa
rētes: & per consequēs absq; om

Sermo tertius.

in peccato: non tñ abſq̄ potentia pec-
cãdi: ſicut rei probauit euent⁹ rã
in ruina maloz angeloz q̄ in la-
pſu p̄mox parentũ. Uñ Job q̄r
to. Ecce q̄ ſeruiunt ei: ſc̄z Adã et
Eua: nō ſunt ſtabiles: vcz i bono
gratie ⁊ originalis iuſticie: i quo
quidẽ bono conditi ſunt: ⁊ in an-
gelis ſuis repperit prauitatem.
Quantomagis hi q̄ habitant do-
mos luthas qui terrenũ habent
fundamentum. i. homines/ conſu-
mẽtur/ velut a tinea. i. a peccato
quod naſcitur ex carne: quemad-
modum tinea ex veſtimento. Ec-
ce enim qualiter tam in angelis/
q̄ in hominibus repperitur pec-
candi potentia. Nō ſic aut in ma-
ria: q̄ in gratia cõfirmata fuit. ita
vt peccare poſſet. Propter q̄ ip-
ſa de ſe loquẽs d̄r. Et ſic in ſyon.
i. in ecclia militãte firmata ſum:
ſcilicet in gratia/ vt vacillare per
peccatũ non poſſim. In hoc itaq̄ tã
excellenti bñficio: quodãmodo ſi-
milis effecta eſt filio ſuo ieſu xp̄o
in quo peccandi potentia nō fuit.
Donũ ergo quod ille habuit per
naturã: hec obtinuit p̄ ḡfam. Hu-
ius itaq̄ ſacraſſime virginis pu-
ritas ⁊ vite munditia p̄figurata
fuit in heſter de qua legit̄ eiũdẽ
ũ. c. q̄ erat pulchra nimis ⁊ deco-
ra facie. Itẽ d̄r in eodẽ capitulo
q̄ erat formoſa valde ⁊ incredibi-
li pulchritudine: om̄es oculis gra-
tioſa ⁊ amabilis videbatur. Que
placuit regi aſuero/ ⁊ iuenit gra-
tiã in cõſpectu eius. Tradiditq̄
ei ſeptem puellas ſpecioliſſimas
atq̄ amauit eam ſuper om̄s mu-
lieres: poſuitq̄ dyadema regni i
capite eius/ ⁊ fecit eam regnare i
loco vaſthi. hecibi. Ad propoſi-
tum per heſter que interpretatur

abſcõdita ſeu eleuata in populis
aut preparata in tempore/ recte
deſignatur ſgo maria: tũ q̄ ſunt
abſcõdita ſub figuris in veteri te-
ſtamento: tũ q̄ eleuata eſt nũc ſup
choros angeloz ⁊ hoim ad cele-
ſtia regna: tũ q̄ ab eterno fuit p̄-
parata ⁊ electa/ vt in tpe ḡfe eẽt
mater filij dei. hec igit̄ heſter aſ-
deo pulchra eſt: vt ei⁹ pulchritu-
dine ſol ⁊ luna mirent̄. Pulchra i
rerius: pulchra exteri⁹. Interius
qdẽ per ḡfe nitore. Exterius ſgo
p̄ carnis integritatẽ. Propterea
Canti. uij. Spõſus eius idem q̄r
ſilius eã alloquitur ⁊ commẽdat
de duplici pulchritudine p̄dicta:
dicẽs. quã pulchra es amica mea
p̄ pulchra es oculi tui colibartũ:
i. humiles ⁊ ſimplices: abſq̄ co-
q̄ intrinſecus later. i. abſq̄ illa i-
eſtimabili pulchritudine quã cõ-
ſecuta es ex incarnatione filij dei
intra vterum tuũ benedictũ. hec
itaq̄ heſter p̄pter tam ſingula-
rem pulchritudine ſignanter in-
teriozem. ſumme placuit a ſuero
qui interpretatur beaturudo: ideo
recte ſignificat dei filij: qui cum
deo patre ⁊ ſpũ ſctõ eſt b̄ritudo:
⁊ tota merces b̄tõp. Jo. xij. hec
eſt vita eterna: vt cognoſcãt te ſo-
lũ verũ deũ: ⁊ quem miſiſti ieſum
chriſtũ. Ipſis autem cognitũs co-
gnocitur ⁊ ſpũ ſanctus. Nec ſo-
lum noſtra heſter placuit dicto aſ-
ſuero: verum etiam inuenit ḡfam
in cõſpectu eius. hoc p̄batur teſſi-
momo gabrielis ad eam dicẽtis.
Inueniſti gratiam apud deum.
Nō aut d̄r q̄ ip̄a inuenit ḡfam
in cõſpectu hoim: ſicut ſolẽt iue-
nire vane ⁊ fatue mulieres. De q̄
ḡfa loquit̄ Salo. p̄ouerb. xxxi.
dicẽs. Fallax gratia ⁊ vana pul-

De rosa puritatis.

chritudo. Mulier timens deum
qualis supple extitit maria. Ipsa
laudabitur: tū a deo: tū ab āgelo
tū ab hoīe iusto. **P**redict⁹ igitur
assuerus tradidit dicte hester se.
prē puellas pulcherrimas: q̄ sūt
fides: spes: charitas: iusticia: tē-
perātia: fortitudo: prudētia: que
p̄conuittabant eā ybiq; q̄dū ā-
bulauit i hoc mūdo. atq; adama-
uit eā sup oēs mulieres. **P**rimo
qdē sup r̄gias: q; virgo p̄manēs
inuenta est in ytero h̄is de spiri-
tu sc̄to. **S**c̄do sup coniugatas: q; r̄-
des i nobis p̄tulit pariter r̄ hoīez.
Tertio sup viduas: q; tandē spo-
so suo ioseph r̄ b̄ndictio filio Iesu
chusto orbat; nō deiecta fuit ani-
mo: sed ceteris apostolis magna
nimioz effecta est: vbi in ea sola tē-
pore tridui mansit h̄a fides. **E**c-
ce qualiter rex regū d̄ns d̄nantū
adamauit eam super omnes mu-
lieres: qui tandem posuit diade-
ma regni super caput eius: cū eā
ad se sursum eleuando constituit
reginam angelorum: hominum
gloria r̄ honore eam coronando
r̄ super opera manuum suarum.
i. super omnes angelos: pariter
et homines: eam cōstituēdo. **U**n-
canit de ea ecclesia. **E**xaltata es
sancta dei genitrix super choros
angeloz ad celestia regna. **T**an-
dem autē d̄r in predicto textu q; as-
suerus fecit regnare hester p̄ va-
sthi. **U**bi per vasthiterpretatur
definitio recte: significat eua in
q̄ post p̄ctm̄ definita est a deo mi-
rabilis sententia tam pro se p̄
suis sequacibus mulierib; de q̄
Sen. iij. **M**ultiplicabo erumnas
tuas: r̄ cōceptus tuos. **I**n dolore
paries filios tuos: r̄ sub viri pote-
state eris: r̄ ipse dominabitur tui

Tunc ergo assuer⁹ fecit regnare
hester p̄ vasthi qm̄ male dicitio eue
mutata est in b̄ndictionē marie.
Et qm̄ eiecta p̄ma muliere de pa-
radiso terrestri: eo q; obedire cō-
tēpsit regis iperio. **I**ntroducta est
hec sc̄ba mulier i prradisum cele-
stem p̄pter insignē ei⁹ humilita-
tē. **U**bi assidue exorat regē assue-
rū p̄ p̄plo suo. i. p̄ oibus sibi de-
uote rosarium decantantibus di-
cens e illud hester. **vj.** **S**i inue-
ni grām in oculis tuis o rex r̄ si tibi
placet dona mihi p̄plū meum
p̄ quo obsecro. **O** felix petitio. **O**
ghosus marie famulatus. **O** ma-
gna in s̄uulis marie r̄ cōfratrib;
rosarij sui spes r̄ cōfidētia. **Q**uis
inter eos a modo diffider de ve-
nia: **Q**uis nō speret ei⁹ meris pa-
tibus inferni: r̄ tyrānidē aman-
i. diaboli posse euadere: **Q**uis nō
p̄fidat per eam ad celeste r̄ eter-
num regnum post hanc miseram
vitam posse puenire: **N**ō pigeat
ergo o popule x̄biane p̄ modulo
tuo tante regine offerre rosā viā
i. semel illi decantare saluationē
angelicam ob reuerēciam sue pu-
ritatis vt pro eo quod in te est tā-
dem ei facias coronā vnam: qua
ten⁹ tibi suis precibus preparat
coronam in celestibus.

Consequenter pro nostra edifi-
catione videndum est quonam
pacto coronari debemus p̄dicta
rosa puritatis. **P**ro cuius euidē-
tia norandum q; in hac rosa inue-
nio tria pulcherrima folia s̄m q;
sunt tria per que acquiritur vite
puritas: videlicet.

Baptismalis inundatio.
Eleemosynarum largitio.
Lachrymarum effusio.

Crimo igitur acquirit⁹ rosa pu-

Sermo tertius.

ritatis p baptismalem inuadant. Na aqua baptismalis q opatur in virtute passionis xpi est rare efficacie & virtutis: vt omnimoda conferat puritatem. Tunc em summus sacerdos xpi iterum & inuisibiliter operas lauatur eum q baptizatur a peccatis suis in sanguine suo. i. in virtute et efficacia passionis sue. Lauatur inq nedu a culpa qd omne est culbet sacramento: veru etia ab omni pena in foro dei: qmms no i foro hominis debita. Ita em dicit de pte. di. iij. p baptismu Item. c. vt ostenderet: r. c. puulo. Item extra de baptismu & ei effe ctu. c. maiores. Et similiter extra de divorcijs. c. gaudem. Similit in figura huius legit zacharia. iij. q i die illa. i. in tempore legis gratie erit fons patens domui dauid: et habitabitibus hierusalem in ablutione peccatorum & menstruate. Ad ppositum domus dauid & hierusalem xpi ecclesia est. fons patens baptismum designat q patens est omnibus iudeis grecis latinis et barbaris. Et pdest in ablutione peccatorum actualium: et menstruate. i. originalis culpe. Ecce qta puritas temp facit in aqua baptismalis propterea Aug. super Jo. tractatu. iij. dicit sic. Quomodo non caruit populo pplo egyptioz nisi cu pimum venit ad mare rubuum. Sic fissa peccatorum nemo caret nisi cu ad fontem baptismi venerit. Hec ille. Et non solum operat baptismus puritate anime: veru etia interdum corporis. Unde refert Augusti. lib. rxi. de ciui. c. viij. de quoda medico iudeo: q apud carthaginem podagra debebat. Qui

cum petuisset sacrum baptismum simul & corporaliter & spiritualiter sanatus est: ut vt nec amplius quoad daret pedes doluisse opertum fuerit. Refert etia ibidem de quoda alio qui paralitici percussus erat: atq i genitalibus grauatus: sed cum fuisset baptizatus ab utroque morbo plene curatus est tanq nihil mali prius habuisset i corpore. Simile refert dñs Anthon. florentinus. i. pte sue cronice. titu. viij. c. i. §. iij. de quoda prefecto romano: qui dicebatur cromatus: qui cum esset infidelis et podagra ad pdicationem beati sebastiani baptizatus in utroque hodie perfecte curatus est. Ecce qualiter p baptismalem inuadentiam acquirunt puritas secundum spiritum: verum & carnis qmms. In quo patet utilitas ipsius sacramenti: & iusta damnatio eorum qui ipsum contempnunt. ¶ Secundo acquirunt rosa puritatis p elemosynarum largitionem dicente pplo. Luc. xi. Date elemosyna: ecce omnia munda sunt vobis. Item Thobie. xij. Elemosyna a morte liberat: & ipsa est q purgat peccata: & facit inuenire vitam eternam. propterea Daniel dñs psillum Nabuchodonosor quo nam pacto posset peruenire ad vite puritatem post immantia peccata dixit ei. Peccata tua elemosynis redime. Dan. iij. Principes ergo & diuites q dicunt se non posse ieiunare: nec multum orationi vacare: saltim debent operibus pietatis intendere: vt exemplo Nabuchodonosor regis peccata sua elemosynis redimant: et ad vite puritatem perueniant. Na teste Augustino i tractatu de misericordia dei: elemosyna est secundus baptismus. Sicut enim aqua extinguit ignem: ita elemosyna extinguit peccatum. Hec ille. Nonne b. j.

De rosa puritatis.

per elemosynarum largitionem
pvenit ad vite puritate corneilius
ille centurio: de quo Act. 10. Legit
q̄ facta est vox de celo ad eum di
cens. Orationes tue et elemosyne
tue ascenderunt in memora i cō
spectu domini. Et propterea mo
nit⁹ est divinitus suscipere sacrum
baptisma de manu petri apostoli:
vt habetur ibidem. q̄ si quis con
tēdat sine fide impossibile eē pla
cere deo: vt habet̄ hebr. 11. Quo
modo ergo deo placuerūt elemo
sine corneilij ad vite puritatem: q̄
 nondum regeneratus erat per sa
cramentum baptismi. Facilis est
ad hoc responsio. Nā p̄missa a pe
tro baptizaretur corneili⁹ fidelis
erat: et a deo iustificatus. Sed ac
cessit fecit petri: tum vt baptiza
retur in re et effectus iam baptiza
tus fuerat a spiritu sancto in voto
et affectu: tum vt ab ipso petro in
particulari de credēdis et agēdis
instrueret. Ideo dixit ei angelus
de petro: hodie et tibi qd te oport
teat facere. Nōne etiā per elemo
synarū dationem pervenit ad vite
puritatem beatus Martin⁹: de
quo legitur q̄ nondū in christo re
generatus alebat egentes: vestie
bat nudos: sicut patuit de illo pau
pere nudo in porta Ambianensi.
Et breuiter tam pius erat ad pau
peres q̄ nihil de stipendijs suis
p̄ter quotidianum victum reser
uabat. Cetera autem pauperib⁹
erogabat. Nā p̄pter tātā ad pau
peres pietatem meruit a domino
illuminari: et sacro baptismate p
fundi: viteq̄ puritate dotari. Nō
ne deniq̄ per elemosynarum di
stributionem pervenit ad omni
modū vite puritatem ille p̄dices
avarus petr⁹ nomine: de quo nar
rat dñs Antho. prima parte croz

nice suetti. tit. c. viii. §. viii. Cum
enim apud alexandriam semel pau
peres ciuitatis in vnum p̄federēt
ad radium solis p̄ferēbāt de illis
qui ipsis elemosynas facebāt ta
leo: et tales laudantes: tales vero
vituperantes. Inter quos multū
vituperabāt quendam p̄dixentem
petrum nomine: eo q̄ nullus eorū
aliquando ab eo elemosynā
suscepisset. Cūq̄ sic de eo loq̄re
retur vnus eorum vltro se inge
rens dicit. Quid vultis mihi da
re si ego ab eo elemosynam acce
pero. Ipsis ergo cum eo pactum
facientib⁹: accessit ille ad domum
eius elemosynā imponere petens.
Cum ergo ipse petr⁹ tunc de fur
no rediret: et importunus audiret
pauperem eum insequentem tā
dem proiecit ad eius caput vnum
grossum panem siliginis: q̄ lapi
dem inuenire non potuit. Quisq̄
dem panē ille accipiens ad socios
redijt ostendēs panem quē a pe
tro acceperat. post duosq̄ dies
visum est petro q̄ staret iudicio
deir: q̄ tā bona q̄ mala eius po
nerent in statera: sed mala multo
preponderabant. Et ecce quidam
superueniens apposuit panē silu
ginis in statera dextra: et tūc gra
uior apparuit. Cūq̄ excitat sup
hoc expergefactus esset: dicit. O
si vnus panis siliginis in furore
datus tm̄ prodest in articulo mor
tis: q̄sto magis opera charitatis p
pter deū facta. propter hanc igit
visionem omnia sua dedit paupe
ribus: et demum vilibus vestibus
indutus adiuuauit vnū ex seruis
suis: vt eum duceret ad forum pu
blicum exponēdū venditioni. Et
sic vendit⁹ est. xxx. nūmismatib⁹:
q̄ scōz pactum quod inierat distri
buit ipse seruis pauperib⁹: atq̄ ad

Sermo tertius.

omnimoda vite perfectionem puenit. p̄ ergo qualiter dario elemo sine disponit hominē ad vite puritatem. habet etiam de hoc historia de beato francisco q̄ postq̄ distribuit omnia sua tam iysus pauperum q̄ in reparatione ecclesiarum etiam vsq̄ ad femoralia ad tantam vite puritatem puenit: q̄ meruit insigniri stigmatibus dominicis in suo corpore.

¶ Tertio acquiritur rosa puritatis lachrymarum effusionem. unde Chrysostomus super Mat. Sicut inquit post vehementes ymbres aer mundus ac purus efficit: ita et post lachrymarum pluuia serenitas ac securitas mentis sequitur. Item Augustinus ad fratres in eremo. ser. xi. dicitur de lachrymis: ad p̄positū dicit sic. Lachryma est herba celestis illius nullius: qua vestes seruatorum suorum deturpatas quoti die purgata: sordē hoc est celeste nitri quod de rote diuine gratie confectum abstergit maculas peccatorum. hoc est litium quo interioris hōis caput optime abluunt. hec tibi. Sicut ergo sponsa plena aqua vel aliquo alio liquore si exprimat manibus: liquor inde exierit: munda et sicca remanet. Ita est imā conscientia peccatoris tanq̄ sponsa plenam liquore peccati: qua si confresserit per contritionem unitatim ut inde exeat liquor lachrymarum tam oculorum q̄ cordis: mor remanebit ipsa conscientia pura et inuisa: hoc patuit in effectu i rege dauid qui cum post p̄missum adulterium et homicidium clamasset cū lachrymis ad dñm dicens. peccator: mor ad eum nathana propheta ex parte domini inquit. Transiit dominus a te peccatum tuum. Reg. xi. Similiter idem patet

in petro qui post ternam negationem amare stendo: i p̄stinum restitutus est statum: et ad omnimodam vite puritatem peruenit de quo legitur in decretis dist. i. p̄deret: q̄ lachryma amarissima petri peccatum deleuit negationis. Item hieronymus tertia parte epistoliarum suarum: epistola. lv. scribens ad virgines hemonenenses dicit q̄ lachryme amare petri ter negantem i suum locum restitueret. Item idē p̄t̄ i maris Magdalena q̄ abundanter flens ad dominicos pedes tandem meruit a domino audire illud verbum bonum et saue. Remittuntur tibi peccata tua. Luc. vii. Post modum autē ad tantam peruenit vite puritatem: vt septies in dies per manus angelorum ad aera eleuata: de gustaret quodammodo adhuc in terreno corpore habitans gaudia et delicias beatorum. Et breuiter deficiet michi tempus omne: si omnes exprimerē uolero quos per lachrymarum abundantiam peruenierunt ad vite puritatem. O igitur p̄ penitentes qui per mare lachrymarum peruenistis ad desertum penitentie: et adepti estis mentis puritatem: conuete summo opere ne aliquando redire uelitis in egyptum peccati: unde per dei gratiam exiistis: animaduertentes quoniam apud deum non est mundus: qui post lachrymas repetit ea que desierit: vt notatur de penitentia distinctioe tertia. irriso: et multis sequentibus capitulis. Ut est dicitur Eccl. xxi. Qui baptizatus a mortuo id est mundatur a peccator: iterum t̄git mortuum id est redit ad vomitum: quid prodest lausio eius. quasi dicat. Nichil propterea secunde Petri secundo b. h.

De rosa humilitatis.

tales recidivantes pputat ipse. Pe-
trus animalibus immundis dices
Canis reuerfus ad suū vomitum
z sus lota in volutabro luti. talis
supple est q̄ ad pctā semel remissa
redit. Dicat ergo aia deuota et a
pctō progata: illud can. v. Laui pe-
des meos. quomodo comquina-
bo eos. patet igit qualiter rosa
puritatis acq̄rit tribus modis pdi-
ctis: qua q̄cumq; coronat fuerit i
terris inlar diue marie eadē cum
ea coronabit marie glie in celis.
Quā q̄dem coronā nobis pcedat
qui zc. ¶ Sermo quartus de
rosa humilitatis.

De Rosa

nos rosis. Sa p. ij.
¶ Quarta rosa co-
rone suū. serti spiri-
talis: et profunda
humilitas. Que q̄dē rosa recte se-
quit ad rosam puritatis: eo q̄ nul-
la creatura rationalis est pura nisi
etiā sit hūilis. hac autē rosa in-
gnita fuit: z decorata atq; corona-
ta dei genitric marie: q̄ de se ip̄a
met loq̄ns can. i. dicit. Nardus mea
dedit odorem suū. Ubi per Nar-
dum herbā parū: sed multū re-
dolentem: signatur hūilitas ip̄s
marie: q̄ adeo redolēs fuit: vt odo-
rem suū effuderit nedum p mun-
dum vnuerfum: verū etiā super
omnes celos p̄sertim cum se dei
ancillā nuncupauit dices. Ecce an-
cilla dñi fiat michi zc. Quēquidē
odorem sentiens dei filius: a sum-
mo celo egrediens descendit i or-
tū in quo plantata erat dicta nar-
dus odifere humilitatis. Si enim
delitie eius sunt esse cum filiis ho-
minū: vt habetur puer. viii. m̄lto
magis delitie eius sunt esse cum
sagine marie. Non q̄dē tñ p essen-

tiam p̄sentia: z potentia: quib; mo-
dis generaliter est cum oī creatu-
ra. Nec similit̄ tñ per gr̄as quō
est cū quolibet iusto. Sed specia-
lissimo z inuitato modo: v; p car-
nis in habitationē. Dicat ergo mi-
chi illud can. i. Dum esset rex in
accubitu suo. i. in excello sc̄to ha-
bitaculo suo. Nardus mea dedit
odorē suū. i. humilitas mea effu-
dit odorē suū vsq; ad dexterā dei
patris: z inde descendere fecit ip̄-
sus patris filiū. Et nota q̄ nō di-
cit virgo marie. Cedrus mea: aut
cypressus mea: aut quis arbor al-
ta dedit odorē suū: s; sola. Nardus
mea dedit odorem suū: q; p̄cipua
virtus ex parte virginis propter
quam in eam descendit dei fili-
us: fuit ipsius humilitas. Qū hiero.
ij. parte epistoliarum suarū. ep̄la
lv. Quid inquit nobilissimus dei ma-
tre. Quid splēdidissimus ea quā splen-
dor elegit eterne glorie. Quid ca-
stius ea q̄ corpus dñi sine cōtagio-
ne corporis sui generauit: tamē
in ea solum humilitatē resperisse
dñm. p̄fitetur que custos est cete-
rarum p̄nitū: resperit inquit ip̄a
in cantico suo: dñs humilitatē an-
cille sue. hec. alle. huius igit vir-
gis humilitas signata fuit in ala-
baustro vnguenti p̄ciosi: v; Nar-
di spicati: quod attulit Magdale-
na in bethanā cū sciret ibi recum-
bere dñm. Fracto igit ip̄o alaba-
stro effudit illud vnguentum sup
caput dñi: vt habetur. Mat. xiiii.
Et mox domus impleta est ex odo-
re vnguenti: vt habetur. Jo. xii.
Ad propositum Magdalena que
interpretat magnifica: recte desig-
nat ip̄i matre: q̄ valde magnifi-
ca est erga pauperes peccatores.
dices illud. eccl̄ia. xxiiii. Trāstite
ad me oēs zc. hec igit mulier tñ

Sermo quartus.

admit alabastrū vnguenti p̄ciosi
vz nardi spicati cū aperiens os su
um benedictum protulit verbum
maxime humilitatis. dicens Ecce
ancilla dñi. Et tunc impleta est do
mus ex odore vnguenti cū vniuer
sus certus fidelis iebriatus est sa
lubri exemplo hūilitatis. tante vir
ginis. Nam sicut de filio dicit Cy
prianus: q̄ recitatur distin. xciij.
dñs nos̄ter. q̄ oia a xpo facta sunt
humiliter: vt nos humilitatis ha
beremus exemplū. Ita de matre
dicere possum⁹ omnia ab ea facta
et dicta fuisse humiliter vt nobis p̄
beret exemplū perfecte hūilitatis.
Unde Amb. li. de virginitate. Ta
le fuit maria. vt eius vnus vita sit
oim disciplina. Qd si q̄s verbis cō
tēdat oppugnare marie hūilitatē
per h̄ba oris sui cū inquit in suo cā
tico. Ecce ex hoc beatā me dicent
oēs generatōes Ad hoc breuis ē
respōsio s̄d enim ad iactantiā ta
liter locuta est. sed tanq̄ spūfacto
repleta. p̄phetavit q̄d futurū erat
de ea. vq̄ oēs post future genera
tiones fidelis eam esset vna voce
vno corde laudature. tū quia m̄
dei. tum q̄ virgo h̄ginum. tū q̄ se
cundariū exemplar hūilitatis. p̄i
marium aut filius fuit. Vñ ip̄a cū
eo dicere d̄t ad vñquēq̄m̄ illd̄
mat. vj. Discite a me q̄ mitis s̄r
hūilis corde Recte ergo cū premi
sisset in suo cātico dices. Resperit
dñs hūilitatem ancelle sue merito
subiicit. Ecce ex hoc beatā me di
cēt oēs gn̄atōes v̄z tā seculariū q̄
regulariū. tā laicorū q̄ eccl̄asticorū
tā pauperū q̄ diuitiū. tā rusticorū q̄
nobilitū. tā iuuenū q̄ senū tā mulie
rū q̄ virorū. Et breuiter nō est q̄ se
abscondat a laude ei⁹ Qd si q̄ras o
b̄o hūilitatē se subiecerit dei m̄
R̄s̄sio trib⁹ v̄z sup̄iori eqli: i serio

ri. Superiori q̄dem v̄z deo. et hoc
ex debito iustitie. h̄ mach. ix. iustis
est subditū esse deo. et mortale nō
paris deo sentire. Vñ p̄pter tā iū
gnem ip̄i⁹ hūilitatē: electa est dei
mater. Aug. i ser. de assūptiōe Ma
rie hūilitas facta est scala celestis
per quam de⁹ descendit ad terrā
Item equali. v̄z vir o suo Iosephz
hoc ex debito hōestatis. p̄p̄tea
Luc. ii. cū inuenisset filiū in medio
doctorū. dicit ei. Ecce pater tuus
ego dolētes ārabamus te. Vñ p̄
fert ioseph sibi ip̄i ex hūilitate Iē
inferiori scz helizabēth et hoc ex a
b̄danti ope superogationis. Scri
bitur enī Luc. i. q̄ postq̄ Gabriel
cōpleta legatōe sua recessit a Ma
ria. ipsa abiit in montana cum se
gnatione in ciuitatem Iuda. i. in
Iher̄m secundā Bedā et intrauit i
domum zacharie: et salutauit heli
zabēth. Quis autē nesciat dei ma
trem maiorem m̄re precursoris. q̄
non ostante ipsa tripliciter se hūi
lem erubuit circa eam. Tū ad eaz
proberādo cum tamē iustus fuis
set helizabēth ad ipsam descendit
se. p̄p̄tea dixit ei. Unde hoc
nichivt veniat mater dñi mei ad
me. Tum ei seruiendo tribus mē
sibus quibus stetit cū ea. Tum p̄
p̄ris manibus Iohannem ex vtero
matris proceduntē suscipiendo: se
cundū doctores contemplatiuos.
Quibus omnibus tactis reuerſa
est in domū suā. vt habetur L. ii. c. i.
habem⁹ igitur i hac sacratissima
h̄gine totius humilitatis exēplū
Qd si nō velimus eam imitari in
tertio gradu. saltē eā imitemur i
p̄to et sc̄do. Qd si neq̄ in. ii. saltē
i n̄ primo: alis inobediētia n̄ra de
trudet nos cus subientibus spiri
tibus in abyssus. A tanto iḡit ma
lo cauentes: studeamus oim hūili
b. iiij.

De rosa humilitatis.

tati. Ut imitemur ipsam reginam celi. cui ob reuerentiam suam summe humilitatis: semel rosam angelice salutatiois supplex offeram? ad componendum pro viribus sibi coronam suam fertur ex rosas angelicas quatenus suis meritis tandem coronari mereamur in celo. Consequenter pro instructione nostra videndum est. quo nam pacto ad instar dicte virginis coronari poterimus rosa humilitatis pro cuius emendatione advertendum quod in hac rosa humilitatis tria sunt folia: sunt.

Inimitationis.

Necessitatis.

Virtuositatis.

Primum igitur huius rose folium dicitur imitatiois. Quis enim scriptura ad humilitatem sectandam et possidendam nos iuvat.

Primo quidem scriptura diuinali ad hoc nos iuvat. et primo quidem in veteri testamento. ut est illud ecclesiasticum. Quotum magnus es: vs generis nobilitate vel scientie sublimitate vel honoris dignitate humiliare in omnibus: coram deo inuenies gratiam quoniam magna potentia dei solus est ab humilibus honoratus. Item eiusdem verbum humilia valde spiritum tuum: quoniam videtur ea ratio ipsi. i. superbi. ignis et vermis. Notanter autem dicitur honorare spiritum tuum. non oculos vel vocem. vel gestus istos: quoniam ut habetur ecclesiasticum. vir. est qui nequiter se humiliat et interiora eius plena sunt dolo. hoc patet in hypocritis et fallacibus religiosis. Item in fictis et mulieribus et personis gerentibus spiritum duplicem. Nam sub vestibus apparentia humilitatis gerunt in corde spiritum superbie et elationis. Multi enim sunt sicut vulpi fingenti se mortuos secus viam. Christus ad dam auriga hinc iterum quod rigam multitudinem gallinarum et pullos: illac transiret: et vul-

pem tantum mortuam cerneret. elens ea a terra. piecit intra quod rigam cre dens hinc lucrum de pelle sua. Sicut tum insiluit in pullos et multos occidit Sic multi hypocrite fingunt se mortuos mundum: ut eleuent supra quod rigam ecclesie. Cuius sublimati fuerit super alios siue abbates: siue in portos aut episcopos. tunc perdit malitiam suam crudeliter et seuerè subditos tractando. Ecce quod bene dictum est. Est qui nequiter se humiliat. et interiora eius plena sunt dolo. Secundo scriptura diuinali iuvat nos ad humilitatem in nouo testamento. ut est illud christi in mattheo. xviii. Nisi conuersi fueritis et efficiamini sicut paruuli. non intrabitis in regnum celorum. Sed quod est in proposito effici sicut paruulus. nisi in omnibus humiliter se habere. ambitionem. nescire: premarum non appetere: non velle apparere: glambuius seculi non appetere: de virtutibus dei bonis non extolli socialiter conuersari. et humo. Item idem magister et doctor humilitatis mattheo. xi. dicit. Discite a me quoniam mitis sum et humilis corde. Quod verbum tractat Augustinus. de verbis apostoli. ser. h. dicit. sic. Nihil a christo discere poterim? mundum: fabricare cecos luminibus implere diei noctisque: vitiositates ordinare. ipsa et secula percurrere iubere. seminibus vim tribuere. animalibus terram replere. Nihil quid horum nos iubet discere magister celestis. Certe non. Illa enim fecit ut deus. Non est autem a nobis imitandum ut deus: sed ut homo. Dicit ergo Discite a me: non mundum fabricare et naturas creare. aut febres ab egrotantibus pellere. deona fugare mortuos suscitare. veteris et fluctibus operare. super aquas ambulare. sed discite a me quoniam mitis sum et humilis corde. Item idem magister humilitatis ut fortis: primum et in cordibus

Humilia

Sermo quartus.

nostrislectionē ipsius hūilitatis
plures eā reperit in sacro euan-
gelio. vt pote mat. xxiij. Jte Luc.
xiij. Jte eiusdē. xviij. dicens. Ois
qui se humiliat exaltabit. 2 per op-
positū quide exaltat. hūilitati hūi-
liem. Igitur illi fratres charissimi
atlas nostras. vt nos exaltet in tpe
uisitacionis. i. in hora mortis vel fi-
nalis iudicii.

¶ Secūdo scriptura applicacione
hortatur et luitat ad hūilitatē se-
cranda. vt est illud verbum pauli.
Eph. iij. dicens. Obsecro vos
fratres ego vincē in dñō vt dignē
ambuletis uocatione qua vocati
estis cum omni hūilitate et mā-
titudine: cū patientia: supponentes
inuitem in charitate. Jtem Jac. i.
Glorietur frater humilis in exhor-
tatione sua. Jtem. i. petri. h. Subie-
cti estote omni hōmā creature p-
pter deū. siue regēs precellenti.
siue ducibus tanq̄ ab eo missis ad
vindictam malefactorum. laudem
vero bonorum. Jtem idē eadē
canonica. c. v. Omnes inquit inui-
cem hūilitatem insinuate q̄ do-
minas superbis resistit humilib⁹
autem dat gratiam.

¶ Tertio scripta doctoralis nos
hortatur 2 inuitat ad hūilitatis
amplexum. hoc enim clamat: pene
omnis scriptura doctorum sacroz
Ecce enim isidorus lib. h. de syno-
nū is. alias soliloquiorum. ad hu-
militatem nos inuitans. in ver-
ba aurea pronūpit dicens. M in-
imum te fac. Nulli te preponas.

Nulli superioiem te putas. s. cri-
stus omnes superiores tui. Quā-
uis summus sis hūilitatē tene.
Nam q̄to humilior fueris: tanto
te sequetur glorie altitudo. Jtem
idem videm. Qui inquit sibi vi-

lis est. ante deū magn⁹ est. Qui
sibi displicet: deo placet. Esto ergo
pius in oculis tuis. vt sis magn⁹
in oculis dñi. Nam tanto eris apd
deū preciosior. q̄to fueris ante
oculos nros despectior. Hec ille.
Jtem Aug. in epist. la ad dyasco-
rum & celsia inquit est patria illa
celestis. hūilis est via. Ergo quī
querit patriam: quid recusat viā.
Jtem Leo papa i sermo. de natiui-
tate dñi. Frustra inq̄ appellamur
xpiā si imitatores non fuerimus
xpi. qui ideo viam se esse dixit. vt
conuersario magistri fieret forma
discipuli. Nam ergo hūilitatez
cligat seruus: quam secur⁹ est do-
minus eius. Iesus xps. hec ille.

¶ Pater ergo q̄ multipliciter imita-
mur ad hūilitatis amorem 2 pos-
sessionem. O igitur inuitatio su-
per mel 2 solum dulcis 2 degustan-
da. O inuitatio super aurum 2 to-
pazion vitis et aprecianda. O
inuitatio sicut illo ferreo in pelle cor-
dis memoriter scribenda. 2 inde
nulla obliuione delenda. Ue igitur
qui te contempserit. 2 beat⁹ qui te
amplexat⁹ fuerit. O benedicta hu-
militas.

¶ Secundum foliū rose hūilita-
tis dicitur necessitatis. Qui enim
vult proficere in via salutis. 2 ad
brauis supne glorie peruenire. hz
primo se i schola hūilitatis quā-
tum p̄ diligēter exercitare. Sicut
enim videmus q̄ artifices q̄to pl⁹
intendunt erigere edificū cōstruē-
dum. tanto magis prius descēdūt
fundamenta grossa 2 firma facien-
tes: ita in proposito. Nam funda-
mentum spiritualis edificij: est hu-
militas. Ideo primo illud firmiter
et profunde statuendum est. Un-
de Augustinus. de verbis domini
sermo. x. Magnus inquit vis eēt:

b. iij.

De rosa humilitatis.

minimo incipe. Cogitas magnas fabricam: construere cellitudia: de fundamento prius cogita humilitatis. hec ille. Est ergo ipsa humilitas fundamentū ceterarū virtutum: et totius spiritualis edificii. Unde Chuso. super Mat. homil. xv. Unusquisq; inquit humilitate supposita: tutissime cūcta alia supponit edificas hęc vero subducta etiā si vsq; ad ipm celum cōuerlatiōis sublimitate peruenias simul omnia subtrahuntur atq; in finē pessimum relabūtur. Nā siue orationem: siue ieiunū: siue misam: siue pndictiam: siue aliud quid bonorū absq; humilitate cōgregatam cūcta defluunt: cūcta q; deperunt. Quod etiam phariseo legimus accidisse: qui cū ad ipm virtutis cacumen ascēderet: amittēs simul vniuersa descendit: q; scz nō habuit matrem bonorū ipsā humilitatem. Nā sicut superbia omnium malorū fons est Ita humilitas cūctarū origo est virtutū. hec ille. Itē Sic. homil. vi. Qui sine humilitate virtutes cōgregat quasi in ventum puluerem portat Item ad ppositum dicit aliquid maius ipse Isido. lib. ij. de summo bono. c. xxxviii. dicit enī q; sine humilitate: et charitate: virtus quelibet in vicio deputatur. Quidē verbum sane accipiendum est. Nō quidem sicq; virtus sub nomine hūctis in vicium transire possit: sed quia nulla virtus habet perfectā rationē virtutis absq; humilitate et charitate. Et ad hunc sensus August. lib. xix. de ci. c. xxv. de fidelibus loquens dicit. eorū virtutes nō virtutes: sed potius vicia iudicanda esse et hoc propter defectū relationis in deū. Quis igitur nō videat q̄ necessaria sit hūilitatis

virtus in omni opere: in omni te tu et populo et natione: in omni parte tempore. Videm? enim aquas fōtales ex mōribus pdeuntes: mōtes deserere et valles petē. Sic etiam gratia et virtus quelibet: superbos deserit: et ad veros humiles descendit Jac. iiii. Deus superbis resistit: humilibus autem dat gratiā Item videmus arbores et vitas cū onerate fue rit suis fructibus: ramos suos demittere deorsum. Item spicā cōsto. plura grana habet tanto pfundius inclinatur versus terrā. Qd si vacua fuerit a granis. tunc solet sursum erigi et extendi. Item sagitta cōsto iferi? in choada trahitur tanto postmodum altius sublimatur. Item arbor cōsto radices suas pfundius fixerit in terrā tanto plus sursum ascēdit sicut videm? in quercu: pino: palma et humilimodi. Quis ergo ex his similitudinibus nō itelligat: quemlibet hominē quēcūq; magnum: potestatem: aut diuitem prius debere humiliori in presenti: si velit exaltari in futuro. Et cōsto plus descendet in futuro.

¶ Tertium folium rose humilitatis dicitur virtuositatis. Quā enī potens et q̄ virtuosa sit ipsa humilitas: pulchro sermone ostēdit August. ad fratres i eremo. ser. xii. q̄ intitulatur de superbia et humilitate. Ubi sic inquit. O sancta venerabilisq; humilitas: tu filium dei de sinu patris in vterū sancte marie virginis descendere fecisti. Tu eū inuolui vilibus panniculis pura sit: vt nos indueret virtutum ornamentis. Tu circūcideri eū in carne vt nos circūcideret in mēte Tu eum permisisti flagellari corpora lit vt nos liberaret a flagello peccati

Sermo quartus.

Integraliter Tu eum coronasti sp
nias ut nos coronaret eternis rosis
Tu eum infirmum ari fecisti: qui medi
cus cunctorum erat: qui solo ver
bo sanat et reſtaurat vniuerſa: vt
nos infirmos ſanaret ab omni pla
ga. hec ille. O ſi igitur virtuosa e
ſt: regina virtutum humilitas.
Ipsa enim vt ex dictis patet. quo
dammodo vicit inuicibilem: ſupera
uit potentem: humiliavit cuncta re
gitem: prehendiſt in corpusculo
virgines in cõprehensibilem: liga
uit ſcacia cõpeditos ſoluentem: ſa
gellauit languidos curantem: tan
dem occidit mortuos viuificantẽ.
O glorioſi tituli triumphantis de
deo ſimile humilitatis. Quis igi
tur o dña humilitas a modo te nõ
diligat: ſecum habere nõ gaude
at. Quis te nõ veneret et ſe totũ ti
bi nõ commendat. Quis in te poſt
deum nõ ſperet. Quis preualebit
aut illi nocere poterit: quẽ tuendũ
ſuſceperis. Tu eni horrore es ini
mico humane ſalutis. Tu illi ge
henna. Tu illi infernus. Tu eius
predam ſpoliare p̄ſtenuiſti. Tu ei
vniuerſa vincula dirumpere dignũ
duriſti. Tu primus parentem quẽ
ſubbia de paradifo terreſtri eiece
rat: ad paradifum celeſtem intro
duxiſti. Tu nabuchodonofor in bo
uem mutatum: in regni ſolio reſti
tuiſti. Tu ſaulẽ de custode aſina
rum: et Dauid de paſtore ouium: ad
regni gloriã ſublimaviſti. Tu holo
fernẽ iugulaſti. Tu aſiuẽ deſpõ
ſaſti. Tu ezechie vitam plõngaviſti.
Tu publicanũ iuſtificaviſti. Tu chri
ſtum baptizaſti. Tu pedes discipu
lorum lauiſti. Tu dei filium mor
tez crucis ſubire feciſti. Tu chriſti
matrem ſuper choros angelorum
ad celeſtia regna exaltaſti. Et bre
uiter deficiet michi tempus omne

ſi ſingulos triumphales titulos tu
os annumerare ſtuduerõ. Sed cũ
ipſa humilitas tot et tantis titulis
glorioſis peroznetur. Valde inge
mũcendum eſt qd hodie ferme vbi
qz et ab omnibus conculcetur deſ
matur derideatur et cõtemptui ha
beatur etiam ab his qui ſpecie ſã
citatatis prætere dẽ videntur. Ut ei
dicit hierõ. prima parte epiſtolaz
ſuarum: epiſtola. xxvij. Multi hu
militatis vmbriã veritatem pau
ci ſectantur. Item Ber. ſuper Caſi.
ſer. xlv. Si quis innocentiam reti
net: et nichilominus humilitatẽ iũ
grã nõne is tibi videt geminiſ ani
me poſſidere decorem. Rara auis
in terris: aut ſanctitatem non per
dere: aut humilitateſ ſanctimonis
non excludi. Sudeamus igitur cha
riſſimi eſſe de numero illorum pau
corũ: qd ſitãtẽ humilitatis ſectãtur
ita vt humiles ſim? in hoie iterio
ri ſicut exteriori inſtar diui. Joan
nis baptiſte de quo dicit Auguſt.
ſuper Jo. tractatu. iij. ſup illo ver
bo Jo. i. Non ſum ego xp̄s: qd nul
lum tantum meritum habuit xp̄s
de ipſa humilitate: qd cũ poſſet ſal
lere homines et putari xp̄ſtus: at
qz haberi pro xp̄ſto eo qd tãte gra
tie et excellentie erat: cum apte cõ
feſſus eſt veritatem dicens. Nõ ſi
ego xp̄ſtus. Exemplo ergo huius
ſimiliter et dei genitricis marie co
ronemus nos roſa humilitatis vt
tandem coronemur roſa glorie ce
leſtis. Quam nobis concedat. et.

¶ Sermo quintus.
De roſa virginittatis.

De rosa virginittatis:

Oronemus nos rosa,
Sap. li.

Quinta rosa corone seu serui spiritus dicitur decora virginittatis. Que quidem rosa recte sequitur ad rosam humilitatis eo quod humilitas et virginittas sorores sunt.

Qua quidem rosa. et ornata et coronata fuit dei genitricis. Ergo super omnes mulieres quot fuerit sunt: et erunt: propterea virgo virginum appellatur propter excellentiam suam virginittatis. De qua etiam canit ecclesiasticus: nec primam similem vult esse: nec habere sequentem. Unde Hieronimus in parte epistolarum suarum epistola. lvi. ad propositum loquens dicit sic. Sicut in comparatione dei nemo bonus. Ita in comparatione maris dei nulla inuenitur virgo perfecta. Quis virginitatis eximiam comprobatur. Sicut enim vnus est pater noster et magister qui in celis est. Ita vna est forma virginittatis in maria: cui o es virgines vt imaginem reformet integritatis: faciem imprimere debet in sculpturam spiritus sancti: quoniam hec est ortus concilius: fons signatus: puteus aquarum viuentium. hec ille. Sed quoniam in duplex est virginittas scilicet corporis et mentis: utramque habuisse dei matrem firmiter credere debemus. Propterea Ambrosius lib. de virginittate dicit sic. Maria virgo erat non solum corpore: verum et mente: que nullo doli ambitu sincerus adulteraret affectum: corde humilissimis: verbis gratissimis: animo prudens loquendi: partior: legendi studiosior: in tanta opere verecunda sermone. hec ille. Item Ber. super missam est hec inquit est virgo carne in matrem: virgo professione virgo deitate

qualem scribit apostolus: mentes corpore sancta. Sed queritur quomodo dei genitricis maria virginittatem suam illibaram conseruauit. Responso. tribus in modis. Primo quidem per loci secretarii electionem. Ut abar enim communes societates: et intra semetipsam habitare consueuerat. In cuius rei signum de ea dicitur Luc. i. qui ingressus est angelus ad eam: scilicet in thalamum seu oraculum: in quo tunc erat. Ad ergo inuenit eam foris vagantem per prata aut plateas: sed intus in domo solitariam. Ber. super missam est: dicitur angelus ingressus est in secreto cubiculo marie: vbi clauso ostio super se orabat patrem suum in abscondito. Neque enim suspicandum est: aptum inuenit angelus ostium cubiculi virginis: cui nimirum in proposito erat hominum fugere frequentias: vitareque colloquia. hec ille. Quod si ita fecisset Dyna filia Iacob: oppressa a Sychem minime fuisset: neque virginittatis pudorem turbiter amisisset. Gen. xxiii. hoc igitur. anertant saltatrices et effrenate puelle per choreas et spectacula currentes. Secundo maria virginittatem conseruauit: inuolatas per voti emissionem. Et hoc notatur per eius verba ad angelum. Quomodo inquit fiet istud quoniam virum non cognosco. Super quo dicit glo. Interli. maria iam vouerat castitatem. Neque enim inquit Augustinus. ita locutus fuisset nisi deo virginis se ante vouisset. Secundum enim beatus Thomam. iij. par. q. xxviii. art. iiii. in corpore articuli: virgo maria antequam desponsaretur Ioseph: iam habuerat desiderium perpetue virginittatis obseruande postquam autem fuit ex dei

Sermo quartus.

ordinatione desponsata Ioseph: cognito sacro desiderio viri sui: si male miserunt votus de perpetua virginitate seruanda. Tertio ipsa virgo maria conseruauit xginitatem suam per ieiunium & corporalem abstinentiam. Ut enim dicit Chri- so. super Mar. Maria comestrix ac violenta nisi fuit: quia omnis mulier que comestrix & violenta est: meretricis est. Non leuis: non iocosa: non castatrix: non turpius verborum amarit: sicut solent plerumque puellae esse: que libenter talia: aut loquuntur aut audiunt. Non super virum oculos suos extulit aut infirmitatis aspectus. hec ille. Ecce quomodo triplici remedio via est maria. p. cōseruanda carnis integritate. Possumus ergo ei dicere cum venerabili Beda in domo. Super loquēte Iesu ad turbas. O veneranda domina electa & preelecta que mater es: & virgo esse non desinis. O admiranda puella: que saluo virginitatis pudore: tuus genuisti genitorum. O felix ancilla: que creatorum & gubernatores genuisti vniuersorum: & virgo permansisti in eternum: huius itaque virginis ulla bala & inuolata virginitas prefigurata fuit in xginitate filie Iepithe: de qua legitur Iudic. xi. q. pater suus obtulit eam in holocaustis domino Nam cum ipse iret ad bellum contra filios Ammon. votus vouit domino: q. si rediret victoriosus. Primum quod egredereetur de domo sua & illi occurreret Iphus offerret dno. Accidit autem q. eo reuertenti cum victoria occurrit ei vnica filia: quam obtulit dno in holocaustis: sumperacto duorum mensium tempore. Ad propositum Iepithe desinat Iosachum virum beate anue hic cum multo tempore stetit in

matrimonio cum ipsa anna: nec prolem haberet: tandem votus vouit dno: dicens: q. primum quod occurreret de domo sua. i. de vtero vocis sue anne: ipsi offerret domino hoc est in templo ad seruendum domino. Accidit autem ex diuina ordinatione: vt primo illi occurreret virgo maria que fuit vnica eius filia: quam in etate trium annorum obtulit dno in templo cum aliis puellis scilicet hier. vbi erat quasi in quodam monasterio paruarum monialium. Et licet non asfringeretur predictae puellae voto castitatis: q. non miris etate & oportunitate occurrentibus sponsalia intrare possent: hec tamen spirituum peruenit ad plenum rationis usum vouit perpetuam virginitatem: si deo placeret: nisi aliter ei ea ordinare vellet. Ecce quomodo oblata est domino: quodammodo per modum holocausti. hec est ergo virgo virginum: que scilicet doctores permouendum voti suam virginitatem perpetuo domino dedicauit. Quod si quis in contrarium obsecrat legis antea: que edictum vbi dicitur. Maledictus homo qui non reliquerit semen super terram. Item illud vniuersale dei mandatum: tam ante diluuium q. post. Crescite multiplicamini & replete terram. Quibus sententis obviare videtur votus virginitatis. Dicendum in primis q. illud preceptum. Crescite tunc obligabat tam multitudinem q. quemlibet de multitudine: quando non erat sufficienter multiplicatum genus humanum. Sed post sufficientem multiplicationem cepit obligare tantum ipsam multitudinem: sed non quemlibet de multitudine. Tunc autem beate xgis sufficienter multiplicatus erat genus humanum: i. c. ad

*In fine patet
non est factum*

De rosa virginittatis.

aliā auctoritatē in qua dicit. **W**aledictus qui. **z**c. In primis dicitur quod beata virgo reliquit nobis semē super terrā. Semē inq̄ illud bene dicitū. de quo in figura dicitū est ad abrahā. In semine tuo. glo. infli. xpo benedicetur oēs gētes terre. **Sen. rxi.** Scdo dicitur q̄ nūsq̄ legūtur illa xba in toto veteri testamento. **W**aledictus homo qui nō **z**c. **S**z bene habetur **Deutero. viij.** Nō erat apud te sterilis **z** vtriusq̄ ser. **Beata** autem virgo non fuit sterilis s̄ terra benedicta pinguis **z** fertilis: que attulit nobis semen verum **Tertio** dicitur q̄ illa v̄ba Nō erit apud te sterilis. **z**c. non habent modū p̄cepti: vt patet itūē ti textū. sed est quedā p̄missio facta obseruātibus legem matrimo nū de fecunditate prolis habenda **Quarto** dicitur q̄ obseruatio vir ginitatis nō solū tēpore euāgelij: verū etiā tēpore legis antiq̄ fuit laudabilis **z** deo accepta hoc patz per m̄lta exēpla. **Ecce** eni helyas propheta magnus **z** vir m̄ltū perfect⁹ virginitatē seruauit sicut habet ex verbis **Sieg. homil. xij. sup euāgelia.** **Item** **Rafias** de quo habet. **ij. Mach. riiij.** valde cōmenda tur de hoc q̄ p̄positū. **z** cōtinētie tenit paulus etiā cū adhuc esset legis veteris emulatoz: **z** euāgelij p̄secutor: **z** ginitatē seruauit. hoc dicitur q̄ secus est de beata xgine **z** de ceteris mulieribus legis anti que **Nam** vt dicit beatus thomas quarto sent. **di. xxx. q. ii. arti. i. q. i.** in solutione ad primū. **Beata** xgo fuit cōfinium veteris **z** noue legis sicut amor diei **z** noctis: **z** ideo votum eius sapuit nouā legē: in quā tū virginitatē vovit et veterē inq̄ tū cōditionē apposuit hanc scz nisi deus aliter ordinaret. **patet** ex

go s̄ bene licuit illi xginitatē deo vouere: vt p̄petuo coronaretur rosa virginialis mūditiē. **Nos** autē si seruuli eius esse cupimus ob reuerentiā sue xginitatis ei offeram⁹ rosam vnā: hoc est semel angelicā salutationē ad componendū eius coronā seu capelletū vt eius meritis tādē coronari mereamur **icelz** **Cōsequēter** pro institutione nostravidentū est quō ad instar x̄i stiferie marie coronari possum⁹ rosa virginittatis: pro quo aduertendū q̄ in hac rosa virginittatis inueniuntur tria pulcherrima **z** redolētia folia que sunt.

Commendationis.

Conditionis.

Premiationis.

Cprimū igitur foliū rose virginittatis dicitur cōmendationis. **Nam** de enim commendatur virginitas et a multis.

Cprimū quidē a dño nostro **Iesu xpo**: qui cū de virginitate loquens **Mat. xij. dixisset** Sūt eunuchi qui se castrauerūt propter regnū celoz castrauerūt inq̄ spūaliter **z** nō corporaliter. quia hoc nō licz hominimoz subiūxit. **Qui** potest cape capiat. **q. d.** virginitatis status valde difficilis est: ideo ipsum nō scipio **Qui** tamen ibm capere voluerit meli⁹ facit nisi forte sentiat se multū fragilē **Nam** fragiles **z** infirmi meli⁹ saluātur intrādo in matrimonū q̄ sine matrimonio viuere volentes siue in statu ecclesiastico siue in statu religionis degant. **Cōter** ei tales habita opportunitate efficiuntur insolētes: **z** incōtinētes **propterea** **greg. i. glo. super illud Gene. xij.** In mōte saluū te fac. dicit q̄ virginitas altus mons est ad cuius ascensum anaelus horretur **Sed** qui videt se nō posse ascende

Sermo quintus.

re maneat in sego: i. in legitimo
matrimonio: q. melius est medi-
ocri bono vti: q. per abrupta libi-
dini precipitari. hec ille. Bene er-
go loquitur xpus de virginitate lo-
quens. Qui potest capere capiat.
Unde istud bene notarent multi
filiu nobiliu et diuitu qui cum sint
delicate educati et psequens opu-
scentis multis irretiti si clerici
efficatur forte ppter predā sine
pbend. viri aut nunq casti erunt.
Melius itaq talibus esset panem
sui osiati medicare q ad sacros
ordines pmoneri sub spe futuri
beneficis suscipiendi aut iam lu-
scepti: sicut patet de filiis nobiliu
qui prius sunt patres aut abba-
tes q monachi prius episcopi q
clerici. Qui postq adoleuerint i-
pudiciam solent ducere vitā di-
centes non posse caste viuere.
¶ Secundo emendatur virginitas
ab apostolo paulo q postq. i. cor.
vii. Multa dixit de statu matrimo-
niali sequenter de natu virgini-
li loquens dicit sic. De virginib
pceptum dñi non habeo: filium
do. Consiliu autē non est nisi de
meliori bono. Item. ij. Corint. xi.
Comendat virginitatē tanq xpi
sponsam dicens. Despōdit vos vni-
viro virginē castā exhibere xpo.
Notāter autē dicit virginē castā.
Sunt em plerq hines corpore
q tamen corā deo caste non sunt
s pollute et corrupte. Et virgini-
tas talis est quasi spica sine gra-
no bursa sine argēto: mur sine ma-
deo lapis sine oleo: doliu sine vi-
no. ¶ Tertio emendat virginitas
aveteri testamento i quo et si pau-
ce admodu essent hines vt dictū
est non tamē desinit i eo testimo-
nia hginital. Scribit em Eccl.
xxvi. q disponderatio non est di-

gna ptenēis anime. Valet ergo
ipsa virginitas plusq milia aurī
et argenti: q amissa recuperari
possunt virginitas autē minime.
Unde hiero. ad eustochium: epi-
stola. c. lviij. Et recitat. xxxij. q. v.
Si paul. Cave qd nequādo di-
cat de te de. Virgo israel cecidit
et nō est q resuscitet eā. Amos. v.
Evidenter loquor. Cum omnia
possit deus suscitare nō potest vir-
ginē post ruinā. Valet quidē libe-
rare a pena: s; nō coronare corru-
ptā. hec ille. Ex quo ergo ipsa vir-
ginitas est tā piosus thesaurus:
ideq diligēter custodiēda: potissi-
me attēta fragilitate corporis no-
stri et cupiscentis quibus subici-
mur. habemus inquit paulus. ij.
Corin. iij. Theaurū istum videli-
cet virginitatis in vasis fictilib
Qd si insurgant ptra nos demo-
nes de carne nos tēptātes siue cō-
cupiscētes aut malitiose et lubricē
personarum et theaurū istum de-
predari volentes clamare debe-
mus ad dñm instar beati Bernar-
di: latrones latrones. Et vere om-
nes pdicti latrones sunt: q pudī-
ciam a castis mentibus: et corpo-
ribus auferre volunt.

¶ Quarto emendatur virginitas
ad angelo non tam verbo q scō
sicut patuit i gabriele misso a deo
ad virginē Mariā. Luc. i. Super
quo verbo hiero. scda parte epi-
stolarū suarū. ep̄la. lv. dicit q bñ
angel ad hginē Mariā mittitur:
q semp est angelis cognata vir-
ginitas. profecto i carnē pter car-
nem viuere nō terrena vita est: s;
celestis. Vt in carne angelicā glo-
riā acquirero maius est meritū
q habere. Esse em angeli felicitas
est: esse vero virginē virtus: dñi
homo obtinere viribus nititur cū

De rosa virginittatis.

gratia quod habet angelus ex natura. Virgines tamen et esse virginem et angelum diuini muneris est officium non humanum. hec ibi. Item Ambr. li. de uideis: ad propositum loquitur dicens. Suppreditur uirginitas ad imitationem nature humane per quam homines angelis assimilant. Maior est uictoria uirginum quam angelorum. Angeli enim sine carne uiuunt: uirgines uero in carne triumphat. hec ille. O igitur qui accepti sunt sanctis dei angelis homines uirginitatem debent honore seruantes. O quanto honore ab ipse angelis. psequuntur tales. O quam familiares illis eris: et quam libeter eis manent quos uident in bono uirginitatis psequerentur. Et per oppositum libeter habitant demones cum corruptis per peccatum et cum lubricis hominibus. In cuius signum demones petierunt a christo mitti in porcos mitti. Math. viii. ¶ Quanto commendat uirginitas a paganis et infidelibus apud quos in ueneratione et precio habetur. An refert hiero. in prima parte epistololarum suarum. epistola. v. de multis uirginibus gentilibus que in amauerunt bonum pudicitie et uirginitatis: ut per ea seruanda: mortem patientis sine sustinerint. Alie autem uictore gladius transuerberauerunt. Alie in mare se precipitauerunt et submerserunt: alie in puteos se piecerunt et hinc. Nec tamen uirginitatem crederent eternam: quanto magis uirgines christiane debent non quidem sepias per seruanda carnis integritate: occidere: sed omnem illam aut inferendam iniuriam aut cruciatum equanimiter pferre. Similiter narrat Aug. lib. i. de ciuitate dei. c. xvi. de quibusdam mulieribus que tempore persecutionis ut insectatores sue pudicitie deuiterent in necantibus

se flammam. piecerunt: atque sic defuncte sunt quarum martirium in ecclesia catholica ueneratione celeberrima frequentat. Deinde subdit idem Aug. de his nichil temere audeo iudicare. Utrum enim ecclesie aliquibus fide dignis testimonibus: ut earum memoria sic honoret diuina pseruauerit auctoritas: nescio: fieri potest: ut ita sit. forte enim non humanitas decepte: sed diuinitus iuste: sepias in flammam demerferunt. hec ibi. Utrum autem ille mulieres de quibus meminit Aug. essent christiane: nec ne scertum est: ut dicit postulator. De primis autem liquet aperte ex uerbis hieronymi quia gentiles erant.

¶ Sexto commendat uirginitas ex mirabilibus operibus que ad illius attentionem legimus olim in flammam apud infideles et ydolatrias. Refert enim Aug. lib. x. de ciuitate dei. c. xvi. de quadam puella que dicebatur claudia de qua etiam meminit hiero. prima parte epistololarum suarum epistola. v. que in testimonium sue pudicitie: ad se traxit nauem grandem sola zona sua ad eam ligata: quam ante nec hominum nec bouum multitudo dimouere potuerat. Et nota quod dicta uirgo prius genibus flexis deos orauerat: ut si eam castam indicarent: nauem suam zona traheret. Quod et factum est: put narrat Ouidius lib. iiii. de fastis. Item refert idem Aug. ubi supra. de quadam alia uirgine que uirginitatem suam deuouerat deo veste: quod cum castitas eius dubia esset eo quod de incestu fuisset accusata: de sua innocentia confidens accepto cribro: orauit deam uelam dicens. O dea uesta si caste semper tibi seruiui: facias quod ego in hoc cribro hauriam aquam de herberis: ipsam ad eadem tuam pferam.

Sermo quintus.

Quod & facti est cunctis videntibus & stupentibus. De hac etiam virgine loquitur valerius. lib. viii. c. i. Multi denique his similia apud varios actores leguntur prouoluisse. Aduertat tamen diligens lector potestatem non habere rationem veri miraculi: sed magis alicuius admirabilis. Verum enim miraculorum ordinat ad dei honorem & animarum salutem & edificationem. Et nota quod ille puelle pagane quae sua virginitatem dedicabant siue de veste: siue allis deab: puniebantur pena mortis si se corruptioni dabant. Unde narrat hieronimus prima parte epistolae suae: eos istola. v. de quadam puella dicta municia quae propter suspensionem stupri viua deuota est. Quod factum minime fuisse nisi graue de crimine apud eos lesa virginitas. Hec ille. Sed prochodor longe minus in precio et honore habet hodie virginitas apud chulicolas. Nam puelle mox cum ad annos discretioris venerint si cito non tradant nuptui multae turpitudinis se exponunt. Et quod omnem vicem malitiam: etiam ille qui deuenerit sua pudicitiam domino pro religionis ingressu quibus deinceps fas non est nuptias petere in grauisima scandala sepe labitur nisi per claustrale custodia diligenter arceatur. Propter quod de statu regularium. c. piculo so. lib. vi. Mandat papa Bonifacius octauus omnibus monasteriis monialium: etiam cuiuscumque conditionis aut status existat: quatenus in suis monasteriis sub perpetua clausura permancant. Ita ut nulli earum liceat quantum occasione inde erit nisi propter morbum ex quo aliter timeretur de periculo. Et ad idem obligatur abbatissa seu priorissa: nisi casus in quo deberet persona

liter secundum dominum releuare ab aliquo dno. Similiter precipit ibidem ne ad eas accedant persone honeste siue honeste nisi substricta multum rationalis et adhuc cum licentia illius ad quem spectat. Hec ibi. Si forte dices scriptum decretalium ab omnibus non esse receptum. De hoc pro presenti tectum praedere nolo si ita sit an non: et si iuste an iniuste. Sed nunquid idem dicere plures de antiquo libro decretorum. Et tamen in eo eandem sententiam reperies: vt patet. xviii. q. ii. diffinitum: ubi precipit prohibetur ne monachi ad moniales accedere audeant: vel etiam cum eis loqui nisi in presentia abbatissae: hoc per modica verba. Item extra de vita et honestate clerici. c. monasteria: sic dicit. Monasteria monialium si quis clericus sine manifesta et rationali causa frequentare presumpserit per episcopum arceatur: et si non basierit ab officio ecclesiastico reddat immunis. Si laici fuerint excommunicationi subdantur et acetum fidelitatis perferantur alieni. Hec ibi. Sed hodie quid bet. pro libito suo fingit sibi causas rationabile propter quod multa frequenter sequitur hinc inde scandala. Praeterea sunt quaedam mulieres quae canonice forte irregulares vocantur quae interdum deserunt habitum sanctimonialium quandoque secularium quae extra monasterium propria habent receptacula: et priuata domicilia in quibus passim homines inuis religiosi recipi solent ad suauitatem et fabulationes quas in lectis et statu dudum reprobantur innotuerunt. Interdixit ut patet. xviii. q. ii. prohibet. Quo non obstante adhuc reperire est monasteria talium multum presertim apud hanc noniam oppide

De rosa virginitatis.

montior: similiter manbeuge galice dyocesis cameracen. patet ergo quomodo cognata angelorum dña virginitas multipliciter pñtuitur: de locis sacris atq; tēplis dño dedicatis ignominiose & turpiter exulatur: ita vt plus honoretur apud gentiles et idolatris q̄ apud multos chustianos. Sed de hoc hactenus.

¶ Secundū foliū rose virginitatis dicitur p̄ditionis. Tres em̄ sunt conditiones requisite ad observandā virginitatē quas breuissime tācā. Prima igitur p̄ditio virginitatis dñi humilitas. Qui em̄ vult in bono virginitatis p̄uenire debet humilitatē habere. Nō em̄ debet de se alta sapere: nec de suis virib; presumere: nec p̄ elationē cordis sup̄ alios se efferre. Sed poti⁹ debet se ad sue fragilitatis p̄siderationē descendere: & h̄ginitatē suā dño humiliter p̄mendare: exēplo beate cecilie q̄ suā virginitatem dieb; ac noctib; dño p̄mendabat dicens. fiat dñe cor meū: & cor p̄ meū immaculatū: vt non confundar. Ipsa em̄ virginitas cū sit dei donū singulare ex pp̄t̄is virib; haberi non potest: sed tñ a deo datur scōm illud Sap. viii. Non ero p̄tinentis nisi de⁹ det. Et ideo necesse est q; p̄ humilitatē querat & impetretur ipsa virginitas. Nā absq; ipsa humilitate nō placet deo carnis integritas dicte S̄ieg. li. xvi. moral. c. xiiij. Quia inq̄t negligit̄ humilitas cordis: rectus iudex de sp̄cit integritatem corporis. hic posset haberi sermo p̄tra eos q̄ se inaniter iactant se esse adhuc virgines: alios quosq; despicientes. Cum tamen Aug. sup̄ psal. xcix. dicat q; melius est humile iugiu; q̄ superba humilitas.

¶ Secunda p̄ditio virginitatis dicitur sobrietas. De facili ei castitas in delitijs picitari solet. Propterea hiero. ad Eulochiū epistolā. xliij. dicit sic. Si experto creditur hoc primū moueo: vt sponsa Christi vinū fugiat p̄ veneno. hec aduersus adolescentiā p̄is arma sūt demonū. Et post pauca. Vinum & adolescentia duplex incendiu; voluptatis. Quid oleū flāme adiciam⁹. Quid ardenti igni corpusculo formeta igniū in iustitiam. Modera tus cib⁹ & nūq; venter explet. Similiter tibi quotidiana ieiunia & refectio saturitatem fugiens. Et Aug. ad fr̄es in eremo. ser. xlvij. Castitas inquit cū abundantia & fertilitate stare nō p̄t. Sed si michi nō creditur. Somnorensib; credite. Abū dabat em̄ iunct; bonis: & postq; comederāt & biberāt ludere surgebāt. hec ibi. Quē admodū ergo dicit Paulus q; vidua que in delitijs viuit mortua est: vt d̄t apls. i. Thimo. v. Ita & h̄go i qua etiam plus feruet. cupiscētia carnalis & calor natural. Propterea videm⁹ antiqua mōasteria monialiu; vt i plurib; sita i vallibus & locis humidis. Quod nō sine causa factū arbitror: vt sc̄z loci dispositio restringeret calorem naturalem. In diti sunt etiā eis ieiunia & abstinentie mltē: labor quoq; manū & similia & hoc ad eundem finem.

¶ Tertia conditio virginitatis dicitur tranquillitas. Debet ei virgo quiesca i domo aut mōasterio manere: & nō hinc inde discurrere. nō talis discurs⁹ designat mētē. Ieiunitatē & instabilitatē: vt pote nūc ad choreas & spectacula discurrendo nūc ad demostracionē declinādo: nunc i plateis & locis patentib; in oculis omnū astādo. Propterea

Sermo quintus.

Ambrosius sup lucā libro secun-
do exponens illud x̄bū. Intrauit
maria domum zacharie dicit sic.
Discite x̄gies nō circūcurrere p
alienas edes: nō demorari in pla-
teis: nō aliq̄s in publico miscere
simones. Maria in domo sera: fe-
stina i publico: māsīt ap̄d cogna-
tā suā trib⁹ mētib⁹. hec ibi. Itē
idē Ambro. in li. quā adhortatio
ad x̄gies intitulat ad idē p̄posi-
tū loquit̄ dicens. O x̄go null⁹ sit
tu⁹ sit sine m̄se p̄gressus: que sit
anxia custos pudoris. ip̄a quoq̄
ad ecclesiā p̄gressio: rarior sit a-
dolēcentulis. Cōsidera q̄ta fue-
rit maria: t̄ m̄ null⁹q̄ alibi nisi i cu-
biculo reperitur cuz querit. Illa
te doceat quid sequaris: p̄feca
quid tibi vel ad primā facile ac-
cedere: Unde nascitur fabule q̄s
cauere debes. hec ille. Debent
itaq̄ vere virgines a multis t̄ in
utilis discursibus tēperare gres-
sus suos. Videmus enim viuis in
estate sepe motū cū suis fecibus:
statim corrumpi t̄ agreste fieri.
Si vero quiescere dimittitur / in
p̄ritate cōseruat. Sic multe sūt
iuuencule q̄ si domi sederent i pu-
ritate virgines p̄manerent: q̄ dis-
currendo sepe corrumpuntur et
luxurie fecibus admiscuntur. hy-
storia de hoc habemus de dyna
virgine filia iacob q̄ ex curiositate
t̄ fatuitate muliebu vadēs vt vi-
deret mulieres regidīs aliene: tā
dē corrupta est a sichen. Genes.
xxxiij. q̄ si mansisset in domo pa-
rentū clausa non incidisset in t̄m
ludibū. Propterea laudo cōsue-
tudinē lombardorum t̄ italoz
de quibus fertur q̄ non permut-
tunt filias suas i publicum pro-
dūre: nisi rarissime: nec etiā corāz

oculis hospitem apparere.
¶ Tertū solū rose virginitatis
dicitur premiatiois. Quia enīz
virgines patiuntur continuū bel-
lum a carne: quod valde durum
est: adeo vt dicat hieronymus.
iij. parte epl̄arū suarū epl̄a. xx. q̄
libido ferreas mentes domat: q̄
maiorē in virginitatē patitur famē
dum dulcius putat omne q̄d ne-
scit. t̄ Augustinus. sermo. ij. dicit
ce. xxv. post trinitatem: inter oīa
xp̄ianoz certamina. sola durior
ra sunt filia castitatis vbi quoti-
diana est pugna t̄ rara victoria.
hinc est q̄ illis debet ceteris pa-
ribus maior p̄missi in celo: adeo
vt dicat Salo. sap. vij. q̄ incorru-
ptio. i. x̄ginitas p̄missi facit deo
Si em̄ post ap̄los martyres p̄t-
mi sint deo p̄his est veras x̄gines
futuras primas deo / q̄ vt dicit
hieronymus. iij. parte epistolaz
rum suarū. epistola. xvij. ad des-
merriade scribens. habet pudici-
tia seruata martyriū suum. Pro-
pterea idē hieronymus p̄tia par-
te epistolaz suarū. epl̄a. v. cōtra
Jovinianū scribens: assignat fru-
ctū centesimum virginitatis. Vi-
dus aut̄ tantū sexage simū: t̄ nu-
ptias intrantib⁹ trice simū. Item
epistola. vij. eiusdē partis intan-
tū extollit virginitatē supra ma-
trimoniū q̄ eā cōparat auro m̄se
monū vero argento. Studeant
ergo p̄sone ille quarū vocatio est
status requirit perpetuā carnis
t̄ mentis integritatē seip̄as coro-
nare rosa inuolante et incontamē-
nate virginitatis: in hoc fr̄ates
virginū reginam mariam: cuius
precibus t̄ meritis nobis def̄ co-
ronari in celis. &c.

¶ Sermo. vij. de rosa bone fame
c. j.

De rosa bone fame.

Oronemus nos ro-
sis. Sap. ij.
¶ Secda rosa corde
sive ferri spūalis dī
fame claritas. Que
qdā rosa recte seq̄t
ad rosam hūmitatē eo q̄ hūgitas
bū seruata est cā bone fame. hac
autē rosa insignita & coronata fuit
hūgo maria s̄z q̄ hūxit i suo cāri
co dicens. Ecce ex hoc beatā me
dicēt: oēs ghātidēs. Ecce p̄clara
& vniuersalis ei⁹ fama de q̄ possu
m⁹ merito dice illd̄ hēster. r. fa-
ma nois ei⁹ crescebat q̄tidie et p̄
cūctoz oia volitabar. Cū em̄ ma-
ria adhuc paruula in domo parē
tū Joachin⁹ vcz & anne hitaret:
parua aut nulla erat fama nois
ei⁹: vt pote i nullo discrepās a cōi
querfatiōe ceterarū puellarū. At
hō postq̄ triennio p̄pleto oblata
est dño: vt maneret cū ceteris pue-
ris i tēplo cepit q̄ss̄ auroa cōsur-
gere fama nois ei⁹: q̄ ex tūc cete-
ris puellis cepit appere deuotior
hūilior/pudētior/purior/diligen-
tior/hūior/in lege dñi doctior: in
ieunijz & abstīnētijz promptior/
atq̄ in omni gñe hūitū p̄fectior.
Sicq̄ vltz ad annū q̄rtūdecimuz
p̄seuerans: & de hūre in hūitem
q̄tidie crescēs oēs q̄ ei⁹ vitā & con-
uersationē nouerāt eam admira-
tiōe dignā indicabāt/alter ad al-
terū dicentes. Que putas puella
ista erit: Ecce q̄s̄o paulatim cre-
uit fama hūgis in annis puerilib⁹
Postmodū autē p̄ampl⁹ creuit cū
despōsata fuit Joseph: signo pu-
dicit⁹ dato in hūga ei⁹ q̄ cū alijs
hūgis i vñū p̄iecta in p̄spectu dñi
sola germīauit/fioruit & agmēda
la attulit: vt i apocripha legit hy-
storia q̄ de oriz & naturate eius⁹

hūgis tractat: & quā hieronymus
de hebraico in latinū trāstulit ser-
monē. & vt dicit Chylo. sup. mar.
iō: fabio lignario despōsata fuit
maria: q̄ x̄ps ecclēie sp̄s̄us oēni
salutē hoim̄ p̄ lignū crucis opa-
turus erat. Post hec autē cepit fa-
ma ip̄ius diue marie exire p̄ vni-
uersam terrā/etiā diuulgari vltz
ad celos: ita vt illi āgelici sp̄s̄us
ea dice viderēt illd̄ Job. xxxij.
audiuim⁹ famā ei⁹: hoc autē fecim⁹
est q̄n̄ Sabziel p̄pleta legatōe sua
quā habuit ad mariā discellit ab
ea: vt h̄c Luc. i. Quo redēre in
celū & narrante alijs angelis sal-
tē inferioub⁹ q̄ hūmilē iuenisset
hūginē: & q̄s̄lagācē & sic de singu-
lis ei⁹ hūitibus. Illi dixerunt ei.
Audiuimus famam eius: scz per
temetip̄m. hūius itaq̄ hūgis fa-
ma bona & sancta p̄figurata fuit
in illa pudica susanna vxore ioa-
chin. de q̄ legit Dan. xij. nunq̄
dictus fuerat sermo malus de ea
atq̄ scz accusaret falso a duobus
p̄sbyteris plenis iniquitate. Ec-
ce p̄clara ei⁹ fama. Nihilominus
tādē insurrexerūt aduersus eam
duo p̄dicti p̄sbyteri s̄z nō valuerūt
ledere famā ip̄suis/q̄m dñz hūie
defensorē & p̄tectorē quē eā ab in-
fama liberauit medio danielis p̄-
phete. Ad p̄positū susanna q̄ iter
p̄erat liliū recte significat brām
mariā: de qua loquit sp̄s̄us i can-
ticis dicēs. Sicut vltū iter sp̄ias
sic amica mea iter filias. Cā. ij.
hec igit susanna pulchra iteri⁹
exteri⁹ ac rimēs deu/erudita q̄s̄
nedū in lege moysi: verū etiā i le-
ge x̄pi fm̄ illd̄. Luc. ij. Maria cō-
seruabat oia verba hec cōf. i. c. i.
a deo lere & irrephēnsibiliter vixit
vt de p̄missa culpa despendi ues

Sermo sextus.

quæret. Uerū insurrexerūt 3̄ eaz
nōnulli filij belial. i. qdā iudei eā
infamare volētes & dicētes eā cō
cepisse & peperisse filiū ex ioseph
& nō hūc spūscū: vt asserēbat.
Res ḡ trahit ad iudiciū: et ecce
Daniel q̄ iterprat eā dei: q̄ recte
sūt ecclesiā catholicā q̄ sp̄ fouer
eām dei & fidē 3̄ quosq̄ aduersa-
rios. hic ḡ daniel. i. m̄r ecclia de
phēdit dictos accusatores mēti-
tos esse cū audit: & legit gabriele
ad mariā dicēte. Spūscū sup̄
uenier in te: & hūc alii. Et ideo
bat sententiā p̄ susanna & contra
dictos criminatores dicēs eidez
susanne. Gabriele archāgelū sci-
mus diuinit̄ re esse affatū: vter si
tuū d̄ spūscō credim̄ ip̄gnatū
erubescat iudeo. Iselū q̄ dixit x̄p̄z
ex ioseph semine esse natū. & sic
seruatur intacta & integra fama
virginis marie adeo vt neq̄ iudei
quos suspicati sunt ipsam ex adul-
terio concepisse. Unde Ambrosi.
sup̄ Lu. li. ij. exponens illd̄ v̄bū.
Desponsatā viro: dicit q̄ x̄p̄s vo-
luit marre suā desponsatā esse ne
infamaret q̄ de corruptiōe conce-
pisset. maluit autē aliq̄s de sui or-
tu q̄ de matris pudore dubitare
Sciebat em̄ tenerā esse virginis
verecūdiā & lubricā famā pudor-
is. Nec putauit ortū sui fidē ma-
tris iniurijs astruendā. hec ibi.
Semp̄ itaq̄ titulus pelare fame
habuit maria. pro quo iterū no-
tandū q̄ aliqua persona potest di-
ci famola p̄pter tria. p̄mo qdē
p̄pter magnā potētā: sicut legi-
tur Sen. vi. q̄ ḡyantes erāt sup̄
terram in dieb̄ illis. 3̄m̄ sūt viri
famoli: v̄z p̄pter suā potentiam.
Secōdo p̄pter sapientīā magnā:
sicut legit de Salomōe. iij. re. x.

q̄ regina faba audita sapia saloa-
monis venit. &c. Tertio p̄pter ma-
gnā scitātē & bonitatē. sicut legi-
tur de iudith. viij. q̄ erat oib̄ mu-
lierib̄ famolissima / qm̄ stebat de
uz p̄ hec tria brā maria fuit et ē
famolissima. p̄to p̄p magnā po-
tētā quā hūit: de q̄ ip̄amet loq̄r.
ecclī. xxiij. dicēs. in hierim̄ prās
mea. T̄ hēni potēs fuit q̄ diaboli
caput p̄triuuit / in q̄ de ea dixerat
de⁹ ad sp̄tē ipsa p̄teret caput tuū
Sen. iij. 3̄tē tā potēs fuit q̄ celuz
apuit q̄ desū ad frā traxit / q̄ vitia
p̄trēgit / q̄ hūtes plātavit. Secōdo
ḡgo maria fuit ē famolissima p̄
magnā sapiā quā hūit. diuina et
sapia i ei⁹ v̄to nouē mētib̄ & dieb̄
sex hitavit: & iō ip̄am totalit̄ salu-
bit sapia plena reliq̄t. & iō apti ad
eā tāq̄ ad archā sapie f̄currebāt
& ip̄az de oib̄ dubijs infrogabāt
v̄n̄ d̄ venerabil̄ beda. & recitat in
gl. or. sup̄ illo v̄bo. Maria p̄serua-
bat oīa v̄ba hec: q̄ oīa q̄ d̄ d̄no v̄t
a d̄no dicta / v̄l acta cōgūerat vir-
go in f̄ corde diligēt̄ retiebat &
sollicite cūcta ad mēoriā p̄mēda-
bat / vt cū p̄d̄ scād̄ v̄l scribēdi ei⁹
carnatiōis x̄p̄s aduēret / sufficēt̄
vniuersa p̄t eēt gesta q̄rēndū
explicare poss̄z. Tertio maris fit
it famolissima p̄p magnā scitātē:
vt pote ad t̄m̄ scitātē ḡdū pueni-
ens q̄ alii neq̄ pura creatā p̄tū-
gē. v̄n̄ Busel. d̄oce. ḡgna. c. xij. &
xij. Decēs erat vt ea puritate q̄
maior sub dō neq̄t itelligi ḡgo il-
la miseret: cui d̄ p̄t vnicū filiū quē
d̄ corde suo eq̄lē sibi gēitū tāq̄ se
ip̄z diligebat / ita dare dispōebat
vt nat̄al̄t eēt v̄n̄ idē eōis d̄ p̄tis
& ḡgis fili⁹. h̄. alle. 3̄tē bern̄. epi.
x̄p̄i. ad cano. iug. scribit i hūc
modū d̄ scitātē ei⁹ dicēs ḡgin. o.
c. ij.

De rosa bone fame.

Ego puto q̄ r̄ copiosior sc̄tificati-
ona b̄ndictio in eā descēderit .
q̄ ipsi nō solū sc̄rificaret or̄tū . sed
r̄ vitā ab oī deiceps pctō custodi-
ret immunē qd̄ nemini alteri in na-
tis qd̄dē mulierū credit eē donatū
hecille . possumus itaq̄ dicē de
h̄clara fama hui⁹ sc̄rissime r̄ ppe-
tue virginis illud . Sap. iiii . O q̄
pulchra est casta generatio : tū qz
de castis parētibus genita est . tū
qz de suis castis visceribus genuit
nobis deū et hoīem . Sed quō fa-
cta est vtraq̄ generatio . certē cū
claritate . i . cū bona fama que cla-
rū reddi t̄ hoīem . Nā Joachim r̄
Anna bone estimatiōis erant in
populo / ambo iusti / ābo ad pau-
peres p̄si / ambo deuoti . Ecce eo-
rū claritas . Itē gn̄atio xp̄i ex vir-
gine facta est cū claritate . i . cū bo-
na fama . saltē q̄tū ad hoc q̄ nul-
lus Judeorū aliquis suspicatus est
eā ex adulterio cōcepisse / vt p̄us
dictū est . In hoc t̄n̄ errabā q̄ xp̄s
verū r̄ naturalē filiū Ioseph esse
credebant . Sequit̄ immortalis
est enī memoria illius . videlicet
claritatis seu bone fame ipsi⁹ vir-
ginis . qm̄ apud deū nora est . no-
ticia vcz approbationis . et apud
hoīes . ex his supple q̄nde legit̄
in libris sacrorū euangeliōrū r̄ san-
ctorū doctorū . O popule xp̄iane i-
telligis ex dictis q̄ h̄clara fuerit
fama dei genitricis marie . Non
igit̄ pudeat huic tāte h̄ḡini decē-
tare semel āgelicū oraculū ob re-
uerentiā tā ingētis r̄ celeberrī
fame . vt sic illi p̄ modulo tuo cōpo-
nas serū ex rosis āgelicis āre-
mus ipsa tibi sp̄aret suis assiduis
precibus coronam in celis .

¶ Consequenter videndū est q̄
eruditione n̄ra quo nā pacto co-

ronari valeamus rosa sc̄tē fame .
Pro quo aduertendū q̄ in dicta
rosa sunt tria folia / que sunt
Procuratiōis .
Manifestatiōis .
Permissiōis .

¶ Primum igitur solum rose bone
fame d̄ procuratiōis . Quantū est
in nobis est / debem⁹ procurare bo-
nam famā ap̄ oēs : nō qd̄dē ppter
hūanā laudē / sed poti⁹ p̄t̄ alio-
rū edificatiōnē cū qd̄ p̄uersamur
r̄ p̄iuuim⁹ . Ita em̄ p̄solut nobis sa-
cra scriptura sine sp̄s̄ctis p̄ eaz
loquēs . Eccl̄i . xij . Curā habe de
bono noīe . Hoc em̄ magis p̄mane-
bit tibi . q̄ mille thesauri p̄ciosi r̄
magni . i . q̄ q̄libet diuitie r̄pales .
Sed qd̄ ē curā h̄re de bono noīe .
Certe vt d̄t glo . ordi . sup̄ hoc pas-
su . Curā h̄re de bono noīe est vt
bene r̄ religiose viuas s̄m̄ status
tuū . Practica de quolibet statu .
vz de religiosis / eccl̄asticis / pla-
tis / iudicib⁹ r̄ officiar̄ijs / de mer-
catoribus / artificib⁹ : r̄ h̄mōi . Et
nota q̄ ibi capis nomē bonū p̄ re-
boni noīis . Cur aūtantū sollici-
tari debeamus de procuratiōe bo-
ni nominis et bone fame : ratio af-
signatur p̄uerbiōrū . xxij . vbi d̄t
q̄ melius est nomen bonū q̄ diui-
tie multe : super aurū enī r̄ argen-
tū grana bona . Itē eccles̄ia . vj .
Melius est nomen bonū . glo . in-
terli . bona fama . q̄ vnguenta p̄-
ciōsa . Et nora q̄ bōa fama d̄z ha-
bere veritatē r̄ auctoritatē . vt ei
dicit Beda in glo . ordi . vbi . s̄ . no-
mē habz q̄ fidelis testimonia lau-
datur licet paucorū : nō vulgi ipe-
riti : aut flagitiosorū hoīm . qz vt
dicit Senec . li . de iij . s̄m̄ . tā tri-
ste d̄z nobis eē laudari a turpib⁹
q̄ s̄ laudimur ob turpia . itē aug .

Sermo sextus.

lib. p̄fessio. Qui landari vult ab
hoib⁹ vitupante te: nō defēdes ab
hoib⁹ iudicāte te. nec eripies dan
nāte te. Sz rhodolor multi sūt q̄
pot⁹ eligūt habere malā famā q̄
bonā: q̄lis sūt vi ri dicholi inconti
nētes/isolētes: deū p̄ oculis nō ha
bētes q̄ lerant cū malefecerint: et
exultāt in reb⁹ pessimis. Vñ Aug.
super psalteriū. exponēs illi pas
sum. Nō moueboz a generatione
in generationē sine malo dicit q̄
animus perditus ⁊ exps bonaruz
artū. malis artū sibi molitur ad
iurorū ad famam tā diurnā. vt
etiam apud posteros celebretur.
Et que nō possunt bene innotesce
re: cupiūt vel male de se homines
loqui. dūmodo nomē eoz latissi
me peruenerit. Ita vt quiztalis
dicere videat. Nō moueboz a ge
neratiōe in gñationem sine malo.
hec ille. Refert etiā satis ad ppo
sitiū hiero. p̄ima parte epistolariū
suaz. epistola. ix. de quodā q̄ vul
go erat inotus. hic ergo cepit co
gitare per quod grāde facin⁹ pos
set famolus ⁊ notus fieri. Et vñ
ē ei q̄ per concrementōne magni
tēplidiane. Et nō multo post qd̄
cogitauerat opere impleuit. Nam
ipm̄ tēplū totaliter incendit. Cūq̄
nullo prodesite. tm̄ facinus spon
te in medio populi se sistēs confes
sus fuisset se perpetrasse interroga
tur/cur hoc fecerit. Et ait. Quē
nō poterā oibus bene innotescere
volui male agendo notus haberi:
q̄ de me sermo fieret ⁊ haberetur:
hec hiero. Sūt ⁊ alii his mi
nus mali. quisq̄ cupiunt habere
bonā famā apd̄ hoies: ⁊ q̄ bōa cre
dātur atq̄ predicētur de eis no
mē ⁊ titulu virtutis non amātes
ly opus exoluz h̄ctes: aut saltē nō

curātes. Et ad hoc p̄positū iuste in
telligi p̄t verbū iuuenalis. Sary
ra. ⁊ dicētis q̄ maior fame sitis ē
q̄ virtutis. Sūt ⁊ alii q̄ cōtēnūt bo
nā famā dicētēs illis sufficere cō
sciētia sua. nec curare h̄ba aut lau
des siue etiā vitupia hominū. Et
tales vitupat Aug. li. de bono vi
duitatis ⁊ recitat. ps. q. iij. nō sunt
audiēdi. Nō sūt in d̄t audiēdi: si
ue vi ri sancti: siue femie q̄ quādo
rephēd sūt in aliqua negligētia
per quā fit vt i malam veniāt su
spitiōne. vnde vitā suā lōge abes
se sciūt: dicunt corāz deo sufficere
sibi cōsciētia. estimatiōne hominū
nō solum sp̄denter: verū etiam
crudeliter cōtēnētēs. cū per hūc
modū occidāt animas alioz: siue
blasphemātis vitā dei. quib⁹ scdm̄
suā suspitiōne q̄n turpis q̄ casta ē
displicet vita sc̄toz. Et post pau
ca Uobis em̄ necessaria ē vita n̄q̄
alijs alit fama n̄ra. Itē idē Aug.
li. j. de vita ⁊ morib⁹ clericorum.
Nolo iquit vt aliquis de nob⁹ in
ueniat male viuendi occasionem
p̄uidemus inquit ap̄osol⁹ bōna
nō solum corāz deo. sed etiā corāz
hoibus. p̄pter vos fama n̄ra
sufficit nobis. p̄pter vos fama n̄ra
nō pollui: sed pollere debet in vo
bis. Due res sūt: cōsciētia: ⁊ fama
Cōscia tibi: fama p̄imo tuo. hec
ille. famā itaq̄ bonā dz sibi q̄sq̄
p̄curare: p̄sertim in officio aut di
gnitate super alios p̄fertur. Tum
ne offm̄ seu flatura i cōtēptū v̄ci
at tū ne p̄im⁹ si alit fieri p̄ingat
makiā r̄ue ⁊ sc̄dali inde sumat.
¶ Sedz foliū rose bōe fame dicit
manifestatiōis. Nā bōa fama est
signū magnificatiūis vt i plurib⁹
xtuū si gr̄az existētū in eo cur
est. Sicut em̄ pur⁹ ⁊ bon⁹ odor di
c. iij

De tosa bone fame.

mostret substantiā rei de qua emanat esse purā & bonā. sicut p̄ i rosa. & in specieb⁹ aromaticis. Item in vino & hinc. Ita i p̄posito bōa fama hincinde fragras. declarat vt cōicator illi cui⁹ ē esse p̄uossu abo nū. Vñ in puerb. dicit q̄ cōis fama famat nō oīo depdit. Et hoc pro uerbū sumit ex illo s̄bo aristotelis Ethic. li. vii. fama quā om̄is famāt nō oīo pit. Itē iurator su p̄ li. de sōno & vigilia famosū fm totū nō ē fallū Et de hoc testionis & hystoriā habem⁹ in sacra scriptura. Ecce em̄ hester. ix. de mardocheo dicit q̄ postq̄ rex Assuer⁹ constituit eū p̄ncipē palatij sui: fama nois ei⁹ crecebat cotidie. & p̄ cunctoz ora uoluitabat. Itē. iij. Reg. p̄ dicit q̄ regia saba audiuit famam Salomōis q̄ sez sapiētissim⁹ esset. Et vere sic erat. Itēz Matt. xiiii. legitur q̄ audiuit herodes tetracha famā de Jesu. q̄ sez infirmos curaret: cecos illūinaret: mortuos suscitaret: hinc. Et vere sic erat Sicut ergo fum⁹ odorifer⁹ signū est adustionis materie odorifere. Ita & bona fama signū est vt i pluribus bōe vite & bone cōscie. Notanter dico. vt in plurib⁹ p̄pter hypocritas qui habēt nomen boni. sed rez nō conformāt nol. pleriqz em̄ habent nomē scitaris. & iniqui sūt siles pomis q̄ dicitur nasci iuxta mare mortuū q̄ exteri⁹ apparent pulchra: s̄z cū apperitur ide exit vapor & fetor mirabilis. Alij apparent deuoti & int⁹ sunt vacui Alij apparent pauperibus misericordes: & sūt crudeles. sicut patet de plurarqz qui dicunt pauperib⁹ q̄ nō crederēt illis mīaz facere & grām non darent illis pecuniāz

suaz sub noie mutui. Alij apparēt exteri⁹ pastores & itus sunt lupi rapaces. Alij uolūt appellari bonoz ecclesie & religiois p̄ij & iusti dispensatores. & reuera sūt dissipatores. Alij uolūt uideri rectores. et sunt destructores. De q̄z q̄z pōt dici illud apo. iij. nomē habes q̄ uis & mortu⁹ es. Et de hinc hinc carī possūt id qd̄ scripsit qdaz cleric⁹ de qdā abbatiā q̄ uocat uallis dei. Cū em̄ ipse clericus fuisset i esatis exiliter hospitat⁹ sumo mane ide recedens: scripsit in porta monasterij sequens s̄us. Uallis dicta dei dom⁹ est mire speciei. Magnū nomē ei: grā nulla rei. Et breuiter hac tempestate paci admodum homines sunt qui uelint esse tales in interiori homine. quales se esse ostendunt in exteriori homine sed oēs ferme sunt uani & mundani: qui nichil aliud in suis operatōibus appetit nec intendunt. nisi q̄ sint magni nominis & famose opinionis apud homines. De q̄ bus loquitur Greg. iij. li. moral. c. xvij. dicens. Omēs qui huic seculo cogitatione terrena conformant per omne qd̄ agunt. huic mundo relinquere sui nominis memoriaz conantur. Alij belloz titulis. Alij edificiorum menibus altis. Alij disertis doctrinarum secularium libris instanter elaborant: s̄z biqz memorie nomē edificāt. hec ibi. Cōtra ergo tales qui sic nimis appreciātur tanq̄ summi bonuz fame gloriā. & nominis sui celebri tatez arguit. Boetius de consol. li. ij. prola. vii. declaram fame uanitatz per multas rationes. Uide ibi si uis. Tales erāt filij Noe de quibus legitur Gen. xi. p̄posit diluuiuz dixerunt ad inuicēz. Ces

Sermo sextus.

lebentis nomē nostrū ante q̄m di-
uidamur in vniuersas terras. Et
ceperūt edificare turri cui⁹ culmē
strigeret ad celū. Sz audite quid
illis acciderit. Nolebāt em̄ sibi fa-
cere nomē honoris. ⁊ fecerūt sibi
nomen cōfusiois. Et idcirco voca-
tū est nomē illi⁹ turris Babel. i. cō-
fuso. Tales simill erāt Ioseph.
⁊ Azarias p̄nceps Iudeoz de q̄-
b⁹ legit. s. Mach. v. q̄ dixerūt iul-
cē. faciam⁹ ⁊ ipsi nobis nomē. et
eam⁹ pugnare ḡ gēres. Et sequit̄
Et ceciderūt illa die de populo ad
dno milia viroz. Tales etiā sunt
multi moderni p̄ncipes ⁊ prela-
ti magni q̄ de substātia pauperuz
aut patrimonio crucifiri edificāt
magna ⁊ beaurata palatia. ⁊ iter-
dum capellas hinc inde sursum et
deorsuz a dexteris ⁊ sinistris scul-
p̄tes arma sua. vt sit de eis per-
petua memoria. de quibus psal.
Uocauerunt nomina sua in terris
suis. Sed audiāt quid cōminatur
eis dñs per psalmistā dicēte. Nec
memorero nominum eozum per
labia mea. Studeam⁹ ergo charit̄
simi habere bonam famā. ⁊ parit̄
bonaz vitā. vt sic de vno quoq̄ no-
strū dici possit illd̄ ps. Scdm̄ no-
mē tuū sic ⁊ laus tua i fines tre.
Tertiu⁹ soliti rose bone fame di-
citur permissiois. plerūq̄ enim p̄-
mittit deus famā bonoz per oblo-
cutiones ⁊ detractioes maloz ho-
minū aliq̄tūlū ledi: ⁊ hoc ad ma-
gnaz ipsoz iustozū vtilitatē si re-
cte p̄sarent. put insinuat Greg. ⁊
recitatur. v. q. j. sūt plurimi. Ubi
sic inquit sūt plurimi qui bonoz
vitam fortasse amplius q̄ debent
laudāt. Et ne aliqua elatio de lau-
de surreat. p̄mittit oīs deus ma-
los in obtreccationē ⁊ obiurgatio

nē prouipē. vt si qua culpa ab ore
laudātū nascit̄ i corde suffocet ⁊
vituperātū ore. hec ille. Itē addu-
cit ibi exēplū de paulo q̄ p̄dicando
apud aliq̄s obtinuit bonaz famā
ap̄d alit̄ alios ifamiā reportauit.
Im q̄ de seip̄o testat. ij. cor. vj. di-
cēs p̄ infamiā ⁊ bonā famā vt sedu-
ctores: ⁊ ꝑcces. q. d. Ap̄d aliquos
reportauim⁹ infamiā ap̄d alios bo-
nā famā. ap̄d aliq̄s reputati sum⁹
vt seductores ap̄d alios vt vera-
ces p̄dicatores. hoc itaq̄ p̄misit
dñs forte euenire paulo ne sicut
alibi sūt magnitudo reuelationum
euz extolleret. ⁊ forte ne de fama
magna quā ap̄d aliq̄s habebat p̄-
p̄t domū sibi sup̄biret. aut gliares
inaniter. Propterea legit in vitis
patrū de quodā adolescēte nouit̄
cōuerso ad monasticā vitā. q̄ tanta
tez infestationez a carne patieba-
tur q̄ eam nec ieiunij nec vigilijs
nec abstinentijs superare poterat
hic ergo accessit ad abbate suā tē-
ptationē indicans. Qui cū eam co-
gnouisset imperauit cuidaz patri-
leni sui ⁊ aspero. vt iurgijs atq̄
cōuicijs adolescentē isectaretur ⁊
post irrogatā iniuriam prior veni-
ret ad querimontiam. ⁊ testes ha-
beret qui pro eo deponerent. Cuz
ergo hec sepe agerētur adolescēs
flere cepit tā de irrogata falso iu-
ria. q̄ de mēdacio testuz. Quotis
die genit⁹ quotidie lahyme flue-
bāt ex oculis eius. Ad Jesum pe-
des quondie prostratus iacebat
omni auxilio destitatus. Sicq̄ p̄
annū in amaritudine vixit. Exple
to itaq̄ anno abbas interrogat⁹
adolescēte super cogitationib⁹ suis
p̄stinis an. s. adhuc eas pateretur
cui ille. p̄viuere mihi nō licet ⁊ q̄-
mō fornicari libet. Sic ḡ tali arte
c. iij.

De rosa fidei.

molestia tēptationū supata ē. Ita in pposito forte de cognoscēs aliquos de facili posse trahi ad lanez gliam ex bōa fama quā audiūt de seipsis p̄dicari: p̄mittit eos p̄ malos iurari: detrahi: & ifamari: vt sic studeāt humilitati. Nec in propterea debēt ad ipariētā deduci: s; in tali casu debēt obseruare sentētiā Greg. q̄rocitat. xi. q. iiij. Inter x̄ba. Ubi sic d̄r. Inter x̄ba laudantiū vel vituperantiū semper ad mētē recurrēdū ē: & si nō in ea iuenitur bonuz q̄ de nobis dicitur. magnam tristitiā generare debet. Et rursuz si nō in ea inuenitur n̄salū quod de nobis homines loquunt in magnam debemus lenitiam p̄silire. Hec ille. Studeamus ergo charissimi nos rosa bone fame in presenti coronare: vt tandem coronam glorie recipiamus in celis. Quā nobis concedat qui &c.

¶ Sermo septimus.

De rosa fidei.

COronemus nos rosas. Sap. ij.

¶ Septima rosa corone siue serui spiritualis dicitur fidei firmitas. Quequidē rosa recte sequit ad rosas bone fame: eo q̄ per rectā fidē quis efficitur clarus apud deuz si cut per bonā famā apud homines. Hac autē rosa insignita & coronata fuit dei genitrix x̄go. Et huius rei triplex datur testimonium.

¶ Primum est cognate sue helyzabeth ei dicētis Luc. f. Beata que credidisti: scilicet gabrieli dicenti. Ecce concipies in vteroz paries filii. Vel beata que credidisti oraculis prophetaz. Vel beata que credidisti spiritu sancto interius mēte tuā illuminanti & monenti. Quā

perficientur ea que dicta sunt tibi a dño: videlicet per angeli nūcian tē. Vel a dño. i. a spiritu sacro mēte tuā illustrāte: & eā imediate per seipm̄ edocēte. Numeri. xxij. Dixit dñs & nō faciet. Locutus est et nō implebit. q. d. nō. Ipse est q̄ dicit. Que procedūt de labijs meis non faciā irrita. Patet ergo q̄ elizabeth attribuit fidei marie q̄ deū concipere meruit. Propterea August. de verbis dñi dicit q̄ virgo maria nō libidine. sed fide concepit: venit in virginē: qui erat ante x̄ginem. Itē idē August. in lib. de bono virginali: exponens illud verbū. Beatus venter qui te portauit. ad idē p̄positū loquēs dicit q̄ maria fuit beator concipiendo x̄p̄stū fide: q̄ carne. Materna ei propinquitas nihil ei profuisset: nisi felicius ipm̄ fide q̄ carne gestasset. Quid inquit profuit fratribus x̄p̄sti. i. secundū carnē cognatis q̄ nō crediderunt in eū: huiusmodi cognatio carnalis. Hec ille. Quis si quis dicat post angelicā salutationē: mariā cū omni festinatione ad cognatā suaz helizabeth p̄perasset: tāq̄ dubitaret de x̄bis angeli: super quibus sperabat se per amplius ab ipsa helizabeth edoceri. Certe hec nō fuit ratio sue ascensiois ad helizabeth: sed potius illa triplex quā assignat Amb. sup Lucā li. ij. exponens illud x̄bum Surgens maria abiit &c. Nō quā si inquit incredula de oraculo: nec quā si certa de nuncio: nec dubitās de exēplo: sed q̄si leta p̄ voto religiosa p̄ officio: festina p̄ gaudio: in mōtana prexit. Hec ille. Ecce igit̄ p̄m̄ testimoniu fidei marie

¶ Secundū testimoniu fidei marie est testimoniu vniuersalis ecclesie

Sermo septimus.

que illi tubilat dicens. Euade virgo maria cunctas hereses sola iter emisti: gabrielis arch. d. cr. dum hgo deli & homiez genuisti. Legi aut alicubi q actor illi rrsorij cuz esset valde deuor? eide hginis: & frequeter plena voce in domo sua careret ad honore ipsi hginis: nec vni. nec aliud: tade a iudeis ppe manen? execat?.

Sz cu nsc sic cesaret a laude dicte hginis: & in die sue purificationis sonoroza voce de cararet a le dictatu respodoy. San de maria & c. continuo lumē oculoz recepit. Quo dabat itelligi maria lumie fidei semp fuisse plenā. Sz quō dī maria cūctas hereses ite remisse: cū post eā & vīz in hodiernū dī multē hereses pullalnerint.

Rñsio. precipue hereses aut sunt de diuinitate: aut de humanitate xpi: vt notat. xxiij. q. iij. quidā autē heretici. De diuinitate q̄tū ad eos q̄ negāt xpm̄ vey dei filiū. De humanitate autē q̄tū ad eos q̄ negāt chūstū vey fuisse hōiez: sz cor pus habuisse sātasticū. Maria ergo duz vey deli & hominē genuit: cūctas hereses p̄cipales q̄ de filio suo sūt merito dī iteremisse. p̄ ergo de sc̄bo testionis fidei marie.

Tertius testimoniu dīctē fidei semp virginis marie ē testimonis cōmunis vsus & practice vniuersalis ecclie: q̄ in officio tenebraz q̄de cātant p̄ vniuersā ecclēsiā. hanc hēt ceremoniā vt i principio officij certe accēdant cādele q̄ successiue extingunt: & tādē oīa luminaria ecclēsie extingunt p̄ter lūmez q̄ sub lucerna abscondit. Applicatio est facilis. Nā cādele p̄mū vniuersaliter accēse: fidē significāt aposto loz: que lucebat ante xpi morte: sicut xps̄se paruit de fide petri di

cēt ad xps̄. Tu es xps̄ fili? dei vt ui Mat. x. vi. Qui dī p oib? aposto lis xpo rñdusse: cū q̄r eret. Nos aut quē me esse dicit. h̄mōi aut cādele exticte sūt q̄n xpo in orto capto: apostoli eo relicto fugerunt. Et q̄ admodū fugerēt corpe. ita & mente hoc aut xps̄se paruit in apostolorū p̄ncipe petro q̄ iterrogat? ab ancilla ostiaria. Itē a seruo respōdit se nō nouisse hōiez. Tūc em̄ apud eū nō erat q̄stio de diuinitate. Sed q̄d de signat cādele q̄ cū suo lumine abscondit intra lucernā nisi maria: intra cui? intellectū remāsit tpe tridui fidei lumē absconditū. Quē admodū ergo i ecclēsiis cathedra lib? & collegiat? dicto cōplectoy extingunt oīa luminaria excepta s̄a pade q̄ s̄ep stat corā maiori altari: q̄ p̄ t̄sto ibidē ar dere pmittit? quia cor? dñi semp manet ibi: ex q̄ dē lāpade sacrista aut q̄ suis ali? no: et? tpe sumit lumē cū idiget ita it̄ pposito tpe q̄ mysteriū dñice pas: sionis p̄sumabat oē fidei lumē fuit q̄dā mō exticctū. q̄m apli oīs xpo relicto fugerūt. vt dictū ē. Reman sit aut t̄m vna lāpas accēsa: scz hgo maria i qua semp fidei lumē luxit.

Ipsa aut lāpas s̄ep stetit iuxta alta re. i. iuxta crucē i qua p̄debat cor p? dñi: s̄m illō Jo. xij. Stabat iuxta crucē iesu maria ma? er?. Et de hoc h̄emus auctoritatē & figuraz p̄lo q̄dē auctoritatē puer. xxi. Nō extinguet i nocte lucerna eius. In nocte dī. i. tpe passiois & tridui sc̄bo h̄em? de hoc figuram Exo. xxiij. vbi legit q̄ i tēplo dñi semp lucerna ardebat: q̄ nūq̄ debebat extingui. Applicatio ē facilis. Sed qz decreum? q̄ l̄z ser mōe ad dūce re aliquā figurā ad ppositū de ro sis b̄tē h̄gis i qua q̄dē figura fiat

De rosa fidei. omne

mentio de aliqua muliere. ideo ad
ppositū notauit textus illi q̄ legitur
Lu. xij. vbi x̄ps loquitur dicens. Si
mille ē regnū celoz fermeto: q̄d ac
ceptū mulier abscondit tria sata sa
rie. Q̄d h̄b̄si tractās deuot⁹. Ber.
li. v. de p̄sideratiōe ad Eugenium
dicit: q̄ mulier ista euāgelica q̄ ab
scōdit tria sata sarie: fuit br̄a h̄go
maria q̄ in incarnatiōe filiū dei: fer
metū fidei subabscondit tria sata
sarie: vtz in factū nouū: antiquū
eternū: q̄ sūt aīa x̄pi de nouo cre
ata. Corpus de natura ade: et diu
nitas q̄ eterna ē hoc ē dicere q̄ bea
ta h̄go incarnatiōe filiū dei h̄k̄a: et
it̄ firmā fidē q̄ erat ver⁹ h̄c: vt po
te h̄ns vtz corp⁹ h̄uānū. et verū ani
mā rōnālē. Itē q̄ erat ver⁹ deus
equalis et coetern⁹ p̄ri. hec sūt tria
sata sarie: in q̄b⁹ absconditū fuit fer
mentuz fidei gloriose marie semp
h̄ginis. Oiḡi sinceri cultores di
ue marie: ex dict⁹ sari p̄pedere po
testis q̄ s̄ma: q̄ lucida: q̄ inertin
gulbilis fuit fides euīdē marie
Nolite igit̄ obsecro p̄cere oīi vfo
quo nō min⁹ ei p̄sentetis rosā vñā
hoc ē semel angelicā salutationez
ob reuerentiā t̄rre sue fidei: vt sic
p̄ modulo vfo: et ego vna vobiscū
conficiam⁹ ei coronā vñā ex rosis
angelicis quaten⁹ nobis p̄paret sū
tis deuotis p̄cibus coronā in celis
Consequenter vidēdum ē quo
nam pacto ad listar dei genitricis
marie debemus nos ipsos corona
re in h̄sētī rosa firmē fidei. Pro q̄
notādū q̄ in hac rosa iueniuntur
tria pulcheria folia q̄ vocātur.
Necessitas.
Firmitas.
Virtuositas.
Primum igitur foliū rose fidei
vocatur necessitas. Est enī fides

nob⁹ necessaria: et hoc igit̄ ad tria
Primo igit̄ fides est nobis ne
cessaria ad ichoandā bonā vitā.
Sicut enī in q̄libet edificatiōe funda
mentū est necessariū et p̄mo iaciens
dicitur pote sine q̄ totū edificatiō q̄
cliq; pulchriū et sūptuosū: statū ruez
ret ad ima. Ita et fides fūdamen
tur est toti sp̄sualis edificatiō. De q̄
fūdamēto videt loq̄ apostolus. i.
Coz. iij. dicens. Fūdamētū aliū ne
mo potest ponere p̄ter id q̄d posita
tum est q̄d est x̄ps Iesus: glo. in
li. fides x̄pi. Item heb. x. dicitur
q̄ fides est substantia reruz speran
daruz. Quod ergo paulus dicit i
vno loco: fidē esse fundamentū: in
alio dicit eaz substantiā: quod idem
sonat. Ruinaz ergo edificatiō sp̄sua
lis videt querere qui sine fide vult
edificare. Sed aduertenduz vt
subdit p̄ paulus vbi supra sup fū
damentū fidei: aliqui sup edificāt
aur: argētū: lapides p̄ciosos: qua
les sunt deuoti x̄piani. Illi enī au
ruz sup edificāt: qui habent sincer
raz charitates ad deū et proximos
quosq;. Illi sup edificāt argētū: q̄
mūde et caste viuūt. vel qui int̄ ad
uersa paciētis seruant. ita vt sint
quasi argentur igne examinatus
Igne in q̄ tribulatiōis. Illi h̄o sup
pere edificāt lapides p̄ciosos qui
vacāt operibus pietatis. Nā q̄d
libet op⁹ pietatis ex charitate v̄l
in charitate factū est lapis p̄cto
sus: lucens coraz deo et hominib⁹
et p̄seruans a morte eterna Sed
prochdolor multi christiani sup
fundamentuz fidei supere edificāt
lignuz: femuz: stipulaz. Illi lignū
supere edificāt: qui sunt alti p̄ sup
biaz: duri per inobediētiam: hu
midi p̄ luxuriā. Illi supere edificāt:
femuz qui gloriāz et de pulchritudē

Sermo Septimus:

ne aut formositate & elegancia cor-
pis: q. vt habet. *Eccl. xl. Ois caro*
fenū. & omis glia ei? q̄si flos agri.
Erucicari est fenū: & cecidit flos:
q̄i spiritus dñi sufflant i eo: lez per
moite. & fenū ē p̄p̄s. Illi ho sup
edificans supulaz: q̄ ḡstant in reb̄
mūdānis: & transitoria q̄ cito eua
nelcūt velut stipula in igne. Job.
Transit mūdus: & concupiscentia
ei? Studeam? ergo charissimi su
pedificare sup fundamentū fidei.
aurū: & argentum: & lapides p̄cios
fos: quoniam ip̄a fides est funda-
mentū: & radix omnis virtutis: om
nis meriti: & omnis perfectiōis. Ip̄
sa enim est inter ceteras virtutes: sicut
mater inter filias: sicut stipula i
ter fr̄ides: sicut caput i ter mem-
bra exteriora: & sicut cor inter mē-
bra interiora. Et ideo sicut secundū
aristotelez inter omnia mēbra pul-
mo formatur cor: ita i edificio spi-
rituali primo precedit fides tanq̄
fundamentum: & radix totius boni
spiritualis. Unde Angu. sup. Jo.
Sicut inquit in radice arboris nul-
la protius apparet pulchritudis
species: & tamen quicquid pulchri-
tudinis est in arboze vel decoris:
ex illa procedit: sic ex fidei hūilita-
te quicquid meriti: q̄cqd̄ beatitu-
dinis aīa susceptura ē ex fidei sū-
damēto p̄cedit. p̄ter ergo fidei ne-
cessitas ex p̄te p̄ncipiū b̄i operis.
¶ Secūdo fides ē nobis necessaria
ad vitandā penā eternā. Licet ei
aperte ex multiplici testimonio q̄
qui fidei caret in supplicium vadit
& descendit dicēte xp̄o Mar. vltimo
Qui non crediderit cōdenabitur.
Itē Jo. iij. Qui nō credit: iam iu-
dicar? est. Itē athanasius in sym-
bolo fidei hec est fides catholica
quā nisi quisq̄ fideliter firmiterq̄

crediderit: saluus esse nō poterit.
Similiter scribitur. *xvij. q. i. qm̄*
vet? q̄ si quis in archa noe nō fue-
rit p̄bibit regnante diluuiō. et huic
sententie concordat decretalis ex
tra de sūma trinitate & fide catho-
lica. c. firmis. §. vna. vbi d̄r q̄ vna
est fidelit̄ vn̄uersalis ecclesia ex
tra quaz nullus omnino saluatur
Et pene s̄finita sūt talia testonia
per que probari potest q̄ qui fidē
rectā nō recipit aut receptā abne-
gat tandē ignem patiet̄ eternum
Qui aut̄ p̄uenerit in fidē: hic
saluus erit. In cuius rei signū le-
git̄ i cronica dñi Anthonii p̄e-
p̄tūma. t. i. c. iij. §. v. Et similis re-
citatur. xxxv. q. i. c. iij. igitur & in
glo. ibidē: q̄ caldei adorātes ignē
pro deo: p̄iecerunt thare cū filiis
 suis: videlicet Abiā. Bram. Na-
chor in ignē: vt exp̄irent virtutez
eius quē adorare nolebāt: s̄z tan-
tū adorabāt verū deū: ignē autē
cōstant negabāt esse deum. Mis-
ra res in ignē ardentissimū p̄ci-
unt̄ s̄z trāsēntes p̄ eū ille si eualefēt
Nichilomin? q̄ Arā i fide defecit
cū in ip̄m ignē p̄iectus fuit: id̄ fuit
mor ab eo cōbust? hec ibi. S̄z qd̄
per hoc designatur nisi q̄ i fide p̄-
manens ignem nō experietur eter-
nū In quem p̄cludio casuri sunt
q̄ fidem abnegant.

¶ Tertio fides ē nobis necessaria
ad p̄sequendā gl̄iam eternā Mar.
vltio. Qui crediderit in d̄e xp̄o s̄ba
p̄tizar? fuerit salu? erit. An̄ & tho-
bias dicebat. vitā illā expectam?
quaz deus datur? est illis qui fidē
nunq̄ mutant ab eo. Thobie. ij.
Itē xpo. ij. nos admonēs dñe ad
hē fidei obseruatiā ait. Esto fide-
lis vsq̄ ad mortē: & dabo tibi coro-
naz vite. Et paul? hebr. xi. Scū

De rosa fidei.

inquit per fidem adepti sunt repro
missiles videlicet celo. Et a haza
narius in symbolo. Quicquid vult
salus esse ante oia opus est. v. r. c.
fides. Refert ambrosius in hexamerō
li. v. c. xviii. q. aquila habet pullos
vngue suo in medio aeris eos su
spendit et soli obicit. Et ubi alius
ex illis ad aspectu solis itrepidat
oculoru a citem inoffenso intendi
vigore seruatur pbatur ex hoc
eligendus et fouendus ubi vero li
mia sua ad radium solis inflexerit:
quasi degenerat et tanto indignus pa
rente reuicitur nec estimatur p du
catus dignus. Ita in pposito illi so
li qui habet versus lumen fidei acce
ptantur a deo reponendi in nido
glorie sue Qui autem mysteria fidei
catholice oculo fidei non prospici
unt illic minime perueniet. Nec di
gni sunt consortio fidelium. sed detru
dentur in tenebras exterioris ubi
erit fetus et stridor dentium.

Rose folium fidei dicitur
firmitas. Debemus enim firmiter as
sere quicquid hesitatio aut vacilla
tio credere quod nobis pponitur cre
denda ne nos reprehendat christus cum pe
tro dicens. Modice fidei quare dubi
tasti. Mat. xiiii. Est ergo nota dicitur
quod firmitas fidei operatur tria in nobis
Primo operatur firmitas fidei
operatione supernaturali et miracu
losa. Mat. xxi. Si inquit christus ha
buerit fidem et non hesitauerit et
dixerit huic motu: tolle et iacta
te in mare. ita fiet. Idem dicit. Mar.
xi. Propterea idem christus volens
curare quendam iuuenem habentem spi
ritum inmundum: dixit patri pueri sub
plicam procuracione eius. Si inque
credis: omnia possibilis sunt crede
ti. Cuius ille respondisset dicens.
Credo domine adiua incredulitatez

mea: mor sanauit filius eius. hoc
Marc. ix. Ecce quod fidei firmitas
ipetrauit demones expulsionem ab
obesso. hoc etiam idem ipetrauit filie
mulieris chananee fides misericordie sue
cui tandem dixit christus. Mat. xv. mu
lier magna est fides tua: fiat tibi sic
cut vis. Et sequitur. Et sanata est fi
lia eius ex illa hora. Similiter fidei
dei firmitas est quod ipetrauit sanita
tem seruo ceteris. Na ut habetur
Mat. viii. cum christus laudasset fidem
ceteris dicens. Non inueni tantam fi
dem in israel: statim conuersus ad eum
ait. Uade et sicut credidisti fiat tibi.
Sequitur et sanatus est puer ex illa
hora. Item quod magister est ipsa firmitas
fidei ipetrauit resurrectionem La
zari. Ut enim legit Jo. xi. cum mar
tha dixisset christo de fratre suo
quattiduanus erat in monumento.
Ille dixit. Nonne dixi tibi quod si cre
dideris videbis gloriam dei. Item
christus eam iterrogauerat dicens. Ego
sum resurrectio et vita: Credis hoc.
At illa. vixit domine. Credo supple.
postquam ergo fidei marthe et ma
rie sororis eius confessionem secuta est
fratris eorum resurrectio. Ecce quod
fidei firmitas operatur operationem
supernaturalem et miraculosam. sup
hominem tantam in vita quam post mortem. Non
solum autem super homines. Vixit etiam super
creaturas insensibiles operatur mi
raculose fidei firmitas Refert enim
dominus hugo cardinalis super illo sermo
Mar. xi. Quicquid dixerit huic mo
tu tollere et mittere in mare et non
hesitauerit in corde suo: fiet ei et
cum grege gorum nazarenorum vellet edifi
care basilicam in angulo maris nec
spacium sufficeret eo quod ex una parte
mors ex altera ardebat mare vir
tute fidei et operis ipetrauit a domino
ut mors tantum spacium relinqueret quam

Sermo septimus.

est necessarium erat p̄dificari & stru-
ctione. De hoc infra notau i spe-
culo sup. vii. psal. p̄niales: letone
h̄z. de eadē fide: sed fortassis dic-
tis. Credo firmis q̄cuq; credēda
& nisi dixerō huic mōn tollere et
mittē i mare: nō p̄p̄ea tollet nec
i mari mitte. R̄sio h̄bū xp̄i trel
ligit q̄n & vbi subest rō miracula
faciēdi sicut erat i p̄mitiua ecclē-
sia. N̄ etiā si nūc esset aliq̄s p̄di-
cator fidelis ap̄d sarracenos p̄e-
dicans q̄iudicaret expedire face-
re aliquod miraculū ad eoz con-
uersiōnē: non dubito quin frute
fidei posset silia facere q̄ fecerunt
p̄iores sancti et p̄dicatores.

¶ Sc̄o firmitas fidei opat ani-
mi p̄stātā & stabilitatē circa credē-
dā: et vetat oēm curiositatēz.
Uem̄ b̄t greg. sup ezech. homi.
xx. Diuina mysteria q̄ cōp̄hendi
nō p̄nt intellectu discutienda non
sunt: sed fide venerāda. Nā quic-
quid ratiōe hōis cōp̄hendi p̄t
miri esse iam nō p̄t. Sz sola est
in miraculis ratio potentia faciē-
tis. hec ille. Circa hoc ḡ r̄sp̄hen-
dendi sunt nōnulli curiosi hōies
q̄ tanq̄ infirmi in fide. volūt q̄ red-
dat eis rō de his q̄ depēdēt ex so-
la voluntate diuina: v̄pote q̄re de
us potius p̄destinauit ad vitā et
nā: & p̄sciuit ad penā eternā istuz
q̄ illi. Itēz quare creat illos q̄s
scit p̄peruo dānādos. Itē q̄re dā-
nat paruulos i v̄teris matrū mo-
rientes maxime cū peos nō stete-
rit q̄ baptizati non sunt. Itē qua-
re dānat multos iudeos et sarracē-
nos qui nunq̄ audierūt loq̄ de
lege euāgelica q̄ si audiuisset for-
te p̄ueri fuissent: & maxie cū me-
h̄ v̄uāt q̄ p̄nt. Itē vbi erat deus
est mundi creatiōnē, & sic de alijs

curiosis & inutilibus questioib⁹
que ad salutē nō profunt: & quas
p̄hibet sacra scriptura. Eccl. iij.
dicēs. Altiora te ne q̄sieris: & for-
tiora te ne scrutatus fueris: sed
que p̄cepit tibi de illa cogita sp̄.
In plurib⁹ ei⁹ operib⁹ ne fueris
curiosus. Nō em̄ est tibi necessa-
riū ea q̄ abscondita sūt tibi videre
oculis tuis: in sup̄uacuis reb⁹ nō
li scrutari m̄plicat. hec tibi. h̄c
etiā curiositatē vetat paul⁹ Ro.
xij. dicēs. Nō p̄ sapere q̄ opt̄
sapere: sed sapere ad sobrietatē. q̄
v̄b̄t p̄ouerb. xv. Per scrutator
maiestatis opprimet a gl̄ia. Ille
autē est p̄scrutator maiestatis qui
vult scrutari secreta dei & myste-
ria fidei. Narrat ei aug. li. xvij.
de ciuit. dei. c. v. q̄ ap̄d eḡyptios
serapis p̄maximo deo colebat.
De q̄ etiā cōstitutū fuerat: vt q̄
q̄s dixisset cū hōiem fuisse capite
p̄miret. In oib⁹ autē tēplis i q̄b⁹
colebat simulachrū erat q̄s digi-
tū labijs imp̄nebat quasi volēs
innuere q̄ null⁹ diceret aut ip̄m
aut ceteros deos aliqui fuisse ho-
mines. sed de hoc tacerēt sz var-
ronē. Si ergo nō licebat disputa-
re de dijs sub pena mortis: multo
min⁹ lz disputare ex h̄iana curio-
sitate de d̄o deo: & de mysterijs si-
dei orthodoxe. Per maxie autē l-
terdicat simplicib⁹ & indoct⁹ xp̄ia-
nis disputare de fide cū iudeis p̄-
ut ex p̄se h̄t. xxvij. q. iij. cū quib⁹
Itē de hereticis li. vi. c. q̄cuq; s̄-
inhibem⁹. istō p̄hibetur sub pe-
na excommunicationis. Ad idēz
est beatus Tho. ij. ij. q. x. artic.
vj. non solū autē leges ecclesiasti-
cē hoc vetant. verū etiā leges ci-
uiles. vt patet. C. de summa trum-
tate. l. nemo.

De rosa spei. 1133

Tertio firmitas fidei opaf in credendo finale pfeuerantis. Sūt em̄ nonnulli quūtra saluarotis sententiā. Lu. viij. ad tps credūt & in tpe tēprandis recedūt. Sz q̄ hē & firmit credūt oī tpe credūt letēs & cō q̄ nisi q̄s fidelet firmiterq; crediderit salu^o esse non poterit. Nō em̄ pmisit xps regnū celostū bh̄ inchoantib⁹ sed fidelit & finaliter pfeuerantib⁹. Mat. x. diceōs Qui pfeuerauerit vsq; in finez hic salu^o erit. Nō aut̄ dicit. Qui pfeuerauerit i h̄gmitate aut misa seu ḡra aut charitate: sed sine ad dīto dicit. Qui pfeuerauerit vsq; in fine ad infimādā pfeuerantiāz esse necessariū in oī actu fruolō: qz vt inqt̄ hiero. ij. parte eplariū suaz. epla. ix. in fine. Nō icopisse sed pmāsisse futus est. & Augu. ad fratres in eremo. ser. viij. qui intrulat de pfeuerantiā. Nullus inqt̄ le gitime certat: nisi q̄ in cāpo vsq; ad fine certat & q̄ vsq; in fine certat merito coronat. hec tibi. O q̄ multi fideles ceperūt bene credere q̄ tñ inter toūm ēra nō mē dñi abnegauerūt. A h̄ trepidauerūt seu vacillauerunt. Alij ore & nō corde fidei dixerūt nō re supplicioz credētes excusari p hoc q̄ fide corde tenebāt nō in relligētes q̄ ore p̄fessio fit ad salutē. i. q̄ vbi est q̄stio de fide: tūc q̄libet tenet eā profiteri ore sicut & corde alias nō excusat a mortali peccō. **T**ertiu foliū rose fidei v̄t fruolitas. Magne fidei virtuositatis ē ipa fides ita vt opaf miracula: sicut p̄z ex p̄cedētib⁹. Cū heb. xj. dicit q̄ sancti p fidez vicerūt regna. i. reges & tyānos atq; oēm hūanā potentia: sūt be stias & serpētes ignes & quousq;

cruciatūs: sicut deducit paulus p multa exempla vbi. 3. Itēz de hoc legim⁹ pene infinita exēpla et hystorias i passioarijs lectōū ad q̄ remitto lectōz. p̄optea d̄ virtuositate & efficacia fidei loquēs chulō. homit. xxvij. i epla ad hebre. d̄ q̄ duo sunt miracula fidei qz sperat magna & patit magna & nihil reputat pati p̄pter deū. et breuiter vt h̄bis vtar Aug. de h̄bis apli. ser. xxvj. Laus fidei explicari a me nullaten⁹ p̄t. Qd̄ em̄ potuit ingeniosū meū de ea pmāciari q̄ dicta sunt. Exortatū at̄ factio lectōz vt pateat p̄lixitati nō stre q̄ interdū fateor nimia est. sz hec est inata michi culpa a q̄ virtuositate valeo malle in materia abudare q̄ deficit. Studes m⁹ q̄ charissimū fidē seruare icōraminatā integrā inuolatā & p̄fectā: qz nihil cern⁹ q̄ si coronare nos in p̄nti studuerim⁹ rosa fidei formate^r q̄ p̄ dilectionē opaf absq; dubio tandē coronabimur ab actore fidei in celis. &c.

Sermo. viij. de rosa spei.

Ronemus nos rosas. Sapientie. ij. **O**ctaua rosa coloris spūalis v̄t spei altitudo. Que quidez rosa recte sedt ad rosā fidei eo q̄ prins est aliquid cognoscere q̄ illud sperare. hac aut̄ rosa fuit i signita seu coronata dei genitricis marie. Sicut em̄ er⁹ fides nunq; deficit: ita necq; spes. Iste em̄ sūt due filie Laban. i. dei patris: scz Rachel & Lea que p̄sunt eidē viro scz Jacob. Qui quiesq; vere credit firmiter sperat & diuerso Cū itaq; marie ceteras creaturas ratiōales p̄cellerit in fide eā

Sermo octauus.

Reques estis q' eas pcellerit in
spe. Ipsa em in terris adhuc de-
gens merito dice poterat. Illud
ps. In deo salutare meū. i. salua-
bit me. a gl'a mea. i. gl'ificauit me
de' auxiliū mei. i. de' auxiliū mihi
p'stans: spes mea in deo ē. Spes
q' hui' sp'is in tuto reposita est:
q' in deo. Multi em hoies spem
suā hinc inde ponūt. vñ' diuites
ali' in honorib' / ali' in parētib' /
amicis: alius in vigore corporis et
vira lōgiorē: sic de sibi'. At ve-
ro hec sp'o dignissima merito fr
dicere ad dñm: spem in aliū nūq'
habui preter q' in te dñe. Spera-
uit autem rra a domino.

¶ Pmo quidē sperauit mundi
redēptionē p' dei filiū cōplendā.
Legerat em in psal. de deo. Nō
in pperubirascet: neq' in eternuz
p'munabit. Et alibi. Nunqd' con-
nebit. ira sua mias suas: q. d. nō
Itē alibi. Nunqd' in eternum p'p-
ciet de' / aut nō apponet vt cōpla-
citio: sit adhuc: Aut i finē miam
suā abscidet a generatione i gñā-
tionē. q. d. nō. Itē legerat p'phe-
tias de hoc loqntes: et hoc idē p-
mittentes: vt p'ore illud agget. ij.
Adhuc inquit dñs vñ' modicuz
est et ego cōmouebo celū et terrā et
mare et aridā: et mouebo oēs gen-
tes et veniet desiderat' cūctis gen-
tib'. Sicut legerat illud Esa. xliij.
Prope est vt veniat sp's eius et di-
es ei' nō elogabunt / nūdebit em
dñs Jacob. ec. Itē ill' Abacuch
ij. Apparebit in finē et nō mente-
tur si morā fecerit: expecta eū qz
venies veniet et nō tardabit. Ip-
sa igitur maria q' legerat predi-
cta et similia: vt p'ore q' plene no-
uerat omnes p'phetias loquētes
de aduentu filij dei in carnē: hoc

ipsum sacrosctis mysteriū plene
nouerat et firmiter spabat futurū
quū nō sciret in particulari: qñ
ex qua sp'gine nāci deberet. Pos-
terat q' dicere cū aplo. Rom. xv.
Quicūq' scripra sunt. glo. i. et li.
de x'p'o ad nostrā doctrinā scripra
sunt. vt per patientiā et cōsolatio-
nē scripturaru loquēnu supple-
de aduentu filij dei spē habeant
q' scz ira fiet ita eueniet. notāter
autē dicit vt p' patientiā et p'ola-
tionē scripturaru. Magna enim
patientia fuit in sanctis patrib'
q' tanto tpe expectasse hñm adue-
tum: sed cōsolabantur p'pter pro-
missionē scripturaru sanctaru de
hoc p'phetantiū. Ecce p'umū qd
sperauit maria.

¶ Deo spauit sp'o dignissima et
mater pieratis resurrectionē filij
sui cū eius corpus i sepulchro de-
sceret. vnde de hoc videtur p'phe-
tasse dauid in persona x'pi dicens
Caro mea requiescet i spe. Re de-
scet inq' in sepulchro et hoc i spe /
quā vcz de ei' suscitatioe a mor-
tuis habitura est mater mea. cū
enim ipsa mater pieratis sup om-
nes matres mūdi pl' dilexerit fi-
liū suū viuētem consequens est
vt de ei' morte sūme tristata fue-
rit. Spabat tñ simit' eū resurre-
cturū: et b' hoc valde anxia et solli-
cita erat et p'erridui. In cui' figu-
ra legit' thobie. ix. et. x. q' cū th'o-
bias senzor destiasset filiū suū tho-
biā iuniorē in tages ciuitatē me-
dor cū cyrographo p' recipere
dis decē talētis argēteis: eliq' so-
ciauerat angelo Raphaeli q' ipō-
ponderat eū sanum et incolumem
ad patrē reducere tpe deternia-
ro et p'fixo. Anna autē m' ei' ut-
terim: lachrymabat die ac nocte

De rosa spei.

indicibili percussa dolore. Unde cum lachrymis et suspensis voces in celum emittebat dicens. O fili mi ut quod tenuissimum pegrinari baculum se ne cutis noster pergebat. aut omni die ad illa loca ubi filij sui spabat aduentum et reditum. Quamquam autem die sic faciendo asperit: et ecce vidit a longe familiam et diuitias illuz pcedentes: ex quo persiluit in mariam cordis letitiam. Erat post multas lachrymas atque plorat consecuta est gratiam letitiam. Ita ut magis esset gaudium sequens: quam fuerat dolor pcedens. Ad ppositum p iunior Thobias qui interpretatur bonitas domini significat christus iesus / qui est bonitas domini. i. bonitas p eentiam genita a deo pater. hic quoque thobias simul est filius dei patris et filius regis. Dissus est autem a deo patre accepto cyrographo noster mortalitatis in ciuitate huius mundi: et hoc p recuperandis decem talentis argenteis. i. p saluandis hominibus qui faciunt in celo decimum ordinem secundum Gregorium. et vniuersis nouem ordinibus angelorum: ut restantem ruine eorum qui in toto faciunt decem. Sed quid est quod angelus Raphael semper comitatus prebuit thobie cum esset in via: nisi quod diuinitas spiritus fuit humanitati comicta in christo. Defecit itaque iunior Thobias: i. dei filius: in rages ciuitate. i. i. hinc mundum et hoc ut retraheret ad se memoratum pondus argenti. i. naturam humanam quam captiuam tenebat diabolus. Cum itaque christus pro morte sua ista ptractaret pia mater eius maria numerabat dies et horas exitus eius: ex quo se reddiderat spiritus in cruce tota lachrymis perfusa et gemitibus atque suspirijs inenarrabilibus quibus replebat celum: dicens. Defecit gaudium cor

meum iesus est chorus meus in luctu. Tresh. v. Te poterat tunc dicere illis Tresh. ij. Defecerunt lachrymis oculi mei: et pcurbata sunt viscera mea: effusum est iecur meum super contritione filij mei. Oigitur pfecte copatere modo mecum super more benedicti filij tui et mei. O spiritus angelici flete mecum pro modulo vobis morte regis et creatoris vobis: quod vos tam pulchros fecit et paradiso collocauit. O sol luna et cuncta celi luminaria flete modo mecum morte illius qui vobis tantam claritatem contulit. O reges et principes flete mecum morte illius qui est rex regum et dominus dominantium. O diuites flete mecum morte illius in qui sunt omnes thesauri sapie et scie dei absconditi. O pauperes flete mecum morte illius qui cuius esset diues propter vos egenus factus est: ut illius inopia diuites esset. hec et his sita dicebat pia mater christi condolens super morte dilectissimi filij sui. Sed quoniam sperabat esse cito resurrecturus: ibat festinater et frequenter ad loca illa ubi ipse filius spabat aduentum et regressum a mortuis: quod tempore tridui assidue meditabatur sacram scripturam que de christi resurrectione loquebatur. Et hec sunt loca que visitabat. Et cuius iam ad terminum resurrectionis pfectum et determinatum puenisset: deuotius atque feruentius lachrymabatur in semetipsa dicens. Quis i dicabit mihi ubi desicit: ubi cubat: que diligit anima mea? Quiesco nunciate illi: quoniam dolore languero. O quod tenuissimum pegrinari solatum ante me: Reuertere dulces mihi: ut dulcescat amaritudo doloris mei. Erat gladius qui ptractatus fuit a iam matris tue reddere mihi letitiam pfecte tue: ostendit mihi faciem tuam: sonet vox tua i

Serino octauus.

auribus meis. O spes mea / et vi-
ta mea videā te iterū et sufficit mi-
chi. Cū igitur hec et his silia intra
se corde meso tractaret in pie-
tatis: ecce angelorum multitudo il-
li affluit cātas et dicens. Regia ce-
li lerare: quā meruisti portare
resurrexit sicut dixit. Et beatus
Sieg. addidit. Ora pro nobis deū.
Uir autem angeli sibi finierāt / et ec-
ce affluit spūs cū inuenso lūie salu-
tās matre suā et dicens. Salue mi-
ser. Ego enim dormiui et loquor
sibi et exsurrexi: quia dñs suscepit me
et diuinitas suscepit hūanitatē.
Illa autem ait. Bñdicitur quod venit in no-
mine dñi. O fili charissime / ecce
nūc sibi multitudinē dolorū meorū
in corde meo consolationes tue leti-
ficauerit animā meā. p. 3. h. quō
dei genitrix virgo spauit resurre-
ctionē filii sui nōtē in vanū: quia pri-
ma inter mortales vidit eū resur-
gētē a mortuis. ¶ Terno spauit
hōg scitissima glificationē aielue
et corporis pariter nō quidē mō cō-
muni alioz xpianoz / quoz spes
est cū timore. Ut enim inquit Isidorus
lib. ij. de summo bono. c. iij. Ois
iustus spe et fortitudine nitit: quia
nūc ad gaudium: spes illum erigit:
nunc ad formidinem terroz gehenne
adducit. hec ille. at hō hōg hec
scitissima hūit spē qdā singulari et
spāli mō / v. 3. absqz timore et formi-
dine. Sciebat enim se in grā cōfir-
matā sibi illud Eccl. xxij. Et sic
in syon firmata sum. et propter hōs non
posse peccare nec dānari: sed fir-
miter sperabat post cursum huius
miser vite / ad celū se migraturā
et hoc ex speciali dei munere et re-
uelatione sup hoc sibi fecit. Si enim
abrahā reuelata fuit sua futura
bitudo sibi illud Gen. xv. Noli li-

quit dñs timere abrahā ego ptector
tuus sum: et merces tua magna ma-
nis. Sicut et paulo sibi quod de seipso
ij. Thim. iij. loquitur dicens. Reposi-
ta est mihi corona iusticie quam
reddet mihi dñs in illa die iustus
iudex. Itē et latroni cū ad eū dicit
xps. Hodie mecum eris in paradiso.
Luc. xxij. non in hiis autem filis
ex talibus reuelationibus hūerunt tā
singularē spē qdā et qdā hūit ipsa
hōg maria. Cū quia certa erat quod non
poterat peccare / et propter hōs nec a p-
missione future beatitudinis decidere.
Cū quia veritate est quod xpus reuelauit
sibi sibi hūit / die et hora sue mor-
tis: et equit ipso die sui obitū resuscitari
deberet: et sic cū corpe et aia in
celū gloriose cōscēdere. Un̄ imminē-
te sui obitus tpe dicere poterat
illud psal. In pace in idipsum dormiā
supple pro morte et requiescā. i. alis
qto tpe in sepulchro. Ideo autē
in pace dormiā et requiescā. qm̄ in
dñe singulariter in spe cōstituit
me. Et nota quod dicit singulariter
in spe cōstituit me: propter cās sibi
dictas. Patet ergo luculenter qd
pulchre coronata fuit hōg scitissi-
ma rosa spei. Si igitur optamus il-
li exhibere aliquem famulatū stu-
deamus mēte deuota ob reuerē-
tiā sue scitissime spei illi offerre se
mel angelicorū oraculū. v. pro mo-
dulo nro pficiam⁹ eidē coronam
ex rosis angelicarū salutationū.
Quod vbi fecerim⁹: pcul dubio ipsa
suis scitissimis p̄cib⁹ fabricabit no-
bis coronam ex rosis indeficien-
tibus in celestibus.
¶ Consequenter videndū est p
formatiōe nra qdō et q̄liter exem-
plo gloriose hōg marie coronari
poterim⁹ / rosa scitē spei. ad cui⁹
euidētā notā dū quod in p̄dicta rosa
d. j.

De rosa spet.

Spei sunt tria pulchra folia q̄ sūt.
Quiditas.

Laudabilitas.

Temporalitas.

¶ Primum igit̄ foliū hui⁹ rose san-
cte spei dicit̄ q̄ditas. pro q̄ notā
dū q̄ spes sic diffinit̄ a maḡo sen-
tentiā dicens. xxvj. tertij. Spes est
certa expectatio future b̄itudinis
veniens ex dei gr̄a et ex meritis
p̄cedentib⁹. In qua quidē diffini-
tione tangunt̄ tria de ipsa spe.

¶ Primum igit̄ q̄ tangit̄ de spe in
p̄dicta diffinitioe est eius act⁹ cū
s̄. Spes ē certa expectatio. ag⁹
igitur spei non solum est expecta-
tio qualiscūq̄: sed infallibilis. Et
hoc notat̄ euz̄ b̄ q̄ spes est certa
expectatio ad ostēdendū q̄ spes
supponit facultatē: et facit certitu-
dinē p̄ueniēdi in futurā b̄itudi-
nē: quā quidē certitudinē se h̄re
ostēdebat paul⁹. ij. thi. iij. cū aie-
bat. Reposita est mihi corona in
sticte quā redet michi dñs in illa
die iust⁹ iudex. Sed forte arguet̄
q̄s̄ in oppositū sic. Certitudo eē
non pot̄ de eo q̄d pot̄ deficē. Sed
multi viatores h̄ntes spē deficiūt
a cōsecutioe future b̄itudinis. &
spes nō h̄z certitudinē. R̄spondeo et̄
dico cū b̄o Tho. iij. sen. d̄. xxvj.
arti. iij. in corpore articuli. et in
solu. ad quartū. q̄ h̄ns spē de con-
sequēda futura b̄itudinē h̄z certi-
tudinē eā cōsequēdi ex multis. Pri-
mō quidem ex auxilio diuine o-
potentie. Secōdo ex auxilio imense
dei mie. Tertio ex infinita dei li-
beralitate. Quarto ex eterna dei
ordinatioe: hoc ex liberi arbitrij
ad peccādū inflexibilitate. et h̄c
certitudinē habuerunt quorūq̄ in
gr̄a fuerit p̄firmari. Qūs̄ q̄ aliq̄ ha-
beat̄ spem deficiētia p̄secutio

ne future b̄itudinis. hoc non est
ex defectu dñij auxiliij q̄d in q̄ntu
or̄ p̄dictis p̄sistit: s̄z ex defectu libe-
ri arbitrij ponēz̄ obstaculū p̄el.
Quādiū ḡ sum⁹ in hac vita p̄t ad
esse accidentale ipedimētū q̄d est
mortale pctm̄. ne sc̄z spes q̄ de se
certitudinē h̄z facit in h̄ntē finē
sūū p̄sequat̄. Et tō in hac vita re-
gularit̄ cū spe h̄ndi vitā eternam
adūgit̄ timor̄ lepatiois a deo. p̄
pterea Aug. ad s̄tes i eremo. f. r.
¶ Quintulatur̄ de puritate p̄cie d̄. q̄
q̄ sp̄at et nō timer̄ negligens est. q̄
aūt timer̄ et nō sp̄at de p̄siliis est: et
descēdit i pfundū q̄si lapis. hec il-
le. Qui aūt p̄firmati sūt i gr̄a: vt
pote h̄go maria/apli/Jo. bapti.
Jeremias. r̄hmōi nō poterāt h̄re
ipeditū pcti p̄ q̄d ipedirent a
p̄secutioe felicitat̄z c̄ne: et tō i eis
nō fuit timor̄ put. s̄. dixim⁹ in p̄ia
p̄t̄ hui⁹ s̄monis de beata r̄gine.
¶ Patet ḡ quōd spes ponit certā ex-
pectationē future beatitudinis.
¶ Secōdo in p̄dicta diffinitioe tāgi-
tur obiectū spei cū subdit̄ future
b̄itudinis. Nā p̄maris et p̄ncipa-
le obiectū spei est b̄itudo futura
q̄ i dei vultōe p̄sistit. hoc aūt p̄z p̄
illō h̄bū apli. heb. vj. h̄m⁹ inq̄
spē sicut anchorā tutā et firmā in-
cedentē vsq̄ ad interiora velaminis
q̄d q̄dē h̄bū sic d̄z itelligi. h̄m⁹
i. h̄re debem⁹ spē sicut anchoraz
tutā. i. i oi malo tuētē et firmā. i. i
oi bono p̄firmātez̄ p̄tū est ex se. i.
cedētez. i. cedē facientez vsq̄ ad
interiora velaminis. i. vsq̄ ad cele-
stē b̄itudinē nobis velatā p̄ sta-
tutis. vñ Exo. xxvj. D̄f̄ velli i
ter lectā v̄letā lectōz p̄obat̄ ad de-
signādū q̄ b̄itudo futūa ē nobis
velata et occultā i via sub sp̄sili rōe
ipsi⁹. Quia vt h̄. j. Cor. ij. Ocu

Sermo octauus.

1910 vidit. re. Et quis multa alia
dicam? nos spare: vixit peccatorum
remissione faciendo quod in nobis est. vñ
et p̄p̄dicit paralitico. Ch̄ fide filii
remittunt tibi peccata tua. Mat. ix.
Sicut sustentatione corporale. Et illud
ps. Facta cogitatio tua. i. spe tua
i dño: et ipse te enutriet. Et ceteris
aduersitates p̄tectione. Et illud ps.
In deo spauim non timebo quod faciat
mihi h̄oc: nec est diabolus quod infidit
deus martinus dyabolo. sicut et bis
taurinus ciuitatis Eburocester. ap̄t̄s et
p̄m̄ ceteris. p̄p̄t̄i tñ et ad eum obie-
ctum spei est summa finalis beatitudo
possibilis h̄i ab h̄iana creatura. il-
la autem quod adducta sunt et sicut h̄i span-
tur nec petunt a deo nisi i ordine ad
beatitudinem eternam et ideo illa respiciet
spes sc̄dario. p̄mario autem futuram
beatitudinem. et sic p̄t̄ obiecto spei.
Tertio i p̄dicta diffinitio de r̄gi-
tur mediū i modum attingendi v̄le
quod dicitur p̄m̄t̄i et obiectum spei cum sub-
iungit p̄ueniens ex dei gratia et ex p̄ce-
denti meritis. Sicut enim dicit magister
sen. dist. xxvj. tertium. sine meritis
aliquid sp̄are non est spes: sed potest p̄-
s̄p̄t̄io. Est ergo duplex causa beatitudinis
p̄sequende. Una principalis et efficiens
illa est diuina gratia v̄l m̄la. Alia autem
est disponens et sc̄daria: tñ sine qua
non: illa sunt opera meritoria. Nam
ut dicit ap̄t̄s. i. Cor. ij. Anus quisque
p̄p̄t̄i mercedem accipiet sicut sicut
labori. et. i. Cor. ix. Qui arat arat
in spe fructus percipiet. q. d.
ap̄t̄s quod debemus laborare i p̄s̄t̄i: et
patienter ferre quod aduersa: sp̄t̄es
i futuram vitam fructus laboris nostri nos
plecuryos. hic ergo resp̄dēdū sicut
nonnulli quod videt quod sufficit eis ad
salutem eternam quod christiani sicut bapti-
zati: et quod deus in iustitia ageret cum eis
nisi ip̄os saluaret: et p̄t̄s negli-

gat boni operi: non ieiunant: non porri-
git eleemosinam pauperum: non affligit
carne sua: non p̄cuerat i oratione: et
h̄m̄t̄i. Contra autem vñ quicquid talez
loquitur Augu. s. j. dñice decime post
trinitate: ita dicens. Si te militem
christianum dicas: et iugiter cruce christi te
signes: et eleemosinam et vires tuas
se non feceris: charitatem et iusticiam
v̄l castitatem h̄re nolueris: nihil tibi
p̄desse poterit christianum nomen. Unde
idem Aug. s. j. i die p̄memoratiois
suarum vocat spei talis spei fallax: ita
dicens. Nemo se falsa spe circūue-
niat: quia sola dignitas christiani nominis
non facit christianum. Nihil enim p̄desit
quod aliquid vocet christianum nomine si hoc
non offidit i ope. sicut nobis non pla-
cet si sui nisi iobis p̄sentem esse nra
mācipia: et tñ non velit implere opera
sua. Ita neque deo placet si se quis
christianus iobis tñ modo esse p̄nunciat.
et opera quod iussit christus implere diffimu-
let. hec ille. Alij autem dicunt quod christus
sufficere p̄eis laborauit et meri-
to sue passionis eis hereditatem cele-
stem acquisiuit: nec p̄mitteret tñ the-
sauri esse iane et p̄ditū. s. audiat
tales quod scriptura dicit. i. Pe. ij.
Christus passus est p̄ nobis vo-
bis relinquens exemplum ut sequamini
uestigia eius. Quid autem est sequi
uestigia Christi nisi velle ieiuna-
re: esurie: sitire: fatigari: flagella-
ri: opprobria pati: et si qua sunt si-
milia exemplo christi equanimiter
ferre: et sic tandem possumus cum eo
habitare in gloria: Nonne paulus dicit
ij. Thi. ij. Si mortui sumus et cō-
uiuemus. Si sustinemus et cōregna-
bimus. Itēz. ij. Cor. i. Sicut loci
passionis est: sic erit et cōsolatio
nra. Non ergo dicit nobis sufficere quod christus
multa pertulerit p̄ nobis: nisi et velle
m̄t̄i eo portare crucem boni operis
d. ij.

De rosa spei.

Alii dicunt qd si non vacet bonis opibus. sunt tñ qui p eis vacant vixote. p eis ieiunādo pegrinando orādo: ⁊ hñōi. Sed tales sūt filies sacerdotib⁹ veteris legis qui p sanguinē aialis intrabāt in sancta sanctorū. Studeant ḡ eē filies xp̄o qui p ppriū sanguinē introiuit semel in sc̄tā. hebr. ix. Om̄ ḡ talis spes vana est: qz h̄a spes immittitur gr̄e dei: pprijs ac psona libus meritis. Ideo bene dictum est qd spes est certa expectatio future beatitudinis ex gratia. ⁊c.

¶ Scdm̄ foliū rose spei dicitur: dicitur: magna pfecto ē laus sc̄tē spei: dū modo recta teneat ⁊ speretur. In laudez em̄ eius facit qd ipsa sit h̄us theologia. Item qd non nisi in deo confundit. Itē qd eleuat hoīem supra se. Itē qd qui cūqz eā recte tenuerit letū nō p̄bit. qz vt dicit ap̄ls Ro. v. Spes nō pfundit. qz vt dicit glo. or. ibidē. Sp̄a spes est in deo qd nō fallit. nō in hoīe mēdace. Ecce ḡre dicit ap̄o scol⁹ qd spes nō pfundit. Ecce. ij. Scitote qm̄ nullus sperauit i domino et confusus est. propterea Aug. in fine illi⁹ hymni. Te deus laudam⁹. tādē pcludit dicens. In te dñe speravi nō confundar in eternū. Ceterū in laudē ipsi⁹ spei p̄cipū pens idē Aug. ad fratres in Ere mo. f. x. qui intitulatur de puritate cōscie. dicit sic. O felix spes celestis glorie. tu timorē seli expugnās cōsolationes mūdanas extirpas. p te luxuria cōquassatur. p te superbia auellitur. p te iniuria nō dñatur. p te cūcta vitia terminant. O felix spes celestis glorie. p te p̄iarche multa mala patierit sustinuerit. p te pphere cū etiā mala portauerūt. p te ap̄li ad

mortē gaudēt prexerit. p te martyres afflicti sunt. p te ḡgines cōbuste sunt. p te p̄fessores vituperati sūt. p te vidue castitate astrigūt. p te maritate liberos pcingūt p te pupilli languētes ⁊ orphani sperāt ridere. p te paupes pfidēt gaudere. p te pegrini sperāt terminū: ⁊ ad finē laboris puenire. O felix spes tu aduersa oīa dulciter ⁊ suauiter portare facis. hec ille. Et breuiter spes est ista nō thesaurus qd qui bñ ⁊ recte vlt sūt participes facti sūt amicitie di. Quo qdē thesauro puant demōes. nā ⁊ si credāt ⁊ p̄remiscāt: nō tamē sperāt. hoc etiā thesauro spoliāt dānati homines. qz vt h̄r Job. vij. Consumpti sunt abiqz vlla spe. ⁊ Prouer. xj. Mortuo hoīe impio nulla erit vltra spes. supple i eo. Sup quo dicit gl. ordi. qd hoc nesciunt origines qui post vltimum iudiciū vitā hoīb⁹ ip̄e t̄is dandā p̄misit. hoc deniqz thesauro denudant: a demōe multi hoīes in mortu articulo: dū facit eos desperare de dei m̄ia. ⁊ dicere cū Cā. Da tor est iniustas mea ḡ vt veniam merear. Sen. iij. Hos aut d̄z solari h̄bū isidori li. i. de sinonimis dicētis qd nulla culpa t̄a gr̄adis ē qd nō habeat veniā. dicit in sup idē vbi supra hoc mirabile h̄bū ḡne niaz de peccato desperat. plus se de desperati one. ḡ de commisso scelere damnat. hec ille.

¶ Tertū foliū rose spei. dicit: tpali tas. Si em̄ gr̄at. qñ sperandū sit in dño. r̄h̄dēt qd sp̄ita enim Osee xij. Spera in deo tuo semp. Sp̄a liter aut sperandū est in deo trib⁹ tpibus. v̄z tpe defectionis: offensionis: migrationis.

¶ Priogit debent sperare in dño

Sermo nonus.

ipe defectiōis ⁊ necessitatis cum
scz deficiat nobis necessaria vite
Sicut ei seru^o hñs dñm diuitem.
Pisū ad paupes. spat i eo vt si cē-
rigar euzpenuriā pati: ille succur-
rer ei. Ita ⁊ noscū habeam^o dñm
diuitem. qz dñs est fra ⁊ plenitudo
ei^o sñr ⁊ piū ad paupes: de eo dicit
in ps. q oculi ei^o in pauperez re-
spiciūt. plequens est vt speremus
in eo tpe necessitatis. Si em̄ dat
iumentis esca iporū ⁊ pullis cor-
uoz luocābus eū: multo forti^o
nō deiqueat fame perire hoiez p
q̄ solo voluit ⁊ dignatus est san-
guine suū fundere. Propterea ad
hęc spē hñs hōtat nos ⁊ admo-
net r̄pamar. vj. dices. respicite vo-
luntatiā celi q̄ nō seruit neqz metunt
neqz gregat i horrea. ⁊ in p̄ v̄
celestis pascit ea. Nōne vos ma-
g^o pluris estis illis. Sz ista spes
ad hoc q̄ aliqd petret a deo tpe
necessitatis seu defectiōis. dz hñe
secū bonā vitā. qz iter dñi pctā ipe
distine iperent dei t dñi r̄bificia
Et hoc ē qd dicit ps. Spa in dño: et
fac bonitātē. i. esto bonus ⁊ hñas
cū spē charitatē. ⁊ ihera terrā. i. vi-
ues sup terrā nec morieris fame
sz pasceris in diuitijs eius.

CSecdo debem^o spare in dño tpe
offēsiōis. Si ei eēt aliq̄s medicus
corporalis q̄ sciret: posset. velle
curare oēs isfirmitates tūc q̄libet
isfirm^o deberet i tali medico cōfide-
re ⁊ spare: ⁊ oēs currerēt ad eū. Sic
est de deo. Ip̄e em̄ optie nouit s̄t
⁊ vult oēs curare ab isfirmitate p
icūlosa pcti. restat ergo q̄ ille pec-
cator valde stolid^o ē qui nō spat
de auxilio ⁊ ope tāti medici. de q̄
in ps. dicit q̄ sanat oēs isfirmitates
tuas. **C**Tertio debem^o i dño spa-
re tpe migratiōis. Tūc ei isfidiat

morienti diabol^o tāq̄ leo absco-
dit^o i spelūca sua vt sez rapiat pau-
perē pctōrē. duz attrahit eū. i. ad
pctm̄ despartōis quātum in se est
sz ip̄e paup̄ moriēs dz recurrere
ad deū p̄ spē nec de quocūqz pec-
cato s̄tūctūqz etiā s̄tū ⁊ enormi
despare. qz vt dicit Isidor^o lib. ij.
de lūmo bono. c. xiiij. Nullus de-
bet despare de venia. et si circa fl-
nē vite ad p̄nam cōuertat. De^o
ei vnūquēqz de suo fine non de vi-
ta p̄terita indicat. Itē post pauca
In vita hois finis q̄rēd^o est: qm̄
De^o non respicit q̄les ante vitam^o
sed q̄les circa finem vite erimus:
hec ibi. Itē scdo tpe migratiōis
spare in dño debem^o q̄ ip̄e datur^o
sit nobis regnū celeste post mortē
Ut em̄ dicit Chrys. sup math. in
ope i p̄fecto. homil. xxxij. inuidus
nō est x̄ps. Qui em̄ seipm̄ nobis
donauit. quō regni sui societatez
nō donabit. Petērs s̄ negligētia
resp̄ndit vbi de dantis m̄ia non
dubitat. hec ille. hec est igit̄ cha-
rissimi rosa setē spei q̄ coronari hē-
m^o in p̄nti si celeste regnū tandem
asseq̄ velim^o. qd nobis concedat.

CSermo. ix. de rosa charitatis.

COronemus nos resso

CNonā rosa corone
spiritualis vocat̄ ar-
dens charitas Que

quidem rosa recte sequitur ad ro-
sam sancte spei: eo q̄ prius est ali-
quid spare tanq̄ possibile adipi-
sci q̄ in ipsuz per amorem seu cha-
ritate m̄ tenere. hac autem rosa
in signita fuit dei genitrix virgo.
Ipsa enim fuit totaliter ardens
in charitate dei et proximi. Nec
quidem mirum maxie cum in vite
to suo nomen mēstū spacio porta-
d. iij

De rosa charitatis.

nerint illi igne diuini & inextinguibilem. de q̄ scriptum est. hec. xij. de^o noster ignis cōsumēs est. Cōsumens q̄dēz culpā vbi etiā inuenit sed cōseruās materiā & conserens grām. Et quā ipa bñā p̄go nullā habuerit culpam. tō dictus ignis nihil cōsumit in ea s̄z eā illūnanit. vñ de ea p̄t dici id q̄d canit ecclia de aplis. Aduenit ignis diuin^o non cōburens. s̄z illūnans. Fuit ergo magna forma p̄ fidem alta p̄ spes: ardens p̄ charitatem. Et hec sunt tres filie Job. q̄rū no bilior & lōgenior: est charitas. nūc indt paulus. s. corin. xij. manent fides: spes: charitas tria hec. Ma ior aut̄ horū est charitas. Itē ibi: dez dē q̄ charitas nunq̄ excedit. Fides aut̄ & spes excidit nō est p̄ manēt post mortē. has itaq̄ tres filias & sorores sēp secū habuerit xp̄i in p̄nti s̄z p̄ nūc tm̄ secū habet tertiā v̄z charitatem. Alie est due ducati illi p̄stiterunt vsq̄ ad ianuā palatij celestis. sed illie mē eā ea introfēt quinnimo vale illi tunc dixerēt. Charitatis hō comitatu illi p̄buit in p̄senti & tandem introduxit eā in cellam vinaris regis eterni. i. in secreta celi. vbi sēz bñi inebuant ab vbertate dom^o dei vñ illi regnās merito dicere pōt illd̄ cas. ij. Ordinavit in me rex charitates. pro q̄ notāduz q̄ deū ordinare in aliq̄ charitatez est ipm̄ facere diligere deū super omnia. q̄. seipm̄. iij. primum. Ista aut̄ sic ordināz fuit in p̄gine gloriosa. C̄ p̄mo nempe ipa habuit charitatē ad filiū suū q̄ erat verus deus quez dilexit tripliciter v̄z. Feruenter. Sapienter. C̄ primo q̄dem dilexit filiū suū

feruenter adeo q̄ p̄ amore illi^o totalit̄ liquēbat. Sicut ei ferrū in suz in igne totalit̄ efficit rubū et ignitū & aliq̄i p̄tute actiuitat̄ ip̄ si^o ignis totalit̄ resoluit. Item sol calore suo resoluit nives & galicez. Ita ignis diuinus. illos ad q̄s uenit p̄ grāz ignescit p̄ charitatem quāruūq̄ p̄ri^o essent duri p̄ obstinatōnez sicut patuit in paulo itē aliq̄i s̄ues p̄cōres frigidos p̄culpā. resoluit p̄ feruentez p̄ritōem & lacrimaz effusionez sicut patuit de magdalena de q̄ canit ecclia q̄ p̄bz missum celit̄ eā liquēcit & refecit resolutā in lamentis. A fortiori p̄go hec scitissima q̄ nō fuit dura p̄ obstinatōnez s̄z tota mollis nec simulit̄ frigida p̄ culpā. s̄z calida p̄ charitatez cū fuit appropriata igni diuino. & simulit̄ ille ignis eidē p̄ carnis assumptionez nouez mensū tpe. nō m̄p̄ si feruebat p̄ charitatez del. Ita vt̄ totalit̄ liquē fieret in amorez dei sup̄ omnia. vñ tūc dicere pōt illud cas. ij. anima mea liquē facta est. v̄z pp̄ p̄ntiaz cor poralez p̄t & sp̄tales ignis diuini. Sic & nos exemplo illi^o debemus feruere in amore & delectōe filij sui. C̄ scdo maria dilexit filiū suū fortit̄ q̄z p̄ nullā tribulationez sup̄uenientez potuit ab ei^o amore aliquādo separi immo ceteris aplis in xp̄i passione frangentibus ip̄sa totalit̄ immobilis stetit. Neq̄z est timebat caput eā filio suo mori q̄nmo hoc sūme desiderāz si domino placuisset. merito q̄ de ea dice^o possum^o illd̄ cas. viij. fortis est vt̄ mors dilectio tua. Et q̄uis nōnulle scēe mulieres se offereret tpe passionis fortes p̄ amorem. in hoc q̄ associauerit xp̄m vsq̄ ad locū supplicij cū bñdicta m̄se sua

Sermo nonus.

inter quas erat maria Magdale
ne et maria Jacobi et hinc. Non
tū erat ad fores ut velle cū xpo
mori. nec tā fortes ut in fidenō si
subaverit. Maria autē et cum filio
suo optabat mori si licuisset. aut
et. p. eo dicens illō. q. reg. xviii.
Quis michi det ut moriar p te fi
lii. et pter hoc in fidenō me titu
bavit. sicut pphetā erat puer.
xxv. Nō erit ignis i nocte lucerna
ei. q. d. Nō pbit fides marie q ē
lucerna ecclesie. i nocte mortis filii
sui. Ecce q fortis dilexit filium suum
Ita et nos crepō huiusmodi debe
m⁹ fortis diligere. ita ut nulla
tribulatio super nos ab ei⁹ chari
tate ut dicit opo. Ro. viii. Et Tertio
maria dilexit filium suum sapient. Et
istō pz i xv. pmo qdes qz ipm ad
huc puuli dncebat ad de i festivi
tates itē plis. scō q cū frequēter
audisset filium suum loqntē de passio
ne sua et dicētē. ecce ascēdim⁹ hie
rosolymā et psummabunt oīa te.
mat. xx. et lu. xviii. nūq̄ tñ sibi dis
suasit ut i iher⁹ nō iret. aut ut non
moreret. s. oīa hec reliq̄t i manu
magni p̄suli sui. Tertio i hoc qz
cruce videret filium suum deri deri
blasphemarie vulnerari: nūq̄ tñ si
bi dissuasit morē: neqz q de cruce
descēderet: aut de iurātib⁹ vi di
ctā faceret ecce q̄ sapient dilexit bh
dictū et sc̄tū filium suum. ex ist⁹ trib⁹
instruit p̄tes carnales sic sapiēter
diligere filios suos. ut dū ad huc
suis puuli eos iducat frēqtare ec
clā et eos assue faciat bōis opib⁹.
Itē ut nūq̄ a bono pposito ut po
te ab igneflu religiois: at a p̄na af
funde apoc retrahāt. Itē ut nūq̄
eis p̄uadeat semel assūptā et lēp
atā p̄iaz: aut bonā vitā s̄serere
s̄ pon⁹ cū videret filios suos cru

cē p̄ne ascēdre studiātē ip̄ posse
eos seq̄ ad istar h̄ginis marie q̄ tā
sapient filium suum dilexit ut necdū eū
nō retraxerit a sc̄to pposito subeti
de mortis p redēptiōe h̄iani ḡher⁹
vez et eū secuta ē sc̄p ad locū mor
tis stabat iqt̄ ioh̄es iurta crucem
x̄bi maria mat ei⁹ et. Et sc̄to gra
d⁹ charitatis ē dilectio sui de q̄ non
ē datū p̄ceptū i lege. eo q̄ natura
ip̄a ad hoc sufficient̄ ieliat nūq̄
q̄ h̄ic aut q̄d̄i habuit dei gēitrix
h̄go q̄ dilexit se ip̄az religiose recte
et sc̄te. Fuesit ei i ea tria q̄ valde di
serete et rōnabilr dilexit hec s̄nt cor
p̄. s̄ia vita p̄mo q̄dē diserete r̄lau
dabilr dilexit cor p̄suli. p hoc q̄no
luit ip̄z aliq̄n pollui p carnalē actū
s̄z ip̄z p̄seruari ita actū: imaculatū et
Icorruptū p h̄ginitatē nitōrē. et ut
hoc meli⁹ faceret votū p̄petue vir
ginitatē emisit a h̄p̄ dei filium in suo
v̄fo p̄cipere. sc̄to dilexit aiaz su
az. eā ab oī p̄tō cū dei ḡra inūp̄
re p̄seruādo. Si ei q̄ diligit iniq̄tā
tē. odit aiaz suā ita p oppositū q̄
odit iūqtatē diligit aiaz suaz. B̄t̄
s̄nt h̄go odiuit iniq̄tātē. ita meri
to dicē possz dō illō psal. iūqtatē o
dit habui et aboiata s̄ū: legē autē dī
lexi. fecit q̄i hoc q̄ p̄ceptū d̄ns dū
nomū. s̄. Custodit temetip̄z et aiaz
suā eā totalit̄ d̄no s̄dicādo. vñ odi
lio cluniacē. i q̄dā s̄. Anū p̄p̄sci
m⁹ p certo q̄omis marie vita et a
ctio sep̄ itāta fuit i d̄no. Nec distu
lit more m̄ltorū vsqz in finē vitā su
am s̄dicare d̄no q̄ūmo ab incūre
erate ita pegisse leḡ. Nā deuot⁹
ber. s̄ illō apoc. xli. h̄bat sc̄apite
coronā stellaz. xli. d̄t q̄ triūmis in
tē p̄op̄sētā ē b̄t̄ h̄gori et tuberno
h̄ginū posita. necdū plene h̄ba for
mabat. et iā gressu m̄to scēdebat
d. s̄i).

De rosa charitatis.

vt nō infantula putaret: s; gran-
deua. horas sic discernabat q̄ ma-
ne vīg ad trā cōm vacabat. ter-
tia vīg ad nonā tērebat: v; nec-
bat ad cultū tēpli. Nonā autē ite-
rū orōm istabat: donec angel⁹ ve-
niebat: s; cui⁹ manu cibū lūmebat
hec ille. Ecce quō maria seipam
ordiata dilexit. ¶ Tert⁹ s; d⁹ di-
lectiōis ⁊ charitatis ē dilectio p-
ximū de q̄ nobis s;cipit. Leuitici.
xix. ⁊ similiter Mat. xxij. diliges
proximū tuū sicut teipm. Ipa autē
maria habuit ⁊ adhuc h; magnā
charitatē ad proximū. i. ad totū
genus humanū: adeo q̄ vocat se
matrē pulchre dilectiōis. Ecce.
xxiij. Sed que ē plehria dilectio.
Certe pulchra dilectio ē dilectio
casta / sacra / pura / ⁊ charitate istā
mata. Augu. enī homil. xxxvij.
distinguit quadruplicē amorem
seu dilectionez. Est em̄ inq̄ que-
dā dilectio carnalis q̄ est inter vi-
rū et vxorem: que aliquādo ē tur-
pis: qñ sez nimis carnal. Et amīc
Alia ē naturalis q̄ est inter patrē
⁊ filium: que etiā aliqñ est turpis
quando scilicet pater inordinate
diligat filium. Alia est socialis que
est inter amicū ⁊ amicum: q̄ etiā
aliqñ est turpis: quādo sez diligūt
se i malū. Aliā ē spūalis q̄ est inter
deuoros catholicos q̄ se mutuo
diligūt ex charitate ⁊ ppter deū.
Et ista dilectio ē totaliter plehria
cui⁹ quidē dilectiōis plehrie: vir-
go maria vocat se matrē dicens.
Ego m̄ pulchre dilectiōis. q. di.
Ego matno affectu diligo ⁊ ple-
quor salutē eoz q̄ se mihi duouēt
Cū i figura hui⁹ dilectiōis ⁊ cha-
ritat⁹ legit Gen. xxvij. q̄ cū rebe-
ca m̄ Jacob desideraret ipsum
Jacob bñdici a patre suo ysaac.

vocauit eū seozum dicens. Audi
cōsiliū meum fili mi. Uade ⁊ affer
mihi duos edos optimos q̄ s;pa-
rabo. put scio patrē tuū libētē ve-
sci: ⁊ dabis illi comedē: vt bēdici-
cat tibi aq̄q̄ moriat. Cūq; Jacob
se excusaret timēs ne p̄ fraudem
p̄cipiēs ipm malediceret Illa ait
In me sit ista maledictio fili mi.
Obediuit ergo iacob matri: ⁊ illa
dedit pelle iposita collo ⁊ manibus
Jacob: misit illū cū epulis panis
ad p̄m: qui ip̄ s; pmogēitū eē pu-
tās: eo q̄ vestib⁹ pmogeniti tege-
bat: bñdixit illi bñdictionē pmoge-
niti. Ad ppositū p̄ rebecā q̄ in-
stā q̄ multū accepit: recte signa-
tur s;go maria que reuera multū
accepit de bñdiciōis collo ⁊ manibus
b⁹ ⁊ donis omnipotētis dei ita vt
de ea merito dici possit illud pro-
uer. xxxj. Multe filie cōgregaue-
rūt diuitias: s; tu supgressa es vni-
uersas: p̄ ysaac q̄ interpretat̄ rīlus
de signat̄ x̄ps q̄ est rīlus ⁊ gaudi-
um beatorū Jo. xvij. hec est vita
eterna vt cognoscāt te vep̄ deus ⁊
quē misisti Iesū x̄pm. Itē eiusdē
xvj. Iterū videbo vos ⁊ gaude-
bit cor v̄m ⁊ gaudiū vestruz ne-
mo tollet a vob;. Iste igit̄ Jacob
est disp̄sator atq; distributor pu-
mogeniture celestis hereditatis
Sed aduerte q̄ ista hereditas p̄
mogeniture debet sanctis ⁊ iustis
s; Innocēs manib⁹ ⁊ m̄sido cor-
de q̄ nō accepit in vano alaz suā:
nec iurauit in dolo p̄xio suo. hic
accipiet bñdictionē a dño. Valē
ergo iustū facit dñs heredē dicte
pmogeniture s; illō s;ps. Ego s;ps
mogenitū ponā illū excellm̄ ⁊c.
per iacob autē lenē ⁊ sine pillis in-
telligit̄ pctōr q̄ ē spoliat̄ pilis bo-
noz opoz. S; p̄ssima m̄ rebecā

Sermo nonus.

ca. i. hgo maria ex abudāti chari-
tate sua cupit pctōes supposita e-
mēda cū ducere pmo ad grāz. de
mū ad celestē hereditate. Et ideo
eū vocat ad se dicēs. Audi p̄siliū
meū fili mi. asser mihi duos edos
optimos q̄b⁹ p̄f tu⁹ libent velsit.
i. cōtione ⁊ p̄fessionē in q̄b⁹ de-
lectat dñs ⁊ sic bñdicat tibi bñdi-
ctiōe grē in p̄nti: ⁊ bñdictione glo-
rie in futuro. verb⁹ q̄ aliqui paup
pctōr timet accedere ad dñm: eo
q̄ leuis sit: ⁊ sine meritis ⁊ p̄turi-
b⁹. Sz ip̄m confortat m̄r m̄le. Et
sic pctōr p̄silio h̄gus p̄fortat⁹:
cotidē cōtūrit p̄git ad cōfessionē
⁊ sic tangit eū x̄ps manu p̄fesso-
ris. ⁊ odorat suauitate velū p̄i-
mogeniti: vcz cor p̄ritū ⁊ humi-
liatū: itādē dat sibi duplicē bñdi-
ctiōnē vcz in p̄guedine frē ⁊ i ro-
re celi q̄: dat sibi grāz i p̄nti ⁊ glo-
riā in celo. Ecce q̄ charitativa ē
m̄r pietatis que sic nouit paupe-
tes pctōes ad x̄pi grāz adduce-
re. Quis ergo his auditis a mō
denegabit illi puulū? facit famu-
lati: q̄lis ē angeli ca saluratio.
Quis enā pctōr a mō despabit d̄
yenia: vbi h̄z aduocatrice para-
tā: tāta charitate salutē ei⁹ desio-
rātē. Studeam⁹ ergo charissimi-
tate h̄gim decātare semel angeli
cū oraculū ob reuerētā rā igētis
charitatis sue vt sic p modulo no-
stro p̄ficiam⁹ eidē coronā ex rosis
angelicis: r̄ipa nullidubii i petra
bit nob⁹ coronā i celis d̄ rosis nū
q̄ marcelcūt i3 sine sine duratur⁹
Cōsequēter peruditōe n̄ra vi-
dedū ē qui d̄ possum⁹ in p̄nti coro-
nari rotat edolētis: r̄ubicūdē cha-
ritatē. Ad cui⁹ euidētā sciendum
q̄ in p̄dīcta rosa sunt tria pulcher-
rīma folia que sunt.

Dignitas.

Uirtuositas.

Uilitas.

¶ Prīmū igit̄ foliū rose charita-
tis d̄ dignitas. Quecqdē digni-
tas apparet in tribus.

¶ Prīo qdē in hoc q̄ p̄fert ceter⁹
p̄turb⁹. q̄uis ei vnaq̄q̄ h̄r⁹ dī-
gna sit i suo gñe. Verbi grā hūili-
tas ē valde digna. similis mīa: et
liberalitas. Itē iustitia: similis fi-
des ⁊ spes in cōs p̄cellit charitas
in dignitate. vñ eā p̄parādo cere-
ris p̄turb⁹ vniuersalit̄ possumus
dyere qd̄ de ea d̄ Apo. cū eā p̄-
rat fidei ⁊ spei: q̄ maior hor⁹ est
charitas. i. cor. xiiij. Itē. i. cor. xij.
de ei⁹ dignitate loquēs idē Apo-
stol⁹ d̄. ad huc excellētiorē viam
vob⁹ demōstro. Nā si q̄z h̄r⁹ sit
via q̄ iur ad deū nō t̄rita securā
nec ita recta aut plana: aut faci-
lis sicut ē via charitatē: imo nul-
la alia h̄r⁹ p̄t̄ eē via eūdi i celū
absq̄ charitate: sicut plux̄ oñd̄e
idē Apo. i. cor. xiiij. Sicut de digni-
tate ⁊ excellētia euuldē charitatē
loquēs idē paul⁹ ephe. iij. d̄. Sci-
re ē sup̄ eminentē sciētie charita-
tē. Sup̄ q̄ h̄bo d̄ dñs hugo car-
i postilla sua: q̄ charitas d̄ emi-
nētior qz nō euacuat. ¶ Scdo di-
gnitas charitatē declarat i hoc q̄
īsa est forma ceteraz p̄turb⁹: a-
deo vt dicat Hieronymus li. ij. de lū-
mo bono. c. xxx. viij. q̄ sine chari-
tate q̄z h̄r⁹ in vitio deputat. Sz
qd̄ ē charitatē esse formā ceteraz
p̄turb⁹. R̄ideo ⁊ dico q̄ est īpaz
dare hāc p̄fectionē actib⁹ aliarū
virtutū vt ea mediāte efficiātur
meritorū. īsa ei est q̄ īperat act⁹
aliaz p̄turb⁹ vt pp̄ deū f̄iāt vlti-
mā: put d̄ beat⁹ Tho. ij. q. xxiij
art. viij. prop̄ hāc etiā causam

De rosa charitatis.

pani^o Collo. iij. vocat^r vinculu^m pfectiois dicens. Sup^{er} oia a charitate habete quod est vinculu^m pfectiois. De ergo ista charitas vinculu^m pfectiois: eo quod quodammodo omnia virtutes pnectit: vt ligat in vnitatē pfectā q̄ q̄des vinculo / tā pfecto / taz vtili / tā suauit^{er} trahunt / q̄ctoz saluant. De q̄ dicit dñs Ozee. xj. Traha eos in vinculo charitatis.

¶ Tertio dignitas charitatis de clarat in hoc quod copat metallo p̄ciosissimo et dignissimo vtz auro. scdm illud Apo. c. iij. Gaudeo tibi emere a me aurū ignitū pbatum vt locuples fias. Vbi p̄ aurū dicitur ligat^r charitas. Tū qz sicut aurū p̄cellit in valore cetera metalla. Ita charitas ceteras virtutes vt dictum est. Tū qz sicut aurū valet ad emendū tenas possessiones. Ita charitas ad pparādū nobis celeste regnū adeo vt sine ista cetera virtutes ad hoc mīme sufficiat. put pulchre deducit Apo. i. Cor. xij. Tū qz sicut aurū sūptū: facit occultare lepra. Ita charitas operit multitudinē peccatorū vt habetur. i. Pet. iij. Et puer. x. vniuersa delicta opit charitas. Et sicut cessante sūptioe auri statim apparet lepra q̄ pri^{us} latebat. Ita cessante charitate. statim apparet culpa remissa: saltē q̄ ad ingratitude. Et ee qre dicit charitas opire multitudinē peccatorū: et quod pparat auro p̄ciosissimo metallo. In cui^{us} figura legit^r. Gen. ij. q̄ fra euulat quā rigat flum^{us} de paradiso fressit egredies pducit aurū: vt subdit ibi: de aurū fressit optimū ē. Ad ppositū euulat iter p̄cat^{is} dolēs: et tō significat aiaz deuotā q̄ bz priuo dolē sine de peccis p̄p̄is pmissis: siue de iudicantib^{us} alienis. et hec est

aurū optimū pducē. i. pfectā charitate hēc istū panē stat^{im} vite: vt rūtū istū aurū optimū: nō ē a nobis s̄ a flumie paradisi. i. a diuina grā irrigate fra p̄sciētie n̄re: qz vt habet Jac. i. Oē dātū optimū: et oē donū pfectū dñs sū ē descēdēs a p̄re luminū. De isto aurū loq̄ns Aug. s. ij. dicit. ij. post oct. epypha. dicit qz magne sūt diuine charitatis: sine q̄ diues paup^{er} ē: et cū q̄ paup^{er} diues ē. Nā diues si charitate nō hēat: qd h̄z. Nā q̄stūlibet grād^{us} sit substantia temporalis: sine charitate manet ē et vacua. Charitas etiā si de frenis facultatib^{us} nihil hēat: plena ē. hec ille. p̄s s̄ p̄digna sit ista charitas: et quā erit eā aliū nō esse q̄ spiritū s̄ctū. Et hāc p̄tēnit^{er} corroborare mltis auctoritatib^{us} tā sacre scripturę q̄ sacro p̄doctoz p̄ferri b̄ri. Aug. q. xij. ar. ij. p̄ tortū. Et ad hūc s̄ctū p̄t̄ intelligit^r. Jo. iij. Deus charitas ē: ita vt sit p̄dicatio causalis et tūc tñ valet ac si diceret. De^{us} ē eā efficiēs charitatez ihōie. Vt sic de^{us} charitas ē: s̄z s̄creata: et q̄ manet i charitatez s̄create q̄ de^{us} in deo manet: sicut p̄cipās i p̄cipato: et de^{us} i eo: sicut p̄cipas tñ i p̄cipate. Ita ei exponit hūc textū mḡ Nicola^{us} de lyra et bñ. Et ita opz dicit vt dicit bñ hugo card. qz in p̄dicta auctoritate ea p̄t̄ equoqz charitas. Cū dicit De^{us}

Sermo nollus.

charitas est et quae manet in charitate
12. Nam in patria pro capite pro chari-
tate creata in se habet autem pro charitate
creata: quae nos unum deo. Quod ut dicit
Augustinus. viij. de trinitate charitas
est spiritus copulans amorem cum amato
patet ergo de dignitate charita-
tis.

Quod solius rose charitatis: dicitur
frustras. Maxime si quis fuerit
est ipsa charitas: pro pulchre pro
sequitur secundum de pe. di. ij. Charitas
est ut mihi videat allegans prope
tu. Ita dicitur. Charitas est in qua
merito est extranea. i. ois. mortali-
bus culpe: ut expedit gloria. corruptio-
nis neficia: nulli vitio mutabilitatis
obnoxia. i. mutabilitati in vicium
sine gloria. supra oia quae carnaliter dis-
sunt excellentia affectionis. i. bonarum
voluntatis sine gloria. omnipotentia: die
preteritanda auidia. Involuntate semp-
lucis: summa actionum bonarum: sal-
moribus: finis celestium preceptorum:
mors finium: vita futurum: virtus pu-
gnantium: res cum virtutibus sine gloria. pal-
ma virtutis aia scilicet mentis: causa me-
ritorum bonorum: principium preceptorum: sine
quod nullum deo placuit: cui quod aliqua pec-
care non potuit nec poterit: fru-
ctuosa in penitentibus: leta in pro-
ficiantibus: gloriosa in plenerantibus: victo-
riosa in martiribus: opus in oibus
omnino fidelibus: ex qua quod quid est
boni operis vincet. hec ibi virtus
aurea et pretiosa ipsi charitatis. appetit
principaliter in tribus.

Primo quod apparet virtus cha-
ritatis in hoc quod dissolvit oia peccata
et omnes laqueos diaboli. Si enim esset
aliquis carnis ferreis pedibus et
manibus circumligatus: et in momen-
to oia vincula ruperet merito fortis
diceret. Unde quod sapson hoc fecit
ut patet iudi. xvi. propterea fortis ap-
pellatur. modo sic est quod charitas

adeo fortis est et virtuosam quod respicit
fragit colligantes et vincula peccato-
rum: facilius quod quod frangere valeat re-
nissimum filium. propterea Casti-
viii. dicitur quod fortis ut mors dilectio
quod dicitur sicut morti nullum mortaliu to-
taliter resistere potest. Ita neque dilectio
nisi seu charitati nullum peccatum nullus
diabolus resistere potest: neque etiam mil-
le millia. Itaque est adeo fortis: quod non
vincit quibuscumque adversis nisi tunc
pro pusillanimitate cordis habita-
nt. Quis inquit paulus? Ro. viij. po-
terit nos separare a charitate dei:
an persecutio. an fames: an nuditas:
an gladius. Et secundo appetit
charitatem in hoc quod homines fructus
quod loco et corpore ab inimice distantes
pursigit et copulat in unum pro amore
et dilectione. ut enim dicit Augustinus. s. ij.
dicitur. s. post oct. regis. duo hoies
quod se secundo amore diligunt etiam si unum
sit in oriente et alius in occidente:
ita in charitate proglutinante coeunt
sicut: ut nunquam inimice sepeuntur
pro opere. nihil nocet corporis sepa-
ratio. ubi est animorum vera et sincere
coniunctio. hec ibi de hoc hysto-
riam habemus. i. Reg. xvij. vbi dicitur
est quod anima Jonathae conglutina-
ta erat anime David et dilexit eum
Jonathas quasi animam suam.
Nec solus copulat charitas distantes
in presenti. Verum etiam qui sta-
tum mutaverunt. Copulat enim
viventes in hoc mortali seculo cum
existentibus in purgatorio: pro quod
bus inberitios suffragia facere.
Et similiter inclinat beatos pro
superiuentibus orare. Non enim
minus habent ad viventes cha-
ritate: sed cum adhuc viventi in
mo longe maiorem. Sed tunc ora-
bant ex charitate pro suis etiam pro
inimicis: sicut patet de moysi de
sancto Stephano et de multis

De rosa charitatis.

alfo. Igitur a fortiori nunc ideo rogamus eos ita facere dicentes. Sancta maria ora pro nobis. Sancte petre ora pro nobis. Sancte dñice. &c.

C Tertio apparet fr̄ charitatis in hoc q̄ triumphauit de illo q̄ fortissim⁹ lez de deo. Si em̄ esset aliq̄s hō fortissim⁹: & tādē ali⁹ sup̄ueniēs uinceret eū: talis diceret adhuc fortior fortissim⁹. Sicut patuit de goliath. & Dauid. i. reg. xvij. Sic ē in pposito q̄: quis deus sit fortissim⁹: nichilomin⁹ traxit euz de sumo celi fastigio vsq̄ in vterū virginis. Itē coegit eū ambulare super terram & multa pati spacio. xxvij. annoꝝ. & tandē eleuauit eū vsq̄ ad crucē & clauis eū ibi ligauit. ecce q̄ fr̄tuosa est dña charitatis. **C** Tertiu foliū rose charitatis ē: utilitas. Maxie ei utilitat⁹ est charitas. Item dicit Greg. homi. xxx. Amor dei q̄ idē est q̄ charitatis nūq̄ est ocios⁹. Opak ei magna nō est. Si vero opak renuit: amor nō est. hec ille. operatur ergo tria in hōie amor dei sine charitatē: tā q̄ tres magnas utilitates.

C Primo charitas operatur pctō r̄ remissionē. vt em̄ dicitur de pe. distin. ij. si quis semel. Sine charitate nullo adulto pctm̄ remittitur. Et idē habet de conse. distin. iij. quō. Ex quo concludo q̄ ip̄a facit quodammodo miracula. Cū em̄ peccatū mors sit aie. Iuxta illud ezechie. xvij. aia q̄ peccauerit ip̄a mouet & ip̄a charitas peccatū remittit iuxta p̄dicta: cōsequens est q̄ homines sp̄ualiter mortuū ad vitā sp̄ualez reparat. Et similit̄ opera pius mortificata viu. fiat. Et hoc est q̄ ait Johannes. i. Jo. iij. In hoc iquit scimus qm̄ translatus sumus de morte ad vitam quoniam

diligimus fratres.

C Secōdo charitas opak remissionē uenialiu: necnō & remissionem pene rēpotalis ad quā manerat penitēs obligat⁹ pp̄ precedentia pctā. Et hoc itelligit p̄cipue vbi ip̄a charitas fuerit feruens & ardens vñ Chus. homi. vij. i. e. pistoz laz sedam ad thio. dicit sic. Sicut ignis vbi siluaz occupauerit ola purgare pluenit. Ita & charitatis feruor q̄cūq̄ incidit ola perripit q̄ diuina legetez demoluntur emūdatz humū suscipiēdis atq̄ fouendis alte semib⁹. Vbi em̄ charitas est oia mala ide sublata sūt. Non est ibi auaritia maloz radix: nullaq̄ elati oibi s̄dest. hec ille. p̄t etiā dari exēplū ad p̄positū de gutta aq̄ piecta i fornacez ardentissimā q̄ mox cōsumuntur.

C Tertio charitas opak p̄fectio nē humanoz actū. Dat ei actū vñ hūanis rationē meriti vt ex dictis ptz. Propterea dicit aug. de s̄bis dñi ser. l. Adde charitatem p̄sūt ola detrahe charitatē nihil p̄sunt cetera dicente apo. i. Cor. xij. Si distribuero oia mea paup̄ib⁹ & tradidero corpus meū &c. Sequitur nichil michi p̄dest. hec ille. Propterea idē Aug. vbi supra ser. xij. d̄t q̄ sicut radix oim̄ maloz est cupiditas. teste apo. i. thi. vj. Ita radix oim̄ bonoz ē charitas Itē s̄. ij. dñice. ij. post octa. re. gñ. Et idē aug. q̄ sicut arbor q̄z r̄libet pulchra sit & fructifera nō p̄t viuē absq̄ radice ita neq̄ bona opa absq̄ charitate pluerare aut p̄ficere possunt. hec ille. Et Greg. homi. xxvij. Sicut inq̄t m̄l̄ti rami vñ arboris ex vna radice p̄deūt: sic m̄l̄te frutes ex vna charitate generā. Nec habz ali

Sermo decimus.

quid viriditatis ramus boni ope
 ris sine manet in radice charita
 tis. hec ille. O q̄ta igit laus tua
 o b̄ra ⁊ sc̄ta charitatis. O q̄ imēsa
 fr̄ tua. O q̄ amabilis q̄ pulcra
 ⁊ q̄ delectabilis es i oclis oim re
 creitueris. O q̄ p̄ficuar ⁊ utilis ho
 spita ad que decias. q̄ p̄fecto de
 te dicere p̄ot. Illud Sap. v̄ij. Ne
 nerit nubi oia bona paritē cū illa
 et innumerabilis honestas p̄ ma
 nus illi. v̄ideo p̄posui illā regnis
 ⁊ sedib⁹. diuitias nihil esse dixi i
 p̄paratōe illi. Nec p̄parau i illi
 lapidē p̄ciosum qm̄ oē aurū in cō
 paratōe illi. arena est exigua. et
 tanq̄ lūm̄ est imabit argētū in cō
 spectu illi. O si q̄s haberet lapi
 dē p̄ciosum tāte p̄tut⁹ q̄ q̄cqd̄
 tāgeret efficietē immediate aurū.
 q̄ta sollicitudine ip̄m custodiret
 v̄d̄ audist⁹ charissimi q̄ q̄cqd̄ tā
 git charitas efficiat aurū. q̄ opus
 meritōis inde redit p̄ q̄s emim⁹
 nobis regnū eternū. Restat q̄ q̄
 debem⁹ om̄i diligentia laborare
 ad habendū predictū lapidē p̄cio
 sissime charitat⁹. Quo habito ip
 sum summa cura custodiam⁹ ⁊ p̄
 sequamur diligendo deū sup oia
 ⁊ primū sicut nosmetipsos hec ē
 igit charissimi rosa tota odorife
 ra q̄ notare habem⁹ coronari in
 p̄m̄ si tādē velim⁹ coronari i cele
 sti gl̄ia. Quā nobis p̄cedat q̄. r̄c.

¶ Sermo. p. de rosa gratie.

Quoniam nos ro
 sis. Sapientie. ij.
 ¶ Decia rosa corone
 siue ferti sp̄ialis t̄r̄ q̄
 ne donū q̄ quidē rosa
 recte imediate sequit rosam ru
 bicūde caritat⁹ eo q̄ caritas fm̄
 b̄m̄ tho. ij. q̄. xxij. ar. j. est sub
 tectiuei voluntate: gr̄a aut in aīa

ad aīa ⁊ volūtas q̄uis due res
 sint: ip̄a t̄r̄ volūtas imediate rati
 cas i natura aīe. t̄o p̄z se q̄lla albe
 rose gr̄e ad rubeā rosam charita
 tis. hac aut rosa gr̄e decorata et
 insignita fuit dei genitrix h̄go pie
 ceter⁹ creatur⁹. Test⁹ est gabriel
 arch̄angel⁹ q̄ dixit ei. Ave gr̄a ple
 na Lu. j. Itē ibid⁹. Inuenisti. in q̄t
 gr̄am ap̄o deū. De hac aut gr̄a p̄
 mariā inuēta p̄nt moueri tria du
 bia. ¶ Prīmū igit dubiū est q̄lez
 gr̄am inuenit h̄go maria. ad hoc
 r̄ndet Ber. sup Diffus est. homi
 l. ij. q̄ inuenit triplicē gratiā ap̄o
 deū. v̄z dei ⁊ hoim pacē: mort⁹ de
 structionē: vite reparationē. Inue
 nit q̄ quod q̄rebat. inuenit q̄d ne
 mo ali⁹ inuenire potuit. Itē inue
 nit aliā triplicē gratiā: v̄z corpa
 lē/mētale/celestē. Itē gr̄a ⁊ cor
 poralē triplicē fm̄ tria q̄ fuisse i
 ei⁹ carne. Nepe fuit h̄ginitat⁹ p̄
 muceria sine corruptōe secūda si
 ne q̄uedine q̄uida. adde quartū
 ⁊ sine dolore puerpera. Sicut inue
 nit gratiā sp̄iale siue mētale tri
 plicē v̄t f̄z tria q̄ fuisse i ei⁹ mēte
 que sunt magnitudo credulitat⁹
 p̄funditas humilitatis nitōr pu
 ritatis. Sicut inuenit gratiā cele
 ste triplicē f̄z tria q̄ fluxerūt sibi de
 celo q̄ sunt in v̄tero m̄ris sue Eue
 sc̄tificatio angelica salutatio. filij
 dei mirifica p̄ceptio. Ecce q̄ mul
 tiplicē gratiā inuenit dei mater.
 possit q̄ se cure sibi dicē paupes.
 O h̄go sc̄tissima redde nob⁹ gra
 tiā quā p̄ nobis inuenisti: q̄ nisi
 p̄ctōdes fuisset nō fuisset electa
 m̄r dei nec talē gratiā inuenisset.
 Nec q̄dē potes negare gratiā in
 uenisse: q̄ tunc angelicū cōtra te
 adducerem⁹ testimoniū gabriele
 dicēte. Inuenisti gratiā ap̄o deū

*arguit
 inuenit.
 tria.
 celestis.*

*h̄go
 adde quartū
 sine dolore
 puerpera
 m̄ris*

De rosa gratie.

Et nota q̄ dicit ap̄d deū nō apud
hōies quoz gr̄am multi mīdant
q̄rūt sicut sūt adulatores ⁊ hypo-
crite: sicut sup̄bi ⁊ auari/hīrātes i-
curtīs p̄ncipū ⁊ magistratū q̄ per
oē qd agūt nō aliū q̄rūt nisi gra-
tiā eoz ⁊ vt magni sūt ap̄d eos.
Sed sepe fraudātur a desiderio
suo: ⁊ infelicitē q̄nq̄ eis succedit
sicut pater de Aman. hēsier. viij.
¶ Scdm̄ dubiū est: q̄tā gr̄atiam
lucēt h̄go maris. Rñtio inuenit
plenitudinē ⁊ maximā p̄ gr̄az ale-
x̄pi. An̄ ⁊ angelus vocauit eā gr̄a
plena. nō qdē illa plenitudo qua
plēn^o fuit bt̄us stephan^o. de h̄ v̄
Act. vi. q̄ erat plēn^o gr̄a ⁊ fortitu-
dine. Nec sicut illa plenitudine q̄
ap̄t̄ dicti s̄c̄re plēti sp̄s sc̄t̄s. a c̄.
ij. Sz lōge maior plenitudo. vñ
hierō. ij. partē eplariū iuarū. epla-
ly. exponēs illū h̄bū āgelicū. aue
gr̄a plena. dicit sic. talib^o decebat
h̄ginē oppignerari h̄tūib^o vt essz
gr̄a plena q̄ celis dedit gl̄iam: nec
in deū pacēz refudit gēn^o fidē
vitīs s̄nē vitē ordine morib^o di-
sciplinā. hec ille. Et breuiss̄i ḡe
oim̄ sc̄t̄oz p̄f̄iar̄charū/ p̄phetaz
ap̄toz/ martyz/ p̄f̄essoz/ h̄ginū/
et oim̄ electoz et p̄ph̄ētis nouez
ordimb^o angeloz ponerent i vna
statera ⁊ sola gr̄a h̄t^o h̄gls talia
multo hec ḡuoz apperet: qz oēs
gr̄as q̄s alij sc̄ti h̄serūt p̄iculari-
ter hec h̄t^o v̄m̄erisāl. Et hoc p̄z
iducitue de illis q̄ fuerūt sc̄tiores:
qz nō possum^o facere iducitōne de
q̄ber in particulari: p̄t̄ sui mul-
titudinē. Ecce em̄ abra h̄a h̄nt fi-
dē. vñ de eo sc̄m̄ bit̄. Gen. xv. Cre-
didit abra h̄a deo ⁊ reputādū ē ei
ad iusticiā. sed ista fuit fidelior a
deo q̄ tpe tridui fuit in ea sola f̄-
des ecclie saluata. Job h̄nt sp̄e.

vñ dixit. Credo q̄ redēptoz me^o
vixit ⁊ in nouissimo die de fra sur-
rectur^o s̄c̄. cc. vsq̄ ibi. Reposita ē
hec spes mea i sinu meo. euilē
x̄r. Sz ista h̄nt sp̄e cōstātorē tā
de resurrectione filij sui q̄ de p̄pa
Joseph h̄nt charitatē singularē
is ad deū q̄ ad p̄f̄ez ⁊ fratres su-
os q̄ paruit tpe famis. ⁊ reatū be-
nigne indulxit. Sz ista feruentio
rez ⁊ maiorē: ita vt tota arderet
i charitate dei ⁊ p̄m̄i. Moyses
h̄nt māuetudinē. vñ de eo d̄r nu-
me. xij. q̄ erat m̄llim^o sup̄ oēs ho-
mies t̄re. sed ista h̄go māuetioz
fuit. Ad p̄z. Nō em̄ maledicebat
iudeos ⁊ m̄stros pylati. cū cruci-
fixissent filiū suū. Nec moze alia
rū mulierū ciulabat se in cōposi-
tos gest^o tenebat. Sz stabat iux̄
crucē tota patiens ⁊ tranquilla. d̄s
h̄nt h̄militatē ita vt diceret se h̄-
mē ⁊ nō hoiez. Sz ista fuit longe
h̄m̄ior. helyas h̄nt zelū sc̄t̄m̄. vñ
d̄ x̄r. zelo zelat^o s̄c̄ p̄ d̄no deo exer-
citū/ qz dereliq̄rūt actū d̄ni filij
isrl̄. iij. re. xix. Sz ista in zelo fuit
feruentior. Jōh̄es euāg. h̄nt h̄gi-
nitatē qz virgo est a d̄no elect^o: et
h̄go i eū p̄m̄āsit. Nā volētē nu-
bere d̄ns de nuptijs vocauit fm̄
hierō. in p̄logo sup̄ euāgelij fm̄
tohem. Sz ista p̄culdubio purior
fuit. Magdalena h̄nt p̄tē plati-
nē. vñ de ea sc̄ptū ē. Lu. x. q̄ opti-
mā p̄tē elegit. s. vitā p̄tē platiū.
Itē de ea ibidē d̄r q̄ sedēs sec^o pe-
des d̄ni audiebat h̄bū illū: sz ista
i p̄tē plado fuit altior: nā de ea scri-
bit̄. Lu. ij. q̄ cōseruabat oia h̄ba
hec p̄ferēs i. c. f. Martha i opib^o
p̄ierat^o fuit deditissima ⁊ signant^o
p̄pter hospitalitatē: nā ⁊ hospita
x̄pi nūcupat. sz maria nō recepit
p̄p̄z hospitio p̄ vna nocte aut dua

Sermo Decimus.

bus s; nouē mensū tpe eū hospizata est i rfo suo sero: zache⁹ hūit miaz ad pauperes: ita vt diceret xpo. Lu. xij. Ecce dimidiū bono rū meoz dñe do paupib⁹. sed ista sint r est misericordior: ita vt vocet regina r nif mīe. Ecce quō hōgo scilicet hūit vlt grās oīz hoīm ita vt merito de ea dici possit illō eccl̄. xliij. Bñdictionē oīz gentiū dedit illi supple de⁹. ppfea hie. ij. pre eplaz suaz. eplā. lvi. expo. nē illō hōbū. aue grā plena. vt sic Ceteris p partes pstat grā. Marie hō sil le rota sfudit plenitudo grē. Et hoc est qd dicitur dices Descendet sicut pluuia in vell⁹. hec ille. Vult qd dicit qd qdam modū pluuia abundā descendit i vell⁹ gedeonis. vt dicitur Judith. vij. ita r abundā descendit ymber grē spūcti i aīam bñissime hōis. Itē Cas. iij. pp plenitudine grē vocat fons vitoz. pute aquaz viue tū qd hūit supple i aīaz ip⁹ ipetu de libano. i. de celo. Qz omne dātū optimū r oē donū pfectū desursum ē descendens a pte luminis. i. a deo. Jac. i. Itē pp eādez cāz de ea bē in psal. fluis ipet⁹ letiff car. c. d. Imper⁹ at fluis est abundātia aqz grē qd letiffcauerit ciuitatē dei. i. mariā in qd tāqz in ciuitate xps sūm⁹ pōtifer poluit sedē suā. ij. mensib⁹. ex his itaqz luculent⁹ paret qd summa inter puras creaturas habuit virgo maria gratias

¶ Tertū dubiū est qd hōgo maria inuenit grāz r qbus med hōs. ad qd r hōet qd trib⁹ med hōs oppo sit illis trib⁹ med hōs p qd eua amī st grāz dei. p̄tio nēpe p supbiā. r p oppositū maria ipaz inuenit p hūilitatē quā hūit qñ se acillā dei vocauit. qñ ver. sup illo hōdo. Et

acilla dñi. vt qd solet esse grā diuie familiar⁹ hūilitas. qd honorib⁹ insolete ne scit. Ad qd ppe dei eligit r acillā se noiat. Nō est magis i abiectōe esse hūile. Magis rara est hō honorata hōitas. Scitudo eua amīst dei grāz p iobediētā. p̄tio ei audiunt vocē sp̄e tū dei. r p oppositū maria inuenit grāz p letās r p̄mptā obediētā cū dicit. Ecce acilla. r. Itē eius obediētia appuit qñ ad vocē āge liunt i egyptū cū ioseph viro suo mat. ij. ppfea aug. l. ij. diuas hereses sup illo hōdo. Quōd fiet istū dicit sic. Eua iobediētis meruit penā: maria obediētis psecuta est grāz. Illa gustādo phibitū male dicta. hec credēdo āgelo bñdicta Tertio eua amīst grāz dei p vanā curiositatē qd hūit cū audiuit sp̄entē dicentē ei. Eris sicut dīl scientes bonū r malū. Gen. ij. Et p oppositū maria inuenit grāz dei p solitudinē. nō em̄ fuit yaga aut curiosa s; solū deo r sibi vacabat. In cui⁹ rei signū gabriel nō inuenit eā i foro aut i publico: s; i thalamo tāqz solū dō r sibi vacantē. vñ Ambr. de hōgi. l. ij. ad ppositū dicit sic. Maria exire domū non noerat nisi cū ad eccliaz cōueniret r hoc ipz cū parētib⁹ aut pp̄ qd. Domestico opoia secreto forēli st: para comitatu nullo: meliora thūi custode qd se ipsa. hec ille. ecce qd med hōz r vñ hōgo dī genitrix inuenit grāz tuā qd qd grāz dei p dicit p culpā tuā inuenire deside ras. Imitare mariā r eā psequē p̄vā hūilitatē obediētē solitudinis: siue secretū amando. Qz vbi fecerit pfecto tādē dicit de te ab āgelo custode tuo. Inuenisti gratiā ap̄ deū s; vt nē p̄termittam⁹ forū n̄ am de modo quo maria

De rosa gratie.

inuenit gratiam figuram habentem. Iudith. i. ubi legitur quod caleph habuit filiam nomine Aza: quam cum dedisset Othoniel in uxorem. Illa suspirans ait ad patrem. Da mihi benedictionem quia terra ardet. id est sterilem dedisti mihi da et irriguam aquas. Dedit ergo caleph aquas filie sue irriguam superius et irriguam inferius. Ad propositum caleph qui interpretatur charus recte significat deum patrem: quod a deo charum nos dilexit quod pro proprio filio suo non peperit: sed pro nobis omnibus tradidit illum. Ro. viii. Aza autem qui interpretatur fortitudo merito designat hanc mariam quam est illa mulier fortis de qua psalmus xxxi. Mulierem fortem quis inueniet supple talis quibus est maria. hec igitur aza filia caleph. id est dei patris filia in qua per creationem et per adoptionem tradita est Othoniel in sponsam. id est Ioseph. Othoniel enim qui interpretatur signus dei. merito ipsum ioseph significat qui accepto signo a deo in virga sua amigdali que simul frondit floruit et fructum attulit hanc aliorum virorum sicca remanentibus: mariam duxit in sponsam. Predicta autem aza. id est hanc mariam petiuit a deo patre suo benedictionem gratie allegans quod terra ardet ei dedisset. id est liberum arbitrium quod ex se sicca est: et non valens germinare fructum boni operis: ubi primum irrigetur a deo per gratiam: ut dicitur in sequentibus. Dedit ergo illi deus primum irriguam superius. id est gratiam que de sursum venit. Iuxta illud Iacob. j. Omne datum optimum et omne donum perfectum de sursum est descendens a patre lumine. Ecce irriguam superius. Dedit etiam illi irriguam inferius. id est bonum usum liberum arbitrii sui. Et ex istis duobus irriguam in vnum fluentibus: scilicet ex gratia diuisa et ex bono usu liberi ar-

bitrii reddita est terra liberi arbitrii siue conscientie hanc fecunda et fertilis ad bonum operum meritum producendum: ita ut omnis actio deliberata de vel interpretatiue ipsius hanc gratie esset illi meritoria vite eterne. O felix benedictio. O irriguum fertilissimum. O benedicta terra. O gratie plenitudo. O fons iugis emanans. O puteus cuius nunquam deficit aque. O pauper et sitibundi peccatores non auditis. Aza vos et me vna vobiscum inuitante et dicente. lv. c. Omnes sitientes venite ad aquas. Ad aquas inquam gratiam quam fluunt ipeum de libano. id est de largitate altissime hanc gratie. Et qui non habetis argentum: id est qui diffiditis de propriis meritis operate: emite aquas fontium hanc gratie saltem vnica saluatione. Venite emite absque argento et absque vlla commutatione: non tamen gratiam hanc gratie vobis parantes: sed quod multo maius est: vnum et lac. id est celestem gloriam quam iebuat possessores suos et quam dulcis est tanquam lac. Non pudeat hanc modo tantam hanc gratie salutare: et coronam de rosis angelicis sibi perficere: quia bene recipietur si bene fuerit quibus absque dubio impetrabit coronam de rosis celestibus. Consequenter per secula parte sermons videndum est quo nam pacto ad instar christifere marie poterimus coronari rosa gratie in presentia: ut tandem coronemur corona glorie in futuro. Est ergo notandum quod in hac rosa gratie sunt tria folia que sunt. Causatio. Obligatio. Comparatio. Primum igitur folium rose gratie vocatur causatio. Est enim gratia facta: facta tam excellentis boni quam a solo deo causari potest. Nam neque angeli

Sermo decimus.

etiā omnes simul: neq; aīa xpi aut
beate hūius: neq; omīs scīi ⁊ san-
cte dei simul pnt cāre minimum
gradū grē hūius facient: eo q; tā
sublimis ⁊ digna est vt ab eo solo
q; est sup omēz creaturā. s. deo p-
duci possit sicut ⁊ ipse sol? bñficat
quemlibet bñm. Et hoc est qd ait
ps. Sicut inq; ⁊ gloriā dabit dñs
Ex q; ergo sol? de? causat gratiaz
orandus est vt eā i nobis efficiat
Dicamus ergo ei illd ps. O dñe
deus emitte lucē tuā. i. gratiam
quam tu solus facis. que est lux
aīe. postq; aīe eā nobis dederit
cum omni cura ⁊ diligentia ipaz
custodire debemus. Solet enim
sponsa diligēter custodire arras
spōsalium iuarum quas dedit ei
sponsus. Alias si eas statim a se
abjiceret/ aut in lutum pūceret:
non videretur veraciter diligere
spōsum. Similiter videmus par-
uulos indignari si qd fingat vel-
le ab eis auferre tunicā aut pile-
um aut qd aliē a patre eis datur.
Item si solus rex sciret facere vi-
tra: ⁊ vnus ab eo factuz daret in
signū amicitie alicui militi dicēs
q; ob amorem ipsi? dictū vitrum
custodiret/ credo q; hoc libent et
fidelit faceret/ alias est? valde ru-
sticus ⁊ erga regē valde ingrāt?
Ad ppositum grā spū sancti est
arra quā dat nobis dñs in pñenti
tanq; volens contrahere quod-
dam spirituale matrimoniu cum
animabus nostris quas ducet de
pñri cum eas introducet i domū
suam celestem. Item ipsa gratia
est tanq; vestis deaurata/ quam
dat nobis pater celestis ad vestitē
dñi anīma; nostras. Itē est tanq;
vitru cristallinu cuius opifex so-
lus deus est: quam etiā gratiam

in signū maxime amicitie nobis
dedit in bapuzimo seu ver? nobis
pmisit custodiendaz sibi vsq; ad
mortē. Cōcludam? q; q̄ro suppli-
cio digni sunt: q; dictā arrā vili pē-
dētes a se abijcūt: eo q; aliū ama-
torē hñt. s. diabolu. Sicut q; veste
tā p̄ciolam in lutū cadē pmittūt:
seu qui hñmōi vestē grē deponūt:
⁊ veste vili. i. peccato se induunt.
Item qui vitrum tam splendidū
tam mundū: tam politum frāgūt
⁊ rumpunt. Nonne ergo deus in
stam habet causam detrudendi
in pfundū inferni mōs p̄ctōes
sic factātes arrā eius: veste ei?
vitru ei? Certe vtiq; custodiam?
q; diligēter grām dei semel nos-
bis datā: ne eā tam tūc grām? qñ
inuenire erit i possibile. S; foris
dices gratiā a solo deo non dari:
maxime cū dicatur. j. Jo. j. Gra-
tia et veritas p̄ Iesum xpm facta
est. Rñsio. Concedo vltro q; grā
⁊ veritas p̄ Iesum xpm facta est
sed tamen principaliter ⁊ effecti-
ue virtute sue diuinitat;. Ex par-
te autem sue humanitatis grā ⁊
veritas p̄ eum facta est in genere
cause meritorie: hoc instrumēta-
liter. Erat nēpe xpi hūanitas tā-
q; organum seu instrumentū di-
uinitatis. Sicut q; instrumentuz
non agit actione ppria: sed hūitute
pncipalis agētis. Ita hūanitas
xpi nō causat in nobis pncipalit
grām/ sed tm virtute diuinitatis
adiuncte. Ex qua actiones hūa-
nitas xpi sunt nobis salutarēz
meritorie. ⁊ sic p̄z de pmo folio.
¶ Scdm foliū rose grē dicit obli-
gatio. Omnes em̄ hoīes obligan-
tur hñe gratiaz: sicut ⁊ habere cū
deo verā amicitā. Itē sicut om-
nes obligantur ad bapuzimū: ita
e. j.

De sola gratie.

et ad oia q sequuntur ad ipm de quo
ru numero est gra. Quod si qd pre-
dat q gra no est a nobis neq; ex
nobis: sed a solo deo causat vt pz
ex pcedenti folio: et p pns no vide-
tur q ad ea obligemur. Rñdetur
q et si gra no sit a nobis. possumus
fieri et tenemur nos ad illa disponere
faciendo qd nobis est: sicut q pnci-
paliter nobis Amos. iij. Prepara-
re in occursum dei tu: isrl. et. s.
reg. vij. Preparate corda vestra
dño. Itē puer. xvj. hois est ppa-
rare aim. Obligamur q ad hñdū
grām/ nos ad illa cū dei spāh au-
xilio disponendo: et in nobis est
faciendo. Quod ergo qd grām non
habeat sibi ad culpam imputare
debet: q hoc no est ex eo q deo il-
lā no velit dare: sed q hō sufficiē-
ter adiur? speciali dei auxilio ad
ipām non vult disponere/ aut cer-
te: q: ponit obicē mortaliter pec-
cando/ aut in pctō scienter et volū-
tarie pauerando. Propterea scri-
ptū est Osee. xij. Perditio tua is-
rael: supple ex te tantūm in me
auxiliū tuū. Et ad hoc ppositūz
soler dari exemplū de sole et de do-
mo. Quod enim sol non luceat intra
domū: non est ex defectu suo. sed
ex parte obstaculi precludētis vi-
am luci solis. Ita in proposito. O-
quor sunt tales. practica de vsu-
rarijs qui nolunt audire q tenē-
tur ad restitutionē. Ecce quomō-
precludūt viā grē diuine. Itē de
conubinarijs qui nolunt repre-
hendi. Itē de detractoribus qui
nolūt audire q tenent restituere
famā alteri? iuste ablatā. Itē de
tenentib? plura beneficia sine cā-
legitima: et qui in nullo deseruūt
per seipos: sed versatur eoz cura
circa principū curias: circa ve-

nationes et mundanas occupatio-
nes: qui nolunt intelligere q vas-
dūt ad mille demones. Itē de p-
latis simoniacis q nolūt intelli-
gere q dānat seipos et alios: et sic de
multis alijs quoz no est numerus
De quorū quolibet loquit psal.
singulariter dicendo. Noluit in-
telligere et bñ ageret. Sed circa
hoc querit quare obligamur ad
grām/ et ad quid est nobis necessa-
ria. Rñsio. Ad multos egregios
effectus. p:io igit est nobis neces-
saria ad obfuantia pceptoz de-
calogi: que post lapsum nulli pōt
plene et itegre obfuare: sine gra
sanante: no solū qd ad finē pces-
ptoz: sed neq; ad substantiā ipō-
rū pceptoz: secus aut fuisset in
statu nature itegre. Cū dicē q
quis possit implere p statū isto pce-
pta decalogi sine gra pertinet
ad heresim pelagianorū. Cū de
ps. dist. iij. placuit. dñ sic. Placu-
it vt dñs dixerit. ideo nobis gra-
tiā iustificationis dari. vt quod
iubemur facere per liberum arbi-
triū. possumus facilius per grām
implere/ tanq; et si gratia non da-
retur non quidē facile sed tamen
possumus/ et sine illa implere diuini
mandata. anathema sit. hecibi.
Secūdiuina gra ē nobis necessa-
ria: et ad illā obligamur eo q sine
ea no possumus mereri viā eternā
Itō dicit Apo. Ro. vj. Gra dei vi-
ta eterna. Vita em̄ eterna est taz
excellens bonitē et tā supnaturale
q non potest a nobis attingi nec
peipi in gnē cause meritorie nisi
p aliqd supnaturale: qd ē gratia
habitualis seu grati faciēs Ter-
tio gratia dei ē nobis necessaria
ad hoc q resurgamus a peccato
et mundemur ab eo: postq in il-

Sermo decimus.

In semel lapsi sum. Cōstat em̄ peccatū mortale nunq̄ remitti sine infusōe noue gr̄e. Quarto p̄dicta gr̄a est nobis necessaria ad vitā dū noui pctm̄. Non em̄ pōt homo in statu nature destitute absq̄ gr̄a vitare oīa pctā venialia: q̄ dū vni dñr̄ resistē nitit̄ for- tasse aliō insurgit. Q̄ si sit q̄tio de mortalib⁹ q̄uis, p̄ aliquō tēpus possit q̄s absq̄ gr̄a oīa et singula vitare/non tñ pōt diu esse in vno mortali: et q̄ nō cadat in aliō: q̄ fm̄ Reg. sup̄ Ezech. homel. xi. Unū pctm̄ qd̄ p̄nitiaz cit⁹ nō de- let iusto dei iudicio talib⁹ trahat. Est deniq̄ p̄dicta gr̄a habitua: lis ad multa alia necessaria. p̄t plene deficiat. d. s. xi. q. ci. p̄ mil- tos articulos. vide ibi doct. si vis.

Tertiu⁹ solis rose gr̄e dicit cō- paratio. p̄to quo aduerendum q̄ gr̄a gratū faciens comparat̄ multis rebus videlicet rozi/fozi ponti/nami/flumini/fonti/semini luci/q̄hmōi. Tñ quo ad p̄ns bre- uitati studendo tm̄ dicem⁹ de cō- paratione ad lucē. Est ergo no- tandū q̄ sicut lux habet multas pulchras pprietates ita et gr̄a si- miles habet sp̄aliter. Primo igitur lux materialis illustrat mediū et om̄ia q̄ sibi debite approximā- tur. Sic lux gr̄e illustrat oīa opera nostra que bono sine sūt: vt sint meritoria vite etne. vñ si habens gr̄am deliberat aliquid agat vt pote si loquitur/si ambulat/si co- medit: si bibit/si dormit/si spacia- tur: debita intentione. in oib⁹ his et sibi⁹ meref vitā eternā: adeo q̄ somn⁹ fetōz non vocat a meri- to/vt dicit quidam. Sc̄o lux cor- poralis reducit hōiem deuiantē ad vitam rectam. Nā si p̄tingat

hōiinem ambulare de nocte: de- facili poterit errare: sed adueniē- te luce diei: redit ad vitā rectam q̄ ducit ad ciuitatē. Ita et sine lu- mine gr̄e necessario h̄z hō errare. Quamuis em̄ p̄h̄ habuerint ma- gnū lumē naturalis intellect⁹: ma- holuminus q̄ nō habebāt lumen gr̄e errauerūt multiplici et turpi- ter. Un̄ oēs tales nec i inferno exi- stentes dicit illud Sap. v. Erra- uim⁹ a via veritatis sol iusticie non illuxit nobis. Sic paul⁹ cū fuit in tenebris ignotāne c̄ lucē gr̄e de- uabat: p̄leq̄ns xpm̄ cū fidelib⁹ is arbitrat⁹ se in hoc obsequiū p̄- parare deo. Sed eo appropiquā- ti damasco vt caperet xp̄ianos: circumfluxit eū lux de celo: et pro- stravit eū auferendo ab eo ad tē- pus lucē corporalem: et tunc infu- dit ei lucē interne gratie: et sic re- uocatus est ad vitā veritat̄. Ita vt diceret. Gratia dei sum id qd̄ sūz. j. Cor. xv. Tertio lux corpa- lis certificat hōiem i dubijs. Qñ enim quis est in tenebris et dubi- tat de aliquo quod obijcitur vi- su suo: tunc venit ad lucē: et eo ibi presentato certificat. Sicut h̄z- storiā habemus. iij. Regū. iij. de duabus meretricib⁹ contendē- tibus coram Salomone: quaruz vna q̄ se erat v̄a mater filij sup̄- uuctis ait. Cū surrexissem mane vt darem lac filio meo: apparuit mortu⁹. Sed clara luce dephēd̄ h̄c nō esse filiu⁹ meū. Sic lux gr̄e certificat et clarificat mentē in du- bijs: quia instigat hōiinem: vt a Sapiente illustretur: et si non habet quem consulat: tunc ipsuz lumē gratie eum sufficienter iu- struit fm̄ illud. j. Jo. j. Unctio. s. gratia spiritus sancti docebit vos e. 4.

De dolore xpi i circuncisione.

de oibus se3 necessarijs ad salute
Sunt & alij effectus lucis corporalis
qbus correspondet effectus gre qe
ponit dñs Antho. iij. parte sime
sue. r. ix. c. i. §. ij. vide ibi si vis. Et
sic patet de tribus folijs rose di-
uine gre. Si uideamus ergo viri
patres toto conamine coronare
nos in pñti ac rosa gre: vt tandē
coronemur in celis corona glie.
Quam nobis concedat. &c.

¶ Sermo. xi. de dolore xpi in
circuncisione. *sermone*

prim

Oronemus nos ro-
sis. Sapi. ij.

¶ Qui auit in rosa
rio ygmco post de-
nariū numerū signa-
culoz ad quoz qd-
libet solet pausari & legi semel ā-
gelica saluratio. se qtur grossum
signaculū sine rubeū sine al: eri
coloris: ad quādo silr solet pau-
sari. & legi oīo dñica ob reueren-
tiā sacratissime passiōis xpi: qre-
nā merito ipsi passiōis xpi q
meritis & fciibus sue sacratissime
matris. nobis pñt deuota decā-
tatio dicti rosariū tam ad pctōrū
remissionē q ad penaz expiatio-
nem: virtute indulgentiarū a di-
uersis sūmis ponti fciib⁹ cōcessa-
rum: que reuera multe & magne
sunt: pur explanare curauī i alio
tractaculo nostro de eodem rosa-
rio. qui titulatur. Salutate ma-
riā. qui iam in publicū venit. Iō
in pñti sermone omisso stilo po-
ri ppter materie varietate circa
duo principaliter versabitur nra
intentio. Nā in prima parte tra-
ctabim⁹ de dolore xpi quem susti-
nuit in circuncisione. In secunda
autē qualiter ad ipsius xpi imita-
tionē debeamus ab ineunte eta-

te assuefieri ad labores & dolores
quolos equanimiter ferendos.

¶ Quātū igitur ad primū qd est
de dolore quē sustinuit xps i sua
circuncisione mouebuntur circa
hoc aliqua dubia.

¶ Primū igit dubiū qd est satis
p̄mune est. Cur xps voluit circū-
cidi. Ad hoc dubiū rñdens Bñs
tho. iij. pre. q. xxxv. art. i. assig-
septē rōnes de qb⁹ rñs tres addu-
cem⁹. & tres alias supaddemus.

¶ Prima igit rō cur xps tot⁹ ino-
centissimus circuncidi voluit est
vt ostenderet se habere verā car-
nē & verū corpus humanū. Jam
enim fuidebat multos futuros
hereticos q negaturi essent eū ha-
buisse verū corp⁹ humanū sicut
manichei q dicebant xpm hūisse
corpus fantastici: & non verū na-
turale. Sicut etiā valentiniani q
dicebāt xpm attulisse corp⁹ de ce-
lo. Itē apolaris asserbat eum
habuisse corpus diuinitati q sub-
stantiale. De istis heresibus cur
earū reprobatione habes. xxij.
q. iij. Quidam autē heretici. Sz
p hoc q xpi corpus i circunciso-
ne veraciter tangebatur. Simili-
ter caro eius scindebatur. Item
sanguis ei⁹ fundebat apte osten-
debatur ipm habere verum cor-
pus humanū. Quā in corpe fanta-
stico seu celesti aut etiā diuinita-
ti con substantiali. Nec fieri nisi
me possent. et hec est pma ratio.

¶ Secūda ratio cur xps circūci-
di voluit: est vt legē veterē q cir-
cuncisionem precipiebat appro-
baret. p̄uidebat enim sicut p̄s
us dictū multos hereticos futu-
ros: qeā malā & a diabolo darā
dogmatizaturi essent: vt zaros
& arphazat magni. a brō Darheo

Sermo vndecimus.

apostolo ab Ethiopia pfugari: et a sanctis Symōe et Juda itez i p̄si de supari. q̄ inf cetera h̄ic pestiferū errōtē pdicabāt. hoc etiā affirmabat manēs q̄ in nomē suum manīā seu insaniā patiebāt a quo sequaces manichei dicti sunt.

¶ Tertia ratio circumcisionis x̄pi fuit vt a iudeis omnez occasione scādali auferret atq; ipos de sua incredulitate iexculabiles redderet. legez plene in hoc sc̄ur et ceteris obseruando. Ut enim dicit Chisostom⁹ super matt. in opere imperfecto Apertissime dominus demonstrauit q̄ a principio circumcisionis sue vsq; ad extremum diem pasche. nō erat contrarius diuinariū legus. Si ergo ipse x̄ps circumcisionem non suscepisset. Iudei qui erāt prompti ad male loquēdū de eo vsq; dixissent eū nō a deo missuz qui dei legem nō obseruaret. Nec sanctum credidisset q̄ in obseruatōe legis sanctis patribus nō esset conformis. Ipe autē in nullo voluit eis dare materiam murmuris aut scandali. In hoc dās nobis exemplum vt ita faciam⁹. Qs si scandalū possumus vitandum a fortiori actiūm.

¶ Quarta ratio fuit vt nobis perfecte hūilitatis exemplum preberet. Ipe em̄ in tantum se humiliavit vt nō solum vsq; ad homines. sed etiā vsq; ad peccatores descenderet et peccati remedium in se suscepit: ac si peccator esset. Et hoc est q̄ loquitur apo. xviii. dicens. Deus filium suum misit i similitudinē carnis peccati. propterea Cyprian⁹ put recitatur. xciij. dicens. domin⁹ noster. ad posituz loquitur dicens. Domin⁹ noster Ies⁹ x̄ps rex et iudex. et de⁹

noster vsq; ad passiōis diem seruuit honorem pontificibus et sacerdotibus. Quis illi nec timorē dei: nec agnitiōē x̄pi seruassent Nā cum leprosum mundasset. dixit illi. Uade et ostende te sacerdotib⁹ et offer domum hūilitatem ergo nos x̄ps humilis docuit. Sacerdotē ad huc appellās quē sciebat esse sacrilegiū. Item adducit ibi q̄ humiliē ipse x̄ps respōderit illi qui alapā sibi tradidit dicens. Si male locut⁹ sū. testimonis. et. Deinde infert dicens q̄ omnia a x̄po facta sunt hūiliter. vt nos hūilitatis haberem⁹ exemplum hec ibi.

¶ Quinta ratio fuit vt nobis ostēderet circumcisionem spiritualesse nobis necessariā. Oportet em̄ auferre a cordibus nostris superfluas et immundas cogitationes. Item ab oculis omnem incentuz aspectum. Item ab ore verbū otiosum. Item ab aurib⁹ auditiōez detractiōis et omnis mūdane exultatiōis. Et sic de alijs.

¶ Sexta ratio cur x̄ps circumcidē voluit fuit vt extunc quodāmodo nostram salutem inchoaret. Sed de hoc in sequenti dubio per amplius differemus. et.

¶ Secundum dubium est. Cur x̄ps in illa tenera etate videlicet octo dierum voluit sanguinis sui portunculam effundere. Ad hoc dubium respōdeo q̄ propter tres rationes.

¶ Prima igitur Ratio fuit vt se ostenderet venisse in hunc mūdū ad redimēdum genus humanuz cui⁹ redemptionem. Jam inchoabat. Et ad hoc ppositum per sua dendum solet dari exempluz de mercatore qui inuenta mercantia sibi gratia pacto et cōmercio inito

De dolore xpi i circumcisiōe.

Inter eum et venditores solet dare arras in testimonium quod ipsam rem ita facit suam et ius in ea acquirit eum protestatione quod fideliter tempore fixo inter eos soluet summam totalem. Ita in proposito Christus venit in hunc mundum tanquam diues mercator. Videns ergo quod anime nostre esset valde preciose impignorate tamen diabolo et diuine iusticie. voluit eas sibi comparare et ad se retrahere. Unde conuentione super hoc facta inter eum et deum patrem quod pro tali mercantia deberet dare totum et hesantibus suis id est effundere totum sanguinem super basium crucis. In die circumcisiōis dedit arram. cum modicum eruorem quem tunc effudit obrulit deo patri. Unde possumus pie meditari et contemplari quod tunc talia vel similia dicebat. O pater sanctissime propter zelum quem habeo ad reparationem generis humani. ecce offero tibi patrem sanguinis mei paratus totum tibi dare quoties libuerit dum modo redimatur genus humanum precio sanguinis mei. Et pater ad eum. O filij charissime que te vicit clementia ut ferre velis in hac tenera humani generis crimina. O quam preciosa tu charitas ad humani generis miseras. O iugēs tu adlectio O infinitus tuus amor ad Adā et filios eius. Certe filij amantissimi non est equum ut aliquid tibi in quo semper michi bene complacuit denegem. Ex nunc ergo accepto et gratia habeo arram preciosam arram charam arram super militiam auri et argenti bonam quam michi offers videlicet guttulam tui preciosi sanguinis pro redemptione humani generis que plene com-

plebitur cum effuderis residuum tui crucis super basium crucis Et de hoc figuram habemus mat. xij. ubi legitur quod simile est regnum celorum homini negociatori que renti bonas margaritas. Inuenta autem una preciosa margarita. abijt et vendidit omnia que habuit et emit eam. Ad propositum homo negociator est Christus qui venit hunc mundum negociari nobiscum et vendere nobis regnum suum qui nullus adultus habebit ipsum gratis sed oportet eum merito Christi quod aliquid offerat de suo. secus de paruulis. Hic ergo negociator veniens in hunc mundum querebat bonas margaritas quia salutem omnium gentium. Tandem inuenit in monte Caluarie unam preciosam margaritam id est multitudinem credentium pro qua comparanda vendidit omnia que habuit et emit ea. illo precio de quo. i. Cor. vi. Empti estis precio magno. Dicitur autem iste mercator vendidisse omnia que habuit. quando corpus et vitam suam exposuit voluntati Iudeorum vel cum corpus suum. animam et vitam obrulit deo patri pro redemptione nostra. Nota tamen quod iste mercator non solum emit sibi populum qui tunc presentis erat corpore in monte Caluarie quando passus est. Verum etiam quotquot credituri erant. unde in circumcisiōe sui sanguinis ad apostolos loquens dicit. Hic est calix etc. Sequitur pro vobis et pro multis effundetur in remissionem peccatorum Et sic patet de prima ratione.

Secunda ratio quare scilicet Christus in tenera etate voluit portionem sanguinis fundere fuit ut molitiam nostram condemnaret et reprobares

Sermo undecimus.

Qui cum scimus robusti & pueri nichilominus: nichil durum: nichil asperum: nichil austerum volumus perferre pmaximis & pene infinitis peccatis nostris. Cum tamen legamus verum & cōsubstantialem dei filium factum isatulum octo dierum: in taz tenera erate p peccatis nostris sanguinem suū sudisse. Et nos vix lachrymam vnam fūdere volumus. sed volumus omnia habere mollia sua: uia. & delicata. heu si in viridi ligno hec facta sūt in arido qd fiet. Lu. xxiii. Quasi diceret xps. Si ego q̄ suz lignum viride per gratiaz. tanta passus suz in taz tenel la etate. quid fiet reprobis qui sūt aridi per defectuz humoris gratie & omnis virtutis. Nō timeamus ergo charissimi pro domo modicum pati. qui tantum p nobis est passus.

Tertia ratio p̄dicte effusionis sanguinis infantuli xpi fuit vt figuras impletet. Nam in figura huio legit Exodi. xij. q̄ filius Israel pcepit dominus vt offerret agnus agniculi. Super quo dicit magister Nicholaus de lyra. q̄ agnus an diem octauuz nō poterat offerri domino. Sed ab octauo die et deinceps vsq; ad annum poterat offerri. Ad propositum xps est verus agnus. de quo dicit Iohānes baptista ad discipulos suos. eum digito ostendendo. ecce agnus dei ecce qui tollit peccata mundi. Et vere agnus. quia agnouit i cruce patrem cui commendauit spiritū suum dicens. pater in manus tuas commendo te. Luc. xxiii.

Item tūc agnouit matrem et discipulum quem p̄ ceteris diligebat: cum dicit mulier ecce filius

tuus. Deinde discipulo. Ecce mater tua. Ja. xix. Item tunc cognouit suos crucifixores cum pro eis rogauit patrem dicens. pater dimitte illis. quia nesciunt quid faciūt. Luc. xxiii. Item vere agnus xps. quia totus mitis dulcis & mansuetus. Ipse est qui dicit. Ego quasi agnus mansuetus qui ducitur ad victimam. Item. xi. Item vere agnus xps. qz totus obediens phil. ij. humiliavit semetipsum factus obediens patri vsq; ad mortem. Item vere agnus xps. quia totus innocens. i. petri. ij. peccata nō fecit. nec inuentus est dolus in ore eius. Item vere agnus xps qz totus patiens. Esa. habet. Quasi agnus coram tondente se obmutescit. & nō aperiret os suū. Item vere agnus xps quia totus vtilis & fructuosus. Nempe dedit nobis corpus suum in cibuz sanguinem in potum: animā in precium diuitiarum in premis. Ecce q̄ bene et q̄ recte xps comparatur agno & figuratur per ipsum. Sed qd est q̄ lex vetat ne agnus ante octauū diez immoletur domino. sed bene deiceps. nisi q̄ xps nō debuit ante diē octauū a natiuitate sua crucifigi neq; sanguinem fundere: sed opus fuit expectare diem octauū & p̄pterea dicitur agnus agniculus: id est isra agnum constitutus hic itaq; agnus bis immolatus ē scilicet in etate tenera vt i circūcissione & materia atq; virili vt in passione. In cuius figura legitur Exodi. xxi. q̄ in iugū sacrificio. i. quotidiano immolabatur duo agni: vnus mane & alter vespere. Ad p̄positum agnus qui immolabatur magne p̄figurabat. Christi stum qui mane. id est octauo die e. iij.

De dolore christi i circūcisioe.

oblatus ē deo patri in eo q̄ partē sanguinis sui fudit. S̄z velpe. i. in die passiois oblat⁹ ē iste agn⁹ totalis sic q̄ nichil ex eo remāsit nō oblatū. p̄z q̄ bñ effusio sāguinis xp̄i i tenera etate p̄signata fuit. ¶ Tertium dubiū ē. Cur xp̄us in illa tenera etate octo diez effusio dēdō sui sāguinē nō redemit genus humanū: maxie cū ad hoc venisset. Itē vt habet in cōmuni p̄uero: qd̄ breuius sit melius sit. Ad hoc dubiū r̄sdeo q̄ p̄ tres r̄ndes uō debuit xp̄s tūc redimere genus humanūz cōpletue seu cōsummatue.

¶ Prima ratio hui⁹ ē qz sic fuisset impedita infinita bōa. Si enī christ⁹ mortuus fuisset in die circūcisiois vbi fructus suarū predicationū: vbi cursus populoz: vbi p̄tus miraculoz: vbi gratia sanitatū: vbi expulsio imundoz sp̄rituū. vbi resuscitatio mortuoz: vbi cōuersio discipuloz. vbi disputatio et confutatio doctoꝝ. Et sic de pene infinitis alijs bōis q̄ secuta sunt ex lōga xp̄i vita que si mortu⁹ fuisset octauo die minime secuta fuissent. Ideo &c.

¶ Secunda ratio est qz per hoc qd̄ dū vixit xp̄us ablata ē a iudeis omnis excusatio frivola. Si enī mortuus fuisset in die circūcisiois: forsitan dixissent iudei q̄ enī nō vidissent predicantē non miracula facientē nō mortuos suscitāte m. nō cecos illuminantē: non leprosos mundantē: nō paraliticos curantē: nō demonia expellentē: & sic de alijs. Et hoc est quod dicit ipse christ⁹ de iudeis. Jo. xv. Si nō venisset supple vsqz ad templū et synagogas iudeoz: et locutus eis fuisset peccatū nō haberent.

Nūc autē excusationem nō h̄nt de peccato suo. Et postea. Si opera nō fecisset in eis q̄ nemo ali⁹ fecit peccatū nō haberēt. Nūc autē viderūt et oderūt me et patrē meū. ¶ Tertia ratio ē quia ipsi iudei et similiter heretici dixissent nos nō veraciter redemptos. Cū enī christus adhuc ad matris vbera pēdēs in nullo posset cecernna reliq̄s p̄uulis xp̄ti ad hōminē extiorē et ceteri paruuli maxie in etate octo diez nō sint rationis capaces. Et per cōsequēs nec meriti sicut nec demeriti. cōsequēs est dicere q̄ si christus tūc passus fuisset null⁹ dixisset q̄ pei⁹ mortē fuisset redempti. Quāuis a parte rei in illa tenera etate paruuli cōtinue meruerit p̄ oēs actus de liberatos: et etiam tūc genus humanūz perfecte redimere potuit. Nō ergo decuit vt tūc cōsummate gen⁹ redimeret h̄mānū. Sicut in suo simili dicit discipulis ius. iij. p̄. q. xxxix. arti. iij. in solutio ne ad secundū. q̄ christus noluit suam sapientiā et virtutē manifestare ante perfectā etatē ne putaret hoc esse fantastici. Item aliud simile dicit in eadē. iij. par. q. xliij. arti. iij. in corpore articuli. q̄ scz christ⁹ nō debuit miracula facere ante perfectā etatē quia sic estimassent homines suā incarnationē fantastica: sic patet solutio ad dubiū. Ecce audisti o popule christiāe quantū redilexerit saluator tuus et me⁹. Ita vt eū te deret tua redēptio. propter qd̄ in sua tātissima circūcisioe: arras dedit p̄ tua liberatione. Noli ergo tātū beneficiū aure surda audire. Noli tātū precii negligere: noli tātū amorē et tantā charitatē con-

Sermo vndecimus.

tēnere. Sed ob reuerētia illi⁹ por-
rige tuo creatori & redemptori se-
mel ofōne dominicā tāq̄ rosā ru-
beā vt sic p̄ modulo tuo sp̄ares
matri & filio coronā de rosis sp̄i-
tualib⁹. vt tandē tibi cōferat co-
ronā de rosis celestibus.

Cōsequēter vidēdū ē q̄nā pa-
tro instar saluatoris nr̄i coronari
possim⁹ rosa doloris: & ad illā at-
lueheri a dieb⁹ iuuentutis nostre
Nec q̄dē intētōis mee ē pro pre-
senti loq̄ de circūcisōe morali: eo
q̄ de ea vtiq̄ tractaui in adu-
tu de secretis secretorū. In fmōe
pro die circūcisōis. De rosa er-
go doloris vidēda sūt tria folia q̄
sunt.

Habilitas.

Necessitas.

Utilitas.
Cum igitur foliū rose doloris
vocat habilitas. Qui enim liben-
ter p̄ dño in tempore iuuentutis
fert aduersa & aggreditur ardua
Ardua quidē iuxta etatē: vt pote
iunādo/pegrinādo/in oratione
pseuerādo. ecclesias frequentan-
do: lachrymas fundēdo: passiōe
chusti cū dolore meditādo pctā si-
qua iā cōmissa sūt iugiter desēdo
necessitudies & aduersitates pro-
ximorū per cōpassiōe i corde por-
tādo: & hmoi talis cū senuerit ad
talia multo promptior & habilior
erit ppter assuefactionem dicēte
scriptura. p̄ouer. xxij. Adolescēs
iuxta viā suā etiam cum senuerit
nō recedit ab ea. Et iō vt habet.
Tresh. iij. Bonū est viro cum por-
tauerit iuguz ab adolescētia sua
Nam vt dicit Isidorus li. ij. soli-
loq̄tori sepe natura consuetudine
superatur assiduitas mores facit
Iugis vsus in naturā se cōuertit.
Omnia vsui cedunt. Quodcumq̄

difficultate cepis p̄ vsū cū volūta-
te pficies. hec tibi. hec q̄ attendat
illi q̄ remittit crucē p̄nie post x̄p̄z
portare dicētes se nō posse iciuma-
re aut mane an̄ lucē ad ofōne sur-
gere: nō posse pegrinari longe: et
hmoi. Valde q̄ salubre est habita-
ri ad bonū: & ad aduersa sufferēti-
dū ab adolescētia sua. Nā vt di-
cit Seneca de x̄p̄oz copia. Diffi-
cult̄ recedūt q̄ nobiscū creuef. Et
vt d̄t hiero. iij. pte. eplaz suarum
eplā. v. ad athletā de istitutione
filie scribēs. Difficult̄ radit q̄d ru-
des animi phibuef. Lauacrum
cōchylia q̄s in p̄stinū colorem res-
uocet recēs testa diu & sapore res-
stet & odorē quo p̄mū imbuta ē.
Greca. narrat historia Alexan-
drū potentissimū regē orbis dñā-
torē: & in moribus & i incessu leoni-
dis pedagogi sui nō potuisse care-
re vitijs quibus adhuc paruulus
fuerat infect⁹. hec hiero. De di-
cto asit alexādro refert dñs s̄tho.
in p̄ia parte cronice sue. ti. iij. c.
ij. q̄ cū factus esset vir. nec posset
abstinere ab illis vitijs quibus in-
fect⁹ fuerat ab ip̄o leonide cū ad
huc esset puulus in detestationē
faz peruerse assuefactionis: dictū
leonidē olim p̄ceptorē suum leo-
nib⁹ tradidit deuorādū. hec au-
tē incidentaliter dicta sunt: vt ofe-
fenderemus q̄ quicūq̄ se habili-
tauerit i iuuenili etate ad equani-
mit̄ sufferēdū flagella dñi & q̄sq̄
corporeos dolores tāq̄ x̄uz chi-
sti discipul⁹ & imitator. postq̄ ad
robustā puenerit etatē: tunc pro-
ptiorē & habiliorē se comperiret.
CSecūdū foliū rose doloris dici-
tur necessitas. Velimus nolimus
necesse habemus in presenti mul-
tos varios & interdū graues dolo-

De dolore xpi i circucisione.

res ppeti. Ecce em paulus Act. xiiij. clamat dicens. per multas tribulationes oportet nos intrare in regnum celorum. Si ei oportuit xpi pati et ita intrare in gratiam suam ut haberetur. Lu. xxiij. Quot magis nos hominibus inimiculi et inimiculi fratri: quod etiam patris subijcitur peccatis et iustitiam debemus dolores/ egritudines flagella/ et quod aduersa patienter ferre: et de necessitate fructum nobis facere: ut tamen cum christo quod tot dolores pro nobis sustinuit quiete valeamus in eterna felicitate. Sic enim fecit petrus pro ipso christo in cruce pedibus iuersis suspensus. Sic Bartheolomeus viuis excoriat. Sic et paulus capite truncatus. Sic iste phan lapidibus obrutus. Sic et laudatus in craticula affatus. sic et illa sanctissima agatha rectora in peccatore. i. cruciata in mamilla quod gloriosius sic amputata/ sic vulnerata sic afflicta: ducebatur ad carcerem et quasi ad epulas iuitata: precibus domino agonem sui commedebat. Et sic de multis alijs vtriusque sexus sanctis similia leguntur. Unde hieronimus. pro epistolarum suarum. epistola. xvi. ad eustochium scribens sic ait. Quis sanctorum sine certamine coronatus est Abel iustus occidit. Abrahama virorem amittere periclitatur. Et Job post amissionem filiorum et rerum secularium in sterquilino testa scabiem radens iacet. Et ne imensum volumen exteudat: quare et iuuenies singulos aduersa pessos. Solus salomon in delictis fuit: et forsitan ideo corruit. hec ille. Si igitur cupimus saluari necesse habemus quosque dolores et angustias patienter et equanimiter perferre: et ubi ita fecerimus: valde fructu deo erimus. Unde refert gregorius. homil. xv. de quodam pau-

pere romano cui erat nomen seruilus qui tanta paralis penitus fuit a pueria etate sua usque ad viretimum ut stare non posset: sed continue super grabatum iacebat. Neque enim manus usque ad eos ducere valebat: neque in aliud latere declinare huic seruulo fuisse mater et frater: et quicquid ex elemosyna accipere poterat. hoc eorum manibus alij pauperibus erogabat. Nequaquam autem litteras nouerat: sed codices sacre scripture emerat et religiosos quosque in hospitalitate suscipiens hos coram se legere sine intermissione faciebat. Et per hunc modum plene sacram didicit scripturam. Cumque cognouisset se morti vicinum: peregrinos viros quos in hospitalitate susceperat admonuit ut surgerent. Et cum eo plures pro expectatione exitus sui decantaret. Cumque eorum et ipse moriens psalleret voces psallentium repete perpsent cum terrore magnum clamorem dicens. Tacete mundum non auditis: quod resonant voces et laudes in celo. Cumque ad eas laudes quas intus audierat aure cordis intenderet: sancta illa anima carne soluta est. Quo facto tanta illic fragrantia odoris aspersa est ut omnes illi qui aderant inestimabili suavitate repleterentur. Ecce quo sine ex hac vita exiti qui in hac vita equanimiter dolores et flagella tollerant. hec gregorius. ubi supra. Ecce quod gratia fuit deo huic egrotanti patientia et equanimis suorum dolorum tollerantia. Tu ergo quicquid in firmis fac similes si cupis perditum nulli sequi ad regna celestia. Tertium folium rose dolens dicit utilitas. Si enim corporalis dolor patienter ferat maximam utilitatem

Sermo duodecimus.

offert. Nā culpaz remittit: penā
dimittit: grāz intendit. De pmo
loquit Augu. super psalmuz. lxx.
exponēs illud verbū. Ab ipso pa-
stena mea dicēs q̄ aurū in foina-
ce artificis purgat a sordibus cū-
ctis & licet. Per aurū aut̄ vult ani-
mas nras intelligi que purgan-
tur a sordibus cūctis i fornace do-
lotis & tribulatiōis corporalis: et
demū lucēt per grām. Ex magna
q̄ dei misericordia pcedūt corpo-
ris flagella vt scz spiritus sanct̄.
Cū Siegou. lib. xxxiij. moral. ca.
xxij. Exponēs illud Job. xl. Me-
mento belli nec vltra addas loq̄
dicit q̄ caro nostra si nullo mero-
re afficiat̄ in temptationib⁹ effrena-
tur. Quis aut̄ nesciat q̄ multo me-
lius sit ardere flamma febrūz: q̄
igne viciōz. De secundo in pō.
Exarserūt supple dolores & corpo-
rales infirmitates sicut ignis i spi-
ritu. Et bñ dicitur est sicut ignis
in spiritus. Nāz sicut ignis mate-
rialis spiritus appositus quādoq̄
eas totaliter cōsumit vt pote quā-
do ē multū vehemēs & ardēs quā-
doq̄ aut̄ tantū consumit folia
spinarū trunco relicto. Ita ignis
doloris & tribulationis supposita
remissioe culpe: quandoq̄ consu-
mit totam penā temporalē: quā-
doq̄ aut̄ tantū partem s̄m quod
est magis vel min⁹ intensus & s̄m
q̄ pena ē maior v̄ minor. De ter-
tio loquit Paulus. ij. Corinthio-
rū. xij. Virtus inq̄t in infirmitate
& in tribulatiōe vel dolore perfici-
tur. Ecce triplex vtilitas pcedēs
ex tercio folio rose dolotis. Non
in queliber dolore corporalem se-
quitur triplex predicta vtilitas:
quia dolēt mali sicut & boni: forte
tamen inequali. Nā vt dicit Au-

gust. li. j. de ciuitate dei. cap. viij.
In eadem afflictioe mali deū de-
testatur atq̄ blasphemant: boni
aut̄ precantur & laudant. Et po-
nit ibi triplex exēplū. P̄mū ē de
igne. nam sub eodem igne aurūz
rutilat & pales fumat. Secundūz
est de tribula sub qua stipule in
area cōminuūtur & frumenta pur-
gant̄. Tertū ē de vento sub quo
exagitātū centū horribiliter exa-
lat & suauiter vnguentū fragrat.
Ita i proposito. Audistis charis-
simi: q̄ nō nimis dolor vtilis est
ad salutē. Elige ergo dolore ius-
torū. Illo coronate animas vras
in p̄senti vt tandem coronari mes-
reamini in celis &c.

Sermo duodecimus de rosa parlymonie.

Coronemus nos rosis
Sapient. ij.
Undecima rosa co-
rone spiritualis dicitur
psymonia siue ab-
stinētia. hec autem rosa recte se-
quitur ad rosam gratie: quia pa-
liqs sit vere abstinens dei donum
est: & ex gratia ei⁹ pcedit. Hac au-
tē rosa coronata & insignita fuit
rgo marie. Pro quo notandum
q̄ multiplex est abstinētia qua in-
signita. fuit ipsa rgo dignissima.
P̄ma igit̄ parlymonia siue
abstinētia ē qua quis abstinet ab
omnibus nociuis. De qua dicit̄.
j. Corin. ix. Omnis qui in agone
contendit ab omnibus se abstinet
que scz possent esse sibi nociua.
Per m̄rie autē peccata sunt ani-
me nociua: et iō semper ab ipsis
abstinēdū ē. Juxta illud Eccl. iij.
Cor sapiēs & intelligibile: absti-

De rosa parlymonte.

nebit se a peccatis. Istam abstinē-
tiaz habuit virgo maria: ipsa enim
abstinuit ab omnib⁹ nociuis: quia
nulli vnq̄ nouit nulluz vnq̄ lesit:
deuz nunq̄ per peccati offendit.
Unde de primo loquens hierony-
mus in epistola ad cromacium ⁊
heliodorum dicit sic. Mariā iras-
cētē null⁹ vnq̄ vidit / maledicen-
tez nullus vnq̄ audiuit. De sech-
do loquēs Ambro. in li. de virgi-
nib⁹ dicit sic. Maria sollicita erat
nulli ledere omnibus bene velle
maioribus natu assurgere equali
b⁹ non inuidere / iactantiam fuge-
re / rationem sequi virtutē amare
Quando illa vultu lesit parentes
Quando fastidiunt humilem.
Quando irrisit debilem. Quādo
vitauit sopem. Nihil in eius ocu-
lis toruiz. Nihil in verbis pcar.
Nihil in actu inuerecūdim. Nō
gest⁹ fractior: nō incessus solutior:
nō vox petulātiō. hec ibi. de ter-
tio auctoritatē nō allego: nō quē-
sit. s; q; hoc sufficientissime clamat
vox ecclesie. Studeamus ⁊ nos
hāc ḡginē in hac specie abstinē-
tie imitari si velim⁹ post eā celuz
cōscendere. ¶ Scōba p̄lymōia est
q̄ q̄s abstinet a licit⁹. de q̄ loquitur
Apostolu⁹. s. Cor. ix. dicēs. Om-
nia mihi liceret: sed nō omnia ex-
pediūt. Itē de hac abstinētia le-
gitur Iudiciū. xij. q. angelus do-
mini dixit vxori māne quando il-
li nūciauit ꝑceptionem s̄p̄sonis
q̄ abstineret se a vino: ⁊ ab oī q̄
inebriare poterat. Itē parlymo-
ntiaz habuit virgo maria q̄a mul-
tis licitis abstinuit propter deum
Licitum quidem est matrimoniū
cōtrahere ⁊ consummare ꝑ edu-
cāda prole. Sed ab isto licito ab-
stinuit maria saltem quatum ad

matrimoniū ꝑ summationē: quia
ḡgo in eum permansit. Insuper
a cōtr. actu matrimoniali omnino
abstere decreuerat: vouēdo ⁊ de-
dicādo domino suam virginita-
tem. Nec cōtraxisset nisi sup hoc
speciales reuelationem a domino
habuisset. Cōtrahendo autem cū
Ioseph cōsensit in copulam con-
iugalem seu incohabitationē cō-
iugalem simpliciter: qui quidē cō-
sensus sufficit ad veruz matrimo-
niū. Nō autē cōsensit in copulā car-
nale nisi sub cōditione: vtz si deo
placeret: ⁊ illud sibi reuelaret. Et
hoc est q̄d dicit hugo de sancto Vi-
tore. Suscepit iqt ḡgo cōiugiu: s;
nō mutauit ḡginitatis ꝑposituz
Vide si vis ad hoc ꝑpositū bea-
tū Tho. iij. sentent. dist. xxx.

¶ Tercia parlymōia est qua q̄s
abstinet a superfluis: ⁊ ꝑpote a su-
perfluitate delictiorum ⁊ diuitiaz-
rum. Quā parlymōiam se habe-
re ꝑbabat paulus cum dicebat.
Habentes alimenta ⁊ quibus te-
gamur: his contenti sumus. Nā
vt habetur Eccl. xxxij. Inuituz vi-
te hominis aqua ⁊ panis: ⁊ vest-
tum vt dom⁹ protegens turpitu-
dinez. hanc parlymōiā habuit
ḡgo maria. Ipsa enim oīno absti-
nuit a superfluis q̄buscūq;. In pri-
mis bons superflua nō habuit: si-
cut patet in sui purificatione vbi
agnum emere nō potuit. Item su-
perflua nō dixit neq; ꝑtulit: quia
non est locuta nisi verba que spe-
ctant ad dei honorem ⁊ proximi
edificationem: vel ad sue humili-
tatis ofensionē. Itē superflua non
cogitauit: sed tm̄ vtilia ⁊ necessa-
ria. vnde de ea dicit Luc. i. q. cog-
itabat q̄lis esset ista saluatio.
Itē superflua non cōcupiuit. sed

Sermo duodecimus.

est vniū necessariū: scz adherere deo et frui deo. Lu. x. potro vniū est necessariū. maria optimā partē elegit. &c. O sp̄ lōge distant ab hac ḡginis parsimonia illi ḡbus nō sufficit necessaria. Verbetā apperunt & congregant supflua: ḡles sunt auari/ vsurarij et diuites hui⁹ sc̄li. Ecc̄es. xx. Pctōri dedit de⁹ afflictionē & curā supflua yr addat & greges: & tradat ei q̄ placuit deo. i. viro iusto. Sepe ei accidit q̄ homo auarus gregat multas diuitias quas tradit. i. di mittit per mortem viro iusto qui per bonam vitam placet deo. Et hoc est qd̄ ait sp̄s. Thezaurizat et ignorat cui congregabit ea.

¶ Quarta parsimonia ē qua ḡs abstīnēs a necessarijs sicut cibo et potu. sicut Salomon de seipso loquitur. Ecc̄es. ij. dicens. Cogitavi in corde meo abstrahere a viro carnē meā. Talē abstīnētā habuit Daniel q̄ dixit Danielis p̄. panē desiderabilē nō comedi et caro et vinum non iuro oierūt in os meū. Talem etiā abstīnētiam habuit pater dūmīus. de quo legitur q̄ vt meli⁹ animum suū transferret ad sapientiā cogitauit a vino abstrahere carnem suā. Un̄ vinū per decennū nō bibit. Istam parsimoniā habuit virgo maria: ipsa enim abstīnuit a necessarijs sicut a cibo et potu & alijs multis necessitatibus corporis. Unde Ambro. in li. de virginitate de eius abstīnētia loq̄ns ita ait. Si quando marie reficēdi successisset volūtas: cibū capiebat qui mortē arceret: non q̄ delicias ministraret. Dormire non p̄t: cupiditas ḡ necessitas fuit. Et tamē cum quiesceret corpus

vigilabat animus. Hec ille. Hec ḡ lōge distam⁹ a parsimonia huius ḡgis: vt pote q̄ nihil durum: nihil auarū: nihil asperū tollerare volum⁹: sed in oib⁹ et p̄ omnia q̄rim⁹ non t̄m ad saturitatē: vtz ad supfluitatē replere ventrem. Atq̄ in hūc modū p̄sumim⁹ celū tandē conscendere. Si t̄m illa q̄ est speculū sine macula t̄m donauit carnē suā vt a necessarijs abstineret: quid tandem erit de nobis miseris pctōribus q̄ in multis offendimus omnes: nec vllū bonum facimus: quinimo abstrīnētiam aut abominamus: aut deridemus: aut saltem negligimus. Sz ne pretermittamus silū nostruz: libet figurā adducere quo ad parsimoniā genitricis dei marie. Legitur enim Senef. xvj. q̄ Abraham loquens Sarai vxori sue de ancilla sua Agar. dixit ei. Ecce agar ancilla tua i manu tua est: vt re libet affligētē asit eā Sarai fugam in iyr. Quā inueniēs angel⁹ dñi i deserto iuxta fontē aque. Dixit ei. Reuertere ad dñam tuā et hūiliare sub manu illius. Itē Sen. xxj. legitur q̄ cum ipsa Sara cōqueretur sc̄do de dicta Agar. Abraham accepto pane cum vtre aque iposuit scapulis ipsius agar. & sic dimisit eam abire: cū paruulo filio suo hymele. Ad ppositum Abraham qui interpretatur pater multarū gētī: recte significat deū patrē qui est pater oim tam bonoz ḡ maloz. Bonoz quidem per creationem et adoptionem. Maloz verum tantū per creationē. Sara autem que interpretatur p̄nceps: vel carbo: aut velamen: seu angustia: merito significat ḡgis

De rosa parlymonie.

nem mariā que est pnceps ange
loꝝ et holm. An ecclesia salutat
eā dicēs. Aue regina celoꝝ: aue
dñā angeloꝝ. Itē dī carbo: quia
tota ignita fuit in dei amore: quē
sup oia semp dilexit. Sicut v̄ vela
men seu velata: q̄ sub figuris et
enigmatibus olim fuit abscondi
ta. Itē dī angustia ppter dolorē
maximū quē habuit in morte fi
lī. An nunc dicere poterat illud
Ezay. xxi. angustia possedet me
sicut angustia p̄nentis. Cor mi
cū audirē: supple p̄as lamenta
tiones et pia s̄ba nisi mei. Item
cū audirē blasphemias et oppro
bria iudeoꝝ aduersus eū. Sequit̄.
Conturbata sum cū viderem: sup
ple dictū filiū meū nudum in cru
ce suspensum. Vel cū viderem so
lem obscurari: sara moueri: tene
bras fieri: sepulchra mortuorum
aperiri. Ecce quare conturbata
suis. Merito ergo Sara Christi
matrem designat: que simul fuit
dei sponsa et mater. Sponsa qui
dem per gratiā et charitatē quā
ab illo accepit. Mater vero per
naturam humanā quā illi dedit.
Agar vero que interpretatur ad
uena: recte sensualitatem et car
nem marie significat: que adue
nit eius spiritui et anime tāq̄ an
cilla dñe. Quid est ergo q̄ Abra
ham dixit Sarai vxori sue. Ecce
Agar ancilla tuai manu tua est
Utere ea vt libet: nisi quia domi
nus dedit virgini Marie plenuz
dñū super corpus suū et sen
sualitatem quantū paritur stat⁹
huius vite post lapsum. Nō em̄
in ea rebellabat caro aduersus
spiritum: sicut in paulo et cete
ris hominibus: quia de ea scri
ptum est in ps. posuit. supple de

us. fines tuos p̄ceꝝ. fines Ma
rie fuerunt spiritus et caro: inter
quos deus posuit pacem per gra
tiam. Sed quid est q̄ Sarai af
fixit Agar ancillam suam vt hu
miliaret eam: nisi quia maria ca
stigabat corpus suum et in futu
torem spiritus redigebat. Casti
gabat inq̄ p̄ sobrietatē et absti
nentiā cibi et potus q̄ valitudo
permittebat: et hoc significatur
per panem quem dedit Abrahā
Agar ancille sue cū vtre aque cū
eam extra domum suam emisit.
Non ergo regina angeloꝝ et ho
minū in hac vita degens laute vi
uebat: nec exquisitos aut precio
sos cibos et potus sumebat. Nō
habebat in qualibet perfectione
perdices aut grossos capones:
fananos seu beccasias: et similia
que vltra debitū allicitit huma
nū appetitū. Ut enim dicit Chri
stoso. super Math. Comestarij
ac vinolenta nunq̄ fuit Maria:
quia omnis mulier que vinolenta
est: et comestarij mererit est
heu si tam dure regebat maria
carnem suam: non quasi timens
eam contra rationem insurrectu
ram: cum nullo motus libidino
sos h̄re potuerit: s̄ vt nobis exē
plū taliter agendi daret: quanta
pena digni sumus in conspectu
domini: si motus ipsius carnis p̄
abstinentiam non restringimus.
Studeamus ergo: sobrie et par
ce viuere exemplo ipsius ma
rie. Et ob reuerentiam sue parsi
monie decantemus illi semel an
gelicam salutationem quam lo
co rose illi presentemus mēte de
rosis angelicis: et ipsa vice versa
sparabit nobis coronā de celo.
¶ Consequenter discutiendū est

Sermo duodecimus.

quomodo ad istar christifere marie debentur in pleuri coronari ros sa parsimonie. Pro cuius euidentia notandum quod in hac ros sa parsimonie sunt tria folia pnticherrima que sunt.

Moderatio.

Inductio.

Fructificatio.

Primum igitur folium rose sancte parsimonie dicit moderatio vult enim deus vt moderate cibis et potibus viamur: et non sequamur concupiscentie carnalis affectuz more brutoz que non contentantur donec plene et vsq; ad os satientur et repleantur. Dedit enim nobis dñs rationē et volūtātē ad imperandū appetitū sensitiuū: et ad ipm regulandū et moderandū. audiam⁹ ergo psalmistā nos admonentē et dicentem. Nolite fieri sicut equus et mul⁹ q̄b⁹ non est intellectus. per hoc em differrim⁹ a brutis: q̄ non isequimur motū sensitiuū: sed tēperam⁹ ipm loco et tpe abstinēdo a cibo et potu vel etiā cauendo a nimio. Ut effi dicit Boen⁹ de p̄o. lib. ij. p̄a. v. paucis minimiq; natura contrēta est cui⁹ satietatē si supfluis vt gredere velis: aut in iocundū q̄b⁹ inferend⁹ fieri: aut noscū. Itē Sene. ad Lucillū. epla. iij. Ueter inq; scepta nō audit/posei t/ appellat nō est tā molest⁹ creditor: puo isti dimittit. Si illi das: da q̄b⁹ debes nō q̄b⁹ potes. hec ille. Itē q̄ moderate debeam⁹ sumē vite necessaria. pbat Aug. d. x. l. p̄e. vt sic hoc me docuisti dñe vt que ad modū medicamēta sic alimēta sumptur⁹ accedā. Cū ḡ medicamēta nō sumam⁹ nisi tpe et loco et ad certā mēsurā: vt p̄z in medicamē

tis liquidis. Itē ad certū numerum vt paret in pilulis. Itē ad certum pondus sicut paret de bolis: sequitur ita esse faciendū in cibis et potib⁹ quidiānis. Itē de huiusmodi pariyimonia habēda loquitur. hiero. prima parte epistolā suarū. epla. vj. c. xxx. viij. ita dicens. vbi panis et aqua adest et his similia. ibi nature satisfactū est: quicq; supra fiunt non ad nature necessitatē spectat: sed ad voluptatis vitū. Debem⁹ itaq; comedere et bibere: non ad deliciarum ardorē insammmandū: sed ad famem sitimq; restringendū. Sed pleriq; gulosi instant dicentes per abstinētia ciboz et potuū corpus humanū debilitat: et per consequens nō est obseruandā. De hoc etiam conque runtur nonnulli religiosi dicētes vanū eē multa ieiunia regularia obfuarē. vtpote a festo scē crucis vsq; ad pascha: exceptis dñicis dieb⁹. Itē a carnib⁹ abstinere extra necessitatē. Sed omnib⁹ talibus respondet idem hiero. vbi ḡ. ita dicens. Si milonia illi⁹ crotonate vires olera nō ministrāt: q̄ nascunt et alunt ex carnib⁹ qd necessitate est viro sapienti et philosopho xp̄i tantā h̄re fortitudinē q̄ ad h̄letis et militib⁹ ē necessaria: Quā cū h̄serit: ad vitia puocet. Et post pauca dicit q̄ illi arbitrant carnes sanitati cōgruas qui abuti libidine volunt/ et in cenū demergi voluptatū ad coituz semp̄ exestuā. hec ille. O si diligenter considerarem⁹ ḡ parce vixerūt sc̄i dei amici qui nos precesserūt/ p̄fecto eorum exemplo puocarem⁹ ad parsimoniā sc̄i et adā. Ecce enim sanctus ille p̄

De rosa parsimonie.

Aug. de seipſo loquēs ad fratres
in eremo. f. xij. q̄ intitulat de tri-
plici gſe monachoz dicat sic. In
monasterio clericoz viuē cepi nō
māduās carnes nisi dū hospites
venūt: s̄ tñ olera & legumia ab
q̄ oleo v̄l butyro. hec ille. Item
idez Aug. de bit̄o hiero. ad cyulū
hierosolymitanū ep̄m. epla. ccy.
dicit sic. Hieronym⁹ ḡhōsissimus
eremita p̄ q̄tricennium in heremo
ferarū tñ loci⁹ p̄stitit. Quinq̄gin-
ta annis vinū & cicera non aliq̄l̄
gustauit. Ab om̄i carniuz & etiāz
piscuz elu ita se abstiniuit: q̄ vix
ea nominare volebat. Coctum q̄d
non nisi in vltima egritudine bis
comedit. Cilicino sacco carnem
veluti ethylois macerās: desup
pāno vilissimo se tegebat. Stra-
tuz aliu⁹ nō nisi terrā vñq̄ sciuit
Nō nisi semel fructibus: aut her-
baz folijs: siue radicib⁹ pascus i
die: post vespas se ofomib⁹ p̄bens
deinceps vsq̄ ad scdaz noctē ho-
rā q̄tidie vigilabat. postmoduz
p̄o tōno festus: in fra dormiens:
vsq̄ ad mediā noctem q̄secebat.
Deinde p̄tinue surgens: lectōib⁹
& scriptur̄ sc̄rissimus: q̄b⁹ rota ra-
diat ecclia: veluti lapidib⁹ p̄cio-
sis intent⁹: vsq̄ ad el⁹ horaz pdu-
rabat. hec ille. q̄d etiā referā de i
credibili abstinentia sc̄tōz illoz
patrum in desertis egypti cōmo-
rantū: de q̄b⁹ meminuit idez hie-
ro. in lib. q̄ vitas p̄m̄ intitulatur.
q̄d etiā dicā de inaudita abstinen-
tiā diue xp̄i sp̄sē katherine tenen-
sis sacri ordinis p̄dicatoz de q̄ le-
gī q̄ vixerit in p̄tinuo ieiunio a
die cinerū vsq̄ ad sac̄rū diez ascē-
sionis dñi: nec in os ei⁹ intrauit ci-
b⁹ ant potus p̄ter elcā angeloz:
v̄z dñicum corpus. Sed p̄fecto

multa ex his s̄ilib⁹ potius admi-
randa sunt q̄ imitanda. Ceteruz
& si parsimonia a delicat⁹ cibis &
potib⁹ laudāda sit: p̄ maxime tñ i
puellis iuuenib⁹. At et d̄ ecclē.
xxx. Initiū vite hoīs aq̄ & panis
Quali dicat scriptura q̄ hoies i
iuuentute nō debēt assuefieri ad
delicatos cibos & pot⁹. vñ refert
Aug. in li. ix. p̄fessionū de quadā
bona m̄fona q̄ cū h̄er̄ forozate su-
as & filias diuitū & potentuz edu-
care: sic eas regebat q̄ p̄ter illas
horas q̄b⁹ ad mensam parētū mo-
deratissime allebant. etiā si cibis
delicerent sit: nec aquā bibere si-
nebat: p̄cauens p̄titudinez ma-
lā et addens s̄bbum sanum. Mō
aquam bibitis: q̄ in potestate vi-
num nō habetis. Cum ad mari-
tos veneris facte d̄se apotheca-
rum et cellarioz aq̄ fordebit. sed
mos potādi p̄ualebit. Sicq̄ per
hunc modū sitz puellaz foua-
bat ad honestū modū. hec ibi au.
¶ Sc̄dm̄ foluz rose parsimonie
v̄i ductio. Multa em̄ sunt q̄ nos
iducē debēt ad parsimoniā sectā
dā. Et p̄ mult⁹ adducem⁹ tria.
¶ Primum igit̄ iducens eos ad
abstinentiam & sobrietatem sectā
dā est consideratio loci in q̄ sum⁹
¶ Peregrin⁹ em̄ q̄diu pegrinatur
parum curat de abarijs et pot-
ibus delicatis: sed frequēter cōten-
tat̄ grosso pane et aqua cum mo-
dico lardo. Interdū tñ cuz ad ho-
spiciū sero venit: lauri⁹ solet refici
¶ Ita & nos cū sim⁹ pegrini illi⁹ ci-
uitatis celest̄i q̄diu in hoc mūdo
vuium⁹ s̄z illd. j. Coz. v. q̄diu i
mus in corpore: peregrinamur a
domino. Et hebre. xij. Non ha-
bemus hic manentem ciuitatem
sed futuraz inq̄rim⁹. Resat q̄ nō

vultus:

Sermo duodecimus.

debem⁹ multum curare de cibariis delicatis et portibus sciosis: sed potius salubus abstinere: pferunt autem q^o in paribus istis. i. i hac valle miserie: parum sumus moraturi: sed ad hospitium celestem tendimus ubi lautas delicias eterne glorie inueniemus. Aduertendum tamen q^o sunt nonnulli pegrini pecuniosi: qui inuenta bona taberna illic intrantes q^ostrucung ma ne inde non exeunt: an vespere: sed ibi epulant p tota die. Et isti raro aut nunq^o pueniunt ad terminu sue pegrinationis: marie si multu distans fuerit. Ita et illi q^o volunt laute epulari in mane hui⁹ vite: et i taberna huius mundi: vit pueniunt ad celum. Et tales figurantur p comu noe de quo legit. Gen. viij. q^o non rediit ad archa: sed stetit supra cadauera mortuoru. Applicatio est facilis. De hoc hystoria habem⁹. Luc. xvi. de diuite epulone q^o epulabat i mane hui⁹ vite: quoti die splendide. Et ideo sero facto sepult⁹ est in inferno. faciam⁹ ergo sicut boni peregrini qui paru comedunt et parv bibunt mane: vt sint agiliores ad ambulandu. Et hoc est q^o psulit dñs Luc. xxi. dicens. Attredite vobis ne forte grauent corda v^{ra} i crapula et ebrietate et curis huius vite et superueniat in vos repentina dies illa. ¶ S^o q^o debet nos inducere ad abstinentia: est psideratio periculi i quo sum⁹ quotidie. Milites em⁹ omni die puerfantes iter inimicos seu in terra eor⁹ essent valde fatui: si depositis armis recuberent sup terra: crapule vacantes. Repete em⁹ possent supuenire hostes q^o de facili eos occideret. Ita et i pposito. Nam p^o quoti die iter inimicos nos mortales et puerfamur

cū eis q^odiu hic viuim⁹. Illi autē inimici sunt demones et p^oca que q^orun nos p^odere: et nobis p^opinare inter p^oscidum venenu mortiferum: sicut viri malitiosi qui alios inuitant ad simul epulandu et dāt eis mortellum mortis: gallice le boucon sicut mos est apud nonnullas nationes. Venenu autē q^o nobis itēdūt p^opinare p^odicti inimici epulando et bibedo ē ebrietas. Itē luxuria: interdū homicidia: simili ter blasphemie: s^oba turpia: sunt illa q^o nascunt⁹ et ouri solent ex nimia repletioe vētris. Et ideo abstinentia est nobis necessaria p^otra hui⁹ picula. Sic em⁹ eis pcludim⁹ viā. ¶ Tertiu q^o nos d^o inducere ad abstinentia est psideratio p^oli. Milites em⁹ illo die quo debēt p^oliari parum comedūt et bibunt: vt sint promptiores ad p^olandu et agiliores. Modo sic est q^o omni die habem⁹ p^oliari p^otra domesticū hostem scz carnē cōcupiscentias eius: q^o vt habet Job. viij. Militia est vita hois sup terrā. Et petrus dicit q^o carnalia desideria militāt aduersus animā. i. petri. si. Concludam⁹ ergo q^o debem⁹ abstinenter viuere: si velim⁹ de p^odicto hoste et toto suo dānatissimo exercitu gloriose triumphare. Et hec est potissima rō quare illi sc^oi patres q^o nos p^ocesserūt: tāta abstinentia seruare studuerūt. In cui⁹ figura legit⁹ Jud. iij. viij. q^o ipsa Judith ieiunabat omnib⁹ diebus vite sue: p^oter sabbata et neomenias: et festa domus israel. Itē eiusdē. xij. legit⁹ q^o ipsa omino voluit abstinerē a cibis regis sibi oblat⁹ a rege holferne. Et post talem abstinentia abstulit caput holofernis: et sic triumphauit gloriose de tyrāno. Per q^o designat⁹ q^o p^o abstinentia supra

De rosa taciturnitatis

m^o carne & diabolu. Item de hoc
aliam figurā legim^o. videlicet. i.
Reg. iij. & vij. capitulis. q^o reimpo
re hely philistim debellauerunt
filios israel vna vice: & altera vice
archa dñi capta est. S^o terna vice
filij israel ieiunauerūt & celi sūt.
philistei ab eis. Applicatio est fa
cilis. Ecce q̄tri. pdest virtus absti
nente. nedū contra hospes spiri
tuales & visibiles: verum etiam
contra corporales & visibiles.
Tertium solum rose abstine
tie dicit fructificatio. Multa em̄
bona et multi fructuati sunt sed
ex virtute abstinentie. Et de mul
tis tantum loquimur de trious.
Cum igit^o fruct^o rose abstine
tie seu parsymonie dicit^o pserua
tio nature & bone valitudinis cor
poris. Ut em̄ dicit^o Ecclⁱ. xxxvij.
Qui abstinens est adiciet vitā. i.
plongabit. Nā abstinentia est sum
ma medicina. Vñ Chy. homek.
ty. Utis inquit tenuiq; mēsa sa
nitatis mater est: saturitas autē
egritudinis & infirmitatis mater
est: morbosq; parit ipoz. medico
rū artē trāsgredientes. Nā vt ha
betur de psecra. dist. v. nichil. fa
mes morbos curat: quos gular i
fert. Propterea i eadē dist. c. legi
mus dicit hiero. q^o multe et gra
ues egritudines pdeūt ex gula.
Et ibi dāc^o exēpluz de podagra et
gutta. q̄ curant^o per parsymoniā.
Vñ dicit idē hiero. prima parte
epistolaz suaz: ep^ola. vi. c. x. & vij.
& similiter recitat de psecra. dist.
v. ne tales q^o alimenta olerum et
leguminū plus psumt corporibus
humants. q̄ delicata & exq̄sita ali
mēta. Uide totum capitulū si vis
q^o confert ad ppositum. hinc est
q^o pauperes et rustici: min^o egro
sant q̄ diuites & potētes: sicut vi

dere est in multis flatis & eccle
siasticis viris beneficiaris. Item
in multis prioub^o & abbatib^o: qui
statim impingunt vltra modum
Vñ puerbum or: m est. & bbas
si non impingatur deponatur.
Taliū certe cura de multis loquor
non versatur nisi circa coquina &
vētrē. Et sumpto amplissimo pā
dio tam sollicitantur de cena. Vñ
sunt q̄ solent frequēter inquirere
vbi meli^o vinuz venundet. Quos
si inter reliquos cognoscere affe
ctas aspice facies rubricatas: dno
aut tria menta: vētrē a deo gros
sum: vt zona precingi nequeat: et
hmoī q̄ verendum est narrare:
sed multo turpi^o est ista signa cra
pule & ebrietatis in se habere. Et
vere hodie multi sūt xpiani: mul
ti clerici: & multi religiosi: minus
sobrii q̄ pleriq; iudei et pagani.
Refer^o em̄ dñs Antho. florētis i
prima parte cronice sue. r. iij. c.
vi. s. j. de Octauiano imperatore
q^o paucis cibis vtebat^o potibusq;
minus. Ad maius em̄ trib^o fercu
lis vtebat^o. Nec amplius q̄ ter bi
bere solitus erat. Sunt aut^o multi
xpiani: etiam inter dñi clerici & re
ligiosi q̄ vltra decies bibunt &c.
¶ Scds fruct^o rose psymonie dī
debita dispositio corpis & sic. qui
em̄ abstinenter viuunt hylariores
sūt & formosiores atq; igenio acu
tiores. Et de quolibet hoz. simul
legi^o dāc^o i. de quattuor pueris
hebreoz q̄ dicebāt Daniel: anani
as: azarias: & misahel: q̄ tāte absti
nētie erāt vt nichil p̄ter legumta
ad vescēdū: & aquā ad bibēdū mi
nistrare f eis dies decē. Sic em̄
petierāt sibi ministrari a p̄cipe
eunuchoz. Quib^o explet^o appu
rūt speciosiores & hylariores atq;
corpulentiores: vult^o eoz pie oib^o

Sermo decimustertius:

pueria q̄ cibo regio vescebantur.
Insup dedit eis dñs scientiã atq̄
disciplinã in oī libro z sapientia.
Danieli aut̄ intelligētã oīm visio
num z somnior̄. Et sic patet intē
tum. Per p̄rariũ autē ingluuias
z ebrietas corrumpunt bonã valitu
dinē corporis inducendo multas
egritudines inducunt tristitiã: z
ebetã sent̄i atq̄ intelligentiã. Et
hoc est q̄d ait Chry. homil. xxx.
q̄ intinuat. Nemo sedit nisi a se
ipso. Qui inquit i delictis viuunt:
resoluta q̄dē corpora: z omni cere
molliora circūferūt: atq̄ agmine
quodã infirmitatũ repleta: q̄bus
ad cumulũ malor̄ podagre timor
z imatura senect̄ succedit atq̄ i
eis vita semp cū medicis atq̄ me
dicamentis est: senus aut̄ ip̄i tardi
graues: obrusti: z quodãmō tam se
pulti. hec ille. ¶ Tert̄ fruct̄ ro
se p̄symonie d̄: effugatio demo
nie. Nã p̄ abstinentiã effugat de
mon a p̄sciētia humana. Sicut ei
fames expellit lupũ a nemore: ita
z abstinentia diaboli ab hote: dicē
te x̄po. Mar. ix. hoc gen̄ demo
nioz non efficit nisi in oratione et
ieiunio. Dicit em̄ Ambro. in he
zameron lib. vi. c. iij. q̄ si serpens
gustauerit de sputo hoīs ieiunij:
statim morit̄. Deinde subdit. Vi
des q̄ta sit vis ieiunij: vt z sputo
suo hō terrenũ serpētē interficiat
z merito spiritualē. Et sic p̄t̄ intē
tum. Et breuiter tot z tāta occur
runt scribēda i laudē suauissime
rose p̄symonte q̄ vir calamo scri
bi possunt. Studeam̄ ergo cha
rissimũ hãc gl̄osam z redolētē co
rã deo angelis z hoīb̄ p̄symo
nie rosã nobis cū ceteris dicitis et
dicēdis rosis aptare in modũ co
rone: quaten̄ tãdē coronã p̄cipia
mus celestem. Quã nobis ec.

¶ Sermo. xiiij.

De rosa taciturnitatis.

Oronemus nos ro
sis. Sap. ij.

¶ Duodecima rosa
corone sp̄ialis d̄: ta
curnitas. hec aut̄
rosa merito seq̄t̄ ro
sam abstinentie: eo q̄ est q̄dã sp̄s
abstinentie gn̄alr̄ dicte: sicut em̄
est q̄dã abstinentia corporis ita et
lingue. Vñ scdm̄ p̄mentatorē sup̄
p̄mo ethicoz. Abstinentia ē ex mo
hibitio gula: luxurie: cupiditatis:
auaritie: ambitionis: et sup̄bie.
hãd autē rosa taciturnitatis insi
gnita fuit dei genitrix virgo. Vñ
de ea loquēs Amb. li. ij. de virgi
nibus dicit: q̄ erat alo pudens:
p̄bis grauis: loquendi partor. et
verecunda sermone. hec ille. Est
ergo circa hoc aduertendũ q̄ ma
ria i loquēdo habuit multas pul
chras circūst̄tias quas quilibet
nostrum debet habere si nō velit
in lingua z p̄ linguam delinq̄re.
¶ Prima igitur circūst̄ria quã
tenuit virgo maria i loquēdo fuit
breuitas. Verba nempe eius z ser
mones cū loq̄ expediebat succin
cti erāt z breues atq̄ pauci. Vol
ue z reuolue totã sacrã scriptu
ram si libeat. Quod cum feceris
mea sententia non p̄peries eam
multiloquã: sed tãtum sepius su
ille locutã: z hoc breuiter z succin
cte: z de licitis. Primo nēpe locuta
est cum angelo Gabriele sup̄ my
sterio incarnationis filij dei: cum
sibi eam salutandi z dicenti. Ecce
p̄cipies in vtero z paries filiũ zc.
Respondit humiliter. Quomodo
fiet istud q̄m̄ vi. nō co. Itē locuta
est cū eo: plenum p̄bendo super
facto dicte incarnationis dicens.
Ecce ancilla dñi fiat mi. f. n. tuũ.
f. ij.

De rosa taciturnitatis.

Secundo locuta est cum Helizabeth cognata sua. Nam ut habet. Luce. i. Polus angelus dixit. Maria abiit in mediana Judee cum felicitatione Et ingressa domum zacharie salutavit Helizabeth. Sed quibus verbis non exprimit evangelista. primum tamen est credere quod paucis verbis usata est sed multum pronuntibus honoris atque iocundis. Memum dixit gratias agendo domino. Magnificat anima mea dominum usque ibi. Sicut locutus est ad patres nostros: abraham etc. Et nota quod natus legitur in plurimum transisse sermonem sicut tunc. Quod si caritas gratias. forte hoc facere voluit ad consolationem ipsius Helizabeth: quod tota verecunda erat: eo quod in senectute concepisset. Timebat enim forte: ne eam deriderent homines si in publicum procederet: videntes eam gravidam in illa etate. Unde legitur Luce. i. quod ex quo concepit filium occultavit se mensibus quinq; vel hoc forte facere voluit ad edificationem ipsius Helizabeth: ut scilicet ipsa recederet gratias deo de conceptu filio cum antea sterilis esset et in diebus precessisset: cum videbat ipsam in arida in ratis. primum gratias dicens Magnificat etc. Vel dixit quod totum illud canticum. Magnificat etc. decantavit tunc Maria verba sua non ad Helizabeth dirigens: neque cum ea loquens: sed potius cum domino cui gratias referebat de tanto beneficio. Adodo loqui cum domino ut decet nunquam superfluum est aut vanum sed valde salubre. Tertio locuta est Maria cum filio suo cum scilicet eo inuentum in templo in medio doctorum. Dixit ei. filii quid fecisti nobis sic. Ecce pater tuus et ego. d. q. te. Lu. ii. Item in nuptiis legitur sibi dixisse. Amum non habent ubi supra. primum tamen

est credere quod ipsa mater sanctissima sepius melocura fuerit cum filio suo adhuc parvulo: sine enim suppliciter orando: sine preverba ad eum habendo: ut pore illa dicendo vel similia. O fons pietatis et misericordie: que te vicit clementia: ut hic descenderes ad ferendum humani generis crimina. O fili dei omnipotentis quomodo intatum humaniatus est: ut forma serui assumere: et habitum inueniret: ut homo. O fili pulcherrime et que es speciosus forma pre filiis hominum. In quem etiam desiderat angeli prospicere quomodo habitum leprosoz hominum assumere dignatus es. O fili sanctissime quid in me dignum inuenisti: ut me in matrem tuam eligeres. Numquam ergo factura tua: et tu deus meus. Nunquid ego ancilla tua: et tu dominus meus. Nunquid ego vilis creatura: et tu summus creator. O fili charissime: tamen in te cerno maiestatem: ut vir audeat tuos sanctissimos deosculari pedes: aut verba mea tuo benignissimo oculi iugere sugenda. Quod ergo manus tuas sanctissimas: pedes: atque crura: stricte: cingere audebo fascia. Sed vincit in me pietatis officium: tunc maiestatis celsitudine. Trave tibi hinc nitatis beneficia impedere sim parata: que cetera matres nati sui exhibere solent. Ecce quod ut pie credi potest loquebatur mater cum filio Quarto locuta est maria cum simplicibus personis. Nam ut legitur Lu. ii. cum defecisset vinum in nuptiis. Mater pietatis plena fiducia. Dixit ministris. Quicumque dixerit vobis filius meus facite. Nam enim videbat si dei oculo futurum miraculum. Verisimiliter enim credebatz sperabat quod filius suus qui novit panem de terra educere. etiam de aqua vinum

Sermo decimus tertius.

Alto educeret. Per talem autem marie cum ministris gratiosas locutione instrumur non contēnere simplices et inferiores. s; quecūq; ad eos debere habere sermonē ad eorū eruditionē et salutē. Patet ergo ex dictis raro et q̄ breuiter locuta est maria nisi quando in laudem dei prupit. taciturnitatem et silentium magis amans. q̄ multiloquis. Miscent ergo mulieres raro loq̄. nisi forte i ofone dei laude. **Secunda** circūstantia quā habuit virgo maria in proferēdo sermonē fuit discretio. Quandoquēq; enī et quotienscūq; locuta est non ex improuiso. sed cū multis p̄meditatione et discretione locuta est. Dicit ei Reg. sup. Ezech. homil. Et q̄ anteq̄ loquamur debem⁹ p̄sare. qd loquamur. cui loquamur. quando loquamur. qualiter loquamur. et q̄bus loquamur. hec omnia obseruauit virgo maria. impunitis igitur anteq̄ proferret sermonem semp cōsiderauit quid locutura esset. Ita vt nō loqueretur. vana. ridiculosa. aut fabulosa. sed oia verba sua fuerant librata. vtilia. et ad dei honorē. aut xp̄ianoum edificationē pertinentia. Itē discrete et diligenter cōsiderauit. cui loqueretur. Non enī passim est quolibz viro loquebatur. sed cū dei angelo. In q̄ instrumur mulieres vitare viroz et p̄sertim extraneoz locutiones propter pericula. Itē discrete cōsiderauit. quando loqueretur quando. s. videbat hoc liceret oportuū esse. Ut enī dicit eccl. viii. Ois negotio tps est. et oportunitas. Itē cōsiderauit. iū. Oia tēpus habēt. tēpus tacendi. et tps loquēdi. Maria ergo cōsiderauit q̄ sibi loqui expediret. et q̄ non. Unde Beda et recitatur in glo. ord. sup. illo x̄bo Luc.

ij. Maria cōseruabat oia v̄ba hec et dicit q̄ virgo maria oia que de dño. vel a dño dicta vel acta cognouerat diligenter in corde suo retiebat vt cū temp⁹ predicende vel scribende incarnationis eius adueneret. sufficienter vniuersa put esset gesta querentib⁹ explicare posset. hec ibi. Itē cōsiderauit quō loq̄retur. q̄ non clamose. s; mature et tacite loqui solebat. Nunq̄ enī locuta est clamose nisi in fili sui passiōe. Tunc enim satis fortiter euulabat et pie conque rebatur. n̄ sic ad deū patrē. n̄ sic ad filiū. n̄ sic ad sorores suas presentes. n̄ sic ad in deos et coztiores filium suū. crucifigentes. Absit it̄ vt more m̄tarū mulierū cruciaret seipsas in morte fili sui p̄ q̄ q̄ discrete loq̄ret h̄go maria **Secunda** circūstantia quā habuit h̄go hec cōstituta in p̄ferendo sermonē. fuit verecūdia. Verba enī oris eius non erant instar multarū mulierū aut etiā puellarū religiofarum. p̄sumptuosarū arrogantia plena sed potius timiditate et verecūdia. Unde cū semel filio suo p̄dicāre. foris staret querēdo loq̄ illi vt haberetur. matt. xii. non interrupit auctoritate materna sermones fili sui. neq; similiter domū i qua tunc fili⁹ habitabat auditate materna irrupit. Sed ois sermo eius certissimus iudex fuit. ingētia mōsuetudinīs sue. ac virginalis verecūdie. Item cū aliozū verecūdiarū ferre non posset. dixit filio. Unus non habent. Quam cū i crepare videretur filius dicens. Quid michi et tibi mulier ipsa tanq̄ mitiorū hu milis corde nichil r̄ndit. nec tamē despauit sed ministros admonuit dicens. Quodcūq; dixerit vobis facite. Ecce q̄ verecūda fuit maria i loquēdo fuit ergo velox ad f. iij.

De rosa taciturnitatis.

audiendum. supple mellifluis vba que ex ore filij sui procedebant. s; tarda ad loquendum.

Quarta circumstantia quaz obseruauit virgo maria in suo sermone fuit virtuositas. Nam omnia eius verba fuerunt valde fructuosa et fructuosa. et nullomodo vacua. Quod patet sic. Nam locuta est cum angelo Gabriele dicens. fiat michi secundum verbum tuum et ad eius verbum deus factus est homo. Item locuta est cum Helisabeth. et mox tripudiauit Joannes clausus in vtero. Item locuta est cum filio in templo. et deus hominibus factus est subditus.

Item locuta est ad ministros in praesentibus. et tunc primo manifestauit Christum filium eius potentiam suae diuinitatis. aquam mutando in optimum liquorem vini. Nichil ergo in verbis suis vacuum fuit. sed omnia verba sua virtuosae fructuosa fuerunt. Unde de ea dicere possumus illud psalmiste. Dabit voci suae vocem virtutis. huius ergo exemplo studeamus pauca loqui. diserte loqui. verecunde loqui. fructuose loqui. et labia nostra a fabulis et superfluis atque vanis verbis ea stigemus. sed omnia verba nostra sint diuinis laudibus referta. aut salutis proximorum hortamenta. De taciturnitate autem huius virginis figuram habemus. Luc. x. in maria Magdalena de qua ibi legitur: quae sedebat secus pedes domini. et audiebat verbum illius. Cuius de ea conqueretur foror eius Martha ad Christum. et diceret. Domine non est tibi cura quae foror mea reliquit me solam ministrare. Illa quae querimoniam fororis audiret non est tamen aduersus eam commota. s; patienter omnia tulit. et omnia

propter quod meruit a Christo gratiose excusari. Ad propositum maria Magdalena: maria Christi in se habet tum propter nomen. tum propter contemplationem. tum propter feruentem Christi amorem. tum propter angelicam visionem. tum propter gratiosam nobilitatem. tum propter insuperabilem constantiam: quae vtraque praesens fuit cum Christus penderet in cruce. Specialiter autem ad propositum ipsa maria Magdalena significat mariae matrem saluatoris. propter taciturnitatem. Nam sicut magdalena cum silentio audiebat verbum Christi secus pedes eius sedens ita et maria praeseruabat omnia verba quae ex ore filij sui procedere audiebat. Et verisimile est quod cum ipse Christus discurreret per Iudeam et Galileam euangelizans regnum dei. maria sequebatur eum quocumque ibat. et eo praedicante ad pedes eius sedebat.

Item sicut Martha conquerebatur de forore sua. et illa omnia tacuit. Sic verisimile est quod Iudei frequenter dura verba pronuntiabant aduersus mariam: praesertim in die et hora passionis filij sui. Illa tamen tacebat. Unde non legitur quod eos maledixerit. aut aliquid malum eis imprecata fuerit. In hoc imitans beatus dictum filium suum. qui tunc factus est sicut homo non audiens. et non habens in ore suo redargutiones. O populi fideles. et deuoti catholici audistis taciturnitatem matris saluatoris. Studeatis ergo pro viribus eam imitari. atque ob reuerentiam suae tante taciturnitatis et pauciloquacitatis laboret vniuersisque sibi fabricare coronam de rosis spiritualibus. sibi offerendo angelicam salutarum rationem. quae nihil sibi acceptabilius nichil gratiosius. nichil iocundius nichil in hoc mundo amabilius. nichil charius. nichil sibi letius. Quod vbi fecerim? mente deuota confido fir

Sermo decimus tertius.

mitter q̄ nobis ipetrabit coronā i
celis de rosis que nūq̄ marcescit
Sed semper florentes odorē mira
bilē hunc ide diffundit. q̄ recreat
tota illa celestis societas ⁊ curia.
Consequēter discutiendū ē quō
possimus nos coronare rosa taci
turnitatis. Pro cuius euidencia
sciendum q̄ in hac rosa taciturni
tatis inuento tria pulcherrima fo
lia que sunt.

Malorum vitatio.

Honorum pcuratio.

Pudentie certatio.

Prīmū igit foliū Rose taciturni
tatis dicitur malorum vitatio.

Nam per taciturnitatem multa ⁊
pene infinita mala vitantur.

Qui enim tacet non offendit desū
in lingua. que est instrumentum pe
ne infinitorum peccatorum. Talis
enim non blaphemat. nō peierat
non mentitur non detrahit de pro
ximo. non adulatur. non decipit
verbo proximum suum. non semi
nat inter fratres discordias. ne
mini maledicit. neminem vitupe
rat. nullum deridet. non efficitur
sufurro. non loquitur vana non p
fert stultiloquius. ⁊ sic de alijs pec
catis lingue que omnia vix enu
merari possunt. Propterea hanc
taciturnitatem sibi constituerat re
gius ille propheta Dauid cum
dicebat. Dixi custodiā vias meas
vt non delinquam in lingua mea
Posui ori meo custodiam. scilicet
murum. ⁊ antemurale. Durus
sunt dentes. antemurale duo la
bia. Bene ergo nos natura instruit
ad obseruantiam taciturnitatis
que lingue nostre apposuit predi
cam duplicem custodiam. ne sci
licet proclinis esset ad loquendū
Et de hac taciturnitate loquens
paganus ille Catho aiebat. Vir-

tutem primaz esse puta compesce
re linguam. Proximus ille deo est
qui scit ratione tacere. Unde re
fert dominus Anthonius floren
tinus in prima parte cronice sue
titulo. iiii. c. i. §. xxvi. de demoste
ne philo sopho qui timens ne lin
gua sua nimis procliuū esset ad lo
quendum gerebat assidue paruos
lapides in ore. vt sic addiceret ta
cere ⁊ silentium tenere. Item re
fert. Ambrosius de officiis libro. i.
c. x. Et similiter super beati imma
culati sermone secundo de Py
thagora philo sopho q̄ discipulis
suis per quinquennium loquendi
inhibebat officium. vt tanto silen
tio: taciturnitate eloqui discerent
hec ibi. O si paganus homo ta
lem custodiaz imposuit lingue sue
existians p hoc posse vitare ml
ta peccata. quid facere debet ho
mo xpian⁹. ⁊ signāter religiosus.
Nonne beatus Jacobus dicit. q̄
si quis putat se religiosum esse. et
non refrenat linguam suam hui⁹
vana est religio. eiusdem. c. Pro
pterea in qualibet religione sunt
quattuor loca in quibus taciturni
tas seruanda est. hec sunt. Ora
torium. refectorium. capitulum.
dormitorium. Et hoc rationabili
ter statutum est. Primo quidem
in oratorio silentium seruendum
est a viris religiosis. ne aliorum
orare volentium impediatur de
uotio. Secūdo in refectorio. vt si
ne tumultu ⁊ contentione audia
tur lectio. Tertio in capitulo pre
ter q̄ in sua accusatione. vt audia
tur prelati correctio ⁊ admonitio.
Quarto in dormitorio. vt dormiē
tibus aut contemplantibus nulla
fiat inquietatio. Nec solit religio
si silere debēt in capitulo verū etiā
viri eccl'astici cū in vni⁹ congregant
f. iiii.

De rosa taciturnitatis.

facere habent: aut moderate lo-
cum expedit. Cuius contrariū ple-
riq; faciūt qui volunt oia regere
disponere ad nutū sicut patet in
multis cōgregationibus canonicis
rū: in quibus sunt interdū tumultu-
osū clamores et iuratur vñ al-
teri. hoc autē iure cautū est. vt pa-
tet. v. q. iiii. in loco. vbi interdicit
dñs ecclesiasticis ne in suis cōgre-
gationibus indiscretis vocib⁹ per-
strepent. aut quibuslibet tumultu-
ibus totū cetū perturbent. Sed si
quis habet aliquid proponere aut
loquitur: tunc mitissima platione ver-
borū loquatur. hec ibi. Sed prech-
dolor non solū in cōgregationib⁹
clericorū contingūt verbosi tumultu-
tus. Verū etiā quod multo graui⁹
est in capitulis religiosorū: qui so-
lū nomen habent religionis cū ha-
bitu absq; operib⁹. Rem gehā re-
ferā. Cū enī semel vocatus essem
a quodā abbate vt verbū p̄dicatio-
nis opponerē in solēni professione
cuiusdā nouitij monasterij sui: pa-
ratus essem ingredi capitulū. isur-
rexerūt tumultuosus vocibus mo-
nachū aduers⁹ abbatē dicētes hoc
nouitatē introducere non liceret: ti-
mētes increpari sup̄ isolētis suis
p̄ualuit tñ auctoritas abbatis. hi
sūt de q̄bus sigillatim dici potest il-
lud psal. Noluit intelligere vt bene
ageret. Q̄ differt vita et taciturni-
tas multorū modernorū religiosorū
a taciturnitate s̄ctorū illorū pa-
trum de quib⁹ meminit brūs hie-
ro. in libro qui vitas patrū ititula-
tur. Ibi enī refert de abbate aga-
thone q̄ per triennij lapidē in ore
suo tenuerit donec taciturnitates
plene didicisset. Studeamus ergo
charissimi tacere vbi tacendum
fuerit: si velimus mala et peccata
lingue vitare.

¶ Secūduz foliū rose taciturnitatis
dicitur bonorū pcuratio. Qu-
enī nouit bene tacere et nō inani-
tēp⁹ i nugis et fabulis terere. sp̄m
suū itra semetipsum reuocat et ip-
suz circa sp̄ualia et diuina contem-
plāda occupat vt pote meditando
dñicā passionē: iudiciū diē: paradisi
gloriā: inferni supplicij et horrore:
mortis terrore: et h̄mōi. Et in hac
taciturnitate vbi sc̄z silet lingua s̄z
loquitur sibiip̄s: mens deuota: con-
sistit sp̄ualis profectus interioris
hois. Et taliter p̄ficere satagebāt
olim sancti patres et dei amici Ita
vt aliquādo in extasi raperētur: si-
cut patet de beato fr̄isco: de bea-
ta katherina senensis et sic de simi-
libus. Seneca ep̄la. xvi. Nichil in-
quit eque p̄derit q̄ quiescere. zmi-
nimū cū alijs loqui et plurimū sc̄z
Item macrobius. li. vii. saturnaliū
c. i. Taciturnitas inquit vna est de
virtutibus philosophie. Quia cui
orator non aliter nisi orādo probe-
tur. philosophus nō minus tacen-
do pro tēpore q̄ loquēdo philoso-
phatur. hinc valer⁹ maximus. li.
ij. ritu. de institutis antiquis. Num
quid inquit patres conscripti taci-
turnitate optimus ac tutissimū ad
ministrādarū rerū vinculū labefa-
ctari. i. maculari volebāt. Unde re-
fert dñs antho. Roētinus i prima
pre cronice sue ti. iiii. c. v. §. xi. de
taciturnitate cuiusdā inuenis. Ro-
mani cui nomen papirius. hic enī
cū adhuc puer esset ducebāt a pa-
tre ad consiliū senatorū. Reuersus
igitur domū interrogatur a matre
quid in consilio tractatum sit. Qui
cū dixisset matri non licere regela-
re consiliū senatorū illa contumacia-
tur sibi virgā si non dicat veritatē
hoc cum audisset more puerorū
virgā timens: mendaciū finxit di-

Sermo decimus tertius:

consensu in confessorio fuisse p
positus quid magis expediret: vel
viri vni habere duas uxores: vel
mulieres viros duos. Malluit eni
papius matri officiose mentiri q̄
secretū senatorū 2 patrū cōscripto
rum reuelare. Cūq; mater tale ver
bus audisset ex ore filij sui: mox cu
currit ad cōiungas mulieres et se
cretū quod a filio audierat reuela
uit. facta ergo die altera: dicta ma
ter cum multis alijs mulierib⁹ ad
locū senatus accessit postulationē
porrigit rogans voce omnivt dif
finiretur pro mulieribus q̄ videli
cet vna mulier plures posset habe
re viros. Ad hanc igitur voces tā
tus stupet senatus 2 vnde postula
tio illa ortum habuisset inquiritur
Comperit est autem q̄ ex ficta re
spōsione papii: qui vt dictum est
malluit matri minanti mentiri q̄
secretum satorū patrum reuelare
Quē ex hoc laudātes sedē inter se
natores illi dederūt. Ecce q̄ bonū
et q̄ honorē atq; immortalē laudē
huic paruulo procurauit sua taci
turnitas. Bene ḡ scriptū est Eccl̄s
iij. tēpus tacendi et tēpus loquen
di. Queri solet cur ceteris religio
nibus saltē pro parte labentibus 2
declinantibus ordo ad carthusen
sū in sua primeua institutione per
seuerat. Ad quod respōderi solet
q̄ propter tria quorū precipuū est
taciturnitas. Unde versus. So. si.
vi. per hec tria manēt cartusis in
vi. Per Io. intelligitur solitudo. p
si. silentiū. per vi. visitatio. Itē que
ri solet cur doctores religiosi pre
cipue reformati magis incumbunt
litteris et libris cōponendis q̄ secu
lares quibus etiam littere non de
sunt. Ad quod potest responderi q̄
propter silentiū 2 taciturnitatis ob
seruantia. Cum enim videt homo

viam cōfabulationis sibi preclu
sam conuertit se intra se: et cum
seipso loquitur 2 salubria medita
tur que ad vtilitatem futurorum
litteris 2 libris cōmendat. Ecce er
go q̄ multiplex bonum procurat
rosa taciturnitatis.

¶ Tertū solum rose taciturnitatē
dicitur prudentie estimatio. Qui
enim tacere tēpē 2 loco nouit: pu
dens reputat: etiā dato q̄ non sit
talīs apte rei. Unde puerbi. xvij.
Stultus si tacuerit sapiens repu
tabit. Noui quendā religiosū vir
scientē declinare nomē suū: habe
bat amē quandā innatā grauita
tē in verbo 2 gustu 2 sagacissim⁹
erat in extorsione pecuniarū vetu
larū 2 simpliciu psonarū quotiens
indulgentias p̄dicabat. Ita vt in
hac arte excederet egregios do
ctores. Cūq; interdū viri vtiq; q̄
docti secū prandiu facerent 2 mul
tis questionib⁹ eum temptarent:
solius erat rīdere. Vñ mei oia
tēpus habēt. Tēpus p̄dicādi 2 tē
pus studēdi: tēpus disputādi 2 tē
pus corpus reficiēdi. Et sic occul
tabat suā imperitiā tacēdo: quin
imo prudēs et valde doctus repu
tabat. Nō solū autē apud christi
colas taciturnitas laudatur. Ue
rū etiā apud infideles et idololā
tras. Refert em̄ Augu. li. xvij. de
ci. dei. c. v. q̄ apud egyptios sera
pis p̄ maximo deo colebat. De q̄
etiā cōstitutū fuerat vt quisq; eum
hominē dirisset fuisse: capite pun
retur. In oib⁹ autē tēplis in quib⁹
colebat ipse serapis simulachrum
erat quod digitū labijs impri
mebat quasi videns annuere vt silen
tiū fieret. Sed varro dicebat per
hoc significat ne dīc̄s est hominē
fuisse diceret s; de hoc taceret: hec
ibi. Ecce quō gētiles laudabāt ta

De rosa diuine laudis.

citurnitas est et quod per signum tacitur-
nitatis volebant magnificare alti-
tudine suorum deorum. Tacere ergo
tunc et loco summa prudentia est que
non omnibus data est. Sunt enim nonnul-
li qui non possunt pati quod eis contra-
dicatur: sed statim prorumpunt in ver-
ba tumultuosa. Alii sunt qui non pos-
sunt pati minimam iniuriam: sed statim
pro leui offensa reddunt verba contra-
meliosa et opprobriosa de quibus post-
ea habent rationem reddere. et parti-
lese satissacere. Alii sunt penes ager-
tes similes equis pedibus suis sicut
dum aque coculcates et aqua ex qua
alii qui bibere habent turbantur.
Hi sunt qui in omni bona societate
discordias et lites suscitant: pacem per-
turbantes et persequentes qui facto
et opere se esse de sorte dyaboli ostendunt
qui significatur per inimicum
hominem qui in medio tritici semina-
uit zizania. Mat. xiii. Ab his ergo
malis abstinence fratres charissimi
mihi: studeamus nos cum dei adiu-
torio coronare rosa taciturnitatis
et silentii ut imitemur illum in pre-
senti qui cum malediceretur non ma-
ledicebat et cum pateretur non pro-
mouebatur. Et tandem post illum ascendere
in celum mereamur: gloriam sine fine
percepturi. Quam nobis concede. etc.
Ser. xiii. de rosa laudis diuine.

Oronem nos rosas.
Sapientie. li.
Decimatertia ro-
sa corde spiritualis dei di-
uina laudatio hec sunt
rosa merito sequitur ad
rosa taciturnitatis: quod quod taciturni sunt
quo ad homines: valde precipui sunt ad
deum laudandum. Nam spiritus de locutio-
ne ab hominibus subtrahitur: tamen de lau-
de deo impediunt. Sicut editero
qui multum loquaces sunt et confabu-
lationibus dediti parum dei laudi-

bus intendunt. hac autem rosa signifi-
ca fuit homo maria ex cuius ore mi-
chil predebat quod non redoleret in
dei laudem. Unde refert dominus Antho-
nii. pre sume sue tit. v. c. xli. S. i. quod
ipsa virgo maria quoties volebat
aliquem ad se vocare: dicebat. Deo
gratias. Et hoc idem pronunciabat
cum ad se aliquem vocabat. hoc autem
ideo faciebat ut nichil in verbis suis
esset quod non resonaret in dei laudem
secundum quod tradit nobis apostolus. i.
Cor. x. dicens. Sicut manducatis
sive bibitis: sive quodcumque aliud fa-
citis omnia in laudem dei facite. Merito
ergo dicere poterat virgo maria.
Benedicam dominum in omni tempore semper laus eius
in ore meo. Spaliter autem ipsa lau-
dauit triplicem dei perfectionem in suo
canticorum omnipotentiam: misericordiam: et iustitiam
Primo igitur maria laudauit dei
omnipotentiam cum in suo cantico dixit.
Magnificat. i. latitudo magnifica-
cit. pro posse suo: gloria mea dominum. Quod
fecit michi magna quod potens est.
Illa autem magna que secula fecit
dominus: et quod nulli alteri creature conca-
re voluit: sunt hec. quod videlicet deum
et hominem genuerit quod sine virili
semine acceperit: quod virgo inuoluita
ta in partu et post partum permansit
rit quod sine dolore pepererit et huiusmodi
Uel illa magna que fecit dominus marie
pro quibus laudat diuinam potentiam
sunt multa: ut pote quod fecit eam pa-
triarchissam: quod est quodammodo
mater omnium iustorum et electorum. Sess.
iii. Mater est cunctorum venturorum: vi-
uentium in secula vite gratie. Item aliud
magnum quod fecit dominus marie fuit quod
fecit eam prophetissam sicut patet in
illo verbo sui cantici. Ecce ex hoc
beatam medicet omnes generationes.
Nec quidem mirum: si enim ad vocem et
presentiam marie elizabeth. propheta-
uit: et paruum iohannes in eius utero

Sermo decimusquartus.

pro exultant facti ppheta q̄toma
gis maria debet dici prophetissa q̄
prophetas facit. Itē aliud magnū
quod fecit dñs in maria. fuit q̄ fe-
cit eā imperatricē celi et m̄sidi. De
rito ergo de eā dicere p̄t ip̄e dñs
fecit tibi nomē grāde iuxta nomē
magnorū. i. patriarcharū prophe-
tarū et imperatorū qui sunt i terra
pro his ergo. magnis et similibus
que fecit dñs diue marie ipsa pro
rūpit in laudē diuine potētie dicēs
illud psal. Repleatur os meū lau-
det: vt cantē tota die magnitudinē
tuā. Nā ipsa nūc regnās i celo assi-
due cantat laudes deo pro oib⁹ q̄
tribuit sibi bōis et donis i p̄nirivita.
¶ Secō ipsa dei genitrix virgo in
p̄nirū laudauit dei miam cuz in suo
cātico post laudes diē potētie sub-
sistit. Et mia eius a progenie. et c.
In quibus verbis cōmemorat grā-
de dei beneficū toti generi hūano
generaliter impensū. Dicit ergo
Et mia eius scz dei in me ichoata:
dilatata: cōtinuatur: et multiplicat⁹
a p̄genie indeorū: in p̄genies gen-
tū et in oēs progenies m̄sidi. et hoc
q̄tū ad sufficientiā. Nā licet bene-
ficiū incarnationis filii dei se extē-
dat grāte ad oēs q̄tū ad sufficientiā
nō tñ q̄tū ad efficacā s; tñ ad iu-
stos et electos: ideo subdit i cātico
timētibus eū. Timētib⁹ inq̄ eū scz
timore filiāli et casto. Malach. vii.
Vobis timētib⁹ nomē meū oriet⁹
sol iustitie. Est autē aduertēdū q̄ in
istis verbis. Et mia eius a p̄genie
notatur tria de diuina mia: vcz ei⁹
cōtinuatio: multitudo: magnitudo.
Cōtinuatio eni diuine mie exprimit⁹:
cū bis p̄genies exprimit⁹. Nā ex q̄
deus cepit ab aduentu b̄te h̄ginis
et ab incarnatione sua misereri n̄s̄p̄
postea desit misereri: sed ei⁹ mia i
dies auget et p̄tinuat. Unde psal.

Quand obliuiscet misereri de⁹. q̄
d. nō. Secō notat dicte diuine mie
multitudo: p hoc q̄ dicit: in proge-
nies. Oūm ei quodāmodo parua
erat dei mia: qz solis iudeis impar-
tiebat. Incur rei signū dixit dñs
mulieri chananee miam. p̄ filia po-
stulāti. Nō sum inquit missus nisi
ad oues que perierūt dom⁹ israel
Mat. xv. Sed nunc diriuata est a
p̄genie in p̄genies. Nō eni hodie
est distinctio iudei et greci q̄tū ad
percipiendā diuinā miam: sed oēs
vlt saluos facere q̄ saluti sine volūt
coop̄rari. Tertio notat diuine mie
magnitudo cū subdit timētib⁹ eū
Magna p̄fectio est dei mia sup ti-
mētes eū. Ita vt eis relaxet pctā
Prouer. xv. Per miam purgantur
pctā: scz quo ad culpā et per timorē
dñi declinat ois a malo. itē mia dei
timētes eū p̄seruat a dānatiōe p̄pe-
tua. Tresh. iij. Die dñi qz nō sum⁹
cōsumpti. Itē mia dei pdita bona
restituit. Luc. xvi. Cito p̄ferte stolā
primā et iduite illū. Itē mia dei pro-
tegit hō ab aduerialio. ps. Sperā-
tē in dño mia circūdabit. Et breui-
ter iuxta dictū psal Corroborauit
deus miaz suā sup timētes se. hāc
autē miaz hūano generi ex hibitā
in incarnatione filii dei desiderabāt
et optabāt sibi exhiberi sc̄i illi pa-
tres q̄ filii dei aduentū p̄cesserunt
Vñ et dauid dicebat voce omni ad-
deū patrē. Ostēde nobis dñe miaz
tuā. quasi diceret. Ostēdisti poten-
tiā tuā in creatione m̄sidi de nichil-
lo: similiter sapientiā tuā in m̄sidi
gubernatione sic sapiētē reglata
et ordinata. Itē iustitiā tuā in pctō-
rū punitione sicut in diluuiō: atqz
sodome et gomorre subuersione.
Et ideo tñc restat vt ostēdas nob⁹
dñe miaz tuā in filiis tui incarnatio-
ne. et hoc est qd subdit. Et salutare

De rosa laudis diuine.

uſus nobis. i. filiū tuū p quē ope
aurus ea salutē noſtrā hec eſt er
go dei mia quā laudabat hōgo ma
ria cū in ſuo cāico dicebat. Et mi
ſericordia eius a progenie. Et
¶ Tertio ipſa dei mater maria lau
dauit dei iuſtitiam cum in ſuo can
tico dixit de deo. fecit potentia in
brachio ſuo: diſperſit ſupbos. 2c.
In quibus verbis laudauit maria
dei iuſtitia propter multa. Primo
quia demones cōfutaui: ſupauit
fugauit. Et hec eſt qd dicit. fecit
potentiā. ſupple deus pater. in bra
chio ſuo. i. in ſilio ſuo ſiue p filium
ſuum: recte enim deus filius ſicut
brachiu dei patris. Tū quia ſi
cut brachiu procedit a corpore: ita
ſilius a parte. Tū quia ſicut corp⁹
ſiue homo operatur per brachiu:
ita de⁹ pater per filium. Jo. i. Oia
p ipſum facta ſunt. fecit ergo de⁹
pater potentia. i. potentē iuſtitiaz
in brachio ſuo. i. per filiū ſuū de
montibus Tū ipſos ab obſeſſis de
poribus expellendo. Sicut legitur
Luc. xi. qd erat Jeſus eūciēs demo
niū: et illud erat mutū. Tū ipſos a
peccatricibus animabus fugando
ſedzq de Magdalena legitur Lu
ce. vii. qd ab ea etecerat Chriſtus
ſeptem demonia. Super quo dicit
glo. interli. qd per ſeptem demonia
intelliguntur vniuerſa vitia quib⁹
plena fuerat aliquando Magdale
na. Tū ipſos a mundo profugādo
Jo. xii. Nunc princeps mundi hu
iſus eſtietur foras. Secūdo maria
laudauit dei iuſtitiaz: qd iudeos p
Tytū 2 Veſpaſianū p mundū vni
uerſum diſperſit. Et hoc eſt qd ſe
quitur. Diſperſit: ſupple deus: ſu
perbos mente cordis ſui. i. iudeos
ſuperbiſſimos homines 2 qui ex ſu
perbia noluerunt Chriſtum recipe
re: quoniam eſt labat ſe eē ſapiētio

res et maiores eo Unde vocabant
cū deſpectiue filiū fabri. Itē ſedū
cto iē 2 peccatorē 2 humilimodi. Ec
ce qualiter erāt ſupbi mēte cordis
ſui. i. in interiori homine arrogan
tes 2 pſumptuoſi. et nota qd beata
maria vitur verbo preteriti tēpo
ris loco verbi futuri temporis. Et
h ad oſtēdēdū certitudinē pphe
cie ſue. Eſt ergo ſenſus. Diſperſit ſu
perbos mente cordis ſui. i. diſperdet
iudeos ſupbiſſimos hoīes: 2 hoc p
Tytū 2 Veſpaſianū: vt iā dictū eſt
Tertio Maria laudauit dei iuſti
tia: qd ſupbos angelos de celo tra
xit in abyſſum inferni: loco eorū
ſurſum eleuaui homines: nō qua
leſcūg ſed humiles. Et hoc eſt qd
ſequitur. Depoſuit potentēs de ſe
de. i. malos angelos potentēs in na
turalibus: depoſuit de celo: et illic
exaltaui humiles homines. Quia
ois qui ſe exaltat humiliabit: Et qd
ſe humiliat exaltabit. Luc. xiii. et
xviii. Et hoc eſt qd dicitur Eccl. x.
Sedes ducū ſupboꝝ deſtruxit do
min⁹: et ſedere fecit mites pro eis
Quarto virgo maria in ſuo cāico
laudauit dei iuſtitia: qd regnū dei
ablātū eſt a iudeis. ppter ſuā igra
titudinē 2 ſupbia: datū eſt gēti ſa
ciēti fructus illius. i. gēn⁹ ſidem
Chriſti ſuſcipiētib⁹ ſedz qd ipſe Chri
ſtus ipſis iudeis predigerat. Mat.
xxi. Et hoc eſt qd hic dicit Fluriē
tes impleuit bonis. i. gentiles qui
oliz cupiebāt edere de micis q̄ ca
debant de menſa dñoz ſuoz. i. qui
deſiderabant ardēter grām dei: ſi
cut patuit in punitiua eccleſia: ta
les inq̄ſic eſurientes impleuit de
bonis: doctrine: bonis gracie: bonis
morū 2 vite: bonis glorie. Et diuites
dimiſit inanes. iudeos qui re
putabāt olim ſe diuites theſauris
ſcripturaz: et obſeruantie legis dei:

Sermo decimus quartus.

dimisit deus inanes. i. vacuos omni bono p̄ excommunicationē eorū & falsū intellectū scripturay. Et hoc est qd̄ d̄r. i. Reg. ij. Repleri p̄r p̄ panib⁹ se locauerūt: q̄ iudei q̄ oliz abundabāt adhuc hodie volūt se locare deo p̄ panib⁹ i. p̄ mercede sp̄ali. S; reuera famelici saturati sunt. i. deuoti xp̄iani olim famelici p̄ carētā ois boni spiritualis hodie saturant̄ pingue diue gratie dei & sacramentorū ep̄. Patet ergo qualiter xp̄i mater i suo cantico laudauit rectissime dei potētā: dei miām: & dei iusticiā: et hoc p̄pter quattuor: vt habitū ē. De laude autē quā dedit hec x̄go sanctissima deo. figurā habem⁹ i maria sorore moyſi & aaron. De qua legit. Exo. xv. q̄ postq̄ vidit dei potētā & iusticiā ostēd̄ i submersione pharaonis: & toti⁹ exercitus sui i mari rubro. Itē dei bonitatē & miām declaratā i p̄seruatione filiorū israel ab aquis maris rubri. Ad: & arripuit tympanū suū & cecinit dicens. Cantem⁹ dño gl̄iose em̄ magnificat⁹ est: equū & ascēso rē deiecit in mare. Egresse quoq; sunt mulieres hebreę post eā cum tympanis & choris canētes cū ea. Ad. p̄positum maria soror moyſi et aarō: sicut puenit i noie cuz: maria m̄re dñi. Ita & i significatione Quid est q̄ maria soror moyſi habita victoria de pharaōe exultauit & gauisa est: atq; tripudiādo dedit laudem deo: nisi q̄ x̄go maria laudauit dñm sup oib⁹ magna libus q̄ i ea fecit. Et similiter sup iusticiā quā idē dñs tā de demonibus q̄ de iudeis) exercuit qui sūt inimici capitales populi catholici Saudet ergo virgo hec veneratissima sup iusto dei iudicio desiciente i p̄fundū inferni: oēs aduer-

sarios filij sui & suos. Dicēte ps̄. Letabit iust⁹ cū viderit vidictā. q̄ si iust⁹: ergo &c. et iusta maria de hoc gaudet. Saudet demq; hec maria & laudem dat deo: eo q̄ de demone triumphauit p̄ humilitatē. De carne p̄ x̄ginitatē. De mūdo p̄ palū asp̄nationē. Sed qd̄ est q̄ ceterę mulieres hebreę seq̄bant̄ mariā iubilatē: & post eā iudētes i tympanis & choris: nisi q̄ pene isti nite mulieres secute sunt mariā i p̄posito x̄ginitatē: & p̄petue castitatis. Et hoc est qd̄ loquit ps̄. dicēs. Adducēt regi x̄gines post eā: supple mariā. o quor mulieres exēplo diue marie suā dño dedicauerunt x̄ginitatē et pudicitiam nulle i se lo caste viuētes. Alie recursorū it̄rātes: alie religionē approbatā it̄rātes & sub arca clausura: atq; vita dura et aspa p̄petuo dño famulātes: atq; diuinis laudibus die noctūq; vacātes. O x̄gis igit̄ laudib⁹ est afferenda maria q̄ tot & tāta nobis p̄buit virtutū & p̄fectionum exēpla. Nōne igit̄ dignū est & iustū est: huic tāte x̄gini p̄me abbatisse virginū p̄ singulos dies eā b̄dicēdo decātare angelicum oraculum. Certē tytiq;. Specialr autē p̄ eo q̄ nobis dedit exēplum laudādi dei potētā miām & iusticiā illi offeram⁹ semel angelicā salutationē tāq; rosam ynā: vt sic p̄ modulo n̄ro fabricem⁹ sibi coronā de rosis angelicis & spiritalib⁹: et ipsa spero fabricabit nobis suis p̄cibus coronā in celis de rosis i corruptibilibus & indeficientib⁹. ¶ Postq̄ ostēsum est i p̄ma parte huius sermonis quō b̄t̄a virgo coronauit se rosa diuine laudis: hie p̄sequenter ostendere restat quō & nos poterimus dicta rosa coronare pauperulas aīas nostras.

De rosa diuine laudis

Pro cuius euidentia aduertendum q̄ in hac rosa inueniuntur tria pulcherrima folia que sunt.

Quis.

Quomodo.

Quando.

Primum igit foliū rose diuine laudis vocat quis. Et hoc est q̄ re. Quis tenet deo decārare laudes. Responſio. omnis creatura. Primo: creatura irrationalis et insensitiua ad hoc tenet. p̄ suo modo: hoc quasi in recognitionē bñfici creationis. Ipse enim fecit nos inquit et non ipsi nos. De creaturis insensibilib⁹ q̄ laudē dicāt dño: patet i herbis virentib⁹: in arborib⁹ ructificātib⁹: i aquis currētib⁹: et hñōi. hec em̄ oia laudant dñm occasionaliter. i. p̄stāt occasionē et motiū hoib⁹ laudādi deū: dñi sc̄z p̄templant eorū pulchritudinē opationē: et obediētā. Similr creature et insensibiles superiores p̄dicto mō laudāt dñm: sicut p̄z de planetis q̄ i suis orbibus p̄ suū motū dicunt mirabile vocē emittere: et dulci quadā melodīa atq̄ p̄cordia diuinā exaltare gl̄iaz. Et ad hoc p̄positū facit illud Job. xxxviii. Ubi eras cum me laudarent simul astra matutina. hec ergo oia dicuntur laudare dñm: p̄ quāto p̄stant nobis materiā laudis: sc̄m illud. Benedicite omnia opera dñi dño: laudate et superaltate eum i secula. Item in ps̄. Laudate eum sol et luna: laudate eum stelle et lumen. Laudate etc. Secundo creatura sensibilis suo modo laudē dicat dño: sicut p̄z i n̄ auibus et p̄sertim i a laudāq̄ gl̄aude dicat. Item in philomena que dicitur a philos: quod est amor: et mene delectus quasi deficiēs i cātādo pre

amore. Nā in vere die ac nocte cātare non cessat quousq̄ p̄ lassitudine in terram cadat. Ecce quo modo creature sensibiles suo modo laudant dñm. Tertio: creatura rationalis specialiter ad hoc obligat. p̄ quanto maiora beneficia recepit a deo et p̄ quāto est rationis particeps: ad imaginem et similitudinem dei facta. An̄ ps̄. Laudate dñm oēs gentes: laudate eū omnes populi. Item alibi. Reges terre et omnes populi: principes et reges senes cū iunioribus laudent nomen dñi: q̄ exaltatū est nomen eius solius. Tenent ergo laudare dñm iudei et pagani: hebrei: greci: et latini: heretici et catholici: reprobi et p̄destinati: boni et mali viri et mulieres: serui et dñi: sc̄m q̄ concludit Dauid in suo psalterio. Omnis inquit spiritus laudet dñm. i. laudare debet. Cū p̄pter bñficiū creationis. Tum p̄pter bñficiū redemptionis q̄tum in eo fuit. Cū p̄pter bñficiū gubernationis et p̄seruationis.

Quarto. Christiani pre ceteris specialr ad deū laudādūz tenent et obligantur: vt pote quos lauit x̄ps i fonte baptismatis: pascit et potat suo sac̄tissimo corpore et s̄a guine i mensa altaris: medet et curat i sacramēto p̄fessionis et extreme vnctionis. Quib⁹ etiā pre ceteris natiōib⁹ dedit noticiā sui nominis et vie q̄ ducit ad portū salutis. Et breuiter: vt inq̄ ps̄. Non fecit taliter omni nationi. Nec i super est alia natio tam grādīs q̄ habeat deos appropinquātes sibi sicut deus noster adest nobis. Adest inq̄ nō solum modo generalr per essentiā p̄sentīā et potentīā: aut specialr videlz p̄ gratiā:

Sermodecimusquartus.

Uerū nō specialissimo: uidelicet
preale pientia: sicut patet. in sa-
cramento altaris. **Matth. xxvij.**
Ecce ego uobiscum sum usq; ad
consummationē seculi. ¶ Quinto
Specialissime ad deū laudandum
inter omnes populos fideles te-
nent ecclesiastici et religiosi. Quā
ad hoc deputati sunt specialiter.
propterea ad officium suum fide-
liter exequendū mouentur i illo
canto. **Bñdicite omnia opera etc.**
Cū ibi subditur **Bñdicite sacer-**
dotes domini dño. Et nota q; ly.
Benedicite tñ ualeat sicut Lauda-
te. Sed p;hdolo: pauci adimplēt
debitū officium suū. Audeo enim
dicere q; maior pars clericorum
sineopando: p;cipitando: et hinc in
de saltem mente uagando: soluit
diuinas laudes taliter qualiter.
hñdō autem abusus reprobatur:
de celebratione missarum: in cle-
mētis. c. graui. Et similiter extra
de celebratione missarum. c. dolē-
tes: ubi etiā specialiter replehen-
duntur illi clerici qui uix quater i
anno missam celebrant. Deinde
ibi subditur. hec igitur: et similia
sub pena suspensionis penit; in hi-
bemus districte p;cipientes i uir-
tute sancte obediētie: ut diurnū
officium nocturnū pariter et diui-
num quātū eis dederit deus stu-
diose celebrent pariter et deuote.
hec ibi in forma. ¶ **Sexto.** Spe-
cialissime ad cantādum deo lau-
des tenentur ecclesiastici benefici-
ati. Et hoc duplici iure: uidelicet
ratione ordinis et ratione beneficii.
Beneficium em̄ datur p;pter offi-
cium. Legitur em̄ s. **Parali. xx. de**
Josaphat rege **Juda:** q; statuerit
cantores qui laudarent dñm i tur-
mis suis. Antecedebant autē exer-
cium suū quē tunc ducebat p;tra

filios moab et amon. Dicebantq;
consona uoce. Cōfitemini domi-
no qm̄ bonus: qm̄ inernū mīa eius.
Ad instar ergo regis huius multi
reges et principes catholici funda-
uerūt multas ecclesias cathedra-
les et collegiales: et magnis priui-
legiis ac redditibus dotauerunt
eas arbitratēs i hoc magnū obse-
quium se prestare deo et religioni
christiane. Insuper ubi statuerūt
certū numerū canonicorū et cleri-
corū ad diuinū officium debite p;ol-
uendū q; uiuaret eos suis oratio-
nib; ad uiriliter dimicādū et victo-
riā gbrinendū tā de hostibus uis-
ibilib; q; inuisibilib;. Sed p;hdodo-
lor: multi ex talib; nō faciunt resi-
dētā sup loca: p;cipientes tamen
grossum p;bēde. S; nō uideo quo
iure nisi forte iure abusionis. Et
hoc itelligo ubi nō subest legiti-
ma cā se absentādi. Quintimo alii
qui doctores p;babiliter tenēt: qe
canonic; nō residēs sup canoniā
et sine cā legitima se absentās gra-
ui; peccat q; cura: si p; nō residēs
sup bñficio suo. Cui; cām assignāt
q; curat; et si nō resideat. puidet tñ
de vicario q; foue uirior est saluti
ouū q; ipse in p;pria. Canonicus
autē nō residēs et nichilomin; gros-
sum p;bēde p;cipiēs: nullū p;mittit
q; loco sui soluar uita: aut oret. p;fū
datore ecclie et p;bēdaz: et ita māi-
feste defraudat pia lērio fūdato-
ris atq; i hoc diminuit diuin; cult;
sicut p; i illis eccl;is collegiatis in
q; bñf. xx. p;bēde: et uir sūt. r. cano-
nici sup locū residētes. Quis em̄
nesciat q; si rex daret stipēdia mil-
le mītib; ad p;liādū p;tra hostes
et quingenti. p libito suo se absen-
tarent ab exercitu: nonne per hoc
robur remanentiū diminueret: et
rex hoc scito grauter idignaret.

De rosa diuine laudis.

Sed respondēt dñi canonici se ab sentātes q̄ nō requirunt residentia ad hoc q̄ sint capaces grossi p̄bende sue: quibus bene ad percipiendū quotidianas distributiones: vt habet de clericis nō residentib⁹. lib. vi. ca. p̄suetudinē. Ad qd̄ dico q̄ non memini me legisse iure ita esse generaliter dispensatū: quin immo de iure cō: adientes nichil percipere debent de corpore p̄bende sue: vt dicit glo. sup. c. licet. extra de p̄bendis ⁊ dignitatibus. Vñ in p̄dicto capitulo licet: sit mentio de quodam p̄bendato in ecclesia Eboracensi. cupienti studere i theologia: cū quo dispensat papa hōnoti⁹. iij. vt possit percipere grossi p̄bende sue in fauorem studij nō residentia nō obstat: non autem dispensat cū eo vt percipiat distributiones q̄ solent dari his q̄ p̄sentes sunt horis canonicis: vt dicit ibi glo. Quinimo qd̄ graui⁹ ē ius decernit q̄ clericus p̄bendatus se absentēs ab ecclesia i qua habet p̄bendā sine iusta causa: si ad eā nō declinauerit postq̄ agruo tempore fuerit expectat⁹ debet: priuari p̄bendā sua. Ita em̄ dicit: extra de clericis nō residentib⁹. c. Inter quattuor. Ubi autē iusta fuerit cā debet petere licentiā ab ep̄o suo: vt dicit ibi glof. hec q̄ dicta sunt respiciūt absētes. Quo autē ad residentes sup̄: a locum: nūc etiā fecerint sufficientē ⁊ notabilem cōparantiam in diuino officio: non debēt percipere fructus seu distributiones debitas p̄parantibus ⁊ p̄sentib⁹ horis canonicis. Ita em̄ dicit glo. sup. c. p̄suetudinē: de clericis non residentibus. libro. vi. De hac materia plura scripsi in opusculo n̄ro sup̄ septē psalmos penitēntiales. lec. xl. e. Itē lec. lxiij.

¶ Patet ergo quis tenetur laudare deum.

¶ Secundū solū rose diuine laudis vocatur quomodo. Et hoc est querere. Quomodo scz debemus deū laudare. Ad quod respondet q̄ tripliciter: vtz corde/ore ⁊ ope.

¶ Primo igitur debemus deū laudare corde scdm̄ q̄ aiebat ps. Cōfitebor tibi dñe i toto corde meo. Laudat autē deum corde: q̄ corde perfecto credit in eū. Item q̄ diligit eum corde p̄fecto. Item qui meditat̄ur frequenter sp̄ualia: vt pote dñi incarnationē/vitā mortem resurrectionē: in celum ascensionem: ipsius aduētū ad iudiciū celi gloriā. Item laudat deū corde: qui propter deum abstinēt a peccato. Item qui animā suā ornāt virtutibus. Dicit ergo vnusquisq̄. Lauda anima mea dñm.

¶ Secundo debem⁹ deū laudare ore: ⁊ dicere cum ps. Benedicam dñm in omni tpe: temp̄ laus eius in ore meo. Duo ergo dicit. Primum est q̄ debem⁹ omni tpe benedicere deū. Ille enim omni tēpore benedicit dñm: qui ita bene benedicit eum in aduersis sicut in p̄speris. Sunt em̄ nonnulli qui tātum eum laudāt in prosperis de quoz quolibet loquitur ps dicens. Cōfitebor tibi cū benefeceris ei. Et tales sūt similes ioculariū ⁊ minus q̄ ludū aut carāt postq̄ re: eperunt denarium: aut se receperunt uros sperant. Sed virtuosi ita bene laudant deū in aduersis sicut in p̄speris: sicut patet de sancto Job. qui postq̄ omnia p̄didisset: ⁊ non inurmirauit extra deum neq̄ ad impatiētā deduct⁹ est: s̄ pariter laudauit dominū dicens. Dñs dedit: dñs abstulit: sicut placuit dño. Ita factū est. Sit nomē

Sermo decimusquartus.

domini benedicti. Taliter etiam do-
cetur Thobias filium suum laudare
deum dicens. Omni tempore benedic deum/
et pete ab eo ut vias tuas dirigat:
et omnia consilia tua in ipso perman-
eant. Thob. iij. Taliter et
laudabatur dominus pueri in fornice de-
quibus legitur. iij. q. hi tres qua-
si uno ore benedicebant dominum dicentes.
Benedicite. et. Unde Ambrosius. super
psalmum. Eri immaculati. f. x. expo-
nens illum versum. Cognouit dominus: quia
edestas iudicia tua. dicit sic. Non
magnopere laudabilis esset pro-
pheta: si laudaret iudicia dei. v. q.
affluentia reipondens. Quid
enim magnus facimus: si quoniam in rebus
secundis sumus deum laudamus: quoniam in
diuitiis sumus: quoniam nullis vexamur
inurijs. Illud autem est magnificum:
si subiectus inurijs et contume-
lijs iudicium dei laudes: si vexatus
egritudine iudicia dei predices:
sive inopia non reuocet quod minus
laudes iustitiam dei. Ergo sepe lau-
danda sunt iudicia dei: sicut scriptum
est in psalmo. Exultauerunt filie iudee
ide est anime deuote propter iudicia
tua domine. hec tibi. Ecce quomodo debe-
mus benedicere dominum in tempore aduer-
sitatis. Secundum quod dicit psalmus. de
laude dei est: quod scripsit laus eius
in ore meo. Et nota quod non dicit
Sempiterna laus eius fuit/est/aut erit/
in ore meo: sed versum non apposuit:
ut ostenderet quod omni tempore debemus hanc
laudem dominum in ore nostro. Ille autem ut di-
xit dominus Hugo card. super psalterium
semper habet laudem dei in ore suo
quod quicquid loquitur ad honorem dei re-
fert et ex cuius ore nullum malum versum
procedit: sed sepe loquitur de deo: aut de
sacris eius: aut de spiritualibus. ps.
Laudationem domini loquet os meum:
Taliter autem non laudat deum illi de

quibus querit dominus. Esa. xxxij. di-
ces. Populus hic labijs meis ho-
cor autem. et.

¶ Tertio debemus laudare deum
ope. secundum illud. j. Cor. x. Sicut man-
ducatis sive bibitis et. Ille ergo
laudat deum ope: quod omnia opera sua facit
propter deum et refert in ipsum. Et
pro oppositis quod peccato laudat de-
um ore/ipsam maledicit. An. aug.
super psalterium exponendo illud versum
Benedicite domino omnes spiritus eius. di-
cit sic. Omnes male viuentes et si lin-
gua taceant vita domino maledicunt
Quid prodest quod hymnum cantat lin-
gua tua: si sacrilegium exaltat vi-
ta tua? Item idem ad fratres in eremo.
f. lxx. quod intitulat de fallam securita-
te: dicit sic. Melius est tacere et bene
facere quam deum laudare et peccata
committere. Patet ergo quomodo
debemus deum tripliciter laudare.

¶ Tertium solum rose diuine laudis
dicitur quoniam. Et hoc est querere. Quoniam
debemus dicere deo laudes. Re-
spondet quod aliter et aliter circa hoc
obligantur clerici: layci. Clerici
enim tenentur omni die ad horas
canonicas: secundum quod habet extra de
celebra. missa. c. presbyter. Item di-
cit. xij. capitulum papa pelagius om-
nibus presbyteris: ut iuxta possibi-
litate suam horas competenter di-
cant horas canonicas. Et hoc fa-
ciendo opere implebunt illud versum
psalmi. Septies in die laudem dixi
tibi. hec tibi. Et istud est de illis sa-
cerdotes qui abique causa rationabi-
li fuerunt notabiliter tempore psalmen-
di horas canonicas sicut patet de
illis quod vno tractu totum dicunt ma-
ne usque ad vespuras. Dicentes quod
melius est preuenire quam pueniri.
Vterius est ubi subest causa vitiose
aliquis habet predicare: legere

De rosa gratiarū actiōis.

disputare: p̄fessiones audire: cau-
lis exteriorib⁹ intēdere extra p̄fi-
cisci: et sic de alijs. Tūcē meli⁹
facit qui p̄uenit t̄ps̄ horā officij
q̄ qui post horā dicit. Et ideo in
casu licet dicere matutinas lero
p̄cedere. Secus vbi nō subest cā-
rōnabilis. Quantū autē ad laicos
dico q̄ oi die dñico et festo h̄nt i-
tendere diuinis laudib⁹. sicut p̄z
de p̄ser. dis. j. missas: alijs autez
dieb⁹ valde cōgruū est vt seipos
q̄rū p̄nt recolligāt: et certis horz
diuinis laudib⁹ leu ofoni vacent
fm q̄ ait psal. Vesp̄e et mane me-
ridie narrabo et annūciabo. Di-
uinas laudes. vbi notat tria t̄pa
in q̄b⁹ vacādū est diuinis laudib⁹
capiēdo laudes ḡnāliter. p̄mū
est vesp̄e cū scz quis habet ire
ad quietē corporālē: tunc em̄ bo-
nū est seipm̄ recolligere et deo cō-
mendare corpus et aīam secū dū
q̄ canit ecclesia us̄ hymno. p̄es-
camur sc̄e dñe defende nos i hac
nocte sit nobis in te req̄es: que-
tē noctē tribue. Et hoc iō supple-
petimus: ne scz grauis somn⁹ ir-
ruat nec hostis nos surripiat: ne
caro illi cōsentiens nos tibi reos
statuat. Secū dū t̄ps̄ est mane.
Nam mane facto bonū est vt ho-
mo visitet ecclesiā si possit et mis-
sam audiat deuore. Qd̄ si p̄mode
alijs trēt⁹ nō possit saltez laudes
soluat deo p̄ modulo suo ro gās
vt cū dignet̄ p̄suare toto illo die
ab oi malo et ad bonum induce-
re. h̄nc est q̄ ecclia canit i colle-
cta ad p̄mas. in hac hora huius
diei tua nos dñe reple mīa: vt p̄
totū diē ex. tr. l. iij. del. Tertiu⁹
t̄ps̄ est meridie. In meridie em̄z
solēt hoīes p̄andere. Meridie ḡ
h̄z p̄p̄us catholic⁹ deo laudes di-

cere: quia sumpro p̄adio s̄nt deo
gratie agende: dīcedo. Agimus
tibi gr̄as om̄ps de⁹ p̄ vniuersis
beneficijs tuis: q̄. r. c. Vel dic q̄ ve-
sp̄e significat senectutē: mane:
iuuentutem meridie: virilē etatē
In his ergo etatibus habet ho-
mo deo soluere laudes. Audist⁹
ergo charissimi quis debeat deo
dicere laudes q̄io et q̄n. Studeat
ergo quisq̄ se in p̄nti coronare ro-
sa diuine laudis: dando deo lau-
des vesp̄e mane et meridie imo
iugiter q̄trum humana pauit fra-
gilitas quatenus tandē mereat̄
a domino coronari corona gl̄ie.
Quā nobis. r. c.

Sermo decimus quintus
De rosa gr̄arū actiōis.

Assumptio s̄c̄e marie opt̄m̄z et d̄p̄m̄z

**Oronemus nos ro-
sa. Sap. ij.**

Decima quarta
rosa corone sp̄ūalis
d̄z gr̄az actio. hec
autē roia merito sed-
tur ad rosam diuine laudis: quia
ois q̄ agit gr̄as deo p̄ oibus b̄nfi-
cijs suis: illi laudes dec̄at. hec
autē rosa i signata fuit dei genitrix:
h̄go q̄ merito dicē poterat illud
psal. Quid retribuā dño p̄ om̄ib⁹
que retribuit mihi. Et b̄ndicitur
p̄ omnibus: quia reuera benefi-
cia et p̄uilegia que sibi retribuit
dñs p̄ter illa q̄ communia sunt
sibi et alijs creaturis rationalib⁹
multa fuerunt. Signanter autē
tribuit sibi dñs ex p̄uilegio sup
om̄ē creaturā tria in plena vita
et tria in celo. **Quantū igit ad**
p̄uilegia sibi collata i hac mo-
tali vita hec fuerunt.
peccandi impossibilitas.

Sermo decimusquintus.

Cū maternitate virginitas.

Proles summa dignitas.

Cū primū itaq; p̄uilegiū collatūz huic virgini sc̄rissime fuit peccandi impossibilitas. Aliquid? em̄ electis fecit de? hanc gr̄am in p̄senti vt a pctō mortali fuerit immunis: sicut beato Nicolao: beato Thome de aquo: br̄e Katherine senenti: r̄ nōnullis alijs. Sed nō est necesse tales excusare a venia h. Alijs autem cōtulit talem gratiam vt etiā immunes fuerit a venia: sicut p̄tz de br̄o Joan. bap. de q̄ legit in hymno de eodē. Antra destri. Sequitur ne leui saltem maculare vitā famine posses. Sz neq; Joānes neq; sibi filios si qui sint: fuerūt p̄seruati ad originali. Alijs p̄o tulit deus tantā gr̄az in exordio suo: vt simplr̄ immunes essent ab oi culpa: sicut patet de Adā r̄ Eva q̄ primo p̄ducti sunt in gr̄a s̄m b̄m Tho. in p̄ma p̄te q. r̄cy. ar. j. Sed tñ nō tulit illis deus impeccabilitatem neq; abstulit ab eis peccandi potentiam sicut patuit in effectum cum peccauerūt. Beatam autem virgine tanto p̄uilegio dotauit deus q̄ fuit immunis ab omni pctō tam actuali q̄ originali: ad cuius confirmationē p̄nūc sufficit illas auctoritates Cā. iij. Tota pulchra es amica mea r̄ macula nō est in te. Quis aut̄ totū dicit nihil excludit. Nec huic sc̄tētie obstat dictū Jacobi. iij. c. dicētis. In multis offendim? omnes: q̄ vt dicit regu la iuris li. vj. Generi per speciem derogat. per speciale q̄ p̄uilegium concessuz beate virgini derogatur huic regule generali: q̄ ad sp̄m tm̄. p̄ter hoc autē p̄uilegium habuit aliud manus sci

licet peccandi impossibilitatem. Unde de semetip̄a loquēs dicit illd̄ Eccl̄. xxij. Et sic in syon firmata sum. Itē Ber. epla. cxxij. Scribens ad canonicos Lugdunenses de eadē p̄gie: dicit sic. Ego puro q̄ r̄ copiosior̄ sc̄rificationis b̄ndictio in eā descenderit: q̄ ipsi non solum sacrificaret̄ ouū: sed et vitā: ab omni deinceps peccato immunē custodiret: quod nemini alteri in natis quidē mulieruz creditur esse donatum. hec ille. C̄ Secūdū p̄uilegiū virgis marie fuit p̄uilegiū cū maternitate. Nā simul fuit m̄r et p̄go. Nūq̄ em̄ antea potuerāt s̄l h̄rare virginitas r̄ maternitas: sed vna adueniēte: altera recedebat. Nam Sara: Agar: Rebecca: Rachel: Lia: r̄ h̄mōi aliqui fuerūt p̄gites sed postq̄ p̄summauerūt m̄rimoniū et m̄res esse ceperūt ab eis recessit p̄ginitas. Sed nō sic de p̄agine maria q̄ post partū p̄go inuolata p̄māsit. Nempe fuit mater inuolata: mater incorrupta: m̄r intacta. Sed quis vnq̄ audiuit tale? Et q̄ vidit huic s̄se: inquit Esayas vltimo cap. vt aliq̄ m̄r esset intacta generaret. q. d. nullus. Tūc q̄ impleta est illa p̄phetia Esa. vj. Ecce p̄go concipiet r̄ pariet filiū. s. p̄manens virgo. Patent ergo tria p̄cipua p̄uilegia q̄ habuit virgo maria in presentia: pro quibus multuz tenebatur agere gratiarum ac̄tiōes omnipotenti deo qui fecerat eam solam talem. C̄ Tertiu p̄uilegiū virgini marie collatū in presentia fuit proles summa dignitas. vnde origenes sup̄ illud Marthei. j. Cum esset desponsata m̄r ei. M̄r inq̄t cui? r̄

De rosa gratiarū actiōis.

Certe mater vniuersitatez
creatoris et plasmatoris oīz. nī
eius que est in celis sine mīe et in
terris sine pīe. Et hoc est singu-
larissimuz pūlegiū hui⁹ hōis et
p ceter⁹ dignissimū sīgrum dan.
nū. in Daniele existente in lacu
leonū/ad quē missus ē Abacuch
ministerio āgeli de Judea in Ba-
bilonā cū pīadio bono. Intrauit
autē Abacuch ad ipm Daniēlem
clauso ostio. et exiit pariter. itē
danieli nullo fuit lesus ab ipsis
leonib⁹ q̄ p̄uenerāt alios deuora-
re. Ad ppositū Daniel q̄ inter-
pretat cā dei / q̄ fuit castissim⁹ / sapiē-
tissim⁹ / p̄replatiū deditissim⁹. re-
cte sīgr hōinē mariā totā virilē /
et mī. i. femineū in mouib⁹ hñtē. q̄
fuit castissima: sapientissima / con-
tēplatiō deditissima / q̄ bñ dī cā
dei. Mater em̄ est cā et origo filij
hui⁹ aut filij⁹ verus de⁹ est. Aba-
cuch autē q̄ interpretatur luctator
fortis. recte sīgr xpm. q̄ luctā mi-
rabile gessit cū diabolo. et vicit eū
in deserto in cruce. in libo. hic ē
Abacuch cū bono pīadio dimi-
tatis sue q̄ resicit angelos in celo
missus est ad Daniēl. i. ad bea-
tā hōinē. qñ scz ex ea carnē assū-
psit āgelo pmo q̄ hoc nunciauit.
Missus est autē de Judea q̄ iter p̄-
tas p̄fessio. in babiloniā q̄ interpreta-
tur p̄fessio: qz de celo vbi est cōfes-
sio diē laudis venit missus a p̄e
in hñc mūdū cōfusione errorū et
p̄ctōz plenū. Sed qd est q̄ intrā-
te et exēste Abacuch ad Danie-
lē. oīa manserunt clausa nisi q̄ in-
trante dei filio in vterū virgins
et idē creūt. claustra pudoris ap-
ta non fuerunt: Et hoc est q̄ ca-
nt ecclesia. Alius tunc scit hōi-
nis. claustra pudoris p̄manēt.

Septē autē leones vniuersitatez
designat demonū de spē vītis
capitalib⁹ homines tēpātū. qui
nō cessant q̄rere hīcunde quez de-
uozent. hi tamen leones in nū-
lo potuerunt xpi marrē ledere. s; z
altos deuozant hōies. et signāter
Iudeos paganos et malos x̄bia-
nos. Et nō q̄ brā hōgo non soluz
fuit marer dei verū etiam nutriz
eius. Sunt em̄ aliquē mulieres
q̄ sunt m̄fes. nō tñ nutrices sicut
pater de mulieribus nobilib⁹ que
dant paruulos suos nutrizib⁹ la-
ctardos / qz in unis delicatē sunt.
Sed non sic virgo maria. Un̄ de
ea canit ecclesia. q̄ regē angelo-
rū sola hōgo lactabat vberē de ce-
lo pleno. Nec em̄ decebat tā di-
gnissimum filiū ab alia m̄fe nutri-
ri q̄ ab ea q̄ ad hoc specialit̄ fue-
rat electa vt esset m̄f eius. Pro-
pterea de tali ablatatione laus
datur in euāgelo. Lu. 1. Bñs
venit q̄ te portauit et vbera q̄ luxit.
¶ Itē hec eadez hōgo dignissima
hūit tria alia p̄uilegia cū assum-
pta est in celez. que semper in ea
perseuerant. hec sunt.

Summa exaltatio.

Integra beatificatio.

Officiū dignificatio.

¶ Primū igit p̄uilegiū hui⁹ hō-
ginis in celo dicitur s̄tima exalta-
tatio. Naz cū de hoc seculo neq̄
eriperetur exaltata est super cho-
ros angeloz ad celestia regna.
In cui⁹ figura legit. iiii. Reg. ii.
q̄ posit⁹ est thron⁹ matris iuxta
thronū regis filij. Constat autēz
q̄ thron⁹ veri Salomonis. i. xpi
excedit in exaltatiōe d̄r sublimatio-
ne i p̄portionabilis d̄r des⁹ thyo-
nos oim angeloz. s; et thronus
matris eius. Un̄ Piero. i. sermo.

Sermo quintusdecimus.

de assūptiōe hui⁹ v̄gis. Heciquit
est dies i q̄ v̄gis ad throni celsitu
dine n̄r̄ & v̄go p̄ceit. arḡ in re-
gim solio sublimata post x̄p̄z glo-
riose reledit. hec ille. Tūc ḡ X̄p̄s
impleuit v̄ificauit illō q̄ ad hūc
in tra deges fr̄quiter dixerat. v̄z
q̄ ois q̄ se hūliat exaltabit. Lu.
xiij. J̄re. x̄vij. J̄re mar. xxij. v̄h
īpa ait eccl. xxij. Quasi cedrus
exaltrata sū in libano. Nā sicut ce-
dr̄ super exaltat i altitudine cete-
ras arboris. Ita & maria in gl̄a
ceteras puras creaturas. ¶ Se-
cūdū p̄uilegiū hūic v̄gini collatū
post hāc vitā fuit ite gra beaufi-
cario. pie ei credid̄ & ita hodie to-
ta tenet eccl̄a q̄ v̄go hec sc̄cūssi-
ma assūpra fuerit cū corpe & anīa
in celū. Nō ei decebat factissimū
ei⁹ corpe icuerari & corruipi mo-
ras alioz h̄ ex sp̄h̄ p̄uilegio icōra
mlatū p̄seruari s̄m illud psal. Nō
dabis sc̄m̄ tuū vidē corruptionē
Sicut ergo nichil de corpore filij
sui remāsit i terris. Itaneq̄ de
corpore ei⁹. Qz aut̄ d̄ in aliquibus
eccl̄esijs esse de lacte eius. J̄re de
capillis. eadē facilitate p̄t repro-
bati quā nō p̄batur. Circa ei⁹ fa-
lia m̄n̄ abul⁹ salutis fieri solent
nec̄ de necessitate salutis oīa ra-
lia credere esse f̄a. d̄nt itaq̄ circa
hoc eccl̄e plani debita adh̄. bē di-
ligētiā. Sic̄. phibet̄ ne absq̄ au-
ctōitate sedis apostolice relid̄e b̄
nouo iuente publice venerent̄ vt
cauet̄ extra b̄ relid̄e & veneratione
sc̄toz. c. cū ex eo. a fortiori i p̄po-
sito. Si aut̄ aliqd̄ de p̄dictis p̄ti-
nentibus ad beatam v̄ginem re-
māserit sup̄ terras potest stare q̄
ita & p̄fert̄ si in ipsa v̄gine fuerit
lac sup̄stū. s̄l̄r̄ & capilli. Et notā-
ter d̄icolū p̄stū. qz q̄cqd̄ i ea fuit

q̄ ad p̄fectionē nature p̄ferret to-
tū cū ea resurrexit sicut i suo simi-
li de sanguie x̄pi resurgēs loqr̄ur
beat⁹ Tho. iij. p. q. luy. artic. iij.
in sol. ad. iij. J̄re q̄o libero. v. q. v.
¶ Tertiu p̄uilegiū v̄gini marie
collatū in celesti gl̄a dicit̄ officij
dignificatio. J̄pa em̄ est portaria
seu ostiaria palaciū celestij d̄igna-
ta p̄ illā mulierē ostiaria q̄ intro-
duxit petrū in artū p̄ncipis sacer-
dotū q̄ dicebatur Caph̄as Jo-
xvij. Et nota q̄ nō iouā maria est
portaria celi: vt̄ etiā est ip̄amet
porta p̄opterea eccl̄a i illo h̄ym-
nō. Huc maris sc̄c̄sa. vocat̄ eā por-
tā celi. dicens. virgo felix celi por-
ta. aue sup̄ple. Et ista vitam pre-
sta puraz iter paratū vt̄ v̄iden-
tes iesus sem. colle. De hac portar-
ia & porta loquēs Ber. h. iij. i vi-
gilia nat̄uitatis d̄ni. dicit q̄ nichil
nos deus habere voluit q̄ p̄ ma-
rie manus nō transiret. habet̄ au-
tez ipsa maria multa alia dignis-
sima officia i celo q̄ breuitatis cā
p̄t̄aleo. Audisti ergo charit̄imē
lex̄ maria matris x̄pi p̄uilegia
p̄pter q̄ multū tenetur ad gratia-
rū actiones quo ad deū qui tam
potēt̄ cā p̄uilegiauit & dotauit
Cui et plus cōmittitur ab eo me-
rito maiores s̄uarū actiones de-
bēt̄ur. p̄opterea oēs operatiōes
deliberate ipsi⁹ v̄ginis erāt quo-
dāmodo q̄daz actiones p̄ oibus
b̄s̄ic̄is a deo sibi collat̄. Merito
ḡ p̄figurata fuit p̄ Annā v̄ro-
rē helcana. de qua leḡ. j. Reg. j.
q̄ postq̄ ex v̄ali dei gr̄a p̄cepit &
pepit filij cui nomē Samuēl. p̄
aliqd̄ dies adduxit eū ad domum
d̄ni i sylo & obrulit eū h̄ely sacer-
doti. s̄l̄r̄ & vitulū ad imolādū d̄no
Ad p̄positū anna q̄ interpretatur
g. iij.

De rosa gratiarum actionis.

gratia vel donatio recte designat vir-
ginem mariam quam fuit plena gratia. Item quod
fuit nobis donata a deo ut esset mi-
sericordiam aduocata nostra mediatrix nostra
hec est Anna ex specialissimo de
matre concepit et peperit Iesum christum.
Et non post multos dies a natiuitate
puerum attulit eum mihi ad domum do-
mini. i. ad templum quod erat in hierusalem
et obrulit ipsum sacerdoti ut scilicet sy-
meoni offerens pro eo oblationem ut
habet matrem. hanc autem oblationem ma-
ria tamquam gratias agens obportet deo su-
per omnibus gratiis sibi collatis in
carnatione filii dei. utpote quod esse
electa in matrem dei. quod homo peperit
seruatus a peccato spiritum in unum fuisse. et
hinc iudicium dilectissimi marie
gratias actiones pro pulcherrimo diuini-
tatis sibi collatis. Studeamus ergo et nos
ob reuerentiam totius tantorum pun-
tionum illi porrigere semel angelice
est orationem quatenus pro puritate nostra pro-
prie sibi possumus coronam de rosis
angelicis. et ipsa spiritus operabit nos
bis coronam de rosis iurificis cele-
stibus. Postquam plura omnium est quod
beatissima maria fuit coronata rosa gra-
tiarum actionis hic sequenter restat
considerare quam pacto poterimus nos
coronare aias nostras predicta rosa.
pro quo est advertendum quod in hac ro-
sa gratiarum actionis inueniuntur tria pul-
cherissima folia que sunt.
Initiatio. Temporalizatio.
Obligatio.
Primum folium rose gratiarum actionis
est initiatio. Ultra ei nos inuitat et
puocant ad gratias actiones residen-
das deo pro omnibus beneficiis suis. Spa-
lit autem tria sunt que ad hoc nos inuitat
Primum est sacra scriptura in
terris que noui testamenti. De primo
propter illud Thimothei. Omni tempore benedic-
torem dei item psalmi benedictionem in omni tempore

semper laus eius in ore meo. de secundo propter
illud Iheronimi apostoli. i. Thimothei. v. om-
nibus gratias agite. ut col. iij. De quod
facitis aut in Iheronimo aut in opere
et in nomine domini Iheronimi christi facite gra-
tias agentes deo patri. Item Ephe-
sorum. Gratias agentes semper pro omnibus.
Secundum quod nos inuitat ad agendas
de gratias est exemplum. scilicet pharisei qui di-
cebat ad dominum Iheronimo non recto alio.
De gratias ago tibi. Lu. xviij. Item
ad hoc facit exemplum beate virginis que
post conceptionem filii dei prout in
gratias actiones dicens. Magnificat
anima etc. Item ad hoc facit exemplum scilicet
symeonis qui postquam meruit videre
christum in fratribus et eum aspexit est de hoc
gratias agens dixit. Nunc dimittis ser-
uum tuum domine etc. Lu. ij. Tertium
quod nos inuitat ad agendas de gratias
est vniuersitatis creaturarum Nam
pulchritudo et pulchritudo creatura-
rum totum eis datur a deo Iheronimo
suis que sunt sine defectu que cognos-
centes dei beneficia. vident illi gra-
tias agere sicut illud benedixit omnia
opera domini domino etc. hoc etiam propter spiritum
in philomela et alanda que laude de
puit dicitur est in predictis. propter quod
de quod nullus hominum potest rationabiliter
se excusare a gratias actione prestatas
tut et tantis dei beneficiis. Studeamus
ergo pro viribus exemplum domine marie ro-
sa gratiarum actionis tempore suo aias nostras
in predictis coronare ut scilicet dederit nos
Iheronimo christi corda honoris et glorie.
Secundum folium rose gratiarum actionis est
temporalizatio. Quatenus ei bonum sit in
tempore benedixit deus et illi gratias pro vni-
uersis beneficiis suis reddere spiritum
in tribus horis et temporibus tenemur
ad gratias actiones. Primum quod est tenemur
gratias reddere deo est ad deum
corporealem delectationem et spiritum cum ab es-
surgimus pro quod est ad deum in tempore

Sermo quintusdecimus.

neque colligere spūs nros ⁊ re
cogitare a q̄t malis piculis. ⁊ scā
dalis sferuauit nos dei clemētia
p totā diē. quō etiā nos paut et
sustētauit bōis suis. Et post hec
debem⁹ nos p̄medare deo vt di-
gnet̄ ptegere corda ⁊ corpa nra.
Dicēdo illi hymnū. Xp̄e q̄ lux es
⁊c. vel aliqd̄ sile aut ofonē dñicā.
cū simbolo. Uñ Ambro. f. xliij. ad
ppositū loq̄ns vt sic. cū vespa diē
claudit ipsi dño debem⁹ p psalteri
um laudē dicere ⁊ gliaz ei⁹ modū
lata suauitate edcinere. q̄ operuz
nroz consummato certamie veluti
victoria reges increamur ⁊ labo-
ris qdā palma sit soporis obliuio
hoc aut vt faciam⁹ fres nō solū do-
cemur rōe vtz etiā ad monemur
exēplis. Nōne em̄ videm⁹ minu-
tissimas aues cū illucescētē diem
surois pduci in q̄busdā nidorū
enibentis varia dulcedie psonare
⁊ id studiose agere p̄sūq̄ pcedāt
vt creatorē suū: qz lo q̄la non p̄t.
suauitate demulceāt. hoc etiā pa-
tro diei cur su sily facere. Quid q̄
sibi vult ista certis tēporib⁹ dispo-
sita cāsilena ⁊ iugis intentio nisi
grāz qdā sit imoderata p̄fessio.
Aues q̄ ppter viles escas grās a-
gūt. ⁊ tu qui preciosissimis epulsa
pascris igratus es. Imitare ergo
fater charissime minutissimas
aues mane ⁊ vespe creatori grās
referēdo. Et si es deuotior. Imita-
re lucinā. alias philomenā cui
qm̄ ad dicēdas laudes dies sola
nō sufficit nocturna spacia puigi-
li cāsilena decurrit. hec ille Silr
cū a sctō surgim⁹ signo crucis pre-
missio debem⁹ grās reddere om-
nipotēti deo de eo q̄ nos p̄serua-
uit a subitanea ⁊ iprouisa morte.
Item a multz illusionibus in te-

nis ⁊ hūdi. Ip̄m insup̄ de p̄cātes
vt dignet̄ dirigere act⁹ nros l be-
neplacito suo p totū diē ita vt ad
nullū declinātes peccatū semp ad
suā iustitiā faciēdā nra pcedant
eloq̄a/ dirigan̄ cogitatōes ⁊ opa
put orat ecclia in collecta q̄ inter
dū solet legi ad primas fm rubri-
cā fratrum predicatorum.

¶ Secūdo tenemur ad gratiarū
actōes postq̄ refectionē corpora-
lem sumpsim⁹. Cū em̄ oia que in
vsuz hūani corporis veniūt proce-
dāt ex dei largitate. s̄ illud psal.
Oculi oīz in te sperāt dñer tu das
esca illorū in t. op. apis tu ⁊c.
Valde ratiōabile est vt saltē gra-
tias agam⁹ largitori oīm bonoz
ne de ingratitude merito repes-
hēdamur. Uñ Ambro. f. xliij. q̄ in-
cipit. s̄ frequenter admonui vos
vt. sic. Tu xp̄iane meminisse des-
bes cui⁹ panē comedis. ⁊ ei lau-
dē dicere. dic michi. Nunqdā si a-
liqd̄ de tuo cui⁹ largir̄ exceptras
vt tibi gratias agat. vt benedicat
domū de qua ei humanitatis s̄t
tributa. Qui si forte grās nō agit
nūquid a te denotatur ingratus.
Ita ergo ⁊ a nobis expectat qui
nos pascit de vt p̄p̄stitis ab eo
escis illi gratias referam⁹ ⁊ satus
rati donis ipsi⁹ laudes dicamus
hec em̄ retributio beneficiorum
diuinorum: vt cum resecti fueri-
mus bene nos confitemur acce-
ptos. Ceterz si accipientes diuis-
na munera taciti ⁊ imemores fue-
rim⁹ tanq̄ ingrati ⁊ indigni eoz
subministratiōe fraudabimur ⁊
deum quem beneficij nō cognou-
imus malis ingruentibus req̄-
ramus ⁊ aduersis stimulemur ad
rogandum qui prosperas grātas
nō egim⁹ ad fruēdū hec ille i forā

De rosa gratiarū actiōis.

Tertio tenemur ad grāz actiōnes post sūptionē venerabilis sacramēti altaris: & signāter nos eccliaſtici. q̄riens ad altare accedim⁹ uō solū tenemur p̄parare nos in p̄ sacramētale p̄fessionē si opus fuerit tū p̄ recollectionē lterioris hoīs: tū p̄ inocationē gr̄e sp̄sſſancti. **U**ex etiā post actualē sūptionē corpis: & s̄gumis dñi: debem⁹ de tāto bñficio reddere gratiarū actiōes: legētes illā ofonē q̄ incipit *Grās tibi ago dñe sancte p̄r.* & c. quā edidit beatus thomas de aq̄no: vel aliqd̄ simile. **U**nde idem doctor. iij. sentē. dist. viij. q. s̄ar. iij. q. iij. querit. **U**trum quis post sūptionē hui⁹ sacramenti possit licite immediate sumere aliū cibuz. **E**t r̄s̄dēt q̄ p̄pter reuerentiā īp̄i us sacramenti aliq̄to tēpore d̄z homo p̄ sūceptionē dicti sacramēti aliq̄to tēpore in gratiarū actiōe p̄sistere. **E**t propterea q̄s: q̄ solet legi post cōionēz collecta q̄ sc̄ip̄t purificēt nos & c. & hoc ad gr̄arū actiōes sicut p̄t̄ ex tenore s̄boz illi⁹. **I**tē sacerdotes p̄missā habent suas speciales ofones ad grāz actiōes vnus sic. ali⁹ sic. **O**poret ḡ esse aliquod intervalū inter sūptionē eucharistie et alioz ciboz in quo solūātur deo debite gr̄arū actiōes: & non statim de altari accedere more canino ad cōem mentam. **Q**uāst̄ aut̄ spaciū req̄rit non audeo p̄sumere diffinire: sed hoc relinquo iudicio prudētis viri. **U**ex s̄m̄ vs̄sum p̄mittitue ecclesie notabile t̄ps̄ cur rebat inter vtrūq̄: sicut p̄z de cōsecra. dist. ij. tribus gradib⁹. **H**odie tamē t̄m̄ tempus non requiritur vt dicit beatus thomas vbi supra in solu. ad primū argumentū

Tertii igit̄ solū rose gratiarū actiōis vocatur obligatio. **O**bligamur nempe multiplici ratiōe: vt reddere gratias deo sup̄ omnib⁹ beneficiis suis. **S**pecialiter aut̄ triplici ratiōe vt ratiōe.

Creationis.

Recreationis.

Justificationis.

Primo igitur debem⁹ deo r̄f̄dere gr̄as ratiōe beneficiū creatōis. **C**um em̄ nichil essem⁹ per suā oipotentiā fecit nos & nō qua lesq̄q̄ creaturas vt pote isensit̄ uas aut brutales: sed nobilissimā formā nobis v̄dit vt pote ad imaginē & similitudinē suā formans nos. **U**nde boeti⁹ de consō. philoſophie. li. v. **U**nica gens hoīz celsum leuat altius cacumē. i. caput atq̄ leuis recto stat corp̄e despicitq̄ terras. **H**ec nisi terrenis male desipis admonet figura. **Q**ui ḡ cellū vultu petis exersiq̄ frōtez i. erigis. **I**n sublime ferat alas q̄ q̄ suata. p̄s̄us. i. subtus. inferior fidat. i. resideat mēs corp̄e celcius lenato. **H**ec ille. **I**tē *Ber. f. xiiij. sup̄ psal. Qui habitat. par̄ inq̄t ne tibi videtur q̄ te fecit deus. Cogita qualē te fecit. nēpe s̄z cop⁹ egregiaz creaturā: sed s̄c̄bz animā magis. vt pote imagle creatous isignē ratiōis participem sēp̄terne beatitudinis capacem hec ille. **I**n sup̄ p̄tulit nobis nos p̄dēdo naturale dñm omnium creaturaz inferiorū dicit s̄m̄is parētibus in q̄b⁹ & nos originalit̄ eram⁹ **D**ñamini piscib⁹ maris volantis b⁹ celi: & bestijs t̄re **Genes. f. i.***

Sc̄bo debem⁹ deo gr̄as r̄f̄undē ratiōe bñficiū recreationis seu redēptiōis. **C**ū ei p̄ petri p̄mi parētis essemus exulati a celoz ob

Sermo decimusquintus.

noxii pene eterne saltē pene dāni
pene sensus rōne actualiū r pso
nakiū pēōz q̄ fecim⁹ nos. Ipe ih̄s
nō sp̄reuit nos s̄z recognouit fig-
mētū n̄m: r recordat⁹ ē qm̄ pul-
uis sum⁹. Quātū aut̄ sit hoc b̄fifi-
cū p pulchre declarat Am̄b. sup
Luc. li. ij. ita dicit. Plus iuris
tuus dñe iesu debeo q̄ redēpt⁹ s̄i
q̄si opibus q̄ creat⁹ sū. Nō pdest
nasci nisi redimi p̄fuisset. hec ille
Cogitem⁹ q̄ charissimi q̄ si esset
aliqd̄ hō qui sua omnia dedisset
p nobis: imo etiā seipm̄ ad mor-
tē vt nos a morte liberaret. r post
modū eū resuscitaret de⁹ nūquid
multū teneremur eū diligere r in
recōpensam tātoz suoz benefi-
cior nos r nostras ad eū obseq̄a
teneremur ipedire. Certe ita. Co-
gita q̄ pēōz q̄stū debes xp̄s iaz
resuscitatum diligere q̄ sua et se-
ipm̄ dedit vt te redimeret a mor-
te. efna. Noli ergo esse de tāto be-
neficio aliqñ ingrat⁹. sed ei gr̄as
age nō q̄s debes sed saltez quas
potes r eū sup oīa diligere. Me-
mēto q̄ scriptum est. Eccl̄i. xxix.
Gr̄am fidei uozis ne obliuiscas-
ris. dedit em̄ p te aīaz suā. Audi
qd̄ dicat aug. magn⁹ ecclesie do-
ctor. ep̄la. cxj. ad iulianū comitez
scribēs Si inqd̄ xp̄s diligēd⁹ ē sū
per parētes n̄os: q̄ nō nobis tri-
buit parētes ea q̄ xp̄s. Int̄m̄ em̄
nos amauit vt etiā p nobis mou-
dignat⁹ sit. Et man⁹ ei⁹ q̄ virtu-
tes multas faciebāt clauis p no-
stra redēptiōe affixe sūt r ouī mel-
lissuo quo salutaris doctrina pro-
fuit sel. p cibo impij potererēt
Et qui neminē lesit celus ē r qui
nullū maledixit. opprobria r ma-
ledicta p nobis sperulit. hec om-
nia p̄pessus est vt nobis vitā eter-

nā donaret. Et cū nobietāta b̄fifi-
cia p̄stet nichil q̄rit a nobis nisi vt
diligam⁹ eū: r aīas n̄as r corpo-
ra custodiam⁹ vt ille semp in no-
bis habitet r nos i illo pmanea-
mus. Nō em̄ postulat a nobis au-
rū neq̄ argētū neq̄ vestes scio-
sas neq̄ agros neq̄ cetera h̄mōi
sed tm̄ nosip̄os q̄rit in nobis re-
descere cupit. Accedam⁹ q̄ ad eū
vt vitā eternā habeam⁹. ¶ Ter-
tio debem⁹ refundere gr̄as deo ra-
tiōe b̄fificij iustificatiōis. In mul-
tis i q̄ridie offendim⁹ oēs: s̄z vbi
millesies in die peccarem⁹ r mil-
lesies ab eo gr̄as corde cōtrito se-
teremus: millesies nobis culpas
donaret: r gr̄am iustificatē tribue-
ret. h̄ac aut̄ gr̄am nō cōtulit deus
angelis malis: sed post p̄mū pec-
catū irremediabilis p̄erit. Simi-
lit̄ hanc gr̄am q̄uis patus sit de-
us facere iudeis r infidelibus:
nō tamen facit a pte rei: sed i sua
nequitia pmanētes perpetuo tra-
dit igne cruciādos. Similit̄ h̄ac
gr̄am nō facit in effectu omnib⁹
malis christianis s̄z tm̄ illis quos
ex specialī gr̄a retrahit ex fece et
luto peccati r mūdara ab omī ini-
quitate. Unde Ro. viij. Quos p̄-
destinauit hos r vocauit. r quos
vocauit hos r iustificauit. Quan-
to ergo hoc beneficij iustificatio-
nis ē rarius tāto debet haberi ca-
rius r custodiri diligent⁹. sed for-
san dicit aliquis. fateor q̄ mul-
ta b̄fificia mihi p̄tulerit de⁹: s̄z nō
mihi soli. Solus q̄ partem debiti
gratiaz actionis r partē dimittā
p alios soluēdā: qui etiā partem
b̄fificior receperit. Sed tu quis
ea qui sic andreas ipudenter loq̄:
r quasi blasphemare misericordi-
az dei. Noli itaq̄ dicē te p̄re b̄fi-

De rosa sancta exemplaritatis.

ficioꝝ recepisse: et alijs pteꝝ iposita esse: sꝫ estima te debitoreꝝ bñficiõꝝ dei q̃uis multis distributoꝝ rû rãq̃ si tibi soli impartita et exhibita fuisset. Et hoc eꝫ qd loquitur chulso. li. ij. de opũctiõẽ cordis. hic inq̃r eꝫ affect⁹ fidelis serui vt bñficia dñi sui q̃ cõter data sũt oibus q̃si sibi soli p̃stita repuret: et q̃si ipse sit omniũ debitor. et p oib⁹ ipse sol⁹ obnox⁹ habeat. hoc q̃ppe fecit Paul⁹ qui morte dñi et saluatoris nostri que pro vniuersa impẽsa est mũdo sibi soli p̃stitã dicit Naz quasi de se solo loquens ita scribit. Qd em̃ nunc in caris i fide viuo filij dei q̃ tradidit semetip̃m p me. et reuera qd interest si et alijs p̃stitit sua bñficia deus. q̃ cum tibi p̃stita sunt: ita et integra sũt et ita perfecta quasi nulli alijs ex hjs aliquid p̃stitũ fuerit. Ideo deniq; et illa parabola bõĩ pastoris nõ dicit qe venit multas oues q̃rere. sed vnã ergo dicit: quia sic omnibus q̃ vni diuina conferunt beneficia. hec ibi.

Sermo decimus sext⁹ De rosa sancte exemplaritatis.

Oronemus nosrosus Sapientie. ij.

C Decima quinta rosa corde spiritualis dicitur sancta exemplaritas. hec autem rosa merito sequitur post rosaz gratiarũ actionis quia qui refert deo gratias p beneficia ab eo sibi collatis: p̃bet alijs hoc videtib⁹ aut audientibus exemplũ taliter agendi hac autem rosa sancte exemplaritatis coronata fuit dei genitrix h̃go Maria Ita vt merito dicere possit. Illud Jo. xvi. posuit me dñs i exemplum coraz eis. scilicet deuotis fidelibus

Nã sicut videm⁹ q̃ pictores hñt sua exemplaria depicta i grossa tela. similiter tabellãartũ/notarij/greffarij et similes hñt sua formularia sup q̃bus capiũt fũdamentũ cũ aliq̃ instrumenta facere volũt. Ita et puul⁹ cũ instruit in arte scribẽdi: dat sibi exemplũ a p̃ceptote q̃ p̃cipit ei. et diligẽter attendat ad exemplar sibi datũ alias p̃curietur h̃ga. Ita et in p̃posito deus b̃dit nobis duo egregia exemplaria i nullo viciata: sꝫ icõtamiatã/ integra recta/ h̃ga et perfecta scz christum et mariam matrẽ ei⁹ dignissimaz; Sed p̃nunc omittentes exemplar primũ veniam⁹ ad secũdũ quod eꝫ ad p̃positũ nostrum. Est ergo notãdũ q̃ ipsa maria data est nobis in exemplum multiplex. Ita vt spirit⁹ sc̃i s̃s videret ei dicere illis h̃bũ apl. j. thi. iij. Exemplũ esto fidelũ in h̃bo: in conuersatione/ in charitate/ in fide/ in castitate. Et nõ solũ in istis data eꝫ nobis in exemplũ vtz in multis alijs. Sꝫ de multis pauca dicemus.

Primo igitur data est nobis in exemplũ toti⁹ puritatis et munditiẽ. De puritate nepe ei⁹ scriptuz eꝫ Cañ. iij. Tota pulchra es sc̃lz ab originali et macula supple actus his nõ est in te. Videmus enim q̃ quãdo infũdi debet vinũ in tra potium p̃cauet ne ibi lateat immunditia vt pote fer: aut aliq̃s liquor alienus aut corrupt⁹: quia null⁹ seru⁹ prudẽs et honestus apponeret scienter vinum p̃ciosum in tra vas imundũ ita in proposito. Cũ enim diuinitas filij dei sit aliquid dignissimũ/ p̃ciosissimũ/ purissimum: nõ q̃s reposita fuisset in vase vteri h̃ginalis si non prius ex omni parte scz rans corporis q̃s anie

Sermo Decimus sextus:

ipsa hęc omnia fuisse. Ansel.
de cōceptu hęcinali. c. xij. a. xij.
Decebat vt illi hęcis conceptio
de matre purissima fieret. Nempe
de cōceptu erat: vt ea puritate q̄ ma-
toribus deo neq̄ intelligi hęcis ille
niteret cui deo p̄ vnica filiū quez
de corde suo equez sibi genitū tan-
q̄ seipm diligebat ita dare dispo-
nebat vt naturalit̄ esset vn̄ idem
q̄ cōis dei patris & hęcis filius
hec ille. Ab hac cigit hęcis purissi-
ma debem⁹ haurire exēplū puri-
tatis & mūditiē si velim⁹ post eaz
celū p̄scendere qz scriptū est apo.
xij. q̄ nō intrabit in ciuitatē cele-
stē aliqd̄ coinquātū scz p̄pctm̄ ori-
giale aut abominationē faciens
vz p̄pctm̄ actuale. ecōtrario autē
scriptū ē. mat. v. Beati mūdō cor-
de qm̄ ipsi deum videbunt.
Secūdo data est nobis i exem-
plū charitatē & amicitie. De sua
autē charitate ip̄met loq̄tur. can.
ij. Ordinauit i me rex charitatez
Et bñ dixit. ordinauit qz inter ea q̄
diligenda sunt ex charitate est or-
do. Ita vt in primo ordine ponat
deus in secūdo ip̄met diligēs in
tertio proximus. hunc autē ordi-
nem posuit deus in corde virginis
marie. Ita vt sup̄ omnia summe
dilexerit deū; deinde seipm̄: & ter-
tio primū propter deū. Nec mi-
rum si tā bene fuerit ordīata cha-
ritas in hac hęcine maxie cum in
vtero suo nouem mensūz spacio
cōprehenderit illū qui est chari-
tas ipsa p̄sentia. videm⁹ em̄ q̄
siq̄s p̄ dimidijs parte diei tenuerit
pomis odouferū intra manum
suā p̄ reliqua pte diei pomiserua-
bit odorē & simile est flore redolē-
te. Quanti ergo viscera illa pie-
tatis hui⁹ virginis affectat deus:

in quibus nouem mensūz ip̄e q̄ pie-
tatis est req̄siuit. Nā & p̄us men-
tē charitate impleuit q̄ ventrē car-
ne repleuit & cū ex vtero ei⁹ p̄ces-
sit ab anio nō rececit. Ab hac ita
qz hęcis debem⁹ haurire exēplūz
charitatis & amicitie. Ita vt p̄io
q̄dez deū sup̄ oia diligam⁹. Secūdo
nos in ordīe ad eūz. Tertio pri-
mū p̄p̄ ip̄m de quo loq̄tur aug.
lib. de bono hęcinali dicens. To-
tus nobis figatur in corde q̄ pro
nobis tot⁹ fixus est in cruce. Itē
ad idēz p̄positū loquitur idem
aug. li. de cordis cōpūctiōe di-
cens. Certe dñe qz me fecisti be-
beo tibi meipm̄ totūz imo debeo
amori tuo plusq̄ me p̄ quāto tu
maior es p̄ quo dedisti semetip-
sūz & p̄missisti teipsum pl⁹ itaqz
tibi debeo q̄ meipm̄ totūz s̄ nec
plus habeo nec hoc ip̄m qd̄ ha-
beo p̄ me totūz reddere possūz Tra-
he ergo me dñe i amorē tuū hęc
ip̄m totūz qd̄ sine cōtraditiōe tuū
est fac tuū dilectiōe & amore hec
ille. De sādō videlicet de dilectiōe
ne sui loq̄tur euāgelū & simul de
dilectiōe xpi. Math. xxij. dicens
Diligēs primū tuū sicut teipm̄
Aduertendū tñ q̄ dilectiō sui ali-
quādo est p̄tuosa aliquādo vitio-
sa. Qui em̄ diligit se infra deūz in
ordine ad ip̄m virtuose se diligit
Qui hō diligit sic p̄ se et excupi-
ditate siue ad finē malū. vitiose
diligit. de tertio scz de amore xpi
similiter est notādū q̄ po test vt
tuose & vitiose diligit sicut dictū ē
de dilectiōe sui. Sed pro hęc dolor
iste ordo charitatis i cordib⁹ mul-
torū p̄uertitur sicut patet de om-
nib⁹ p̄ctōib⁹ qui p̄ponit creatūz
iā creatori. Nā multi plus amāt
vētū q̄ desit sup̄bi & anis hęcū

Sermo decimus sextus.

affici. hos itaq; septem filios hor-
taur hec sacrosissima mater vt suo
exemplo in bono virtutis pseue-
rare habeat. dicendo. Exeplū de-
di vobis vt que admodū ego vi-
xistis et vos viuatis. Nā que ad-
modū de filio diximus: q; ois xpi
actio nostra est instructio. Tride-
enā de nise dice possum. Stude-
at q; dicit n̄ in hinc ac tāte xgini
ob reuerentiā sei ē exeplaritatis
quā nobis reliquit semel decāta
re angelicā salutationē: ad omā
dū eā corona ex angelicis saluta-
tionib; p̄texta: q̄ten; nobis impe-
trare dignet coronā i celis p̄tex-
tā ex lapidib; p̄ctosis per totum.
C Postq; ostensum est quō xgo
maria fuit coronata rosa scē exe-
plaritatis. Cōsequēter in hac se-
cūda parte finis ostendere restat
qualiter et nos debemus corona-
re mores nostros pariter et vitas
p̄dicta rosa sancte exemplarita-
tis. pro quo est aduertēdū q; in
hac rosa reperitur tria pulchra
folia que sunt.

Obligatio.

Inuitatio.

Renocatio.

C Primū igitur foliū huius rose
scē exeplaritatis dicit obligatio
Quāuis em̄ bonū sit et valde lau-
dabile vnicuiq; vt bonū exeplū
ceteri p̄beat. Juxta illud Ecce.
xv. Unicuiq; mādauit de; de p-
p̄mo suo. Ad hoc tñ sp̄alit̄ obli-
gant̄ maiores: et q; alijs p̄sūt siue
in sp̄alibus siue etiā in tp̄alib;.
Tales enī sunt tanq; capitane i
s duces belli qui habēt subditos
p̄cedere verbo et exemplo. ver-
bo inq; doctrine et exemplo bone
vite. Et hoc est q̄ illis precipit
dñs Math. v. dicens. Sic luceat

lux vestra corā hoibus vt videāt
opa v̄ra bona et glificēt p̄ez v̄s
q; in celis est. hoc est et q̄ ait Sy-
mach; papa. et recitat dist. lxxj.
nemo. q; vita pastoris in exeplū
d; esse. discipulis. Trē lxx. q. j. ma-
lis. et s̄lr. xij. q. j. nolo. d; q; supio-
res debent dare bonū. exeplū sub-
ditis. Experimento em̄ videmus
q; vitul; cui; dicit trahere ad ara-
trū a boue antiquo q; secū trahit
et idē op; opat̄ diligenti; p; q; ad
scēdo cū antiquo boue p̄iungitur
q; quocūq; clamore p̄boz. et idē
iudiciū ē de equo iuvene cū equo
senē: cū primo applicatur ad tra-
hendū currū: vel simile. Sic in p-
posito subdit et signanter iuue-
nes citius discit portare iugum
dñi ab illo p̄ceptore quem ope-
re vidēt hūmōn; portare et quez
vidēt opari q̄ docet q; si ad hoc
allicerent multitudinē p̄boz. sic
em̄ egit et p̄us de. q; d; Act. j. q; ce-
pit facere; deinde docere. hoc pa-
ruit in effectu p; hoc q; refert Ja-
cobus de vitriaco de quodā ab-
bate qui hoc nō pessimi hōlem
ad viā iusticie reduxit. Rogauit
enī eū q; aliquibus diebus in ei;
monasterio laurā duceret vitam
ministrum tamen sibi deputauit
videlicet fratrem vni; qui coram
eo arctissimam duceret vitā: scz
in pane et aqua ieiunādo. Miser
autem ille tantam admirans au-
steritatē die quadā ab eo quere-
re cepit quid fecisset mali. Nūq;
in dēt patrem aut matrē occidisti.
Nunquid adulteriū furtum vel
homicidiū perpetrasti? Abst̄ in-
quit frater. Et ille. Cur ergo tan-
tam abstinentiam facis? At ille.
propter fractionē silentij dormi-
tationem in choro: et huiusmodi.

De rosa sancte exemplaritatis.

Tūc miser ait intra se. Hen sisite frater ppter minimas negligē-
tias tāta pntiam facit: qd erit de
me q tot pmissi imania scelera. et
his dicitis vitā mutauit in meli⁹
Ecce quō a bone operante vitu-
lus ille iugū dñi portare didicit.
Et hoc est qd ait S. Greg. sup Eze.
homil. xij. q. pletiq; pl⁹ exēpla
q; ratio innotuit s̄ba cōpōgūt.
Debet q̄ supiores relucere corā
subditis p vite meritis: qv̄t dicit
Aug. ad fratres in eremo. serm.
xxxix. Nō sufficit plato seip̄ im-
maculatū custodire s; expedit vt
bonos q̄tū in se est faciat vita et
exēplo relucē. Sed pch dolor ra-
ra est auis: et pauci sunt tales tā
in cecchia q̄ i cuius politta q̄ alios
pcedāt s̄bo et exēplo. Sed ferme
oēs saltē maior pars ē de nūero
illoz: de q̄ loq̄ saluator. Mat.
xxij. Dicūt et nō faciūt. sup quo
dicit Chulso. fide p̄dicāt infide-
liter agūt: pacē alijs dāt et sibi nō
hnt: p̄tate laudāt et mēdacia di-
ligūt: auariciā castigāt: et cupidi-
tate exercēt. In hui⁹ figura legi-
tur Ge. xxvij. q. ysaac dixit de fi-
lio suo Jacob. Uox qdā vox Ja-
cob est. sed man⁹ man⁹ sūt esau.
Sic multi prelati/multi iudices:
multi p̄dicatores hnt qdē bonaz
pulchra s̄ba: sed opa eoz mala
sunt et q̄ deberent bono exēplo et
p̄uercitate honesta pplm edifica-
re ipm scandalizāt. Audiāt q̄ ta-
les terribile s̄bū S. Greg. et recitat
ij. q. iij. precipue dicitis q̄ mali
prelati for mortib⁹ digni sunt: q̄
vitiōzū exempla ad subditos
transmittunt.

¶ Secundum foliū rose sc̄e et reli-
giose sc̄e exēplaritatē dicitur
Exēpla em̄ et gesta q̄ legimus in

scripturis tā sacris q̄ nō sacris i-
uitant nos ad multa virtutū ge-
nera et signanter ad tria.

¶ Pr̄io qdā iur̄tāt p̄uo cāt nos
ad pure et munde viuendū: vt va-
leam⁹ imitari suos dei de q̄b⁹ ta-
lia legim⁹. Nā vt dicit Gene. ad
Lucil. epla. ix. Opus est aliquo
ad quē mores n̄ri seip̄os erigāt.
Nūq̄ em̄ ad regulā p̄aua nō cot-
riges. Cū q̄ legim⁹ vel audimus
aliq̄s abidasse in tali vt tali s̄ra-
te debem⁹ coronari ad eozū imi-
tationē. Iuxta illō Exod. xxx. et
Hebr. viij. Cūta factas s̄m exē-
plar qd tibi i mēte mōstratū est.
Recipiam⁹ q̄ exēplar s̄ginū: ope-
mur s̄m illō exēplar. Itē exēplar
hūilitū et mansuetoz et opemur
iuxta illō. Itē exemplar viroz p
fectoz et opemur s̄m illud. Ipsi
em̄ tā munde viuēbāt: vt etiā si-
bi p̄sciam de minimis facerent q̄
etiā p̄tā non reputant. vñ aug.
in li. cōfessionū publice fatetur se
peccasse in aspectu arancarū ca-
pienrium muscas in telis suis: et
in aspectu canis insequetis lepo-
rem. Item q̄ nō libenter tret ad
scholas cū puer erat: et similiter
q̄ non libenter disceret nisi metū
verberum et h̄mōi. Similiter de
beato hieronymo narrat Euse-
bius cesariē. q̄ minima peccata
vt verba ociosa amarissime dese-
bat tanq̄ scelera. Similiter i pri-
ma collatione abbatis Moysi di-
citur q̄ anima sancta et perfecta
etiā leuissimas cogitationes pec-
catōz in puncto tangentes repu-
tat quasi vt magnā fornicationē
timendo ne deus deserat eā. Et
hoc ē qd dicit Job. xxxij. Respi-
ciet homines et dicit peccant: et
vere deliqui. q. d. q̄ yr̄ pollus et

Sermo decimus sextus.

contaminat⁹ pctis de quib⁹ forte nō format sibi cōsciam et q̄ nō reputat pctā: aut saltē minima: si inq̄r salis p̄deret vitā mores et exēpla sc̄rōz viroz: tūc eoz p̄patione se p̄sians: in quō se ee cōprehēder. Et hoc est q̄ ait S̄ieg. in p̄logo sui dialogi. Non dispar inquit edificatio orū ex mēoria virtutū sc̄rōz viroz. Sūt em̄ nonnulli quos ad amorē patrie celestis plus exēpla q̄ p̄dicamēta succēdūt. hec ille. hoc patuit in effectum in conuersione beati Augustini: qui cū legisset mirabilem vitam sancti antihouij dixit. Struī et indocti rapiunt celos: et nos. et. Et sic p̄uersus est et baptizatus vbi tamen prius multitudine disputationū et verborū conuerti nequiuērat.

¶ Secūdo sanctorū exēpla imitant nos ad aggrediendū duraz vitā et p̄niam. hoc autē potest dupliciter intelligi. p̄rio sic. Nō nulli sancti quādoq̄ graues peccatores fuerūt: sicut pater de David de Matheo / paulo / Magdalenā / maria egyptiaca et h̄mōi. Cum igitur cōsiderat quis quia illi homines fuerunt sicut et ipse peccatores sicut et ipse / et nihilominus nunc regnant gloriose in celis mediante penitētia duraz seuera quam in presenti cegerunt de peccatis suis / inuitatur et ipse si durior ferro nō fuerit ad agendū p̄niam: vt sic tales seq̄ possit in celesti gloria. Et hoc est quod ait S̄ieg. homil. xxv. Immēsa inquit mis conditoris nostri velut insigno nobis posuit ad exemplū penitēte eos quos per penitētiā viuere post lapsum fecit. perpendo enim petrum / considero

latronē: aspicio zachēuz: intueor mariam / et nihil in his aliō inuenio nisi aī oculos n̄ros posita spei et p̄nīe exēpla. Sicut autē em̄ in fide lapsus est aliq̄s: aspiciat p̄strū q̄ amare sicut qd̄ timide negauerat. Alius q̄ primū suuz in crudelitate exarsit. Aspiciat latronē qui et in ipso mortis articulo ad vite p̄niam penitēdo puenit. Ali⁹ auaricie estib⁹ anhelat⁹ diripiuit aliena / aspiciat zachēuz: q̄ si qd̄ alicui abstulit: q̄druplū reddidit. Alius libidie succēsus carnis inuidiciā p̄didit / aspiciat mariā que i se amorē carnis igne diuini amoris excorū. Ecce om̄p̄s de⁹ vbiq̄ oculis nostris q̄s mirari debeam⁹ obijcit: et vbiq̄ exemplū sue mis oppōnit. hec S̄ieg. Et sic pater de primo sensu. Secundo q̄ sanctorū exempla inuitent nos ad p̄niam: potest sic intelligi. Satis enim constat ple⁹ rosq̄ sanctos hanc mortale vitā abiq̄ labe mortalis criminis trāsegisse: et tñ asperriimā vitā ducebant: sicut pater de beato Jo. baptista in desertis cū feris habitante. xxv. annoz spacio: vinum et ceram non bibeat: cui mel locustarum cibus erat et pellis cameloz vestis. Sicut etiam pater de helya et helyseo in desertis cōmorantibus. Itē de brō Nicolao bis in ebdomada ieiunāte eo adhuc ad vbera matris pendente. Itē de beato Dominico patre nostro tres egregias disciplinas oī die suscipiente: vnam quidem p̄ delēdis p̄p̄is culpis q̄ reuera ministrissime erant. Secundam p̄ culpis viuētium hominū. Tertiam autē p̄ remedio animarum in purgatorio languētū. Idē etiam

De rosa sancte exemplaritatis.

patet de beato Ludouico fr̄co-
rū rege: viro certe totū sanctimo-
nie: qui tamen cilicū asperrimū
et hirsutū super nudo corpore ol-
b^o sextis ferijs deserebat: q̄ ad
p̄petuā rei memoriā resuaf iter
sacroscitās reliq̄as: uent^o Ebro-
censis ord̄is fr̄atrū p̄dicatoꝝ. Et
sic de multis sc̄tis uiris reperire
est q̄auster^o duxerūt vitā: cū ta-
mē paucissima pec̄cā haberēt. au-
diui etiā a quodā si de digno de q̄
dā fratre nr̄i eui uent^o castrens̄is
ord̄is fr̄atrū p̄dicatoꝝ q̄ post fe-
licē ei^o obitū cū sepeliri deberet:
inuēta est cathena ferrea qua ci-
ctū erat corp^o ei^o / r̄ adeo dure q̄
subintrauerat h̄icinde corp^o illi^o
Heu si in lignis uiridibus hec fa-
cta sunt: in aridis q̄d fiet: et si uis
i. per durā vitā Iust^o saluabitur
miser pct̄ōr vbi parebit^o. Petri
iij. Cerre miseri peccatores mul-
tū habent timere de pelle sua.

C Tertio sanctorū exempla inui-
tant nos ad sperandū post q̄stun-
ctōs graue pct̄m de diuina m̄sa.
Ecce enim Dauid / Matheus / r̄
Paul^o martiri peccatores fuerūt.
Dauid adulterādo r̄ homicidii
p̄ditiose perpetrando. Matthe^o
auariciam sectando. Paul^o eccle-
siā plequendo. Et tamen post eo-
rū conuersionē non solū adeo ho-
norati sunt et sublimati uerserūt
ab ymneriali ecclesia. Quod p̄tz
Nā et si aliq̄ alij p̄ter Dauid edi-
derūt psalmos: pl^o tamen sunt in
v̄su psalmi Dauid q̄ quorūcūq̄
alioꝝ. Similiter q̄uis Marcus
Lucas et Joānes scripserūt euā-
gelia sicut r̄ Matthe^o frequēt^o
tamē in ecclesia de Mattheo q̄
de alijs trib^o. Itē q̄uis Joānes
Petr^o / Jacob^o / r̄ Judas scripse-

rint ep̄las sicut r̄ Paul^o ecclesia
iñ frequēt^o legit de paulo q̄ de
quocūq̄ alio. Sed cur hoc: Cera-
te vt sumam^o exēplū p̄nie ab ist^o
et sperem^o post eos de dei m̄sa. s̄
audiam^o fatuitatē seu veri^o teme-
ritatē nonnulloꝝ maloz hoiz de
q̄b^o loq̄tur Aug. homi. xij. dicēs
Multi cadē uolūt cū Dauid eno-
lūt surgē cum Dauid. Non q̄ ca-
dendi exēplū p̄positū est: s̄z s̄ce-
cideris resurgendi. Dicit^o q̄ ma-
li patrociniū peccādi sibi gr̄tes
si Dauid adulterū cōmiserūt: cur
non ego: Sed attendant q̄ Da-
uid nullū sibi ad exemplum p̄po-
suerat iniquitatis sicut et illi. Ceci-
derat em̄ lapsu cupiditatis: non
p̄focinio sc̄ticitatis. hec ille. Audi-
ant q̄ tales Ambrosiū / Theodo-
sio imperatoꝝ pallianti peccatū
suis exēplo Dauid et dicenti Da-
uid peccauit / respondentē et di-
centē. Sequit^o est errātez seque-
re r̄ penitēre. et sic p̄z de. ij. folio.

C Tertio foliū rose sc̄re exēplari-
tatis dicit^o reuocatio. Multi enī
reuocati sūt a uia sua pessima exē-
plo eoz q̄ de statu pct̄i ad deū p̄-
penitentiā redierūt: sicut iam di-
ctū est. Nā vt dicit Isidor^o de sū-
mo bono li. ij. c. xj. Ob h̄a uirtuta-
tem scribuntur sanctorū ruine et
reparationes vt spem faciant sa-
lutis humane: ne sc̄z quisq̄ post
lapsum penitendo desperet ve-
niā: dū sp̄cipit sc̄croꝝ reparatio-
nē fuisse etiā post ruina. Sc̄iāt q̄
flagitiosi ad quā uirtutem p̄po-
nātur sc̄croꝝ exempla sc̄z vt aut
sint quos imitētur ad reparatio-
nē / aut vt certe ex eoz compara-
tione duri^o de inobediētia puniā-
tur. et post pauca subdit magnū
p̄bū Si inq̄ ad boni incitāmēta

Sermo decimus sextus.

diuina precepta quibus admone-
mur deessent: pfecto p lege no-
bis sanctoꝝ exēpla sufficerēt. At
q̄d̄ et nos deus pceptis suis ad-
moneat: et vite sanctoꝝ nobis bo-
ni opis exēpla pponat: nulla est
lā de reatu excusatio: qz et lex dei
ad aures n̄as q̄ndie pulsat: et do-
cumēta factoz bonoz cordā n̄ri
intima puocant. hec ille. Cete-
rū dū legim⁹ exēpla eoz q̄ ppter
certa pctā perierūt: si nō obitina-
ti fuerimus reuocamur a malis:
ne similiter nobis ptingat. Naz
vt dicit Chyso. in ope impfecto.
Homil. xxx. Ruina pcedenti um
ammonitio debet esse seq̄ntiū. et
in canonica iude d̄ q̄ sodoma et
gomorā facte sunt in exempluz
ignis eterni. Debem⁹ q̄ medita-
ri frequenter q̄so angeli mali ce-
siderūt de celo ppter supbiā. vt
humil emur: ne supbiendo cū il-
lis damnemur. Item q̄so primi
parentes expulsi sunt de paradi-
so terrestri ppter gulā: vt lobrie
vuiam⁹: ne exules a paradiso ce-
lesti siam⁹. Item q̄so mund⁹ pe-
rūt diluuiū ppter peccatū carnis
vt caste viuamus: ne nos incōti-
nenter viuentes absorbeat pute-
us inferni. Et sic de multis alijs
penis: q̄s olim infixit deus q̄ ma-
los. Si enim pena viuis sit me-
tus multoz a fortiori pena pene
infinitoz homiū q̄ olim perierunt
ppter peccata sua d̄ vnūquēq̄s a
via sua pessima reuocare. Stu-
deam⁹ q̄ charissimi coronare nos
metip̄os rosa sancte exemplari-
tatis imitādo. s. vitā timores san-
ctoꝝ illoz viroz qui nos pcesse-
runt: vt sic tandē eos sequi possi-
mus in gl̄ia celesti vbi coronabi-
mur rosa gl̄ie. Quā nobis ꝑc. ꝑc.

Sermo. xvi. De rosa m̄se.

Oronem⁹ nos rosas.
Sapientie. ij.

R Decima sexta rosa
corone sp̄ialis d̄i m̄
seruicordia: q̄ merito
sequit ad rosam sc̄te exēplaritas
tis: qz vnū de his p que d̄s exem-
plarē alijs se p̄bet est m̄sa ad pri-
mū. hac aut rosa decorata et infi-
gnita fuit x̄go maria. In cuius
reliq̄nū vocat interdū m̄ m̄e.
Interdū aut regina m̄se vt p̄z i
illa antiphona Salue regina ꝑc.
M̄yer quidē m̄se vocat: rum qz
illū pcepit et peperit q̄ est f̄s m̄e
sc̄z iesum xp̄z: tū qz materno affe-
ctu vult m̄iam oib⁹ impendere
q̄stū in se ē. Pro q̄ notādū q̄ m̄sa
hui⁹ x̄gis m̄ias ceteratū rōnalis
creaturarū excedit tripliciter.

In generalitate.

In comparatione.

In operatione.

Primo igit dico q̄ m̄sa b̄tē vir-
ginis excedit m̄ias ceteroz hoīz
ac mulierū in generalitate. Nā
eius m̄sa est adeo generalis q̄ se
extendit p mūdū vniuersum: de-
scendit v̄q̄ ad abyssum: et ascen-
dit v̄q̄ ad celū. primo quidem
eius m̄sa se extendit per mūdū
vniuersum. Nā tota terra plena
est m̄sa eius. Sunt enī aliqui san-
cti qui extendunt m̄sam suam et
gratiam in certis locis tantū in
quibus specialiter venerantur:
aut vbi eorum corpora reuendū-
tur. At vero quia corpus marie
sup oēs celos est ideo nō coartat
m̄sam suam ad aliquem locū de-
terminatum: sed v̄q̄ terrarū
eam extendit vbi sc̄z innotatur.
Et ideo in sacra scriptura com-
paratur corporibus celestibus q̄
h. j.

De rosa misericordie.

respicunt vniuersam superficiē terre: sicut patet ibi. *Cant. vi.* Que ē ista que p̄greditur quasi aurosa cōsurgens: pulchra vt luna/electa vt sol. Bene autē dicit scriptura q̄ maria p̄greditur cōsurgens q̄si aurosa: quia sicut in aurosa apparet parua lux super terrā: que ab oriente p̄greditur: et que tandem in magnā lucē crescat. Ita et mariā que p̄cessit ab oriēte: quia ex iudea q̄ est in oriēte sita in ordine ad nos normanos. Primo parua fuit q̄ ad sui estimationez et p̄ hūilitatē / ita vt ancillā dei se appellauerit / sed nunc adeo magna est: vt non sit loc⁹ q̄ se abscondat ab eius maiestate: et in q̄ non sit maria: et si nō p̄realē p̄sentiaz tamen per auxilium gratiam et misericordiam. Et ideo merito in p̄dicta auctoritate comparatur soli et lune que illuminat vniuersam terram. Sol quidem qui illuminat terram per dies: significat misericordiam que respicit iustos et bonos. Luna autem que illuminat terram per noctem designat misericordiam marie p̄ quanto respicit iniustos et peccatores. Respicit inq̄ se3 occulto misericordie et pietatis p̄ eis intercedendo apud benedictum filium suū. Et breuiter vt dicit deuotus *Ber. f. xviij.* Maria copiosissima charitate omnibus debitoricem se fecit et omnibus misericordiam aperit / vt de plenitudine eius accipiant vniuersi peccatorum veniam: iustus gratiā. *tc.* Secundo misericordia marie est adeo generalis / q̄ se extendit vsq̄ ad abyssos. i. vsq̄ ad illos qui sunt in purgatorio: p̄ quanto eis impetrat gratiam liberationis. Naz et si sancti in patria non sint /

tu merendi nec sibi nec alijs: p̄ferantē aliqd̄ imperare a dño p̄ sibi deuotis: put ponit brās r̄ho. iij. sentē. di. xv. Q̄ si ceteri sancti possint aliqd̄ impetrare a dño p̄ suis famulis / a fortiore hoc poterit dei genitrix: q̄go: cui nō est dignū aliqd̄ denegari a filio. hec autē ipetratio nō solū respicit viatores: verū etiā i purgatorio extētes. Nō em̄ nunc min⁹ feruet p̄ charitatē beata: q̄go ad huiusmodi animas: q̄ cum esset in statu presenti. Sed est erat in statu isto verisimile est q̄ frequenter orabat p̄ dictis animabus: ergo et nunc. Vñ et ad cōfirmationem huius facit vltus ecclesie. Nam in exequijs defunctorū solet communiter cātari p̄ma missa de beata virgine. Secūda de sp̄s̄s̄cto. Tertia de defunctis. De hac materia memini me aliquā d̄p̄r̄se lectione. *xviij. d.* Ecce quomodo misericordia marie descendit vsq̄ ad abyssos. Tertio misericordia ipsius marie est adeo generalis q̄ ascendit vsq̄ ad celos. Viam nempe alios sanctis quodammodo impendit pro quāto communicat et manifestat illis gloriā suam: ex qua manifestatione illi efficiunt quodammodo beatiores saltem accidentaliter. Possumus ergo de ea dicere illud psalmi sic. Magnificata est vsq̄ ad celos misericordia tua.

¶ Secundo misericordia beate virginis excedit misericordias omnium aliorum hominum in comparatione. Comparatur enim eius misericordia. Juxta illud *Ecclesia. xxiij.* Quasi oliua speciosa in campis. Oliua em̄ i sacra scriptura significat misericordiam q̄ oleū oliue est /

Sermo decimusseptimus.

nisi in dulce. Quē ad modū ḡ ad
oliuā speciosam in cāpis oēs pñt
accēdē & fruct⁹ ei⁹ accēpc. sic ad
marīā & iusti & p̄ctōres audacter
& fiducialiter accēdere possunt.
vt inde mīam accipiāt. p̄pterea
Ber. s. xviij. oñdēs q̄ cōmunis
olb⁹ sit ista speciosa oliua. Dicit
sic. Virgo hec copiosissima chari-
tate: sapiētib⁹ & insipientib⁹ debi-
trici se fecit: olb⁹ mīe sicut apit:
vt de plenitudine ei⁹ accipiāt vni-
uersi: captiu⁹ redēptionē eger cu-
rationē: tristit⁹ solationē: p̄ctōre
tag⁹ iust⁹ gratiā: angel⁹ letitiā: o-
tag⁹ demq; trinitas gloriā: filij p-
sona carnis s̄bam: nec est q̄ se ab-
scēdat a calore ei⁹. hec ille. Itē
idē Ber. in qdā s. q̄ incipit. signū
apparuit in celo. Et sic. qd ad ma-
riā trepidet accēdere hūana fra-
gilitas: nihil em̄ in ea tribile: ni-
hil auferuz: tota suauis est: olb⁹
offerēs mel & lac & oleū: reuolue
totā sc̄pture seriē. & si qd durū in
ea occurrerit: de celo eā suspectā
habeas: & ad eā accēdere vere a-
ris. hec ille. Ecce ḡ suauis ē ma-
ria: ḡ dulcis: ḡ benigna: & ḡ mi-
sericors. Bñ ergo opat oliue spe-
ciosa extēti in campis. Sicut ḡ
oleū emnet ceteris liquorib⁹: si-
cut ad oculū videm⁹ in lāpade i
quo si sup oleū infundat a q̄ moy-
des cēdit ad fundū et oleo suppo-
nitur. Ita & mīa marie misericor-
dijs ceterorum sanctorū atq; san-
ctarū supereminet.

C Tertio mīa marie excedit mi-
sericordias oim aliorū in opatio-
ne. Quāuis enim ceteri sancti ex
magna mīa qua pleni sunt mul-
ta beneficia ipetrāt sibi deuotis
sicut patet de b̄to Jacobo ad sibi
deuotos: similiter de b̄to nicolao

de b̄to Barbara & h̄mōi. hi tñ oēs
sūt nequnt tñ bonū ipetrare suis
famulis ḡtū sola dei genitrix ma-
ria sibi deuotis. hō costēsum fuit
in vīdō cū rigore iudicis eterni
ipsa sola mitigauit et pacauit. nā
vt legit in legenda diuī p̄ris n̄i
Dñici: cū semel ip̄e xp̄s veller vt
brare tres lāceas ḡ mūdū vniuer-
sum & ip̄m totalit̄ extirpare: spālē
ter p̄pter tria pctā i eo regnātia
q̄ sunt supbia/auaricia/luxuria/
ipsa n̄ pietatis & mīe ad pedes
ei⁹ se p̄sternens ip̄m placauit: al-
serens se duos suos h̄re: scz Dñi
cū & frāciscū q̄s nutres p̄ mūdū
vniuersum cū sibi ad iugēdis fra-
trib⁹: hoies ad p̄nam reducerēt
Ecce ḡtū bonū opata est mīa ḡ-
gis marie. Refert ē dñs Antho-
floreñ. in. ij. p̄e cronice sue. t. xij.
ca. vj. s. ij. de theophilo q̄ se dia-
bolo dederat: & de hoc cyrogra-
phū scripserat vt eū liberet a qua-
dā pfusioe iniuste sibi illata q̄ tñ
postea meritis sc̄e dei genitricis
marie: cui ab inēite erate deuor⁹
fuerat liberat⁹ est a laq̄is diaboli
Ip̄sum quoq; diabolu coegit vir-
go maria dictum cyrographum
in medio iactare. Et de hoc ca-
nens ecclesia in p̄sa de annūcia-
tione dominica: dicit sic. Tu ma-
ter es mīe de laeu fecis et mīe:
theophiluz reformās gratie. Si
militer ad idēz p̄positū videlicet
de mīa beate virginis. Refert idēz
dominus Antho. ij. parte croni-
ce sue. t. x. c. x. s. ij. de b̄to Zo-
damasceno greco moribus et vi-
ta celeberrimo: a quo cum impe-
rator iniustissime fecisset manuz
abscidi: mox ad Ecclesiam cu-
currit. Et coram ymag: ne bea-
te virginis Marie oīas brachijs
h. ij.

De rosa misericordie.

extento et vulnere discooperto: cū ea pie rixabat indens. O dñā mea hec sunt p̄ntia laborū meorū. Ut qđ em̄ instrumentū officij tui p̄misisti penitē abscidiz. hec si qđ dē man⁹ hymnoz tue laudj cāti ca sepi⁹ scribēdo parabat/et deo patri sacratissimū corp⁹ ⁊ sanguinem filij tui multoties in honore tuo ad oim salutē offerebat. Cū igit talia sepi⁹ lamentando peroraret: tādē sibi apparuit beata h̄go afferēs manū eius: quā brachio mira cū benignitate in momento restituit. hec ibi. hec igit sūt mirabilia ⁊ stupēda opa misericordie marie. De cui⁹ mīa figura legit. ij. Reg. xiiij. qđ cū Absalon fugeret a facie David p̄f̄is sui eo: qđ timeret eū p̄p̄t Amnon fratrem suū quē interepulādū occiderat Joal vocavit ad se mulierē quendam sapientē: quā misit ad David posuitq; h̄ba in ore suo qđ diceret regi. Cū h̄ ad regē venisset ⁊ eū adorasset: adeo prudēter locuta est qđ eū pacatuz reddidit adversus dictū Absalon filiu suū. Ad p̄positū mulier illa sapiēs recte designat mariā qđ in oib⁹ per eā actis prudenter se h̄uit. An de ea possum⁹ dicere. hec est virgo sapiens et vna de numero prudētū. Absalon autē qđ interfecit frēm suū amnon significat quemlibet peccatōre qui peccādo quodammodo interficit fratrem suū Jesum xp̄m qđ prius viuebat in eius corde p̄ gratiā. Et de hoc homicidio loquitur ap̄ls hebre. vj. dicens. Rursum crucifigētes sibi metip̄s filiu dei. Ex tali sūt crudeli patricidio icurrit peccatō maximā indignationē ⁊ irā dei patris. Ita ⁊ velit talē exheredare ⁊ p̄uare regno ce-

lesti. Quale igitur remediū i tali periculo. Certe nō est aliō conuenienti⁹ qđ recurrere ad p̄dictam mulierē sapientē vcz h̄ginē mariā. Ipsa enī bene sciet inuenire modū placādi dictū patrē celestē. Josab autē qui posuit h̄ba in ore mulieris sapiētis: si h̄ sp̄m̄ sc̄m̄ qđ instruxit beatā h̄ginē ⁊ maximā theologā fecit. Ita vt de ea dicat Prover. xxxj. qđ doctrix ē disciplinē dei. Nec diffidere debem⁹ de intercessione ei⁹ h̄gis: qđ tota plena mīa. Audistis h̄ charissimi qđ pia et misericors sit dei genitrix h̄go oib⁹ inuocātib⁹ eā in veritate. Nō pigeat h̄ os apire ⁊ huic mīe semel angelicā salutationē porrigē ob reuerentiā tāre mīe p̄ quā parata est omni momento nobis succurrere: vcz in vita ⁊ in morte: ⁊ post mortē. Sic enim p̄ modulo nostro sibi conficiemus coronam de rosis angelicis: et vices refundendo ipsa parabit nobis coronam in celis.

¶ Post qđ ostensum est quō h̄go maria fuit et ē coronata rosa mīe cōsequens videndū est quō poterim⁹ nos ipsos similiter coronare predicta rosa mīe. Pro cuius euidētia est notandū qđ in hac rosa mīe sunt tria folia s̄z qđ ipsa mīa respicit tria genera personarū quibus impendi debet vcz.

Primo sibi.

Secundo primo.

Tertio defunctis.

¶ Primum igitur foliū rose misericordie vocat mīa ad seipsum. Scriptū est em̄ puer. xj. Beneficit aie sue vir misericors. Itē Eccl. xxx. Miserere aie tue placēs deo. Et nota qđ dicit aie tue: non carni tue. cui tñ multi sub specie

Sermo Decimusseptimus.

Pietatis miserent. Itē, nō tātu dē
aie: sed addit tue: nō ergo aliene
pncipalit: sicut multi: qui bonuz
qō alii. exhibent: sibi magis idi-
gētib⁹ denegāt: sicut ptz de mul-
tis sacer donib⁹ cōmorātib⁹ i ma-
gnis ciuitatib⁹ q̄ ferme oi die hnt
missas cōmendatitias: r raro aut
nūq̄ pro propria intentione cele-
brāt. Sed q̄ sibi neq̄ est: cui alio
bon⁹ erit. eeccl. xiiij. Nonne cois
ppositio est q̄ charitas incipit a
seiplo. Taliter ergo laborem⁹ p
alioz salute: vt propria nō negli-
gam⁹: sed animabus nostris pri-
mū misericordiā spendamus. Vñ
Aug. in encherid. c. lxxv. Qui
indē vult elemosinā ordinate da-
re: a seipso debet icipere: r eā pri-
mū sibi dare. Est ergo circa hoc
notādū q̄ sicut sūt septē opa mie-
ricordialis q̄ continentur in hoc
psl. Visito: poto: cibo: redimo: te
go: colligo: cōdo: quorum sex hā-
bent Mar. xvj. septimū autē po-
nat Tho. q̄ sez sepelire mortuos
Ita pari modo septē sūt opera mi-
sericordie spūalis ad seipsum.
Prīmū igitur op⁹ mie spūalis
in ordie ad seipz est dare cibū aie
sue esuriētī. Sicut ei ait saluator
Mar. iij. Non in solo pane viuit
hō: sed in omni verbo quod proce-
dit de ore dei: scz pncipaliter: mi-
nisterialit autē de ore fūdicatozis:
Unde Mar. x. Nō ei voa estis q̄
loq̄mini: sed spūs patris vestri q̄
Lin. v. postq̄ q̄ ds audiunt predi-
cationē: eam icorporat in corde
suo tunc dicē cibare animam suā
pūs esuriētē. Itē similiter cū ds
legit gesta r facta xpī r āctoꝝ ei⁹
vel cū legit de virtutib⁹ de gaudijs
paradis: de iudicio de morte r hu-
iulmodi cibuz dat aie sue r iuxta

hōbū psalmuste. Aniaz esuriētē sa-
tiat bōis: supple spūalib⁹: vñ fan-
ctis meditatōib⁹. Ita vt iterduz
ex tali cibo nō solū aia: frū etiāz
qdāmō corp⁹ recreet ex speciali
dei grā. Sicut ptz de moyse audi-
ente dñm loquētē r pcepta libidā-
tē in mōre synai: q̄ sibi stetit. xl. die
b⁹: r totidē noctib⁹ absq̄ cibo cor-
porali Exod. xxxiiij. Itē legit de
brā katheria senēsi ordis fūdica-
toꝝ q̄ steterit aliqñ a die cumeruz
vsq̄ ad ascensionē dñi absq̄ cibo
corporali: scz tātu refocillabat ci-
bō sacramētali. ¶ Scdm op⁹ mi-
sericordie spūalis ad seipm ē da-
re potū aie sue sitiētī. i. pcurare
sibi grām spūalī. Apoca. xxiij.
Qui sitit veniat: r q̄ vult accipiat
aquā vite gratis. et bñ dē accipiat
at aquā vite gratz qz pria grā nō
dat ex meritis: scz gratz: alias non
esset grā. Null⁹ q̄ se excuset. f. a-
quā grē spūalī nō hz qz p eū stat
r nō ex pre dñi: q̄ vt eā petamus
nos iuitat r quā nō vult vendere
scz gratias dare: dicēs illud Esa.
lv. Dēs sitiētes venite ad aquas
r q̄ nō habet argētū pperare scz
fiducialit ad ipas aquas. Plura-
lit autē dicit ad aquas: r non ad
aquaz: p q̄to ipse dñs non solum
semel offert nobis grāz suā: scz to-
tiēs quotiens op⁹ ea habem⁹. Et
ppterea de pe. di. iij. quasi per to-
tū reprobat errore illoꝝ q̄ dicebāt
pniam nō posse reiterari. Vel ad
aquas dē ppter pluralitatē virtu-
tū r gratiarū gratis datarū q̄ cuz
gratis gratū faciente simul dan-
simul infundunt. Dicat ergo ad
dñm paup pctōr penitere volens
illud Iudic. iij. r fuit hōbū Syla-
re ad mulierē iahel. trāspūtiue au-
tē ē verbū penitētis ad diuinam
h. iij.

De rosa misericordie.

msam. da mihi obsecro paululus
a q: q: valde sitio. Itē de hac si-
ti scriptū est. Eccl. ii. Ante nostre
sititū vehement. Ut pot⁹ quē de-
bem⁹ dare aīab⁹ nrīs sitientib⁹ est
pot⁹ lachrymar⁹ de pctis pmissis
de hui⁹ vite miseris de calamita-
tib⁹ alienis. de q̄ q̄dez potu pōt i
telligi illō psal. Potū meū cū fieri
miscēbā. q: reuera siue comeden-
do: siue bibendo siue q̄dcūq; aliō
faciēdo: debem⁹ flere pp tria pre-
dicta. O q̄ bon⁹ & suavis est iste
pot⁹ anime sitienti suaz salutem
& dei inīaz. vel dic q: cib⁹ & potus
quez debem⁹ dare animabus nō
stris esurientib⁹ & sitientibus. de
signat sacramentum altaris. De
q̄ quidē cibo & potu scribitur Jo.
vi. Caro mea vere ē cib⁹ & sanguis
me⁹ vere est pot⁹. Hunc autē ci-
buz & potū: aliqui ecclesiasticidāt
sibi verūm ad salutē animaz sua-
ruz quotidie. Alij semel aut bis i
hebdomada. Alij rarius. vcz se-
mel in mense: aut quater in anno
cū tñ dicat aug. & recitatur d̄ cōf.
di. ii. quotidie. **Quotidie** inquit
eucharistie cōdōne accipe nec lau-
do: nec vitupo: omnib⁹ tñ dñicis
dieb⁹ cōmunicandū hortor: si tñ
mēs i affectu peccādi nō sit. hec
ibi. ¶ Tertij op⁹ mie spūalis ad
seipm est hospitio recipere dñm
p gratiā i domo conscientie sue.
Deus em̄ cupit nobiscum mora-
ri & habitare p gratiam: vt tādē
habitem⁹ cum eo per gloriā eter-
naz. Itē nempe est qui dicit. De-
litie mee esse filijs hominū. pro-
uer. viij. In cui⁹ rei signū ipse di-
xit. Lu. xix. zachee optz me ho-
die in domo tua manere. Ut vi-
derit vnicuiq; nostruz dicere illō
sēbū pauli ad philemonem vnicō

capitulo. Para mihi hospitij. O
q̄ felix est q̄ pōt digne & reuerent
hospitē talē recipere & secū habere.
Pro magna glia hnt hospites hu-
ius seculi q̄ dicere veracit possit
Rex vel Iperator semel hospitat⁹
est in domo mea. heu q̄ q̄tra nobz
dz esse ment⁹ letitia: si faciter di-
cere possim⁹. Rex regū & dñs dñs
tū meū est in hospitio pcientie
mee. Nam cū eo veniunt pariter
om̄ia bona & innumerabilis hone-
stas trāsit p manus illi⁹. Nā vnū
quēq; fidelē est intra aniam suaz
hospitantes per gratiam: qñ reg-
nans dicit ei & diciturus est in iu-
dicio illō. Eccl. i. xxix. hospitio fa-
ci⁹ es mihi frater. Et iō qñ vicez
rependendo volo te recipere in ho-
spitio meo eterno: itra ergo i gau-
diū dñi tui. Vel dic q̄ hospitez re-
cipe hospitio est spiritum suuz hic
inde vagantem: & per exteriora
se diffundentem: intra semetipm
recolligere. Quia non bene profi-
cit noster animus nisi cū est intra
seipm inclus⁹. Esa. xliij. Dixi.
Secreti mei mihi: secreti meuz
mihi. Qui em̄ se intra se recolle-
git: efficit p̄optior ad p̄tēplādūz
celestia. ad exhorēdum pctā: ad
hauriēdū diuina studia. vñ vide-
m⁹ plerosq; doctos & ingeniosos vi-
ros post adeptā aureolā parū pe-
ficere eo q̄ sedāt voluptatib⁹ se-
culi vanitatib⁹: q̄ si seipos itra se
recolligerēt & solitudinē amarēt
magnā vtilitatē ecclie afferre pos-
sēt. ¶ Quartū opus mie spiritua-
lis ad seipsum est animam suam
nudatam bonis spiritualibus in-
ducere & reuestire. Sicut enim ve-
reclidum & horrendum est videre
hominēz totaliter nudum Ita et
animaz spoliataz vestimētis gra

Sermo decimusseptimus.

hie e' spiritum. Tunc enim apparet maxima ei' turpitudine & culpabilis deformitas. fm illud Naui. iij. Reuelabo pudenda tua in facie tua: & ostēdā gentib' nuditatē tuā: & regnis ignominia tuā. Sed tūc remediū. Certe oportet eā veſtire duplicib': videlicet interi' p gratiam: & exteri' per bonaz famam: honestaz conuerſationē. De isto coopimento figura legitur Gen. iij. vbi dicitur q' cuz adam: & eua cognouissent se nudos cōſue- rit folia ficus: & fecerūt sibi perizo mata. Ad ppositū folia ficus vir- tutes designant que adinuicem sūt cōiuncte. i. connexę quibus de- bem' cooperire nuditatē anima- rum noſtraruz. Qu' cū fecerimus diligenter debem' custodire hu- iusmodi veſtimēta. h'rutuz: q' scri- ptū est Ap. xvi. Beat' q' vigilat & custodit veſtimēta ſua ne nud' ambulet: & videā Glo. interli. ſecti angeli: turpitudinē ei'. i. peccata. ¶ Quintū op' mie ſpūalis ad ſe- ipſū est animā ſuā infirmaz p cul- pā: viſitare per compaſſionem: & p ſue ſalutis atq; ſanitatis ſpūa- lis pcurationem. Est em' qdlibet mortale peccatū infirmitas que- dat anime a qua liberari & cura- ri petebat pſal. poſt cōmiſſū adul- teriū dicens. Miſerere mei dñe qm' infirm' ſum ſana &c. Pro quo ad- uertēdū q' infirmitas anime ſūt in triplici differētia. Quedaz em' ſūt q' ſe mortales nō ſūt: diſponit ſi ad mortem niſi cito curentur. Et hec ſūt peccata venialia: q' ſi- gnificāt p infirmitatē lazari de q' ait xp̄s. Infirmitas hec nō est ad mortem. Jo. xi. Alie ſūt q' de ſe ſūt mortales vt pote inducēt' mor- tē ſpūale: ſz remediabiles ſūt per

pniam: cuius modi ſūt pctā morta- lia. Et hmoi infirmitates ſignifi- cant p infirmitatē regis Ezechie: cui dictū fuit p pphētā. Diſpone domui tue q' moueris. iij. Reg. xx. q. d. ppheta. In te e' cā ſufficiē- ter introductua mortis ſeu pdu- ctua ad mortē. Remediauit tñ ſz hęc infirmitatē: ſz ſcēdo & ſe hu- miliādo in cōſpectu dñi: pp quod mortē p ſcēuaſit. Sic qlibz pec- cās mortalit' dign' e' morte eter- na. nichilomin' aliquādo reme- diat ſz hoc piculi p pniam. Eze- ch. xvij. In q' ſcēho. &c. Alie ſūt infirmitates ſpūales de ſe morta- les & q' ſeuitabil' pducūt ad mor- tē etnā: ſicut e' obſtinatio: velle p- ſeuerare in pctō: & finalis ipenitē- tia. Et de hmoi ſcribit. i. Jo. v. et pctm ad mortē: nō p illo dico vt roget q's. In cui' etiā figura di- ctū e' ochozie p helyā pphetam. De lectulo ſup quē aſcēdiſti non deſcēdes: ſed morte moueris. iij. Reg. i. Quicūq; ſen tit a laz ſuā firmari & lāguere p culpā: v' eā viſitare & ſibi de remedio ad ſa- lutez q̄tocius puidē. Sed pſe- cto maior diligētia adhibet circa curam corpis ſp̄ ſe. Nā q̄dmuz ſentit dolor in corpore: aduocat medic' vel chirurgicus: nec pci- tur nimis. Si aut anima infirma- tur per culpam permittit langue- re per mēſes & annos. ¶ Septū op' mie ſpiritualis ad ſeipm est aīam ſuā in carcere pec- cati detentā viſitare & ad eā veni- rezatq; clamare ad dñm & dicere. Educ de carcere animā meaz. vt cōſiteat' noi tuo dñe. Recte autēz carcer ſtatim peccati deſignat. Qu' ſicut hō i carcē detē' & picula- tus in ppedib' & mancis ferreis.

h. iij.

De rosa misericordie.

Inde nō potest liberari sine adiutorio: ita neq; d's a peccato libera ri pōt sine adiutorio gratie dei.

Ergo orādus est deus vt hoc dignetur facere. Q; vbi quis seruē t er & p̄seruauerit deum orauerit absq; dubio aniam suam de dicto carcere libera bit. In cuius figurā legi' Act. xij. q; petri seruabatur in carcere oratio antē fiebat sine intermissiōe ab ecclesia ad deum p̄ eo. Qualis autē fuerit euen t' rei declarat cū ibi subdit q; angelus dñi assistit petro in carcere dicēs. et. Surge velociter & statim eeciderit cathene de manib' ei' &c. ¶ Septimū op' misericordie sp̄ialis q; ponit thobie. ij. est aiaz suā mortuū p̄ peccatū sepelir eper memorā mortis. Et ista misericordis multuz pdest anime: quia vt bt hierony. iij. parte epistolarū suaz ep̄la. lxxxv. Nō facile in peccata labi' q; se morturū cogitat: & desu sibi fore iudicē nō ignorat. Et hoc est qd dicit Eccl. viij. Memorare nouissima tua & in eternum nō peccabis. patet ergo q̄li ter debemus & possumus implere septē opa mie circa aiaz n̄ras Bñ q; scriptū ē Eccl. xxx. Misere re aie tue placens deo.

¶ Secundū foliū rose mie vocatur mia ad primū. Et ista iterum est triplex s̄m quod debem' tria primo videlicet correctionē remissionē sustentationē s̄m quod habetur distin. xlv. tria.

¶ Prima igit' mia quā debemus primo dicitur correctio. Cū eniz aia sit plusq; corpus sequimr q; si tenemur miām ip̄edere proximo necessitatē corporale patiēti a fortiori debem' succurrere pro posse aie sue p̄cilitati. hoc autē fit p̄ cor-

rectionē charitatiuā & fraternam Et de hac mia sp̄iali itelligit. 31 lud Mar. xvij. Si peccauerit refractu' vade & corripe eū. Itē illd psal. Corripiet me iust' in mia et increpabit me. Econtrario autē peccare deliquēti magna iniustitia ē s̄m iusta mia s̄m qd habetur. xxiij. q. iij. ē. iusta. ¶ Scdm mia quā debem' p̄rio & q; similē sp̄ialis dicitur remissio offēsarū iniuriaruz & oim dānoz de qua loquit paulus ephē. iij. Et forte iquit iucem bēgni misericordes donātes iucē sicut & deus in xpo vobis donauit. Quāta autē sit hec mia patet ex dictis aug. ser. ij. dñice quarte post trinitatē. Multa iquit s̄r genera miserationū que cū facimus adiuuamur vt dimittātur nobis debita n̄ra: s; ea nichil est maius qua ex corde dimittimus qd q̄q; peccauit. hec ille.

¶ Tertia mia q; corporalis est et quā p̄rio debem' b; sustentatio siue subuētiō idigētis paupis. de q; loquit xps. Mat. vi. Estote misericordes sicut p̄r v̄ celestis misericors est. hec autē mia p̄mo reddit hoiez valde laudabilē ap̄ dñi & hoies. vñ criso. homl. xxij. i. epistola ad hebr. Magna idē res hō est: & p̄ciosū qd ē vir misericors. qui hoc nō h̄z a materia hois decidit Et post pauca. Nichil ita d̄scribit christiani sicut mia. Nichil i fideles adurāt: sicut nos vidēt elemosynas ip̄dē hec ille. Scdm ip̄a elemosyna facit hoiez feliciter mori. Vñ aug. ad f̄res in eremo s. vj. in fine. Amate iqt f̄res mei miāz: q; nūq; vidi hoiez piū mala morte finiri. Itē i eodē li. ser. xxvi. piū in qd hoiez qñ perisse legim' ignoto sed impiū et crudelēz frequenter

Sermo decimasseptimus.

perisse audio. hec ille. Tertio ipa
mia introducit aiam in celu Mar.
v. Hi misericordes: qm̄ ipsi miā
pleqnt. qm̄ scz xps in iudicio iā q̄
gras talib⁹ datur⁹ ⁊ dicēdo esuri
ui ⁊ dedistz mihi māducare Siti
ui ⁊ tādēz sonoroza ⁊ iocūda vo
ce dicit eis. Venite bñdicti p̄ris
mei ⁊c. mar. xv. Et p̄opposituz a
celo excludent imificordes. Un
aug. ad fres in eremo. f. vj. q̄ inti
tulaf de mia. Sin q̄t clauferis vi
scera mie indigēti oino tibi clau
det ianua xpi. hec ē em̄ porta dñi
⁊ iusti intrabūt i eā hec ille.

¶ Tertius solū role mie vocatur
mia ad defūctos. Nō em̄ solū im
pēdēda est miā his q̄s videm⁹ in
p̄senti egere. Ucy etiā his q̄s ve
rissit credim⁹ penuriā pati i alio
sclo ⁊ q̄s possum⁹ multiplici suf
fragio subleuare cuiusmodi sunt
ale in purgatio afflicte et q̄uis
ad talē miāz ipēdēdā gnāl⁹ om̄s
teneant ⁊ obligent ex debito cha
ritatz spālitz iñ ad hoc astringunt
ria gna psonaz. ¶ P̄rio qdā ad
hoc obligant p̄sāguici parētes et
heredes q̄z miāz postulātes p̄di
cte aie dicit ad eos illd Job. xix.
Misere mini mei misimini mei sal
tē vos amici mei: qz man⁹ dñi te
rigit me. Sz p̄fecto mlti faciunt
cherubin de bōis relictz p̄ defun
ctos ⁊ alas p̄mittūt lāguere in pe
nis. Et de hoc p̄qrētes. sic tales
alloquūt. Quare p̄sq̄mini me si
cut de⁹ ⁊ carnib⁹ meis saturamiz
ni. bōis meis q̄ridie splēdide epu
lamini. ¶ Scdo ad miāz ipēden
dā defictz specialit obligat̄ exe
cutores testamētoz de mox p̄bi
tate fidelitate ⁊ diligētia p̄fiden
tes ipsi deficti eos ad hoc p̄ctia
lit elegerūt etiā q̄nqz p̄missit si

lūs ⁊ consāguineis. Faciāt q̄ eis
miāz ⁊ elemosynā saltē de suo p̄
ut ordinauerūt i extemis. Naz vt
legit. xii. q. ii. vltia. Vltia volun
tas deficti modis oibus obsua
ri dz. Et ad hoc p̄pellēdi sūt tam
executores defictoz q̄ heredes/
etiā p̄ cēsuras eccleie si op⁹ fuerit
vt p̄tz. c. clerici. vbi. f. Itē. xv. q.
i. ad mōere. Simul: k̄ ad idē extra
de testamēt. c. tua Item de testa
mētis ⁊ vltimis volūtati b⁹. c. re
ligios⁹. li. vi. ¶ Tertio ad p̄dictā
miāz obligat̄ specialit viri eccle
stic⁹ sacerdos ⁊ religios⁹ q̄b⁹ forte
aliq̄ bōa legata sūt p̄ defunctos i
suis vltimis volūtati b⁹ vt tales
p̄ eis fiderēt p̄ces ad dñm: ⁊ spā
lit missas qz vt habetur. xii. q. ii.
t̄ps. Ale defictoz releuatur cum
p̄ illis sacrificiū mediatoris offer
tur. Nā vt habet de p̄e. di. ii. ni
hil Nichil i sacrificiis manus esse
pōt q̄ corp⁹ ⁊ sāguis xpi. Sz p̄o
chdolor nō obstat ⁊ q̄ p̄dicti sp̄s
tr. obligent ad ipēdendū miāz di
ctz atab⁹: p̄ pauci tamen sunt q̄ in
hoc fidelit se habeāt: in q̄ p̄tz eos
rū mīctas ⁊ ihūanitates. Cōtra
hos aut̄ iuehēs augi. ad fres in
eremo. f. xlii. q̄ intitulat de pie
tate loq̄tur dicēs. Clamāt q̄ridie
q̄ iacet in tormēt ⁊ pauci sūt q̄ iñ
deāt vltāt ⁊ nō ē q̄ cōsolez eos.
O q̄ grādis crudelitas fres mei
O q̄ grādis ihūanitas. Clamāt
ad nos q̄ridie q̄ dū vixerūt multa
mala p̄ nobis sustinere voluerūt
nec eis subuenire curam⁹. O de
magna ihūanitas. Ecce em̄ isir
m⁹ iacet ⁊ clamat ⁊ a medicis cō
solat̄ Clamat porcus ⁊ oēs cū eo
clamare nō cessāt cadit a sinus: et
oēs subleuare festiāt. Sz clamat
in tormētz fidelis ⁊ nō est q̄ fidez

De rosa pietatis.

at. Ecce v̄sa inhūanitas fr̄es hec ille. Ecce audistis charissimū p̄lixo r̄ q̄dē pl̄ solito fr̄m̄e quō in rosa mie tria pulcherrima iueniūtur folia. Ex hac ḡ rosa vna cum alijs dictis r̄ dicēdis p̄ponamus nob̄s coronā de rosis s̄tutū r̄ gr̄a r̄ū q̄ redolēt ad modū corā deo et angelis eius. Q̄ vbi fecerim⁹ in dubie coronabimur gr̄a r̄ honore a dño de celis. Quā coronā nobis concedat qui r̄c.

Sermo. xvij. de rosa pietatis.

Oronemus nos rosis Sapientie. f.

C Decima septimā rosa corone sp̄sialis dicitur rosa pietatis q̄ r̄cēnabili seq̄tur ad rosas mie sicut ser⁹ exterior ad actū interiorē. Nā m̄sa s̄portat actū interiorē iuxta etymologā noīa. d̄r ei m̄sa q̄ss̄ m̄ seꝝ cor. pietas aut̄ r̄ si m̄ultiplic̄ accipi possit: t̄n̄ put̄ in p̄posito cap̄it. Im̄portat aliqd̄ seq̄ns ad ipsas m̄ias seꝝ dationē elemosynar̄ executionē op̄er̄ pietatis. r̄ ad hoc p̄positū de pietate loq̄t̄ paul⁹. j. Thi. iij. dicēs. pietas tua ad oīa utilis est. vbi glo. ordi. Pietas q̄ op̄at̄ bōa fratrib⁹ valet ad p̄m̄e reddē deū. hac asit̄ rosa pietas infl̄gnita r̄ coronata fuit ḡgo maria ḡꝝ q̄ cant̄ eccl̄ia. O clemēs o pia o dulcis maria. Pro q̄ notādū q̄ sicut reges r̄ p̄ncipes solēt h̄re suos elemosynarios. Ita r̄ ille q̄ est rex regū r̄ dñs dñantium: p̄stituit mariā magnā elemosynariā. suā adeo q̄ oēs elemosynas sp̄siales r̄ gr̄as quas dñs de⁹ de celo i terrā mittit matri sue f̄ctas r̄ distribūdas cōmittit. Ista ergo elemosynaria dat seu distribuit thesauros elemosynas sibi creditas

Liberalitas.

et pietas.

Utiliter.

Perseueranter.

Abundanter.

Generaliter.

C Pr̄mo igitur hec dña elemosynaria generalis magni regis et̄ni distribuit elemosynas gratiar̄ r̄ virtutū omnīū liberaliter. Nāꝝ vt̄ habetur. Prouer. xxxj. Mansusua aperuit inopi r̄ palmas suas extendit ad pauperē. Et̄ itaq̄ liberalitas in p̄dicis s̄bis ostēdit̄ duplicif̄ videlicet q̄ manus ap̄tas habet: et q̄ eas extendit ad pauperē. i. ad peccatorē indigētē m̄ia r̄ gratia dei. Nulla em̄ laus esset mulieri diuiti r̄ nobili si man⁹ plenas bōis r̄ eas clausas teneret. S̄ꝝ tūc laudatur cū eas spontance ap̄it r̄ liberaliter ad pauperē extendit. Hoc aut̄ mō op̄at̄ dei genitrix ḡgo. Nā cū in se sit bōis referata nō expectat vt̄ pauperes pet̄ores eā i f̄st̄at̄ multīs clamorib⁹ sicut diuites aur̄: sed eos p̄uenit in benedictionib⁹ dulcedinis. Quicūq̄ ergo indiget gratia dei ad hāc elemosynariā accedat r̄ eā supplicif̄ deprecetur vt̄ eaz̄ illi largiat̄. Neq̄ em̄ se excusare poterit q̄ testimonio angelicū habem⁹ Lu. j. Inuenisti in q̄dē gabriel gr̄as apud deū. q. d. non tibi soli retinendā sed tanq̄m̄ alijs restitūendā. Currāt ergo pauperes peccatores ad mariā gratie iuenteē r̄ thesaurariā r̄ dicāt ei audacter. Redde nobis rez̄ n̄sam quā inuenisti. Qui cū ita fecerit ab̄las dubio ei⁹ liberalitateꝝ experientur: q̄ plus eis tribuet ḡ petant̄ pro p̄ ingenuā liberalitateꝝ suā. Aperiēt em̄ manū suā inopi r̄c.

Secūdo hec dña elemosynaria

Sermo Decimus octauus:

regis eterni dat sapienter et pi-
dent. Et enim ille paganus Carho.
Cui des video. Non enim dicit dari
elemosyna pdigo: vel illi qd ea p-
uifacit: sed non paupiatq; illi plus
dandi est ceteris pibus qd pl⁹ in-
diger. Ita in pposito dña ele-
mosynaria bonoz celestiu non solet il-
la distribuere peccatori in pecca-
tia pleuerari ppter indignitatez
Non enim lz scire pane filioz et mit-
tere canib⁹ indit saluator. Mat.
xx. Sed distribuit hmoi: bda non
paupi qui elurrit et sirit qfam dei.
Nec adhuc omni tali equalit/sz
fm maioroz et minoroz indigen-
tia et fm meritoz exigentiam.
¶ Tertio ista dña elemosynaria
dat utiliter qd elemosyne quas lz
partiri solet: sicut valde vtilis et ne-
cessarie ad salutem. None ista sunt
ad salutem vtilia et necessaria vcz
charitas: timor/fides/spes. Certe
te null⁹: fidelis dubitat modo sic
est qd maria facit elemosynas de
istis qtuoz fm qd de se ipsa loquit.
Eccli. xxiiij. dicit. Ego enim pul-
chre dilectionis. i. charitatis qd pul-
chra et decora reddidit aniaz et timo-
ris scz casti ragnitionis ecce fides
et scie spei. Sz qd est qd maria se
vocat matre istoz qtuoz. Certe
qd materno affectu pcurat ista si-
bi deuotis famulis. vel dic qd ho-
mies pctores snt in multiplici dif-
ferentia. Qui da enim snt qd hnt dile-
ctione turpe vt luxuriosi qd diligit
cadavera qda dilectione vile: vt
auari qd diligit frax qd est vile ele-
mentu. Quidam dilectione vctozaz
vanaz vt supbi qd diligit honores
hui⁹ scilicet qd vani snt reico euanescenti
istar vti. alij non hnt dilectionem
pulchra vt scilicet et virtuosu quoz di-
lectio adeo est pulchra qd non imi-

scet alicui culpe. Et hui⁹ dilectio-
nis pulchre seu charitative hgo
maria mrez se appellat in hōibz p
dictis. Qui si voluit hre hanc dile-
ctione pchra: qrat ea ab ista ma-
gna elemosynaria regis glie qd
m pulchre dilectionis est. Alij snt
pctores hsupruosi et elati qd si ve-
lit hre hnt timore qd humiliare facit
homine: dnt ipz petere ab ipsa ele-
mosynaria qd sematre timoris ap-
pellat vbi supra Alij snt pctores et
fideles at fides lz tm i malitia sua
execati: qd si velit venire ad veruz
lumē et ad vera notitia necessaris
ru ad salutem: dnt dictu lumē pete-
re ab ista elemosynaria qd matre
agnitionis vbi supra se appellat.
Alij snt pctores qd despant de pro-
pa salutem: aut pp magnitudinem
criminu: aut qd non credunt deū ois-
porētez: et tales si velit ab hoc li-
berari: et recte de dei mia spare de-
bet hmoi spē factā ab hac elemo-
synaria petere qd se in hōibz fdictis
matre scie spei appellat. prz qd
vtilit dat ipsa magna dña elemo-
synaria. ¶ Quarto ista dña ele-
mosynaria pleuerat. Snt enim
mte magne pde qd p tpe dat ma-
gnas elemosynas lz non pleuerat
diu aut pp bonoz distractionem
et attenuationem: aut pp auaritas
aut pp plis pcreationez cui the-
saurizare voluit qd isto plus mul-
tiplicat tsto minus operib⁹ mie
intendit et vacat. Sed non sic hec
dña elemosynaria regis glie. Jam
enim anni multi effluerunt ex quo ce-
pit elemosynas suas facere. nec
est nunc min⁹ dat omni vere et hūi-
liter posceti qd principio. Et ideo
omni necessitate ad hanc elemosy-
naria recurrē dū est fm qd nos ad
monet ber. sup. Willus est. homi.

De rosa pietatis.

q. in fine. In omni inq̄t necessitate
recurrēdū est ad xpi marie. Si tu
surgit venti tēptationū. si incur-
ras scripulos tribulationū. respice
stellā. voca mariā. Si tactaris
supbie vndis. si ābitiōis si detra-
ctiōis si emulatiōis respice stellā
voca mariā. Si iracūdia aut aua-
ritia aut carnis illecebra nauicu-
lam cōcusserit mentis respice ad
mariā. Si crimīnū imanitate tur-
bat. p̄scientie feditate confusus
Judiciū horrore p̄terit. v̄baratro
scipias absorberi tristitie despera-
tiōis abyssō. cogita mariā. In pi-
culis. i angustis. i rebus dubiis
mariā cogita mariā iuoca. nō re-
cedat ab ore. nō recedat a corde. v̄
vt ipetres ei⁹ orōnis suffragiū nō
defas p̄uersatiōis exēplū. Ip̄am
sc̄q̄s nō deuias. Ip̄az rogās nō
delpas. Ip̄am cogitās nō erras.
Ip̄a tenēre nō coruis. Ip̄a p̄regē-
te nō metuis. Ip̄a duce nō fatiga-
ris. Ip̄a p̄picia puenis hec ber.
¶ Hoc ista d̄na elemosynaria re-
gis eterni dat ⁊ facit elemosynas
suas abūdāter. Sunt em̄ multi
diuites q̄ multas faciūt elemosy-
nas sed paruas ⁊ tenues. dicētes
q̄ nō possant multis dare ⁊ mul-
tum. At vero hec dominus elemo-
synaria bonoz celestiu multū dat
⁊ multū. Nōne multis ⁊ multum
quādo quidē omnibus peccatorū
bus peccata sua deserere volenti-
bus impetrat peccatorū remissio-
nē gratie infusiōnē. meritoz p̄ce-
dentium restauratiōnē. gratiaz
⁊ donoz largitiōnē. ⁊ tandem glo-
rie adeptiōnē. Nec mireris qz di-
xi oia p̄cedentia bōa ⁊ his similia
ad nos peruenire medio huius
elemosynarie. maxime cuz dicat
Ber. f. iij. in vigilia natiuitatē d̄ni

q̄ nichil nos deus habere voluit.
q̄ p̄ marie manus non trāsiret
Scriptū est em̄ de hac elemosy-
naria puer. xxxi. q̄ oēs domesti-
ci ei⁹ vestiti sūt duplicib⁹. Sz qui
domestici marie nisi q̄ iugiter die
ac nocte sibi deuotiū exhibēt fa-
mulatiū. Quales sūt veri religio-
si ⁊ deuoti ecclesiastici. sicut ⁊ multi
laici q̄ sepe peregrinant ad loca i
q̄b⁹ specialit̄ collit̄ hec d̄na elemo-
synaria. Ecce quō efficiunt̄ p̄dicti
quō domestici diue marie. Sz qd
est q̄ tales vestiunt̄ duplicib⁹ nisi
qz ipetrat eis vestē ḡse in p̄senti.
⁊ glorie in futuro. Vel forte ideo
tales domestici marie dicūt̄ ve-
stiti duplicib⁹. qz tales sunt cōmu-
niter feruentiores in dei amore ⁊
reb⁹ diuinis ac spiritualibus. q̄
sūt ceteri de cōmuni lege. Nēpe
cernere ē deuotos cultores hui⁹
h̄ginis in orōne assiduos. ad pau-
pes pios. ad p̄grinatiōes prom-
prosad ieiunia diez sabbatorū
ob illius reuerentiā deditos. ⁊ ad
oē s̄ctū exercitiū paratos. Sed
v̄ hoc nisi qz oēs domestici eius
vestiti sūt duplicibus. i. maiori⁹
dei donis dotant̄. q̄ hi qui eius
domestici per specialē cultū non
sūt. V̄ dic q̄ serui ⁊ domestici ma-
rie vestiunt̄ duplicibus. qz illi im-
petrat grām obseruādidē mādā-
ta. Ecce p̄mū vestimētū ⁊ puncti-
pale. ⁊ p̄ter hoc multa opera con-
siliū ⁊ superogatiōis. sicut exēpli-
ficatū ē. Ecce s̄m vestimētū qd ē
q̄si subnitale. Vel ideo duplici-
bus. quia intus vestiunt̄ syndo-
ne mūda seu bysso p̄ gratiā exte-
rius vero vestiunt̄ purpura. per
honestam cōuersationem ⁊ bonā
famā. V̄ s̄t cōter vt domestici
huius h̄ginis p̄seruēt̄ a mul

Sermo decimus octauus.

tis confusioib⁹ ⁊ scādalis q̄bus sepe subduntur q̄ ei famulari desistūt. Et ad hoc sunt pene infinita exēpla. Uel iō duplicib⁹ uestitūtur domesticū marie. qz post mortē aie eoz uestiunt glōria ⁊ honore in celo. Ecce p̄mū uestimētū. Post autē resurrectionē ḡnalē corpora talū uestient glōria imortalitatis. Ecce scōm uestimētū. habes q̄ lector ⁊ auditor laudū hui⁹ dignissie s̄gis q̄ abūdā facit elemosinas suas suis famulis. **C** Scō hoc dñā elemosinaria regis eterni dat ḡnaliter. Sūt em̄ nonnulli q̄ dant vicinis suis aut p̄sanguineis q̄s veraciter egere cognoscūt. sed nihil extraneis. at hoc dñā elemosinaria dat cōsanguineis ⁊ p̄p̄nds. i. in deis de q̄z ḡne descendit ⁊ q̄b⁹ in p̄mitiua ecclia ḡram p̄uersitōis ipetrant. de multis loq̄r ⁊ adhuc parata eēt ipetrare si sibi errore vellet agnosce⁹ ⁊ a p̄secutiōenis filij sui desisteret. s̄a cit etiā elemosinā extraneis. i. xp̄ianis q̄ olim erāt extranei a deo. ⁊ Iudei p̄p̄nqui. Sed hodie vt vulgo dicit cātilena est imutata. dicere psal. p̄plus quē nō cognouit. s̄muit mihi in auri⁹ tu⁹ auri⁹ obediuit mihi. Et hoc q̄ ad p̄p̄m gentile q̄ nūc xp̄ian⁹ appellat. filij alieni mētū sunt. filij alieni iueterati sunt. ⁊c. a. s. l. Et hoc q̄ ad iudaeū p̄p̄z q̄ olim p̄p̄s dñi nūc aut nō p̄p̄s dñi. s̄a cit q̄ maria hodie elemosinas suas multitudinī deuotoz xp̄iano rū cuiuscūq̄ p̄ditōis etat⁹ aut leuis existat. ⁊ iō elemosinas ei⁹ enarrabit ois ecclia scōz. p̄uer. vl. in q̄z ei⁹ caritasqz elemosinas op̄i p̄conizatio qz enarrabit p̄conizantiū multitudo. qz ois ecclia

multitudis dignitas qz scōz. de pietate hui⁹ dñe elemosinarie figurā hēim⁹. i. q. Reg. xvij. vbi legit qz cū helye p̄morati in deserto defecissent aq̄. Dñs p̄cepit eiretret ad quāsdā paruulā villā q̄ dicebatur sarepta in regione sydonie ⁊ ibi inuēret mulierē q̄ pasceret eū ⁊ factū ē ita. Ad p̄positū helyas hitās in deserto in q̄ nō est aq̄ s̄igt quēlibet hoient in deserto hui⁹ m̄di p̄morantē. In hoc aut deserto est penuria aquarū dulcū. i. ḡra r̄ū ⁊ virtutū. Uerū in h̄mōi deserto bengiuenuntur alique aque. sed ille sunt amare. que significāt delicias huius mundi. Sed reuera h̄mōi delitie sunt valde amare oī homini habētū gustū bene dispositū. Et de hoc figura legit Exo. xv. vbi dicitur qz cum filij israel post trāsitū maris rubi venisset in Marath. Non poterant bibere aquas de Marath eo qz essent amare. Sed quid ē qz helyas veniens in sareptam pascitur a muliere illius civitatis. nisi qz omnis regens in anima ⁊ accedens cum omni fiducia ad dei genitricē pascitur ab ea. reficit tanq̄ a genitricē elemosinaria regis gl̄ia: q̄ nihil vult dare quod non transeat per manus illius. Accedamus ḡ fiducialit̄ ad eā ⁊ dicam⁹ ei. Mulier da nobis bibere: similiter et bucellā panis. Pater ḡ ex dictis quō s̄go maria coronata fuit rosa pietatis. Ob cuius rose ⁊ coronationis reuerentiam p̄ntemus eidez semel angelicū eulogium. Quod vbi mēte deuota fecerim⁹ impetrabit nō dubito coronā glōrie de rosis q̄ nunq̄ veterascunt. **C** Postq̄ ostensum quō dei mat̄ alina coronata fuit rosa pietat⁹ cō

De rosa pietatis.

lequenter videndum est quo nā pacto ad instar illius poterimus coronare alas nras pdicta rosa pietatis. p q̄ aduertēdū q̄ i hmoi rosa pietatis seu elemosine sunt tria pulcherrima folia s̄z tres cōditiones ipsi⁹ pietatis que sunt. Necessitas.

Utilitas.

¶ p̄mū iatq; foliū pdicte rose pietatis vocat necessitas. Circa qd̄ q̄rit. Utrū dare elemosinā casu d̄ sub p̄cepto. Ad hoc dubiū respondet br̄s Tho. ij. q. xxxij. art. v. q̄ circa hoc op⁹ est p̄siderare duo. Unū ex pte accipientis elemosinā: aliū hō ex parte dantis. Ex pte qd̄ accipientis. op̄z p̄siderare si sit extrema necessitate. vel si appareat i eo signa p̄babilia extreme necessitatis future si non cito succurrat ei ab eo q̄ p̄t: vt cū q̄s videt alios ipotētes ad bādū: aut pigros ⁊ inolitarios ad subueniēdū pauperi i tali necessitate p̄stituro. Et tūc q̄ p̄t ⁊ scit nec tñ curat subuenire pauperi i tali casu mortaliter peccat. Nec expectāda ē extrema necessitas simplr: q̄ tūc forte nō possz iuuari nec reuelari natura iā fame aut siti p̄supta. Q̄ s̄ i dicto casu sciēs ⁊ potēs teneat sub pena peti mortalis dare elemosinā idigēti. p̄z multiplici auctē. ⁊ p̄rio auctē veteri legis. Aut ei dñs de ueronomij. xv. Nō deerit pauperes i terra habitatiōis tue. id̄: circo ego sc̄p̄io tibi vt apias manū fratri tuo egēo ⁊ paupi q̄ recūsit i s̄tra. itē eckl. iij. v̄ sic. fili elemosinā paupis ne defraudes ⁊ oculos tuos ne trāsuertas paupē aiām esuriētē ne despe xer ⁊ nō

exalpes pauperē in inopia sua. ¶ Sc̄do hoc idē p̄positū pbatur aucto. legis gr̄e. v̄t ei xp̄s luc. xj. Qd̄ sup̄est dare elemosinā. v̄n̄ glo. ord. sup̄ illo h̄bo sup̄est v̄t. Qd̄ necessario victuri ⁊ vestimēto sup̄est dare elemosinā. Ex q̄ p̄z q̄ nō solū tenemur dare cibū ⁊ potū necessitate patit. circa talia/ v̄ez ē v̄t v̄stimētū. s̄m q̄ p̄cept⁹ Joh̄s. bap. iudeis ab eo q̄rētib⁹ qd̄ facturi essent vt penas etnas euaderēt. su p̄ q̄ d̄ hiero. q̄ q̄cqd̄ hūano v̄luti necessariū ē. p̄ vna tunica h̄ndūz ē ⁊ totū residuū sup̄fluū est: ⁊ pauperib⁹ largiēdū ē. ¶ Tertio hoc idē pbat auctē leḡ eccl̄iasticē. v̄t ei hiero. ⁊ recitat i decret⁹ di. xij. in p̄ncipio. S. ordinād⁹. Aliena laquit rapē p̄uicif q̄ vltra sibi necessaria retinē pbat. Idē h̄f. xvj. q. j. decie. Itē v̄t Amb. ⁊ recitat di. xlyij. s̄c̄ h̄ij q̄ min⁹ p̄cti ē auferre h̄nti q̄ denegare idigēti. i hoc ē casu h̄z locū h̄b̄s eiusd̄ amb. ⁊ recitat dist. xcyj. p̄lce. vbi ait. p̄lce fame moriētē q̄ si nō paup̄ sit occidisti. Itē ē de restitutiōe spolia. c. sepe. v̄ sic. Non multū interest q̄ ad piculū aie iuste detinere: ⁊ alienū iuadē. Itē aug. ad ffes i eremo. f. xxxj. q̄ l̄titulaf de fallacia m̄sdi v̄t q̄ paupib⁹ nō dare tulisse ē. Itē hie. iij. p̄re epl̄az suaz. epl̄a. lxxv. Nō inq̄t se excusans dicat. Non h̄eo qd̄ paup̄i f̄ri tribnā. Si vestimētū v̄l aliqd̄ vltra extremā possides necessitate: ⁊ paup̄i idigēti nō s̄uenis fures ⁊ latro. Sum⁹ silq̄ dilectissimi i reb⁹ sp̄alib⁹ solū disp̄satores et non possessores. Si qd̄ sup̄fluū q̄ frat̄ exeat possideam⁹/ furamur. Deuile in sofa. Itē Ste. homil. xl. vbi exponit euangeliū de d̄no

Sermo decimus octauus.

re epulæ, dicit q̄ diues epulo nō
resp̄nditur abtulisse aliena sed
nō dedisse pp̄tia. Et post pauca.
Diues inq̄ iste nō iō punitus est
q̄ aliena rapuit sed q̄ sua nō de-
dit. Ecce q̄ pulchre i eadē cōue-
niunt sententiā quattuor ecclesie
doctores ⁊ defensores q̄s imitās
br̄s Tho. vbi. s̄. Et datōne ele-
mosine in casu cadē sub p̄cepto.
¶ Quarto idē p̄positū pb̄at au-
ctōitate legis ciuilib. Dicit em̄
lex. Necare. s̄. de agnoscēdis li-
ber̄s parētib⁹: vel patro. q̄ ille ne
carez aliey b̄i q̄ ei alimēta negat.
¶ Secō in datōne elemosine opoz-
tet aliud p̄siderare q̄ se tenet ex-
pre dantis. Cōsiderāda nēpe est
e⁹ facultas. Si em̄ sup̄flua h̄z et
expre accipietis imineat necessi-
tas nō prius exposito. tunc tene-
tur ⁊ obligat̄ sub pena pcti mor-
talis dare vt p̄batū est multipli-
citer. Si aut̄ sup̄flua nō h̄z. s̄z tm̄
q̄tū req̄rit̄ ad suā ⁊ suorū sustēta-
tionē. siue ēt ad decētē ⁊ modera-
tā sui stat⁹ p̄seruationē. tūc nō te-
net̄. s̄z p̄fecto multi ecclie p̄lati ⁊
s̄it̄ nobiles h̄m⁹ s̄cl̄i plerūq̄ i hoc
se turp̄i decipit̄ q̄ accipietes q̄d
credūt sibi suffragari. ⁊ nō q̄ s̄ se
est. formāt sibi largaz p̄clām et
h̄ites familiā multā nimis ⁊ in-
clinatā eq̄aturā. dicūt non exce-
dere decētā sui stat⁹: allegantes
excusatiōes i pctis. q̄ tales ⁊ ta-
les ita faciūt cū tñ forte nō tātis
abūdēt ⁊ ita pleriq̄ eoz p̄mittūt
paupes p̄ire fame aut saltē penu-
riā mita pati. q̄s resp̄hēdēsber. i
li. de sc̄a quer̄siōe regulariū. ca.
xviij. Et q̄ res paupū n̄ paupib⁹
dare. p̄ sacrilegij crimē esse dino-
scit̄. sane p̄c̄nōmia paupū sacul-
tates sūt eccliaz ⁊ sacrilegā eis

crudelitate subripit̄ q̄cqd̄ sibi mi-
nistri ⁊ disp̄satores nō vtq̄ dñs
vlt̄ra victiū vestitū accipit̄. hec
ille. p̄z s̄ ex dictis q̄n dare eleos̄i-
nā cadat sub p̄cepto. ⁊ q̄n non.
¶ Scdm̄ foliū rose pietatis dicit̄
vtilitas. h̄o em̄ se ex exercēs i opi-
b⁹ pietatis multam vtilitatē in-
de sibi acq̄rit̄ p̄cipue āt̄ triplicē.
¶ P̄tia igit̄ vtilitas ide pueniēs
b̄i remissio pctōy. dare inq̄t̄ X̄ps
elemosinā ⁊ ecce oīa mūda sunt
vobis. s̄z q̄d est h̄re oīa munda
nisi h̄re oīz pctōy remissione per
sp̄s̄cti gr̄az q̄ mūdat̄ p̄claz. Itē
ecclie. iij. Et q̄ ignē ardentē exin-
guit aq̄. i. cupiscētā carnalē ex-
terminat aq̄ lachrymaz. ⁊ eleos̄i-
sina resistit pctis. Et h̄c b̄i Et ele-
mosina pctis resistit. q̄n q̄dē ipsa
rotalit̄ illa eneruat ⁊ euacuat. itē
de pe. di. f. medicamētū b̄i q̄ ma-
gnū medicamētū s̄ morbū aie ē
elemosina. Nā sicut in p̄fectione
medicinali ex plurib⁹ herbis p̄fe-
cta vna illarū est p̄stātor ⁊ dñan-
tor. Ita ⁊ in remissōe pctōy ele-
mosina b̄i dñari p̄ncipari. pp̄tia
ea Dan. iij. legit̄ q̄ daniel dixit
regi Nabuchodonosor rex consti-
tū mēi placeat tibi. pctā tua ele-
mosinis redime. Cū ad hoc p̄po-
sitū loq̄ns Amb. li. de helya ⁊ re-
iunio. c. xx. dicit sic. h̄em⁹ plura
subsīdia q̄b⁹ pctā n̄fa redimam⁹
pecuniā habes redime pctm̄ tu-
uz. Nō venalis ē dñs tui ip̄e ve-
nalis es. pctis tuis vendidat⁹ es.
redie te opib⁹ tuis/redie te pecu-
nia tua/vilis pecunia: sed p̄ciosā
mīa. eleos̄ina inq̄t̄ Thob. a pctō
libat̄ eius dē. xij. c. ⁊ sapiēs puer.
xij. Redēptio viri diuīte eius. ⁊
dñs luc. xvj. facite inq̄t̄ vobis am-
cos de māmōna ligat̄. hec ille.

De rosa pietatis.

¶ Scba vtilitas pueniēs ex elemosinarū largitione dicit spaliū largitio. Qui em̄ misericordes sūt ad paupes sustentant etiā a deo spaliter in hoc mūdo ⁊ pmuniter plus ab eo recipiūt q̄ paupibus largiāt. Propterea puer. xix. dicit q̄ fenerat dño q̄ miseret pauper⁹ et vicisitudine in suā reddet ei. i. remunerabit ab eo: ⁊ etiā spalit̄ in pñti. O q̄ bonū igit̄ est: ⁊ vtilē miām impendere pauperi ppter deū ⁊ nō ppter amorē carnalē sicut pleriq; diuites faciūt: q̄ solēt dare munuscula paupib⁹ puillis vt eas decipiāt/sicut faciebat q̄dā vir nobilis et diues quē aliqui noui qui ppe domū suā faciebat educari quandā iuuenēculā etatis ferme. x. annoꝝ pulchrā valde: vt ea abuteretur in futurū vt ferebat. O dānabilis ⁊ execrabilis miā: q̄ nō pp̄ deū: sed ꝑ eū. Non sic egit br̄is nicolaus circa tres puellas. ⁊c. Sed ad ppositum redeūtes dico q̄ qui pi⁹ est ad pauperes iterdū dicit̄ eo nesciēte vñ Augu. homil. xxxix. cuiuslibet tale loquit̄ dicēs. ecce veniet tibi pluuia añq̄ roges: descendet vber ⁊ ras nocte dū stertis. Dñā adhuc i lecto es ex pcepto vigilat dies excubāt elementa: ⁊ fruct⁹ re nesciēte effundunt. hec tibi. hoc ēt ppositū pbāt pene ism̄te hystorie ⁊ exēpla/sicut p̄t̄ de muliere vidua cui⁹ lechit⁹ olei nō est: imunit⁹ neq; hydria farie: postq̄ pauit heliā ppherā. Donec dñs de dit pluuia sup̄ terrā. iij. Re. xvij. Refert et̄ petr⁹ dānian⁹ in qdā sermone de quodā sancto eho qui cū valde sitiret: pcepit picerne sue vt vini afferret. Qd̄ cū fecisset mox affuit: affuit pauper qui cuz

ol instantia petijt poculū sibi dari. Cū q̄ ep̄s totū sibi dedisset: pcepit picerne vt itez rediret ⁊ vini sibi vt pu⁹ afferret. R̄didit autē suus nihil omnino in vase reliquisse neq; in illo loco aliud vini repari posse. Tādē autē vict⁹ impio ep̄i ad vasculū redijt et mox ip̄m plenū mero delicato repperit. valeret et̄ de quodā abbate qui vade cū piebat edere de p̄da. Cūq; famul⁹ eius vnā cōparasset multo p̄tior: vñ. x. solidoz̄ parissentū: eā sibi parari iussit. Qua ad eū parata ⁊ sup̄ mensam iam posita ecce paup̄ ad ianuā stetit petens illā escā delicatā sibi dari: iuber̄ abbas vt sibi def. Qua gratiose accepta paup̄ cū esca in sublime se extulit: ⁊ cellū cūctis vidētib⁹ q̄aderant itrauit. Et quo p̄t̄ q̄ qd̄ indigētib⁹ dat̄ nō pd̄t: s̄ deo transmūtāt. ⁊ qd̄ i s̄m̄tū pauper⁹ collocam⁹ i celo repōim⁹. hec pe.

¶ Tertia vtilitas pueniens ex elemosinarū collatione et operū pietatē adimpletione dicit̄ adeptio celestis. Qui em̄ pi⁹ sunt ad pauperes pmuniter bñ moriuntur ⁊ catholice decessūt. Vñ Aug. ad fr̄es in eremo. s̄. xliiij. q̄ innuclat de pietate. Nunq̄ inq̄t recordeo me legisse mala morte perijisse illū q̄ libeter i hac vita opa charitatis vel pietatē voluerit exercere. Iy em̄ multos itercessores pius hō. Impossibile est autē vt pieces multoz̄ nō exaudiant. hec ille. S̄z q̄ sunt hi itercessores multū. Profecto sunt sc̄i in quoz̄ reuerētā pi⁹ hō largit⁹ est munera paupib⁹. Solēt em̄ paupes petē elemosinā ob reuerētā aliquoz̄ setoz̄/vñ ob reuerētā br̄i s̄gi nis. alius beati Jacobi: alii beati

Sermo Decimus Octauus.

Nicolaus: et hmoi. Cū ḡ quis mouetur ad dādū paupī cū audit eū ob reuerētiā alicui? icti pete que ipe i reuerētia hz: talis ictus ipā lit orabit p eo in mortis articulo.

¶ Tertiū solū rose pietatis seu elemosine dicit qualitas. Nō em̄ quelibet elemosina ē grata deo: et facienti meritoria: sed tantū illa que cū debitis sit circūstātijs. Unde extra de collusiōe detegēda. c. scripta in glo. dicitur q̄ qui dā vir sapiens dixit Johanni an dree q̄ de? nō ē remunerator nominū sed aduerbiorū. q. d. q. de? nō remunerat bonū qd̄ sit nisi bñ fiat. Est ergo circa hoc solū notandū q̄ elemosina debet habere tres pulchras qualitates: scilicet conditiones.

¶ Prima igitur q̄litas seu conditio elemosine ē q̄ fiat ex magna affectiōe. Nō em̄ de? considerat quid fiat: sed quo animo fiat: vt habet. xv. q. vi. c. i. qd̄ incipit. Si q̄nq; plus sine. Scriptū est enim Gen. iij. q̄ respexit dñs ad Abel et ad munera ei?. per qd̄ dat̄ itel ligi q̄ de? pl? ponderat affectū q̄ effectū: et pl? respicit ad intentionē q̄ ad dationē. Un̄ Aug. in li. de vera et falsa pnia. c. xv. In iudicio inquit cordis considerāda est elemosina tribuentis. Nec iā considerandū est q̄tum: sed quomente: qua affectiōe dat̄ qd̄ pōt. Vidua enim duobus que habuit larga ministris: plus omnib? ministris. hec ille. Itē ad idē ppositū loquēs. Amb. li. p̄io d̄ officijs. c. xxx. dicit sic. Affect? tu? operi tuo nomen imponit. Et paucis interiectis. Affect? diuitem collationem: aut pauperē facit: et precū reb? i pōit. hec ibi. Patet ergo q̄ vetu

la paupcula offerēs cādēlā in ecclesia: aut dans potū aque frigide de paupī: ex magno affectu: dolens q̄ nō habet unde pl? det. pl? meret̄ q̄ dices qui multa et magna dat: sed cuz remisso affectu.

¶ Scda qualitas seu cōditio elemosine est q̄ fiat ppter debitū finem. i. ppter deū placādū q̄ iratus erat ppter q̄missā pctā. In cuius figura legit. j. Reg. xxv. q̄ Abigail vxor Nabal vidēs q̄ rex dauid eēt q̄mor? in ira aduer? ipm̄ Nabal ppter ingratitudinē et auaritiā suā: eo scz q̄ suis dauid nolueret dare alimenta: sed cū rubore eos remisisset: clam ipā curris obuiā ipsi dauid cū copia alimentorum: et sic placuit irā ei?: cū tñ q̄ pposuisset delere ipm̄ Nabal et vniuersam domū ei?. Ad ppositū rex Dauid q̄ in figura pcessit ipm̄: ipm̄ dñm ligē. Qui vidēs la gratitudinē multoz hoiz auarorū et usurarioz refusātū elemosinā suis suis: et qd̄ deteri? est iniuriāntū eis multiplicē: vtpote vocādo eos cognos et bilistros: sepe irascit̄ et tales: et vniuersam familiā suā. Un̄ Amb. li. iij. de offic. c. vij. Canes an̄ mensam ipastos eēt nō patimur: et hoies extrudim? In illo ḡ calu vxor: et theologos pōt inuito et illico marito facere moderatas elemosinas. i. ad deum placādū aut sibi aut viro suo. Nō est ḡ elemosina faciēda ppter laudē hoiz: q̄ tales recipiūt mercedē suā i pñi. Mar. vij. l. pp̄ deū q̄ hoc iubet: et vt p̄pici? sit pctis elemosinas faciētū. itē p̄ licite p̄lā fieri vt. i. vidētes puocent ad s̄tragēdū. Ancti vq; et mādauit de? de pximo suo. Ecclesia. xvij. ¶ Tertia qualitas elemosine est

De rosa liberalitatis.

q̄ stat cū dolore de peccatis: & cū p̄-
posito emendandi vitā suā in futu-
rū. Et p̄p̄ta nōnulli osculant ele-
mosinā quā daturū sunt alij pecc^o
p̄cunū/alij dicit/orate p̄ me/ & si
milia. Et hoc rōnabiliter faciunt
q̄ vt h̄f. xiiij. q. v. c. scriptū. Deo
nō placet elemosina cū scelere p̄-
mixta. & Aug. in Enchiridion. c.
lxviiij. Qui sceleratissime inquit
vitū nec curat salē vitā moresq̄
corrige/ & iter ip̄a faciora & flagi-
na sua elemosinas fr̄q̄ntare nō ces-
sant/ frustra sibi id blādūnt/ qm̄
dñs ait. Date elemosinas & ecce
otia mōda sunt vobis. Tales h̄e-
pe se fallunt/ cū p̄ elemosinas cri-
stimāt ipunitatē se emē facinorū
suorū i ip̄is p̄manendo. hec ille.
Fr̄e idē Aug. homil. xiiij. Vocat
tales corruptores die iusticie q̄
tū i ip̄is ē. d̄et sic. Elemosine illis
plunt q̄ vitā mutauit. Das em̄
p̄p̄o egētū: vt peccā tua p̄terita re-
dimas. Nā si tō illi das vt liceat
sp̄ tibi ipune peccare: nō xpm̄ pa-
scis/ s̄ iudicē corrūpe satagis. hec
ille. Studet̄m̄ q̄ chariss̄i deū pla-
care m̄erib⁹ sicut aiebat Jacob
de Saul fr̄e suo: & illi offeramus
corde cōp̄ucto de bonis illis q̄ de
manu ei⁹ accepim⁹ ip̄a iter man⁹
paup̄ū reponētēs. Sicuti ad dei
laudē cordabim⁹ aiss̄ n̄as rosa
pietas & elemosine q̄s ip̄e tandē
cordabit spero cū angelis Quorū
participationē nobis p̄cedat. &c.
¶ Ser. xix. De rosa liberalitatis.

Oronemus nos ro-
sis. Sapientie. ij.
¶ Decia octaua ro-
sa corone sp̄ualis: v̄
rosa liberalitatis: q̄
recte seq̄t ad rosam
pietatis seu elemosine: q̄ v̄traq̄ p̄si-

lit circa dispensationē bonorū t̄p̄a-
lū i v̄^o bonos. S̄z q̄ elemosina
ē cōior & v̄sitationi nōie: ideo ra-
tōdabiliter p̄cedit hanc rosā. Hac
aut̄ rosa insignita & cordata fuit h̄
go maria: cui⁹ liberalitas mult⁹ re-
b⁹ cōparatur & signanter trib⁹.
¶ P̄rio igit̄ p̄parat̄ sol. nā sicut
sol oūt sup̄ bonos & malos vt h̄f
Math. v. Ita & liberalitas maria
oūt et lucet sup̄ bonos eos i gr̄a
& statu bono p̄egēdo & custodiē-
do. Itē lucet sup̄ malos: eos ad
bonū attrahendo & alliciēdo. Cū
Ber. f. xcvij. h̄go inq̄t mariave-
lut alit̄z solē idm̄ q̄ sicut ille su-
p̄ bonos & malos oūt ita & ip̄a oūt
b⁹ exorabile & clementissimā se ex-
ponit oīmq̄ necessitates āplūssio
qdā mys̄at affectu. Itē idē ibidē.
Cōpiosissima charitate h̄go ma-
ria sapientib⁹: & insipientib⁹ debitticē
se fecit oib⁹ m̄le sinū aperit: vt de
plenitudine ei⁹ accipiāt vniuersi:
captiū redēptionē: eger curatio-
nē: tristis p̄solationē: peccā veniā:
iust⁹ gr̄am/ āgel⁹ letitiā tota dem̄
q̄ trinitas gloriā: filij plona car-
nis s̄baz vt nō sit q̄ se abscondat
calore ei⁹ putas ne ip̄a amicitia
est sole. ¶ Secūdo liberalitas mar-
rie p̄parat̄ mulieri forti & libalib⁹
q̄ puer. vlti. Manū suā apuit im-
opi: & palmas suas extendit ad
paup̄erē. i q̄s igit̄ h̄bia liberalitas
dine marie tripl̄ declarat. P̄rio
qdē q̄ h̄z manū aptā. secūdo q̄ h̄z
brachia extēsa ad paupes. tertio
q̄ h̄z manū elemosinis & bōis ples-
nā ad dādū. nulla ei⁹ esset la⁹ mu-
lieri libali: si manū reneneret ap-
tā: & brachij extēnsū: & ip̄a manū
vacuā ostēderet. Br̄a igit̄ maria
a deo libalis est: q̄ dat facili⁹ & iō
tenet manū aptā. Itē q̄ dat pete-

Sermo decimus nonus.

seueranter: & iō hz brachia exten-
sa. Item q̄ dar abundantanter quia
habet manum elemosinus & the-
sauris gratie plenam.

Tertio liberalitas marie ppa-
rat optime matri. Solēt em̄ ma-
tres eē liberales ad filios suos:
sic & maria ad suos famulos: q̄-
b̄ iperat q̄tuor bona. p̄tio qui
dē si pū fuerint lubuci et carna-
les atq; rerū nociuaz amatores
tanq̄ pia m̄ iperat eis sincerā
charitatē. Jō in signū hui⁹ eccl̄.
xxiii. vocat se matrē dilectōis.
Pulchra autē dilectio ē dilectio
dei & primi. ois aut̄ alta turpis
est & nociua. Secō si pū fuerint
supbi & arrogātes eis iperat do-
nū timoris. s̄ diuini iudicij: mor-
tis & supplicij ifernalis: vt sic hu-
milient. Jō vocat se m̄rem tior̄
scz casti. Tertio si fuerint pū im-
beciles & ignari: iperat eis lumē
de cognitōis: vt scz videāt que
agēda sunt & q̄ caueda. Ideo vo-
cat se matrē agnitionis. Quarto
si tales fuerint pū in peccatu ad
despandū: siue pp̄ multitudinē
aut enormitate scelerum siue ex
alia cā. Impetrat eis sp̄ de dei
m̄ia & pctōz indulgētia: vt sic re-
leuet: & fiducia sumāt. Jō vocat
se matrē sc̄e spei. B̄ h̄ de se ip̄a
loquit dicit. vbi. 3. Ego m̄ pul-
chre dilectōis & timoris & agni-
tionis & sc̄e spei. Sed qz q̄ dicta
sunt de liberalitate virgis glori-
se pauca videntur: et breuia re-
spectu eoz q̄ de ea dicta sunt in
p̄cedētib⁹ s̄mōib⁹. Jō dilorando
materiā possum⁹ iterū notare q̄
rosa liberalitatis q̄ coronata fuit
iō ergo maria habuit multa & pul-
cherrima folia ip̄am ornātia s̄m̄
q̄ sunt multe pulchre circūstātie

quas habuit & habet liberalitas
eiusdem virginis.

Primū igit̄ foliū rose liberali-
tatis dei genitricis marie: b̄ q̄
Si ergo q̄rat. Q̄ ostēdit maria
suā liberalitatē & magnificentiā
R̄siderur q̄ in p̄sti tpe. & nō in eo
q̄ se q̄t mortē: & hoc q̄t ad eos
qui decedūt in pctō mortali: qui-
bus nullomō suffragat̄ hec s̄rgo
p̄ssima. Qui immo si ad danna-
tos diffinitue exēdere vellet su-
am liberalitatem p̄ eis interce-
dendo. Iudex et diceret. ill̄ hie
re. vii. Tu supple m̄ noli otare
p̄ p̄lo hoc nec assumes pro eis
laudē & oronē: & nō obstitas mi-
hi: qz nō exaudis te. Reprobāda
ē est falsa crudelitas nōnullorū
dicētū q̄ in die iudicij orabit s̄-
go maria p̄ paruulis q̄ decesserūt
absq; baptismo: s̄it & Jo. bap. p̄
illis de terra p̄sbyteri Johānis.
Quē errozē p̄firmare vident̄ pi-
ctozes q̄ depingētes xp̄m in for-
ma iudicis depingūt pariter s̄rgē
nē gloriosam a dextr̄ ei⁹ genua
flectentē: & Joannē a sinistris. s̄
hoc erroneū est & a veritate alienū
maxime cū scribat̄ hierē. xv. Si
steterint moyses et samuel corā
me nō est aia mea ad ppl̄m istuz
Et s̄itis ratio est de ceteris sc̄is.
Hoc em̄ p̄ st̄ati tenendū est: q̄
in inferno nulla est redemptio. Itē
si pro furibus in furando occisis
non est orandum: vt habetur ex-
tra de furtis. c. fures cuius ratio
assignatur in glo. vbi supra eo q̄
q̄tū potest hūanit⁹ coniecturari
cōstat tales decessisse in mortali
culpa. A simili sc̄i nullo mō ora-
bit̄ die iudicij p̄ q̄buscūq; repro-
bis aut dāmnatis. Nō ergo vltz
tunc expectandum est vt mater
i. j.

De rosali liberalitatis.

pietatis super nos extēdat suam liberalitatē: sed q̄diu uiuim⁹ in hac mortali uita eam implorare debemus.

¶ Secundū foliū rose liberalitatis uirginis marie: dicitur ubi. Si ergo querat. Ubinā extēdat maria suā liberalitatē. R̄ndetur q̄ quantū in se est ubiq; terrarū: et nō solū sup terrā. uertētiā in mari. Testes sunt qui suis p̄cibus ⁊ meritis euaserūt multipliciā picula tā in mari q̄ sup terrā. Unde Ber. f. iij. de assūptiōe eiusdē uirginis. Silcat inquit maria tuam uirgo beata: si quis inuocat eam in necessitatibus suis si bi meminerit defuisse. Item ibidem in fine loquens de discentione liberalitatis et misericordie eiusdē uirginis dicit sic. O uirgo benedicta quis misericordie tue longitūdinē et latitudinē sublimitatē ⁊ pfundū queat uestigare: Nam longitudo tue misericordie usq; in diem nouissimum inuocantibus eā subuenit uniuersis. Latitudo eius replet orbēz terrarū: ut tua quoq; misericordia plena sit omnis terra. Sic ⁊ sublimitas eius inuenit superne ciuitatē ⁊ re-stauratiōē. Et pfundū eius sedentib⁹ in tenebris ⁊ ymbra mortis obtinuit redemptionē. hec ille. Patet ergo q̄ diffusa sit liberalitas diue Marie.

¶ Tertiu foliū rose liberalitatis huius uirginis: dicitur quibus. Si ergo queratur. Quib⁹ impartitur maria suā liberalitatē. Respondet q̄ quantū est ex se oib⁹. Nam sicut dicit deuotus Bern. f. ij. in festo pentheco. ad beatā uirginē sicut ad mediu: sicut ad archangeli dei: sicut ad rerum cau-

sam: sicut ad negociū seculorum respiciūt: ⁊ qui in celo sunt ut resarciant: ⁊ q̄ in inferno eripiūtur ⁊ q̄ nos p̄cellerūt: ut p̄phete fideles inueniantur: ⁊ qui nos sum⁹ ut saluemur: ⁊ qui nos sequuntur ⁊ nati natoꝝ: ⁊ qui nascunt ab illis ut glorificent. hec ille. Ecce q̄ ampla est marie liberalitas: ita ut nō sit q̄ se abscondat a calore eius. Sp̄aliter autē ostēdit maria suā liberalitatē super famulos suos peis filiū suū iugiter de p̄cādo: et iō despere nullo pacto debent de dei misericordia. Quidē Bern. sup Misus est. O p̄ctōr ad filiū dei non audes accedere: Uade ad matrē p̄ctōꝝ: ⁊ ostēde ei tua facinora: ⁊ ipsa ostēdet p̄ te filiū peccatōꝝ et uerba ⁊ filius ostēdet patri lasus et uulnera. pater nō negabit filio postulanti: ⁊ filius non negabit matri interpellanti: ⁊ pia mater non negabit peccatōꝝ ploranti. hec ille. Accedam⁹ ergo charissimi ab omni fiducia ad dñam tā liberā: ad magistrāz tam sapientē: ad reginam tā potentē: ad aduocatam tam diligētem: ad mediatricē tā congruentem: ad matrē tam piā nec spero nobis deerit in omni tribulatiōe nostra. De cui⁹ liberalitate figura legitur. iij. Reg. x. de regina saba que audita sapientia Salomonis uenit ad eum cum apparatu multo et diuitiis: camelis portantib⁹ aromata multa ⁊ aurū infinitū nimis: ⁊ gemmas preciosas. Non sunt allata ultra aromata tā multa q̄ ea q̄ dedit regi na saba regi Salomoni Decibi. Ad propositum regina saba prefigurauit beatā uirginē. Cum quia ytraq; mulier: sed illa corru-

Sermo decimus nonus.

rupta. hec autē hō intacta. Tū
q̄ vtraq̄ regia. sed illa hominū
de saba tm̄. hec autē angelorū q̄ ho-
minū vniuersorū. tū q̄ vtraq̄ po-
tēs & diues: s̄ illa in diuīstis tēpo-
ralib⁹. hec autē in thesauris spirita-
lib⁹ ḡfaz. s̄ & h̄ritū. Tū q̄ vtra-
q̄ honorauit regē: s̄ illa regē ter-
renū. hec autē regē celestium vñ
canit ecclia. Ip̄a quē genuit ado-
rauit. Tū q̄ vtraq̄ cupida erat
audire sapiētā regis: s̄ illa regis
Salomōis. hec autē illi⁹ regis qui
dixit s̄ seipso. Ecce plusq̄ salomō
hic. Mat. xij. Nec tm̄ audiuit sa-
piētā ei⁹. q̄ cōmū est bōis & ma-
lis: vñ etiā in corde suo retinuit
Luc. ij. Maria p̄seruabat oīa q̄ba
hec cōferēs in corde suo. Tum q̄
vtraq̄ regē laudauit & magnifica-
uit: s̄ illa regē peccatorē dicendo
Beati viri tui et b̄i sui tui q̄stant
corā te. &c. hec autē regē peccato-
res iustificātē: q̄n̄ d̄r. Magnificat
ala mea d̄n̄s. &c. Tū q̄ vtraq̄ re-
gimbera obtulit: s̄ illa aux̄ aro-
mata & gēmas p̄ciosas. hec autē
ybera de celo plena. Audistis cha-
rissimi vtriusq̄ regē de descriptionē
& vtriusq̄ liberalitatē. Quis dispa-
rē. S̄ p̄ter ea q̄ dicta sunt adhuc
vñ restat dicēdū. Regia et saba
ostēdit suā liberalitatē & magnifi-
cētā tm̄ ad regē salomonē. Sed
hec regia celoz & d̄na angelorū:
nō solū ostēdit suā liberalitatē ad
s̄m̄s oīm̄ regē mō pus̄ expōsto:
vñ etiā ad suos illi⁹. Nō ei legi-
tur regia saba m̄iera dedisse ser-
uis regis salomōis. hec autē regia
h̄ginis multiplicat sp̄ant: m̄iera
ḡfaz & donoz celestium seruis re-
gis et̄ni. Ita vt q̄dāmō possimus
de matre dicere q̄ de filio legit
Jo. i. de plenitudine eius nos oēs

accepim⁹ ḡfaz p̄ ḡra. differenter
tm̄ legit de m̄re & filio. Nā merito
cōdigni nos oēs de plenitudine
ch̄risti accepim⁹. S̄ merito con-
grui de plenitudine h̄ginis matris
accepim⁹. vt ei d̄r. d. i. xij. vltima.
art. vj. null⁹ ali⁹ a x̄po p̄t alteri
mereri p̄mā ḡfaz de cōdigno: sed
b̄n̄. de p̄gruo. S̄ q̄d ē q̄ sequit in
p̄dicta auctoritate ḡram p̄ ḡra:
nisi q̄ maria ex abūdantiua ḡra
nobis meruit de p̄gruo & p̄mā
ḡfaz & illi⁹ augmētū & p̄fectionē.
Ecce ḡfaz p̄ ḡra. O popule ch̄-
ristiane n̄c luce clar⁹ itelligere po-
tas q̄ liberalis et magnifica sit
ch̄ristifera maria ad suos suos.
Q̄ si ad oēs ḡnalit: multo ampli-
us & abūdant⁹ ac p̄fratres sui ro-
sarū: q̄ sicut illi superogāt in sa-
mulatu & p̄uio. Ita & ip̄a vices
cētuplices refūdēdo superogabit
liberalitatē suā ad eos: ita vix pos-
sint tales p̄re: sicut p̄mpli⁹ tra-
ctauit in alio tractatu de eodē ro-
sario titulato. Salute mariam
Quis q̄ mō non amplectet toto
corde deuotū hui⁹ h̄ginis famu-
latū. Quis in ei⁹ p̄fraternitate q̄
de rosario d̄r ascribere nō faciat.
Quis t̄ deuotū & breue atq̄ faci-
le fuitū: huic tante regie & d̄ne
mō denegabit. Accedāt igit̄ re-
ges & p̄p̄: p̄cipes & iudices ter-
re. Iuuenes & virgines: senes c̄-
iuniorib⁹. ad h̄c t̄ sanctā t̄ sa-
lutiferā: t̄ t̄risq̄ p̄rogatiuis do-
tātā p̄fraternitatē: laudaturi no-
mē d̄ni p̄ decātationē ofonis d̄ni
ce: laudaturi demq̄ nomē matris
ei⁹ p̄ decātationē salutaris an-
gelice. Sic ei fabucabunt sibi ser-
tū seu coronā de rosis angelicis
bi suauit̄ redolētibus: & ip̄a vice
versa absq̄ dubio impetrabit eis
i. iij.

De rosa liberalitatis.

coronaz de rosis super celestibus
¶ Postq̄ onū est diffuse quō vir
go maria coronata fuit: 7 ē nūc in
eū rosa liberalitatis: sequenter
ostēdē restat q̄ nā pacto ad istar
illū coronare debem⁹ no sinetip-
fos p̄dicta rosa liberalitatis. Pro
quo est aduertēdū q̄ in dicta rosa
sūt tria pulchra folia que sunt.

Rationabilitas.

Laudabilitas.

Remunerabilitas.

¶ Primū igit̄ foliū rose liberalita-
tis dicit̄ ratioabilitas. Non enim
quibet distributio bonorū suorum
ad liberalitatē ptinet: alias p̄-
gus liberalis eēt: similis q̄ sua dat
meretricib⁹ 7 hīstrib⁹: similit̄
ter 7 qui tactantie 7 humane lau-
dis ḡra distribuit sua. S; solū il-
le liberalis faciter inducend⁹ est
q̄ p̄pter d. bitum finē largit̄ sua.
Unde d̄ virtuoso 7 hō liberali pōt
intelligi illō psalmiste. Dispersit
dedit pauperib⁹: iusticia eius 7c.
Dicit aut̄. Dispersit. i. induerfas
partes sp̄it̄ sue diuisit. Tūc em̄
bōa rationabiliter diuidunt: cum
nō omnia vn̄ sed plurs diuersis
cōcedunt. Itē d̄ dedit: non autēz
d̄ vendidit: aut ad vsurā cōmo-
dauit: s; dedit: q̄ actus vere libe-
ralitatis est dare. Beatius inquit
paul⁹ Act. xx. Magis est dare q̄
accipere. Sed quib⁹ dedit libera-
lis: certe paupib⁹: nō ergo p̄sonis
q̄ nulla re indigēt. Ut enim dicit
Aristo. li. x. ethi. Liberalis dabit
p̄p̄ honestatem: 7 recte: quibus
oportet 7 q̄ oportet. Qui aut̄ re-
pōt̄ liberalis de actu suo bono
ostēditur cum subditur in ps. In-
stitia eius manet in secul⁹ seculi.
Iustitia. i. opus iustum qd̄ fecit i-
bando pauperib⁹: manet in secu-

luz seculi. i. in alio seculo qd̄ succe-
dit huic seculo. Manet i. q̄. i. du-
rat: nō q̄des q̄tū ad actū: s; quātū
ad meritū 7 mercedē. S; foliū q̄-
ris q̄ rōnabilē sint p̄siderāda i a-
ctu liberalitatis. Ad hoc nō egor-
s; Ambro. li. i. de offi. c. xxx. 7 part̄
ter recitat̄ in decretis. di. lxxxvi. nō
satis: dices q̄ p̄fecta liberalitas/
fidei/cā/loco/tpe p̄mēdat. Fide
qd̄ā vt p̄m̄ cepervis circa dome-
sticos fidei. Si d̄s ei culpa tibi ē
si fidelis egeat: si scias cū sine ius-
ptu esse: famē tollerare. erūnā p̄-
peti: q̄ p̄serti egere erubescit. Ta-
lit̄ ad domesticos fidei liberalis
fuit Thobias q̄ d̄t filio suo. vade
7 adduc aliq̄s de tribu nostratis
mētes deū vt epulēt̄ nobiscū. sc̄o
liberalitas cōmēdat cā: vt si in eā
cecidit captiuitat̄ sue: aut filio
rū suoz: aut calūnie: 7 n̄ adiunes.
Tertio loco: vt pote si sit in carce-
re: aut in supplicis p̄p̄ debituz.
Quarto tpe vt pote si tpe afflictio-
nis 7 aduersitat̄ nihil a te repor-
tet. Et infra. Est iquit̄ Ambro. alia
p̄bāda liberalitas vt primos le-
minis tui nō d̄spicias: si illos ege-
re cognoscas. Itē infra Cōsē-
rāda est etiam in largien do etas
atq; debilitas. Nōnūq; etiā h̄cū-
dia: q̄ ingenios p̄dit natales: vt
senib⁹ plus lagiaris: q̄ sibi iam vi-
ctū nequeat querere. Similiter 7
debilitas corporis promptius est
adiunāda. precipue tū si quis ex
diuitiis ceciderit in egestatē: ama-
time sine suo vitio: sed aut latro-
cinis: aut p̄scriptice: aut calūnia
oia que habebat amittit: pulchra
etiā liberalitas in ip̄o paupis da-
to tenere m̄furā: vt ab d̄des pla-
rib⁹ quātū oportet spartiri pegri-
nis nō sup̄fluas sp̄elas. s; copere

Sermo decimus nonus.

les hecota ster id qd dictu est de
Thobias. ponit ambro. vbi supra
Ex his ergo oib⁹ habes luculent
qm liberalitas siue datio magis
fit rationalis: et quando non.

¶ Secudu folii rose liberalitatis
dicitur laudabilitas. hoies em libera
les eo mo quo decet: snt digni lau
de apud ceteros. Unde Boetius
in li. de cōso. philosophie dicit q
largitas q idem est q liberalitas
facit homines claros. i. gratiosos.
et famulos: auaricia vero odiosos
et famulos. Vbi paupes qstuarij: iterdu inter
se pferentes. certe talis est bon⁹
hō: libent ei dat ppter deum: ta
lis aut pessim⁹ auarus est. Nam
cui⁹ extraheretur sāguis de ima
gine crucifixi q̄ posset ab eo ele
mosyna extorqueri. Itēzi laudez
liberalitatis facit q assimilat ho
minē liberale. So qui est maxime
liberalis. Nā vt habetur. Iaco.
j. Dato oib⁹ affluēter et nō. i. ppropat
Sic et hō liberalis dat alijs scdm
facultates suis: alias iputant ne
gligētis ad peccatū. Unde refert
dñs Antho. iij. parte. summe sue
t. v. c. xviij. §. iij. de Tyto. ipa
tore filio Nelpasani i peratoris q
dicebat delitie generis hūani: qz
fuit valde liberalis et hūanus. Et
vna die cū nil dedisset alicui: dixit
baronibus suis. Charissimi hāc
diē pdidim⁹: qz nil boni alicui de
dimus. hec ibi. Et nota q non le
git q iste Tyt⁹ fuerit baptizatus
Si ergo i perator paganus tā li
beralis fuerit ad paupes quātuz
cōfidi dnt principes catholici qui
nō solū deficiūt in hoc q nō dāt p
pria: sūm asubditis auferūt sua
nos spoliantes et excoitantes.

¶ Ternu foliuz rose liberalitatis
dicitur remunerabilitas. Qui enim li

berales sūt et pti ad paupes mul
tipliciter remiserant. Specialit⁹ ad
trib⁹ modis siue in splici statu: vi
delicet vie: moris: et post mortem.
¶ Prio qdē in statu vie. Ecce est
vidua qz fuit liberalis ad helyam
pphetā dādo sibi bucellā panis et
pusillus a q̄ meruit sibi mltiplica
tionē farle et olei. vt nō deficerent
sibi ista tpe famis. iij. Regū. xvij.
Itē resuscitationē filij mortui eius
dē. xvij. Itē thobias qz dabat de
hōis suis e gentib⁹ meruit illumis
nationē sue cecitat⁹: parit et abun
dantiā tēporaliū. Itē nabuchodo
nosor dādo elemosynas dilapata
fuit sententia data. H est sue puni
tōis. Dan. iij. Item qz Rebecha
fuit liberalis dādo potuz a q̄ elie
zer pcuratori Abiahe: similis et
suis camelis meruit despōsari ma
gno patriarce: vj. ysac. Genes.
xxiij. Itē Siego. magn⁹: qz fuit li
beralis ad paupes: et specialiter
ad enz qui apparuit sibi in forma
naufragi: fuit sibi enūciatū qz fu
tur⁹ esset papa. Itē Johānes ele
mosynari⁹ qz dabat abundanter
paupibus: semper plus abunda
bat. Et cum semel in domo nō ha
beret nisi. xx. grossos aduenient
paupi pelemosyna iussit procura
tori illos dari. Sz cū ille ex. xx. re
tinuisset q̄uz nō multo post missa
fuerunt dicto Johanni. xv. milia
florenorum dispensanda pauperi
bus. Quo viso vocauit pcurato
rez suum: et dixit ei. Quare nō des
disti vt tibi mādaueram illos. xx.
grossos pauperi. Ecce enim misit
nobis domin⁹. xv. milia florenor
uz: eo q tantum dedisti. xv. gros
sos. Si dedisses. xx. dominus no
bis misisset. xx. milia florenoruz.
Et ita nocuisti pauperi et nobis.
iij.

De rosa liberalitatis:

Simile ferme historiam refert dñs antho. florēt in scda pte cronice sue. ti. x. c. ix. s. viij. d Epiphania liberalissimo ad pauperes Qui cū qdā die torā pecuniā suā paupib⁹ erogasset: qdā subito adueniēs saculū plenti pecunijs obtulit: et statim discessit. Nec vñ venerit aut q̄ adierit: nisi postea ferri potuit. Preter alit remissionē tēporalē et corporalē: meret etiaz interdū ip̄a liberalitas remissionē spirituale in plenti vez peccatorū remissionē sicut dictū fuit Nabuchodonosor p̄ Daniele. Peccata tua: et s. dñi. iij. Ita si dei illuminationē sicut patet. Act. x. de cornelio centurione. hic ei cū gentilis esset: qz tñ elemosynas magnas faciebat meruit illuminationē fidei apparētē sibi angelorū admonētē: vt p̄ petro ap̄lo mitteret: qui eū doceret viam salutis et qd eū facere oporteret. Ecce quōd liberales ad pauperes remunerantur in vita tripliciter / vez t̄paliter sicut patet d multis: corporaliter sicut patet de thobia: et sp̄saliter sicut patet de cornelio centurione. ¶ Sc̄do liberales remunerantur in morte. Ita vt dicat aug. ad fratres in eremo. ser. vi. in fine q̄ nū q̄ vidit piū hominē mala morte finiri. propterea chuso. sup Mat. homi. lxx. Cōparat liberalitatez et elemosynā oleo: dicens q̄ sicut oleū q̄ inungit aliqd ip̄m lubricū feat Ita iquit oleū mie et liberalitatez lubricū constituit hominē ita vt man⁹ vyab oli facile p̄ lubricitatem effugiat. hoc igit oleo crebro nōs pungamus. hec ille. Qz alit liberales siue ad pauperes siue ad loca sacra aut hmōi remis-

retur a deo in morte. de hoc mte extat histore. Et pilo de qdā rege frācorū q̄ dicebatur dagobert⁹ hic em rex fecerat p̄strui magnifice et cultu regio tres insignes ecclesias vez eccliaz bñi maurici⁹ andegauis: seti martini turonis et bñi dionysij ppz piusius vbi cor p⁹ dicti regis recōdit. Cuz ḡ ad extrema duenisset affuerūt demones aiam ei⁹ rapere volētes pp̄ nōnulla pctā p̄ eū pus cōmissa: q̄ mox affuit maurici⁹ cū illis instrumentis q̄ tenebāt. Sic ei ossis fuit cui dā sc̄to viro i vissōle imaginaria. Itē ferme huic simile legit de buce Normāie cui nomē guillerm⁹ q̄ cōq̄sūt regnū anglie. hic enim guillerm⁹ fecerat cōstrui igētē eccliaz mōasticalē extra muros opipidi cadonien. vbi nūc defecit ei⁹ corp⁹. Cū ḡ ad extrema deduct⁹ esset et demōes vñ i ferret vt atam ei⁹ raperēt: mox affuit beat⁹ stephan⁹ q̄ cū lapidib⁹ fugauit totā illā multitudinē demonū. Similiter legit de karolo magno q̄ fecit edificare insignē ecclesā in p̄p̄stella in honore dñi iacobi: q̄ cuz venisset ad extrema: et bōa ei⁹ ponerent i statera parit et mala ex parte alta et mala sp̄oderarēt bonis: statim affuit beat⁹ iacob⁹ q̄ in parte in q̄ bona reposita erāt: appolluit oēs lapides et cetera bōa q̄ p̄ constructionē dicte ecclesie contulerat i se karol⁹. Et extic bona p̄p̄o derauerūt malis. Sic em ostensū fuit in sp̄u turplo archiepo remiss⁹ ¶ Tertio liberales hoies remittuntur post mortē. Vñ psal. Joctidus homo qui miseretur et p̄mo-

Sermo decimanonus.

dat. i. q̄ hilarit̄ subuenit paupib⁹
q̄ si iurā p̄ hēs cū deo q̄ mltō plu
ra ei dabit: q̄ ip̄e dederit paupi
bus pp̄ est: talis in q̄ hō disponit
smōnes suos in iudicio. hoc autē
erit cū x̄p̄o dicenti vnicuiq̄ tali.
Flurui ⁊ dediti ⁊c. q̄libz r̄h̄debit
⁊ dicit. dñe q̄n te vidi eluricē ⁊ de
di tibi māducare ⁊c. Et x̄p̄s r̄h̄de
debit ⁊ dicit. Q̄b vni ex minimis
ec. Ecce quō hō liberalis disponit
smōnes suos in iudicio. i. facit ope
ra liberalitatis q̄ dabit sibi mate
riā confident̄ loqui t̄c cū iudice.
Deinde sequit̄ remuneratio cum
subfertur q̄ in eternū nō pmoue
bitur. i. vltra nō erit homo libera
lis in piculo cadēdi per petm̄: si
ue p̄ descendit in infernū. Sed in
memoria et̄na erit iust⁹: ⁊ ab au
ditioe mala non timebit. Auditio
q̄ sit mala erit illa terribilis sentē
tia iudicis ad illiberales ⁊ imule
ricoides hoies. Itē maledicti in
ignē ⁊c. Sz ab auditioe ista mala
nō timebit hō liberalis q̄ secur⁹
erit de sua p̄p̄ta gl̄ia. Quinim
mo gaudebit ⁊ solabitur cuz au
dierit iudicē sibi ⁊ ceter⁹ virtū m̄le
dicē. Venite benedicti p̄ris ⁊c.
O q̄ igitur puocari ⁊ alari debe
m⁹ ad liberaliter largiendū pau
pibus vt inare b̄f̄dictionis par
ticipes eē mereamur. sz forsan di
ces. p̄ bene dicis: sz nō totū be
ne loq̄mini p̄ diuitib⁹ q̄ habēt v̄
dare. Sz nobis pauperib⁹ vix pa
nē ad esum habētib⁹ q̄ pt̄ qualis
liberalitas ad paupes inesse p̄t
aut q̄ m̄la. Sz audi x̄pm. mat. x.
vt solūte ⁊ dicētem. Qui dederit
postū aq̄ fr̄gide nō p̄det mercedē
suā. Ne q̄ sz ab operibus m̄le et
liberalitatis se excusaret addit x̄p̄s
q̄b facillimū ē ⁊ q̄b facillime ha

beri p̄t. Ab aq̄ em̄ habēda null⁹
arceat. Et em̄ p̄hs q̄ cōis est vsus
aq̄rū. Itē addit fr̄gide ne forte
si dixisset callide aliq̄s se excusa
ret ob defectu ignis ⁊ liq̄z. Audi
deniq̄ senecā. li. i. de b̄nf̄ciis dice
tē q̄ nōnūq̄ magis nos obligat q̄
dedit p̄ua magnifice. qui regum
opes eq̄uit alo q̄ exiguis tribuit
sz libēter. Et post pauca. Multo
inqt̄ s̄t⁹ venit q̄b facili q̄ q̄b ex
plena manu venit seu dat. Exi
gus est q̄b in me cōtulit: sz ampli
us nō poterit. hec ille. Patz̄ q̄
null⁹ p̄t ratioabiliter se excusare
qui liberalis esse possit. Q̄ si ad
tantā q̄s deuenit penuriā rerū
tp̄aliuz vt neq̄ minuta habeat q̄
largiri q̄at: tali sufficit p̄p̄rā vo
lūtate ⁊ desiderū p̄i h̄re. Nā vt
et̄ h̄ro. lib. de viduis. Liberalitas
nō cumulatōe patrimonij: sz
largitatis diffinit̄ affectu. Et gre.
li. xix. moral. Nūq̄ inqt̄ est vacua
man⁹ a munere / si archa cordis est
repleta b̄oā volūtate. Itē leo pa
pa in ser. de apparitōe dñi. Nul
li pu⁹ est cen⁹ cui magn⁹ est auic
mus: nec de rei familiaris mēsu
ra: p̄det mod⁹ pietatis. Maior q̄
dē s̄t̄ ip̄endia diuitū ⁊ maiora me
diocrū. Sz nec discrepat fructus
opez vbi nō deest affect⁹: operan
tū. Et post pauca. Semp̄ illi q̄b
largiat̄ occurrit cui b̄f̄ velle non
v̄f̄cit. Sz v̄f̄ digressi sum⁹ redeti
tes. restat exēplo pbare q̄ libera
les remiserāt̄ post mortē. Re
fert em̄ dñs antho. florēt̄ sc̄o
pte cronice sue. ti. xii. c. vi. Sz x̄p̄s
de q̄dā rege q̄ dicebat̄ Oualdus
q̄ cū in vita plurimū liberalis ⁊ lar
gus extitisset: p̄ ei⁹ mortē ⁊ vsq̄
in hodiernū dies: ipsius brachiū
dextrū cū cute ⁊ nervis integrū

De rosa meditationis.

atq; lecorruptuz ostendit in vbe
sabuuch. hecibi. Studeam? q; in
star regis huus liberalitate exer
cere ad pauperes dñi: coronare
nos rosa liberalitatis. vt cū bfece
rim? recipiāt nos in eterna taber
nacula vbi coronabimur rosa glo
rie ⁊ honous. Quā nobis ⁊c.

Sermo. xx. de rosa mediatōis.

Oronemus nos rosis
Sapientie. ff.

Declanona rosa co
roē spūalis dñi rosa me
diationis. Que qdem
rosa cōueniēter se dñtur post rosaz
liberalitatis: quia ex magnā libe
ralitate ⁊ magnificentia procedit
q; aliquis velit se facere mediatō
re pro amico suo apud aliū. Hac
sūt rosa isignita atq; coronata su
it hgo virginiū Maria q; adeo no
b; liberalis exiit vt se fecerit me
diatricē dei ⁊ hominū sū qd; ea
nit ecclesia in p̄sa de assumptōe
eiulde hginis. Salue decus hgi
nuz/mediatrix hoim/salutē puer
pa. Item Ber. sup̄ miss? ē beatam
mediatricē inter solē ⁊ lunā. i. inf
christū ⁊ ecclesiā. Pro q; notandū
est q; ip̄a hgo sanctissima est me
diatrix nra quo ad multa.

Primo qdem est mediatrix no
stre salutis ⁊ redēptōis. Et ratio
ne hui? vocatur mediū terre. Un
de ps. De? rex noster ante secula
supple existēs: ⁊ hoc q̄stum ad di
uinitatem: operat? est. s. ex tēpo
re salutem: vcz humāi generis in
medio terre. i. in vtero matris sue
marie q; est terra. bñdicta de qua
ps. Benedixisti domie terrā tuā
P̄sa enim terra fuit ore dñi ma
ledicta quādo dictū est p̄lo parē
ti. Gen. iij. Maledicta terra i ope
re tuo. De fructu em̄ huius terre

subdit ibi. Spinaz ⁊ tribulos ger
minabit tibi. Sz tra ista hgiālis
fuit p os dñi in spiritu ppheticō s̄
nūciāta bñdicta cū dixit. Benedi
xisti dñe ter. tu. Et demū p gabrie
lē sic salutata ⁊ appellata: cū dix
it ei. Bñdicta tu i mulierib;. De
fructu ei hui? terre loq̄ns helza
beth m̄ Johānis ad Mariā cog
natā suā. Dixit ei. Bñdict? frus
ct? v̄tris tui. Ecce q; diges fue
rūt iste due fr. taz in se/ s̄ in suo
fructu hec est tertia illa bñdicta
in cui? medio. i. v̄to operatus est
rex noster nostraz salutē: et hoc
intellige initiatiue/terminatiue au
tē seu p̄pletive opat? est nostram
salutē in medio terre ad literam.
i. i mōte caluarie d̄ b; vmbilicus
terre habitabilis. Sicut h̄ ad me
diū respiciūt q; in circūferētia ei?
sūt Itē sicut ad solē respiciūt tres
planete sup̄ioris vcz mars/ iupit/
saturñ? ⁊ tres inferiores scz ven?
mercur?/lūa: tāq; ad mediū aq;
illuminant p̄ficiūt ⁊ decoiātur.
Ita ad mariā respiciūt oēs crea
ture tā sup̄iores q; inferiores q; m̄
die tāq; ad mediū a quo post deb
illuminant ⁊ decoiātur p̄ficiūt.
Et hoc est qd; ait deuotus. Ber.
serm. ij. in festo pentecostes. Ad
beatā hginem sicut ad medium
⁊c. Vide in hec eti s̄uone in ter
tio folio rose liberalitatis brē hgi
nis. **S**ecūdo hgo maria ē media
trix nre cōiūctōis ⁊ vniōis. Naz
ip̄a suis meritis s̄ibus dissūctos
⁊ diuisos a deo p̄petis: coniungit ⁊
vnit p ḡfaz cū eo. Prop̄tea de ea
dicere possumus q; de filio loquit
paul? ephe. ij. dicēs q; facit v̄trū
q; vnū. Anū qdēz p amorē ⁊ chari
tate h̄z q̄p̄e x̄ps Jo. xv. oīaz pa
tres ⁊ p̄ creditur? dicens. Rogo v̄

Sermo bigesimus.

ipſi in nobis vni ſint. vni inq̄ ſc̄z
p̄ fidē & charitatē. vt expōit glo.
ordi. Medio itaq̄ hui⁹ mediatri
cis felici fedē copulāt. hūana di-
uini: terrene celeſtib⁹: ima ſūmis.
Et q̄ſi ad hoc ip̄a mediatrix dei
& hoīz p̄parat ſoli. Cañ. vi. Pul-
chra vt ſol ē ſupple maria. Immo
ſſinitas ē ſole pulchrior. Sz qz in
hoc mūdo nihil appet nob⁹ p̄chui
us ſole iō deſcribit p̄chra vt ſol.
Cōgrue aut p̄parat ſoli nō ſolum
rōne pulchritudis. veꝝ etiā rōne
mediatiōis. Nā ſicut ſol vt i pre
dicti ē: ſituaſ in medio planetaz
habēs ſupra ſe tres ſupiores & in
fra ſe tres inferiores. Ita & ip̄a
dei m̄r alma h̄z ſupra ſe tres p̄ſo-
nas in trinitate. & infra ſe tres ſta-
r̄ ſaluādoꝝ q̄ ſūt h̄ḡies cōtinētes
& piugati. Ip̄a aut in medio cōſti-
tuta cōiugit & vnit illos tres ſta-
tus beſſime trinitati. Ecce q̄ſtum
nob⁹ p̄deſt mediatio hui⁹ h̄ḡinis
inē deū & nos. Q̄ ſt milia milium
hoīm in abyſſū iferni deſcēderēt:
p̄ter eos q̄ in effectu illic ſc̄dēt ſit:
ſi nō iter eos & filiū ſuū indicē me-
diatricē ſe p̄ſtitueret pia m̄r ma-
ria quaſi nos ab eius ira p̄tegere
volēs motē pie matris q̄ vidēs pa-
trē p̄ mortū aduerſ⁹ filiū deliquen-
tes: aut eū inter brachia protegit
aut vt fugiat & ſe abſcōdat p̄ſulit
donec eū patri recōſiliauerit. pro-
pterea debem⁹ huic mediatrici di-
cere cū deuoto Ber. ſ. lq̄. Per te
acceſſus habemus ad filiū o bene-
dicta inuentrix gratie: genitrix vi-
te: maſ ſalutis. vt per te ſuſcipiat
nos q̄ p̄te datus eſt nobis. Excu-
ſet apud ip̄m integritas tua cul-
p̄ā noſtre corruptiōis & humilitas
tua deo grata: noſtre veniā impe-
tret vniuerſi. Copioſa charitas

tua n̄ſoz cooꝑiat multitudinem
p̄ctōꝝ & ſecūditas tua glorioſa ſecū-
ditate nob⁹ p̄ferat meritoꝝ. hec
ille. ¶ Tertio h̄go hec ſac̄tiſſima
eſt mediatrix n̄ſe iuſtificationis.
Demōēs n̄ſe toto ſtudio n̄ſam
ſalutē iuſtificationē impedire ſata-
gūt: vel ſuis tēptatiōib⁹ nos pul-
ſando & ſepe iſeſtādo/vel a bonis
operib⁹ eos multipliciter impedi-
do: vel a finali p̄ſeuerātia nos re-
trahēdo. Sz quid operatur circa
nos h̄go hec electa. profecto q̄ſ-
tū ē ex p̄te ſui oſa iſta impedi-
ta expellit: & noſtrā iuſtificationē
ipetrat a b̄d̄icto filio ſuo: qui ſo-
lus poteſt facere mūdū de imūdo
p̄cepti ſemine. Quid ei operē in
hoīe p̄ctm̄ p̄ pulchre d̄clarat regi-
us p̄pheta dauid dicēs. poſuiſt
tenebras & facta ē nox. i. pont p̄mi
ſiſti p̄ctā i p̄ſciētia hūana. Que q̄
dē p̄ctā p̄fertiz ſi mortalia fuerit
dicunt⁹ & ſunt tenebre horribiles:
iō ſeq̄tur & facta eſt nox ſc̄z culpe
p̄ carentiā luis gr̄e. & tūc i ip̄a v̄z
nocte elpe p̄tranſibūt om̄s beſtie
ſilue. i. magni demōēs & magnis
& groſſis p̄ctis tēptātes accurrēt
ad miſerā alam tāq̄ ad p̄dā: ſiue
tāq̄ ad cadauer putridū: qz ania
peccatrix tot in ſe habet cadaue-
ra int⁹ latētia q̄ p̄ctā. Et non ſo-
lū magni demones q̄ ſunt crude-
les beſtie & leones in ſilua huius
mūdi latitātes illic accurrūt. veꝝ
etiā minores demōēs de minori-
bus p̄ctis tēptātes. Et hoc eſt q̄ſ
ſubditur. Catuli leonū ad miſerā
ſupple peccatriceꝝ alaz accurrēt
rugientes. i. tēptantes & q̄rentes
eſcā ſibi. i. deſiderātes ibi inuenire
aliq̄ſ peccatū q̄ſ eſt eſca demonū
in qua ſūme delectant⁹. Ecce au-
diſt⁹ quid operē i hoīe p̄ctm̄ q̄ſ

De rosa mediationis.

etiā cuz hoc operent demones et magnū q̄ audite nūc qd̄ op̄e ḡra dei. **Or̄** Iquit psal. ē solid est x̄ps q̄ ē sol iustitie. **or̄** in q̄ ē p̄ ḡram in aīa q̄ pū erat totalit̄ tenebrosa p̄ culpā. **Sz** qd̄ facit iste sol cuz p̄mū incipit. **or̄** in aīa pū peccatrice p̄ ḡraz. **Certe** op̄at̄ ibi tres egregios effect̄. **prim̄** ē q̄ expellit omnē demonū tēptationē. **Et** hoc qd̄ subdit psal. **vbi. 3.** **Et** congregati sūt. **vcz** leōes infernales ad fugiēdū. **ne** retrahendū intra sua latibula inferni. **et** hoc est qd̄ d̄r. **et** cubilib⁹ suis collocabuntur. **l. in** inferno abscondent. **luite** sibi collocant. **3o** nō d̄r psal. **et** in cubilib⁹ suis collocabunt se. **sed** collocabunt velint nolint. **Semp** enī ille bestie **et** leones infernales etiam catulis suis. **appctunt** sup̄ terrā manere. **vt** possint nos ad peccatū trahere **et** iudicare. **Sz** nō sēper exaudiunt nec eoz̄ desiderii s̄ p̄lek. **ecce** p̄m̄ effect̄ quā i recipiēte ḡram opatur d̄s. **Secund̄** effectus hui⁹ iustificationis et noui **or̄** est q̄ redd̄t hoīem expediti **et** p̄opti ad bonā opationē iō subdit psal. **scribit** hō nā sup̄ ple iustificat⁹ **et** a demōib⁹ liberatus ad op⁹ suū. **l. libere** expeditē p̄opte: **faciliter** **et** delectabilit̄: **faciet** amō opa meritoria ex quo scz h̄ p̄sentia veri solis p̄ gratiam. **Terti⁹** effect⁹ hui⁹ iustificationis est q̄ quārtū in se est. **cōseruat** hominē bene opantez vsqz ad finalē p̄sumatiōez. **3o** subdit psal. **Et** ad opationē suā **eribit** sup̄ple hō iustificat⁹ vsqz ad vesperz. **Pro** q̄ est notādū q̄ sunt nōnulli qui **eribit** ad op⁹ suū **et** ad opationē suā bonā **et** sc̄tām mane. **Et** hi sunt qui i iūctute a s̄uelcūt portare iugz

d̄ni. **qz** aliq̄ nō p̄seuerāt. **sz** retrocedūt. **et** cū efficiunt viri p̄ maturā etatē. **euacuāt** q̄ erāt p̄uili. **l. a** se abscūt laudabiles p̄suetudines **et** bonos mores sue iūctur. **Alij** p̄o p̄seuerāt estres de x̄tue i x̄tute **et** de bono i meli⁹ vsqz ad vesperā. **l. vsqz** ad mortē. **et** solisti x̄tuo si sūt. **et** digni et̄na retributiōe. **q̄** scriptū ē mat. **x.** **Qui** p̄seuerauerit vsqz in finē hic salu⁹ erit. **Ut** enim ait aug. **ad** fratres in **remo. f.** **vij.** **q̄** intitulat de p̄seuerātia non est magnū inchoare qd̄ bonū est. **sz** p̄sumare hoc solū p̄fectū ē. **mult** enī magna aggre d̄itur **sz** desicūt in via. **Multi** eribit i defectum **sz** pauci pueniūt ad terrā p̄misitōis. **hec** ille. **Sz** quō h̄c q̄ victa sūt ad p̄positū de mediatione b̄e x̄ginis facit. **Certe** optie. **De** ea nēpe d̄r ber. **f. iij.** in vigilia natiuitatē d̄ni. **q̄** nichil nos de⁹ h̄re voluit: **q̄** p̄ maria man⁹ nō transiret. **q̄** si nichil: **sz** negz ḡram iustificationis possum⁹ h̄re nisi ea mediāte. **Recte** **sz** concluditur q̄ ipsa sit mediatrix n̄re iustificationis. **et** de hac mediatiōe figura legitur. **i. reg. xxv. vbi** d̄r. **q̄** cū Dauid ad modū esset irat⁹ aduersus nabal. **eo** q̄ denegasset panes suis suis cū esset habitās in montib⁹: **desertis** decreuissetqz ip̄m Nabal **ble**re p̄p̄ suā s̄gratitudinē p̄t̄ rōtā domū suā **Abigail** vxor ei⁹ **h̄uit** ip̄m Dauid cū miserib⁹ multis. **sicqz** talit̄ mediantē inter regē et virz suū. **q̄** rex idulst̄ ei reatū suū **Dirictz** ip̄i **Abigail.** **b̄d̄ictz** d̄s d̄s israel **q̄** misit te hodie in occur sū mesi **et** b̄d̄ictz eloquū tuū. **Et** b̄d̄icta tu q̄ **ph̄**buisti hodie ne irē ad s̄guinē **et** r̄l̄c̄cer me de **Nabal.** **nisi** ei cito v̄siles i occur

Sermo vigesimus.

mihi nō remāssisset in domo Na-
bal vsq; ad lucē matutinā min-
gēs ad parietē. Uade ḡ i pace i
domū tuā. Ecce ei audiui voces
tuās honorauit facie tuā. hec ibi
lytrūcare. Ad ppositū Nabal q̄
inter frat̄ stult⁹ hōc q̄ pot⁹ voluit
pplacē vroz sue illicito vs i edē
do de ligno verito q̄ seruare dei
mādatū. Dauid aut̄ rex s̄gr̄ illi
regē cui ola viuūt. hic ḡ dō fuit
valde irat⁹ aduert⁹ ḡz Adā ppt̄
igratitudinē suā. Nō ei bñ reco-
gnouit deī bñficiā sibi collata: vt
pote q̄ eū fecerat de⁹ dignissimā
creaturā diuini hntez sup̄ ceteras
creaturas inferiores. Itē q̄ vestie
rat eū iusticia originali. Itē q̄ po-
tuerit eū loco voluptatis vbi nul-
lā passus fuisset necessitatē. & sic
de alijs. ppt̄ ḡ hmoi mltiplicē in-
gratitudinē ipsi⁹ ade. & pp̄ trans-
gressiōē ei⁹ circa eū vetitū dēre-
uerat de⁹ ipm̄ totalr̄ delē cū tota
posteritate sua. Ita vt diceret.
Penitet me fecisse hōtez: delebo
ḡ eū a facie tre. Sen. vj. Sed de
bonitate dei affuit maria q̄ se me-
diatricē fecit iter deū & gen⁹ hūa-
num. Sed qd̄ est q̄ Abigail mu-
nera obruit regi Dauid nisi q̄
Maria obtulit filiū suū mun⁹ pre-
ciosissimū deo p̄ri i rēplū vsz q̄-
dragessimō die a natiuitate eius
Et sic peccata ē ira dei p̄ris ad-
uert⁹ gen⁹ hūanū medio hū⁹ ḡ-
gis: cui bñdixit dñs mltiplr̄. Ad
quā ē ait. Audiui vocē tuā cū te
supple ācillā meā vocasti & hono-
raui facie tuā i effectū nihil sim-
p̄r tibi deneḡādo. Ecce quō ma-
ria facta ē mediatrix dei & homi-
nū p̄z quō corōauit se rosa media-
tionis. Ut igit̄ iugit̄ mediet̄ inter

nos & iudicē n̄m xpm̄ filiū suū
nō pigeat quē q̄ illi offerre semel
angelicū eulogiū ob reuerētiam
tā vtilis & fidelis mediatiōis. vt
sic p̄ virib⁹ faciam⁹ sibi coronaz
de rosis angelicis: & q̄tum in se
erit impetrabit nobis coronam
de rosis mirificis in celis.

¶ Postq̄ diffuse tractatū ē q̄s
dei genitrix maria coronata fuit
rosa mediatiōis: p̄r ostēdere re-
stat quoniam pacto et nos instar
ill⁹ coronare poterimus pauper-
culas alas n̄ras dicta rosa medi-
atiōis. p̄ q̄ aduertēdū q̄ in predi-
cta rosa sūt tria pulchra folia s̄z
q̄ triplex est meditatio videlicet
Angelicalis.

Ecclēsiasticalis.
Fraternalis.

¶ Prīmū igit̄ foliū hui⁹ rose me-
diatiōis vocatur mediatio an-
gelicalis. Mediant̄ ei sancti dei
angeli inter nos et deū: & hoc tri-
pliciter: vsz custodiendo/deferēdo/
deducendo.

¶ Prīmū igit̄ ipsi angelici sp̄s me-
diāt̄ iter deū & nos fideliter nos
custodiēdo. psal. angelis suis de-
us mādaui de te: vt custodiant
te in orb⁹ vsz tuis. Nā sicut re-
ges et principes hūi⁹ s̄cl̄i h̄nt ali-
quos nobiles iugiter manentes
in curijs suis: & sibi ad mēsas ser-
uientes: siue quocūq; mō famu-
lātes. Itē & alios q̄ presunt pul-
cifs & cōit̄tib⁹. h̄nt deniq; alios
ad custodiā regni & ad p̄lianduz
contra aduersarios quotiens id
opus fuerit/ita & deus rex omp̄s
habet aliquos angelos iugiter
sibi assistentes q̄ non cessant die
ac nocte clamare & dicē sc̄tis: s̄a-
ctus: sc̄tus dñs de⁹ ops: qui eras
& qui est & qui ventur⁹ est. apoc.

De rosa mediatiōis.

tuū. Dañ. viij. milia milia mīstrabāt ei/ & decies cetera milia asstiebat ei. Alios hz q̄s deputat ad custodiēdū regna puicias: cōitantes & puatas plonas sic p̄z dañ. xx. de Sabuele q̄ ibi describit p̄nceps regni p̄laz: & s̄kr Michael ibi notat viij. de p̄mis p̄ncipib⁹. De āgelis aut̄ custodientib⁹ homines in p̄ticulari loquit̄ paul⁹ hebr. j. dicēs. q̄ oēs sūt admīstratorū sp̄s i ministeriū missi. p̄pter eos q̄ hereditatē capiūt salutaris. hz deniq; de⁹ alios āgelos p̄liātes q̄ aereas p̄tates q̄s arcēt a multis malis: & ne tñi noceant hoib⁹ sup̄ terrā: q̄t̄nōcē optāt. Apoc. xij. Factū est plū magnū in celo Michael & angeli ei⁹ plūbant cū diachone. &c. Non debem⁹ desp̄are de adiutorio q̄ astutias & maliciā diaboli: q̄ boni āgeli sp̄ nobis assistūt ad plandū parati q̄ h̄mōi aereas p̄tates: si tñ voluerim⁹ eoz auxiliū iplorare & nos sūe p̄tectiōi p̄mendare. In cui⁹ figura legit̄. iij. Reg. vij. q̄cū rex sirie misisset exercitū magnū ad capiēdū helysē suū dñi. S̄iezi p̄ner ei⁹ hoc vidēs valde timuit. Oravit aut̄ helysē dñz vt ap̄irent̄ oculi sui sui & videret magnalia dei. Q̄d cū factū fuiss̄ aut̄ helysē. respice & vide q̄to plures sunt. p̄ nobis: q̄ cū q̄ nos. Resperit ḡ S̄iezi. & ecce vidit angeloz milia. Nā mōs i quo erat tñc helysē videbat̄ plenus equorū & currū igneorū i circuitu helysē. Applicatio est facilis. O q̄t̄nū ḡt̄ reuereri debem⁹ sc̄dos dei angelos tot et tāta p̄ nobis operātes plū: & q̄ taz solliciti sunt de salute n̄ra: Audite queſo dñz ad v̄s quēq; nostrū loquentē et di-

centē. Exod. xxiij. Ecce ego inq̄mittā angelū meū qui p̄cedat te. & custodiat in via: et introduceat in locū quē p̄parau. Obſua eū & audi vocē eius: nec p̄tendā pu-tes: q̄ nō dimittet te cū peccaueris. Q̄ si audieris vocē ei⁹ et feceris oīa q̄ loq̄r. Inimic⁹ ero inimicis tuis. & affligēs te affligam. p̄cedetq; te: āgel⁹ me⁹ & introduceat te ad amorem ū. & et̄hēi: i p̄p̄e reſeū: chananeūq; & eneū: & Zebuseū: q̄s ego cōterā. hec ibi. Et nota q̄ p̄ predictas gentes intelligūt̄ur demones aduerſantes hominū tā in vita q̄ in morte & p̄cedere eū volētes ne intret i terrā p̄miffionis. i. in celū. Sed ad hos p̄ntēdos dar nobis p̄ſſimū deus nobiles milites regni sui. i. sc̄dos angelos. Ecce quō sc̄ti angelian ter deli & nos mediāt nos v̄biq; & sp̄ custodiēdo. Si ḡ fuerimus semel dānati. q̄d absit. certe nō habebim⁹ materiā plāgēdū nos de deo. neq; de sanctis ei⁹ angelis. ¶ Sc̄do sancti angeli mediāt inter deli & nos/ deferendo: supple oīones n̄ras & q̄cūq; bona facim⁹ in hac mortali vita añ thronū diuine maiestatis s̄z q̄ ait Sabuel ad Thobiam seniozem. Quādo orabas cum lachrymis: & sepeabas mortuos: & derelinq̄bas p̄tā diū tuū & mortuos abscedebas p̄ diē in domo tua/ & nocte sepeliebas eos: ego obtuli oīonē tuam dño. hoc ē orat̄ sacerdos facien dū cū post p̄secrationē iclīmā se deſecat dñm h̄m̄l̄ dicēs. Supplicēs te rogamus oīs de⁹ iube hec supple vota vel sacrificia q̄ tibi offero: p̄ferri p̄ man⁹ san̄cū angeli tui in subl. alt. t. in. &c. Nā vt dicit Aug. li. soliloquoz. c. xxvij.

Sermo bigesimus.

Sæcti angeli nos diligunt p quos
sue ruine scilicet restaurari ex-
pectant. Ideoq; magna cura als
sunt nobis oib; horis & locis suc-
currere necessitati hris & solli-
citi discurretes iter nos & deū ge-
mirantibus atq; suspiria referetes
ad eū vt ipetrāt nobis ppiatio
nē & miam. Ambulāt nobiscū in
oib; vjs nris. itant & exeunt no-
biscū. attēte p siderātes: q̄ pie q̄
honeste medio prauentiois cō-
uersentur: p̄toz studio & deside-
rio q̄ram⁹ regnū dei & iusticiā ei⁹
hec ille. Irē idē Aug. ad frēs in
cremo. f. xlvj. q̄ intulāt de āge-
lis & hospitalitate dicit sic. Ipi sã
eti āgeli sunt p̄s ad fietū cōtri-
tionis: p̄nie & orōnis inducuntur.
Ipi sunt p quos nra facta vel co-
gitata ad celū hilarit̄ portantur.
Ipi sunt frēs nri q̄ valde nos di-
ligunt: nos vtiq; instruit i cōt̄ nos
pregūt nrm aduētū expectātes
ad celū & sedes paradisi p nos re-
pleri affectāt. Ipi sūt scr̄issimi sp̄s
q̄ nobis dormitētib; custodes als
sunt nobis orātib; tripudiātes al-
sistūt. quis q̄ frēs charissimi eos
nō diligeret: quis nō veneret eos q̄
in spectu dei sp̄ assistūt. hec ille.
Ecce q̄ multiplicata bona recipi-
mus ab ipsis sanctis angelis.
¶ Tertio sc̄ti angeli mediāt iter
deū & nos deducendo /supple ani-
mas nras i celū si mō digne sint
illie ascendere. Unde cū psal. pre-
misset de custodia āgeloz: qm̄
angelis suis mandauit. &c. Cōse-
quenter subdit. In manib; porta-
bunt te. i. in celū. Propterea i of-
ficio p mortuis orantes dicimus
ad dñm. Dñe iesu xpe rex glie: li-
bera aias oim fidelitū desiccioz.
&c. Seq̄t. S; signifer sc̄tis Mi-
-

chael repñer eas i lucē sc̄tāz. &c.
Et de hoc hystoria hēm⁹ lu. xvj.
de paupe medico q̄ mortuo ania-
ei⁹ portata ē ab angelis i sinū a-
brahe. per sinū aut̄ abrahe desce-
gnat̄ requies sc̄toz / ad quam mī-
sterio bonoz angeloz deserunt
aie electoz. & q̄ in aere caligino-
so remāserūt multi mali āgeli cū
eos eiecit dñs de celo: q̄ etiā mī-
tur i pedire p̄as aīas de corpib;
exeuntes ne illic ascēdāt. iō boni
angeli eas illic deducētes p̄ian-
tur i h̄mōi malignos sp̄s quos
mirabilr in fugā cōuertūt. Et ad
hoc p̄positū p̄t̄ intelligi illō psal.
Exurgat de⁹. i. Michael q̄ inter-
pratur quis vt deus. Exurgat i-
q̄ in adiutorū aie fidelis in celū
ascendere volētis. Et dissipetur
inimici eius. i. demōes q̄ inimican-
tur & inuidēt felicitati atq; victo-
rie ipsi⁹ michaelis sūt & officio: q̄
est deducē aias sc̄toz in paradī-
sum exultationis et fugiāt q̄ ode-
runt eū a facie ei⁹. Sicut desic-
sum⁹ desiciāt. &c. Et ad hoc p̄po-
sitū p̄t̄ dari in exēplū de ciconijs
de q̄b; meminit Ambro. i exame-
ron li. v. c. xvj. dicēs q̄ cū mutāt
locū aut regionē simul p̄gūt. ita
vt videatur quidā exercit⁹. An-
te eas tñ vadūt cornices: ad eoyt
quā adiuuēta p̄ferre videant̄ et
credant̄ ipsis ciconijs bellātib;
aduersus inimicas aues atq; pa-
p̄ijs piculis aliena bella suscipe-
re. Cui⁹ rei iudiciū est. q̄ tpe quo
ciconie repatriāt nulle cornicule
p̄ tpe vident̄ i locis de q̄b; egres-
se sūt h̄mōi cicōie. postmodū aut̄ te-
rū apparēt cornicule vt p̄ s; iter
eas apparēt nite vlnerate atq; sã
guloletē tāq̄ d̄feretes certū sinū
victorie hite. hec ābr. applicatio

De rosa mediationis.

est facili preter hoc q̄ cornicula
vulnerant in bello Falias aues
cū ciconias p̄cedūt i terrā suam.
Nō em̄ vulnerari p̄nt angeli bo-
ni: a malis in bello q̄d gerūt con-
tra eos cū p̄cedūt ⁊ viā ostendūt
aiab⁹ sc̄lis celū petētib⁹. Ex quo
ḡ ipsi sancti angeli tā multiplici-
ter mediāt inter nos ⁊ iustū deus
valde est vt a nobis multiplici ⁊
frequent̄ honorent. Et hoc est q̄d
ait Ber. super psal. Qui h̄itat. f.
xij. exponens illum s̄sum. Ange-
lis suis mandauit de te vt custo-
di. ⁊c. O ḡ debet tibi o hō hoc s̄-
bū inferre reuerentiā: afferre de-
uotionē ⁊ p̄ferre fiduciā. Reuerē-
tiā quidē p̄ p̄ntia: deuotionem p̄
beniuolētia: fiduciā p̄ custodia.
Cautē ḡ ābula: vt pote cui assūt
āgeli: sicut eis mādatū est in om-
nib⁹ v̄s tuis. In quouis diuerso
rio. In quis angulo: angelo tuo
reuerentiā habe. Tu ne audeas il-
lo p̄ntē q̄d me vidēre nō auderes
hec ille. Et sic p̄z de p̄mo folio.
¶ Scdm̄ foliū rose mediationis
vocat̄ meditatio ecclesiasticis
Mediant enim ecclesiastici viri
inter deū ⁊ populū non quidē na-
tura sicut angeli: sed his tribus
modis videlicet.
Ordine.
Auctoritate.
Intercessione.
¶ Primo q̄dē mediāt ordine seu
dignitate. Xps̄ em̄ simul est rex
⁊ sacerdos. P̄plus aut̄ nullā ha-
rū habet dignitatū. Ecclesiastici ḡ
q̄ sacerdotēs: cōgruo ordine me-
diant inter xpm̄ ⁊ pplm̄. An̄. xij.
q. j. duo sunt: d̄r q̄ clericū sic di-
ci sunt. eo q̄ in sortē dñi appella-
ti sunt. Sed audite queso q̄d di-
cat Ber. ad Eugenij li. ij. Quid

inquit sibi vult q̄ clericis aliud
esse: ⁊ aliū videri volūt. Nempe
habitu milites: q̄stu clericos: ac-
tu neutri exhibent. Nā neq̄ pu-
gnāt vt milites: neq̄ euāgelizāt
vt clericus. Cuius ḡ ordinis sunt
Certe cū vtriusq̄ esse cupiūt: v-
triusq̄ deserūt: vtriusq̄ confundūt.
Unusquisq̄ inq̄t Paul⁹ in ordie
suo resurget. Isti in quo: An q̄ si
ne ordie peccauerūt: sine ordie
p̄būt. At si s̄lime sapiēs de⁹ vera-
cit̄ credit a s̄mo v̄s deosum ni-
hil iordinatū relinq̄re: p̄cor non
alibi ordinados: ḡ vbi n̄l̄ oido
s̄ s̄p̄m̄ h̄or o i h̄itat. hec ille.
¶ Scdo ecclesiastici mediāt iter
de s̄r pplm̄ auctoritate. Ipsi em̄
sunt ianitores celi. Unde ⁊ petro
ait dñs math. xvj. Tibi dabo cla-
ues regni celoz. Et quodcumq̄
solueris sup̄ terrā erit solutū ⁊ in
celis. Qui ḡ vult intrare celū ne-
cessario habet loqui istis ianitori-
bus p̄ sacramentalē cōfessionē.
¶ Tertio ipsi ecclesiastici mediās
itercessione. Ipsi em̄ sunt qui ha-
bēt suis oñibus placare iram
dei aduersus pplm̄. An̄. Jor. ij.
v̄ sic. Inter vestibulū et altare
plorabūt sacerdotes ⁊ m̄str̄ dñi
⁊ dicent. Parce dñe parce populo
tuo ⁊ ne. ⁊c. Propre rea Aug.
psal. xxxvj. dicit q̄ talē opt̄ esse
dñi sacerdotē. vt q̄d popul⁹ p̄ se
apud dñm nō valuerit: ip̄e p̄ po-
pulo mereatur q̄d popoicerit im-
petrare. q̄ scriptū est. j. Re. ij. Si
peccauerit p̄plus orabit p̄ co-
sacerdos. Si aut̄ sacerdos pecca-
uerit: quis orabit p̄ eo: hec ille.
Jrē. j. q. j. ipsi sacerdotes: v̄ q̄ sa-
cerdotes p̄ p̄plo interpellāt: ⁊ ḡ
to digniores fuerint: r̄tō facili⁹
in necessitantibus p̄ qb⁹ clamant

Sermon vigesimus primus.

exaudiunt. Sed pro dolor multi
et ipsi sunt deteriores subditis et
propter inobedientiam intercessores: quia ut
dicit Gregorius et recitat. iij. q. viij. in
graubus. In graubus petis quod
positus: dum suis permittit aliena
non diluit. Cunctis effluquet: quia
cunctis quod displicet ad incedendum. et c.

Tertius foliis rose mediationis
vocat mediatio fraternalis seu cha-
ritativa. Cuius enim quod videt aliquis
alter caritas/discordantes/litigantes/
subinuenit mortalis inimican-
tes: et odio magno alterutrum perse-
quens et ex charitate laborat ut
eos ad lucem reconciliet tanquam me-
dius permittit iter eos. Et talis me-
diatio potest vocari fraternalis: eo quod
fratris sit amor. De qua breuiter no-
tanda sunt quatuor. Primum est quod val-
de placet deo. Secundum quod valde di-
splicet diabolo. Tertium quod est val-
de meritoria actori suo. Quartum
quod est valde utilis proximo. De primo
scribitur Jo. i. Medius vestrum stetit
quem vos nescitis. id est non cognoscitis.
Ex quo habet quod est verus deus eligi
medius et signum est quod deus quod mediat
inter discordantes/talis valde pla-
cet deo. In cuius rei signum ipse Christus
post resurrectionem apparuit disci-
pulis suis stetit in medio eorum: et
dixit eis. Pax vobis. Luc. xxij.
De eo et loquitur Paulus. i. Thim. ij.
dicit quod verus est mediator dei et ho-
minum Christus Iesus. De secundo loquitur
Gregorius super Ezechielem. homin. vij. dicens
quod antiquus hostis valde timet ve-
ram charitatem in nobis quam vicissim
nobis impeditur: et concordie nostre ni-
mis iudicat: quia habet nos tenemus
in terra quam ipse tenet nolens ami-
ssit in celo. hec ille. De tertio potest
intelligi illud Hieronymi lib. iij. de
sumo bono. c. xxxj. vbi ait quod sum-

me optare debemus ut boni pa-
cem inter se habeant. Quod si hoc sum-
me optare debemus: quod istud est me-
ritorum nobis. propterea Iacobus. v. be-
nefic. Si quis ex vobis errauerit a ve-
ritate: etauerit quis eum. scire debet:
quoniam qui conuerterit fecerit peccatum ab
errore vie sue: saluabit animam eius a
morte. Si ergo tanta virtuosum sit
vni reuocare a morte spirituali et ef-
ficax: multo amplius virtuosum est re-
uocare ab hoc periculo: duos autem
tres aut multo plures. hoc autem
facit qui per mediationem suam discor-
dantes adiuuare vnit et reconciliat.
quia dicit Apostolus. Gal. iij. Mediator
vni non est. De isto loquitur psalmus.
dicens. Ecce quod boni et quod iocundum
habitare fratres in vni. supple per
charitatem et mutua dilectionem.
Primum quod bonum et laudabile sit face-
re se mediatorem inter discordes et
eos ad pacem et concordiam amorem
allicere. Studeat itaque quilibet
per modum et capacitatem suam hoc
ope implere: et animam suam rosa me-
diationis coronare quantum coronas
in celis tandem mereatur recipere de
manu domini. Quam nobis. et c.

Sermo. xxxj.

De rosa aduocationis.

Ronemus nos rosam
Sapientie. ij.
Vigesima rosa co-
rone spiritualis dicitur rosa
aduocationis: quod meri-
to sequitur post rosam mediatio-
nis: quia qui per aliquo aduocat:
medius se constituit inter iudicem et
reum. hac autem rosa insignita et co-
ronata fuit virgo maria. Vnde in an-
tiphona quam dicitur coposuisse Jo-
hannes damascenus illi carnam di-
cetes. Ergo aduocata nostra il-
los tuos misericordes oculos ad
k. i.

De rosa aduocationis.

nos conuerte. Ut em̄ dicit Ansel.
de laudib⁹ marie: sicut impossibile
est quilli a quib⁹ homo maria ocu-
los mic sue auertit saluent. Ita
necessariū est quod hi ad quos p̄uertit
oculos suos p̄ eis aduocās iustifi-
centur saluent. De hac itaq; ad-
uocata tria videbim⁹ vtz de ipsi⁹
Benignitate.

Fidelitate.

Sapientialitate.

¶ P̄lo igitur hec aduocata val-
de benigna est non dura nō ama-
ra nō aspera a his p̄ quib⁹ aduocat
s; tota suauis/pia/et benigna. vñ
Ber. in quodā smōe de eadē dēgi-
ne qui incipit. Signū apparuit i
celo. Quid ad mariam trepidet
humana fragilitas? Nihil anste-
rū: nihil terribile in ea inuenitur
sed tota suauis est: omnib⁹ offe-
rens lacer lanā. Reuolue diligē-
tius euāgelice hystorie seriā vi-
uersam: et si qd durū: si qd demq;
signū vel tenuis indignatiōis oc-
currerit in maria: eam de cetero
suspectam habeas et ad eam ac-
cedere verearis. hecille. Unū au-
tē de requisitis in bono aduocatoz
p̄pter quod multi ad eū currunt
et suas causas cōmēdatas faciūt
est benignitas. Cum ergo maria
sit benignitate et suauitate plena
quod illi nolimet ipsos et causas no-
stras plena fiducia cōmittere de-
bemus. Verū quod aduocatum ha-
bemus apud patrem vtz Iesum
ipm: vt habetur. j. Jo. ij. Qui est
interpellat p̄ nobis: vt h̄f Rom.
vij. Sed qz non solum est aduo-
catus: sed et iudex p̄statut⁹ viuoz
et mortuoz: cuncta vsq; ad mini-
mū iura: etiā vsq; ad h̄ba ociosa
discussur⁹. Ita quod nil simpli iustij

remanebit/ poterat forte h̄mana
fragilitas ip̄cipue pctā cū ēt vir
iustus an eū sit secur⁹: formidare
ad eū accedē: tanq; ad aduocātū
Et iō p̄ssim⁹ deus p̄ p̄uidit no-
bis de aduocata q̄ tota miris sua
uis: et benigna est: in q̄ nihil aspe-
rū inuenit: et q̄ etiā nullū durū
h̄bū p̄cessit vt dictū est: ad quam
oim cū fiducia accedē possumus
Et de hoc loqns deuot⁹ Ber. in
li. meditationū. dicit sic. Securū
accessum habes ad deū o hō: vbi
m̄ stat an filij/ fili⁹ an patrē. ma-
ter ofidit filio pect⁹ et vbera/ fili⁹
ofidit patri lat⁹ et vulnēra/ vber-
go nulla poterit esse repulsa: vbi
sunt tor amoris insignia. hecille
Itē idem Ber. in smōe de nati-
tate eiusdē h̄gis aduocata inq;
vix h̄f ad xpm: ad mariā recur-
re. Exaudiet itaq; m̄sem fili⁹. ce-
terū q̄ qd illō ē qd offerre paras
marie cōmēdare memento: si nō
vis sustinere repulsam. hec ille.
¶ Qz autē a b̄ndicto filio suo semp
exaudiat p̄tz p̄ id qd in figura le-
uit. iij. Regū. ij. de Bersabee m̄se
Salomonis q̄ dixit ei. petitionē
vnā paruulaz ego deprecor ate ne
pfundas faciē meā. Ad quā rep-
pete m̄ mea. Neq; ei fas ē vt ae-
uertā faciē tuā. applicatio ē facil⁹
¶ Sc̄do hec celest⁹ aduocata est
valde fidelis et fidelit⁹ aduocās p̄
suis famulis iugiter die/ ac nocte
an thronū iudicij xpi filij sui. Si
igit vt dicit deuotus Ber. smōe
de natiuitate eiusdē pie pullata
a nobis fuerit/ et inuocata: p̄patie-
tur nob⁹: nec deerit necessitati no-
stre. Si qdē nec facultas deesse
possit/ nec volūtas: qm̄ regia celo-
rū misericors ē et m̄f mie. hec ille.
Fidelitas autem huius aduocō

Sermo vigesimusprimus.

ta declarat p sequentes hystoria. le
git em q erat qdā hūis pctōr q
i vltice ductus est ad iudiciū dei
Tūc aut diabol⁹ p qtuor allega
tiones voluit pbare illū esse suum
p̄tio qdā iure istrumētū qd ipse
de⁹ p̄tio ore dictauit qm dixit ade
Quacūqz hora comederit ex fru
ctu ligni scie boni ⁊ mali: morte
mouemī. Cū ḡ iste pctōr sit dei⁹
p̄geme iure istrumētū publici: dz
mou morte etna. Ad qd aduoca
ra hūani gn̄is r̄ndit. O maliciose
sp̄es illd istrumentū falsificasti
qm ibi nequaqz de tuo p̄tio appo
suisi. Tu em apposuisti glōfā q
terā destruxit ⁊ corrupit. Et id
r̄sqz fallar⁹ ab accusatiōe es re
pellend⁹. Secūdo diabol⁹ dixit pec
catorē esse suū iure p̄scriptōis: qz
multis annis eū i suū possederat.
Ad qd r̄ndit aduocata pctōr ma
ria. Illa iūqz p̄scriptio sepe fuit i
terrupta: qz rō seu sydere sis i ho
mine pctōre sp̄ remurmurabat ⁊
p̄radicebat qz tā crudeli dño ser
uiebat. Ad. vt h̄ extra de p̄scrip
tionib⁹. c. de quarta. p̄scriptio si
fuerit interrupta est iualida. Naz
vt habet i decretis. xvj. q. iij. ve
lim⁹ interruptio p̄scriptōis dat ius
agēdi. i. p̄cedendi cōtra illū q de
se p̄scripsisse. Ex quo patet q tua
accusatio est frivola. Tertio dia
bol⁹ dixit pctōrē esse suū: ⁊ secū de
mergēdū in infernū rōne p̄peta
tis ipsius pcti. Nā p̄petas pcti
est q fit ponderosum ⁊ adeo gra
ue vt trahat a corē suū vsqz ad p
fundū inferni. psal. Sicut onus
grauē grauate sūt super me. sup
ple liqzates mee. s̄ ad hoc respō
dit aduocata mīseroz peccatorū
q passio ⁊ pena filij sui omnibus
pctis totius mundi etiam si iust

nitics plura fuissent: multo plus
pōderant. vñ Aug. i suo manus
li. c. xxiij. Non possum inq̄r terrei
milititudīne aut ḡuitate pctōr:
si mors dñi in mēte meā venerit:
qm pctā mea illā vice nō p̄t. p̄z
ḡ accusatiōe tuā nullā eē Quar
to diabol⁹ allegauit pctōrē suū eē
qua plura sunt ei⁹ mala q̄z bona
Nā p̄ vno bono ope qd fecit siue
terminādo siue p̄grinādo aut orā
do et h̄mōi. decē pctā aut decies
cētū p̄misit. Ita vt merito dicere
possit illd qd dicebat manasses cū
essz i captiuitate babilonica. pec
cayū sup numerū arene maris. ⁊c.
ij. p̄al. xxxvj. Itē illd ps. Circū
decidit me mala quoz nō est nūe
r⁹ ⁊ p̄hēdēt me iūqzates mee: et
nō. po. vi. vi. Multiplicate sūt sup
capillos capitis mei. Ecce q̄ ml̄a
sunt pctā ⁊ mala hois pctōris bo
na nō ad modū pauca sunt ⁊ par
ua. Ita vt dicat ps. q nō est q fa
ciat bonū vsqz ad vnū. i. xpm. ad
hoc r̄ndit iudex q ad hoc pbādū
op⁹ erat afferre staterā iustā cūqz
allata fuisset ⁊ ps statere in q erāt
mala: multo pl⁹ pōderaret ⁊ alia
paz velut si exyna prestatere ap
poluer⁹ plumā vnā tenuissimā: ⁊
pre ex alfa maximā ferri machi
nā: tunc subito mater mie et ad
uocata peccator⁹: sup illā partēz
statere in qua erant bona manū
apposuit: et eā ad terrā velocissī
mo ipetu traxit. Qd cernēs dia
bolus totus cōfusus au fugit. hō
asit ille eungilās ⁊ se totū mada
ctū aqua et sudore ex nimio terro
re vitā suā correxit: atqz in meli⁹
p̄mutauit. Ex hac ergo hystoria
patet luculenter qz fideliter solet
aduocare pia dei genitrix maria
pio mīseris peccatoribus.

De rosa aduocationis.

Tertio hec aduocata misero-
rū petōz est valde lagar et sapiēs
I aduocādo. Quis em̄ mulier re-
pellat ab aduocādo sicut et ab oi-
b⁹ actib⁹ et officijs ciuilib⁹. vt ca-
uef. ff. de regu. iur. femine vbi d^r
regula q^d femie ab oib⁹ officijs ci-
uilib⁹ vel publicis remore sunt et
iō nec iudices eē pnt: nec magis
tū gerē: nec postulare nec p alio
trouenire nec pcuratrices existē
Et eadē snta h^r. iij. q. vii. ifamus
S. tria. vbi exp^lte interdicit eis of-
ficiū iudicature: et qdēsiq^z officij
publici. Itē. xv. q. iij. tertio. Mu-
lieri interdicit p alio intercedē in
iudicio: nisi forte suas vel suoz i-
urias pseq^z voluerit. Itē. xxxij.
q. v. mulierē. prohibet ne mulier
yllā habeat publicā auctoritatē
his tñ nō obstat⁹ mulier p^o esse
aduocata i spūali b⁹ et i his q^z pcer-
nūt aiaz salutē Alias frustra pci-
pet septura hoib⁹ vtriusq^z sex⁹ p
alijs oīare: et ad dñm pces p pec-
cat⁹ alioz remittēdis fundē. Q^z
si quibet mulier iusta et scā possit
offō aduocatrice fugi apd dñm:
multo fort⁹ hgo maria. pfecta
vna de causis cur mulier aduo-
catrice esse neq^zat: est q^z mulieres
cōmuniter nō sunt multū sapien-
tes: pserim circa res exteriores
arduas et magnas. Mō hgo ma-
ria est oī sapia plena et dotata. ip-
sa nēpe tanq^z sapiēs aduocatrix:
cās nras corā deo assumēs: ipas
sapiēter icipit: icceptas mult⁹ alle-
gatiōib⁹ defendit: et defensas ad
finē pspē ppropatū pducit. Prio
q^z dico q^d hec aduocatrix sapiēter
icipit cās nras corā iudice supre-
mo xpo. Nā prio caprat benuo-
lētā iudicis: et iāiā p dei gratiaz
captinavit: cū adhuc i mūdo isto

esset. Scdo isinuat nram misē-
cordiam. Recordat em̄ et allegat qm̄ pul-
uis sum⁹: hō sicut fenū et p pns q^d
fragiles sum⁹ ad bonū et pni ad
malū ab adolescentia nra. i. ex q^d
adam peccauit. Tertio perit dei
miam p nobis dicēs ad iudicē il-
lud psal. Nō itres i iudiciū cum
suo tuo q^z nō iustificabit in pspē-
ctu tuo oīs viuēs. Scdo hec ad-
uocatrix cās nras multis allega-
tiōib⁹ defendit. Nō qdē sic q^d ve-
lit defendere corā iudice xpo cul-
pas nras et portare nos i malina
nra. Absit. S^z sic cās nras dese-
dit q^d d^r iudicē xpm̄ nobis debe-
re facē miam: vbi sum⁹ parati es-
mēdare vitā: allegās publicū et
autēticū istrumētū vtriusq^z leg⁹.
Et pmo istrumētū legis veteris
qd^z registratū est Ezē. xviij. No-
lo mortē mouētis dicit dñs deus
Reuertimini et viuē. Itē et scdo
istrumētū noue legis registra-
tū. Mat. ix. Nō veni inq^z xps vo-
care iustos: sed pctōres ad pniāz
Itē Mat. iij. d^r q^d cepit Iesus p-
dicare et dicere. pniā agite: ap-
propinquabit em̄ regnū celoz. Nō
supple pniā agere volueritis.
Tertio hec aduocatrix cās nos-
tras sic bene et diligenter defen-
sas ad finē opatū et pspē pducit
q^z suis meritis et precib⁹ pue-
niem⁹ deo ppicio ad regnū celoz
habem⁹. ū. Regū. xx. vbi legit q^d
cū Joab obsideret ciuitatē abele
in q^d se diuertat siba fili⁹ bochi
mulier qdā sapiēs de ciuitate ac-
cessit ad muros ciuitatis: et peti-
uit loqui cū Joab pncipe exerci-
tus obsidēt⁹ ciuitatē. Quo accer-
sito ait illi. Audi sermones ancl
le tue Joab. Et ille. Audio. R^z

Sermo bigesimus primus.

sum illa. Quare precipiras hereditate dñi: & quis subuertere ciuitate hęc. Ad quę Joab. date nobis siba: q̄ leuauit manu suā p̄ dauid: & recedem⁹ a ciuitate. Abijt ergo mulier illa sapiens ad maiores ciuitatis eis renūcians v̄ba Joab. Qui ap̄urates caput sibe. i. p̄ piecerūt ad Joab. Qui mox cecinit tuba & recessit cū suis a ciuitate. Ad p̄positū & breuiter Joab q̄ iterat̄at̄ ob: recte significat deū p̄ez: q̄ oli obsidebat ciuitate hui⁹ mūdū: ad eo districte q̄ p̄mū aliq̄s hic egrediebāt capiebat eū: captiuū mittebat i inferiores p̄es terre. tā dē venit mulier sapiens. i. h̄go maria que ita prudēter aduocauit apud dictū Joab. i. deum p̄rem q̄ recessit ab obfidiōe: & pepcit ciuitati huius mūdū p̄pter eaz. Siba aut̄ qui motu⁹ eiectus est extra urbē: significat diaboli. Nā siba iterperat̄ venit egressus. Diabolus aut̄ venit in paradysum terrestrē: egressus de celo. Et d̄ paradysot̄errestri venit in hūc mūdum & terrā quā scolumus. Nihilomin⁹ extra hęc ciuitatē turpiter eiect⁹ est i aduentu filij dei. Et hoc est q̄ d̄ ait xp̄us. Jo. xli. Nūc pilceps mūdū hui⁹ eijciet foras. Qū autē exercit⁹ Joab cecinit tubis cū se3 sibe caput amputatū piectū ē foras: significat illā iubilatiōē angeloz canētis & dicētis gloria i altissimo deo: & i terra pax. &c. Lu. ii. Iubilabāt ergo tū p̄pter natiuitatē saluatoris: tū p̄pter electionē & iudicēz demonis: tū p̄pter solutionē obfidiōis dei p̄ris contra hūc mūdū. Que oia facta sunt quodsmō medio mlieris sapiētis. i. h̄ginis marie sapiēter aduocatis apud Joab. i. deū p̄ez. Ecce

ce audistis charissimi p̄lixā narrationē quā sapiētes aduocatricez habem⁹ in xp̄i m̄se. Studemus h̄ ob reuerentiā hui⁹ aduocatiōis illi porrigere rosa v̄nā: hoc est semel angelicā ofonē: vt sic p̄ modo dulo n̄ro officiam⁹ ei coronā de rosis sp̄ualib⁹. & ip̄a ipetrabit nobis coronā de rosis sup̄celestialibus. ¶ Postq̄ v̄luz est quomō brā virgo fuit coronata rosa aduocatiōis: p̄sequēter ostēdere restat quōd & nos p̄dicta rosa debemus coronare paup̄culas aias n̄ras. Pro quo est aduertēdū q̄ in p̄dicta rosa sūt tria pulchra folia: s̄m q̄ sūt tria genera aduocatiōnū. Est em̄

Diuinalis.

Spiritualis.

Temporalis.

¶ Primum igit̄ foliū hui⁹ rose vocatur aduocatio diuinalis: & illa est q̄ cōpetit ch̄usto. de quo. i. Jo. ij. Siq̄s peccauerit: nō supple desperet: s̄ dei auxiliū luocet: clamet et exaudiet: q̄ aduocati habemus ap̄ p̄rem iesum ch̄ristū iustū. Si ergo iust⁹ est iste aduocat⁹: ergo nec p̄ce nec p̄cio corrūp̄it: quo nō min⁹ iuste p̄cedat. Unde glo. ordi. sup̄ illo v̄bo psalmiste. Sāctus & terribile nome ei⁹: d̄t q̄ ch̄ustus in hūanitate est sāct⁹: potentia autē deitatis terribilis. Amē ergo ch̄ustus q̄ aduocat⁹ timeat q̄ iudex ne s̄s negligēs: ne desperēs. Qū aut̄ iste aduocat⁹ siml̄ sit aduocat⁹ & iudex: paret p̄ illud Jo. v. P̄ nō iudicat quēq̄: s̄ om̄e iudiciuz dedit filio. Ecce quomodo est iudex. Notādū est aut̄ q̄ xp̄s tripliciter aduocauit p̄ nob̄. p̄io q̄ d̄ez ante passiōē dicit ad p̄rem: illud Jo. xvij. Ego p̄ eis rogo nō

k. ij.

De rosa aduocationis.

p mudo rogo: s; p his q̄s dedi-
mibi: qz tui sūt. Sc̄do aduocauit
i passioe: dicēs illō Lu. xxiij. P̄
dimitte illis. qz nesciunt quid fa-
ciūt. Tertio post passionē: sicut al
legatū ē ex textu Johānis i sua s̄
ma canonica. P̄ia aduocatio fu-
it h̄balis ⁊ opalis: qz cū sāguinis
effusioe. Tertia h̄o sūsigno: qz cū
cicarrichi ostētiōe. Et istā aduoca-
tiōez facit ch̄us? q̄ndie. Nā vt di-
cit Ber. fili? in celo ostēdit p̄ri: la-
tas ⁊ vulnera. ⁊c. Et istud suffici-
at de prio folio rose aduocatiōis.
¶ Sc̄dm foliū p̄dicte rose vocat̄
sp̄ialis aduocatio: que p̄be cōre-
nt viris ecclesiasticis ⁊ religios
¶ Ii em̄ debēt aduocare p̄ populo
apud d̄m: ⁊ irā eius placare. Ad
hoc em̄ instruti sunt ⁊ decime eis
assignate: vt nō sint solliciti de rē-
poralib? s; r̄m de sp̄ialibus. Sc̄d
aduertēdū q̄ sicut aduocatus. tē-
poralis d; eē p̄pone cōgrua: ⁊ sine
defectu notabili tam nature? s; p̄-
moz: vt notat̄ in decretis. iij. q.
vlt. infamis. ⁊. c. infames. Ita vt
nō sit cec? surd? puer: p̄petuo fu-
riosus: fu? infamis sodomita seu
pessime vite. Sic suo mō dicēdūz
est de aduocato sp̄iali q̄ habet lo-
q̄ p̄ populo ad summū iudicē vi-
uoz ⁊ mortuoz i esu ch̄us. Nā
si habuerit aliquē de p̄dictis defe-
ctib? aīa sua. Jā de? reputat̄ i h̄z
indignū ad aduocēdū p̄ p̄lo: s; z
ue ad postulēdū aliquid ab ip̄o: s;
ue p̄ se sive p̄ alia: s; illud Leui-
tici. xxi. Omis qui habuerit macu-
lā non offeret deo nec accedat ad
mīsteriū ei?. Si cec? fuerit: si clau-
dus: si vel paru? vel grādī: vel tor-
uo naso. Si fracto pede. ⁊c. q̄ ibi
habent̄ prio igit̄ aduocat? sp̄i-
t̄ualis ⁊ aīaz nō debet h̄re sp̄iale

cecitātē: quā ille h̄z q̄ nō videt ma-
gna pctā in p̄sciētia sua. Qui em̄
nō videt magnā maculā sup pul-
chrā vestē existēte de tali d̄r in cō-
mūi puerbio q̄ sit cec? ita i sp̄ia-
lib? iudicēdū ē. Ut dic̄ q̄ ille ē ce-
cus sp̄ialis q̄ ignorat q̄ agēda sūt
⁊ q̄ fugiēda. Itē que credēda: q̄
discredēda: ⁊ q̄ nō p̄tē discernere
inter lep̄rā ⁊ lep̄rā. Talis in h̄z ce-
cus repellēd? est ab aduocatione
sp̄iali q̄ fit ad deū. Sc̄do aduoca-
tus sp̄ialis nō d; eē surd? in audiē-
tia mādatoz dei aut p̄dicatiōis.
Itē nec ad clamorē pauperū: aut
ad fraternā correptionē q̄n ei dat̄
S; p̄fecto multi sūt surdi. Cū ei
d̄ns aliq̄s aut m̄gr d̄r suo suo fre-
quent̄ fac hoc ⁊ nō facit solet ei di-
cere. Es tu surd?. Quare nō facit
hoc. In p̄posito de? nob? frequē-
ter reiterat̄ p̄cepta sua: vt pote nō
assumes nomē dei tui in vanum.
Nō me habebis. Nō furtū faci-
es ⁊ h̄mōi. Itē h̄mōi p̄cepta sepe
reiterat̄ in ecclia ⁊ in p̄dicatiōe.
Itē ip̄e p̄cipit ⁊ viditq̄ diuites iu-
uēt̄ paupes. Cūz ergo videt q̄ b-
oib? nihil facit miser pctōz p̄t̄ il-
li de? cōgrue dicere eū ad eūz cla-
mat in orōne vel in tribulatione.
Tu fecisti mihi ⁊ meis aurē sur-
dā ⁊ ego tātūcē faciā tibi. Et hoc
est q̄b d̄r p̄ouer. xxiij. Qui deli-
nat aures suas ne audiat legem
orō ei? erit exorabilis. Itē euis-
dē. xxi. Qui obrurat aures suas
ad clamorē paupum ⁊ p̄e clama-
tus sp̄ialis nō d; esse mut? ⁊ p̄ler-
ti q̄n incūbit loqui de diuinis vt
pote quādo h̄z dicere hotas cano-
necas s; totū diuinū officii diue-
nū parit ⁊ nocturnū d; dicere cūz
debita reuerētia ne icurrat illā pe-

Sermo vigesimusecundus.

nā culpā: q̄ ponit extra de cele-
bra. nif dolētes. Ubi tarat pena
suspectis tales. Itē nō dz esse
mū⁹ in pdicatioē rēphēsicē de
linguēti ne sit de nūero illoz: b
q̄b⁹ dz Esa. lvi. Canes mlti nō va-
lentes latrare. Itē in ps. Os hnt
r nō loquētur. Quarto nō dz esse
sicut puer scōstās q̄ si nūc extra-
hat a luto medio mfs. r lauent
ei⁹ vestimēta: stat i tez se inquat
Ez. lvi. Puer cētū annoz morie-
tur: pctō cētū annoz maledic⁹
erit. Quito nō dz esse sicut furio-
sue frāgēs vincula mādatoz dei
r nō curās penitētiās ei iūctas:
vidēs r ludēs i firmitate sua. i. in
pctō mortali: nō timēs illā dei ex
cōmūcationē. Lu. vi. Ue vobz q̄
nūc ridetis: qz sēbitz. Sēbo nō dz
esse seruus diaboli: nec b̄bz ei obe-
dire: q̄h̄vult eū ponere in diuersis
opibus pctōz: s̄z timere debet il-
lud dñi verbū. Jo. viii. Sexto nō
manet in domo lēterni. Septimo
nō dz eē homo male fame mltos
scādālizādo: s̄z timere debet illū
dñi verbū. Mat. xviii. Ue homini
illi p̄quē scādāli venit. Octauo
nō dz esse male vite: qz tales exclu-
dit deus a curia sua ne sint aduo-
cati corā eo: dicēs illū Esa. i. Cur
multiplicaueritis orōnē exadiāz
vos: man⁹ ei vestre sanguine ple-
ne sūt. Item. ix. De pctōres non
audit. Et in ps. Iniquitatē si aspe-
xi in corde meo: nō exaudiet dñs
supple orōnē quā facio ad eū. Ec-
ce ergo multa impedimēta legiti-
ma ipediētia ne quis sit congru-
r bonus aduocatus siue p̄e siue
pro alijs apud eum. Quale ergo
re medium. Certe aliud non v̄z
deo nisi q̄ deponant huiusmodi

impedimēta.

Tertiu foliū rose aduocatiōis
d̄f aduocatio tēporalis: r illa cō-
petit certis personis tm̄. De qua
videnda sunt tria.

Primū est q̄ aduocat⁹ tēpora-
lis nō dz fallaz causā aut d̄sparā
assuere: s̄z debet eā deserere. C. de
iudicij. l. rē nō nouā. Item. C. de
iureiurādo. l. cū iudices: d̄f q̄ pa-
tron⁹. l. aduocat⁹ dz iuraz de calū-
nia. Iurare aut de calūnia: est ius-
rare q̄ nō itēdit de fēdere iustam
causā. Similif. C. de postulādo. l.
d̄f q̄: d̄f q̄ aduocatus non debet
litē studiose seu malitiose protela-
re. Naz vt habetur in eodem. C.
de iudicij. l. p̄perādum. lites nō
debēt fieri pene imortales: ita vt
vite hominuz modum excedant.
Unde in causa seu lite pecuniaris
ibi p̄figitur tempus triētū post li-
tez cōtēstatē. Cause autem crimi-
nales minoz tempore debent ter-
minari. i. infra biennium. vt in ea-
dez lege p̄perādum. huius au-
tem cōtrariū ferme omnes aduo-
cati v̄triusq̄ curie taz ecclesiasticē
ce q̄ laicalis faciūt saltem quātū
ad plēgationem causarum quas
p̄ suas cauillationes r fallacias p̄-
longant absq̄ temporis mensura
r rariē oculum habentes ad lu-
crū plusq̄ ad iuris equitatez: cu-
ius cōtrariū p̄cipitur in decretz
iij. q. viij. infames. vbi dicit. q̄ nō
s̄z aduocato ex industria iurgiu
p̄trahere: alias iudex debz eū pu-
nire in duab⁹ libris auri vt dicit v̄
dicta lex. p̄perandum. Naz vt
dicit Bernar. ad Eugenium pa-
pā de aduocat⁹ scribēs. Nihil ite
absq̄ labore manifestā facit p̄ita-
tē: vt breuis r pura narratio. Er-
go illas q̄s ad te necesse erit in ar-
k. iij.

De rosa aduocationis.

causas breuiter et diligenter decideri assuecas: frustratiozalesq; et venatorias p̄dideri dilatioes. hec ille. Est ḡ notādū iuxta hāc materiā q̄ aduocat⁹ iustā causā iquā scilicet iustā suscipiēs et defendēs cū hoc q̄ peccat mortaliter p̄ur⁹ efficiē. vt p̄z ex dictis tenet ad resitruēdū q̄cqd̄ intuitu h̄mōi cause aut laboris achiētuloso recipit: aut ip̄i cliētulo si mō erat possessor bōe fidei. vtpote q̄ aduocat⁹ dicebat eū h̄re iustā causā: vbi tñ sciebat oppositū. Aut l̄ v̄ p̄ios diatribuēdū si cliētul⁹ erat possessor male fidei. p̄ter hoc etiā tenet in hoc casu inducere dictū clientulū. i. illū cuius causam defendit ad satisfaciēdū parti grauare de omni interesse. Q̄ si non velit: aut nō habeat vnde tenetur ipse aduocat⁹ de p̄p̄o erario eidē lesa satisfacere: aut ita ḡnose eū eo conuenire vt merito debeat cōiētari. Alias n̄s̄q; intrabit regnū celoz maxime cū dicat regula iuris. li. vj. q̄ p̄ctm̄ nō dimittitur nisi restituať ablatū. Pro ablato aut̄ habet q̄cqd̄ pars aduersa iuste expoluit. Itē extra de penis. c. si culpa. d. f. q̄ qui occasione dām dāt. damniū dedisse videt. Modo patron⁹ seu aduocat⁹ dedit occasione in p̄dicto casu: ideo rē. Itē ad idē ē illud verbū apli. Ro. i. Diuini iquit sunt morte non solū qui faciūt s; qui cōsentit̄ faciētibus. Et hui⁹ sententie est beatus tho. 2. 2. q. 1. 2. arti. iij. dicens q̄ illicitū est cooperari ad malefaciēdū siue consulēdo siue adiuuando seu qualitercūq; cōsentiedo. Ad id aut̄ magister ray. vni magnū h̄b̄i scz q̄ si aduocatus per causationē suā obtulit aduersariou

staz causā: vel si h̄m grauauit in petēdo dilationē sup̄flūā: v̄t facie do p̄positionē cauillōsā: vel instruendo falsū testē: vel instruēdo cliētulū de negādo veritatē. et sic de similib⁹ tenent ad oē infesse. Si autē q̄s ignorāter iniustā causā defendit: quā tñ putat iustā: tūc excusat h̄m modū q̄ ignorātiā excusare p̄t. vt b̄ b̄ris tho. vbi supra. Si h̄o i p̄ncipio credebat causam esse iustā: et in p̄cessu app̄t inuisa. nō d̄z eā alteri parti p̄dere vt sic ḡ inuenerit: s; debet dictā causam deserere vel illū cui⁹ causam defendit ad cedendū iducere seu ad cōponendū sine tñ damno aduersarij habētis iustā causam. Dicit tñ dñs antho. florēnn⁹. iij. p̄t samme sue. ii. vj. c. j. s. j. q̄ ḡdū causa manet dubia. bene elicit p̄t aduocat⁹ patrocinari. Dicit illiq; q̄ si aduocatus amittit iustā causam siue p̄pter ignorantiā suā siue p̄pter negligentiam. tenetur ad restitutionē om̄i eozū que intuitu dicte cause receperit. Et p̄ter hoc etiā ad satisfacionē de dāno q̄d i currit cliētulus. Itē ad hoc sunt iura civilia sicut pater institutus de obligatiōibus q̄ quasi ex delicto nascūtur p̄ totū. Et quis mul̄ti aduocati peccant p̄dictis modis ne satisfaciūt lesis ideo possunt m̄ cōcludere q̄ multi ex talibus vadūt ad mille dyabolos. Summarie ergo tales peccāt tripliciter vtz iustas causas sciēter suscipiēdo seu p̄sequendo iustas causas nimis plongādo: iniustas causas cōponēdo. Ita vt de talibus possit dici illd̄ Job. xij. Vos estis fabricatores mēdaciū et qz ray multipliciter peccant per linguā. ideo multipliciter puniūtur in lingua in

Sermo vigesimus primus.

fine diez suoz. Ita vt aliq ex ip-
sis mouant abiq cōfessione nō va-
lentes loqui. Alij efficiunt q̄si amē-
tes. M̄i legit de q̄dā hui' vocatio-
nis q̄ cū moueret i extremis cōfi-
teri noluit: s̄ ait. Ego appello. et
sic expirauit vadēs ad iudicē sup-
p̄mū a q̄ appellari nō p̄t. Itē le-
git de q̄dā alio aduocato q̄ cum
infirmaret ad mortē clamabat in-
ducias inducias. Et q̄ in causis
sup̄fluas petierat iducias: iō sibi
obtinere nō potuit s̄ mortēs ad i-
ferna descendit. Et sic ptz de prio.
¶ Sed q̄ videndū est de aduo-
cacione tpali est q̄ aduocatus tpa-
lis d̄ discretē ⁊ debite se habere
ad tria hominū genera. Primo q̄
dē ad clientulū suū. i. ad illū cui⁹
causam suscipiet defendendam.
Cui debz dicere. Charissime tres
sūt plone quibus cōmoda veritas
est capiēda ⁊ nil eis celandū (vz
cōfessor quo ad pctā p̄missa medi-
cus quo ad infirmitates ⁊ aduoca-
tus quo ad causas que ei cōmen-
datur. Dicās ergo michi oīmo-
dā firatē negotij tui ⁊ quas p̄ba-
tiones seu defensionē habes. Quō
vbi viderit factū i efficacē vel p̄p̄
se vel p̄ p̄bationis defectū: tunc
dicat ei. Amice noli inanib⁹ sup̄ri-
bus te vexare q̄ defēdi non debz
q̄ rōne inuiti nō p̄t. dist. lxxviii.
corēsi. Nec debz q̄s malaz causā
seu disperatā suscipere vel suis alle-
gationib⁹ colorare vt habet. C.
de iudicij. l. rē nō nouā. S̄ p̄fe-
cto pauci aduocati ita faciūt s̄ di-
cūt. Amice q̄ litis euentus dubi⁹
est. aliq̄ litigātes obrinēt ex idu-
stria vel astutia vel ignorātia par-
tis aduersē. Non oportet ei nisi
vniū p̄uū icidēs ad lucrādā vnam
magnā malā cām. Itē in q̄siluz

diuabile est. Scōo aduocat⁹ d̄
serere ⁊ debite d̄ se h̄re ad aduo-
catū frie partis. Nō ei d̄ oppo-
brijs s̄ rōne allegare. vt habet.
iij. q. viij. infames. S̄. itē si q̄s abo-
pcax. S̄ d̄ aduocat⁹ multi nar-
ratiōe ⁊ nō cōtētiōsa aut tumultu-
tuosa voce factū p̄p̄dere vt habe-
tur. v. q. iij. d̄nodeci. Itē cū h̄z ra-
tiōib⁹ ⁊ dictis alteri⁹ aduocati r̄n-
dere d̄z eū p̄mēdare sup̄ficialiter
Caveat ergo in a nimio. Iuxta
illū seneca. Laudato p̄ce vitupe-
rato parci⁹. Tertio aduocat⁹ d̄
serere ⁊ prudētē atq̄ reuerētē
d̄z s̄ habere ad iudicē. vtpote cū
loq̄ vult eū reuerētē salutando.
Itē mature ⁊ cū grauitate loquē-
d̄ o. Itē gestus honestos gerēdo
huius aī contrariū faciūt nōnul-
lū aduocati qui quosdā gest⁹ sup̄-
bos s̄tendētes. Abstergunt faci-
em cries post aures reformāt na-
res crebro purgāt manus speculā-
lant. Alij oculos trans celum ele-
uant deide caput remittūt si d̄rez
r̄ngāt labia p̄primunt man⁹ ma-
xillis affligūt ⁊ alia mirāda se me-
ditari ac grādia cōcipere i genio
multiplici simulāt. Mod⁹ igitur
vbiq̄ ⁊ in oib⁹ seruādus est. Iux-
ta illū Oratij lib. j. sermonū. Est
modus in rebus sunt certi demq̄
sines Quos vltra citraq̄ neq̄t cō-
sistere rectuz p̄ater ergo qualit̄
debeat se habere aduocatus ad
tria p̄dicta hominum genera.
¶ Tertius vidēdū de tpali aduo-
cacione est q̄ aduocatus malus mul-
tipliciter punit a deo v̄z tpaliter
corpalliter eternaliter. Primo qui
dē tpaliter. nā q̄nq̄ talibus eue-
nisi m̄tra mala vt pote mors aī-
liū dissipatio lege t̄ vineaz. Itē
dep̄datio bonoz luoz siue a tyā

De dolore xpi i orto.

nis siue a furibus siue q̄litercijs
Et hoc est q̄d dicitur *Eccl. xxxiij. ve q̄*
p̄daria nōner ipse p̄dabertis Et cū
alijs p̄dctoz sic punit t̄paliē in
bonis suis: tūc merito dicere p̄t
Illud Judic. i. Sicut feci alijs:
ita reddidit michi deo. Sc̄do ad
uocat mal⁹ q̄nq̄ punit a deo cor
poralit. Nā alq̄ eoz aliq̄ sc̄urte
lep̄tā. Alij efficiuntur palitici ali
gulosi: aliū podagre: aliū ceci: aliū
muti. i. h̄mōi Un̄ legit de q̄dā ad
uocato q̄ pp̄ excelētiā aduocatio
nis dicebat h̄re linguā auream.
Factus est q̄ vt q̄daz fatuua post
ei⁹ mortē p̄pter h̄mōi verbū iret
ad ei⁹ sepulchru q̄ aperuit vt fu
raretur eius linguā aureā. Sed lo
co auri luenit vñū grossūm buffo
nē in ore ei⁹. Et hoc quidē iuste:
eo sc̄z q̄ specialiter p̄ organū oris
peccauerat nō p̄ q̄ q̄s peccat. 7c.
Tertio aduocatus malus nisi pe
nitnerit aut cito aut tardē l̄defe
ctibiliter punitet eternalē sicut 7
q̄libet pct̄oz in pct̄o decedens: si
cut sequēs declarat exemplū. Le
git em̄ q̄ quidā i somnis ductus
est in infernū (vt sibi videbatur) et
ibi vidit neronē in auro 7 argēto
liq̄factis se balneātem atq̄ qui
budā demonū portatib⁹ aduo
catos ad penas clamantē 7 dicen
tē. Sinite hoc venale gen⁹ homi
nū ad me venire: vt 7 ibi etiā me
cū bibāt auz 7 argentū quod t̄si
dixerūt. hec igit est pars et feli
eitas atq̄ finis maloz aduocato
rū. Studeāt q̄ h̄eres qui hui⁹ va
catiōis sunt taz iuste incidere vt
omnē vitē culpā quatenus nō in
currat penā que sine caret. Nam
recte se habētes in officio suo rez
deo acceptissimā faciūt q̄ iubet vt
subueniat opp̄sso. Sicq̄ coronā

aias suas in presenti rosa aduocō
tiōis salutaris: 7 tandē recipient
coronā de rosis imarecissibilibus
in celis. Quā nobis conce. 7c.

**Sermo. xxij. de dolore xpi
in orto.**

Coronemus nas rosis
Sapientie. ij.

C Post q̄ vtrūq̄ trāse
sim⁹ fm̄ denariū ro
sariū corone h̄ginalis
atq̄ post p̄mū denariū obrenrē
tiā dñice ofonis q̄ tūc solet legi in
m̄coriā dñice pass̄ōis tractaunt⁹
de dolore xpi in circūcisiōe in qua
qd̄modo inchoata est eiusdē pas
sio. Nūc restat post sc̄m denariū
rū pauſando sup̄ fm̄ signaculuz
gorsum ob reuerētiā p̄dicte ofo
nis dñice tractare de dolore ipsi⁹
xpi in orto. Ideo in p̄senti sermōe
omisso stilo cōp̄ctozoz fm̄onum
sicut 7 in vñdecimo factū est cir
ca duo p̄ncipaliter h̄abit n̄ra ins
tētiō. Nā in p̄ia parte tractabi
mus de p̄dicto dolore xpi in orto
In sc̄da autē quō 7 nos debemus
coronari rosa doloris 7 angustie.

C Quantū ad p̄mū mouent ali
qua dubia.
C P̄mū igit dubiū est cur xpi
voluit l̄choare suā passiōē in or
to: vt pote se ibi a iuda tradi i ma
nus peccatoz iudeoz p̄mittēdo
Ad hoc dubiū resp̄detur q̄ hoc
p̄misit ex magna eius ordinatio
ne 7 sapientia. Specialiter autēz
propter tria.

C P̄mo q̄dē p̄pter figure i ple
tionē. hec siquidēz xpi captiō in
orto p̄figurata fuit: rat in captiōe
ade in orto paradisi terrestrijs. De
qua legit *Gen. iij. Uterq̄ em̄ cas*
pr⁹ est i orto s̄z differēter. Nā om̄
adā capt⁹ est in orto delictariū: se

Sermo bigesimusprimus.

est in orto misit. Primus adaz captus est in orto ex cuius medio fons ascendebat irrigans universa suifici. Secus captus est in orto terecedo circudato cuius aq nec fluebatur nec restuebatur. Primus adaz captus est in orto qerat lignum pulchrum visu et ad vescedu suave: secundus aut in orto solis arboribus oliuarius. Primus adaz captus est p demonem in specie spetis scbus aut puada in specie amici osculantis in cuius ena cor posuerat sathan hac malitia vt traderet eum iudeis. Primus adaz captus est in ala secundus aut in corpe. Primus. Adam captus est inuite: scbus autem voluntarie. Primus adaz captus est plena luce: scbus autem aduersus alced te iaz die. Primus adaz captus est sui viores: scbus autem absqz nemie. Primus adaz exul factus e paradisi: scbus autem possessor theses est paradisi. Primus adaz captus in orto deliciarum a demonibus ligatus e vniculis petorum: scbus autem captus in orto oliuarum a militibus ligatus est vniculis iudeorum. Primus adaz captus trahitur a demonibus ad mortem corporis et aie scbus autem trahitur ad mortem nature. Primus adaz captus trahitur ad supplicium gehene nisi succurrat. scbus autem ad supplicium caluarie et nulli miset. Primus adaz in orto deliciarum abudabat omni voluptate scbus in orto oliuarum abudabat omni tristitia et dolore. Primus adaz in orto paradisi habebat societatem et custodia scorum angelorum scbus autem in orto oliuarum habebat societatem pauculorum piscatorum. Primus adaz uenit in orto paradisi diuine voluntati pcepto. scbus adaz vt deleret nras culpas obediunt

deo patri et se submitit suo bñplacito: est in orto oliuarum orando dixit ei. Non mea voluntas sed tua fiat. Primus adaz in orto paradisi vacat delictis scbus in orto oliuarum vacat orationi et suspirijs. Primus adaz in orto paradisi impassibilis alio tpe stat scbus autem in orto oliuarum sanguinez sudat. Primus adaz a paradiso p dñm inuite eicit atqz ne illic redeat angelus habes gladium spirituales et flammam ad pcludendum vias statuit scbus adaz vltro obuia idem venit et a iudeis capitur et crudeliter torqz. Ecce qd differens fuit captio vtriusqz ade in orto. Et quod captio primi in orto deliciarum pfigurabat captione secundi in orto oliuarum. ¶ Secus xps voluit in orto capi et ibi ichoaresus passione pp voluntarie mortis in sinuatione hoc est dictum vt consideret effectum q voluntarie capi et mori volebat. Sic ei in cena pdixerat discipulis dicens. Filius hominis vadit supple ad mortem voluntarie qd in sinuat in illo vterbo vado sicut scriptum est. i. pphetatū de illo vsqz Esa. liij. Oblatus est qd ipse voluit. Poterat q tunc dicere illis psal. Voluntarie sacrificabo tibi. Itē de hoc loquens aplos suis loqz ante passionem dixit eis. Potestates habeo ponendi aiā meā Jo. x. Nisi q voluntarie capi et pati voluisset neqz tale locū obidēz et ceteris patentes ad orandum et passionem ichoandū elegisset. Scdū ipse sciret oia que ventura erāt sup eū alias ad locū turioz et secretionez deliasset. Un in figura huius legit. i. reg. xxxj. q Saul certus de morte sua occurrit philistinis a qbus iterum est. Legit etiā de decio imperatore purrefert aug. li. iij. de ci. c. xx. Et sicut vale

De dolore xpi in orto.

rius li. v. c. liij. q. cū haberet bel-
li 3̄ latinus. appuit ei nocte vna
qdā in habitu imperiali dicēs q. in
bello ex vna pte caderet sol^o dux
belli. ⁊ suis exercit^o viceret. Ex
altera autē pte ediuerso. Dux autē
ille sine impator qui se deuoueret
dñs infernalib^o noui deberet sed
suis exercit^o sualeret. Qd audi-
ens deci^o iperatoz/ i ipso cōslictus
aggressu. Deuouit se ⁊ exercituz
hostiū morti ⁊ dñs infernalibus.
Armat^o 3̄ in equis insiliēs in me-
dios hostes se iussit. Quo iter se-
cto: exercit^o etiāz pārtis aduerse
succubuit. de decio etiā filio hui^o
deci: simile refert tit^o liur^o li. iij.
de vrbis orgie. Ad ppositū Ma-
xim^o iperatoz fuit xps. Cui^o ipe-
riū id est sedis ipialis sup hūeruz
ei^o id est sancta crux quā sibi tra-
didit pilatus baiulandā vsq. ad
Caluarie locū. hic 3̄ iperatoz sci-
ens dei patris volūtatē esse talez
q. si se vltro traderet in man^o i-
micoz. i. iudeoz deuouēdo se vō
patri ⁊ dicēdo. p̄ in man^o tuas
⁊c. Su^o exercit^o. i. cetus aploz
a morte liberaret. Vel suis exer-
cit^o. i. multitudo electoz saluare
tur. Et ps aduersa. i. iudei vel de-
mōes succūberet p etnā dānatio-
nē: spōtaneē surgēs ab oratiōe ve-
nit obuiā Jude ⁊ iudeis dicens.
Quē q̄ritis. ecce quō volūtarie ⁊c.
¶ Tertio Xps voluit i orto i cho-
ando suā passiōē capi ppter mo-
ralē instructiōē. Ortus est ille
in q. Xps capt^o est significat mun-
dū cū suis delictis. Qui ergo va-
gātur p mundū ⁊ habitāt cū mū-
danis de facili capiuntur a mini-
stris tartareis. In cui^o figura le-
gitur Sen. xxxiij. de dia filia Ja-
cob q. cui^o ex quadam curiositate

egressa fuisset domū parentū vti
deret mulieres regidīs illi^o i qua
erat/capta est a ischē ⁊ turpis op-
pressa. Moraliter dia q. interpretā-
ta causa hec: recte significat anī
mā peccatrice q. e grediendo de se-
creto mētis sue ⁊ vagādo hicide
p vnas cogitaciōes ē sibi ipsi cā
q. capiatur a demone ⁊ opprima-
tur ab eo/quod fit cū trahit eam
ad peccatū. Que si mansisset itra
semetipm: sic oppssa non fuisset.
Sic em est de ala sicut de ancila
q. senties accipitē laborantez vt
eaz rapiat: solet intra rubum vel
sepē se occultare: tunc ē in tuto
Sed si inde exierit. ⁊ hinc inde vo-
litantez nō mirū si ab accipitē v
sup volante rapiatur ⁊ deuoret
Applicatio est facilis. Vel die q.
dina significat quelibet peccato-
rez ⁊ peccatrice: qui ad litterā va-
gādo per modū de facili capit per
peccatū: q. diabol^o vbiq. nob^o pa-
rat insidias. O quot puelle de hos-
rate fuerit ppter suos discursus
siue ad choreas/siue qualitercūq.
q. O quot religiosi in graua scā-
dala lapsi sūt ppter vagos discursus
O q̄t clerici declinātes ad spe-
ctacula ⁊ mīdana solaria capti
sūt amore muliez. Et hi omnes p-
dinaz q. interpretatur causa hec/
merito significat q. sibi ipsi cā
sunt per vagum discursum suum
⁊ incautum aspectum: oim malo-
ruz que inde repositant. Sicut em
autēz qui interpretatur labora-
no recte signi- ficat diabolū qui die no-
ctuz laborat rapere ⁊ opprime-
re tales sic vagātes p ortū huius
mīdi. Quale igit remediū. Certe
opprimū. i. recludē se in claustro
vel domo.

¶ Secundū dubiū est. Quō possit

De dolore xpi in orto.

Sicut dicit Gabriel Thobie senio-
ri. Qui inquit orabat cum lachrymis.
2c. Tho. xij. Et non solum angelus bo-
nus assistit tribulatio. verum et ipse
dominus deus pro spale auxilium. vñ ipse est
quod dicit. Cuius ipse lachrymatione. De
ipso etiam angelo quod sic appuit xpo
profortas eum. qui ipse in quo ipse illi appa-
ruit. videtur quod in ipse visibili et huius-
modi. Neque ei credendum est quod illi ap-
paruerit metaliter: quod illo modo ipse
erat angeli presens xpo quod cum eo quod
erat viator: sicut et propheta erat. quod
sicut fuerit iste angelus euangelista
non declarat: dicit tamen quod hic fue-
rit Michael qui xpo renulit se pro
ofonus sue tenore retulisse: atque
ois peccatores agnos pro hoc ipso o-
rante et prece mandasse. Nouit filius
matris quod redemptio huiusmodi gñis quod sic
oprain? sine sui sanguis effusioe fi-
eri decent non potest. quod etiam ipse quod
hic angelus profortabat xps. rñsio co-
fortabat eum ei assistendo. vel forte
aliquod huiusmodi solatoris eide dicendo
utpote quod pro morte sua luciferum
ceret scotos presens de libro educeret
pactis ageret: peccatum dleret et huiusmodi
Itaque quod angeli in celo iam gaudebant
de huiusmodi puritate. scientes quod pro ea
essent ruine eorum repande. Itaque quod
iam incipiebant exultare scilicet presens in li-
bo cognoscentes quod pro ea in breui
essent indeliberandi. Itaque quod passio
eius cito transiret: sicut eius effectus prope-
tuo maneret et filia. et quod quous Xps
hec oia plene cognosceret: non pro-
perea legit quod angelus eide talia dixe-
rit. Sepe ei ad solationem triuitium
mtra dicimus quod plene nouerit. ecce
audisti charissimi quod purissimum
suis nris redemptione inchoanda
sanguinez fuderit in orto. Si uidea-
mus nos in preteritacione tanti doloris
lachryas fundere. et ofone dñicam ra-

quod altera rosa rubeam semel mente
deuota lege: quatenus pro nra medio-
critate coridem saluatoris nris de-
rossis spiritalibus. Quibus deuote se-
cerimus proculdubio ipse proparabit
nobis coronam in celis de rossis mi-
ro et suam odore redolentibus quod nisi
quod marcescunt: sicut ipse eodem itaru pro-
manet. Postquam visus est quod sal-
uator non cordat? est rosa doloris
sanguineus sudores pro nra redemptio-
ne inchoanda fundendo in orto: pro
restat ostendit quod et nos debemus
prohi coricare pauperculas alas no-
stras corda doloris et angustie. scri-
ptum est enim. xxvij. si proparatur. si
tollerando equum passiois nris pro-
sentis sicut et xps tulit: gloriosifica-
bimur supple cum illo. Itaque. q. cori.
j. Sicut locum passionis est? sic cri-
tis et solationis: supple recipien-
de in futuro. Est quod circa hoc no-
tandum quod libere debemus coricare nos
rosa doloris et angustie in prohi: equum
nimit ferendo quod adueria. In quod
quod de rosa inuenio tria folia sicut quod
sunt tria pro quod debemus in prohi libere
tollerare adueria et uelle puniri.
Primum igitur folium vocat purgatio-
nem. ut ei scribit ecel. viij. Nonne huius-
modi iustus in terra quod faciat bonum non peccet.
Quinto omnes peccatores regent
gratia dei. Ro. xxij. Itaque. j. Jo. j. Si
dixerimus quod peccatum non habet. Quod in
multis offendimus omnes: de die in di-
ez labimur in varia peccata: idcirco
debemus libere pati in prohi et patere
sustine dñi flagella ut sic purga-
mur. nam sicut fabi solent porre
aurum et argentum in fornace postquam
Itaque rubiginem: ut sic purgetur anima
deum fiat. ita et deus prohi huiusmodi postquam
peccator in fornace tribulationis et
angustie est in prohi ut mundus fiat: prohi
ref ab angelis in hora mortis lucet

Sermo bigesimustecūsus.

Et bla maiestare: tāq̄ vas purissimū. hoc ē qd̄ d̄r p̄ucr. xxv. Ausfer rubiginē de argēto: et egredietur vas purissimū. et hoc hystoria hēm. Lu. xvj. de lazaro de q̄ p̄ morte dixit p̄r Abrahā q̄ recepat mala i vita sua. Sup̄ q̄ d̄r gl. oī. q̄ lazari h̄uit aliqd̄ mali i p̄nti vita: et illd̄ ignis lopia purgavit. Et postq̄ oblara est rubigo p̄cti saltē venialis de argēto. i. d̄ p̄scia lazari tādē egressa ē aīa eius de corp̄e tāq̄ vas purissimū. et hoc ē qd̄ d̄r i euāgelio. factū ē v̄t more ref̄ medicū et portaret ab āgelis i sinū abrahę. ad idē ēt p̄positū ref̄ter d̄ns Antho. i. sua cro. pte. ij. ser. xij. c. vj. s. r. de mauricio ipa toze cuius s̄onis v̄sū ē q̄ traheret ad dei iudiciū. Dixitq̄ ei iudex. Ubrvis reddā tibi mala q̄ in hoc seculo p̄perasti. At ille tāq̄ bñ̄ consult̄ ait. Amator hoīz d̄neri iudex iuste. hic pon̄ es mihi: et nō in futuro seculo redde. statiq̄ iudex iustit̄ tradit mauriciū et p̄stātā v̄xore ei: cū oib̄ filiū et filiab̄ suis oīq̄ cognatiōe sua foce militi. Sic autē euenit mauricio vt ei s̄onis offiū fuerat. Nā foca v̄surpauit i p̄eritū et mauriciū dissimularo hitu cū v̄xore et liberis nocte aufugit et i macedoniā decliauit. Cūq̄ foca audisū ēt ibi latere nullo exeretur eū apph̄edit et de collari iustit̄. hec ex dicta cronica. O q̄ felices sūt hi q̄ i p̄nti adeo p̄niū de facitōib̄ suis vt sic purgati i hora mortis sursum ascēdē mereāt. v̄t de talib̄ scribit̄ Sap. iij. et si corā hoīb̄ tormēta passi sūt: ip̄es illorū immortalitate plēa ē. i. p̄cis v̄xati i mult̄ bñ̄ disponēt. Se q̄. Tāq̄ aurū in fornace pb̄auit. et c. Cōm foliū p̄dicte rose vocat̄

seruatio. Nā debem̄ nos i p̄nti cordā et rosa doloris et p̄nie. vt a doloub̄ cruciatib̄ i ferri p̄uenimur et ne nos illic p̄niat de. v̄t Au. psal. xliij. exponēs illd̄ p̄bū. dilexisti iusticiā et odisti iūctare. Et sic p̄niēdū est p̄ctm̄. si nō vis vt ip̄sū p̄niardis. p̄ueni q̄ euz et p̄nas ip̄z delictū. idē eni ad huc ip̄e d̄ns p̄cit/differt/et manū/arcū us tēdit/hoc est minas/differt q̄ manuz a p̄ctis tuis: tu noli differre. hec ille. itē idē aug. ad f̄res i ere. f. lxxij. q̄ titulat̄ v̄ croizatōe ad sac̄dotes d̄r sic. nulla p̄ctā p̄mitter̄ i ultra. hoc ē s̄i v̄dicta q̄ cer te aut nos hic vindicabim̄ p̄ctā nra p̄ p̄niā: aut illa v̄dicabit̄ p̄ iudiciū seueritate. hec ibi. Q̄z debeam̄ nos metip̄os i p̄nti coronare rosa ip̄i doloris et p̄nie vt sic p̄uenimur a dolore i ferri p̄uaderi p̄t exēplo ap̄i: d̄ q̄b̄ refert̄ ab̄. in examerō li. v. c. xxj. q̄ iter eas talis iusticia ē q̄ vbi aliq̄ nō obtēpe rauerit legib̄ regis: penitēdi se mulctat̄ p̄ d̄natōe vt mouat̄ aculei sui vulneratōe. Qd̄ p̄laz p̄p̄i hodie suare d̄r vt p̄ p̄missi p̄cio Ipsi in se p̄p̄ie mortis exequantur iniam. hec Amb. Si q̄ ap̄es p̄p̄ trāsgressiōe legū regis sui se ip̄as p̄niat. Quātomagis d̄z hō trāsgressor legū regis eterni seip̄z i p̄nti p̄niat nō tñ̄ p̄mendo: sed grauem p̄niām assumēdo: ne cōstingat euz in alio seculo sine fine dolere. Audiat paulū ap̄lm̄ hec. x. terribiliter inronatē et dicē tē. Potendū est incidere in manū deriuentis. Et ad hoc p̄p̄ositū facit hystoria de q̄ legit̄ i. ij. pte cronice d̄ni Antho. titu. xvj. c. j. s. xvij. Ut ei ibi narrat̄ āno do umi mille simo tertio. fuit qd̄az

De dolore xpi in orto.

monachus in monasterio florenti aurelianensis diocesis dicitur gualbertus q̄ apostatauit ⁊ in hispaniā pergēs ciuitatē hispalen sem incoluit: in q̄ tūc tps moraz gerebāt sarraceni vacātes magis artib⁹. Cū illis q̄ dicitur Gualbertus se immiscuit ⁊ artē illā reprobāissimā didicit. Quo facto rapuit librū magistri sui pleni icātationib⁹ ⁊ admirationib⁹. Successu quoq; tps factus est archiep̄s remēsis p̄ suas icātationes. Deinde rauenēsis: postremo ad summū pōtificiū est sublimatus. Quo facto petiuit a suo familiaris spū q̄to tpe esset victur⁹ et negaturus i sede petri. At ille. Tā diu inq̄t viues q̄sq; missam celebres ap̄ capellā de hierlm. quo audito: gaudius est valde: firmiterq; p̄soluit nūq; ire hierlm. s; a demone decept⁹ quia mendax est et pater mendacū: quadā die q̄dragesime ex officio habuit celebrare missam in capella sancte crucis de hierusalē infra muros vbi insic sunt carthusien. Quo ibi celebrante adest insinua demonū mltitudo: pcurātū maximū terremotū: ita vt capella videretur cadere i terrā seu veri⁹ i abyssū. Cūq; ex tali terremotu gualbertus p̄uus cecidisset semiuu⁹ in terrā a suis releuatus ⁊ resūpto vt cūq; spū interrogat vbi nā esset At illi. In capella sc̄e crucis de hierusalem b̄ssime pater. Quo audito infremuit ⁊ igemuit q̄ se dediss; diabolo ordinās q̄ corp⁹ suū membratim scindere: ⁊ sol⁹ truncus relinq̄ret qui tandē poneretur in currū: ibiq; sepeliret: vbi equi currū trahentes p̄ se ipsos deferret. facta igit̄ per eum

gnali confessione ⁊ p̄cepta peccatorū suoz̄ absolutione. omnia lūne plera sicut p̄ceperat. Cū igit̄ equi currū cū corpore hinc de q̄st̄ rabidi p̄ totū diē traxissent abiq; p̄ductore tandē sero facto dictus currū ad lateranensem ecclesiam traxerūt. Ibiq; sepulture p̄mendatū est corp⁹ dici gualberti. Et q̄ facto verisimiliter credit̄ p̄ q̄ dñs fecerit vlti mi am in fine diez̄ suoz̄. Exēplo q̄ huius pctōis corōnemus nos rosa p̄nie et doloris de peccatis: vt sic p̄feruemur a cruciatibus inferni.

¶ Tertū solū rose doloris et angustie vocatur glouificatio. si em̄ coronauerimus nos in p̄ni rosa predicta indefectibiliter glificabimur tandem a deo. Si inquit Paulus. Ro. viij. Cōpatimur et glouificabimur. Nā vt m̄didē Ap̄ls Act. xij. Per multas tribulationes optz̄ nostros scriptū ē Luc. xxiij. Oportuit xpm̄ pati ⁊ ira itrare in glouā suā. p̄optea enim vt glouificaretur petrus i cruce suspenditur: Paulus capite truncatur. Bartholome⁹ vni⁹ excouat: Stephanus lapidibus obruit: Laurenti⁹ i craticula asatur. Agatha māmili p̄uat: et sic de alijs sc̄tis dei mar̄rub⁹ q̄ in suis corporibus p̄ xpo immānia p̄tulerunt tormenta: vt tadē perciperent immarcessibile eterne glorie coronā. Et breuiter vt inquit hiero. iij. pre ep̄stolarū suarū. Ep̄la. xvi. ad eustochium virginē scribens: quis sanctozū sine certamine coronat⁹ ē. Abeliustus occiditur. Abrahā vxorē amittere piclatur. Et ne immensum volumē extendam quere et

Sermo vigesimustertius.

inuenies singulos aduersa perpe-
sos. Solus Salomon in delictis su-
it: et rosā ideo corripit quem em-
diligat dñs corripit et castigat oēm
filium quem recipit habet. xii. hec il-
le. patienter itaq; treramus chari-
ssimi dolores corporeos quos ne-
cessario habem⁹ pati in presenti vi-
ta: pariter et queq; aduersa si veli-
mus sequi saluatore nostrū iam in
celis regnantes: attendētes in rta
apostoli sententiā Ro. viii. q. non
sunt condigne passioes humilitem
pōnis ad. r. s. q. re. in nobis. Coro-
nemus ergo nos in hac mortaliti-
ta rosa dolens instar saluatoris vt
eādē coronari mereamur rosa glo-
rie et honous i celis. Quā nob⁹. etc.

¶ Sermo. xlii.
De roia prudentie.

Oronem⁹ nos rosas
Sapientie. ii.

¶ Vigesima pma ro-
a corone spūalis di-
trosa prudentie que
idē rosa merito lesē

post rosā ad iocandis: de q̄ dictus
est i penultimo sermone: quia qui
vult bene aduocare debet pruden-
tiam secum habere q̄ dirigit homi-
nem in omnibus actibus suis. Ut
enim dicit beatus Thom. ii. q. i. q.
xvii. artic. xii. Prudentia vera et
perfecta est qua consiliatur: iudis-
camus: et precipimus que ad bonū
finem totius vite hūmāe pertinet
et hec prudentia solis bonis conue-
nit. Hac autē rosa prudentie insigni-
ta et coronata fuit dei genitrici et ego
Unde illi canit ecclesia Virgo pru-
dentissima quo p̄gredieris quasi
aurore consurgens. etc. pro quo ē
notandum q̄ virgo maria ostēdit
prudentiam suā tribus videlicet.

filio.

Angelo.

Diabolo.

¶ Primo igitur ipsa ostendit pru-
dentia suā filio et hoc tripliciter si-
cut patet ex illo textu Luc. ii. fili
qd̄ fecisti. etc. q. d. O amarissime fi-
li indica mihi: quare hoc fecisti vt
nobis nescientib⁹ remaneres i tē-
plo. Indica ergo hoc michi: vt do-
lor meus ex hac re cōceptus vale-
at mitigari. In his itaq; verbis ipsa
mater benignissima ostendit suā
prudentiam ad filium tripliciter.

¶ Primo quidē in pietate et beni-
gnitate: q̄ dulciter corripuit et allo-
cuta est filium suum dicens ei fili
dags nobis in hoc exemplū q̄ dul-
ci locutione: nō in furore debem⁹
loqui vn⁹ alteri: q̄ vt habetur Ec-
clesi. vi. Verbu; dulce multiplicat
amicos: et mitigat inimicos. Etiam
in corrigendo debet homo exhibe-
re pietatem verborum. Vn⁹ psal.
Corripiet me iustus in misericordia. et ta-
lis correctio grauiosa multum pro-
dest: ideo sequitur: et crepabit me
i. increpatio sua proderit mihi. Nā
sicut in archa testamenti sunt t̄ue-
runt virga Hard et māna: vt habe-
tur hebre. ix. Ita in corripiente al-
terum debet esse talis prudentia vt
simul habeat virgā correptionis: et
māna dulcedinis. Generosus est em-
hois anim⁹. etc. Nā scōm Greg. in
suo pastorali in corrigendis subdi-
torum delictis plus agit benigni-
tas q̄ seueritas: et plus charitas q̄
potestas.

¶ Secūdo ego maria ostēdit pru-
dentia suā ad filium vbi supra i
paucitate. Tanti enim dicit ei tan-
tum paucissima verba: scilicet quid
fecisti nobis: et nil aliud addidit.
Nec verba illa more aliarum ma-
trum reiterant. Ideo de ea legit
Cass. iiii. spaus distillās labia tua
sponsa. Nam labia virginis marie
l. j.

De rosa prudentie.

comparantur fauo mellis ppter dulcedinē. Sed fauo distillati propter paucitatem. Sciebat enim maria scripturas: et quoniam scriptum est pro uerbis. et. In multiloquio non deerit peccatum. qui sunt moderatur labia sua prudentissimus est. facile enim est proferre uerbum: sed graue reuocare. Ideo puerus. xij. Qui custodit os suum: custodit animam suam: qui autem inconsideratus est ad loquendum sentiet mala. Quia ut habet Eccl. xx. Qui multis ueritur uerbis ledit animam suam.

¶ Tertio uirgo maria ostendit prudentiam suam ad filium in uerbis humilitate: quoniam dixit. Pater et ego uolentes querebamus te preponens sibi ioseph. Et in hoc dedit exemplum ceteris mulieribus habendi hanc prudentiam ut sciant honorare uiros suos: sicut scriptum est hec. i. Cuncte uiros tam maiorum quam minorum deserat maritis suis honorem. Cuius ratione assignat Apolos. v. dicens quod uir est caput mulieris. Sed profecto nonnullae mulieres presumetes quandoque de nobilitate generis sui uel de diuitiis quas attulerunt uiris suis ipsos suspicant: plus honorantes eam quam maritum. Nam si maritus redierit de foris cum cane: utroque domum intrante quandoque uiros facit festum cani et applaudit illi faciem a uiro suo auerit: enim uel reclinat gallice: et dicendo intra semetipsam O utinam adhuc esset uir iste illo loco unde uenit. Certe ego non ire ad querendum eum. Non sic autem egit homo maria que non immemor scripturae dicentis. Quanto maior es humilia te in omnibus: et coram deo inuenies gratiam: honoremque detulit uiro suo: et uerbo eius prenominando sibi ut dictum est facto sibi obediē-

do cum eundem fuit in egypto: et uide redeundum. Ecce bene ipsa ostendit tripliciter prudentiam suam ad filium.

¶ Secundo uirgo maria ostendit prudentiam suam in ordine ad angelum gabrielem: et hoc tripliciter secundum quod insinuat in illo euangelio. Missus est: et.

¶ Primo quidem in hoc quod turbata est in sermone ipsius angeli. prudentis enim et honeste uirginis est turbari cum audit aliquid insolitum et prius inauditum. Unde Ber. super missus est homil. iij. super illo sermone. Turbata est in ser. et. dicit sic Solent uirgines que uere uirgines sunt semper esse pauide: et nunquam secure Solent etiam tuta pertimescere: ac quicquid nouum: aut subitum ortu fuerit. Suspectas nempe habent in fidiis: totum contra se estimant machinatum. Idcirco maria turbata est. hec ille. Ista ergo turbatio dicit magister Nicolaus de gora super lucam: fuit turbatio pudoris paucis: admirandi. pudoris quidem: quia sola uidebatur cum angelo quasi cum uiro: pudoris uero quia uidebat angelum in humana specie repetere clauso ostio intrasse. Ad ueritatem rationis autem. quia tantum mulierum nunciabatur ei affuturum: quomodo maius nunquam audiri mundum. Dicit autem magister Nicolaus de lyra: maria non est turbata nequa mirata de uisione et apparitione angeli: quia solita erat uidere angelos sed turbata est de salutatione ipsius: quia nihil mirabilius est uerbi angeli quam sua exaltatio. et ideo non dicit euangelista quod turbata fuerit maria ex aspectu angeli sed in sermone eius.

¶ Secundo maria ostendit prudentiam suam in ordine ad angelum:

Sermo bigesimustertius:

In hoc q̄ cogitabat qualis esset salutatio quā illi porrigebat. Unde Amb. recitatur i glo. ord. sup illo verbo. Cogitabat qualis. et dicit q̄ maria ex verecundia pauert̄ ex prudentia nouam benedictiōis formulam miratur. Audierat enim angelos frequēter apparuisse locutos fuisse: taz viris: q̄ mulierib⁹ sed talem salutationē tā insignē et sublimem: tam singularem r̄ solitam nō legerat neq̄ audierat. Et ideo cogitabat qualis esset ista salutatio. In quo patet eius prudentia. Prudentis enī est esse cogitatum: et dissimulare i re solita respōdit: scōs illud puer. xi. Vir prudēs tacebit. Turbata est ergo maria in sermone angelis: sed nō ē locutus in hoc imitaretur patrē suum qui dicit i psal. Turbat⁹ sum et non sum locutus. Ergo tacuit prudente fuit: q̄ etiā stultus si taceret sapiēs reputabitur. Prover. xvi. Cogitabat ergo qualis esset ista salutatio. i. cogitabat apud se que et qualia verba illi diceret angelus: et quid illi respondere deberet. Item cogitabat q̄ aliquando angelus sarthane transfiguratur se i angelū lucis: vt habetur. ii. Cor. xi. Sed parte ex altera. non credebat se illud: nō tamē talia estimabat de se: vt in matrem dei eligi deberet: hoc ex humilitate sua. Et ideo cogitabat quā esset ista salutatio. Sed vnde cumq̄ et quomodo cumq̄ cogitaret: semper in cogitādoz responsū non precipitando prudentiam suam ostendebat.

¶ Tertio maria ostendit suaz prudentiaz quo ad angelum in hoc q̄ gabrieli ei dicens. Ecce cōcipies i vtero et paries filium: prudētē respondit dicens. Quomō fiet istō qm̄ viris non cognosco. Quasi di-

cat. Quomodo potest fieri vt concipiam et pariam: que in virginitate permanere disposui. Nam vt dicit Glo. Interli. Ipsa iam vouerat castitatem. Et ideo prudenter responderebat de modo hui⁹ incarnatiōis s̄uis de facto in se non dubitaret. Ut enī dicit glo. ord. sup illo verbo. Quō fiet. et allegādo Bedam. Legerat maria virginē pariturā: nec de hoc dubitabat. Sed q̄ quō fieret nō legerat: nec ab āgelo audierat: ideo quo ordine impleri debeat requirit. In quo patet ei prudentia.

¶ Tertio principalit̄ virgo maria ostendit suam prudentiaz in ordine ad diabolū. Ipse enim prout cōsueuerat alijs mulieribus facere: voluit eam seducere per superbiam: proponens coram oculis suis opta gloria digna esset que regē celorum genuerat et pepererat. Sed ipsa tanq̄ prudentissima respondit ei quod i suo cantico legitur et sūt verba eiusdem. Deposuit supple deus potētes. i. superbos de sede et exaltauit humiles. Itē alia scriptura dicit Ecclesiast. iii. Quanto magnus es humilia te in omnib⁹. Item voluit euz seducere p̄ auaritiā: presertim cuz vidit reges offerentes filio suo tot et tāta munera: videlicet aurū: ihus: et mirrā. Sed ipsa tanq̄ prudētissima respondit ei dicens q̄ deus esuriētēs impleuit bonis: et diuites dimisit inanes. Item alia scriptura dicit Ecclesiast. x. q̄ auaro nichil est scelerius. Item voluit eam seducere per luxuriam: proponens ei carnis delicias. Sed ipsa tanq̄ prudentissima respondit ei dicens Virum non cognosco. i. proposui nūq̄ carnaliter cognoscere. Itē alia scriptura dicit. Nouete et reddite.

l.ij.

De rosa prudentie.

Sic est q̄ voti perpetuam virginitatem domino: ergo debeo eam illi reddere. Ecce quomodo virgo hec sacratissima ostendit suam prudentiam ad diabolum ⁊ ad allegationes eius. Unde de ec̄ potest dici illud Job. xvi. prudentia eius percussit superbium: videlicet diabolum qui anthonomastice superbus dicitur. In cuius figura legitur Judic. iii. q̄ cum sifara declinasset ad domum Zabel vxoris Aber. Ipsa noctis silentio infixit clauis intra caput eius: et sic occidit eum. Ad propositum et breuiter: sic Sara qui interpretatur exclusio gaudii recte designat diabolum: q̄ propter suam superbiam exclusus est de loco gaudii: quia de celo. Zabel vero que interpretatur ascendens significat virginem mariaz que in presenti ascendens semper de virtute in virtutem: tandem ascendit tracta tamen a filio ad superos. Hec igitur Zabel per suam astutiam et prudentiam superauit diabolum et de illo triumphauit qui eam superare moliebatur modis predictis. Sed quid significat clauis quem ipsa infixit capiti sifare. Profecto designat prudentes respōsiones ipsius virginis ad singula tentamenta ipsius maligni spiritus de quibus prius dictum est. Possumus ergo de ea dicere illud q̄ canit ecclesia de comunibus virginum. Hec est virgo sapiens: ryna de numero prudentium ob reuerentiam sue prudentie presentemur ⁊ decantemus semel angelicum oraculum tanq̄ pro sam sibi acceptissimam: ⁊ miro odore fragrantem: vt sic pro nostra meritorum conficiamus eidem coronam de rosis angelicis: quatenus ipsa ryes in centuplo refundendo

nobis suis precibus et meritis coronam prepararet in celis.

¶ Postq̄ ostensum est quomodo virgo maria cordata fuit rosa pudice: consequenter videre restat quomodo nos eadem rosa coronare poterimus animas nostras. Pro quo est aduertendum q̄ in hac rosa prudentie inueniuntur tria pulchra: rolia: que sunt.

Cognitio.

Operatio.

Instructio.

¶ Quantum ad primum est notandum q̄ in tribus cognoscitur prudentia viri iusti: videlicet.

In ceteritorum recordatione.

In presentium ordinatione.

In futuroorum meditatione.

¶ Primo igitur dico q̄ vt prudentia recordatur. Sicut enim cignus habet collum adco longum ⁊ flexibile: q̄ retro se potest respicere siue ad componendum plumas suas: siue ad se pregendum siue ob aliam causam. Similiter etiam et serpens habet collum longum in modum predictum. Sic ⁊ nos ad illa que retro abierunt: debemus oculos considerationis nostre vertere: tunc erimus sicut illi de quibus Marthei. x. Estote prudentes sicut serpentes simplices sicut columbe. Si autem queris que sunt illa preterita que debemus recordari: dico q̄ multa sunt: vt pote beneficia que a deo recepimus tam gratuita vt gratia baptismalis: remissio peccatorum: collatio virtutum: ⁊ huiusmodi spiritualia: vt q̄ fecit nos deo ad imaginem ⁊ similitudinem suam: q̄ corporalia vt q̄ dedit nobis egressum figuram pre ceteris animalibus temporalibus: vt sunt diuitie temporales. Item q̄ nos nutrit et etiam necessaria dedit. Item inter illa pre

Sermo vigesimustertius:

ferita q̄ recordari debem⁹: debemus annu-
merare mala multa q̄
pmisimus: 2 q̄ nobis per gratiam
dei remissa sūt: 2 de hoc gr̄as age
re deo: aut si in illis adhuc sum⁹:
illa p̄tocius desere debemus. Si
militer inter p̄terita recordanda
p̄numerare debemus vtilitatē et
miseriam in qua nati sunt: de qua
loquitur salomon Sap. vii. In vē
tre matris figurat⁹ sum caro de-
cem mēsum tempore coagulat⁹
sum in sanguine ex semine homi-
nis 2 delectamento somni conue-
niētis. Et ego natus accepi pmu-
nem aerē 2c. Sequit⁹. Nemo ex re-
gib⁹ habuit aliud natiuitatis ini-
tium. ¶ Secundo dico q̄ vir pru-
dens p̄sentis moderat⁹. Videt⁹ effi-
nihil esse stabile in mundo isto:
sed cuncta vanitati subiecta atq̄
mutationi. vñ Eccles. i. Vanitas
vanitatum: est supple mundo iste:
2 vita humana p̄sens: 2 omnia va-
nitas. q. d. q̄ ista vita non est aliud
q̄ vanitas et vanitatib⁹ collecta
sicut oppositio vniuersalis ex sin-
gularib⁹ resultat. Item in eodem
capitulo loquitur idem Salomō
dicens. Audi que fiunt cuncta sub
sole: et ecce vniuersa vanitas: et
afflictio spiritus. Sed quare dicit
afflictio spiritus: q̄ reuera ista vi-
ta nō transitur absq̄ multis ama-
ritudinibus 2 angustis plurimis.
Propterea instabilitatem 2 mise-
riam vite hui⁹ describēs Hierony.
iii. parte. epistolaz suarum: ep̄la
lxxxv. dicit sic. O vita mundi: nō
vita s̄ mors: vita fallax: vita onu-
sta tristitia: imbecillis 2 vmbriati-
ca: vita mendax nunc flores: 2 sta-
tim arefcis: vita priuata: vita fra-
gilis: vita momentanea 2 caduca
que quanto magis crescis: tanto
magis decrefcis: cum plus proce-

dis plus ad mortem propinquas.
O vita plene laq̄s: quos i mun-
do hoies illa q̄as. Quot p̄ te iam
sustinēt infernalīa tormēta. Quā
bestus qui tuas agnoscit fallaci-
as. Quā bestus qui tuas non en-
rat blandit⁹. Quā beatissimus
qui te bene priuat⁹ est: 2 de te be-
ne expeditus. hec ille. Cum ergo
vir prudēs animaduertit hec oīa
tunc studet moderare 2 debite re-
gulare vitā suam in p̄sentia: ut
non ponat affectum suum in hec
caduca 2 transitoria bona: sed sur-
sum eleuet ad eterna et celestia.
¶ Tertio dico q̄ vir prudēs futu-
ra meditat⁹: 2 p̄uidet p̄p̄tēra pru-
dens dicit scdm̄ Asido. li. ethy. dī
quasi p̄cul seu a lōge videns. Nā
sicut videmus q̄ fornicā quodā
instinctu nature tēp⁹ future h̄ez-
mus p̄uidet: 2 ideo in estate prepa-
rat atq̄ p̄gregat victualia. Sic et
vir prudens p̄uidens futura: vt
pote morē. Iudici horā: 2 inier-
ni horrorem: p̄uidet sibi bona ho-
ra de victualib⁹ gratiaz 2 vt tutū.
Et de vnoquoq̄ tali pōt dici illud
p̄ouer. li. prudentia seruabit te:
vt eruaris a via mala. Ecce ergo
tria q̄ agere debet vir prudens: et
per q̄ de vnoquoq̄ cognosci pōt
si vere sit prudens necne. Et hoc
est quod dicit Sene. li. de quarta
or virtutibus. Si inquit prudens
fuerit animus tuus tribus tempo-
ribus dispensetur: p̄tēra cogi-
ta: p̄sentia ordina: futura p̄uide.
Vñ Aristoteles Alexandrū am-
monet: vt p̄decessorum acta ad
memoriam reducat. Inquit em̄.
Triuales patrū discute. Inde po-
teris exempla bona extrahere: et
acta p̄tēradant certum docu-
tum in futuro. hec ille. Item Zu-
das ille fortissim⁹ bellatorū aiebat

De rosa prudentie.

his militibus. Mementote quomodo olim salui facti sunt patres nostri 2c. f. Macha. x. Sed pchdolori pauci sunt q̄ hec agant: 2 ideo possumus concludere q̄ valde pauci sunt vere prudentes. Unde clamat scriptura Deuterono. xxxij. dicens. Sens absq̄ consilio 2 sine prudentia. Utinam saperent p̄terita: 2 intelligerēt p̄senta: ac p̄uiderēt nouissima. ¶ Quātum ad secundū principale notandum q̄ prudentia habet triplicē operationem scdm̄ q̄ triplex est gen⁹ bonorum. Sunt em̄ bona fortune nature gratie. prudentia autē bona fortune fideliter distribuit: bona nature tute custodit: bona gratie diligētē acquirit. Sicut ergo homines mundani dicunt 2 reputantur prudentes ap̄d alios mundanos quando sez sua bene distribuunt: bene custodiunt: 2 bene acquirūt. Ita 2 homines spirituales atq̄ virtuosī reputant illis tribus modis prudentes scdm̄ deum. ¶ Prima igit̄ operatio vere prudentie est q̄ facit hominē bene distribuere bona fortune. Balliui em̄ 2 iudici debēt fideliter dispēsare ad voluntatē dominoꝝ suoz̄ bona sibi commissa. Sic est autē q̄ diuites hui⁹ seculi non sunt pp̄rie dñi bonoz̄ temporalium: sed tm̄ balliui 2 iudici: q̄ dñi est terra et plenitudo eius. Nam vt dicit Chrysostom⁹ homilia. ij. Circa diuitias tm̄ vsus habemus: dominū autē nemo. Et si em̄ nobis per omnē permanēs vitam: volētes tamē aut nolētes in fine alqs̄ cedemus. Ipsa ergo bona debem⁹ distribuere 2 dispēsare ad voluntatem illius qui est illaz̄ verus dñs. Vult autē illarum verus dñs. f. deus: vt diuites illas distribuāt pauperib⁹ iuxta eorum

facultatem: 2 pauperi exigētiam. Nam sicut stomachus in homine cibū recipit 2 recepitū ad alia mēbra scdm̄ eoz̄ necessitatem transmittit sibi solum retinens quod ei necesse est: sic debent facere diuites pauperib⁹: q̄ vt dicit Aug. de verbis domini. ser. xxv. Diues pp̄ter pauperem factus est: pauper propter diuitē diuitis est erogare: 2 pauperis orare. Sed p̄fecto hodie potest proponi Christi verbum. Math. xxij. Quis putas supple est: fidelis seru⁹ 2 prudens quem consti. d. f. fa. l. v. det illis cibum in tempore: supple necessitatis 2 indigentie. q. d. q̄ rari sunt tales: multū tamen qui parati sunt dare ad vsuram. Et ideo possumus veraciter cōcludere q̄ pauci sunt habentes veram prudentiam circa dispēsationem bonorum temporalium.

¶ Secunda operatio vere prudentie est q̄ facit hominē bene 2 tute custodire bona nature: vt. f. ata tāto diligentius custodiat quanto ē p̄stantior corpore: 2 omnia pp̄ter ipsius salutem expendant. Cum enim quis habet duo custodire: tunc melius 2 diligentius custodit quod carius est. Sic est aures q̄ anima adeo est ch̄ara et precio sa q̄ non potest homo dare commutationem pro illa. Quia videt deuotus Bernar. epistola. liij. Item in li. meditationum. c. ill. totus iste mundus ad vnius anime precium estimari non potest. Nō enim p̄ toto mundo deus animā suam dare voluit: quā tm̄ p̄ anima humana dedit. q̄ autem ad prudentiam perrineat omnia dare 2 exponere pro salute anime: videlicet corpus: 2 omnia tēpotalia docet saluator. Mat. x. dicens. Estote

Sermo bigesimus tertius:

prudentes sicut serpentes: qui se3
corpus exponunt: vt caput seruet
Sic ⁊ nos corp⁹ penitentie: ⁊ tem
poralia in elemosynas pauperum
exponere debemus. p salute aiaz
nostrarum. Videmus em̄ experi
mur qd quodā naturali instinctu
brachium exponimus icui ⁊ peri
culo: pro conseruando capite: eo
q caput sine brachio bene viuut: ⁊
non ediuerso. Sic debemus face
re de anima ⁊ corpore atq; tempo
ralibus bonis. Quid inquit salua
tor: Luce. ix. proficit homini si lu
cret: vniuersum mundū: seipsum
autem perdat ⁊ detrimentum sui
faciat. Preterea positus in peri
culo maris si prudens fuerit: mer
ces suas proficit intra mare vt sal
uatur. Stultus autem esset si ecō
uerso seipm proficeret i mare ad
saluandum sua. Ita in proposito
debemus omnia a nobis abicere
vbi expedit: poti⁹ detrimētum
patiatur in bonis anime. Nā tūc
tempestas oritur cū quis tentat.
Seipsum autem pūcit in mare vt
sua saluentur: qui peccato p̄sentit
vt corp⁹ desectet ⁊ talis veraciter
est fatuus. In figura ergo huius
legitur Jone. i. q nauis tulerunt
vniuersa vasa cum orta esset tem
pesta: ⁊ miserunt in mare. Ita ⁊
nos debemus exponere corpus ⁊
temporalia vt seruet aia. Itē alia
legit. iij. Reg. vii. vbi dicit q syri
omnia reliquerunt: animas suas
tantimodo saluare cupientes.
¶ Tertia operatio vere prudent
tie est q facit hominem diligēter
acquirere bona gratie q̄dū ne
gociari potest i mundinis vite hu
ius. homines em̄ illi reputantur
quo ad mūdum prudentes qui in
augusto replent granaria sua fru
mento: ⁊ cellaria sua post vnde:

mias vino: vt in futuro habeant:
vnde laute viuant. Sic ⁊ ad pru
dentiam q̄ est scdm deum perti
net facere prouisionem de bonis
operib⁹ ⁊ meritis: vt in futuro ha
beat homo: vñ gaudeat ⁊ fruatur
in celo. In cur⁹ figura dicit Mat.
xxv. q prudentes virgines sum:
pserunt oleum secum. i. bona gra
tie. Nam sicut oleum superat om
nes liquores: sic bona gratiarum
⁊ virtutum superāt bona tēpora
lia. Si igitur prudentes fuerim⁹
studebimus nobis pparare hmoi
bona spu itualia. Et hoc ppter tri
plētem rationem. Primo quidem
ppter huiusmodi bonorum dura
tionem ⁊ maufferibilitatem. Qui
libet em̄ mercator: libentius cōpa
rat merces quas ad hospitū suū
scit se posse deferre: q̄ illas quas
in exitu mundinarum scit sibi ina
dubie offerendos. Modo sic est q
temporalia in exitu ab hoc mūdo
ab hominibus auferuntur. Iuxta
illud. i. Thim. vi. Nichil intulim⁹
in hunc mundū: haud dubium qz
nec aliquid auferre poterimus.
Da etiam exemplum de illis qui
transeunt per pontes Lugdu
nenses: vt exeat regnum frācie
reusitant: si nam habeant de mo
neta frācie: ⁊ comperto q sic au
fertur ab eis id idem faciūt An
gli quo ad eos qui nauigāt de An
glia in Normanniam vel fran
ciam. Bona autē gratie: vt sunt
ieiunia/ elemosyne/ orationes: et
hmoi auferri non possunt in pas
sagio mortis. Quinimo scriptum
est Apocalip. iiii. q opera illo
rum sequuntur illos. Secūdo de
bem⁹ nobis comparare in p̄senti
bona spiritualia: propter illoꝝ
preciositatem. Uadens enim ad
mundinas cōparat sibi illas in er
Luj.

De rosa prudentie.

ces quas scit sibi plus valituras. Ita et nos quod possumus hoc modo cum deo mercari debemus? apparere nobis bona gratiarum virtutum que multum proderunt nobis in celo. Nam ibi plus valebit modica elemosyna aut ieiunium unius diei quam totum aurum cyprum. Quinimo diuitie huius mundi nichil tibi valebit nec ibi recipient. Scriptum est enim Ezech. vii. Argentum eorum foris pretiosum et aurum in sterquilinum erit. Tertio debemus nobis apparere in presenti benedicta bona spiritualia propter eorum utilitatem. Portanti enim extremum cito porta aperit: sed qui recusat accedit repellit cum rubore: vnde solet vulgarijter dici. Bene veneritis que apportatis: et que non apportatis reculoz. Ita in proposito cum venerimus in horam mortis ad portam paradisi et clamauerimus dicentes illud Math. xxv. Domine domine aperire nobis: certe respiciet si lapides non stre. id est scientie plene sint oleo misericordiarum ad pauperes atque bonorum operum que si comperiat ut ita esse dicetur nobis. Bene venerit intrate. ubi autem oppositum inuentum fuerit dicet nobis a rege illius civitatis suone. Nescio vos. propterea in figura scriptum est. Eto. xxviii. Non apparet vobis in conspectu meo vacui. Si igitur vere prudentes fuerimus faciemus benedicta sunt. id est diligenter adrem thesaurorum gratiarum et bonorum operum in presenti propter triplicem rationem iam dictam. Quantum ad tertium principale est advertendum quod prudens instructus in apocriphis est de facere tria secundum non legit. iiii. est de. iiii. c. Primo nepe viro prudenti dicitur: ubi supra. Die preteritum reuoca. Diem autem preteritum reuocare est ad memoriam reducere dies preteritos et ipsa in quibus peccauit et sequentur currere festinat ad lauacrum premissio et penitentia. Sic autem die preteritum reuocabat rex ezechias cum dicebat ad dominum. Recogitabo tibi omnes annos xxxviii. Salu et psal. cum auerbat Delecta iuuentutis mee et ignorantias meas ne memineris domine. Secundo viro prudenti: ubi. s. Mensura statuerunt. id est diligenter considera que vita pensata non est nisi ventura cito currens. Unde et scriptus ille Job dicebat vii. c. Memoro quod est vita mea. Nam sicut ventura transiens nulli vestigiis post se relinquit. Ita neque vita hominis post eum moriturus. Transiit et ecce non erat quasi eum. Tertio dicit viro prudenti igne pondera. Ille autem igne ponderat que in corde suo grauia sunt inferni supplicia considerat. Item que durus sit ad portandum ignis quo cruciatur iustus deum nati pensat. Et bene dicitur est prudenti. Ignem pondera: quia ignis inferni datur ad pondus vobis scilicet qualitatem delictorum. Iuxta illud Deut. xxv. Pro mensura potius erit et plagarum modus. Item apoc. xviii. Quantum significauit se et ideliter suum tunc et. Patent ergo tria que facere debet homo si prudens esse velit. Et breuiter facta est laus rose prudentie et vir sermo ne potest explicari. Unde Augustinus ad iratres in eremo. Ser. iiii. que intulit de prudentia enumeratas nonnullas sermo in seipsum prudentie pariter et ostendens que necessaria sunt inueniens non dicit sic. Prudentia nobis necessaria est: quod docet ad fugiendum: et quid tenendum sit. Prudentia docet te: ut non subbias ne mireris de rebus transitorijs cum sint caduce et ea que possides tanquam aliena possidere aduertias. Prudentia docet te: ut que non potes perpetuo

Sermo vigesimusquartus.

tenere fructuose pmitas abire.
Prudentia docet te: vt in cunctis
semp idē sis tā i piperis q̄ i aduer
sis prudentia testimonij vitati
nō amicitie reddat. Prudentia cū
discretione pmitit et promissum
accelerat: amplius p̄misit p̄stat.
Prudentia docet te quō p̄sentia
ordines quō p̄teritorū recorderis
et quō futura prouideas. hec ille.
Hi sunt igit gloriofi tituli laudū:
et p̄oniorū ipsius rose prudentie
quasi iuste egerimus coronabimur
nosmetipsos in presentia: vt tandē
percipere mereamur coronā glo
riam in futuro. Quā nobis etc.

¶ Sermo vigesimus quar
tus. De rosa iusticie.

Oronem nos rosa.
Sapientie. ii.

¶ Vigesima sc̄da ro
sa corone sp̄ualis d̄r
rosa iusticie. Que
merito sequit ad rosam prudentie
q̄ inter quattuor virtutes cardina
les iusticia sc̄dm obtinet locū. Est
et alia ratio huius ordinis. Prudē
tia em̄ dirigit hoīem i agendis p̄
est: iusticia autē dirigit hoīem in
ordine ad alterū. Modo quod est
ad se p̄cedit id quod est ad alte
rū. hac autē rosa iusticie coronata
et insignita fuit dei genitricis marie.
pro quo est notandum q̄ iusticia
sc̄da ciceronē. li. ii. rethorice. Est
estas ius vnicuiq̄ rei tribuens p̄
dignitate cuiusq̄. Cui sententie
p̄cedat Aug. lib. lxxviii. questio.
xxv. dicens q̄ iusticia est habitus
animi omni utilitate p̄seruata
suā cuiq̄ tribuens dignitatē. Itē:
idē Aug. lib. xiv. de ci. ca. xv. dicit
q̄ iusticia est virtus q̄ sua cuiq̄ tri
buit. his ergo suppositis dico q̄
in beata virgine fuit sc̄dicta rosa
iusticie. Ip̄a em̄ reddidit vnicuiq̄

ad suum erat: videlicet
Deo.

Proximo.

Sibi p̄.

¶ Quāto ad primi sciendū est q̄
quibet tenet deo reddere tria: sc̄s
honorē.

Amorē.

Timorem.

¶ Primo igit dico q̄ quilibet te
net reddere deo honorē: q̄ crea
tor et summus est d̄s. Ip̄se em̄ est q̄
dicit. i. Regū. i. Quicumq̄ honori
ficauerit me glorificabo eū. Qui
autē p̄tēnunt me erūt ignobiles.
Sci. bit. i. m̄ Deute. xxxv. Maledi
ctus qui nō honorificat patrē tuū
et matrē suam. Et dicit ois popu
l. s. amen. Si ergo maledicatur q̄
non debite honorificat patrē car
nalem et terrenū: q̄to magis qui
non honorificat patrem celestē et
eternū. huius itaq̄ patri reddidit
marie debitū honorē cū eū voca
uit d̄m: se autē ei ancillā dicens ad
angelū. Ecce ancilla d̄ni etc. Lu. i.
Itē multū eū honorauit in suo es
tico videlicet Magnificat. sicut
pater intueti tenorem illius. Itē
multum honorauit deum cū qua
dragesimo die a natiuitate filiū
sui ascendit in templū vt faceret
sc̄dm consuetudinem legis q̄uis
ad hoc subiecta non esset.

¶ Secundo quibet tenet reddere
deo amorē: q̄ redēptor est. Si em̄
tenemur ex debito iusticie amare
et velle boni benefactori nro: q̄to
magis illi q̄ dedit animā suam p̄
nobis: dicente scriptura. Eccl̄ia.
xxix. Statū fidei uisoris ne obli
scaris dedit em̄ pro te animā suā.
Vñ Aug. lib. de bono virginali lo
quens de amore quē debemur deo:
cū redemptor noster est: dicit sic.
Totus nobis figatur i corde: qui

De rosa iusticie.

pro nobis totus firmus est in cruce. hec ille. Istud autem debiti amoris soluit virgo maria filio suo vero deo: non solum corde eum summe diligendo: verum etiam opere eidem ministrando. Non solum pedebat ad verba ministravit sibi lac roginem et celeste. postquam autem factus est vir et cepit predicare per iudeam et galileam. Ipsa ex immenso amore sequebatur eum quocumque ibat: atque illi de facultatibus suis potest poterat cum quibusdam aliis devotis mulieribus ministrabat: sicut patet Marci. xv. et Luc. viii. Ubi ex ardenti amore que ad filium habuit: eum duodecim factis: triduo die noctuque quesivit eum cordis dolore et angustia. Ita ut in eo inuento in medio doctorum in templo diceret et. filii: quid fecistis nobis sic: ecce enim pater tuus supple putatur aut nutritus: et ego dolentes querebam te. Luc. ii. Cum enim multum aliquem diligimus tunc multum de eius infortunio vero vel presumpto dolemus. Propterea pie possuimus contemplari: quod cum ipsa mater pietatis per illud triduum querebat filium suum inter cognatos et notos: quotquot obvios habebat eis dicebat illud. Cant. v. Adiuro vos si inueneritis dilectum meum: et nunciatis ei quod ego amore languo. Cumque pertransientes paululum starent et eam iterum rogarent dicentes. Qualis est dilectus tuus: o pulcherrima mulier. Illa cum lachrymis et suspiriis aiebat. Dilectus candidus et rubicundus: electus et milibus etc. Ecce qualem amoris ad proximam filium mater pietatis habebat.

¶ Tertio quilibet tenet reddere deo ex debito iusticie timorem: quod iudex est. Iudices enim terreni solent timeri. quod si timeant illi iudices

qui occidunt corpus: et post hoc non habent amplius quid faciant: quanto magis ille timendus est qui postquam occiderit corpus: habet potestatem mittendi animam in gehennam ignis: ut dicit saluator. Mat. x. Hinc itaque iudicem viuorum et mortuorum christum dico. Valde se timere ostendit virgo maria precipiens mater eius esse et ille filius eius. Ubi legitur Jo. ii. quod cum in nuptiis decessisset vinum: ait mater pietatis ad filium. Vinum non habent. Ad quam respondit filius et transe rudit dicens. Quid michi et tibi mulier. Quo audito responso non legitur quod illa replicauerit. Nam ex timore quodam reuerentiali que ad ipsum filium gerebatur multum forte replicare ne durius audiret ab eo responsum. Aug. autem secundum quod recitatur in glo. ordi. sup. Jo. exponens verbum dicitur habens dicit sic. Quid michi et tibi mulier supple commune est: vbi possum hoc miraculum facere. q. d. Ex te habeo vbi pati et mori possum. Sed ex te non habeo: vbi miracula possum facere: ideo hinc inde re et opere te non recognosco. habes ergo lector: quod literum virgo maria seruauit iusticia in ordine ad deum reddendo illi tria que sunt: honor: amor: timor.

¶ Quartum ad secundum principalem est similiter notandum quod oulibet tenet ex debito iusticie reddere proximo tria videlicet. Obedientiam superiori. Concordiam pari. Beneficentiam inferiori.

¶ Primum igitur dico quod quilibet tenet ex debito iusticie reddere obedientiam superiori. Ubi paulus habet. rui. Obedite prepositis vestris et subiacete illis. Sub nomine autem prepositi potest comprehendi maritus qui preponitur uxori. hinc

Sermo vigesimusquartus.

Itaq; preposito obedunt: hgo maria quado quide obedunt Joseph & pposuit eum sibi spuis ipsa esset multo prestantior. Unde Luce. ij. dixit filio suo postq; inuenit eum in templo. Ecce pater tuus & ego dolentes querebamus te. Ubi ipa preponit virum suum Joseph libispi. Erubescant ergo vxores q; volunt dominari viris suis & illis imperare. Verecundū enim minus est atq; monstruosum. vt costa vi ri ascendat super caput ei. Maxime cum scriptuz sit de muliere Gen. iii. Sub vari potestate eris. ¶ Secūdo quilibet tenetur reddere ex debito iusticie concordia pari. Nam vt dicit Aug. de hbis dñi. ser. lvi. Nō potest habere cō cordia cum christo qui discors vo luerit esse cū christiano. Sed for sanctis Nolo cū oibus pacē ha bere sed non possum qz illi cōtra dicunt: pacē impediunt. Quo modo ergo teneor ex debito iusti cie cum pari concordiam et pacē habere. Sed audi paulū. Ro. xij. tibi satisfaciētē. Si inquit fici pōt qd ex vobis est pacē cū omni bus hominibus habentes: satis ergo est tibi: vt facias qd i te est ad pcurandā pacē cū oibus. q; si illi propter malitiam suam noluit tecum in bono concordare supra dorsum eorū est: tu autem animā tuā liberaſti. Maria aut quātū in se fuit cum omnib; pecem & concordia habuit. Vñ Ambro. de vir ginibus. lib. ij. Quado inquit dis sentit Maria propinquis. Solita nempe erat bene velle omnibus assurgere maioribus natū: & equa libus non inuidere. hec ille.

¶ Tertio quilibet tenetur ex de bito iusticie reddere beneficiā inferiori & suis necessitatibus pro

posse succurrere. Nā vt habetur Ecclē. xvij. Unicuiq; mandauit de us de primo suo: nō solūm ad salutes aie procurandā: verū sctum ad necessitate corporis sublenēdā. Propterea ne ista vilitas omittas mus nos admidet apus heb. xij. dicens Beneficiētie & cōionis noli te obliuisci. Talibus eni hostis. i. elemosynis et operibus pietatis promeret deus. i. obtinet videlicet in plenti per gratia & in futuro p gloria. vel promeretur deus. i. placatur qui pius erat iratus propter pctā. Et nota q; beneficiā idē ē q; largitas elemosynarum que fit pauperibus. Unde beneficiū idē ē q; largus. Cōmūio autē signi ficat affectum charitatis que facit oia cōia. vt dicit glo. interli. vbi su pra. Sic aut benefica virgo maria ad paupes. Vñ amb. li. ij. de virgi. Nūq; inquit maria fastiduit hūilē nunq; derisit debilē: nunq; vitauit inopē. Ecce quō maria seruauit iu sticia tripliciter s; ordine ad primū ¶ Quātū ad tertiu principale est etiam aduertendum q; quilibet te netur ex debito iusticie reddere sibi pstrias videlicet. Munditiam cordi. Custodiam ori. Disciplinam earni.

¶ Primo igitur dico q; quilibet te netur ex debito iusticie largo modo tamen sumpte reddere sibi pstrias munditiaz cordi que est necessaria dispositio ad videndū deū scōz illud christi verbū. Matth. v. Beati mundo corde: quoniam ipsi deū vident. Et spūstalis munditia cordis sit pncipaliter & effectiue a deo propter quod ad eū clamabat regi us propheta dicens. Cor mundūz crea in me deus Dispositiue tamē et qdāmodo ministerialr pōt eē a

nobis scōz illud Aug. de hōibz dñi
 ser. xv. Qui fecit te sine te: nō in-
 stificabit te sine te. hanc aut iusti-
 ciam ad seipm reddendo sic sue
 munditiam pfectā habuit hōgo
 maria: vt pote q̄ nunq̄ peccauit.
 Cas. iiii. Tota pulchra et c. **S**e-
 cundo q̄libet tenetur: reddere ori
 suo custodiā scōm et faciebat qui
 dicebat. Dixi custodiā vias meas
 vt non delin. et. Posui ori meo et.
 Hanc autem custodiā ori suo adhi-
 buit maria. Ita vt nunq̄ p̄tulerit
 hōum vanū aut otiosum: seu etiā
 iniuriosum aut hñoi. Vñ de ea vi-
 cit Amb. vbi supra q̄ nichil q̄ car
 fuit in hōibz ei: sed erat q̄ hōibz gra-
 tus: aio prudens: loquēdi parciōz
 verecūda sermone et huiusmodi.
Tertio quilibet tenet reddere
 carni sue disciplinam vt eā subdat
 imperio rationis: sicut percutim⁹
 calcareibus: et baculo equū aut assi-
 num vt obediat. Vñ Aug. in re-
 gula ad fratres. Carnē vestrā do-
 mate ieiunijs et abstinentia escē et
 potus quātum valitudo p̄mittit.
 Item idem Aug. ad fratres in
 Eremo. ser. l. q̄ intitulat̄ de salute
 anime dicit sic. Caro t̄ nobis debz
 seruire: et aia imperare. Ita debz
 exercere imperium: et illa subiecta
 seruitum. In oibz bonis xp̄ianis
 aia dñatur: et caro seruire p̄pellit.
 hec ille. hāc aut iusticiā exercuit
 virgo maria circa carnē suā: non
 quidem p̄pter domādā occupen-
 tiam carnis q̄ in ea extincta erat:
 sed magis vt nobis p̄ctōibz exem-
 plum domandi carnē p̄beret. De
 ea nēpe dicit Amb. vbi supra: vt
 ser. li. de hōginibz q̄ si qñ rescindi
 successisset volūtas in maria cibū
 capiebat q̄ mortē arceret nō q̄ de-
 litas ministraret. Dormire non
 p̄t̄: cupiditas q̄ necessitas fuit: et

tñ cū desceret corp⁹: vigilabat ani-
 mus. hec ille. p̄t̄ ergo quōd virgo
 hec sanctissima exercuit iusticiā
 ad seipsam tripliciter: sc̄z reddē-
 do munditiam cordi suo: custodiā
 ori: et disciplinā carni. Vñ in figu-
 ra hui⁹ legit̄ Iudic. iiii. q̄ erat q̄dā
 mulier note Delbora q̄ iudicabat
 p̄p̄m dñi: et ad eā accedebant q̄-
 cunqz habebāt iudicia: faciebātqz
 vnicuiqz iudiciū et iusticiā. Ad p̄-
 positū si breuit̄ Delbora q̄ inter-
 pretat̄ apis recte designat̄ virgo
 maria q̄ tāq̄ optima apis pulc-
 nobis fauū mellis. i. filiū q̄ simul
 fuit de⁹ et hō. hec igit̄ Delbora ta-
 le egit iudiciū et iusticiam q̄ reddi-
 dit vnicuiqz q̄d sibi erat: tā deo q̄
 p̄rio q̄ deniqz sibi ip̄s: vbi supra le-
 mediate ostensum est. Hinc itaqz
 Delbore ob reuerentiā sue iusticie
 et edatis offeram⁹ semel angelicū
 eulogiū ad p̄ponēdū sibi coronā
 vñā de rosis angelicis: quatenus
 ipsa vice h̄sa nobis p̄curet coronā
 in celis de rosis in eternū manē-
 tibus. **P**ostq̄ ostensum est quōd
 xp̄i mater coronata fuit rosa iusti-
 cie. Sic p̄sequēter ostēdere restat
 quōd poterimus nos ipsos cum dei
 adiutorio hac rosa insignire atqz
 coronare. p̄o quo est aduertens
 dum q̄ in hac rosa iusticie inueni-
 untur tria pulchra folia que sunt.
Iusticia generalis.
Iusticia specialis.
Iusticia specialissima.
Primū igitur folium rose ius-
 ticie vocatur iusticia generalis.
 Est autem iusticia generalis p̄fe-
 ctio et p̄geries vniuersalis morū
 virtutum. Et hoc modo q̄ tempe-
 rate vinit iustus dici potest. Item
 qui caste. Item q̄ vniuersalis est ad pau-
 peres: et huiusmodi. Et ad hoc v-
 positū de iusticia loquitur hiero-

Sermo bigesimusquartus.

in epistola ad demetriades. dices
q' omnes virtutis species: vno iu-
sticie nomine continentur. Item
hoc modo generaliter de iustitia
loquitur idem hieronymus i epi-
stola ad cilianam Daurich dicens q'
iusticia non est aliud q' non pecca-
re. Non peccare autem est prece-
pta legis seruari. Hanc autem iu-
sticia sic generaliter dicitur iectu-
dum q' est omnis virtus debemus
omnes habere si velim' iusti esse
et iusti appellari eo q' qui iusti a
tali iusticia nominantur.

A domino diliguntur.

A domino proteguntur.

Cum domino gloriantur.

¶ Primo igitur dico q' iusti a do-
mino diliguntur. Omnis enim res
naturaliter diligit sibi simile. De
domino autem dicit psal. Iustus
dominus et iustitias dilexit equi-
tatem vidit vultus eius. Ex quo
ergo dominus iustus est consequens
vt etiam diligat iustos et bonos
quodam peculiaris amore: et no' so-
lus illo quo diligit omnia que sunt
vt habetur sapien. xi. Et p' oppo-
situs odio habeat peccatores i eo
q' peccatores secundum illud sapien.
xiii. Odio sunt deo impius et im-
pietas eius. Et de vtroq' simul lo-
quitur psal. dices. Dominus dili-
git iustos: et vias peccatorum dis-
perdet.

¶ Secundo iusti a domino prote-
guntur. Naturaliter enim omnia
animalia ex amore quem habent
ad sibi similia in specie: mutuose
pregunt. et pugnat pro iniuriatq'
se iuuic' liberat et p'egit: sicut ps i
bobus cum inuaduntur a lupis: et
similiter in porcis. Cum ergo do-
minus iustus sit in omnibus virtus
suis: et factus in omnibus operibus
suis: consequens est vt protegat iu-

stos: defendat contra lupum her-
nalem: ne eos rapiat in vira p' pec-
catum: et similiter in morte deduce-
do eos in foueam infernalem. Et
hoc est q' dicitur prouer. xi. Iustus
de angustia id est de temptatione
ne succuberet liberatus est: et trade-
tur impius pro eo. Iste impius est
diabolus qui traditur inter manus
alioz demonu' cruciandus postq'
non preualuit contra iustum. Co-
uertunt enim in eum videntes sua
et iram magnam: in opium iustici-
e uasit angustiam temptationis.
De secundo scribitur prouer. x. Iu-
sticia id est bona vita liberabit a
morte eterna.

¶ Tertio tandem cum domino glo-
riantur siue premiantur. A de-
mus ei q' si aliquis peregre profectus
fuerit. et inuenerit terras desiderata
bileni pingue et fertile non sufficit
sibi q' eam inhabitet. Verus etiam
illic aduocat et attrahit amicos et
consanguineos suos. Vnde in p'
posito Christus peregre profectus
est in patriam longinquam sciti-
cet in celum: et inuenit ibi terram
lacte et melle manantem: nec suffi-
cit sibi q' solus huiusmodi terras
inhabitet verus etiam illic aduo-
cet amicos suos videlicet iustos
et viros sanctos vt cum illic exul-
tant et epulentur. Et hoc est q' di-
citur in psal. Iusti epulentur et ex-
ultent in conspectu dei et delecten-
tur in leticia. Ecce ergo tria singu-
laria bona que consequuntur iusti
a domino et quicunq' virtuosi esse
volunt et desiderant. Simus ergo
de numero iustorum vt a domino
diligamur a domino protegamur
et cum domino tandem glorie-
mur.

¶ Secundum folium rose iusticie
vocat iusticia spalis que est virtus

De rosa iusticie.

ius cordialis facies hominē recte se habere ad alterū. De qua Ste. ix. ad constantiaz reginam gallie et recitat in decretis. xij. q. ij. Cū deuotissimam. Sūmū inquit in rebus bonuz est iustitiam colere. ac sua cuius iura seruare: et in subiectos nō sinere qđ potestatis est fieri. Idem habetur in iure ciuili vt patet insti. de iusticia et iure. l. Iustitia: vbi dicitur qđ iustitia est constans et perpetua volūtas ius suū vnicuiq; tribuens. Et infra: iuris precepta sunt hec. honeste viuere alterū non ledere: ius suum cuiq; tribuere. Et quāuis iustitia hoc modo sumpta possit ad omnes pertinere: ex eo qđ quilibet tenetur reddere vnicuiq; quod suuz est: vt pōte deo reuerentiam sibi mētis puritatem et post lapsum penitentiā proximo beneficiā: principali ter tamen pertinet ad iudices taz ecclesiasticos qđ seculares qui habent iudicare inter virum et proximum suum: quibus voce sapiētis dicitur Diligite iustitiam qui iudicatis terram sap. i. Et nota qđ non dicit: Vindicate iustitiam qui iudicatis terrā: quia multi talium sūt bene ita agere absq; hoc qđ dicat eis. Sed dicit Diligite iustitiam qui iudicatis terram id est terrenos homines. Vel qui iudicatis rebus terrenis. Vel qui iudicatis homines in terra. Et ad propositū de ista iustitia moraliz: que maxime concernit domtos iudices: possumus exponere illū versum psal. Misericordia et veritas obuauerunt sibi iustitia et pax osculare sūt Quia cuiuslibet iudici debet misericordia et veritas obuare: et ipsum debent iustitia et pax osculari. Pro quo est aduertendum qđ iudex debet.

Per misericordiam temperari. quia misericordia. Per veritatem informari. quia veritas Per equitatem regulari. quia iustitia Per quietudinem tranquillari. quia pax.

¶ Primo igitur dico qđ bonus iudex debet per misericordiam temperari: quia vt dicit Grego. super Ezech. homil. iij. Iustitia si modū non habet in crudelitatem cadit. Ipsa ergo iustitia vere iustitia est que temperatīe freno moderatur Decet enim vt in zelo quo quisq; feruet: sic etiam temperans: ne si plus ferueat iustitiam perdat: cui seruare moderatīa ignorat dicit etiam Christo. super Mat. in opere incompleto. homil. xlvij. q. in iustitia sine misericordia nō est iustitia: sed crudelitas: et misericordia sine iustitia nō est misericordia sed fatuitas. Debet ergo bonus iudex misere misericordiam cum iustitia: ne vtendo nimis seueritate totum destruat plus oblit qđ pfit. Unde in figura huius legit. heb. ix. q. in archa Moyli simul erant virga Moyli et māna. Applicatio est facilis. Sed profecto in multis iudicibus regnat nimis misericordia. Si tamē misericordia dici debeat: non potius pusillanimitas seu remissio iustitie: sicut pōt in illis qui relinquunt delicta impunita: aut si ea puniunt: tamen multo minus iusto. Sicut patet de quodam prelato quem aliquando noui: hic enim cum comperisset vñ de suis subditis i graui scelere. minas graues illi irulit ita vt videtur velle eum excoziare. Sed inē factō cū delinquēs venisset ad eū forte penitentiā simulans. Dixit

Sermo bigesimusquartus.

ei. Tu es vnus malus trufator: p
deum tu solues vnam pintam vi-
ni albi. Illa illam penitentiam im-
posuit ad vitilitate suam eo q̄ val-
de diligeret vinum album. O vi-
nam tales remissi flati ⁊ iudices
diligenter attēderēt quid profi-
mili remissioe acciderit hely sa-
cerdoti. j. Reg. ij. Tales nempe cū
nimita sua misericordia vadūt cū
illis quibus excessiuam misericor-
diam impēdunt ad locum qui est
sine misericordia scilicet ad mille
diabulos. Ita enim dicit Greg. su-
per ezech. homil. xix. Sepe inq̄s
pietas per iordinatam misericor-
diam errare solēt: si fortasse pep-
cerit que parcēda non sunt inordi-
nata namq̄ pietas cū temporaliter
parcit: ad eternum supplicium
pertrahit. hec ibi.

¶ Secūdo dico q̄ iustus iudex de-
bet per veritatem i formari: ideo
subditur i predicta auctoritate et
veritas. Unde de bono iudice po-
test dici illud psalmiste Misericor-
dia ⁊ veritas precedent facies tuā
Debet nempe iust⁹ iudex habere
firmitatē p̄ oculis ⁊ sūmopere cauere
ne corrūpat tiorē at̄ munere odio
v̄ amore nō ergo debet eē iudex
preceps in proferendo sentētiā
sed diligētē ⁊ mature audire par-
tes. Item in materia dubia con-
sulare iura. aut viros peritos con-
sultare ad Job dicentem. Causas
quam nesciebam diligentissime i-
uestigabā. Super quo dicit glosa
in ferli. q̄ nemo debet esse preceps
in sententia. Sed veritas est disci-
tenda: qua plene discussa pferen-
da est sententia. Sed pro chodolor
in paucis iudicibus hodie inueni-
tur veritas. Cū enim primū ad
officiū iudicature assumuntur so-

lenniter iurant fideliter exeq̄ offi-
cium suum. Sicut patet. C. li. iij. ti-
tulo de iudicib⁹. l. Rem non nouaz.
vbi dicitur q̄ iudices siue ordina-
rij. siue delegati debent prestare
iuramentum q̄ omnia decident se-
cundum veritatem: legum obser-
uationem tenentes coram se san-
cta euangelia vt considerent q̄ il-
lis contemptis non magia iudica-
bunt q̄ iudicabuntur. Dicit tamē
glosa. ibidem q̄ hoc consuetudine
non habetur. Item eodem titulo
l. iudices: dicitur sic. Iudices opo-
tet imprimis rei qualitates plena
inquisitione discutere: ⁊ t̄sc̄ytrāg
partem interrogare sepius. Ecce
ad quid se obligant domini iudi-
ces ⁊ quid agere debent. Sed com-
mune prouerbiū est q̄ argumentū
per debet: soluitur per non facit.

Unde contra eos iuehit augu. ad
fratres i Eremo. sermo. xxxv. Ita
exclamans ⁊ dicens. Ue vobis O
iudices. Ue vobis in eternum et vl-
tra: quia non est in vobis veritas:
non misericordia: non pietas: non
iusticia: non dei scientia. Sed in vo-
bis regnat auaritia: mendaciam:
clamo: apparentia: peruersio sa-
cre legis. Dicentes malum bonū
et bonum malum. Non est in vo-
bis veritas dicente psalmista. Di-
minute sunt veritates a filiis ho-
minum. hec ille. Et reuera ho-
die videmus impletum verbum
Esaie prophete. lix. capitulo di-
centes. Conuersum est retrosum
iudicium: ⁊ iustitia longe stetit: q̄
corrui in plateis equitas: ⁊ veri-
tas nō potuit ingredi. Ubi q̄so in
iudicib⁹ ⁊ maiorib⁹ nris ē iustitia
vbi equitas: vbi firas. Nā hac tē-
pestate iustitia lōge abūt: edras de-
fecit: corrui i curijs iudicib⁹ firas

De rosa iusticie.

ingredi nō potuit. Ita vt de moder-
nis curijs tam ecclesiasticis q̄ secu-
laribus saltem p̄ maiori parte pos-
sit dici illud. j. Math. vi. Nō est i-
eis veritas ⁊ iudicium: sed potius
fraus: deceptio ⁊ fallacitas.

Tertio dico q̄ iust⁹ iudex debet
per equitatem regularizari hoc no-
tatur in p̄dicta auctoritate cū sub-
ditur: iustitia: ista autē regulario p̄
equitate debet attendi tripliciter
videlicet p̄sum ad deum: p̄sum ad
se: p̄sum ad proximum. Reddendo
videlicet vnicuique quod suū ē: pro
ut dictum est in prima parte hui⁹
sermonis. Sic enim decet nos imple-
re omnē iustitiam ⁊ vt habetur Mar-
ti. iij. Specialiter autē nunc ostenden-
dum est quomodo iudex debet p̄-
equitate regulari in ordine ad p̄-
ximum ⁊ respectu eorum quib⁹ p̄-
fertur ita vt sit iter iustitias sicut
sol inter planetas. Nam sicut sol
est ex se equaliter respicit om-
nes planetas tam superiores q̄ in-
feriores vt pote in medio cōstitēs
ita ⁊ iudex cū sit p̄sona publica de-
bet equaliter respicere pauperes ⁊
diuites p̄sum ad administrationē
iustitie: alias efficitur acceptor p̄o-
narum si plus faueat diuiti q̄ pau-
peri: plus nobili q̄ rustico. Vñ iu-
dicibus p̄cipit dñs Deuter. j. Qd̄
iustū ē iudicate: siue cuius sit ille:
siue peregrin⁹: nulla erit distātia
personarum. Ita parū audietis
vt magnū: nec accipietis cuius q̄p̄-
sonam: quia dei iudicium est. Itē
eiusdez. xvi. precipitur dñs iudici-
bus vt iudicent populum iusto iu-
dicio: vt non declinent in alteraz
partem. Qui autē aliter faciūt male
dicitur a dño: sicut p̄ Deut. xxvii.
Maledictus qui peruertit iudiciū
aduene pupilli ⁊ vidue ⁊ dicit oīs
populus amen. Item maledictus

qui accipit munera: vt p̄cutiat ani-
mam sanguinis innocentis: dicit
omnis populus amen. Item. ij. pa-
rali. xix. Nō hominis exercetis iu-
dicium: sed dñi: ⁊ quod cuius iudi-
caueritis i vos redūdabit. Debēt
ergo dñi iudices ista rigere in cor-
dibus suis vt timeant dñum ⁊ a re-
cto iudicio: si non amore iustitie
saltem timore pene eterne quā nō
euadent iniuste iudicando. Vñ sa-
tis ad propositum refert Valerius
maximus. lib. vi. titulo de severita-
te: de cābile filio cpi q̄ fecerat quē-
dam iniustū iudicē excoziari ⁊ sup-
sedem pelle eius coopertam filius
eius sedere se: it: vt sic semp time-
ret iniuste iudicare: ne simile iudi-
ciū pateret sicut pater passus fue-
rat. S; p̄sum cūq̄ clamet cōtra in-
iustitias iudicium pauca s̄ emēda-
tur: s; omnes ferme postposita eq̄-
tate iustitie auaritie student. Qui
enim hodie diuites nisi officari ⁊
iudices. Itā vt cōpareant sibi mul-
tis nūmis palatia magna terras ⁊
possessiones etiam nobilitā. ⁊ pre-
ter hec cum interdū su citari sint
de puluere: ⁊ de infima plebe: am-
bulant s̄ in magnis ⁊ in mirabili-
bus supra se: filias nobilium filijs
suis procurantes: ⁊ alias propius
nobilibus matrimonio copulātes
multo auro nobilitatem recompe-
santes ⁊ redimentes. heu moder-
nis temporibus deteriores sūt ta-
les q̄ olim iudices pagani. Refert
enī Aug. de ci. lib. v. c. xvii. Post
euntropium lib. j. .v. de lucio vale-
rio consule romano q̄ cū defunct⁹
fuisset in suo cōsulari: adeo paup̄
inuentus est vt nummus a populo
collatis eius sepultura curaretur.
Hec ibi. ⁊ nota q̄ consules roma-
ni erāt illi qui regēbant rem publi-
cam. ⁊ dicebantur consules: eo q̄

Sermovigelimusquartus.

omnia cū consilio agebant. Refert etiā idē Aug. vbi. s. de q̄daz q̄ ex plebe iope bis assumpt^r fuerat ad consulat^o officii: sed postmodū turpiter repulsus fuit: eo q̄ emerat vasa argentea decē pōderū argenti q̄si in hoc malū exēplū posteris p̄buisser: vt dicit ibidē cōmētator. Propterea leges imperiales auariciam a iudicibus extirpare volentes eis iter dixerunt ne nouas domos cōstruant aut res mobiles seu immobiles emant: vt patet. C. de cōtractibus iudicū. l. Quicūq;. Sed dicit dñi iudices. Hoc iure non vtimur/et abrogatū est p̄ nō vltim. Certe q̄ ad p̄mū credo eis absq; iuramento: et de sebo me refero eis. 7c.

Quarto dico q̄ iust^o iudex debet p̄ querudinē et tranquillari: q̄ notat cū subdit (et pap.) Ana em̄ de potioribus conditionibus boni iudicis: est q̄ sit tranquill^o et pacificus: non siceps/nō passicibus vitiosis subditus: vt h̄. xj. q. iij. illa: et tribus capitulis sequentibus. Et q̄ Salomon fuit talis: vnde et pacificus interpretatur: ideo constitutus est a deo rex et iudex populi israelitici. Nec solū debet iudex se esse pacificus: verū etiā dz pacē ponere inter subditos discordes. Nā tota eius intētio debet esse ad pacē inter homines faciendam et componendam. Vñ Exod. xxxij. q̄ cū moyses veller ascēdere in montem sinay: dixit ad populū. Habetis huc et aaron vobiscum: si dō natū fuerit q̄stiois referetis ad eos. Nam vt h̄ Jac. iij. fructus iusticie in pace seminat. q. d. q̄ tunc fructū facit iudex in pplo cū intēdit nutrire pacē inter ciues siue subditos. Sed

perfecto moderni iudices et officiarū p̄ maiori parte nutriūt homines in p̄cessib^o quousq; exhausta sit sba eoz: et tunc cōsulant q̄ faciant ap̄ficiuamētū adinuicem. Vñ tales sunt siles lupo de q̄ fabulat q̄ cū semel vidisset se diffamātū de nimio elu carnū. Jurauit de cetero nō comedē carnes. Sed tandem artatus fame iuenit vñ pingue mutonē in prato. Ipe h̄o p̄pter remorsum cōsciētie et p̄pter iuramentū eū comedere timebat. Propter q̄d impotuit ei nomē q̄ erat Salmo. Mutonē autē econtrario dicebat. Mutonē vocor et nō Salmo. Sz nō obstātib^o multis allegationib^o et defensionib^o factis ex parte mutonis: lup^o deuorauit eū loco Salomonis. Ad p̄positū dñi iudices et officiarū ex iniuncto sibi officio ac sub iuramento tenent non comedere carnes. i. tenent nō extorq̄re aliquid crudelit^{er} a litigantib^o corā eis: vt p̄us allegatū est ex corde dice. Ad idē etiā eūus canonicū: vt ptz. xj. q. iij. Qui recte. vbi dicit q̄ acceptio nūmoz preuaricatio sitatis est. Itē ibidē. c. Nō ly: dicit q̄ non licet iudici vendere iustū iudiciū. Et idē h̄. xij. q. v. nō sane. Sed p̄ certo q̄n dñi iudices et ministri iusticie vidēt pingue mutonē. i. aliquē rusticū diuitem imponit ei q̄ sit Salmo. i. q̄ sit latro vel homicida. Et de hoc habem^o hystoriā. iij. Reg. xxi. de Jezabel q̄ fecit imponi Naboth q̄ maledixerat deo et regi: sic fecit eū occidi vt haberet vineas suam. Ita in p̄posito diuites habentes processum contra pauperes etiā q̄stūcūq; iniuste: eos multipliciter vexant: et multa falsa p̄ponūt

De rosa fortitudinis.

contra eos: et dñi iudices fauent eis: et ponat eos i malitia sua: cõtra oẽ ius taz naturale q̃ scriptis taz diuinũ q̃ humanũ: sicut lati⁹ posset deduci nisi timeretur nota plurimatis. Ita ergo sufficiat de iusticia speciali.

Tertiu foliũ rose iusticie vocatur iusticia specialissima: que nõ est aliud q̃ iusticia diuinalis: de qua in psal. Iusticia tua iusticia in eternũ: et lex tua veritas. et breuit de hac iusticia infinite auctoritates possent adduci ex sacra scriptura. De q̃ dicemus tria q̃ breuissime. primũ est q̃ de iusticia semp est p̃mixta et coniuncta mie: s̃m illud psal. Uniuerse vie domini in misericordia et veritas. Et non solũ in presenti veritiaz in futuro: tam in celo: q̃ in inferno: declara. Secundũ est q̃ p̃ presenti plus manifestat deus suam misericordiã q̃ iusticiam: dicente scriptura Jacobi. ij. Misericordia super exaltat iudicium. Tertiu est q̃ in futuro videlicet i die iudicij faciet deus iudiciũ et iusticiam in terra id est in valle Josaphat. Tunc enim reddet vnicuiq̃ iuxta opera sua. vt dicit psalm. Studeamus ergo charissimi coronare nos ipsos rosa iusticie in presenti per condignam penitentiam vt tandem a domino repotemus coronam glorie. Quã nobis concedat. &c.

Sermo. xxv.

De rosa fortitudinis.

Oronemus nos rosas. Sapientie. ij.

Rogesima tertia rosa corone sp̃sialis dñi rosa fortitudinis que recte sequit̃ ad

rosam iusticie qua coronant iudices: q̃ qui vult bñ et laudabiliter exercẽ actũ iusticie: debet h̃re fortitũ fortitudinis dicẽte scriptura Ecclẽ. vij. Noli q̃rere fieri iudex nisi valeas fortitute in r̃p̃ere iniquitates. i. nisi audeas virilit̃ et constanter resistere iniq̃s: et opponere te murũ p̃ domo dñi. Hac autem rosa decorata et coronata fuit h̃go maria. cuius fortitudinem ponit Salomon prouer. xxj. dicẽs Mulier e forte quis inueniet. Super quo h̃bo dicit Beda. Ne Salomon hoc que sisse putet desperando subdit p̃phetãdo. Procul et de vltimis finibus precii eius q. d. Precii eius non est velle: non mediocre: nõ deniq̃ de terrane: nec de celo: saltem terris primo venit precii hui⁹ mulieris fortis: s̃ a summo celo egressio ei⁹. hec ille. Et nota q̃ per precium huius mulieris intelligit Salomon christum qui de vltimis finibus venit: id est de dextera dei patris: et de equalitate eiusdem pariter et spiritus sancti. Et illi sunt vltimi fines creature beatificabilis. Si tamen fines et non potius finis in singulari dici debeat. Christus itaq̃ qui hoc mō de vltimis finibus venit capiẽdo fines p̃sonaliter dicit precii eius scilicet marie: q̃ per eum redempta est: et p̃ ea san guinem suũ fudit. Nec de hoc debet quisq̃ dubitare. Non solum autem dei filius qui de vltimis finibus venit: dicitur precius huius mulieris fortis: verum et dicitur precii omniũ hominũ qui fuerunt sunt et erunt: et hoc quo ad sufficientiã: scilicet quod ad efficaciam. Vñ Mat. xx. dicit ipsemet christus. Venit filius hominis da

Sermo vigesimus quintus.

re animas suas in redēptionē pro multis. Hoc idē repetūt in cena cōstit. hic est sanguis meus nominē testamenti q̄ pro multis effundēt. et. Mat. .xxvj. Circa h̄ fortitudinē hui⁹ regis est notādū q̄ ipsa fuit fortior tribus fortissimis qui sunt.

Deus
Diabolus.

Mors.
Primo igit̄ ipsa fuit quodāmodo fortior deo de q̄ dicit̄ exod. xv. Omnipotēs nomē ei⁹. Sed quibus ipse sit fortissim⁹ nihilomin⁹ h̄go maria fuit quodāmodo eo fortior. Nā ipsi quodāmodo supavit q̄ ei⁹ hūilitas deū traxit de celis. ad fr̄as: et eum subiecit hol. i. matri sue. De fortitudine nempe dei dicit̄. Numeri. xxij. q̄ fortitudo eius sicut est fortitudini riuocerotis: cuius sc̄z robur nullū animal supare pōt. Nihilomin⁹ virgini occurrenti riuoceroti ad eam declinat: et in gremio eius mansuecit et captiuatur. Sic deus qui a deo fortis est q̄ illi ne non resistere pōt: mitis effectus est rēscēns i vtero regis marie. Præter ea hec virgo dicit̄ riuoceroto in quodāmodo ligauit et captiuauit cum sc̄z pēderet ad vbera matris. Unde canit̄ ecclesia. Agit infans iter arcta conditus presepia: membra panis inuolura virgo mater alligat manus/pedes: atq̄ crura stricta cingit fascia.

Secūdo ipsa fuit fortior diabolo de cui⁹ fortitudine scribitur Job xli. Non est super terram potestas que comparetur ei q̄ factus est vt nullū timeret. Iste etiā est fortis armatus q̄ tenebat i pace attritū suū id est mundum. Luc.

xj. Cui null⁹ resistere audebat. Iste hunc fortissimū supavit h̄go maria: in cui⁹ figura dicit̄ est et p̄bata ū corā rege dario ab vno de circularijs suis q̄ mulier esset fortior rege. ij. Esdre. iij. Ad p̄positū rex potentissimus est diabol⁹ qui est rex super omnes filios superbie. Job. xli. Sed mulier fortior eo est virgo maria que calcavit caput ipsius regis: ita vt preualuerit oīno cōtra eū. propter quō merito figurat̄ Judith. per illam sanctā et honestā mulierē Judith que triumphauit de holoferne rege impio caput ab eo auferens. Applicatio est facilis.

Tertio maria fuit fortior morte. Mors ei valde fortis ē: adeo vt hoīes fortissimos etiā gigantes p̄sternat et superet. Quis est inquit ps. qui vinet et nō videbit mortē. Certe null⁹: q̄ nec p̄prio filio dei hūanato peperit. Mors dñi seruo: mors sceptrā ligonibus equat. Dissimilem similitudine trahit: inquit poeta. Item alius poeta. O mors fera mors neq̄: que nulli parcas: sed equas das cūctis legē: rapies cū paupe re regē. Sed quibus mors sit ita fortis et potens: nihilomin⁹ h̄go maria fuit ea fortior. Nam et de ea triumphauit in sua resurrectione et in celū assumptiōe cū p̄pore vt pie creditur. Item sicut p̄ feminam scilicet euā mors intravit in mundū. Ita et per feminā mariā destructa est mors: scilicet per fructū v̄tris sui. Vnde dicit̄ poterat illud Osee. xij. O mors ero mortuus tu⁹. et. Patet h̄ q̄ fortis et q̄ potēs sit h̄go hec sanctissima q̄ fortior fuit trib⁹ fortissimis p̄dictis vt ostensum est.

De rosa fortitudinis.

¶ Sed preter hec q̄ dicta sunt de fortitudie sacratissime marie: ad huc restat ostendere q̄ eius fortitudo apparet in tribus: vcz in Ardua aggrediendo.

Aduersa sustinendo.

Fortia perseveranter aggendo.

¶ Pr̄mo igit̄ dico q̄ fortitudo marie apparet ⁊ p̄sistit in aggrediēdo ardua q̄ plura fuerūt. Primū fuit q̄ h̄ginitatē vouit ⁊ h̄go in eū p̄māsi t. Tūc em̄ naturā suā sup̄auit: ⁊ quodā mō nature āgēlice se similit̄ fecit. Qū vt d̄t hiero. ij. p̄te epl̄arū suarū. ep̄a. l. y. semp̄ angelis cognata est h̄ginitas. profecto in carne p̄ter carnē viuere: nō terrena vita est: sed celestis. Vñ de hac sc̄tissima h̄ginitate possum⁹ dicere illd̄ p̄uer. xxxj. Accipit fortitudie lumbos suos. Tūc em̄ ip̄a fortitudine lūbos suos accipit q̄n̄ perpetuā virginitatē vouit ⁊ seruauit. Sc̄dm̄ arduū fuit: quia p̄ suā h̄ginitatem et h̄uilitatē deū in celo ad terraz traiecit. Cant. i. Cū esset rex in acubitu suo nardus mea dedit odorē suū. Nardus em̄ q̄ est herba h̄uilis ⁊ odorifera s̄ h̄t h̄ginitatem et h̄uilitatem dicte h̄ginitis: que ambe virtutes tam magnū odorē deo fecerunt et redderunt: q̄ cū esset i acubitu suo. i. in sinu patris: delectatus ⁊ re creatus magnitudine tāti odorē descendit in thalamū vteri h̄ginitis. Jo p̄t̄ sibi p̄petere illd̄ sc̄t. xxxij. Si h̄ deū fortis fuisti: q̄to magis h̄ homines p̄ualebis. Si em̄ intantum fuit fortis maria q̄ deū trahere potuit in vterū suū: ma iustificus est q̄ ip̄a poterit nos trahere suis meritis ⁊ precib⁹ in celū. Ideo canimus illi dicētes.

Sub tui p̄sidiū confugimus ⁊ c. Tertiu arduū fuit q̄ ip̄a maria sola inuenit p̄ciū toti⁹ mundi. p̄ uerb. xxxj. de vltimis finib⁹ p̄ciū eius. Vltimi fines inter agentia per intellectū et voluntatē sunt deus et homo: medij sunt oēs angeli. p̄ciū ergo qd̄ inuenit maria dicitur de vltimis finib⁹ p̄ciū fuisse. i. de diuinitate ⁊ h̄uilitate i eodē supposito cōiunctis. p̄o p̄ qd̄ possum⁹ de ea dicē illd̄ sc̄t. viij. Attingit h̄ a fine v̄ḡ ad finē fortiter. Istud aut̄ p̄ciū fuit a iudeis p̄gnē passionis examinātū. ps. Inne me examinari p̄uisti: tu supple deus pater. Szta men ibi nulla mala materia inuenta in me iniquitas. Weide istd̄ p̄ciū sic examinātū: fuit p̄putatū ps. Dinumerauerunt omnia ossa mea. Postremo istud p̄ciū fuit in statera crucis p̄ iudeos p̄deratū. Vñ cantat̄ de cruce. Statera facta corporis. Sed inuenerunt q̄ erat boni ponderis. Vñ Cetero dicebat. Vere filius dei erat iste. Mat. xxv. Ecce bonū pondus. Et q̄uis istd̄ p̄ciū tā inestimabile fuerit sic examinātū: sic n̄deratū: sic ponderatū: nichilomin⁹ fuit a iudeis reprobaturum. Et de hoc ipsemet conqueritur: dicens illud psalmiste. p̄cium meum cogitauerunt repellere.

¶ Sec̄do principaliter dico q̄ fortitudo virginis marie apparuit i sustinēdo fortiter aduersa. hoc autē maxime patuit tpe passionis filij sui: quando sc̄licet apostoli relicto christo fugerunt non tam corpe q̄ mente. Sed non sic maria: quinimo dicitur Jo. xij. q̄ stabat iuxta crucē: non t̄z corpore

Sermo vigesimusquintus.

Et mente: p oppositū ad discipulos fugientes. Et pfecto fuit maria fortitudo in higne maria: aslociare filiū suū vsq; ad suppliciu mortis nō obstante multitudine militū armatorū: parit̄ et multitudine inimicorū iudeorū. Nec illi curer̄ de illis qui i properabant sibi turpe gen^o mortis filiū sui enūz digito cruci affixuz oñdentes. Sed vñ hec omnia. Pfecto qz fortitudo ei⁹ hec omnia aduersa vicebat et puerabat. Unde d̄ ea possumus dicere illud Prouer. vlti. Manū suaz misit ad fortia. i. ad ardua. Tunc ei maria misit manūz ad fortia quando fortis se accigit ad equūm̄ sufferendūz p̄d̄icta aduersa. Water ei fortis reputatur quādo equanimit̄ tollerat mortē filiū sui mouētis p̄ propo delicto. Sed tunc fortior est imāf quando patienter fert mortē filiū innocētis. Fortissima aut̄ merito censet̄ quādo patiētissime tollerat mortē vnicū filiū innocētis, et quē videt corāz se mori. Sic aut̄ fuit de higne maria in hora mortis filiū sui. Jō merito fortissima cēlēda est.

¶ Tertio dico qz fortitudo Marie appuit in hoc qz fortia p̄seuerantē egit. Non em̄ tñ fortia egit semel aut bis. s̄z in illis diu perseuerauerit. Tunc aut̄ cepit agere fortia quādo ad vocē angeli non multo post puerpiū fugit in egyptū cū viro suo ioseph et puulo suo Jezu. Mat. ij. Jte quādo completo septēnio itēz redijt i terrā Juda. vt habetur vbi supra. hec em̄ viāgria tā distātia nō poterant fieri absq; grauamie et labore corporali. Jte tūc egit fortia quando se quebatur filiū suū euāgelizantez regnū dei p castella Judæe et Bas

ilee. Et sic de mltz alijs laborib⁹ q̄s assumpsit vita comite filiū sui: similis et post ei⁹ passiōē. Et breuius tota ferme vita marie fuit i labore et angustia. Et hoc testatur Salomō Prouer. vltio Ubiprophetisse loquēs de ea sub nomine mulieris fortis: postqz dixit. Manū suā misit ad fortia: illico subijxit dicēs. Et digiti ei⁹ apphēderit fultū. Jte paulo añ p̄m̄isat dicēs Quēsiue lanā et lūm̄. et opata ē cō silio manū suaz. Sz cur hoc. Cur te vt haberet vñ tribueret ne cessit̄ patiēt̄. Jō subdit̄ ibi. Manū suā aperuit iopi: et palmas suas extēdit ad pauperē. Ecce quomodo apparuit fortitudo huius higne in hoc qz fortia perseueranter egit. Unde in figura huius legit̄ Senec. iij. Qz deus dixit ad serpētez. i. ad diabolū i specie serpentis Inimicitias ponam inter te et mulierē. i. virginez mariā. Jte inimicitie sunt qz diabol⁹ odio magno persecutus est: mariā tāq; sibi in omnib⁹ contrariā. Jpse enim est supbissim⁹. Jp̄sa aut̄ humilima. Jpse est totus inuidus. Jp̄sa aut̄ purissima. Jlle totus malivolus et inuidia plenus. Jp̄sa aut̄ tota charitate repleta. Jte ip̄e querit omnes homines p̄dere. Jp̄sa aut̄ omnes cupit saluare. Jp̄e auctor peccati. Jlla aut̄ auctrix gr̄e: et sic de alijs. Jte sūt occasiōēs q̄re diabolus inuicatur marie. Et nō solū inuicatur est illi in persona. Verū etiā nō desinit per suos satellites inimicari suis illi⁹. Et hoc est qd̄ subdit̄ inimicitias suppleponā iter semen tuū et semen illius. Nā mali odio habent bonos gratia a tēz eos plequūtur corde/ore opere. Sed sicut diabolus nō pre

De rosa fortitudinis.

ualuit cōtra hāc mulierē. Ita ne-
q̄ semē illi⁹ contra semen huius
mulieris. i. s̄ sibi deuotos famu-
los: cui⁹ causa subditur cū dicit.
Ipsa p̄teret caput tuū. Ecce forti-
tudo marie q̄ tāta est vt̄ possit cō-
terere caput sp̄ētis. Caput sp̄en-
tis ifernalis est mortale peccatū.
Cū tot habet capita quot sūt mor-
talia peccā. Et hoc ostensum ē Jo-
hāni Apoca. xij. Per bestia habē-
te capita septe. ꝛc. Cū itaq̄ maria
sentit hunc serpentem infernalez
velle submittere caput. i. peccatū
intra animam aliquoz seruolum
eius ipsa puenit tñ mali ⁊ conte-
rit suis meritis ⁊ p̄cib⁹ huiusmodi
caput seu tēp̄ationem que est de
mortali delicto. Ecce q̄ fortis est
maria. Quis ergo ad ei⁹ refugiu
nō recurrat. Quis sub ei⁹ p̄sidiuz
nō pfugiat. Quis in oi necessitate
eius auxilium non imploret. Sed
frustra forte ei⁹ implorabit auxi-
liū in neessitate qui sibi denega-
uit deuotū famulatū in p̄perita-
te. Ut igit̄ hec fortis mulier nob̄
sit auxilio ⁊ p̄sidio atq̄ turris
fortitudinis a facie inimici: ob re-
uerētiā tāte fortitudinis sue offe-
ramus ei semel angelicum; eulo-
giū: vt sic cōponam⁹ sibi coronaz
de rosis angelicis: ⁊ ipsa nō dubiū
impetrabit nobis coronam de ro-
sis mirificis in celis.

¶ Postq̄ ostensuz est quomō dei
mater alma corcōata fuit rosa for-
titudinis: cōsequēter hystepe ostē-
dere quō ⁊ nos debemus corona-
ri dicta rosa in p̄sēti si velimus tā-
dem eū ea coronari in celis. Pro
quo est aduertendū q̄ in dicta ro-
sa fortitudinis repiuntur: tria foli-
a sū q̄ triplex ē fortitudo: vcz.
Temporalis. Corporalis.

Uirtualis.

¶ Primuz igit̄ solū d̄ fortitudo
tēporalis. D̄ est cōmunit de ali-
quo magno diuite q̄ sit hō valde
potēs. Itē s̄ let dicit de paupe ha-
bēte p̄cessuz salique diuite q̄ h̄z
fortez p̄tem s̄z hec fortitudo nō
est diligēda: q̄ cōmunit infra eaz
sequitur. In cuius figura legitur
iij. Reg. v. q̄ Naamam erat vir
fortis ⁊ diues. s̄z lepro⁹. Ita ⁊ di-
uites ⁊ potētes hui⁹ seculi plerūq̄
q̄ sūt leprosi p̄ culpā ⁊ p̄pote vsu-
rarij/auari/paup̄erū oppressores
supbi elati/ideuoti/irreuerentes
quo ad ecclesiam ⁊ ecclesiasticos
viros: pauperes contemntes. ⁊
huiusmodi. de hac igitur fortitu-
die loquens Grego. in moral. ex-
ponēs illud Job. vij. Que est for-
titudō mea dicit sic. Reprobouz
fortitudo est t̄sistoria sine cessa-
tiōe diligere. cōtra flagella condi-
totis insensibiliter perdurare: ab
amore temporalis nec aduersitas
te dēscere ad inanē gl̄ā cuz detri-
mēto vite p̄uēire: malitie augmē-
ta q̄rere bonoz vitā nō lingua et
mouibus s̄z etiā gladij impugna-
re: in semetipsis spem ponere: ini-
quitatem quotidie sine vilo defe-
ctu p̄petrare. hec Grego. de ista
etiā fortitudie tēporali que consi-
sit in bonis temporalib⁹ ⁊ in lato
dñio siue exercitu magno. Legit̄
Sēn. x. q̄ Neroth cepit esse potēs
in terra robust⁹ ⁊ venator corā do-
milo. i. extrinsec ⁊ oppressor homi-
nū p̄ tyrāndē: qui primo per for-
titudinē suaz voluit dñari: de quo
d̄ Josephus q̄ fecit hoies elatos
in iniuriā dei contēptum. Dicit ei
de eo sic Neroth filius Chā cuz
esset ceteris audacior ceterisq̄ for-
tissimus manu: suadebat non esse

Sermo bigesimus quintus.

attribuēdū deo: s; p̄p̄t̄is virib⁹
q̄ hoib⁹ felicitas eueniret. Sua-
de hoib⁹ a tiorē dei recedē. ⁊ in p̄
p̄t̄is virib⁹ sp̄e p̄cere. Propt̄ qd̄
p̄bit̄eis cām ⁊ occasione vt tur-
ri vlt̄ ad celū edificaret. S; p̄fu-
siliguis destiterūt. Et illi tādem
male successit: nā fm̄ aliq̄s fulmi-
ne iterūt. Alij aut̄ dicūt q̄ fuerit i
bello occis⁹. De attila etiam rege
hunoꝝ refert dñs Antho. florētis
iij. iij. p̄t̄e s̄mē sue tit. xij. c. ij. s.
j. q̄cū viciisset ⁊ subiugasset ferme
totū orbē: ⁊ occidisset Theoderi-
cū regē vandaloꝝ. ⁊ Methiū pa-
tritiū Romanoꝝ: q̄ habebat i ex-
ercitu suo q̄nq̄s centū milia pu-
gnatoꝝ q̄ p̄federati erāt ⁊ eum: ⁊
subiū gasseratq; d̄populasset Ro-
mā ⁊ Ecclēsiā ⁊ Italiā: multas
alias regiones. Cū post hec omnia
victor: ad terrā suā redisset. ⁊ nu-
ptias celebrasset in ipsa nocte vi-
no iurgitāt: incalescens sangui-
nē p̄nates emittēs: a vino victus
⁊ occis⁹: cū eo parit̄ vitam euomu-
it. Itē de Alexandro magno legis-
tur in cronica dñi Antho. j. parte
tit. iij. ca. ij. s. xv. q̄ nunq̄ cum
hoste p̄gressus ē quē nō sup̄aues-
rit. Nullā vr̄bē obsedit quā nō ex-
pugnauerit: nullā gēre adit̄ quā
nō calcauerit. Nihilomin⁹ in fine
vict⁹ ē. Nā p̄ tot̄ victorias anno
etatis sue. xxx. vlt̄ fm̄ alios. xxxij.
veneno iterūt. Itē de Assuerole
gig hester. j. q̄ regnauerit super.
cxxxvij. puicias: q̄ tādez mortuus
est. Itē de Ciro rege psaz refert
idē dñs Antho. j. p̄t̄e cronice sue
tit. iij. c. j. s. iij. q̄ p̄claras ha-
bitas victorias: tāde vict⁹ a thas-
mari regis massagetaz: ab ea oc-
cis⁹ est. Cūq; caput eius precisum
teneat: n̄p̄m i vtrem plenum hu-

mano sanguie p̄ficiens dixit. Sa-
tiate sanguie quē sitisti. Pecubi.
et pene infinite alie historie ad idē
p̄positū adduci possent: s̄mō time-
ret pliritas. Ecce ḡ quō fortitu-
do tēporalis quantificūq; magna
lōga ⁊ lata sit: miserū vt in pluri-
bus: ⁊ felicissimū h; exiū ⁊ breui
clauditur termino: qz vt habetur
Eccl. x. Omnis potentat⁹ breuis
vita. Et iō hmōi fortitudo nō est
affectanda: sed cōtēnendo. Quis
vt dicit Grego. ⁊ recitatur in de-
crens. distin. xij. nerui. omne qd̄
hic eminet plus merorib⁹ afficit
q̄ honoribus gaudet.

¶ Secundum folium rose fortitu-
dinis dicit fortitudo corporalis:
que multis est occasio superbiē
di et inaniter gloriandi. Cum ta-
men scribatur i iere. ix. Nō glo-
riet̄ fortis i fortitudine sua. Cui⁹
ratio assignatur. Esa. xl. Omnis
caro fenum. et omnis gloria eius
quasi flos fem. Item Job. xij. ho-
mo quasi flos egreditur ⁊ coterit̄
et fugit velut vni bra: ⁊ nunq̄ in
eodem statu permanet. Qd̄ autē
de ista fortitudine corporali nō sit
gloriandum: ratio est quia cito su-
peratur. Ecce em̄ Judas macha-
beus adeo fortissimus fuit q̄ de
eo dicit. j. Machabeorum. iij. q̄ si-
milis factus est leoni in operibus
suis: ⁊ tamen tādem post multa
bella gloriose imitaz plirimas ho-
stium strages ⁊ victorias: in bel-
lo occisus est: vt patet. j. Macha-
beoz. ix. S̄p̄lo fortissimus fuit:
⁊ in a dalida vict⁹ fuit. Judic. xvi
Itē hercules fuit corpore fortiss-
im⁹. qui in a quartana febre core-
pt⁹ p̄ter impatiētiā in ignem se-
ipsum proiecit. Prout narrat do-
min⁹ Antho. iij. parte s̄mē sue.
m. iij.

De rosa fortitudinis.

titu. xlii. c. ij. §. j. Itē refert idem antho. p̄na p̄e crōice sue. ti. iij. c. v. §. xv. de hāmbale duce carthagineſiſi q̄ romanos q̄ tot de romanis occidit vt vna die miſit carthagine tres modios plenos anulis aureis acceptis ab eis q̄s i bello occiderat. vt p̄ hoc meli⁹ cognoſcerēt quātus eſſet nūc⁹ aliorū interfectoz. cū nō oēs ſz maiores et nobiles anulis aureis vterent. vñ poſt tantā ſtragē delibērabāt romani reliquē italiā et petere ſibi aliā patriā. Sed reſtitit corneli⁹ ſcipio. et tñ idē hāmbal tā dē miſerabiliter occubuit. Nā ſcōm paulū oroſiū. li. iij. cū ip̄e hāmbal p̄fuſiſſet ad regē bithūie cui nomē p̄uſia tādez ſentiens q̄ a romanis reſpoſceret veneno ſe necauit. Ex his ḡ hiſtoris et ſimilibus patz q̄ fortitudo corporalis eſt parui momēti i q̄ nō ē p̄fidēdū ſicut neqz de ea gladiū. Neqz ei eſt reb⁹ bellicis aut exterioribus neqz dū dedicāda: quū poti⁹ diuinis obſequijs emancipāda. vt pote ieiunijs / abſtinētijs / p̄grinationib⁹: et ſimilib⁹ ſanctis exercitijs corporalib⁹ iſtar regij p̄phete dicentis. Fortitudinē meā ad te cuſtodia: qz vt d̄t ſeneca ad luciliū epla. xxij. Nō eſt vir fortis et ſtrenu⁹ qui laborē fugit. Sed p̄fecto vt d̄t hugo de claſtro anime. li. iij. Sunt quidā qui corpore fortes ſunt: debiles autē animo. Parcūt ſibi ſeipſos amantes: ſequūtur occum / vacant fabulis. et tales accuſant de furto / rapina / et mendacio. Sūt enim fures qui cōmuni neceſſitati ſubtrahūt qd cōmune fecerunt cum reſticiarēt mūdo ſeipſos abnegantes. Sunt raptōres corā deo: qz eo vidente

qui nouit occulta cordiſi cōmunitate qd ſcūt: aut qd poſſunt violēter auferunt. Sunt deniqz mēdaces corā deo et hominibus. qz qd venēſt reddere poſſūt / ſed nolūt. Sic iḡ corā fratrib⁹ ſuis fures: corā deo raptōres: corā deo et hominib⁹ mēdaces ſunt. hec ille. Et nota q̄ ibi loquit hugo de vitiſ clauſtralibus q̄ delicate viuere oſunt et onera religiōis ferre nolūt. Qui tamen ſi in ſeculo remāſſerēt multā penuriā pati habuiſſet: et forte vir panē ad edendum.

¶ Tertij folijz roſe fortitudinis vocat fortitudo ſp̄ualis. De qua d̄t Ariſtoteles. iij. Ethic. q̄ fortitudo eſt aggreſſio terribilium vbi mors immiſet propter bonum cōmune ſaluandū. Vel ſm beatum thomā. ſecūda ſede. q. cxxij. arti. ſi. Fortitudo eſt firmitas animi i ſuſtinēdis et repellendis his i qui bus eſt maxie difficile firmitatez habere propter bonū ſp̄ualis. Et de hac fortitudie que virtus moralis eſt loquēs Boertius de conſo. lib. iij. Metro. v. d̄t ſc. Qui ſe volet eſſe potentē: animos domet ille feroces. Nec victa libidie colla ſedis ſubmittat habenis. hec ille. et d̄t fortitudo a ferro fers. eo q̄ facit oia equanimiter ferre. vñ dicit a ferro: quia facit hominem ferreſi et durum ne frangatur ſub aduerſis. Eſt tamē duplex fortitudo ſp̄uofa videlicet acquiſita: qz fortitudo acquiſita inclinat hominē ad aggreſſiōē ardua non obſtātib⁹ piculis mortis propter bonū reipublice. Et tales mūdus valde extollit. ſicut patet i hiſtorijs romanoz reguz et principiū. Sed fortitudo inſuſa inclinat ho

Sermo vigesimus quintus.

minē ad aggrediendū ardua pp
deū: siue pof defensionē fidei ca-
cholicē nō obstantibus periculis
mortis. Et hanc fortitudinez re-
cte habuerūt sancti dei martyres
q̄ nō obstantib⁹ piculis mortis: et
minis atq; terribus p̄ncipi cō-
stāter p̄dicauerūt & p̄bo atq; facto
defensauerūt fidez catholicā. De
q̄b⁹ loquitur apostolus Heb. xi. di-
cens q̄ fortes facti sunt in bello.
Nā obturauerūt ora leonū: extin-
perūt ipesū ignis: effugerūt aciez
gladij. & humōi. Nec voluerūt lu-
scape redēptionē quā supple tyā
ni eis offerēbāt: dūz nō abrenun-
ciarent fidei catholicē & hoc ideo
noluerūt vt meliorē inuenirēt re-
surrectionē. Et ad hāc fortitudi-
nez habendā hortabatur dñs ip-
sos martyres. Similit & nos q̄ vi-
uimus & qui post nos futuri sunt
p̄ loco tamen & tempore. Ita di-
cēs. Deuteronomij. xxxj. Viriliter
agite: confortamini & nolite timere
neq; paueat; ad cōspectū inimico-
rū. Item in nouo testamento re-
nouauit hmōi exhortationem.
Mat. x. dicēs. Nolite timere eos
q̄ occidūt corpus: & post hoc non
hñt amplius quid faciant. Prēf-
atū hanc fortitudinem que respicit
ad ardua nō obstantibus piculis
mortis. Et alta fortitudo bona et
laudabilis q̄ non est aliud q̄ vi-
gor mentis ad resistendū dyabolo
& impugnitōi cuiuslibet vitij. Itē
ad aggrediendum laborem siue
opus arduū & tuosum tamen. Et
ad hāc fortitudinē nos hortatur
ecclesia dicēs. Estote fortes i bel-
lo: supple spirituali. Itē subditur &
pugnante euz antiquo serpente.
Et hoc nō erit frustra: quia acci-
piet; regnū eternū. dicit dñs. Qd

si supple fortes nō fueritis in hoc
spirituali bello pfecto ip̄z regnū
nō p̄cipietis: qz scriptū est. ij. thi.
ij. Nō coronabit nisi q̄ legitie cer-
tauerit supple p̄ dyabolū & vincer
saz militiā ei⁹. De fortitudie autē
ad resistendū cuilibet pctō & pas-
sionibus insurgentib⁹ p̄ ratiōis im-
perij. Loq̄ns Amb. l. j. d. officij
c. xxxvj. dī sic. Reuera iure ea for-
titudō vocat quādo vnusq; se-
ip̄s vincit irā cōtinet: nullis ille
cebris emollit atq; inflectit. non
aduersis p̄rurbatur: nō rebus se-
cundis extollitur. & quasi vento
quodam variariū rerum mutatio-
ne non circūfertur. hec ille Sed
foris ambicis. Labore plurimū ad
resistendū peccato: & ad domādū
passiōes meas malas: s; p̄uale-
re nequeo: certe hoc tibi accidit/
qz non viriliter decertas: Nā vt
inquit Seneca tragedia. vj. Jus
uenile est vitijz regez nō posse i-
petū. Q̄ si queras per quid pote-
ris p̄ualere taz contra demonem
q̄ cōtra passiōes & vitia. Respō-
sio multa tibi p̄stantur remedia:
vt pote libertas arbitrij tui: gr̄ia
spirit⁹ sancti: auxiliū eiusdez &
huiusmodi. Sed vnum est remediū
euz precedentibus multū ad hoc
oportunū videlicet donū castita-
tis. In cuius rei figura legitur de
Judith eiusdez. xv. q̄ Joachim
sum⁹ pontifex cernens victoriā
mirabile quāz habuerat de holo-
ferne. venit ad eaz de hierusalem
in bethulā & dixit ei. Fecisti vtri-
lit & cōfortatū est cor tuū: eo q̄ a-
maueris castitatē. An legit in li-
bro de septez donis q̄ cum Sod-
fridus de bulliōe qui primus de
francis regnauit i hierusalē cepit
et vi armotū Antiochiā hieru-

De temperantia.

falem & Syriaz occisis & expulsis
sarracenis cū mirarentur oēs ei⁹
fortitudinē: eo q̄ null⁹ sarracen⁹
poterat illi resistere: nec ictus ma-
nus eius sustinere. tempore treu-
getur hiammirati miserit ei mu-
nera: querētes ab eo vñ tanta inel-
set manib⁹ eius fortitudo: qui co-
ram eis ense suo scindebat ea put-
eque: quidā dixerunt q̄ erat virtu-
te ensis sui. Sed dicit⁹ Bodfrid⁹
accepto alio ense a sarracenis et
tradito. idē fecit de alio eq̄. Et cū
tūc quererēt vnde. i. vnde illi tan-
ta virtus: cū non esset maior alijs
hominib⁹: aitq̄ manus sue nūq̄
cōtractauerāt carnes meretricis
necluxuria fuerāt inquinati. Ex
hac historia luculēter patet q̄ casti-
tas nullū cooperat ad fortitudi-
nē corporalē & virtualē. Stduca-
m⁹ q̄ charissimi nos coronare i p̄-
senti hac rosa fortitudinis p̄dicto
modo vt resistētes dyabolo & cū-
ctis virtijs tāq̄ gloriofi & egregij
victores corōemur a domino post
hanc militiam corona glorie & ho-
noris. Quā nobis pcedat q̄ &c.

¶ Sermo vigesimus sept⁹. De rosa temperantie.

Ronemus nos rosis
&c. Sapientie. ij.
¶ Vigesima quarta
rosa corone spiritua-
lis dicitur rosa tem-
perantie: que merito sequitur p̄-
rosam fortitudinis: quia fortitu-
do nisi temperata fuerit in vitijs
vertitur: et malum habet exitum
hac autem rosa temperantie fu-
it coronata dei mater alma. Pro
quo notandum est secunduz bea-
tum thomam secunda secunde.

q. diij. arti. i. q̄ temperantia est
moderata delectationis maxi-
marum que sunt circa cibos: po-
tus & venerea. Has autem dele-
ctationes maximas moderat p̄
temperantia per suas partes sub-
iectiuas que alio nomine vocant⁹
eius filie. Nam delectationes cō-
sistentes circa cibos moderatur
per primam filiam que vocatur
abstinentia. Delectationes consi-
sistentes circa potus moderatur p̄
secundam eius filiam que vocatur
sobrietas. Delectationes vero cō-
sistentes circa vetera moderatur
p̄ castitatem. hęc autē matre cum fi-
liabus simul habuit virgo maria
id est tēperantiaz cū abstinentia/
sobrietate castitate.

¶ Primo habuit hęc Maria pri-
mā filiam temperantie que vocatur
abstinentia. pro quo est aduer-
tēdū abstinentia multa bona facit
homine. primo quidē carnē spiri-
tui subijcit. secūdo intellectū acu-
it: tertio corpus templū dei efficit
De primo habetur historia i p̄-
cipio Senec⁹ de primo parēte qui
q̄din abstiniens fuit: caro ideo sub-
iecta fuit rationi neq̄ i eorbellā
uit nisi postq̄ gule operaz dedit.
Et eū simile de carne sicut de as-
ino vel equo: a quo si pabulū sub-
traxeris prompt⁹ obediet. Alio
simile est de igne a quo si ligna
subtraxeris tandem extinguitur.
Nō vult tamē deus vt denegem⁹
asino id est corpori nro vite neces-
saria simpliciter. Sed tamē omnis
superfluitas resecanda est: & tem-
perate fouendū ē ne insurgat cōtra
rationē: sicut pteruus seruus cō-
tra dominā suā. Secūdo abstinē-
tia intellectū acuit: & mentē eleuat
ad cōtemplandū diuina. De hoc

Sermo bigesimustertius.

habetur hystoria. Danie. ix. de eo
dez. Daniele qui virtute & merito
abstinentie peruenit ad reuelatio-
nes dei. Itēz capitulo. x. eiusdem
legitur q̄ postq̄ ipse Daniel absti-
nuisset a carnib⁹ & vino atq; pane
desiderabili tandem apparuit sibi
gabriel archāgelus & vidit visio-
nez grandē. Et per oppositū ho-
mies gule dedit: pari sūt elenari
ingenio. Unde de talibus lequēs
hieronym⁹ p̄ prima parte epistola-
ruz suaz. epistola. vij. c. xxx. viij. di-
cit q̄ anime eoz ita nimio sangui-
ne & adipē quasi luro inolute sunt
vt nihil tenuē nihil celestē: s̄ sem-
per de carnib⁹ & victu atq; vētris
ingluuie cogitāt. Itē q̄ abstinen-
tia intellectū acuet & eleuet: liqui-
de p̄tz de sacris ecclesie doctori-
bus qui quotquot sūt abstinentē
vixerūt. Quis em̄ acutior Augu-
stino. Et tamen de seipso loquens
ad fratres in eremo. f. xxx. qui in
ritulatur de triplici genere mona-
chorū. dicit sic. In mōasterio cle-
ricoz viuere cepi carnes nō mau-
ducans nisi dum hospites veniūt
sed iāstū olera & legumina: absq;
oleo vel butiro. Itē ille. Itē quis
studiosior hieronymo. Et tamē de
eo scribēs ipse Augustinus ad cy-
rillus hierosolymitanū episcopi.
epistola. ccc. dicit q̄ quinquaginta
annis vinus & cicerā non gustauit
Itēz ab omni carnū & piscinū esu
ita se abstinuit q̄ vix ea nomina-
re volebat. Coctum q̄ nō nisi in
ultima egritudine comedit et hoc
iāstū bis. Itēz non nisi semel fru-
ctib⁹ aut herbarū folijs siue radic-
ibus pascēbatur i die. Et tamen
ita studio sacre scripture ita dedi-
tus erat q̄ totā illustrauit eccliaz
De ceteris taceo breuitatis causa

patet ergo qualis abstinentia in
intellectū acuit. **Sed** abstinentia
corp⁹ templū dei efficit. Unde de
se abstinentib⁹ p̄t dici. Illud. i.
Corin. vij. Templū dei sanctū est
quod estis vos. Quāuis enim de-
us nō recte dici possit habitare p̄
gratiam in corpore humano ma-
rie cum nō sit subiectū capax gra-
tie sed sola anima. Nichilomin⁹
ipm corpus bene regulatum s̄m
imperū recte ratiōis: & parce ml-
tuz efficitur congruū ad exequen-
dum sancta desideria & recta ope-
ra anime: saltez aliqua que exeq̄
nō valet absq; corp⁹. Ecce quare
& quomodo ipsum corp⁹ templuz
dei nominatur: & esse possit in q̄stū
scilicet est congruum instrumen-
tum anime. & per consequens cau-
sa saltez remota & de per accidēs
quare deus in habitat animam p̄
grām. Quēadmoduz ergo ignis
libēter & facilliter recipit in ligno
siccō pot⁹ q̄ in viridi: ita & deus
qui est ignis consumens peccata:
liberē infundit se in homīe absti-
nēte. Ecce quomodo abstinentia
corp⁹ templuz dei efficit. Ad pro-
positū descendēs dico q̄ virgo
maria fuit temperatissimaz secuz
semper habuit primā filiaz tempe-
rātē videlicet castitatē que ope-
rata est in ea tria p̄dictaz hoc am-
plissime. p̄mo quidē abstinentia
carnez in ea spiritui subiecit: hoc
quātū patitur humana fragilitas
& cōditio vie. Non enim caro res
pugnabat per insul⁹ libidinosos
recte rationi in eascut. in paulo:
q̄ fomes carnis fuit in ea totalitē
extrictus & penitus ablatus. po-
tissime i secunda satisfactiōe quā-
do scilicet concepit dei: filium et
spiritus sanct⁹ in eam descendit.

De rosa temperantie.

Ita em̄ d̄t beat⁹ Tho. iij. pte. q. xxvij. ar. iij. Sec̄do abstinentia intellectū ipsius acuit: adeo q̄ null⁹ pphetaz aut sanctorū nom̄i testam̄enti tanta p̄p̄icitate ⁊ viuacitate intellectus dotat⁹ ē: sicut maria. Itayt de ea Salomō i spiritu pphetico scripsisse videt̄ sap. viij dicens. Doctrin̄ est discipulie dei ⁊ electrix opoz illi⁹. Et hoc p̄firmare videt̄ euangelista dicens. Maria p̄seruabat oia q̄ba hec conferebat in. c. l. Lu. ij. Tertio abstinentia corp⁹ beate h̄gines templū dei effect̄ nō solū mō p̄dicto: s̄ q̄daz peculiari ⁊ iustitio mō. vcz p̄ corporeā habitacionez psal. hō natus est in ea. Sic em̄ ei p̄dixerat Gabuel Lu. i. Ecce inq̄t cōcipies l̄ vtero ⁊ p̄ies filiū: ⁊ vocabis nomen ei⁹ Jesū. Et post pauca. Vir tus altissimi obūbrabit tibi. vcz fili⁹ q̄ vocat̄ virt⁹ altissimi hoc est dei patris: obūbrabit tibi. vcz corpus opacūz tenebrosū instar alioz de te ⁊ i te assumendo. Et sic patet de prima filia temperantie ¶ Sec̄do virgo maria habuit secundā filiaz temperantie q̄ vocat̄ sobrietates. Pro quo est notanduz q̄ ipsa sobietas est h̄tus moderās delectandēs circa pot⁹: ⁊ que ponit mediū in eis: sicut abstinentia circa cibos. Ap̄d autē antiquos ēt gentiles hec h̄t⁹ sobrietatis a dō in precio erat. q̄ multi a vino abstinebant: ⁊ presertim mulieres adeo q̄ si aliqua mulier fuisset cōphensa bibisse vinū: taliter habebatur pene obnoxia: tanq̄ si viri sui thoz violasset. vñ narrat valeri⁹ de metello q̄ vxozes suas eo q̄ vinū bibisset fuisse p̄cussit occidit q̄d factū nō tantū accusatore: sed ⁊ resp̄hensioe caruit Deide subdit

Valerius q̄ q̄cunqz femina vini vsuz imoderate appetit: aniam vitij appit ⁊ virtutib⁹ viaz claudit. De hac autē virtute loquens aug. ad sacras h̄gines d̄t sic. Sobrietates est ment⁹ ⁊ sensus: mem̄broz oiz corporisqz tutella: castitatis pudicitieqz munimentū: castitatis p̄xia amicitie pacisqz sua: honestati semp̄ coniuncta criminūz atqz vitioz oiz pfuga. hec ille. Hanc autē sobrietates filiaz temperantie habuit h̄go maria: q̄ nō minus sobria fuit q̄ abstinens. Nam de ea loquens Amb. de virginibus lib. ij. d̄t q̄ si aliquando marie reficiendi successisset volūtas cibuz capiebat q̄ morte arceret non qui delicias ministraret. hec ille. Itidez etiam pie dicere possum⁹ de eius potu. vcz q̄ quādo sitiebat: potum sumebat qui mortem arceret: non qui delicias ministraret. Nec certe preciosis ⁊ delicatis potibus vtebatur: cur bibendi necessitas iminebat: sed pura ⁊ simplici aq̄ contenta erat. Si em̄ filius eius benedict⁹ h̄t⁹ adeo sobrius fuit q̄ a muliere Samaritana potuz aq̄ perierit: h̄to mag⁹ credendū est de m̄se q̄ aq̄ potu vtebat̄. at h̄o nisi p̄ctores nō solū cōtenti sūt s̄sere vinū moderat⁹ ⁊ tēperat⁹: nisi etiam sudeant euacuare calices vsqz ad ebrietatē ⁊ vomitū frequenter. ¶ Tertio h̄go maria habuit tertiaz filiaz tēperantie ilepabiliter eam cōcomitantē que d̄t castitas pro quo est aduerrendum q̄ sicu t temperantia est virtus generalis q̄ cōmuniter ordinatur ad resp̄mendas cupiscērias delectationū q̄ sunt circa tactuz in generali. Ita castitas q̄ alio nomine

Sermo bigesimussertus.

continentia dicitur est virtus spalis
et species siue temperantie: q̄
ordinatur ad repumendas cōcu
piscērias delectationū q̄ sunt cir
ca venerea. De qua loquens In
dorus li. ij. de summo bo. c. xl. di
cit q̄ amāda est pulchritudo ca
stitat̄: cui⁹ degustata delectatio
dulcior inuenitur q̄ carnis. hāc
itaq̄ castitatē tēperātie filiā ha
buit excellentissimo mō h̄go ma
ria: vixote que h̄go in euū p̄mā
str. Et q̄b̄ maius est atq̄ singula
re dei donū: nōq̄ stimulu carnis
sensit. Nec quidē mirū: qm̄ p̄ ei⁹
vterū transierat ignis diuinus:
tunc cōm̄psit fom̄tē h̄ritualē
quē in ea ligatū inuenit: prout vt
p̄ulchre deducit br̄us Thom. iij.
pre. q. xxvij. artic. iij. in corpore.
Uñ ei loquitur ecclesia dicens. O
castitatis lilū tuū precare filiuz
qui salus est humiliū. Ne vos p̄
nostro vito in flebili iudicio su
biciat supplicio. Sed nos tua s̄a
sta p̄ce. &c. In figura autē tem
perantie hui⁹ virgis et signāter
illū tēperantie q̄ p̄sistit circa ci
bos et pot̄ legit. j. Reg. j. de An
na vxote helcane q̄ adeo tēpe
rata et sobria fuit vt de seipsa di
xerit heli sacerdoti. Unū inq̄ et
oē q̄b̄ inebuiare p̄t nō bibi. Ita et
similia potuit dicere h̄go maria
vt p̄ter dictis. Ecce q̄ charissi
mi q̄ temperata fuit xp̄ifera ma
ria triplici mō predicto. Studea
mus ergo p̄ reuerantia t̄ste tē
perantie illi offerre semel saluta
tionē angelicā: vt sic illi cōstrua
mus coronā de rosis angelicis ⁊
ipsa pro certo impetrabit nobis
coronā de rosis mirificis in celis
¶ postq̄ ostēdimus quomodo
h̄go maria fuit coronata ⁊ oīa tē

perantie. sup̄est ostēdere quomō
nos poterim⁹ eadē rosa corona
ri. pro quo est notādū q̄ in p̄dis
cta rosa inueniunt̄ tria pulchra fo
lia h̄z q̄ triplex ē tēperātia: vcz.
Generalis.
Specialis.
Specialissima.

¶ Prīmū igitur foliū huius rose
vocat̄ tēperantia ḡnalis. Est au
tem tēperantia generalis virtus
moralis ad quā om̄es obligātur
tam greci q̄ latini: tam iudei q̄
xp̄iani: tam viri q̄ mulieres: taz
diuites q̄ paupes: tam sani q̄ e
groti. Et breuiter in hac tēperā
tia sic ḡnaliter capta nō est disti
ctio iudei ⁊ greci: sed oēs ambit
et p̄lectitur. Quā diffiniens ci
cero libro rethicoꝝ dicit q̄ tem
perantia est summa ⁊ moderata
dñatio rōnis in libidinē: atq̄ ad
alios nō rectos animi imperus.
Aliter autē eā diffinit Aug. li. de
libero arbitrio dicens q̄ tēperan
tia est affectio coercēs ⁊ cohibēs
appetitū ab his q̄ turpiter appe
tunt. Et q̄uis ipsa tēperātia mo
deret̄ generaliter passiōes q̄ sūt
circa delectationes tam venereo
rū q̄ ciboz ⁊ potusi: tamē in p̄tri
tantum dicemus in illa temperā
tia q̄ est circa cibos et pot̄. pro
quō est notādū q̄ p̄ncipalit̄ tria
sunt que nos inducunt ad tempe
rate et moderate vtendum cibis
et potibus.

¶ Prīmū est natura. Quid enim
sibi vult q̄ natura dedit corpori
nostro tā magno. Itē paruum ⁊
strictuz os: cū in videam⁹ multa
animalia longe minora habere
os multo maius q̄ h̄o: sicut p̄z
de cane/porce/oue/⁊ huiusmodi
visi q̄ natura instruit per hoc ho

De rosa tēperātīe.

minē ad tēperate & parce uiuendū. Et ideo qui nō camino immo derare sumunt cibū & potū: p̄m̄niter cadunt in varias egritudines quia grauāt naturā q̄ nō potest dirigere excessiui cibum aut potā. Nā in testina et ilia p̄menturant: & p̄portionantur ou i omni animali. Cū ergo homo paruū rexiuū os habeat cōsequēs est: vt et strica habeat intestina. Hinc est q̄ videm⁹ hoies frequētus egrotare: q̄ cetera animalia et vna de causis est: quia imoderatus et excessiuis cib⁹ & potus non pōt de facili digeri: neq; per incellum de facili euacuari. Hic requirunt clisteria pillule: potīdes amare & silia. Prophea sacra scriptura subliannat tales Joelis. j. dicens. Ululate oēs q̄ bibitis vinū in dulced me: quoniam perijt ab ore v̄ro. q. d. Delectatio quā habuistis in ore v̄stro & guttūre excessiue sumendo potuz cito abijt: et grauem dolōre atq; diuturnū in stomacho ḡnauit. Naz ibi corrumpitur cib⁹ et potus q̄ tuncq; delicatus: ex qua quidē corruptione etiā inficitur anhelitus hominis. Ita vt videat̄ q̄si caminus cloace. Huiusmodi autem corruptionibus et egritudinib⁹ nō ita subijciuntur parco vtētes cibo. Ecce quō natura nos l̄ducit ad temperate viuendum.

C Scōm q̄ nos inducit ad tēperate vtēdū cibis et potibus: est scriptura. Hec enim frequenter nos admonet ad parsimoniam/ et sobrietatē. Ecce em̄ doctor eclesie Paul⁹. j. thes. v. clamat dicēs. Vigilem⁹ & sobriū sim⁹. Et eodē. nos q̄ dei sum⁹ sobriū sim⁹. Itē ad idē hortatur discipulum

suū Thymoteū r̄ineo ceteros q̄ latos dicēs. Dimisteris tui i ple sobri⁹ esto. ij. thi. iij. S̄lt̄r̄ cautiulari⁹ celi petr⁹ ad idē nos hortat. j. pet. v. dicens. Fratres sobriū estote et vigilate. Et huius exhortationis ad sobrietatē causa assignat eccl̄i. xxxj. vbi d̄i q̄ vni multū potarū irritationē trā et ruinas multas facit. Præter hec adhuc ipsa scriptura sacra sāctoz exēpls nos admonet ad tēperate viuendū. Legit̄ ei Dani. j. q̄ pueri bñ idolis v̄z Daniel. Azarias/ Azarias & Misahel dixerūt p̄posito regis Nabuchodonosor. Denē nobis legumina ad vescēdū & aqua ad bibēdū cibo regio p̄cepto. Itē Dani. x. ipse daniel de seip̄o testatur dicēs. Trū ebdomadarū dieb⁹ panē desiderabile nō cedi & caro & vinū nō introierunt in os meū. Itē mar. iij. & mar. j. d̄i de Johanne baptista q̄ esca eius erat locuste & mel siluestre. De potu autē eius credendū est q̄ fuerit simplex aqua Nam de eo predixerat Sabuel. Luc. j. Vinū & sicerā nō biber. itē de b̄to Nicolao legit̄ q̄ cū lacte aleret. q̄rta et sexta feria: semel t̄m̄ l̄ die māmā nutricj suggestat

Tertiu⁹ nos inducēs ad sobrietate vtēdū cibis & potibus est vniuersa creatura. De⁹ enim posuit & indidit naturale instinctū in omni creatura etiā bruta: li ad sobrietate viuendū: & ad vtēdū cibis & potib⁹ cū debita mensura s̄m̄ illud Sap. xj. Oia in mensura et numero & pondere disposita s̄t. Equus em̄ aut asinus quantūcunq; sit b̄dus postq̄ sumpsit de aqua: q̄rū sibi necesse est: potius occidit q̄ ad vltra sumendū

Sermo vigesimustertius.

etiā quantūcūq; parū cogat. Et miserī hoīes in quib⁹ rō dñari de beret sup appetitū sensitiuū: non sunt contenti necessarijs nisi etiā vltra mensurā sumant. Et i hoc onidūt se deteriorē ditionis q̄ sint ipsa vltra. Olim em̄ dicebat in tēperat⁹ hoīb⁹. Nolite fieri sicut equ⁹: et mulo q̄. Sed hodie p̄ illis dicit. Nolite fieri deteriorēs equo et mulo q̄ et si oī hora q̄ cibū aut potū natura r̄ appetitū comedat et bibat data eis copia: nō tamen vltra mensurā. Homines autem in temperati om̄i ferme hora parati sunt ad crapulā: nec illis sufficit satiare naturā nisi etiā eam aggrauent vsq; ad vomitū. Quod dicitur igitur tales. Zsidorus. li. ij. de sumo bo. c. xliij. ita inquit. Nō ad luxuriā vel ad societate: s; ita timodo vt corpus sustentē epulis vtendū est. Nam vt philoſophi dixerunt ciband⁹ est vter vt aiaz cōtineat. et nō vt eā cōsumat. hecille. r. sic p; de tēpātis gñali. Et scdm̄ solū rose tēperātie vocat tēperantia spālis. Est autē tēperantia specialis / abstinentia a certis cibis et potibus p̄ loco et tpe voluntarie assumpta ad carnis macerationē / et ad dei honore. Et talis abstinentia ppe xpianoz est. p̄tia autē cōis ē xpianis: et nō xpianis: et ideo gñalis appellata est. Iustū em̄ est vt q̄ xpiani sunt tēperati: et eā maiori sobrietate viuūt: q̄ nō xpiani. Quid ei designat nōmē titul⁹ religionis xpiane nisi q̄ xpiani sunt spāliter ligati obligati ad opa virtutū: hoc em̄ iponit hoc nomen religio. Si q̄ crapula aut ebrietas vltuperantur in iudeo: q̄to magis i xpiano: Quā ad carnis maceratio

nē pcurādā: nōnulli xpiani abstinentē voluntarie a certis cibis et potibus: determinatis tēpib⁹ et dieb⁹ si cur p; de illis q̄ ex deuotioē abstinentē a carnib⁹ oib⁹ ferijs q̄rtis: eo q̄ tali die redit⁹ fuerit saluator. Et de hoc hēs de pl. dist. iij. ieiunia. Itē de illis q̄ hñt aliq̄ ieiunia votiuā. Itē de illis q̄ hñt facē ali qua ieiunia aut a certis cibis et potibus abstinentē ex iustitioē p̄fessorū suū. Sūt etiā aliq̄ ieiunia et alique abstinentie q̄ p̄suetudinarie dicit p̄t eo q̄ alicubi obfuarit et nō alibi et hoc em̄ consuetudines patriarū p̄ter hec aut sunt certa ieiunia ab oib⁹ xpianis debitā etatem hñtibus: et cū ceteris circūstātis debitis concurrentib⁹ obfūdā quale est ieiunium q̄dragesimale vt p; in decretis de ple. dist. v. c. xl. Quod q̄dē ieiunium nullaten⁹ ē soluendū nisi ppter infirmitate: vt h̄ ibidē: q; ipi dies decime sūt anni. p̄tēta sunt ieiunia. ut. tēporz de quib⁹ habes dist. clxxvj. p̄stitutum et plurib⁹ alijs capitulis sequētib⁹. Sūt deniq; ieiunia vigiliarum certorum sanctorum de quibus habes extra de obfuitioē ieiunij. c. p̄silij. Et p̄fecto ab hac tēpātis spāli q̄ cōis d; eē spālis oib⁹ xpianis obfuarit in obfūdādis mlti se elōgāt et retrocedūt. Et p̄tūm sūt illi q̄ statura ieiunia abiq; eā rōnabili infringit et violāt dicētes q̄ ieiunium est minimū bonū q̄ p̄t ab hoīe fieri. Et dato et nō p̄cesso q̄ ita est: ad huc talē excusatio nō libat eos a p̄ctō mortali: p̄tū q̄ ad ieiunium q̄ ē de p̄cepto. nō ei i a iudicio at electioe eorū possitū ē ieiunium p̄mutare i op̄ pietatē nisi forte vbi eēt ipotentē ad illud. Null⁹ enim per opus

De rosa temperantie.

cōsiliū liberatur ab opere p̄cepti. Et ideo si q̄s haberet aulā latissimā plenā a summo vsq; deorsuz opimis ducatur: et oēs illos distri bueret in vsus pauperū non liberaret se p̄ h̄mōi dationē a ieiunio vnius diei q̄d est de p̄cepto: quo nō min⁹ peccaret mortaliter: supposito q̄ cōmode posset illū face re. Preterea illi q̄ dicūt q̄ meli⁹ ē elemosinā facē q̄ ieiunare com muniter neutrum faciunt: et ideo nullomodo se liberant.

¶ Secūdi q̄ se elongant a debita regula tēperantie sunt illi q̄ non ieiunāt: et q̄d de teri⁹ ē alios cor rumpunt suo malo exēplo: tāq̄ nō sufficeret eis p̄p̄a dānatio: nisi ēt secū traherent alios ad mille dia bolos: vtpote iducēdo eos ad ce nādū in die ieiunij. Qui vtinam bñ notarent s̄ba Aug. s. j. in sab bato post cineres. Qui inq̄t ieiunare nō p̄ualet secreti⁹ sibi soli aut si est alius s̄firm⁹ cū ip̄o i do mo sua s̄pararet q̄d accipiat: et il los q̄ ieiunare p̄ualēt ad p̄zidiū nō inuitet: q̄ si hoc fecerit non so lū de⁹: sed ēt hoies p̄nt intelligē: illū nō p̄ infirmitate nō posse: sed p̄ gula ieiunare nō velle. Suffi ciat q̄ illi q̄ ieiunare nō p̄ualet: et magis cū gemitu et suspirio et ani mi dolore māducat p̄ eo q̄ alijs ieiunantib⁹ ille abstinerē nō p̄t.

¶ Tertij se elōgantes a regula debite tēperantie sunt illi q̄ vni cā sumūt refectionē: sed longuaz et lauta. Sedēt em̄ ad mēlaz per plures horas: q̄b⁹ varia fercula acurate s̄parata ministrant. Cō tra quos loquit̄ hiero. p̄ma par te epistolarū suaz. epistola. vj. c. xxxix. Quale inquit illud ieiunij est: aut q̄lis illa relectio: dū tan

tū voramus: q̄stū vir alteri⁹ diei nox digerat. Itaq; hoc nō tā iei unū est q̄ crapula: et fetens ac mo lesta digestio. Item aug. s. ij. in die cinerū. Nihil inq̄t p̄dest tota die longuz durisse ieiunij: si post ea ciboꝝ suauitate vel numerate sia obuat. hec ille. Itē Irido. li. ij. de sumo bono. c. xliij. Sper nitur inq̄t ieiunij q̄d in vesp̄eruz delitiosa repletionē ciboꝝ reficiē. Neq; em̄ reputanda est abstine tia vbi fuerit vētr̄ saturitas sub secuta. hec ille. Circa hec erant p̄ ingluuie hoies multipl̄. p̄to q̄dē q̄ in cena q̄ die ieiunij p̄ce dit abūde refici volunt dicētes.

Cras ieiunandū est iōt̄ facilius tollerem⁹ ieiunij bene epulandū est etiā vsq; ad mediā noctē. Se cūdo q̄ in ip̄o die ieiunij p̄ solito prandere volunt: dicentes. nō cenabimus hodie ideo habeam⁹ duplicem pirantiā. Tertio quia mane factō post diē ieiunij volūt ientaculū facē: ita vt vir audire possunt missam matutinales. Et ita p̄ vna abstinentia tali q̄i tria cōmittūt interdū pctā. Non autē dentes q̄ ieiunij instituit̄ strā domandū corpora et carnales cō cupiscentias.

¶ Tertij foliū rose temperantie vocat̄ tēperātia specialissima. est Est autē tēperātia sp̄alissima absti nētia a certis cibis ad quā quis volūtarie se obligauit p̄ religio nis ingressum: qualis est abstine tia religiosoz: q̄ p̄re ceteris xp̄i colis tēperare viuē debet. Et p̄pter hoc oēs ferme religioes et p̄maria sui institutione h̄nt ab stinētiā a carnalib⁹ sicut patet de cōl. di. v. Carnē vbi interdicitur monachis elius carnij seruato iū

Sermo bigesimustertius.

moderamine pietatis erga egros: vbi ibidem. Insuper ibi raxaf
pena d dicitu statutu faciētes vcz
q tales debet retrudi i carcerez
spacio sex mensiu. Ad hāc ē ab-
stinētia astruxit monachos bea-
tū p̄r Bñdicit: sicut pz i regla sua
Silt r bñs Greg. papa sicut pz
de statutis monachoz p cū fact
c. v. idē phibuit tā m̄: q̄ ē nisi
sim casus in regula exp̄sios: vcz
ppter infirmitatem aut debil ita-
tē notabilē. Uñ in cap. vj. statuit
penā p̄tra trāsgressores ita dices
Si q̄s monachoz aliter q̄ in re-
gula p̄tinet carnes comedē pre-
sumperit: semel vel secūdo regu-
lari subiaceat discipline. Si vero
tertio tūc quarta et sexta feria p-
tine occurrentib⁹ ieiunet in pa-
ne r aqua. Q̄ si i consuetudinē du-
xerit subiaceat s̄ui culpe. De ab-
bate autē d̄t q̄ si talis fuerit: nec
correct⁹ a diocelano se emēdauē-
rit: administratiōe dom⁹ p̄uef. q̄tū
asit deo placeat abstine tia a car-
nib⁹ i monacho: manifesto iudicio
mōstratū ē. Refert ei Greg. i
dialogo suo. l. i. c. j. de q̄dā moa-
cho cui nomen honorat⁹: q̄ cū ad
mēiaz carnib⁹ refertā sedere t cū
amicis r parētib⁹ nec tñ carnes
tāgē veller: q̄dā dixit ei derisorie
Comede carnes nobiscū. nūq̄ pi-
scē i h̄ mōtib⁹ tibi dare posim⁹.
Nec ei ātea i illo mōte piscis vi-
sus fuerat. Nilomin⁹ cū famu-
l⁹ prexissz ad fontē ad hauriēdā
aquā: subito piscē situlā ei⁹ intra-
uit: q̄ suffice poterat s̄ri honorato
ad victū vni⁹ diei. Quo viso cepe-
rit asātes venerari i honorato
abstinētiā quā p̄u⁹ irriterant.
Deci bi. Memini me ēt legisse in
croni. dñi Antho. s̄z nō recolo pas-

sum q̄liter hugo dñs ep̄us Gelo-
politanus ad h̄t carthusiā de p-
pe s̄ra grā v̄s̄itādi quēdā fratē
illie grauit egrotantē. A q̄ cū au-
dissz q̄ carnes libētē comedere t
si rigor regule hoc pateret misit
dicit⁹ ep̄s famulū suū ad p̄uidēdū
sibi de vno bono capone. cū q̄ sic
fecisset r cū calato intrat h̄ntē ca-
ponē carthusiā remeassz: vbi ad
huc erat dictus ep̄s: ap̄o calato
nō capo s̄z piscis appuit: cū tñ ille
intrauerit nō piscē s̄z caponē in-
posuisse. Ecce q̄tū placet deo ab-
stinētia carnū i viro religioso. s̄z
p̄fecto hodie pauci sunt religio-
si siue monachi siue alij q̄ dictā
abstinētiā velit facē quinimo vo-
lūt laute et delicate epulari q̄ si i
selo remanissent vix h̄sissent pa-
nē ad comedēdū: s̄ q̄s inebit hie-
ro. iij. p̄te epl̄arū suarū. Ep̄istola
xviij. ita dices Mirū de ifelici plu-
riū hoim p̄ditōe. Sūt em̄ nōnul-
li viles et abiecti in selo q̄ quoti-
dians laboribus se vltra vires
affligētes p̄ victu captādo vilissi-
mo: r vix raris fabis et rapis cū
rudī et ordeaceo pane saturant.
Cū p̄o ad x̄pi mensam accedunt
et militiā x̄pi suscipiūt: siue egesta-
tis oblitī: lautiora querunt q̄ mi-
lites qui sunt assueti magnificis
hec igit omnia in ch̄risti et apos-
tolica vita locum non habeant.
hec ille. Studemus ergo cha-
rissimi vnusquisq̄ secundū condi-
tionē sui stans coronare nos in-
p̄nti hac rosa sc̄tē tēperantie/so-
brie iustie et pie viuētis i hoc se-
culo expectātes beatā sp̄ē in qua
coronabimur rosa honoris r glo-
rie. Quam nobis concedat. &c.

¶ Sermo. xxvij.
De rosa patientie.

u. j.

De rosa patientie.

Oronemus nos ro-
sis. Sapientie. 4.
C. Ugesima quinta
rosa corone spialis
de rosa patientie: que
merito seqt post ro-
sam temperantie. Na ipsa tepera-
tia moderatur delectationes ma-
ximas: vt pote q sunt circa cibos
et potus atqz venerea: vt dictu est i
pcedenti fine. hec aut modera-
tio et refrenatio delectationu: di-
sponit homine ad patienter fere-
du si no semp satisfiat appetitui
sensituo: sicut pz de ieiunante ap-
petere cibum et potu an hora debi-
ta. hac aut rosa patientie perpul-
chre fuit insignita et decorata atqz
coronata dei m f alma p ceteris
creaturis. pio q est notadu fm
Gatianu i decreto suo. xii. q. i. c.
q militare: q patientia e suus: et
suoz iurias ac cetera mala eqni-
miter ferre. Bt aut hgo eqnimi-
ter spulit iurias et mala ta. ppa
q filii sui bndict. Et hoc fm tri-
plici statu ipsius xpi: q est igres-
sus: pgressus: egressus.
C. pto igit i igressu ipsi chri-
sti i viera hglis: passa est qdamo
ipsa hgo iuria a viro suo ioseph
in hoc lez q no conuersabat cu ea
ita familiariter sicut prius: neqz
ea respiciebat ita benigne et gra-
tiose sicut pz: quimo voluit oc-
culte dimittre illa: vt hf Math. i.
Uti Aug. de hbis dñi. f. xvi. vide-
tur dicere q ioseph suspicatus fuerit
malus de ipsa maria pregnantate.
Dicit em sic. Vir iustus ioseph
taro flagitio quod de vxore fue-
rat suspicatus rata benignitate pe-
perit anqz sciret: vnde illa conce-
perat: quia grauidam senserat et
se ad illam no accessisse nouerat.

Resabat itaqz certa adulterij su-
spicatio: tñ qz ipse solus senserat.
Ipe solus sciebat qd de illo ait eu-
gelista. ioseph aut cu eet vir ius-
tus: et nollet ea diuulgare. Mar-
ti dolor vidicra no qsiuit. Voluit
pdesse peccati: no punire peccan-
te. Cui inquit nollet ea traducere
i. diuulgare voluit occulte dime-
tere ea. hec eo cogitate: ecce an-
gelus dñi apparuit ei i somnio: et
iudicauit qd esset: qz no violauit
maria viri thoz: qz de spū sancto
conceperat dñm amboz. hec au-
gustinus in foama. Itē idem Au-
gustinus ad idem ppositu in en-
chiridion. c. xlv. dicit sic. ioseph
voluit dimittre hginē mariā su-
spicans eam adulteram: quā scie-
bat non de se grauidazet iō tale
respōsum accepit ab angelo. No-
li timere accipere mariā cōiugē
tuā: quod em in ea natus est de spi-
ritu sancto est. q. d. Quod tu esse
de viro alio suspicaris: de spiritu
sancto est. hec ille. Ecce qñō pas-
sa est hgo intacta quodammodo in
iurā a viro suo ioseph: salte qz
tū ad suspicionem sinistra quā
de ea habuit: cum tamen talis ac-
tanta esset: vt de ea dixerit ange-
lus ipsi ioseph. Quō in ea natus
est de spū sc̄to est. Mar. i. et quibus
verisimilit credi possit q illa di-
bitatione manente in ipso ioseph
spōsam suam mariā non tracta-
ret eo amore et familiaritate ma-
ritali qua prius: vt dicitur est. In
nullo tamē cōmota e ipsa maria:
sed patientissime in omnibus se
habuit. Nec vllqz legitur extra vi-
rū suū more aliarū mulierū mur-
murasse: aut durum verbū ad eā
habuisse: quimo in omnibus eā
honorabat: se illi subdebat. ecce

Sermo vigesimuseptimus.

patrum argumentum inuicissimi me patiente ipsius virginis.

Secundo in ingressu eiusdem in hac mundū nascēdo passa est eadē mē pietatē quodāmodo in iuriā ab ipsīs iudeis ciuib⁹ beth leē: in hoc scz q^o cū pgnās esset et pēgre pficiscēs cum viro suo Joseph ppter edictū publici celsaris: de q^o Luc. ij. Null⁹ in voluit eos hospicio respicere: s; oēs ad q^os declinabāt eos rēfliciebāt: et interdū cum iuris. Nā cum ad pumā hospitiū adiacēs porte ciuitatis se diuertissēt: et magister dom⁹ vidisset eos pauperes i⁹ ye situ: et solum a sinū cū boue in comitatu habentes. Dixit eis. Nō possum vos recipere hospicio quod exspecto aliquos nobiles hoc seruo: q^o iam piemiserunt famulos suos. Ideo ite et querite aliū hospitiū si vultis. Venerūt q^o ad aliū hospitiū: et similiter dictū est eis q^o non poterāt ibi recipi: eo q^o esset hospitiū hominū equitātū et grossoz merchatoz. Sed est inq^o hospes bonum hospitale in hac ciuitate p pauperib⁹: ite ibi si vultis. Cum ergo Maria et Joseph verecundia et ubore pleni vagarentur per vicos et plateas dicte ciuitatis querētes hospitiū nōnulli eos deridebāt dicētes alter ad alterz. Nō videtis illum senem papellardum trahentem a sinū cum fune super quem sedet: tā elegans iuuenula pēgnās. Cū talibus ergo cachinis yenerūt vsq^o ad domū hospitale et similiter eā plenā pauperibus luenerunt. Quod cernens vir pius Joseph cepit mēst⁹ eē: pl⁹ cōpanens vrou quam tā nouerat per vocē angeli de spiritu sancto

plenam q^o sibi ipsi. Nouerat enī tenerā virginis verecundia: propter q^o flebat. Sed confortabat eū pia virgo dicens. Non est ab breuiata manus domini. Eam⁹ igitur ad aliquem locū remotuz a tumultu populi: vt possum⁹ qeate deo vacare: et spero q^o ipse cui est cura de omnibus pvidebit nobis de hospicio. Circueuntes ergo hinc inde ciuitatem berthelem tandē inuenerūt quodam diuersorium magis animalibus q^o hominibus aptum: ad quod declinantes ibi pernoctauerunt. et circa mediam noctem ibidem maria peperit filium suum primogenitum quem mox pannis inuoluit et reclinauit eum in presepio quia non erat ei locus in diuersorio. Non ergo in domo a frigore et ventis protecta peperit filium suū maria cū tamen esset hyems intemperatissima: sed in pandochio vndiq^o tenebroso. Non in lecto molli et ornato quieuit: sed super pauculum fenuz: aut certe super nudam humum. Nō fuit pannis calidis: aut sericis cooperata: nec similiter eius infantulus sed modicis et vilibus pannis eum inuoluit: ac feno modico quod appositum fuerat boui et asino cooperuit. Nec tibi exquisiti et delicati parati quibus indigēt mulieres in puerperio illi propinati sunt. Non confectiones. Non deniq^o vna preciosa. Attē de igitur quisquis amator es aduocatus tricus peccatorum q^o optime hec que dicta sunt et his similia redolent rosam patientie matris christi: Ita vt merito dicere possis. Rosa patientie mee dedit odorem suum.

¶ Tertio in pgressu ipsius xpi pia eius m̄ passā est plerūq; iurā ab ipsis iudeis. Si em̄ nō p̄ p̄cerūt filio: q̄ nō min⁹ sepe vocarēt eū demoniacū / seductorē / vini potatorē / quē pctōrē / samaritanū / fautorē ⁊ receptorē pctōrū / legis euersorē / sabbati trāgressorē: ⁊ h̄mōi. cui⁹ m̄ diuinitas i opib⁹ euidēter relucebat. Ita vt dicerēt ei. Scimus q; a deo venisti maḡ. Nemo em̄ p̄t hec signa facere q̄ tu facis nisi fuerit de⁹ cuz eo. Et alibi. Maḡ scim⁹ q; h̄ax es: et vitā dei in veritate doces. Multo fort⁹ iuriati sunt dicti iudei pie matri ei⁹ ⁊ signāter i odiū filiū sui. Ita vt eidē filio dicē possit illud psal. O fili charissime certe opprobria exprobrātū tibi cecidit sup me. In oib⁹ tñ patiētiā exhibebat. Ita vt de m̄e dicē possim⁹ qd̄ de filio legit. cū malediceret nō maledicebat. s. p̄. s.

¶ Quarto in egressu eiusdē xpi ab hoc seculo n̄q; vcz moriendo: dicta pia mater passā est grauissimā iniuriā ab eisdē iudeis ⁊ crucifixorib⁹ filiū sui. Verisimile em̄ est q̄ nōnulli eorū illudēbāt ei dicētes. Ecce corā oculis tuis pendet ille seductor fili⁹ tu⁹: de quo ḡtābaris dicēs q; de spū sc̄to est conceperas / et virgo p̄māseras. Item dicebas eū dei filium esse. Sed si filius dei est descendat de cruce et credimus ei. Item dicebas q; infirmos curauerat: mortuos suscitauerat / et multa alia miracula fecerat. Sz si alios saluos fecit: saluer seipm̄ si vult. cū q̄ nō possit saluis facere semetips̄ consequēs est q; alios saluos nō fecerit. Item in dicit q; descendit de celoin p̄terū rui. Q; si ita est:

descēdat n̄s de cruce qd̄ min⁹ est et credim⁹ ei. Cū ergo nō possit secūdū: restat q; p̄mū omnino falsum est. Pie q; p̄tēplari possim⁹ q; hec vel filia dicere poterāt ipsi iudei aduersus matrem pietat̄. Nec tñ in aliquo imutata est: aut ad ipatientiā deducta. Sed iuxta p̄bū euāgeliste. Stabat iuxta crucē. Sz q̄o iter tot et tanta opprobria atq; dolores stare potuisset nisi rosam patientie secū hūisset sup quā tanq; sup baculū ferretū et inflexibile appoñebat atq; iustētabat. Certe nō video. Bene ergo p̄figurata fuit in illa sc̄tā noemi. De q; Ruth. s. legit q; mortuo viro suo Elimelech atq; duob⁹ filijs suis i regione moabitide: multū tristis effecta sp̄ tñ patiētiā seruans / rediit i Bethleē Iuda. de q; oīda fuerat: cū altera nuru sua cui nomē erat Ruth: quā tñ p̄monerat vt rediret in domū patris sui sicut fecerat altera nurus. Sed noluit. q̄mo dixit ei. nō aduersers mihi vt relinq; te et abea. Quocūq; em̄ perreteris pergā: et vbi morata fueris: ⁊ ego parit morabor. Ad p̄positū noemi q̄ interpretatur pulchra vel cōsolata: recte significat beatam virginem mariam q̄ adeo pulchra fuit: q; macula i ea nō fuit. Sicut in omni aduersitate et angustia diuinitus consolata fuit. Hui⁹ autē noemi vir Joseph mortuus est ante passionē dñi. Qd̄ patet testimonio Hieronymi. s. parte epistolā suarū epistola. ix. dicentis. q; specialit̄ Xpus moriens matrem suam obviduitatē: ⁊ solitudinē eam cōmēdauerit Joāni. in sup hec n̄sa noemi orbata est p̄nico filio suo

Sermo bigesimuseptimus.

Christo cum rediit ad patres per
mortes. Quo mortuo cum multe
sacre mulieres vellent eidē noemi
redediti domū: comitatū prebere.
Illa eis vale dicens rogauit vt sin
gule domos suas repeterēt. Quō
factū est p̄ter magdalenam que
aliquāto tēpore illi adhefit: quo
uis vez nauigauit marsiliam.
patet igitur q̄s patiens in omnib⁹
merito h̄o hęc sanctissima. Ideo
merito obreuerentiam sue tante
ac talis patiētie debem⁹ ei offerre
semel angeli cum enlogiuz ad cō
ponendum sibi coronam de rosis
anglicis: quaten⁹ ipsa suis preci
bus nobis post hoc exiliū sparet
coronam glorie in celestibus.

Postq̄ ostensum est quomō vir
go maria cordata fuit rosa patiē
tie. hęc cōsequenter ostendēdum
est quo n̄ pacto r̄nos eadem ro
sa cordari valeamus. pro quo est
notanduz q̄ in predicta rosa iue
niunt tria pulchra folia que sunt
Laudabilitas.

Veritas. Utilitas.
Primum igitur folium rose pa
tientie vocat laudabilitas. Om
nis em̄ scriptura laudat magni
facit rosam patiētie: r̄ propter cā
possessionem eius.

Primo nempe scriptura diuina
tam extollit: cum dicit p̄uouerb
xvi. Melior est patiens viro forti
r̄ q̄ domiat animo suo expugna
tore vbiuz. Nam multi reges et
principes expugnauerūt ciuitates
lucitissimas castra r̄ fortalitia s̄z
humanaz eximiationem in expu
gnabilia. qui tamē seiplos nō vi
cerūt: sed ipatiētes valde effecti
sunt. Quia vt d̄t Senec. lib. i. de
beneficijs. facill⁹ ē barbaras gē
tes r̄ ipatiētes alieni arbitij rez

gere q̄ animū suū cōtinere. r̄ sibi
tradere. i. dominiū suū h̄re. hec il
le. Ut fertur q̄ postq̄ Alexander
magnus supasset multas egregi
as ciuitates: tādē Diogenes phi
losoph⁹ vocauit eū suū fuoz suo
rū. Cuius dicti cū ab eo q̄reret ra
tio. Respōdit dicens q̄ ip̄e domina
bat virijs: quib⁹ subdit⁹ erat ipse
Alexāder. Proptea glo. iterl. sup
p̄dicto h̄o Melior est patiens. r̄c.
d̄t q̄ mai⁹ est supare seipm̄ et ani
mū suū atq̄ appetitū sensitiū q̄
quecūq̄ fortalitia exteriora. vñd̄
r̄ Ambro. li. de Cayn et Abel. c.
vi. dicit q̄ animū vincere: iracun
diā cohibere: cōpugnāte s̄z leges
carnis r̄ mentis in vnuz cogere:
Imortalis est cuiusdā viri: quē in
ferni porta nō susceperit. hec ille

Secūdo virtutem patientie lau
dat r̄ magnificat scriptura sacro
rum doctorum ac ecclesie appro
batoruz. Ecce enim Hieronymus
iij. pre. epistolarum suarum: epi
stola. lxxxv. in laudem ipsius pa
tientie d̄t q̄ probantur virtutes p̄
patientiam in homine tanq̄ auruz
p̄ignem. Nam qui ceteras virtu
tes sine patientia habet: auruz in
vasis fictilib⁹ portat. In sola inde
bat saluator patientia possidebit
tis animas vestras. hec ille. Itē
Sieg. homil. xxxv. d̄t q̄ custos r̄
radix omnium virtutum est pa
tientia. Itē Isidorus colloquio
ruz. li. ij. In laudē ipsius patien
tie loquitur: dicens. Magna ē vir
tus: si non ledas a quo lesus es.
Magna est gloria: si cui potuisti
nocere p̄cas. hec ille. Naz adeo
magnificat sacri doctores rosaz
patientie q̄ equiparant martyrio.
Ecce em̄ Siego. homil. xxxv. ad
hoc propositum loquitur dicens.

De rosa patientie.

Nos sine ferroz flamie martyres esse possumus: si patientia in animo euodiamus. Item idem homin. de martyribus. Voti inquit a plequere martyrii est in agro ope sed ferre contumelias martyrium est in ocula cogitatione. hec tibi.

¶ Tertio eandem virtutes seu rosas patientie laudat et extollit scriptura paganorum et gentilium. Ecce enim Seneca. li. de quatuor virtutibus ad propositum loquitur dicens. Si magnanimus fueris: nunquam iudicabis tibi contumeliam fieri. De inimico dicere. Non nocuit mihi: sed animi nocendi habuit. Et est illi in potestate tua videtur: vindictam putabis: vindicare potuisse. Scito enim magnum et honestum esse vindicare genus ignoscere. Hec ille. Item Valerius maximus. li. viii. Nec inquit secundarum reprobentur in solent abuti: neque aduersis prospere debilitari oportet. Hec ille. Ecce quomodo predicti actores suis gentiles: nihilominus patientiam extulerunt: pariter et docuerunt habendam. Sed profecto multi sunt sancti patientes in sustinendo aduersa: siue pangendis diuitiis: siue pro gloria seculi: siue pro utilitudine obsequenda corporis: qui quasi sicque patienter pati renuntiant pro anime salute. De quibus loquitur Ovidius. li. i. de remedio amoris ita dicens. Ut corpus redimas: ferrum patientis et ignes. Arida nec sitiens ora lauabis aqua: ut valeas animo. quicquid tolerare negabis. At preciosa pars hec corpore maius habet. Hec ille. Studeamus ergo charissimam amplecti hanc redolentissimam rosam patientie quam tot et tante scripturę extollunt et laudant.

¶ Scdm solis rose patientie vocatur virtus. Deby enim patientia nra esse vera et realis: non mendosa: aut solū nominalis: existens et firma: non fragilis: aut ficta. Illa autem patientia est vera et realis: firma et existens quā non frangit queque aduersa: que reduci possunt ad tria genera: quibus. Odis opprobria.

Corporis flagella.
Damina temporalia.

¶ Primo igitur illa patientia est vera et virtuosa quā non frangunt iniurie opprobria. Solent enim plerique mali infestare bonos et afficere contumeliosis iniuriis: opprobriis: irrisio nibus cachinnis: maledictionibus: vituperiis et hmoi. Illi ergo veram patientiam habent qui in talibus equanimiter se habent: non reddentes malis pro malo. Et hoc est quod consilii seu verius precipit. Paulus. Rom. xii. dicens. Nolite esse prudentes apud vosmetipsos: nulli malis pro malo reddentes. Quāuis autem illa patientia sit perfecta qua non redditur malis pro malo: est tamen alia perfectior qua redditur bonis pro malo. De qua dicitur xxii. q. ii. sex sunt differentie quod reddere bona pro malis signis est perfectissime patientie. Sed quid est quod permittit Apostolus dicens. Nolite esse prudentes apud se. Certe illi sunt prudentes apud semetipsos: qui cogitant et componunt intra se modos et vias pro quas poterunt vindicare se de sibi iniuriantibus. Et hec est prudentia huius mundi: qui vindictam et vltionem querit de iniuriis et maledictis. Non sic autem facit prudentia que est secundum deum: quoniam illa petit iniuriantis: et quod plus est pro eo orat ad dominum. De cente Christi. mat. v. Diligite ini

Sermo vigesimusseptimus.

meos vros bñfacite. h. qui od. v. r. oyo p pfeñtibz caluñstibus vos. Itē idē Apōstol⁹ ad eādē patiētā habēdā q̄ iniurias q̄ inferunt: r opprobria q̄ pferuntur nos admittet. i. Thel. v. dicēs. Patiētes estote ad oēs. Ergo nō tan est a superiores. vey etiā ad minores inferiores: cui⁹ p trarisi facit nōnulli d non audent ostendere l patiētā suā ad maiores: sed bene ad equales: r multo plus ad inferiores q̄ non timent nec reuerent. Sequitur in verbis apōstoli. Videre ne q̄ maluz pro malo reddat. i. q̄ pro quo. buf. p. bas. vt vulgariter dici solet. Sed q̄ bonū est. i. charitatē r pacē: facta: mini i inuicē r i oēs. Idē etiā cōsulit petrus. i. petri. iij. dicēs. Nō reddētes mali p malo: nec maledicti p maledicto: sed eōtrario bñdicētes: q̄ i hoc vocati estis vt supple patiētā in oibus hñtes: benedictionē r. i. cternam hereditate possideatis. Talis patiēs fuit saluator noster Christus: de quo bt. petrus q̄ cum male diceretur nō maledicebat r cū paterē nō cōminabatur. i. petri. ij. Talis fuit regr⁹ ppheta Dauid. De quo legif. ij. Reg. xvi. q̄ cum semey ex aduerso mōtis grauissimē iniuriaretur ei vocās est filiū belial. i. virū diabolicū r a deo reprobatū. Itē vocās est virum sanguinū. i. homicidam. Ille tanq̄ p rex nō solum talia opprobria patiētē tulit. Verū etiā seruū suū ab iay volētē dictum semey pcutere prohibuit. heu quantum exemplū tāti regionos hñiculos cōfundere debet: qui etiam de minimis iniurijs vlcisci volum⁹. Tale etiā fuit ppheta Ezechias ad

quē r de q̄ dixit dñs. Ezech. iij. vt adamāre r silicez bñ faciez tuaz. q. di. Sicut adamas r silex lapides duri sūt q̄ de facili frāgi nequunt Ita neq̄ ad opprobria q̄ i factem tuā tibi dicent frāgeris: s̄ du r⁹ r imobilis pmanebis. hoc dicit q̄ scipit lex Leuiti. xix. dicēs nō q̄ras vltionē: nec meozeris iniurie ciuis tuoz. S̄ nōnulli sūt patiētes fictē r appēt r nō hē neq̄ realitē: r hoc tā i claustrō q̄ i seculo de q̄b⁹ meminit. Ber. s̄ Canti. s. lxxvi. Sūt inq̄ qdā mites r patiētes: s̄ q̄dū nihil bt vt agif nī si p eoz arbitrio. patebit autē q̄ loq̄sint a hā māstuetudie: si leuis oriat occasio. hec ille. vt em̄ dicit Aug. i epistola ad probā. p̄facile est vestē p̄tēptā hēre: iclinato capite iedere vells sup capillos dimittē: s̄ vey humilez patiētā oñdit iniurie. hec ille. Patz ergo q̄ Ma sola patiētia vera est quā nō frangunt opprobria.

¶ Scdo illa patiētia hā ē quaz frāgūt corporis flagella. Sicut b̄ sc̄lis martyrib⁹ canit ecclā. dicēs Cedunt gladijs more bidentis. i. oñs nō murmur resōat: nō q̄rimōi a: s̄ corde tacito mēs bñ cor sc̄iapseruat patiētā. debem⁹ q̄ patiētā hēre cum a dño flagellamur seu pcutimur i corpore: nec d̄ hoc q̄ uisnō debem⁹ q̄ri aut murmurare. In cui⁹ si iura legif. iij. Re. vi. q̄ malle⁹ r secur⁹ r oē ferra mētū nō sūt audita i domo dñi est edificaret. Ad ppositū dom⁹ dñi edificāda ē q̄libet creatura r cōnalis: quā vult dñs sibi edificari: vt i ea habitet i pñti p graz: r i futuro p gliaz. Edificat autē istū edificium spūale est hō flagellat a dño i corpore. nec tñ remurmurat: s̄ patient n. iij.

De rosa patientie.

portat irā dñi in corpore suo sciēs
qm̄ peccauit & malū cotā eo fecit.
Ecce quō mallei & securis & cete-
ra hñōi corporalia flagella nō au-
diunt. hoc opante. Irure patientie
Uñ canit ecclesīa hymno de de-
dicatiōe ecclesie. Tūc iſtibus p̄su-
rē r̄politū lapides suis cooptātur
locus p̄ manū artificis. Iusti ergo
& sancti dei amici attendentes q̄ p̄
flagella corripiunt a dño & dolan-
tur seu disponunt ad hoc q̄ sit p̄
picū in edificio in eū p̄mansuro
q̄ in celo p̄struit vniū ex lapidi-
bus: patienter ferūt iſtimitates &
debilitates corporales in p̄senti.
Quia teste p̄anlo Act. xiiij. per
multas tribulatiōes opz nos in-
trare in regnū dei. Est etiā alia ra-
tio: q̄ ipsi cōsiderant q̄ hñōi fla-
gella a deo missa eos purgant a
delictis p̄missis. vt sic puri appa-
reāt i aspectu dñi i hora sui exitū.
Exēplū d̄yale argēteo q̄ rubigi-
nē cōtrahit. Sz p̄uulq̄ ad mensaz
regis cū eouat in fomace purifi-
cat & mūdāt. Ita in proposito vt
em̄ dicat. vi. q. j. sunt plurimi. De
us p̄mittit bonos. p̄sequi vt eoz
excessus suffocent. Unde de talib-
us sic purgatis i fomace corpo-
ralis flagellationis cum erexit ab
hoc seculo nequā pōt verificari.
Illū Apoca. j. Sine macula sunt
an̄ thronū dei: sed profecto multi
sūt impatientes ad flagella dñi: si-
miles filici q̄ cū ferro percutitur
sintillas igneas ex se emittit. Sic
& multi cū a dño flagellantur emittit
ex ore suo sintillas impatientie:
vt pote cōtra dñm murmurando.
mortē optādo & hñōi. Qui ni-
hil lucrātur cū sua ipatientia nisi
p̄petuā damnationē & dei iram
Coherceant ergo linguā suā a tā

tomalo si diligit in futuro vide-
re dies bonos.

Tertio illa patientia ha ē: quā
nō frangūt dāna tēporalis. Qua-
lis fuit patientia Job: qui euz ami-
sisset et omnē substantiā suā que val-
de magna erat nō tamē leuissimo
etiā motu impatientie tactus est.
sz patienter ait. Dñs dedit dñs ab-
stulit: sicut placuit dño ita factū ē
sit nomē dñi benedictū Job. j.

Quicūq; ergo aduersitate p̄mu-
tur siue i corpore siue in rebus se-
cūdis exemplo sancti Job patienti-
tā amplecti debēt. Et hoc est q̄
scribitur Iaco. v. Sufferentia. i.
patientia Job audistis q̄ supple-
emplar patientie datus est vobis.
Sz profecto vt dicit Amb. super
Beati immaculati s. viij. exponen-
do illū versum. Paratus sum enō
sum p̄turbatus vt & c. rarus Job
inuenitur hodie in terris: qui et di-
uitias amisit & filios: & cū vermes
ex toto ei⁹ corpore fluerent: dei
tamē charitate nō potuit per im-
patientia separari. Quicūq; ergo
damni patitur i rebus tēporalib⁹
caueat ne murmurēt: sed dicat cū
Job. Dñs dedit & c. Trem euz be-
ly sacerdote. j. regū. ij. Dñs ē q̄
bonum est in oculis suis faciat.

Tertii foliū rose patientie d̄viti-
litas. Est ei patientia rosa ad mul-
ta vtilis & p̄cua: i gigante ad tria

Primo ei tanq̄ scuti homines
cōtra queq; aduersa deservat. Nā
sicut milites deserūt scutum ad la-
tus quo se p̄egit contra tela et
sagittas ab aduersariis emissas
ita & rosa patientie hominē p̄egit
cōtra inuariantē se & aduersantes
q̄cūq; modo fiat. Dicit em̄ Greg.
homil. xxxv. q̄ trib⁹ modis vir⁹
patientie exerceri solet. Alia enī

Sermo bigesimuseptimus.

et alia sustinemus aduersa a deo a
dyabolo: a proximo. Nā a deo fla-
gella tolleramus: a dyabolo tēpra-
mētā: a p̄rio cōtumelias p̄secu-
tiones: a dāna. Sz cōtra hec tria va-
let scūtū paciētie. Nā facit homi-
nē equimiter ferre flagella dñi ne
murmuret. Itē armat hominē cō-
tra tēp̄tāctōes inimici ne despet d
victoria. itē armat hominē cō-
tumelias p̄secutiones et damna q̄
que sibi inferunt a p̄ximo: ne ex
hoc ad ipatiētiāz trahatur. Et iō
dñi s̄ saluator. Luce. xxi. In pa-
tiētia v̄ra possidebit̄ animas ve-
stras. i. p̄tutent̄ et scutum paciē-
tie custodietis animas v̄ras con-
tra tria p̄ctōes aduersa ne labant̄
in peccatū per impatiētiā. Ideo
paul̄ Collo. iij. hortatur nos ad
assumēdū dictū scūtū paciētie di-
cens. Idumē vos sicut dei electi
sancti et dilecti patiētiā. Unde 3° I
doros. li. ij. soliloquiorū. Sagit-
tas cōtumelie clipeo frange pati-
entis. p̄para cōtra asperū verbūz
tolerātie clipeū. Quāuis quisq̄
irritet exasperet: insultet sceter q̄uis
cōiicietur sur. criminetur q̄uis
adlitē et iurgitū puocet tu sile/ tu
face/ tu dissimula/ tu contine/ tu
nō loquaris/ tu silētū exerce/ iniu-
riā nō re spōdeas/ cōiiciū nō retor-
queas/ ta cēdo citius vinces. Di-
sce a christo modestiā qui palmis
pennis/ flagellis celsus spūis de-
rillus/ claus confixus/ spinis coro-
natus/ cruce damnatus, semper
continui hec ille.

¶ Sedo paciētia merita et bona
sp̄nalia abūdāter cumulatur. Ut em̄
dī. Ja. i. paciētia op̄ perfectū ha-
bet: et est sensus. Tūc opus bonūz
p̄fectū est cū sit cū paciētia. Sūt
em̄ mltā opera de genere bonorū

que nisi fiant cū paciētia p̄fecta
nō sūt: cuiusmodi ē ieiunare: pere-
grinari: etiā paup̄ largiri discipli-
nā pati: op̄ obedientie portare: et
h̄mōi. Q̄ ubi simul p̄currit paciē-
tia. itē talia opa et similia p̄fecta
dicuntur. Ecce quō paciētia op̄ p̄-
fectū h̄z. Ita vt de talib⁹ opibus
possit dici. 3° I^o Lu. viij. Fructū
afferūt in paciētia. i. in p̄tute pa-
tiētie simul cōcomitātis. Debe-
mus h̄ in oib⁹ aduersis paciētiā
h̄re: vt sic possim⁹ meritū merito
accumulāre. Sic em̄ egerūt sancti
dei amici: qui p̄pterea n̄c glorio-
se regnāt in celis. Vt legit de br̄
katherina senensis ordiā n̄c q̄ le-
benter seruiebat sororib⁹ infirmis
vt sic p̄ paciētiā in s̄uendo ha-
bitū auget suaz salutē. Accidit
sūt vt vna de dictis sororibus gra-
uiter egrotaret cui nulla soror ser-
uire volebat: tū p̄pter morbi hor-
rorē habebat em̄ mammillā can-
cro infectā: tum etiam p̄pter eiu-
dem egrotō maximā impatiētiā
hoc igit cernens christi sp̄sa ka-
theria curam illius egit sollicitē.
Cūq̄ egrotā ex impatiētia mul-
ta opprobriis eidē diceret vt pote
vocādo eā bignotā cum de eccle-
sia redibat. Itē hypocritā et simi-
lia. Illa tñ in nullo mouebatur sz
om̄ia improperia illi⁹ scuto paciē-
tie retundebat. Ecce quō ipsa fru-
ctuz bonorū opez attulit in paciē-
tia Sed profecto nōnulli sunt qui
cum eis opprobria inferuntur t̄e
patientes sunt: sed postmodū re-
colentes verborū eis ditorū tunc
p̄ximo impatiētes sunt et p̄ d̄st
quicquid prius per paciētie meri-
tū lucrati fuerāt eū⁹ permutatio-
nis cām assignat greg. in suo pas-
torali. c. xxxij. dices q̄ tēpore cō

De rosa martiris

Aictus colidus aduersarius bellū
cōtra vrūq; mouebat vnū inflam
mās vt ꝑtūmelias ꝑt iferrer al
terꝫ puocās vt Iesus cōtūmelias
ꝑ cōtūmelis redderet. Sz postq;
supauit eū q̄ cōtūmelias dedit: eo
relicto ꝫ victo toto conatu aggre
dit illū qui patiens fuerat ad me
moriā reducēs iniuriarꝫ iacula vt
verum damna atq; cuncta q̄ sibi il
lata sūt vehemēter exagerans in
tollerabilia ostendit. Cāroq; me
rore mentē conturbat: vt pierisq;
vir patiens post victoriā se nō red
didisset cōtūmelias doleat: ꝫ dete
riora rependere si occasio ꝑbeat
querat. Et tales cōparat illis hol
bus qui ꝑq; surrexerit de graui
infirmitate: interdū s̄ modica fe
bre supueniēte occidūtur hecibi.
¶ Tertio patiētia tandē hominē
ad superna eleuat. Nā vt bt gre.
sup ezech. homilꝫ. Nemo sanctorꝫ
ad celestē gloriā nisi patiētiā ser
uādo peruenit. vn de refert idem
Sre. homilꝫ. xxxv. de quodam mo
nacho q̄ dicebatur stephanus. q̄
adeo patiens erat. vt illū sibi ami
cum crederet: q̄ sibi molestie ali
qd̄ irrogasset. Reddebat eū vn
eniq; cōuiciāti gratias ꝑo contu
melis ꝫ cōuictis. Offes sibi iniu
riantes ꝫ aduersantes: nichil aliū
q̄ adiutores suos estimabat. Cū
ergo appropinquasset morti ꝫ mī
si fratres puenissent illic: nōnulli
eorꝫ viderūt angelos illic ingredi
entes qui suscipientes animā ꝫ
patris eam ad celū deduxerūt. hec
Sreg. Ecce quomodo deus est in
suis retributor patientie aduersa
queq; equanimiter tollerantium
Nā idē Sreg. vbi supra exponēs
illud ꝫbū ꝫsal. Nō in finem obli
tio erit paupis: patientia paupe

rū nō peribit i fine. dicit sic. Quo
si ꝫsse patientia pauperū cernit
in presenti cū videlicet in hac vita
ꝫ illa nichil humilibus. i. paupi
bus retribuitur. Sed ꝫfecto pa
tientia pauperꝫ in fine non peri
bit: q̄ tūc eius gloria percipitur
cū simul oia laboriosaterminatur
hec ille. patiente igit rosa charis
simi nobis necessaria est ꝫ ad
coronādū nos i presenti: vt volun
tatē dei faciētes qui ꝫ vult nos
esse patiētes in omni tribulandē
reporremꝫ reꝫmissionē. i. corona
nā glie in celis. Quā nobis ꝫ.

¶ Ser. xxviii. de rosa martyrii.

Ronemus nos rosse
Sapientie. ij.
¶ Uigesimalera ro
sa corde spūalis dicit
rosa martyrii que con
grue sedtur ad rosā patiētie quia
ad martyriū redit ꝫ aliquis sit
patiens ꝫ paratas equanimiter
cruciatu iherētes mortē ꝫ defen
sanda fide. Nā de martyribus ca
nit ecclesia ꝫt in ꝫcedenti sermo
ne allegabat. cedūtur gladiō mo
re bidētis nō murmur reſonant
q; ibi ꝫseruat patiētiā. hac autē
rosa q̄ rubra est nigrita ꝫ cōtō
ta fuit ꝫgo maria: nō tū mote alio
rū martyrii: q̄ vt bt aug. in quo
dā sermone qui incipit ad est dilect
simi. nec hystorie nec littere docet
beatā mariā gladio vitā finisse.
De eiusdem itaq; virginis mar
tyrio tria videnda sunt que sunt.

Multiplicitas. Stanitas.

¶ Prīo itaq; videndū est de mul
tiplici martyrio ipsiꝫ ꝫginis vꝫ
doloris dñi ꝫmonis maceratiōis.

¶ Prīo igit pia ꝫi mī passa est
martyriū doloris. De q̄ predicta

Sermo vigesimusoctauus

pat sc̄tus ille symeō. Lu. ii. ad eā
de loquēs. Tu s̄ inq̄t ipsi? animā
pr̄ā s̄bit gladii? Itē aut̄ marry
sū sic h̄acit̄ p̄nūciatū fuit ope cō
sūmatū. q̄i q̄dē x̄po in cruce pen
dente: r̄ dolores maris in corpe
suo patiēre. Itē m̄ pietatis toto
lacerabat in? gladio angustie r̄
doloris. Nā dolores q̄s p̄uriens
effugit hos duplicatos in filiū pas
sione f̄uiter gemēs ptulit. Ut be
da exponēs p̄dictū v̄bū. Tu s̄ ip
sus alam r̄c. et recitat in glo. or
di. Et q̄ dicit gladii? p̄rā s̄iens ani
mā h̄ginis: est dolor d̄nice passio
nis quē sic habuit. Nō em̄ pote
rat videre filiū suū crucifigi sine
affectu m̄asni doloris: f̄uis ip̄m
sp̄are resurrecturū r̄ mortē deu
eturū. C̄ Sebo f̄go maris passa
f̄ martyriū diuini f̄mōis. hoc aut̄
fuit q̄i b̄ndic̄ ei? fili? in cruce p̄
dens r̄ vale sibi dicēs: ait ad eam
Mulier ecce fili? tu?. De hoc an
tē gladio: martyrio loquēs Ber.
in ser. de annūciatione d̄nica dicit
sic. An nō plusq̄ gladii? fuit: f̄mo
ille diuini? Mulier ecce filius tu
us. Reuera fuit p̄transiēs alam r̄
p̄ngens vsq̄ ad diuisionē ante et
ip̄s r̄ postea subdit. O qualis cō
mutatio. Johānes p̄ Jesu tradit̄
suus pro d̄no: discipulus p̄ magi
stro: filius zebedi p̄ filio dei. pu
rus homo pro vero deo. h̄c ille.
Dicebat ergo. Mulier: ecce fili?
tu? demonstrato iohāne: sed nō ta
lis qualis ego. q̄ nō concep̄ de
ip̄i s̄ctō: non miraculose natus ex
tuo v̄tero nō v̄t? de? nec eternus
r̄ cōsubstantialis dei patris filius:
nō naturalis fili? tuus sicut r̄ ego
sed ecce fili? tuus adoptiu? quē
tibi loco mei reliquo: q̄ ad patrē
vado. Et de hoc p̄phetauerat re

gi? p̄pheta dicens. hec mutatio
dextere excelli. Excell? ei est de?
p̄r̄ cum? dextera dicit ei? fili? quia
sibi coeqlis r̄ cōsubstantialis. h̄c
q̄ mutatio dextere excelli: q̄ x̄p̄s
q̄ est dextera dei patris ad sensus
darsi fecit h̄ac mutationez sc̄z fuit
in Johāne dicens ad piā matrem
Mulier ecce fili? tu? Ut sic Mu
lier ecce filius tuus sc̄z p̄ h̄ans
salute i cruce dure suspensū. Ecce
hoc habeo a te q̄ n̄c̄ita f̄uit pa
rior. O h̄bū pietatis. O h̄bū mero
ris. O h̄bū lāguoris r̄ doloris. de
q̄ recte ledtur Apo. hebre. iij. di
cens. Qui? est f̄mo dei r̄ efficac: r̄
penetrabilior of gladio ancipiti: r̄
p̄rigēs vsq̄ ad diuisionē ale r̄ spi
rit?. In q̄b? h̄bis ip̄e Paulus de
p̄dicto f̄mōe x̄pi ad matrē. Mu
lier r̄c. Morat̄ quor. primū est p̄
ferent? conditio q̄ viuus. Adhuc
em̄ viuebat x̄p̄s vita h̄ana cum
ptulit dictū sermonē. Secūdū est
dicti f̄mōis impletio q̄ efficac.
Nā extunc discipulus accepit eā
in suā. Jo. xix. i. Johānes maria
in m̄ez. ecce q̄b dicit efficac. Ter
tiū est dicti f̄mōis p̄spicuitas
q̄ penetrabilior om̄i gladio anc
piti. Gladius em̄ materialis non
penetrat nisi corpus. Juxta illud
Mat. x. Nolite tiere eos q̄ occi
dūt corp? r̄ post hoc nō h̄nt ampli
us q̄d faciāt. Sed f̄mo ille x̄pi pe
netrauit cor h̄gis de parte l̄ para
tē. Quartū est atrocitas p̄ssio
nis r̄ vulneratiōis dicti f̄mōis q̄
p̄rigēs vsq̄ ad diuisionē ale r̄ spi
rit?. q. d. q̄ ille f̄mo christi. Muli
er r̄c. adeo penetrauit cor pie ma
tris q̄ emisisset tūc spiritū nisi f̄us
isset diuini? p̄seruata r̄ adiura. et
hoc videt dicere Ber. in f̄mōe de
annūciatiōe dominica. Ecce ergo

quomodo mater pietatis passa est
martyrius diuini sermonis.

Tertio Hugo maria passa est mar-
tyrium macerationis. Naz in pas-
sione filii sui ad eam maceravit et de-
bilauit corpus suum et singula mem-
bra sua. quod sibi intulit quodammodo mar-
tyrii. Ut aug. sup Jo. Illa quippe
in manu dolore euilans. pe-
toris delicata considerans: ipsa visce-
ra: ceteraque fatigauerat membra
sua ut iam deficiens ad christi fuit vir-
potuerit peruenire. Hec ille. Pro-
pterea dicit doctores contra platum quod
postquam ipsa in actum pietatis multo te-
pore fleuisset super mortuo corpore
filii sui de cruce deposita: et tandem
in sepulchro recondita: tandem adue-
spascente iam die: auxilio Iohannis
et sanctarum mulierum adiuta vir-
potuit peruenire usque in domum soro-
ris sue Marie salome.

Consecutio principaliter videtur
est de perditione dicitur martyrii
bre virginis. pro quo est notandum quod
habuit multas perditiones ipsa ag-
grauantes.

Prima est quod non fuit in carne: sed in
mente. Passiones autem mentis sunt ve-
hemetiores passionibus carnis. Et
de hoc hiero. in s. de assumptione lo-
quitur de sic. Alii scilicet passi sunt pro
christo in carne: sed beata maria in ea pre-
sua passa est quod impassibilis et immortalis
habet: hoc est in anima vel in mente. Id
circo ut verum fatear plusquam martyr
fuit quod atroci passio est dei possessionis
christi gladius in anima sua sustinuit hec
ille. **S**ecunda conditio est quod dolor
ei non fuit particularis sed vniuersalis
ut ipse tota eius anima repleta et cir-
cundata adeo quod corde eius nulla re-
maneret particula quod dolore non fuerit
plena. Ut merito decere poterat
eum propheta David Circumdederunt

me dolores mortis. Item illud. Tri-
bulatione et dolore iuueni. Item illud
eiusdem prophete. Tribulationes cor-
dis mei multiplicatae sunt. Hic hiero.
in s. de assumptione eiusdem virginis
notat de sic. Costat nepe quod maria in-
tantum doluit ut tota eius anima per-
fret ac possideret vis doloris ad-
testationem eximie dilectionis.

Tertia perditio martyrii beate
virginis est longa contumatio. Non enim
fuit momentaneus et subditus sed
diuturnus. Nec solis duravit tempore tri-
dui: verum etiam post filii sui resurre-
ctionem et ascensionem. Nam filio suo
gloriosissime regnante in celis ipsa spatio
annorum. xxiiij. per singulos dies ad
memoriam reducebat colaphos fla-
gella opprobria et crudeliter crucifi-
xione filii sui. Et hec recordatio
tridiana: quod dicitur in i. in i. in lo-
quar quasi contumax in ea cauebat
martyrii. vbi merito dicere pote-
rat illud. Can. i. Fasciculus myre di-
lectus meus michi. Inter vbera sua
comorabitur. In quibus vberibus ipsa in
pietatis vocat fasciculum myre colle-
ctione amaritudinis et passionum
quod bndice eius filii sustinuit cruce:
quod etiam ipsa in vbera anime. In
memoria deferrebat ex quibus vulnera
bata sunt dolore cruciabat per amore
estuabat per passionem. ita ut merito
posset dicere illud tresh. iij. repleuit
me amaritudinibus. s. frequens recor-
datio dure passionis filii mei: me-
bra autem me absinthio: quod scilicet valde
amarum est. heu miseri peccatores
vbi singulis vbi suspicia vbi con-
passio et recordatio dolor illius de
pro vobis tota et tanta sustinuit tota
mentis. Non auditis eum vniuersum
nisi in sigillatim alloquentem vniuersum
tantem ad dictam recordationem non
dices illud tresh. iij. Recordare per

Sermo vigesimulooctauis.

peratis et transgressiois meae ab
sint hū et fellis: quib⁹ supple pos-
turus sum pte in cruce: in q̄ feci
transgressionē tuā meā ex abun-
dānī charitate mea. Rñdeamus
ergo ei dicentes id quod scribitur.
Mōra meōr eror tabe. i. me. a.

¶ Tertio principaliter videndū
est de causalitate martyriū beate
rgis p̄ q̄ est notā dū q̄ dictū mar-
tyriū ⁊ dolor cordis piſsime ma-
tris cābat p̄cipaliter ex tribus.

¶ Primo igit causalitatem ex parte
ipsiusmet piſsime virginis. Et
hoc adhuc multiplex. Pr⁹ quidē
quia erat presens cū penderet fi-
lius suus in cruce ⁊ p̄p̄is oculis
vidit piās eius man⁹ ⁊ pedes
grossis clavis: eius malleis cruce
affigit: corp⁹ ei⁹ sanguine replem
ignominiose denudari: latus ei⁹
lanceari. Multum etiā dolet ma-
ter bona qm̄ audit filii sui morte
horribili interfectū sed multo ḡ-
uius qm̄ est presens. Nā obiectū
presens magis mouet q̄ absens
pensare ḡ charissimi q̄to dolo-
re cruciabat teneri cor virginis
in hora passionis filii sui: cū esset
presens et videret corā se cū taz
horribili morte necari. Scōo qz
erat impotens ad ipm̄ adiuuan-
dū. Aliqualis cōsolatio est matri
bone qm̄ filio morienti pōt aliq̄
obsequiū et humanitatis benefi-
ciū impedere filio moriēti. Sed
mater pietatis maria nullū obse-
quiū nullū bh̄ficū poterat sp̄de-
re filio morienti coram se. Audie-
bat siq̄dē ipm̄ sitire: et potū que-
rē: sed non valebat illi potū por-
rigere. Videbat corpus ei⁹ vul-
nerib⁹ plentū: ⁊ nō poterat vulne-
ra eius alligare. Videbat corp⁹
eius ex omni pte cruentatū: ⁊ nō

poterat linteo absterge. Vide-
bat ipm̄ caput suū p̄e debilitate
inclinare: ⁊ nō poterat suscitare.
Videbat ipm̄ in cruce sētē: ⁊ nō
poterat lachrymas extergē. Vi-
debat eius sanguinē in terrā ef-
fluere: ⁊ nō poterat recollere. Vi-
debat ipm̄ expirasse ⁊ nō poterat
ipm̄ osculari: nec amplexari. In-
clamat ad crucē suspirās. Fle-
cte ramos arbor. ⁊c. ⁊c. ⁊c. postq̄
osculari benedictum corpus filij
mei: et meis lachrymis plagas
ei⁹ lauare. Tertio erat destituta
oim̄ auxilio. Oēs ei discipuli ausu
gerāt: ita null⁹ erat a q̄ postq̄ au-
xilij vel cōsolationē h̄t. ⁊ ḡuis
adesset p̄ns Joānes: adeo in me-
stus erat: q̄ pot⁹ egebat auxilio
et cōsolationē: q̄ mestissime matri
cōsolationē dare. Et ideo ip̄a rea-
cte tunc dicere poterat illd̄ psal.
Sustinui qui cōsolaret ⁊ nō inue-
ni. Merito ḡ tunc dicere poterat
illd̄. j. reg. j. mulier ifelix ego sū.
¶ Secundo causalitatem dolor seu
veritus martyriū eiusdē piſsime
matri ex parte filij. Cū enī ali-
qua m̄ filij h̄z: et vnicū atq̄ sa-
pientē/obedientē iustū ⁊ bonum
tūc multū tristat si cōtigit illum
mori. Xps̄ autē fuit filij ⁊ vnic⁹ ma-
tris sue. Irē sapiēs/obies/iustus
⁊ bon⁹. Nō mirū ḡ si tristabatur
m̄ sup̄ eius morte. An̄ cū post ip-
sū filij morte et corpis eiusdē de
cruce depositionē teneret et gre-
mio suo dictū corp⁹ dignissimum
vitiq̄ dicere poterat illd̄. ij. regū.
j. Sicut mater vnicū diligit filiū
suū/ ita te diligebā filiū mi. ⁊c.
¶ Tertio causalitatem dicitur marty-
riū ipsius piſsime matri ex pte
ipsi⁹ supplicij q̄ videbat filij su-
ūz pati. Qd̄ quidē supplicij erat

ignominiosum: qz pena latronū:
de sua lōge an pphertū fuerat.
Sap. ij. Moute turpillima cōdē
nemus eū. Itē dolorosū Tresh. j.
O vos oēs q trāsitis p viā atten-
dite & videte si est do. &c. Itē diu
turnū qz mouētes i cruce nō cito
expediunt neqz finunt sicut q ca-
pite trūcant aut q suspēdunt: p3
q ex qb' causis dictū martyrium
diue marie reddebat graue/ v3
ex parte ipsius. Itē ex parte filij.
Itē et tertio ex pre ipi' generis
mortis. Qd quidē martyriū seu
dolor h'gis fuit pfigurat' in do-
lore mulieris lunamitis: de q le-
git. iij. reg. iij. q cū mortu' esset
filius ei' quē quasi miraculose cō-
ceperat: qz ad pcept' helisei pro-
phete: mox cucurrit ad ipm he-
lisei i mōre carmelis habitantem.
Quē cū vidisset vir dei ad pedes
suos pstratū: & giesi eā ide amo-
uere volētē. dixit ei. Dimitte eā:
aia em ei' in amaritudine ē. ad-
ppositū mulier lunamitis ē vir-
go maria q miraculose pcepit et
peperit filiū xpm. Quiddē filius
mortu' est in cruce. Et ex hoc val-
de doluit hec lunamitis. Nam
lunamitis iter pstratur mortifica-
ta. Ipsa aut' mī pietat' valde mor-
tificata fuit i corde tpe passiois
mori' filij sui: vt dictū est. Ita vt
merito tūc de ea dici possit p'dictū
p'bbū v3 aia ei' i amaritudine est.
Ecce ex dictis nūc clare itelligere
pote'is charissimi: qz do dolore fu-
it vherata pia xpi mī i hora pas-
siois filij sui: & tpe tridui. vt q eā
p modulo nro psolemur: iustū ē
& scim vt eidē ob recordationem
tāti meritis semel pntem' ange-
licā saluationē ad pponēdū sibi
coronā de rosis āgelicis: qtenus

tādē ipsa nobis iperret coronā de
rosis mirificis in celis.

¶ Post qz diffuse ostēsum est quō
alma xpi mī coronata fuit i p'ri
rosa martyrii et dolor' cordialis
p'ri supest ostendere quo nampa-
cto et nos instar illius poterim'
nosiplos corāre dicta rosa mar-
tyrii. pro quo est notādū q i di-
cta rosa martyrii iueniūt tria for-
lia s3 q triplex est martyriū v3

Spirituale.

Corporale.

Integrale.

¶ Prīmū igit' foliū rose martyrii
vocat'ur martyrium spirituale. &
adhuc istud martyrium est mul-
tipler secundū diuersitate mate-
riarum circa quas laudabiliter
et virtuose se habet homo.

¶ Prīmū igitur martyriū spias-
le cōsistit in resistendo vniuersa-
liter ol pctō & tēptatō: siue a car-
ne/ siue a mūdo/ siue a demōe sit.
Et ad ppositū loquit' Aug. i bel-
lo de honestate mulierū ita dicens
Nemo dicat fratres q t'pib' no-
stris: martyriū certamina esse nō
possunt. h3 em pax martyris su-
os. Nā iracūdiā miri gare: ibidi-
nē fugē/ iu sticiā custodire/ cupi-
ditatē cōrēnere/ pare magna est
martyriū. hec ille. Itē idē Aug.
ad fratres in Eremo. f. lx. q mti-
tulat' de persecutiōe xpānoz: ad
idē ppositū loquit' dicens. Nō pu-
tem' tm̄ in effusione sanguis esse
martyriū/ sp em̄ est martyriū ve-
ris xpianis & religiosi. quocūqz
em̄ severtit: psecutio illie adest.
Si em̄ viderint mulierē stari ocu-
lus eoz per se quis eos: cupiens
interficere alas eoz. Si viderint
diuitias/ si aux/ si argētū/ si pos-
sessione/ si pulchra vestimēta qd

Sermo bigesimioctauus.

eunq; viderit nulli psequit anias
eoz. Libido adoleſcētū plecti
er vult: ipa libido effundē sangui
nē. sic de alijs. hec ibi i forma.
Quicūq; h̄ vicia: aut q̄q; rēpta
mēta virilit̄ decētar: q̄dā nō mar
tyr ap̄ deū cēlendus ē: et illi da
bit in celo palma p tali victoria.
¶ Scdm̄ martyriū spūale p̄sistit
intollerādō patiē: equanimiter
aduersa: et possimū iurias: et op
probria: ab inimicis illata: et q̄
prestanti est eos diligēdo atq; p
eis orādō: siue etiā spūaliter bñfa
ciendo. Et de hoc martyro loq̄
Sic. homil. xxxv. ita dicit. mar
tyres eē possimū. et si nullo fer
ro pcutiētiū trucidē. ferre ei
contumelias: et odientē diligere:
martyriū est in occulta cogitatio
ne. Et post pauca. Nos sine fer
ro martyres esse possimū: si pa
sientia in anio veraciter custodi
m. hec ibi. O h̄ gliosum h̄ ē pa
tiēter cōtumelias: iurias: irrisio
nes: detractiones et silia ppeti:
et deū dilectio inimicōz: Maxime
cū taliter agentes p̄pūent in nu
mero beatorū martyz. Studea
mus ergo tales eē: vt participes
simus coronarū i p̄loz sanctorū
martyrum.

¶ Tertiuū martyriū spūale p̄sistit
in bona aī preparatiōe. Ut pote
cū q̄s vehemēter affectat: et desi
derat sustinē mortē violentē. p
pter dei honorē et primum salutē.
Itē cū quis est sic disposit: q̄ po
tū velle sustinere mortē q̄ abne
gare fidē. Et istū martyriū siue
volūto bona circa mortē nō p̄di
ta ē de necessitate salutis: quaz
q̄s tenet h̄c de necessitate salu
tis. hoc autē desiderii signū ē p

fecte charitatis: et ex̄nis: et h̄is
h̄mōi desiderii mereat magnaz
aureā. i. magnū p̄mū essentiale.
Illi it̄ nō corrūdet neq; debet au
reola q̄ est p̄mū accidentale cor
re sp̄dēs actui exteriori. et hoc mō
stelligit dictū Cyprani q̄s recitat
de pe. dist. i. Quidd in suis inq̄t
dei ap̄ q̄s martyriū mēte p̄cipit
anū ad bonū dedit: deo iudice
coronat. Aliis est em̄ martyriū
defuisse alio et aliud q̄m defuisse
martyrio. hec ibi. Sup q̄ h̄bo.
glo. dat exēplū de brō Martino:
de q̄ etiā canit ecclia. O brā ania
quā et si p̄curatoris gladius non
abstulit: martyriū t̄n palmas non
amisit. et hoc p̄pter bonū deside
riū q̄ habuit de subeunda morte
p̄ defendenda vite si affuisset qui
intulisset. Sicut etiam legitur de
beato patre nostro Dominico q̄
scz summopere affectabat subire
mortē crudelissimā propter fidē
adeo vt diceret tyrannis vt sibi
auferrēt mēbrati corpus. i. iuctu
rā post iuncturā: et demū relinq̄
rent trisicū corporis in suo sangui
ne volutari. Propterea de eo can
nit ecclia. Sicut etiam seruus xp̄i
martyriū sicut sitit ceruus ad aq̄
simulū. Non solum ergo in malis
veruetiā q̄nq; in bonis voluntas
p̄ factō reparat maxime quo ad
desi. Et hoc intellige de volunta
te efficacia: cui omnino deest facul
tas ponendi actū exteriorē. Sic
cur p̄z de volētē efficaciter dare
elemosinā: si haberet vnde. Nā
vt dicit Aug. in suo manuali. ca.
xxv. Nihil dicit: nihil acceptius
bona voluntate deo offert. Nāz
habens voluntatē bonā siue sub
eundi mortē p̄pter xp̄m: siue q̄s
cūq; aliū bonū faciēdi: cui tamē

deest facultas exeuandi in actu ex
teriorē potest merito dice ad dñz
illō psal. In me sūt de⁹ vota tua
q̄ reddā laudatōes tibi. Tāq̄ si
apte dicat s̄m q̄ exponit Siero.
Pomil. v. et si exteri⁹ muneris of
ferenda non habeo; tñ intra me
metip̄m inuenio: quod in ara tue
laudis impono. hec ibi.

¶ Scdm foliū rose rubee marty
riū vocat martyriū corporale tā
tñ. Quale fiat martyriū scdm in
nocentiū de qb⁹ dicit Ecclesia in
collecta q̄ nō loq̄ndo: sed moriē
do p̄fessi sunt. Quāuis aliq̄ dicat
q̄ in eis fuerit accelerat⁹ v⁹ ra
tōis sicut r̄ brō Joanni baptiste
in vtero matris cū virgo maria
salutauit elizabeth. Tunc em̄ vt
d̄ Luc. i. Exultauit infans i vte
ro eius. Sed hāc opinionē repro
bat bñs Tho. ij. ij. q. cxliij. ar.
i. in sol. ad p̄mū/ eo q̄ nulla au
ctoutate sacre scripture fulc̄. et
iō meli⁹ inq̄r dīcēdū est q̄ marty
riū gloriā quā in alijs martyrib⁹
p̄p̄a volūtas meret. Illi paruu
li p̄ x̄p̄o occisi p̄ dei gr̄am sūt as
secuti. Huius etiā sentētiē ē bea
tus Ber. in ser. de festiuitatibus
natalibus. vbi ita dicit: habem⁹
in brō stephano martyriū opus r̄
voluntatem simul. In brō Joane
vero opus tantū. Deinde p⁹
pauca subdit. dicēs. De innocen
tīū autem coronis quis dubitat?
hec ille. Ecce quō dīcti innocen
tēs dicendī sunt martyres. de q̄
bus loq̄tur Jo. Apoc. xliij. dicēs
Hi empiri sunt de terra ex omni
bus punitie deo r̄ agno. Sūt ei
punitie. i. primi fructus marty
rum noui testamēti. p̄pterea i ca
thologo seu letanīis sanctorū po

nuntur dīcti innocētes in capite
oiz martyriū r̄ imediate post apo
stolos et euāgelistas. Quā autē me
rito debeat poni i infero martyriū
p̄t̄ sic. Scdm enim theologos si
mulier p̄gnās occidatur in odiū
x̄p̄i nō solū ip̄a repositabit aureo
lā martyriū: versierā r̄ fili⁹ su⁹. q̄
uis adhuc in vtero exis. Ibi em̄
baptizatur in sanguine suo. Er
go etiam in p̄posito. r̄c.

¶ Tertium foliū rose rubee mar
tyriū: d̄ martyriū integrale. voco
autē martyriū integrale qd̄ p̄sistit si
nūll ope r̄ volūrate: ita integra
tur ex actu iteriori sūt cū exhor
tāte fuit martyriū Stephani/ lau
rentij/ Vincentij/ agathe/ barba
re/ katherie/ r̄ hmoi. r̄ hmoi mar
tyriū. p̄dest p̄ncipaliter ad tria.

¶ Primo quidē p̄dest r̄ valet ad
vniuersalē peccatorū remissionē/
et totius pene solutionē: vt enīz
dicit bñs tho. ij. ij. q. cxliij. ar.
i. in sol. ad p̄mū effusio sanguis/
p̄pter x̄p̄m/ vicē gerit baptisū.
hoc idem etiā dicit Siacian⁹ in
decreto suo/ vt patet de ple. dist.
iij. Cathecumini. Silr r̄ Aug.
in lib. de vnico baptisimo. Modo
sic est q̄ baptisimus operat̄ duo
p̄dicta r̄z totius culpe remissio
nem et totalis pene solutionē vt
patet de ple. dist. iij. p̄ baptisū.
r̄c. Paruulo. Concludit ergo q̄
ip̄m martyriū. p̄ christo toleratū
habet duplicē p̄dictā operatio
nem. Propterea Aug. de ciui. li.
xij. c. vij. hoc idem p̄firmans ait
Quicūq̄ nō p̄cepto r̄ generatio
nis lauacro p̄ x̄p̄i cōfessione mor
runt tñ eis valz mors ip̄a ad di
mitterēdū pctā q̄tū si abluerēt la
cro fonte baptisimat⁹. q̄ em̄ dicit
Nisi q̄s regnat⁹ fuerit ex aqua r̄

Sermo bigesimusoctauus:

Spiritu sancto non potest introire i
regni dei Joan. iii. Istos alia len-
tenu fecit exceptos ubi non mun-
dificati sunt. Qui me confessus
fuerit coram hominibus: confitebor te go-
eu coram patre meo qui in celis est
Mat. x. Et alio loco: videlicet Mat.
xvi. Qui inquit xps pdiderit aiāz
suā. ppter me: inueniet eā hinc est
q scriptū est in psal. preciosa in cō-
spectu domini mors sanctorū eius.
Quid autē preciosū ē illa mors per
quā fit: vt etiā oīa delicta dimittā-
tur & merita cumulatim augeant.
Hec ille. Itē de hoc idē Augu. epi-
stola. xlvij. dat exemplū de beato
Cypriano martyre: qui pūissimē con-
uertere ad fidē fuerat magnū ni-
gromanticū: habebat etiā spiritū fa-
miliare: vt refert dñs Anthonin⁹
in sua crōica: parte. f. tit. viij. c. i. §.
xxi. Similiter Ancētū beluacen.
in speculo historial. lib. xiiij. c. cxx.
Eo igitur tandē ad fidē conuerso:
pro ipsamet fide mortem e bñt: de
cuius morte loquens ipse August.
vbi supra dicit q si quid fuerat i eo
emēdandū totū purgatū fuit: falce
passionis. hoc idē etiā videntur
sentire iura ciuilia: sicut patet i au-
tēnticis: de nuptiis. §. deinceps: vbi
dicitur q mors oīa soluit. Mors i-
ppropter fidē tollerata omnia sol-
uit scz culpā & penā. Ecce q̄rtum p-
dest martyrium.

¶ Secundo ipsum martyriū valet
ad celestis ianue apertionē: Qui ei
propter xps sustinent mortē: recte
volant ad celos. Et istud secundūz
dependet ex precedenti. Bene enī
sequitur martyrium delet culpā et
penā: ergo immediate introducit
animā in celestē gloriā. Quia nō i-
peditur ab ingressu illius nisi pro-
pter culpam aut penā. Unde de sā-
ctis martyrib⁹ canit ecclesia dicens

Sancti tui dñe mirabile consecuti
sunt iter seruientes preceptis tuis
Et post pauca i mari rubro via ap-
paruit sine impedimento. Et ē sen-
sus in mari rubro. i. in effusione sā-
guinis que fit in martyrio: via sine
impedimento tā culpe q̄ pene pre-
stat anime sic de corpore exēti
ascendendi in celū. Unde de marty-
rib⁹ dicitur Apoca. viij. Hi sunt q̄
venerunt de magna tribulatione: et
lauēūt stolas suas. i. animas: et cō-
didās eas fecerūt. i. purificatas in
sanguine agni. i. in passione xpi que
moriendo sunt imitati hunc Cypri-
an⁹ in ser. O dedicata passio: & glo-
rificata cōfessio: absoluitur p mar-
tyrium anima a vinculo carnis: &
celo cū triumpho eleuatur ab āge-
lis. Et ppter ea dicitur extra de ce-
lebra. missa. c. cum marthe: q inui-
riam facit martyri qui orat p mar-
tyre: qua scz indubitanter credi de-
bet ad celū euolasse. hoc autē nō so-
lum fide tenemus. Verū multis ex-
emplis comprobātū habemus. Ec-
ce enim Stephanus cui lapidatur
oculos conuertit in celos: mox ip-
sos videt apertos: vt illic introeat
Similiter Tiburtius & Valerian⁹
iussu almachiū prefecti Romani de-
collantur: & Maximianus vidit an-
gelos fulgentes: & animas eorū de
corpore quasi fignes de thalamo
exerentes ab angelis in celū defer-
ri. Similiter beata emerētiana col-
lactanea beate Agnetis: ad sepul-
chrū eiusdē agnetis orās spūs ad
huc catecumina: ab infidelib⁹ la-
pi datur que i suo sāguine baptiza-
ta: per martyrium mox voluit ad
celum. Et pene infinita talia exem-
pla legimus in passionarij sancto-
rum Bene ergo dictum est: q mar-
tyrium valet ad celestis ianue ap-
tionē: sicut etiā habetur i decre-
o. f.

De rosa compassionis.

xx. q. i. Merito. **S.** Firmissime hoc idem etiā videtur innuisse xps i illis verbis Mat. xi. A diebus Joānis baptiste vsq; nunc: regnū celoz vim patitur & violenti rapitūt illō. Regnū autē celozū vim pati: est bāp; assequi per violētā martyrū & cruciatus. &c.

¶ Tertio ipsū ma: tyriū valet ad sanctitatis probationē. Miracula enī non sufficienter probāt aliquē sanctū esse apud deū. Nāz mali i miracula facere possūt: scōz q; inuit saluator: noster Mat. vii. dicens.

Multi dicent mihi in illa die. Dñe dñe in noīe tuo demonia eiecim⁹ & in noīe tuo strutes multas fecim⁹

Et tunc cōfitebor illis: q; nō rōni vos. Discedite a me qui operamini iniquitatē. Itē Greg. lib. xx. moral.

c. viii. dicit q; probatio sanctitatis non est miracula facere: quia etiā non nunq; heretici signat miracula faciunt per quod ergo argumētū est ecclesia certa de aliquo q; sit sancti⁹. Certe p hoc q; ex abundā

ti charitate quā hz ad deum: & ad salutē pximi procurandā: se expo

nit periculo mortis: & manūit libere morte: q; desistere ab actu virtutis. Non ergo querunt miracula.

ad hoc q; aliquis martyr: ascribatur cathalogo sanctorū. Nā ibi aliqui ascripti sunt: q; forte nunq; miracula fecerunt: sicut probabile est de aliquibus sanctis innocenti

bus: sed inquiritur de vita: & si ex charitate dei: & pximi se exposue

rit periculo mortis. Qd ubi ita cōpertū fuerit. tunc absq; periculo talis pro sancto potest venerari. Nā

vt dicit August. i festo plurimū martyrum. ser. vi. Pena non facit aliquem martyrem: sed causa: scōz illud psal. Propf te mortificamur

tota. Item idē August. super psal

mo. xxxiij. dicit q; sceleratus potest habere martyris similes penās sed tñ diffinilē causā. Tres erant

in cruce. Unus saluator alius saluandus alius dānandus omnium

par pena: sed impar causa. Deinde concludit dicens. Itaq; martyres non facit pena: sed causa. hec ille.

Venerem⁹ itaq; charissimū factos dei martyres: nos ius meritis & p

cibus cōmendantes: atq; eoz sancto exemplo discam⁹ pati pro xpo signatē coronemur: nos in presēti rosa martyriū spūali: vt tandem coronemur a dño corona glorie in celis. Quam nobis. &c.

¶ Sermo. xxxij.

De rosa compassionis.

Oronemus nos rosie Sapientie. ij.

¶ Uge singlęptia rosa corone spiritalis: ue mysticalis: dicit rosa oppositōis. Que qdē

rosa merito seqt post rosā martyri⁹: eo q; compassio super necessitate aut qualicunq; afflictōe, pximi

q; uoddam martyrium est: quod in mente seu corde consummatur.

Quia vt dicit Gregorius homl. xxxviij. qui dolorem exhibet i alie

na necessitate crucez portat in mēte. h ac autē rosa insignita est coronata fuit virgo maria que propter ea appellatur piarum pīssima.

Pro quo est notandum q; compassio idem est q; simul passio. Beata autē maria simul patitur seu passā est cum tribus generibus perlonarum.

¶ Primo quidem simul passā est cum filio dum perideret in cruce.

Psalmi. Ibi dolores vt parturientis. q. d. qd dolores partus a quibus

Sermo vigesimulus nonus.

preservata fuit maria in partu filii
in fuerunt ibi: videlicet in cruce oc
casionally: sed in corde eiusdem
pie matris fuerunt penetratiter.
Nam ictus malleorum percutien
tium clausos pedum et manus: chu
si penetrabant de parte in partem
tenerum cor virginis iuxta pythe
tiam sancti symeonis Luc. ii. Tu
am ipsius animam pertransibit gla
dius. Super quo verbo dicit sic
Ambro. Quamvis multe tribulatio
nis transfoderint animam marie: ta
men hic specialiter designatur tri
bulatio: que materna viscera tras
sit: dno in cruce moriente: tanquam si
Symeon diceret. Maternus tuus vi
sceribus gladio tribulationis tras
situs eraveris. Videbis enim in cru
ce pendente: quem angelo nunci
ante concepsit: et que manente in
ginitate filium edidisti. Deinde sub
dit idem Ambro. Denique ipso pe
dente in cruce iudei pntes: ut descen
deret insultabat. Apostoli fugientes
illius in cruce descendere posse non cre
debant: que ut vidit maria magna
pietatis viscera ex eiusdem passione gla
dio tribulationis transfigurantur hec
Ambro. Et quibus verbis liquet
apte spiritus compassa fuerit mater pie
tatis super dolore filii sui in cruce
pendentis: ita ut de ipsa matre et fi
lio possit dici: erant duo in carne
vna. i. duo dolores in carne christi
vnius scilicet per reale inhesionem
alius per mentale compassionem. Et
spiritus multipliciter compassa fuerit: si
lio suo ipsa mater pietatis: singula
rius tamen quando vnus militum
lanceam suam in latus iam mortui infi
xit. Compassa tenebatur ergo graui: vi
dens quod ipsi iudei filio suo iam mor
tuo parcere noluerunt sicut nequi
no pepererunt. Constat autem quod il
la lanceatio nullum dolorem christo

intulit: eo quod ipsius anima iam de cor
pore recesserat: ita anima matris in cor
pore filii per amorem et compassionem
erat: etiam magis quam in corpore pro
prio. Et ideo illa lanceatio ipsius
animam ibi exultantem pertransiit: dum
filio compassa fuit: ex eo scilicet quod nec
mortuo parcere volebant ut dictum
est. Et ad hoc propositum loquens de
uotus Hieronimus in sermone de annunciatio
ne dicit sic. Vere tuam o beata mater
aiam gladius pertansit: quando
crudelis lancea filio iam mortuo la
tus aperuit. Possius nimirum anima iam
ibi non erat: sed tua plane auelli ne
quebat: ut plusquam martyrem merito te
predicemus. In qua nimirum sensum
corporee passionis: excessit affectus
compassionis hec ille. Est autem no
tandum circa dolorem compassionis ip
sius virginis: quod habuit de morte
filii sui: quod in corde suo erat pugna
et concertatio magna: que plurimum
augebat dolores eius. Nam in ea pu
gnabant duo amores: et duo dolo
res. Duo amores: erant amor filii
et amor generis humani. Amor fi
lii nolebat ipsum pati: e contrario au
tem amor generis humani volebat
ipsum pati. Et ita inter istos duos
amores erat magna pugna in ipsa
matre pietatis. Similiter in corde
suo erant duo magni dolores: scili
cet dolor quem habebat de morte
filii sui dilectissimi: quem propter
intimam dilectionem ad ipsum no
lebat eum pati: e contrario autem
dolor quem habebat de perditio
ne generis humani propter quas
perditionem volebat desiderabat
eum mori. Et ita inter istos duos
amores: et duos dolores: magna
erat pugna in ipsa virginem et gloriosa
a deo ut merito dicere posset illud
Dan. xii. Angustie mihi sunt vindi
cas: et quid eligam ignoro.

De rosa compassionis.

¶ Secundo mater pietatis maria copari. i. simul parit nobiscū in zelādo oīz nostrū salutē. Ita et recte possit dicere illud verbus apolioli. Sal. iii. filioli mei quos itē parituro donec formet in vobis Christus. i. similitudo Christi per gratia. Ipsa em̄ concepit nos p affectuz dilectionis: et passiois i morte filij sui. Propterea figurata fuit p illā mulierē. de qua loquit Joānes apoc. xii. dicens. q̄ habebat. fetū in utero: et clamabat vt pareret: et cruciata. Dracho aut̄ stabat ante mulierē: vt deuoraret partū eius: nō potuit. Nā cū pareret masculū: subito rapit: est puer ante thronū dei. Ad propositū mulier ista est. virgo maria que habet fetū in utero: q̄ oēs nos amplectit in viscerib⁹ charitatis: et concipit affectu interne et intīme dilectionis. Clamat aut̄ hec mulier scissima: videlz orationibus et precibus: meritis et sanctis desiderijs: vt pariat nos. i. vt i effectu nostrā p̄curet salutē: et cruciat p̄ compassionē: hoc dupliciter: aut q̄ videt q̄ frustra p̄ nostra salute laborat: eo q̄ illi operari nō volumus: s̄mo opere. et factō illi cōtradicim⁹ et cōtrauenimus: aut forte ecōtrario q̄ videt q̄ multū laboram⁹ cooperādo grē dei: et ideo cōparit nobis sic laborātib⁹ et gemētib⁹. Et propterea dicitur cruciari Dracho aut̄ tē scās ante hāc mulierē diaboluz designat. de quo in ps. Dracho iste quē formasti ad illudendū ei: scz p̄ resistētia p̄ra suas astutias et tēptationes. Iste ergo dracho infernalis stat ante mulierē. i. cōtra mariam. Aduersat em̄ sibi q̄tum potest: et q̄ nō potest sibi i p̄p̄tia nocere: eo q̄ altissimū posuit refugij suū maria: scz in celo. Ideo cupit illi nocere

in filijs et sibi deuotis familiaribus qui in pleni vocatur partus ipsius virginis. Sed neq̄ potest p̄ra eos preualere: eo q̄ illos protegit mater pietatis ab illidjs diaboli sicut gallina pullos suos sub alis ne a miluo rapiant. Insuper q̄ quos parit: subito rapiunt ante thronū dei. Nā electi et deuoti famulj virginis marie cū moriunt nascunt in celis et statuunt medio ipsius virginis ante thronum diuine maiestatis i gloria. et sic dracho remanet vacuus et confusus.

¶ Tertio h̄go maria cōparit oīb⁹ necessitate patietib⁹: et ea inuocātib⁹. Nam vt dicit Ber. ser. xxviii. Maria oībus sinum mie aperit: vt de plenitudine eius accipiant vniuersi: capriū redēptionē: eger curationē: tristis consolationē: peccatorū veniam: iustus gratiā. hec ille. Tria aut̄ iducit eā ad nobis cōpariēdū. Prīmū est cōditio sexus. Mulieres em̄ sunt magis cōpassiue q̄ viri: eo q̄ molles sunt et humide plus q̄ viri. Secundū est maternus affectus. Mater enim solet intus diligere filiū q̄ pater: eo q̄ est certior q̄ sit suus q̄ p̄ctam q̄ plus est de substātia ei⁹ in filio q̄ de substātia p̄ris: et p̄ cōsequens magis cōpari solet. Tertium est materno affectu: ita vt de vno quoq̄ nostrū possit dicere illō. i. Re. i. Sicut mater vnū diligit filiū: ita te diligebā. Tertium est electiois effectus. Nos em̄ sumus quodāmodo seu verius occasio p̄pter p̄ctā n̄ra q̄ fuerit electa in mat̄ rē dei: iuxta illud qd̄ canit ecclesia in ps̄a de ea dē. Nec abhorre p̄ctōis sine quibus nūq̄ fores tāto digna filio: nō esset redimēdi: nulla tibi parēdi redēptōrē rō. pro his facta sine

Sermo vigeſimus nonas:

gularis: ſup cūcta principaris ſub
ſupremo principe. Ergo virgo ſi c
pmota: cā nſi nſa vota pmouēda
ſuſcipe. Ecce ergo triplex cā q̄ idu
cit mariā ad nobis ſubueniēdū: nō
ſolū ſpūaliter: verū etiā cor: porali
ter: ſicut ſeq̄s declarat exēpluz.
Refert: em̄ dñs Antho. in. ū. parte
cronice ſue. ti. r. c. r. §. iiii. de Joan
ne damasceno greco viro ſanctiſſi
mo: q̄ cū ab eo p̄ſciſa fuiſſet: man
eo q̄ falſo accuſat⁹ fuiſſet lſas ſcri
pſiſſe p̄ſa in iudiciuz Theodoſij
ſenioris imperatoris: mor⁹ ad eccle
ſiā cōfugit: ⁊ corā imagine b̄tē vir
ginis ſe p̄ſternēs vulnere diſcoop
toz brachio māco extēſo: cū ea pie
ricabatur inoniēs. O dñā mea hec
ſunt ſūma noſtroz laborz. Ut quid
ei inſtrumentū officiū tui permiſiſti
abſcidi. Nam man⁹ ablata: cātica
hymnoz tue laudis ſepi⁹ ſcribēdo
parabat: deo p̄ri ſacratiffimū cor
pus et ſanguinē filiū tui multoties
in honore tuo ad oīz ſalutē offere
bat. Cū itaq̄ talia ſepi⁹ lamētādo
poraret: tādē ſibi apparuit b̄tā vir
go afferens manū ei⁹ quā brachio
miracū benignitate in momento re
ſtituit. Facta igit die Joānes miſ
ſam celebrat: rumor ad imperato
rem volat: qui ad eſi pedes veniēs
oſculat diuinit⁹ reſtitutū: veniā pe
tens. Tādē aſit cōptū eſt q̄ dictaz
ep̄lam cōfecerat noſe ſuo vn⁹ diſci
puloz ſuozū qui gentilis erat: ei⁹
imūdebat. Ecce quomō ip̄a maria
ſuccurrit ſuis famulis: ⁊ quomodo
cōpatit miſeris eozū. Unde bene
figurats eſt v̄ illā mulierē viduaz.
De qua legit Luc. vi. q̄ multi la
mētābat maritē filiū ſui cui⁹ corp⁹
efferebat ſepeliēdum. Quā dñs nſi
p̄ſolat⁹ eſt ip̄m filiū mortuū amor
tuo reuocādo: ⁊ eū matri vie reſti
tuēdo. Ad p̄poſitū dicta m̄ ſignifi

cat virginē glorioſam: cuius fili⁹
effert⁹ mort⁹ ſepeliēd⁹: cū aliquis
p̄ctōr: qui tñ pri⁹ fuerat eidē virgi
ni deuot⁹: a demonib⁹ trahitur in
infernū ſepeliēdus. p̄pter p̄ctā ſua
Sup quo malo cōpatit m̄ pietatē
Cui⁹ cōpaſſioni ſup cōpaties b̄ndi
ct⁹ ei⁹ fili⁹ Jeſus Chriſtus: ad pre
ces ⁊ inſtātā euſdē m̄ris t̄agit fe
retū. i. corp⁹ p̄ctōris flagellat: eſi⁹
p̄ctōrenocat: ⁊ tādē p̄ gram viuifi
cat. Que ſic ſpūaliter reſuſcitatus
reſtituit m̄ ſi ſue. i. virgini glouioſe
vt illi p̄mpli⁹ ⁊ deuotius ſamuleſ
p̄pter tñ b̄nificiū ad p̄ces ipſi ſibi
a dño collatū. O chariſſima iā intel
ligitis q̄to affectu cōpatit nſis mi
ſeris ⁊ neceſſitatib⁹ vniuerſis ma
ria inſi pietatis. Cōmēdemus ergo
noſi p̄os ſuis ſctis merit⁹ ⁊ p̄cib⁹ di
cētēs. O maria que polles pietate
erue nos ab hoſtū viſibili ⁊ inui
ſibili potestate. Placa nos Chriſto
tuis ſctis ac p̄is ſuffragiis: quos
offendiſſe cernis oculos aditōris ⁊
ſpetra nobis veniā p̄ctōz: requies
aiāz: ⁊ gaudia celoꝝ. O dulciſſima
m̄ ſi ſit tibi p̄paſſio ſup afflictos: ſit
tibi pius affect⁹ ſup paupes: celoꝝ
peregrinos ⁊ erules: ne deſpicias
p̄ces nſe humilitatis ſz libera nos
a piculis cūctis: ⁊ tuis ſctis ſcibus
trāfer ad regnū ſecuritatis ⁊ pacis
Ut ergo ab ea hec cūcta obtinere
poſſimus: inēte deuota eidē ſemel
offeram⁹ angelicū iubiliū ad ſibi cō
ficiēdū coronā de roſis ſpūalibus:
quatenus ipſa tādē nobis impe
tret coronam in celis de roſis ide
ficiētibus.
¶ Poſtq̄ diſſuſe viſum eſt quomō
m̄ pietatis maris cordata fuit ro
ſa cōpaſſionis: ſequeſter oſtēdere
reſtat: quomō nos poterim⁹ dicta
roſa coronari. p̄o quo notādu eſt
q̄ in dicta roſa cōpaſſionis inueniū
o. ū.

anno De rosa compassionis.

tur tria pulchra folia tecu ndumq
triplex est compassio: videlicet.

Diuinalis.

Angelicis.

Humanais.

C Primum igit folium rose ppassio
nis vocat compassio diuinalis. Ad-
uertat tñ diligens lector q in deo
non est compassio ppe dicta: sicut
neq vlla passio Nicolominus sicut
dicimus deum penitere. scōz illud
Sēi. vi. penitet me fecisse hoiem
eo q ad modum penitentis se hz:
cum se ostendit se velle destruere
qd iā fecerat Ita cōpati dicit quasi
ad modum ppatiētis se habens. p
pō. f. vult a nobis repellere mise-
riā seu penā aliquā. Et hoc est qd
dicit beat^s Thomas. iiii. sēi. dist.

xlvi. q. ii. arti. f. questiuclia. f. v. q.
in deo nō est compassio scōz affectuz
Ita scilz q afficiat aliqua passiōe
seu aliquo dolore: s; pō. repellit
miseriā a nobis dicit scōm cō
pati. Sicut i suo simili dī i decret^s
xvi. q. iiii. icōmutabilis. q peniten-
tia dei est a seipō ordinata cum vo-
luerit imutare: t se tñ semp imuta-
bilis existens: patet ergo quomō
do cōpati dicit de: et quomō non

Nā quociens videt nos velle effi-
cacit pētā deserere: vitā emenda-
re: totiens nobis ppatiē benignū
sine ad grāz suā recipit. Ipse enīz
est qui ait hie. xv. iiii. Si peniten-
tiam egerit gens peccatrix amalo
suo: agāz ego penitentia sup malo
qd cogitauit vt facerē ei. Malum
aut qd cogitat facere dñs gēti pec-
catrici ē: q pponit ei sic pmanenti
inferre malūz penē eēne. Ubi hō
vult penitere: iā vltra nō pponit
de illi inferre pdictuz maluz. scōz il-
lud. Ezechiel. xviii. Si ipius egerit
penitentia oīz liquitarum ei: quas
opāt^s est nō recordabor amplius.

Adeo ergo cōpatit deus miseris
pctōribusq nō nisi iuate inferre
vltimū supplicū. Et hoc est qd ipe
di. Eiaie. f. Teu p solabor sup hosti-
bus meis: et vindicabor de inimicis
meis. q. d. dolēs faciā qd me face-
re opz. Dicit aut glo. ordi. sup pōi-
cto hō. q. de affectu pī pīs pec-
catores h; inimicos plāgit vel pec-
tit: q; se; pereūt z penitere nolunt
patet ergo q compassio sit nobis
dñs: s; adhuc multo magis ex quo
carnē assumpsit Nam in carne hu-
mana expt^s est miserias nfasz: et
hoc reddidit magis cōpassū. Sicut
p; de medico qui postq; ex pnis est
in suo corpore aliquē graūē firmi-
tatē: deinceps magis cōpatit aliis
similē infirmitatē patiētib; dicit.

Scio quid sit de infirmitate hac.
Ego em̄ expt^s sum eā p mētem vel
simile. Et hoc est qd loquit p. di-
cēs. Quomō miseret p filioz: mi-
seret^s est dñs timētib; se. Et nota ii
mētib; se: q; nō miseret oblatiis
pctōrib;. Et rō hui^s miseratiōis af-
signat: cū subdit qm ipse cognouit
figmētū nřz. Cognouit inq; nō tñ
speculatiue: verum etiam practice
figmētū nřm. i. fragilitatē z firmi-
tatē nřz. Et de hoc loquit paul^s
heb. iiii. dicit. Non habem; pōnifi-
cē qui nō possit compati infirmita-
tibus nostris tēptatum p omnia.

Secūdu foliū rose cōpassiōis vo-
cat compassio angelicalis. Quānis
em̄ angeli sint substantie spūales q
nō possunt affici passioib; corpora-
lib;: nichilomin^s large sumēdo no-
mie cōpassiōis possumus dicere
etiā ipsi angeli inter dū cōpatunt^s
aliquib; hostibus: z signāter tribus
generibus hominum.

Primo quidē ad pētā z romiū
rederit. Nā sicut gaudū est an-
gelis dei sup vno pctōre penitētiā

Sermo vigesimus nonas.

agente vt habet Luc. xv. Ita p op
positum qd amō cōpassio est eūde
angelis sup vno iusto ad peccata
redeunt. Nāvt dicit Augu. lib. so
liloquor. c. xxvii. Quoties bñ agi
mus. gaudet āgeli: & tristatur. de
moes. Sed quicūq; a bono deus
mus: diabolum iustificam: & ange
los scōs suo gaudio defraudam.
Gaudium est angelis dei sup vno
peccōe penitētiā agente. S; diabo
lo sup vno iusto penitētiā deserēte
hec ibi. Jtes. Ber. i. vigilia natiui
tatis dñi. ser. ii. dicit sic. **S**ertare se
cim? scōs dei angelos qñ cōuersi
sunt ad penitētiā: proficiamus igitur
ad festinam: complere de nobis
eorū letitiā. Ne tibi quicūq; es q
deliberas redire ad lūm: reuert
ad vomitū: puras ne placatos ha
bebis in iudicio: quos tāto vis pri
uare gaudio. **E**ruptauerunt quide
cū nos ad penitētiā venim: hāc
sup his quos ab ipsa inferi. porta
cernerent euocari. **Q**uid q̄ tunc
erit? Ab ipsa paradisi. ianua vide
rint enert: et abire retrosum eos
qui iā pedem alberum posuerunt
in paradiso. hec ille.

Secundo scōi dei angeli cōpa
tunt miseris peccatorib? pereun
tib?. **C**um em homines sint agen
tia p intellectū & rationē: sicut an
geli sint iustis spūales ex pte anime
sicut & iustas demū capaces eter
ne felicitatis: quemadmodum illi
Non mir si compatentur eorum
pditioni in die iudicij tanq; sibi si
milibus. Nam tunc angeli pacis
amare se bunt vt habet. **E**sa. xxviii
glo. interli. de perditione sue gen
tis. **E**t est tenusq; tunc tanta erit
calamitas miserorū peccatorū: q; si
fieri posset āgeli si erent illis com
patentes vt exponit dominus hu
go cardialis.

Tertio dicti scōi dei āgeli cōpa
tunt: more suo miseris & tribula
tionibus multis quas vident nos
patienter pati in hac miseria vita
Et ppterea nobis deputati sunt
a deo: vt nos p solent spiritualit
omni tribulatione nra Jte vt coher
ceant aerēas potestates: ne nobis
im̄ noceat qñz affectāt. Nāvt di
cit Augu. ad fratres i eremo. ser.
xlvi. qui intitulat de angelis & hospi
taliū ate. **I**psi scōi angeli dignita
tes nostras tā spūales: q; vales oī
diligentia custodiunt. **I**psi sunt q̄
p nobis cōtra demones pugnat &
victoriā obtinent. **I**psi sunt p quos
ad scōs p tritionis penitētiā ex
tionis inducuntur. **I**psi sunt fratres
nostrī qui valde nos diligunt: nos
vbicq; instruunt: i cunctis nos pte
gant nrs aduentis expectātes ad
celum: sedes paradisi p nos reple
ri affectāt. **I**psi sunt q; nobis dor
miētib? custodes fidelissimi assunt
nobis orātib? tripudiatēs assistunt
Quis q; fratres charissimi eos nō
diliget. **Q**uis nō veneret eos qui
in cōspectu dei semp assistunt. **I**psi
etiam sunt p quos sustentamur: p
quos in auziā in terra iuuamur: p
quos in tribulationibus & angustis
psolamur p quos ab infirmitatibus
frequentē liberamur: p quos et a
quib? in extremis cōtemplamur: p
quos in fide solidamur: p quos a
māgno spiritu cōfēlamur: & obtēra
victoria ad paradysum vel purga
torius p eos fides depositam: dñz ibi
purgamur: ab eis sepe visitari: cō
solari nō dubitam: pmittētes nos
celestem ciuitatē hic n̄ in ingres
suros. hec ille. patet q; i ipsi sancti
angeli nō solam ppanunt nobis i
presenti: verum etiam in futuris
videlicet in purgatorio. **E**t sic pa
tet de compassione angelicali.

De rosa compassionis.

Tertium folium rose compassionis vocatur compassio humanalis. Et ista iterum est triplex secundum quod sunt tria genera hominum quibus compati debemus: hi sunt.

Penuriam patientes.

Culpam committentes.

Penam soluentes.

Primo igitur compati debemus penuriam patientibus per eleemosynam largitionem et operam misericordie exhibitionem. Ratio huius compassionis est quod qui iuvat pauperem propter dei amore: deus iuuet in paupere ipsa dicente Matt. xxv. Quod vni ex minimis meis fecistis michi fecistis. Quoad modum ergo quilibet sapiens filius libere et honorifice pascit patrem suum corporalem a quo sperat habere hereditatem qua carebit si ita non fecerit propter hoc non alio patrem suum morte debet puniri sicut patricida quod non constat alimeta necare videtur sicut patris. xij. q. ij. Qui abstulerit. Itē di. lxxvi. Non satis. Itē. S. de liberis agnoscendis. l. necare. Itē. C. de alienis liberis ac parentibus. l. parentum. dicitur quod filii debent succurrere necessitatibus parentum ipsum possunt. Ita a fortiori quilibet tenetur sub pena peccati mortalis alere christum patrem suum in paupere: hoc in extrema necessitate. Quod ubi fecerim. tunc ipse pro celestis dabit nobis optimam hereditatem suam in celo. Et hoc testatur psalm. dicens. Beatus qui intelligit super egenum et pauperem in die mala. i. in hora mortis liberabit eum dominus ne scilicet capiat ab hoste maligno. Sequitur. Beatus faciat eum in terra: scilicet regnantem in celo. Ad tale ergo compassionem tria specialiter nos inducere debet videlicet scriptura: natura: bruta animalia. Primo igitur scriptura que hoc frequenter precipit sub no-

mine mie et eleemosyne pauperum largiende. Unde et Job de leproso loquitur dicens. Itebam quondam super eo qui afflictus erat et compatiebat anima mea pauperi. Job. xxx.

Item de hac compassione loquitur paulus. ij. Cor. xi. dicit. Quis infirmatur et ego non infirmor. Sed cado ad compatiendum necessitatibus aliorum in hoc inducit natura. Vide mus enim naturaliter vnum membrum compati alteri. Nam si aliquid corporis membrum ledatur aut mudeatur. statim ad querendum remedium os aperitur: auris ad audiendum: oculus ad videndum: manus ad ligandum: et huiusmodi. Et hoc est quod dicit apostolus. i. Cor. xij. Si compati vnum membrum: compatiuntur omnia membra. Cum ergo vnum corpus simus in christo: alter quod alterius membra. ut dicitur Ro. xij. Consequens est quod debemus inuicem compati. Alias non pertinemus ad corpus christi mystici: quod sumus quasi membra abstractum a corpore quod non sentit dolorem corporis. Tertio ad predictam compassionem habendam nos inducit bruta animalia. Sicut patet de elephante qui si ceciderit et clamauerit: tunc accurrunt alii elephantes auxiliari prestaturi ad ipsum releuandum. Itē idem pro de cycoma que si depulsetur propter semetipsum in hunc ab aliis ciconis in nido reponitur: et de plumis earum confortatur. Item idem patet de porco quem si lupus inuadere voluerit et clamauerit: tunc alii porci undique accurrunt eum defensuri.

Sed profecto multi diuites et potententes sunt in hoc deterioris conditionis brutis animalibus atque celi animalibus: ideo eos remittit Job ad bestias et aves dicens. xij. c. Interrogas iumenta et docebit te et volati-

Sermo vigesimus nonus.

ha celi: et indicabunt tibi qualiter
supple opati debeas necessitatem
patientis. Nam si pauper ceciderit
per firmitatem non habet subleua-
tes se nisi vadat ad hospitalia: et
si deplumetur. i. dispoliet bonis su-
is: siue p. infortunis siue p. vim et
rapina: siue p. indigetia non habet
qui eum cooperiat. Item si percu-
tiatur aut a lupis. i. detractoribus
mordeatur et dilaceretur: non ha-
bet qui eum defendat. Ecce quo ho-
mines sunt butis et auib. celi de-
teriores et minus copatibiles: sed
sunt pleriq. siles canibus inter q. s.
nulla est copatio. Quinimo si vn-
percutiatur et clamauerit eiulando
seu ululando: tunc alii accurrunt
eum mordent cul tamen copati de-
berent ex debito nature sc. 3. qua
vni quodq. animal diligit sibi sile.
¶ Secundo compati debemus cul
pam committentibus: non quidam sic
quasi eos portantes aut fouentes
in malitia sua: q. hec copatio dya-
bolica est et damnatissima s. debe-
mus eis sic copati: vt desleam. eo-
ru peccata: et finalem p. ditionem nisi
refluerint a peccato. Displicere ei
nobis debet alioru peccata: sed no-
p. sone quia natura proximi estum
cog. mali ex charitate est diligen-
davitia aut odienda et corrigenda
quia non est charitas sed languor:
vbi mali mores non corriguntur
habetur. xxii. q. v. no putes q. s. si
quis dicat q. no licet aduersari p.
rimo Respondet gratianus in suo
decreto. vbi supra. c. Circuncellio-
nes o ille pie aduersat q. corripit
vitiosum. Na medicus pie facit li-
tergum exercitudo freneticu liga-
dovt habetur. xxiii. q. iiii. Quid fa-
ciet. Item iudex iuste et pie debili-
tat latronem ne vltra furef. vt ha-
betur. xxiii. q. iiii. Si quis fortitudi-

nem. Specialiter autez tria homi-
nu genera debent copati culpa co-
mittentibus. Primi sunt iudices et
laici q. ecclesiastici. hi enim debet
miscere misericordia cu iustitia: et
no semper vti rigore iustitie: quia
vt habetur in decretis. distin. xlv.
vera. Vera iustitia copatione ha-
bet: falsa vero dedignatione Com-
pati ergo debet d. iudices p. c. s.
tibus ex infirmitate aut passione
In cuius figura legitur heb. ix. q.
in archa moysi erant manna et p.
ga. Applicatio est facilis. Ubi au-
tem quis ex certa malitia peccat
tunc co. tra eum magis vtendu est se-
ueritate iustitie q. mansuetudine:
a ut copatio: tu vt arceatur a ma-
litia sua: tum vt ceteri timeant Se-
cundi qui debent compati culpa co-
mittentibus: s. clerici et ecclesia-
stici viri qui debent sua et aliorum
ex quoru elemosynis et decimis
sustentatur lugere peccata. Joh. l.
ff. Inter vestibulum et altare plora-
bant sacerdotes mistri d. i. dicen-
tes: parce d. i. e. parce populo tuo: et
ne des. h. t. i. par. hereditas d. i. est
populus christianus. pro quo ora-
re debent cum lachrymis et gemitu-
bus viri ecclesiastici ne perdat te
poraliter per tyranos. Item ne p-
datur sp. s. aliter per vitia: aut eter-
naliter p. demones. Et de hoc com-
pati debentibus pauperibus peccatoru
bus loquitur d. i. s. Mar. v. dicens.
Beati qui luget: supple taz sua q.
alioru pct. q. m. ipsi consolabuntur
hic cadit exemplum quod ponit d. i. s.
antho. p. m. g. parte cronice sue. ri.
vi. c. vi. s. i. Et accepit originaliter
ex historia scolastica quod scz beatus
Joannes euangelista com. edauerat
quenda iunenē nouiter conuersus
epo ciuitatis ephesine sub deposi-
to. que post aliquot dies requirere

De rosa cōpassionis.

idē Joannes didicit ab ipso eposq̄
aufugisset. r̄ princeps lotronū i quo
dam nemo: prope astante factus
esset. Quod audiens beatus Joan
nes velle scidit p̄e dolore atq̄ pu
gnia se cedebat. Tandē ascendēs
equū post ipsum cucurrit. Qd̄ vbi
ille sensit fugit a facie ep̄. Ad quē
pius pater Joānes. O fili charissi
me quare fugis patrē tuū senem r̄
inermē. Expecta me ego p̄ te red
dam rationē dño: sic lucratus est
eum. r̄. precipue autē ad hanc cō
passionē obligatur monach̄ r̄ reli
gios̄. Quia vt dicitur. xvi. q. i. Mo
nachus. Monach⁹ non docētis s̄
plangētis habet officii qui suavel
aliorū lugere debet pctā. Tertū q̄
debet cōpati peccatoribus: sunt
boni r̄ feruidi pctōes qui cū acce
dūt ad aliquā ciuitatē vel oppidū
de quo rumor est q̄ ibi regnāt cer
ta pctā r̄ q̄ ibi pctōes in copia ha
bitāt: debēt illis cōpati r̄ orare dñi
mellis vt det illis gratias metendi
hmoi pctōes r̄ recondēdi eos per
penitentia in horreū ecclesie nō tā
numero q̄ merito. Sic enim agere
cōsueuerat beat⁹ pater noster dñi
cus. Sic r̄ beatus vincētius ferra
riensis ordinis nostri: de quo me
mori me legisq̄ solirus erat cele
breare diuina p̄uulq̄ ambonē con
scenderet: vt scilz merito r̄ virtute
ipsi sacramēti sumpti daretur si
bi gratia proficēdi in populo. Sic
deniq̄ p̄mo legitur fecisse x̄ps. de
quo legitur Lu. xix. q̄ cū ap̄ pin
quaret hierusalē forte predicatio
nis gratia: vidēs ciuitatē fleuit su
per illā. Non tm̄ propter muros
eius destructionē quā hūideat fu
turā s̄ etia propter peccata ibi re
gnātia: vt dicit de Lyra. Sed vch
dolor pauci sunt hodie tales fidi
catores qui nō patiuntur pctōibus

et qui deseāt eorū pctā. Et simili
ter qui querāt animarū salutē: sed
ferme oēs querūt que sua sunt: nō
que iesu x̄pi. Nā aliqui eorū querūt
populi fauorē et laudē: alii tēpora
lem substantiā: alii curā vel p̄bebe
dam: aut quod altius est ep̄atū vel
abbatiā. Et ne fraudētur a deside
rio suo palpāt vitia principū et ma
gnatū non audentes latrare cōtra
peccata eorum.

¶ Tertio principaliter debem⁹ cō
pati penā solūētib⁹. i. pauperib⁹
aiabus in purgatorio existētib⁹ et
signāter aibus parentum r̄ amico
rum suoz. Quia vt habet. i. Thi.
v. Si quis suoz r̄ maxime dome
sticoz curā nō habet fidē nēga
uit r̄ est iū. de. Sunt autē tria pro
pter que principaliter debemus ta
libus aiabus cōpati. Prīmū est
pena quam patiūtur que est conti
nua. Mat. v. Non eribis inde do
nec reddas nouissimū quadrantē
Itē est lōga. Ezech. iiii. Die pro an
no dedi tibi. Item Numē. iiii. An
nus pro die cōputabitur. Item est
valdē acerba. De pe. dist. vii. nemo
hic ignis r̄ si nō sit eternus: miro
tūb⁹ cruciat: excedit enim. r̄. Idē
habetur dist. xxv. qui in aliud. Se
cundum est p̄dientia q̄ recompen
sare creduntur. p̄iū ei est credere
q̄ postq̄ fuerint cum deo icelo: nō
erunt in memores eoz qui eas inue
runt eum essent i penis. Et ideo cō
muniter dicitur q̄ qui p̄ alio orat
videlicet p̄ spū existente in purga
torio: pro seipso laborat. Tertium
ē pia supplicatio quā facere legun
tur r̄ signanter ad consanguineos
amicos: r̄ heredes. vna queq̄ pro
seipsa. dicente illud Job. xix. Misere
remini mei miseremini mei saltes
vos amici mei: quia manus domi
ni tetigit me. Sed crudele est quod

phrasin

Sermo trigessimus.

sequitur Quare persequimini me sicut deus. id est. me persequi permitis ab igne purgatorij et carnis meis. id est. bonis meis temporalibus que vobis reliqui sataramini. quasi. d. Certe hec magna crudelitas est: et ingratitudo non parva. hoc etiam tangit executores testamentorum defunctorum qui iter dum faciunt bonorum vultus de bonis defunctorum: permittunt pauperes animas clamare et eulare in tomis. Sed noverit tales quod non evadent iudicium domini. Refert ei ad hoc propositus dominus antho. in seba pre cro nice sue. li. xiii. c. iiii. §. iiii. q. raro magis habu it quendam mulierem moriens per testamentum imposuit cuidam consanguineo suo ut equum suum venderet: precium autem daret in pios usus pro remedio anime sue. Et igitur mortuo: mox alter equum vendidit sed precium in cibis et potibus: et ludis consumpsit. Cui post triginta dies quod mortuus fuerat apparuit dixit ei. Quia tu retinuiisti precium equi mei: scias me fuisse post triginta dies in purgatorio. Sed i pena cras morieris in infernum descendens: et ego in celum ascendam. Quo dicto disparuit: et ita evenit ut pre dixerat. Nam facta die altera: ecce tumultus in aere velut leonum: luporum: et versuum: et videntibus sociis suis: elevatus est ille socius a demonibus in infernum cum divite epulonae pelier d. Non sic charissimi sic non i fideles sumus in testamento defuncti amici. Sed corone mus nos in presenti rosa compassionis tam in ordine ad eum quam ad ceteros de quibus supra habitum est: ut tandem post hoc exilium mereamur coronari a domino rosaglorie et honoris. Quam nobis concedat qui. etc.

Sermo trigessimus. De rosa adiutorij.

Oronem nos rosie Sapientie. ij. Vigesima octava rosa corde spirituali seu intellectualis dicit rosa adiutorij. hec autem rosa recte sequitur ad rosam passionis: quod alteri veraciter et realiter copati tur: eidem adiutorij in necessitate prestat optum potest et optum necessitas erigit. Nam in necessitate probatur amicus. hac autem rosa insignita et coronata fuit: est: et erit dei genitrix virgo. Nam ipsa fuit adiutrix nostre redemptionis. Est adiutrix nostre iustificationis. Est adiutrix nostre glorificationis. Et primo igitur dico quod preterito virgo maria fuit adiutrix nostre redemptionis. Et hoc optum ad quatuor genera causarum. Primo quidem optum ad causam efficientem: quia scilicet illud genuit qui operatus est salutem nostram in medio terre. i. in monte calvarie. Quimo ipsa fuit quodammodo nostra redemptrix. Unde Bernardus in sermone qui incipit. Signum apparuit in celo. Et quidem sufficere poterat christus ad nostram redemptionem: maxime cum ois sufficientia nostra ex deo sit: sed nobis bonum non erat esse hominem solum. Cognuebat autem ut adesset nostre reparationi servus: ut quorum corruptio menses desint. hec ille. Secundo optum ad causam materiale: quia de suo inscribitur ministravit materiam nostre redemptionis: et de qua formatus est christi preciosissimum corpus. Tertio optum ad causam formalem: quod per suam sanctam conversationem nobis prebuit bene vivendi modum et exemplum. Unde Ambrosius. li. ij.

De rosa adiutorii.

de virginib⁹ In mariavelut in speculo refulget species castitatis: et forma virtutis. hinc sumatis exēpla virtutis. vbi tanq̄ in exēplari magisteria expressa p̄bitatis: quid corrigere: quid fugere quid tenere debeat; ostendit. Itē idem Amb. lib. de v̄ginitate. Talis inquit fuit maria: vt eius vnus vita: oim sit disciplina. Quarto quantū ad causaz finalē: q̄ ad b̄titudinē cōsequēdam nobis a deo data fuit. Unde Ber. i. ser. ii. de aduētū dñi. Virgo regia via ē o quā saluator: ad nos venit: procedēs et eius vterot: q̄ sponfus de thalamo suo Tenētes itaq̄ hanc viā: studēamus per ipsam ad ipsuz ascendere: q̄ per ipsaz ad nos descēdit. Et post pauca subdit: dicens Per te accessum habemus ad filiū tuū: o benedicta inuētrix gratie genitrix vite: mat salutaris: vt per te nos suscipiat qui o te datur est nobis. hec ille. Ecce quōd ego maria quadrupliciter fuit adiutrix nostre redemptionis.

¶ Secūdo principaliter dico q̄ ipsa maria est de p̄senti adiutrix nostre iustificacionis. Circa cui⁹ adiutorium tria sunt videnda videlz

Quomodo adiuvat
Qualiter adiuvat
Propter quid adiuvat

¶ Quantum ad primum est notū dūm q̄ maria adiuvat suos efficaciter. Multi enī sunt qui adiuvāt sed non efficaciter. Et hoc p̄cedit ex altero istorum triū: v̄z aut quis nō possunt: aut q̄ nesciūt: aut quia nolunt. Contrario sūt maria habet p̄tē suā: cū ipsa sit m̄f oipotētie. Vñ ipsa dicit eccl. xxiii. In hierl̄m potestas mea. S̄z quid est qd dicit i hierl̄z: potestas mea. Certe hierl̄m q̄ interb̄tatur visio pacis designat celsū xp̄ianorū: qui

soli in hoc mundo vidēt deū p̄ fidē et pacē cū deo h̄n̄: si rē conformāt noi. In h̄c q̄ hierl̄z extēdit maria potētā suā: q̄ solos xp̄ianos p̄regit et iuuat suis merit. Nō ei facit taliter oī natiōi: vt pote iudeis: ma humetis: hereticis et h̄mōi. Scōo maria h̄z sciaz notitiā inuādi sibi deuotos. Vñ ec. xxviii. vocat se matrem agnitionis. Ipsa enim bene nouit modos et vias quibus cōmōde p̄t inuare suos. Tertio h̄z velle hoc faceret hoc ex abundantia charitate quā gerit ad sibi deuotos. Ideo vbi supra vocat se m̄fem pulchre dilectionis. Est autē pulchra dilectio: illa q̄ est secundū deū: et q̄ est casta: pura: et munda. Oremus ergo nos miserī p̄ctōres dñm dicētes. In oī tribulatione et angustia subueniat nobis pia virgo maria: q̄ non deest ei potestas: cū sit m̄f oipotētie. Nec sciaz: q̄ est m̄f sapientie: nec voluntas: q̄ est m̄f misericordie et gratie: patz ergo quōd maria adiuvat suos efficaciter. Vñ cassiodorus in quadā epistola. Tu patrona humani generis: tu cōsolatio afflictis: tu infirmis medicina singularis. Iterū quantū ad posse siue quantū ad potestatem ipsa maria h̄z tantum atq̄ tale posse apud deū in iunādo suos et triplici rōe p̄lo dē rōne p̄delle: q̄ est mater regis eterni a quo descēdit oī bonū. Matres autē omnia possūt apud filios suos obtinere. Vñ ipse x̄p̄s videtur dicere eidē matri illi Salomōis verbū ad matrē suam Mater pete a me qd vis. Negz enī fas est vt auertā faciē tuā. Re. li. Secūdo ratione gratie inuente quā eua primo perdidit. Luc. i. Inuenisti gratiā apud deum. Tertio ratiōe meriti. q̄ ipsa super omnes creaturas mundi: cum laus

Sermo trigessimus.

thelaurus merito: sicut virtutum omnium prouer. xxxi. Dulce filie congregauerunt diuitias: tu vero super arena es viuentias.

¶ Quantum ad secundum notandum quod maria iuuat suos famulos in tribulatione et angustia: presertim autem in triplici statu: inuitam morte: post mortem. Unde canit illi ecclesia dicens: Maria mater gratie mater misericordie: tu nos ab hoste protege. et hora mortis suscipe. Prius igitur iuuat in vita homines tam bonos quam malos. Bonos quidem eos in gratia suis meritis conservando. Ideo vocatur mater gratie. Malos autem ad misericordiam reduciendo. Ideo vocatur mater misericordie. Secundo adiuuat in morte ab iudicio iuniorum omnium protegendo. Ideo dicitur ei: Tu nos ab hoste prege. Et de tali auxilio quod sperat suis famulis in mortis articulo: penes infirma leguntur exempla que nulla facio breuitatis gratia. Tertio adiuuat post mortem: animas sibi deuotorum: in suis manibus suscipiendo: et eas in celum deducendo. Ideo subdicitur: et hora mortis suscipe.

¶ Quantum ad tertium notandum quod piura sunt propter que mater pietatis tenetur et quodammodo obligatur iuuare nos. Primo quidem propter debitum. Ipsa enim occasionaliter multum tenetur pauperibus peccatoribus: quia occasione eorum habet quicquid habet. Nam si nulli fuisset peccator: dei filius carne non assumpsisset: neque per pleques de eam natus fuisset. Nos quidem sibi tenemur: quia per ipsam sumus deo reconciliati. Sed ipsa nobis tenetur quia propter nos electa: effecta est ei mater. Secundo virgo maria obligatur iuuare nos propter beneficium. Si enim deus sibi fuit infantum libe-

ralis. ut eam dignificauerit super omnem puram creaturam. Ipsa non debet nobis esse amara sed nobis emundere atque unpartiri aliquid de plenitudine gratiarum bonorum que in ea fuerunt. Et quod quidem plenitudine ipsa met loquitur eccles. xxiiij. dicens. In plenitudine sanctorum detentio mea. Nam ut dicit hiero. icoa pre epistolarum suarum epistola. lv. exponens illud verbum angelicum. Ave gratia plena. d. t.

Ceteris per partes prestat gratia marie. Nonnullum se tota in iudicio plenitudo gratie dicere psal. Welcendet sicut pluuia in vellus. Tertio propter officium commissum. Nam deus fecit eam thesaurariam suam: sibi committens omnes gratias suas: ita ut dicit. Ber. ser. iij. in vigilia natiuitatis domini. Nichil nos deus habere voluit: quod per marie manus non transiret. Nec potest negare tale commissum sibi faciam: quia habemus testimonium angelicum pro nobis Luc. i. Inuenisti inquit Sabuel ad eam gratiam apud deum. Quasi diceret: Inuenisti gratiam non tibi soli retinendam. sed potius alij restituendam. Currant ergo ad mariam gratie iuuetrice pauperes peccatores: qui peccando eam auiserunt.

¶ Tertio principaliter dico quod ipsa virgo sanctissima erit in futuro in mortis articulo seu in extremo iudicio adiutrix nostre glorificationis: hec enim ipsa promittit omnibus eam laudantibus et magnificantibus eccles. xxiiij. dicens. Qui elucisciant me vitam eternam habebunt. In cuius figura legitur. iij. Reg. i. quod Berfabee impetravit apud regem David suis precibus regnum filio suo Salomoni. Ad propositum Versa hec que interpretatur puteus satietatis: recte significat mariam: cuius

De rosa adiutorii.

puteus: id est animus fuit plenus superplenus aquis gratiarum. ut dicitur etiam. Et hoc etiam dicit Salomō cast. iiii. Fons ortorum est supplemaria: puteus aquarum viuentium quod fluit impetu de libano. id est de celo in aiaz eius. Deprecemur ergo hanc sanctissimam Bersabee: ut impuat nobis aliquid de plenitudine aquarum putei sui. Et ut tandem nobis suo adiutorio impetret regnum celestium: atque dicamus ei cum deuoto Bernardo in quo dicit sermone de aduentu domini Domina nostra mediatrix nostra aduocata nostra: filio tuo nos reconcilia: et representa patri tuo benedicta per gratiam quam inuenisti. ut qui mediante te fieri dignatus est particeps in firmitatis nostre: misericordie nostre: te quoque intercedente nos participes faciat glorie sue. hec ille. Ecce audistis charissimi multa de adiutorio digne marie. Ob reuerentiam ergo tanti auxilij porrigamus illi semel angelicum oraculum pro adpositione corone sibi offerende de rosis angelicis: quatenus ipsa nobis suis sanctis meritis et precibus impetret in futuro coronam de rosis nunquam marcescentibus que referuntur in celestibus.

Postquam prius ostensum est quomodo alma mater christi fuit et erit coronata rosa adiutorii: tamquam adiuuans suos famulos in omni in necessitate et tribulatione. hic consequenter ostendere restat quomodo nunc pacto et nos in multiplici necessitate constituti: poterimus humiliter modi rosa adiutorii coronari. Pro qua est notandum quod in dicta rosa adiutorii est triplex folium secundum quod triplex est adiutorium eius. Supercelestiale
Celestiale
Humanale

Primum igitur folium rose adiutorii vocatur adiutorium supercelestiale seu alias diuinum. De quo et si multa scripserim in speculo super psalmos penitentiales electio. a. b. exponendo illum versum. Intende in adiutorium meum. Dicit deus salutis mee. Adhuc tamen restat et restabit in finitibus plus dicendum quod sit dictum. Est ergo notandum quod deus adiuvat Existentes in peccato
Proficientes in bono.

Primo igitur adiuvat deus existentes in peccato: non quidem quasi eos nutriendo in malitia sua: quod deo auctore nemo sit deterior. Item ut dicit Chrysostomus. homil. xxxvi. Nescit in malitia dei patrocinium dare criminibus. Sed a peccato extrahatur ne magis ac magis iniquentur et finaliter grauius dantentur. Sicut enim homo a sinu suorum in luto iacentem iuuat et inde exeat. Item equus vel currum honeri succubentem: auriga iuuat ut releuetur: mater pulum in terra prostratum per brachium apprehendit et super pedes stare facit. Ita et in proposito facit deus erga peccatorem: iacet enim in luto peccati: ideo debet clamare ad dominum et implorare eius adiutorium dicens illud psalmiste. Saluum me fac deus: quia infixus sum in limo profundi id est in profundo limi. Item oneri peccatorum succubit. Ideo debet clamare ad dominum implorando eius adiutorium et dicere illud Esai. lviij. Solue fasciculos deprimentes id est peccata deprimentia animam meam versus infernum psalm. iniquitates mee supergressae sunt caput meum et sicut onus grane grauate sum super me. Item frequenter in terra cadit. Quia peccatum quod per. peni

Sermo trigelimus.

tentia non diligitur mor. 22. Ideo
deber clamare ad dominū pro auxi-
lio & dicere cū psalmista. Inten-
de in adiutorū meū domine deus
salutis mee. Sed certe frustra petit
peccator a domino vt intendat in
adiutorū suū nisi etiam ipse ve-
lit efficacit cooperari. Nam vt di-
cit Aug. de verbis. domini sermo.
27. Qui fecit te sine te: nō iustifica-
bit te sine te. Debemus itaq; coo-
perari deo in iustificatione nostra
et non totum sue misericordie cō-
mittere: quia sic possem⁹ de facili-
decepti. Principalis tamen agit
deus i iustificatione peccatoris qz
ipsem peccator: maxime cum di-
cat apostolus ij. Corin. iij. qz suffi-
cientia nostra et deo est. Propter-
ea psal. dicebat. Quis cōiurget mi-
chi aduersus demones malignantes id ē ad-
uersus demones qui malignantur
anime mee: aut quis stabit mecum
aduersus operantes iniquitatem
qui idem sunt qui peius. Quasi di-
ceret. Quis dabit michi auxilium
aduersus demones: qui querunt
dānationem anime mee. Profe-
cto nullus: nisi solus deus. Et ideo
subdit dicens. Nisi quia dominus
adiuuit me paulominus habitassz
in inferno anima mea. Nescū quā-
tum ad reatum. Verum etiam quā-
tum ad locum & tormentum. Sunt
enim audeo dicere centū mille ho-
mines peccatores super terram:
qui iam essent apud centum mille
diabolos in inferno: nisi eos adiu-
uisset misericordia domini & adiu-
torium eius. Propterea merito di-
cere possunt illud. tref. iij. Miseri-
cordie domini quis non sumus cō-
sumpti: quia nō defecerunt mise-
rationes eius.

Secundo adiuuat deus exeun-
tes de peccato: ne iterum cadant i

ipsum. Da exemplum de illo qui
non iter surgit a graui egritudine
q̄ defert baculū ad sui fulcūctum
et sustentamentum. Uti psal. Si
dicebam supple orādo ad dominū
& contra temptationē petendo ad
iutorium suum. Dor⁹ est pes me⁹
id est affectus meus titubare inci-
pit sub temptatione. Ipse supple
dominus mor. adiuuit me auxi-
lium petentem. Et hoc est quod se-
quitur misericordia tua domine ad-
iuuabat me. Et de hoc auxilio si-
guram habemus. s. reg. xviij. in Da-
uid qui preliaturus contra gigan-
tem philisteum: dixit ad eum. Tu
venis ad me. cum gladio & hasta &
clipeo: ego autē venio ad te in no-
mine domini exercitū: & dabit te
domin⁹ in manu mea: & percutiam
te: & auferam caput tuum a te. Et
factum est ita vt subditur ibidem
Ad propositum. Dauid qui iterp-
tatur fortis manu: recte significat
penitentem de peccato exeuntem.
philisteus est diabolus qui querit
interficere eum in anima: & iterū
trahere ad peccatum. Facit eni si-
cut custos carceris: qui si viderit
aliquis deincarceratis clam erie-
rit: tunc post eum currit clamans
dicens astentibus in vico: capite:
capite eum. Ita & diabol⁹ clamat
ad alios diabolos vt eum iuuent
ad apprehendendum peccatorem
per ianuam penitentie de carceri-
bus eius exeuntem. Sed in hoc ca-
su debet penitens esse alter. Dauid
id est manu fortis per virtuosaz re-
sistētiā. Qd si dicat eū esse lōge ipa-
rem fortitudini gigāte demonis
fateor: plane. Nichilominus oīa
potest in eum qui ipsum confortat:
scz diuinū adiutorū p̄bēdo. Dicit
ergo penitens diabolo cum ab eo
temptratur vt iterum ruat. Tu

De rosa adiutorii.

venis ad me cū superbia et presum-
ptione magna. Ego autē venio ad
te in nomine dñi. i. confidēs de dei ad-
iutorio: et nō in proprio merito. Quod
tibi ita fecerit: i. dubie de hoste glo-
riose triumphabit. Quia de penitē-
tiis ad adiutorium diuinū i. tēpta-
tione refugientibus scriptum est i
psal. Adiuuabit eos dñs: et libera-
bit eos: et eruet eos a peccatoribus. i.
demonibus q̄ anthronomastice dicitur
peccatores i. sacra scriptura. Cuius
quidē liberationis ratio assignat
cum subditur: q̄ sperauerūt in eo
Quotiens itaq̄ tēptamur a demo-
ne: recurramus ad diuinū et susce-
pisse adiutorium dicentes cū psal.
Adiuua nos deus salutaris noster:
et propter gloriam nominis tui dñe libe-
ra nos: et propitius esto peccatis nos-
tris propter nomen tuum. Quod si face-
re renueris: certe preualebit cōtra
nos hostis: eo q̄ non est alius q̄ pu-
gnet pro nobis nisi tu deus noster
¶ Tertio adiuuat deus proficiētes
et perseverantes in bono. Non enī
absq̄ eius adiutorio speciali: potest
quis proficere in via mortū: neq̄ in
bono incepto perseverare vt dicit
Isidorus de summo bono. lib. ij. c.
v. Elephas enī scōs solū est natu-
ralis amic⁹ hominis: et iuuat eū q̄
tū: n̄ potest. Nā si inuenerit hoīez
in deserto errantem: eū reducit ad
rectū frangit. Insuper pro eo pre-
liatur aduersus draconem Ad pro-
positū elephas animal mansuetū
humanū significat deum qui tot⁹
plen⁹ ē pietate: potissime erga ho-
minem quē errantē iuuat vt rede-
at ad viā rectam que ducit ad celū
psal. Spiritus tuus bonus deducet
me in terrā rectam Insuper pro
eo preliatur aduers⁹ draconē infer-
nalem: qui querit hominē mutila-
re: mactare: perdere: et deuorare. po-

tissime autē iuuat deus ipsum homi-
nem: i. mortis articulo vt si erret cō-
tra fidem: seduct⁹ sive ab ipso tra-
cone: reducat eū ad viā veritatis
Item iuuat ne contra eū preualeat
dictus inimicus. Et breuiter tā ne-
cessariū est nobis dei adiutorium: vt
dicat xps Jo. xv. Sine me nihil po-
testis facere. Unde Aug. lib. solilo-
quiorū. c. xv. Si quid vnq̄ bonū ha-
bit: a te receptio bone de⁹. Si quā-
do steti: per te steti. Sed quādo ce-
cidi: per me cecidi: et semper in luto
iacuisses: nisi tu me erexisses: sper-
ceus fuisset: nisi tu me illuminas-
ses Quādo cecidi nunq̄ surrexisset:
nisi tu michi manum porrexisses.
Postq̄ etiam in me erexisset: semper
cecidisset: nisi tu me sustinuis-
ses. Sic ergo dñe semp grata tua
preuenit me et sequitur liberās me
ab omnibus malis commissis: et im-
muniens a futuris: precidens etiā an-
te me laqueos peccatorū: tollēs oc-
casionēs et causas: q̄ nisi hoc tu mi-
hi fecisses ego oīa peccata mūdi fe-
cisset: qm̄ scio dñe q̄ nullū pecca-
tū ē quod vnq̄ fecerit homo quod
nō possit facere alter homo: si rea-
tor: desit a quo fact⁹ est homo. hec
ille. O q̄ igitur sollicit⁹ eē debem⁹
in procurando huiusmodi dei adiu-
torium animabus nostris. Si quo
modo in procurando. Certe ineffi-
caciter ipsum perēdo Insuper petri
in nauī dicens ad xps. Dñe salua
nos perimus Mat. xxiij. Dicat er-
go quilibet nostrū ad dñs cū psal.
Deus in adiutorium meū intende
Dñe ad adiuuandum me festina.
Item et illud eiusdē psal. Intende
anime mee libera eā: propter im-
micos meos eripe me. Sed pro q̄
dolor multū plus confidunt in adiu-
torio humano: q̄ diuino. In p̄cipū

Sermo trigelimus.

gratia: in dei amicitia. Cui tñ
dicat psal. Nolite confidere in
principib⁹ in fi. ho. in qb. non est
salus. Alij plus p̄fidunt in adiu-
torio bonorū tpaliū: q̄ in adiuto-
rio diuino. psal. Ecce hō q̄ non
posuit deū adiutorē suū: sed spa-
uit in multitudine diuitiarū. s. et
pu. in. v. l. Alij pl⁹ p̄fidit in ami-
cis ⁊ parentib⁹: q̄ in deo p̄fe oim
Cōtra q̄s loquit scriptura. hie-
re. xvij. dices. Maledict⁹ homo
q̄ cōfidit in hoie: ⁊ q̄ ponit carnes
i. carnales amicos: brachiū suū
et cōcūso. B̄dicit hō qui cōfi-
dit in dño. ⁊c. Cōm foliū rose
adiutorū: dicit adiutorium cele-
stiale: ⁊ illō cōprehendit adiuto-
riū: tam sanctorū angelorū: q̄ ce-
terorū beatorū. Hi em̄ oēs nobis
p̄ferūt adiutorū multiplex. ⁊c.
Temporale.
Corporale.
Spirituale.

Cp̄tio igit angeli et oēs sancti
dei electi cōferunt nobis adiuto-
riū tpale. Nobis em̄ auxiliantur
et subueniūt apud deū impetran-
tes nobis: aeris serenitate: cou-
gruente pluuia: vini/ frumenti/
olei/ ceterorūq̄ bonorū tpalium
ad hūanos vīus necessariorū suf-
ficientē copā. Un̄ ex p̄se legitur
ij. Reg. xvij. q̄ postq̄ clausum
fuisse celū annis tribus ⁊ mensi-
b⁹ sex: orauit helyas: ⁊ facta est
pluuia grādus sup terrā. Itē in
epodo in pleriq̄ capitulis legit
q̄ ad orationē moysi recesserunt
plage dñi i domo pharaōis et de-
vniuerū terra egypti. Itē legit
nume. xx. q̄ postq̄ moyses oral-
set dñm p̄ aqua danda filiū isrl̄
in d. fletu dicens. Aperi eis dñe
fontem aque vīue vt. ⁊c. ⁊ q̄r de

mandato dñi bis percussisset siccē
tandē abierunt in sicco flumina.
Multa de mox talia adiutoria tē-
poralia misit dñs p̄p̄o suo ad in-
stāntiā suorū ei⁹/ adhuc i hac mor-
tali vita degētū. Cū q̄ sancti dei
amici adhuc mortales tot et tan-
ta possint ipetrare a dño adiuto-
ria: siue p̄ puatis p̄sonis sicut pa-
uit de vidua: cui ipetravit hely-
as vt tpe famis non diminueret
oleū ei⁹ neq̄ farina: ij. Re. xvij.
siue etiā p̄ cōmunitate sicut p̄z in
exēplis ⁊ hystorijs dāt⁹ q̄ro ma-
gis credendi sunt talia ⁊ maiora
posse postq̄ sunt deo inseparabilē
vniū p̄ beatificā vīsiōnez. Neq̄
em̄ fās est deū aliqd̄ ip̄sio beatis
denegare: dicente psal. De vno
q̄q̄ sigillati. Desideriū aie eius
tribuisti ei: ⁊ volūtatē labiorū ei⁹
i. orationū: nō fraudasti eū. Pro-
pterea cū ingruūt mala sup terrā
vt pote nimis terre siccitas: aut
aquarū excessiua inundatio: siue
etiā aer⁹ corruptio: bella/ fames
et h̄mōi solent fieri processiones:
peregrinationes: puare ⁊ cōmun-
nes orationes: vota ⁊ oblatiōes
ad sanctos dei: et vīsitari loca in
qb⁹ pecualiter colunt p̄ impetrā-
do meritis ⁊ precib⁹ eorū adiuto-
rio ab omnipotenti deo contra hu-
iulinodi ingruentia mala: s̄m il-
lud Job. v. Ad aliquē serōz con-
uertere. Nā vt inq̄t Augu. li. iij.
q̄stionū noui et veteris testamen-
ti. q. xvij. Moderatio m̄di ē vt
iperiū seculare. Quō em̄ quidaz
p̄ressa rectorū⁹ puiciarū/ ad au-
xilii recurrūt iperatoz ⁊ regū
erigāt. itaz hoies si aduersa sibi
viderit tpa: supplices se p̄beant
deo i cui⁹ p̄tate sunt oia. hec ille
Adde q̄ post deum supplices se

De rosa adiutorii.

sphere debet hoies scis dei et ma-
ste cu aduersa sibi viderint tpa:
vt sez illi scedat p nobis ad dnz.
¶ Scdo sciz coterit sibi deuotis
famulis adiutorii corpale. An^o
enim habet gratia a deo iuuadi
sibi deuotos ab vna egritudine
corpali: alius ab alia: vt pote bea-
tus hubertus a rabie / Btus ma-
turin^o ad inimici possessione. bea-
tus Maurus a guttis. Bear^o lau-
rentius a dentis dolore. Beatus
petrus martyr ordinis pdicato-
ru a dolore et p:culo qb imminet
mulierib^o in partu / et sic de alijs.
Neqz em cotulit de^o cuiusqz scdo
posse iuuare sibi deuotos in omni
corpali egritudine aut necessita-
te: sed vt oes honorent vni cotu-
lit gram iuuadi sibi deuotos ab
vna egritudine: alteri gra iuuadi
di ab alia / siue ptra alia egritudi-
ne. Nec tn ille scis sep est apud
deu maioris meriti aut in celo su-
blimior: q maiorib^o coniscat mi-
raculis. An Sic. in dialogo. li. j.
Vera inqt vite estimatio in fru-
te est opez: no in ostē sde signoz.
Nā snt plurimi qui miracula no
faciunt / qui tn signa facientibus
disparet no sunt. Paul^o ei petro
in pncipatu apostolico frater est
et tn petr^o sup mare pedib^oambu-
lauit. Paul^o no in mari piculū p-
tulit. hec ille. Itē ad confirmatio-
ne hu^o facit qb refert de Sic. in
dicto dialogo li. iij. de palchasio
Romane ecclesie diacono cui^o p^o
morte cu dalmatica demonia cu
tetigisset: statiz sanar^o est / cui^o tn
aias German^o eps capuen^o inue-
nit in qda balneo ibi purgatoriu
suis faciente. hec ille. possum^o g
catholice dice de vbi scis: que
oli dicebant erronee gentiles de

dijs suis. Varro em q multa scri-
psit de cultu deoz: ponit pur nar-
rat Aug. de ci. li. iij. c. xxij. q no
solū necessitate est scire noia deo-
ru: veru etiā opz scire officia eoz.
Nō ei expedit optare a libero q
bach^o dr a quā: cā et ipe sit de^o vi-
ni / neqz a nymphis vini q snt dee
aquaruz. hec ibi. Ita in pposito
possum^o dicere de scis quib^o de^o
ex imēsa sua pndētia certa cotu-
lit puilegia. An memini me legis-
se in cronica dñi Anthonini q cū
qda bachalar^o ordinis fratrum
numoz esset rñsur^o Paris^o de cer-
tamine sorbonico qb rigorosum
est se pmedaret meritis bti frā-
cis: vt eū iuuare dignaret. vltuz
est sibi postmodū i somnis q sibi
appareret bti p frācis^o tenēs
ad dextrā bti thomā de aquino
dicēs ei. hic est cui^o doctrina nō
deficiet i eternū. et cui^o adiutorū
iplozare debes p causa p qua me
iplozas. Patet ergo intentū. r.
¶ Tertio sciz serunt suis famu-
lis adiutorū spūale. Impetrant
em eis adeo qnqz iustificatiōe a
peto pterito: pfluatiōe a futuro
tutamē p astutias diaboli / pleue-
rātia i bono et hmoi. Signat aut
assistūt et accurrūt mouētib^o q snt
bi i vita et pspitate deuoti exte-
rūt: sicut pene istius possz plus
deri exēplis / tā de bti hie q de
alijs scis / et id valde salubre ē dū
sanitas adhuc arridet sibi assue-
re aliquē scm aut plures in pfo-
nos et aduocatos atqz peuratores
apō deū / et eis dez p dies singulos
aliqb spāle suffragiū offerre: siue
elemosinā aut ieiuniū ob eoz ho-
nore facere. An Greg. satis ad p-
positū loqns Homil. xxij. dr sic.
Fres charissimi l cā velti exami

Sermo trigelimus.

nis quā cū districto iudice habe-
tis scōs dei p̄sonos facite. certe
si ap̄b quendā magnū iudicē: cā
q̄s v̄ra esset die crastio ventilan-
da: tot' hodie' dies i cogitione
duceret. p̄sonū v̄ra fratritas q̄-
reret: magnūq̄ sc̄ib' ageret/ vt
ap̄b tm̄ iudicēz sibi defensor veni-
ret. Et ecce district' iudex Iesus
ventur' est cū multitudine āgeloz
et hoim. In illo uentū cā n̄ra di-
scutiet et nō p̄sonos nō q̄rim'
q̄s tūc defensores habeam'. hec
ille. Assumamus q̄ charissimi ali-
quos sc̄tm̄ i p̄sonū q̄nos adiuuet
i hora et ir' n̄ri ab hoc sc̄o neq̄s.
sicut fecisse legit' beat' Eusebi'
quondā diu Hieronymi discipu-
lus et illi post transitū deuotissi-
mus. De eo ei refert Augustin'
in sine epistolāru suaruz: vcz epi-
stola. ccvi. q̄ cum mori appropi-
quaret per duas horas ante ani-
me sue exitum: tam terribiles ac-
tus cepit peragere: q̄ circumstā-
tes monachi pauore p̄territi/ ve-
lut amētes in tra iacebāt. Nam
q̄nos trāsueris oclis: manib' is-
ctis: facie tribili voceq̄ dura: q̄si
sedens clamabat. Nō faciā. Nō
faciā. Dentris. Dentris. Post
hec faciēz i terrā p̄uertebat cla-
mās z dicēs. Adiuuate me f̄res
ne peā. hec igit' tā stupenda vis
dentes monachi: la chumātes at-
q̄ tremētes dixerūt ei. Quid ha-
bes pater. Ad q̄s ille. Non vide-
tis demonum agmina: q̄ me de-
bellare cupiūt. Et illi. Quid te fa-
cturū volebāt/ cū dicebas. Non
faciā. Et ille. Certe conabant' vt
nomē dñi blasphemare z abrenū-
ciare. Ego aut' hoc me nō factu-
rū clamabā. Et illi. Quare faciē
p̄ i terrā p̄uertebas. Et ille. Ne

aspectū demonis cernerē q̄ tam
turpis z tribilis est q̄ omis pene
formidies q̄ i m̄do sit respectus
ei' nihil sūt. Inter hec aut' h̄ba ac-
tus p̄ores reiterās ad extremaz
horā deuenit. Et ecce subito glo-
rius Hieronym' et affuit p̄ouās
eū. Ad cui' aduentū: ois illa deo-
nū turba q̄si infinita p̄territa: ve-
lut fum' euauit. Et tūc cepit p̄-
p̄ Eusebi' dice brō Hieronymo
Uñ uenis p̄. Quare tm̄ morat'
es. Cui subito cūctis audiētib'
r̄ndit. Expecta fili ne formides
q̄ te nō deserā quē tm̄ dilexi. qua
voce audita ab assistētib' nō mul-
to post venerabilis Eusebi' exp̄-
rauit. hec ibi. Pz q̄ ex hac hysto-
ria qualis sc̄tis adiuuant suos fa-
mulos i oi necessitate sp̄uali t̄p̄e
serti in mort' articulo. Debem' q̄
nos p̄medare eoz auxilio z dice
Adiuuat nos eoz merita q̄s p̄-
p̄ria ipediūt scelera/ exculer iter-
cessio: acculat quos actio. sc.
¶ Tertiu' solū rose adiutorū d̄r
adiutorū h̄ūanale. p̄ q̄ s̄l̄r ē no-
tādū q̄ tria sunt q̄ nos iducūt ad
adiutorū p̄stādū miseris z idigē-
tibus. hec sunt. Natura
Scriptura. Figura.
¶ P̄mo igit' nos iducit natura
ad auxiliādū p̄ris n̄ris. Cerui et
trāsēūtes fluuiū magnū appodi-
ant se vñ sup altez. nā sc̄ba ponit
caput sup dorsū p̄m̄: z tñ' s̄l̄r po-
nit caput suū sup dorsū sc̄di: et sic
p̄n̄r vsq̄ ad vltimū. Cūq̄ pot' sati-
gat' fuerit: tunc relicto ordie suo
venit ad locū vltimū/ z vltim' sibi
cedēs ascendit sup' z efficit p̄m'.
ecce quō n̄ra docz eos iuuare se-
mutuo. Itē elephātes iuuant se
mutuo. Cū ei elephas fenestat so-
let. p̄ q̄terale appodiare ad arborē
p. 4.

De rosa sc̄tē cōuersatiōis.

Q̄ si p̄tingat eā fr̄agi / r̄ elephan
tē pariter coruē in terrā. tūc cū
garritu et clamore valido: aduo
cat ceteros elephantēs p̄ adiuto
rio. Qui venētes pietate natura
li p̄mouit / ip̄z q̄ ceciderat subleuāt
Itē apes se iuuāt mutuo. Nā cū
vna onusta florib⁹ venit de cāp̄a
ad alueare: tūc tres vel quattuor
exētes de aluari: veniūt ei ob
uiā: r̄ ei⁹ sarcinā deponūt q̄si sibi
p̄paciētes r̄ illi adiutorū p̄stātes
Propterea Job. xij. dicit in erro
ga iumēta et docebūt te: q. s. de
bes adiuuare p̄ximū tuū. Inter
roga volatilia celi / r̄ dicabūt tibi
supple modum quo alteri indigē
ti subuenias.

¶ Sc̄do scriptura iducit nos ad
iuuādū necessitatē paciētes Ut ē
illb̄ Eccl̄. xvij. Amicūq; manda
uit de⁹ de p̄rio suo. Itē illb̄ Pro
uer. xvij. frater q̄ adiuuat a fr̄e
q̄si ciuitas firma. Itē pau. Gal.
vi. Alē alteri⁹ onera portate. r̄c.
¶ Tertio ad idē nos iducit figu
ra: sicut p̄z Deuteronomij. xxij.
Ubi dicit lex q̄ si q̄s inuenit asī
nū p̄ximū sui cecidisse i via sub o
nere nō dz p̄terire: sed auxiliū fer
re ad subleuādū eū. Ad p̄positū
asīn⁹ cadēs sub sarcina: est paup
quē p̄ximū calamitates r̄ misē
p̄ntis vite. Vel sūt egroti q̄ q̄nq;
iacent in via publica: vel ante fo
res eccl̄iarū: quos non debent di
uites p̄terire absq; auxiliū qd̄ est
elemosina. Sic fecerūt tres amici
Job q̄ audientes aduersitatez r̄
multiplex infortunū ei⁹: venērūt
ad ip̄z vt solaret eū p̄dolētes et
fictēs cū eo / vt legit Job. ij. Tan
dē p̄t̄reclatice p̄bueit ei oues
et i aures aureas vt dicitur. vlt.
caplo. Sed p̄fecto multi asīni i.

multi paupes iacet i hospitali do
mo. Interdū sub diuo. Interdū i
pleno vico: r̄ pauci studēt eos q̄
perib⁹ pietatis releuare. ps. In
firmat. sunt nec fuit q̄ adiuuaret
Nō sic charissimū nō sic negligē
m⁹ paupes: s̄z studeam⁹ eis adiu
torū ip̄edē: vt sic coronātes nos
rosa adiutorij mō p̄dicto i p̄ni
cū defecerim⁹ recipiāt nos i eter
na tabernacula: vbi coronabimur
a dño rosa gl̄ie: cū⁹ nos nūq; ex
cider. Quā nobis p̄c. r̄c. ¶ Ser.
xxxj. De rosa sc̄tē p̄uersationis.

Rosam⁹ nos rosis.
Sapientie. ij.
¶ Cū gestimanona ro
sa corone mystice de
rosa sc̄tē p̄uersatiōis /
q̄ merito sequit post rosam adiu
torij: q̄ q̄ aliq; possit iter hoies
sc̄tē et terre p̄hensibilis cōuersari
ex speciali dei adiutorio p̄cedit: q̄
inter spinas pctōz mūdaliū: con
seruat in aliquo rosam sc̄tē cōuer
satiōis illibatā r̄ linulatā / hoc
valde paucis p̄cedit. hac aut ro
sa iustiguita et coronata fuit ygo
maria: cui⁹ vita inclita cūctas il
lustrat ecclesias. Ecce ḡmirabi
lis et q̄ venerāda fuit ei⁹ p̄uersa
tio. Est ḡ norādū q̄ p̄uersatio dei
genitricis marie habuit tres pul
chras conditiones. Fuit enim
Sancta
ffamola.
honestā.

¶ Primo igit fuit sc̄ta. Cōuersa
tio nēpe eoz q̄ habitāt in terra:
nō tā corpe q̄ mēte: est imunda:
maculata: r̄ polluta. Qualis est
p̄uersatio hoiz mūdanoz vt pore
auaroz / luxuriosoz / supboz / gu
losoz r̄ siliū. Nā q̄ talis p̄uersa
tio p̄ligit reb⁹ immūdis r̄ sedis:

Sermo trigelimus primus.

io imūda & feda cēfēt. Ecōtrario
aſt puerſatio bē marie fuit mun
da ſācta & imaculata. Quia ſpūs
coſpe habitare i terris ſpūi. vi
xit i mūdo: mēte ſi habitabar i ce
lis. Ita vt dicere poſſet illū Eccl.
xxiij. Ego i altiffimis habito. itē
illū q̄ ibi loquitur Sīrū celi circūi
ſola. Sz qd ē circuire girū celi. p
fecto ē mēte pteplari dei emtate
inſinitate: oipotētiā: omniſciētiā
ſūmā bōitātē: iuſtiā: miſericordiā
pſoꝝ trinitatē. Itē pteplari cele
ſtū ſpūi: hierarchias. ordines
officia: & ſimilia. Itē totū curie ce
leſtū politū: ornātū gloriāz. & hu
iulmodi. hec aſt i his ſimilia: mē
te pteplabat ſgo marie. adhuc i
terris degens. Ecce ſpūe & ſpū
dēt Sīrū celi circūi ſola. Notant
etiā ſōla: qz nulla pura creatu
ra hūana fuit aliqñ in hoc mūdo
em pteplatiōem & puerſatiōē cele
ſti dedira ſicut ipā. Rariſſimi em
ſūt: aut fere nulli quoz pteplatiō
& puerſatiō totalit celeſtis ſit pre
ter eā. Nō merito dicere poterat
cū filio ſuo illū Jo. xxiij. Ego i mū
do nō ſū. & hi i mūdo ſunt. ſ. ceteri
hoies aliquid de mūdo habētes:
& cū mūdo cōmūe hñtes. Ipā em
fuit purū granū ſine palea. ceteri
aſt hoies ſemp aliquid habēt de
palea: & iterdū plus de palea q̄ d
grano. Bñ ſ dicit maria. Sīrū
celi circūi ſola. i. totalit ptepla
tiōē celeſtiū & diuinoꝝ ſpūi i car
ne mortali vix ſui dedira. propte
rea bea pōt ſtelligi illū Sap. viij.
Non hz amaritudinē cōuerſatiō
illū. Qui em affectu & reſpectu puer
ſantū circaterre ſepe & amaritudi
nē ſentit. i. doloris anguſtias: tri
ſtitias: & hñōi. Sz puerſatiō ma
rie amaritudinē nō habuit qz mū

dana & tpalia nō dilexit: neqz cir
ca talia cor ſuū appoſuit: ſz tm cir
ca ſpūalia & diuina. Bñ ſ dicit eſt
de ea q̄ puerſatiō eius ſetā fuit.
Studeam⁹ & nos chariſſimi hāc
ſetāz puerſatiōē celeſte hui⁹ hñi
nis imitari: vt merito dicere poſ
ſim⁹ cū aplo. Phl. iij. Nra cōuer
ſatiō in celis eſt.

¶ Secūdo cōuerſatiō bē marie
fuit famoſa & hoc trib⁹ vcz
Deo per humilitatem.

Angelo per virginitatem.
Homīnibus per ſecunditatem.

¶ Pro q̄ eſt notādū q̄ iſte finimus
famoſ⁹ aliqñ capi i bonā ſignifi
catiōē ſicut hīc: & vt frequētius.
Aliqñ aſt & vt i pauciorib⁹ capi i
malā pte: ſicut ſolet dici de Mag
dalena q̄ erat famoſa peccatrix.
Itē de gigātib⁹ dī Gen. vij. q̄ erāt
viri famoſi. i. noſati i malitia Sūt
em nōnulli vt iſtē hieronym⁹. i. p
te eplaz ſuaz epla. ix. q̄ ex certa
malitia dāt operā rei illicite: vt ſi
bi famā & nomē acq̄rāt. Et ibi ex
emplificat de qdā q̄ vulgo erat ig
nor⁹ q̄ vt famoſ⁹ & nor⁹ fieret diā
ne tēplū icēdit. Cūqz ſ hoc repre
hen⁹ interrogaret cur hoc feciſſet
Rñdit. Qz ei idē nō poterā oibus
bñ inoreſcere uolui male agendo
nor⁹ haberi. hec ibi. Sūt ſ aliq̄ fa
moſi i malitia p ſupbiā ſicut qñqz
ſolet dici de aliqua q̄ eſt nor⁹ ma
gn⁹ & groſſ⁹ ſupb⁹. Aliq̄ p ipudē
tiā ſicut ſolet qñqz dici de aliq̄ q̄ ē
vn⁹ pēubiari⁹ ordinari⁹. Alij autē
p bōi opia ſterilitatez & carentiā.
Ecōtrario aſt bñ ſgo fuit famo
ſa i bono & hoc tripliciter. p̄tio qdā
deo p humilitatez. vñ & ancillam
eū ſe appellauit dicens ad ange
lū. Ecce ancilla dñi &c. Luc. i. Se
cūdo fuit famoſa angelo p virgi
p. iij.

De rosa sc̄te cōuersatiōis.

nitatem. propterea r̄ndit angelo. Quō fieri istō: qm̄ viri non cognosco. vbi. 3. Tertio fuit famosa ho mimb⁹ p̄ fecūditatē: qz fructū vite nob̄ attulit. vñ possum⁹ illi dice re illō Judith. xv. Tu glia hieru salē. i. dei i q̄ ē visio pacis. r̄ hoc p̄ p̄ tuā hūilitatē. Tu letitia israel. i. angeloz q̄ vidēt deū facie ad fa ciē: r̄ hoc p̄ tuā hūilitatem. Tu honorificentia ppli n̄r̄: r̄ hoc p̄p̄ tuā fecūditatē. Et de eis trib⁹ lo quēs Bern̄. sup̄ Mill⁹ ē d̄ sic Si gular⁹ marie h̄gitas quā nō teme raut: s̄ honorauit fecūditas. S̄ nihilomin⁹ sp̄salia hūilitas: q̄ nō abstulit s̄ extulit. s̄ opabilis fecū ditas: quā h̄gitas sim̄l̄ cōcomita tur r̄ hūilitas. hec ille. Ecce q̄ fa mosa r̄ q̄b⁹ fuit ipsius intemerate ch̄uistifere marie cōuersatio

¶ Tertio cōuersatio h̄gis marie fuit hōestate. Solent em̄ nōnulli h̄re p̄uersationē ihonestā: tā acti ue q̄ passue. Solēt ei cū eis p̄uersātes suo malo exēplo corrumpē. Itē cū illis p̄uersari q̄ eos d̄terio res faciūt. Cū tñ Senec. ad Lucil liū scribēs epla. v. dicat. Cū illis p̄uersare q̄ te meliorē facturi sūt Illos admittē q̄s tu potes facere meliores. Mutuo em̄ ista duo fi unt: r̄ homies dū docēt discūt. At h̄o maria sc̄rissima semp̄ p̄uersatiōē duxit hōestā. qz sēp̄ cū hone stis r̄ sanctissimis plon̄is conuer sata est. videlicet.

Cum filio.

Cum angelo.

Cum cet̄u apostolico.

Cum Ioseph sponso.

Cum Iohanne puro.

¶ P̄ hoc igit cōuersata est cū filio suo b̄ndicto q̄ d̄iu vixit. Nulq̄ ei eū de fuit: s̄ sēp̄ cū associata fuit.

Nā secuta est eū nascētē. vñ b̄ pa storib⁹ legit Lu. ij. q̄ iuenerit ma riā r̄ Ioseph r̄ isāre positū in p̄se pio. Itē secuta ē eū in egyptū fu giētē. vñ Mar. ij. legit q̄ angel⁹ dixit ad Ioseph. Surge r̄ accipe puerū r̄ m̄fēz ei⁹ r̄ fuge i egyptum

Itē secuta ē eū de egypto redeun tē. prop̄tea vbi supra dixit āgelus iterū ad Ioseph. Surge r̄ accipe puerū r̄ m̄fēz ei⁹ r̄ vade in terrā in da. Itē secuta ē eū i templo cū do ctozib⁹ disputātē. Luc. ij. Inue nerit eū i tēplo sedētē in medio do ctoz Itē i nuptiis quuūstēz. Jo. ij. Nuptie facte sūt i chana gali lee: r̄ erat m̄f̄ iesu ibi. Itē i p̄plo p̄ dicātē Mar. xij. adhuc eo loquēte ad turbas: ecce m̄f̄ ei⁹ r̄ fr̄es. r̄c.

Itē i cruce morientē. io. xix. Sta bat iuxta crucez Iesu m̄f̄ eius r̄c. Itēz in celū ascendentē. N̄v̄t d̄t Odillo eluniacēn̄. Credim⁹ mari am int̄ fuisse gaudis ascēsiōis d̄ni ce: r̄ i die p̄t̄ hecostes cū aposto lis sp̄itussācti gratiam recepisse.

¶ Sc̄do cōuersata est euz angelo Nā vt d̄t d̄ns Albert⁹ magn⁹ lu p̄ Wislus est. ex quo h̄go maria cōcepit dei filiū plerūq̄ frequēta bat ab angelis. Unō vt d̄t magi ster Nicola⁹ de lyza sup̄ illo s̄do. Luc. j. Turbata est in sermōe ei⁹ B̄tā maria solita erat videre an gelos r̄ iō nō est turbata in aspec tu angeli: s̄ in sermōe ei⁹ qz nulq̄ sic fuerat ab angelo salnata.

¶ Tertio cōuersata est cū cet̄u a postolico: r̄ hoc potissimū p̄ d̄nicā ascēsiōē. hoc ei asserit bea⁹ hie ronym⁹ in s̄. de assūptiōe eiusdem h̄gis. Post inq̄ ascēsiōē ch̄risti cōuersatio marie ḡhaliter cū apo stolis vsq̄ ad eoz̄ disp̄siōēz fuit quos instruebat r̄ consolabatur.

De rosa sc̄tē cōuersatiōis.

ura phibēt ne fideles cōuerfent
cū infidelib⁹: potiffie in cibo ⁊ poru
aut i balneo. vt pz. xxviii. q. j. nul
lus. Et hui⁹ ratio assignat. ibidē.
c. fepe. vbi dī q. fepe malorū con
uerfatio corrūpit bonos mores.
Est tñ circa hoc diligent norādū
q. hoim iusto iuz duo sūt genera.
Quidā em̄ sūt iusti: s̄ q̄si icipientes
bonā vitā: ⁊ p cōsequens ad
huc iperfecti. Et talib⁹ valde pi
culosa est cōuersatio maloz ne ab
eis iterū alliciat ad malū. da exē
plū de noui⁹ resurgēte ab ifirmi
tate / siue febriū / siue pesti: aut hu
iusmodi cui imiet piculū recidiui
si accedat ad aliū ifirmū. Ita i p
posito dicēdū ē de nouiter quersio
ad penitentis. Et hoc est qd scri
bit apoc. xvij. Audiu inqt. Zo
hānes vocē de celo dicēte. Exite
de babilō: ppl̄s me⁹. i. de medio
⁊ cōgregatiōe maloz: ⁊ ne sitis p
ticipes delictoz ei⁹. Alij aut̄ sunt
iusti s̄ pfecti ⁊ qd de maloz quers
tatiōe scādalizari de facili nō pnt
⁊ tales audacē cū dei tñ tiore pos
sūt cū malis quersari. vt eos dño
lucrifaciāt suo factō exēplo: et sa
lubri documēto. Quia dī Grego.
l. j. moral. c. j. exponēs illud. Job
j. Air erat i terra hus. Nō valde
laudabile ē bonū esse cum bonis:
s̄ bonū esse cū malis. Sicut enim
gravioris culpe ē inter bonos bo
nū nō esse: ita immē si est p̄conij
bonū etiā iter malos extinisse. hec
ille. Sic em̄ egit ille sanct⁹ pater
narat⁹ discipulus beati Johānis
elemosynarū De quo refert dñs
anthon. i. leda pre cronice sue titu.
xij. c. vij. s. xij. q. clara luce ⁊ pa
lā itrabat p̄stibula: vt misas ani
mas xpo lucrifaceret. Nā multi
circulis tñ p̄ciū dabat q̄tū acce

pure erāt a suis leonib⁹ p vnam
noctē vt cū eis nō dormirent illa
noctē Jpe aut̄ pnoctabat i orōne
feruēter orās p earū cōuersiōe et
emēdatiōe atq. p hūc modū mul
tas retraxit a pctō. hec ibi. Pr̄g
q. pfecti possūt cōuersari cū malis
p eoz salute: s̄ ius iperfectis rad
huc ifirmis hoc nō expediat.

¶ Secdo difficultas cōuersationis
bonorū euz malis probetur hysto
rice. De hoc em̄ multe hystorie
extāt i sacra scriptura. Ecce enim
adaēua peccāte adhuc bon⁹ erat
q. malitia ⁊ p̄uaticatio ortum ha
buit a muliere ⁊ tñ cōicando cum
ea statim ad peccatum allec⁹ est.
Señ. iij. Itēz dyna filia Jacobini
caute cōuersata cum mulieribus
alienigenis: opp̄sa est ⁊ corrupta
a syche. Señ. xxviii. Itē thamar
q̄uis xgo castissima ex conuersa
tate tñ cū fratre suo Amon: vi op
p̄sa est. ij. reg. xij. Itē petrus in
trās atris pontificis ⁊ calefaciēs
se cū malis ministris turpit nega
uit chustū. Mat. xxvj. Itē d silij
israel legi psal. cv. Comixti sunt
inf gentes ⁊ didicerūt opera eoz
rū ⁊ fūierūt sculptilibus eoz. i.
idolis ⁊ mra alia mala inde secū
ta sūt sicut ibi subditur. Item ex
quo iudei inierūt fedus cū roma
nis gētilibus semper male succel
sit eis. vt patz in libris machabeo
rū. Audiamus ergo dñm nos ad
momentē. Nhe. xvj. et dicētē Re
cedite a tabernaculis ipioz ne i
uoluamini in peccat⁹ eoz. Sic
etiā admonebat thobias filij suū
thobias iuniorē vt pater thobie. j.
Sic ⁊ patres atq. matres debent
monere filios suos ⁊ filias vt itē
tabernas: p̄stibula: ludos choze
as. ⁊ omnē occasionem mali. et si

Sermo trigelimus primus.

gnāter puelle qz fragiliores sunt
dnt vitare spectacula z omnē leui-
tate exēplū sumētes in illa casti-
ssima Sara q dicebat. Nūq̄ cum
ludētib⁹ miscui me neq̄ cū his q̄ i
leuitate ābulāt p̄cipē me p̄bui.
Thobie. iij. Similit clerici z reli-
giosū dnt vitare familiaritatē z cō-
uersationē mulierū z hoc pp̄ picu-
lū. exēplū sumētes a patre Augu-
stino q̄ sorore suā q̄uis deo suūtes
secū in habitare noluit. Sicut pz
dist. xxxij. si legit. Itē extra d̄ co-
habitationē cleri. z mu. c. j. phibet
ne mōachi z monache in vno mo-
nasterio p̄mittantur cohabitare.
Et idē phibetur. xvij. q. ij. diffi-
nim⁹. Lex etiā imperialis phibi-
bet viros z mulieres in eodē car-
cere recludi. vt patz. C. de custo-
dia reor. l. qm̄ vno Et hec oia p̄
hībēt p̄ periculū. qz vt habet
Ecclesi. xxx. Cōmorari leoniz dia-
com placebit q̄ habitare cum mu-
liere nequā. q. d. q̄ p̄mū est min⁹
periculōsum q̄ secundum p̄ q̄to-
sita est plusq̄ corpus. Et p̄pterea
iura puidere volentes honestati
clericorū sternerūt vt clericus ex-
cōicēf qui post ternā ammonitio-
nē nō dimittit talē cohabitationē
vel familiaritatē seu cōfabulatio-
nē cū mulieribus z signāter extra
neis. vt patz extra de coha. cleri. z
mu. c. si q̄ q̄. Sed hodie tales in-
solētes clerici neq̄ emēdant neq̄
coirigunt. Jura em̄ dicūt q̄ debe-
ret ita fieri: s̄ argumētū p̄ debet
soluitur p̄ nō facit. Frustra enim
statuitur leges nisi sint q̄ eas ob-
seruet. z alio obseruare faciant. vt
notaf. C. de legibus z cōstitutōi-
bus. l. leges sacratissime. S̄z quō
audebūt plani subditos pro deli-
cto punire in quo sūt p̄uēij. Naz

hodie p̄t de multis diei illud.
Dasi. x. iij. q. a seniorib⁹ iudicib⁹
z ab his qui videbantur populuz
regere egressa est iniquitas. Sed
de hoc hactenus.
¶ Terno p̄dicta difficultas cōuer-
sationis bonorū cūz malis absq̄ s̄t
cōragiōe p̄bat similitudinarie si-
ne p̄ similitudinē. Et p̄rio p̄ simili-
tudine de oue sana q̄ si diu cōuer-
sata fuerit iter scabiosas tādē infir-
mā. Et qd̄ p̄ est ad infirmitudē mul-
le sanas sufficit vnica ouis morbi-
da. Juxta illōs metricū verbus.
Una sola pec⁹ inficit oē pec⁹. Item
p̄ similitudinē de ferro qd̄ nō p̄t
diu in aq̄ cōseruari absq̄ rubigie.
Itē de pomo corrupto. itē de den-
te infecto: itē de hōie leproso vt pe-
silere. Cōuersatio q̄ z familiari-
tas talū sumope est vitāda tanq̄
piculosa qz nō est ouis secura iux-
ta lupū: nec stupa iuxta ignē: nec
caseus iuxta cati: nec hō iuxta
lecarōrē. Itē criso. sup̄ Martij. ho-
mil. xxxij. dat similitudinē de ar-
bore iuxta viā posita q̄ vix p̄t fru-
ctificare eo q̄ transeñtes iter duz
decepūt flores ei⁹. Itē si q̄ fru-
ctus affert: nichilomin⁹ a trāseñ-
tibus capiūtur z in terrā deficiunt
tanq̄ mature scit. Si enī s̄ cū
malis in publicis p̄cedētes: cito
p̄dūt flores bonarū cogitationūz
z volitionū. Itēz fructus bonorū
operū a suis platis ammonentur
neq̄ etiā ante q̄ mature scāt. i. an-
te q̄ totalit̄ perficiātur z consum-
mātur. Naz a de o sūt hoies debi-
les ad bonū z faciles ad malū q̄
potius vn⁹ malū homo allieceret
mille iustos ad peccatūz q̄ mille
boni vnū malū ad penitentiam et
morū emēdationē. Quia scūs et
cogitatio humani cordis p̄na sūt

De rosa sancte cōtemplatiōis.

ad mali ab adolescentia sua.

¶ Secūda foliū rose sancte cōuer-
satiōis dicitur vtilitas. Est em̄ valde
salubre homini iusto et pfecto pos-
se cōuersari honeste inter malos.

¶ Nam ex tali sc̄ta cōuersatione se-

quitur triplex vtilitas: videlicet.

¶ Edificatio proximī.

¶ Cōmunitio sui.

¶ Prima igit vtilitas proueniēs
ex cōuersatiōe bonoz cū alijs est
edificatio pximi. Nā iusti debēt
cōcāre et cōhabitare cū pctōribus
vt ipsos cōuertāt ad deū suo san-
cto exemplo et salubri documēto
vt p̄us dicebatur. Ad quos facit
illud decretū qd̄ ponitur. xxiiij. q.
i. didicim⁹ circa mediū. Itē eadē
causa. q. ij. sane. Nā sicut ignis

frīg⁹ expellit et lux tenebras et car-
bo ignit⁹ appositus mortuo ipm̄
inflāmat et reaccendit. Ita puer-
satio bonoz a malis frīgus pecca-
ti expellit parit et tenebras igno-
rātie: atq; eos iter amorē de re
accēdit. Sic em̄ agit saluator no-
ster ch̄ist⁹ cū publicanis et pecca-
torib⁹ manducās et bibēs sicut ex-
p̄esse fecisse legitur i domo symo-
nis leprosi. Luc. vii. Itē in domo
cuiusdā p̄ncipis phariseoz apud
quē declinavit sabbato māduca-
re panē. vt legit̄ Luc. xiiij. Nam

vt dicit seneca epistola. vi. Nulla
res magis animos honestare idu-
st et i prauū inclinabilem renouat
ad rectū quam si bonoz viroz con-
uersatio. Ecce prima vtilitas.

¶ Secūda vtilitas proueniens ex
bonoz frequēratione est cōsuta-
tio inimici. Hoc em̄ expresse dicit
Irido. li. ij. soliloquoz. Vbi cūq;
em̄ boni sunt tibi est deus. Et vbi
cūq; est deus tibi recedit dyab-

lus: q; nō est cōuentio xp̄i ad be-
lial neq; lucis ad tenebras. i. gr̄e
ad peccatū. vt habet. ij. Cor. vi.
Quēadmodū q; ex mala querela-
tiōe cū malis fugat de⁹: et accedit
dyabol⁹ ita vt p̄ oppositū ex bona
frequēratione bonoz. fugat dyab-
ol⁹ et accedit ch̄ist⁹ eo teste et di-
cēte. Mat. xvij. Vbi duo vel tres
cōgregati fuerit in noīe meo.

¶ Tertia vtilitas proueniēs ex fre-
quēratione bonoz et cōuersatiōe
ne eoz est cōmunitio sui. Valde
em̄ p̄medandus est qui sc̄it inter
morbidos cōuersari et morbis eo-
rū nō infici. Ipsi em̄ bōi sunt iter
malos sicut rosa iter spinas sicut
granū inter paleas: sicut minera
auri iter terrā sulphurēā. Nūqd̄
laudāndus est loth in sodomis im-
pollut⁹ habitās. Itē nūqd̄ cōmē-
dand⁹ est Thobias inter idolas
tras assirios deū colens. Itē nū-
quid laudib⁹ efferēda est Iudith
in medio exercit⁹ holoseris: et in
lecto ei⁹ intacta habitans. Item
nūquid extollēda venit sc̄tissima
illa xp̄i sp̄sa agnes q̄ lupanar in-
gredi p̄p̄ulsa mūdior idē egressa
q̄ fuisse et igressa. Et sic de mul-
tis alijs sanctis et q̄ vtriusq; sex⁹
possent exēpla addici. In figura
aut̄ hui⁹ siue hoz legit̄ dan. xiiij.
q; daniel stetit i lacu leonū diebus
septē intact⁹ tñ et incōtaminatus
ab eis. Quis queso Daniel i lacu
leonū tractus nisi bonis iter ma-
los cōuersans et a culpa illelus vt
in laudē eius p̄t dici illud Ecli.
xxxj. Potuit trāsgredi et nō trāns-
gressus: et facere mala et non fecit:
id̄ stabilita sunt bona illi⁹ in domū
no. i. cōseruata ad remuneratio-
nē eternā. vt exponit glo. interli.

¶ Tertiu foliū rose sancte conuers

Sermo trigelimusprimus.

faciōis dicitur varietas. Pro quo est notandū q̄ circa cōuersationē se hñt homines i triplici differētia. Quidā em̄ hñt cōuersationē exteriorez honestā exemplarez ⁊ multuz religiosā seu cōpositā: ⁊ int̄ cōscientiā mūdā. Et tales sūt h̄ruoz s̄ ⁊ laude digni: eo q̄ rez p̄formāt nomini. Nā pp̄ honestaz cōuersationē exteriorez reputant̄ ab alijs h̄ruoz: vbi ḡ ita est in re: sicut per voces alioz significat̄: tūc rez dicunt̄ cōformare nomini. Et cōuersatio talis est iusta/ sancta/ h̄a et bona. Sicut dicim̄ aliquē libruz vez ⁊ bonū: quādo te x̄tus ⁊ glosa cōcordant. Secūdi sunt q̄ habent cōuersationē exteriorez apparentē bonā: s̄ int̄ cōscientiā malā quales sūt hypocrite. De quibus ait saluator. Mat. vii. q̄ exteriuz habent vestimēta ouū. i. affabilem simonez: vult̄ p̄positionē. r̄i. mōderatuz s̄ intrinsecus sunt lupi rapaces. i. graues pctōies in conscientia. Et tales sūt similes pōmo putrido intus: cui⁹ tñ cortex seu pellis apparet pulchra exteriuz. Tertii sunt qui per opposituz exteri⁹ hñt conuersationem satis leuemetuz in gestu q̄ in habitu/ tactu/ h̄bo/ aspectu/ risu ac familiaritate suspecta. Et p̄ sua defensione dicunt q̄ non intendunt malum ⁊ q̄ hñt cōscientiam bonam ⁊ mūdā. S̄ talibus difficile est credere: maxime cū dicit philosophus. j. pyhar. q̄ voces sūt note earum q̄ sunt in anima passionuz. Itē sicut videntes fructū in arbore iudicam̄ de arbore ḡlis sit. Ita etiam p̄cedentia signa faciūt magnū argumentū ⁊ apparentiā q̄ tales sic inordinari exteriuz sint etiam in mūdā interi⁹ per culpam

Et hoc est q̄ ait saluator. Math. vii. A fructibus eoz cognoscetis eos. Sicut ḡ sum⁹ extens p̄caminā: facit argumētū q̄ it⁹ sit ignis ita in p̄posito. Itē augustin⁹ in regula ad fratres demēt̄ eos irādicens. Nec dicat̄ vos h̄re animos pudicos si habeatis oculos ipudicos q̄ ipudic⁹ oculus ipudici cordis est nūci⁹. Q̄ si dicant dubia in meliōre p̄tez debere interpretari vt habet extra de regulis iuris. Cui dicto alludit decretū dist. xxxiij. habuisse. vbi d̄ q̄ in rebus dubijs absolute nō debet ferri sententia. Talib⁹ responderetur q̄ dubia q̄diu manent dubia i inuiozez patrem interpretari debēt. S̄ vbi apparent plura signa mali q̄ boni tūc res nō manet amplius dubia sed opinata. Habere autem opinionē de aliquo q̄ sit malus maxime quando apparēt tuz dicta ⁊ signa mali: nullo iure prohibetur. S̄ tantum ne ex talib⁹ signis p̄babilibus concludam⁹ firmit̄ apud nos de aliquo q̄ sit malus. Tale em̄ iudiciuz prohibet dñs Jo. vii. dicens Nolite iudicare sm̄ facient: s̄ sm̄. re. in. iu. Q̄ vt habet. xi. q. iij. ḡue. q. graue satis est vt in re dubia certa detur sentētia. Studeam⁹ ḡ charissimi esse de genere eoz q̄ vtrūq̄ hñt: scz. intus cōscientiā mūdā ⁊ exteriuz conuersationem sanctā ⁊ exemplarez sm̄ q̄ nos admōet Petrus in sua prima canonica. c. ij. Cōuersationē inquit vestraz iter gentes habentes bonā. Sic em̄ agentes coronabim⁹ nos metipos in p̄cti rosa sancte conuersationis: ⁊ tandem coronabimur a domio rosa glorie ⁊ inmensi honoris. Quā nobis cōcedat ⁊c.

De rosa sc̄tē cōtēplatiōis.

Sermo. xxxij. de rosa sancte cōtemplationis.

Orouemus nos rosis Sapient. ij.

Trigesima rosa, corone mysticalis de rosa cōtemplationis.

Hec autē rosa p̄grue sequit post rosas sancte p̄uersatiōis: q̄ hoc est sc̄a ete p̄uersari: h̄re vitā imaculatā dispōit mentez ad diuinor̄ et celestiu cōtemplatiōez d̄nimo q̄dā cōuersatiō est q̄ videt coicidē cū ip̄a p̄templatiōe. dicente ap̄lo. phil. ij. N̄ra cōuersatiō i celis est. hac autē rosa p̄templatiōis celestialis insignita et coronata fuit s̄go Maria de q̄ ad litterā p̄t̄ intelligi illō xp̄i verbū q̄ de altera maria dictū est. Maria optimā partez elegit q̄ non auferetur ab ea Luc. x. Quinimo s̄bū p̄dictū de vi terminor̄ tātū conuenit virgini marie: Cōstat em̄ q̄ non conuenit deo eo q̄ de⁹ p̄tez nō habet sed est quod dā totum perfectum Similit̄ non cōuenit alicui sac̄to nec alicui angelo. Cū em̄ optimuz dicatur: cui nō potest fieri additio tā in bonis gr̄e s̄ glorie restat q̄ nulli sancto nulli angelo potest verbum p̄dictū cōpetere. Et q̄ concluditur q̄ t̄m̄ intelligitur de beata virgine q̄ optimā partez habet q̄ ad eius gr̄am et gloriā addi non potest. Et hoc de potentia dei ordiata et iō ip̄a est media iter creatorē q̄ totū tenet: omnez creaturā q̄ p̄tez meliores possidet tā i bōis gr̄e s̄ glie. vt dictū est. Ul̄ ista optia p̄ quā elegit maria: vitam cōtemplatiuam designat. Nā et si vita actiua bene deducta bona sit non

t̄m̄ optia est. sicut p̄templatiua. et iō p̄ aliquali ordie et forma oblatuanda norāda sunt tria de cōtemplatione ipsius virginis dignū me que sunt.

Mixtio.

Comparatio.

Perfectio.

Quātū ad p̄mū est sciendū q̄ ipsa maria in p̄senti exercuit opera v̄triusq̄ vite. i. actiue et cōtemplatiue. Ita q̄ merito possum⁹ ea de dicē s̄bū p̄dictū. Maria optiaz p̄tez elegit. vita ei actiua bōa p̄est s̄ melior cōtemplatiua optia autē illa vita q̄ v̄trāq̄ cōplect̄. Et istā tertiā vitā seu p̄tē elegit maria sibi. Et iō congrue signata fuit per marthā q̄ vacabat actiō: et per mariā sorore suā: q̄ vacabat p̄templatiō. Qualiter autē v̄triq̄ vite vacauerit. ppulchre ostēdit hierony. in epistola ad cromaciū et heliodorū dicēs q̄ ip̄a s̄go sc̄tissima a mane vsq̄ ad tertiā orōni vacabat: a tertia vsq̄ ad nonaz: circa aliqua opa honesta decita erat. Post nonā hō angelo sibi deferēte breuem refectionē sumebat. Reliquū hō tēp⁹ q̄ restabat: circū. iiii. expēdebat q̄ aut legebat: aut orabat: aut loca sc̄tā visitabat. i. passio: et cetera loca i s̄bū b̄ndict⁹ et fil⁹ fuerat aliq̄ miracula opar⁹. De uor⁹ aut Ber. sup̄ illō apoc. xij. hēbat i capite coronā stellaz. xij. Di cit q̄ ip̄a maria trichis i tēplo p̄ntata et p̄ tuberno s̄ginū postea. et s̄guis nōdū plene s̄ba formare possēt. Itā istā ḡtessu maruro teedebat Ita vt nō istā tula putari s̄ gran deua. ceteruz horas sic discernebat q̄ a mane vsq̄ ad t̄naz orōni vacabat: a t̄tia vsq̄ ad nonā terebat: vt nebat ad cultū tēpli. Non

Sermo trigelimumsecundus.

aut ofoni istabar: dōcē āgel^o ve-
niebar de cui^o manu cibū sūebat
cibū hō quē cū alijs hōgib^o sūebat
pecille. Ecce quō pte tps expē
debat i opib^o actiue vite hōgo ma-
ria z pte i opib^o pteplatiue. z hoc
est multas moniales q̄ pro ma-
gna s̄anta hēret si cogent ad
opa vite actiue vt pote ad labo-
rādū manū^o ad p̄uēdū sorozū^o
egrotātib^o ad p̄parādū cibū/ po-
tū/ z veltimētū: reliqs sorozū^o. di-
cētēs q̄ nō sūt igresse religionē:
ad hec ylia opa exercēda: s̄ ad
vacādū ofoni z pteplatiōi. s̄ vti-
nā hoc fm bñ z diligēt exēqrēt z
nō q̄rerēt sibi exculatiōes i pctis
S̄ ad ppositū redēstēs dicim^o
q̄ pteplatio hōgis marie s̄ḡra est
p cōtēplatiōē marie magdale-
ne: de q̄ b̄ Lu. x. q̄ sedēs sec^o pe-
des dñi audiebat hōbū illi^o. Et de
maria b̄ luc. ij. q̄ p̄seruabat oia
hōba hec p̄fēcēs i corde suo. actio
vero ei^o figurata fuit p actionē
marthe: de q̄ d̄ vbi. s̄. q̄ martha
s̄atagebat circa frequēs ministe-
riū. Ita et maria ministravit bñ-
dicto filio suo. Ita vt merito dicē
possit illd̄ eccl̄. xxiiij. In hitatio-
ne sc̄a corā ip. mi. An̄ aug. i s̄. de
assūpnōe eiusdē hōgis Mariā in-
dē s̄qdē z opis exhibitōe z fidei
fuitē mīstrā xpi fuisse: intelligit
oia q̄ sine lapit. Ope certe mīstra-
bat: q̄ hūc i vfo gessit: p̄tūz p̄fu-
sū aluit z fouis: i p̄p̄io recliauit i
egyptū fugiēs absēdit: z oēs ei^o
hōstia p̄cūta ē pio m̄ris affectu
Ita vt vltz ad crucē sibi comita-
tū p̄buerit z ab ei^o p̄sectatū nō re-
cesserit. fuit et xpi bona mīstra
q̄ circa eū bōa opa mie exercuit
Nā cū dei fil^o eēt nud^o eū sua car-
ne coopuit z iduit. Cū esuriret et

sitiret / lacte de celo misso est ciba-
uit z potauit. Cū esset hospes eū
nouē mētib^o i suo vfo hōgineo col-
legit z hospitata fuit. Cū essz p̄-
fantiā is̄rīm^o nō solū p̄z vīstauit
ver s̄c̄ia oia hūanitat^o obseq̄a ei
dē exhibuit. Cū essz i carcere cru-
cis dure ligat^o z clauat^o: ab ipso
nō recessit. qd̄ plura z. Postremo
certe ei^o septure iteresse voluit.
Ecce quō ipsa circa filiū suū opa
mie plene p̄soluit. z p̄ hōis ip̄a ma-
ria vtrāq̄ vitā rā cōtēplatiuā p̄
actiua z plenissē atq̄ p̄fectissimē
h̄uit. C̄ Quāsi ad sc̄ōz ē norādū
q̄ altissima cōtēplatio virgīs
marie multis rebus alijs compa-
ratur et signanter tribus.

C̄ p̄tio igit marie cōtēplatio cō-
parat cedro. Ipsa dicente z testi-
moniū ferēte. eccl̄. xxiiij. Quasi
inqt̄ cedrus exaltata ium i liba-
no. De q̄ etiā cedro canit eccl̄a i
psa. Cedr^o alta libani. Propter
aut̄ q̄tuor p̄p̄tates q̄ sunt in ce-
dro: ip̄a maria cōparat ei. Est ei
cedr^o arbor alta / p̄tribilis / odo-
rifera / sempvirens. Sic z hōgo ma-
ria fuit alta p̄ celestū cōtēplatio-
nē circa q̄ mēte s̄labat corpe ad
huc terris degēte. An̄ merito di-
cere poterat illd̄ eccl̄. xxiiij. Ego
i altissimū h̄iro. s̄. p̄ desideriu z
amōrē p̄ cōtēplatiōē z mētē ele-
uationē. Sc̄do fuit p̄tribilis p̄
omōdā cōruptionē. s̄. corpis et
aie. Nā corpe eius nō fuit corru-
ptū p̄ icimeratiōē dicēte psal. nō
dabis sc̄m̄ tui vidē cōruptionē
Itē aia ei^o non fuit corrupta per
culpā: q̄ nullā habuit. Can. iiij.
Tota pulchra. zc. Tertio fuit o-
diferā p̄ oīz s̄tutū z carismatū
repletionē. can. iiij. Odo z vngue
toz tuoz super omnia aromata

De rosa sancte cōtemplatiōis.

Quarto fuit semp virēs p grām
et charitatē qz fuit plantata sup
aquas oīz granarū. Juxta id qđ
pphetatū fuerat de ea. **Hic. xiiij.**
Erit qđ lignū qđ trāspārat iux-
ta aquas: qđ ad hōiē mittit ra-
dices suas / et erit foliū ei viride.
Patet ergo quōd hgo maria ppf
in signē cōtemplationē cōparat
cedro q̄ est arbor ceteris altior.
C Secdo marie cōtemplatio ppa-
rat mōtū iuxta illd **Eccl. ij.** Erit i
nouissimis dieb⁹ preparatus mōs
dom⁹ dñi in p̄tice montū / eleua-
bit sup colles et fluent ad eū oēs
gētes. Nouissimi dies sūnt tps
grē. In istis aut dieb⁹: a deo ppa-
ratus est mōs dom⁹ dñi i vertice
mōtū. i. hgo maria q̄ est mōs in
q̄ dñs p̄stituit sibi domū ad inha-
bitandū corpalit. **Bñ** autē q̄ ille
mōs pparat⁹ in p̄tice montū: qz
hgo maria i dono p̄tationis
p̄cellēbat sp̄dū hic viuebat: oēs
aliā creaturā hūanāz etiā p̄fari-
chas et p̄phetas. A fortiori p̄cel-
lēbat mōs p̄templatiuos q̄ p col-
les designant. Ad hūc q̄ mōtē tā
altū / tā sublimē / tā firmū / tā sta-
bilē / debent fluere / currē omnes
gētes / tanq̄ ad p̄sidiū / et refugiū
rutū. Dicam⁹ ergo ei. Sub rutū
p̄sidiū / fugim⁹ / sc̄tā dei genitrix.
C Tertio marie p̄templatio ppa-
rat celo empireo p̄pter illi⁹ subli-
mitatē. Nā sicut dictū celū p̄cel-
lit ceteros celos in sublimitate.
Ita et marie altas creaturas i cō-
templatiōe. Nō solū aut pparat
dicto celo: verū etiā supra ipm et
aliqđ mai⁹ ipso quodā mō fuit s̄z
illud **eccl. xiiij.** Sicut celi circuit
ui sola. **W** autē marie cū cūisse gi-
rū celi / nūc cōtēplādo misterium
sc̄tissime trinitatis nūc p̄tēplādo

hierarchias et ordines angeloz
nūc p̄tēplādo q̄ magna multitu-
do dulcedinis dei quā abicōditū
mentib⁹ se / qz ocul⁹ nō vidit. **cc.**
Sic et nos exēplo huius sc̄tissime
hgis debem⁹ oī diez oī nocte cir-
cūre girū celi mō p̄dicto vel me-
lioni. Itē penetrare p̄fundū aby-
ssi / p̄ cōsiderationē penaz inferni
Itē debem⁹ i fluctib⁹ maris abun-
dare / vt ibi subdit: v3 amare sicut
do pctā p̄missa et hoc facere debe-
mus abulādo. **I.** de dono i mel⁹.
C Quārto ad frū est breuit notā
dñi qz p̄tatio glōse hgis nō fa-
it oimode p̄fecta i hac via p̄pter
multa distrahētia et retardātia.
Qui ei hēbat qñqz dormire / bibere
comedere / cū alijs puerari / reb⁹ ex-
teriorib⁹ / vtrūqz itedere et h̄mōi.
Hec autē et silia retardāt hōiem a
p̄tationē sua. **Ill⁹** tñ p̄tatio
fuit multo p̄fectior p̄tationē eu-
iuscūqz alteri⁹ puri hōis q̄tūcūqz
magni / tū qz sublimior / nā celos
penetrabat / tū qz diuturnior. nō
ei eā ipe dunt hōst⁹ antiqu⁹ a sua
p̄tationē p̄missionē illatio-
nū / tēptationū / et fantasiaz / sicut
de nobis p̄tigit / tū qz feruentior
pie ei credi p̄t qz adeo feruenter
qñqz p̄tēplabat dīa vt raperet eē
se. si ei hoc p̄cessū ē moysi. **Et**
ezechieli. **Paulo** et silib⁹ a fortio-
ri h̄gini marie. Nunc hō p̄tēpla-
tio ei⁹ oib⁹ mōis p̄fecta est iuxta
illd **Luc. x.** Maria optinā p̄tē
ele-
git q̄ nō auferet ab ea. **Sup** q̄ b̄
gl. or. qz vita p̄templatiua h̄c i
pit⁹ / in futuro p̄ficiet. Nā ignis
amoris diuini / q̄ hic ardere i cho-
ar / cūz ipm quez amat viderit in
amore apl⁹ / ignescit. **Hec** ibi. **De**
p̄tationē itaqz hui⁹ hgis figurā
hēm⁹. **Sc̄t. xxix.** i **Rachel** deco-

Sermo trigessimus secundus.

ra facie et venusto aspectu. Rachel autē q̄ inter frat̄ ouis significat h̄ginē marīā q̄ merito p̄para-
tur om̄i pp̄ simplicitatē innocētīā
et hūilitatē. hec autē Rachel h̄uit
faciē cōscie decorā p̄ vite mundi-
ciā: aspectū venustū: p̄ eternorū
amotē: et p̄tēplationē. Et iō valde
eā dilexit Jacob. i. dei fili⁹ q̄ sup̄-
plāratuē dyabolū i cruce. Ita vt
de ea et i ea carnē assūere volue-
rit. Audist⁹ igit̄ charissimū q̄ q̄lis
et q̄tra fuerit diue marie p̄templa-
tio. Vos igit̄ et vniūquēq̄ v̄m̄ in
particulari exortatū facio p̄ v̄sce-
ra mie dei n̄ri vt ob reuerētīā tā
igit̄ eiūsdē h̄gis cōtemplatiōis
illī iudeat offerre semel āgelicā
salutationē: ad p̄ficiendū sibi ser-
tū siue coronā de rosis sp̄sialib⁹
q̄ten⁹ ip̄a vices rep̄dēdo nob⁹ p̄
curet coronā de rosis celestīalib⁹
et q̄ crescit i orto d̄nico v̄z in celo.
Postq̄ sup̄ oñsuz est quō sc̄z
h̄go maria corāta fuit i p̄n̄ri ro-
sa sc̄tē p̄tēplatiōis: quā q̄dē coro-
nā nō amittit p̄ mortēz q̄n̄ potius
sucta est: atq̄ in meli⁹ zmutata.
hic p̄r ofidere restat quā pacto
z nos fragiles hoīes poterimus
cū dei adiutorio alias n̄ras i p̄n̄ri
dicta rosa coronare. Pro q̄ est no-
tādūz q̄ i hac rosa sc̄tē p̄tēplatio-
nis iuenerunt tria folia que sunt
p̄figuratio.
Commendatio.
Remissio.

¶ P̄mū igit̄ foliū rose p̄templa-
tiōis d̄i: p̄figuratio. p̄figurata
nepe fuit multiplic̄ ip̄a p̄tēplatio
cū sorore sua que dicit̄ et appella-
tur sancta actio.

¶ P̄mō he due sorores seu vite
fuerē p̄figuratae gen. xxi. i. dua-
b⁹ filialib⁹ labā quaz vna vocatur

Lya. altera Rachel. quā q̄dē fi-
gurā p̄tractās gre g. i. upeze. ho.
xiiij. d̄i sic. has duas vitas. i. acti-
uā et p̄tēplatiuā due Jacob filie si-
gurauerūt. Lya v̄z Rachel. Lya
em̄ q̄ iter p̄rat laboriosa vitā si ḡt
actiuā laborib⁹ et erūnis plenāz.
Rachel h̄o q̄ ouis/vel v̄lum p̄n̄-
cipiū interpretat vitā significat cō-
tēplatiuā q̄ tota simplex est et ad
solū videndū p̄ncipiū anhelat.
p̄ncipiū in h̄ ip̄m q̄ aut Jo. viij.
Ego p̄ncipiū qui loq̄r vobis. Sz
q̄rit ip̄e gre g. vbi. ā. q̄d est q̄ Ja-
cob Rachel pu⁹ z cupierat: sed in
nocte accepit Lya. Et r̄ndet q̄ p̄
hoc significat q̄ oēs q̄ ad deū cō-
uertit̄ cōtemplatiuā vitā deside-
rat/et q̄rēt eterne p̄cie appetit: sz
t̄n̄ p̄r necesse est vt in nocte vite
p̄ntis pu⁹ opes bona q̄ potest *recludat*
s̄det in labore. hec ille. Itud ḡ
notare debent multi m̄sdani ho-
mines q̄ volunt post hoc exiliū
dies videre bonos in terra viuenti-
tūz: et t̄n̄ nolunt in p̄n̄ri operari:
neq̄ dare op̄a opib⁹ vite actiue.
Nolūt ei dare eleōsinā paup̄i: ne-
q̄ ieiunare: neq̄ i firmos visitare
et h̄m̄di. lōge ḡ sunt ab it̄cto suo.
¶ Sc̄do p̄dicte due sorores fuerē
p̄figuratae in Magdalena et mar-
tha de quibus legitur Luc. x. q̄
sc̄z vna ministrabat mēse: ecce acti-
ua: altera a s̄tē sedebat sec⁹ pedes
d̄ni: audiens h̄b̄s illi⁹: ecce p̄tem-
platiua. Unde Greg. sup̄ Ezech.
homil. iij. et ampli⁹ homi. xiiij.
De istis duabus sororib⁹ loquēs
dicit sic. Due sunt vite in quibus
oipotens deus nos per sac̄ri elo-
quium erudit/actiua videlicet
contemplatiua. Actiua autem vi-
ta est panem esurienti tribuere:
verbo sapiētie nescientē docere:

De rosa sancte exēplatiōis.

errantē corrigere: ad hūilitatē vi
am supbiētē primū reuocare: in
firmorū curā gerē: q̄ singulis q̄
busq̄ expediūt disp̄sare: ⁊ p̄mil
lis nobis q̄lter subsistere valeāt
pudere. Cōtēplatiua s̄o vita ē
charitatē quidā dei ⁊ primi tota
mētē retinere: et ab exteriori ac
tione desistere. Soli desiderio cō
ditōis inherere: vt nil tā agere
libeat: sed calcatis curis omnib⁹
ad vidēdā faciē sui creatoris ani
m⁹ inardescat. Ita vt iā nouerit
carnis corruptibilis pōd⁹ cū me
rore portare: totiq̄ desiderijs
appetere illis hūmidicis ange
loz chorū itere: ad misceri ce
lestibus ciuib⁹: et de eterna in
sp̄ctu dei in corruptione gau
dere. Has autē vtrāsq̄ vitas bñ
due ille sorores signauerūt Mar
tha ⁊z et maria: quarū vna sata
gebat circa fr̄q̄ns miserij: alia
s̄o sedebat ad pedes dñi: ⁊ audie
bat s̄ba melliflua de ore ei⁹: de q̄
dictū est a dño. Maria optimam
partē. ⁊c. Pars enī marthe non
rephendit: sed pars marie p̄ferē
et tanq̄ optima laudat. Quare
aut sit optima: declarat cū subi
ferē: q̄ nō aufereē ab ea. hec ille.
Patent ḡ tria ex dictis Sic. Pri
mū est quid sit vita actiua. ⁊ qd
p̄tēplatiua. Secundū quō fuerē
p̄figurate per marthaz et mariā
Tertium quō vna p̄fertur alteri
videlicet cōtēplatiua actiue.
¶ Tertio iste due sorores fuerūt
p̄figurate i duob⁹ aplis chriſti:
vz Joāne et petro Joānes enī
romis virginis ⁊ purus atq̄ re
cubens in cena sup pecc⁹ dñi. de q̄
etiā dicit dñs Jo. xxi. Sic euꝝ vo
lo manere donec veniā: recte vi
tā cōtēplatiuā designat: que

semp manet. Nā hic scriptū est in
futuro p̄ficiat: vt dicit Siero. vbi
supra. Secus de actiua q̄ signifi
cat p̄ petri piscatore: cui etiā
dñs eccleſiā regendā cōmisi: qñ
dixit ei. pascue oues meas: et pas
ce agnos meos. Jo. xxi. Cui de
iq̄ dixit idē mag⁹ xp̄us. Sequē
me: scz p̄ tolerantia passiois: q̄
similiter p̄inet ad actiuaz. Et p̄
hoc soluit cōmuni q̄stio. Quis
scz fuerit a xp̄o magis dilectus.
Ioannes vz vel petrus. Nam
xp̄s ad vitā actiuā ipse chriſtus
magis dilexit petri. In hoc scz
q̄et eccleſiā suā regendam com
misi vt dictum est. Sed xp̄s ad
cōtēplatiuā magis dilexit io
hannē: cui non solū marrem cō
tēplationis speculū ⁊ exemplar
cōmisi: verū ⁊ ipam lūminā ip̄e
culatiōē deitatis sue tradidit: mū
do insinuandam in suo euāgelio
permaxime ibi. In principio erat
verbum. ⁊c.

¶ Secundū foliū rose sc̄tē cōtē
plationis dicitur commendatio.
Valde enim extollit ⁊ commēda
tur: ipa vita p̄tēplatiua etiā su
pra actiuā tanq̄ nobilior: dignis
or: melior ⁊ p̄fectior: s̄z q̄ multis
rōmb⁹ ostendit ⁊ p̄bat beatus
Thom. ij. ij. q. clxxxij. art. j. post
aristotelem. x. ethi. Et de multis
rōmb⁹ suis paucas adducemus.

¶ Prima igitur ratio ar̄tēditur
ex parte t̄pis. Nam vita cōtē
platiua hic incipit: ⁊ in celo p̄fici
tur: vt dictū est. Actiua autē t̄m
durat p̄ statū isto. Nam vt dicit
Siero. sup Ezech. homin. xliij. m
eterna. patna null⁹ panē elurieri
porriget: vbi null⁹ eluriet. null⁹
tribuet porū sitienti: vbi nemo si
tier: quinimo inebriabuntur ele:

Sermo trigessimus secundus.

eti ab yberrate dom^o dei: r tōrē
te voluptatē potabit eos: vi dicit
psal. Nemo ibi mortuū se peliet:
vbi nemo mouet. Moysi ei vltra
nō erit: neq; corpis: neq; ale: sed
imortalitatis munere vita iocun
da. Nemo etiā ibi infirmus vifira
bit: qz null^o egrotabit. et sic de a
lijs opib^o mie corpalis. et tō dicit
idē gre. qz vita actiua est corpe de
fuit. Nō sic autē de pteplatiua.
¶ Scōs rō attendit ex pre subie
cti. Nā vita pteplatiua puenit
hominū scōm id quod est optimū
in eo: scz scōm intellectuz: r respe
ctu pprioz obiectoz: scz intelligi
bilium. Vita autē actiua conue
nit hominū scōm id quod est infir
mum in eo: scz scōm sensum: r oc
cupat carca exteriora. Vñ rachel
p quā significat vitam contempla
tiua: interpretat vifum principuz
vi dicit est. L. y. aūt p quā signi
ficat vita actiua: lipp^o erat oculis.
¶ Tertia rō attendit ex pre act^o
Nā actus vite contemplatiue est
magis in potestate nostra: et sa
cilius potest hñ: r hñus cōserua
ri: qz actus vite actiue. Non em̄
potest hō ita p̄tinue exerceri. nec
ita facilliter: in opibus mie corpa
libus vel spūalib^o sicut in puori
bus. Non est semp hz viā para
tā ad dādū elemosinā: vel ad vi
sitādum infirmuz: vel ad docen
dum ignorātem: r hñōi sicut hz
viā paratā ad meditandū: oran
dū: legendū: r. q. p̄tinēt ad cō
tēplatiuā vitā. L. x. q. p̄z intentū.
p̄ hoc etiā rōne facit qz hō est
magis sibi sufficiens ad exēndū
i actū vite pteplatiue: qz ad exē
ndū i actū vite actiue: qz pauciori
bus adutorū: ad hñōi actum
habendum indiget: qz ad habēn

dum actum vite actiue: in q̄ eget
adutorio alioz. In cui^o signum
dicit xps marthe Lu. x. Martha
martha sollicita es: r turbas ser
ga plurima. s. circa q̄ p̄fat vita ac
tiua: et qbus idiger. Et tō bis: di
xit. Martha: scz ad ipsius p̄sola
tionē: ne v̄z frāgess^o p̄pter minū
turbationē circa hñōi plurima q̄
respicit vita actiua. Nō sic autē
geminant nomen marie: qz vita
pteplatiua est se q̄strata ab hñōi
p̄turbationib^o nec patit fr̄erari:
sicut vita actiua: imo hz quāda
delectationē sibi ānerā s̄m hñm
Tho. vbi. S. art. v. q. potissime ex
pre obiecti q̄est de^o: sicut qz na
turali delectat vidēdo amicu di
lectū. p̄terea actus vite cōtem
platiue in quādā dēte r trāq̄lita
te animi cōsistit. In cui^o rei signū
maria ad pedes dñi sedebat au
dies iobū ill^o: act^o aūt vite actiue
in quodā motu etiā corpi p̄sistit
sicut patuit in Martha q̄ iatage
bat. i. hincinde discurrebat circa
frēq̄s ministeriū. Unde et cūlz
plato qui obligat ad opa vite ac
tiue exercēda circa subditos tpe
et loco precipit et dicit puer. vi.
Discurte festina: suscita amicum
tūū: ne des somnū oculis tuis. ec
ce motus est labor vite actiue. L. x.
his omnibus patet diffuse qz vita
contemplatiua est magis p̄men
danda qz actiua ex parte actus.
¶ Tertū solū rōle lance p̄tem
plationis dicit remissio. Quāuis
em̄ vt iam p̄batū est: vita cōtem
platiua sit a toto gñe nobilior et
p̄fectior vita actiua: nichilomin^o
licet et aliqñ opus est remittere
seu p̄temittere ad tempus cō
templationē p̄pter actionē. Ist^o
aūt p̄bat tripliciter: videlicet.

De rosa sc̄tē cōtēplatiōis

Auctoritate.

Similitudine.

Exemplo.

Primo igit acc̄te sur̄s canonici seu eccl̄astici. vt pz. vij. q. i. iuge s̄s̄i. vbi liberi papa dure rephendit aliq̄s q̄ voluer̄t deserere labore cure om̄is xp̄net̄ q̄eti cōtēplationis se tradere. Tūc enim ip̄is vt dicit glo. ibid̄ ē. multi epi. p̄p̄ tribulatiōes extrinsecas: itā hereticor̄ q̄ tyrānor̄ appetebāt ita re religione vt q̄eti p̄tēplatiōis vacarēt. Et de sacro multi sic fecer̄t gregē suū inter lupos relinq̄ntes. Q̄cū audisset dicit̄ papa liberi hoc oino phibuit. Ad idē est cas̄. Olim. vij. q. i. c. In scripturis. Ubi narratur s̄ba Sige. i. regisstro dicentis. Quies nobis ex corde appetenda est: it̄ p̄ multor̄ lucro aliq̄i postponāda. Nam si cut toto desiderio debemus occupationē fugere. Ita si desit q̄ predicet̄ occupationis on̄. libenti necesse est h̄iero subire. Et adducitur ibi exēplū de Esaya. Nā vt legit̄ Esa. vi. cū dñs ad p̄dicādū sibi p̄sonā q̄reret dicens. Quē mittā et quis ibit ex vobis: vltro se obtulit esaias dicens. Ecce ego mitte me. Ad idē p̄positū p̄firmādū facit. c. Nisi cū p̄dē ē de renūcia tōe vbi papa inocēt̄. iij. rescribit quidā ep̄o q̄ ep̄atū suū voluit dimittere / et p̄tēplatiōi vacare dicens. Nec pures inq̄t q̄ martha iō malā partē elegerit: q̄ circa plurima satagebat: q̄ maria optimā partē elegerit q̄ nō auferet ab ea q̄: lz illa sit magis secura. Ita it̄ ē magis fructifera. Item lz illa sit magis suauis. hec it̄ magis vtilis: cū in fetu dimittit sobolis lippitudo lz: rachelis pulchritudini sit p̄-

lata: q̄ren̄ p̄tēplatiō ē vales q̄ a: riu: legislarōis exēplo. i. moy si s̄z glo. q̄nūc aledit in mōte vt gloriā dñi. cerneret cum maiori libertate: nūc aut̄ descebat in castra / vt cū vtilitate necessitati p̄p̄i p̄videret: q̄p̄pter facilitas indulget vt ascendat monachus ad p̄sulatū / q̄ p̄sul ad monachas itū descendat. hec ibi. Ex his ergo oibus pz q̄ q̄uis vita actiua q̄ occupat in op̄ib̄ charitat̄ ep̄e ratis: et licita cura rei familiar̄: nō sit ita secura et suauis sicut cōtēplatiua: ē it̄ pl̄ fructifera et vtilior: vt pz de regu. et transiun. ad tus de lya / et non de rachel. nec maria legitur eti in domū suā recepit: lz martha: vt on̄da q̄ itū ad vtilitatē sollicitudo p̄fertur p̄tēplatiōi: et labor quieti.

Sec̄do p̄bat idē similitudine talī. Dicit enī p̄hus q̄ melius est philosophari a toto genere et simpliciter q̄ ditari. it̄ necessitatem patiēti meli⁹ est ditari. i. sibi subueniri: q̄ philosophari. Ita in p̄posito possum⁹ dicere q̄ vita cōtēplatiua simpliciter est p̄ferēda vite actiue p̄pter sui nobilitatem et dignitatē: in h̄olomin⁹ q̄ h̄oq̄z intermit it̄ ad t̄p̄s nō rōne dignitatis: sed rōne vtilitatis. Sicut pz de illis q̄ de religioe et p̄tēplatione trāferunt ad statū p̄tēplatiōis qui hoc mō vocant ad platuram nō vt p̄tēplationē total̄ deserant sed vt a p̄tēplatiōe ad opera vite actiue inter dū descendānt p̄p̄mox salutē et necessitatē p̄uideāt.

Tertio p̄barur idē p̄positū exemplo. Legit̄ enī in vite partū q̄ quidā frater pegrin⁹ venit ad abbatē siluanā i mōte signat⁹: v-

Sermo trigelimumtertius:

ait q̄ fies opabant. Et dixit eis. Quare opamini escā q̄ perit. maria aut̄ optimā partē elegit. Tuz p̄ Siluan⁹ dixit discipulo suo zacharie. Da illi codicē vt legat: mitte illū in cellulā q̄ nihil victualū h̄. Hora aut̄ nona circūspicie barfrater ille viā si forte vocaret eū sene: ad comedēdū. Postq̄ h̄ trāsisset hora nona: nec aliqd̄ illi allatū fuisse: venit ad senē ⁊ dixit ei. Nunqd̄ hodie nō comederūt fies abba: Ad quē siluanus. Sic. Stille. Quare me nō vocastitū dixit ei p̄ siluan⁹. Tu hō spūalis es: nō habes necessario comedere escā nobiscū q̄ homines carnales sum⁹: ⁊ q̄ op⁹ comedere habemus: ⁊ iō opamur. Tu aut̄ bonā partē elegisti. Legis enim oī die ⁊ non vis carnalē escā accipere. hec igit̄ ille audiens: cepit penitere accidere. Indulge mihi p̄. Tūc r̄dit ei siluan⁹. Vides q̄ necessaria est martha marie p̄ p̄ter marthā em̄ et maria laudat̄. Itē narrat̄ ibidē alia historia de abbate Joāne q̄ solit⁹ erat narra re q̄ in principio sue quersitōis voluerat esse sicut angeli: v̄z nihil manib⁹ opando: s̄ soli deo fūendo. Cūq̄ in eremo p̄ ebdomadā sic vixisset: tandē reuersus est ad frat̄e suū p̄e hitantē ad ostium fontē pullās. Ad quē frat̄. Quis es tu: At ille. Ego sū Joānes frater tu⁹. Et r̄dēs alter. Dixit ei. Joānes frater me⁹ angel⁹ factus est: ⁊ vltra inter homines non est. Cūq̄ Joānes p̄nuē pulsaret: tūc quesiuebar: tūc q̄ h̄yems erat: aliter tūc nō aperuit: s̄ p̄misit eū a se: s̄ igit̄ ad mane. Mane igit̄ facto apuit ei dicēs. Si hō es opus habes ite p̄ opari vt pascas. Et

ille p̄niam agēs dixit ei. Ignosce mihi p̄ q̄ peccau. Sicut legit̄ in predicto libro de beato anthonio q̄ cū semel solitarius deambularet p̄ eremū: et dñō pie conquiretur dicēs. Dñe volo saluus fieri: s̄ nō p̄mittit me cogitatōes mee. Quid factō i hac eremo: aut quō salu⁹ ero. hec eo dicēte: statim vidit quendā iuxta se opantē. Deī de ab opibus surgentē et orantē: et iterū surgentē et operantē. Inde rursus ad orationē surgentē. Erat aut̄ angel⁹ dñi missus ad correptionē et cautelā dñā dā anthonio. et dixit ei. Sic fac et salu⁹ eris. Quo audito magnū sumpsit gaudiū atq̄ fiduciam: ⁊ deinceps ita faciens salutē quē q̄ rebat inuenit. P̄z ergo q̄ licet inter dū intermittere p̄tēplationē p̄pter necessitatē: tū p̄pter v̄te necessitatē: tum p̄pter alioz salutē: tum p̄pter v̄tū refocillationē q̄ aliquantulū debilitantur in actis contemplationis p̄ statu p̄senti. Laborem⁹ ergo fratres coronare nos rosa sc̄tē p̄tēplatiōis q̄tū patitur conditio et fragilitas status p̄senti: quatenus a dato re contēplationis mereamur tandem coronari rosa glorie celestis. Quam nobis concedat. ⁊c.

¶ Sermo. xxxij. De dolore christi in flagellatione.

Oronemus nos rosas. Sapientie. ij. Postq̄ dictū est t̄ tertio denario rosā corōe h̄gialis. p̄no q̄q̄ denario ad dim⁹ s̄monē v̄nū de dolore x̄pi in circūcisiōe. Itē ⁊ secūdo denario ad didim⁹ s̄monē aliū de dolore eius dē x̄pi saluatoris n̄ri in otro: ⁊ hoc q. ij.

De dolore xpi in flagellatiōe.

quid fecim^o ob reuerentiā illoꝝ
duoꝝ grossoꝝ signaculoꝝ seu g-
noꝝ que post duos denarios oc-
currūt: q̄ ibi appōi solēt: vt tūc
deuote psallat oꝛo dñica: cū reco-
rdatiōe passiōis illi⁹ q̄ mirabile ad-
uer⁹ semetipm̄ sustinuit p̄dictio-
nē. Cōsequēter sup̄est post tertiu⁹
denariū p̄dictū sub iugē aliu⁹ s̄mo-
nē de dolore eiusdē xpi in flagel-
latiōe: et hoc ob reuerentiā tertij
grosso signaci vt amodo sub illo
signaculo legat dicta oꝛo dñica cū
recordatiōe dicti doloris que p̄ ol-
b⁹ nob⁹ sustinuit ip̄e p̄ssim⁹ xps
Jes⁹ cū flagellaret: p̄spueret: col-
laphs cedere: derideret: et h̄mōi
Ideo in p̄nti s̄mone omisso cōi sti-
lo alioꝝ s̄monū hui⁹ opusculi: si-
cut et i alijs duob⁹ q̄ loquunt de
p̄dictis duob⁹ dolorib⁹ xpi factū ē
circa duo p̄ncipalē s̄labif n̄ra m-
tētiō. Nā p̄mō tractabif de p̄-
dicto dolore christi i flagellatiōe
Secundo quōd debemus paciētā
habere in nostra flagellatiōe.
¶ Quantū ad p̄mū mouent aliq̄
dubia: quoz p̄mū est quasi p̄-
ambulā ad cetera: et ad materias
de passiōe christi q̄b est tale.
¶ Urū deus debuerit facere ho-
minē ipeccabile: vt nō oporteret
euz ad nos descendere: et tot atq̄
tantā sustinere. Ad hoc dubiū re-
spondeo per tres veritates.
¶ Prima igit⁹ veritas est: q̄ de⁹ non
potuit facere hoīem ipeccabilez
p̄ naturā. hec autē ipotētia mag⁹
se tenet ex p̄re rei cui hoc repuḡt
q̄ ex parte dei: sicut dicim⁹ q̄ de⁹
nō pōt facere montē absq̄ valle:
aut p̄teritū nō fuisse: et h̄mōi hui⁹
autē opinionis est beati⁹ Tho. iij.
sc̄i. dist. xxiij. q. i. art. j. in corpore
articuli: vbi dicit q̄ volūtas crea-

ta ex natura potētē ē tā libera q̄
nō pōt determinari ad bonū nisi
p̄ graꝝ solū. Eadē etiā positio nē
p̄lequit iū⁹ defensor capol⁹ dicit⁹
eadē. Nulla em̄ natura creata ē
sibi ipsi lex et regula: s̄z necessario
h̄z regari a sup̄iori lege: et regula:
vz diuina q̄ sola est sibi ipsi lex: me-
trū: et mensura: in defectu bilis: iōs
bligabilis: inuariabilis: et inarra-
bilis. Dicere ḡ hoīem adeo po-
tuisse p̄duci ipeccabile p̄ naturā
est dicere ip̄m nō potuisse obliga-
ri a deo ad aliq̄d faciendū: et ip̄m
quodāmodo equare deo.

¶ Secūda veritas est: q̄ in laudē glo-
riā et honozes hoīs cedit q̄ possit
peccare: et tñ nō peccet. Nam de
vnoq̄q̄ tali pōt dici illū eccl. xxxj
potuit trāsgredi et nō est trāsgres-
sus: et facē mala et nō fecit. Ideo
stabilita sunt bona illi⁹ in dño. i.
merces magna sibi refusa: et dō
in celo: ex hoc. s. q̄ bñ vsus est suo
libo arbitrio. Sicut hystoria ha-
bem⁹ de Dauid. j. Re. xxiij. Qui
potuit percutere et occidere per-
secutorē suū Saul: et noluit. Pro-
pterea dicit⁹ s̄bū Eccl. legit⁹ fre-
quēter i ep̄la de vno p̄fessore. Jē
vt d̄r Ambr. sup̄ luc. li. viij. Nō ē
fūrtis nō posse peccare: s̄z nolle.

¶ Tertia veritas est: q̄ satis expe-
diebat deū facere hoīem: q̄ pecca-
re posset: vt sic recognoscēs ip̄se
ctū suū: cogere⁹ ad deū recurrē et
ei⁹ auxiliū iplorare et dignē eū
petō et ruina p̄seruare. Traxit oēs
merito dicere possim⁹ illū. ij. pa-
ra. xx. Nō est in nobis tanta for-
titudo: vt possim⁹ huic multitudine
ni resistē q̄ truit sup̄ nos: hoc es
ferēdo ad demōēs et eoz t̄ptatio-
nē. S̄z cū ignoremus qd̄ agere
debeam⁹: hoc solū hēim⁹ residū

nd.

Sermo trigessimus sextus.

vt oculos suos dirigam⁹ ad te: sup-
ple de⁹. vñ p⁹ dñi sepe ptingit q⁹
pñmentes de ppa iustitia: leu de
ppis virib⁹ in gñissima labuntur
leclera. pñs q⁹ de⁹ nō potuit fa-
cere hoies ipeccabilez p naturam
Insup vbi hoc potuisset: nō tñ ita
decut fieri: s; mag⁹ oppositū. po-
tuit tñ eñ facere ipeccabile p gra-
tiā & glā: sicut de facto pñs de brā
p glā: de ceteris pñmar⁹ in grā
p statu pñenti. Itē de illis q⁹ sūt in
grā: q⁹ oīno peccare nō pñt. pñs
hec oīa de⁹ rationabilē iecit hoiez
peccabilez: atq; pñmīst eñ pecca-
re: vt ex pctō suo occasiōabilē seq⁹
ret⁹ mat⁹ bonuz q⁹ ipm pctm esset
mālū: & illō est filij dei incarnatio
& eiusdēz passio q⁹ fuit mat⁹ bonū
in rōe meriti q⁹ fuerit malū pctm
ade in rōe demeriti. Nā vt dicit
Aug. in enchiridō .c. x. Neq; de⁹
oīpotens cū iū mīe sit bon⁹: vñlo
modo sineret aliqd mali esse i oī-
bus suis: nisi vsq; adeo esset om-
nipotens & bon⁹: vt bñficeret
de malo. hec ille. Et sic pñs ad p-
mū dubiū. ¶ Scōz publicū ē. Qua-
re Chust⁹ non liberauit nos solo-
nutu sicut vtq; scē poterat: ab-
sq; hoc q⁹ tñ laboraret. p nra salu-
& tādes in oīs supplicij pateret.
Pro rñsione huius dubij notan-
de sunt tres veritates.

¶ Prima igitur veritas est. Si chri-
stus solo nutu & absq; omni satis-
factiōe hominez a pctō liberare
voluisset p iustitiā hō fecisset. hāc
pñtates ponit beatus Tho. iij. p. q.
lvi. art. ij. in sol. ad tñm. ille in
quiuider non potest salua iusti-
tia culpam sine pena dimittere q⁹
h; pñre culpā in aluz pñmissam:
vtpote in aliū hoiez vel in pñm
publicā: siue in supiore pñcipoz

modo sic est q⁹ de⁹ nō h; supiore
quimo ipe est supñs: & omne bo-
nū toti⁹ vniuersi. E tñ si qñs tab-
sq; qñcunq; satisfactiōe i emutat
pctm qd h; rōnem culpe ex eo q⁹
p ipm pñmīst: nulli facit iniuriā.
Sicut neq; hō q⁹ qñs & misericordi-
ter remittit offēnsā in se pñmissam
Et iō Dauid mīam petens dice-
bat. Tibi soli peccati. q. d. potes
mih: sine iniuriā dimittere. ex q⁹
offēnsa est contra te solum.

¶ Scda veritas est hec. Magis
decut gen⁹ hūanuz redimi p viā
satisfactiōis q⁹ qñs & liberaliter
cōdonādo culpā pño parenti of-
fendenti. hec pñtates pñs sic. Nāz
p viā satisfactiōis: obfuata est iu-
stitiarē silt⁹ mīa in ope hūane re-
demptiōis: q⁹ qdem duo obfuata
nō fuissent: si culpa pñi parentis
qñs fuisset pdonata: vt de se pñs.
¶ Qñ qñs fuerit obfuata iustitiā
pñs sic: vbi obfuat rō iustitiē qñ sol-
uit pñi & debiti. modo chustus
p nob; soluit pñi deo pñi: pñm illō
p saluiste. Que nō rapui tunc ex-
soluebā: igit. ¶ Qñ igitur hanc satis-
factiōez p nos soluere nō potera-
mus: ideo chust⁹ ex immensa sua
charitate fecit eā suā. Opuer tñ
q⁹ sibi coopemr pñm soluendo
Et i hoc vci pñmū multi Chustia-
ni: q⁹ postq⁹ fuerit pñssi: & imple-
uerūt satisfactiōez a pñssore lū-
ctā: credunt esse qñnti corā deo.
Silt⁹ q⁹ in ope hūanē redemptio-
nis fuerit obfuata mīa: pñs sic vbi
em obfuat rō mīe qñ is q⁹ deliq⁹
nō pñmīst pñm exigētiā demerit sus-
eo q⁹ prim⁹ su⁹ assumit obligat. o-
nē lupia se. S; sic fuit i. pñssito:
igit. poterat q⁹ dicere chust⁹ deo
pñi illud p saluiste Misericordiaz
et iudicij cantabo tibi domine
q. iij.

De dolore xpi i flagellat:oe.

supple in morte & passione mea.

Tertia Virtas. Consideratio & cōtemplatio in mente charitatis xpi q̄ dāta p nobz pari dignatō ē: cum tñ solo nutu nos redimē potuisset: dñnos ardentē i sāmāre ad ampliorē ip̄si xpi dilectionē. Cū ei q̄e hz amicus detētū in carcere: q̄to maiorē laborē pro eo sustinet: v̄l q̄to maiorē peccatū dat pro eo liberādo: tāto d̄z esse q̄tō captiuo: illud q̄d pro eo agit amice. Sic asit ē in pposito. Nam Paul⁹ d̄t. i. Cor. vi. Empti estis precio re. Ergo debem⁹ ardētī de um diligere carnatū & passū q̄ in carnādū & passurū. Vñ Ambrosio. super Lucā. li. ii. Pl⁹ inq̄r dñe iesu in uirgīs tuis debeo q̄ redēpt⁹ suz q̄ opib⁹ q̄ creat⁹ sū. Nō pdest nisi nisi redimī p̄fuisset. Itē Aug. in li. de bono & ginali. loquens de eiusdē Christi dilectiōe d̄t sic. Totus nobz figat in corde q̄ p nobis tot⁹ fixus est in cruce. Et his p̄z deceptio illoz qui fatue sperant saluari sine p̄p̄io labore. sed refugit quātūlūcūq̄ op⁹ penale pro sua salute tollerare. Tales igitur nō p̄p̄e sperāt sed p̄sumūt si em̄ oportuit Christū pari qui innocētissim⁹ erat: & heres paradisi: q̄ filius: & p̄passionē intrare in gloriā suā sibi optimo iure debitaz: quō modo ergo p̄sumit saluari delicate uiuentes.

Tertius dubius est. Cur Christ⁹ uoluit tā dure: tā diu: & tāz diffuse flagellari maxime cū ei⁹ mors et crucifixio sufficisset ad h̄iani generis redēptionē. Ad hoc q̄situm triplex est responsio siue ratio.

Prima igit ratio ē: ut figuras et p̄phetias implet. Sic ei p̄figuratus fuerat Job. li. v̄bidit q̄ sathā quem stelligit p̄lat⁹: percussit

Job. i. Christ⁹ uicere pessimo. v̄z a plāta pedis. v̄z ad h̄icē capitis. Itē de hoc alta figura legitur v̄z. ij. Machabeoz. iij. vbi d̄r q̄ helyodōr⁹ igressus tēpluz dñi q̄d erat i hierusalē ibi grauissime ce sus est: adeo ut v̄r semiuu⁹ euaserit. Ita & Christ⁹ p̄t̄ p̄sentare tur p̄lato: de mādato cayp̄be ep̄ ministro ei⁹ duct⁹ fuerat i tēplū in q̄ mltā miracula fecerat: & docerina salubre p̄dicauerat: ubi ad colūmā tēpli ligat⁹ grauissime flagellat⁹ extitit. Itē sic fuerat p̄phetatū p̄ psalmistā i p̄sa dñi loquētē & dicētē. Fui flagellat⁹ tota die. i. in p̄torio p̄lari: & castigatio mea i matutinis. hoc referendo ad p̄mā illā flagellationē i tēplo hora noct⁹ factā: q̄q̄ sex decertari matutis ap̄d viros claustrales. Itē Esa. l. Corp⁹ meū dedi p̄cutiētib⁹. Itē eiusdē. liij. Vere iā guores n̄os ip̄e tulit dolores re Sequit⁹ Et nos reputauim⁹ q̄s leprosi. i. p̄ mltitudinē plagarū & percussū a d̄o & h̄uiliatū. **S**ecunda rō ē: ut ruinas angeloz de hōib⁹ repandas h̄uie sui sāguinis ostēderet. Sūt em̄ p̄a doctores vna legiōe angeloz sex milia sex cētū sexaginta sex angeli. Et q̄ de d̄iabet ordie dictoz angeloz aliqui ceciderūt: idē xp̄us uoluit in corpe suo tot flagella seu plagas pari q̄ angeli sūt i vna legiōe. vñ Bernar. Uolue. & reuolue huc cillue d̄icē corp⁹. & v̄bzq̄ dolore inuenie: et v̄bzq̄ cruore. Et est notandum q̄ quicūq̄ dixerit singlis dieb⁹ quinquaginta annis pater noster tūc dicere poterit in fine anni q̄ d̄dit v̄nuz pater noster cuiuslibet plage christi. Cōsulo q̄ quilibet ita faciat. Qui autem p̄ singulos dies

Sermo trigessimus sextus.

dicunt rosarius bis & hinc: ita factum. Nā in centū quinquaginta parua gna sūt quidei grossa: sup qb^o pulando legit ofo dñica.

Tertia ratio dure flagellationis christi ē vt omne peccū p suuz sanguine deleteret. Pro q̄ est notandū q̄ Christus fudit sanguinem suū multotiens. P̄mo quidem in circūfionez hoc ad delendū peccatuz luxurie. Secūdo in orto ad delendū peccatum gula. Et gula enim solent nasci in corpore mltre supfluitates & abhominaciones vitiōse pro quibus curandis. Christus effudit sudorez sanguineuz. Tertio fuit sanguineū suū i flagellatione ad delendum peccatū inuidie. Nā sicut inuid^o nocet p̄ p̄mo suo omnibus modis quib^o p̄d̄: & leratur de eius infortunio seu etiā infirmitate corporali. Ita p̄ oppositū christus ex abundantia charitatis corpus suū expositū vulneribus p̄ nobis. Quarto in coronatione: ad delendū peccatum supbie. Quinto in manus aptione: ad delendum peccatum auaritie. Sexto in pedum conclauiōe: ad delendū peccatuz accidie. Septimo post mortem in lateris & cordis lanceatione: ad delendū peccatum ire: q̄ est ebullitio sanguinis iuxta cor. Pr̄z ergo cur voluerit Christus p̄ nobis miseris peccatoribus flagellari. Non solumus ergo charissimi ingrati neq; imūdores tāte charitatis & pena litatis: s; vt eūz gratias refundētes. p̄ singulos dies benedicam^o matre euz filio. de nocte psallētes rosarium virgineum. Cūq; venerim^o ad tertū grossum signaculū sub q̄ solet legi oratio domini: ea. paulig imoretur: et sursum

cor eleuantes Christi flagellationē deuote meditemur. Sic ei agētes. p̄culdubio merebimur pepercere a domino coronā glorie & honoris in celis.

Postq̄ vñum est supius de dolore Christi quem sustinuit p̄ nobis in sua flagellatione. Nūc tractanduz est quomodo & nos coronare debemus paupculas aīas nras dicta rosa rubea flagellationis. Pro quo est notandum q̄ in dicta rosa flagellationis sunt tria pulchra folia que sunt.

Utilitas.

Signabilitas.

Remediabilitas.

Triūm igitur folium vocat^o utilitas. Nā ex flagellis domini pauciter tolleratis sequit^o cōmūm triplex utilitas: p̄t̄ illa tria bēa que assignata sunt fmo. xxii. Propter q̄ debem^o in p̄senti libēter tollerare aduersa: q̄ sunt purgatio. Preseruatō. Glorificatio.

Prima igit^o utilitas pueniens ex flagellis domini equanimiter tolleratis est humilitatis inductio. Flagella enim domini & queq; aduersa inducunt hominem ad humilitatem & suscipiūs recognitiōnem. Videmus enim q̄ v̄tus fulgur & tempestas prokernit & ad terram humiliant arbores & alta edificia. Sic & flagella domini superbos & altos humiliant. Unde legitur in Exodo i pluribus capitulis. q̄ cum pharao rex ille supbissim^o sentiret flagella & plagas domini: statim videbatur humiliari. Ita vt rogaret Moysen ad deprecandum dominum pro eo atq; diceret poplo israelitico. Ire sacrificate deo vestro. Item. ii. Macheabeorum nono. Legitur de illo q. iij.

De dolore xpi i flagellatiōe.

superbissimo & sceleratissimo viro
antiocho q̄ cū flagellasset eū dñs
ita vehemēter vt nec ipse nec su fa
muli ferorē de corpe suo exeuntes
ferre possent: itā dē diuina admoni
tus plaga ad agnitiōē suū venire
cepit. Ita vt diceret iustū ē subdi
tū esse deo. & mortālē non paria
deo sentire. flagella ergo q̄ i pre
dictis reprobis hoib⁹ induxerunt
humilitatē coactā & fictā in ele
ctis inducūt humilitatē verā & vo
lūtariā. hoc patuit in rege Eze
chia de quo legitur. iij. Regū. x.
q̄ post q̄ supbisset de victoria & vl
tione quā fecerat de⁹ de leuache
rib egrotare cepit ad mortē. Sed
q̄ sub tali flagello facit humilita
tus est & flere cepit. Jd̄ deus cōtu
lit sibi auaritiā & plogatur vias.
¶ Secūda vtilitas ex flagellis dñi
pueniens dicitur a petris erepito
Soler em̄ asin⁹ in tuto sub sarcis
na iacēs flagello percuti vt inde
eripiat. Similiter equus deuās
solet calcarib⁹ vigeri vt ad rectā
redeat vias sicut fecisse legitur ba
laan asine sue. Nume. xxij. Item
solet vestis h̄gis pcuri vt pulue
res inde exeat. Ita in pposito so
let dñs plerūq̄ electos q̄s perde
re nō vult sed saluator eo ipaliter
flagellare & tēporaliter pcutere:
vt a peccatis in q̄bus lapsi fuerāt
resiliāt & in posterū cauiōres sūt
propterea i decretis. xxiij. q. iij.
cānu 2c. displicet. dicitur q̄ sicut
pastor errāna peccora flagello re
ducit: sic homines errātes per va
ria petā sunt per flagella reducē
dit sicut fecisse legitur beatus be
nedictus de quo dicit in decretis
desti. xlv. cum beatus S. salomō
q̄ pcutiendo quendā monachum
corporaliter sanauit eū spiritali

ter. Sz p̄ceto nōnulli sūt qui sub
flagellis dñi nō solū nō emolunt
seu a peccatis eripiunt. Quāmo
deteriores & obstinatōres effici
tur in hoc similes leuādi fabri q̄ q̄
to plus pcutit: tanto durior effici
tur. Itē sūt similes glii seu terre
tenaci q̄ cū flagellat baculis aut
terris pedib⁹: tunc indurat. Sunt
deniq̄ tales similes viro q̄ vt vul
go d̄r cū flagello ipingnat. Itā
multi impinguntur in malitia dū:
flagellātur siue per impatiētiā
blasphemantes nomē domini: si
ue odiētes eos q̄ ipsos admoent
de sua salute: & humilimodi.

¶ Tertia vtilitas pueniens ex di
ctis flagellis dñi patienter tamen
tolleratis dicit felix p̄summano
Nam tales per h̄ritēz patientie
facientes de necessitate h̄ritēz in
tali statu decedētes perueniūt ad
glāriā eternā euitantes penam in
fernā simul & purgatiōis. sicut
p̄t p pulchri exempli quod pos
nit grego. homil. xv. hoc autē exē
pluz habetur supra ad longū rez
serm. xj. qui intitulatur de dolore
christi in circūciōne. Naz vt di
cit Aug. de verbis dñi ser. xxxvij.
Mane misericordie est neque im
punitatē nō relinque. Nec enim
cogatur de⁹ in extrema gehēne
dānare: modo flagello dignatur
castigare. hec ille. Itē ambro. sus
p Beati immaculati. ser. xj. dicit
q̄ flagella iusto remedio sūt salu
tis. Et paulus hebr. xij. dicit q̄
dñs castigat omnē filiū quem rec
pit. Et thobie. xij. Tu flagellas
saluas. q. d. Post q̄ in presenti fla
gellasti iustū: in futuro saluas eū
O felix cōtumacia dextere excessi
dū scz flagella cōuertunt i salute
Secūda solū rose flagellatiōis

Sermo trigelimum sextus.

dicat signabilitas. Nam flagella huius mundi interdū sunt signum in bonis. Interdū enā signū in malis s; merita hominū. Sūt ḡ signa dilectionis.

Electionis.
Reprobationis.

¶ Primo ḡ sunt quandoq; signū dilectionis & familiaritatis: et hoc quo ad bonos. Cuz enim rex vel imperator inuitat ad potuz aliquez militē & vult q; bibat post eū in vase suo & de eodem vino: tunc ostēdit illi signū maxime familiaritatis & dilectionis. Sic autē facit ip̄s electis suis cū vult eos pati aduersa i presentia quibus ip̄e primo potat & inebriatus est a iudeis & crucifixus: quibus suis. de quib; loquitur pie cōquerēdo dicens. Derisit me sciam meam fel: & in siri mea potauerūt me aceto. i. duras amara flagellatōe. Propterea ip̄e in figura huius interrogauit Iacob & Johāne dicēs. potestis bibere calicē quē ego bibitur? sum Matth. xx. q. d. Estis equanimiter ferre p nomine meo contumelias opprobria & flagella sicut & ego sum? pro salute vestra porto. Debeamus ergo cū dictis apostolis respondere & dicere. possum? sed cuz tuo adiutorio: alias nō. Cuz ergo flagella patimur in presenti nō murmurē sed patientiā habeamus: attendentes q; p̄ nos est q; nos flagellat & qui nobis hereditatez celestes reseruat: attendentes enā in quantis offendimus oēs quotidie & q; facit nobis p̄ celestis magnā gr̄am cum nos flagellat in presenti ne nos flagellet in futuro. Ip̄e enī est quo ait apoc. iij. Ego q̄s amo arguo & castigo. Audiamus deniq; spiritū sanctū nos ad

monentē. Prouer. iij. & dicentem. Disciplinā dñi fili mi ne abijcias ne deficias cū ab eo corripis: quē em̄ diligit dñs corripit. & quasi p̄ in filio cōplacet sibi. Sup quo b̄ glo. ordi. q; tanto min⁹ de flagello q; castigamur murmurare debemus: q̄to certius in eo patere dilectionis pignus tenemus.

¶ Sc̄o h̄mōi flagella sunt quandoq; signū electionis & eterne predestinationis s̄m q; pulchre declarat Aug. super psalmū. xcij. exponens illud verbū dicit psal. Quia nō repellat dñs plebē suā. Quando dñs flagellat hominē eū exercet ip̄s autē repellit dicēte ap̄o. hebre. xij. Flagellat de⁹ omnē filiū quē recipit. Deinde ponit talem similitudinē dicēs. Videmus homines aliquādo iaz desperatos filios suos dimittere vivere quōd volūt. eos autē de quibus sp̄m habēt vt corrigant flagellāt. Illos autē quibus permittit facere que cūq; volūt: non volunt admittere ad hereditatē suā. Illos ḡo flagellāt quibus hereditatē seruat. Nō dicat ḡ filius cui pater hereditatez seruat. Plus amat pater me⁹ fratrem meū cui permittit facere quicquid vult: ego autē si me mouerēt cōtra inuisionē patris mei flagella statim inuenio. Tu gaude sub flagellis q; tibi seruat hereditas: q; nō repellat dñs plebē suā. Quos ergo ad tēpus emendat nō in eternū dānat. Quibus autē ad tēpus parcat: eterna supplicia p̄parauit. Elige ḡ tibi temporale penā: aut sempiternā gehennā. repositale felicitatē aut sempiternā vitā. hecille. Nota de impatore mauricio cui fuit a dño data optio eligendi in presenti v̄ in

De dolore xpi i flagellatiōe.

futuro puniri. Sz tanq̄ vir pū-
dēs ⁊ bñ consultus elegit pūmū.
¶ Tertio flagella hui⁹ vite quan-
doq̄ sūt signū eterne reprobatio-
nis. Nā vt habet in decretis. vii.
q. i. cū peussio: flagella quandoq̄
sūt ad vidictā. Sūt etiam quan-
doq̄ ad initiū future ⁊ ppetue dā-
natiōis. Nam vt dicit Aug. super
psalteriū. psal. ix. hñōi. flagella iu-
ste dānatiōni vltime s̄parant ob-
duratos. Itē 3° ill. li. iij. de sumo
bono. c. ij. flagella q̄busdā i hac
vita inchoāt: ⁊ in eterna p̄ussioe
perdurant. Unde ⁊ per Moyse-
m dñs dicit. Ignis succensus est in fu-
rote meo ⁊ ardebit vsq̄ ad inferni
nouissima. Nec est illud Naz̄
s. Nō indicabit deus bis in idip̄m
q̄ vna percussio intelligitur que
hic cepra illic p̄ficatur. Nō est em̄
aliud p̄sens flagellatio s̄m̄itum
sequētū tormentōis. hic in psal-
terib. Operiatur sicut dispolide
p̄fusione sua. Dispolis enim du-
plex vestimentū est: q̄ figuraliter
induitur q̄ ⁊ temporali pena. ⁊ et
na damnantur. hinc hie. ait.
Duplice cōtritione contere eos. i.
gemia pena: scz p̄senti ⁊ futura.
Naz̄ quibusdā secreto dei iudicio
hic male est ⁊ illic bene: vt paup̄
lazaro. Quibusdā edimer solie bñ
⁊ illic male: sicut diuiti epuloni.
Quibusdā. aut hic male ⁊ illic pe-
nis: q̄ hic corrigi nolentes ⁊ fla-
gellari in hac vita leipiūt: ⁊ eter-
na percussione damnātur. hec ille.
Refert em̄ titus liuius: similiter
⁊ valerius maximus q̄ olim ap̄
romanos talis cōsuetudo obler-
nabat q̄ oēs q̄ securi pcuriebant
prius flagellabantur. Unde ⁊ de
x̄po legitur Math. xv. q̄ pylatus
tradidit eū iudeis p̄io flagellis

cessū vt crucifigeret. Sic ⁊ de⁹ vi-
det facere aliquos peccib⁹ q̄s de-
putat etnis supplicijs cruciados
Nā tales q̄nq̄ ⁊ mporalit in hoc
mūdo ⁊ corporalit flagellat sicut
sūt forte illi q̄ ⁊ si sentiāt manū dñi
sup se inalescere in dies: nō tñ emē-
dant. Nō em̄ male ablata restitū-
unt: r̄acōre de corde nō deponunt
vitā emendare nō pponūt. Quin-
imo sub flagellis dñi deteriorant
⁊ ipariētes sunt. Et tales hñt sup
se magnū signū ⁊ argumētū q̄ in
p̄senti inchoant suū infernū sicut
p̄z depharadē. Itē de antiocho.
ij. machabeorū. ix. Itē de herode
Act. xij. Itē de Josā de q̄ legit. ij.
pali. xij. q̄ fuerit pestim⁹ idolola-
tra. Itē q̄ occiderit omēs fratres
suos gladio: s̄ nō emittit flagella
dñi. Nā vt habet ibidē egrotans
pestio languore vteri donec egre-
diēt vitalia sue paulatim p̄ dies
singulos. Sicq̄ flagellat⁹ ē pene
illa horribili nō q̄dē ad diē s̄ per
annos duos vt habetur ibidē. et
tandē p̄ infelicē mortē trāsiit de
flagello tpali ad flagellū quod s̄
nē nescit. p̄z q̄ quō q̄nq̄ flagella
p̄senti vite sūt signū dānatiōis
eterne: bñs itaq̄ p̄sūt s̄ malis ob-
sunt p̄p̄ suā obstinationē. videat
itaq̄ qlibet quo ato flagella dñi i
corpe suo portat: ⁊ tñc p̄pendere
poterit si illi ad salutē: vel ad dā-
natiōnē infligantur a domino.
¶ Tertiu foliū rose flagellatiōis
corpalis dicitur remediabilis
Si ergo queritur quō poterimus
remediare ne i hñōi flagellis suc-
cumbam⁹ p̄ impatientiā ⁊ animi
delectationē Respondeo breuiter q̄
tribus modis.
¶ Primo modo per passiois x̄pi
feruētē recordatiōnē: statuentes

Sermo trigessimus sextus.

corā oculis mentis q̄ & q̄tra p̄sili-
m^o agnus xp̄us p̄ nobis pari di-
gnatus est. Et est ad q̄d nos ad-
monet ap̄tus. Hebr. xij. Recogi-
tate inq̄t eis qui talē a pctōrib^o ad-
uersus se inenit̄ sustinuit. D̄dictio-
nē vt̄. In hui^o figura legit̄. Nu-
me. xij. q̄ filij isrl̄ mortib^o flagel-
latis sp̄tīb^o in deserto q̄ p̄mum
respiciebāt serpētē eneli curaban-
tur. Ita & cū q̄s flagellat̄ & aduer-
sa patit̄ vnde dicit̄: si ad mētē reuo-
cet̄ xp̄i flagella: vniuersa: oppro-
bria: iniurias & similia: mor̄ sana-
bit̄ in aīa. Uñ Augu. psal. xxxvij.
exponēs illō sp̄bū cōfirmat̄ iustos
dñs. Et sic. Si iter molestias inci-
pias labi: p̄ponit̄ tibi exēp̄ passio-
nis xp̄i. Vide q̄d pp̄ te prulit̄ qui
q̄re p̄ferret nō habebat. Quāta-
ctūq̄ patiaris: nō puenies ad illas
inultatōes ad illa flagella: ad il-
lā ignominiosā vestē: ad illā spine-
nā coronā: ad illā postremo cruce-
cē & mortē quā p̄ te sustinuit chri-
stus. hec ille.

¶ Secūdo modo possum^o remedia
re q̄ flagella. nō q̄dē vt̄ nō sint: s̄
vt̄ nō p̄ualeāt & ne nos ad im-
p̄tentiā inducant p̄ pctōrū infor-
considerationē: attendētes q̄ de-
us flagellat̄ nos eo q̄ peccauim^o
in eū & transgressi sumus legem
eius. propterea micheas prophe-
ta dicebat. Iras dñi portabo. i. pe-
nā adeo michi inflicā patiēter fe-
rā qm̄ peccauī ei eiusdē vñ. c. Nā
sō cōtinuat de^o flagella sua super
nos: quia perseueramus in culpa
Uñ Aug. ser. iij. dñice. vij. post tri-
mitatē. Cur iquit famē o iulferris
me pateris. Cur iopia tererrimā
sentis. Cur tanta penuria lacerar̄.
Crescit famis quotidie pena: q̄
crescit & quotidie culpa. perseue-

rant dei flagella: quia i populo p̄-
seuerant & delicta. hec ille. Item
Siegō. in collecta. Nulla iqt̄ no-
cebit aduersitas si nulla dñet̄ in-
quitas.

¶ Tertio modo possumus reme-
diare q̄ h̄mōi flagella & aduersa
p̄m̄ celestis cōtēptationē. Unde
aug. psal. xxxvij. exponēs illō ver-
bū. Apud dñs gressus hominis di-
rigetur. Et sic. Si ta vis sustinere
labore attende mercedē. Nam &
operarius in vinea deficeret nisi
attēderet quid accepturus esset.
Cū aut̄ attenderis quid acceptu-
rus om̄ia erūt tibi vilia q̄ pateris
nec digna estimabis p̄ q̄bus illō
accipias. Certe miraberis tñ da-
ri p̄ tanto labore. hec ille. Ecce
quō spes p̄m̄ diminuit vim flagel-
li seu laboris. In cui^o figura legit̄
Gen. xxix. q̄ cū Jacob seruisset la-
bā aubculo suo septē annis in ca-
stodiendo peccora sua habitur^o p̄
mercedē sui laboris Rachelē fili-
am suā in sponsam. videbātur illi
dies pauci p̄ amoris magnitudie
Ita & nos si attēte cōtēptari fue-
rim^o q̄ multitudo dulcedinis dei
quā abscondit diligentibus se: p̄
fecto oēs dies vite nostre in labo-
ribus & angustiis in flagellationi-
bus & erūnis expositi: videbātur
nob^o pauci. Debem^o q̄ opatu cha-
rissimi vt̄ diuini flagellatōibus
castigati coronem^o animas n̄sas
mediante gra dei et virtutem pa-
tientie rosa rubea corporalis fla-
gellationis in equanimiter feren-
do flagella domini. Nā sic agē-
tes indubie coronabit nos domi-
n^o suavissimis rosis in celesti gra
Quā nobis concedat &c.

¶ Sermo trigessimus quartus.
De rosa sapientie.

De rosa sapientie.

Conememus nos rosis
Sapientie. ij.

Trigesima prima ro-
sa corde mysticalis q̄
insignita & decorata

fuit dei genitrix h̄go: & rosa sap.
Quedē rosa cōgrue seq̄t post ro-
sā sc̄tē cōtēplatiōis de q̄ dictū est
fm̄de penultio q̄ p̄ cōtemplatiōez
diuinoz efficiē h̄o habilior & p̄o-
prior ad cōsiderādum altissimas
causas q̄ p̄ sapientia attingunt &
circa q̄s h̄at hac aut rosa corda-
ta fuit ipsa maria s̄ om̄s m̄lieres
mūdi. Ita vt de ea p̄ quādas sin-
gulares p̄rogatiua possum⁹ dicē
illō q̄ cant̄ ecclesia de q̄z h̄gie.
hec est h̄go sapiens & vna de nu-
mero prudentiū. Quid inq̄t buor⁹
Ber. sup̄ m̄s̄: nō sapiebat ma-
ria in q̄ dei sapientia latebat. Chri-
st⁹ nēpe vt ait apostol⁹ est dei h̄r⁹
& dei in q̄ etiā s̄r om̄s thesauri sa-
pientie & sciētie dei absconditi. Cuz
h̄ ip̄e idē x̄pus fuerit in ipsa ma-
ria cōsequēs est vt om̄s thesauri
sapie & sciētie dei atq; ip̄amet dei
& h̄r⁹ & dei sapientia: fuerint ple-
nissime in ipsa maria. Pro q̄ est no-
tādū q̄ adeo sapiēs fuit: q̄ cogno-
uit p̄fūda & occulta mysteria dei
sup̄ om̄nez intellectum creatum:
vz sup̄ intellectum.

Apostolicum.

Propheticum. Angelicum.
Prio igit ipsa maria p̄ suā sapi-
entiā cognouit dei mysteria p̄fū-
da & occulta s̄ intellectū aph̄cū. i.
sup̄ om̄s apostolos: & de talibus
eos docuit instruit: illuminauit.
Ita vt doctrix discipule dei nūcu-
pēt a sapiente salomōe puer. xxxj.
Neq; etiā x̄ps in p̄p̄a ap̄los de ei-
b⁹ instruit q̄ didicert̄ seu cogno-
uerūt. Quinimo. paulo añ passo

nez vcz in die cene dixit illis. mul-
ta habeo vobz dicē: s; nō potestis
portare mō. Cū aut̄ venerit spiritus
s̄ctus quē ego mittā vobz a patre:
ille docebit vos oēm v̄itates. Jo.
xvi. Preter autem hanc duplicē
cez instructionē quā habuerūt di-
eti apostoli a duplici doctore scz
extrinseco x̄po & intrinseco sp̄s̄ctō
multa didicert̄ post dñi ascensio-
nez ab ipsa h̄gie sapientissima: s̄m
q̄ testatur Hiero. in ser. de assum-
ptiōe eiusdez h̄ginia. Ita dicena
Ascendente dño Jesu in celū vir-
go vacat cū apostolis i schola vir-
tutū: ac meditatur in lege man-
da toruz dei. Conuersatur cum se-
natorib⁹ celi intra curiā paradisi
sub disciplina spiritus s̄cti: totiusq;
maiestatis diuine: inuenitur p̄ma
inter p̄mos cohortes summi
regis: quoz vita iam nō erat eter-
nis: s; de celis. hec ille. Ecce quo
modo fuit diuinitus instructa pre-
ter ea que didicerat a filio quādo
cuz eo familiarit̄ conuersabatur
in terra. Nā de ea scriptū est Lu-
ij. q̄ p̄suasat om̄ia verba hec
cōferens in corde suo. Item idem
Hiero. vbi supra ad idem p̄posi-
tuz loquitur dicens inter aposto-
los nimirum: h̄go beata post x̄pi
resurrectionē intrās & exiēs: fami-
liari⁹ de Christi incarnatione ac re-
surrectionē contulit. hec ille. Veri-
simile igitur est q̄ ip̄i apostoli in
dubijs recurrerāt ad ipsā mari-
am tanq̄ ad fontem sapientie & sci-
entie dei. O q̄ iocūduz erat ap̄s̄
audire mellifluis h̄ba oris illius
Ita vt q̄i bet iustaret eam ad lo-
quendū & diceret illud cas. ij. So-
net vox tua in aurib⁹ meis: q̄ vox
tua dulcis. Ipsa aut̄ benignē allo-
q̄batur eos dicens cū psal. Veni

Sermo trigessimusquartus.

te filij audite me: timorē dñi docebo vos. Et nota q̄ in h̄bis suis nihil erat sup̄flū aut iane: s̄z oīa erant ad dei laudem gloriā et h̄o notem: et assistentiū edificatiōē Utinam sic loqueremur. ꝛc.

¶ S̄c̄o ip̄a h̄go maria p̄ suā ingentē et iestimabile sapiāz cognouit p̄funda mysterioꝝ dei sui intellectū p̄pheticū. Null⁹ em̄ p̄phetia equari illi potuit in dono sapiētiā q̄ multo maiora et meliora fuerūt sibi reuelata: q̄ quibuscunq̄ alis p̄phetis. Nam illa que sp̄s p̄pheticus cognouit nō tm̄ cognouit audiēdo p̄ inspirationē: sicut alij p̄phete: uerū etiā uideō ad sensum et p̄p̄tentiā saltē aliq̄: qui q̄dē modus cognoscēdi ualde rari est apud p̄phas. p̄o quo est notādū q̄ p̄phetiaz triplex est d̄tia. Quidā em̄ p̄phetant de p̄terito: sicut moyses cum scripsit Sēn. i. In p̄ncipio creauit de⁹ celū et terrā. ꝛc. Quidē de futuro sicut Elyas. Ecce h̄go ꝛcipiet et pariet fl. euāgē. vii. Quidam de p̄f̄ti occulto sicut Ioānes baptista q̄ digito ostēdit x̄pi p̄f̄tiā corpale: et simul p̄phauit de ip̄s̄ diuinitate intrinse late dicēs. Ecce agnus dei: ecce qui tollit p̄cā mūdi. Jo. i. Hec autē tria ḡtia p̄phetiā partialiter: ceteris p̄phetis cōiuncta: simul fuerūt in beata uirgine. Ip̄s̄a nēpe p̄phetauit de p̄terito cū in suo cārico ait. Suscepit ist̄ p̄ueꝝ ius. i. x̄pm̄ filiuꝝ dei p̄f̄ti: sicut sup̄ple ip̄e p̄f̄ oliz locuti⁹ est ad p̄f̄es n̄fos abrahā. ꝛc. S̄c̄o p̄phetauit de futuro i eos dē cārico dicēs. Ecce ex hoc q̄. s. ꝛcepi dei filij beatā me dicēt om̄nes ḡtatiōes. ꝛc. Et cū m̄stris nūptiaz deficiere uino dixit. Quid

clūq̄ uobis dixerit. s. fili⁹ me⁹ facite. Nā iō sic locuta est q̄: p̄f̄cia futuri miraculi/ sciebat aquā in uinuꝝ p̄uertēdā. Tertio p̄phetauit de p̄f̄ti occulto/ q̄. s. iā dei filio in ei⁹ ufo incarnato et p̄f̄ti ait. Fecit mihi magna q̄ potens est. In eo dē cārico. p̄terea s̄z Ioānes baptista b̄. p̄ph̄a q̄: x̄p̄s alij occultū digito demōstrauit: q̄to magis maria d̄z dici p̄phetissa q̄ ip̄s̄ x̄p̄s genuit: et toti occultū deū uisibile ostēdit. Ceterz s̄z ioānes b̄. p̄ph̄a et plus q̄ p̄ph̄a: eo q̄ de eo pu⁹ p̄phetatū fuerat: et etiā p̄p̄tes suos in sua natiuitate p̄phas quod dāmo fecerat/ patres q̄dē cū ait. B̄d̄ict⁹ d̄ns deus israel q̄: uisitauit et fecit. ꝛc. Matrē h̄o cum ad x̄pi m̄fem inq̄t. Uñ h̄o mihi ut ueniat mater dñi mei ad me. Lu. i. Multo magis d̄z dici maria plus q̄ p̄pheta q̄ apte et copiosissime a p̄phetis ē p̄nunciata a p̄f̄arichis est designata: et in multis rex genitib⁹ figurata/ utpote in archa Noe/ in uirga Moysi/ in uellere Sedeonis/ et h̄mōi. Ecce quōd h̄go maria abundauit in dono p̄phetie. Uñ glo. ordi. sup̄ illo h̄bo Eia. vii. Accessi ad p̄phetissam dicit q̄ pillā p̄phetissam intelligitur uirgo maria que absq̄ dubio p̄phetissa fuit. Et conceptuz ex ea filium iussit uocari. Accelera/ spolia/ detrahe festina/ p̄dare quod nomē per effectum cōuenit x̄po cōcepto ope sp̄s̄s̄ et ex p̄phetissa maria. Paret ergo quōd h̄go maria in dono sapientie et in cognitione occultoꝝ mysterioꝝ dei excessit oēs intellectū p̄pheticū. ¶ Tertio uirgo maria per donū sapientie quā habuit cognouit occulta dei mysteria sup̄ intellectū

De rosa sapientie.

angelicū potissime mysteriū car-
natiōis dñice. Nā illud mysteriū
cognouit sūr superiores angeli in e-
diate a deo p̄ infusam inspiratio-
nē. Medij s̄o illud cognouerūt p̄
tradiatā a superiorib⁹ illuatiōnē in-
feriores autē salte aliq̄ illud cogno-
uerūt ab apostolis per publicam
p̄dicatiōnē. vñ sup̄ illud Ephe. iij.
Ut inotescat p̄sān⁹ multiformis
sapia dei dicit gl. q̄ angelicis spi-
ritib⁹ aliquid accreuit p̄ aposto-
lorū p̄dicatiōnē. Itē hiero. dicit
q̄ angelice dignitates mysteriū
scarnatiōis ad pleniū nō cognoue-
rūt donec passio xpi fuit plene cō-
summata ⁊ p̄ ap̄los nondū p̄di-
cata. At s̄o virgo maria ips̄ mysteriū
celestē tripliciter cognouit
p̄mo quidem per angelicā nū-
ciationem. Angelus em̄ Gabriel
ipsum quidem mysteriū sibi nun-
ciavit sed modum incarnationis
sibi reuelare nesciuit. Unde dicit
Ber. sup̄ Misus est. Spūs sanct⁹
supueniet in te. i. super omnes an-
gelos et creaturas in te veniet: ⁊
ideo non me interroges: q̄ sup̄
me est: et non potero ad illud. a-
scende et goe t̄ n̄ fies inter ange-
los: quia paululum cum pertran-
sieris inuenies quem diligit aia
tua. Secundo illud mysteriū co-
gnouit per diuinam inspirationē
Unde dicens Ber. vbi. s̄. Modū
quo concipies: ei virtus ⁊ dei sa-
pientia est: quem xps̄ in suo secre-
tissimo consilio sic obumbrando
conterget et occultabit vt sibi em̄
notus habeat et ibi. Sciēs vtq̄
sed illo doctore qui ⁊ actore. Nā
ipsum mysteriū tale ac t̄m̄ est: vt
doceri nequeat nisi a donāre nec
poscit adici nisi a suscipiēte Ter-
tio dictum mysteriū cognouit

maria p̄ beata experientiā. Unde
idem vbi. s̄. Quis em̄ nisi fouat
se illa excepta q̄ hec sola experiri
meruit: intellectu capere possit q̄
liter ille splendor inaccessibilis
⁊ gemi se infuderit: Et forte dicitur
est obūbrabit tibi q̄ sola trinitas
p̄ se ⁊ cū sola h̄gie voluit opari.
Illi soli datū est nolle cui datū est
expiri. Ac si dicat angel⁹. Quid
a me rednis q̄ in te mox expier⁹
hec ille. Ex his oib⁹ p̄r̄ q̄ sapiē-
tior fuit angelus h̄go h̄ginū ma-
ria in cognitiōe summi et occultū
mysteriū carnatiōis filij dei ⁊ sui
Q̄ si sapiēti⁹ angelis fuerit nō
mirū si sapiēti⁹ Salomone p̄-
dicet. In figura autē sapie huns
h̄gis legitur Josue. ij. q̄ sup̄ Jo-
sue misisset duos viros in abscō-
dito ad explorandū vrbē hierico
Illi puenientes in gressu sunt do-
mū cuiusdā mulieris hospitala-
rie q̄ dicebat Raab. Que cū intel-
lexisset q̄ rex hierico misisset mi-
lites q̄ caperent eos intra domū
suā: mox duxit eos in solaris do-
mus sue: et abscondit eos ibi atq̄
cooperuit stipulā lini q̄ erant ibi.
Cūq̄ dicit fūm regis illic puenis-
sent atq̄ totā domū plustrassent
Uñ recesserit raab autē nocti silen-
tio dimisit eos cū fūne p̄ fenestrā
dom⁹ sue q̄ herebat muro ciuita-
tis et sic euasit furore reg⁹ hie-
rico. In q̄ facto ipsa Raab dupl̄
ōndit sapiam suā: tū i abscondēdo
eos emittēdo. Ad ppositū p̄ Ra-
ab mulierē hospitalaria q̄ interp̄-
tatur dilata recte significatur
h̄go maria que valde dilata ē
p̄ mīe exhibitionē. Est etia h̄p̄i-
talaria glorie et domus celestie.
Nā quicūq̄ ille intrat medio ei⁹

Sermo trigelimumquartus.

intrat & salui sūt. Rex autē hierico est diabolus: cuius ierui & milites sunt vitia: vel inferiores demones q̄s mittit rex eoz. lucifer ad capiēdas pauperculas aias. Nec est aliud remediū euadēdi man⁹ eoz nisi recurrēdo ad dōmū mulieris hospitalarie. i. ad p̄tectionem/auriculā & refugiu virginitatis marie. Qd̄ vbi fecerim⁹ induit ipsa abscedet nos sub m̄scello mie sue donec trāseat i q̄tras. vñ legit de b̄to patriarcha n̄o dñi: eo q̄ cū semel in somnis videre sibi q̄ raptus esset in celū/et illic videt maximā multitudinē religiosoz ordinuz/de suo aut ordine nullū penit⁹ ibi videt/cepit vehementer gemere. & vox n̄s pietatis apra et dilata elamide q̄ tegi videbat vidit p̄fratru innumerā multitudinē fratru et soroz sui ordis. Et ait ei h̄go maria. Noueris frat dñi: ce q̄ sum et ero p̄ceptrix ordinis tui et filioz tuoz/atq; de tuo ordine pauci dānabunt. Ex qua visione sanctus pater non parum p̄solat⁹ est. h̄inc est q̄ voluit f̄fes sui ordinis peculiari⁹ ceteris religioz cultū exhibere fundatrici & p̄ceptrici sui ordis h̄gini. s. marie. Ipse n̄e p̄e ex tūc tā p̄ se q̄ per suos pmulgauit: dilatauit/ & fundauit p̄ vniuersum fere orbē confraternitatē q̄ de rosario b̄e h̄gini intitulat sicut plenus in alio opusculo n̄o/ qd̄ intitulat. Salutate marie: expressimus. Cōmunitos igitur facio per viscera misericordie dei nostri/ tā cū fratres meos p̄dicatores: q̄ ceteros q̄sq; xp̄i fideles cuiuscūq; cōditionis seruis/ aut stat⁹ existant/ q̄tenus ob reuerentiā tāte sapientie qua

resplenduit ipsa maria: eidē potirigat se auel angelicā salutationē ad cōponendū sibi coronā de rosis angelicis: vt tandē nobis ipe tret coronā celestē d̄ rosis suauissimis & gratz folia nūq̄ defluent. **C** Post q̄ ostēsum est quōd virgo maria coronata fuit rosa sapientie sup oēs mulieres mundi: etiā sup ap̄os: p̄p̄has: et angelos celestes: q̄hr ostendere restat q̄maz pacto ad exemplum illius poterim⁹ cordare pauperculas aias n̄as dicta rosa sapientie. Ad cui⁹ euidētā est notandū q̄ in dicta rosa sapientie sunt tria folia secundū q̄ triplex est sapientia videlicet. Diuina. Humana. M̄dana. **C** Primū igitur foliū dicte rose vocat sapientia diuina q̄ attribuit filio. hec aut sapientia & si sit in creatura: q̄ diuina nō tñ ingenta. Quinimo de sua ḡhaticē eterna ipsamet loquit⁹ dicēs. eckl. xxiij. Ego supple sapientia diuina ex ore altissimi p̄dij. i. ex s̄ba patris primogenita ante oēm creaturā tñ dignitate/ tñ duratiōe/ q̄ eternitate q̄uis nō tpe: quis añ omne creaturā nō fuit temp⁹. Item olim hec sapia in altissimis h̄razuit. i. in celis vbi abscedebat ab hoib⁹ et thron⁹ ei⁹ erat in colina nubis. vt habetur vbi. s̄. Sed tādem edificauit sibi domū vt h̄ p̄ uerb. ix. Que quidem dom⁹ fuit vterus h̄gialis. psal. h̄o nat⁹ est in ea et ip̄e fundauit eā altissim⁹. p⁹ hec fortz p̄dicauit. vñ piudē samaritana/ & galileā. nec solū in tēplo aut i sinagoga p̄dicauit: ve ructā i plareis dedit vocē suā p̄ ut p̄p̄harū fuerat puer. i. s̄ qd̄ p̄ dicebat. certe illū qd̄ scribit mat. iij. p̄niam agite/appropinq̄bit

De rosa sapientie.

em regnum celoz. Itē illd Luc. xij. Nisi panem habueritis: oēs peribitis. Itē illd Jo. vii. Si quis sitit veniat ad me et bibat. Itē illd Mat. xi. Venite ad me omēs qui laboratis et onerati estis: et ego reficiam vos. Ecce quōd sapia icreata i plateis dedit vocē pdicationis: cū ctos ad salutem et pñiaz iuitans. Tādeē vt meli⁹ et a lōge audiret ascendit i arborē crucis: et ibi dedit vocē multiplicē: nec ad pñez nec ad matrē: nec ad latronē nec ad iudeos et crucifixos suos pie loqñdo: vt p̄z ex textu euāgelista ruz. Prefea hec dia sapia adhuc nō cessat cunctos iuitare ad pñiaz celeste: ruz p̄ infnas inspira tiones: ruz p̄ flagella et castigatio nes: ruz p̄ scripturas et exhortatio nes: ruz p̄ extiores pdicationes. ita vt n̄ sit q̄ se abicōdat a calore ei⁹.

Secūm foliuz rose sapientie: b̄ sapia humana: cui⁹ diffinitionem notat Aug. li. xiiij. de trinitate. c. j. dicens q̄ disputantes de sapia/ diffiniunt eaz dicentes. Sapia est rez humanaz: diuinarumq; scientia: rez istī diuinarum sciētia ppe sapientia nuncupat. huma naz autēz p̄ opue scientie nomē obtinet. hec ille. Est ḡ sapientia cognitio rez diuiaz: et altissima iū causalitū: scientia ḡo spouat cog nitionē rez humanaz et spaliū

De hac ergo sapientia humana videnda sunt tria: que sunt honoratio.

Distinctio.

Operatio.

Quāntuz ad primū scienduz est q̄ ipsa sapientia oī in magno ho noze habita est. Vñ refert Aug. de ci. dei: in pluribus locis q̄ ro nam antiquit⁹ adeo veneraban

tur sapientia vt vnā deā colerēt quā dicebant deā sapie: eo q̄ iue nisset sciam et artes: et eā minera uā vocabāt. propterea in pueris b̄o. Noli docē mineruā. i. sapi entiorē te. Itē legit q̄ oli sarrace in vnū tm̄ deuz co lebāt: quem sa pientia vocabāt: et euz dicebant deū deoz atq; pñicez alioz deo ruz/qz oib⁹ perar. Vñ et veteres p̄i imaginē sapie p̄fouib⁹ oim tē ploz suoz depungebant: cū tali ri tulo et scriptura. Vñus me genuit peperit memoria. Odi hoies scul tos et ignaua opa: et phycas sen tentias: q̄b⁹ nulla est yltima. ce ce i ḡto honore habebat antiq⁹ ap̄b⁹ ydolarras dña sapia. Nō lo lū aut ap̄b⁹ i fideles/veritē ap̄b⁹ deuz recte colentes: in maxio ho noze hira est sapientia. sicut p̄z de Salomone qui librum vnū edi dit quez noie sapientie int̄ lauit ḡuis iudei dicāt ab alio fuisse es ditum vcz a philone prout memi nit Hieronymus in plogo i eun dem librum. Alij autēz a Jelu si rach ipm librum dicunt fuisse cō posituz: cuius opinitiois aliquā do fuit Aug. Sz postea se retra ctant: sicut p̄z li. ij. retractatio nū. Sed a ḡcunq; fuerit edit⁹: cō stat actorēz illius: honorabilia et laude digna dicere de ipsa sapi entia. Vñ em̄. viij. ca. Prepositū illā regnis et sedibus: et diuinas nihil esse dixi in cōparatione illi⁹. Nec cōparauī illi lapidem preciosum qm̄ omne aurum in comparatio ne illi⁹ arena est exigua: et tanq; lutū est iabī argētū in p̄pectu il li⁹. Et cetera vīq; ibi: infini⁹ est em̄ thesaur⁹ hominibus quo. cc.

Quāntum ad secūm notandū q̄ multiplex est sapientia. Neq; em̄

De rosa sapientie.

o piger: & considera vias eius: & disce ab ea sapientiam: quia cum non habeat ducem: nec preceptorum: nec principem: parat estate cibum sibi: & congregat in messe quod comedat. Sed profecto pauci sunt qui velint imitari ipsam formicam in congregando bona spiritualia. propter quod dicit saluator. Luc. 12. Messis quidem multa. id est multa sunt opera de genere bonorum: operari autem pauci. id est pauci sunt qui sapienter agentes velint intrudere in congregationem bonorum spiritualium.

¶ Secunda operatio vere sapientie consistit in bone locierationis frequentatione. Qui enim se prudens esse et sapiens non libenter se sociat malis: sed in bonis. Mercator enim in quibus supra se multam pecuniam: non libenter vadit solus: nec sociat se scienter latrocinis et homicidiis. sic neque homo habens thesaurum gratie in anima sua: debet se sociare peccatoribus: sed iustis et bonis. Item quod admonerat ille paganus cato filium suum dicens. Cum bovis ambulat. Cui ratione assignat psalm. dicens. Cum secutus fueris: et cum pueris: et pueris. Item pueri: qui cum sapientibus graditur sapiens erit: amicum multorum sibi efficit. Quod ut dicitur Eccle. xij. Qui tetigerit picem: inquinabitur ab ea.

¶ Tertia operatio hęc sapientie consistit in iugi mortificationis finalis meditatione: ut sic retrahatur animus ab affectu mundano et ab opere: quod scriptum est Eccle. xij. Memorare novissima tua. etc. propter ea hiero. iij. propter eplaz suaz: epistola iulij. ad heliodorum episcopum scribens dicit quod platonis sententia fuit omnem sapientium vitam meditatione esse mortis. Cui concordat Tullius li. i. culcularum questionum ubi loquens de Socrate ait. To

ta vita philosophorum est commendatio mortis: ut ait socrates. sed pauci sunt qui ita agant: et ideo concludit quod rari sunt hodie veri sapientes super terram: protra quos loquitur scriptura Deuto. xxxij. dicens. Sedes absque consilio et sine prudentia: vnum sapienter et intelligeret ac novissima viderent. Bernardus autem assignat aliam triplicem sapientiam fructuosam dicens sic. invenisti sapientiam si porci vite peccata desinas: si humani desideria propeccas: si eternam beatitudinem toto desiderio concupiscas. Invenisti ergo sapientiam si horum tibi singula sapienter proseris.

¶ Quia sapientia a sapore dicitur: vel a sapio sapio. Unde sapientia idem est quod sapida scientia. Qui ergo meditatione predictorum invenit saporem et gustum spiritualem: sive dulcedinem. hic se sapiens esse. Ceterum est notandum quod vnum animalia quodam instinctu naturali: dant nobis exemplum intendendi sapientie.

Nam aliqua ex ipsis sciunt novum fugere: sicut patet de apibus que loca fetida fugiunt: et sicut passeres loca pestilentiosa dimitunt. alia sciunt remedia sibi querere sicut porci de cane: quod gramen comedit: et sic heredes corruptos evomit episculum evadit. Alia denique sciunt futura pericula vitia procurare: sicut porci de formica congregante grana in estate ut habeat unde vivat in hyeme: ut dicitur est. Exemplo ergo istorum animalium: debemus nos advertentiam et confessionem. Item contra futura infortunia virtutum et bonorum spiritualium copiam congregare. Quod ubi ita fecerimus: proculdubio hęc sapientes apud deum erimus.

Sermo trigésimusquartus.

Certum solum rose sapiencie
dicit sapiencia mundana q̄ poti⁹
dicenda est sulticia q̄ sapiencia.
q̄ vt inquit Apo. j. Coz. iij. Sa-
piencia huius mundi sultitia est
apud deū. De reprobatione aut̄
huius sapiencie loquens Jacob⁹
i sua canonica. c. iij. dicit sic. Nō
est ista sapiencia desursum desce-
dens a patre luminum: sed terre-
na animalis/et diabolica.

Primo vocat eā terrenā ppter
sapienciā auaroz: q̄ bene sciūt per-
fas et nefas acq̄rere r̄ palia/ sicut
p̄r de usurarijs/ de falsis merca-
torib⁹/ de subdolis/ aduocatis p
curatoribus/ et iudicib⁹/ r̄ hmōi.
De quibus om̄ib⁹ scribit̄ hiero.
iij. Sapientes sunt vt faciāt ma-
la/ bñ aut̄ facere nō sapientes: s̄ ma-
gnū fatū dicendū sunt. Quis enī
diceret hominē sapientē: qui da-
ret rem valentē centū scuta: pro
vno denario. Auarus aut̄ vendit
animā suā inestimabilis valoris:
vt precū p̄ denario: aut p̄ minori
precio. Cum tamen dicat chul⁹
Mat. xvj. Quā cōmurationē da-
bit homo pro anima sua?

Secundo vocat eā aiālē p̄p̄
sapienciā luxuriosoz et carnaliū
hominū qui viuunt vita animali
et non rationali: et qui bene sciūt
inuenire media ad decipiendum
s̄ dehoiā dum aliquā h̄ginē. Itē
pot⁹ et citi⁹ discūt cātilenas ple-
nas spurcitis q̄ orōnē dñicā aut
symbolum fidei. Sed audiat̄ ta-
les paulum Ro. viij. dicentem q̄
prudētia carnis mors est: supple
anime: vel mors est. i. ad mortē
eternam perducit.

Tertio vocat eā dyabolicā:
ppter sapienciā superborū que se

reputāt magnos et egregios aut̄
doctos viros cum in nihil sint. et
talib⁹ maledicit scriptura. Esa.
v. dicēs. Ne qui sapientes estis in
oculis vestris. Sapientes in ocu-
lis suis sunt multi aduocati: q̄ nō
dignant a peritorib⁹ cōsiliū q̄ re-
re in re dubia. Itē sapiētes i ocu-
lis suis sūt multi medici: q̄ iactāt
se de multa peritia: r̄ q̄ multos cu-
rauerunt. In sup et alijs medicis
destrahunt. Itē sapientes i ocu-
lis suis sunt multi logici r̄ philici
multi theologi: multi iuriste et le-
giste: et sic de quolibet scientia et
arte: in qua maior pars est sapiēs
in oculis suis: p̄ falsam suūptus
estimationē: an ogantiā: p̄sumptio-
nē et superbiā. pauci aut̄ sunt ve-
ri humiles/ r̄ q̄ iufficiētiā suā ex
deo esse cognoscant. Sed p̄fecto
predicti et similes iuxta apostoli
sententiam. Ro. j. dicentes. i. estī
mantes se esse sapientes: et inde
supple glouantes in se meritis.
Stulti facti sunt. Talibus autem
necessariū foret ad effugandā suā
fatuitatē interdū flagellari a deo
siue corporaliter/ siue temporaliter
q̄ vt habetur dist. xxxviij. qui ea
Stultus in culpa sapiens erit in
pena. Dimissa ergo ista sapiencia
mundana que plena est fallacijs
et inuolūes hoīem multis pctisē
dimissa etiā sapia diuina q̄ sup̄
nos est: et cui nos cōmittere opor-
tet operam demus q̄tūm possu-
mus cōdare animas nostras ro-
sa sapiencie humane: faciendo ea
que in laudem eius iam diximus
vt tandem a sapiencia diuina co-
ronari mereamur rosa glorie et ce-
lestibus. Quam nobis concedat:
qui sine fine viuit et regnat deus
in secula seculozum. Amen.

De rosa scientie.

Sermo. xxxv. De rosa scientie.

Oronemus nos ro-
sis. Sapientie. ij.

Quagesimasecun-
da rosa corone mys-
ticalis v. rosa scie.

Queqdē rosa meri-
to sequit post rosam sapie tāq̄ in-
ferior ea. Nā sicut p̄z ex diffini-
tione sapie et scie posita in p̄cedēti
s̄mone: sapientia p̄siderat altissi-
mas cās: scientia dō respicit res
hūanas et tpales. Dō cognitio
altissimarū causaz p̄cedit ordine
p̄fectiōis cognitioē causaz infe-
riorū et rez tpaliū. Et sic p̄z ordo
iter istas duas rosas. Hac autēz
rosa scie decotata et corōata fuit
h̄go maria in p̄m̄ vita sup omnē
purā creaturā hūanā. Pro quōē
notandū q̄ de scia possum⁹ loqui
dupl̄r aut s̄m q̄ est donū sp̄s̄cti
au scdm q̄ est habitus intellectua-
lis. Et s̄m hoc adhuc dupl̄r s̄z q̄
duplex est habit⁹ intellectualis. s. i.
speculatiuus et practicus. His er-
go suppositis restat ondere quō
ip̄a dignissima Christi mater ina-
ria fuit corona in p̄m̄ rosa p̄dicte
triplicis scie: v. scia dono: scien-
tia speculatiua et scia practica.

Cp̄ilo igitur ip̄a maria fuit co-
ronata rosa scie: s̄m q̄ est donum
sp̄s̄cti: s̄m q̄ pulchre deducit do-
min⁹ Albert⁹ magn⁹ sup Missus
est: cui⁹ dicta recitat dñs Antho.
i. iij. pte summe s. i. c. xv. c. xvij.

S. v. Dicit s̄ albertus q̄ scia s̄m
q̄ est donū sp̄s̄cti h̄z tres actus.
prim⁹ est defendere fidē. Sc̄bs
est scire quōer qualiter vitanduz
sit pctm̄: et quō ab eo sit abstinen-
dū. Tertius actus ipsi⁹ sciētie do-
ni: est scire irrep̄sibilibiter con-
uersari inter hoies. De p̄lo actu

loquit Augu. li. xij. de ci. dei. di-
cēs q̄ hunc scie q̄. s. et donū sp̄s̄cti
sc̄i tñ illū tribuēdū est in q̄ fides
saluberris q̄ ad verā uicit betu-
dinē / gnat / nutrit / roborat / defen-
dit. Scire etiāz quēadmodū hoc
ip̄m et p̄s̄ opitulet: et al ip̄s de-
fendat. h̄c autē actū habuit h̄go
maria sup ois. s. scire fide defen-
dere. Proptea eccl̄a dat illi lau-
dē: dicēs. Gaude maria h̄go cum
ctas hereses sola iteremisti: i. mi-
uerso mundo. De sc̄o actu p̄s̄
scie q̄ donū est: quiddēz actus est
cognoscere ip̄m malū: et dolere p̄
eo. scribit Eccl̄. i. Qui addit sc̄z
addit et dolorē. Uel est sc̄a ruz-
pituidie pcti abstine ab eo. Juxta
illū Job. Abstine a malo sciētia.

h̄c autē actū nulla pura creatu-
ra pleni⁹ h̄uit s̄ maria. Ip̄a ei p̄-
fectissime sciuit vitare pctm̄ omne
Juxta illū Cañ. i. iij. Dacta nō est
i. te. Itē ip̄a optie sciebat s̄ turpe
et s̄ idēcēs sit peccare. De tertio
actu ipsi⁹ scie doni: q̄ est uersari
inter hoies irrep̄sibilibit scribit.
i. pe. ij. Cōuersationē vram iter
gētes h̄ites bonā: vt i eo q̄ beata
crāt de vobis tāq̄ de malefactori
b⁹ / p bona opa vos p̄siderantes.
gl̄ificēt deū in die iustitiōis. h̄c
etiā actū p̄fectissime habuit h̄go
maria: q̄ in medio natiōis piane:
dono scie ita sciuit religiose et ex-
plariter uersari: atq̄ innocenter
et edificatorie q̄ ei⁹ vita inclita cū
ctas illustrat eccl̄ias. Nihil enīz
q̄ faciendū estz omisit. Nihil q̄
cauēdū esset cōmissit. Nulli in suo
malo aliq̄n cōmunicauit. Nemi-
ni malū exemplū in aliquo dedit.
Nulli in ope iniquo sc̄d alizata
fuit. Unde Ambro. de vit gimi b⁹
li. ij. dicit sic. Habetis i maria ex

Sermo trigessimus quintus.

pla pbitatis exp̄ssa. vt sciatis qd
vitate. qd eligere debeatis. hec
ille. p̄z q̄ quo h̄go maria corona
ta fuit rosa sciētie fm̄ q̄ est domus
in spiritu sancti.

¶ Seco ip̄a maria fuit coronata
eadē rosa sciētie: s̄z q̄ sciētia ipor
tat habitū intellectuāle speculati
uū int̄m q̄ null⁹ hoim̄ potuit sibi
equari in sciētia speculatiua. non
qdē humanit⁹ ⁊ p̄ exercitiū acqui
sita. s̄z diuinit⁹ ⁊ sine labore ifusa.
Sicut sybille erithree de qua me
minit Aug. li. xvij. de ciu. dei. c.
xxx. Infulū ⁊ diuinit⁹ cessum est
donū p̄phetiā de Christi carna
tione. passiōe. resurrectiōe ⁊ ad iu
dicij diē aduētatiōe. ¶ Tomag⁹ ip̄i
Christi matri dara est p̄ ifusionez
sciētia cui nulla alia fuit sc̄ba. Itē
si Christi dedit apostolis sciētiāz
arq̄ sapiētiā p̄ ifusione i aduentu
ip̄sisset. fm̄ q̄ illis p̄miserat. Lu
ce. xxj. dabo vob⁹ os ⁊ sapiētiā
cui nō poterūt resistē oēs aduersa
rū v̄i. Et de brō stephano scribit
Act. vi. q̄ illi magni rabi q̄ erant
p̄gregati ad disputādū cum eo. ⁊
ad concludēdū eū si potuissent. nō po
terāt resistere sapiētie ⁊ spiritui q̄
loq̄bat. ¶ Tomag⁹ p̄cedēdū ē sp̄m̄
sanctū dedisse eidē marie sapiētiā
⁊ sciētiā ifusā cui null⁹ iude⁹/nul
lus heretic⁹/null⁹ pagan⁹. null⁹
philosoph⁹. seu q̄cūq̄ huana ar
te p̄dit⁹ resistere valebat. Itē de
beato Thoma aquinate legitur
q̄ sciētiā suā plus p̄ oratiōis suf
fragiū q̄ p̄ humanū exercitiū acq̄
sierit. Ita vt dicat ei⁹ legenda q̄
cuz dictare/disputare/aut legere
volebat pri⁹ ad deū p̄ ofonē se cō
uertebat ⁊ sic ita i promptu iue
niebat qd̄ dictare/disputare/ siue
legere habebat tāq̄ s̄i libro legis

ser. Similr de brō Ambi. legit q̄
qdā heretic⁹ disputator acerim⁹
durū ⁊ icōuertibilis pri⁹ ad fidez
venit ad ei⁹ p̄dicationē. ⁊ mox vi
dit ad aures ei⁹ v̄ba q̄ p̄p̄o p̄dica
bat. Quo viso cepit defedere fide
catholicā quā ip̄ugnabat prius.
Itē d̄ brō Gregorio. papalegit q̄
cū post ei⁹ obitū nonnulli iudi li
bros ei⁹ p̄bussisset. ⁊ ad alios p̄bu
rēdos festiaret. petr⁹ ei⁹ diacono
n⁹ obstitit dicēs. Inimā sacrile
gij esse tanti p̄ris libros p̄burere
sup̄ cui⁹ caput dicatēs. ip̄e sp̄m̄ san
ctū i specie colūbe sepissime p̄spe
xisset. Si itaq̄ hi ⁊ multi similes
sciētiā a dño p̄ ifusione p̄cipe me
ruerūt. cur nō magis diua maria
q̄ i suo v̄fo baiulauit illuz qui est
fōs ⁊ dator sciētie. ⁊ in quo sunt
oēs thesauri sapiētie ⁊ sciētie abz
scōditū. vt habet col. ij. Et sic p̄z
de sciētia spectatiua h̄ginis marie
¶ Tertio h̄go maria fuit coronata
rosa scie. put sc̄z scia iportat habi
tū intellectuāle practicū. De scien
tia practica salomōis legit. iij. re
gū. iij. q̄ eā habuit p̄ ifusionez a
deo: nō solū ad iudicādū pplm̄. ve
rū etiā ad differēdū de naturis re
rū. de volucrib⁹ piscib⁹ ⁊ alalibus
terre. Itē de plātis a cedro liba
ni vsq̄ ad hysopū q̄ herba mīta.
Itē talē sciētiā practicā p̄ ifusio
nē habuit Adā a deo. Nā de eo le
git Sc̄n. ij. q̄ de⁹ adduxit ad eū cū
cta aialia terre: ⁊ vniuersas volu
cres celi q̄ eis ipoluit nomia. hoc
aut factū est p̄ sciētiā ifusam pra
cticāz que consistit in hoc q̄ sciat
q̄s eloqui de morib⁹ ⁊ reb⁹ natu
ralibus. Itē de artib⁹ liberalius
arq̄ mechanicis: put expedit ad
p̄curādā salutē anime primi ius.
Itē etiā sciētiā practicā infusam
r. iij.

habuerit apli: maxime post susce-
 prionē spūscī docentes moralia:
 ⁊ sū pōnētēs naturalia exēpla: cō-
 fidētēs sapiētēs mūdi: ⁊ hoc p ra-
 tidēs diuersaz sciaz practicaꝝ cū
 expediebat ad infidelū puerionē:
 fidelū pfirmationē: ⁊ fidei dilata-
 tionē. Si tūc p̄dicti ⁊ forte nōnul-
 li alij viri habuerit p̄dictam sciam
 practicaꝝ p̄ ifusioneꝝ: mltro fortius
 hoc idē credēdū de h̄gie glōsa: q̄
 sicut i gra h̄iū faciētē incōpabilē
 excellit cētās creaturas hūanas.
 Ita ⁊ in h̄iis h̄iōsaz. Nihil ei p̄-
 fectōis attribuedū ē alicui creatu-
 re hūane. qd nō fuerit excellētius
 in xp̄i mfe. Fuit ḡ p̄ ifusioneꝝ i stru-
 eta i septē artib⁹ liberalib⁹. vñ dōs
 Albert⁹ magn⁹ s̄i Wils⁹. exponēs
 illō h̄bū. Salomōis. Prouerb. ix.
 Sapiētia edificauit sibi domū: ex-
 cidit colūas sep̄e: d̄t q̄ hec dom⁹
 significat mariā. Septē colūe:
 sūt artes liberales q̄s plenillē ha-
 buit. De sūt grāmarica/rethorica
 logica: musica/arismetica/geome-
 tria/astronomia. Laudant q̄ppe
 nōnulli sc̄i de adeptōe h̄mōi sc̄i-
 az liberaliū. Sicut de brō p̄iar-
 cha n̄sō Dh̄ico canit eccl̄ia: q̄ do-
 cumētis artū erudit⁹ sat: trāsijt
 ad studiū s̄ime h̄tatis: sc̄z sacre
 scripture. Ad cui⁹ planū intelle-
 ctū plurimū vallēt p̄dicte libera-
 les sc̄ie. vt p̄z i decret⁹ di. xxxvij.
 de quibsdā. Similiter katherina
 h̄gorumartyr: laudat d̄ h̄mōi p̄tia
 septē artū liberaliū. Itē beatus
 Hier. laudat de p̄tia art⁹ musice
 Vñ de eo refert d̄ns Antho. i. ij. p
 te crōice sue. tit. xij. c. iij. s. v. q̄ro-
 me i struit scholā iuuenū q̄ i strue-
 rit i musica: q̄b⁹ assignauit p̄petu-
 os reddit⁹. Cū em̄ podagre mot-
 bo cōtinue laboraret: ilecto facēs

dictos iuuenes ad se venire facie-
 bat: ⁊ cū eis dec̄at̄abat. Vñ flagel-
 lū ei⁹ q̄ puenis minabat ⁊ grua ve-
 neratōe cū autērico antiphona-
 rio rome reseruant. Nec ille. Nō
 asit debuit hec materia laudis de
 esse h̄gini sanctissime. Q̄tē dē autē
 inductive de q̄libet scientia libe-
 rali quō eā habuerit: longum mi-
 nis ⁊ fastidiosum esse enarrare.
 De scientiis autē mechāicis: si eas
 habuerit distiguedū ē h̄z q̄ dupli-
 ces sunt scientie mechanicę. Que-
 dam enī que p̄prie sunt viroz: vt
 ars militaris: ars fabricatua et
 tales nō est necesse dicere habuit
 se virginem mariā. Alie autē sunt
 que p̄prie sunt mulierem. Et iste
 adhuc sunt duplices. Quedam enī
 pertinet ad curiositatem ⁊ secūli
 vanitatē: quaz etiā vsus multaz
 distrahit ⁊ retrahit a cōtēplatiōe:
 ⁊ tales nō est necesse ponere i sp̄a
 h̄gie. Alie vero sunt que ordinan-
 tur ad domesticā politā ⁊ necessi-
 ratē: ⁊ quaz vsus nō retardat mu-
 lieres a cōtēplatiōe: saltem nobili-
 ter. sicut nere: retere: ⁊ h̄mōi: ⁊ ta-
 les artes potuit habere: h̄go ma-
 ria. Et hoc cōfirmat ex illo h̄bo.
 Prouer. xxxj. qd̄ in sp̄itu p̄p̄he-
 tico videt dixisse Salomō de ipsa
 h̄gine ita dicēs. Quę sunt lanę ⁊
 lunū: ⁊ opata est p̄ s̄ilo manū sua
 rū Et in eodē. Manū suā misit ad
 fortia: ⁊ digiti ei⁹ apprehenderūt
 fulgur. Vñ Ambro. lib. ij. de virgi-
 nibus. de eadem loquens dicit q̄
 nō erat vagabūda: sed domestico
 secreto operosa. Propterea legit
 sc̄ificē ch̄usto ruitā incōsuetam
 cū adhuc puul⁹ esset: q̄ eo crecēs-
 te crecebat: q̄ nūc referuat in pas-
 go argētolū p̄pe p̄f: est quā pros-
 p̄is oculis vidit ibi: ⁊ ⁊z i eccl̄ia

Sermo trigesimalquintus.

ptozali. Ecce quō & quales artes
mēchāicas habuit maria. De sci
entia autē theologie: null' sane mē
tis hēstare dñr qñ eā supra omnē
purū hominē habuerit ipā h̄go di
gnissia. J̄ha em̄ plenissime sciuit
& stellerit sacra scripturas. pp qd
fateādū est q̄ habuerit aureolam
doctoz: sm̄ illō Sapies. viij. Do
ctrix est discipule dei. i. sacre theo
logie: & electrix opeꝝ illi'. Qñ nō
sufficit scire bonū: nisi sequat op'.
J̄re p̄ouer. xxxj. Os suū apuit sa
pientie: & lex clemētie i ligus ei'.
Lex clemētie est lex gr̄e: q̄ est to
ra clemens & benigna. Ecce quō
fuit doctrix discipline dei. i. sacre
theologie q̄ est discipule dei. i. sciē
tia de deo: vel scientia p̄cedens a
deo. i. p̄uelatiōem. De figura
autē scie beate h̄gis legit Apoc.
xij. q̄ J̄ohānes vidit mulierem
amicā sole: h̄ntes lunā sub pedib
bus suis: & i capite suo coronam
stellaz duodeci. Ad p̄positū hec
mulier est h̄go maria q̄ fuit ami
ca sole. i. doctrix sacre scripture.
habuit autē lunā sub pedib': q̄ i s̄
faz doctrinā: seu scientiā mūdā
Corona autē stellaz. xij. in capite
suo: significat q̄ fuit corōata & or
nata duodeci generib' scientiaz
humanaz q̄ se h̄nt ad scientiam
theologicā: sicut claritas stellaz
ad claritatem solis. he ḡ stelle sūt
grāmatica / rethorica / dyalectica /
mathematica / philosophia / me
thaphysica / geometria / arismetica
/ musica / medicina / iuris civilis
& canōici p̄na / astrologia. Discu
tere autē de singulis istis scientiis
inferiorib': & offendere quōd fue
rūt i br̄a h̄gie lōgū nimis foret.
Ideo remitto lectozes ad q̄rtanū

ptem sūme dñi Anho. titu. xv. c.
iij. §. v. ubi multa reperit ad p
positum. Ecce ḡ audistis charis
simi quō br̄a dei genitrix maria
fuit corōata rosa scientie: t̄s theo
logice q̄ humane. Studem' er
go ob reuerentiaz taz copiose ip
si' scie: illi offerre semel angelicā
salutationez: ad fabricanduz sibi
corōnaz de rosis angelicis. q̄ren'
ip̄a ap̄d benedictum filium suuz
nobis impetret coronam de rosis
mirificis in celis.

Postq̄ diffuse tractatū est quo
modo h̄go maria fuit corōata ro
sa scie. Nūc sup̄e ostēdere quonā
pacto ad exemplar ipsi' marie po
terimus paup̄culas aias n̄ras di
cta rosa scientie corōare. Pro quo
est notandum q̄ in dicta rosa scie
tie sunt tria folia: sm̄ q̄ triplex est
scientia: scilicet.

Mundana.
Humana.
Superhumana.

Primum igit folium rose scientie
vocat scientie mundana. Uoc
co autē illam scientiam mundanā
que tractat de rebus vanis & v
tiosis: vtpote de falsis amoribus
de turpitudinibus & lubricitatib'
de simili honoribus: q̄lis est scien
tia ferme omnium poetaruz que
allicit lectozes & auditozes suos
ad venereā & turpia. Et iā s̄ scien
tia mūdāna cōprehenditur scien
tia dyalecticorum qui nō tantuz
ad tempus. verūctiam p̄tem ma
ximam etatis sue cōsumūt in va
nitate sophismatū & fallaciarum.
Omnis ḡ talis scientia reproba
tur propter

Inutilitatem.

Vanitatem.

Damnabilitatem.

De rosa scientie.

¶ Primo q̄dez prop̄inuitatē. Ois em̄ talis scientia mūdāna et secularis est inutilis ex se ad salutē. Quinimo abducit a salute et vix recta maxie cū q̄s studio circa eā h̄sā. Nō dico q̄ malū sit puulos et iuuenes istruere in grāmatica/poeti/rethorica/dyaletica/philosophia: et h̄mōi maxime cuz tales sciētie amminiculent et subseruiant sacre scripture ad hoc sc̄z vt facilius itelligat/exponat/defendat. S̄z reprobād̄ est abul̄ illorū q̄ nō solū trāsēūt p̄ tales scientias seculares. s̄z amore eaz illecti ibi morant̄: et finē studiū sui ibidē cōstituit. Audiāt ḡ tales hieronymū sc̄ba pte epistolaz suarum epistola. xv. exponētē pabolā de filio pdigo: et signāter illud ḡdū Cupiebat implere ventrē suū et. vbi dicit q̄ cib̄ demonū est carmina poetaz secularis sapiētia: rethoricoz pompa h̄borū. Hec sua oēs suauitate delectant: dum aures h̄sib̄ dulcis modulatiōe currentib̄ capūt animā quoq̄ penetrāt et pectoris interna deuicunt. Verū cū fuerit summo cū studioz labore in plet et nihil aliū nisi ianē somnū et h̄monū strepitū suis auditōrib̄ tribuūt. Nulla ibi saturitas veritatis: nulla ibi reflectio iustitie reperitur. S̄z studiosi earū in fame veri et h̄tutū penuria pleuerāt. hec ille. Nō est ergo in predictis sciētis imorandū. sed tamē liceteas vtcunq̄ gustare. vt post ea studiūz sacre scripture audiat nobis sapiat. Da exemplum de bonis potatoribus q̄ ḡgustant salia: vt maiorē saporē et delectationē inueniant in potu.

¶ Sc̄o scientia mūdāna reprobat̄ur propter vanitatē. Ois enī

talis sciētia ex se vana ē: et vana atq̄ ianes reddi suos p̄fessores. Vñ hierony. iij. pte epistolaz suarū. ep̄la. xij. c. xi. Locat Aristotelē fatuoz sapiēt̄s p̄cipē. Sūt enim cōiter tales superbi/presumpti/elati/arrogātes/ḡne mūdāe amatores. Q̄ vt d̄t paul̄. i. Cor. viij. Sciētia inflat q̄ sc̄z sine charitate est vt d̄t glo. ordi. q̄lis est scientia mūdāna. Vñ aug. de h̄bis d̄ni. p. liij. Amate iquit sciētia s̄z aḡponite charitatē. Sciētia si sola sit inflat Charitas h̄o qz edificat nō p̄mitit sciētias inflari. Sciētias ḡ q̄ inflat fugere debet: et electuri est̄ nichil scire pot̄ q̄ inflari. hec ille. Nā vt idem Augusti. dicit de h̄bis appostoli. ser. xx. Melior est fidelis signotātia q̄ temeraria sciētia. Et hiero. iij. pte epistolarum suarū: ep̄la. v. ij. d̄t q̄ multo melior est e duobus imperfectis rustitate sciētias habere q̄ eloquentiaz peccatrice. Bene ergo scriptū est. Sap. xij. q̄ vani sūt hoies in quibus non est scientia dei: s̄z supple scientia mūdāna. Sequitur et vilius bestis similes. Vñ in decretis distin. xxxvij. legimus. ḡ. hinc est origenes p̄parat tales cyniphib̄ et raris q̄bns egyptij sunt p̄cilli: et hoc propter garrulitatem suam. Vide totā illaz distictionē in qua multa pulchra reperies ad propositū. Tales etiā ambro. sup. psal. Beati immaculati. ser. xi. sup. illo h̄bo. Narrauerunt michi iniqui fabulatiōes sed nō vt lex tua. conparat hyridinib̄ p̄pter nimiam loquacitatē suā. Tales nēpe volūte semp apparere/semplod: resp̄ēdi nunq̄. habent etiam linguam magniloquā: qz bene nouerunt se et sua dicta extollere: et aliorum

Sermo trigessimus quintus.

sententiā reprobare. Et beniventer scientia talis non est nisi venit et a cetera. Merito ergo debet reprobari propter vanitatem quam continet.

¶ Terno scientia mundana reprobat per dānabilitatem ad quam scilicet perducit amatores suos. Sicut expressit legit de beato hiero. disti. xxxvij. legitur ipsi enim aliquando visus est in hominibus quod traheret ad iudicium dei et illi speraret quod non christiana scilicet cicero manisset eo quod ipsi libros libenter legeret. Et propter hanc causam illi est a iudice fuit flagellata uti ut postea eius scapule sanguinolente apparerent. Sicut enim dicitur est scientie mundane professores et amatores communitur hinc laudis cupidus volentes apparere.

Sunt etiam communitur iudi. Nam si vult poeta aut dyalecticus maiorem habeat gratiam in legendo seu dictando quam alius: aut etiam plures discipulos: mox alius illi iudet de eo detrahit et de doctrina sua. nunc in occulto nunc in aperto: et inde sequitur ut discorde: brigit in discipulos et iterum homicidia: sicut patet in civitatibus in quibus sunt studia generalia. Aliquando etiam unus conficit libellum diffamatoris aduersus doctrinam vel fama alteri. Et beniventer mille mala inde sequuntur. quis autem sane mentis non diceret hic et his similia merito perducere tales vanos et mundanos atque stultos homines ad damnationem eternam. Bene ergo loquebatur aug. alipio. lib. viij. professio. Qui cum audisset loqui de sanctissima vita beati Anthonii viri simplicis sed optimi. ait. Quid patimur. Quid est hoc, quod audisti. Surgit indoctus et celum rapit et nos cum scientiis nostris sine corde sumus. Precipui. Aliquibus autem

additum est. Et nos cum scientiis nostris demergimur in infernum. Ecce quomodo mundana scientia perducit ad supplicium eternum. Et ideo salubre est iterum eam ignorare scilicet propter periculum eterne damnationis. propterea dicebat psal. Quoniam non cognovi litteraturam supple mundana et fatuam introibo in portus domus dei.

¶ Secundum folium rose scientie dicitur scientia humana. Uoco autem scientia humana que potest licite competere et pervenire homini finem quod homo et que per humanum exercitium acquiri potest. Item que ad debitum et rectum finem ordiatur. Et per istud ultimum differt a scientia mundana. Hanc itaque scientiam habuerunt sacri ecclesie doctores quales fuerunt augustinus hieronymus / ambrosius gregorius / beatus Thomas de aquino: cuius doctrinam approbavit Innocentius. iij. ad hunc sensum quod omnia dicta eius possunt absque periculo erroris defendi et teneri. De hac itaque scientia humana transit beniventer notanda. ¶ Primum est nobilitas. Vera enim scientia et doctrina nobilitatem hominum ex parte aie. Ita enim dicitur in glo. sup. l. providendum. C. de posthumis. Quia in signum huius nobilitatis datur corona clericis et scientificis viris in signum quod sunt reges se et alios in terris regentes et ita in deo regnum habent. et hoc designat corona in capite quam habent ex institutione romane ecclesie. etiam in signum regni quod in christo expectant. hec hiero. et recitat. xij. q. i. Duo sunt genera. In signum etiam huius nobilitatis quam profert scientia dantur birruis rotundum doctoribus theologie. Similiter doctoribus in decretis profertur zona deaurata: et sic de alijs insignis magistratibus

De rosa scientie.

que pferunt p motis in aliq̄ facultate in signū q̄ eos nobilitat sua scientia.

Cscōm ē honorabilitas. Prop̄ em scientiā honorant hōes q̄uis de istimo genere in dūz p̄ creati. **U**n̄ hiero. ad paulinū scribens de oibus diuie historie libris refert de appollōio magno philosopho q̄ pagratis mult̄ regnis ⁊ p̄uincijs tadē deuenit brachmāis vbi luenit h̄iarchā maximū philosphū i throno auro sedēte: de natura: de sydentib⁹ ⁊ morib⁹ docētē. **E**cce quō ⁊ in q̄to honore oli habebant̄ viri scientifici. **N**ā ip̄a scientia videt̄ dicere hoib⁹ illō. j. re. q̄. Quicūq̄ honorificauerit me glorificabo eū. Qui aut̄ p̄tenuit me erūt ignobiles. honoremusq̄ scientiā ip̄am amātes p̄silia ei⁹ facietes eā toto corde ap̄plexātes et ducē sequētēs. **T**ertius est obligabilitatis. Quāuis em̄ cuilibet exp̄diat literas scire p̄ maxie t̄si ad hoc obligant̄ clerici: ⁊ potissimū ecclie dei plati. **M**arie cū scriptū sit. Malach. ij. Labia sacerdot̄ custodiūt scientiā sup̄ple de iure: ⁊ si nō semp̄ d̄ facto. **S**equitur **E**t legē req̄rēt sc̄z subiti ⁊ simplices ex ore ei⁹. **D**nt itaq̄ oēs ecclie n̄astici literas scire s̄m̄ t̄si magis ⁊ min⁹. **P**lura em̄ tenent̄ scire curati q̄ capellani: tenent̄ em̄ scire q̄ ad suum officiū spectant. **I**tem debēt scire scripturas sacras: taliter q̄ possit eas d̄clarare subditis suis. vt pote sacra euāgelica. **I**te legendas sacroz. **I**tem instruere eos de mō pure constituenda. ⁊ huiusmodi. **N**az vt habetur distinc. xxxviii. ignorātia. **I**gnorātia iter c̄ctoz erroroz maxime in sacerdotib⁹ dei euitanda est qui docendi

officiū in pp̄lo dei susceperunt. **E**t post pauca. **S**ciūt q̄ sacerdetes tā ctas scripturas ⁊ canōes. ⁊ omne opus eoz in d̄dicatiōe ⁊ doctrina p̄sistat: atq̄ edificet̄ cūctos: taz si dei scientia q̄ operū disciplina. **I**tez di. eadē. c. q̄ ip̄is ponunt octo que s̄nt necessaria sacerdotib⁹ ad hoc q̄ ignorantia culpabilē vitēt. **U**nde ibi. de scientia aut̄ ep̄iscopoz dico q̄ d̄z esse eminens. **U**tem habet̄ dist. eadē. c. oēs Cū q̄s plecā d̄us est in ep̄iscopū: metropolitān⁹ d̄z ab eo regere si sciat oēm diuinā scripturā. **I**te si sciat sacros canones. **I**tez si sciat docere populū sibi subditū. **Q** si nō t̄cū nullaten⁹ d̄z p̄secrari dicere scripturā videlicet **O**lee. iiii. **T**u scientiā repulisti: ⁊ ego r̄pellāte ne faceris d̄torio fugaris michi hec ibi. **S**ūt etiam ad hoc multa d̄ereta que breuitatis gratia pertransco. **P**ater ergo quō clerici obligantur ad habendū sufficientē scientiam s̄m̄ p̄ditionē sui status. **S**ed p̄fecto argumentaz per debet soluitur p̄ non facit. vt in p̄uercbio dicitur. **N**am hodie promouentur ad sacros ord̄ies ad curam animarum ⁊ ad sup̄iores eccl̄iasticas dignitates homines ignari etiam i p̄amis rudimētis grāmaticē exercitati: qui vix scūt legere officiū suum. **q̄**tom̄ poterunt docere populū suū. **S**unt ergo ceca ⁊ duces cecoz: ⁊ ideo tam ip̄s q̄ subditi foucā inferni pariter cadent. **N**ā vt habetur distinc. xxxviii. si i laticis. **I**n his qui p̄sūt infirmitate nec excusatione nec venia est digna. **P**arent q̄ tria que notare voluit scientia humana.

Tertū foliū rose scientie dicit scientia super humana p̄ quā in-

Sermo trigelimusquintus.

Intelligo scientiam sacre scripture q̄
befusuz est descendens a p̄re lu-
minis. Vñt ḡ clerici huic sciētie to-
ro posse intēdere ⁊ vacare: ⁊ hoc
pp̄ multa bōa q̄ ex studio ipsi⁹ sa-
cre pcedunt q̄rū. C̄ p̄mū est q̄
hō p̄ h̄mōi studiū sac̄tū ⁊ diuini
a peccat⁹ pene infinitis retrahitur
Nā ibi inuenit q̄rū ⁊ enormia
sunt peccata q̄ro supplicio digna:
et q̄rū bonū amittat p̄ illa. Ex ta-
li autē cōsideratiōe retrahit̄ cōiter
homo a peccato. Et hoc est q̄d ait
p̄ial. Declaratio sermonū tuorum ⁊
illumina: supple legentē ⁊ itelle-
ctum das puulis id est humilib⁹.
Et alibi. In corde meo abscondi-
eloquia tua vt non peccem tibi.
Nay vt dicit Isidorus li. ij. solilo-
quiorū. Lectio vite demite erro-
lectio a mūdi subtrahit vanitatis
b⁹: lectio docet qd̄ caueas: lectio
ostendit quo tendas multum p̄fi-
cis cum legis: si tamen facias qd̄
legis. hecille. p̄cipue autē per
h̄mōi studiū scripturā sanctā
vitatur libido: quia vt dicit idem
Isidorus vbi supra. Si vis preca-
uere libidinis vitium: vacare ha-
bes interdū cum opere lectioni et
meditationi scripturā sanctā
Et hiero. ad rusticū monachū et
reitat̄ de consecra. distin. v. nūq̄
Amaquit scientiā scripturā: ⁊
carnis vitia nō amabis. Est ⁊ alia
ratio q̄re studiū p̄dictum retrahit
hominem a peccato: quia sc̄z per
studiū sacre scripture vitat̄ ociosi-
tas que est fomes ⁊ nutritrix omnīū
peccatorū. Si em̄ nō facile capit a
tentatore qui alicui bono vacat
exercitio. vt habetur vbi supra.
multo minus capietur ab ipso re-
tatore demone qui vacat exerci-
tio sacraz literaz: quoniam melius

in vita hoib⁹. Et hec ē vna de cau-
sis cur de⁹ voluerit sacra scriptu-
rā in mult⁹ passib⁹ esse obscurā: vt
sc̄z viri literati ad ipsi⁹ elucidatio-
nē laborātes ocīū vitare: ⁊ multa
alia peccata. Vñ aug. ad volustia-
nū. ep̄la. iij. Tāta est p̄funditas
christianaz litteraz vt in eis q̄ri
die p̄ficere: si eas solas ab leunte
pueritia vsq̄ ad decrepitaz sene-
ctute: maxio ocio s̄mō studio: me-
liore ingenio conare addiscere.
hecille.

¶ Secūm bonū p̄cedēs ex studio
sacre scripture est q̄ hō ex tali stu-
dio recreat̄ ⁊ ipsialiter reficit̄. Nō
em̄ inq̄t xp̄s ad sathan: i solo pa-
ne viuit hō: s̄z in omni s̄bo qd̄ pro-
cedit de ore dei. Mat. iij. Et deu-
te. viij. Debem⁹ ḡ esse valde iten-
ti tali studio: ita vt vix p̄tereat
nos vna hora diei absq̄ sacre scri-
pture lectiōe aut meditatiōe. pro-
pterea aug. ad f̄es ineremo. f.
lvj. q̄ titulat̄ de cōmēdatiōe diu-
naz scripturaz facit talē admir-
rationē. Quale inq̄t est q̄ nonnul-
li xp̄iani ⁊ qd̄ pei⁹ est aliquotiens
etiā clerici qn̄ iter acturi sunt pa-
nē ⁊ vinū ⁊ diuersas impensas s̄z
ibi ordinant preparari. Cum ergo
tanta vniūsq̄q̄ in terreno itinere
p̄parat vnde viuat caro sua: qua-
re tm̄ libellū legere nō curat vn-
de hic ⁊ eternū reficiat̄ aīa sua.
hecille. Itē idē aug. vbi supra ad
idē p̄positū loquitur dicens. Si
vultis vt scripture sc̄tē vobis dul-
cescāt. subtrahite vos aliq̄b⁹ ho-
ris ab occupatiōib⁹ mūdi in q̄bus
diuila eloq̄a relegatis vt in vobis
feliciter impleatur qd̄ de beato vi-
ro scriptū est. Quia in lege d̄ni medi-
tabit̄ die ac nocte. Et illud. Beati-
ti q̄ scribantur testimonia eius. in

De rosa timoꝝ.

toto corde exquirere. S; pfecto pauci sūt tales ita incubentes sacris lectionibus/quin potius vacāt euacuādis calicib⁹: ⁊ postmodū ludis ⁊ dissolutionib⁹/cartas ⁊ talos seu taxillos frequētius hnt inter man⁹ q̄ sacros codices. Uerū interdū reuiscit libꝛos reguz. i. illas cartas in q̄b⁹ sunt reges et regie depicti. Alij gaudēt in p̄cio sitate atq; curiositate libꝛoz q̄s vix semel i vita aperisūt studiū gratia: s; illos pparāt multo p̄cio ⁊ facit hincide deaurari: vt diuitias suas ⁊ ambitionē ostētent. Quas valde diffuse resp̄hēdit Chꝛi. homil. i. vbi tractat hystoriā mulieris Samaritane cū x̄p̄o loqueris. Sūt autē ⁊ alij ecclesie plati q̄ spernūt litteras ⁊ litteratos viros: pl⁹ appreciātes falconē aut canē: q̄ sacri canonē: plus māgonem aut pincernā quā sacre theologie professore. Sicut patet de illo episcopo quez ex nomine nouit: ⁊ qui ad huc in humanis est. Cum em̄ ad eū accessisset quidaz vir grauis ⁊ litterat⁹: ostendit ei magnitudinem dom⁹ sue ⁊ magnificentiam. Tandē duxit eum ad quandam aulaz magnam in qua in partibus erāt multa genera auium p̄daliū: q̄ certe sufficere debuissent vni maximo p̄cipi: ⁊ dixit ei. hec est libꝛaria mea. O turpis iactantia. O grādū clpa. O crudelitas sacrilega O abusio maxima. O p̄digalitas detestāda. Ecce i q̄tris abusibus cōsumit hac tempesta: te patrimoniū Chꝛi. De predicto ergo plato ⁊ sibi similibus loquitur dominus Osee iij. dicens. Quia tu scientiam repulisti: repellam te ne sacerdotio fungaris michi. Itē Malach. ij. vos recessistis

de via ⁊ scādalizatis plurimos in lege ⁊ irritis fecistis pactū leui id est p̄missionē factaz in p̄secratiōe v̄ra. q̄ sc̄z parati erāt ponere animas v̄ras. p̄ omibus vestris: ⁊ similia. p̄p̄ q̄d h̄ dedi vos p̄emptibiles: ⁊ humiles omib⁹ p̄phis. ⁊ c. Tertū bonū ex p̄dicto studio sacre scripture p̄cedens est q̄ p̄ hoc homo eternam salutem cōsequitur. Nam sicut clerici p̄s bendati q̄ de licentia episcopi sui sūt i studiis generalibus percipiūt fruct⁹ beneficiorū suorum: vt habetur extra de cleri. nō residen. c. tue. Ita qui debito fine ⁊ mō studēt in sacra scriptura. ⁊ lalijs sc̄t̄is p̄pter illam: habebunt fruct⁹ p̄bende celestis. Sapientie. vj. Ponam in lucem. supple eternaꝝ scientiaz id est amatorū vere sciētie. Nam hec sciētia est qua Chꝛi sus iuuentur. vt dicit dist. xxxvij. legimus in fine. Qui enim debito fine studet in sacra scriptura: inuenit x̄m i ea cōtentū: ⁊ tādem ipsius inueniet i celo per apertā visionē. Item ipsa sacra scriptura. hoc p̄mitit ecel. xxxij. dicens. Qui elucidāt me vitam eternam habebūt. Debem⁹ ergo libenter legere p̄dictam scripturā sacram pot⁹ q̄ mōdanas ⁊ seculares sciētiās q̄ forte sunt de pane lucrando. Ut em̄ dicit Aug. ad francos in Eremo. f. lxxj. Scripture diuile q̄si littere de patria nostra nobis transmissę sūt. Patria enim nostra paradisi est: parentes nostri sunt patriarche/ prophete/ apostoli/ ⁊ martyres ciues aut sūt āgeli. Rex x̄o x̄p̄s. Quiqdē rex tāq̄ de nobis sollicitus: scripturas diuinas inuitatorias ad eum v̄standū ⁊ secū manēdū ad nos p̄ p̄riarchas

Sermo trigessimus sextus.

et prophetas mittere dignus est. Et cum scriptura eius rebelles ipsi habita fragilitas conteneret: dignatus est per seipsum deicendere: et ad veras habitare exemplum suam in aeternis nos puocare. Hec ille. Item idem ibidem inuehens in eos qui spurnunt sacra scriptura et baladiaz dicit sic. Quid de se cogitat christianus qui ita preterit peccata et iras iustitias domini sui quibus ad regni britudine mutantur ut non dignetur eas relegere. Quod enim si alius non ad procuratorem suum litteras dirigeret et ille non solum impletur quod precipit: sed etiam ipsa iustitia relegere dedignaret non indulgentiam sed penam non libertatem accipere sed carcerem mererentur sustinere. Ita et ille qui diuinas scripturas de patria celesti transmissas dissimular legere timere debet ne forte premia eterna non accipiat: verum etiam penam perpetuam non euadat. Hec ille. Exercitemur itaque charissimi nos qui clericis sumus in studio et scientia facere scripture et vos layci atque simplices toto cordis affectu dictam scripturam audite cum vobis predicatur et declaratur ut sic coronantes alias nostras in presenti rosa sancte scie tandem coronemur in celis rosa glorie sine fine. Quam nobis cor. etc.

¶ Sermo xxxvj. De rosa timoris.

Quoniam uos rosas sapientie. ij. Trigesima tertia rosa corde spiritualis seu mysticalis dicitur rosa timoris. Que quidem rosa congrue seculi ad rosam seculi: maxime cum ipsa seculi sacre scripture doceat quod timendum sit: quod: quiter: quare: /

et sic de aliis circumstantiis ipsius timoris. Ut eccle. i. Ista duo coniunguntur simul. scilicet scientia et timor. sic enim ibi dicitur. Timor domini sancte religiositas. quod dicitur quod timor est causa scientie: quod religiositas est effectus scientie: quod religio est effectus scientie: quod religiositas est effectus scientie. Quod ut habet Eccle. vii. Qui timet dominum nihil negligit. Hanc itaque rosa diuini timoris fuit coronata in scriptura maria. Ita ut se vocet in eis illi Eccle. xxiij. Ego in pulchre dilectionis et timoris. etc. pro quo est notandum quod triplex est timor bonus et quilibet talis fuit quodammodo in ipsa maria. Est ergo timor.

Seruilis.

Filialis.

Reuerentialis.

¶ Primus igitur timor vocatur seruilis: quod dicitur in se sit bonus: non tamen manet cum charitate: ut habet i. Jo. iij. parat tamen loci charitatem et hospitium qua aduertata recedit ipse timor seruilis et aduenit timor castus. Et datur exemplum a doctoribus de seta vel acu qui introducit filium: quo introducto immo introducendo seta transit: et similiter acus. Ita est in proposito de timore seruili in ordine ad timorem castum seu filialem prout habetur de pe. di. ij. Hec que in fine: bene ergo dicit Jo. ubi supra quod timor non est in charitate. id est cum charitate: quod perfecta charitas foras mittit timorem supple seruilis. Quia ergo iste filialis timor principaliter respicit penam propter quam cauere a malo et facit bonum: unde non recte nec pure amat bonum. Ideo talis timor est impropria fictione non fuit in bruta uirgine: quod est sine gratia dei: quod est ad futurum. Nichilominus est ad timiditatem fuit in ipsa seculi domini Antho.

De rosa timoris.

lū. pte sue sū. ti. l. v. c. xvij. §. v. g.
¶ Scōs timet vocat filialis seu
castus / et iste timor nō respicit pe-
nā sed bonū qđ p̄cipaliter amat
sicut filius timet patrē qđ p̄ est.
Et de isto timore scribit in psal.
Timor dñi sc̄tus p̄manet in sc̄m
seculi. s. l. p̄m et i futuro nō tñ q̄-
tū ad eundē actū. Nā iste timor ca-
stus et sc̄tus qđ est in amicis dei h̄z
duos act⁹. Un⁹ est quo qđ timet se
parari a dilecto: sicut honesta et
casta mulier timet virū suū. i. t̄t
facere aliqd p̄pter qđ separet ab
amore viri. Ali⁹ act⁹ ipsi⁹ timoris
casti et filialis: est reuereri illum
quē diligit. Quantū igit ad p̄mū
actū. Ip̄a maria nō habuit h̄mōi
timorem filialem: quia cū sciret p̄
reuelationē se nou posse peccare:
nō poterat timere separari a deo
maxime cū talis separatio nō sit
nisi p̄ pctm̄. Iuxta illud Esa. lx.
Iniquitates v̄re diuiserūt iter vos
et deū v̄m. Sed bene fuit in ea
predictus timor filialis seu cast⁹
q̄tum ad actum fin̄ qui est reue-
rens iuxta cū dilectōe subiectio.
de quo dicendum est cōsequēter.
¶ Tertius ḡ timor vocat reue-
rēntialis quem habent beati in or-
dine ad deū fin̄ qđ canit ecclesiasti-
ca in hymno de ascēsiōe dñi. Tre-
mūt vidētes angeli s̄a vice mor-
taliū. Itē Job. xxvi. vi qđ colūne
celi contremiscunt et pauent ad
nutū ei⁹. vbi dicit glo. or. qđ colū-
nas celi āgelos appellat. Fuit ḡ
in ḡgine glorioza timor reuerent-
ialis ad deū: sicut et in angelis
ac ceteris beatis sed differenter:
qđ dicitur timor reuerēntialis fuit
meritor⁹ in ḡgine maria. nō autē
in beatis. Possū⁹ autē pie cōtem-
plari qđ nato x̄po mox pia mater

cū timore reuerēntiali quē genuit
adorauit. Nā postqđ p̄m̄s cū in-
uoluit / et in p̄lepio sup modicū fe-
nū reclinauit: statim genib⁹ flexis
et manib⁹ iunctis: p̄fudit⁹ etiā
ex oculis abundantissimis lachry-
mis: cum adorauit dicens. O crea-
tor celi et terre: qđ te vicit clemen-
tia vt nāsci volueris de ālla tua.
O que aut ḡlis ego paup̄cula in-
uencula qđ genui ac peperī regez
angeloz: factorē vniuersoz: res-
dēptionē oim pctōz: iudicē vni-
uē et mortuoz: Si em̄ Ioannes
baptista veniente x̄po ad baptis-
mū cōtremuit: et nō auder tan-
re sc̄m̄ dei p̄tice: sed clamat cum
tremore / sc̄tifica me saluator: qđ
to tremore p̄culsa est pia x̄pi m̄s
cū vagit infans iter arcta cōdit⁹
p̄lepio: aut qñ ipsi⁹ man⁹ / pedes /
atq; crura stricra cigit fascia: pie-
em̄ credendum est qđ sanctissima
illa mater / deuotione / reuerentia
et fide plenus / q̄tiens voluit dare
lac par uulo x̄po: aut more nutris-
tio humanitatis officia circa eū
exercere: p̄us humiliter et deuos-
te eū adorauit: atq; cū flore reue-
rentiali in faciē ei⁹ oscula imp̄sit.
patet ergo de triplici timore qui
fuit in benedicta maria sobue ra-
men et cuz modificatione accipe
quod dicitur est de primo timore.
¶ Præter hec aūt et ad dilatario-
nē timoris ḡginalis: notādū qđ in
ipsa maria fuerunt tria fin̄ qđ p̄t
elici ex illo euāgelio. Misus est
angl̄us. ic. hec ergo fuerunt.
Turbatio.
Timor.
Admiratio.
¶ Primo igitur fuit in ea turbas-
tio qđ p̄t ex illo ḡbo sc̄dici euā-
gelij. Turbata est in timore ei⁹:

Sermo trigelimum sextus.

vez gabrielis. Nō est tñ turbata
turbatioe puerente iudiciū ratio
nis: sicut i nobis frequēter accidit
fuit ergo turbata sicut xps de
seipoloquitur Jo. xij. dicēs. Nā
mea turbata ē. fuit ergo maria
turbata de trib⁹ in apparitiōe et
salutatioe angeli. Primo quidez
de pñtia ipsi⁹ angeli in forma ele
gānis iuuenis. Nō em̄ sibi appa
ruit in forma aut etate simili: qz il
la etas dicit effectū in etate ⁊ sen
su. Nec sñr in etate iuuenili: qz il
la imporat i perfectionē. Sed in
etate mediocri: qz illa etas dicit
pfectionē. Qz ergo veniebāt nūm
tare aduentū illi⁹ qui est pfectis
simus omni perfectione: deo de
buit apparere in illa etate. Bea
ta igitur hōg cernens illi elegā
tissimū iuuenē ppe se ⁊ nō cogno
scens pua frōte ipm esse angeluz
dei parte ex altera vidēs se solaz
cū solo in thalamo suo: fuit valde
turbata. i. verecundata. Uñ hie
ro. ad Eustochiū. Cū inq̄t ad ma
riā angelus gabriel in viri specie
descendisset: consternata ⁊ p̄rri
ta ei rñdere non potuit. hoc autē
rōnabiliter fact⁹ est. Nā vt dicit
Beda in glo. or. sup illo hōbo Lu.
i. Que cū audisset turbata est tre
pidare vir gñū est. et ad oēs viro
rū ingressus pauere: atqz omnes
eoz affatus vereri. Dicāt ergo
mulieres. ppositū pudoris imita
ri. Itē Bern. sup Misus est. So
lēt hōgies q̄ hē hōgies sunt esse pa
uide ⁊ vt timenda caueant: etiaz
tura ptumescē. hec ille. Scōbo hō
go maria i salutatioe angelica fu
it turbata de forā i q̄ apparuit
ei⁹ angel⁹. Venit em̄ ad eā cū igē
ni luce: ⁊ cū cādidis atqz lūlosa ve
ste. Itē cū facie tūtilāre. hec autē

oia solēt stupore incutē vidētib⁹
⁊ oclis mortalib⁹: iō canit ecclia.
Et expanseit de lūie. Tertio vir
go maria i dicta salutatione fuit
turbata ex mō ingress⁹ angeli ad
eā. Ut em̄ inq̄t Ber. sup mis⁹ est.
nō est suspicādū q̄ angel⁹ aptū in
ueniret hōgis ostiolū cui nimiruz
erat i pposito frequētr⁹ hōiz su
gere ⁊ colloquia vitare. Nec fuit
ei difficile p ostiolū clausum hōgis
abdita penetrare cui vtiqz ex na
ture sue subtilitate q̄libet corp⁹
quātūcūqz solidū vel spissum per
uium est ac penetrabile. Ecce q̄
re turbata fuit virgo maria.

¶ Scōbo in hōgie gliosa fuit timor
Et hoc pz restitio angeli q̄ conlo
lās eā dixit. Ne timeas ma. ⁊c. Sz
qd̄ tiebat. certe hō apit Ber. sup
Mis⁹ ē: ita dicēs. Sciebat nēpe
hōgo prudēs q̄ sepe āgel⁹ sathane
i āgelū lucis se trāsfornabat. Sz
qz simplex ⁊ hūil⁹ erat: nil tale de
scō āgelo penit⁹ estabat ⁊ iō q̄
lis esset illa salutatio cogitabat
hec ille. Cū autē esset i illa cogita
tioe sic suspēsa statū ex dei reuela
tioe cognouit: q̄ erat bon⁹ āgel⁹
⁊ spālis dei nūci⁹ q̄ ei apparebat.
hoc idē etiā p aliā viā cognouit.
Nā fm sacros doctores i hoc co
gnoscit et discernit bon⁹ angel⁹
a malo: qz bon⁹ āgel⁹ i p̄cipio ter
ret i medio p̄forat i fine lenificat
Itē iste āgel⁹ i p̄cipio hōginē ter
ruit: q̄ ipa turbata. In medio eā
p̄forauit q̄ illi dixit. Ne timeas
maria. In fine lenificauit q̄ ipaz
gūidā de dei filio dereliquit. āgel⁹
hē mal⁹ q̄ i āgelū se trāsfornat i
p̄cipio mltrū frerū: medio diuer
sis tētatiōib⁹ mltrū p̄rubar: i fine
hōvalde p̄trifrat qz hōgo maria
i tēca p̄cipiū ipsi⁹ apparitiōis et

De rosa timoris.

salutationis/hesitabat de ipso an-
gelo apparete/sicet bono/nec ne-
io dixit sibi ea solado. Ne time-
as maria. Nichil hic doli vel fal-
lacie/nullas hic insidias suspiceris
No lutz em ho/sed ipus/no sartha-
ne/sz dei angelus/nec qliscuq; sz ga-
briel archangelus. No lutz sz ille an-
gelus q tenet gladiu flammesu ad
claudendu ysa paradisi:de q legi-
tur Gen. iij. No lum ena de nue-
ro illoz angeloz q missi sunt ad
punedu sodomae et gomorra. De
quib; legit Gen. xix. No lum de
nicq; ille angelus q attulit lege one-
ris et timoris/sz lu paranympus
amoris: q venio nunciare tibi ad-
uentu illi: q referatur est portas
celi. Item q ventur est p te i mi-
du no vt pdat: sed vt saluet. Item
q allatur est lege gre et amous.
Ecce ne timeas maria: imo gau-
deas qz iuvenisti granam apb dei.
¶ Tertio in hgine maria fuit ad-
miratio. Postq em turbata e ad
vocem angeli: cogitavit qlis eet
illa saluatio. Admirabat enim
quid sibi vellet pdicta saluatio/
maxime cu in ea angelus nulluz
apposuisset sbu/vt pote dicendo
Dns fuit/est aut erit tecu. Cum
deniq; no expfisset modu quo do-
minu cu ea. Item admirabat q
ipse angelus pdicasset ea gra ple-
na. Nunq; enim a seculo auditu
fuera q aliqua femina ab aliq
angelo fuisset vocata gra plena. et
ideo talis nouitas verboz eam
quodam turbauit/ et ea in admi-
ratione adduxit. Na vt dicit pe-
trus rauenna. Angelus venerat
in specie blandus in smone terribi-
lis/humana pferens/ diuina re-
promittens. Item et tertio admira-
batur quid sibi vellet verbu illud.

Benedicta tu in mulieribus. Cum
em esset summe hulus/nulli hgi-
ni/nulli mulieri/nulli creature se-
rus feminei se pfererebat. Multis
pliciter q admirabat cogitando
qlis esset ista saluatio/ et qtu ad
personam salutantem/ et qtu ad cam
ipam salutatione: et qtu ad cam
ppinquam talis paranympus vene-
bat/ qz nondum expfiserat. In figu-
ra sz huius salutationis et timoris
hgialis/ legit Gen. xvij. q cu an-
gelus dni nunciasset abrahe q vxor
sua sarra pius sterilis/partura
esset filiu. Illa hoc audito risit p
hostiu tabernaculi. Sed talem ri-
lum lecurus est timor. Na vt ha-
bef ibide cu angelus interrogasset
abraha cu risisset sarra vxor sua.
Illa tione pterrita negauit feri-
sisse. Ad ppo situ sarra q interpreta-
tur pnceps/carbo/velamen/angu-
stia/recte pfiguratur beata maria
q est pnceps angeloz et hoiz. Item
carbo ardens p charitate dei et p
ximu. Item velamen filij dei est oc-
culte papiendo in suo vfo. Item
angustia/ et hoc in passione filij sui
xpi. Sicut sz tria dicunt de sarra
vez q risit/ q timuit/ q filiu pter
lege nature cocepit et genuit/ qz
sterilis erat. Ita et hgo maria ga-
uisa est i aspectu angelico: sed tur-
bata est et timuit ex sbis illi/ ita-
de supra legem et conditione na-
ture concepit dei filiu. hinc itaq;
tali ac rare hgini ob reuerentiam
sui/ timoris reuerentialis que ad
bndictu filiu rui christu gessit/ p-
ur declaratur est: offeram/ semel
salutationem angelica vt sic/ p mo-
dulo nostro componam/ sibi co-
ronam seu sertum de rosis spalia-
bus. Qz vbi fecerim/ indubie ipa
ipetrabit nobis coronam sempiterna

Sermo trigelimum sextus

de rosis que nunquam marcescunt in celestibus.

Postquam diffuse ostensum est quod dei genitrix homo coronata fuit rosa timoris: consequenter ostendere restat quo nam pacto nos in fieri pacto ret predicta rosa instar dicte virginis coronari poterimus pro quo est notandum in hac rosa, timoris sunt tria folia scilicet quod triplex est timor: videlicet mundialis.

Seruilis.

Rationalis.

Primum itaque folium rose timor vocatur timor mundialis seu mundanus qui non est aliud quam timere non timenda: de quo psalmista. Trepidauerunt timore ubi non erat timor. Da exemplum de auium que videtur monstrum seu effigiem hominis: cuius arcu et sagitta in medio capiti non audent illic appropinquare. Aliud exemplum est de equis ymblicis: qui ad umbras forte suis desuper volantis aut huiusmodi terrentur: et retrahuntur intantum quandoque precipitantur: tum sessoribus suis in foueam vel fluvium: ita et homines in quibus est timor mundialis: vanus quandoque perierunt et precipitantur in foueam inferni. Quod si queras circa que consistit talis timor mundialis et vanus. Respondedo quod circa tria principaliter que sunt.

Vita corporalis.

Dignitate temporales.

Dignitates et honores.

Primum itaque consistit predictus timor circa vitam corporalem: quod fit cum quis tantum timet separari ab hoc seculo: et amittere vitam corporalem: quod prelegit peccare mortaliter quam currere periculum mortis. Exemplum in promptu est de illo qui negat fidei timore mor-

tis. Item de puella que consentit factum carnis ne haberetur: aut occidatur a stupratore. Item de illo qui mentitur pro salvanda vita seu morte vitanda. Quoniam enim predicta et similia operatur timore mortis: iam timet et vane timet: nec in unum est a culpa. Nec per consequens immunitus erit a pena eterna: quod videtur habere Job. vi. qui timet prius irruet super eum nix. Et de hoc timore mundano et vano loquens Seneca ad Lucillum: Epistola. xi. dicit sic. Plura nos terrent quam que premonent: et sepe opinione prelaboramus. Quedam enim nos torquent: cum omnino non debeant. Quedam per contrarium nos non torquent cum debeant. Alia autem nos torquent plus quam debeant. Hec ille. Ad expellendum itaque huiusmodi timores a cordibus nostris nos admittet saluator noster. Mat. x. dicens. Nolite timere eos qui occidunt corpus: animam autem non possunt occidere: sed potius timete eum qui potest animam et corpus re in gehennam. Stronius enim miles non timet mortem equi ut faciat in gens factum: vel pulchrum ictum maxime cum est de familia et domo regis: et scit meliorem equum sibi retribuentem pro equo amisso in bello domini sui regis. Applicatio est facilis. Quis enim homo naturaliter horreat mortem: nam et saluator noster eam timuit: non tamen per eius timorem aliquid contra iustitiam agere debemus ut habetur in glo. super illo. c. Nolite. xi. q. iii. Huiusmodi de hoc habemus in susanna que potius elegit incidere in manus hominum usque ad mortem quam derelinquere legem dei sui. Dan. xiii. Sed profecto multi plus timent mortem corporalem ubi timenda non est: quam mortem eternam que ver-

De rosa timoris

faciter timenda est. Et tales cōparat Chrysostomus homilia. v. pueris ita dicens. Puerilem timemus pauorem mortem timentes. Pueri enim parui laruas quidem timeant. Ignem vero non timeant. Si ad lucernam lumen habentem eos portari contingat inconsiderate manum immittunt lucerne et flammam. Sic. et nos timemus quidem mortem que est tanquam larua contemptu digna: peccatum vero non timemus: quod est vere timendum et quod morte ignis conscientiam commedit: nec etiam timemus ipsum ignem eternum cuius tamen veraciter timendus. sic. hec ille.

¶ Secundo timor mundialis consistit circa diuitias temporales: quas interdum quis tantum diligit quod magis timeat eas amittere. quam gratiam dei: et celum: et omnes diuitias et eteras: et spirituales: et eternas. Unde Augustinus super psalterium exponens illud verbum. Trepidauerunt timore ybi non erat timor. dicitur hoc intelligitur de iudeis qui timuerunt perdere regnum terrenum: ybi non erat timor: et non timuerunt. amittere regnum celorum quod timere debuerant: et ideo iusto dei iudicio vtrunq; perdididerunt. Ut enim dicit idem Augustinus super illud Ioan. xi. Venient romani et tollent locum. et. ybi si iudei nichil timebant perdere nisi temporalis: de vita eterna non cogitantes. Sed vt habetur prophetarum. x. quod timet impius. venit super eum Nam post passionem domini et glorificationem romani tulerunt a iudeis locum expugnando: et gentem transferendo. Et quod deterius est tandem perdididerunt corpus et animam. hunc etiam timorem perdendi tempora-

lis habuit pharao rex egypti: qui videns populum israeliticum mirabiliter multiplicari: timens ne tandem contra eum insurgeret: et regno priuaret mandauit obstrictibus vt paruulos iudeorum necarent. Sed quod timebat ille neque euenit illi: licet per suam viam.

Timebat enim priuari regno: in isto dei iudicio priuatus est regno et vita in mari rubro: vt patet Exo xiiij. Et vere iste timor mundanus hodie multos homines inuoluit: et in infernum trahit: sicut patet in multis diuitibus qui timentes perdere pecuniam suam: ponunt et locant eam ad bancam ad usuram.

Alii committunt eam mercatoribus tali pacto quod participabunt in lucro: et non in damno: et capitale semper saluum erit. hoc idem etiam patet de multis mercatoribus qui timentes perdere vii diuitibus faciunt mercantiam quam valent atque hinc inde multa mendacia et periuria fiunt et dicuntur: quia vt habetur de penit. diuin. v. qualitas. Difficile est inter euentus reddentis commertium: non interuenire peccatum: eo quod vt dicit Sosa ibidem: naturale est contrahentibus se se inuicem decipere vi ergo omnes et similes trepidant timore ybi non est timor: id est ybi esse non debet.

¶ Secundo timor mundanus consistit circa dignitates et honores. Multi enim aspirantes ad officia et beneficia: ad presidentiam et prelaturam: timeant ne cadant a proposito: et frustrerentur intentione suam: propter quod faciunt maioribus multa donaria: illis adulantur et similia. Cuncti adepti fuerint intentos adhuc timeant cadere ab officio et beneficio suis: aut saltem amitte-

Sermo trigelimum sextus

re gratiam principia: propter que multa mala committere solēt. De hoc historiam habemus de Pilato qui timens perdere gratiam cesaris & officium iudicare: iniustā militi aduersus chulsum sententiā etiam contra conscientiam. Ipse et fiebat q̄ iudicā iudei tradidit sensu christum: vt habetur Matth. 27. hinc est q̄ timor assignatur a Greg. vna de causis: ppter quas solet humanum perueri iudiciū vt notatur. xi. q. iii. Item q̄ illi qui sunt in honore aut dignitate cōstituti sepe agitentur timore mūdiciā: sicut in effectu de rege herode: de quo legitur Matth. ii. q̄ cum audisset reges orientales inquirere & dicere. Ubi est qui natus est rex iudeorum: turbatus est: & omnis iherosolima cum illo. Unde ex tali timore quo scilicet timebat christus regnantis super iudeā: iussit paruos ab eis numero occidi. vt sic sint eos occidere christus. Sed vnus & fatuus erat: timor eius. Unde canit ecclesia. hostis herodes ipse xpm venire qd times: nō eripit mortalia q̄ regna bat celestia.

¶ Secundum solum rose timoris vocatur timor seruilis. Et iste timor reperitur solum in peccatoribus: non autem in iustis qui seruit deo amore iustitie: peccatores autem timore pene. Quāuis ergo solum in peccatoribus reperitur nō est propterea malus est: nec reprobandus quinimo laudā dū: tanq̄ dispositio ad exundū de peccato: infimum detestandū: alias male faceret peccatores loquentes de penis inferni: de horrore mortis: de ferocitate iudicis: huiusmodi intēdētes per alia letare malis timorē & tremore. vñ & psal dicebat ad dñm. Cōfite timore tuo carnes meas. i. car-

nales mori & cōcupiscētiā: a iudicis ei tuus timor. Sequit. feci iudiciū & iusticiā supple de me ipso in psal nec expectauit q̄ in me puniret in alio seculo. & id nō tradas me calūpniātib⁹ me: supple demonibus. vt scizāq̄ executores & totos res tue iustitie cruciet me in inferno. S; suscipe seruū tuū i bonū: dādo et grāz tuā. Ecce quō timor ser uillis iroducit timorē filialē: sicut cetera iroducit filiū i coruiz: & quō cōcludit q̄ bon⁹ est: spūs nō pfect⁹ & est speciale dei donū: & id non ab iudicē. Est ergo notādū q̄ iste timor seruilis reperitur in trib⁹ generibus hominum.

¶ Primo qdē reperit i illis petib⁹ bus q̄ timore gehenne cauēt sibi a multis malis: vel faciūt aliqua opa de grā bonorū: vt pote iherdū ieiunādo. elemosynaz largiēdo: orādo ecclesiā & diuina frequētādo: & huiusmodi. Et bñ dicit talis timor seruilis. q̄ sicut seruus cōiter facit qd sibi p̄cipit dñs su⁹. & cauet ab offēsa illi⁹ timēs ne ab eo respēdat aut verberet nō aut ex amore quo sibi placeat op⁹ ip̄s: aut p reuerentia & amore quē gerat ad ip̄m dñm. Ita & i pposito. da exēplū de sebucitan te q̄ vult i corpe: & p cōsequēs appetit bibere aquā frigidā. Scum audit medicū hoc phibētē: alias sibi deteri⁹ erit: quē tali potu excreset febris: & mors forte sequet: cauet sibi a tali potu: nec i se q̄ appetitū suū corruptū. Sic & oledō q̄ seruit dō vel q̄ vult petm ne incurrat dānū siue i corpe: siue i fama: siue i reb⁹ aut ne ppetuo dānet. ¶ Ergo iste timor seruilis sit vtilis bon⁹ et vtilis q̄ disponens ad charitatē & ad filialē timorē: p̄ p̄lo p illō esa. xxvi. a timore tuo dñe p̄cepim⁹ & p̄cepim⁹ sp̄m salutē: ut ē se dō p illō l. ij.

De rosa timoris

quod dicit Augu. et recitatur. xxij. q. vi. c. ultimo. Cum inquit per timorem cominet se homo a peccato: fit consuetudo iustitie: et incipit quod durum erat amari: tunc etiam incipit excludi a charitate: quaz prius foras mittebat: et succedit timor scitatus et castus. hec ille. Sed quod non sit perfecte bonus nec ad salutem sufficiens: patet ex dictis eiusdem Augu. qui de verbis apostoli. ser. xvij. dicit sic. Cum adulter non esse ceperis: quia times ardere in igne semper eris: nodum laudatus es. Quid enim magnus est timere penam. Magnus autem est amare iustitiam. Interrogo te quare non comittis adulterium. Respondebis quia timo gehennam: timeo supplicium ignis eterni: timeo iudicium christi: timeo societatem diabolicam: scilicet puniar cum illo et ab illo. Quid diciturus sum. Male times. Vane times. Interrogo te si te non videret deus quando malum facis: ne quisquam te in dei iudicio committeret an illud faceres. Tu te vide. Si faceres: ergo tamen penam times: et consequens charitatem nodum habes: serviliter times: formido est mali: nodum delectatio boni. hec ille. Item idem Augu. ad idem propositum: in eodem lib. ser. xix. dicit sic. Latio timet malum: ubi non potest: non facit: et tamen latro est. Lupus venit ad ovile omni: querit invadere: iugulare. Vigilat pastor: latrat canes: non aufert: non occidit: sed tamen lupus venit: et lupus recedit: semper enim lupus est qui devorare voluit: sed non potuit. Interroga ergo teipsum quisquis es: et vide si tunc non facis male quando potes. Nam etiam si timore gehene non facis malum: nodum perfectus es. Ecce quomodo timor servilis reperitur in illis

qui abstinēt a peccato timore simpliciter eterni.

Secundo dicitur timor servilis reperitur in illis qui abstinēt se a peccato timore pene temporalis iudicii alio. Quis dubitat quod essent in istis fures et latrones: multi homicide: rixarum insidiatores: multi adulteri: et fugitivi defloratores: multi rebelles et perturbatores: multi adversus platos et maiores: multi perituri et falsi testes si non essent pene temporales cohercetes. Aliquid poeta Orazio de talibus bene loquitur dicens. Oderunt peccare mali formidine pene. Secundo de bonis de quibus idem permittit dicens. Oderunt peccare boni virtutis amore. Nam dicit Zildorus in lib. ethimo. et recitatur in decretis dist. iij. facte. facte sunt inquit leges ut earum metu humana cohercetur audacia: et tuta sit inter improbos innocentia: et in ipsis impiis formidato supplicio retineat audacia: et nocendi cupiditas. Super quo dicit glo. quod quis per humanas leges nemo cogat benefacere prohibetur: nisi mali malefacere. Et idem habet. xxvij. q. v. ad fidem. Et plerumque bonis nocent: sed possunt ipsi boni inter eos quiete et pacifice vivere ut habet ubi supra. c. Non frustra. Sed profecto in pluribus invenit ille secundus modus timoris servilis: primus. Plures nempe sunt qui se cohibent a malis timore penarum temporalium quam eternalium. Ut enim dicit Augu. de scribis apostoli. ser. xvij. Timet homo carcerem: non timet gehennam. Timet questionarios tormentos: non timet angelos infernales. Timet cruciatum temporalem: et non timet penam eternam. Timet ad modum vivere: et non timet in eternum cruciari. Attende quod quocumque in inferno mitiora tormenta sunt peiora sunt

Sermo trigessimus sextus:

¶ **¶** a formidas in hoc seculo, hec ille
¶ **T**ertio predicat timor seruulū
reptū in illis qui cauēt sibi a malo
ne puniant a deo p subtractionem
bñficiōz tēporaliū: s; faciūt opera
de genere honorum vt abūdent i
substantiā z prosperitate tēporali. ps
Cōfitebit tibi cū bñfeceris ei: sup
ple seruus. Nā sicut seruus seruit
spe mercedis principaliter: nō autē
spe hereditatis que debetur filio
Ita mlti exterius videntē custodi
re dei mādara spe mercedis tēpo
ralis: quasi in hoc adēnātes se quī
lis nō debet hereditas celestis que
debet solis filiis. i. illis qui deo ser
uiunt ex charitate z amore Tales
autē vidētur poti⁹ filii synagoge: q̄
sponse christi ecclesie Et enī scri
bit. xxiij. q. iiii. hoc autē In lege po
pulus ille radis serui timore pe
nāz cogebat. Unde z legem in pe
dagogū accepit. In euangelio autē
populus grē liber z adultus filiali
amore hereditatis certitudine: ad
cultū diuine seruitutis iuitat. hec
ibi. Et nota an dicit i pedagogū. i.
in magistrū Sicut enī discipulus p
magistrum cohercet. Ita z oliz in
dei p legem. Quid enī sibi volunt
verba illa dñi. Leuit. ci. xxvi. Si in
preceptis meis ambulaueritis: et
mādara mea custodieritis et ea se
ceritis. Dabo vobis pluuias tēpo
rib⁹ suis: terra gignet germē suū
z que sequūtur: nisi q̄ dñs pmitte
bat in deis seruātib⁹ precepta sua
mercedem tēporalē. In lege au
tem gratie dicit. Si vis ad vitā in
gredi serua mādara vbi promittit
mercedē eternam. Et hec est anti
qua riota romanorū dicent ium q̄
nō fuerāt vōsperati ex quo susce
perant fidem christi Contra quos
disputat multipliciter Augu. in de
ciui. dei in plurib⁹ locis. dicens in

ter cetera q̄ boni christiani nō de
bent expectare in plenti mercedē
et salarium sui labe us: sicut olim
uider: s; tm̄ in futuro. Sed de hoc
hactenus.

¶ **T**ertiiū foliū rose timoris: dicit
timor rationalis Uoco autē timorē
rationalē cū quis rationabiliter ti
met: vt pote: quādo: vbi: quomō: et
sic de aliis bonis circūstātiis timet
Et iste timor alio nomine vocatur
timor castus: seu filialis. de quo in
psal. Timor dñi sanct⁹ permanet
in seculū seculi. pro quo notādum
q̄ ad hūc sanctū timorē tripliciter
inuitamur et inducimur.

¶ **P**rimo qdē ex scriptura sacra.
Scribitur enim Deuteronomū. x.
Quid perit dñs a te nisi q̄ timeas
eū: et ambules in vīs eius: et dili
gas eū: ac seruus ei i toto corde
tuo et in tota anima tua: et serues
mādara eius Itē ps. ad hūc timor
rēvnūquēq; iuitat dicēs. Venite
filii audite me: timorē dñi docebo
vos. Quis est homo qui vult vitā
scz gratie et glorie. Diligit dies vi
dere bonos: scilicet i celo. q. d. q. ti
mor dñi est initū huius Et figura
eius sunt. Declina a malo: quia ti
mor dñi expellit peccatū: vt habet
Eccl. i. Et fac bonū: quia q̄ timet
deus faciet bona. Eccl. xv. Itē sal
uator Mat. x. dicit. Time te eū qui
potest corpus et animā perdere i
gehēnā. Item princeps apostolo
rum dicit. Deum time. i. Petri. ii.
Itēz Bern. super Cas. In veritate
cōperi nihil esse ita efficac ad gra
tiam promerendam recuperandā
retinendam: q̄ si coram deo omni
tempore inueniatis non alta sape
re: sed timere. Item Chrysostrōm⁹
homilia. xv. dicit. q̄ nihil tm̄ pecca
ta consumit atq; virtutem germi
nare: crescere facit: q̄ tū natura cō
f. iij.

De rola timoris.

timori timoris. Propterea qui non
vult in timore recte illi agere non
est facile: sicut vicissim cum timore
venientem impossibile est peccare
per ille. Sed profecto multis pos-
test dici illud hier. ii. Scito et vi-
de: quia malum est tibi et amarum
te dereliquisse deum tuum: et timore
eius non esse apud te.

¶ Secundo iuitamur ad predictam
timore et ratione naturali. Dicitur
enim ratio naturalis quod ille timen-
dus est qui est superior: qui nocere
seu flagellare potest: nec valet ei resis-
ti. Deus autem est summus domi-
nus dominorum: nec potest quis re-
sistere eius voluntati aut potesta-
ti: nec potest ei dici: cur ita facis.

Concluditur ergo ex ratione boni
quod deus ab unoquoque timeatur. Et
hec ratio transgreditur in illis verbis do-
mini. Malach. i. Si inquit sum do-
minus vester: ubi est timor meus. Et
hier. xv. Qui non timebit te o rex
gentium. Si demones tremiscunt:
ut habetur Iaco. ii. quantum agis
homo fragilis. Item ratio natura-
lis dicitur quod filius debet timere pa-
trem suum. Nos autem sumus fi-
lii dei saltem per creationem: boni
autem per adoptionem. Ipse autem
est pater noster Deuteronomio. xxiii.

¶ Anquid non ipse est pater tuus
qui possedit te: et fecit te: et creavit
te: ideo. xv. Item ratio naturalis di-
cat quod ille timendus est coram quo
tantum supremo reddenda est ratio
de omnibus factis: dicitur cogitatis:
et qui nihil relinquet multis: et hu-
iusmodi. Deus autem est huius-
modi: igitur.

¶ Tertio inducitur et iuitamur
ad deum timendum ex signis eius
dentis. Propterea enim ipse domi-
nus premitur mirabilia et terribi-
lia signa ante diem iudicii ut ier

rat timore et terrore malis: dicitur
psal. Timebunt qui habitant termi-
nos a signis tuis erit: maturo. i. i.
resurrectionis generalis: quod fiet ma-
ne scilicet aliquos: videlicet eadem ho-
ra qua surrexit christus a mortuis.
Item olim deus dedit legem in monte
sina cum mirabilibus signis ut ti-
morem incuteret transgressoribus
dicte legis. Nam dicitur mons vide-
batur totus fumigans et ardens cor-
ruscationibus. Item videbatur lapa-
des desuper ardentes: et audieba-
tur terribilis et stupendus sonus
bucine. Propter quod populus hec
videns et audies cucurrit ad moy-
sen totus perterritus et panice con-
cussus. Ad quos moyses. Ut pba-
ret vos dominus ita venit: ut ter-
ror eius esset in vobis: et non pecca-
retis. Exo. xx. Item legitur. iij. Reg.
vij. quod cum Benadab rex syrie obse-
deret samariam: dominus fecit audiri
in castris syrie sonitum currum
equorum atque exercitus plurimum.
Propter quod timentes subito fuge-
runt noctis silentio relicti tectis
suis: victualibus ac ceteris bonis
transmissis animas suas salvantes. Item le-
gitur Danielem. vi. quod cum rex Darius
vidisset Danielem prophetam in lacu
leonum missum: eorum rex deus ado-
raret ille sum permansisse: timuit ip-
sum deum: ac per edictum publi-
cum mandavit uniuerso populo suo
dicere. Putesant omnes deum Da-
nielium ac contremiscant: quia ipse
est verus deus qui liberavit Danie-
lem. xv. Item Centurio et gen-
tiles qui cum eo erant: videntes ho-
ra passionis christi terremotum et
cetera que fiebant: timuerunt val-
de dicentes. Vere filius dei erat
iste. Matthei. xxvii. Item quis non
timeat dominum considerando quod
terribiliter olim flagellavit pecca-

Sermo trigessimusseptimus:

tores. Nam angelos superbiētes precipitavit de altitudine celi in profundū abyssi: et in demones teter rimos commutavit prius angelos pulcherrimos. Item primos parentes propter suam inobedientiam de paradiso terrestri expulit. Item genus humanum ferme totaliter luxuriam exterminavit per aquas diluvij. Sodomitās combustus igne et sulphure subvertit. Israelitas murmurantes in eremo prostravit. Egregiam propter suam ingratitude[m] usque ad mortem infirmum reddidit: et sic de alijs. Et ideo merito sancti clamāt Apocalip. xv. dicentes. Mirabilia sunt opera tua domine: quis te nō timebit. Visca[m]us itaq[ue] charissimū timere deū: coronare animas nostras rationali et sancto timore in presenti: ut tandem coronam glorie percipere mereamur a domino: quia ut habetur Thobie. iij. habebimus multa bona si timuerimus dominum: tam scilicet in presenti q̄ in futuro. Quam quidem coronam glorie nobis cōcedat qui est benedictus in secula. Amen.

Sermo xxxvij. De rosa consilij.

Ronem nos rosas Sapientie. si. Trigesima q̄ta rosa corde multica: dicitur rosa cōsilij. Quae quidē rosa merito sequitur ad rosam timoris. Nam qui timet in alio quo errare se[n] deficere solet a prudentiorū consilijū querere. Juxta illud Thobie. iij. Consilium a sapiente require. hac autem rosa

signata et coronata fuit dei genitrix virgo. pro quo est notandum scōs beatum Tho. ii. q. li. artic. i. q̄ consilium est donum q̄ spiritus sanctus nosdirigit in omnibus que ordinantur in finem vite eterne: siue sint de necessitate salutis siue non. hoc autem dono vel gratia gratis data fuit hōi maria plena super omnes viatores. Et hoc probat Albertus super Wisus est ita dicens. Christus enim promisit apostolis q̄ postq̄ ad eos veniret spiritus sanctus: deberet eos docere omnē veritatem: scilicet de agēdis ad salutem. Sed spūs sanctus venit improporcionabiliter in ipsam mariam magis q̄ in quēlibet purum viatorem: et in conceptione filij sui: iuxta promissū gabrielis ad eam dicens. Spiritus sanctus superueniet in te. Luce. i. Item et in die penthecostes cum esset cum apostolis: quando venit in specie ignis: ergo in agendis fuit maxime docta per ipsam donum consilij. Item scōs philosophum. Cuius est operari: eius est et operanda cognoscere. Et in super cuius est in omnibus et pre omnibus bene operari: eius est super omnes operanda cognoscere: bene discere q̄ est officium domi consilij. Sed ipsa beata maria fuit perfectissima obseruatrix, mādatorum et consilio: nō dei super omnes creaturas mūdi. Restat ergo q̄ habuerit plenam cognitionem consiliorum circa agenda per donum consilij. Preterea fuit amississima et familiarissima filio suo Iesu xpō in quo sunt omnes thesauri sapientie et scientie absconditi: ut habetur i. co. ii. Presumitur ergo q̄ fuerit ab eo docta de rebus secretissimis.

De rosa consilii.

¶ Notandū ergo q̄ inter consilia
dñi tria sunt precipua que etiam
plenissime obseruauit ipsa h̄go sc̄
tissima. Illa ergo sunt
Paupertas.

Virginitas.
Obedientia.

¶ Prīmū igitur cōsiliū dñi seu euā
gelii dicitur cōsiliū paupertatis
de quo ait ipse xp̄us. Mat. xix. Si
vis p̄fectus esse uade & vende oīa
que habes & da pauperibus & ha-
bebis thesauros in celo: et ueni et
sequere me. Itē ibidē Oīs qui reli-
querit domū: uel fratres: aut foro-
res: aut patrē: aut matrē: aut pro-
rē: aut filios: aut agros: p̄pter no-
men meū centuplū accipiet et uitā
eternā possidebit. hoc autē cōsiliū
obseruauit uirgo glorioza que si
descēderit d̄ stirpe regia: q̄ de bo-
mo Dauid sicut et Joseph ei⁹ sp̄s
sus: nichilominus in effectu paup̄
fuit hoc autē patet in triplici testi-
monio sancti euāgelii. Primo qui
dē ex illo textu Luce. i. Missus est
angelus gabriel ad uirginē desp̄
sata Joseph. Cōstat autē de ioseph
q̄ nō fuerit multū diues. ita ut mo-
nibus & arte lucraretur uitā suā
sp̄se & filiū sponse: q̄ diu paruulus
fuit. Nā & iudei uocabāt ip̄m chri-
stū filiū fabri. Et chriso. sup̄ Mat.
dicit q̄ ideo fabro lignario desp̄
sata fuit maria quia christus eccle-
sie sponsus omnes salutē hominū
per lignum crucis operaturus. De
maria autē dicit ambro. libro. ii.
de uirginibus q̄ operabatur mani-
bus suis sc̄bz quod p̄phetā siue
rāt p̄ salomonē p̄rouer. xxxi. Que
sunt lana & linus & operata est con-
silio manuū suarū. Et post pauca.
Manū suā misit ad fortia: et digi-
ti eius apprehēderunt fulsum. Ecce
paupertas que procurabat sibi uite ne-

cessaria ex opere manuū suarū. Se-
cūdo idē patet ex illo textu. Lu. i.
maria peperit filiū suū primoge-
nitū & pannis eū inuoluit & reclina-
uit eū in presepio: quia non erat ei
locus in diuersorio. In quo mani-
feste exprimitur ipsius paupertas
cū ex parte eorū que requirebātur
circa ministeriū paruuli nati. Cur
enī non haberet pannū sufficientē
ad inuoluendū paruulū pluribus
pānis eū inuoluit. tū etiā ex parte
loci partus: q̄ in presepio eo q̄ nō
haberet locū propriū nec eōdem ma-
gis propiciū. Ecce palatium et thala-
mus regine celi matris dei dñe m̄si
di. Ecce uniuersa suppellex uiciū fi-
liū imperatoris & conditoris mun-
di. Erubescant ergo uiri et mulie-
res domos suas ultra decētiā sui
status cōponentes: ornātes deco-
rātes. Tertio hoc idem propositū
patet ex illo textu. Lu. ii. ubi dicit
q̄ parentes christi tulerunt eum i
tēplū: & obtulerunt pro eo oblatio-
nem pauperum: uex par turturum
aut duos pullos columbarum. Si-
per quo dicit sic Ber. Nam & si au-
rū non parū fuerit a magis. Marie
oblatum cum eius filium in gremio
suo supplices adorauerūt: ad pau-
cos tamen inde dies nō habuit tū-
tum ut posset auferre agnum p̄ fi-
lio oblato in templum: sed obtulit
sacrificium pauperum: uidelz tur-
tures uel columbas. Quāadmodū
ergo christi paupertas que tanta
fuit. ut dicat Crisostomus sup̄ Jo.
homil. lxxvii. exponens illud uer-
bum. Egressus iesus introiuit ier-
tū eū discipulis suis. q̄ ipse chri-
stus frequenter extra pernoctabat
nostram condemnat auaritiam fa-
stum et pompam. Itā de pauper-
tate p̄ssime matris ei⁹ dicere pos-
sumus. Ecce ergo primū cōsiliū

Sermo trigessimus sextus

quod tenuit virgo maria.

¶ Secundū consiliū euāgelicū dī consiliū castitatis seu uirginitatis de quo loquitur paulus i. Cor. vii. de uirginib⁹ pceptū dñi nō habeo. cōsiliū autē dō. Et saluator noster Mat. ix. Sunt eunuchi q̄ seipos castrauerunt pp regnū celozū Qui pot capere capiat. vt. s. sit cast⁹ Super quo dicit glo. ordi. q̄ uox ē hor tantis nō uidentis. Et vt dī iterli. predictus hūm intelligit de castratione spūali q̄ fit p uoluntariā castitate nō de castratione corporali q̄ prohibetur: q̄ nullus debet seipm mutare. Istud autē consiliū ite gre seruauit uirgo maria: ita ut fuerit p̄ma que ad hoc uoto se casti uerit. Unde glo. interli. sup illo uerbo Quōd fiet istud. vt scz concipiam et parā que ad uirginitate p̄mane re disposui. Cōgit ergo euāgelista q̄ maria castitate uouerat. hec in dicta glo. Modus autē huius uoti declarat beatus Thomas. iiii. sen. dist. xxx. q. ii. artic. i. questiuicula. i. dices q̄ ipsa maria anteq̄ desponsaretur ioseph uouit hūmilitatē nō absolute vsq̄ sub honestissima cōditiōe hac scz nisi de⁹ aliter ordi naret. Postq̄ autē fuit desponsata ioseph cognito q̄ ipse eēt eiusdē dī deri et propositi: vnanimi cōsensu eualerit uotum p̄petue castitatis. Sed posset istari p̄ textum q̄ habetur Deute. vi. Ubi male dicebatur mulier que nō reliquebat semē su per terrā. Ad hoc rñdet beat⁹ iho mas ubi supra in so. ad p̄mū dices q̄ beata hūm fuit confiniūz ueteris et noue legis sicut auroz diei noctis: ideo uotū ei⁹ sapiebat nouā legē inq̄stūz uouit uirginitatē ueterē inq̄stūz apposuit conditionē Be ne ergo xp̄ifera maria uocatur uir go uirginū. vt pote que ceteris uir

ginibus data est in exemplūz pudice et castitatis: et que aliis para uuit et aperuit uia obseruāde et uouende uirginitatis Ipsa ergo fuit p̄ma abbatissa huius religionis. ¶ Tertiu cōsiliū euāgelicū dicit cōsiliū obediētie regularis. Quod et aliquis renunciet. p̄pe uoluntari et se subdat totaliter dispositiōi alterius est opus consilii: sicut patet in profitētibus religionē: qui propter deūz subdunt se totaliter hōi loco dei: nihil de suo reseruātes. Quia vt dicit augu. ad fratres in eremo ser. v. obediētia nichil de suo habere debet. hoc autē consiliūz p̄fectis sine adimpleuit uirgo maria. Pro quo ē notāduz scōz deuotūz ber. in quodā sermone q̄ intitulatur de uirgine obediētie q̄ obediētia habz plures gradus. p̄mū grad⁹ est obedire libenter: scōdus hilariter: tertius simpliciter: quartus uero uolenter: quintus uiriliter: sextus p̄fecte uerāter. hos autē oēs gradus obediētie habuit ipsa maria. p̄mū q̄dē ipsa obediuit libeter scz parentibus suis cum eā dedicauit dño cum ceteris uirginibus que tēplo dño deseruiebāt. Joachim enī et anna scōz hiero. uotū uouerāt dñoz si prole habere possent: illā ei dedi carent. Et ip̄uis in tali casu proles nō obligetur adimplere uotūz: nisi p̄pria sponie cōsentiat: nihilomin⁹ ipsa uirgo adhuc paruula: vt potetrium ānoz: spōsionē parentūz de ea factam libētissime acceptauit et ope adimpleuit: scōdo ipsa obediuit hilariter scz illi bone matrone que p̄erat multitudinē illarum puellarū tanq̄ abbatissa. Sciebat enī q̄ hila re datōz deligit deus. vt habet. i. Cor. ix. Nulla enī puellarū in obediēdo hilarior: nulla p̄optior: nulla patior. Tertio ipsa obediuit sim

De rosa consilii.

placiter qñ scilicet signo diuinitus dato in hys amigdal i cōsensit in matris monū cū ioseph nō obs̄tate desiderio de obseruanda ppetua virginitate vt dictū est. Nō enī recalcitrauit: nō murmurauit nō cōtradixit diuine vōlūtatī necq̄ dixit. Nequāq̄ cōtrahā cū isto vetulo fabro: Quarto obediuit velociter: quando scilicet audito edicto cesar̄ augusti vt omnes profiscicerentur i regionē suā Ipsa q̄uis pregnantis vna cum Ioseph viro suo: migravit de Nazareth ciuitate galilee i bethleē ciuitatem iuda vt habetur Luce. ii. Ecce quomodo nō solū obediuit deo verū etiā hominibus propter deū scōs q̄cipit esse faciendū apo. Col. iii. dicēs. Serui obedite per omnia dominis carnalibus. Quinto obediuit viriliter seu infatigabiliter. hoc patuit in effectu cū ipsa cū viro suo Ioseph ad vocē angeli fugit in egyptus: vt sic abscederetur a rabie herodis paruulus Iesus. hoc idem etiam patuit cū iterū ad vocē angeli mortuo herode: rediit de egypto. Matth. ii. Sexto obediuit perseueranter Nam sicut benedictus filius eius factus est obediens patri vsq̄ ad mortē. philip. ii. Ita et ipsa toto vite sue cursu deo obedire in omnibus studuit Et hoc patet multipliciter: Tū quia ex reuerentia et obedientia ad legē. De qua Exodi. xxi. ter in anno ascendeat in templū ad diem festū vide licet pasche: p̄thecostes et dedicationis. Unde ad festū pasche ascendens puerū Iesum q̄ erat duodecim annorū seclū dixit. Lu. ii. Tū q̄ ex obedientia et humilitate voluit legem purificationis obseruare De qua Leuitici. xii. Et sic de aliis traditionibus legis. patet ergo q̄be

ne obediuit virgo maria: et per eū sequens quō opera consiliorū perfectissime adimpleuit. Unde merito figurata fuit per lynam que secūda erat in prole. Lya ergo que interpretat̄ laborans recte designat ipsas christi matrē que nō cessat laborare p̄ salute nostrā: de qua potest quilibet predicator dicere ad populū illud verbū apl. Ro. xvi. Salutate mariā que multū laborauit in vobis. hec igitur lya fuit plena prole. i. operibus sanctis et potissime operibus consiliorū prout declaratū extitit. Eam igitur toto corde diligam: ore veneremur et opere sectemur: sibi ob reuerentiā creatoris operū consiliorū sanctorū: semel āgelicis enlogiis porrigentes ad artificiose sibi componendā coronā de rosis spiritalibus quatenus vice versa ipsa nobis impetret coronā de rosis celestialibus sine fine permanentibus.

¶ Postq̄ ostensum est quōd dei genitricis hō coronata fuit rosa sacri consilii cōsequēter ostēdere restat quo nā pactor nos ad instar illius poterimus coronare animas nras dicta rosa consilii. pro quo est aduertendū in dicta rosa p̄sū sunt tria folia: que sunt

Datio

Auditio

Executio.

¶ Primū igitur foliū rose cōsiliū dicitur datio. Quilibet enī tempore et loco tenetur dare salubres bonū cōsiliū petenti. et requirenti: quia nullus debet silere bonū consiliū vbi de necessitate dāsiū est nec ab hoc retrahi timore: odio: aut cupiditate: ne contrariū faciens vt tormentor infernalium cogatur dicere illud. Esa. vi. Ne michi quia tacui

Sermo trigessimusseptimus

De illis debet q̄ dare malū con-
siliū sub eadē pena Nam in vtroq̄
casu renetur quis de damno quod
ex hoc sequit̄. pro quo est aduertē
dum q̄ bonum consiliū debet da-
ri specialiter tribus generibus ho-
minum videlicet.

presidentibus.

Litigantibus.

Peccantibus.

Primo igitur debet dari consi-
lium bonum presidentibus. vt pote
regibus et principibus: p̄dicib⁹ et
iudicibus. h̄mō: vt scz humanit⁹
p̄rtractent subditos: pietatē ad bo-
nos et feruentē ad malos exercē-
tes. Hoc autē est bonū tenēt
eis dare: cōfessores: p̄dicatores: psi-
liatores: domestici et familiares: p̄-
sertim qui callent litterarū peritia
Alias nō sunt immunes a pctō: potif-
sime vbi vident eos grauit̄ deli-
quere quos possunt suo bono cōsi-
lio a pctō preseruare aut renouare
nec ita faciunt ne ipsis displiceat
gratiā eorū mittant magis in hoc
hoies q̄ deum timētes. propterea
scriptura de principe habēt et au-
diente tales cōsiliatores loquitur
dicens. Treñ. ii. prophete tui vide-
rūt tibi falsa et stulta nec aperiebāt
iniquitatē tuā vt te ad penitentiā
p̄uocarent. Tales autē cōsiliato-
res: confessores: p̄dicatores que-
runt ferme oēs moderni p̄cipes
Quia vt dicitur Mat. vi. Qui mo-
libus restitur in domibus regū
sunt. Ubi p̄ restitos molibus adu-
latores et applaudatores intelligen-
tur. Et hoc est quod de talib⁹ prin-
cipibus loquitur Esayas. xxx. c. di-
zens. Dicunt videntibus id est p̄-
dicatores et iuriconsultoribus
nolite videre. i. ad modū nō viden-
tū per taciturnitatē estote: et aspi-

cientibus nolite aspicere nobis et
que recta sunt. Loquimini nobis
placencia id est misericordia et secula-
ria: videre nobis errores: vt pote
q̄ simplex fornicatio non est gran-
de peccatū. Item q̄ licet inuadere
terras aliorū. Item q̄ licet spolia-
re subditos per taskas et indebitas
exactiones. et similia. Et istud vlti-
mum tāgū p̄cipaliter officarios
regios qui p̄feruntur gabelle et re-
ctigalibus talis: et huiusmodi Ta-
les nempe interdū consulant prin-
cipibus vt imponāt subditis et im-
moderatas exactiones et tributa
grauius quae nequerūt portare
Item q̄ faciant presantias su per
ecclesiasticos et religiosos redditus
ios. Et hoc est de quo conquerit̄
psal. dicens. Super poplū tuum
dñe malignauerunt p̄siliū: ecce p̄-
sanctos tuos: ecce secundū Tales
ergo merito vocandi sunt filii Ar-
chitofel qui dedit malum consiliū
Abfalon filio Dauid. ii. regum. xv
Unde de talibus cōsiliariis potest
dici illud. ii. Paral. xxi. Ipsi fue-
runt consiliarii sui in interitū suū.
Quia reuera male consulendo va-
dunt ad mille dyabolos cum prin-
cipibus suis. Caueant ergo princi-
pes ne scienter ad curias et consi-
lia sua admittāt tales adulatores
qui nō querunt deum: s̄z minimū
non communē vtilitatem: sed pri-
uatam commoditatē: nō veritatē
sed dolo sitatē. Sed diligenter at-
tendant quod scriptum est. i. que-
sione. i. estote. Ubi dicitur q̄ exp-
ti grauesq̄ moribus: pro consilio
sunt requirendi. Et per oppositū
consiliū iuuenim Rrboam fecit
egenū vt patet. iij. Regum duo-
decimo.

De rosa consilii.

Secundo boni 3 consilii dandus est litigantibus. v3 corā iudice tam ecclesiastico q̄ seculari. Quis enī in plerisq; deficit rōnis iudicij In alijs deficit notitia sacroz canonū et legē In alijs vero deficit practica Ideo ad predictoz vtilitatē statuitur iuris periti ad prestādū eis consilium auxiliū et fauorē: salua sē per veritate iustitia et equitate. Et vbi bene cōsulant: statim est cōsilio eorum: siue in desistendo ab actione: siue in componēdo et conueniēdo cū colitigatore: quia vt habetur in decretis di. lxxxiij. peruenit merito arguitur qui cōsilia sapientium et recta suadentium non vult suscipere. Et hoc est cōtra nō nullos capitosos homines qui volentes sapere plusq; oportet sapere indignantur aduersus cōsiliarios suos si deim pre oculis habentes consulant que bona sunt sed non secundum desiderium cordis eorū Utrum autem iuriconsultus possit rationabiliter vendere patrociniū suum. Ad hoc respondent doctores theologi q̄ officiales curiarum sunt in duplici differentia. Quidam enim sūt qui habent certa stipendia sibi assignata vt sunt iudices presides et huiusmodi tales nichil possunt recipere: p̄sertim vbi stipendia sua sūt sufficiētia atq; tanto labore suo et conditiōe statim Ita enim dicit Aug. in verbis domini: super illo verbo Luc. iij. Ne minem conuatiatis. et. Item epistola. liiij. ad Macedonium scribens. hoc idem dicit ipse aug. Ad hoc etiā sunt iura vt pater. vj. q. iij. non licet Si autem dicti officiales non habent stipendia tunc possunt recipere mercedem sui laboris ab his quorum causas defendunt et prosequuntur dummodo talis merces sue salarium sit moderatum. Moderatio autē ista debet attendi pene conditionē persone aduocatis persone litigantis: laboris assūpti: et patrie cōsuetudinē Secundo ergo considerationē istorum quatuor salarium maius v̄ minus taxandus est et accipiendū etiā licite qd̄ probo tripliciter v3 auctoritate ratione similitudine primo quidē auctoritate aug. ad macedonium epistola. liiij. et recitatur. xiiij. q. v. non sane. vbi dicit q̄ si iudex nihil possit recipere neq; iustus iudicij vendere: potest tamen iuriconsultus iustum patrociniū vendere Secundo ratione sic Enim que quis non tenetur alteri exhibere: Iuste potest eorū exhibitione re compensationē accipere. Manifestum est autē q̄ aduocatus nō semper tenetur patrociniū p̄stare: aut consilium dare oī poscenti: et ideo si consilium vel patrociniū iustum vendit non peccat: si aliud non ponatur. Nam vt habetur. x. q. ij. precarie nemo cogit de suo facere beneficium. Tertio hoc idem probatur tali similitudine. Medico enī opem ferenti egrotō licet salarium moderatum accipere: ergo etiam aduocato: maxime cum nullus tenetur propolis stipendij militare: vt habetur. i. Corin. ix. et dignus sit operari ius mercede sua. Luc. x. Ubi autē quis est adeo pauper non potest salarium dare patrocinianti tunc iudex debet ei prouidere de aduocato si querat. Quod si nō debet ei: tunc quilibet aduocatus debet gratis patrociniū illi dare Sed vno patrociniante ceteri absoluntur. hec pro maiori parte p̄dicit b̄t̄s Tho. ii. si. q. vii. arti. iij. Ecce quōd bonū consilium dandū ē litigantibus aliqui spe mercedis aliqui gratis.

Sermo trigessimusseptimus.

Tertio bonum cōsiliū dandū est peccantibus vt a peccatis suis relinquant: hoc enim ad correctio- nem fratram pertinet: ad quā nos obligatos Chriſt⁹ esse voluit tēpore ⁊ loco dicens. Si peccauerit in te frater tuus vade ⁊ corripe eum inter te ⁊ ipsum mat. xviij. Unicuique enī mandauit deus de p- rimo suo vt eccl. xviij. Mandauit inq; vi sez omni via possibili procu- ret ei⁹ salutē: nūc cōsulēdo: nūc ad monēdo: ⁊ exhortando: nūc terrēdo. Quā bonum autē et salubre sit peccanti dare cōsiliū bonū patet per illud Jacobi. v. Si quis inquit ex vobis errauerit a verita- te: ⁊ conuerterit quis eum: scire de- bet quoniam qui conuerſi fecerit peccatorem ab errore vie sue: sal- uabit animam eius a morte. hec ille. O q̄ pūm cōsiliū per quod reuocet miser peccator. a laqueis diabolici via perditionis ⁊ a por- ta inferi. Si enim magnum pieta- tis opus sit reuocare hominem a suspēdo per quod priuatur vita nature: q̄to mag⁹ laudabile est re- uocare hominem a peccato p qd̄ priuatur vita gratie ⁊ glorie. Nec solum per nostrum cōsiliū debe- mus reuocare iam lapsos in pecca- to: verum etiam iustos debemus hortari interdum ne peccent. Eze. iij. Si annunciaueris iusto vt nō peccet: ⁊ ille non peccauerit iuues- quia annunciaſti ei. et tu animam tuam liberaſti. Predictum itaq; cō- siliū iustum et sanctū debet da- re prelati subditis ex officio: predi- catores ⁊ cōfessores ex commissio- ne: et cūcti xp̄i fideles ex abundā- ti charitate ⁊ xp̄i ordinatiōe vt pa- tet mat. xviij. Si peccauerit in te frater ⁊c.

Scōz solū rose p̄siliū dicitur au-

ditio. Quilibet enim debet dilige- ter et aure nō surda. audire bonū cōsiliū qd̄ datur ei: siue a supe- riori: siue ab equali: siue ab inferio- ri: quia in tali cōsilio est ille spiri- tus cōsiliū de quo esset. xi. siue quo nullum cōsiliū valet. Quis si- cut nullum cōsiliū generale po- test congregari sine papa vt patz dist. xviij. c. primo quod incipit Sy- nodum. ⁊ c. sequenti. Item. ij. q. vii. ideo sic nullū cōsiliū valet absq; inspiratione spiritus sancti. Et pro- pter hoc in psal. dicitur. Domin⁹ dissipat cōsilia gentium ⁊ repro- bat cōsilia principum. Cōmuni- ergo principum que sunt cōtra do- minum: ⁊ xp̄m eius id est summū pontifices nō sunt audienda: neq; acceptāda quia tendunt ad scisma ⁊ partitionem tunicę in cōsiliis Chriſti: sed tantum illa que perti- nēt ad bonos mores ⁊ ad fidei de- fensionem in quibus presidet ille qui est spiritus cōsiliū. Est ergo circa hoc notandum qd̄ ad audien- dum ⁊ benigne recipiendum san- ctum cōsiliū quod ab aliis no- bis datur tria debēt nos inducere que sunt.

Natura

Scriptura

Figura

Primo igit natura ad hoc nos inducit. Videmus enim ad sensum qd̄ quando apes ⁊ musce mutuo se inueniunt: vidētur facere inter se quasdam collocaiones. Nam in- tantum inter se moram trahuntq; quasi colloqui ⁊ de re sua publica tractare: atq; inuicē cōsiliū ha- bere videntur. Similiter itidem inter se videntur grues ⁊ anseres facere. In quo facto natura nos i- struit qd̄ non debemus inuiti pro- prio sensu: sed cōsiliū ab aliis

De rosa consilii.

requirere. videlicet a sapientioribus
et peritioribus: potissimum ubi est quod
suo de re graui et magne importan-
tie: et que aliquantulum obscura est
et ambigua: siue tangat nos parti-
culariter: siue officia nobis credita:
siue reipublicam. Ut enim indest
Calliodorus libro. vi. epistola. ix. Om-
nis prouidens consilium querit. et
Aristoteles. vi. Ethicorum. Puden-
tis est bene consiliari. Propterea
consilium dicitur a con. et salio sa-
lis eo quod in vna sententiam plures
rationes consulant. i. simul saliant
et conueniant.

¶ Secundo ad hoc idem nos inducit
scriptura tam diuina quam hu-
mana. De diuina quidem patet per
illud prouerbiorum. xiiij. A sur-
sum omnia agit cum consilio. Per astu-
tem intelligitur vir prudens qui
in re graui nihil facit ex proprio sen-
su: sed perquirat consilium a peri-
tioribus et presertim in re dubia:
quia de manifestis et certis non est
consiliandus. Propterea dicit Ar-
istoteles. vi. Ethicorum quod consi-
lium debet esse in his que possunt
aliter se habere. Item diuina scri-
ptura alibi nos ad idem inducit vi-
delicet Ecclesi. vi. dicens. Audi si-
li et accipe consilium. Et ratio hu-
ius assignatur prouerbiorum. xij.
ubi dicitur quod salus ubi multa con-
silia. Et hoc est contra nonnullos
supbos et elatos homines qui de-
dignantur perquirere a peritioribus
consilium: aut qui oblatum repu-
diant: propter quod frequenter inci-
dunt in multa inconuenientia sicut
patet de imperitiis aduocatis: me-
dicis: chirurgicis: et huiusmodi.
Item ad idem nos inducit scriptu-
ra humana. Ecce enim salusti in
epistolarum dicit. Priusquam scripias
consulto. et ubi consilueris mature

facto opus est. Nam ut dicit Cle-
ro libro de senectute: non viribus
aut velocitatibus: aut celeritate
corpis res magne geruntur: sed
silio auctoritate atque sententia.

¶ Tertio ad idipsum nos inducit
figura. Nam Apoc. iij. legitur quod se-
dono in throno habebat circa se
diuersas sedes. xxiij. seniores ad
denotandum quod illi qui sedent super
thronos iudicarie potestatis de-
bent iuxta se in sedibus et officia
publicis constituere prudentiores
seniores sensu et meliores: ut
consilio et auxilio possint salubri-
ter reipublicam regere. Et quod
per se facere nequeunt: aliter per
tales electos consiliarios facere vi-
deantur sicut patet in curia parla-
menti Parisien. et alibi superius
curijs. Sed protholorum hac tempe-
state venduntur publica officia et
sedes iudicium etiam immodera-
to precio quo fit ut tales officiales
efficiantur plerumque predones la-
trunculi atque raptores per fas et
nefas nitentes reintegrare mar-
supia sua prius forte euacuata ex-
tali emptione indebita. Quis autem
princeps in casu possit moderato
precio vendere officium iudicanti-
re vel prepositure cui sunt a prin-
cipe assignata certa stipendia: re-
mitto lectori ad opuscula biltho-
me: et videat ubi epistola que idem
doctor sanctus scribit ad pacissam
Brabantie super predicto dubio.
Sed quantumcumque persuasum sit
ut quisque promptus sit altorum au-
dire consilia admodum tamen parati
sunt qui ita agere sint parati.
Nam teste Seneca ad lucillam epi-
stola. xxiij. pauci sunt qui consilia
se suorum disponant. Et ideo bene
clamat scriptura deuteronomo. xxxij.
dicens. Sensus absque consilio et sine

Sermo trigessimusseptimus.

prudencia; utinam saperent. 2c.

¶ Tertium solum roie consilij di-
citur eque. Quidam enim nolunt au-
dire consilium peritorum; ut sup-
bi exstumpuoli. Quidam consilium
quidam audiunt: sed non eque
tur ut pigri et remissi. Quidam ve-
ro et audiunt et equeuntur ut vir-
tuosi et iusti. Ad hoc faciendum re-
quiritur quedam particularis vir-
tus que vocatur Synonym. Pro quo
est diligenter norandum secundum
Aristotelem. vi. Ethicorum. Et bea-
tum Thomam. ii. ii. q. ii. per totum:
quod tres sunt partes subiective pru-
dentie moralis que sunt

Eubulia.
Synesis.

Synonym.

¶ Primo igitur pars subiectiva pru-
dentie vocatur Eubulia. Est autem
Eubulia virtus bene consiliativa
et inquisitiva de varijs modis me-
dis quibus potest perueniri ad de-
bitum finem. Unde ab Aristotele
vi. Ethicorum vocatur rectitudo/
sive bonitas consilij. Propterea di-
citur ab eis: quod est donum: et bu-
lyssa. quod est consiliario: quasi bo-
na consiliatio: vel bene consiliati-
ua. Verbi gratia. Est aliquis qui cu-
pit saluare animam suam. ecce debet
finis. Postmodum confert apud se
de decenti medio: ut si peregrinan-
do: vel elemosinas largiendo seu
religionem ingrediendo: debeat
saluus fieri. Ecce eubulia que iqui-
rit de debitis medijs ad predictam
finem consequendum. Homo autem
malus deficit dupliciter in consilia-
do. Primo quidem prestituendo si
ibi malum finem per suam consilia-
tionem. Secundo malas vias ad
bonum finem adinueniendo. Et
plurimum de illo qui consiliat
de fornicando vel furando. Exem-

plum de secundo de illo qui consilia-
tur de furando a diuine videri pau-
peri. Ecce quomodo in peccatori-
bus non est eubulia que est virtus be-
ne consiliativa: quia sint valde astu-
ti ad inueniendum media mala ad lu-
os puerfos fines: sicut etiam patet
de illo qui consiliatur qualiter po-
terit seducere iuuentulam virginem
Eubulia ergo tantum inuenitur in
virtuosis hominibus: qui et simi-
teris negocijs exterioribus et secu-
laribus sint interdum minus exp-
tes: in hijs tamen que ordinantur ad
finem virtutis sunt semper bene con-
siliarij: etiam melius quam sapientes
huius seculi.

¶ Secunda pars prudentie voca-
tur Synesis. Est autem synesis vir-
tus quedam bene iudicativa im-
portans iudicium rectum: non qui-
dem circa speculabilia: sed circa p-
ricularia operabilia. unde a synesi
apud grecos dicuntur aliqui synetici
id est sensati vel eusynetici id est ho-
mines boni sensus. Sicut contra-
rio qui carent ista virtute dicuntur
apud eosdem grecos assynetici id est
insensati sicut sunt multi peccato-
res qui dicunt bonum malum et ma-
lum bonum: ponentes tenebras lu-
cem: et lucem tenebras. Nam et si ha-
beant iudicium rectum in vniuer-
sali: corrumpitur tamen in particu-
lari. fornicator enim bene iudicat
fornicationem esse malam ut sic: quod
tamen iudicat hanc esse bonam et
prosequendam. Ecce quomodo defi-
cit a synesi. id est a recto iudicio practi-
co. Et nota circa hoc quod ipsi ha-
bent Eubuliam quam synesis: eo quod mul-
ti sunt bene consiliarij: qui tamen
sunt male iudicati. Sicut patet
de illo qui consiliatur de debitis
medijs ad debitum finem: iudic-
cas illud esse melius quod forte

De rosa intellectus

est min⁹ aptū ad talē finē: vel forte indicat contrariū esse prosequēdū eorū que cōsiliatus fuerat: sicut facilliter pot⁹ dari exemplum.

Tertia pars prudentie vocatur **Enomyn**. Est autē **Enomyn** virtus alio: q̄ synesis: ytragz th̄ iudicatiua: est: sed differēter. Nā synesis iudicat de operabilib⁹ que secunduz cōdes reglas z causas fuerit: lz **Enomyn** importat quādā perspiciuitatē iudiciū. Verbi grā. Synesis iudicat gladiū vt ablatū restituendum **Enomyn** autē iudicat ipm nō restituēdū vbi restitutio vergeret i periculū reipublice. Ita em̄ loquit⁹ de **Enomyn** beatus Thomas vbi supra videlicet. xxij. q. ij. art. iij. p. totū. Quāuis nōnulli dicāt **Enomyn** esse virtutē bene directiuā illi⁹ operabilis qd̄ bene iudicatū est p̄ synesim. Quia em̄ aliqui sunt bene cōsiliati: z similiter bene iudicatiui: qui th̄ nō sunt bene executiui: ideo secūdū eos oportet ponere aliquā virtutē que dirigat executionē operis prout oportet quādo vbi z secūdū q̄ oportet: hec autē incidētaliter dicta sūt iuxta materiā de p̄silio qd̄ pertinet ad eubulā. Quod quidem p̄siliū parū prodest absq̄ aliis duabus partib⁹ prudentie que sūt **Synesis** z **Enomyn**. Oportet em̄ post hōnū cōsiliū siue inquisitionē recte iudicari: debite exequi quod iudicātū est. Et sic patz diffuse de rosa cōsiliū qua coronare debem⁹ aias nostras in p̄siti si post hāc miserā vitā velim⁹ coronari a dño corona glorie z honoris. Quā nobis. zc.

Sermo. xxxviii. de rosa intellect⁹

Ordinem⁹ nos rosis. Sapientie. ij.

Crisgesima quinta rosa corde spūalis dicitur rosa intellect⁹: q̄

quidē rosa recte sequitur. ad rosas cōsiliū: eo q̄ cōsiliū vt dictū est iquisitionē importat debitōsiu mediorū ad debitū finē: que quidē iquisitione fit per intellectū z rationē. **UnCte** ro lib. i. hie rethorice dicit q̄ p̄siliū est appetitus faciēdi excogitata a ratioe. hac autē rosa intellectus iugnitā fuit dei genitricis virgo. pro quo est notādū q̄ ipsa virgo sacra sima pre ceteris mortalibus habuit intellectū singulariter p̄uilegiatum vt pote.

Summe eleuatum.

Totaliter depuratum.

Perfecte illuminatum.

Prio igitur dico q̄ virgo maria hūbit intellectū summe eleuatum: q̄tū scilicet patitur status vite presentis. hoc autē declarat z probat per multas pulchras conclusiones dñs Albertus super missus est: p̄ ut allegat dñs Antho. florēt⁹. iij. parte summe sue. titulo. xv. c. xvij.

S. ij. p̄ma igitur conclusio est talis Virgo maria habuit i via p̄fectaz cognitionē de trinitate: vnitatem diuine essentie sine medio z hoc p̄ specialissimā gratiā. pro intellectu autē huius conclusiois atq̄ sequentiū est aduertēdū: vt p̄mittitur vbi supra q̄ ad donū intellectus pertinet que dā acuta z subtilis atq̄ penetratiua cognitio diuinorū. **Un** intelligere dicitur quasi itus legere: z penetrare mentē ad intima rerū diuinarū vt mysteria diuinaz scripturaz audita vel lecta. Itē creaturas spirituales vt angelos z aias. Itē ipz dei ex ipsis rebus creatis perueligiū vel imaginē: sed illud Ro. i. inuisibilia dei per ea que facta sunt a creatura mundi intellectu cōspiciuntur. Non quidē p̄ rationē naturālē vt philosophi: sed p̄ donū intellect⁹. Et in hoc genere cognoscēdi deū.

Sermo trigesimaloctauus.

Ipsa virgo maria superauit omnē purā creaturā hūanā. Nā p huiusmodi donū intellectū ipsa cognouit lumē creaturā: nō qdē p specie sicut bit: nec p ymaginē vt viator: sed p lumen creaturā: qdē qdēz lumē nō erat medium / sicut p speculū vel ymaginē vel vestigium. sed sicut lumen solis est mediūz coniungens visibile et visum. Pec est igit ymaginatio alberti q vbi supra plūri⁹ deducit: ex q infert p dictā cōclusionē et sequētes. Que si nō placet lectori dicat audacter q ipsa virgo sciti sumā adhuc i via degens hūit p spālissimā gratiā de trinitate et vnitare diuine esse ne pfectā et intuitiū cognitionēz. Quis em audebit negare de dei matre: qz spālū pūilegio alij sanctis i terra adhuc de gētib⁹ edicā tū est: Ad sic est q multū talū viderūt dei essentiā p statu isto / sicut patet de paulo rapto vsqz ad tertiū celū qui de seipso loquēs. j. Cor. xij. dicit sic. Scio hoiem raptū fuisse vsqz ad tertiū celū. i. in paradilum et audisse archana qba q nōlz hoi loq. Itē stephan⁹ cū lapidaretur suspiciens i celū vidit celos aprōs et ielū. et. act. vij. Itē Apoc. iij. dicit Johānes q vidit ostiū apertū in celo et sedem positā i medio sedis sedentē. et. Scda conclusio. Virgo maria hūit perfectā noticiā de misterio incarnationis filij dei: pl⁹ ceteris hoibus Ipsa em cognouit per experientia q manēs hgo cōcepit et peperit. Itē cognouit pphetias i ler i suo filio eē ipletas. Itē cognouit de filio suo q esset fili⁹ dei nō solū p fidē: verū etiā per miraculorū operationē: scripturaru artestationē: interiorē et exteriorē reue-

lationē: et hūmōi. Tertia cōclusio Virgo maria cognouit ex gratia spālissima se esse predestinatā: tū p reuelationē interiorē: tū p scripturaru sacraru lectionē et deductionē in qd⁹ cōtinebat tū per angelicā saluationē: cū dicitur est ei ab angelo. Ave gra plena. tū per elizabeth allocutionē cū dixit ei. Bñ que credidisti: qm p ficient. et. Luc. j. Tū ipsamet in suo cāti co de hoc dat testimoniu dicens. Ecce ex hoc qz se cōcepit dei filiu. Beatā me dicēt omēs gñatides. Quarta conclusio. Virgo maria ex spālū dei dono cognouit intuitiue essentiā aie sue. Itē ceteras aias angelos et demōes p ppriās species sibi a dño iustas habuit qz spiritū discretionē ita vt i apparitiōibus q sibi fiebāt decipi non posset. Quinta conclusio. Virgo maria per inspirationem habuit pfectā oim ad statū vie pñentiū cognitionē: q quidē cognitio sibi cōprehēdit pfectā scripturaz cōtemplandoz / et operandoz cognitionē. Sexta cōclusio. Virgo maria habuit pfectā cognitionē oiz ad statū pñe pñentiū / et hoc tā p reuelationes que crebro illi fiebāt qz per mentis sue raptum ad iustos. Alias conclusiones tres omitto breuitatis gratia. habes ergo lector optime qz summe eleuatus fuerit virginis intellectus etiam pro statu vie. ¶ Scdo dico q ipsa virgo electa habuit intellectū totaliter deputatū. Sūt em nōnulli intellect⁹ p mixti nesciente: sicut pz i pūlis q nesciūt qd sit bonū aut malū. Alij sūt intellect⁹ p mixti ignorāte sicut pz in multis adultz q ignorāt q se tenent et pñt / vt sunt pcepta de

De rosa intellectus.

ealogi: articuli fidei: pcepta eccle
sie. Alij ho sūt intellect⁹ pmixti er
rosi: sicut ptz in hereticis. Alij au
tē sunt intellect⁹ totalit⁹ depurati a
pdictis defectib⁹ sicut pz i ange
lis bonis. Ad ppositū aut descen
dētes dicim⁹ q intellect⁹ btē hōgis
nō fuit simpl⁹ pmixt⁹ nescientie.
Quāuis enīz ipa adhuc paruula
puellarem more aliaz decurrerit
etate: nō tñ nūc tps fuit total⁹ ne
sciēs. Nā r si tūc nō exierit i actū
sciēdi: qz forte nō expediebat nec
hoc fuisset attributū diuie grē: s^z
supstōi r vanitati: pbabile tñ est
q habuerit sciam i habitu: r hoc
p infusione⁹ rez i creatōe ale sue:
quā tūc decorauit diuina bonitas:
nō solū ex pre volūtatē eā p cha
ritatē pficiēdo: verū etiā ex pte i
tellect⁹ sciaz sfundēdo: sciaz inq̄
qualē pri⁹ descripsim⁹ s^z rosa scle
parte pma: vbi multa ad ppositū
dicta sunt. Sitr nō fuit in ea igno
rātia. hoc ei nomē ignorātia ali
qn iportat culpā maxime loq̄ndo
de ignorātia q iportat defectū et
earentiā scie quā q̄s nat⁹ est r te
nef habere. Aliqn etiā iportat
tñ penā: vt poteilla q iportat pri
uationē scientie quā quis natus
est hē: q̄uis ad hoc non tenes^z
Neutra aut ignorātia fuit i vir
gie maria. Nō quidā pma pstat:
eo q totaliter immunis fuit a cul
pa. Nec sitr scda qz pena p̄suppo
nit culpā. Sitr nō fuit in ea error
quia hoc nomen error malam hā
bet connotationē: r maxime quā
do est circa credenda. De maria
autē canit ecclesia dicens. Gaude
maria hōgo cūctas hereses sola
lāteremisti. Nota quō disciplo chri
sti errantib⁹ tpe passionis circa fi
dē ipa sola stetit. Nota etiā quō

actor ill⁹ respōsorū Gaude maria
fuisset excecatus a iudeis romē
postmodū edicto ipso responforio
illud p̄tasser corā altari ipsi⁹ vir
gis miraculose illuiat⁹ est: vt le
git plenius i legenda aurea. Re
stat q intellect⁹ ipsi⁹ hōgis fue
rit totaliter depurat⁹ r oino imp
nux⁹ pdictis defectibus: sed fuis
quodāmodo omnisciens. Nō enim
debuisset esse minus pfecta ex par
te intellect⁹ q̄ angelū: aut p̄mi pa
rentes: r tñ vtrūq̄ p̄tulit de oem
pfectionē et pre intellect⁹: igit. r.
Tertio hōgo maria habuit intel
lectū pfecte illuiariū. Sūt enim
nōnulli tenebrosi r obcuri intelle
ctus r a deo grossi q̄ nihil pōt i
lis imp̄mi: r hoc pcedit ex p̄di
mento organoz corpaliū subfer
uentiū ipsi intellectui. Alij sunt
capaces discipline seu sciētie: sed
semel receptā nō p̄nt alijs cōica
care: vt pz de multis doctis viris
in q̄bus deficit traditiua. Alij ve
ro sunt q̄ h̄nt vtrūq̄. Sūt enim in
se docti r illuminati r cū hoc sunt
idonei ad alios istrūdū r illumi
nandū: q̄les fuerūt apli post mis
sionē sp̄s sc̄ti: similiter rdoctores
eccle sie: q̄uis de Ambrosio lega
tur q̄ esset impeditiois linguer
ppter quod faciebat Augustinū
corā se p̄dicare. Ad ppositū hōgo
maria fuit diuinitus illuminata
p internā inspirationē: p scientie
ifusionē: p exteriorē reuelationē:
quia verisimile est q̄ b̄ndict⁹ fili⁹
suus cū ea domesticē cōuerfatus
vsq̄ ad trigesimū ferme annū eā
de multis illuiauerit. Si em̄ apo
stolos illuiauerit h̄z illud Jo. r.
Omnia que aud iui a patre meo
nora feci vob^z: q̄to magis dignū
simā vārem suā. Nec solum in

Sermo trigelimumoctauus.

se fuit illiata: veruēnā alios illu-
minauit yppore aplos ⁊ totā xpi
ecclesiam. In cui⁹ rei signū maria
interprat illuātaris. An ⁊ hiero.
in ser. de ailumpnōe eiusdē h̄gis
dicit sic. Inter aplos nimirū vir-
go brā post xpi resurrectionē in-
trās ⁊ exiens: familiari⁹ de xpi in
carnatiōe ac resurrectionē ptulit.
Pecille. possum⁹ itaq; de ea di-
cere illud puer. viij. Doctrin est
discipline dei ⁊ electrix opeꝝ illi⁹
Nō em̄ sufficit ad salutē dicē nisi
etiā asit bñfacere. Nā q; alit fa-
cūt respēdūt a xpo dicēte mat.
xvij. Dicit ⁊ nō facit. Et iō Sa-
lon. vbi. S. de brā h̄gie loqns bñ
vtrūq; sūt cōiūgit. s. q; sic doctrin:
⁊ electrix opeꝝ bonoz. P; h̄ quō
s̄ba h̄go diuinitas habuit itelle-
ctū illuātarū. In cui⁹ figura le-
git Lu. i. q; cū audisset saluatio-
nē marie elizabeth repleta ē spū
sancto ⁊ exclamauit voce magna
⁊ dixit. Bñdicta tu iter mulieres
⁊ bñdict⁹ fruct⁹ v̄tr̄s tui. ⁊ vñ hoc
michi. ⁊c. Et h̄ notādū q; Eliza-
berh q; interprat de⁹ me⁹ cognouit
recte designat h̄ginē mariā q; me-
rito dicē potuit. de⁹ me⁹ cognouit
i. approbauit hūilitatē meā. Lu.
i. Resperit humilitatē ancille sue
Sicut h̄ Elizabeth m̄ Johānis
h̄uit itellectū illuātarū per fidē in
hoc q; cognouit virginem mariā
gestare dei filiū in vtero. Itē ha-
bit itellectū illuātarū i hoc q; s̄b
didit. Bñ q; credidisti qm̄ p̄ficiē-
tur ea q; dicta sūt tibi a dño. i. ab
angelo ex pre dñi. Que aut sūt il-
la apre s̄inuat i illis h̄bis. Ecce
p̄cipies in vtero. ⁊c. Itē ibi. Spi-
ritus s̄ctus supue. ⁊c. Itē ibi. ⁊ da-
bit ei dñs deus sedem dauid pa-
tris eius: ⁊ regnabit in. ⁊c. Ecce

quō Elizabeth habuit itellectū
illuminatū. Sic et maria h̄uit
itellectū illuātarū p̄ fidē quo ad ser
vt satis p̄stat. Itē illuātarū q; ad
alios q̄s illuāuit ⁊ instruxit de his
q; viderat et audierat a bñdicto fi-
lio suo: vt pu⁹ dictū est. An de ea
canit eccles q; ei⁹ vita i c̄lita c̄litas
illuātar eccles. possum⁹ itaq; de
ea dicē illō hester. viij. iudeis. i.
xpianis p̄s̄c̄rib⁹ nomē xpi corde
credēdo: ore laudādo: ope mada-
ta ⁊ legē ei⁹ custodiēdo: talib⁹ in-
q; iudeis noua lux ouri v̄s̄a ē. est
aut circa illud h̄bū. Bñdicta tu i-
ter mulieres icidentaliter notan-
dū q; i saluatiōe angelica q̄tuor
p̄tes continent. p̄mā edidit Sa-
biel dicēs. Ave grā ple. ⁊c. Se-
cundā addidit eccle v̄sus ⁊ deuo-
tio fidelis v̄z maria. Tertā ad-
didit elizabeth scz Bñdict⁹ fruct⁹
ventris tui: repetendo pu⁹ aliqua
de verbis angeli: v̄z Bñdicta tu
inter mulieres. Quartā addidit
papa Urbanus quartus v̄z iel⁹.
p̄ferens. xxx. dies idulgētiaz oia
b⁹ addētib⁹ ielus. Dicit aut idul-
gētiā post modū approbauit pa-
pa io. xxij. dās s̄lt. xxx. dies oib⁹
addētib⁹ xps. Et sic i toto sūt. lx.
dies idulgētiaz q̄s p̄sequi i grā
ex̄ites h̄ies soluetes angelicā sa-
luationē addūt i fine ielus xps.
Desideriū h̄ assequēdi dictas in-
dulgētias ⁊ multo plures pur no-
tauit alio rosario q̄ ānotat. Sa-
lutate mariā. D; xpi fideles idu-
cere ad p̄soluēdum oī die rosariū
seu psalteriū h̄ginē. Studeat h̄
vniūsq; tāte h̄gini p̄allere dicū
psalteriū ⁊ sibi fabucare fertū seu
coronā de ros̄is āgelicis: q̄ren⁹ ip-
sas vices p̄fūdēdo i cētuplo illi ipe-
tres coronā d̄ ros̄is mirifici c̄litis

De rosa intellectus.

Postquam ostensum est quod dei mater alma coronata fuit rosa intellectus: nunc videndum est quomodo pacto et nos dicta rosa coronari poterimus. Pro quo est notandum quod in dicta rosa tria sunt pulcherrima folia scilicet quod triplex est intellectus: scilicet gustatiuus. Operatiuus. Exercitatiuus.

Primum igitur folium rose intellectus dicitur intellectus gustatiuus. Multum enim multa in cortice et exterius legitur: sed non intrat versus ad medullam per gustationem, et deuotionem eorum que legunt. Illiusmodi quidem in eis intellectus sed non insinuat affectus: quoniam manet in eis totaliter aridus: quales sunt qui student ut sciam suam postmodum vendant: ut legiste/canoniste/medici/et alios. Quales etiam sunt qui student ut appareant magni et docti: ut vani glossifici: poetes/geometre/et dialectici. Quales denique sunt qui student ut decipiant: ut sunt in gromatici: diuinatores ioculatores et quos suppositiui homines. Et omnium horum scia vana est: quia non insinuat affectum in amore eterno: et consequens tales non habent intellectum gustatiuum. Est ergo circa hoc breuiter notandum quod intellectus efficitur bene gustatiuus tripliciter: scilicet per culpe expulsiorem. Per diligentem attentionem. Per deuotam orationem.

Primo igitur efficitur intellectus bene gustatiuus per culpe expulsiorem. Quia enim intellectus et voluntas sunt potentie multum inter se vicine: scilicet: ut ab inuicem realiter distincte: non intellectus de facili imprimit in voluntate bene dispositam et pacto mundam. Secundo autem ubi voluntas subest

pacto: quia tunc scia non sapit affectum: scilicet: ut sic se sapida. Ita exemplum plura de febricitate cui non sapunt dulcia propter hunc amarum et infectum quod adiacet lingue palato et gutturi. Tertio enim existens prohibet extraneum. Et ut ait apostolus. I. Cor. ij. Nihil habet in potestate et potissime luxurie dicitur non percipit quod dei sunt et Rom. viij. Qui secundum carnem sunt: quod carnis sunt sapienter: qui secundum spiritum sunt: que sunt spiritus sentiunt. Ecce quod peccatum in voluntate impedit versus gustum sapienter et scie. Et ad hunc sensum potest intelligi illud Sap. i. In aliam malitiosam non introibit sapientia. scilicet: sapida scia. Nam et si sitret intellectus per cognitionem: non tamen voluntatem per amorem et saporis. Et ob hoc videmus multos multa sciens: bene doctores/artificiose predicatores: profum de legentes et disputantes: et tamen male viuentes. De quibus ait saluator Math. xxij. Dicit et non facit: et ratio omnium horum est: quia tales non habent intellectum gustatiuum. Tales fuerunt antiqui pharisei/heretici/scismatici: et multi moderni doctores superbi dialectici: vani et predicatores quos non et habebat. Nam sicut cibus quod non masticatur in ore: nec sapit in gutturo: nec digeritur in stomacho: non paret: sed magis obest. Sic et omnia scia que non ruminant: nec masticantur per diligentem considerationem: eorum que leguntur: nec similiter sapit per deuotionem: nec digeritur per operis executionem: plura obest ad salutem quam paret. Ubi autem bene masticatur: tunc bene sapit. Ubi et psal. dicebat. Quam dulcia faucibus meis eloquia tua. id est: studium sacre scripture super mel ori meo. Expellam igitur peccatum a voluntate nostra: ut gustem et videam quam suavis est

Sermo trigelimo octauus.

Deo: q̄ supple q̄rit et inuenit i pre dicto studio scripture sacre.

Secundo efficit intellectus bñ gustatus per diligentē attentionē reor̄ que leguntur cōsiderationē. Legere em̄ inquit August. in regula. et nō intelligere. i. int̄ legere p̄ degustationum negligere est. Sicut sepe doctis viris accidit q̄ vocati ad viniū diuitum hausto optimo liquore si postmodū interrogat̄ qd̄ sentiunt de dicto liq̄re. Respondere solēt se nescire: q̄ nō auertit. Sic in proposito de illis q̄ nō attēdūt neq̄ gustat̄ q̄ legunt. Nā sacra scriptura est velut vinū optimū. de q̄ psal. Calix i manu dñi vini meri pleni mixto. In q̄bus h̄bis quattuor: tā guntur de studio sacre scripture. primū ē discretio seu moderatio i studēdo: q̄ calix em̄ nō nulli q̄ voluit plus sapere q̄ oportet sapere: et penetrare abscondita tenebrarū: vt videatur aliquid noui dicere et p̄ inauditi: et vt lectores in admirationē i ducūt dicentes illi Mar. i. Que nā doctrina hec noua. Sicut hāc curiositatem et vanitatem reprobat scriptura. Eccl. iij. dicēs. Altiora te ne q̄seris: et fortiora te ne scrutat̄ fueris: sicut q̄ precepit tibi deus illa cogita semper in pluribus operibus ei⁹ ne fueris curiosus. Nō est tibi necessarii ea q̄ abscondita sunt videre oculis tuis. Item Paulus Rom. xij. Nolite plus sapere q̄ oportet sapere: sicut sapere ad sobrietatem. Ecce moderatio et discretio adhibēda circa studiū sacre scripture. Et istud notat̄ cū dicit̄ vbi s. Calix calix ei potat certā et vtermiā tā mensurā. Secūdu qd̄ tāgīt vbi supra de dicto studio sacre scripture

est auctoris et datoris ipsius largitio: q̄ in manu dñi. Notina ei: laque scriptura a deo p̄cedit p̄ reuelationē. Nā vt habet Jaco. j. De datū optimū. et oē donū p̄fectū de sursum descendens a patre luminis. Tertius est ipsū studiū sinceraveritas et oimoda puritas: q̄ vini meri. Vterq̄ em̄ est ille liq̄ optim⁹ clarus et pur⁹ q̄ p̄mo extrahit̄ de doctio magno i q̄ recōdi solēt vne collecte. In p̄posito q̄ vini meri de signat̄ sacri canone seu sacri scripturā q̄ ex oī parte relucet puritate et v̄itate: q̄ vt dicit̄ Aug. li. vij. p̄f. si sacra scriptura alicubi falsa eēt oīa piclitarēt mēdacio: neq̄ in illis lris vlla fidei salus generi humano remaneret. Item idē Aug. ad Hieronymū. scribēs epla. ix. dicit̄ sic. Si ad scripturas sanctas admixta fuerit velut officiosa mēdacia qd̄ in eis remanebit auctoitas. hec ille. Ecce ergo merū purus: qd̄ p̄ parte clarum est: et p̄ parte nigrū seu obscurū: cuius causā assignat idē Aug. de verbis domini. ser. xj. ita dicens. In omni copia scripturarū sanctarū pascimur apertis et exercimur obscuris. Illic fames pellit̄: hic fastidius. hec ille. Quartū est ciuidē studiū fidelis expositio: q̄ pleni mixto Tūc em̄ calix studiū p̄dicti dī pleni mixto quādo ad expositionē et declarationē illius adduntur glose solennes: et dicta sacrorū doctorū: vt p̄t̄ Aug. Hieron. et c. necnōr̄ postille aliorū doctorū. Nā p̄ mixturā raliuz glosarū q̄bus ex omni parte pleni est calix sacre scripture obscuritas illi⁹ luce fit clarior. vñ de Augu. legit̄ in hymno eodē. Que obscura purā erāt nobis plana faciens: tu de h̄bis et c. p̄t̄ s. iij.

De rosa intellectus.

ergo q̄sio sacra scriptura pueniēter d̄r vniū meꝝ plenū m̄rto. Sz plerūq̄ euenit q̄ intellect⁹ h̄s circa eā nō efficit b̄n gustatiū⁹: nec inuenit i ea sapore. q̄ nō attēdit sub stānā h̄boꝝ ⁊ s̄cētiaz illi⁹: s̄z festinant ⁊ superficialit̄ trāsīt. In quo casu refic̄t v̄tūq̄ intellect⁹. s̄z remanet arid⁹ ⁊ ipastus affect⁹. Qd̄ cōtra de intellectu gustatiuo dicit̄ Prouer. xxxj. Sustauit ⁊ vidit q̄: b̄oact̄ negotiatio illi⁹. i. p̄paratio studij sacre scripture seu occupatio circā illā. ¶ Tertio efficit̄ intellect⁹ b̄n gustatiū⁹ p̄ deuorā ofonē. Sicut p̄z de Dauid q̄ de se ip̄o in psalmos loquēs dixit. Os meū ap̄ui: ecce ofo: ⁊ atrari sp̄m: ecce veri cognitio: q̄ mādātā tua desiderābā: supple scire. ⁊ facere: ecce affect⁹ gustatio. Itē Salom. Sap. vij. s̄ se ip̄o dicebat. Inuocauit: sup̄ple p̄ deuorū ofonis suffragiū: et venit in me sp̄s sapiētie. i. sapide scire: ecce intellect⁹ gustatiū⁹. Item de b̄o Thoma aquinensi legit̄ q̄ sciētā suā pl̄ p̄ ofonē q̄ p̄ humanū laborē acq̄siuit. Vñ q̄nēs dicta re legere aut disputare volebat: p̄ ad ofonis secretū accedebat locū. Et q̄ surgēs ita in p̄p̄tū iueniebat q̄ scriberet v̄l dicitaret q̄s̄ in libro didicisset. Sic asit orabat dicens. Creator ineffabilis q̄ de thesauris sapiētie tue nouē angeloz hierarchias ānotasti: ⁊ eas supra celū empyreū nuro ordie collocaisti: atq̄ elegāssime p̄tes vniuersi dispouisti. Tu inq̄ q̄ fons verus luminis ⁊ sapientie diceris. atq̄ supereminēs p̄cipiū infūdere digneris sup̄ intellect⁹ mei tenebras tue radiū claritatis: duplicem in qua nat⁹ suz remoueas priuatiōnē ⁊ tenebrā. peccatū scz ⁊ ignorā

tā. Qui ligas infantū facie distertas ligas meā erudias: atq̄ in labiis meis grām tue b̄fictiōis infundas. Da mihi intelligēdi acumen retinēdi capacitates: interpre tādi subtilitatē: loquēdi grāz copiosas in igressuz istras: progref suz dirigas: egressuz p̄pleas. Qui cū patre ⁊ sp̄o sc̄to viuīs ⁊ regnas de⁹. Laudabilis ⁊ gloriofus et benedict⁹ p̄ finita seclor̄ sc̄ia amē. Bonus est ergo ⁊ laudabile v̄ q̄libet volens studere: legere: disputare: aut p̄dicare: p̄mittat deuote p̄dictā orationem. Qd̄ vbi corde deuoto fecerit idubie sentiet iter legendū quendam sapotem ⁊ dulcedinem spiritualen.

¶ Sc̄dm̄ foliū rose intellect⁹ dicit̄ intellect⁹ opatiū⁹. pro quo ē diligētē notādū q̄ sicut ad b̄n videndū corporaliter tria requirunt̄. Ita ad vidēdum spirituales. i. Fin intellectum. hec sunt.

Subiectum.

Medium Obiectum.

¶ Primo igit̄ requirit̄ ad b̄n vidēdū corporalit̄ subiectū bene p̄ditionā: quod est ocul⁹ seu pupilla oculi in qua recipit̄ species seu similitudo rei q̄ videt̄. Ad hoc asit q̄ ipse oculus corporalis sit bene cōditionatus ad videndū multa requirunt̄: v̄tpote q̄ sit cōcauus: nō elatus cū timore exteriori. Nā cōmunit̄ experimur q̄ habētes oculos groffos ⁊ eminētes notabilit̄ extra male vident̄: cōtrario aut̄ habētes oculos p̄cauos b̄n vidēt̄: q̄ in talibus species visibilis meli⁹ recipit̄ ⁊ conseruat̄. Itē requirit̄ q̄ ip̄a pupilla sit nigra ⁊ non alba. Nā nigredo p̄gregat̄ vilis albedo h̄o disgregat̄ ip̄m: ⁊ p̄consequēs debilitat̄ Itē ⁊ sc̄do ad be-

Sermo trigésimus octauus.

ne vidēdus requirit q ocul⁹ sit ab humore supfluo separat⁹. Nā ex pietate docet q lachryme ipeditit vltus. Cū magdalena dum fletet ad monumētus vidit xpm. & extitit autē ipm oculoanuz esse spūa. hūc ista tria requirunt expte oculi mētis q est intellect⁹ ad hoc q sit bñ dīspost⁹ ad vidēdus. In pñis re qrit q talis ocul⁹ sit pcau⁹ p hūmilitatē & sui cognitionem: & non gross⁹ seu isat⁹ p supbiā. Propterea Chri⁹ dat. xi. dicebat. Cōfiteor tibi dñe p̄ celi & terre: qz abscondisti hec a sapiētib⁹ & prudētib⁹. s. hui⁹ seculi q p̄munit sunt supbia: & reuelasti ea puulis. i. humili bus. Et qz beat⁹ Stephanus fuit plēn⁹ humilitate: iō itūes in celuz vidit gl̄ias dei. Act. vii. Scdo re qrit q p̄dict⁹ ocul⁹ intellectus sit niger v̄l mortificat⁹. Cū & de sapientia vera dicit Job. xxviii. q non luenit in terra suauiter viuentiū. Tertio requirit q talis oculus sit pur⁹ & mundus ab errore & peccato. Wat. v. Eri mūdo corde: qm̄ ipsi deuz vidēbunt. Et sic p̄z de subiecto vissonis spiritalis.

¶ Scdo ad bene vidēdus corpore talit⁹ requirit mediu bñ illustratū patet em̄ experimēto q de nocte aere existente multum nubiloso quātūscūqz qd haberet oculus bene dispositū: a n̄ obiectuz bene coloratuz. nō tñ p̄p̄tea ipm vidēret. eo q mediu qd ē aer nō ē bene illustratū. Ad hoc autē q hūmōi mediu sit bñ illustratuz requirit q sit subtile. Nā vbi mediu ē grossuz & spissuz tunc visio est ip̄fectior. Expimēto em̄ cognoscim⁹ q ea q vidētur p mediu aqueuz nō ita clare vident sicut ea q vidētur p mediu aereuz. Sic ad vi-

dēdus spūalr requirit subtilitas in medio. Media autē spūalia qb⁹ sp̄ ritualr vidē possum⁹ s̄ doctores ecclie & p̄dicatores qz doctrinis illuamur. q i vtroqz testō clare v̄lit. sc̄ipue p̄phete i v̄cti. & apli i nouo. vna cū enā gcl̄ist⁹. hi ei docueūt nos q credē & q agere d̄beam⁹. atqz q vitare. ecce quō illuinauerūt mūdūz vnineruz. p̄p̄t qd xps d̄ aplis & euāgelist⁹ loq̄t. mat. v. dicēs. vos estis lux mūdi. et nō ta q hūmōi media v̄t meli⁹ p ea vidēret de⁹. i. cognoscere f̄uef̄t valde s̄btilia & rara p paup̄tatē: & bonoz t̄paliū q grossici aer⁹ p̄p̄ant abiectiōē. Ita vt petr⁹ voce oim̄ ap̄toz diceret xpo ecce nos reliqim⁹ oia & secuti sum⁹. Wat. xix. Ist⁹ autē mediu qb⁹ cognoscim⁹ suuz successerūt alia media q̄lia fuerunt doctores ecclie vt pote aug. hie. Ambr. Greg. Chulostomus Beda. Bernard⁹. thomaso aqno & siles qz doctrina fulget ecclia vt sole luna. Nec tñ fuerūt hūmōi media ita illustrata sicut p̄ia pp̄ nimitā distātiā a s̄o sole xpo. Et q̄z to pl⁹ senescit mund⁹ t̄aro media qb⁹ illustrat mūd⁹ min⁹ lucida sūt & erūt i p̄te pp̄ c̄s p̄dictā. illi q̄ r̄arlanit gl̄iant q̄ dicūt q moder nis t̄pib⁹ sūt docti v̄ri q̄les vnqz fuerūt & q t̄aro pollēt igēio & doctrina q luenire possēt sc̄ias/ si p̄us i uēte nō fuisset. alij autē volētes extollere i altā aliquē cui plus iusto forte afficiunt dicē solēt. Certe si doctrina Scoti v̄l talis doctois esset p̄dita: talis possēt eaz repare. Alij d̄o volētes appere t̄nomē suuz i t̄ris celebrare more p̄dicis dicta alioz doctz furāf̄: & s̄b alio stilo quib⁹ p̄z variata s̄tētia i cōdicellis recōdūt: vt sc̄ioli vidēant.

t. iij

De rosa intellectus.

De quibus potest dici illud christi verbum
Jo. iij. Alii laboraverunt et vos in
labores eorum introiit. Quid denique
dicitur de modernis predicatoribus nisi
quod maior eorum pars gerit quod sua sunt
et non quod iesu christi. Quidam eorum predi-
cabantur lucri causa ut avaros et aua-
ri. Alii beneficii percipiendi gratia ut am-
bitiosi. alii honoris et glorie persequen-
dum causa: ut vani gloriosi et supbi:
paucissimi autem propter deum et animarum
salutem. Alii denique sunt qui cum in se
non sint illuminati per litterarum pe-
ritiam: presumunt tamen alios illuminare
et sunt indocti predicatores qui multos
errores inconsiderate seminant
quod plati tales admittendo gra-
m^{us} peccant super ipsi subditi. Nam per
talem abulum venit verbum dei in con-
temptum et derisum omni populo.
Sed de hoc hactenus.

Tertio ad bene videndum corpora-
liter requiritur obiectum congrue
coloratum. Nam dato quod aliquis ha-
beat oculum purificatum et medium illu-
stratum: si non adsit obiectum coloratum
terminatum visus non videt corpora-
liter. Et propter hanc causam non
videmus alias egredientes de cor-
poribus: nec virtutes et bona anime.
Item nec angelos in sua essentia et
humani. Et ratio huius est quia talia
non sunt corporalia: nec per conse-
quens colorata. Ita ad videndum
specialiter requiritur obiectum opti-
me coloratum specialiter. Talis autem
color est veritas. Nam obiectum in-
tellectus est veritas: obiectum in quo
quicquid apprehendit intellectus
sub ratione veri apprehendit.
Sed multi ordinem nature ipsius in-
tellectus pervertere volentes excogit-
ant dolos et fraudes contra animas
suas: machinantes in mala mendacia
ut decipiant pauperem et inopem et ut

trucident rectos corde. i. simpli-
cis et qui via regia ambulat. Cuius
modi sunt multi a duocati peccato-
res et vrilios curie et ecclesiastice
quod laicalis officiales plurimi. Item
ferme omnes mercatores et signantur declama-
tores indulgentiarum qui dicunt quod
subtili ingenio extorquebantur sunt pe-
cunie a barbaris de quorum abusu
legit. vi. decretalium de pe. re. c.
abusu hominibus. vide ibi ad longum.

Tertium solum rose intellectus di-
citur intellectus exercitatum. De-
bet enim semper exercitatum aliqua
utili consideratione et apprehensione
ut dyabolus ipsum semper invenit
at occupatum. et minus ipsum possit
seducere. pro quo est notandum quod si
curt oculus laicus fertur esse ita cla-
rus quod etiam dicitur videre infra pa-
riete. Ita et oculus intellectus non debet
esse ita lucidus et discretus quod etiam ab-
scondita et occulta videre possit
sic dicitur non nisi sicut argus de quo
ferunt poete quod ex ore capiti oculi
habebat. Et ideo quid circa se
fiebatur videbatur. Notandum est quod
homo circa multa intellectus suum
exercitare: plerumque autem circa tria:
videlicet.

Circa seipsum.

Circa proximum.

Circa deum.

Primo quidem debet homo intel-
lectus sui exercitare circa seipsum
et hoc consideratione tria. primo ad
credendum: quod articuli fidei quos omnes
adulti tenent de necessitate salu-
tis credere explicitate sicut beatus
thomas. ii. q. li. ar. vi. in corpore ait. et
ob hoc tradunt nobis in explicito sym-
bolo vix apostolus ecclesie et athenas
In cuius fine dicitur hec est fides
catholica quam nisi quis fideliter

Sermo trigesimalus octauus

firmiter crediderit salu^o esse nō poterit debent q̄ patres & matres filios suos: & dñi suos & ancillas circa talia exercitare. Bonus q̄q̄ effect vt q̄libet hmōi articulos linguarū vulgari ad disceret sic ut mos est ap̄d alemāos. Sz p̄fecto ap̄d nros gallos multi etiā iā senio cōfecti illos ignorant q̄d valde dānabile est. nec excusationē recipit i adultu. Sc̄do oportet exercitare suū intellectū circa seipm̄ p̄siderando q̄d agēdū qz bonū p̄s. De clina a malo & fac bonū. Solet ei iunior vt p̄ eā incedat. Prouer. xiiii. Calidi .i. sapiētis est itelligere viā suaz. Sz heu qz dñs p̄spexit sup filios hominū vt videat si est itelligēs aut requirens deum Sz p̄fecto quasi nullus qz oēs declauerunt simul mures facti s̄simon est qui faciat bonū. Bonū aut quod agēdū est: est obseruātia mādatōz dei. mat. xix. Si vis ad vitā ingredi sua mādata. Tertio opz exercitare suū intellectum cōsiderādo q̄d sit fugiendū & cauēdū qz malum. Ideo prius dictū est: declina a malo. dñe ei sūt pres iustitie sc̄z declinare a malo & facere bonū. Quēdā mōdū q̄ ifirmus itelligēs aliq̄ nociua vita ea: & si malū mercator itelligens aliq̄d passagiu piculosū vitat illud. Ita hō sanus itelligens aliq̄ locuz p̄stiferū vitat ipm̄. & hoc p̄pter periculū imminens. Itē hō p̄siderās q̄tū detrimentū natū est se q̄ ex peccato: vitat ipsum.

¶ Sc̄do homo debet intellectū suū exercitare circa pximū. & hoc cōsiderādo meo tria. P̄mo quidem ipsius indigentia vt illi subueniat q̄ scriptū est in psal, Beatus qui

intelligit sup egenū & pauperē in die mala sc̄z in die mortis vt iudiciū generalis liberabit eum dñs. Sc̄do p̄siderādo ipsi^o culpam: vt eū castiget. Sicut medic^o vult itelligere ifirmitatē patiet̄ vt euz sanet. Eccli. xvii. An cuius māda vit de^o &c. Tertio p̄siderādo ipsi^o ignorantia vt eū doceat & instruat. Sicut ocul^o clar^o & apr^o videt sibi & alijs mēbris & ea dirigit psal. Intelligite ifipientes in poplo & stulti aliquādo sapite. ¶ Tertio hō dz intellectū suū exercitare circa deū. & hoc p̄siderādo in eo tria. P̄mo quidē ei^o iustitiā in punitio ne maloz vt eū timeat. Sicut hō itelligens Leonē irati ipm̄ timeat psal. Intelligite hec q̄ obliuiscimini deū nequādo &c. Sc̄do ei^o mīaz in p̄mīatiōe bonoz vt euz diligat atqz illi diligēt seruiat. Sicut seruus itelligēt seruiat. Sicut seru^o itelligens aliq̄nē diuitem virtutū p̄bū & remuneratōē bonū libent̄ illi seruit p̄s. Misericordiā & iudiciū cantabo tibi dñe: psallā et itelligam &c. Tertio eius presentia in cognitiōe occultat̄ vt peccare erubescat. Oia ei nuda sūt et aperta oculis ei^o. hebre. iiii. Sz p̄fecto vt habet Eccli. xxiiii. Nō intellexit supple miser pctōr: quoniā oia videt ocul^o illius: sc̄z dñi. Ecce in quib^o et circa que exercēdus est human^o intellectus vt sit bene gustat^o. Parēt ergo ex p̄cedētib^o quinqz role quinqz donozū spūs sc̄i yez sapiētie/sciētie/timoris/psiliū & intellectus. De dono aut iustitie dictū est supra sub rosa fortitudinis. Studēam^o ergo charissimi cordare alas nostras!

De rosa volūtatis.

presenti rosa intellect⁹ modo pre-
dicto quaten⁹ tādē coronemur in
celis rosa iustitiatōis. Quā ꝛc.

¶ Ser. xxxix. De rosa volūtatis.

Oronem⁹ nos rosis
Sapientie. ij.

¶ Trigesima sexta
rosa corone mystica-
lis dī rosa volūtatis q̄
qdē rosa agrue sequi-
tur ad rosa intellect⁹ eo q̄ intellect⁹
regno ale se hz tāq̄ rex: volūtatis
aut tāq̄ regia. Cū q̄ regia debeat
immediate seq̄ ꝛ nō pcedere regem:
iō pꝛordo. hac aut rosa bōe volū-
tatis fuit decorata parit ꝛ corōza-
ta ꝛgo maria. pro q̄ est diligēter
notādū q̄ volūtatis ipsius virginis
sanctissime fuit.

Flexibilis deo.

Immobilis peccato.

Conformis filio.

¶ Quāto ad p̄mū est notādū q̄
hūana volūtatis sic subest deo q̄ ea
flectit ꝛ inclinat q̄cūq̄ ꝛ q̄cūq̄ vult
dicēte scriptura. prouer. xxi. Cor
regis. i. regale i manu dei est: ꝛ q̄
cūq̄ voluerit iellabit illū. pro q̄ ē
notandū q̄ differt dicere volūtatis
hūanā cogi/imitari/ꝛ inclinari seu
induci. P̄lo igit̄ dico q̄ nō pōt cogi
q̄cūq̄ agēte: etiā infinite vir-
tutū sicut ē de⁹: q̄ repugnat for-
malit ꝛ iplicat ꝛ dictionē q̄ ipsa a-
liq̄s velit ꝛ iuta velit illud. Tūc
em̄ nō esset formalit ꝛ intrinsece li-
bera. plusq̄ agentia pure natura-
lia q̄ in actionib⁹ suis cogi possūt
a superiori causa. Sc̄do dico q̄ hū-
mana volūtatis pōt imitari q̄uis
a solo deo efficacit. Tūc ei ipsa vo-
lūtatis imitari dī quādo ipsa volē-
te vnū affectio imittit ei in ꝛiū ꝛ
hoc a potenti ꝛtute. ꝛ de nolente
fit subito volēs. sic q̄ quando vna

affectio expellit alia iroducit q̄
bi ꝛiaf. Exem̄ habem⁹ de paulo
quē cū circūfulsisset lux de celo su-
bito ex p̄secutore effect⁹ ē vas ele-
ctiois. ꝛ de lupo ouis. Et de hac
mutatiōe quā miraculosā appel-
lat. bea⁹ tho. i. ij. q. cxij. arti. x.
in corpe articuli loquit ꝛial. dicēs
hec mutatio dextere excelli. q. d.
q̄ talis subita mutatio peccato-
ris in iustū hominē magnū dei be-
neficiū est ꝛ donū singularissimū
Tertio dico q̄ hūana volūtatis po-
test induci ad aliqd̄ faciēdū quā-
do fit ei aliq̄ plusio q̄ disponit vt
ad aliqd̄ appetibile inclinē. Et tra-
ctio inductio quādoq̄ in sacra scri-
ptura vocat tractio fm̄ q̄ loqui-
tur x̄po. Jo. vi. dicēs. Nemo pōt
venire ad me nisi p̄ qui misit me
traxerit eū. Sup̄ q̄ dī aug. q̄ in ta-
li tractiōe violentia nō adhibetur
sz volūtatis excitat. Inuitus enim
nō trahitur anim⁹ sed amore. De
inde ponit exemplū dicēs. Ramū
viridē ostēdis om̄i ꝛ trahis eā. Ec-
ce quō inducit̄ humana volūtatis
ad bonū appetēdū ꝛ desideran-
dū his igit̄ suppositis ꝛ ad p̄posi-
tū descendendo: dico q̄ volūtatis
beatissime ꝛginis sic fuit deo fle-
xibilis q̄ potuit ab eo efficacit in-
clinari ꝛ induci q̄cūq̄ voluit sine
q̄cūq̄ recalcitratiōe aut difficul-
tate. Quōd patet si inductiue. nam
quādo fuit q̄stio q̄ dei filius ex ca-
rnis assumere voluit. ꝛ ipsa benī-
gnū ꝛbuit assensum dicens. Ec-
ce ancilla dñi: fiat michi ꝛc. Item
quā angel⁹ de mādato dñi dixit
seph. Surge ꝛ accipe puer ꝛ ma-
trem eius ꝛ fuge in egyptū: ꝛ esto
ibi vlt⁹ duz dicā tibi. Dat. ij. ꝛ
sa volūtatis obediuit. Et s̄t quā-
do post obitū herodis ide redire

Sermo trigelimus nonus.

oportuit. itē vt legē suaret cui tñ
subiecta in hoc nō erat post q̄dra
gestū die sui pr̄ rēpl̄ ascendit r
oblationē obrulit. ecce quō ip̄a fu
it flexibilis deo p̄ bonā volūtatē
Jo. Ela. xi. p̄ueniēter p̄dicatur sub
nomie h̄ge q̄ flexibilis est cum de
ea b̄t p̄pheta. Egrediet̄ virga de
radice iesse. Quārū ad sc̄dm est
notādū q̄ triplex est gen⁹ volun
tati. p̄io q̄dē est q̄daz voluntas
totalit̄ immobilis bono. i. immobilit̄
adherens bono q̄d de⁹ est: qualis
est voluntas bonoz angelozū qui
post p̄nā electionē completā im
mobilit̄ adhererunt summo bono
nec ab eo resiliere possūt. Et hoc ē
q̄d dicit̄ Isidorus de s̄mo bono
lib. i. Natura inquit angelozū
mutabilis est: q̄ in est illis muta
bilitas in natura: sed fecit eos in
corruptos charitas sempiterna.
Itē idē ibidē. Angeli sunt natura
mutabiles p̄dit̄ s̄ sancti cōtēpla
tione immutabiles/ animo impassibi
les/ mente rationales stirpe et̄ni
t̄ beatitudie p̄perue. hec ille. Et
aug. xi. sup̄ Gen. ad litteraz dicit̄
quilla natura q̄ peccare non p̄t in
sanctis angelis est. Et simile iudi
cū est de alabus beatis. Secun
do est quedā volūtas totalit̄ im
mobilis malo. i. immobilit̄ ad he
rens malo per oppositū ad p̄maz
q̄lis est volūtas demonū: qui im
mobilit̄ adherent peccato suo: et
puerō sim sicut plene p̄bat bea
tus thomas. j. pre. q. lxvii. art. ii.
allegās auctoritatē psalmiste di
cent̄. Superbia eozū qui te odes
rūt ascendit semp. Quod ad litte
rā intelligitur de demonib⁹. Itē
damascen⁹ b̄t q̄ hoc est homibus
mors q̄d angelis casus. Cū ergo
post mortē hoīs p̄ctm ei⁹ sit simi

placit̄ irremissibile: sequit̄ etiā idē
de malis angelis post eoz casus.
Et simile iudicū est de hoīb⁹ dā
nat̄. Tertio ē q̄dā volūtas mobi
lis atq̄ flexibilis p̄ctō r̄ opposito
ei⁹ vcz gr̄e: q̄lis est volūtas h̄sa
na p̄ statū in p̄nti. Nā vt d̄t bea
tus Tho. vbi supra In hoc differe
libez arbitriū hoīs a libero arbi
trio angeli eo q̄ libez arbitriū an
geli est q̄dē flexibile ad vtramq̄
p̄tē añ plenā electionē: s̄ nō post.
Libez aut̄ arbitriū hoīs est flexi
bile r̄ mobile ad bonū r̄ malū post
plenā electionē sicut añ r̄ hoc pro
statu isto. Ad p̄positū aut̄ descen
dēdo: dico q̄ b̄s h̄go adhuc i via
degens habuit hoc cōe cū beatus
q̄ ei⁹ volūtas fuit simpl̄ immob
ilis r̄ flexibilis ad p̄ctm: nō q̄dem
p̄t p̄ditionē stat⁹ sicut voluntas
br̄oz: s̄ p̄ specialē assistentiam
sp̄s̄cti r̄ p̄firmationē in gr̄a. Et
hoc est q̄d ait̄ s̄. De⁹ inqt̄ in mes
dio ei⁹ nō p̄mouebit̄. s̄z p̄ p̄cti in
clinationē. Itē eccl̄. xxiiij. Et sic
in syō firmata suz r̄ in ciuitate sc̄t̄
ficata s̄lt̄ redē. Vbi p̄ syō q̄ in
p̄raē speculatio significat̄ eccl̄ia
militās q̄ a lōge speculat̄ eccl̄es̄
tr̄iūphāre. In hac ḡ syon firmata
imo poti⁹ p̄firmata fuit h̄go ma
riana vt ad p̄ctm etiā v̄iale tra
hi nō posset. Qd̄ aut̄ subdit̄: r̄ i ci
uitate sc̄t̄. r̄. Intelligit̄ d̄ eccl̄e
sia tr̄iūphāre q̄ sc̄t̄ficata fuit q̄n̄ fa
cto p̄lio magno inf̄ micaclē r̄ dra
conē: ip̄e draco cū p̄plicib⁹ suis eie
ct⁹ est foras: nec loc⁹ eoz iuentus
est ampli⁹ in celo. Apoca. xij. In
hac etiā ciuitate sc̄t̄ficata modo
p̄use p̄posito: s̄lt̄ redēuit ip̄a h̄go
maria. Redēuit i q̄n̄ agitata pec
cato: s̄z immobilis p̄sistens in gra
tie atq̄ glouē bono.

De rosa voluntatis:

Quantū ad tertiu notandū est q̄ pia m̄ maria p̄ voluntatē rationāle sēp̄ fuit p̄formis filio suo Iesu x̄po. Et hoc i triplici statu vez in p̄ncipio: medio: et in fine. P̄lo q̄dē i p̄ncipio. Nā quādo dei fili⁹ voluit ex ea carnē sūere: benigne annuit dicens. Ecce ancilla dñi. et. Sc̄do in medio. Nā cū Christus baptizat⁹ a Johāne i iordane circumiret p̄ castella Judæe et Galilee euāgelizans regnū dei: seq̄batur eū inseparabilis pia m̄ ei⁹. T̄ti mat. xviii. legit q̄ Christo patienti a s̄riterunt quādam mulieres a longe que secute fuerāt eū a galilea ministrātes ei. Quō si alie mulieres sequebant⁹ x̄pm̄ discurrentē p̄ Iudeas et Galileā ministrantes ei de facultatib⁹ suis: a fortiori hoc tenendus est de pia matre eius. Quō si seq̄batur eū ergo p̄formabat voluntatē suā voluntati illi⁹ i discurrendo et iccedēdo h̄c inde. Tertio i fine vez i univēte passiois t̄pe. pro q̄ notādū q̄ sicut in x̄po voluntas pot̄ dupliciter cōsiderari secundū q̄ pulchre declarat beatus Thō. iij. p. q. xviii. arti. iij. vez put̄ ē natura: et put̄ est rationalis. Nā put̄ cōsideratur vt natura fertur i obiectū sc̄dm se et tūc vocatur thelipsis sc̄dm autē q̄ rationalis fert̄ i obiectū in ordine ad aliud: et tunc vocatur bulipsis. i. p̄siliatua. Deinde art. v. vbi supra b̄t q̄ voluntas vt natura i x̄po nō sēper fuit p̄formis voluntati diuine: q̄d p̄ i hoc q̄ voluit refugere mortē: voluntas autē vt rō sēp̄ fuit p̄formis diuine voluntati q̄d p̄ in hoc q̄ b̄t ip̄e x̄p̄s patri. Nō mea voluntas s̄ tua fiat. Lu. xxiij. Ita suo mō possum⁹ i x̄pi m̄re cōsiderare voluntatē dupliciter: vez put̄ natura ē: et put̄ rōna-

lis. Nā p̄io mō absolute voluit mortē filij sui. Quinimo inde valde tristata ē: et plusq̄ marit⁹ effecta. S̄ p̄siderādo voluntatē seculi domō vez p̄siderādo maximū bonū q̄d ide secutur⁹ erat: voluit filij sui pati. Et in hoc fuit voluntas sua p̄formis voluntati filij sui. Ita em̄ sciebat q̄ voluntas patris erat filij suū pati: quiquidem filius p̄p̄t hoc in mundū venerat. T̄tē nouerat scripturas q̄ hoc p̄nunciabāt: q̄ falli nō poterāt: et similia. Et iō nō murmurabat q̄ filius su⁹ innocentissimus patre tur: neq̄ vindictam exerebat de iudeis et ceteris euz crucifigentibus: neq̄ similiter capillos suos extrahere velut insana: eo q̄ vidua et sine filio cōsolatote remanebat s̄ stabat iuxta cruce: tota modesta: hec̄sida: lachrymis plena: et doloribus imersa. Unde ad hoc p̄positum loquēs aniel. dicit sic. O dñe ira diuine voluntati cōformis fuisti vt dicere audeā q̄ si nullus fuisset repertus qui filij tuum crucifigeret: ad hoc vt seq̄retur salus hominum: et adimpletur voluntas dei secundum rationē si oportuisset tu ipsa posuisses euz in cruce. hec̄ ille. Hoc tamē intellige vbi fuisset sibi ita p̄cepta a deo. Non enim fuit min⁹ obediēs deo q̄ Abraham: qui ismen ad mādātum domini p̄parauit se ac occidendū et immolandum filij suū. vnigenitum dño Sicut fecisset nisi reuocac⁹ fuisset. A fortiori ergo in casu simili egisset m̄ pietatis. Ecce igit̄ q̄ conformis fuit voluntas h̄ginis diuinitissime voluntati b̄dicti filij sui. In cui⁹ figura legitur. s̄. Wach. viij. q̄ cum rex sceleratissimus an

Sermo trigésimus nonus.

thoich⁹ crudeli morte interiri fa-
ceret sepe filios i cōspectu mris
eo q^o carnes suiles lege phibitas
comedē nolūissent dicta mī p̄ria
voce hortabat eos ad fortiter su-
stinendū mortē/atq; bono alo fes-
tebat ppter sp̄e quā in deo habe-
bat/dicebatq; eis. Nescio qualif
in x̄fo meo apparuit. Neq; em̄
ego sp̄m et. siam donam vobis ⁊
vitā ⁊ singulorū mēbra nō ego ip-
sa operi. Sed mūdi creator q^o for-
mauit hoīs naturatē ⁊ sp̄m vo-
dit itēz cū mia redderit vitā sicut
nūc volentes despicitis ppter le-
ges ei⁹. hec ibi. Ad ppositū Au-
thoich⁹ significat pilariū q^o crude-
li morte iussit xp̄s occidi. Mulier
sc. Illa machabea hginē mariā
designat: cui⁹ vñdicit⁹ fili⁹ iel⁹ xp̄s
crudeli morte iterēpt⁹ est i p̄pe-
ctu p̄ssime mris: ⁊ hoc p̄ lege
quā defendebat quā trāsgredi nō
lebat dicēdo se nō eē dei filiū quia
hoc fuisse falsum. Itē p̄ vitatē
quā p̄dicabat: qz iudeos de suis
peccatis rēphendebat. Cūq; sic
pateretur pia mater secundū vo-
lūtatē rōnalē et deliberatā: nō so-
lū nō renocabat eū a morte: verū
i corde suo hortabat eū scōz hūa-
nitatē nō quo poterat: ad fortit
sustinendū mortem quam ip̄a bo-
no animo ferebat in filio propter
spem quā habebat in deo supple-
pate q^o scz deberet resuscitare fi-
liū suū die tertis. Qz autē mulier
Machabea dixerit de filiis suis.
Nescio quē in x̄fo meo apparui-
tis: designat illū modū mris: scilicet
quo filius dei incarnatus est i vte-
ro hginē qui adeo fuit mirabilis
q^o ipsum comprehendere neque-
ribona mater eius. Neq; i quit
ip̄a ad filiū spiritū et animā do-

navit tibi quin poti⁹ habes hec a
deo patre per creationē. et singu-
la mēbra tua nō ego ip̄a cōpēgi:
sed potius sp̄sctus q^o iuperuenit
in me. Sed fortiter spero q^o mū-
di creator. i. deus pater tibi interfi-
cū mia redderit vitā. i. tertis die p^o
passionē tuā. Ecce quō mater piē-
tatis voluit filiū suū pati vt esset
illi p̄formis q^o hoc ip̄m voluit. esa.
liij. Oblat⁹ est qz ip̄e voluit. Ha-
bes ḡ lector diffuse quō h̄go ma-
ria p voluntatē rōnalē et deli-
beratā semper fuit conformis vo-
lūtatē filiū sui. Ob reuerentiā itaq;
iam sancte et sincere ei⁹ volūtatē
studeam⁹ illi offerre semel ange-
licū eulogii ad cōponēdū sibi co-
ronā de rosis spiritualibus qua-
renus ip̄a vices supra centies re-
fundēdo nobis impetret i celesti-
bus coronā de rosis celestialib⁹.
¶ Postq^o ostensum est quō h̄go
maria fuit coronata rosa bone vo-
luntatis: consequenter ostendere
restat quomodo ⁊ nos coronari
debeamus predicta rosa. Pro q^o
notandum q^o in hac rosa volūta-
tis inuenio tria folia que sunt.
Utilitas. Libertas.

Fructuositas.

¶ Primum igitur foliū rose volū-
tatis dicitur utilitas. Valde enīz
vtilē est hoī q^o fecerit euz libe-
rum et dñm suoz actūz p̄ intelle-
ctū et voluntatē. Tūm: modi au-
tem vtilitas est triplex.

¶ Prima vocat⁹ laus. Ex his em̄
quāsum nobis a natura nō mere-
mur laudē sicut nec vitup̄iū: sed
tūm ex his q^o subsūt dñio volūtatē
gr̄it p̄tate nostra est facere ⁊ non
facere. vñ p̄tiro. ad demetriādē.
Non est inquit quo magis rōna-
lis creatura ceteris p̄ferat nisi q^o

De rosa voluntatis.

clī oīa aīalia conditōis emī ac ne
cessitatis bonū habeant. Hec los
la hz etiā voluntatis. Propterea
eccle. xxx. in laudē diuitis q̄ post
aurū nō abijt. s. p. cupiditate ⁊ a
uariciā dī q̄ potuit trāsgredi ⁊ si
est trāsgressus ⁊ facere mala nō
fecit. Et q̄to q̄ pl⁹ constitunt in li
bertate: tāto ceteris pib⁹ maiorez
laudē ap̄ deū et hoīem reportat
bñ vtēdo sua libtate et volūtate
Ex quo p̄tz q̄ p̄nceps q̄ nō ducit
passiōe: sed cuncta prudētē agit
et cū magna deliberatiōe: nec se
vidicat de lūmco vbi posset / val
de laudand⁹ est: q̄ potuit facere
mala ⁊ nō fecit. Nec solū laudez
meret qui bene vti⁹ libertate vo
luntatis sue: verū etiā p̄mū p̄ci
pieta domio. Ideo sequit vbi. 8.
Ideo stabilita sunt bona illius in
domino. i. apud dominū post hāc
vitam. Sicut ergo videm⁹ q̄ p̄n
ceps aliquis magis gratum ha
bet obsequium illius militis qui
vltro se offert: q̄ vassalli q̄ ad hoc
tenet Ita in p̄posito de creatura
rationali et irrationali in ordine
ad deum. Creatura emī irratiōa
lis p̄ modulo suo dat laudez deo
sicut pater in auidus dulciter ca
nentibus et si gnanter in alauda
que a laude dicitur: sed quia hoc
facit necessitate nature ducta. iō
laudem nō meret. Secus de ho
mine qui hoc spontaneē et volun
tarie facit. Et simile iudicium est
de alijs opibus deliberatis. Pro
pterea dicit Aug. li. lxxxiij. q. ij.
q̄ melior est: hō q̄ voluntate q̄ ne
cessitate bonus est voluntas igit li
bera dāda fuit homini. Hec ille.
¶ Secūda vtilitas pueniens ho
mini ex bono vsu sue volūtatis di
citur meritū. Sola emī creatura

libera ⁊ voluntaria est capax me
riti. propterea beat⁹ Tho. i. q. q.
cxliij. art. iij. in corpe dicit q̄ ac
tus humanus hz rōnē meriti ex
duob⁹: p̄mo q̄dē et p̄ncipaliter
ex ordinatiōe diuina. Sc̄do autē
et minus p̄ncipaliter ex libo arbi
trio. Et hoc est q̄d dicit Aug. lib.
de libo arbi. Deus inquit auctor
est meriti: q̄ et volūtate applicat
opi ⁊ opus applicat volūtati. Itē
idē brūs Tho. iij. les. disti. x. viij.
art. ij. i corpe dicit q̄ ad meritum
tria requirunt. s. status vie diu
nū operis et charitatis. Ex quib⁹
omīb⁹ elicitur q̄ magna vtilitas
nobis accrescit ex bono vsu volū
tatis q̄dū sumus i hac valle mi
serie / et in peregrinatione huius
mundi sez meritū: supposita sem
per gratia et charitate: sine q̄b⁹
nullum est meritum dicere Chri
sto. Jo. xv. Sine me nihil potest
facere. Est ergo de humana vol
ūtate sicut de ense quem rex dat
alicui militi vt sibi fideliter serui
at / et eum defendat ab hostibus.
¶ Si ille velut ingratus dicto en
se peccat ip̄m regem ⁊ sed⁹ mias
cum iniurijs eius grauissime de
linqt. Ita ⁊ in p̄posito. Nam vo
luntate accepimus a dño ad sibi
deuote seruendū et ad euz super
omnia amandū. Vbi ei q̄s per
abulum sue voluntatis deū offen
dit ⁊ se cum dyabolo peccādo cō
iungit conuincit grauissime deū
offendere ⁊ ideo tanq̄ ingrat⁹ et
p̄ditor est suspendendus in pani
culo inferni. Et vnde debuit per
bonum vsu sue voluntatis res
portare laudem / meritū ⁊ p̄mū
merito reportat vituperiū / culpā
⁊ eternum supplicium.
¶ Tertia vtilitas pueniens ex bo

Sermo trigelimusnonus.

no vsu voluntatis si premiū non
flectis sed eternū. Nam vt dicit
Chyso. in ope imperfecto. hominū.
vñ. Voluntas est q̄ aut remune-
rat p̄ bono: aut p̄denat p̄ malo.
Opalati sunt testionia volūtātē.
Hec ille. sicut ḡ miles bene vtes
equo sibi dato a rege meret pre-
miū et honorē. Ita et q̄ bñ vtit vo-
luntate sibi a deo data meret ab
eo p̄miari i celo. Q̄ si male vtaf
supplicii sustinebit etnū. Videat
ḡ hō qd̄ agere velit: et diligenter
attendant finē: et salariū sui operis.
Nā vtrumq; in arbitrio suo posi-
tū est: scz meritū et demeritū: pre-
miū et supplicii. Eccl. xv. Deus
ab initio p̄stituit hoīem et reliq̄t
illū in manu p̄siliū sui. i. in liberta-
te sua vt possit peccare et non pec-
care si vellet. Adiecit mandata et
p̄cepta sua. Si volueris mādata
p̄seruare: cōseruabunt te. Appo-
suit tibi aquā et ignē. i. refrigeriū
vite eterne: et tribulationem ge-
henne. Ante hoīem vita et mors:
supple posite sunt: vita scz glorie/
et mors gehenne: bonum et malū/
bonum inq; ḡtē: et malum culpe.
Qd̄ placuerit illi dabitur ei. q. d.
Si placuerit hominū bonum da-
bitur ei vita eterna. Qd̄ si placue-
rit illi malum: dabit ei mors eter-
na. Ecce quale premiū repromit-
tur hominū bene vteni sua vo-
luntate. Et similiter quale suppli-
cium aburenti. Et hoc est qd̄ ait
dñs cuiuslibet hominū deuterono-
mij. xxx. Considera inquit q̄ ho-
die p̄posuerim in cōspectu tuo vi-
tam et bonū: et contrario mortē
et malum: vt diligas dominū de-
um tuum: et ambules in vīs ei⁹.
Itē ibidē. Testes iuoco celū ter-
rā: q̄ p̄posuerā vobis vitā et bonū

bñdictionē et maledictionē. Item
Hier. xxi. Ecce ego do corā vo-
bis viā vitę: et viā mortis. Omni-
seri peccōres. O excecati hoīes. O
maledicti p̄uaricatores: q̄ abuti-
mini voluntate v̄ra q̄si in despectu
creatoris et redēptoris v̄ri: nō at-
tēditis bonū qd̄ amittitis et malū
qd̄ incurritis? premiū qd̄ refusat
et supplicii ad qd̄ tā festinanter
curritis? Societatē sanctoꝝ āge-
loꝝ cui abrenūciatis: et consortiū
malignoꝝ spiritūū q̄si tñ op̄rat̄.
Et si nō corde: tñ facto et ope. nō
sic impij non sic: sed reuertimini
p̄uaricatores ad cor. et nolite
obdurare corda vestra sed vram
ni vestra voluntate ad dei hono-
rem: et animarū vestrarū salutē:
vt sic reponetis premiū eternum
¶ Scōm foliū rose voluntatis dī-
citur libertas. Est em̄ voluntas
potentia naturaliter et essentiali-
ter: atq; intrinsece et formaliter li-
bera. pro quo notādū q̄ triplex
est libertas arbitrij. put dicit ma-
gister Sen. dist. xxv. secundū: v̄s
A coactione. A culpa.

A miseria.
¶ Prima igitur libras arbitrij ē
libertas a coactione: et hec est na-
ture. Nā voluntas sic est natura-
liter liba q̄ nō pōt cogi: et nā post
pctm̄: sicut neq; añ. Et hec libras
cōis est tam bonis q̄ malis: fm̄
magis vbi. S. Coactio em̄ et vio-
lentia repugnant formaliter vos-
lūtati. Insup̄ auferūt rōnē meriti
et demeriti quoz vtrūq; libere fit
et voluntarie. Restat ḡ q̄ cogi sim-
p̄r nō p̄t. Et istū cōfirmat̄ aucto-
ritate Augu. li. iij. de libero arbi-
trio dicētis. Sat̄ cōpctū est nul-
la re fieri mentē seruū libidinis nisi
p̄pā voluntate. Nā neq; a superiore

De rosa voluntatis.

neq; ab eqli: eā posse ad hoc dede
cus cogi: q; iustū: neq; ab inferio-
ri: q; nō potest. Restat igit vt ei⁹
sit ppi⁹ nite mot⁹ q; fruendi volū-
tate ad creaturā a creatore puer-
tit. hec ille. Sed pōt istari q; pōi-
cta pbādo q; ipsa voluntas possit
cogi: et hoc tripliciter siue ex parte
triū: p̄rio qdē ex parte cause su-
perioris que de⁹ est. Omne em̄ qd
inmutat ab aliquo agere cogitur
ab illo. Sed deus potest inmutare
voluntate hoīs in quodcūq; vo-
luerit: s̄m illd̄ p̄ouer. xxj. Corre-
gis i manu dñi: quocūq; voluerit
inclinat illud. igitur. Secundo
ex parte demonis. Virtus em̄ su-
perior potest cogere inferiorē / s; z
diabol⁹ est supior ad hoīez ⁊ h̄sa
nā voluntate. Nā de eo scribitur
Job. xij. q; nō est p̄rās sup̄ terraz
q; cōparet̄ ei: qui fact⁹ est vt nullū
timeat. Uñ Petr⁹ in sua p̄la ca-
nonica. c. v. p̄parat es̄ leōi dicēs.
Aduersarius videt̄ diabol⁹ tāq;
leo rugiens circuit. ⁊c. p̄terea
astutus est valde. Nam h; mille
nocendi modos vt dicit August.
in li. de natura demonū. Et simi-
liter recitat̄. xxvj. q. iij. scienduz
igit. ⁊c. Tertio ex parte passiōis
sic arguendo. Omne qd vincit̄ ab
aliquo cogitur ab illo: sed incon-
sistentes qui ducunt̄ passiōib⁹ vin-
cuntur ab eis. vt p̄z. vij. Ethic.
igit. In oppositū arguit̄. Quic-
quid em̄ cogitur non habet diui-
niū sui act⁹: sed homo habet diui-
niū sui actus per liberū arbitriuz
igit: cogi nō pōt a quocūq; agen-
te. Unde in decretis. xv. q. j. ca. j.
qd̄ incipit. Qd̄ aut̄: dicitur q; p̄cā
ex voluntate p̄cedūt que ex libe-
ro mentis arbitrio et delinquēt
pposito cōmittunt̄. Liberū enim

arbitriū p̄p̄ter sui libertate co-
gi nequit. Itē vbi. s. c. nō est. dicitur
q; nemo tenetur ad culpā nisi
voluntate p̄p̄ta desierit. Itē
xxij. q. iij. Nabuchodonosor. s.
vafis ire. s; q; nūq; de⁹ p̄pararet
interitū nisi hō spontaneū inuen-
ret̄ h̄re p̄cām. Restat igit nunc re-
spōdere ad argumenta. Ad p̄mū
igit qd̄ p̄cedit ex parte dei: laus
respōsum est in principio hui⁹ ser-
monis. Ad sc̄bz qd̄ p̄cedit ex par-
te demonis. Rñdet̄ q; mala h̄t̄ ⁊
superior libero arbitrio hoīs nisi
deus: q̄uis forte aliqua alia h̄t̄
creata simplr̄ sit potentior. Et iō
demō cogere nō pōt hoīs volūta-
tē. Sed vt dicit Amb. li. j. de Ja-
cob et vita b̄tā: et similit̄ recitat̄
xv. q. j. nō est. Nō est cui⁹ n̄am
ascribam⁹ erūnā nisi nostre volun-
tati. Nemo enim tenet̄ ad culpā
nisi volūtate p̄p̄ta desierit. vo-
luntariū sibi multē elegit sp̄s. vo-
luntariū seruū sibi diabol⁹ aucto-
nat̄. hec ille. p̄terea dyabolus
nō rēprat hoīem nisi q̄rū sibi per-
mittit de⁹: dicēte ap̄lo. j. Cor. x.
fidelis inquit deus q; nō p̄mittit
vos temptari supra id quod pos-
testis. sed. ⁊c. Nō aut̄ p̄mittit ho-
minē tērari: plūsq; resistere possit
sed multo min⁹. ideo. ⁊c. Ad ter-
tiū argumētū qd̄ p̄cedit ex parte
passiōis. Responder̄ beat⁹ Tho-
mas. q. se. di. xxv. q. j. ar. ij. in solutio-
ne ad. vij. q; icōtinens dicit̄ vinci
a passiōib⁹ nō quasi cogenit⁹ s; z
vehementer inclināribus ad ali-
qd̄ agēdū. hec ille. Nulla ḡ pasa-
sio: nulla rēpratio: nulla ep̄icri-
o: nulla deniq; p̄shellatio cogit hoīs
liberū arbitriū / sed semp̄ manet
violata si ordinato gen. iij. s̄ber
te erit appetit⁹ tu⁹: ⁊ tu dñaberis

Sermo trigelimus nonus.

Alii. Cuius enim Ptolomeus dicit put
allegat beatus Thome. vbi. 3. i. iol.
ad. v. q. hō sapiēs dñat astris: qz
p sapiam suā vna cū gfa dei pōt
vitare ea ad q̄ astrā disponunt et
inclināt. Pōt etiā vitare dispositio
nē sui corpis derelictā ex ipressio
ne corpis celestis: fm quā aia effi
cit pna ad hanc actionē v̄ illā: si
cur ex naturali cōplexiōe qdā lūt
magis pni ad vnuz vitū q̄ alij:
quā etiā cōplexiōe vitare potest
homo per bonum v̄ sum liberi ar
bitrij. Propterea Senec. i. episto
lis moral. Epistola. vj. reprehēdit
illos qui dicunt se non posse resi
stere cōplexiōi et inclināōi natu
re ita dicēs. Erras si existias no
biscū vna nasci supuenerit inge
sta sunt: nulli nos vitto natura cō
siliat: nos illa integros ac liberos
genit. hecille. Ex his ergo om
nibz liquide patet libez hois ar
bitrij a nullo simplr cogi posse.
¶ Scda libertas arbitrij vocat
libertas a culpa. Et hec est liber
tas grē q̄ tm bonis et iustis est ppa
de: q̄ loquit Apo. ij. Cor. iij. Ubi
spūs dñi. i. gfa dñi: siue pntia spi
ritus scilicet p gram: ibi libertas. Et
Jo. vij. Si filius vos liberavit ve
re libereritis. Aduertēdū tñ q̄ p
dicta libertas non reddit hoiem
simplicē impeccabilē: nec euz ab
oi rēptatiōe liberat: aut i gfa cō
firmat: sed facit v̄ hō oī et cuilibz
mortali culpe resistere valeat. et
sitr cuilibet veniali q̄m nō omni
quis sepe existens i gfa: volēs vi
tare n̄ num veniale incidit in aliū
v̄ v̄i beatus Thome. j. ij. q. cix. ar.
viij. et ita talis volens vitare: ca
ribdum incidit i scillā. Et de hac li
bertate loquit magister sc̄i. di.
xxx. sc̄i dicit: q̄ istaz libertatē q̄

est a pctō illi soli nūc hñt: q̄s flū
p gram liberat et repar: nō ita q̄
penit sine sine pctō i hac mortu
li carne: sed v̄ pctm̄ in eis nō dñe
tur neqz regner. Et hec est h̄a et
bons libertas. hec ibi. H̄ac aūs
libertatē a cōpa p̄dit hō mortaly
peccādo: et efficit suus qui pu^o li
ber erat. Juxta illō saluatoris di
ctū Jo. vij. Qui facit pctm̄ suus
est pcti. Et. ij. pe. ij. a q̄s supra
tus est. hui^o serui^o est. Jte fm iu
ra ciuilia: vt p̄z. ff. de statu hoim
l. et fuoz. iure gētū sui sunt qui
ab hostibz captiunt. Jte institut
de iure p̄sonaz. S. serui. d̄i q̄ sui
sunt ex iure gētū. i. ex captiuita
te aut iure ciuili: v̄z cū hō liber
maior. xx. annis se venūdari pas
sus est p pctō participādo. Ad p
positū hostes n̄i mortales sunt
demonēs q̄ nos capere desiderāt
laq̄s pctōz q̄s v̄bz nobis pa
rant. psal. Laqueū parauerunt
pedibz. i. affectibz meis. Sz hoc
bonū est i hoc plio: q̄ nullū cape
re p̄nt nisi eo consentiēte. Quos
q̄ pctm̄ capūt: faciunt seruos
luos: atqz postmodū volūt vt illi
i oibz obediant: qz vt d̄i. C. de bo
nis q̄libetis. l. cum opz. serui^o d̄z
dño suo tanq̄ potentiou obediē
tiā. hec est q̄ miserabilis/ execra
bilis et dānabilis seruitus quaz
incurrit ois q̄ per maluz vsuz sue
voluntatz p culpā mortale cadit
a libertate grē. Et ab hac mis
simitate nunq̄ poterit seipm̄z ho
mo deobligare: sed si aliqñ libe
ret hoc erit ex speciali dei grā. et
ad ppositū Chulostomus super
Matth. homil. xxxvj. super illo
s̄bo. Inuenietis afinā. et. dat s̄s
militudinē de populo qui libere
facit sibi regē: sed semel factū es

De rosa voluntatis.

cōfirmatū amplius deponere nō
pōt: / sic voluntas pp̄li postea l ne
cessitatē vertit. Sic hō p̄sūq̄ pec
cet / libet h̄ arbitriū: vtz velit cē
s̄ regno diaboli / an nō. s̄ cū pec
cādo se tradiderit regno ei⁹: iam
nō h̄r de potestate eius exire. Et
sic patet de libertate a culpa.

Tertia libertas arbitriū voca
tur libertas a misia. Et hec liber
tas nō pōt haberi in p̄senti: qz ve
limus nolim⁹ habem⁹ multas mi
serias / et erinas pati: dicit̄ Job.
xij. hō natus de muliere breui vi
uens tpe replet multis miserijs.
Habebit autē plene in celo et po
tissime post generalē resurrectio
nē. Nam tunc ipsa creatura scilicet
humana liberabitur a seruitu
te corruptiōis in libertatē ḡhe filio
rum dei: vt habet̄ Rom. viij. De
hac autē libertate loquens maḡ
sen. dist. xxv. sc̄bi. dicit. qz eā p̄m⁹
parens ante peccatum habuit: q̄
omni carebat miseria / et nulla tā
gebatur molestia. Sed pleni⁹ ea
habebit in futura beatitudine: vbi
miser esse non poterit. In hac au
tē vita post lapsum: nemo a mis
eria liber ē: qz pena pcti non caret
hec ille. In p̄ria ḡ habebit liber
tas a culpa / et a pena: qz ibi nichil
erit inclināe ad malū ex parte aie:
nec opprimēs ex parte corporis.
Et ideo Apo. Gal. iij. bene loqui
tur dicens. Illa q̄ sursum est hie
rusalē q̄ est inf̄ n̄a liba est. De q̄
etiā pōt dici illud Jo. vij. Si fili
us vos libauerit. i. in ḡnali resur
rectiōe ad partē electoz: p̄e libe
ri erit: vtz a coactiōe: c̄lpa / et pe
na. Vñ alicui⁹: vtz alios albin⁹
quodā ser. Quid hac vita beati⁹
vbi nō est paupertas mer⁹: nec ḡ
tudinis ibecillitas. Nemo ibi le

dit. Nemo irascit. Nemo uidet.
Cupiditas nulla ibi exardescit.
Nullū ibi desiderium. Nulla la
bous aut p̄s̄ris pulsat ambitio.
Null⁹ ibi diaboli mer⁹. Inuidie
nulle. Terror gehēne. p̄cul. mors
neqz corporis neqz aie: sed imortali
tatis munere vita iocūda. Nulla
erit tūc discordia: s̄ cūtra cōsona.
Iocūda sūt oia. Iuḡsplēdor. hec
ille. O ḡ debem⁹ optare tantā ac
talē libertatē. O ḡ rōnabiliter debe
m⁹ vñ libertate n̄a in p̄senti: vt ad
illā tandē possim⁹ puenire. O ḡ
infelices sunt q̄ in p̄senti aburuntur
sua libertate: / et p̄ h̄c finē p̄uā d̄i
celesti libertatē: / ligat⁹ māib⁹ ac pe
dib⁹ missuri i tenebras extitoris.
Tertiu⁹ solū rose voluntatis d̄
fructuositas. Est em̄ de humana
voluntate sicut de radice arboris
q̄ et si non videat ex ea inf̄ depēdet
tot⁹ fruct⁹ arboris / et iriditas illi.
Ita et ḡuis humana voluntas sit
alijs icognita: et soli deo cognita:
ex ea inf̄ depēdet fruct⁹ boni ope
ris si fuerit bona / et fructus mali
opis si fuerit mala: qz teste salua
tore Math. vij. Ois arbor bona /
bonos fruct⁹ facit / mala aut arbor
malos fruct⁹ facit. Nō pōt aut ar
bor mala fruct⁹ bonos facere: neqz
arbor bona fruct⁹ malos facere.
Qz si q̄s ḡrat: quō cognoscemus
de voluntate aliq̄ q̄ sit bona vñ ma
la. Responsio. ex opibus extero
ribus potissime q̄ nō p̄nt nisi malo
ato fieri: q̄ ad malā voluntatē vt
sunt homicidia / furta / adulteria /
et h̄m̄i. aut q̄ nō p̄nt nisi bono ato
fieri: quo ad bonā voluntatē: sicut
pati mortē ppter xp̄m: et si qua sūt
similia. De opib⁹ inf̄ exterioribus
que sunt bona ex genere: difficulte
us est cognoscere qz procedant ex

Sermo trigelimumonas:

bona radice: q̄ de opib⁹ malis. ⁊ hoc est q̄ dicit saluator Matth. 12. Ex fructu inq̄ arbor cognoscitur. Itē idē ibidē. Bon⁹ hō de bono thesauro p̄fert bona: ⁊ malus hō de malo thesauro p̄fert mala. Cū aug. li. xiiij. de ci. dei. c. vi. In sercū inq̄ quis sit volūtas hoīs: q̄ si pueria est puerlos habebit mor⁹. Si autē recta est: nō solū inculpabiles: verū etiam laudabiles erūt. Hec ille. Itē Amb. de offici. li. i. c. xxx. Affe cr⁹ m⁹ opī tuo non men spone. Et q̄ est q̄nto de fructu voluntatis tā bone q̄ male: ideo p̄ maiori declaratione hui⁹ notande sunt tres veritates.

¶ Prima igitur veritas id fructuosa ceteris parib⁹ ē bōa volūtas efficiat q̄ ad deū ⁊ q̄ ad p̄mum essentiale dato q̄ nō sequat act⁹ exterior eo q̄ nō est i facultate volent⁹: q̄ fructuosa est si sequet act⁹ acrus hō q̄ ad p̄mū accidentale. Verbi grā. Est aliq̄s paup̄ q̄ eq̄lit cōpauit alteri paup̄i indigenti: sic ut diues: ei displicet q̄ nō h̄z vnde possit illi facere elemosinā. In illo casu volūtas vtriusq̄ supposita eq̄lit grā ⁊ charitate est eq̄litate fructuosa q̄ ad p̄mū essentiale. Nā sic volūtas p̄ ope reputat q̄ ad deū. Si h̄z si aliq̄s velit ire ad ecclesiam ⁊ nō p̄t eo q̄ detinetur graui infirmitate: aut p̄pter aliō legitimū impedimentum: tūc ceteris parib⁹ equale p̄mū essentiale meretur sicut alius q̄ vadit in talib⁹ est casib⁹ habet verū illa glo. interli. q̄ ponit Matth. xii. sup illo s̄bo. Bonus homo de bono thesauro p̄fert bona que dicit q̄ tantum bonum quis facit q̄ntū intendit. Aliud exemplum. Vult q̄s summo desiderio sustinere mar-

tyrium: sicut legitur de beato dominico: qui t̄m desiderabat martyriū: sicut ceru⁹ ad aque flumē. Talis ex illa bona voluntate efficiat t̄m p̄mū meret q̄ntū si actus sustineret martyriū dūmō feruor sp̄ maneat eq̄lis in nō sustinēte sicut in sustinente. Nō t̄m meretur aureolā q̄ debet actui exteriori coniuncto interiori. Difficile t̄m est q̄ feruor maneat equalis in v̄: roq̄. Sunt etiā aliqua opa que habet in ipso actu delectationē puocātem ⁊ tunc operatio addit ad bonam voluntatem q̄ntū ad p̄mū essentiale: ⁊ aliquando ad accidentale pro q̄nto intrat ipsa voluntate s̄m br̄m Tho. iij. sc̄n. dist. xviij. Predicta tamen veritates fallit in operibus operatis q̄ ex se nata sunt conferre gratiam in suscipiente: vel iam habitum augere: sicut sunt sacramenta noue legis. Verbi gratia. Sunt duo homines qui ex equalibus voluntatibus volunt suscipere baptismū excharitatis: extremā vinctiōnē: sacros ordines: vel p̄fiteri v̄n⁹ t̄m recipit ip̄m sac̄m: alii autē non q̄ nō p̄t eo forte q̄ nō adest minister: tunc q̄ntū v̄terq̄ mereat ex parte opis opant⁹: nō tamē ex parte operis operati.

¶ Secunda veritas. Volūtas bona remissa t̄m et inefficax: nō est tā fructuosa q̄ ad deū: sicut cū actu exteriori neq̄ p̄ ope. Verbi grā. habeo volūtatē faciēdi elemosinā ⁊ b̄n̄ possi: s̄z cupiditas vel negligētia me retrahit. Vel habeo volūtatē orādi v̄ peregrinādū: s̄z me piger. tal⁹ volūtas non habet p̄ ope: nec est efficax volūtas. alii as sequeret act⁹ exteriori si leui possit. ⁊ ad hoc p̄positū facit dicitur

De rosa voluntatis.

Amb. de officijs. lib. i. c. xxx. nō
satis inq̄t est bñ velle nisi sequat̄
bñfacere. q. d. nō sufficit bona vos-
lūtas sine ope cū adest facultas.
Et sic ēt intelligit̄ illō s̄bū salomo-
nis. Proverb. xij. Vult ⁊ nō vult
piger. Vult enim quodammodo
scz leui voluntate et inefficaci.
¶ Tertia v̄itas. Voluntas mala
deliberata et efficax est: tā deme-
ritoria q̄ ad deū ceteris parib⁹: et
q̄ ad penā essentialē q̄uis nō ere-
at in actū exteriorē p̄pter impossibi-
litate q̄ demeritoria ē illa q̄ erit:
lz non q̄ ad penā accidentalē. Se-
cus aut̄ de mala voluntate semi-
plena ⁊ inefficaci: sicut superi⁹ suo
mō dictū est de bona voluntate re-
spectu s̄mū essentialis. Notāter
autem dicit̄ ceteris parib⁹: q̄ vbi
volūtas p̄iūcta actū exteriori iū-
deret sicut sit cōter: vt i volente
fornicari ⁊ q̄ de facto fornicat̄ t̄nc
cetera nō essent pia. Sed vbi ma-
neret idē conat⁹ i volēte fornicari
⁊ i eo q̄ fornicat̄: aut i volēte le-
buiari sicut i eo q̄ inebriat̄: aut in
volēte furari sicut i eo q̄ de facto
furat̄: aut i volēte occidere sicut
in eo q̄ de facto occidit̄: ⁊ sic de alijs:
tūc p̄dicta v̄itas lz locū. Et
q̄ p̄tz q̄ si q̄s attendant ⁊ fecit q̄
potuit vt veniret ad p̄summati-
onē opis: ⁊ nō valuit / q̄ nō patuit
ei via aut oportunitas: tūc volun-
tas h̄r p̄ facto q̄ ad deū: ⁊ t̄m pu-
nitur ab eo q̄ ad penā essentialē
q̄rū si securū fuisset op⁹: ⁊ nō fuisset
tūc irēta volūtas mala. hoc p̄ba-
tur p̄ illō decretū. de peni. di. j. s.
si forte mulier. vbi d̄r q̄ si mulier
p̄bet parasse insidias mortis viro
suo / vt q̄z alio ḡne volūtatē eū oc-
cidēdi h̄uisse inuentā: tunc puniri
d̄z tā q̄ si occidisset. Multa ēt a. j.

hoc adducunt testimonia in eadez
d. q̄ extracta sunt ex legib⁹ impe-
rialib⁹. Tūc q̄ verū est q̄ volūtas
p̄ ope reputat̄: vt d̄r eadē dist. s.
magna pietas. Quāuis glo. ibi d̄r
dicat illō debere intelligi i bōis t̄m
sz ego dico q̄ etiā i malis: hoc
manēre conatu volūtatē sp̄cili-
ter int̄so. pro q̄ facit decretū di.
eadē. s. si cui. Itē ad hoc vidēt̄
iura ciuilitatē dēdere: sicut p̄z. C. de
furtis ⁊ suo corrupto. l. si q̄s suo
Itē glo. l. terli. sup. illo s̄bū. Mar.
xij. Mal⁹ h̄o de malo thesauro ps-
fert mala: dicit q̄ t̄m mali q̄s fa-
cit q̄rū int̄dit. Itē b̄t̄s thō. s. ij.
q. xx. art. iij. d̄r q̄ act⁹ exteriori ni-
hil addit ad bonitatē vel malitatē
q̄ est ex pre finis supra actū inte-
riorē: nisi p̄tingat ip̄am volūta-
tē s̄m se fieri meliōrē in bonis vel
peiorē in malis. s̄it aut̄ q̄q̄z ite-
rior volūtas p̄ act⁹ exteriores. nā
sunt q̄dā act⁹ exteriores q̄ inquan-
tū sunt delectabiles vel penosi na-
ti sunt irēdere vt remittit volūta-
tē. hec ille. hec aut̄ pl̄ro s̄mone
texere voluit vt ostēderē q̄ fruct⁹
boni aut mali opis ab ip̄a volūta-
te principalit̄ / radicalit̄ ⁊ origina-
liter p̄cedit. Et iō summopere ca-
uere debem⁹ ne ipsa voluntas q̄
est fons ⁊ origo ois boni aut ma-
li in se mala sit: q̄ s̄m q̄ ille dispo-
sita ⁊ affectata est: ralem p̄ducit
fructuum exteriorēz. Da exemplū
de fonte ⁊ riuulo idē p̄cedere. nā
si fons in se fuerit pur⁹ ⁊ mund⁹:
etiā ⁊ riuu⁹ nisi alib⁹ sup addatur
Sicut ipur⁹ ēt ⁊ riuu⁹ mund⁹
erit. Studeamus ergo charissimi
mundū habere cor ⁊ cordare ani-
mas nostras ro'ia bone ⁊ lectē vo-
luntati: vt tādē coronari merea-
mur gloria ⁊ honore in celis.

Sermo quadragesimus.

Quod nobis cōcedat qui in trinitate viuit ⁊ regnat ⁊c.

Sermo. xl. De rosa memorie.

Ronemus nos rosas Sapientie. ij. Trigesimaseptia rosa corde mysticalis dicitur rosa memorie: q̄ congrue sequitur post rosam voluntatis: eo q̄ ipsa memoria est tertia pars imaginis dei in hōie. Et q̄ in duobus precedentibus similibus habitus est de rosa intellectus ⁊ voluntatis: iō nō restat loq̄ de rosa memorie: vt habeamus tres partes imaginis dei in hōie.

hac igitur rosa decorata ⁊ cordata fuit s̄go maria. Pro q̄ nos adū s̄m Ciceronē in sua rhetorica q̄ memoria est pars quā animus repetit ea q̄ fuerit. Vel s̄m Aristotellē. lib. v. memoria remiscētia. Memoria est iterata resūptio alicuius apphēsi sensu vel intellectu. hoc autē cōpetit ipsi s̄gini gloriose q̄ ad memoriam continue reducit tria: vtz Beneficia.

Obsequia.

Iudicia.

Primo igitur assidue reducit ad memoriam beneficia sibi a dño collata pro quibus imensas gratias agit repetens id quod semel in suo cantico cecinit vtz. fecit michi magna qui potens est: ecce beneficium: ⁊ sanctus nomen eius: ecce gratiarum actio. Et nota quod deus contulit sibi plura beneficia precipue autem tria: videlicet.

Magnam.

Mais.

Maximum.

Primum itaque beneficium quod fuit magnum deus contulit s̄gini marie: fuit nobilis productio: vtpote quod deus fecerit eam ad imaginem ⁊ similitudinem suam ex parte anime. Itē quod dederit ei egregiam figuram ⁊ formam ex parte

corpis. Et vtrūque horum commune est omni homini. Unde Ber. super ps. Qui habitat. ser. xiiij. Parum inquit ne tibi videatur istud: quia te fecit deus. Cogita quale te fecit. Ne peccet sibi corpus egregiam creaturam: sed sibi animam magis: vtpote imagine creatoris insinuat: rationis participem: sempiternę beatitudinis capace. Hec ille. Itē Boetius. de ps. li. v. Loquens de nobili productioe hominis ex parte corporis sic inquit. Una est gens homini celsus leuat alium cacumē. i. caput: atque leuis recto stat corpore: despiciat terras. Et sicut ius vtrūque istorum beneficiorum commune sit omni homini vt dictū ē: peculiari tamen modo contulit ipsi virgini gloriose. Ipsa siquidem ex parte anime habuit omnem decorum possibilem: ⁊ ex parte corporis omnimodam formositatem. Cass. iij. Tota pulchra es amica mea: ecce s̄muz: ⁊ macula non est in te: ecce secundum.

Secundum beneficium collatum eidem virgini: ⁊ quod fuit maius precedenti: fuit omnis s̄ritus ⁊ gratiarum aggregatio. Ipsa enim fuit gazophilacium in quo deus recōdidit omnes thesauros gratiarum ⁊ s̄ritum. Itē fuit puteus aquarum viuētium quod fluunt ipetu de libano. i. de celo. Item fuit fons iugiter emanans cuius nūquam deficient aque. Vt Hieronymus. li. parte epistolarum suarum epistola. li. exponens illud verbum angelicum. Que gratia plena est sic. Ceteris per partem s̄statur gratia: marie vero si mulse tota infudit plenitudo gratie. Iuxta illud Eccl. xxi. iij. In plenitudine sanctorum detentio mea. Itē idem vbi supra dat mirabile testimonium de perfectione eiusdem s̄ginis ita dicens. Sicut in operatione dei nemo bonus Ita et in v. iij.

De rosa memorie.

comparatiōe matris dñi nulla lue-
nit hgo pfecta: quia hrtutib⁹ exi-
mīs pprobet. Sicut em̄ vn⁹ ē p̄-
nt̄ r mgr q̄ in celis est. Ita vna est
forma h̄ginitatis i maria: cui oēs
virginē reformēt itegritat⁹ faciē
ip̄imē dñi in sculpturā sp̄scti:
qm̄ hec est out⁹ pelus: sōs signa-
tus: pure⁹ aquarū viuētiuz. hec
ibi. Et breuē tāta est copia r abū-
dātia gr̄az h̄rtutū in christifera
maria: q̄ vt d̄t Chulostom⁹. ser.
de dñica annūciatiōe. si lignis ho-
minū loq̄remur: r angeloz nihil
digne nihil pp̄ue de sc̄rē ac p̄p̄-
tue h̄gis maris gr̄a r gl̄ia eloq̄
poterim⁹: q̄ h̄e in laudib⁹ a⁹ mo-
dulādū nō iueniūt pueniēs organū
r hebes est cuiuscūq̄ subtilitatis
ingenium. hec ille.

¶ Tertiu⁹ bh̄ficiū eidē h̄gini ma-
rie collatū. r qd̄ fuit ceteris maxi-
mū: fuit impossibīlū ad possibilita-
tē reductio. Q̄lz em̄ q̄rtuor erant
impossibilia. p̄mū q̄ hgo p̄cipe-
ret. Scdm̄ q̄ femia deum recipet.
Tertiu⁹ q̄ m̄ sine pctō generaret
Quartū q̄ puerpa sine dolore pa-
reret. Sz de h̄uic h̄gini dedit vir-
tutē ḡnatiuz: vt hgo de sp̄s sc̄rō
p̄cipet. iere. xxxj. Nouuz faciet
dñs sup̄ terrā: femia circūdabit
viz. Scdm̄ qd̄ factū est: in maria
nouū r laudib⁹: ē vt desū itra vte-
rū suū recipere posset. Apocal. xij.
Mulier amicta sole. Tūc em̄ ami-
cta fuit sole q̄ illustrata fuit diu-
nitate. Tertio dedit m̄ri gr̄az: vt
sine pctō ḡnaret. Jō dicit Luc. j.
Q̄d ex te nasceret sc̄rū: vocabit̄ fi-
li⁹ dei. Quarto dedit puerpē fro-
gatiūā vt sine dolore pareret. Jō.
v. De humo non egrediet̄ dolor.
Ista humus est illa tra de q̄ Esa.
xix. Ap̄at̄ tra: r gemit̄ saluato

re. Ecce quōd quattuor impossibilia p̄-
naturā: facta sūt possibilīa in ma-
ria p̄ diuinā h̄rtutē r dei gr̄az. Et
hoc est qd̄ ait angel⁹ marie iterro-
gātū r dicētū. Quō fiet istud. Non
erit inq̄t impossibile ap̄d deū qd̄ ver-
bū. Sēh. xvij. Nunq̄d deo dēq̄ ē
difficile. P̄tz ergo triplex genus
bh̄ficioz collatoz regle: celi ma-
rie: q̄ n̄c r tenū ad memoriā re-
uocat. Iude gr̄as agēs deo. Nā
vt d̄t Siego. homl. ix. cum augen-
tur dona: ratiōes etiā crescūt do-
noz. Ipa h̄ vtq̄z dicere pōt illud
psalmiste. Memoriam fecit mihi
supple miserabiliz suoz miser-
corū r miseratoz dominuz.

¶ Secūdo principaliter dei genis-
trix hgo memoriter retinet oble-
quia a famulis r famulabus suis
sibi exhibita: p̄ quibus recō pena-
sādis assidue exorat bh̄dictū filiū
suū vt placare possit rā suā aduer-
sus dictos famulos. Et hoc est qd̄
dicit deuot⁹ Bernar. in quodam
ser. de eadem h̄gine. Ecce inquit
corā tremendo iudice peccatores
assistimus: cui⁹ magnus terribi-
lis gladiū ire sue vibat super nos
Et quis auertet eā. Nemo domi-
ni obdiciat manū. vt tu dei amān-
sima per quā p̄m̄ in terris susce-
pimus misericordiā de manu do-
mini. hec ille. Itē idēz Bernar.
in ser. de natiuitate. Aduocatam-
vis habere ad Chulū: ad mariā
recurre. Exaudiet itaq̄ matrē fi-
li⁹. Ceterū d̄quid illud est qd̄ of-
ferre paras: marie p̄m̄dare me-
mōto: si nō vis sustinere repullam
Itē post pauca. Si liquit pie a no-
bis pullata fuerit r inuocata ma-
ria compatiet̄ nob̄: nec deerit ne-
cessitati nostrē. Siquidem nec fa-

Sermo quadragesimus.

culras deesse poterit: nec volūtas
quā regia celoz misericors. est: a
mie mī. hec ille. Valde bonū igitur
tūre seruire rāte regine q̄ sui me
morz smemor nequa q̄ exiit. nā
inuat memores nols sui i vira: in
morte: r post mortē: vt multa doz
cent exēpla. Un̄ narrat dñs hugo
cardi. in postilla sua sup illud Ec
cl. xxiij. Mortis mea in għatioe
seculoz. b̄ Theophilo cōuerso ad
fides q̄ co sepulto sup eius sepul
chū inuenta est arbor folia pul
cherria habens in q̄bus scriptum
erat literz aureis. Ave maria &c.
¶ Tertio p̄ncipaliter h̄go maria
iugiter memozat iustoz iudicioz
dei q̄ olim exercuit tam in celo q̄
sup terrā: Ide stupet dicens euz
aplo. Ro. xi. O altitudo sapiētie &
sciētie dei q̄ scōprehēnsibilia sunt
iudicia eius. & inuestigabiles vie
ei. precipue asit memoriz reser
uati iudicia q̄ ipsamet inseruit
i suo cārico q̄ sc̄ipit Magnificat
¶ Primus est q̄ ipse dñs disper
sit supbos mente cordis sui. i. in
steris in volūate. Sepe em̄ ap
paret supbia in longis & precio
sis vestib⁹: vbi tñ cor est humile.
Et diuerso sepe sub veste hūmili
tat cor altū & supbū. Tales ergo
superbos interius: olim disp̄t. i.
destruxit dominus. Sicut patet
de Roboā filio salomonis qui di
cebat minimū digiti suū gros
sorem dorso patris sui. iij. Regū
xij. Itē de pharaone Ego. xiiij.
Itē de Nabuchodonosor. Dan
iij. Itē de Antiocho. s. Macha
ir. Itē de Senacherib. iij. reg.
xix. Itē de holoferne Iudith.
xij. Itē de berode Act. xij. Et
sic de multz & pene infinitz alijs.
¶ Tertio dei iudicia q̄ memori

ter retinet h̄o maria & q̄ inseruit
in suo cārico: est illud indiciz q̄
fecit de⁹ in celo. Nā inde depolu
it potentes de sede exaltant hūi
les. potentes asit in p̄posito sūt
demēes: q̄ h̄nt potentia naturale
Jo. xli. Si fortitudo q̄nt robustū
simus est. p̄op̄tea Ch̄ist⁹ Lu.
xi. Cōparat demonē forti armato
Deus ergo p̄ supbias deposuit
potentes de sede. i. de celo: & illic
exaltant hūiles: homies supple.
Et in hoc fuit v̄ificatum: Ch̄isti
h̄bū. Lu. xiiij. Ois q̄ se exaltat hu
miliabit⁹: & q̄ se hūiliat exaltabit⁹
Ecl. x. Sedes dūcū supboz de
struxit dñs & sedere fecit mites p̄
eis. ¶ Tertio dei iudicia insertuz
in cārico h̄gineo: est illd q̄ fecit i
suo p̄mo aduētū. Nā tñc esurien
tes impleuit bonis: & diuites &c. vbi
p̄ esurientes intelligunt gentiles
q̄ esuriebat h̄bū dei: sicut paruit
in muliere Samaritana: & in po
pulo samarie q̄ exiuit de ciuitate
& venit ad Ch̄istū vt audiret vcr
bū illius. io. iij. Per diuites autē i
telligunt iudei: q̄ ois abscidabant
diuitis gratiaz & doctrinaz. Sz
Ch̄istus in suo aduētū esurien
tes impleuit bonis: quā doq̄des gē
tilib⁹ & redentib⁹ in es̄ḡtulit bona
gfe & doctrine & rādez glie. Diui
tes autē dimisit lanes: q̄ iudei p̄
pter suā malitā pdiderunt rectā
fidē. & vcrā scripture sacre notitiā
Et hoc est q̄ cōmunabat eis ipse
Ch̄ist⁹. Mat. xj. dicēs. Auferet
a vobis regnum dei. & dabitur gē
ti faciēti fructus eius. Sed vnde
hoc. Certe hec mutatio dextere
excell. i. procedens ex dei disp̄n
satioe & p̄uidētia: que p̄figu
rata fuit in cancellatione manus
Jacob sup Es̄raymet manāstem
7. iij.

De rosa memorie.

filios Joseph. cum eos bñdixit. Gen. xlvij. Ecce tria dei iudicia cōmendauit memoria Alma redē prois mī. & q̄ etiā voluit nos memoris retinere: & p̄p̄ta illa isere re voluit in suo cātico. Sūmarie ergo p̄t̄ q̄ ip̄a h̄go dignissima iugiter memorat dei beneficiorū/seruulorū/obsequiorū/ & iustorū iudiciorū inde gr̄as agens deo. In quorū oīm figurā legit. j. reg. ij. q̄ postq̄ Anna vxor helcane ex sp̄iali dei misere pepit. Samuelē: velut nō in memor de tanto bñficio gr̄as egit & cauere cepit vicena. Exultauit cor meū in dño. &c. Ad p̄positū anna q̄ interpretat gr̄a recte designat h̄ginē Mariam vt iq̄ gr̄a plenā. Samuel autē q̄ interpretat n̄fatus. Deo: merito significat x̄pm q̄ fuit n̄fatus deo. i. approbatissim⁹ postq̄ h̄ hec n̄fata ex speciali dei gr̄a p̄cepit h̄c Samueles x̄pm mox' pr̄rupit in dei laudē dicens. Magnificat aia &c. Itē ad memoriā reduxit dei bñficia dicens fecit michi magna q̄ &c. Itē ibi. Suscepit israel puerū &c. Nota h̄ diligens lector quō veritas correspondet figure. Tam q̄ ad nominis interpretationē: vt patuit. Tū q̄ vtraq̄ exultat e est be dei bñficio. Illa dicendo. Exultauit cor meū in dño. Itē letata sum in salutarī tuo. Ita dicēdo. Exultauit sp̄s me⁹ in deo salutarī meo Tuz quia vtraq̄ memorata est iustorū iudiciorū dei quo ad superbos. Illa dicēdo. Nolite multiplicare loqui sublimia gloriātes: ne scilicet disp̄gamini cū multis angelis in infernū. Ita dicēdo. disp̄sit sup̄os mēte cordis sui. Illa dicēdo. Arc⁹ fortis sup̄at' ē: & iirmi occinū sūt robore. Ita dicēdo.

De posuit potētes de. se. &c. Illa dicēdo. Repleti p̄ panibus se locauerūt & famelici laturati sunt Ita dicēdo. Esurientes impleunt bonis & diuites dimisit lanas. Ecce quō veritas correspondet figure. Ex q̄b⁹ omnib⁹ patet sp̄ pulchre & sp̄ bñ fuit dei genitrix sp̄ pulchre & rosa memorie. Illi⁹ ergo mēores esse debem⁹: eidez p̄ singulos dies offerētes rosariū virgineū & dicētes. Memor esto congregatiōis tue. i. deuotoz x̄p̄icolaz cōgregatoz in confraternitatē rosarij tui. Quā quidem cōgregatiō nē possedisti ab initio. Quia v̄t scripsim⁹ in alio tractatu de eodē rosario: qui intitulat. Salutate Mariam. hęc cōgregatio seu confraternitas ceteras pellit antiquitate. Ob reuerentiā itaq̄ iugis memorie quā gerit dicta h̄go de seruulis suis: illi offeramus semel angelicaz salutationez vt sic pro modo n̄fō eidem cōficiamus coronam de rosis spiritualibus & ipsa absq̄ dubio nobis impetrabit coronam de rosis celestialibus. Postq̄ diffuse ostensuz est quomodo h̄go maria fuit cōiūta rosa s̄acte memorie: nunc restat ostēdere quo naz pacto & nos eadem rosa posimus in presenti coronare pauperulas animas n̄stras. Pro quo est aduertenduz q̄ in dicta rosa mēorie sūt tria pulchra folia sc̄dū q̄ vir p̄fect⁹ debet memorari p̄cipue de trib⁹ videlicet. De deo De seipso De alio C̄ primū igit foliū rose memorie vocat memoriam seu reminiscētia de deo. Et q̄uis de eo multa & pene infinita a nobz sint mēozanda

Sermo quadragesimus.

de multis ih̄s tria sūt p̄cipua q̄ sunt.

Potentia creatoris

Clementia redemptoris.

Iustitia correctoris

¶ Primo igitur debem⁹ memora-

ri potentia creatoris. Nā mirabi-

lia ⁊ stupenda que fecit de⁹ in m̄s-

di creatione. Itē que facit in cōti-

nua illi⁹ gubernatiōe. Itē que tā

dem faciet in eiusdem finali reno-

uatiōe nūq̄ excedere debent a me-

moriam cordis nr̄i. Talem memo-

riā dei potētia habebat Dauid

cū dicebat i psal. Memor ero ab-

initio mirabilis tuorum: ⁊ medita-

bor in omnib⁹ operibus tuis: ⁊ in

admiratiōibus t. c. pro quo notā-

ad q̄ mirabilia q̄ ab initio fecit de-

us s̄t celi ⁊ tre creatio: aui⁹ / pisci-

um ⁊ ceterorū aiantū p̄ductio cor-

pis ad e de limo terre: palmatio

corpis sue de costa Ade formatio

spiraculi vite i viroꝝ i spiratio

imaginis sue atq̄ similitudinis i p̄zel-

sio / donorū naturalis atq̄ ḡuito-

rū vtriq̄ mirabilis facta doratio.

Bñ ḡ vnūquēq̄ n̄m ad mōet scri-

ptura dicens eccl. xij. Memento

creatoris tui: q̄ te supple fecit tā in

signē creaturā ex p̄te aniē: ⁊ ideo

debes p̄ctm̄ erubescere p̄ quod p̄

dis decorē imaginis diuīe. Item

q̄ te fecit ex parte corporis similitē

peccatib⁹ ⁊ bestis: ⁊ ideo debes te

ip̄suz ad h̄militatez reducere. Vi-

de ḡ ne aliq̄ de te dici possit illud

deutero. xxxij. Deū q̄ te genuit de

reliquisti ⁊ oblitus es dñi creato-

ris tui. Q̄ si ita feceris, profecto

videbit i gratitudinē tuā deus: et

ad iracundiaz p̄citatib⁹ contra te ⁊

abscidet faciē suā a te: ⁊ conside-

rabit nouissima tua: ad eterna sup-

plicia te deputatū Ergo memoz

re creatoris tui. ⁊ mirabilū ei⁹ q̄

ab initio fecit. Itē p̄ter hec multa

alia mirabilia fecit dñs: sicut pa-

tuit in signis ⁊ portētis q̄ te fecit

p̄ manū Moysi in egypto. Itē in

diuisiōe maris rubi. Itē in descē-

su māne de celo. Itē i colūna nu-

bis p̄ diē: ⁊ ignis p̄ noctē. Et sic b̄

alīs mirabilib⁹ q̄ plena ē sacra

scriptura. Dicat ḡ aia deuota ad

dñm. Memor ero ab initio mira-

bilis tuorū ⁊ meditabor in oibus

operib⁹ tuis. vcz in opib⁹ tā iusti-

tie q̄ mie. Sūt em̄ nōnulli q̄ tantū

meditant in opib⁹ iustitie diuine

nullo habito respectu ad opa mie

ei⁹ ⁊ tales de facili seducunt ⁊ in

despationē ducunt. Et iō incaute

p̄dicant nōnulli qui volentes ter-

rere malos ex asp̄tate diuine ius-

titie quādo bonos in desperatio-

nē p̄trahūt. Aliū ediuerso t̄m me-

ditant in opib⁹ diuine mie. tanq̄

nō esset deus iustus iudex: ⁊ tales

de facili h̄suptuosi efficiuntur ni-

mis p̄fidētes de dei m̄a: nō aī ad-

uertentes ei⁹ iustitiā. Atrunq̄ ḡ

meditādum est secundū q̄ siebat

psal. Misericordiā ⁊ iudiciū can-

tabo tibi dñe. Et q̄ nō sufficit ad

salutez: ad memoriā reducere mi-

rabilia dei: ac similiter in operib⁹

iustitie ⁊ mie ei⁹ meditari: nisi si-

mul assit obseruātia mandatorū

ei⁹ iuxta illud mat. xix. Si vis ad

vitam ingredi serua mandata: iō

bene subdit psal. dicens ⁊ in admi-

rentiōibus tuis: id est in manda-

tis tuis que adiuuisti dñe p̄ sa-

lute n̄ra exercebor: t̄m per frequē-

tē opationē: t̄m p̄ popis ad ipletionē

¶ Secōdo debem⁹ mēozari clemen-

tia redēptoris dicētes iesu n̄ra re-

dēptio amor. xc. Que te vicit cle-

mentia vt ferres n̄ra crimia: crude-

lē mortē paties vt nos a morte tol-

De rosa memoꝛie.

leres. Ad talē autē mēoriā habenda nos hortat scriptura vtriusq; testamēti. p̄o qdē scriptura veteris testamēti. vt p̄ eccl̄. xxix. Gratia fideiussorū ne obliuiscaris dicit ei. p̄ te aliam suā. Iste autē fideiussor ē x̄p̄s q̄ se p̄stituit fideiussorem gallice pleyge: p̄ oib⁹ nob⁹ apud deū patrē. Et q̄ nō poteram⁹ satisfacere deo patri: id obligatio cōuersa ē sup̄ fideiussorē x̄p̄m q̄ s̄m̄ fecit p̄ nobis deo patri cū p̄deret in cruce. Ita vt t̄nc merito dicere posset illud psalmi. Que non rapui: p̄uaricando t̄nc sc̄z in morte mea exsoluebā: v̄z satisfaciendo. q̄ vt habet i vulgari gallico. Qui pleyge ill paye. psal. Muruabit peccator: nō soluet: nisi⁹ autē id est. Christus miseret: et retribuet. Hūc autē fideiussorē iter pellabat rex Ezechias cū dicebat Esa. xxxviii. Domine viz patior id est ex debito iustitie cogor de patri satisfacere: s̄z q̄ p̄ me hoc nō possum: ideo respōde p̄ me: te supple fideiussorē meum cōstituendo. Itē psal. post cōmissuz adulteris: cōfīdens de ḡfa hui⁹ fideiussoris dicebat. Dñs retribuet p̄ me. Et nota q̄ iste fideiussor ad plus se obligauit q̄ cōmunis faciant fideiussores. Ut ei scribitur. S. in nouellis ad muniti pales. s. liberr⁹ fideiussor in penis nō tenetur. S̄z iste vltro mortem sustinuit ex abundanti charitate p̄ debitorib⁹ mortē perpetue. Si ergo dictū est vtriusq; spiritu p̄phetico. S̄am fideiussorus ne obliuiscaris. dedit em̄: id est dabit q̄rituz ad t̄p̄s illō: pro te aliam suā. Secūdo ad p̄dictā memoꝛiā habenda clemētia redēptoris nos hortat scriptura noui testamēti: vt ē illud ap̄ stoli. heb. xij. Recogita

te est q̄ talens aduersus semetip̄s a peccatorib⁹ sustinuit p̄radictionē vt nō rec. p̄p̄tea ipe fideiussor Christus in cruce extens⁹ et totus sanguinolēt⁹ clamat ad debitore dicens illud t̄nc. iij. Recordare dare paup̄tatis mee. q̄ p̄te aquitudo oia dedi. etiā corp⁹ illud exponēdo morti. Recordare i q̄ n̄ā s̄gressiōis mee. i. tue quā feci: meā quo ad penā subēdā. Qd̄ si o mifer peccator non recordaris neq; patris fideiussori tuo: tunc p̄fecto crudeliores volatibus celī nā pulli pellicani vidētes patrē aut m̄sem p̄ sui viuificationem vulnerari et languere solent illis cōpati. Uade et tu fac similiter p̄ tuo x̄p̄o akas cōueniet te in iudicio de ingratitude. Nam vt habet extra de fideiussorib⁹ c̄. p̄ q̄ fideiussor potest in ceteris casibus agere cōtra debitore. Ita et x̄pus contra ingratum peccatorem rec. Tertio debem⁹ habere in memoria iustitiā correctionis et punitōis p̄siderando q̄ seuerē et q̄ d̄i stricte olim de⁹ iustitiā et iudiciuz fecerit de angelis sup̄bentibus: nā q̄ p̄m̄s angel⁹ peccatū de celo sine morte turpiter et irremediabiliter eiecit⁹ est: et diabol⁹ fact⁹. Si ergo vt habet. ij. petri. ij. angel⁹ peccatibus nō peperit de⁹ nō obstante eoruz nobilitate et p̄fectione naturali. q̄to min⁹ parcat his qui habitāt domos luteas: et q̄ terrenū habent fundamentum vt habet Jo. iij. i. hoibus malis qui sunt multo inferiores angelis malis in bonis nature. Itē debem⁹ ad mēoriā reducere q̄ miserabile iustitiā oliz fecerit deus de malis hominib⁹: q̄ vt habet. yij. q. j. d̄m̄ez mēoriā vltiōis diuine

Sermo quadragesimus.

preterite i peccatores : ientere de
bet timorē futurū ne p̄similia atre
tent. Videam⁹ ergo ⁊ ad mēoriar
reuocem⁹ quāle iustitiā oli fecerit
deus de p̄mis parentibus q̄s p̄p̄t
vni pomū eiecit irreuocabiler
de paradiso terrestri. Itē q̄lez iusti
tiā fecerit tempore diluuij de toto
ferme mūdo pp̄ luxuriā Sene. viij
Item de Sodoma. ⁊ Somora p̄
p̄teandē causā Sē. xix. Itē de ex
eratu Sennacherib. p̄p̄t eius su
perdiam. iij. Regū. xix. Item de
Antiocho p̄p̄t e⁹ blasphemiar
q̄. Wachabeorū. ix. Itē de Achā
p̄p̄t eius auaritiā Iosue. viij.
Et similiter de Anania ⁊ Saphi
ra p̄p̄t eandem causā act. v.
Item de Siesi p̄p̄t eandē cul
pā. iij. Reg. iij. hec igitur ⁊ si
milia ad memoriā reuocare debe
mus vt dicamus deus timere ⁊ a
culpa recedere ne damnemur cū
imp̄s in aduentu iudicis. Nam
vt d̄r Chiso. super matt. in ope
re imp̄fecto hominū. xxx. ruina p̄e
cedentiā amonitio d̄ esse sequen
tis Item. C. ad legē Julaz repeti
darum. l. i. que incipit vnus dicit
q̄ pena vni⁹ debet esse met⁹ nul
loz. Et idē habetur iustitia de ex
ceptionib⁹. S. appellantur in fine.
Et hec est cā quare fam ossi latro
nes suspēditur cū furcis in locis
patentibus in quibus scz perpe
trauerūt mala: vt scilicet hoc viso
deterreant alij a talibus facino
rib⁹. vt habetur. S. in nouellis de
penis. l. capitalium. S. famosos.
Sergo pena vnus d̄ esse met⁹
multoz: multo fortius pena ⁊ ius
diciū factū a deo de multis pecca
tozibus prout paruit: debet esse
met⁹ alijs sup̄uientibus ne si cō
tingat eos imitari in culpa tā d̄z

velint nolint sequantur eos i pena
p̄petua. Proptea Dauid post cō
missū adulteriū ⁊ homicidiū dice
bat ad d̄m. Audic̄s tuis timui
⁊ ideo feci iudicis ⁊ iustitiā supple
de me ipso: ne tu illā faceres in tuo
districto iudicio. Et sic patet de p̄
mo folio rose mēorie.

Cōm foliū rose mēorie: d̄r in e
moria quā qlibet d̄z h̄re de se ipso
⁊ signant postq̄ p̄cepta baptisimū
grā peccauit mortalit. Pro q̄ est
notandū q̄ qlibet talis d̄z specia
lit h̄re mēoriam de tribus vtz.
De corporis miseria.
De culpa commissa.
De gratia amissa.

C primo igitur debet homo fre
quenter ad memoriā reducere
⁊ corā p̄p̄tis oculis statuere corz
pau. iij. miseriā: vt sic humiliet
⁊ i decore corporis sui aut fortitu
die nō glouetur. Debet ergo re
minisci q̄ virilit conceptus ⁊ for
mat⁹ in matris vtero fuerit ⁊ qui
bus cib⁹ ibi nurritus q̄ de sangui
ne menstruo. Itē debet reminisci
sci q̄ miserabilis ⁊ imunde natus
sit Vñ Ber. li. meditationū. c. iij.
Attende o homo quid fuisti ante
ortuz ⁊ quid es ob ortu vsq̄ ad oc
casum: atq̄ quid eris post h̄c vi
tam. Profecto de vili materia fa
ct⁹ es: in vilissimo panno inuolu
tus. Qd si consideres quid p̄ os
nares ceterosq̄ corporis tui mea
t⁹ egredit virius sterilitiū nunq̄
vidisti. hec ille. Itēz Aug. ad fra
tres in Eremo. ser. xlviij. qui inti
tularur de cura anime. O homo
inquit mēorare nouissima tua q̄
concept⁹ es in culpa: nat⁹ in pe
na: viuens in miseria ⁊ nece statio
moriens in angustia. hec ille.
Itēz idē in tractatu de sanitate.

De rosa memorie.

seculi. Attēdite inqt calamitates
p̄siderate diuituz sepulchra: quid
fūt vel qđ fuerūt: vel qđ eis diui-
tie ⁊ cupiditas seculi p̄fuerūt. Ec-
ce ex eis nichil nisi soli cineres re-
māserūt: qđ si nō loq̄ possēt hec vo-
bis dicerēt. Ut qđ ifelices c̄ l̄ p̄ se-
culi vanitate discurrūt: vt qđ vos
criminib⁹ ⁊ vitijs repletis. Cōside-
rate ossa n̄ra vt vel sic vobis hor-
reat cupiditas ⁊ misia v̄ra. Quod
vos estis nos fuim⁹: ⁊ qđ nos su-
m⁹ vos erit⁹. Itaq̄ f̄res charissi-
mi sollicita consideratione pensate
ista ⁊ expauescite: diē mort⁹ ante
oculos v̄ros semp̄ ponite: ⁊ ad emē-
dationē mor⁹ sp̄tū potestis festi-
re. hec tibi. he igit̄ sunt corporis
n̄ri miserie quas nulla obliuio de
libro memorie nostre debet dele-
re si velim⁹ peccatum ex om̄i par-
te vitare: qđ scriptū est Eccl̄. viij.
Memorare nouissima tua: ⁊ eter-
nū nō peccabis. Vñ ad hāc memo-
riam verbo ⁊ facto nos admonet
ecclesia cuz in die cinerū sacerdos
impōit frontibus nostris cineres
dicens. Memēto qđ cinis es ⁊ i ci-
nerē reuerteris. Et istū trahitur
ex illo dñi s̄bo ad adam cum ait
Puluis es ⁊ in puluerē reuerteris
Genesis. iij.

Sbo debet homo habere me-
moriā de culpa cōmissa: nō quidē
vt ex tali recordatiōe iterum dele-
ctet̄ in fecibus peccatorū suorū si-
cut porci in fecibus suorū: sed vt in-
de tristetur ⁊ dolebat se offendisse
deuz. Naz vt d̄t Christo in episto-
la ad hebreos ⁊ recitat de pe. di-
tij. iudas penituit. Magnum ē vt
quis peccata sua agnoscat ⁊ me-
moriā eorū p̄seueranter reti neat.
Nullū em̄ inuenitur delictorū tale
remediū: sicut eorū p̄tinua memo-

ria. glo. ad cōp̄sionē ⁊ nō ad de-
lectionē. Memoremur qđ qualis
p̄p̄tā qđ p̄missim⁹ deū offendim⁹
⁊ inde dolem⁹. Deut. ix. Memen-
to ⁊ nō obliuiscaris quō ad iracū-
diā puocaueris dñz deū tuū. Itē
q̄liter paradisu⁹ amissim⁹ ⁊ in ide-
lugeam⁹. Apoca. ij. Memor esto
vñ excideris. Itē q̄liter infernum
acq̄suum⁹ ⁊ inde timeamus. ps.
Annos eternos in mente habu-
im⁹: ⁊ p̄p̄tā ⁊ p̄p̄tā ⁊ p̄p̄tā
āni etni in p̄posito designāt eter-
nitatē ⁊ p̄p̄tā ⁊ p̄p̄tā
nitatē ⁊ p̄p̄tā ⁊ p̄p̄tā
suppliciorum
infernalū qui qđem anni memo-
ria habendi sunt vt timeat homo
peccare ne talia supplicia patiā
Tale autē memoriā de culpa com-
missa habebat rex ezechias cū bi-
cebat ad dñz. Recogitabo tibi oēs
annos meos in amaritudine anie
mee. Esa. xxxviii. Et nota singu-
la s̄bo. Tales etiā memoriā debz
habere q̄libet peccator cū ad pe-
nitentię sacramentū accedit. Ita
vt merito dicere possit. Illud ps̄
Meditator sū nocte cū corde meo.
⁊ notanter dicit noete: qđ tunc ho-
mo minores distractans habet. et
iō illud tēpus est magis aptū ad
meditandū de peccatis suis: cū acce-
dendū est ad confessionem. Sed-
tur ⁊ exercitabar qđ nō sufficit pec-
catorū semel meditari cum corde
suo s̄z in hoc d̄z seipsum exercita-
re p̄ reiterationē. Sequitur s̄co
p̄. i. mūdabā spiritū meū ⁊ ⁊ ⁊ ⁊
verā cōtritiōē. Sicut enim vide-
m⁹ ad oculū sunt aliqua animalia
que habent valde tenacē memo-
riā sicut est canis ⁊ equus qui op-
time recordātur viarū per q̄s alie-
quādo transierūt ⁊ hospitiarū ad
q̄ aliquādo declinauerūt. Itē ho-
minū q̄ eis h̄fecerūt. ita ⁊ homo
postq̄ peccauit debet mēditare

Sermo quadragesimus.

inere vias malas p quas tran-
sunt toto tpe vite sue. Itē loco in
q̄ peccant: & maxie q̄ aggrauāt
petm̄ notabilis: aut q̄ mutant spe-
cie petri. Itē dz recognoscē bñfa-
ctore suū deū quē dimiserat p me-
gritudinis vitii: & ide dolere sz
illū hie. ij. Scito & vide qz ma-
lū & amay est dereliquisse te dñz de-
um tuū. Quem admodū ḡ canis
amisso suo magro & bñfactore: nō
cessat hincinde circuire donec euz
inueniat: q̄ inuēto illi plurimum
applaudit. Itē & petōr p vias pe-
nientie dz circuire donec inueniat
sp̄m̄ maximū benefactorē suū:
quo inuēto p grām dz plurimū
gaudere: sicut qui inuenit spolia
multa: & demiceps ab eo peccādo
nō recedere: sed dicere debet illū
Cā. iij. Inueni quē diligit anima
mea. Tenu eum nec dimittam.
¶ Tertio homo debz hñe memo-
riam de gratia amissa & ide dolo-
re: atqz efficaciter laborare vt eā
recuperare possit. Si em̄ filij hu-
ius sc̄i laborāt ad recuperandū
grām alicui? p̄ncipis aut magni
viri quā semel amiserūt: q̄toma-
gis laborare dz petōr vt recupe-
rare possit grām dei quā peccan-
do amiserit: Et de hac mēoria ha-
benda loquit̄ Jo. Apoc. ij. dicēs.
Memor esto vñ excideris: tu sup-
ple petōr & age p̄niaz: & p̄ma ope-
ra fac que scz facere coniuueras
sulp̄ i petri lapsus esses. Si em̄
hois terreni vix oblivioni possūt
tradere amissionē alicui? magni
thesauri: & talē pditionē sepe mē-
te reuolūt die noctuz atqz oēm
sollicitudinē & diligētā apponūt
ad illū inuētionē q̄tominus debet
miser petōr obliuisci grē dei quaz
peccādo turpiter amiserit. Freque-

ter ḡ de ea dz cogitare: & totū co-
natu adhibere donec inueniat eā
Et hoc voluit inunere xps̄ in illa
parabola. Lu. xv. de drachma p̄-
dita quā mulier accēsa lucerna &
euertēdo domū diligēt q̄rit do-
nec inueniat eā. Ad p̄positū drach-
ma pdita: est grā sp̄s̄scti p petm̄
amissa. Mulier est q̄libet pecca-
trix aia. dom⁹ est cōicia: lucerna
est mēoria. Hec igit mulier dz do-
mū cōscie euertere p cōtritiōē: &
diligētē petōr examinationē: &
lucernā memorię accēdere: p̄fide-
rādō q̄tū bonū pdidit peccādo:
& q̄tū malū incurrit & i tali medi-
tatiōē p̄sistere cū petōr dolore do-
nec inueniat drachmā perditam
i. sp̄s̄scti gratiam amissam.

¶ Tertius solius rose memorię bñ
illa memoria quā quilibet debet
habere de alio. Pro quo est notā-
dum q̄ q̄tū ad alia tria sunt di-
ligenter memoranda que sunt
perfectio p̄decessorum.
perditio malefactorū.
purgandoz & afflictio.

¶ P̄tio: igit ad memoriā reducē-
da est p̄fectio p̄decessoz. i. sc̄tōr
patrū & viroz electoz q̄ nos p̄de-
cesserunt vt inde sumam⁹ exēplū
bone vite. s. machabeoz. iij. Me-
mentote qualiter salui facti sunt
patres nostri. Et nota q̄ ista v̄ba
p̄nt dirigi ad oēm statū hoiz. Ita
vt regib⁹ & p̄ncipibus dici possit.
Mementote qualr salui facti sunt
p̄fes v̄ri. i. boni reges & p̄ncipes
vt ludouic⁹ / Karol⁹ / eduard⁹ &c.
qz nō p̄ tyrannidē. Itē flat⁹ & ec-
clesiastic⁹ dicit̄. Mementote quōd
olim salui facti sunt p̄fes vestri. i.
boni flat: vt greg. augu. hiero.
ambro. nicola⁹ / martin⁹: quia nō
p̄ symoniā neqz p̄ bñficiōr plali-

De rosa pulchritudinis:

tate: aut per nō residerā siue cra-
pula & ebueratē. Itē religiosi di-
ci p̄r. Dementote quō salui facti
sunt p̄res v̄ri yr b̄ndict⁹/bernar-
dus: d̄m̄icus/francisc⁹/ qz nō p̄ vi-
rā cē em seu irregularē nō p̄ppie-
tatē: nō p̄ habit⁹ monachalis as-
sumptionē: qz habit⁹ nō facit mo-
nachū sed religionis p̄fessio. Ex-
tra de reglarib⁹. c. p̄uerectū. Itē
iudicib⁹ & causidicis dicit p̄r. De-
mentote qualr salui sunt p̄res ye-
sū: saltē v̄n⁹ v̄z beat⁹ yuo: qz nō p̄
causa: s̄ iniquarū assumptionem
seu defensionē. Et vos d̄ni medici.
Dementote quō olim salui fa-
cti sunt p̄res v̄ri: v̄z cosinas & da-
mian⁹: qz nō p̄ auancā & imode-
ratā mercedē. Idē p̄r dicit de mer-
carib⁹/agricolis/militib⁹/cōiu-
gatis/viduis/duitib⁹/paupib⁹/
& hm̄ōi. j. mach. ii. Dementote o-
p̄z patrū vestroz q̄ fecerūt i ge-
neratōib⁹ suis. Nā de v̄no q̄qz vi-
rosancto q̄ posteris relīqt̄ exem-
plū bone vite p̄t dicit illd̄ ps. In
memoria eterna erit iustus. Et
puer. x. Memoria iusti cū laudi-
bus. Itē sap. iiij. immortalis me-
moria illius: quia apud deum no-
ta est & apud homines.
¶ Secōdo ad memoriā reducenda
est p̄ditio malefactorū: vt ide ma-
littereant: & a s̄tib⁹ cōpescantur
Uñ Luce. xvij. Memores estote
v̄roz Loth: q̄ sc̄z p̄pter obedie-
tiam in statuā salis conuersa est.
Sicut legitur Sen. xix. Nā sc̄z
chulost. i. ope imp̄fecto sup̄ mar.
Homil. xxx. Roma p̄cedentū am-
monitio dz esse sequentium. Hinc
poeta ait. Felix quē faciunt alie-
na picula cautū. p̄p̄terea el legi-
tur in eccl̄a bis in anno euāgelis
de malo diuite v̄z d̄fica. j. post tri-

nitatē. & ser. v. post. ij. d̄ficā qua-
dragesime. Utr̄ vehemēt⁹ n̄ris in-
figat̄ mentib⁹: & vt timeam⁹ as-
mulariulki culpa i p̄nti: ne p̄rigas
nos eib⁹ futuro asmulari i p̄ca.
¶ Tertio ad memoriā reducēda
est afflictio in purgatorio detēro-
rū. Ad quod faciendū nos hortā-
tur ap̄ls. Heb. xij. dicēs. memē-
tote vincitorū: sed q̄ vincisti in
purgatorio detenti q̄ sc̄p̄los libe-
rare nō possunt: solui tñ possunt a
suis vinculis a sup̄uentibus p̄
modū suffragij. hōz itaqz victo-
rū mēores esse debent⁹ in oratōi-
b⁹ nostris. Quia vt hf. ij. mach.
xij. Sancta & salubus est cogita-
tio p̄ defunctis exorare vt a pec-
cat⁹ soluant. Sz p̄fecto p̄r de tali
b⁹ dicit illud ps. perst̄ memoria
eorū cum sonitu. Nā & si filiū/he-
redes & amici defunctorū videantur
multū lugere & dolere i die se-
pulture/cito tñ obliuiscunt eoz/et
mox cōuertūt se ad p̄d̄s diuiden-
tes iter se spolia si qua sint. eccl̄i.
ix. Obluioni data est mēoria eos-
rū. Non sicagam⁹ charissimū: sz
ad memoriā frequenter reducā
in⁹ q̄ dicta sūt vt sic coronare pos-
sim⁹ alas n̄ras in p̄nti rosa mēo-
rie. Qz vbi fecerim⁹ p̄culdubio
coronabimus a d̄no rosa glorie i
celis. Quam nobis concedat. &c.

¶ Sermo quadragesimus p̄-
mus de rosa pulchritudinis.

Oronemus nos ros-
sis. Sap. ii.
¶ Trigesima octa
ua rosa corone misti-
calis s̄ rosa pulchri-
tudis formositas
corpalis q̄ merito seq̄t p̄ tres v̄lri-
mas rosas p̄tinetes ad aiaz q̄ s̄nt
intellect⁹/politas/ & memoria. s̄

Sermo quadragessimus primus

cut corp^o ordine pfectōis sequit^r
alam & macta formā. Hac autē
rosa fuit insignita dei mī alma su-
per oēs mulieres q̄ fuerit sunt &
erūt. Ita vt de ea dicat q̄ sit pul-
chra vt lūa: electa vt sol. Cañ. viij
pro quo notandū q̄ in ipsa h̄gie
sanctissima fuerunt tria suscepti-
ua pulchritudinis. vcz.

Corpus.

Anima.

Diuitias.

¶ Pilo igit fuit in ea corp^o rōno
cū fuit pulchra. Cañ. i. Nigra
sū h̄g formosa. fuit qdē fm corp^o
al h̄g rula nigra sicut patet p effi-
gē q̄a de picta a b̄ro Luca: vt fer-
tur q̄ t̄ ecclesia care d̄rali camera
cessi reuerēter custodit. put pro-
p̄ris oculis vidi. Itē de corpora:
li ipsi^o pulchritudine p̄telligi il-
lud Cañ. i. pulchre sunt gene tue
sicut turris: collū tuū sicut mo-
nibā. Itē ibidē. Ecce tu pulchra
es amica mea. Ecce tu pulchra:
oculi tui colobarū. Et multa s̄tia
habent in p̄dicto libro canticorū/
q̄ ad s̄m p̄telligi de pulchri-
tudine corporali eiusdē h̄gis. Est ḡ
notandū q̄ p̄dicta corporalis pul-
chritudo diue Marie habuit tres
pulchras condiciones.

¶ Prima q̄ fuit integra. Sūt em̄
quedā mulieres pulchre facie: s̄
pariuntur alibi aliquam indecen-
tiā seu deformitatē vt qz forte clau-
dicant: aut qz nimis parue: vt qz
nimis magne stature existūt. At
h̄o h̄go maria speciosa fosa fuit
p̄ filiab^o mulierū sicut fili^o ei^o spe-
ciosus fosa exiit: p̄ filiis hoīz.
Utrūq̄ em̄ corp^o vas admirabile
& op^o excelis fuit. Eccl. xliij. U-
dem em̄ vt in mulierib^o q̄ mulie-
res cōcipit & pariunt filios illos

pporionatos in h̄ritate & ālitas
se nisi forte p̄dhet h̄t^o ḡnatus in
patre: aut nisi aliq̄ extrinsecū
pedimentū interueniat. Ad h̄c ē
q̄ ipsa habuit integritā & debitā h̄-
ritatē in h̄t^o & qualitatem: ḡ suo mo-
do iudicādū est de m̄se sua/mari-
me cū ipsa fuerit tota m̄t & nullus
fuerit ex p̄te corpis p̄t. Nec s̄lt^o
in h̄t^o cōceptiōe fuerit aliqd̄ sup-
flui aut diminutū. Restat ergo
q̄ corpis eiusdē h̄gis pulchri-
tudo fuerit integra siml^o & p̄fecta.

¶ Secūda conditio pulchritudinis
corpis marie est q̄ fuit p̄fecta s̄it
em̄ aliq̄e mulieres nimium pin-
gues & carnosae/ alie nimium macil-
lēte. Itē sunt aliq̄ nimium nigre/ alie
aut nimium albe. Virgo autē ma-
ria tenuit mediū: & iō brā: qz me-
diū tenuere brī. Nō ei fuit nimium
pinguis aut carnosae: qz abstinen-
ter viuēbat/ & ab om̄i sup̄fluo rep-
cessit i cibo & potu abstinebat. Itē
nō fuit nimium macillēta p̄ indiscre-
tā abstinentiā: sed moderate & tē-
perate vsa est cibis & potib^o tpe &
loco. Itē nō fuit nimium nigra nec
nimium alba: sed medio colore colo-
rata: vt pote aliquantulū nigra
vt dictū est. Aut fm d̄m Alder.
sup̄ m̄t^o est/ fuit ex albo & rubeo
colorata: qz talis color fm eundē
exēq̄litate et debita p̄portione hu-
moz p̄cedit. Alij autē colores ex
ineq̄litate & improporione. Cuz
ergo id quod melius est & qd̄ pōt
reperiri in natura humana sit ip-
si h̄gim dignissime merito attri-
buendū: restat q̄ fuerit optimo &
decētissimo colore colorata vt po-
te rubicūda tanq̄ sanguinea. In
hoc inuitā s̄ filū iūū. De quo ipsa
met restat. Cañ. iij. dicēs. Dilec-
ce^o meus cādid^o et rubicundus.

De rosa pulchritudinis.

Tertia conditio pulchritudinis corporis huiusmodi est quod seruit tripliciter circumuolata et clausa ne deperiret. fuit enim dicta et pulchritudo munita custodia, propterea: angelica diuina. Et propter hanc triplicem custodiam de ea deus spiritus sanctus. Canon. **Oratio** conclusus es soror mea sponsa. **Oratio** conclusus. fons signatus. Uocat ergo ea bis oratio conclusus. quia primo fuit oratio conclusus spiritus sancti ad custodiam propositam. Corpore nempe suorum cor: et sensus spiritus diligenter custodit: et in thalamo se inclusit ut quod non deus exoraret: et sensus suos custodiret. **Beatus** super nullus est. puero quod angelus igneus est in secretis et pudici cubiculi: ubi fortassis illa super se clauso hostio patre suum orabat in abscondito. Claudit quod illa ostium non angelus sed hominum. Non est ergo suspicandum quod angelus apertus iuenerit huiusmodi ostium: cui nimirum erat in proposito frequentas fugere hominum: et colloqua vitare: ne vel orationis silentium turbaret vel continentis castitas temptaret. **Secundo** fuit oratio conclusus propter custodiam angelicam quia angelus eam custodit. **Idcirco** poterat dicere eius **Judith**. **Uuit** dominus quia custodiuit me angelus eius. **Tertio** fuit fons signatus spiritus sancti ad custodiam diuinam. **Non** deus eam signauit quia ipsa sibi in sponsam elegit. **Et** idcirco ipse solus clauam portabat: cuius thesaurus intus latebat. **Sed** quoniam pulchritudo corporis ex se uana est. et inutilis caudat et transitoria: idcirco uirgo maria non est gloriosa de hominum pulchritudine: sed magis laborauit pro pulchritudine anime que uera est: de qua secundo loco dicendum est.

Secundo in uirgine gloriosa fuit anima: ratione cuius fuit pulchrior.

Non hinc aia scellit corpore: ita pulchritudo et de cor eius scellit pulchritudine corporis. **De** hominum uirgine pulchritudine spiritali uirginis marie notanda sunt tria. **Primum** est sublimitas. non a deo sublimis est: ut de ea dicat **Anselmus**. **Secundo** deceptio uirginis. **Decebat** ut illa uirginitate uireretur quod maior sub deo nequit intelligi. **Item**. **tercio**. dicit sic. **Nil** tibi o dicitur equale: nichil apparabile. **Quod** enim quod est: aut supra te est: aut infra te est. **Quod** supra te est: quod deus non est. **Secundo** est impermixtibilis. **Sunt** enim multi qui habent animam pulchram per gratiam sed non absque admixtione culpe uenialis: a qua nullus reglariter est immunis iuxta illud. **Jo. i.** Si dixerimus quoniam peccatum non habemus: ipsi nos seducimus et ueritas in nobis non est. **At** uirgo gloriosa talem ac tantam gratiam habuit quod nulli peccato aliquando subiacuit. **Sic** et de ea scriptum est **Sap. viij.** **Nil** inquinatum in illam incurrit. **Et** **Eccli. xxvij.** **Quasi** ballam non mixtum odor me. **Item** **Aug. lib. de natura et gratia.** **Excepta** inquit uirgine maria: de qua propter honorem domini nullam prolium uolo habere questionem. **Inde** enim scimus quod et prolium collatum fuit gratie ad uincendum omnem ex parte peccati: quod concipere ac parere meruit eum que estat nullum habuisse peccatum. **hac** ergo uirgine excepta si ois scriptura et scriptura cum hic uireretur interrogare possent: et interrogare uirum elent sine peccato: quod fuisse responsum putamus: nisi quod ait **Ioannes**. **Si** dixerim quod peccatum non habemus. et

Sermo quadragesimus primus.

zite deuotus Berh. ep̄la. clyxiij. ad
canonicos lugdunenses scribēs di
cit sic. Ego puero q̄ a copiosior san
ctificationis bñdictio in eā descē
derit q̄ ipsi nō solum sc̄lificaret or
tū: sed ⁊ ruit ab omni deiceps pec
cato custodiret liminē: qd̄ nemini
alteri i natis quidē mulieris credi
tur esse donati. hec ille. Ecce ista
testimōia attestant pulchritudinē
sp̄aliē virginis marie fuisse imper
mixtam culpę Tertium notādum
de predicta spiritali pulchritudi
ne eiusdē virginis dicit cōmunica
bilitas. Nō solum em̄ intra sepulchra
erat: uersētā suā pulchritudinem
trāsūdebat. Nā et si corpore esset
pl̄cherrima ut dictū est: a nullo is̄
quāsticōis flagitio alioq̄ p̄cipisci
potuit. Et hui⁹ ratio est: q̄ ei⁹ pul
chritudo sp̄ualis aliorū corda me
duliter penetrabat: in eis oēs mo
tus illicitos extinguebat. hęc autē
trāsūsiōne pulchritudinis nō ha
buerunt ceterę s̄gines quāsticōis
sc̄tē ⁊ castę. Non em̄ eā habuit b̄tā
agnes: nec b̄tā katherina: nec simi
liter b̄tā margarita: nec alie virgi
nes quāsticōis sc̄tē Nā et si ille nō
cōcupierit: fuit is̄ ab aliis concu
piscit: q̄ ipsarū sp̄ualis pulchritudo
non erat tāta q̄ aliorū corda pene
traret: in eis motus illicitos exti
gueret: sicut extinguebat sp̄ualis
pulchritudo b̄tē virginis. Et ideo
odori sue pulchritudinis sp̄ualis af
similā odori myrre ⁊ cedri: ut ha
betur Eccl̄e. xxiij. Nā sicut odor
myrre expellit vermes: et odor ce
dri fugat serpentes. Ita ⁊ odor pu
ritatis beate virginis expellebat in
aliis mot⁹ brutales. Ecce quomo
do fuit dei genitrix virgo pl̄chrior
ceteris ex parte anime.

¶ Tertio fuit in p̄dicta uirgine di

uinitas p̄ incarnationis mysterium
i ipsi⁹ sc̄lissimo utero celebrati: ra
tione cui⁹ fuit pulcherrima. Unde
in can. c. j. et. v. uocat pulcherrima
mulieris. Et hoc p̄pter tria. primo
p̄pter specialē diuinitatis in eius
utero p̄sentia: ut dictū est in cuius
rei signū Jo. Apocal. xij. Uocat eā
mulierē amictā sole. i. diuinitate.
Unde Origenes sap̄ illud Mat. j.
Non cognoscebat eam Joseph: do
nec. ⁊c. dicit. q̄ q̄dū uirgo beata
habuit in suo utero solem iustitię:
tānis fulgor exibat d̄ eius facie
Joseph eā cognosceret discernere
nō ualebat: nec in ei⁹ facie intēde
re poterat: donec eius uterus fuit
euacuatus. Secūdo uocat pulcherrima
p̄pter aie beatificationē. Nā
em̄ aia ei⁹ nude clare et apte inuē
lucē inaccessibilē atq̄ illabit eius
aie diuinitas p̄pter qd̄ pulcherrima
efficit. Quomodo em̄ nō pul
cherrima: cui sine macula nunc sit
ante thronū dei. Quomō non pul
cherrima: cū de parte in partes pe
netret lumine glorię. Quomō de
niq̄ non pulcherrima: cū es post
chilum desiderat āgeli atq̄ oēs
electi p̄spicere. Tertio uocat pul
cherrima. p̄pter corpus gloriifica
tione Jam enim sacrū ei⁹ corp⁹ qd̄
fuit balsamātū in filiū dei incarna
tione: ne uideret corruptionem in
ipsius morte: nūc ref̄get maxima
gloriā et claritate Ita ut de es di
cat regius p̄pheta ad dñm in ps̄.
Assitit regina a dextris eius. i. in
potiorib⁹ bonis: hoc in ordine ad
oēm purā creaturā: qd̄ dictum est
p̄pter christū. In quib⁹ uerbis
uid tangit ipsius uirginis pulchri
tudinē ⁊ gloriā ex parte anime In
hoc autē q̄ subdit in uestitu dean
rato tangit pulchritudinē ⁊ gloriā
eiusdē ex parte corporis. Nā uerū

De rosa pulchritudinis.

tus ale est corp⁹: quiquidē vestit⁹
est tāq̄ faccus cilicin⁹ sp̄diu pegri-
natur in hoc mortali corpore: sed
efficit deaurat⁹ in generali refur-
rectione. Et q̄ eā iā puenit virgo
maria cū sit in corpore ⁊ sit in ce-
lis assumpta: ideo bñ dicit nūc regi
assistere i vestitu deaurat⁹. Quod
aūt subdit. Circūamicta varietate
refert ad diuersitatē statū beato-
rū: vt pose patriarcharū: pphetarū
apostolorū: martyrum: fessorū: virgi-
num: atq; electorū oim: qui oēs cir-
cūamittūt dictā reginā. Et hoc est
qd̄ canit de ea ecclia. Et sicut dies
vernū circūdabāt eā flores rosarū
lilis cōuallū: vbi p̄ flores rosarū
specialiter intelligātur martyres:
per lilia aūt cōuallū intelliguntur
ceteri beati qui fuerūt puri ⁊ mun-
di: q; lilia. Itē humiles: q; conual-
lū p̄ virginitatis ⁊ toti⁹ puritatis
bonū. Itē vallū p̄ humilitatis exē-
plū. habes ergo lector q̄ pulchra
fuerit in terris virgo hec scitissima
q̄ pulcherrima nunc resideat in ce-
lis gloriose coronata. hic cadit exē-
plū de illo iuene scholari deuoto
huic virgini: qui cum legisset illud
cān. iiii. Tota pulchra es. ⁊c. mira-
biliter affectabat eā videre. Cūq;
fuisset sibi reuelatū q̄ nō posset eā
videre absq; amissōe visus corpo-
ralis propter glorie ⁊ pulchritudi-
nis sue excellentiā Rhidit q̄ de hoc
nō erat sibi cure dūmō possessere a vi-
dere. Promisit ergo sibi angel⁹ q̄
ip̄am videret tali hora ⁊ absq;. Cle-
ric⁹ aūt cogitauit apud se q̄ ea ap-
parentes vñs ocl⁹ teneret apus ⁊
aliū clausum ne vtroq; orbaretur
Cū ergo eides apparuisset tantaz
p̄ pulchritudinē admirat⁹: ocl⁹ clausū

apuit: vt meli⁹ ⁊ delectabili⁹ pose-
ret eā p̄templari. Et sic vtroq; ocl⁹
execat⁹ est. Sed nō multo post mi-
raculose visum recepit. De pulchri-
tudine aūt hui⁹ virginis figurā ha-
bem⁹ Judicū. v. vbi legit q̄ postq;
Zahel vxor. Aber occidisset Syra-
rā: ⁊ mater ipsi⁹ diu enī expectāz
tādez vlulare cepit: timens ne ei
aliqd̄ sinistrū accidisset. Quā con-
solāyua sapientior ceteris vxori-
b⁹ ip̄az Syfāre dixit ei. fossitā hūc
diuidit spolia ⁊ pulcherrima semi-
narū eligit ei. Ad p̄positū p̄ Syra-
rā qui interpretat excludens gauden-
tem itelligit dei fili⁹ q̄ i die iudicij
excludet a regno eos q̄ i hoc mun-
do gaudent. Dulcer autē q̄ rhidit
socrui sue de Syfāra q̄ diuidebat
spolia: et q̄ pulcherrima feminaz
eligebat et significat voces sybil-
larū q̄ p̄dixert ad nentum filij dei: ⁊
quomō ablatur⁹ esset spolia illius
fortis armati. de quo Luce. xi. Et
qualiter etiā nascitur⁹ erat de pul-
cherrima feminaz: vcz de virgine
maria. De hoc vide Aug. de ciui.
li. xviii. c. xliii. Patet ergo quomō
fuit p̄figurata pulchritudo virginis
marie cui ob reuerentiaz dicte pul-
chritudinis satagere debemus illi
offerre semel angelicum aueit sic
pro viribus nostris eidem compo-
namus coronam de rosis spiritus
libus: vt ⁊ ipsi nobis impetret co-
ronam de rosis celestialibus.
Postq̄ longo sermone ostensuz
est quomodo ego maria fuit coro-
nata rosa p̄ pulchritudis: nunc restat
ostendere qualiter nos eades ro-
las debeamus coronare pauper-
las animas nostras. pro quo est
notandum q̄ in dicta rosa pulchri-
tudinis sunt tria folia: scōm q̄ tri-
plex est pulchritudo: videlicet.
Corporalis.

Sermo quadragesimus primus.

Spiritualis.

Eternalis.

Primum igitur folium vocatur pulchritudo corporalis: et hec est cōtē nēda co q̄ est deceptoris et trāsitoria vana et plena fallacia. Juxta illud prover. xxxi. Fallax s̄ra et vana est pulchritudo. Et vere fallax est et vana predicta pulchritudo: q̄ cito deficit.

Animam inficit.

Uidentes allicit.

Primo igitur huiusmodi pulchritudo corporalis cito deficit: p̄pter q̄d in sacra scriptura cōparat̄ flos i. Sa. xl. J̄re Jacobi. i. Exortum est fenum et cecidit flos et decore vultus eius deperit. Sicut ergo flos habet pulcherrimā apparētā: et debilissimā existētā: sic cātenum ad modicum calorem postq̄ separatus fuerit ab arbore: vel fenore: et perit tota eius pulchritudo. Ita etiam est de pulchritudine humani corporis: habz enim q̄is in iuuentute magnā apparētā sed debilissimā existētā: tū q̄ modica egritudine dep̄dit: tū q̄ in senectute desiccā. hoc videm⁹ ad oculū in vultib⁹ rugosis nōnulloz mulierū senio cōiectay: que in flore iuētutis deferebāt facies rutilātes ita vt merito possint dicere illud. i. Machab. ii. Pulchritudo nostra et claritas n̄ra desolata est: v̄ cito. Et ideo tales pulchritudine possum⁹ comparare picture pulchre que apponit̄ sup lignū putridū: q̄ sicut talis pictura habet magnam apparētā sed parvā existētā: eo q̄ debili inicit fundamento. Ita in p̄posito J̄re possum⁹ eā cōparare simario fetenti et niue cōoperto. Nā cū ardor solis desūp irradiat: ipsam niue m̄or resoluit et nō remanet nisi simarium fetēs et v̄alās. Ita in p̄posito adueniente

ardore modice febris aut huiusmodi m̄or resoluit pulchritudo corporis q̄is q̄isq̄ pur⁹ elegāris: et tūc nō remanet nisi cinerū. i. caro in acit̄ lēta fetidat̄ iter dū putrida etiam seclula morte J̄re et terno possum⁹ cōparare pulchritudinem humani corporis q̄būdā lignis putridis: et pulcū squamis: et q̄būdā verimb⁹ de nocte lucētibus: et aurei coloris apparentib⁹. Sed adueniente clara luce appet manitelle q̄ sūt verme turpillum. Ita in p̄posito Nā vt h̄r Job. xxv. hō putredoz tūc h̄is v̄mis. Vbi Soc. de pio. li. ii. d̄i p̄tās cōtra fortunā pulchritudis adducit Aristotele loquētē et dicentē Si lineis oculis vterent̄ h̄ies vt eoz v̄is obstac̄la penetraret: nōne inspectis vlcereb⁹ pulchritudinem corp⁹ turpillum videret. Te igitur pulchritudini non tua natura: sed spectatū oculoz facit infirmas: sicut patet de funere fetido vestib⁹ de argyris velato: vel de recētis de functi t̄ba depicta. Ecce quomodo pulchritudo humani corporis cito deficit: et ideo nō est de eagloz rianū. Sicut em̄ hō ille iudicare f̄ farus: qui gloriaret̄ de preciosa et p̄ciposa veste quā accomodauit: et quā oportet in crastinū restituere: sicut cōmuniter solet fieri in spectaculis et ludis. Ita in p̄posito.

¶ Secundo pulchritudo corporis de facili animā inficit homines em̄ ac mulieres elegātis forme et figure de facili prorumpunt in supbia et inanem gloriā: etiam dato q̄ iusti et boni pri⁹ essent. Et de hoc habemus exemplum et historiam de lucifero qui f̄aus in gratia creatus fuisse: nihilominus contemplatio suam pulchritudinis sibi fuit occasio superbiendi. Propterea Ezechielus. xxviii. Improperat

De rosa pulchritudinis.

ei scripta superbie sue occasione
dicēs. Eleuati est cor tuū i decore
tuo: et perdidisti sapiētiā tuā in
decore tuo. i. pro elatione quā ha-
buisti intundo decore tuū. In ter-
rā proieci te. i. in inferiora terre: an-
te faciem regū dedi te vt cernerēt
te. i. vt tue terreātur exemplo. De
malis autē liquet apte q̄ pulchritu-
do corporis animas eorū magis
sc̄ magis inficit. Unde frequēter
videm⁹ q̄ mulier pulchra et mala i
tantū in pulchritudine sua euane-
scit: q̄ vir tantū gloriā: de delictis
vel diuitiis sicut de cōmendatione
sue pulchritudinis: atq; demū tra-
hitur de facili in actū carnis. Eze.
xvi. Fiduciā habēs in pulchritudi-
ne tua: fornicata es. puerb. xi. Cir-
culus aure⁹ in narib⁹ suis: mulier
pulchra et fatua. Sic autē loquit scri-
ptura eo q̄ talis abutitur pulchri-
tudine sua sicut sus circulo aureo.
O quot mulieres perierūt et turpi-
tudine se exposuerūt occasione sue
pulchritudinis. Unde i proverbio
dici solet q̄ pulchre mulieres sunt
in prostibulo relegantes homines
in patibulo. propterea sc̄ docto-
res ista sint vna de occasiōib⁹ p̄-
uariationis marie magdalene: de
qua fertur q̄ erat p̄herrima cor-
pore. O vtiā omnes mulieres
eam imitantes in culpa: studeant
pariter imitari et in penitentia. Pa-
tet ergo ex dictis q̄ pulchritudo cor-
poralis de facili animam inficit: tū
per superbiam et inānē gloriā: tū
per sequentem luxuriā: que de fa-
cili ad eā sequitur: quia mulier pul-
chra a multis adamat. Quod asit
a pluribus concupiscit: difficulter
custoditur. patet ergo secundum
¶ Tertio pulchritudo corporalis
de facili vidētes allicet sc̄ licet ad
aspectum incautum et curiosum: et

ex cōsequenti ad cogitationes tur-
pes et desideria carnalia que mili-
tant aduersus animas. i. anime sa-
lutem. Mat. v. Qui viderit mulie-
rem ad concupiscendum eam: iam
mehatus est in corde suo. Quis autē
pulchritudo corporalis de facili men-
tes et corda intuetū alliciat ad ma-
lum: clamant sacre hystorie. De in-
dith em̄ legitur eiusdem. xvi. q̄ pul-
chritudo eius captiuam fecit aīas
holofernys. Similiter de hester le-
gitur eiusdem. ii. q̄ erat formosa val-
de: et incredibili pulchritudine: om-
niq; oculis gratiosa et amabiliori
debatur. Que cum ducta fuisset ad
cubiculū regis assueri: adamauit
eā rex super omnes mulieres. Itē
ii. Reg. xi. legitur q̄ cū Dauid de-
ambulans in solario domus sue vi-
disset ex aduerso Bersabee se lauā-
tem super solarium suum: contem-
platus est illius pulchritudinem: et
mor adeo exarsit in cōcupiscētiā
eius q̄ dormiuit cū ea. Et multa si-
milia reperire ē in sacra scriptura
sicut de Susanna: et huiusmodi. Et
quā mulier pulchra que non se or-
nat: neq; quouis modo procurat: vt
ab aliis concupiscatur non peccet:
q̄ tuncq; videntes alliciatur i
amorem illi: dum modo non det
occasionem mali et ruinet alios: s̄
illi ex malitia et cōcupiscentia sua
sibi mali et temptatiōis occasiōe
assumunt: secus itē est: vbi facit op-
positum. Ut enim dicitur extra de
iniuriis et dāno dato. c. si culpa. qui
occasionem dāni dāt: dānum vide-
tur dedisse. Item. xi. q. i. nolo. dicitur
q̄ nullus debet dare alteri oc-
casiōe male agendi. Similiter. s̄.
ad legē aquiliam. l. qui occidit dicitur
q̄ si quis in stipulam suam vel
spineam: comburende eius canis
ignem immiserit: et vltima euaga

Sermo quadragesimus primus.

ms et progressus ignis alienum se-
gerem vel vinea leserit: si die ven-
to id fecit culpe reus erit. Si er-
go in temporibus qui dat occasio-
nem dñi culpe reus est et ad inter-
esse tenetur: quanto magis i spiritua-
libus iudicandum est hoc ergo at-
tendant ille mulieres vane et curio-
se que in die festo se ornant et deco-
rant: demum per vicos et plateas cur-
sitant vt videat et videatur. In hoc
imitantes naturam pavonis qui in
pulchritudine plumarum suarum
gloriat: gaudetq; quando suarete
ab hominibus inspicitur et videtur
et expande superbiens ad rotam facie-
dum: et caudam dilatandum: et ad ip-
sam plumarum pulchritudinem ostē-
dendum excitatur. Applicatio est
facilis. Tales ergo teste ps. Posue-
runt pulchritudinem suam in ma-
nus inimici. i. diaboli: qui per pul-
chritudinem vnius mulieris quan-
doq; lucratur vltra mille animas.
Precipue autem circa hoc peccat
ille mulieres vane que variis yn-
guentis et huminodi facies suas de-
corare satagunt: tanq; non sint cō-
sente pulchritudine naturali quaz
contulit illis deus. Unde Ambro.
in hexamerō lib. vi. c. viii. exponēs
illud Gen. i. faciamus hominē ad
imaginem et similitudinē nostram
Pict^r inquit es o homo a dño deo
tuo: bonū habes artificem atq; pi-
ctorē: noli bonā eius delere pictu-
rā: Deles picturā dei mulier si vul-
tum tuū materiali candore obliui-
scas: si acquisito rubore pfundas.
Illa pictura fallit et decipit vt neq;
illi placeas cui placere desideras:
et tuo despicias actori qui in te vi-
det opus suum esse deletū. Dic mi-
hi si supra artificem aliquē addu-
cas alterū: qui op^r ill^r nouis ope-
ribus obducatur: nōne indignat ille

qui op^r suū adulteratū esse cogno-
uerit. Noli q̄ tollere picturam dei
et picturā assumere meretricis: quia
q̄ adulterat picturā dei: graue cri-
men admittit. Braue est crimē est
vt putes q̄ meli^r te pigrus q̄ de^s.
Braue est vt de te dicat deus Non
agnosco imaginem meā. Nō agno-
sco vultū quē ipse formauit. Relicio
ego quod meū nō est. hec Ambro-
sius vbi supra. Item Aug. ser. i. do-
minice. xxiij. post trinitatē: ad idē
propositū loquens dicit sic Qui q̄
titatē vel formam quā omnipotēs
et prudentissimus plasmator finxit
in aliā transfigurare cōtendit: nō
ne euidenter videtur ei dicere qui
se finxit. Cur me fecisti sic. O i pro-
ba temeritas conditoris plasmata
vilificare: vt q̄titatem suam et for-
mam q̄tuz i se est in aliud transfi-
guret. Dicit enim deus. faciam^r ho-
minē ad imaginem et similitudinē
nostrā: et audet quisq; mutare et cō-
uertere quod fecit de^s. Man^r deū
offendunt: quādo id quod ille for-
mauit reformare et trāffigurare cō-
tendunt hec ibi. Item idē Aug. vbi
supra alegat verba beati cypriani
de hoc ita loquentis. Non metuis
ne cuz resurrectionis dies venerit
artifex tuus non te recognoscat: et
ad sua p̄mia venietes excludat di-
cens. hoc opus meum non est: nec
ymago hec mea est: cū te flauo me
dicamine polluisti cum formā quā
tibi dederaz mendacio deformasti
facies corrupta est: membra alie-
na sunt: deum videre non poteris:
quonia oculi tui non sunt quos
deus fecit: sed diabol^r infecit. hec
ibi in forma. Patet ergo q̄ ille mu-
lieres grauitate peccant que variis
modis trāfformant facies suas vt
videantur pulchrez cōcupiscantur
ab hominibus. An Chryost super
2. ill.

De rosa pulchritudinis.

Mat. homil. xvij. Si qua mulier ideo ornatur vt in se oculos hoim irriter: etiā si nullū pulchritudine sua potuerit vñerare dabit tamē extrema supplicia. Parauit quippe illa virus: temperauit venenus porrexit poculū: etiā si nullus inētus est qui mortē biberet. hec ille.

¶ Scōz solū rose pulchritudinis vocatur pulchritudo spiritualis q̄ se tenet ex parte anime: de qua videnda sunt tria videlicet. Quomodo sit acquirenda. Quomodo conseruanda. Quomodo amanda.

¶ Quātum ad primū sciendūq̄ h̄ dicta spūalis aīe pulchritudo acquiritur tripliciter. Primo quidem p̄ aquā baptismi. Nā sicut aqua naturalis purgat pannos albos: pulchros eos reddit: itaq̄ aqua baptismalis. psal. Asperges me dñeyso po e mundabor: lauabis. et. Et ad hoc ppositū refert dñs Anthoninus florētinus p̄ma parte cronice sue. tit. vij. c. ix. S. de beato Sano noquē i territorio tricassino decollari fecit imperator laurelianus? q̄cū adhuc gentilis esset: et predictū verbum ab aliquo legi audisset orauit vt sciret expositionē ei⁹. Cui mox angelus apparens ait. Cū munda tuā fueris aqua viua in nomie dñi Jesu christi: tunc candidior eris q̄ nix. Quo audito baptizatus est: et candidus factus: vt nix in anima q̄ prius turpis et deformis erat p̄ culpa. Ecce quō p̄ aquā baptismalē acquirat pulchritudo spūalis et interioris hoīs. S. dō acquirat p̄ sacramentalē cōfessionem. Quē em̄ adulti p̄ maiori pte maleuolendo pdunt gratiā baptismalē: ideo ordinauit de aliud lauacrum ad illū repationē: illud ē cōfessio sacramentalis psal. Cōfessio et pulchritudo in cō

spectu eius. Notanter ergo primo dicit Cōfessio sed subdiugit pulchritudo: ad insinuādū q̄ ad scōmpunitur p̄ primū. Est ergo sensus. Si homo cōfiteatur peccatū suū: Lauabit intus in p̄ciētia: et pulcher fiet in cōspectu dñi. Unde glo. inter li. super predicto verbo dicit sic: Si amas pulchritudinem anime: confitere vt sis plcher. Et ver. Amas confessionē: si amas anime tue de corē. Bene ergo premitit cōfessio pulchritudini. Et q̄ talis pulchritudo est in corde hoīs vbi sol⁹ videtur: ideo bene subditur: in cōspectu eius: scz dei. Tertio p̄dicta pulchritudo acquirat per deuorā eucharistie sumptionē. Nam sicut cibus corporalis tēperate sumptus pulchritas reddit: genas holozrotā ei⁹ facit: Ita vt cibus sacramentalis de uote suscept⁹ pulchritas reddat: facit cōscientie: nec mix cum hoīem itior: em quodammodo trāstomet in deū secundū q̄ dictū fuit Augu. Nec tu me mutabis: si sicut cibus carnis tue: sed tu mutaberis i me. Et sic patet de primo.

¶ Quātū ad secundū sciendū ē q̄ pulchritudo aīe p̄seruatur p̄ corporis indecētā potius q̄ p̄ illū nitorem. Nā sicut vin⁹ ignis conseruat sub cineribus vilibus. Ita et pulchritudo interioris hoīs sub mortificatione carnis: q̄ vt iam dictum ē nitet corporis: plerūq̄ causat turpitudinē mentis. Quō a laudertēis quidā corpore decor⁹ voluit perdere decorē corporis ne perderet decorē aīe. De eo et refert Aug. li. iij. Questio nū veteris et noui testamēti. q. xviij. q̄ fuit valde formos⁹: q̄lis etiam nemo vnq̄ fuit. hic ergo q̄ bon⁹ erat. ne alicui mulieri i rēpationē veniret: q̄ etiā honestarū mulierū oculos alliciebat: facitē septē plagis

Sermo quadragesimus primus.

libulneravit sic plebitudines
q̄a mulieribꝫ tm̄ desiderabat dan
naret. hec Aug. Credo q̄ ides sit
de quo meminit Amb. li. iij. de v̄gi
nitate dicens q̄ fabule fert iuuenē
q̄ pp̄ oia pulchritudines: i amores
sui mulieres scendebat. Quod ille
cernens stigmatibꝫ repleuit v̄tus
suū n̄ deiceps aliq̄ mulier eum
amare posset hec ille. Tercz narra
f libro apum de q̄dam muliere pul
cherrima: ad quā multi p̄luebant
nō p̄pter iesum tantuz s̄yt ei pul
chritudines p̄templarent. Quod il
la cernens rogauit dñz vt fieret le
p̄ta sciens qm̄ meli⁹ est ad celuz vo
lare turpem ele p̄taz cur lazaro vl
ceroso q̄ cur absalonis plebitudi
ne mitti i gehenas: hac etiam tēpe
state degit scrimonialis: q̄daz i mo
nasterio soroz diui dñici apud op
piduz piciacense p̄p̄ Parisi⁹ soroz
q̄dam ceca z anno saluaderit pote
octo genaria aut pl⁹. Cui⁹ cecitatis
f̄ causa fuit vt relatu fide dignoz
didici. Naz cum i domo paterna q̄
dicit de p̄y. adhuc degeret: z a ml
tis nobilibꝫ peteret i sp̄saz qz val
de formosa erat: illa orauit dñm vt
cales ei imitteret. deformitatemq̄
in illa cetero desideraret eā habē
sp̄siam. Exaudiuit ergo eam dñs.
Nam nō ml̄topost: vtroqz octo or
bata est. Quoviso a p̄re licentiata
dicituz monasteriuz itrauit: i quo in
hāc v̄s diez i om̄i s̄citate seruit
sp̄sio suo x̄po pulchritudinem a se
cōseruās sub modica corpis idecē
tia sciens qm̄ meli⁹ est thesanx a se
sub turpiz deformi corpe p̄seruare
q̄ sub pulchro amittere. Exemplo
causidā de quo fertur q̄ cum vide
ret latrones z armigeros irruē vt
monasteriuz spoliaret thesanx do
m⁹ in antiquā cistā: z sine coopura
derelictā z paleis plenā projecit: z

in vili thecho seruauit: quod i pul
chra non seruasset. Applicatio est
facilis. Vñ ad propositū potest ad
litterā itelligi illud. Mat. xvij. Bo
num est tibi cum vno oculo: adde
etiam absqz oculo: in vitam intra
re: q̄ duos oculos habentem mit
ti in gehennam ignis.

¶ Quātū ad tertū notādū ē q̄ pale
pulchritudo multū ē amādar om̄i
dilectiōe p̄sequēda. Si em̄ mūda:
n̄ hōtes tm̄ sollicitant de pulchri
tudie carnis mouituz: q̄to magis
viri sp̄uales sollicitari obēt de pul
chritudine a se ieternuz victurē. Et
si illi illam tm̄ amāt: nōne plus iū
istā. Audiāt q̄ diligūt illā: audiāt z
q̄ diligūt istā: quid de vtroqz senti
at Chylo. homil. f. sup̄ psal. l. No
lo inq̄ pulchritudine corpis. hōne
statē redō mentis. Quid em̄ ē spe
ciosa mulier. Certe sepulchri deal
batū: nisi fuerit: sobria: casta: pud
ca. pulchritudo ei⁹ corpis sine his
fructibꝫ ē p̄cipitiū patēs: z venenū
insipiētibꝫ cōpositū. Dec⁹ em̄ z pul
chritudo corporis leui infirmitate
marcescit: a se abt pulchritudo im
mortalis ē. Si ḡvideriōvuz aut mu
lierē speciosā ne mireris. Nā arbo
res robuste cū dēse sint folijs: z al
titudie excelle: carēt tñ cōiter fru
ctu hoi aptoz i terdū affert fructū
porcis aptū: sicut p̄t̄ de quercu: vi
nea abt repēs p̄ terraz affert matu
ruz fructum vuaz. Nunquid ergo
magis laudas vineam bassam: q̄
arbozem altam z sterilem. Item
quid ape vilius: aut pauone pul
chriuz. Quid formica sapientius.
Et apis quidem dulcedinem in se
habet z aculeum pauo vero in pē
nis soluz becorus est non in fructu
vtilis. hec ille. Ecce quomodo pul
chritudo carnis non reddit homi
nem bonū iustū: s̄cctū: aut laude
r. iij.

De rosa pulchritudinis.

dignum. quod tñ facit pulchritudo
sue: et ideo ista amada et omni lau
de prosequenda. Illa autē vituperā
da si sola alit. non quis se mala sit
quia vt dicit Aug. in de ci. dei. lib.
xv. pulchritudo corporis bonum
dei donū est: sed quia ea hoies cōi
ter abutūtur: et de ea magis sollici
tatur q̄ de pulchritudine aīe: cum
tñ opposito modo facere deberēt.
Nam vt dicit Chrysost. tractatu de
reparatione lapsi Studemus mo
dis oibus extollere et ornare spe
cie corporis dñi color. fucus: vel cō
positione crinuum vel varietate ve
stīū. cupimus aliquid cōferre deco
ri corporis. Per amplius tñ debe
mus dare operā ad decorē aīe que
est capax vere pulchritudinis. Ne
rum nos ecōtrario omne tēp^o vite
nostre consumimus ad ornātes an
cillā diuersis ornātibz eius vero
dñam animā tanq̄ vile mancipiū
incultā: se dām: sordibus oblitā: in
oīni dedecore relinq̄mus. De qua
tñ dicit p̄pheta si mō pulchra fue
rit. Concupiscet rex decorez tuum
hec ibi. hec dicta sufficiant de pul
chritudine spiritali.

Tertius foliū rose p̄chritudinis
vocalur p̄chritudo eternalis que
habetur et obtinetur a bonis post
mortē: et hoc quo ad animā In ge
nerali autē resurrectiōe cum refor
mauerit sp̄us corpus humilitatis
nostre cōsignatū corpori claritatis
sue. vt habet phil. iij. obtinebitur
vtroq̄ modo sed tā in aīa q̄ in cor
pore. Et sp̄us sit a nobis p̄ isto sta
tu incōprehensibilis: tria tñ sunt q̄
eam vtrūq̄ nobis manifestāt. vey
Scriptura. figura. Natura.

Primo igitur scriptura sacra no
bis manifesta ē q̄ qualiter quāta sit
illa celestis et eterna pulchritudo.
sicut patet illud verbi p̄s. pulchri

tudo agri meci est. Quoddem p̄
bū potest dicere omp̄s deus Nam
paradī⁹ est ager ille de quo para
bole loq̄tur x̄ps. Mat. xij. dicens.
Simile est regnū ce loq̄ homini pa
trifamilias q̄ seminauit bonū semē
in agro suo: sed inimic⁹ homo. i. In
cifer suspēsinauit zizania in medio
tritici: qñ eo peccātē suo exēplo ce
teri mali angeli peccauerunt Sed
qd̄ inde factū est: certe p̄familias
de⁹ iussit zizania colligi: de medio
tritici alligari in fasciculos ad cō
burendū qñ michaelē pliante cum
drachone et angelis vtrūq̄q̄ p̄io
cōtra semuicem piec⁹ est dracho
cū sibi adherētibus in igne: s̄ferni
Michael autē et ceteri boni ange
li pulchri q̄ ad naturalia: pulchro
rum quo ad gratuita pulcherrimū
ad visionēz b̄ificā remāserunt cū
p̄familias. Et sicut erat in p̄inci
pio et nunc et semp̄ et in secula sc̄o
ruz. De q̄b⁹ recte potest dicere ipe
p̄familias. Pulchritudo agri me
ci est. Itē eadem scripta sacra de
p̄dicta pulchritudine celesti loq̄.
Nume. xxiij. dicens. Quā p̄ches
tabernacula tua iacob: et tentoria
tua israel. Ubi p̄ iacob qui sapp̄
tator interpretatur: et q̄ lucā habuit
cū angelo designat. actiui. q̄ lucran
tur cū carne: mundo: et drabolo. p̄
israel autem q̄ videns iteratā de
signatē p̄templatiui: q̄ vidēt deū
p̄ factā p̄templationes. p̄ taberna
cula autē et tentoria significat p̄mā
siones ille celestes in q̄bus collocā
tur tā actiui q̄ p̄templatiui q̄ adeo
pulchre sunt. vt dicat paulus post
e s̄yā: q̄ oculus nō vidit nec auris
audiuit: et in cor hoīs. et. Bene er
go dicit Quā pulchra et aberna. et.
Item ad idem p̄positū loquū scri
ptura. Tresh. iij. dicens. Cādidus
res nazarei et nime: s̄ sapp̄o pul

Sermo quadragesimussecundus

chiores. Itē eccl. xliij. Pulchritudinem cadous eius ad mirabitur oculus. Et sic de alijs.

¶ Sed figura nobis innuat decorē magnitudinē et pulchritudines glorie celestis. Sicut exp̄sse patet in re. vi. et. ij. pa. iij. de domo dñi seu tēplo qd̄ edificauit salomon in hierlm̄. de cuius pulchritudine et ornatu iter cetera ibi dicit q̄ nihil erat in tēplo qd̄ auro nō tegeatur. Ad propositū domi dñi est domus celestis q̄ auro. i. charitate ex omni parte tegit. Nā ibi relucet aurū dilectionis dei sup̄ oia sine offi. im. pedimēto: et hoc ex toto corde: ex tota mēte: ex tota aīa: ex oibus uisibilibus. Sicut ibi relucet aurū dilectionis proximi sicut suspirius. ppter qd̄ dicit doctor est theologi p̄ceptū de dilectione dei sup̄ oia nōn posse plene spleri in hoc mūdo: sed tm̄ i patria. Itē ip̄i beati habēt dilectionē charitatē ad nos: nostrā optatē salutē vt pro ea dñm iugit dep̄cantes. Sicut et ad illos qui sunt in purgatorio dñm orantes vt eruat eos a penis quas patiunt. patet ergo quō in illo tēplo nichil est qd̄ auro nō tegat. In quo patet ingēs eius pulchritudo propter qd̄ dicebat psal. ad dñm. Dñe dilexi decorē domi tue et locū habitationis glorie tue plura possēt circa hanc figurā et ad propositū adduci si nō obstiteret prolixitas.

¶ Terno natura nobis vtcliq̄ innuat ista sic pulchritudo domi celestis. Dicit enī paulus. Ro. i. q̄ inuisibilia dei a creatura mūdi per ea q̄ facta sunt intellecta cōspiciuntur. Videmus autē supra nos pulchritudine figurā et speciem celi: mirabiles ei⁹ decore et ornatus quē recipit a sole luna et stellis que quidez corporaliu inuolosa adeo pulchra sunt vt olim

a gentilib⁹ colerent p̄ dijs: quorū errorem reprehendens auctor libri Sap. c. xij. dicit. q̄ si ip̄i talū decoris specie. i. plchritudine delectari eos putauerūt scire debēt q̄to dñs totor eorū his speciosior est qui scilicet talia recitā tāta atq̄ tā speciosa cuius eius pulchritudines sol et luna mirant: Deinde subdit dicens. A magnitudine sp̄i et creature: cui⁹ modi supple est ip̄m celū cognoscibiliter poterit creator: hōz uideri. Verbi gra. si q̄s uideret domū aliquā cooperatā auro vel argēto atq̄ desup̄ intertā lapidib⁹ p̄ciosis: rōnabiliter posset extimare q̄ int⁹ lateret mirabiles et pulcherrime diuitie: sicut cū uidemus ante domū alicui⁹ mercatoris pānos de ueluto vel scarleto statim iudicam⁹ intra pulchra et diuota latere. Appliatio est facilis. si q̄ nos delectat uideri celum et ea q̄ ex eo exteri⁹ patent: q̄to magis nos delectabit uideri int⁹ latētia sez scissimā trinitatē: āgelorū hierachias: et sc̄torū gloriā: sp̄s̄tūm dei genitricis marie. Laboret q̄ et sine labore uisū: q̄sq̄ illi decantare p̄ singulos dies centies quinquagesies āgelicū aue illi fabricā coronā de rosis sp̄iali libus: quatenus ipsa illū impetret coronā de rosis celestib⁹. Quas nobis concedat sub precibus ille q̄ est benedictus in secula seculorū.

¶ Sermo. xliij. de rosa electionis.

Coronem⁹ nos rosas Sapientie. ij. **¶** Trigesimā dāro sa corde musicalis: rosa electōis q̄ cōgrue sequit ad rosam pulchritudinis. Eligit enī frequēter mulier in sponsam ppter suā pulchritudine sicut docet sacre hystorie. Ecce est Jacob p̄farcha sc̄ssim⁹ p̄legis

De rosa electionis.

habere rachelin ipsam q̄ decora
erat facie et venusto aspectu q̄ ipsa
q̄ lips erat oculis sp̄uis plures an
nos haberet q̄ Rachel. Gen. xxix.
Iezhester propter suā p̄chitudi
nez electa est a rege assuero in sp̄o
sam. hester. ii. Silr ab ysaac sumā
mitis p̄pter suā pulchritudinē ele
cta est vt dormiret cū rege David.
ii. reg. i. hac igitur rosa electionis
fuit coronata virgo Maria. et hoc
p̄pter pulchritudinē nō quidē cor
poris sed mentis. Vñ de ea canit
ecclesia. Elegit eā deus et p̄legit
eā: et habitare eā facit in taberna
culo suo. scz i celo empyreo qd̄ ē ta
bernaculum et sedes dei. pro q̄ no
tandum q̄ ipsa hō dignissima scōz
quod innuitur i verbis predictis.
Fuit electa vt esset mater dei.
Fuit p̄lecta vt esset sponsa christi
habitaret in tabernaculo dei vt sit re
gina celi et domina mundi.
¶ Primo igit virgo maria fuit ele
cta vt esset m̄r dei Sunt autez qua
tuor p̄pter q̄ ipsa maria meruit fue
ri m̄r dei. Primum est ex parte nō
stra scz magna cōgruitas. Vñ ber.
in ser. de assumptione eiusdem hōgi
nis q̄ incipit Signus magnus Pru
dentissim⁹ artifex de⁹ humanum
gen⁹ q̄ statū nō p̄regit: sed vtili⁹ oi
no refecit: vt nobis et noui adam
ex veteri reformaret: et euan i ma
riam transfunderet. Et q̄dez cuz oēs
sufficiens n̄ra ex deo sit. poterat
q̄s p se sibi sufficere: s; nō erat nō
bis bonū esse hoiez solū. Cōgruus
fuit magis vt adesset n̄re reparatio
ni ser⁹ vterq; quoz corruptiōi neu
ter defuisset. hec ille. Secundū est
ex parte dei scz magna ei⁹ bonitas
Videbat est de⁹ q̄ hō nō andebat
ad eum accedere p̄ nimiam eius
excellentiā: Et ideo voluit matrem
esse mediā ad quam hō securus

accedat. Unde subdit idēz ber. vbi
supra. Fidelis plane et potens me
diator dei et hominum: hō eps iez
sus. s; diuinus i eo reuerent hoies
maiestatem. Quid ni vereat p̄tōz
accedere ne quemadmodum fluit
cera a facie ignis sic peat ip̄es fa
cie dei. Op⁹ ergo est mediator ad
mediatores istū nec alter nob; vri
lior q̄ maria. Quid igit ad mariaz
trepidat hūana fragilitas. Nichil
austerū i ea nihil terribile tota sua
uis est oib⁹ offerens lac et lanaz Re
uolue diligenti⁹ euāgelice histōie
seriez ynuersam: et si qd̄ forte cre
patoruz si qd̄ durū quod deniq; si
gnū vt tenuis indignatiōis occurre
rit in maria de cetero suspecta ha
beas et accedere ad eam verearis
Quod si i ea oia plena s̄nt mansue
tudo et m̄le. putere sunt iueneris
age ei gr̄as q̄ talem tibi mediatr
cem benignissima miseratiōe p̄ni
ditam q̄ nichil possit esse suspectus
hec ille. Tertū p̄pter quod ipsa ma
ria meruit eligi i matrem dei. est ei
usdez hōgitas parit̄ et hūilitas. Et
de istis duob⁹ simulo loquens idem
ber. sup. Missus est: dicit sic. Proin
de factor hoiez vt hō fieret nasci
rus de hoie sibi talem debuit m̄rēz
eligere quin poti⁹ conderet: quales
et se decere sciebat: et sibi placituz
nouerat. Voluit igit esse hōginez de
qua immaculata immaculatus. p̄cede
ret oim maculas purgatur. Volu
it et humilem de q̄ mitis et humilis
corde prodiret: hāz in se virtutum
hoib⁹ exēpluz saluberrimuz offen
surus. hec ille Rect⁹ tñ fuit maria
electa in dei matrem rōe hūilitatis
tis q̄ hōginitatis. qz vt dicit hiero.
iii. parte ep̄lar suaz. ep̄la. lxxxv.
Maluit deus de beata maria car
nari p̄pter ei⁹ hūilitatem q̄ pro
pter quācunq; aliā fuit. ¶ Quartū

sermo quadragessimus secundus

possim addere scilicet eiusdem huiusmodi fidei sinceritas. Ut aug. li. de bono dignali exponit illis huiusmodi Lu. xi. Beat. veter. q. te portavit. et. dicit sic. Beatior fuit homo Maria per capiēdo fidei christi. huiusmodi capiēdo carnē christi. Quid profuit fratribus christi. i. secundum carnē cognatis q. nō crediderunt in eum huiusmodi cognatio carnalis. Sic mirna p. p. q. t. a. nihil marie profuisset nisi felicitas christi cor de se carne gestasset. hec August. Secundo principalis beatissima maria fuit electa ut esset sponsa christi. Deo enim pater in sponsam filio suo accepit gabrieli de sponsandā cōm. dicit. Et hoc est quod dicit August. i. ser. de annūciatione. Dū maria tacitā fidem p. p. o. l. i. t. e. castitatis virgineo cultu celat. dū purpurea vultus. cā. adone mentis exuperat placuit ipsa deo forma mētis et corporis decore vestita. perit ergo maria celestibus regis. Rex ipse stellato micās solio mandati dirigit. Concionāte itaq. deo mirā sedes. supēt throni ac diuinus silet exercitus. Uade inquit gabriel ethereas sedes rūpe: et consiliū nostrū virgini defer marie. huic vnicū meli: et alteri donare nolo: ut illa sit mater cui ego sum pater. hec ille. Circa autem huiusmodi desponsationē notandū est quod sponsa solent circa sponsas suas requirere quinq. q. sunt: singularitas amoris: pulchritudo corporis: nobilitas generis: honestas virtutis: fecunditas proles. Quia autē ista fuerunt in huiusmodi maria. Et ideo merito electa est: ut esset sponsa christi. Quod autem in ea fuerit que predictum: testatur psal. dicens. Audi filia et vide et. Super quo dicit Ber. Audiuit maria et credidit: vidit et intellexit: auris suam ad obediēdū inclinat: nec populū suū augere proles

successione: nec domū patris sui curauit heredē relinquere: sed quicquid honoris in populo: quicquid de paterna domo: rerum terrenarū habere potuit: quasi stercoza reputauit ut christi lucrifaceret. hec ille. In quibus verbis bene exprimit singularitas amoris virginis marie ad christum sponsum suū simulefiliū. Secūdo fuit in ea pulchritudo corporis vel potius mētis: et ideo de ea subdit psal. Et occupet rex decore tuum. De quo dicit decore scribitur. can. iij. Tota pulchra es amica mea et. Super quo dicit hugo de sctō victore. Quā pulchra es et suavis maria: quā scrutator rex probat. quā inspector cordium laudat: quā actor pulchritudinis diligit: cui actor virtutis testimonij perhibet. hec ille. Tertio fuit virgine maria gēnis nobilitas: vel potius mētis virtuositas. Nā parva let nobilitas carnis si nō alit nobilitas virtutis: de ipsa ergo nobilitate subdit. idē ps. vbi. S. dicit. Ois gloria ei filie regis abint. et. Et quo q. est filia regis restat ut sit nobilis. Sed sicut mulieres nobiles et fertim filie carnales regum huiusmodi solent ostēdere gloriā suā et nobilitatē l. exteriori apparatu et vestitu. Itaq. homo maria q. fuit filia regis eterni p. gratiā q. habuit nobilitatē mētis ostēdit gloriā suā nobilitatē spūalē ab int. corā deo et angelis sctis. ideo bene dicit de ea q. ois gloria ei filie regis ab int. in fimbriis aureis: et. Quarto fuit in predicta virgine moxū honestas: ideo de ea subdit vbi. S. Circa data varietate: supple gratiarū et virtutū omnium fuit nepe circumdata hūilitate: virginitate: pietate: prudētia: iustitia: tēperātia: fortitudine: fide: spe: charitate: et huiusmodi. Ecce quod fuit

De rosa electionis.

circūdata varietate gratiarū et hū-
mū vniuersarū. Vñ Ambro. lib. ij.
de hginib⁹. In maria sumatis exē-
pla frutis: vbi tanq̄ i exēplari ma-
gistera exp̄ssa. p̄bitatis qd̄ corrige-
re: qd̄ fugere quid tenere debeatis
ostendūt hec ille. hō fuit in ipsa vir-
gine maria fecunditas. plus q̄ de
ea subditur vbi supra. Pro p̄ribus
suis nati sunt tibi filij. Nā sicut eua
fuit mater oīm mouētū. Ita et ma-
ria est m̄r oīm viuētū. Aug. i ser-
b̄ annūci. Erat maria sine marito
mater illius cui ego sum sine cōi-
ugio p̄f. Sic enim mundo succurre
uolo: vt nō iam dicatur eua mater
viuētū: sed maria. patet q̄ quicq̄
p̄pter que virgo maria fuit p̄eele-
cata in sponsam Chusti.

¶ Tertio hgo maria habitat nunc
in tabernaculo dei: vt sit regina celi
et dñā mundi. Quelibz autē regina
p̄e ceteris conuenit habere tria. i.
palatio regali. vj. habet nobiliorē
locum ornātū famulatur. Ita tria
habet regina. p̄mo quidē locum
nobiliorē. Ideo dicit psal. vbi su-
pra. Astitit regina a dextris eius.
In cui⁹ figurā legit. iij. reg. ij. q̄po-
situs ē thron⁹ Bersabee matri re-
gis Salomonis q̄ sedit ad dextraz
eius. Ap̄plicatio est facilis. Pro-
pter ea canit ecclesia. Exaltata es
sc̄tā dei genitrix sup̄ choros āgelo-
rū ad. c. re. Itē ascendit Xps sup̄ ce-
los: p̄parauit sue castissime matri
imortalitatis locū. Sc̄do hz nobi-
liorē ornātū. Ideo subdit. in vesti-
tu deaurato. i. in copore glorifica-
to. De ornatu autē hui⁹ regine d̄r a
poc. xij. Mulier amicta sole et luna
subpedibus ei⁹: et in capite corona
stellarū duodecim. Tertio hz nobi-
liorē famulātū. qz oēs āgeli et oēs
sc̄tr famulētur ei. Ideo subdit vbi
supra circūdata varietate. Nā vna

varietas ē ordo āgelorū: et oīm cele-
stū spūus. Sc̄ba ē p̄riarchap. Ter-
tia ordo p̄phetap. Quarta ordo a
postolorū. Quinta ordo martirum.
Sexta ordo cōfessorū. Septima or-
do hginū. Octaua ceterorū ele-
ctorū. he igitur sunt varietates di-
ctā reginam circūdatēs: qz omēs
tanq̄ domicelli et domicelle sibi af-
funtur: et ipsi circūdant eā vneran-
tes et laudātes. Quā autē ipsa virgo
dignissima fuerit electa in matrē
nutricē xp̄i: patet per figurā. Legi-
ent̄ exo. ij. q̄ filia pharonis videns
fiscellā in papyrione: misit vnā de
ācillis suis vt sciret quid ibi lama-
ret. Cōperto autē q̄ esset puul⁹. vide-
licet Moyses fecit eum inde extra-
h̄r tradidit eum nutriendū matri
sue: quam tamen ignorabat esse il-
lius matrem. Ad p̄positum moy-
ses q̄ iterptatur assumpt⁹ de aqua
recte designat xp̄m q̄ fuit assumpt⁹
de aqua in baptismo suo. Itē sicut
Moyse fuit abscondit⁹ in fiscella
ita xp̄i diuinitas i corpore hūano
Abacuch. iij. ibi abscondita est forti-
tudo eius. Filia pharonis siq̄t di-
uinā electionē q̄ elegit imovernis
p̄eelegit hginē mariā āte mundi
cōstitutionē vt ablataret et nutri-
ret dictū Moysē. i. dei filij pollicēs
sibi mercedē eternā. Quod et factū
est. Nō enī ob aliud dicit hgo ma-
ria ab initio et āte secula se creatā
eē: vt habet eccl. xxiij. nisi qz i mē-
te diuina fuit electa et p̄electa: tū ad
celestē gl̄iam: tū in pctōr. aduoca-
tricē: tū in filij dei m̄res. Cōmoneo
igitur cūctos huius ac rā electe vir-
ginis seruulos: cultores sinceros
q̄ten⁹ ob reuerentiā p̄dicte electio-
niseidē exhibere fūdeat semel ā-
gelicuz ane. vt sic illi cōponere va-
leat coronā de rosa āgelice et spūa
lib⁹ et ipsa vices vltra septuagies se

Sermo quadragesimus secundus.

pties refundēdo ipetrabit illis p-
culdubio coronā de rosā que nūq̄
marcescunt in celestibus.

Postq̄ ostēdūm ē quō virgo ma-
ria fuit coronata rosa electiōis cō-
sequētis p̄ informatiōe nra restat ofi-
dere quōd nos instar illius poteri-
mus coronari p̄dicta rosa p̄ro q̄ ē
notāndū q̄ in hac rosa electiōis sunt
tria folia scōz q̄triplex ē electiō v̄z.

Virtualis.

Humana.

Diuina.

Optimū igit̄ solū dī electiō h̄tua-
lis. Est aut̄ electio h̄tualis p̄acce-
ptio boni cū relectiōe z reprobatio
ne mali. Vel ē p̄ceptio melioris
boni relectio minorū bono. De p̄tio
seruāta. vii. Sciat reprobare ma-
lū z eligere bonū. Itē i psal. Declina
na a malo z fac bonū. De. ii. vero.
Luc. x. Maria optimā p̄tē elegit
q̄ nō auferet ab ea. Est q̄ notandū
circa h̄c electiōe h̄tualē q̄ debe-
mus tria eligere videlicet.

Aduersūstem.

Contempnibilitatem

Paupertatem.

Optiōis debem̄ eligere aduer-
sitatē magis q̄ p̄spitātē: aduer-
sitatē q̄ aduersitas facili⁹ ducit ad
portū salutis q̄ p̄spitātē. Nā p̄-
spitātē z felicitas hui⁹ seculi mul-
tum retrahit hoīes a p̄tēplatiōe di-
uinorū ab exercitio bonorū operū z
ab appetitū celestīū: aduersitas aut̄
sine tēporalis. siue corporalis: aut
mundialis fuerit: ad p̄dicta quodā
modo hoīem ipellit. Ergo hec eli-
gēda est illa aut̄ sp̄nēda. Exēplū
habem⁹ de Sulāna q̄ magis elegit
crudeliter occidi q̄ adulterari. Nā
cū dixisset: angustie mihi sūt v̄ndiq̄
et qd̄ aliq̄ ignoro. Si enī hoc ege-
ro mors mihi ē. Si aut̄ non egero
nō effugiā man⁹ v̄ras: mox subiun-

xit dicēs. Meli⁹ ē michi incidere l-
man⁹ hoīm: q̄ deliquē. l. d. m. d. d. d.
xiii. Ecce salubris electiō: q̄ p̄fecto
nūc rarissima ē. Nescio si hodie de
mille mulierib⁹ vna posset inueniri
Sulanna: aut Lucretia. Itē exēplū
habem⁹ de moyse de quo dī spo.
heb. xi. q̄ magis elegit affligi cum
poplō dei. q̄ sp̄alis p̄cti h̄re iocun-
ditatē. i. p̄spitātē. i. p̄p̄tē dicēdo
se ē filius filie pharaonis. maiores
estimās diuitias thesaurū egiptio-
rū i p̄p̄tē xpi. qd̄. i. sustinuit a suis
sicut xps a suis. Aspicebat enī in
remuneratiōe glo. iterū. patiēter
sustinētis. Sicut exēplū: habem⁹. q̄
mach. xiii. de razia q̄ eligēs nobilī-
tati potū q̄ subdit⁹ fieri p̄ctōib⁹
gladio se p̄tēt̄ interimi. Ecce quōd
aduersitas potū ē eligēda q̄ p̄si-
tas: z p̄sertim p̄pter sp̄z vite eter-
ne. Da exēplum de egrōto q̄ eligit
bibere potione amarā p̄pter sp̄z
recuperande sanitatis.

Scōdo debem⁹ eligere contēptibi-
litatē potū q̄ mundanā gl̄iaz z felī-
citatē: exēplō David q̄ dicebat Ele-
gi abiectionē esse i domo dei mei: ma-
gis q̄ hitare in. t. p. Sic etiā dī dice-
re discipul⁹ xp̄i: signāter sincerus
religiōs⁹ medicās i hac forma. Ele-
gi abiectionē esse i domo. zc. i. humi-
liari z vilificari i domo dī. i. i eccl̄ia
militātē: magis q̄ hitari i taberna-
culis p̄ctōz. i. in gl̄ia z fastu huius
seculi. Vel i tabernaculis p̄ctōz. i.
in cathedris iudicū z p̄tificorū q̄ vo-
cātur tabernacula p̄ctōz: eo q̄ ibi
frequētē sedēt hoīes p̄ctōres. Et
hec tabernacula idē psal. in capite
libri psalmorū vocat cathedrā pesti-
lētie. p̄pter siqua iudicia q̄ ibi sūt
aut p̄pter malam d̄coruptā vitāz
eorū q̄ ibi sedēt. hec igit̄ aduertē-
tes sc̄ti dei amici spreuerunt z res-
nuerūt sibi oblatas dignitates zcs

De rosa electionis.

Medras honoris exēplū sumētes a xpo q̄ fugit i mōrē q̄n iudei facto ab eo miraculo de panib⁹: voluerūt ip̄s rapere ⁊ regē facere. Nā vt dicit d̄philo. xps fugit vt erudiret nos mundanas cōtemnere dignitates Propterea refert d̄hs Antho. florē d̄m⁹. ū. pte cronice sue titu. x. c. vii. de Ambrosio q̄ ne fugeret p̄sular⁹ officio i ecclia mediolan⁹. multiplex restitit: adeo vt publicas meretrices publice ad se igredi fecerit. nō quidē vt cū eis cōmūnare: s; vt ex hoc ope pplm ab ei⁹ electiōe renouaret: fugā etiam noctis silētio perit: s; diuino nutu rap⁹ in ciuitatē est reduct⁹. Sicut idē antho. vbi supra. c. viii. ū. refert de hiero. q̄ cardinalatus cessit. Itē de aug. qui est a sctō Valerio ordinaret inuit⁹ in p̄biteriū flere cepit: de tāto ordine dicens se ideo lugere q̄ p̄biterium episcopatu appropinquabat quod valē refugiebat. Cū ⁊ renuebat accedere ad aliquā ciuitatē carentes ep̄o ne in ep̄m eligeretur postmo alii tñ cōpulsus ē pari i ecclia hypothesis dixisse fert. In nulla re scio d̄m sic michi iratū sicut in hoc q̄ cū vir esse dign⁹ ad remū poni: ad aplustriā i apice regis ecclesie possum. hec vbi supra. Deniq; de b̄to greg. refert idē antho. i dicta sc̄ba pte cronice sue titu. xii. c. iij. q̄ defūcto pellagio papa ip̄e grego. oi clero cogente ⁊ populo romāo acclamante: mauricio etiā imperatore patruo suo cōsentiente post fugā captus inuitus ad regimē ecclesie est sublimat⁹. ⁊ hoc ne videret dei resistere voluntati ⁊ ordinatiōi: Multa his similia leguntur sancti dei homines fecisse vt nos docerēt suo salubri exēplo mōdanā fugē gloriā atq; contemptibilem eligere abiectionē: animadvertentes etiā p̄is

discriminibus subsunt q̄ ad aliorū regimē ⁊ curā eligunt. Cū refert hiero. ū. pre epistolay suay: ep̄a xuij. c. xv. de quodā electo in ep̄m cuiusdam ciuitatis. Qui q̄p̄m hoc intellexit adiit patruū lusuriū totius sc̄tatis in deserto cōmoratē: qui dissuasit ei oīo ne electioni de se facere cōsentiret. Quod ⁊ fecit. Nō multo igit post mortu⁹ est: ⁊ apparēs eidē patruo torp̄ laratus: ḡfas illi egit de salubri cōsilio dicens ei. Scio q̄ nunc esse de numero dānatorū: si fuissē de numero ep̄orum. hec hiero. Similiter recitatur in speculo exēplorū di. v. exēplo. xxi. de quodā canonico regulari monasterij: Sacti victoris extra muros ciuitat⁹ parisiē: qui sp̄us polleret vita: fr̄is ac genere renuit tamē etiā p̄iaci aio acceptare electionē de se factā in ep̄m cuiusdam ciuitatis regni fr̄acie: Qui post obitū appens vni de fr̄ib⁹ monasterij dicit ei. Nūc scio si ep̄atus cathedrā ascendis: semper tūe dānariōis piculū subisset b̄n̄ i meū q̄ restitit: nūc eni in pace p̄maneo: vbi alias inferni tormentis sine fine sustinuissem. Ecce q̄ huc p̄fuit eligere abiectionē in dono dei sui idēst in sancta religione.

¶ Tertio debemus eligere paupertatem exēplo xpi qui cū diues esset p̄pter nos fact⁹ ē egen⁹ vt habet. i. cor. viii. Talis aut electio paupertatis ad multa valet. p̄io quidē dat signum taliter eligens sic elect⁹ a deo ⁊ presertim quando p̄fectior sincero eligit ipsam paupertatem. Nam vt habetur Zac. ii. deus eligit pauperes in hoc mundo: diuites tamen in fide. Unde mat. xii. legitur: q̄d petrus in persona oīū

Sermo quadragesimusecundus.

apostoloz dixisset xpo Ecce nos reliquim⁹ oia & secuti sum⁹ te: quid ergo vobis q^o sedebitis sup sedes duodeci. Ecce electio dei q^o corref^o pōdet paupertati. Secūdo electio paupertatis valet ad expedite luctā cum diabolo. ffacilius enim qui paup⁹ est luctatur cū diabolo q^o diues. Unde grego. homil. xxxij. Ad maligni spūa possident in hoc mundo pprium Audi ergo cū nudo luctari debemus. Nam si vestitus quisq^o luctatur cuz nudo citi⁹ ad terram deicitur / q^o habet vnde teneatur. Quid enim sunt terrena oia nisi q^oda corpous indumenta Qui ergo contra diaboli ad certamen pperat vestimēta abiciat ne succumbat. hec greg. De h^o hystoriam habemus in beato Job cōtra quem nō preualuit sat^ohā: eo q^o nudus esset p bonoz suoz totalem amissionem Uade ergo tu claustralis homo fac sim⁹ Tertio electio paupertatis valet ad expedite volandum in celum Videmus ei q^o aues macri sunt facilius mot⁹ & volat⁹ versus celū q^o pingues & crassi Ita et pauperes facilius volāt in celuz q^o diuites & impinguati substātia huius mundi. Nam vt dicit beno. Ber. ser. iij. de aduentu dñi. Magis a pena ē paupertas qua cito volat in regnuz celoz. Et p opposituz de diuitib⁹ dicit xps Luc. xviii. Quaz difficile qui pecunias habent in regnum si intrabunt. Sed forsā dicet aliquis. Diues sum: multā substāciam possideo: nulli⁹ ego: nunqd^o etiam saluari potero. Certa vtiq^o dūmodo sursum cor habeat: non in terram deiretuz Naz vt dicit christo. super matt. homil. lxxi. Nō potest diues esse q^o aio pauper est sicut nec esse pauper qui animo di

ues est. hec ille. Non ergo oibus paupibus repromisit xps regnū celozum: sed tamen paupibus spū. i. voluntate dicit matt. v. Beati pauperes: spū qm. &c. Multi ei sūt pauperes effecti: qui valde locupletes sunt affectu. Multi etiā gratū hñt nomen paupertatis & mendicitatis dūmodo nihil eis desit. De quib⁹ ber. ser. iij. de aduentu dñi. Sūt q^o pauperes esse volunt eo tamen pacto vt nichil eis desit: sic diligunt paupertatē: vt nullā inopiā pati vellent. hec ille. Eligam⁹ ergo charissimi paupertatem: si non in re: salte in affectione. Nos autem religiosi qui vtrāq^o profitendo eligem⁹ pauperes spiritu & opere simus. Patet ergo quid eligere debemus.

¶ Scdm foliū rose electio dicitur electio hūanalis. Uoco aut electionez hūanale q^o fit ab hoie & de hoie: vt pote cū quis eligat ad aliq^o officii publici: siue ad aliquā dignitatē ecclesiasticā: & de hoc pauli sp loqundū est. Pro quo notandum q^o ecclesiasticus debz habere tres pulch⁹ conditiones scz.
Libertatem.
Puritatem.
Adoneitatem.

¶ Prō igit⁹ d^o hñe libertatē: & hoc ex pte eligētū q^o reliquēdi sunt sue libertati & arbitrio vt scōbz deūz eq^o tate i electioe pcedat Ita et volunt iura vt p^oz in decretis di. Sed nullus vbi phibet pncipib⁹ & abulctis laicis p^oz ne se ingerat electio nib⁹ p^oz. Itē di. lxxv. si q^o p^o cumias phibet ne q^o eligat i pap^o p militare tūmūltū alias nō ap^o h^o apostolic^o hēat. Ergo a simili dicitur ē d^o electioib⁹ quoz cūq^o alioz inferior⁹ p^oz. Ad q^o facit id q^o habet. viii. q. ii. Illud vbi loquitur Grego. dicens q^o in electioe nō

De rosa electionis.

Debet cōalescere patrocinia pfo-
narū: nisi forte vt dicit glo. ille pro
quo petit sit dignus. Similiter ex
tra. de elec. 7 elec. potesta. c. cū ter-
ra. Dicit papa Celestin⁹ q̄ electio
debet esse in libertate eligētū qua
celebrata nō phibemus inquit pa-
pa quin regis requiratur assensus
sed ppter hoc ipsam electionē no-
lumus impediri. Itē de elec. et elec.
potesta. lib. vi. c. in electionib⁹. di-
cit q̄ electio ex puris p̄sensib⁹ cele-
brari debet. Vñ vbi supra. c. Sciāt
dicitur q̄ si aliquis dñs tēporalis
rogauerit electores vt talē vel talē
eligant et postea eos molestauerit
eo q̄ nō exaudierūt p̄ces ei⁹. vt po-
te suadēdo bonis eorū: aut suoz cō-
sanguineoz ipso facto est excomū-
nicat⁹: a qua excomūnicatione ab-
solutio nō est: nisi p̄missa debita
satisfactio. Sed his in rebus non
obstātib⁹ multi abusus fiunt circa
huiusmodi electiones et signāter
a principib⁹ secularib⁹: quozū ma-
xima pars nedū p̄ces armatas: ve-
rū metū et vim infert electozibus:
ita vt ab eis auferat eligēdi liber-
tas. Nā vbi se offert electio futuri
pastoris alicui⁹ abbacie seu cache-
dralis ecclesie: nōnullas de electo-
ribus multe p̄missiones fiunt vt ta-
le eligāt p̄ quo rogāt ei⁹ amici seu
nisi et oratores principis: qd non
cōuet labe symoniaca: alijs min⁹ et
terrores incutuntur: alijs vero qd
grau⁹ et dānabili⁹ est dāna rerū et
q̄hos corporū inferunt: et sic infrin-
gūt multipliciter eligētū libertas.
Qd attēdētes p̄ces cōsiliū basilien-
mūla decreta pulchra honesta et
rationabilia super hoc ediderunt
Quos imitātes nostri galli in cōsi-
lio prouinciali Byturie celebrato:
vbi tūc tēporis fuit edita pragma-
tica sancto sub rege Karolo septi-

mo tale decretum suscepit. Ad
tollēdū oēm ambitionis radicē: ob-
secrat p̄ viscera mte dei iesu christi
hec sacra synodus: scilicet Basiliens. ac
instāssime exhortat reges et prin-
cipes comitatēs et alios cum scilicet
q̄ gradus vel dignitatis existāt ee
clesiasticē vel mundanē: ne electo-
rib⁹ literas scribāt: aut p̄ces porri-
gāt p̄ eo qui p̄ se vel p̄ aliu p̄ces
tales vel literas procurabit. Vñ
toz minus cōminationes impres-
siones. i. reales violētias. aut aliud
faciāt quo min⁹ libere ad electio-
nē porcedat. Similiter in virtute
sacrae obediētie ipsis electozibus p̄ci-
pitur ne ad huiusmodi literas p̄ces
cōminationes vt impressiones
aut alias vt p̄mittit quēq̄ eligere
p̄sumāt. hec ex consilio Basiliens
hoc aut decretū modificas cōsiliū
prouinciale Byturicēse: dicit sic. Itē
nec credit ipsa congregatio Bytu-
riceis. fore reprehensibile si rex et
principes regni sui: cessantib⁹ tamē
oib⁹ cōminationib⁹ et quibuscūq̄
violētis aliqñ vtentur p̄cibus be-
nignis atq̄ benignolis p̄ p̄sonis be-
nemeritis et zelātibus bonū reipub-
lice regni et delphinatus hec ibi.
hec aut oia consona sunt equitate
nec auferant libertatē electoz. sed
prochdoloz frequenter con rariū
practicas. Frustra enī leges cōdī-
tur nisi sint qui seruent eas: et a le-
gislatorib⁹ seruari a subditis cum
effectu p̄cipiant atq̄ trasgressores
puniātur. Nā vt dicit imperator. C.
cōmū. de lega. et fidei cōmis. l. omē.
Lex nō debet imponi verbis: sed re-
bus. q. d. q̄ lex ex quo statuta est
debet p̄dicari: alias esset inanis et
vacua. Sed q̄ non videt q̄ male
practicez circa electiones pragmat-
ica sanrio quā tñ efferunt nisi ga-
li. Nōno sepe interuenit p̄ces at-

Sermo trigessimus secundus.

mate. Nōne rogat. Interdū pp
sona erubescō dice infamib⁹ ma
gis arma q̄ leges sciētib⁹. Non
ne pl⁹ fauet ab electozib⁹ hīs cō
mēdaticis p̄ncipi⁹ & magnatū q̄
iustitiae eq̄tati vilitati eccliarū &
saluti aiaz. Nonne curie parla
mentoz plene sūt q̄relis p̄tendē
tū ad idē bñficiū electiū siue re
gulare siue ep̄ale. Uno se p̄tege
re iure possessiōis / quia forte intru
et multitudine armatoz s̄cipat⁹ &
Ita vt sacre edes q̄q̄ sanguine
polluant. bona ecclīastica dep̄de
tū / s̄c sacre p̄phanent / electoz
b⁹ p̄cipiōnes & pene s̄iute vio
lētē atq̄ iure iurātū. Nonne
hec oia & s̄tia irā dei p̄uocāt cur
videt sp̄iam suā ecclīastā. sic con
culcari. sic dep̄m̄. sic opp̄m̄ ab i
iust⁹ hoib⁹. Q̄ si pragmatica s̄
p̄to scā est s̄ p̄siliū basilicē scrip
tur nō p̄cedit / cur nō p̄mittit ele
ctoz / libera facultas eligēdi / ido
neū pastoz ecclīe sue / cur nō ois
violētā relidit / cur fauet malis
domis opp̄sitis. Cur p̄sides & iudi
ces cās et lites ide oras nō cito
absoluūt / claudūt / & extigūt. cer
te p̄stant fateri audeo de multis
causis hāc vñā eē / q̄m̄ oēs auari
cie studet. ecce quō illud it̄ flagel
lat & p̄spuit ecclīa x̄pi. Q̄ vidēs
ip̄ie gl̄iosus sp̄s vsq̄ idictā sumit
de iniuriā b⁹. nec nō de cōitate si
delitū p̄pter pctā aliquoz. nūc fa
mē. nūc bella / nūc pestilentē aerē
lmitēdo. Sed cauēdi est a ḡuio
ri. plaga i alio sc̄lo. Qui h̄z au
res audiendi audiat & sue saluti
q̄q̄ cōsulat nequādo irascatur
dñs & pereat de via iusta.

¶ Secūdo electio ecclīasticalis
debet h̄re puritatez. Ita vt fiat

sine quacūq̄ pactione / p̄missiōe /
p̄ce / aut et̄ ip̄e alicui⁹ p̄moditati
ip̄alis p̄sequēde / seu bñficiū vt offi
ciū / aut obsequiū cōsequēdi / ali
as icurrit simonia ex vtrazq̄ p̄
Sed argumētū p̄ d̄z soluit p̄ non
facit. vt vulgo d̄r. vñ Ber. de con
sideratōe ad Eugenū li. iiii. quē
inq̄r dabis mihi de tota maxima
vibe: q̄ te in papā receperit. p̄cio
seu spe p̄cū nō interueniēte. hec
ille. Q̄ si talia pacta fiebant ip̄e
diui Bernardi / certe hāc tēpena
te multo grauiora sūt. Vñ audi
ui narrari de quodā magno p̄la
to ecclīe gallicane q̄ interfuert
electiō cuiusdā summi p̄ntificis
et qui aliquas voces h̄serat i dia
cta electiōe q̄ si voluisset dare oc
toginta mille librarū turonū. idu
bie fuisset i summi p̄ntificis ele
ctiō. Et q̄uis multū abūderet no
luit it̄ p̄ tale viā ingredi it̄ra sac̄ta
sectoz / seu i summi p̄ntificis p̄uehi
cui⁹ p̄hdolor: multi contrariū fa
ciūt. Sunt em̄ nonnulli qui it̄rāt
ad ecclīasticas dignitates per
portā aureā vt simoniaci. Alij p̄
portā cesaris vt it̄ruti. Alij p̄ por
tā sanguis vt filij nobilitū & nepo
tes p̄latoz. Alij per portā hono
ris vt superbi & ambitiosi / qui lu
scipiūt curā animaz vt honoren
tur. Alij per portā pinguedinis:
vt gulosi qui ep̄iscopant: vt has
beant vñde abundāti⁹ ep̄uletur.
Alij autē pauci per portā chri
sti: q̄les sunt qui canonicē eligen
tur & sac̄cinā s̄beūt p̄pter x̄pm̄.
Jo. x. Ego sum inquit x̄ps ostis:
per me si quis introierit saluabit
Videat ergo quisq̄ p̄ quā portā
sit ingressus. i domū domini. Au
deo dicere q̄ de multis vix iuenit
vñ⁹ qui p̄ portā x̄pi sit ingressus

De rosa electionis.

Tertio electio ecclesiastica
dicitur idoneitate. Non enim dicitur eligi
perit' sacrarū litterarū signa-
tus/morib' deprauiat' / scādalo-
sus/ebrietati deseruiens. ludis i-
stis/venationi dedit: et hmoi.
Sed debet esse seru' / fidelis et pu-
dens: vt dign' sit constitui a dño
sup familiā suam. Nec sufficit eli-
gere idoneū nisi etiam eligat' ma-
gis idone' q̄tū ad hoc: pur ex p̄
se tenet bñs Tho. ij. q. ij. ar-
ticu. ij. ad tertiu. vbi dicit q' et si i fo-
ro exteriori q̄tū ad hoc q' electio
nō impugnet' sufficiat eligere bo-
nū: tamen in foro conscientie de-
bet eligi melior aut simpliciter/
aut quāsi ad eōdem vtilitatē alio-
rum et ecclesie. Ad hoc aūt faciē-
dum nos inducit natura figura/
scriptura. Primo quidem natu-
ra/vt patet in apib' de quib' dicit
Ambrosius in exameron lib.
v. c. xxi. q' rex earū magnitudine
prestat et spē. Itē seruī volentes
transire flumē: vel se cōtra vena-
tores aut canes defendere: fortio-
res ante ponit' et sup se custodes
naturali instinctu cōstituit. Si-
militer i bello fortiores et peritio-
res capitanei cōstituitur qui
in hostium impugnatōi ceteros
ante cedunt. Sicut de Alexandro
magno legit' q' nūq̄ dixit multi-
b' suis. Itē / sed venite. Ita in p-
posito plati ecclesie qui eliguntur
tanquā capitanei et duces populi
xpiani debent ceteros precellere
magnitudine virtutis / fortitudie
animi / et peritia litterarum. Se-
cundo ad eligendū meliorem. i.
ecclesie et populo fideli vtiliorem
nos iducit figura: sicut ps. j. Re-
gum. ix. de Saul. de quo ibi legit'
q' electus erat et bonus / et nō erat

vir de israel melior eo. Ab hūme-
ro enim et sursum eminebat super
oē in populo. Ad ppositum vt dicit
Apl'us. j. Cor. x. Oia in figuris
cōtingebāt illis. Saul q' qui iter-
pratur expetitus recte designat
illū qui assumend' est ad reg' inē
eccleie q' debet esse expetitus ope
et sermone. debet etiā in se bonus
esse: et ceteros precellere virtute.
Q' si pius essent in aliq' defectu:
si debent mutari in viros alios:
fm q' dictum fuit Saul per Sa-
muelē. j. Reg. x. Tertio ad predi-
ctam electionem inducit nos scri-
ptura / sicut pater de Moyse. nu-
meri. xx. vij. Qui adeo sup morte
sua certificatus cum multos ha-
beret filios consanguineos et ami-
cos: nullū tñ de capite suo popu-
lo preficere voluit: sed totus deo
commisit dicens. prouideat do-
minus deus homines qui sit sup
multitudinē hāc: et qui possit exi-
re et intrare ante eos: et inducere
eos vel introducere ne sit popu-
lus dei sicut oues absq' pastore.
Sup quo dicit Origenes. discāt
electorū principes successores suos
os non eorū qui sanguine iuncti
sunt eligere: neq' hereditariū tra-
dere ecclesie principatum: sed re-
ferre ad iudicium dei: et non elige-
re illū quē humanus cōmendat
affect': sed totum cōmittere deo.
hec ille. Item idem Orig. super
Leuiticum. Ille inquit ad sacer-
dotium eligatur qui ex omni po-
pulo prestantior est qui doctior /
in omni virtute eminentior. Itē
refert Iustinus. lib. ij. de quodā
Alexandro a quo cum quererēt
amici quē imperij faceret here-
dem. Respondit q' dignissimum.
Non enim nominauit filiū. herē

Sermo quadragessimus secundus:

culē non fratē arridienf: qz ne-
phas eifz viro forti aliū q̄ virum
lucedere fortem. Item. yij. q. f.
Moyfes. dicit Hieronym⁹ q̄ moy-
fes amicus dei cui facie ad facie
locutus ē de⁹: potuit ytiqz succes-
fores p̄ncipatus filios suos face-
re: / potest propam relinq̄re di-
gnitate: s; extraneus de alia tri-
bu eligitur Iesus. i. Josue: vt sci-
remus p̄ncipatum i populo non
sanguine deserēduz eē s; vite. At
nunc cernimus plurimos hāc rē
b̄fficio facē: vt non q̄rant eos in
ecclia collinas erigere: quos pl⁹
cognoscāt ecclie p̄desse: s; quos
vl̄ pl̄ amant: vl̄ quoz sunt obie-
quijs delinū: vl̄ p̄ q̄bus maiorz
q̄p̄iam rogauerit: vt deteriora
taceā q̄ vt clericū fierēt munerib⁹
iperrarū. De cibi. Itē Chylososto-
mus. lib. iij. dyalogoz. de digni-
tate sacerdotali dicit sic. Cuncti
q̄ ad electiones conueniunt i plu-
res diuidunt sentētiās: atqz ipu-
gnat a singulis q̄ vl̄ illum vl̄ illū
malunt. Nec i illud vnum irēdūt
oēs quod solum op̄z aspici. i. in
virtutem animi & sanctitatem: s; alia
sunt que conciliant hunc ho-
norē. Verbi gratia. Itē ḡne cla-
rus ē inq̄ vnus: q̄ eligatur. Alē
ho inq̄. Talis diues est: nec idē-
get facultatibus ecclie sustētari
q̄ eligat. Alē ho alium eligit cui
familiaris ē. Alius alium cui af-
finitate iungitur. Alē alterum:
quia blandus ē & gratiofus. In
eum ho qui dignus sit atqz opor-
tunus nemo respicit nec cuius sit
animi aut conuersationis inq̄rit.
Hec Chylosostomus. Sed vnde p̄-
cedit talis error in electionibus.
Responso vt i pluribus p̄cedit
et nimia scdm carnale affectum

approximatione. Nam sicut app-
roximatio & elongatio localis fa-
cium vñum corporale quandoqz
errare: sicut p̄z de planetis iter
quos visus iudicat lunam maio-
rē: qz ei plus appropiquat: & sa-
turnum minore: qz plus ab eo e-
longatur: q̄ ho i celo sunt: & om-
nia vidēt vt sunt / contrarium iua-
dicant. Ita & mali quorum con-
uersatio i terris ē & affectio terre-
na: plus eis appropiquantēs cō-
sanguinitate ac familiaritate vl̄
affinitate: maiores iudicant & me-
liores & bonos quoz conuersatio i
celis ē: & iō plus ab eis distātes
iudicant minores atqz min⁹ vdo-
neos ad eccliaistica b̄nficia. & hec
est ratio quare citius mali exal-
tant ad platuras & dignitates ec-
clesiasticas q̄ boni: sicut ait scri-
ptura. Eccles. x. Est inq̄ maluz
q̄d vidi sub sole quasi perrotē e-
grediēs a facie p̄ncipis: positum
stultū i dignitate sublimi: & diui-
tes sedere deorsum. Uidi suos. i.
malos i eq̄s: & p̄ncipes. i. bonos
& p̄tuosos: ambulātes quasi ser-
uos sup̄ terram. Unde. j. macha-
beoz. ix. Elegit bachyales i p̄ios
&c. patet ergo de electione hu-
manali.

¶ Tertiū solū rose electōis dicit
tur electio diuinalis: s; qua loq̄tur
Apo. Ephes. j. dices. Elegit nos
de⁹ p̄. glo. iterli. p̄destinādo: i ip-
so x̄po. i. p̄ ipm̄ x̄pm̄ añ mūdi p̄sti-
tutionē. Hec autē electio diuinalis
q̄ nō est aliū q̄ deputatio & ordia-
tio hois ad et̄nā gloriā: assimilaf
electiōi q̄ quis eligit ad statū pla-
tōis: & hoc p̄pter tria: vcz p̄pter
Electi sanctitatē.

Electiois claritatem.
Effectus vilitatem.

De rosa electionis.

C Primo igitur dicta electio assimilatur alteri propter electi sanctitatem. Nam sicut dicitur eligi in platina magis ydoneo non sanguineo. Vnde Amicus: ut habet viij. q. i. Moyses. et tribus caphis sequitur. Ita et eligitur ad dignitatem ecclesie triphatis dicitur esse ydoneo pro vite sanctitate. Non enim respicit deus ad gentis nobilitatem: aut humanam sapientiam: siue corporis elegantiam ac fortitudinem: sed ad mox probitatem et honestatem. Non enim inquit Apo. j. Cor. j. Multi sapientes sunt carne: non multi potentes: non multi nobiles: supple electi sunt a deo reposituri in celum: sed qui stulti sunt mundi elegit deus: ut profundat sapientes: sicut patet de beato dionysio quem stultum reputabant heretici: unde et paleas ligabat ad partem posteriore caputis sui in signum derisionis: sicut et patet de beato francisco postquam seminatibus vestitus currebat parvulis in lusu in eis perscutores. Sed istos duos stultos secundum estimationem mundanorum profudit deus mundanam et vanam sapientiam. Hoc specialiter patuit in beato dionysio qui pene infirmam multitudinem hereticorum ad fidem convertit. Sequitur infirma mundi elegit deus: sicut patet de electis et delicatis atque teneris virginibus pro quibus profudit fortia. id est fortiores tyrannos. Unde et collecta de virginibus orat ecclesia dicens. Deus qui inter cetera potentie tue miracula etiam in sexu fragili victoria maritum pulisti. Et alibi. Omnes semper vitæ deus qui infirma mundi eligis ut fortia contra profundas etc. propter ea legitur de beata margareta quod cum vitæ tormentorum superari non posset: preces obibat: dixit. Quia ne nos puella superabit: Sequitur et ignobilia mundi et contemptibilia elegit deus: et ea quod non sunt. id est hoies quod nulli sunt ceteri

mationis apud mundum: quales fuerunt apostoli pro maiori parte: ut ea quod sunt destrueret. id est ut hoies magnos et excellentes secundum humanam estimationem et vulgi opinionem humiliaret et confunderet: siue ad fidem attraheret destructa in eis peccatorum maceria. et hoc est quod ait Aug. sup. Jo. tractatu viij. ubi proposita questione cur christus non elegit nathanael in apostolum quem tamen commendavit dicens. Ecce hebraeus sita in quod dolo non est Jo. j. Rides dices quod non voluit nathanael eruditum et putum in lege iter discipulos ponere: quod idolas elegit ut profunderet mundum. Nam si doctus eligere fortasse id se diceret electus: quod doctrina meruit eligi. Ut si ipse christus superboz frangeret ceruicem non quod sicut prozatoris piscatore: sed de piscatore lucrat est imperator. nihil nobilis primo electus est: nullus doctus: quod infirma mundi elegit deus: ut profunderet fortia. Erat autem iste nathanael magus et sine dolo. hoc solo si electus ne cuius videret dominus doctos elegisse. hec ille. propterea idem Aug. li. xxiij. d. ci. c. v. iter multa mirabilia facta diuinitus a provisione mundi: dicit merito proputum dicit hominum conversationem ad fidem per apostolorum ieruditorum libalibus disciplinis predicationem. adde quod tunc dabat dominus voci apostolorum voce spiritus. Propter quales eliguntur adeo ad sideres mansuetos: quod purgamenta mundi: sed quod ad deum scititate pleni. Nunc. xxiij. Quod electus elegerit dominus ipse sanctus erit: supple antequam assumat ad gloriam beatorum. iij. re. x. eligite meliorem

C Secundo electio diuinalis assimilatur ad ecclesiasticam dignitatem propter electionis claritatem. Nam sicut electio ecclesiastica non debet fieri claudere

Sermo quadragesimustertis.

fit: s; electoribus simul pgrega
t;: eo q claudestina electio repro
bat s; iura: vt pr; di. lxxij. Si q; s;
pp. ite extra de electioe. c. j. li. vj.
Ista etia erit de illa electioe diui
nali q; fiet in die iudicij qn scz ho
mies eligent r assumetur ad vitā
eternā: r hoc in p;sentia oim ange
loz r hominū tā bonoz q; malo
rū. Tñ em publicabit scrutinium
electiois dei qd nūc clausū est: r i
plebit illd xpi r b; m. xij. Ele
gerit bonos i vasa sua: malos at
foras miserit. Et frerea sicut ele
ctio post publicationē nō pot vlt
rabeligētib; mutari vt habet. l.
de re. di. lxx. Sps dñi. ite extra de
electioe publicato. ita nec illa ele
ctio diuinalis r finalis semel pu
blicata poterit vlt r mutari: s;
exte r p sepe r firmabit. vt sem
per sit par in elect; dei Sap. iij. e
semp pena in malis q; vt habetur
hiere. vj. eliget magis mortē q;
vitā. Itē sicut in electioe platoiū
nō dnt inuitare mīra r laicoz pa
trocia vt habet. vj. q. ij. illud Ita
r ibi aurū r argētū nō valebit libe
rare dānatos: vt habet Ezech.
vj. ite sicut null; debet seipm in
plati eligere. vt habet. vij. q. j. i
scriptur; Itē. xxiij. q. j: dicim; po
test ite electioi ab alijs de se facie
p;tere vt habet. vij. q. j. sicut alte
r itai pposito. Et hoc ē qd ait sa
uato: Jo. xv. Non vos me elegi
stis s; ego elegi vos.

¶ Tertio dicta electio diuinalis
asimulat electioi ecclesiastice pp
effect; vtilitate. Nā sicut null; d;
eligi ad ecclesiasticā dignitatē ni
si dign; r vtilis ecclesie cui pferen
d; ē. alias asit sciemereligētes nō
idonei r nō digni aut vtilē puant
illa vice iure eligēdi: vt notat ex

trade clerico excōicato ministrāte
c. scriptū est. s. Nec ita in pposito
null; eligit ad eccliaz triūphā
tē nisi dign; p vite meritū. Si er
go vis eligi ad gliaz: pu; elige in
p;sentia bonā vitā: q; nō nisi sic po
tes illic puenire. Nā eligēdo ma
lā vitā: dīcensur; es ad eternam
mortē vbi null; ordo s; sēpīnus
horoz i habitat. in optioe autez
tua positū ē qd illoz volueris. da
exclū de illo cui mouēs p testa
mētū reliquit equū aut bouē talis
em pot altez eligere qd voluerit
vt notat istitut. de legat; s. gene
ralit. Et. ff. in antiq; de legat; l.
j. Sic r q;libz hō pot eligere celuz
vt infernū vitā vel mortē. vt has
bet Ecclesia. xv. Item hiere. xl.
Quo volueris r q; placuerit tibi
vt vadat illuc pge. Mor; g; elige
vitā: q; i electioe mora est dānosa
vt notat extra de electioe. c. inter
vniuersas Et de regulis iuris li.
vj. Mora sua cui libet est nocua.
Nā statū eligēdo bonā vitā coro
nas alaz tuā rosa p;ciosa sup aux
tropazioi tā dē corā daber; rosa glo
rie i celis. Quā nob; pcedat q; c.

¶ Sermo. xliij.

De rosa q̄stiois diuinalis.

¶ Oronemus nos rosas
Sap. ij.
¶ Quadragesima ro
sa corde mysticalis d;
rosa questionis diuinalis que me
rito sequitur ad rosaz electionis.
Nā postq; quis elegit sibi aliquē
sinez tūc diligent; qrit i qrit v me
dij; pgruentib; qd; facili; pote
rit talez sinez adipci. volitio ei fi
nis pot est volitioe eoz q; sūt ad fi
nez sicut cā pot est suo effectu. ta
lit asit rosa q̄stiois diuinalis fuit co
rosata dei mīr alma: q; sentiens di
y. ij.

De rosa quesitiōis diuinalis.

uinitus se a deo electā & plectaz
an mūdī pstitutionez: dil: gent q̄st
uit ip̄sdnz que iuēre meruit q̄ ip̄z
q̄stuit rōnabilī & discrete vez.

Tpe p̄gruo. Ad debito. Loco a:
pro. Et p̄rio igit̄ deli q̄stuit h̄go ma
ria tpe p̄gruo scz tpe legis gratie
& ideo eū iuēre meruit: nō soluz
mō illo speciali q̄ iuēnt a iustis &
electis p̄ ḡfaz: vez singularissimo
& iustitato mō vez p̄ corpale p̄sen
tiā. Ita vt merito dicere posset il
lud **Can. iij.** Inuēi quē diligit: aia
mea. Tenuit eū nec dimittā: donec
introducā illū i domū matris mee
i. synagoge q̄ me genuit & nutri
uit. Inuēnt ē h̄go hec sanctissima
illā quē dilexit aia sua: q̄n cōcepit
in suo utero dei filii. Quo iuēnto
tenuit eū intra suū uterū nouem
mensū tpe r̄adem introduxit illū
in domū matris iuerq̄ impletis
dieb⁹ purgatiōe tulit illū i tēplū
vt s̄stet eū dñō **Lu. ij.** Quia er
go h̄go maria q̄stuit dñm dū inue
niri poterat: atq̄ iuocauit eū dum
p̄pe erat: scz tpe gratie: ideo eum
iuēre meruit: in cui⁹ rei signuz
d̄ **Lu. ij.** genaria & Joseph iue
nerūt post tridū p̄uep̄ Jesū i tem
plo. Nā p̄ma dies fuit tēp⁹ an̄ lez
gē: & tūc nō poterat iuēniri ab hō
b⁹ ita vt diceret vn⁹ ex eis **Exo. b.**
liij. Obsecro dñe mitte quē missu
rus es. Sc̄da dies fuit tps sub le
ge. & tūc et̄ nō poterat iuēniri. vñ
dicebat vn⁹ ex eis **Esa. lxij.** Uti
uā distipes celos & ascenderes.
Tertia dies ē tps ḡre: & ista die
si q̄rit de⁹: d̄ facti iuēnt **Esa. lv.**
Querite dñz dū iuēniri p̄t: iuoca
te eū dñi p̄pe ē. Sed. P̄ argui p̄t.
Nā tps ad iudeos loq̄ns **Jo. vij.**
dixit. Queret me nō iuēnt: atq̄
eunt curreat tps ḡre igit̄. R̄sio

mlri q̄runt dñm etiā tpe ḡre q̄ tñ
nō inuēnt: ip̄z eo q̄ nō q̄rit ip̄m
p̄p̄t amore quez gerāt ad ip̄m: s̄z
p̄p̄ puatū amores quez gerūt ad le
men̄tos: vt scz bñfaciat eis aut li
beret eos amalie q̄ patiūt: sicut la
tro q̄ ducit ad suspēdū: q̄rit p̄nci
pez sibi p̄p̄ritū d̄ illi obuiā uenit.
Ita & iudei tpe obsessiōis ciuitat̄
sue p̄ r̄tū & uespasiani q̄rebāt s̄m
Chul. p̄ntam corpalez t̄p̄i vt eos
liberaret. s̄z q̄ nō erat p̄p̄cti cor
de: nō minime ip̄m inuēnerunt. At
h̄o b̄s maria ip̄m q̄stuit p̄p̄t ip̄m
ideo euz iuēre meruit.

T Sc̄do ip̄s h̄go clecta denz q̄st
uit mō debito. pro q̄ norādū q̄mō
d⁹ de bit⁹ deli q̄rē d̄. s̄m dionysuz
est tplex. P̄m⁹ est p̄ sensibilibus
manuductionez: & iste ē p̄uoloz i
cipiētū: de q̄ d̄ **Ro. i.** Inuisibilia
dei a creatura mūdī p̄ ea q̄ facta
s̄nt intellectu aspiciūt. Et **Sap.**
xij. A magnitudine speciei & crea
ture cognoscibilis poterit horum
creator uideri. Sc̄s mod⁹ ē p̄
tellectualū opationē. et iste mos
d⁹ ē mag⁹ p̄uocoz & p̄ficiētū: q̄
reliq̄rū s̄ sensibilia & uisibilia & uer
terūt se ad intellectuā rales de
uz iuēnt. p̄uer b. Qui uigiliaue
rūt ad me iuēnt me. terti⁹ mod⁹
est p̄ immediatā vnionē. et iste mod⁹
ē p̄fectoz q̄ reliq̄rū sensibilia & in
tellectualia: & imediate ascēdūt
ad diuina. & det fores effecti imēdita
te deo se vnūt. et istū modū q̄ren
di deli habuit b̄s h̄go. de⁹ ei ē sol
ignis: & amor. B̄s aut̄ h̄go in t̄m
fuit sole diuino plustrata q̄ sole fu
it am̄cta apo. **xij.** Mulier am̄cta
sole. itē i t̄m fuit igne diuino iustāma
taq̄ q̄dāmō fuit in ignē uersa. Et
cū chul: d̄ paulo sic. vt ei ferrū in
ignē missū tor⁹ est ignis: sic palus

Sermo quadragesimus tertius.

igne chari- tate succen- tot effect-
est charitas. Si h- hoc d- de pau-
lo multo for- hoc dici pot- de ma-
ria. In in tñ fuit amore diuino re-
pleta q- tota fuit amore liq- facta.
Can. v. Alia mea liq- facta est vt di-
lect- locu- est. Q- si q- ras quò dei
genitrix maria potuit adhuc in
terris deg- de- q- rere r iuuenire
p- mediat- vni- que tñ beato
r- p- p- h- est. Ad hoc breuis
r facili- r h- si. Si et paulo p- sta-
tu moralitat- ad tps p- cessu- est vt
rape- vlt- ad tñ celi vt habet. ij
Cor. xij. Et forte nonnullis alijs:
q- dubitare poterit nò dico eq- lez
vex- mltò splioz- g- am eid- h- gi-
ni p- cessaz- fuisse. Frequet- h- rapie-
bat supra- sine medio p- apra-
clara- r nuda- vni- p- eplabat ce-
lestia- necesse vtebat sensib- cor-
poris- sicut neg- paul- i raptu- de-
d- q- vbi supra- q- aptis oculis ni-
chil videbat. Et de beato Tho-
ma de adno doctore isign- legit- q-
in ext- pos- cautherisat- in r-
bianichilite p- cepit. p- z- h- ex di-
et- quò h- go maria q- fuit d- m- m-
debito. q- p- mediat- r brisica- vni-
one. Tertio ipsa h- go sanctiss-
ma r ol- laude dignissima q- fuit do-
minu- in loco apto. ad cui- euiden-
tia- r not- ad- q- b- dicit- xps q- situs
fuit diuersis plonis r in diuersis
locis: v- in p- sepio a pastozib-: in
t- plo a par- n-: i sepulchro a san-
ctis mulierib-. P- io igit- fuit q- sit-
a pastozib- q- v- voce ang- elica di-
ct- fuit Lu. ij. Inueniet- isat- p- a-
nis i uolunt- r positi- p- sepio. In
q- d- nis v- bis notat- q- xps iuenitur
in corde h- ili. Ideo d- Inuenie-
te i sate. Inuenit- in statu paup-
sar- vlt- rarie: ideo subd-: p- a- nis
suuolus. Inuenit- in carnis aspi-

tate. iò subdit- positi- in p- sepio. In
his trib- locis h- go maria q- fuit
deu-: illic e- iuenit. P- io q- d- q- sit
uit e- in loco h- uilitat- q- se noia-
uit. dei ancill- . Seco in loco pau-
pratis q- oia terr- a p- e- p- sit. Ter-
tio in loco aspirat- q- h- g- nitatez
deo vouit. Si igit- cupim- e- ma-
ria deu- q- rere r iuuenire p- fecto de-
bem- e- q- rere i trib- p- dicit- locis
p- io q- d- in loco h- uilitat-. Nam
h- uilitas parat- sibi locu- r habit- a-
culu-. C- ei in se sit magn- r im- e-
nò pot- recipi i corde h- iano nisi se
ip- p- fidauerit p- h- uilitate. Ipse
ei h- uilia respicit- r alta a l- oge p- p-
cit. Seco debem- q- rere d- h- i loco
paup- ratis. Nò e- iuenit- i tra sua
uit- viu- t-: vt habet Job. xxvij.
Tertio debem- e- q- rere i loco au-
steritat-. Sicut ei l- lili- inf- sp- as
nascit- r iuenit-. Ita d- h- i inf- diuer-
sa rep- pot- h- inf- p- p- a. S- p- p-
eto ho- les m- d- ani r p- ct- oes volu-
t- q- rere deu- nò iuenit-. v- inf- hono-
res mundanos inf- diuitias: inter
delitias. Ibi h- nò iuenit- euz ho-
spitat-: s- pon- aduersari- s- iudicia
boluz. Seco xps fuit q- sit- a par-
tib- i t- plo vbi e- iue- r- fuis- dicit-
ei inf- sua. ecce p- tu- ego dolent-
tes q- rebam- te Lu. ij. P- io n- p-
e- q- sit- ap- seipos-: nò iuenit-.
Seco q- s- terunt euz iter cognatos
r notos: nec sim- l- r ibi euz iueni-
runt. Tertio q- s- terunt euz i comita-
tu viroz-: nec eti- euz ibi iuenit-.
Quarto r vlt- q- s- terunt euz i tem-
plo r ibi e- iuenierunt. Et p- h- e- s-
gnificat- q- d- rplex amor: sc- p- uaz-
t-: m- d- an-: domestic-: diuin-. q- d-
est ergo q- parentes xpi non iue-
nerunt ipsum: apud seipos nisi
q- anon iuenitur in amore pro-
p- io: seu p- uato: ideo q- ille amor
p. iij.

De rosa questitiōis diuinalis.

piculosus est de q̄ scribit. s̄. Thi.
ij. Erūt hoies seip̄os amantes.
Quid etiā signat q̄ dicti parētes
cū uō inuenerunt inf̄ cognatos et
notos nisi qz non inuenit in amore
domestico. i. in amore parentum.
Bernar. Quō o bone iesu iter cog
natos meos te iuentā q̄ inf̄ tuos
cognatos in mie es iuent⁹. Quid
deniq̄ est q̄ maria ⁊ ioseph nō iue
nerūt p̄uez iesus in comitatu ho
minū mādanozū: nisi qz nō inuenit
in amore mādano. Ip̄e em̄ ē ip̄s
veritatis quē mūd⁹ nō pōt recipere.
Jo. xiiij. Inuenerūt aut̄ eū i rē
plo dei p̄q̄d significat q̄ inuenit i
amore sp̄uali ⁊ diuio. Jo. xiiij. Si
qs diligit me sermonē meū seruauit:
⁊ pater meus diliget eū ⁊ ad
eū ueniet⁹ ⁊c. De his autē quat
tuor amozū dicit Luc. xiiij. Si
qs uenit ad me ⁊ nō odit patrē su
um aut matrē. hoc refert ad amo
rē domesticū. Et q̄ nō odit aiaz su
am: hoc refert ad amorē puarum
Et q̄ nō baiulat crucē suā. hoc refert
ad amorē mūdani. Ille enim
crucē baiulat q̄ crucifix⁹ est mun
do ⁊ mūd⁹ sibi. Et uenit post me.
hoc refert ad amorē sp̄uale ⁊ diu
inū. p̄z q̄ q̄ multiplicat q̄sit⁹ ē x̄ps
a parētib⁹ ⁊ ybi nō est sicutus: et
ybi sic. Tertio x̄ps fuit questit⁹ in
monumēto a sacris m̄teribus: sed
ibi eū minime reperierūt. Itz em̄
surrexerat a mortuis. Ibi autē iue
nerūt angelū coopertū stola cādi
da q̄ dixit eis. Iesum q̄ritis nazare
nū crucifixū: surrexit nō est hic.
Mar. xvi. Iēm q̄ ibi non inuene
rūt: qz eū q̄rebant sine lumine fi
dei: nō em̄ credebāt corpus mor
tuū posse a mortuis resurgere. Et
in signū hui⁹ dicit. Jo. xx. q̄ ma
ria magdalene uenit mane cū ad

huc tenebre essent ad monumētū.
Tenebre autē in p̄posito de signāte
carētā luminis recte fidei q̄ ad
huc erant sup̄ faciez terre: cordis
scz ip̄s⁹ magdalene: ⁊ iō nō miruz
si corp⁹ dñici nō inuenit. uirgo autē
maria ibi eū nō q̄sui⁹ uez in monu
mento q̄ firmū credebat eū iā re
surrexisse ⁊ iā forte sibi uiuēs glo
riose. apparuerat cū ad monumē
tū puenit magdalena. de isto autē
mō q̄rendi deū p̄ mariā h̄gimē si
gurā habem⁹. Mar. xxviii. ybi le
git q̄ cū maris magdalene ⁊ alte
ra maria forte maria iacobi q̄ ap
pellat maria cleophe reuerterent
de sepulchro q̄rētes corp⁹ dñici
occurrit illis iesus dieb⁹. Quere.
Ille autē accesserūt ⁊ tenuerūt pes
des ei⁹. Ecce quō post inq̄stionez
inueniūt eū. Ita ⁊ h̄go Maria q̄
fuit dñm in plenti p̄ bonā uitā: et
iō tandē inuenit eū tū carnē de ea
assumēdo tū grām eius suscipien
do: tū ad gloriā ei⁹ feliciter puenien
do. Ut ergo mentis hui⁹ benedi
cte h̄gim⁹ possimus iesum bene
dictū fructū uentris ei⁹ post hoc
exiliū uidere studeam⁹ illi rosam
angelice salutariōis deuote offer
re ad cōnectendū sibi coronā de ro
sis spiritalib⁹ ⁊ ipsa haud dubiū
nos impetrabit coronā de rosis ce
lestialibus.

¶ Postq̄ ostensus est qualis uita
go maria coronata fuit rosa q̄s
tiōis diuinalis seu querendi dñm
sup̄est ostendere quō ⁊ nos eadez
rosa coronare debem⁹ paupes
alias n̄sas. pro quo est notanduz
q̄ in hac rosa q̄rendi dñz sunt tria
pulcherrima folia s̄m q̄ s̄t tria
aduerbia questiuā que sunt.
Ubi. Quando.
Quomodo.

De rosa quesitiōis diuinalis.

ptima. Itē auctoritate homeri. vt
piz iustiti. de emptione ⁊ vendi-
tione. §. Item ptectum. Et sic de
militis alijs que narrare loquz el-
set. ex quibus omnibus videtur lici-
tum esse dare operā pdictis scien-
tīs ⁊ vti earum allegationibus.
Sed ad hoc breuiter rñdet. c. tur-
bat. di. xxxvii. dicēs q quidā secu-
lares litteras legūt ad volupratē
delectari poetaz signētus pp oz-
natū pbotū. Et hoc vitiosuz est ⁊
expectabile. Alij hō ad eruditio-
nē eas addiscūt vt errores genti-
lis legendo detestent ⁊ vtilia que
in eis inueniūt ad vsuz sacre erudi-
tiōis deuoti vertāt. Et tales lau-
dabile scēlares litteras addiscunt
Decibi. piz ergo q deus nō iue-
nit i bibliotheca poetaz ⁊ gentili-
um: s̄ tantum i bibliotheca sacre
scripture ⁊ doctorum sanctorum
de diuinis ⁊ salutaribus loquenti-
um.

Secundo querēdus est deus i
speculo creaturarū. hinc dicit ani-
ma deuota. Cāti. iij. Surgam et
circuibō ciuitatē. id est considera-
bo ⁊ cōtemplabor multitudinē.
atq; pulchritudinē ⁊ magnitudi-
nē creaturarū: ⁊ querā quez di-
ligit anima mea. Et ne alienuz ti-
bi sit qd in speculo ⁊ multitudinē
creaturarū: creator eaz querēd⁹
sit ⁊ ibi inueniend⁹ per cognitionē
andi apostolū Ro. i. dicētē. Inuisi-
bilis. i. deus inuisibilis. vel inuisi-
bilis dei. i. attributa di vt pote po-
tētia: sapiētia bonitas ⁊ creatura
mūdi. i. ab hōe q est quodammo-
do omnis creatura p ea que facta
sūt. i. per creaturā intellecta conspi-
ciūtur supple ab hōe. Audi etiaz
salomonē. Sap. xiiij. q postq; rea-
probauit idololatriā illoz q crea-

turas p deo collebant tandē sub-
dit dicēs. Quoz ⁊ si specie delecta-
ti deos putauerunt: sciāt q̄to hīs
dñator eorū speciosior ē. Speciei
enim generator hec oia cōstituit.
Aut si hrtutē ⁊ opa eorū mirari
sunt intelligant ab ipsis quoniam
q hec fecit fontis or est illis: A ma-
gnitudine em̄ speciei ⁊ creature co-
gnoscibilis poterit creator horuz
videri. hec ibi. Querend⁹ naq; ē
deus a nobis. p pñti p cōsidera-
tionē creaturaz q̄s tā pulchras
elegātes fecit: ⁊ ponatū atq; oz-
dinē eaz. Qd vbi fecerim⁹ indu-
bie ipm inueniē⁹ quāuis a poste-
riori. Nō ergo fecit deus creatu-
ras vt hō abutat eis: aut ibi sitat
sed vt eis bñ vtendo illū qui eas
fecit p ipsas diligētē querat: q̄s
admodū veri philosphi fecerūt.
Propterea ad pposituz loquens
aug. li. soliloquoz. c. xxxi. bñ sic.
Circuibā oia querēs te dñe. Et p̄
mo interrogauit terram si esset de-
us meus ⁊ respondit mihi q non
⁊ omnia que in ea sunt. hoc idem
confessū sūt vt pote fontes / flores
arbores ⁊ similia. Interrogauit
mare ⁊ abyssos ⁊ reptilia q̄ i eis
sunt: et rñderunt nō sumus deus
tuus. Ipsum quere super nos: in
terrogauit stabilem aerem: ⁊ inq̄
vniuersus aer cum oibus incolis
suis. Fallitur anaximenes philo-
sophus: non sum ego deus tuus.
Interrogauit ergo celum soles lu-
nam: ⁊ stellas. Neq; inquit su-
mus deus tuus que querēs sed su-
pra nos est: ⁊ ibi querendus ⁊ te
si ipsum inuenire desideras. Et di-
xi omnibus hīs que circūstāt foras
carnis mee dicite mihi de vō meo
qd vos nostris. Et cōtinuo excla-
mauerūt oēs voce grādi ipse fecit

Sermo quadragesimustertius.

nos interrogavi mundi molem. Dicit michi si tu es deus me⁹ quē qro. Et respondit voce forti. Non sum inquit ego: sed p̄ ipm sum ego quem queris in me. Ipe em̄ fecit me: q̄ fecit te. Interrogatio creaturarū est p̄funda p̄sideratio ipsaz. R̄sillo: attestatio ipsaz de bo qm̄ om̄ia clamāt. ipse fecit nos et non ipsi nos. Ecce quō inuisibilia dei p̄ ea que facta sunt a creatura mundi intellecta sp̄sciuntur. hec ibi Aug. Idem repetit ipse augu. l. x. p̄fessionuz. P̄z ergo quō per hec visibilia & corporalia quodā modo manu ducimur ad querendūz illū q̄ nos eu ipsi fecit: rez cōsequenti ad ipm̄ summe diligēdum & venerandum: quia parum est deum querere et inuenire per intellectum nisi voluntas ipsum teneat per amorem et charitates. Tertio querendus est deus in tra cubiculum cordis deuoti. Tu de fm̄ nōnullos cor et h̄mologisatur quasi camera omnipotentis regis. Ipe em̄ deus qui ait. Pro uerb. xxiij. Delitiae mee esse eū s̄ illis hominū: uidelicet per inhabitantem gratiam. Et propterea dicitur ad ostium cordis humani. Apocalip. iij. Ecce sto ad ostiūz et pulso. Siquis audierit uocem meam et aperuerit uchi ianuaz intrabo ad illum et cenabo cum illo & ipse mecum. Non est ergo opus extranagari ad querendum dominum: quia non longe est ab uoquoqz nostrum. Quinimo intra nos est si modo boni sumus. Unde augu. libro. soliloquiorum. c. xxxj. Circum iquit uicos & plateas ciuitatis huius mundi querens te domine deus meus: & non

inueni: quia male querebas foris quod erat int⁹. Missi nuncios meos uidelicet omnes sensus exte⁹ riores ut queres te & nō inueni: qz male querebā te. Tu enim int⁹ es: & tamen ipsi ubi intraueris nesciuerunt. Nam oculi dicunt. Si coloratus non fuit per nos nō intrauit. Aures dicunt. Si sonitum nō fecit per nos nō transiuit. Nasus dicit. Si nō oluit per me non uenit. Gust⁹ dicit. Si non sapuit per me nō introiuit. Tact⁹ dicit. Si corpulentus non est: nichil me de hac re interroges. Nō ista igitur sunt deus meus. Nō enim habet speciez corporis neqz candore glaucis: nō colores nō resonantiā canentis: nō adamentuz floz. & huiusmodi. Absit ut ista crediderim deuz meuz q̄ etiam a brutaliuz sē sibus cōprehenduntur. Et tamē cum deum meli⁹ qro: quero nichilominus quādā lucem super om̄nem lucem quā nō capit oculus: quādā uocem super omnem uocē quā nō capit auris: quendā odorem super om̄nem odorem quē nō capit uaris: quendā dulcorem super omnem dulcorez quē nō capit gustus: quendā āplexum super omnem āplexum quem nō capit tactus. hoc q̄ quero cum deum meum quero. hec ille. Patz ergo qz nō extra nos querendus est deus quem intra nos habere & inuenire possumus. ynde idem Aug. ad fratres in eremo. scrib. plij. q̄ intitulatur de mō querendi christum dicit sic. Querendus est christus: sed nō in platea ubi est magna uanitas. Querendus est christus sed nō in foro ubi est grādis aduersitas. Querendus est xps̄ s̄z nō in taberna ubi est sūma ebrietas

De rosa querendi deū.

Querend^o est xps sed nō in seculari curia vbi est maxima falsitas Querēdus est xps s; nō i scholis mūdāōz philosophoz vbi ē infnita pueritas. O vos mūdi amatores q̄ terrena sapitis ⁊ p terrenis honoribus ⁊ pōis discurrete nō desistit trāsualātes mōtes ⁊ alpes: iuestigare volētes alta celi: p̄fūda maris: in calore ⁊ frigore: in fama ⁊ nuditate: cur xpm nō q̄ritis: in q̄ hec oīa ⁊ maiora p̄fecte recipiunt. Sapientes igit ⁊ insipientes xpm querite. sed nō cū luxuria in qua est lata deformitas. Nō cū supbia in qua iacet eterna calamitas. Nō cū auaritia i qua est idolorū seruitus. ⁊ eterna infelicitas. Queramus ergo xpm f̄res mei: ⁊ nō q̄ quiescamus donec ipm inueniam^o. hec ibi. Ex his ergo oib^o p̄z q̄ nō est querēd^o a nobis xps in p̄dictis oibus: neq; cuius modis q̄s miserauim^o sed querēd^o ē itra nosmetip̄os declinātes a malo et faciētes bonū: quiescētes agere p̄uerse ⁊ dicentes benefacere.

¶ Scdm̄ solū rose q̄rendi deū d̄f q̄n. Si ergo q̄rat quādo q̄rendus sit de^o ad hoc respōdet q̄ tribus tēpōib^o q̄rend^o est vez.

Mane.

Meridie

Vespere.

¶ Primo igitur querēdus est mane. Ipse em̄ est qui ait puer. viij. Qui mane v̄gilauerit ad me inueniet me. Et eiusdē. xi. Bñ plurgit diluculo qui querit bona. per mane igit̄ intelligit̄ iuuentus i q̄ mane quicūq; q̄serit dñm de facili ⁊ in promptu inuenit eū. In cuius rei signū tres marie que valde mane venēte ad monumentuz q̄rētes dñm: tādē ipm inuenērunt

⁊ pedes ei^o tenuerūt mat. xxvij. Debent q̄ puuli in mane inuentus exercitari ad q̄rēdū dñz per sancta opa ⁊ ad hoc inducti a patrib^o suis. hoc em̄ valde salubre ē. Videm^o ei q̄ canes dū adhuc sūt puuli assuescūt ad venādū: ⁊ similit̄ inuenis falco ad volandū ⁊ ad p̄daz q̄rendū. Ita in p̄posito. Testa ei q̄d a iuuentute capit ineretata sapit. Trefi. iij. Bonū ē viro cū portauerit iugū dñi ab adolescentia sua. Quam admodū q̄ difficile est hoiez habituatū in malis a iuuentute sua in senectute illis carere: sicut p̄z de Alexandro magno de quo b̄t Hiero. ad allectū: ⁊ similit̄ hoc idē refert dñs Antho. Flozētū in p̄la p̄e cronice sue. t. iij. c. ij. q̄ postq̄ effect^o ē vit̄ rex potētissim^o nō tñ potuit carere: illis vitis q̄b^o adhuc puul^o in fec^o fuerat p̄ p̄ceptozē sūi leonisdē pp̄ q̄d ipm leonisdē tādē leōib^o tradidit de uozādū. Ita p̄ oppositū valde difficile ē inuenē bñ habituatū ⁊ diligēter q̄rētē dñz tādē post p̄re ⁊ dñm misericordē nō inuenire. Studēamus q̄ mane astare dño ⁊ ipm q̄rere diluculo. i. q̄ p̄mū lumē rōnis oūri incipit i nobis q̄ iuxta cōe dictū p̄ncipiū ē plusq̄ mediū. i. facili^o ē p̄uerti ad dñz in p̄ncipio vite q̄ i medio. Et vt habet. ff. in antiq̄s: de orgie iuris. l. factur^o: p̄ncipiū ē potissima p̄o cui in s̄bz rei vbi glo. b̄t q̄ dimidium facti q̄ bñ cepit h̄z. hoc itaq; mō q̄ s̄uit dñz bñs J ohānes baptista q̄ antra deserti teneris sub annis cū iū turmas fugiēs periuit me leui saltē maculare vitā famle posset. Similit̄ beat^o Nicola^o q̄ ad huc ad vbera p̄dēs bis i hebdomada ieiunabat. Itē beat^o p̄f nō

Sermo quadragessimustertius.

ser dñs qui cū adhuc esz pue
rulus deprehensus est frequēter
relicto lecto sup terrā accubē qñ
iā delicias carnis abhorrescens.
Hoc idē etiā fecerūt multi alij qñ
nō est nber rā noui qyeterz testa
mēt: sicē xp̄s p̄z de iosa de q̄ le
gē. ij. pal. xxv. q̄ cepit querere
dñs deū p̄r sui cū adhuc eēt puer
Cōcō q̄rēnd⁹ est dñs meridiē/
p̄r tim ab his qui cū nō quēse
runt mane/aut si mane eum que
serunt r̄ iuenerūt: forte post ea
peccādo ipm̄ p̄didērunt. Per me
ridiē itaqz a adolescentia signifi
cat in qua etate feruet hūana sen
sualitas. Quē ergo tunc pl⁹ incalē
scit a dōr libidinis: nō diligentius
querendus est dñs qui p̄ sui plēn
tā mingabit aut forte ex toto re
frigerabit salte ad ip̄s h̄mōi ar
dore. In cui⁹ rei figura Dañ. iij.
legit q̄ cū Nabuchodonosor iul
sisset mitti tres pueros in fornā
cē ardētissimā ignis ill nō nocuit.
Venit et angel⁹ dñi q̄ exussit flā
mam ignis de fornā: r̄ fecit me
dīs fornācīs qñi vērū rois flantē
enō retigit eos ignis nec q̄c̄qz mo
lestie tulit. Applicatio est facilis
Qz aut plus ferueat ardor libidi
nis r̄ tēptatio demonis i meridiē
adolescētiē etatis. p̄z p̄ id q̄ le
git nber. xij. vbi b̄r q̄ amalech
aduersari⁹ filioz isrl̄ habitabat i
meridiē. Vbi p̄ amalech q̄ iter p̄
t̄ a lingēs sanguinē significatur
diabolus qui dicitur lingere hu
manū sanguinē per desiderij q̄s
habet de dānatione hoim. Hic er
go Amalech recte dicit habitare
in meridiē qz in plena r̄ virili eta
te plus aduersat hoib⁹ eos incen
dens igne concupiscētiē. In hoc
similis scorpiōi q̄ acrius pungit

in meridiē s̄m plimū. Et hāc tē
ptationē vocat Dauid psal. xc. in
curtus demonij meridiani. a qua
p̄seruat sol⁹ de⁹. De q̄ ibi p̄mittit
psal. dicēs q̄ scuto. i. p̄cedēte cir
cidabit te vitas ei⁹. Veritas autē
dñi p̄regētis hōlem a tali icursu
demonij meridiani: ē illa p̄missio
ipsi⁹ de q̄ in fine euisdē psalmi. cū
ipso sum i tribulationē. i. in tēpta
tione: sed p̄fidat hō tēptat⁹ de scu
to r̄ p̄cedēte qz eripia cū faciēdo
cū tēptationē puētū r̄ rādē glifica
bo eū in celis p̄pobretā victoriā
de icursu dēonij meridiani. in me
ridiē itaqz q̄rēnd⁹ ē dñs. i. i adole
scētula etate ab his q̄ pu⁹ es non
habuerunt/aut a q̄b⁹ p̄ p̄ctm̄ res
cessit de⁹. Taliter autē ipm̄ q̄sunt
brūs Paul⁹ q̄ actu. vij. vocat a
dolescēs. Hoc autē fuit qm̄ in terrā
p̄strat⁹ dixit. Dñe qd me vis fa
cere fact. ix. Hoc mō etiam q̄sunt
dñm maria Magdalena q̄ prius
tanqz in meridiē feruebat ardore
libidinis r̄ hoc in adolescētula e
tate yr credi p̄r: sed rādē corde cō
pūcta r̄ i lamentis resoluta igres
sa est domū Symonis leprosi: ibi
q̄rens medicū salutis: quē iuenit
i mēsa discubētē: r̄ eā ad miam be
benigne suscipiēte: cū ait illi mu
lier remittunt tibi p̄ctā Luc. vij.
In meridiē etiā q̄sunt dñm Mar
the⁹. Silr r̄ aug. q. xxix. etas sue
āno fonte sacri bap̄tismat⁹ in xpo
p̄ Ambrosiū regenerat⁹ est. In ta
li etiā hora q̄sunt dñm maria egi
ptiaca/ thais solēnis meretrix: et
pellagta: q̄ ideo sic n̄cupata est:
eo q̄ esz pellag⁹ iniquitatis: abyss⁹
p̄ditiois r̄ vorago atqz laq̄us aīa
rū p̄pter eā p̄tūsi. De q̄ dñs An
tho. florēt⁹ p̄ p̄ma parte cron
ce sue t. vij. c. i. f. vi. q̄ p̄ne oēs

De rosa querendi deum:

ardore libidinis incendebat q̄ eā
contēplabant. Totū em̄ aerē mu-
sci ⁊ diuersoz aromati odorē ybi-
cūq̄ esset replebat: quā maxima
pōpa iuuenū atq̄ puellarū prece-
debat. Quā vidēs quidā sanctus
ep̄s in tali fastu: amare sicut: eo
q̄ nō tm̄ laboraret ornare animā
suā frutib⁹ ad placēdū deo sicut
illa corp⁹ suū ad placēdū mundo.
S; postmodū abusum eādē pdi-
cationē viri dei quēta ē ad deū:
atq̄ incredibile egit p̄nam in flo-
re iue iuuetū. Exemplo igitur
hui⁹ peccatrici q̄rend⁹ est de⁹ in
meridie florentis iuuentutis.

Tertio q̄rendus est de⁹ vspe-
re ⁊ p̄teritū ab his qui ip̄z negle-
xerunt q̄rere mane aut meridie.
Vespe autē q̄rūt dñm q̄ ad ip̄m cō-
uertūt. In fine diez suoz aut cir-
ca finē vite seu idecrepita etate.
De q̄b⁹ psal. Cū occideret eos q̄
rebāt eū et reuertebāt supple ad
eū p̄ cordis p̄titionē quo p̄us re-
cesserant p̄ vite imunditiā. Et ta-
les significāt p̄ illos duos discipu-
los xpi Lucā ⁊ Cleophā q̄b⁹ eun-
tib⁹ i Emaus ip̄a die resurrectio-
nis aduq̄ pascente iā die appuit
xps / que in cordib⁹ suis q̄rebāt vi-
dere Lu. xxiiij. Significant etiā
p̄ illos decē xpi ap̄los q̄b⁹ cū sero
facti esset appuit xps. Jo. xx. et
Lu. xxiiij. S; sicut illi dubitauē-
rūt de xpi p̄ntia putantes fantas-
ma esse. Ita ⁊ merito dubitari p̄t
illis q̄ dñm q̄rere cū ad uespe-
rascit iā in eis dies vite naturalis
Et hoc est q̄d ait Aug. prout reci-
tatur de pe. dist. viij. null⁹. Timē-
dū est de penitente sero quē mor-
bus viget ⁊ pena terret: ad verā
vix veniet satisfactionē maxie cū
filijs quos ille dilexit atq̄ sūt pre-

sentes: vxoz ⁊ mund⁹ / multos lo-
let serotina p̄na decepte. 3re ma-
gister lesi. di. xx. quarti post eadē
aug. de sic. Difficile est vt tūc ha-
sit p̄na q̄n sera venit: q̄n cruciat⁹
membra ligat ⁊ dolor sensum op-
p̄mit: vt tūc hō vix valeat cogita-
re. Melior t̄m est p̄na sera q̄ nul-
la. p̄na em̄ si i extremovite hya-
tu venit: sanat ⁊ libat. hec ibi. ps.
q̄ q̄ dubia ē p̄na serotina seu ve-
spina: imo q̄ difficilis p̄teritū p̄-
pier longuā assuefactionē in peccat⁹
positū ⁊ habituationē in peccat⁹
Propterea dicit dñs hier. xiiij.
Si mutare pōt ethiops pellē suā
⁊ pardus varietates suas sic vos
poteritis b̄ficacere cum didiceri-
tis malum. Bene ergo dicit⁹ est.
Esa. lv. Querite dñm dū inueniri
potest inuocate eū dum p̄pe est.
Derelinq̄t ip̄ius viā suam ⁊ rē-
pore oportuno: ⁊ nō expectando
ip̄s vltimū: q̄ tunc multa spedi-
menta occurrūt. Propterea bñ di-
cit de regulis iuris li. vi. q̄ nota
sua cuiuslibet ē nocua. Et. ff. in an-
tiq̄s de iurisditiōe oim iudicū. l. si
idē. §. q̄ si mutue. Dī q̄ a certo
p̄p̄t icertū nō est recedēdū. Mō-
certū est q̄ qui q̄rit dñm in sanita-
te ⁊ bono tpe atq̄ contrito corde
ip̄m inuenit. Incertum est autē
si inueniatur ab eo qui ip̄m q̄rit
in fine: quia non q̄rit ipsum forte
propter se aut cum dolore de pec-
catis: sed timore gehenne. Nul-
lus ergo recedat a certo p̄p̄t i-
certum. huic legi alludit x̄bū au-
gu. homil. xli. Et recitat de pe-
dist. viij. Si q̄s vbi loquens de se-
ro penitente tandem concludit:
dicēs. Due res sunt aut ignoscāt
tibi: aut non ignoscāt. Quid horū
tibi futurū sit nescio. Ergo tene

Sermo quadragelimum tertius

certū. i. pñiam agēdo dū san^o es:
q̄ sic agēdo secur^o hic exibis: et
dimitte icertū: v̄ pñiam differen-
do ad v̄tūm q̄n. i. peccare nō po-
tes. Nā tūc perā te dimiserūt nō
tulla. Q̄ si alleget in Trīu de la-
trone motiente cū x̄po cur^o nulla
pōra merita legunt^r tñ ad sim-
plicē req̄stā suā rñdit x̄pus. Ho-
die mecū te. Rñdet q̄ illō fuit p-
mlegiū psonale. Mō pñilegiū p-
sonale pñōs sequit^r tñ es extrin-
gūt de regulis iuris. li. vj. Item
C. de legib^o. l. q̄ ex relationibus.
pñilegia non faciunt ius gene-
rale. Nullus contra vnum
de capere nec expectet q̄rere dñz
ve spe: sed potius mane aut meri-
die meli^o est tñ ipm q̄rere ve spe/
q̄nūm: sed non est securus.
Tertū solū rose q̄rendi dñm
bi quō. Est ergo q̄stio quō querē-
d^o sit dñs. Ad hoc rñdetur q̄ tri-
bus modis: v̄z
Perseueranter.
Festinanter.
Frequenter.
Prius itaq̄ q̄rēd^o est dñs p̄sene-
tāter. Nā multi eū q̄sierūt q̄ tñ mi-
nime eū inuenērūt eo q̄ i q̄rēdo non
perseuerāerūt. Sola q̄ perseuerātia
i bono icepto facit eū inuenire. sic
ille sol^o canis venatic^o p̄dā inuenit
t caput q̄ eā vsq̄ ad antrū suū lē-
dēt. Sic currere inq̄t ap̄tus. j. coz
ix. v̄r cōprehēdat^r sup ple diauū
vite etne. Ubi gl. ite rli. Sic cur-
rite bñ opando / v̄r p̄phēdat^r: qz
nō oīs currēs accipit iō sic p̄fecte
currere v̄r p̄phēdat^r. pro q̄ notā
dū q̄. iij. sūt gñā canū venatorū.
qdā ei sūt q̄ op̄te q̄rūt: s̄z nō acci-
piūt. A lū sūt q̄ p oppm nō sciunt
q̄rere: s̄z bñ capere. Alij sunt qui

v̄r vsq̄ faciūt bñ em q̄rūt: t meli^o
accipiunt. Alij aut neutrū faciūt
Neq̄ em sciūt q̄rere: neq̄ accipe-
sicut sunt grossi mastim q̄ magis
latrāt post hoies q̄ post bestias.
Sic i mōdo isto lunt. iij. gñā ho-
minū. p̄mi sunt q̄ deū q̄runt in
p̄nti: s̄z nō accipiūt i futuro: v̄r s̄z
illi q̄ sūt op̄mi i p̄ncipio s̄z i fine
efficiūt mali retrocedētes de mi-
rabilia ad defecit. Tales q̄ p̄nti
cūq̄ q̄rāt dñm i p̄nti t p̄tociūq̄
tpe vsq̄ ad v̄ltimū diē vite sue:
si nō sic perseuerāerūt i bono ipm
q̄rēdo: numme eū capiet i futuro
qz v̄t dicit grego. li. j. moral. c. xj.
exponēs illō Job. j. Sic faciebat
Job cūct^r dieb^o vite sue. t recita-
tur de pe. di. iij. in cassum. In cas-
sum inq̄t bonū agit: si añ vite ter-
minū deserat / qz frustra veloci^o
currit q̄ p̄uisq̄ ad metas venias
defecit. Itē deuor^o Bern. epistola
lxxvij. dē q̄ cepisse bñ agere non
p̄derit: sed q̄ absit nō perseuerare
p̄tigerit. Scđi sūt q̄ bñ capiūt dñz
q̄uis ipm nō sciāt p̄us q̄rere cu-
iusmōi s̄t p̄uuli p^o baptisimū dece-
dētes. Tales nepe nō q̄sierūt dñz
i p̄nti deficiēte i eis rōniz vsu: tñ
sic decedētes bñ capiūt ipm. De
q̄bus p̄telligi illō esa. iij. Inue-
nerunt me q̄ non quēsierunt me.
Hi sunt ergo de q̄b^o x̄ps Matth.
xix. Sinite puulos venire ad me
t nolite phibere talis em est res
gnū celoz. Apoc. j. Sine macula
sunt añ. r. d. Tertij sunt q̄ nouēte
bene querere deum: t meli^o ipm
inuenire per gloriam: quales sūt
qui bene incipiunt et melius p̄s-
ciunt euntes de virtute in virtu-
tem quousq̄ videant deum deo-
rum in syon: id est in ecclesia tri-
umphāte que specularit de alio

De rosa electionis.

celi ecclesiam militantē. Et de talibus potest intelligi illud Matth. vii. Querite, supple perseverate et inueniatis. Quarta autem sunt quae nec debent queri per fidem spiritus et charitatem; nec sicut ipsum inueniunt per apostolam visionem; sicut sunt omnes infideles et generaliter omnes peccatores in malis suis perseverantes. Et de vnoquoque tali potest intelligi illud. ii. Paral. xv. Si quis non quaerit dominum moriatur. Studemus ergo charissimum querere dominum perseveranter: ut ipsum tandem possimus inuenire in celo.

Nec nos defatiget labor in querendo; aut torpeat seu etiam pigeat vite longitudo: non denique eos denique nos decipiat bonorum factorum multitudo. Sed sic iungamur magis ad aratum ut non respiciamus retro: quin immo sic bona agamus tamquam si nihil boni egerimus. sic enim consulit Gregorius. xxi. li. moral. c. iiii. exponens illud psalmi. Dixi nunc cepi. Si inquit lacessere ab inchoatione bonis nolumus valde necesse est ut ichoare nos quotidie credamus. hec ille.

Secundo querendus est deus festinanter. Isa. lv. Querite dominum dum inueniri potest. Illi autem festinanter querunt dominum qui querunt ipsum in mane inuenturis. de quibus prius dictum est. Item illi querunt dominum festinanter qui postquam peccauerunt: non addunt peccata peccatis: sed absque ulla procrastinatione mox ipsum per cordis dolore querunt. Ita enim consulit scriptura. Eccli. v. Non tardes conuerti ad dominum: et ne differas de die in diem: subito enim etc. Ita festinatio querendi dominum significata est per magos qui visa stella in oriente se significantem quaesierunt: namque:

mor venerunt hierosolymam querentes et dicentes. Ubi est qui natus est rex iudeorum. Matth. ii. Item significata est per pastores quod voce angeli venerunt bethleem querere et adorare infantem panem inuoluitum et positum in plepio. Luce. ij. Unde Ambrosius super Lucam exponens illud verbum Lucae. ij. Venerunt festinantes. etc. dicit sic. Vides festinare pastores: nemo enim cum desidia christum requirit. Item et tertio significata est per illas mulieres deuotas quae valde mane vna sabbatorum venerunt ad monumentum querentes dominici corpus. Cito ergo querendus est dominus et hoc propter periculum. Unde Augustinus ad fratres in heremico sermo. lxxi. qui intitulatur de non tardando conuerti ad dominum dicit sic. Quid tu peccator conuerti dissimulas? Nonne homines subito mouentur? Deus permittit tibi remissionem perueniendo a peccatis: sed securitate tibi non permittit diu viuere. hec ille. Debemus ergo facere in querendo dominum quod facit canis venaticus in querendo praedam semel amissam: qui cum omni festinatione hinc inde circuire non cessat donec inueniat eam. Sic festinare debemus querere dominum per peccatum semel amissum.

Tertio querendus est deus festinanter. prius. Querite dominum et confirmamini. i. in querendo esse forte firmi et feruentes per amorem. Sequitur. quaerite faciem eius semper. Non ergo ad horam aut semel: sed cotidie et tempore. Vel semper id est in prosperis et aduersis. Quidam enim obliuiscuntur querere deum in prosperis ponentes omnem fiduciam suam in ipsis prosperis: et non in deo. Sicut de filiis israelle

Sermo quadragagesimusquartus.

gitur ps. cv. q. postq̄ misit de^o sa-
turare in anias eoz/obliti sunt
deū qui saluauit eos qui fecit ma-
gnalia in egypto: mirabilia ter-
ra cham: terribilia in mari rubio.
frequent̄ in illi q̄ nō q̄runt dñm i
p̄peris ip̄m q̄runt in aduersis.
ps. Imple facies eoz ignominia
q̄rēt nomē tuū dñe. Unde frequē
ter legit̄ de filijs israel tā in Exo-
do q̄ in libris Josue. ⁊ Judicium
ntq̄ psalmoz: q̄ clamabat ad do-
minū cū tribularētur: q̄ eis miser
e^o de necessitatib^o liberauit eos.
Alij nō sunt q̄ q̄rūt dñm in p̄p̄is
non propter se: s̄z p̄pter sua. Jo.
vi. Queritis me: non si uidistis si-
gna q̄ feci: s̄z de panib^o meis mās-
ducaistis ⁊ saturati estis. Et ta-
les sunt similes canib^o mastinis
q̄ sequuntur eos qui illis applau-
dūt ⁊ panē porrigūt: s̄z cū deficit
panis ⁊ ultra nichil eis porrigit̄
redeunt ad panū magistrū. pro-
pterea Augu. sup Jo. tractatu.
xxv. exponēs p̄dicium h̄bū Jo.
vi. Queritis me. ⁊c. dicit q̄ mul-
tū q̄rūt iesum: nisi yr illis bñfa-
ciat p̄m ip̄s. Ali^o ne goctū h̄z: q̄rit
hercessionē clericoz. Ali^o p̄mif-
a potētiore: fugit ad ecclesiā: ⁊ ta-
lib^o implet q̄ndie ecclesia. Vir q̄-
rit iesus p̄pter iesum cū tñ dicat.
Querite me p̄pter me. hec ille.
Alij sunt qui non q̄runt dominū
in p̄peris nec similiter in aduer-
sis: sicut obstinati petōres qui so-
lēt contra deum murmurare in
aduersis: ut pote in infirmitate:
aut h̄mōi. Un̄ de Aza legit̄. ij. pa-
rak. xvi. q̄ egrotauit dolore pedū
⁊ p̄mētissimo: nec in infirmitate
sua quesuit dñm: s̄z magis i me-
dicoz arte consilius est. Quō non
obliuē mortuus est. h̄uiciudeo

multi ch̄ustiani sunt filies qui in
infirmitate poti^o recurrūt ad me-
dicos corpoz q̄ alaruz. Cū tñ e^o
de pent. ⁊ re. c. omis ⁊ trisulq̄ sex^o
S. cū infirmitas. Medicis corpo-
ru p̄cipiat districte ut cuz eos ad
firmos vocari p̄tulerit: ip̄os ate
oīa moueāt yr medicos aduocēt
aiaruz/yr postq̄ fuerit infirmo de
sp̄iali salute pulsū ad corpalis
medicie remediū salubri^o p̄ceda-
tur. S̄z p̄fecto argumētū p̄ dz sol-
uit p̄ nō facit. Nā ferme oēs infir-
mi tūc p̄mī q̄runt medicos aiaruz
cū desp̄at de valitudine bona cor-
poris. Un̄ dicebat qdā. Per deuz
ego fui valde infirm^o: s̄z deo gr̄as
ego nō fui p̄fessus. Sūt tandē et
aliq̄ q̄ querūt dñm in p̄p̄is ⁊ ad-
uersis sciētēs facere p̄fectū suuz
de oib^o. Neq̄z em̄ in p̄p̄is exol-
lunt supra se: neq̄z i aduersis dei
iciunt animū p̄tute: sed tenent in
oib^o mediū. Et h̄i valde rari sūt.
Studeam^o s̄z i eoz n̄ero aggre-
gari: qd̄ fiet si mō i p̄m laboraue-
rim^o querere dñm p̄euerāter/se-
stināter frequēter. Cordē^o itaq̄
nosmetip̄os dicta rosa q̄rēdi do-
minū in p̄senti: yr in die visitatio-
nis coronemur a dño rosa ghe es
honoris. Quā nobis p̄cedat: q̄c.
¶ Sermo. xliij. De dolore Ch̄is-
ti in coronatione.

Oronem^o nos rosis.
Sapientie. ij.
¶ Postq̄ iuxta pro-
missa i plogo opis
hui^o: i supiorib^o post
quēlz denariū p̄mos
nū rosaz h̄gialū: addidim^o ser-
monē vñū q̄si imp̄tinētē matie s̄z
nō mysterio de dñica passiōe tra-
ctāre: ⁊ hec ob reuerētiā grossoz
signaculoz ⁊ rosario h̄gineo ap^o

De dolore xpi in coronatiōe.

poni solitor: superest etiā ordinē
obseruando post vltimū denariū
subiungere s̄monē quartū de ea:
de dnica passiōe. Et qm̄ i p̄io ser
mone p̄dicte materie tractauim⁹
de dolore xpi in circensitiōe. In se
cūdo de dolore eiusdē in orto. In
tertio de dolore eiusdē i flagella
tione: p̄nt̄ in p̄nt̄i sermone intēdo
loqui de dolore eiusdē saluatoris
nostri iesuxpi in coronatione. Jō
sūt talis ordo seruā vt quicquid
in p̄dicatis denarijs saluatoris ās
gelicaz orat̄ p̄ efficacā p̄ciosissi
me passiōis xpi meritorū redda
tur: ⁊ ad vitā p̄sit eternā. et q̄uis
nōnulli rosariū suū seu psalteriū
ic̄: piāt orōnē dnica t̄gētes p̄mū
grossum signaculū in capite ro
sarij appositū: pleriq; t̄i magis
placet i choādū eē a paruo signa
culo q̄b̄ est caput p̄mū denarij. t̄i
q̄ saluatiō āgelica i cellis p̄mū
edita ab angelo s̄gnū marie pri
mo est annunciata s̄ orō dnica a
xpo formata ⁊ p̄nunciata. Tū q̄
mater maria p̄ortate xpi s̄nate
re p̄cessit aduētū b̄ndicti filij sui.
Cum q̄ finis est vltim⁹ in execu
tiōe q̄uis sit p̄ortū intētiōe. Mō
quicqd̄ saluādo s̄gnū matrē in
quolibet denario p̄allimus totū
ad honorē filij s̄pendimus ⁊ ordi
namus: q̄ inq̄t̄ diu⁹ hieronym⁹
si. parte epl̄az suaz. epl̄a. ly. Si
deū ore p̄phetico in sanctis suis
laudare iubemur / multomaḡ in
celebritate br̄e marie s̄gis m̄ris
eius opz cū hymnis ⁊ canticis di
ligenti⁹ extollere / q̄ nulli dubiū
quon totū ad gloriā laudis ei⁹ p̄ri
neat q̄cquid dignē genitrici sue
ip̄sum fuerit atq; solēnter attri
butū. p̄cille. Et qm̄ finēs sunt
faciendi s̄m̄ materis subiectā. s̄.

rethouce. Materia aut̄ dnice pas
siōis ⁊ angelice saluatoris alia ē
er alia. Jō omisso stillo s̄monū ro
saz v̄rginalū. In p̄nt̄i s̄mōe ar
ca duo p̄ncipaliter s̄labit nostra
intētiō s̄m̄ materie exigentiam.
Primo nēpe deseri bemus ch̄usti
piā ⁊ cruentā coronationem.
Secundo subiungemus fructuo
sam ⁊ moralem instructionem.
¶ Quantū ad p̄mū est diligerter
notandū q̄ xpus voluit coronari
sp̄m̄ p̄pter tres ratiōnes: quaz
Prima est litteralis: q̄ sez sic p̄
p̄phetarū fuerat et p̄s̄guratū. De
p̄phetia q̄dē scriptū est. Cash. iij.
Egredimini filie syon. t. o vos in
dei egredimini de ergastulo in sa
delitaz vt sitis filie syon: ⁊ vide
te p̄fidē regē salomonē. i. ch̄ristū
oia regēre ⁊ hoies dei p̄i pacifi
cāre in diademate. i. in corona spi
nea / quo coronauit eū mater sua
i. synagoga: de qua natyus est s̄m̄
carnē / in die deip̄satiōis illi⁹. i. i
die passiōis: qm̄ ip̄e fact⁹ ecclie sp̄s
suis sanguinū / sicut d̄t̄ Exod. iij.
Nūc etiā admonet p̄p̄ulctis s̄sti
ber aias deuoras vt egrediat̄ de
pectis ⁊ videat̄ p̄ deuotiā mētis cō
tēplationez regēz xpm̄ in diade
mate spinaz quo coronatus est ⁊
iudens siue p̄ mistros pylati ad le
stānā iudeaz. Talis aut̄ content
plano seu medirano dolore cor
onationis xpi. p̄dest ad superbiā
depumendā. Cum enim conside
ramus regem regum tā crudeli
ter sp̄m̄ p̄pter nos coronatum
inducimur ad hūilitatis exēplū.
Non em̄ decet sub sp̄inoso capite
membri fieri superbum. J̄tē p̄
dest ad equanimit̄ ferendū ad
uersa. Augu. enim suo manuali
c. xxij. de seipso loquitur dicens.

Sermo quadragesimalus quartus:

Nō inueni in oib⁹ aduersitatib⁹
meis tā efficacē remediū q̄ vulne
ra xpi. De figura autē hui⁹ coro
natiois legit. s. Re. xxiij. q̄ eo tē
pore q̄ Saul p̄seq̄bat Dauid et
q̄rebat eū occidere. Ipe Dauid
fugit i desertū locū. Quo audito
Saul cū suo exer. citu cixit dauid
i modū corone vt caperet eū. Ad
ppositū Saul q̄ iter p̄tra abutēs
recte designat pylatuz qui abus⁹
est sua p̄tate. q̄n̄ ut omisit se de cō
dēnatione ch̄uiti: tum q̄ ch̄uiti⁹
erato e supior. Ad vt dī. ff. in an
tiq̄s. de receptis arbitris. l. nam
magistratus. Itē. C. de legib⁹. l.
digna vox. Minor in maiore non
h̄z iperū: tum q̄ xps erat p̄sona
p̄uilegiata et exēpta eo q̄ fili⁹ dei
patris et sacerdos eternum sin
ordinem melchisedech. Ad cler
icus i nullo casu potest trahi ad
fop̄ iudicis secularis: siue p̄ causa
criminali. siue p̄ causa ciuili q̄ si
secus attentatū fuerit iudex secu
laris p̄tate iudicandi p̄uat. C. de
episco. et cleri. l. statum⁹. Ad idē
est ius canonicum vt patet. xj. q.
i. null⁹. et in multis alijs capitū
lis. vbi dī q̄ iudex secularis non
debet cognoscere de causa cleris
corum. nisi forte de consensu epi.
Idē etiā h̄z extra de fo. cōpe. ca.
nullus. Itē extra de iudicijs. c.
q̄liter. hec autē incidētaliter di
cta sunt ad p̄bādū pylatū abusū
fuisse sua p̄tate in flagellādo/ co
ronādo/ examinādo/ et ad mortē
p̄dēnādo ch̄uitū. Et ita merito
designat p̄ Saul q̄ abutēs iter
p̄teratur. hic ergo saul in modū
corone cixit xpm p̄ Dauid desi
gnatū: q̄n̄quidē coronā de spinis
ipoluit capiti eius. Dicit autē de
2^a p̄ q̄ ista corōa spinea fuit de

uncis marinis acutis ad modū
spinaruz. Cū refert se audisse a
quodā viro q̄ fuerat vltra mare
cum brō Ludouico q̄ ābulando
iuxta litt⁹ maris senserat a casu p̄
cturas dictoz iūcoz p̄ solutare
ite rmedios. fecit q̄ pylat⁹ colligi
de h̄mōi uncis marinis acutissi
mis: et cū talib⁹ parari coronā cō
tumelie regi ḡtie: quā milites py
lati spofuerūt capiti iesu p̄cutien
tes eū baculis ad penetrādū cere
belluz ei⁹: ex qua quidē p̄cutiōe
et ip̄ressiōe caput p̄ssimū saluato
ris mirabiliter vulneratū p̄ totā fa
cie sanguinē distillabat. Nec qui
dē mirū: q̄ vt dī Chulō. Ipsa co
rona spinea saluatoris mille pun
cturis caput ei⁹ impleuit p̄forādo
os: et vsq̄ ad cerebrū pueniens ex
ot parte capitis. Ber. O hō vide
q̄ amote dilexit te de⁹: p̄ te ei co
ronat⁹ est: vt te i celis coronaret
Ecce igit⁹: vt dicit idē Bern. Cas
put angelicis spiritib⁹ tremebun
dū/spinaz densitate pungit. pa
ret q̄ qualiter xpi coronatio fuit
pphetata et similiter p̄figurata.
¶ Sc̄ba rō coronatiois xpi ē mo
ralis. Idē em̄ voluit xps coronari
de spinis acutissimis: vt p̄ hoc desi
gnaret q̄ gl̄ia et p̄p̄a mundana
nō ē sine āgustijs et spinis. Itē q̄ re
ges q̄ coronant corōa aurea gē
mis itētra i capite nō s̄t absq̄ spi
nis et aculeis dolor et amaritudi
nū i corde. vñ legit⁹ d̄ q̄dā coronā
do fregē q̄ accipies p̄p̄ijs manū
b⁹ coronā quā insigni d̄bebat ip
sā diligētē voluebat atq̄ dicebat.
o si d̄s sc̄uz q̄s amaritudib⁹ āgu
stijs et solitudib⁹ p̄ferri ē hoc dia
dēa: nūq̄ ip̄z capiti suo iponeret
s̄z neq̄ i fra iacēs ip̄m ide leuare
veller. Q̄ q̄ corona regū h̄z leuā

De dolore xpi i coronatiōe.

anexas pene infinitas sollicitudines spm suffocates: hic est q parviuſit reges ⁊ principes iuxta illud Eccli. x. Ois poterat vita breuis. Uñ i libris regū: ⁊ paralipomenō assignant breues dies qb̄ cōſ re gnauerūt reges iuda ⁊ israel: vt pote de vno q regnauerit annis duob⁹ ⁊ poſtea mortu⁹ eſt de alio q̄ ānis q̄nq; vltēptē: octo vlt̄ h̄mōi De valde paucis ſit legiſ q̄ multo tpe regnauerit. Et adhuc breues dies illi qb̄ regnauerūt maximis ſollicitudinib⁹ pleni fuerūt propter qb̄ quidā rex iſri cui ſolus erat dice ſe nō hūiſſe meliora tpa q̄ cū ſine cura ⁊ adminiſtratiōe regni eſſet. S; q̄nis ita ſit nihilomin⁹ appetunt mūdani honores: glia ⁊ diuicie: pncipat⁹ ⁊ pſtates: p qb̄ adipiſcēdis aut cōſeruādis mouent ſua ſequunt̄ mores: infrigunt iura: inuadūt alienoſ poſſeſſiōes ſuſcitāt iurgia multiplicant p̄ditōes. Cūq; hec oia q̄s aſſecut⁹ fuerit: tūc magis ſibi timet: vt pote ſuſpicās multiplicatos ſibi inimicos. Uñ de dionyſio tyrānq; refert dñs Anthonius p̄na pte cronice ſue. t. iij. c. i. S. xxv. q̄ poſtq̄ tyrānicē factus eſt pnceps ſiraculanorū in tñ ſibi timet q̄ ſemoris amicus in eorū locū ferociſſimos barbaros qb̄ laſtera ſua p̄mitteret ſubſtituit. De inde barbitōſorū metu filias ſuas artē illā docuit: qb̄ adult⁹ nō eſt auſus illis barbā ſuā radēdā cōmittē ſ; cū ferro ignito ſibi barbā adurebat. hoc autē iō fecit: qz odio erat oibus hoibus. hec ibi. pater q̄ q̄ regia corona non eſt abiq; aculeis pungentib⁹. Quod deſignatū eſt p myſteriū corona tōis regis xpi ex ſpis acutiſſimis

¶ Tertia rō coronatiōis ieſu xpi eſt miſticalis. Tō em̄ voluit ex veſtib⁹ corōari xps vt doceret nos ad coronā glie celeſtialis nō niſi p ſpinas tribulationū ⁊ aduerſitātū poſſe puenire. Actus. xij. p multas tribulatiōes opz nos intrare i regnū dei. in cui⁹ rei ſignū poſuit dñs angelū aſi paradīſum voluptatis tenētē flāmen gladiū atq; h̄ſatilē ad cōſtodiēdā viā ligui vite Gen. iij. Refert ēr hiero. iij. pte eplaruſ ſuarū: epla. xxix. vbi ſcribit ad ruſſicū monachū dicēs eſſe q̄dā mōtes aureos quos adire ppter gryphes ⁊ dracones ⁊ inenſorū corporū hoim mōſtra eſt i poſſibile aut p difficile. Legitur etiā Numeri. xij. q̄ illi hoies q̄s miſerat moyses in terrā p̄miſſiōis ad explorādū eā cū inde rez diſſent dixēſt ei. Terra ad quā miſiſti nos / cultores fortisſimos h; ⁊ vrbes grādes atq; muratas Stirpez enach vidim⁹ ibi de gñe gigāte cui pparati ſi locuſtēvi debamur. Multa ēr alia difficilia i p̄dimēta i gressum dicte ſe ibi narrāſ. Per q̄ oia deſignat q̄ nō niſi p aduerſa ⁊ ardua obtinere poſſum⁹ coronā glie: dicte apo. ij. th. ij. Qui certat i agone nō coronabit niſi qui legitime certauerit. ſi itaq; ſſes mei chariſſimi optam⁹ coronari i celeſtib⁹ aduerſa hui⁹ mūdi timere nō debem⁹: ſed equimūſ ferre ⁊ interdū aggredi. Audite q̄o magnū illū doctorem ecclē anguſtinū i ſuo manuali. c. xv. ſic iquētē. Si q̄idie oporteret nos tormēta pferre: ſi ipas gloria ſua videre poſſem⁹ ⁊ ſciet⁹ ſociari: nonne dignū eſſet pati oē qb̄ triſte ē vt tñ boni ſāteq; glie

Sermo quadragesimusquartus.

pticipes haberemur hec ille. **Itē**
Chulo. sup. **Mat.** homil. **lv.** Si i
qm ignē esset saliedū: si in enses
atq; mūrōes inclibendū magno
sio elicta pferam⁹ vt ineffabile illā
gham assequamur. hec ibi. **Stu-**
deam & charissimū xpm imitan-
tes aduersā pati si velimus ab ip-
so tādē gha & honore in celis coro-
nari: & hoculis semp habeamus
eiusdē saluatoris nri durā corona-
tionē: pēpue aut psallendo rosa-
riū hgmē: sup quartū grossū si-
gnaculū seu granū aliquatū sp im-
moremur: corde roze legētes ora-
tionē dñicā ob reuerētiam sepedi-
cte pssime coronatōis: vt sic me-
reamur tādē ab ipso xpo gha & ho-
nore cotōari in celis. **Et sic piz de-**
ducto p̄nc partis hui⁹ sermōis.
Postq̄ diffi vlsū est de dolo-
re xpi in coronatōe. & de triplici rō-
ne hre voluerit sic dolotose coro-
nari spinis: cōsequēter videnduz
ē quō ad exēplar illi⁹ debem⁹ or-
nare paupculas anias nras rosa-
coronatōis nō rñ qualiscūq; vt in-
fra dicef. pro q̄ est notādū q̄ est
triplex corona: vcz.

Plumbea

Argentea. Aurea.

Plūbea igit corona vocat corōa
plūbea q̄ coronant miseri pctōies
Et bñ dē corona pctōrum corona
plūbea: qz sicut plūbz interdum
relocet & politū apparet: si rñ tan-
gat statī polluit digitū vlt manuz
tāgēt: ita & pctā vident qñq; hoī-
b⁹ tēptātū lucere: & hoc p̄p sui
delectationē sicut sp̄haliē p̄z in ve-
neris opib⁹ in cibis & potibus in
mūdānis honorib⁹ dinitijs tpa-
lib⁹ in letitijs sclarib⁹ & hmoi. Sz
p̄fecto si q̄ ea tāgere voluerit p̄
plūm mox p̄cietā ei⁹ polluet tur-

pis. **Sūt aut sp̄haliē tria gha hoīz**
peccatoz q̄ coronare se volunt co-
rona plumbea peccati.

Prum sūt supbi & elati q̄ volūt
le cordare honore q̄ digni nō sunt
sive in appetēdo dignitates ecclē
siasticas q̄ ad clericos: sive in p-
curādo officia publica p̄phas & ne-
phas q̄ ad laicos. **Sz attēdāt ta-**
les qz tā ipi q̄ eoz corōa reproba-
tur & maledicif i sacra scriptura.
Isa. xxviii. Ne corde supbie. **Nō-**
ne maledixit de⁹ corde supbie p̄mi
angeli: qñ qdē mēdixit sibi donuz
suā celestē: & deiecit eū i pfūdum
abyssi dicēs. Ad ifernū detrahe-
ris i. pfūdū laci dicebat ei ille p̄i-
m⁹ angel⁹ i corde suo. i. exabūdā
ti supbia i celū p̄cedā s̄r astra dei
exaltabo solū meū. i. ero i celo ce-
teris creaturis sublimior. hoc for-
te p̄ tāto dixit. qz tūc cognouit hū
manitatē xpi elenādā sup oēs an-
gelos: vlt qz forte cognouit dei ge-
nitricē s̄r choros āgeloz exaltan-
dā ad celestia regna. & iō talib⁹ in-
uidit & ex maria supbia dixit. Er o
similis altissio. i. p̄m⁹ p⁹ ip̄z & sibi
qdāmō eq̄lis. Sz factuz ē totū op-
positū illi⁹ qd cogitabat. Nā q̄to
pl⁹ voluit supbiēdo se exaltare tā
to pl⁹ hūilitatē ē. et hoc volūt p̄di-
cta. s̄ba. Ad ifernū detraheris eū
supbia tua. Et q̄ in p̄ncipū rece-
ptur⁹ erat coronā glie s̄r p̄scraf-
set i ḡfa dei irrepabilē ip̄z am-
lit & efnū supplicū incurrat ita vt
merito dicere possit illō Job. xix.
Abstulit supple de⁹ coronā de ca-
pite meo. Nōne etiā corōa supbie
voluerit se cordare filij alexandri
magni q̄ post mortē patris iposue-
rūt oēs sibi dyademata: & filij eoz
p⁹ eos & multiplicata sunt mala in
ira. j. Wach. j. nōe s̄r corōa sup-
3. iij.

De dolore xpi i coronatiōe.

bie voluit se coronare roboā fili
salomōis cū dixit minimū digituz
suū grossiorē dorso patris sui. iij.
Reg. xij. Nōne ē bñ corōat⁹ sup
bia magna erat pharao: cū Moy
si & Barō dicētib⁹. hec dī dñs de⁹
isrl. Dimitte populum meū vt sa-
crificet mihi in deserto. Redit cū ar-
rogātia magna dicēs. Quis ē dñs
vt audia vocē ei⁹ & dimittā israhel.
Nescio dñs & isrl nō dimittā Exo.
v. Nōne deniq⁹ supbia magna co-
rōat⁹ erat rex ille sceleratissim⁹ an-
thioch⁹ q⁹ decreuerat hierosolimā
totalit⁹ deleē Sz bñ hūiliauit eūde⁹
qñ qdē percussit eū israhili & iusi-
bili plaga. ij. Mac. ix. De supbia
etiā nichanoris legi⁹ i eodē lib. c.
xx. q⁹ cū sui mouerēt eū ne pmitte-
ret bellū p̄ iudeos i die sabbati: sz
honorē tribueret diei sabbati & il-
li q⁹ vniuersa aspiciat. Interrogas-
uit eos si eēt aliqs potēs i celo q⁹ i
passet custodiri diē sabbati. Et re-
spōdētib⁹ illis q⁹ sic subitit eū su-
pbia magna. Et ego inq⁹ potens
suz sup frā q⁹ spero sumi arma Sz
nō enasit iudiciū dei. Nā diuinit⁹
i bello p̄ Judā machabēū inuito i-
terit. Et vniū deficiet mihi tps
oē si oēs supbos dimiserare volue-
ro q⁹ percussit & hūiliauit dñs. Bñg
dictū ē pus v3 Esa. xxvij. Ne co-
rōe supbie. Et post pauca pedib⁹
pculcabit corōa supbie q⁹ oīs q⁹ se
exaltat hūiliabit Luc. xiiij.

¶ Scđi hoies volētes se corōare
corona plūbea pcti: sūt hoies dedi-
ti ludis choreis lasciujs & iolen-
tjs atq⁹ vanitatibus scđi q⁹ mutuo
se imitāt dicētes illō Sap. ij. Ueni-
te coronem⁹ nos rosis anq⁹ marce-
scāt. Ibi etiā multa alia. lasciujs
spurcitijs & imūditis plena ornē-
tur ad q⁹ mutuo se alliciūt pctōres

& mūdani hoies. Text⁹ plan⁹ est.
Et cerre valde farui sūt hoies vo-
lētes i pñti corōare se ipsos rosis. i.
mūdanis solatijs: q⁹ sicut flos ro-
se cito deperit. ita & mūdana solati-
a cito dñficiūt tomētra aut isferm⁹ q⁹
talia acq⁹runē sine fine pmanēt ta-
les q⁹ mūdani hoies q⁹ rētes deliti-
as suas i isrl⁹ isferioub⁹ & caducis gre-
b⁹ similes sūt puulis scolarib⁹ q⁹ se
mel i āno faciūt sibi i regē q⁹ ē i ma-
gna glia p̄vna die sz i coronā corō-
rōa ab ipō tollit & p̄p̄tjs vestib⁹
irep̄ iduit. & si regno suo dñficiente
remāet i misia sicut an⁹ q⁹ imo eru-
belet p⁹ modū viliū idū sicut pri-
us. da ēt exēplū de illis q⁹ i specta-
culis aut similib⁹ acub⁹ efficiētes
p̄soas regū aut ipatorū deauratis
indū i dūit vestib⁹: & sic reputāt
se multū gliosos. Sz cū opz talia
relinq⁹re tristes efficiunt remini-
scētes p̄oris glie. ita i p̄posito co-
rōe dñi ē de illis q⁹ i pñti studēt se co-
rōare rosis vanitatū hui⁹ scđi. Nā
cū tales p̄ mortē velit nolūt reliq⁹
rit ornatū vestiti: foumōstratē cor-
porū lasciuas p̄uocoz opoz vrb
būt se viles & d̄formes p̄ culpā sūc-
marie tristabunt & erubescēt. No-
uerit q⁹ tales q⁹ nisi se correxerit
corōa mūdane glie q⁹ ē exteri⁹: de-
scēdēt ad coronā misie & tristitie
q⁹ ē iseri⁹ Esa. xx. coronās corona-
bit te: supple de⁹ tribulatiōe. de hoc
hystrouā habem⁹ act. xij. vbi legit⁹
q⁹ herodas vestit⁹ veste regali se-
dit p̄ fbūali & pctōdabat ad pplm:
v3 loquēdo valē egregie. Popu-
lus autē acclamaabat v̄voces & nō
homis. Dicebāt em̄ illi adūlādo
q⁹ talis eloq⁹ntia nō erat hominis
puri sz deitate habentis. Cōfess⁹
autē percussit euz angelus dñi: vide
licet v̄vhe mēri dolore vētris vt dī

Sermo quadragesimusquartus.

cit Josephus. li. antiquitatu: eo
q' nō dedisset honore deo & plūm
p' a p'mib' expirauit. Cēpitre
sentib' em' e' int'finitis ghaban
tur ibi vermes est iteri' corroden
tes. Ecce ad quē finē pducit va
nitas hui' secl' vtpote nihil p' se
reliques nisi feda vestigia culpā
horribilē. & penā infimabilem.
Ob animaduertēs dāā regens.
parisiē. seculū reliq't & religionē
intrauit. hic em' cū finē iposuisset
lecture artib': toto vno die dedit
se solatijs mīdialib' euz scolarib'
bus suis. vtpote egregie potādo
choras ducēdo & mltis alijs va
nitatib' vacādo. Cūq' sero facto
redūisset domū. dixit discip'is suis
O charissim' iuuenes nōne hodie
bñ dixim' vitā solatiofā. Et nunc
qd nobis meli': & q' vtilitas in tali
b' nisi pātio tēporis: p'sūptio de
narioz: fatigatio corpoz & qd de
teri' ē dei grauis offensa reman
sit nobis. Ex tali q' p'sideratiōe in
tīm ephoruit vanitates p'ores q'
seco relicto cū nōnullis de discipu
lis suis religionē intrauit vbi vsq'
ad vite terminū felicē p'seuerauē
nt. Eiecit q' a se coronā plūbeam
mīdane vanitatis vt acciper cor
onā aureā ex p'ssā signo s'ctitat'.

¶ Tertij homines qui corāntur
in p'senti coronā plūbea sūt reges
& principes hui' seculi. Nā cū ca
pitib' imperatorū imponat dyas
dema aureū & regib' corona au
rea: p'cipib' quoq' maiorib' ser
tū aureis: oēm tñ talem coronatio
nez reputo & voco plūbeā: q' sicut
plumbuz ē materia molis & par
ue resistētie respectu ferri & mltro
rum aliozum metalloz. Ita & om
nis dignitas tēporalis huius secl'
est valde mollis & fragilis: queq'

resistentie p'tra egritudines & infir
mitates: potissime autē p' mortem
psal. Quis est hō q' vincet tñ vide
bit mortē. q. d. null'. Vñ dāā poe
ta. O mors fera mors neq' q' null'
parcis: h' equā das cūctis legē: ra
piens cū paupe regē. Quinio re
ges & principes frēqnter cit' mo
runt q' paupes & iustici: vt p'us
dictū est Ecclesiast. x. Ois potens
tatus vita breuis. Cūq' mortui
fuert: p'it eis omnis fast' pom
pa & gl'ia quā in p'senti habuerūt:
psal. Ne timueris cum diues fa
ctus fuerit homo: & cum multipli
cata fuerit gloria dom' ei'. Quo
niam cum interierit nō sumet om
nia: neq' descendet cum eo gloria
eius. Quinimmo tales quacūq'
fulgeant in p'senti dignitate: s'
abutantur sua potestate: descen
dent in locum tormentozum cum
pharaone & ceteris tyrannis p'nci
pib'. Et tunc dicent illud Tref.
v. Defecit gaudiuz cordis nostri
s'fusus est in luctuz chorus noster.
Cecidit: corāa capitis nostri.
Et bene dicit. Cecidit corona capis
nostri quia vt dictum est p' mortē
cadit omnis honoz et gloria mun
dana ab homine q'stun. duq' sub
limi et potente. Nec remanet ali
ud de omni gloria huius seculi in
malis principibus nisi pena eter
na quam patientes dicēt id quod
sequitur: vbi supra. ve nobis quis
peccauimus. Q' autem per mortē
tē cadat oīs gloria & decor ab ho
mie q'stuncūq' nobili: neq' aliū
superst ex parte corporis nisi se
tor p'pulchie ostendit beat' Au
gustinus in tractatu de vanitate
hui' seculi ita dicit. Considerate
diuitum sepulchra vel eozum qui
sūt pauca tempora: vobiscū erant

De doloze xpi i coronatiōe.

et videte quod sunt vel quod eis diuitie
sibi profuerunt. Ecce ex eis nichil ni
si cineres remanserunt. Qui si modo
loquod possit hec vobis dicerent. Ut
quod infelices tamen pro seculi vanitatibus
discurreritis. ut quod vos criminibus et
vitibus repletis. Considerate ossa no
stra ut vel sic vobis horreat cupiditas
et miseria vestra. Quod vos estis
nos sumus. et quod nos sumus vos eri
tis. Itaque fratres charissimi hac
solicita consideratione pensate et ex
pauescite. atque die mortis ante oculos
vestros semper ponite et ad emendationem
nostram quantum potestis festinate.
Hec ille. Ex quibus vobis patet quod
ab homine pro morte cadit quicquid pul
chrum est visum: etiam ab imperatoribus
sicut a pauperioribus. Unde refert.
idem Augustinus ad fratres in eremo. ser.
xlviii. qui intitulatur de cura anime.
quod cum ipse semel esset rome duce
fuit a portiano profecto ad viden
dum cadaver cesariis in sepulchro
Et vidi inquit quod esset oino putredi
ne circumdatus ventrem eius diruptum
prope xii. et vermium cateruas pro ipso
transerentes. duo quoque famelici buffo
nes in foveis oculorum suorum pas
cebantur. Crines eius non ultra ad
heredebant capiti dentes eius appare
bant labiis consumptis et reuelata rug
erat narium suarum fundamentum. Et
intuens matrem dixit ei. heu vbi non
est clarum cesaris corpus. Ubi
magnitudo diuitiarum vbi caterua
baronum et nobilium. vbi acies militum
vbi apparatus deliciarum vbi can
es venatici. Ubi veloces equi.
vbi cantantes aues. vbi thalamus
depictus. vbi lectus eburneus vbi
regalis thronus. vbi imperialis thro
nus. vbi mercatoria vestimentorum
Ubi capilli solares vbi clara fa
cies vbi omnia que sub celo sunt. Te

namque debebatur homines te timebant
principes: te colebant reges. te for
midabant omnes: vbi nam que sunt
hec omnia. Quo iure tua magnificen
tia. Et respodit mihi pietate plena
fili omnia pariter sibi defecerunt quan
do defecit spiritus eius. et est in sepul
chro in sui brachiorum captiuatus reli
quens cum fetore et putredine. Eya
ergo fideles christi p'siderate quod su
mus et agite penitentiam antequam mors
nature inimica vos aggerediat.
Hec ille. Primum ergo facilis est corona
imperatorum que cadit de capite eorum
pro morte propter quod merito eam
pluribus plus appellamus. Et sic
primum de primo folio rose coronatiōe.
Cuius corona dicitur corda argen
tea struere et gratia qua coronantur
aie deuote in presentia a deo. In cuius
ius figura legitur Apoc. xii. quod Io.
vidit mulierem amictam sole habere
in capite lunam sub pedibus et gerere
in capite suo coronam stellarum duodecim.
Ad propositum ista mulier est
aia deuota amicta sole. id est presentia
dei per gratiam: habens lunam. id est pec
catum sub pedibus: quia ipsum calcas
cum eius actore diabolo. Gen. iij.
Ipsa ceteret caput tuum. Corona
in capite huius mulieris est otina
tus aie vel gratia diuina. stelle. xii.
sunt. xii. frutes decorantes huius
mulierem tanquam. xii. lapides preciosi
Et he sunt mentis puritas et immo
ceteria feruens charitatis et amicitia
dulcis pietas atque clemencia mor
dignitas et excellencia: sensus. matu
ritas atque prudentia cordis hu mi
litas et subiacencia: pia benignitas
et placencia mentis sublimitas et
eminencia: pungens asperitas et pe
nitentia: fortis stabilitas et patien
tia longa soliditas et permanentia
dei timorosis et reuerentia. Ibi

Sermo quadragesimusquartus.

sūt ḡ. xii. lapides p̄ciosi: vel duodecim stelle in corda p̄fectiōis cui iussit de uote aie. vl iste. xii. stelle q̄ apponunt in corda p̄fectiōis aie deuote. sūt sequētes. xii. virtutes v̄z treatheologicę: fides: spes: charitas. q̄tuor morale: prudētia: tēpantia: fortitudo. iustitia sic sūt q̄ p̄uidētia ponat in pre anteriori cū sit auriga virtutū r̄ doceat q̄ agenda r̄ q̄ vitā da tēperātia ad p̄tē dextraz q̄ vitā da tēperātia ad p̄tē dextraz q̄ moderat p̄pera: r̄ facit eis bñ r̄ ladabil. k̄ vi. Fortitudo ad partē debet ad partē sinistram eo q̄ facit virtuose aggredi et sustinere aduersa hui⁹ mūdi. Iustitia aut̄ poni debet ad p̄tē posteriorē dicte corone eo q̄ facit emā dare errata r̄ ipsa punit. Sūt deniq̄ quinq̄ alie stelle in dicta corona virtutis qua decorat aia deuota: ille sūt quinq̄ virtutes intellectuales que sūt sapiētia: scientia: intellect⁹ prudētia: ars. Et dicuntur he virtutes intellectuales eo q̄ p̄ficiūt intellectū i ordine ad verū sicut iustitia/fortitudo/ r̄ tēperantia volūtātē in ordine ad bonū. ecce q̄ quō aia deuota gerit coronā stellaz. xii. in capite suo. Sed p̄ter tale coronationē ḡnalē cui libet aie fidelis: sūt tres stans hoīz qui coronant̄ exterius in capite i signū q̄ inter⁹ debet cor r̄ videre aliqua corda virtutis specialis.

C P̄lo igitur coronantur exteri⁹ in capite i peratores r̄ reges in signū potētie quoz corona ex auro p̄stat̄ ḡnūs ornat. In signum q̄ in se debet esse boni r̄ virtuosī. Itē q̄ debent esse potētes resistere malis punire deliquētes fouere atq̄ tueri bonos. Qū vt habet̄ s̄ in antiq̄s de officio p̄sidis. l. cōgruit p̄nceps p̄uicē debet

purgare p̄uiciā malis hoībus. Propterea d̄r eis. Sap. i. diligite iustitiā q̄ iudicatis terrā. Est aut̄ iustitia reddere vnicuiq̄ q̄ suus est. Vñt ergo reges r̄ p̄cipes tenent dilgere iustitiā reddēdo malis penā bōis hoī r̄ oppressis defensionē. Vñt dic q̄ sp̄s sanctus p̄cipit regib⁹ r̄ p̄cicipib⁹ q̄ iudicāt terrā. i. terrenos r̄ vitiosos hoīes v̄l terram. i. corpa terrena: nō aut̄ iudicāt aias: vt diligant triplicē iustitiā. vñā q̄ ad se lobz iuicendi alia q̄ ad p̄ximū iuste se habēdo: alia ad deum pie cōuersanda. r̄ nota q̄ tales debent p̄mo facere de se ipsa si qua viderit in se corrigenda. Qū cū fecerint apnores erūt ad faciēdū iustitiā de aliis. In cuius rei signū saluator. Jo. viij. dixit scribis r̄ phariseis de muliere adultera. Qui sine pctō vestrum p̄mus in illā lapidem mittat. q. d. puniat peccatrix sed nō a pctōrib⁹ Implet̄ lex quā allegat̄ sed nō a trāgressorib⁹ legis q̄ turpe est doctori cum culpa redarguit ip̄m. In quo eī inquit Paulus. Ro. ij. alii iudicas teip̄m cōdēnas. Propterea. iij. q. viij. iudicet dicit ambro. Iudicet n̄ de alterius errore qui non habet in seip̄s q̄b̄ condemnet. Iudicet qui non agit eadē q̄ in alio in alio putauerit puniēda. ne cū v̄ alio iudicet in se sententiam ferat. hec ibi. huic sentētie aliud h̄bū Seneca de verborum copia dicitis q̄ equus iudex non alia de sua alia de aliena causa sentētiā fert. istud aut̄ est cōtra multos p̄cipes et iudices q̄ vitiose viuūt r̄ execrabilia verba ore proferūt que etiam pudet dice subditos suo malo exemplo ad similia inducētēs pan-

De dolore xpi i coronatiōe.

peres excoūat et lanā d̄ dorso tol-
lūt: publica officia pl⁹ offerēt ven-
ti vēdāt: q̄s gratos h̄nt nullo ha-
bito respectu ad merita i episco-
pos & abbates extollūt. Multa et
his similia agunt nō absq̄s graui
periculo animarum suarū. Sed
de hoc hactenus.

¶ Secūdo coronant̄ exteri⁹ in capi-
te presules & p̄dīfices in signū s̄c-
eritatis eximie. Tales nēpe dese-
rūt mitrā loco corone. Et ē hic val-
de notādū q̄ mitrā: s̄ q̄ p̄secrātū
& similit̄ cū q̄ sepeliūtū ē de rela-
alba & mūda p̄ quā significat̄ vi-
te s̄cītitas quā obſuare d̄nt toto
spe p̄secratiōis sue vsq̄ ad termi-
nū vite. Propter q̄s d̄t anosto. i.
thy. iij. q̄ opz eſm̄ irrep̄hensibi-
lē esse. i. sine peccato notabili. Itē
fit. j. Oportet episcopū sine crimi-
ne esse In cuius figura d̄t d̄ns ad
moysen. Leui. xxi. Hō de semine
suo q̄ habuerit maculā nō offert
panē deo suo. Valde ḡ expediens
est eſm̄ sine crimine esse. vt possit
alios liberi⁹ arguere vt habet in
decre. dist. xxv. c. p̄m̄. Nec certe
sufficit ei equalē cū subditis gere-
re vitā: s̄ s̄cut ē honore sup̄ illos
sic & vita d̄s esse p̄stantior vt ha-
bet. viij. q. j. nec sufficere Itē gre-
go. in suo pastorali. c. xij. Tātū in-
q̄t debet actionē populi transcen-
dere actio p̄sulis q̄ntū distare solet
a grege vita pastoris. Ratio autē
cur tāta s̄cītitas req̄ratur in epo est
q̄ rector est aliorū & s̄m̄ eū regit
se subditi. Qu vt habet Eccl. x.
s̄m̄ iudicē populi sic & ministri ei⁹
Et q̄lis est rector ciuitatis: tales
& habitates in ea. hinc augu. ad
fratres in eremo. f. xlii. q̄ i i i i i i i
de vita & morib⁹ clericorū. Sicut
iud̄t i possibile est demonē in ma-

lo obstinatū intrare passus: sic im-
possibile est pastorib⁹ luxuriosis
auarīs & sup̄bis subditos castos
hūiles. & bonos facere q̄ necesse
est vt talis sit grex q̄lis sit & rex.
hec ille. Caueāt ḡ d̄ni ep̄i pas-
tores ecclie ne male vīdēdo & subdi-
tos peruerso exēplo corūp̄dēdo tā-
dē in infernū miserabilē descen-
dant & illos secl̄i trahāt in sue d̄s-
nationis augmentum.

¶ Tertio coronant̄ exteri⁹ i capi-
te mḡfī & doctores in signū v̄itas
cognite. Dat̄ em̄ graduatis
clericis & s̄cipue doctorib⁹ b̄z ad
caput loco corōe & hoc in testimo-
niū sciētie & doctrine q̄ dotant̄ et
coronant̄ interi⁹. poete etiā coro-
nant̄ rome corona de lauro. Itē
ysido. d̄t q̄ antiq̄t⁹ poete corōā ab̄-
tur edera i signū v̄itacis ingenij
p̄ eo q̄ edra gallice verre semp̄ vi-
ret. De corona igit̄ sciētie q̄ iteri-
us instantiū doctores p̄t̄relli
gt̄ illō s̄o. posuisti tu supple de⁹
in capite ei⁹ (vez doctoris theolo-
gi) coronā de lapide p̄ciolo. Coro-
na itaq̄ de lapide p̄ciolo notitiaz
sacre scripture designat̄ quā pos-
nit d̄ns in capite. i. i intellectu ho-
mīs & hoc p̄ reuelationē. Est em̄
theologia s̄cīa diuinit⁹ inspirata.
s̄m̄ avoca. ij. thi. iij. B̄ aut̄ d̄t ista
corōa de lapide p̄ciolo pp̄ sui di-
gnitatē & obieci nobilitatē q̄ est
de⁹. Cetere em̄ scie h̄iane p̄ ma-
tori sui p̄te sūt vane: s̄z ista solida
iō p̄parāt lapidi. Itē sūt a i q̄ scie
h̄iane solide q̄dē vt ille q̄ tractat̄
de morib⁹ cu⁹ modi sūt ethice a-
ristotelis s̄z nō sūt lapides p̄ciosi
eo q̄ nō faciūt cognoscere deū vbi
uina. q̄ ad modū facit theologia.
aut̄ corōa sacre scripture tot̄ h̄z la-
pides p̄ciosos quot̄ veritates in

Sermo quadragesimuquartus.

se prinet. Vñ legit de beato thoma de aq̄o insigni doctore ecclie q̄ post obitū suū appuit cuiusdā fra tri habēs capā ex oi pre lapidib⁹ sciōsis ⁊ mirū in modū splēdētib⁹ intertā ⁊ hoc pp eminentē scientiam q̄ claruerat in tris. Et de hoc canit ecclia dicens. Tertū gestans cū torq̄ duplici capa gēnus ornata cernit ⁊ c. Sz p̄ dolor hoc tē pestate mlti sp̄nit hāc coronā sacre scripture: q̄uis de lapide scio so. ⁊ querit sibi nescio quas coronellas. i. vanas scientias q̄ forte sūt de pane lucrādo: ita. vt hodie videam⁹ impletū qd̄ predixerat paul⁹. ii. thi. iiii. Erat iniquit tps cū sanā doctrinā nō sustinēbūt sed ad sua desideria coaceruabūt sibi magistrōs puriētes auribus. A veritate qd̄. i. a scia sacre scripture q̄ e omni pre referta est veritate auditū auertent ad fabulas aut cōuertent. i. ad scientias vanas. Tu hō magister bone vigila sez in studio sacre scripture i oibus labora. i. labora in p̄dicto studio ad p̄fectū ⁊ salutē oīz. Opus sac euāgeliste ānūciando ⁊ predicando bonū. i. verbū salutis munificētū tūsi imple vt sez non sis doctoz hōbōsus sed operosus: qz qui fecerit ⁊ docuerit hic magnus vocabit i regno celozum Matth. v. Nā ministeriū tūsi iplendo opere p̄ter aureā. acquires speciale preminuz vcz aureolā doctoz in celo.

¶ Tertia corōa dī corona aurea p̄mū ⁊ glie celestialis qua coronant ale bte in celis. et de hac corōa recte potest itelligi il lb̄ eccl. xlv. Corōa aurea sup caput eius ses bte xp̄sta signo sanctitatis: qz talis corōa nō datur nisi scis ⁊ iustis: glia honoris est suppletalis

corōa cui libet beato: ⁊ opus iustis est supple cā meritoria q̄ dēt alicui talis corōa aurea q̄ ipostat p̄mū essentialē. dat enā aliq̄b⁹ p̄ excellētā opis aliō p̄mū speciale accidētale tñ qd̄ vocat aureola. Qd̄ qd̄ p̄mū dat doctozibus martyrib⁹ ⁊ vginib⁹. Loquendo ḡ de corōa aurea q̄ ipostat p̄mū essentialē notādū q̄ talis corōa dat specialit̄ trib⁹ ḡnerib⁹. v. v. Deuote psallentibus.

Strenue certantibus.
Bene perseuerantibus.

¶ P̄mo igit datur corōa aurea glie deuote psallentib⁹ ⁊ maxime viris ecclesiasticis nō tā ore q̄ corde dño psallētes. in cui⁹ rei signū cōit in choro ecclesiaz cathedra liti ⁊ magnariū abbatiariū ponitur vna corōa cuprea vel ferrea i medio chori sursum suspēsa vbi re s̄uicētes clerici seu religiosi nō afficiant tedio sz meditent de corona glie celestis q̄ eis p̄parat ⁊ reseruat a dño. Quib⁹ etiā dici pōt illud. j. ps. v. Cū apparuerit p̄nceps pastoz p̄cipietis imarcessibile etne glie coronā. Ita aut corōa glie q̄ reseruat deo p̄ psallētib⁹ quodāmodo p̄figurat per coronā quā i capite defertū ipi viri ecclesiastici put exp̄mit in decretis. xii. q. j. duo vbi dicit q̄ clerici sūt reges se ⁊ alios fratrib⁹ regētes: ⁊ ita in deo regnū hāt ⁊ hec designat corōa in capite quā hnt ab institutiōe romane ecclesie in signū regni q̄ i xp̄o expectat hēc ibi. Studeat ergo viri ecclesiastici se regere p̄ sanctā p̄uersionez similit̄ ⁊ alios tñ per vite exēplariatē tñ p̄ potestatis tradite debitam executionez vt rādem p̄cipiant eternam gloriā.

De dolore xpi i coronatiōe.

Serbo datur corona gl'ie strenue certantibus. i. hominibus q' vitia viriliter pugnauerunt. Quia vt dicit apo. ij. thi. ij. q' certat in agōe non coronabit nisi q' legitime certauerit: supple p'tra carnē mundū r' diaboli. Antiquus enim milites habitata victoria de hostibus euz redibat ad p'p'a corōabant lauro: vt dictū est. Uti r' laur' a laude dicitur s'm istudox eo q' victores cū laude r' gloria ad p'p'ia reducebant. Sic r' il li q' vincunt triplicē hostem p'ceditū: cū rediunt ad deū r' ad domū celestē p' mortē. tunc coronant cū triumpho gl'ia r' honore a deo. Prop'ea Paul' .ij. thi. iij. de se ipso loquitur dicens bonū certamen certavi: v'z p'tra carnē mūdū r' diaboli: carnē supando p' castitatem mūdū p' paupertatē r' t'p'alū abiectionē diaboli aūt p' humilitatem. Nec q'dē ad horā sic certavi: sed cursū p'sumavi. i. sic certādo perseueravi vsq' ad mortē: fidem suauit. i. fidelitatē. r' iō loco mercedis reposita est michi corona iustitie. i. corōa gl'ie q' reddet a deo p' opib' iustis: iō subdit quā reddet mihi d'ns in illa die. i. mortis iustus iudex. Et q' facti dei martyres viriliter decertauerūt vsq' ad mortem p'tra hostes fidei: iō laureis bene fulgentibus coronant in celis. Et hoc ē q'd canit eccl'ia in hymno de eisdē martiribus. Que vox q' poterit lingua retinere q' tu martyribus mūera p'paras: rubri nā fluido sāguine laureis dirātur bñ fulgidis. Ecce quō datur corōa gl'ie strenue certantibus.

Tertio p'dicta corōa gl'ie dat bñ perseuerantibus iuxta illud apoc. ij. Esto fidelis vsq' ad mortē r' dabo tibi coronā vite: supple ef

ne r' infirmabilis. Esse a sit fidelis vsq' ad mortem est perseuerare vsq' ad mortē in illa fidelitate quā quilibet xpian' fecit r' pmisit deo in baptismo cum dixit. Abrenunciatio sathane. Non ergo pmittit deus coronam gl'ie celestis bene incipientibus aut bene p'ficientibus: sed t'm bene perseuerantibus marth. x. Qui perseuerauerit vsq' in finem hic saluus erit. Quāuis enim principis sit pontificis pars cuiuslibet rei vt habet ff. in antiquis: de origine iuris. i. facturus super quod dicit glo. q'd iudiciū facti qui bene cepit habet. Nihilomin' nisi assit finalis perseuerantia i bono nec p'ncipiū bonū nec medium meli' saluabunt hominem. Quia vt habet de pe. di. iij. in cassū. i. cassū bonū op' agit si aū vite terminus defera't. Frustra currit re. Item augu. ad fratres in Eremo. f. viij. q' intitulat de perseuerantia. Non est inq't magis bonū inchoare q'd bonū est q' p'summare hoc solum p'fectum est. Multi enim magna aggrediunt sed deficiunt in via. Multi exiūt in desertum: sed pauci pueniunt ad terram p'missionis. Et post pauca. Multorum incipere fuit: s'z perseuerantium paruus est numerus. Judas enim bene agere cepit Saul r' Salomon: r' multi aliq' tamon male perseuerauerunt. Pecubi. patet ergo q' sola perseuerantia introductit hominem celum sola q' meretur coronam gl'ie. Quam nobis concedat qui est benedictus in secula seculorum.

Sermo q'dr age simus q'ntus de Rosa sancte operatiois.

Sermo quadragesimalquintus.

Orationem nos rosas.
Sapientie. ij.

Quadragesima prima rosa corde mysticalis virgosa sacre operationis que merito sequitur ad rosas querendi desit: de qua dictum est in penultimo sermone: eo quod querit deum occupat se scilicet exercitiis et operationibus virtuosis. Sic et invenit ad his que fructus est. In cuius figuram legimus Mat. xvi. quod ille scilicet mulieres que fuerunt dominum. primo emerunt aromata ut venientes vingerent dominicum corpus. Et quod sic diligenter et devote ipsum fuerunt per bonam operationem. ideo invenerunt non quidem in monumento sed illis redierunt de sepulchro: quasi. salutavit eas dicens Morte. Et tunc accesserunt et tenuerunt pedes eius Mat. xxviii. Hac autem rosa sancte operationis coronata fuit dei genitrix maria ut pote que semper alicui laudabili et virtuoso exercitio se occupavit. pro quo est notandum quod ipsa habuit triplicem operationem seu operationem: videlicet

Ad seipsam.

Ad filium.

Ad nos.

Primo igitur homo hec sanctissima habuit sanctam operationem et occupationem que ad se ipsam in hac mortali vita vivit per laudabilem tempore dispensationem. Unde enim tempore parte et quod de maiore in dei laudibus occupabat: faciens illud quod postmodum fuit super homo docuit virtutesque dicens. quate primo regnum dei et iustitiam eius Mat. vi. reliquit operi manuali ipse debar. Tertiam autem et minimam quieti corporali deputabat. nam ut de devoto verberatione illud apostolus xii. multum et amicta so. et. postquam maria trice

nis in templo fuit parata: horas sic dicernebat quod mane usque ad tertiam ofoni vacabat a sua usque ad nonam tenebat: vel ad cultum templi neba: tunc autem iterum ofoni istabas donec angelus veniebat de cuius manu cibum sivebat. hec ille. De scilicet et exercitio huiusmodi loquitur Ambrosius. de virginibus li. ij. dicit quod maria parca erat ad loquendum: studiosa ad legendum. Interea ad operandum. Et per pauca. Si aliquis inquit reficendi successisset voluntas in maria: cibum capiebat quod movere arceret: non quod delicias ministraret. Dormire non plus cupiditas quam necessitas fuit. Et tunc cum descenderet corpus vigilabat animus. Item idem ibidem de eodem. maria domum exire et in publicum pedis non noverat: nisi cum ad templum properabat. et hoc cum parentibus aut propinquis faciebat. Domestico operosa secreto: fortis stipata commitatu: nullo tamen meliore sui custode se ipsa. hec ibi. Ecce quale exercitium deducebat in presenti regina angelorum et hominum. Et ideo recte figurata fuit in muliere fortis per utrumque xxxj. de cuius opposita muliere ibi dicitur ut pote quod quod fuit lana et lino et operata est per filio manuum suarum. Mulier igitur fortis est homo maria que fuit fortis fortitudine virtutis et animi: que ut pie creditur operabatur in lana et lino. Unde ceterum de quibus nusquam legeri in famoso doctore quod ipsa fecit christo ad huc puulo illam tunicam incofuitilem id est sine futura admodum virtutis quam non dimiserunt milites in horum pallidiorum: sed forte miseretur cuius esset que crecebat ad modum corporis ipsius christi. In tali autem materia operata est homo maria consilio manuum suarum id est que fuit et discrete ne

De rosa sc̄te opationis.

numis deficeret: aut supabunda-
ret bonis. Ita vt dicere videret
ad dñm illd̄ puer. xxx. Meditatu
te ⁊ diuitias ne dederis mibi: tri-
bue tñ victui meo uecessaria. de
muliere enā forni dr̄ vbi. s̄. q̄ ma-
nū suaz misit ad fortia. Sic ⁊ ma-
ria misit manū suā ad debellan-
das acrcas ptātes. Vel dic q̄ iō
dr̄ manū suā misisse ad fortia pro
q̄ro. multa ardua habuit pati in
pñt. Sequit̄. Dignū ei⁹ apphen-
derūt fufum. i. recitūdm̄ sc̄te in-
rentiōis quā sp̄ habuit in omib⁹
opib⁹ suis. Item de muliere forni
dr̄ vbi. s̄. q̄ manū suā appuit in-
opi. Sic ⁊ h̄go maria valde pia
fuit ad paupes. Nā pie credit q̄
dispfit ⁊ dedit paupib⁹ illos the-
sauros q̄s filio suo attulerāt res-
ges oriētales: q̄s ita disperat vt
i die purificatiōis cogere offer-
re i tēplo p̄ filio suo s̄z p̄ uentū-
nē legis par turturū aut duos pul-
los colūbar. Mat. ij. q̄ erat obla-
tio pauper. Ecce qd̄ opata ē hec
mulier fornis quo ad seipfam.

¶ Sc̄do h̄go hec dignissima ha-
buit aliā sanctā opationē q̄ ad fi-
liū suū. Nā de eo nato curā h̄bit
diligētē. Reqs̄iuit iter doctores
disputāre secura est p̄dicātē atq̄
miracula faciētē. p̄tio nāq̄z oble-
tuta ē paruulo nato. Tū enī in p̄-
sepio deuote i medio dñi aiali ū
reclinādo. Tū lacte h̄gicio enī pa-
scēdo: s̄z q̄ canit eccl̄a. Nesciēs
nif̄ h̄go virū pepit sine dolore sal-
uatorē seloz ip̄z regē āgeloz so-
la h̄go lactabat v̄be de celo pie-
no: dñi tenera mēbra ei⁹ litigādo
s̄z q̄ canit eccl̄a dicēs. Uagit i-
fāns iter arta p̄dit p̄lepia mēbra
pānis inuoluta h̄go mater alligat
manū pedes atq̄ crura stricta ci-

git fascia. Sc̄do cū x̄ps fact⁹ atte-
noz. x̄j. remansisset i h̄rlm. nec
sc̄ret m̄ ei⁹ q̄ ab ihs̄z/req̄siuit euz
cū viro suo Joseph cū oi diligēti-
tia iter cognatos: q̄ ibi nō inuēto
tādē req̄siuit enī tēplo ⁊ ibi inuenit
ip̄z. Ad quē ait. Fili qd̄ fecisti na-
bis sic. Ecce p̄r tu⁹ ⁊ ego dolētes
q̄rebam⁹ te Lu. ij. S̄z qd̄ ē q̄ nō
fuit iuē⁹ x̄ps iter cognatos ⁊ no-
ros nisi q̄ nō inuenit inier eos q̄ se
carnalit̄ diligūt ⁊ amāt. qd̄ ē est
q̄ x̄ps inuenit iter doctores in tē-
plo nisi q̄ inuenit i exercitio sacre
scripture vt dictū fuit s̄. penult̄.
Operā h̄ illi dem⁹ si ip̄m x̄pm in-
uenire velim⁹. Tertio cū x̄ps p̄
baptistū suū cepit s̄z circuire p̄ ca-
stella Judee ⁊ galilee euāgelizās
regnū dei ⁊ curās ifirinos vbiq̄
Ipa m̄r pia p̄detēti enī seq̄bat:
tū vt audiret mellifua eius h̄ba
Luc. ij. Maria pleruarat oia h̄-
ba hec p̄. in. c. l. Tū vt militaret
ei de facultatib⁹ suis in x̄p̄m possi-
bilitatē. Si ei alie mulieres legū-
tur hoc fecisse vt legit lu. viij. vbi
s̄z mag daleā ⁊ iohāna vxor̄ chi-
ze pcurator⁹ herodis ⁊ susanna:
⁊ alie mltre misitabāt x̄p̄s de fact̄-
tatib⁹ suis a fortiori hoc idē cre-
diēdū est de pia ei⁹ m̄re. Vera enī
amicitia nō p̄cit sup̄tib⁹: nō p̄cit
laboub⁹: nō demq̄z p̄cit p̄p̄is i-
cōmōis: dñi mō oblequz p̄tare va-
leat amato. In hoc q̄ h̄go ma-
ria seq̄bat b̄ndictū filiū suū notat
ei⁹ opatio sc̄tā. Nā si q̄stulicūq̄
ab ea sepat⁹ fuisz loco ip̄z h̄can-
de req̄rebat: nec circuire vicos et
plateas cessabat donec enī inuenit
set. Dicebat nepe i tali sollicitudi-
ne his q̄s obinos hēbat illd̄ casū.
i. iudicare mibi q̄ diligat aia mea
Ire eiusd̄. iij. Nū quē diligat aia

Sermo quadragesimalq uetus.

mea uidiſtis: Signant aut mulie-
ribus loq̄bat dicens illis caſ. v. ad-
uro uos filie hierlm ſi inueneris-
tis dilectū meū ut nunciatis ei q̄
amore ligueo. P̄ h̄ opatio ſācta
h̄gis glorioſe in req̄redo b̄ndictū ſi-
lū ſuū cui redioſuz nimis erat ab
eo loco ſeparari etiam ad horaz.

¶ Tertio ego hec ſanctiſſima h̄z
aliā opationē in ordine ad nos. et
hec itē est triplex. P̄ia q̄dē uo-
caſ aduocatiōis. Ipa et nō ceſſat
p̄ nobis aduocari apud b̄ndictū
filii ſuū p̄c̄r̄ et ybera q̄b̄ eū la-
ciant oſtēdo. Propt̄ea canunt
ad eā ſibi deuoti dicētes. Eya h̄
aduocata noſtra et. Uñ ber. in p̄.
de natiuitate eiudē. Aduocataz
vix h̄re ad xpm. Ad mariā recur-
re. Exaudiet itaqz matrē ſib̄. ce-
terz q̄d illd̄ eſt q̄d offerre parās
marie p̄medare memēto ſi nō uis
ſuſtinē repulſam. Itē idem i p̄. de
aduētū dñi. Dña nra /mediatrix
nra /aduocatrix nra /filio tuo nōs
recoſila: ut q̄ mediate te fieri di-
gnat̄ eſt p̄iceps iſt̄mitat̄ nre: et
inſie nre te q̄z iterē dēte parti-
ceps nos faciat ſue glie. Hec eſt
ign̄ ſc̄ra illa heſter q̄ per oprime
aduocauit ap̄d regē aſſuerū. p̄ li-
beratiōe ppl̄i iſrael dicens. Si in-
ueni gr̄am in oculis tuis o rex: et
ſi placet /dona mihi ppl̄z meū. p̄ q̄
obſecro heſter. vñ. hec ē illa abi-
gail vxor nabal q̄ ita prudēt ad-
uocauit ap̄d regē Dauid p̄ uirū
ſuū nabal valde iratū q̄ illi pep-
cit. iij. re. xxv. hec ē mulier illa ſa-
piēs q̄ ap̄d eūdez Dauid ita ele-
gāt̄ aduocauit p̄ Abſalon q̄ re-
uocauit eū pat̄r ſuus Dauid ad
ſe. ij. re. xiiij. hec ē Berſabee q̄ ad-
uocauit ap̄d Salomonē filii ſuū
p̄ adoma. iij. reg. iij. ſ. Applicā

tio iſtaz figuraz eſt ſacilis. ecce
h̄ q̄d opat̄ dei genitrix ego ap̄d
filii ſuum p̄ nobis aduocando.
Sc̄ba opatio quam exercet erga
nos uirgo maria d̄ impetratiōis
Ipa em̄ eſt que impetrat nobis
a b̄ndicto filio ſuo p̄c̄r̄z nroꝝ re-
miſſionē: pariter et ſp̄ū ſancti gra-
tiā. Nā teſte deuoto Berſi. p̄. iij. i
vigilia natiuitatis dñi. Nihil de
nos h̄re uoluit q̄d per marie ma-
nus non tranſiret. Merto ergo
de leiſa dicere p̄ illd̄ eccl̄. xxiiij.
Ego quaſi aque ductus exiit de
paradiſo. i. de delitijs miſaz dei.
p̄ iſtū h̄ aqueductū fluūt aq̄ gra-
tiar̄ de celo in mundū. Uñ leq̄tur
ibidē. Rigabo ortū pl̄tationum
fuit aut̄ figurat̄ iſte aqueduct̄
p̄ illū de quo legitur Judith. vñ.
Ubi d̄ q̄ p̄pe ciuitatē Bethulie
erat aqueductus p̄ quē inſuebat
fons in dictā ciuitatē. Fons aut̄
iſte Xps eſt qui p̄ iſtū aqueductū
deſcendit in hui⁹ mundi ciuitatē
Uel fons iſte gr̄am ſp̄ū ſancti deſi-
gnat̄ q̄quidē fons per hūc aques-
ductū deſcēdit et inſluit i aias no-
ſtras. Itayt de ea dicere poſſit q̄
lz adeo p̄ gr̄az iuſtificat̄ illd̄ lap̄.
vñ. Uenit̄ michi oia bona parit̄
cū illa. i. cū adiutorio h̄gis marie
et innumerabilis honeſtas p̄ man⁹
illū. Ecce aqueduct̄. Nos enim
aquaſ gr̄az de celo h̄re nō pote-
ram⁹ p̄ p̄numā celi altitudinē: et
numā nri deſſionē: et id̄ oportuit
ut in medio eiſz aqueduct̄: ego ſc̄z
Maria per quam ad nos deſcēn-
derent aque gratiarū et virtutuz
oim. Ecce ſecunda huius uirgia
ad nos opatio ſācta et uirtuoſa.
Tertia eiudē h̄gis opatio i ordi-
ne ad nos d̄ p̄c̄ctionis. Ipa em̄
eſt que protegit nos ſub clamide

De rosa sc̄te operationis.

sue m̄se cōtra gladiū diuine ire. Et iō recte figurata fuit p̄ raab: de qua legit Josue. ij. q̄ abscondit i domo sua duos viros q̄s n̄ uisat in ciuitate herico. Josue yr ex- plorat̄ eā p̄pter q̄d rex ciuitat̄ q̄rebareos occidere. Ad p̄positū rex herico significat illū qui est rex regū. Exploratores sunt pec- catores q̄s q̄rit diuina iusticia p̄- dere: sed iter d̄m abscondit eos vir- go maria sub clamide sue prote- ctionis: q̄ sit yr nō p̄dant. O felix opatio. O i ḡs p̄ctio. O sc̄ra defensio. Nō uidetis q̄ o deuori diue marie famuli q̄ boni et q̄ vitile sit huic ac tante regine celi famulari. Si em̄ tā operosa sit er- ga vos mund̄ q̄ vos opari debe- tis ad ei⁹ gloriā q̄ vestrā salutem ferit̄ de rosis alias salutationib⁹ angelicis illi mēte deuota quoti die p̄soluetes: Ut quē admodum opa ei⁹ oi die est uobis necessaria ira nō p̄tereat dies i q̄ nō p̄solua- tia ei rosariū angelicū. Sic enim agētes p̄fidite q̄ nolite t̄ere: q̄m̄ ipsa sp̄rabit uobis fertū de rosis sup̄celestialib⁹. ¶ Postq̄ oisum est q̄ h̄gō maria corōata fuit ro- sa sc̄te opatiōis. Nunc restat de- clarare quā pacto q̄ nos poterit- m⁹ dicta rosa coronari. Pro quo notādū q̄ i hac rosa sc̄te opatio- nis sūt tria pulchra folia s̄m tria aduerbia quesitiua siue interro- gatiua que sunt

Quare. Quomodo. Quando.

¶ Primū igitur foliū rose sancte opatiōis vocat̄ quare. Querit̄ q̄ quare bebem⁹ bona opa facere: q̄ q̄ utilitas quis fruct⁹ ex talibus. R̄sident̄ q̄ p̄pter tria debem⁹ ex- sio ipsa bona opa facere q̄ p̄pter

Dei honorem. Hominis valorem. Demonis ruborem.

¶ Primo igit̄ debem⁹ facere bo- na opa p̄p̄ dei honore. De⁹ est i illis honorat̄. Sicut ei hō duos aut nobilis honorat̄ cū ab agri- cola v̄l uinicola suo offerunt p̄- ciosi q̄ exq̄sti fruct⁹ fr̄e sue/atq̄ ex tali oblatiōe multū gaudet et delectat̄ dicēs agricole dei. Scio uobis bonas grates de oblatiōe munerib⁹. Ita et i p̄posito. sum⁹ em̄ q̄dāmō agricolē dei nec aliqd̄ habem⁹ q̄d ab eo nō acceperim⁹. j. Coz. iij. Debem⁹ q̄ vacare bo- nis opib⁹ vt sic deū honorem⁹: et dato q̄ nullā utilitatē ide sp̄s- m⁹. Ipe th̄ dicit. j. Regū. ij. Qui- cūq̄ honorificauerit me glifica- bo eū. Si em̄ oia p̄ncipis esse in- telligant. vt h̄. C. de q̄dr̄nēij p̄- scrip̄t̄e. l. si. in p̄nci. Multoma- gis q̄ quid habemus: quicqd̄ su- m⁹/q̄cqd̄ possum⁹: hoc totū adeo q̄st̄ in feudū tenem⁹. Nec aliqd̄ ex oib⁹ his a nobis req̄rit nisi q̄ oia ad ei⁹ honore agam⁹ q̄ i ip̄m sua- lit̄ referamus. p̄pterea b̄ loquit̄ Apo. j. Coz. x. dicēs. Siue man- ducat̄/siue bibitis/v̄l aliqd̄ quid facit̄: oia i gloriā dei facite. Con- trariū aut̄ hui⁹ facit̄ hypocrite q̄ appetitores laudis h̄uāne q̄ oia opa sua et̄ q̄ sūt de ḡne bonoz fa- ciūt vt uideant̄ q̄ laudēt̄ ab hois- b⁹. Et tales sūt mali mercatores. Q̄ vt b̄ greg. in suo pastotali. c. lix. Cū p̄fecto ope la⁹ transitoria q̄nt̄ et̄na retributiōe restiḡna v̄l p̄cio uenūdat̄: de q̄ quidem v̄l p̄cio uitas ait. Amē dico uobis re- ceperunt mercedē suā. hec ille. Nō sic ergo charissimū agam⁹ q̄ sic uiuamus vt in oib⁹ opibus

Sermo quadragessimus quintus.

nostris honorificet deus et honorem eius queramus.

Secundo debemus facere opera nostra propter ipsam utilitatem: quod est multiplex. Prima est quod bona et bene operando acquiritur dei et sanctorum filiationem. Io. viii. Si filii abrahe estis/ opera abrahe facite.

Na. vi. h. in decretis. di. xl. non est.

Non sunt filii sanctorum qui eorum loca tenent: sed quod opera eorum exercent.

Item Christo. Cuius quisque opera facturus filius esse comprobatur.

Secunda utilitas nobis proveniens ex bonis operibus est pene mitigationis.

Qui enim in gratia est et charitate immaturatur aut elemosinam potrigit pauperi: talis sanctorum facit de offensis plus minusus/ et quod topi? talia bona multiplicat: tanto minus restat de pena debita. qui plus multiplicat et graviter peccaverunt postquam per gratiam a peccato resurrexerunt debent diligent sanctis operibus intendere et illa multiplicare: ut sic valeant totam penam expiare. Et hoc est quod concilio dicitur Apo. i. Cor. xv. dicens. Abundantes estote in omni opere domini: scientes quod labor vester non est inanis in domino. Quia cum hoc quod labor existens in gratia valet ad augmentum gratie et glorie: valet etiam ad diminutionem temporalis pene in eo qui est ad eam obligatus. Et huic est quod in casu equaliter merentes: inequaliter premiatur a deo potissime in presenti. Da exemplum de duobus equaliter bonis et equaliter merentibus: quorum unus est debitor pene temporalis/ alter non. Primus enim meretur de presenti essentiali quod est iustus: et cum hoc meretur remissione pene temporalis: sicut et. Unde gloriol. ordi.

sup illo sermo Mat. iij. Facite fructus digni penitentiae dicitur quod non est par fructus boni operis eius quod nichil vult minus peccavit/ et eius quod gratiam accepit.

Et hoc est quod Apo. Ro. v. loquitur dicens. Ubi abundavit delictis superabundavit et gratia.

Primum quod quibus equaliter merentes: inequaliter premiatur: et presertim in proposito/ cuius ratio est: quod cetera non sunt paria.

Ex quo ergo operatio merito paria est mitigationis tunc expiatio pene derelictae ex peccatis: consequens est ut quilibet sane meritis in gratia expiatio laborum multiplicare bona opera: ut sequatur tale pene expiationem seu mitigationem.

Tertius utilitas procedens ex bonis operibus est premium augmentatio. Quia sicut dicit Apo. i. Cor. iiij. Unus quisque pro ipsam mercedem accipiet secundum suum laborem.

Item quod plus laboraverit: amplius mercedem recipiet. Hoc autem voluit Christus inuere. Mat. xxv. In illa parabola de talentis quod tradidit dominus servis suis. Unus dedit quinque. Alii duo. Alii vero unum: unicuique secundum ipsam virtutem.

Quis autem ubi subditur quod ille qui quinque talenta acceperat lucravit sit quibus alia talenta/ et quod duo duo/ designat quod qui bene vult gratia dei donis ipsius meretur augmentum gratie/ et tandem glorie. propterea in fine illius parabole subditur/ quod omni habenti dabitur et abundabit. Et est sensus quod illi quod reperiet in gratia in articulo mortis: dabitur supple ei augmentum ipsius cum introduceretur in gloriam celestem: ut volunt aliqui doctores theologi. Ideo loquitur et abundabit: supple talis in gratia et tali augmento novo. Vel dicitur quod haberi charitatem: per bonum vultus

De rosa sc̄te opationis.

sp̄sus dabit̄ augmentū illius: et
abūdabit. i. post tale augmentū ta
lis habebit̄ p̄fectionē charitatis.
In p̄dictis ḡ ḡbis notant̄ tria de
charitate: vtz habit⁹ charitatis
augmentū ipsi⁹ ⁊ p̄fectio. habit⁹
siquidē charitatis siue merito h̄
deide p̄ bonū v̄ilum augeri mere
tur. Postremo aut̄ post tale aug
mentū p̄ficiť. Ptz ḡ q̄ p̄ bona opa
l̄ h̄ntē gr̄am ⁊ charitatē sequitur
meriti ⁊ p̄m̄i augmentatio. Ecce
ḡ q̄ ⁊ qualis v̄ilitas nobis proue
nit ex exercitio bonoz operum.
¶ Tertio debem⁹ facē bona opa
p̄pter demonis ruborē ⁊ p̄fusio
nē. Nā quemadmodū angeli dei
gaudēt de bonis opib⁹ nr̄is. Iux
ta illō Luc. xv. Gaudis est ange
lis dei sup̄ vno pctōre p̄nlaz agē
te. Ita p̄ oppositum demones tri
stant ⁊ erubescūt ex bonis opib⁹
nostris: qui letant̄ in rebus pessim
is. ps. pctōr. s. diabol⁹ videbit
hominem bona facientē: ⁊ irasce
tur. s. ex magna eius inuidia: de
stibus suis fremet ⁊ tabescet. s. i
era seipm̄: desiderii pctōr. i. de
monū p̄hr̄. Ipsi em̄ libenter vi
derēt q̄ oēs hoies cū eis pariter
damnarent̄: sed non sic fiet: ⁊ sic
desiderii eoz p̄bit. p̄ōt ḡ v̄r iu
stus ⁊ iusta operans dicere cum
psalmista. Erubescant ⁊ contur
bent̄ vehemētē oēs inimici mei
i. demones: q̄ velle nolint bonis
opib⁹ vacabo ḡdū dñs dederit ⁊
tō libētē in hac parte i sero eis cō
fusione ⁊ ruborē. patet ḡ triplex
ratio cur debemus bonis operi
bus libenter intendere ⁊ vacare.
¶ Sc̄dm̄ solū rose sc̄te opatiōis
vocatur quomō: quod est q̄rere:
quomō operari debemus ad hoc
q̄ deum honoremus nobis p̄fi

ciamus: ⁊ diabolo ruborē infera
mus: R̄sideretur q̄ opari debem⁹
Celeriter.
Fideliter.
Rationaliter.
¶ Primo quidē celeriter seu festi
nanter. Et ad hoc iducit nos scri
ptura/figura/natura. Primo q̄
de scriptura vt est illō Eccli. xxi.
In oib⁹ opibus tuis esto veloc.
Itē eiusdē. xxxij. In oib⁹ opib⁹
tuis p̄cellēs esto. Itē puer. xxxj.
Vidisti hoicm̄ velocē in ope suo:
corā regib⁹ stabit. q. d. q̄ illi q̄ sit
veloces ⁊ diligētes l̄ bonis opib⁹
p̄ certo digni sūt stare corā regib⁹
bus. i. corā deo ⁊ āgelis ei⁹ celo.
Itē eccli. ix. Q̄cūq̄ p̄t man⁹ tua
facere instanter operare. Rō aut̄
p̄pter quā debem⁹ celeriter ope
rari in p̄sent: est tēpor⁹ breuitas.
Ille em̄ agricola q̄ habet magnū
opus facere: ⁊ partū habet de tpe
solet celerius laborare ⁊ se expe
dire. Sic est autē q̄ valde breue
tempus habem⁹ ad bona opa fa
cienda: quia de omni tempore nō
habemus nisi nunc: q̄d pp̄rie s̄m
p̄hos nō est tempus nec pars tē
poris: nisi forte fiat p̄mo de nunc
fluente. Celeriter ergo opari de
bemus. Hoc autē non facit̄ mul
ti hoies pigri ⁊ tardi atq̄ somno
lenti ad bonū: qui si quandoq̄ ali
quod bonum faciunt: ita tarde ⁊
ita difficulter illō faciunt: q̄ qua
si penit⁹ illud vendūt. Sc̄m̄ p̄z
de auaritia cū difficultate elemosinā
erogantibus. Itē de religio
sis cū difficultate flatis suis obe
diētib⁹. Item de obstinatis cum
difficultate ⁊ tarditate penitētis
facientibus. Itē de usurarijs et
furib⁹ cum difficultate aliena res
situentibus. Item de r̄ccolis cū

Sermo quadragessimus quintus:

difficultate rancore dimittentibus
et hinc. Tales ergo et si aliqui fa-
cient bonum: non tamen festinanter/
neque plene voluntarie: sed quasi du-
cti quadam necessitate. Audiant ergo
tales illud hier. xxviii. Maledi-
ctus qui facit opus domini fraudulen-
ter. Alia ista habet negligenter.
Secundo ad festinanter operandi in-
ducit nos figura: ut patet in Mar. vi.
Abi dicitur quod tres marie valde ma-
ne venerunt ad monumentum ut ven-
gerent eum. Tertio ad idem nos
inducit natura: ut patet in sole qui lu-
bitur soler actum illuminationis per me-
dium unde aqua diffundere. Item
idem patet in oculo qui actum videndi
soler celeriter exercere. Item idem
patet in aibus qui factum mane non
expectant ortum solis ad volan-
dum: et ad electi sibi quod dicitur: sed spiritum
medium insufficienter illumi-
natio exiit de habitaculis suis hic:
inde voluntates et suo amore ope-
rantes. Quanto magis debet ho-
mo celeriter laborare pro salute anime
sue. Gal. vi. Quis spiritus habet? ope-
remur bonum. Videmus enim quod il-
li qui habent equum locatum seu
accommodatum ad diem: ipsum fa-
ciunt diligenter currere aut labo-
rare: scientes quod cito oportebit il-
li restituere magistro suo. Ita in
proposito corporis nostri est tamquam equus
locatus seu accommodatus quem
a deo habemus. Et quod hunc equum
oportebit cito reddere magistro
suo: ut deo pro mortem. Hinc de-
bemus eo celeriter venire ad bonum:
ut pote ad ieiunandum: pegrinandum
vigilandum/macerandum
et huiusmodi.

¶ Secundo debemus laborare et ope-
rari fideliter. i. recta et bona inten-
tione. Galat. vi. Opus suum unus-

quisque probet. i. diligenter inspiciat:
qua intentione ipsum faciat. Quod si pro-
pter humanam laudem opus suum fa-
ciat: ista recepit mercedem suam. Si
autem propter deum tunc mercedem eternam
tandem ab eo percipiet. Sed profecto
multi sunt qui ex operibus suis bonis
quod in presentium remunerari pro gloria
mundana nimis in hoc se festinan-
tes: sicut illi agricolae qui non sinit
fructus suos maturari: sed ante ma-
turationem ipsos colligit et vendit.
Sicut sunt etiam leccaroni seu gulo-
so qui non sinit cibos suos bene prepara-
ri. Sicut denique sunt illi qui segetes
suas in herba colligit seu comes-
dit: et postea in autumno nichil habet
quod reponat in horreo suo. Sic et il-
le qui vult hic remunerari pro vanis
laudem pro operibus suis: non remuneratus
habet a deo de iudicio futuro: quod scri-
ptum est de omnibus talibus Math. vi.
Amen dico vobis receperunt mer-
cedem suam. Si ergo cupimus facere san-
ctas operationes debemus presentium habere
rectas et sanctas intentiones: quod que-
admodum quicquid viriditatis aut
fructuositatis est in ramis arboris
totum procedit originaliter a boni-
tate radice: et ubi radix est mala
et vitiosa non potest arbor esse bona.
Ita et in moralibus dicendum est de in-
tentione et ope inde sequente. Nam
teste Ambrosio. li. i. de officiis. c. xxx.
Affectus tuus operi tuo nomen imponit.
Alii dicunt. Intentio operis
tuo. et Ambrosio. tamen dicit affe-
ctus: et non intentio: quia unus pro
alio sumi possit. Sequitur. Affectus
divinitus collationem aut pauperibus
facit: et peccati rebus imponit. Hec Am-
bro. Studemus ergo charissimi
operari fideliter. i. cum recta
et bona intentione: si mercedem
cupimus habere celestem.

De rosa sc̄tē opatiōis.

¶ Tertio debemus opari rōnabiliter. hoc aut sit tribus modis. Pr̄io quidē cū facim⁹ opa nra cū oib⁹ debitis circūstātijs. Certum est em̄ fm̄ theologos ⁊ morales p̄hos nullā opatiōē esse fr̄uolaz q̄ nō vestit oib⁹ circūstātijs debitis inesse. In cui⁹ rei signū dixit dñs ad Cayn Gen. iii. Et hoc s̄z trāslatiōē. lxx. Interp̄tū. Si recte offeras ⁊ nō recte diuidas peccasti. i. si facias op⁹ de se bonū vt elemosinā: sacrificiū ⁊ hm̄i: ⁊ nō cū debita circūspectiōe: peccatum est: vt exponit gre. i. moral. propterea dicit paul. col. i. In omni ope bono fructificātes. Fructificat em̄ q̄s in oi ope bono q̄ illud cū debitis circūstātijs opat. Secūdo opamur rōnabiliter q̄s opamur cū gr̄a ⁊ charitate. p̄u⁹ em̄ respexit de⁹ ad abel deide ad munerā ei⁹. Gen. iij. Qu mag⁹ p̄sarat de⁹ affectū q̄ celūz. Illi aut qui faciūt opa de gr̄e bonoz cū peccato nō p̄ficiūt: sed sunt siles illis q̄ destruit vna manu/q̄s faciūt altera. Eccl. lxxiij. Un⁹ edificas ⁊ alter destruens q̄d p̄dest illis nisi labor. Tertio opamur rōnabiliter q̄s ex opib⁹ nris bonis nō q̄rimus remunerari in p̄nti ⁊ in futuro. dz em̄ nobis sufficere remuneratio celestialis Mat. vi. Querite p̄mū regnū dei. Itē in psal. Unā pet̄s a dño h̄c redr̄ā vt ihabitē in domo dñi ⁊c. Et nota q̄ nō dicit David Duo pet̄s a dño sed vnā sc̄z vitāz eternā. hui⁹ aut p̄trantū faciūt multi qui faciunt interdū multa vota/multas pegrinationes elemosinas: ieiunia: ofoneo: ⁊ similia: vt asequant aliquid in p̄nti siue corpis sanitate: siue ab angustis liberationē: siue bonoz p̄di-

toz recuperatiōē: in hoc q̄dāmo siles iudeis q̄ obseruabāt s̄ba legis vt bona terre comederent de inimicis victoriā haberent: et vt ḡsialit oēm aduersitatē a se pel lerent. Nec erat ap̄d eos q̄stio de p̄mio celesti. Nō sic charissimū sic operemur sed sursum cor leuemus que sursum sunt querentes ⁊ non que super terram.

¶ Tertii foliū rose sc̄tē opatiōis d̄r q̄s. Quid est fr̄ere q̄s opari debemus ad hoc r̄idet q̄ sp̄aliter debemus opari tribus t̄pibus: sc̄z Mane. Vespere. Die.

¶ Primo igit debemus operari mane iuxta illd̄ Eccl. xj. Mane semina semen tuū. gl̄os. interli. i. opa bona. Sed q̄ nōnulli sunt q̄ in mane iuuentus sc̄p̄it seminare semen sanctaz opatiōis ⁊ post modū volūt q̄scere a ieiunio/otatiōe: pegrinatione/elemosina/⁊ hm̄i. Jō sequit ⁊ vespere cesser man⁹ tua. Debem⁹ ḡ p̄seuerare i sc̄tā opatiōe a mane in vesperum. Qu iuxta saluatoris insim: q̄ p̄seuerauerit vsq̄ in finem hic salu⁹ erit Mat. x. Et hoc est ad q̄d nos admonet scriptura. Cañ. viij. bicec̄s. Mane surgamus ad vineas. Mane itaq̄ surgit ad vineā q̄ p̄p̄mū sc̄p̄it eē doli capax: incipit opari circa salutē aie sue. Nō est ḡ expectāda senectā ad bñ opandū. Tū q̄ icertū ē si ad eā p̄ueniē. Tū q̄ min⁹ apta est ad bñ opandū p̄pter corpous ⁊ virtus naturalis debilitatē. Tū q̄ ille q̄ dat iuuentutē suā m̄sido aut diabolo: senectā aut deo: siles est illi viticole q̄ daret optimū vinum ri baldis ⁊ nephandis hominibus:

Sermo quadragesimus quintus.

feces aut dño vinee. Prophea de
talib⁹ cōquerit dñs in P̄sal. dicēs
Dederūt in escam meā fel. ⁊ isiti
mea potauerūt me aceto. Quē ad
modū ḡ ille vir bon⁹ dietā facit
q̄ in sero incipit opari. Ita vir bon⁹
efficax q̄ vsq; i senectā ⁊ sēsi differt
circa salutez aīe sue opari: ⁊ meri
ta cumulare. Hic Ecclesia. xxv.
6r. Que in iuuenture tus nō p̄gre
gasti quō iuuenies i senecture. De
bem⁹ ḡ opari mane. ¶ Secō de
bem⁹ opari vesp̄e. in fine vite no
stre cū tendim⁹ ad occasum. Hoc
aut p̄t duplici itelligi. P̄mo q̄dē
in bono ope p̄seuerādo vt statū di
ctū est: Secō hō bonā vitā i choā
do si prius i choata nō fuerit. Et
hoc voluit x̄ps inuere in illa pa
bola de vinea Matt. xx. vbi ḡ q̄
magister vinee veniens ad foruz
circa horā vndecimā iuenit opa
rios stantes. Quib⁹ ait. Itē in vi
neā meaz: ⁊ q̄ iustū fuerit dabo
vob⁹. hora vndecima finis ē vite
vniuersituz. Qui ḡ illuc vsq; di
stulit opari in vica p̄sciētie suē sal
tē tūc vadat diligēt opetur sup
plēdo q̄d p̄us omisituz fuerat. Da
exēplū de pegrino q̄ si lente inces
serit aut omnino pausauerit die
vno: tūc recōpensat die altero: fe
stinat⁹ solito iccedendo. Da etiaz
exēplū de oparijs lignoz aut la
pidū: q̄ post pl⁹ solito sederūt ad
mēlaz: tūc surgentes diligentius
opant recōpensātes p̄orē negligē
tiā ⁊ tarditatez. vade ⁊ tu fac il
lū. Sic ei opar⁹ est vas ille ele
ctiois paul⁹ q̄ si fuerit vocatio
ne vltim⁹ inter om̄s apostolos: su
it tñ p̄dicatio p̄imus. Hic etiam
de leīso loquit. s. Coz. xv. dicens
Illis oib⁹ scz apostolis abundan
tius laborant. Null⁹ eñ aliorum

apostolorū legi in tot terris p̄di
casse nec p̄ suo victu sic p̄p̄ijs
manib⁹ laborasse nec tot ebulatio
nes in terra ⁊ in mari iustinisse.
Mltā exēpla ad hoc p̄positū ad
duci possent q̄ breuitat⁹ ḡfa omit
to. Perseueremus ḡ charissimi in
opatioe sc̄ā vsq; ad vite finium
Sic ei nos horat saluator noster
Luc. xix. dicēs. Negociamini dñ
vniuersis: ad vos supple iudicādi in
mortis articulo. Et nota q̄ dicit.
Negociamini: q̄d ē ḡbū p̄ntis tē
poris qz nō sufficit hōi fecisse bōa
opa in iuuentute: nisi etiā in illis
etiā reperit dñs actu opantē saltes
i d̄siderio: cū venerit i hora mort⁹
ipsi⁹. Qu vt habet. C. de iudicis.
L. rē nō nouā. Erūt acta p̄bāt. itē
in decret⁹. dist. xxv. q̄lis. Qualis
hic d̄q; egredit: talis i iudicio bī
appebit vel resp̄entabitur. Item
de pe. dist. s. Nūquid Cayn. Qua
lez te iuenit dñs cum vocat tale
pari⁹ ⁊ iudicat. Vane igit semine
mus semen sancte operationis: et
vespe nō cesset manus n̄ra: s; per
rā plus seminet: qz finis coronat.
¶ Tertio debet⁹ operari in die ⁊
nō in nocte. In die aut operatur q̄
facit opera sua de ḡne bonoz in
statu gratie. In nocte aut qui ea
dez facit in statu culpe. Et hoc est
q̄d ait saluator Jo. xi. Si q̄s am
bulauerit in die nō offendit: qz lu
cem hui⁹ mundi videt. i. intuetur
x̄pm tanq̄ exemplar suū. Si autē
ambulauerit in nocte offendit: quia
lux nō est in eo. potest ergo iust⁹
dicere ill⁹ Jo. it. De oportet opa
ri opera eius qui misit me. i. legis
p̄cepta donec dies est: dies in ḡ
gratie. Venit nox: scz culpe quan
do nemo p̄t operari. i. mereri. de
hac etiaz die potest itelligi illud
r. lq.

De rosa gaudij.

Psalmiste. Ottus ē sol: supple gratie in scientia hominis: quo otto erit homo ad op^o suū & ad operationē suā vsq; ad vespērā. i. vsq; ad occasus mortis. Vel vsq; ad occasus culpe. Nā vsq; ad vicesq; casus durat dies in q̄ potest homo operari opera bona & meritoria. Studeam^o ergo charissimi coronare pauperculas animas nras rosa sancte operationis in presēt: quaten^o in futuro mereamur coronari a dño rosa glorie celestialis. Quam nobis concedat. &c.

¶ Sermo. xlvj.

De rosa gaudij.

Quonem^o nos rosis. Sap. ij.

Quadragesimale: cūda rosa corde misticalis: dñs rosa gaudij: q̄ recte seq̄t ad rosa letē opatiōis eo q̄ ex sācta opatiōe nascit q̄ddaz spirituale gaudij in aīa. Nā vt refert senec. ad luciliū. Epistola. vij. attalus phus dicere solebat q̄ occupata sollicitudo igēs habet oblectamentū & gaudij in ip̄a occupatione. Nō qm̄ inq̄debat eque delectatur aut gaudet q̄ ab opere pfecto remouit manus. Et dat exemplum de p̄ctore cui iocūdi^o ē pingere q̄ pinxisse. hec ille. hac aut rosa spiritualis gaudij & delectationis coronata fuit virgo semper maria: que & si multam tristitiam habuerit in terris: tuz ex illis verbis symeonis. Tuā ipsi^o animā ptransibit gladius. Lu. ij. Tuz ex amissioe filij sui pridū: tū ex passione filij sui quē corā se mori videbat: nō tñ fuit om̄io ex p̄s gaudij. habuit s̄q̄dem triplex gaudij in p̄senti. videlicet.

De filio.

De seipsa.

De nobis.

¶ Primo igitur gaudia est de filio suo benedicto: & hoc multipliciter secundū varia ei^o miseria.

¶ Primo nepe gaudia ē de filij s̄i & sui p̄ceptioe. Et hoc itez pp̄ multa. p̄io qdē q̄ sic efficebat mat̄ dei: q̄s erat valde honorifici: & p̄sequēs maria magni gaudij. Vñ Aug. in ser. de assumptioe ipsi^o h̄ginis. Uade inq̄t de^o gabrieli: & ostendit s̄i defer virgini marie. Tuic est vnicū mēi filium quo charior fuit alter nemo: & vt plenus dicā: atq; tez me donare illi volo: vt illa sit mat̄ cuius ego sum pater. Secundo q̄ fuit salutata a tā nobili paronympho & celesti n̄scio vtz gabriele archangelo. Unde Aug. vbi supra. Secreta coniugia celebrata sūt in marie thalamo: q̄bus gabuel paronymph^o iterfuit. vade inq̄t deus gabrieli: & ethereas sedes r̄spe: atq; antiquū cōsiliū defert marie que icolū p̄ presenti parua mēia nazareth: sed sibi patent celli palatia. Tertio q̄ cōcipiebat ex opatione spiritus sancti: & nō ex semie virili. Aug. vbi supra. Fiet de sancto sanctū p̄ illis batus vtez: eritq; sine marito mater: cui^o ego sine iuge s̄i p̄. Ecce triplex ratio gaudij h̄ginis marie q̄s habuit i filij sui & dei cōceptioe. ¶ Secdo gaudia est h̄gohee sāctissima in filij sui natiuitate: s̄m̄q; illi canit ecclesia dicēs. Dñs par is & gaudes cātāt &c. Gaudēbat aut p̄pter multa in dicta natiuitate. p̄mo quidez ex taz nobili prole de qua s̄dixerat angelus. Hic erit magn^o & fili^o altissimi vocabitur. Luc. ij. Sup̄ que locuz dicit Ber.

Sermo quadragesimusextus.

Altissim⁹ nāq; p̄ h̄uis omnipotens
fieri: nō tñ velle q̄ sibi cōdere crea-
turā. vel inēquale sibi filii gigne-
re potuit. Fecit igit angelus mas-
gnū: s; nō altissimū: solū adit vni-
uersū: q; nō fecit s; genuit: ip̄m sibi
p̄ oīa cōparari: nec iniuriam exti-
met nec rapinā. Sc̄bo gaudebat
h̄go maris i natiuitate filij sui ex
angelica iubilatiōe. Nā tūc cāta-
bāt celi agmina. i. multitudo ange-
lorū laudes. Lu. ij. facta ē cū an-
gelo q̄ supple n̄sciabatur pastorib⁹
xpi natiuitatē: multitudo celestis mi-
litie laudatū & dicentū. Gloria i al-
tissimis deo &c. Tertio gaudebat
q; p̄iebat sine dolore & cū virginita-
tis pudore. Unde canit ecclesia
Sicut sydnus radiū p̄fert virgo si-
lis pari forma. Neq; sydnus radio
neq; mat̄ filio sit corrupta. Quō si
corrupta nō fuit v̄ez p̄ sigillorum
claustraliū fractionē: s; nō sensit
dolorē. hinc canit eccl̄a. Nesciēs
mater virgo virus peperit sine do-
lore reges seculorū. Fuit ergo ex-
emota ab illa ḡnali maledictione
sex⁹ feminei: in dolore paries fili-
os s̄ch̄. iij. Nā h̄admodum im-
perator legibus solutus ē. vt ha-
bet. C. de testa. l. ex imperfecto.
Itē. s. in antiq; de legibus. l. p̄i-
cep̄: ita & īperatrix: maxime cum
debeat eodez iure gaudere quo &
īmpator: nō quidez beneficio le-
gis: sed ex gratia īperatoriē. Sic
em̄ d̄t̄ textus illius legis. p̄iceps
Augusta l; legibus soluta nō sit
p̄iceps tñ eadē p̄uilegia illi tri-
buit q̄ ip̄e habet. Modo sic ē q̄
x̄p̄s qui est īmpator cuius impi-
am non habet finē: habuit multa
p̄uilegia: quorū vnum fuit: q̄ sin-
gulari modo nasci voluit: v̄ez si-
ne aptiōe claustrorū virginaliū:

ergo tūc debuit p̄ferre matri sue
hoc p̄uilegiū vt sine dolore ip̄m
peret. Vñ Ber. O beata sūme iter
mulieres benedicta: sola a male-
dictiōe ḡnali libera. & a dolore p̄-
turiētū aliena. p̄aret s; q̄ gaude-
bat h̄go maria in filij sui natiui-
tate. S; tñ possum⁹ eā pie alloq̄ &
dicere. O h̄go dignissima digna-
re nobis ediffere vñ gaudiū tibi i
partu isto cū sola iuuenaris cū v̄-
tulo sponso tuo Ioseph: nō in do-
mo a frigore & ventis p̄fecta. sed
in pandochio vñd̄q; tenebroso: &
magis animalib⁹ q̄ hominibus
ap̄to. Non cōfortata a societate
mulierū te visitantū: vt fieri cons-
suevit: s; ab omib⁹ feminis segre-
gata. Nō in lecto molli d̄scens:
s; in terra aut lapide duro. Non
tibi ignis deseruēs: sed frig⁹ intē-
sū medie noctis affigens. Nō p̄-
nis calidis te v̄l p̄ueziat fericis
coopiens: s; modicis & vilib⁹ pan-
niculis eū iuoluit: ac feno coopuit
Nec cibi solēns & delicate pasti-
q̄b⁹ indigēt mulieres i p̄ru. Non
p̄fectiōes. Nō vina p̄ciola. Vñ er-
go tibi tñ gaudiū & tāta delectas-
tio in tā mirabili paup̄rate & aus-
teritate. Certe credo v̄ideret si p̄-
sēs adesset. Gaudiū & suauitatē ex-
p̄ior q̄ exprimi nō posset. Illud ei
est v̄ez gaudiū q̄b⁹ nō de creatura
s; de creatore cōcipit. Cui⁹ come-
paratiōe oē pulch̄rū fedū: om̄e dul-
ce amarū: & om̄e q̄b⁹ d̄lectari potest
molestū vt ait Ber. Quomodo nā
q; nō gaudebo summe in domino
& ex̄t̄abo i deo Iesu meo ex meo
v̄tero nato. Ecce em̄ Abraham a lō-
ge vidit hoc mysterium in figu-
ra cum tres vidit & vnum adora-
uit. Vidit & gauisus est. Ioh̄anis
octauo. Et ego in qua ista tria sūt
z. iij.

De rosa gaudii. omnia

vnita. de^o aiaz corp^o: in vna psona
in vtero meo sine letitia ⁊ gaudio
pmanebo. Certe cor meus ⁊ caro
mea exultauerunt in deum vniuersi
me gentiu. Qui est sit fcs ⁊ origo
ois bonitatis. ois dcedinis ⁊ sua
uitatis: cui^o odore reuiuiscit mor
tui cui^o aspectu letificant angeli:
cui^o iussu mouent celi supabudo
gaudio ipm nati coram me aspiciē
do. Nō ego ergo consolatiōe hu
mana q̄ diuina supfruor: nō socie
tate mulierū cū assit exereit^o ange
lox caueuū glia in excelsis deo.
Nō cibo ⁊ potu affecto cū ahi me
panē q̄ de celo descendit vniū ha
beā ⁊ offe delectamentū in se pti
nentē: ⁊ omnē sapore suauitatis.
Ecce vñ mihi gaudū materia ml
tiplex ministrat. Cū q̄ hora part^o
aduenisset circa mediā noctē sola
q̄ maria cū ioseph in diuersorio es
set in p̄tēplatiōe suspensa: gaudio
superne patrie repleta subito vidit
ante se puulum vagientē ex suo
vtero pcessisse in terrā iacere. Et
subito vt pie credi p̄t genua flecti
tur ante eū dicens. Salue mi dile
cte fili. Adere te deū meuz qui di
gnatus es p̄ salute mea ⁊ omnīū
homīū hanc valem lachrymaz
intrare. Deinde osculatur faciem
eiusdē. O facies plena omnīū gra
tiaruz in quam desiderant angeli
aspicere. Item osculatur manus
dicens. O manus beatissime quot
infirimos estis curature q̄ miracu
la operature. Tandē osculatur pe
des dicens. O sanctissimi pedes
quantū discuretis p̄ varias ciuita
tes ⁊ castra ad docendū ⁊ laborā
dū pio conuersione peccatorum.
hecigitur sūt materia gaudū fl
mul ⁊ pietatis i virgine maria cū
ex ea natus est ille q̄ est gaudū an

gelorum in celo.
¶ Tertio gaudū est hgo Maria
in filiū sui resurrectione. Et hmo
gaudū causabat ex mlis. p̄lo q̄
dē ex eo q̄ filū^o suus imortalitatē
iduerat. Ro. vj. Chust^o resurgēs
ex mortuis iā nō morit: motus illi
vltra nō dñabit. Sedo ex eo q̄ iā
ctos patres ex libo eduxerat. sm
illō zacharie. ix. Tu q̄q̄ i sāguine
testamēti tui eduxisti victos inos
s lacu i q̄ nō erat aq̄. Tertio ex eo
q̄ sp̄e illi ac ceteris dabat future
resurrectionis. ij. Coz. iij. Qui susci
tauit iesuz: ⁊ nos cū iesu suscitabit
Nā p̄siderata glia resurrectionis
capitis nostri spes habere vdem^o
future resurrectionis nostre. Non
solū ahi gaudū est virgo maria de
filiū sui resurrectione: verū etiā de
eiusdē in celum ascensioe. Et hoc
p̄pter tria. p̄mo quidē quia sta
lius su^o aiaz sanctorū patrū se cū
celum deducebat. ps. Ascendens
chrius in altū captiuā duxit ca
ptiuitatē. itē Michē. ij. Ascendit
iter p̄dens ahi eos. Sedo quidē
filius celestē ianuā apiebat. he.
iij. habētes pontificē qui pene
trauit celos iesuz. Et in hymno.
Te deū laudam^o dicitur sic. Tu
deuicto mortis aculeo apuisti cre
dentib^o regna celoz. Tertio quia
ipse filius virginis ad dexterā pa
tris sedere debebat. Mar. xl. dñs
q̄des iesus postq̄ lectus eis scz
apostolis: assumpt^o est in celuz ⁊
sedet a dexteris dei. p̄t ergo tri
plex gaudū quod habuit virgo
maria de benedictio filio suo: vide
licet de ei^o cōceptione: natiuitate
resurrectione pariter ⁊ ascensione.
¶ Scdm virgo hec dignissima ha
buit gaudū de seipsa. Et hoc quo
ad tria. p̄mo quidē gaudū ē de

Sermo quadragesimustertius.

hinc p̄destinatōe de qua monebat
p̄s apostolos gaudē cū dicebat.
Lu. x. Gaudeat qz noia v̄ra scri-
pta sūt in celis. Sicut ergo hoies
nō solū gaudēt de bono qd̄ iā ade-
pti sūt: s; etiā de eo q̄ firmis tenēt
se habituros. ita ⁊ p̄destinati qua-
si securati de sua futura britudi-
ne inde gaudent. Qd̄ asit b̄tā vir-
go cognouit se p̄destinatam ad
vitā in eternaz. p̄t̄ p̄ illud Eccli.
xxiiij. Ego in altissimis habitau-
i. habitabo: thron⁹ me⁹ i colūna-
nubis. i. in celo q̄ p̄senti regitur
a nobis nubibus. Itē in eodem.
In hereditate dñi morabor. Et q̄
ergo cognouit se esse p̄destinatam
ad gl̄iam celestē: relinquit q̄ in-
de gaudia est. hoc etiā ex verbis
suis cōfirmatur. Lu. j. Exultauit
sp̄s me⁹ in deo salutari meo. Se-
cūdo gaudia est de mētis sue puri-
tate. Cū ⁊ dicebat eccli. xxiiij. In
habitatiōe sancta corā ipso mini-
strauit. ecce mentis puritas que si-
militer est materia magni gaudij
Juxta illud Prouer. xv. Secura
mens q̄n̄ iuge cōiuiuit. Sed p̄ch
dolor hec materia gaudij lōge est
a nobis. puer. xv. Quis potest di-
cere mūdū est cor meū: purus suz
a pctō. Tertio gaudia est de sua as-
sumptiōe. Cū qz assumebatur in
corpore ⁊ anima vt cōter teneq̄.
Tū q̄tunc fuit a filio suo associa-
ta ⁊ penēta. Unde hiero. in ser. de
assumptione. Crediq̄ ipse salua-
tor totus festin⁹ occurrit ⁊ matrē
suā cum gaudio lecti i throno col-
locouit. Alio quin quō impleset
quod p̄cipit. honora patrem tu-
um ⁊ matrē tuā. Exo. xx. Cum qz
fuit a tota celesti curia associata.
vbi hiero. vbi supra. ad marie exēq̄
⁹⁹ angeli famulabāt ⁊ inuenerunt se

loz curie cōgratulabant nec mir-
quia maternus honor est illius q̄
ex ea natus est. hec ille.

¶ Tertio v̄go maria habuit gau-
dij de nobis. Cognouit ei p̄ d̄ni-
nā inspirationē q̄ p̄ eā debebat se
eri salus h̄sani gneris. Itē q̄ mul-
ti suis p̄cib⁹ ad regnū celoz essēt
v̄turi ⁊ a laqueis dyaboli liberā-
di. Itē q̄ multi essent laudaturi.
fm̄ illud Lu. j. Ecce ex hoc q̄ scz
cōcepi dei filij. Beatā me dicent
oēs generatiōes. Ex his ergo ol-
bus gaudia ē sup nos. nec adhuc
gaudere cessat. Si ei gaudij est
angelis dei sup vno pctōre penitē-
tiam agente. Lu. xv. Multo ma-
gis gaudet maria quāto maior ē
charitate de pctōrū emendatione
Iustoz p̄seneratiōe ⁊ sibi specias-
liter famulantiā i psalterij sut sen-
rosarij deuota decantatione ⁊ mo-
dulatione. De figura autem hu-
ius gaudij legit. Lu. xv. de mu-
liere habēte decem diademas: que
cū pdidisset vnā ex illis cuz omni
diligētia accensa lucerna illā que
sinit. Quā tandē inueniens cōpo-
catis amicis ⁊ vicinis dixit eis.
Congratulamini michi qz inueni
diadema quā pdiderā. Ad p̄posi-
tā mulier hec est v̄go maria. diag-
ma que est numm⁹ habens ima-
ginē regis est anima rationalis ad
dei imaginē ⁊ similitudinē facta.
perdit asit hec diadema p̄ pecca-
tū. Sed requirit eaz virgo maria
cū assidue orat pro pctōribus ani-
maduertēs q̄ si nulli fuissent re-
dimendi nisi q̄ concepisset filij dei
Inuenit asit diadema perditā cuz
deus ad eius p̄ces iustificat pec-
catorē. Lu. xv. Mortu⁹ erat ⁊ re-
vixit: pierat et inuērus est. Et de
hoc b̄sicio suis famulis exhibi-

De rosa gaudii.

to gaudet hec mulier: similiter et
amicos et vicios. i. totā curiā cele-
stē ad gaudēdū iuitat: qz vt habe-
tur vbi supra. Gaudius ē angelis
dei sup vno pctōre pnam agente
Deu miseri pctōres et q negligit
aut forte vt veri^o loquar ptemis
legere rosariū regiale atqz in deri-
suz habet eos q sic psallūt: et huic
ac tāte regie famulari pcedūt: qd
facit. Quo ibitis. Quis docebit
vos fugē a vctura ira. Quis tunc
p vobis orabit. Quis vobis mise-
rebit. Quē sanctorū ppiciū habe-
bitis: q reginā celoz et aduocatā
peccatorū spnitis. Qui ei^o contra-
ternitatē q de rosario seu certo in-
titulat nō solū ingredi nō vult: ve-
rū alios ingredi nō sinitis. s. qz
in vobis est eos a tā scō et pio or-
pe reuocatis: dicētes stultū et sane
esse sub certōsero angelicarum
salutationū huic regini deseruire
atqz di cū rosariū seu vt vulgari^o
loquar patrinolas secuz deferre.
Nōne in hoc derogatis honori
matris xpi. Nōne prohibetis be-
nefacere eos q possunt. Nōne scā-
dalizat pusillos. nō attēdit qd
veritas dicit. Mat. xviii. Quis scā-
dalizauerit vnu ex pusillis istis q
ī me credūt: expedit ei vt suspēda-
tur mola asinaria in colluz eius et
demergat in profundum maris.
Ne mūdo a scandalis que supple-
orūtur ex p̄bis et factis talū im-
pugnatorū pfraternitatis rosariū
reginet. Nō sic impū nō sic agat
sed aut silētū ori vestro imponas-
tis: aut (vt meli^o loquar) tanqz ve-
ri zelatores honous diue Marie
necnon et salutis alay predicare
hāc cōfraternitatē omni creature
atqz in ppria vossipi intrate gau-
diū gaudio eidē regini accumulā

res. Nā dicentes xpi fideles Ali-
ter coronā pdicte virginī fabrica-
re habeāt ex salutationibus ange-
licis tanqz ex rosis mirificis mere-
bimini vt ipsa vobis imperet co-
ronam eternam ex rosis celestius
gaudiorum.

Postq̄ diffuse satis dictum est
quō dei genitrix rego coronata fu-
it rosa gaudii. Nūc restat p̄stru-
ctiōe nostra ostendere quō et nos
poterim^o cotōdare paupculas ani-
mas nostras dicta rosa gaudii.
Pro quo notādū q in dicta rosa
sūt tria folia s̄m q̄ triplex est gau-
diū. videlicet.

Exterius.

Interiorius.

Superius.

Primum igit foliū rose gaudii di-
cit^o gaudii exterius qd est pctōz
q̄ ponit totā suaz felicitatē in re-
bus mūdānis caducis et vitiōsis.
Et gaudii talis vocat augu. gau-
diū freneticōz vel amentis. Fre-
netici ei vel amētes gaudēt et ri-
dēt cū tā merito deberent lugere
eo q̄ pleulose infirmātur. Ratio
aut cur gaudet est: qz nō apphen-
dūt neqz cognoscūt piculū suū.
Jō d̄reccā. ii. Risuz reputant er-
rores et gaudio dixi. Quid frustra
decipis. vbi glo. interli. Decipit-
tur q̄ carnis gaudia sequunt^o et p-
petuū putāt quod fugit velut vni-
bra. Talibus autem p̄minat d̄ns
eternā. Lu. vi. dicens. Ne qui ris-
detis nunc qz lugebitis supole in
futuro. Est ergo notādū q̄ huius
modi gaudii exterius et tēporale
est vituperabile triplici ratione:
vz ratione.

Locī.

Reli.

Finis.

Sermo quadragesimus sextus.

Primo quidem ratione loci. nō enim posuit nos deus in hoc mundo ut letemur sed magis ut peccata nostra lugeamus. Esa. xxiij. Vocabit dominus deus exercituum in die illa: scz vite presentis ad flentem ad plāctum et ad cinguluz facti. Sed profecto fit totum contrarium illius quod vult de⁹. Ipse enim vult ut lugeamus in presentis: homines mundani volūt gaudere et in bonis ducere dies suos. Ideo sequitur vbi supra Et ecce gaudium et letitia: occidere vitulos et iugulare arietes: comedere carnes et bibere vint. Comedam⁹ et bibamus. cras enim moriemur. hec tibi. Q⁹ ergo in presentis magis expedit flere q̄ tēporali⁹ gaudere. patet in quolibet parvulo qui mor nat⁹ voces suam aploratu cinipt. Hoc ēt inuit christus. Lu. xix. qui videns civitatē fleuit sup illā dicens. Si cognovisses supple statū tuū: tu fleres. Et nota q̄ ibi capitur cōtinēs pro cōtento. i. civitas p̄ habitatorib⁹ in ea. Sūt enim tria hominū genera q̄bus magis incumbit flere q̄ gaudere. hi sūt de propria hereditate forbaniti in vinculis detentū in tenebris cōstituti. Sic est autē q̄ sumus in hanc vallem miserie electi cū feris et tanq̄ de propria hereditate scz de paradiso restri irremediabiliter forbaniti. Id dicere possum⁹ cū psal. Quomodo cātābimus cāticum dñi. i. cāticū letitie in terra aliena. Itē sum⁹ quo ad animam in mirabilibus carceribus fetentib⁹ et in iudis detenti. i. in corpibus humanis a q̄b⁹ carcerib⁹ liberari poterat qui dicebat. Educ de carcere animā meaz ut cōfiteatur nomi

ni tuo domine supple cum āgelis in celo. Et Paul⁹ philip. j. Desideriū habeo dissolvi et esse cū christo. Itē Job. x. Cedet animā meam vite mee. Itē et tertio sumus in tenebris constituti in tantuz q̄ nō possumus videre fratres nros angelos q̄bus ppe sint: quia cū stodes animaruz nostrarum. Id unusquisq̄ q̄diu incolit hanc vallem miserie merito potest dicere illud Thobie. v. Quale gaudium mihi erit q̄ in tenebris sedeo et lumen celi nō video. Propt̄ hec ergo tris magis incūbit nobis in presentis flere q̄ ridere et gaudere. Et ad hec hortant quodāmodo fideles exemplo infidelium. Refert enim Ambrosius libro de fide resurrectionis. cap. secundo q̄ fersur fuisse populi q̄ ortus hominū lugerent. obitus autem euz ingēti gaudio celebrarent. Nec q̄des imprudenter. eos enim q̄ in hoc vite solveniebant merendos putabāt: eos vero qui ex istius mundi pcellis et fluctib⁹ emerissent non iniusto gaudio prosequēdos arbitrabātur. hec ille.

Secūdo gaudii tēporale et hui⁹ mundi est vitupabile ratione rei siue materie. Est enim de rebus vitiosis et inhonestis: ut in pluribus utpote de lubricitatib⁹ et spurcitis de potib⁹ et crapulis de honoribus et vanitatibus hui⁹ seculi. De ludis et spectaculis Et hui⁹modi Augustin⁹ de verbis dñi. f. xxx. ij. Qui est inquit seculi gaudii tenet letitia. Brevis dico. Seculi letitia est impūta neq̄ta luxurientur hoies fornicentur in spectaculis nungent ebriofitate iurgitent turpitudine fedētur: nihil mali patiātur: et videre

De rosa gaudii.

seculi gaudii. Ista mala que cō-
morari nō castigat fames. nō bel-
lit timor: nō aliq̄s morbo: nō aliq̄
aduersitas: s̄ sūt oīa in rerū absi-
dātia: in pace carnis in securitate
male mentis ecce vide sc̄li gaudii
hec ibi. Itē idē aug. ad idē p̄posi-
tū eplā. cxj. ad iulianū comitē: ita
scribitur dicēs. Gaudēt mlti s̄ male
Gaudēt miles tren⁹ pp honores
hui⁹ sc̄li pituros: pp vestes scio-
las: r̄ speciosas cathenā collo circū
datā r̄ h̄mōi. S̄ h̄mōi gaudii nō
est efnū s̄ piturū. Gaudēt raptor
euz desiderata rapuerit. Gaudēt
ebrius⁹ euz occasione potatōis i-
uenerit. Gaudēt adulr̄ cū ad bele-
ctationē corpis fruende meretri-
cis puenerit. Gaudēt piur⁹ si fa-
cultates hui⁹ sc̄li iurādo acq̄sierit
Gaudēt iracund⁹ si furā suā p̄fe-
cerit: r̄ similia. de his itaq̄ r̄ simi-
lib⁹ gaudere: grande malū est: et
p̄ctm̄ ad mortē pducens. hec ibi.
Tale ḡ gaudiu⁹ valde dānabile
est q̄b̄ ē de pctō: cū sit de eo de quo
potius dolendū est. p̄ouer. xv.
Stultitia est gaudii stulto. i. stul-
tus gaudēt d̄ stultitia sua. Et̄ in
dez. x. Sc̄ltus quasi p̄risuz opa-
tur scelus. Sup̄ quo dicit glo. or-
di. q̄ stult⁹ ē q̄ gaudēt in scelere.
De talibus etiā scribitur em̄dez
p̄uer. ij. Letantur cum male fece-
rit r̄ r̄ulent in rebus pessimis.
Qui ḡ sic gaudent de malis suis.
Similes sunt illis q̄ gaudent eo
q̄ ceciderit i luti aut cloacā: vbi
plurimū r̄ turpissime sordidant Itē
sunt similes illis malefactoribus
p̄demnat⁹ ad mortē: qui cū ducun-
tur gaudēt de corda quā gerunt
ad collū. itē sūt similes aut si gau-
deret de laqueo q̄ capitur: vel lu-
pus de p̄dica: v̄ piscis de h̄ano

Et est hic notādū q̄ tales sic gau-
dentes de peccato p̄misso p̄fles-
sionez gratias peccant: r̄ magis
iraz dei puocāt q̄ pus fecerāt ip-
suz pctō p̄mittēdo. Ita el̄ br̄ aug.
eplā. cxj. ad iulianū comitem ita
scribēs. Nec q̄dlibet sc̄el⁹ corā bo-
raz abhoiabile est q̄ p̄terita pctā
vniūquēq̄n̄m gaudere remissē
do. hec ille.

¶ Tertio gaudii hui⁹ m̄ndi est
vitupabile ratione finis. dicit ei
gaudēt ad efnā tristitiā oī sola-
tice carētē Jo. xvj. Tenēt tympa-
nū r̄ citharā r̄ gaudēt ad sonitum
organi. Ducūt in h̄ois dies suos:
r̄ in p̄cto ad ifernā delcēdit. Quē
vt̄ s̄t sene. de h̄boz copia. Cito ē
probōz leta ad p̄nicie cadit. Itē
greg. homil. xj. p̄fētia gaudis
sequūtur p̄petua lamēta. Da ex-
emplū de hoīe scabioso q̄ delecta-
tur fricādo scabiē suā r̄ carnē: sed
stati sentit graue dolorē. da etiā
exēplū de paup̄e q̄ gaudēt cū ac-
cipit multaz pecuniā ab usurario
s̄ multum tristatur euz ab eo v̄lu-
re exigunt. Da deniq̄ exempluz
de illis q̄ in taberna delectant in
cibus delicatis r̄ potib⁹ sc̄iosis: s̄
tandē tristant cū ab eis scorum
exigūt. Naz diabol⁹ est sicut vetu-
la q̄ volens capere inuiscas: hinc
ollā intrinsecus lacte: r̄ t̄fic m̄lce
intrāt: r̄ cū multitudo intrauerit:
eludit eas r̄ i ignē succēdit. Sic
diabol⁹ offert delectationē pcti vt
inde delectetur r̄ gaudeat homo.
Ibiq̄ hominē capit p̄ cōsensu ad
peccatū: q̄ capto ligat eum p̄ues-
tudie peccandi. Memum ipsuz in
ignē inferni detrudit. Ideo i p̄m-
cipio tēptatōis clamādū esset il-
lud q̄b̄ i figura dicit. iij. reg. iij.
Mors i olla. mors i olla: s̄z cordis

Sermo quadragagesimus sextus.

et aie in delectatione venenosa. Ecce quod gaudium huius vite paucit ad fletum gehene perpetuum. Quod ut dicit Aug. li. soliloquior. c. xxij. Qui in presenti solantur indigni dei solatione habent. Et ideo per hoc ad duertentes dicebat renuit solari aia mea vobis in presenti perpetuo tristis est futuro. per preera hier. irridens illos quod voluit in presenti habere solatia sua. Tertia precepta sunt. epla. xc. dicit sic. Gaudete vos mundani et letamini in hoc seculo breuissimo tempore spacio quod habeatis. ut postmodum cum nullo diaboli sine fine lugeatis. frequenter vestimenta vestra pinguentis: ne forte vestra displiceat nobilitas. Nec sit qui vos excedat ut in inferno verecundiam recitantes. Epulamini et inebriamini quod post mortem talia amplius non facietis: sed cum diuite quod quotidie epulabatur splendide in tormentis gehenalibus gutta aque potabitis nec habere poteritis. Agite solatia vestra in luxuria: explete voluptates: seiate in corruptione: ut de corruptione colligat is diuinam sententiam: quam iustus ille iudex dabit in magno iudicio die dicens. Ite maledicti estis igni etc. heu cor lapideum sita le cogitatis et credis suam. cur non formidas illam. Ecce mors perpetrat ut te perdat. ecce diabolus iam perpetrat ut te recipiat. Ecce serpens oritur quod tanta nutrit diligentia expectat ut illud rodatur. Quid ergo in presenti presentis gaudia et solatia: Ite per pauca. Ne vobis miseris qui optatis gaudia temporalia quod vobis iustis sustinebitur tormenta infernalium. Ecce modicum vobis restat tempus. Implete mensuras malitiarum vestrarum ut veniat super vos omnis diuina indignatio. Frustramini hoc par

uo tempore in locis ebrietatibus: filijs presentium: choreis et peccatoribus: nec vacati presentem tempus presentis. Quid moramini dum viuatis. Congregate filijs vestris honores: diuitias et potestates: vestri inmensa augete nobilitate et famam vestri et filij vestri quod fecistis et ipsi explete que sunt presentium: cum illis pariter in inferno apostolice patram cruciameta. hec ille. Ecce quod ducit gaudium huius seculi. Ecce merces tantum laboris. Ecce retributio vanitatis seu potius fatuitatis huius seculi. Ecce quod habierunt qui in presenti gaussi sunt. Ecce quod ibunt qui eos imitari satagunt. O grandis et ferue generalis insania in filiis adierit quod per momentanea et exilijs letitia et gaudio perdere volunt gaudium quod permanet in secula seculorum. ¶ Secundum folium rose gaudium dicitur gaudium interius: de quo apo. phil. iij. Gaudete in domino spiritus interius dico gaudete. Ite hugo. li. iij. de anima dicit inquit non esse tristis bene viuere. Non bona vita spiritus gaudium habet. Ite autem gaudium interius non est aliud quam quedam spiritualis iocunditas atque letitia quam quis habet de rebus diuinis et spiritualibus. Pro quo nota. Alii quod sic cur homines gaudent temporaliter de rebus. Ita suo modo spiritualiter gaudent ergo temporaliter.

De periculi euasione.
De magni hospitii receptione.
De ingentis lucris acquisitione.
¶ Primo igitur gaudent homines temporaliter de periculi euasione sicut pater de illis qui transferunt potestatem aut passagium piculolum. Item de illis qui euaserunt manus latronum et homicidarum. Item de illis qui releuati sunt de graui et piculosa infirmitate. Ita etiam spiritualiter gaudent homines iusti ani-

De rosa gaudii.

mauertētes de fctis picula libe
rauit eos dñs: & fctā picula auxi
liante dño euaserunt: utpote pec
catoꝝ mundi: diaboli: carnis & sa
tferu. psal. cōuertisti plāctū meū
in gaudū mihī. Qz em̄ post plan
ctum de pctis sedtur quedam leti
tia sp̄salis in corde veri peniten
tis. Ideo dicit. Conuertisti plan
ctum meum in gaudium mihī.

Item idem psal. Scdm̄ multitu
dinem dolorū meoꝝ in corde
meo consolationes t. l. a. meam.
Gaudeat ergo a peccato prioz iu
stificatus & dicat cum psal. Nisi
qz dominus audiuit me paulomi
nus habitasset in inferno anima
mea. Item Tresh. iij. Me domi
ni qz non sumus consumpti. i. su
bito cumptum peccauimus in
inferno detruisti.

¶ Secundo gaudēt hoies tem
poraliter de magni hospitis rece
ptione. Sicut patet de illis apud
quos hospitatur iperatoꝝ aut rex
Ita & iusti hñtes deū in hospicio
cordis sui inde debent gaudere:
qz cū illo veniunt omnia bona. in
hū⁹ aliq̄ gaudū signū legitur luc.
xix. qz zachēus excepit xpm̄ gau
dēs i domū suā. Si em̄ gauis sūt
discipuli viso dño. Jo. xx. multo
pl⁹ gaudendū est recepto dño in
tra thalamū cōscie sue. Quis em̄
non gauderet de receptiōe hospi
tis: nobilis: liberalis: et pacifici.
Christus autē est valde nobilis cū
sit rex regū: & dñs dhantiū Itē est
valde liberalis. Ita vt p nichilo
det terram desiderabilem. Item
est summe pacificus. Ipse enim
est qui dicit. Ego cogito cogita
tiōes pacis et non afflictionis. er
go gaudere debemus de tāti ho
spitis receptione.

¶ Tertio gaudēt hoies t̄p̄aliter
de ingentis lucri acquisitione: si
cut p̄tz de illis q̄ iueniūt magnos
thesauros sub terra. hō autē cū p
p̄niam recuperat grām p̄us per
ditam/ similiter frutes & merita
magnū lucrū acquirūt: qz p̄cū in
estimabile: ergo merito gaudere
d̄z. Itē talis acq̄rit p̄ vite meriti
ererne glorie lucrū. Et iō gaudēs
re d̄z in spe. Ro. xij. Sp̄s gaudēs
res & tribulatiōe. Da exēplū de il
lo clerico q̄ redit de roma cū pul
sitiōe ap̄lica de p̄mo officio vacan
te in collatiōe talis vel talis epi.
Hic em̄ & si nihil adhuc habeat i
re: itē gaudet i spe. Ita in p̄posito
Et hoc ē qd̄ sub parabola loquit̄
dñs Mat. xij. dicens. Sile est reg
nū celoꝝ thesauro abscondito in
agro/ quē qui iuenit hō abscondit
& p̄ gaudio illi⁹ vadit & vedit vni
uerſa q̄ h̄z & emit agrū illi. Bñ ḡ
dictū est. Sile est regnū celoꝝ. the.
ablc. qz nō dñs appuit dderim⁹. et
Esa. lxxij. Itē. i. Cop. ij. Oculis
nō vidit & auris nō audiuit: & i cos
hois nō ascēdit q̄. p. d. d. se. Item
Esa. xlv. Vere tu es de⁹ abscondi
tus. Hic autē thesauri celestē sic
absconditū iuenit hō: tum p̄ fidem
ipsum credendo: tum p̄ spem in
ipsum tendendo: tum p̄ charita
tem ipm̄ diligendo: & ob amorē
& desiderii ipsi⁹ bona opando. ip
sum itē sic iuenit d̄z abscondere p
q̄to nō debet opa sua bona face
re in publico q̄ q̄siur? laudē ho
minū: qz vt d̄z glo. interl. sup hoc
passū: depredari desiderat q̄ the
saurum publice portat in via. In
cui⁹ figura legit. iij. re. xx. qz e
chias thesauros tēpli amittit: qz
nūctūs regis Babilōis reuelauit
Sic ergo sit op⁹ i publico: vt licet

Sermo quadragagesimus sextus.

io maneat occultis: vt dicit glo.
ordi. Sedetur. Et pie gaudio illi
vadit glo. iterli. hō incipit ire: cū
lepit diligere: et vedit vniuersa q̄
h̄ cadē glo. oib⁹ terrenis renun-
ciando / sicut fecerūt apli / sicut et
faciunt veri religiosi: et emit agrū
illū: q̄ p contentū terrenoz pue-
nit ad studiū eternoz. Patet er-
go q̄ debent iusti gaudere de in-
genis lucri ac cōsitione. i. de acq̄
sitione bonoz spūaliū et repromis-
sione atq̄ expectatiōe bonoz ce-
lestiū. Sed pfecto pauci sunt ta-
les q̄ sic gaudeant sed ferme oēs
gaudet et letant i reb⁹ pessimis vt
p̄us declaratiū extitit / cū tñ debe-
rent merito tristari si diligēter at-
tēderēt mala eis supuētura. Sūt
q̄ hoīes mundani siles cigno qui
b̄ cantare et gaudere cū d̄z mori.
Siles etiā sunt delphinis et syre-
nis et multis gñibus piscis q̄ tunc
dñr in mari gaudere et saltare qñ
tēpestas d̄z insurgere. Et de tali
bus scriptū est Job. xxi. Gaudēt
ad sonitum organi. Ducunt i bo-
nis dies suos et in puncto ad iher-
na descendunt. Sed de hoc p̄us
latis dictum est: ideo super seden-
dum est.

¶ Tertii folii rose gaudij dicit
gaudij supi⁹ siue celeste qd̄ h̄ste
in quo p̄manēt clecti bri. Nā cui-
libet celū h̄mo intrant b̄. Tu bñ
veneri itra i gaudij dñi tui. mar.
xv. Ceru⁹ em̄ multū gaudet qñ
p̄ multā sitim iuenit pulchris et
vberimis fontē. Sicut canis tunc
plurimū gaudet et saltat qñ p̄ mul-
tū curuz iuenit p̄dā aut magis
sili. Itē paup̄ agricola sūme gau-
det qñ p̄ magnū labore iuenit de-
lectabile fetē. Ita et illi q̄ intrant
gaudij celeste sūme gaudēt eo q̄

post mūdi labores et dolores: post
sitim / famē / penuriā / et miserā: i-
uenit fontē p̄dā / et quietē glorie
paradisi. Tūc em̄ summe recreā-
tur et sariant: tunc quietant et p̄so-
lant: tūc delectant et letant. In cu-
ius figura legit hester viij. q̄ iu-
deis noua lux oriri visa ē: ex qua
quidam visione tria secuta sunt:
p̄ut ibi subditur v̄z gaudij / ho-
nor et tripudij. Iudei interstānt
p̄stiteres: et ideo recte signit illos q̄
integre p̄stent sua pctā: quib⁹ sa-
tisfactione p̄missa celū intrantib⁹
noua lux oriri videbit et conseqm̄-
ter ibi manebunt cū ingenti gau-
dio honore et tripudio. De hoc et
figuratiue dicitur Math. ij. Cis-
dentes stellam. i. diuinam essen-
tiam magi. i. beati qui sapientia
sunt magi: gauisi sunt gaudio
magno. Et quis de hoc gaudio
multa dicta iunt i speculo nostro
sup. viij. psalmos pitales: p̄sertim
lectiōe. lvi. a. Nihilominus ad-
huc de eodem aliquid in presenti
differendū est. Notandum est er-
go q̄ gaudij illū celeste est ano-
bis summe appetendū et deside-
randū et signanter propter tria.
Est enim huiusmodi gaudium.

purum.

plenum.

perpetuum.

¶ P̄mo igitur gaudij celeste ē
purū / nullā admixtionē pene mi-
serie aut culpe habens: aut secuz
patiens. Esa. xxxv. Gaudij et leti-
tiā obtinebūt et fugiet dolor: ge-
mit⁹ ab eis. Quis si fugiet dolor et
gemit⁹ ab electis: q̄ gaudij pu-
rū erit. Apoca. viij. Nō esurient /
supple Beati: neq̄ sitient ampli⁹
et nō cadet super illos sol: neq̄ vl-
lus estus. Item eiusdem. xxxj.

De rosa gaudii.

Mors vltra non erit: neq; luctus:
neq; clamor: neq; dolor. Item dicit
Esa. xxv. Auferet dñs deus oēm
lachrymā ab oī facie: supple san-
ctorū. Et nota q̄ dicit. Omnē la-
chrymā. i. oēm cām ⁊ occasioez
tristitie. Itē de hoc loq̄ns Aug.
in festo omnium sanctorū. ser. j. di-
cūt sic. Quid beata vira beatus ⁊
Ubi nō ē paup̄ta: s̄ mer⁹: nō egrit-
tudinis ibecilitas. Nemo ibi le-
dit: nemo irascitur: nemo iudet:
cupiditas nulla exardescit: nullū
ibi desiderū: nulla honorū pulla-
tio: aut p̄tans ambitio. Nullus
ibi diaboli mer⁹: isidie demonum
nullē: terror: gehēne pul. Mors
ibi neq; corpis neq; ale erit: s̄ im-
mortalitatis munere vita iocūda
Nulla erit tunc vsq; discordia: s̄
cuncta consona cuncta puenien-
tia: quia oīm sanctorū vna concor-
dia: tranquilla ibi sunt omnia: in
gis splendor. hec ibi. Idem dicit
Chrysostomus: tractatus de re-
paratōe lapsi: ⁊ forte sumpsit ex
libris Augustini. P̄ q̄ sp̄ purum
sūt celeste gaudii: in t̄m etiam vt
eus cuaret omnē tristitiā ⁊ omnē
dolorē in aliquo dānato si illi da-
ret deum videre in celo. hoc em̄
dicit Aug. i libello de triplici ha-
bitaculo: ita scribens. Tāta ē hu-
ius glorie letitia q̄ si illā viderēt
illi qui i carcere iserui clussi sunt:
nullā penā: nullū dolorē: nullāq;
tristitiā sentirent. Cui⁹ p̄sentia sūt
in inferno cum sanctis habitato-
ribus appareret: p̄tinuo isernus in
amenum conuertere: paradisi-
sum. hec ille. Non sic autem est
de gaudii huius vite. Nūq̄ em̄
purum est: sed semper alicui tri-
stitie annexum. prouer. xiiij. Ri-
sus dolore miscebit. Itē Esaiē. j.

Unum tuuz mixtum est aqua. i.
humani gaudii mixtum est tri-
stite ⁊ dolori. q̄ etia saluator no-
ster figuratiue in se ondit: in hoc
q̄ veniens hierlm laudari ⁊ hono-
rari voluit: ⁊ post paucos dies
pati. An̄ die palmarū vbiq; i ec-
clesia sūt festiua p̄cessio: ⁊ postea
legit passio i p̄cessiōe q̄dē legitur
euāgelii breue de laude ⁊ hono-
re sibi exhibitio: ⁊ postea passio p̄-
lixior i signū q̄ p̄tūcūq; studeat
hō mundan⁹ gaudere i p̄tū: mi-
nus sp̄ h̄z de gaudii q̄ de tristi-
tia. hoc p̄z i auarū q̄ si gaudeat
in p̄putando nūmos suos h̄r: in
multas anxietates: tum i acq̄ren-
do: tum in p̄seruādo: t̄m in pdēdo.
Idē p̄z de sup̄bis q̄ si ad horam
gaudeat de honorib⁹ ⁊ p̄p̄s hu-
ius sc̄l: multā t̄m h̄r tristitiā ⁊
dolorē q̄ nō p̄t puenire ad op̄-
ratū: aut quādo turpiter desicūt
Item pater de luxuriosis quozū
nouissima amara sunt: quasi ab-
sint huius. Idēz pater de gulosis
de homicidiis: ⁊ h̄mō. Deus em̄
p̄ presenti statu inclinatur hoc
in hoc. i. voluit gaudia hui⁹ mun-
di commisceri: tristitijs languoti-
bus ⁊ doloribus vt sic a talibus
castiget et retrahat homies. Da
exemplum de nutrice apponente
aliquid amarum super mammi-
lam suam: me illam vterius sug-
gere appetat puer. Ita in p̄posi-
to. Sed hoc nō obstatē adhuc nō
cessant pleriq; homines gaudia
hui⁹ sc̄l toto corde appetere ⁊ a-
depta possidere tanq̄ amētes ef-
fecti ⁊ isatuati ab ipsa honorib⁹
¶ Sc̄bo gaudii brisicum ⁊ cele-
ste ē plenum. Plene em̄ satiat ha-
bentem. ps. Satiabor cum appa-
uerit gloria tua. Et idem alibi

Sermo quadragesimus sextus.

Adimplebis me letitia cum vultu tuo. i. cum aperta et nuda visione tue essentie. Item Jo. xvj. Petite inquit christus: et accipietis: supple vitam eternam taliter vt gaudium vestrum sit plenum. Ut eniz dicit Bernar Non est plenum gaudium qd sctus miscetur sicut plens gaudium: sed in futuro erit veruz et plenum gaudiu. ps. Replet: suppledeus in bonis desiderium tuu: et hoc in celo Gaudium autem huius mundi nunq̄ potest esse plens nec quietatiuum humani appetitus: quia vt dicit Bern. lib. de perfecta conuersione regularium. co. xxvj. Anima rationalis ad imaginem dei facta ceteris omnibus occupari potest repleri nō potest Capacem dei quicquid minus deo est non implebit. hec ille. Item Aug primo libro confessionum. fecisti nos domine ad te: et inquietum est cor nostrum donec requiescat i te. Volunt ergo hi doctores dicere qd deus qui est gaudium beatorū ple ne sariat appetitum et desideriu eorum. Et ideo cum omni diligentia laborare debem⁹ in presenti bona: vt post hanc miseram vitam ad illud gaudium plenum et perfectū peruenire possimus: eo maxime qd huiusmodi gaudium supereminētissime cōtinet quicquid potest esse aut imaginari materia gaudij presentis: prout pulchre declarat Augusti. lib. de spiritu et aia. ca. lxiij. vs. dicens. O homo ama vnum bonū in quo sunt omnia bona: et sufficit. Si delectat pulchritudo: fulgebūt: vultu sicut sol. Si velocitas vel fortitudo aut libertas corporis: cui nichil abstinere possit: erūt similes angelis dei. Si delectat salubris et longa vita ibi est sanax eternitas et eterna sanitas: quia imperpetuus

viuent. Si satietas: satiabuntur cū apparuerit glia domini. Si ebrietas: inebriabūtur ab vberate domus dei. Si melodia: ibi angelorū chori concinunt sine fine deo dicentes: sanctus / sanct⁹ / sanct⁹. Si que libet mundana voluptas torrente voluptatis sue potabit eos dominus. Si sapientia: oēs erunt doctibiles dei. Si amicitia: oēs diligēt deum priusq̄ seipos: et inuicē tāq̄ seipos: et deus illos plusq̄ illi seipos. Si concordia: omnibus illis erit vna voluntas. Si potestas: inuolunt in potentias domini. Si honor et diuitie: deus seruos suos fideles et bonos supra multa constituet: immo erunt heredes dei et coheredes iesu christi. Si vera securitas: certe certi erunt qd nunq̄ amittent bonum qd habebūt. hec ibi. patet ergo qd gaudium beatorum plenum est: ex quo habent in eo de quo gaudent super excellentissime quicquid gaudij in his inferioribus materia esse potest.

¶ Tertio gaudium beatorum est perpetuum. Jo. xvj. Gaudium vestrum nemo tollet a vobis. et Isa. lxx. Gaudebitis et exultabitis vsq̄ in sempiternum. Est ergo perpetuitas seu eternitas de essētia beatitudinis celestis. Quāuis nonnulli philosophi aliter dogmatizare presumpserunt. De quibus meminit Augusti. de cui. dei. lib. xij. ca. xij. hi enim dicebant animam rationalem immortalem: sed tamen post adeptam felicitatē iterū miseris subiectā: vt poteq̄ idē plato qui in vrbē Atheniensi discipulos docuit: post certa tempora redibit et in eadem vrbē atq̄ in eadē schola sedens docebit eosdem discipulos. Et hanc temporum reuolutionem vocabant reuolutionem ma

De rosa honoris

gni anni. Sed absit inquit ibi Augusti. vt ita credamus. Sicut enim Christi semel tñ resurrexit: et amplius non moritur. Ita et homines post generalem resurrectionem vltterius non morientur nec ad miseria huius vite reuertentur. Unde dicunt domino fideles illud psalmitte. Tu domine seruabis nos: et custodies nos a generatione hac in eternum. Item idem Aug. de ciu. lib. xxi. c. xvii. Reprobatur eadē opinionem recitās originē illius fuisse opinionem quem inquit non in merito reprobatur ecclesia ppter mltā et maxime propter alternantes sine cessatione beatitudines et miseria. hec ex Augustino. Cui sententię alludit verbum Senec. Epistola lxxij. dicens. q̄ gaudio iunctum est non desinere esse. nec in contrariū verti. Tandē etiam opinionem reprobatur. b. Tho. xij. q. v. arti. iij. dicens. q̄ securitas eterni gaudiū est de ratione beatitudinis. Itē vt colligitur ex dictis eius vbi supra. Si gaudium celeste posset amitti: aut hoc esset ex parte dei suam vidēz subtrahentis: et hoc non: quia cuius talis subtractio sit quedam pena: non potest a deo infligi absq̄ aliqua culpa. Culpa autem non potest cadere in illo qui videt deū in trinitate. Aut hoc esset ex parte ipsius beati volentis carere diuina visione: et hoc non: quia impossibile est q̄ videns diuinam essentiam velit eam non videre: cum sit summum bonum. Aut hoc esset ex parte alterius agētis talem beatitudinem impediētis: et hoc non: quia anima deo beatifice coniuncta super omnia alia eleuatur. Ex quo relinquitur q̄ non potest dictum gaudium semel adeptum amitti: sed i perpetuum manet et perseuerat.

O igitur laborare debemus in presentia vt illic perseueremus. Si enim inquit Augusti. in suo manili. c. xv. Quotidie oportet nos tormentis perferre: si ipsa gehennam longo tempore tollerare vt Christum in gloria sua videre possimus et sanctis eius sociari: nonne dignus esset pati omne qd̄ triste est vt tantū boni tantę glorie participes habere. Item idem Augusti. in libello de triplici habitaculo dicit sic. Tanta est iocunditas lucis eterne: vt eam si nō liceret amplius mori in ea q̄ vnus diei mora: propter hoc solum innumerabiles anni huius vite pleni delictis in circūfuentia temporalium bonorum merito p̄tēnerēt. sc̄z illud psalmitte. Melior est dies vna i arboribus. t. f. m. hec ille. Studemus ergo charissimi corāre aias nras rosa gaudiū spiritualis vt tandem coronari mereant a domino rosa gaudiū eternalis. Quod nobis concedat: qui. zc.

Sermo. xlvj. De rosa honoris.

Quoniam nos rosas Sapientie. si. Quadragesima ter. Calis dicitur rosa honoris que recte sequitur ad rosam sancte operationis: de qua dictum est sermone penultimo: sicut et rosa gaudiū de qua supra imeditate: eo maxime q̄ sicut honor est premiū virtutis. iij. ethi. Ita etiam et sancte operationis. Honoramus enim illos quos videmus recte operari. Recte etiā sequitur ad rosam gaudiū qd̄ habent beati in celo: qui simul dei presentia gaudent et ipsi

Sermo quadragesimusseptimus

honorant. hac autem rosa honoris
cotonata est virgo maria: pro quo
notandum q̄ triplex honor a tri-
bus sibi exhibitus est et exhibe-
tur: videlicet

A proprio filio.

A sanctis angelis.

A viris iustis.

¶ Primo igitur honorata fuit a fi-
lio suo iesu christo: et hoc in tripli-
ci statu: videlicet in vita: in morte:
post mortem.

¶ Primo itaq̄ christus honorauit
matrem suam in vita: et hoc iterū
multipliciter. primo quidē in hoc
q̄ magis zelauit famā matris sue
q̄ propriam: et hoc quando ipsam
sponsū habere voluit. Maluit
enim q̄ ad tempus crederetur q̄
ip̄e natus fuisset de matrimonio q̄
mater infamaretur de adulterio.
Unde Ambro. super Lucam. li. ii.
exponens illud verbum. Despōda
tam viro cui. &c. Dicit q̄ christus
voluit matrem suam desponsatā
esse ne infamaretur q̄ de corruptio-
ne concepisset. Maluit autem do-
min⁹ aliquos de sui ortu q̄ de ma-
tris pudore dubitare. Sciebat enī
teneram esse virginis verecūdiā
et lubricā famam pudoris: nec pu-
tauit ortus sui fidem matris iniu-
ris astruendam. Secundo Chri-
stus honorauit matrem suā in hoc
q̄ p̄ ceteris mulieribus que fue-
runt ante eam: cum ea: et post eam
ipsam in matrem elegit. Et ideo di-
cit sedulius. Nec primam similem
visa est: nec habere sequētem. Ele-
git autem ipsam merito virginita-
tis et humilitatis. Unde hugo de
sancto victore. Virginitas humi-
lis: et humilitas virginalis quo in
vnum conuenistis: sic et sublima-
tis humilem: sicut secundastis vir-
ginem: vt virgo pariat dei filium:

humilis habeat sponsū deum:
nec aliqua talis certe inuentri po-
terat. Tertio christus honorauit
matrem suam: quando dignatus
est filius ei⁹ esse et nominari: atq̄
illi subijci. Bernar. super illud
est. Maria deum et dominum an-
gelorum suum audacter appella-
uit filium dicens. fili quid fecisti
nobis sic. Ecce marie priuilegium.
Quis enim angelorū hoc audeat.
Deniq̄ descendit cum illis et ve-
nit in nazareth: et erat subditus il-
lis. Quis. Quibus. Deus homi-
nibus. Deinde subdit Bernar. Di-
rare ergo vtrūq̄ v̄l elige quid am-
plius mireris: siue filij benignissi-
mam dilectionem: siue matris ex-
cellentissimam dignitates. Vtrūq̄
miraculum: et q̄ deus obtemperat
femine: et humilitas absq̄ exem-
plo: et q̄ femina deo principetur:
sublimitas sine socio. Quarto eam
honorauit: quando i cruce exiit
ipsam discipulo commendauit.

Petrus damianus. Commisit de-
us petro clauis ecclesie: voluit et
besto Joanni Marie custodiā be-
legare. Mater maria: mater eccle-
sie: sed Maria mater christi: eccle-
sia vero mater christiano. De
Maria christus carnem suscepit:
ecclesia vero de lateris sui car-
ne p̄durit. Ex ista prodit scōs car-
nem natus. Illam protulit isq̄ car-
ne mortuus. Ex ista voluit nasci:
pro illa dignatus est mori. Ex vna
natus est semel in persona sua: ex
altera quotidie nascitur membra
sua. Deinde subdit. Dicit domi-
nus petro. Tibi dabo clauis regni
celorum. Nunquid et beata
Maria celus non fuit: in cuius vte-
ro virginali honorem mensibus diui-
nitatis plenitudo permansit. hec
ille.

De tosa honozis

¶ Secundo: xps honorauit matrem suam in morte eiusdem: quia ad eius obitum cum tota curia celesti aduenit et eam de mundo vocauit dicens sicut deducit hiero. in ser. de assumptione eiusdem virginis. Veni inquit colubina mea: immaculata mea: veni de libano veni. Ad imerito inquit de libano venire iubetur: quia libano candidatio interpretatur. Erat autem homo maria candida omnium meritorum actu randa dealbata nua candidior: spiritus facti muneribus et in omnibus coloribus simplicitate re presentauit quia quicquid in ea gestum est: totum puritas et simplicitas: totum gratia et veritas fuit: totum misericordia et iustitia que de celo precepit. Sequitur etiam hiems transit imber abiit et recessit. Ubi dicitur homo de sancto victore quod hiems et imber est mortalitatis vitia: que tanquam hiems est pigra ad aggrediendum bonum et ad perseverandum nubila. hiems ergo transiit et imber abiit atque recessit: quo ad christi matrem quam in morte sua erepta est de hoc seculo necessitas. Et hoc est quod dicit idem hiero. ubi supra. Regina mundi de presentis seculo necessitas eripitur securaque desua imarcescibili gloria celi palatii ingreditur ubi verna est cunitas supernorum civium ubi dulcis solentitas angelorum. ubi post labores et erumnas felix et sua uis est relectio animarum. hec hiero.

¶ Tertio christus honorauit matrem suam post mortem. Nam eam resuscitauit et cum tota curia celesti illi obuiam venit: atque in corpore et anima ipsam glorificauit in throno glorie ad dexteram suam eam collocando. In cuius figura legitur. iij. Reg. ij. quod salomon fecit parari thronum mirificum ad dexteram suam: in quo fecit sedere Berisabe matrem suam. Applicatio est facta. Unde hiero. ser. de assumptione.

tor festinus occurrerit matri sue et eam cum gaudio secuzum throno collocauit. Alioquin quomodo crederetur impleuisse quod ipse precepit. honora matrem tuam et matrem. Et ce quomodo tripliciter honorauit christus benedixit matrem suam.

¶ Secundo virgo maria fuit honorata ab angelis: et hoc frequenter. Primo quidem in sua conceptione. sicut enim sanctus hiero. ab eodem angelo nunciata eius conceptio quo et christus videlicet a Sabuele apparere beate Anne: similiter et Joachim. Secundo in filii dei conceptione quando ab eodem angelo Sabuele humiliter fuit salutata. Huc inquit gratia plena. Dicit etiam dominus Albertus super missus est: quod ex quo ipsa virgo concepit dei filium frequentissime visitabatur ab angelis etiam visibiliter. Tertio in sua assumptione. Unde hiero. in ser. de assumptione. Credendum est inquit celorum militas marie celi ascendenti festiue sibi obuiam aduenisse: eamque in gremio lumbis circumfuisse: et versus ad thronum cum canticis et laudibus spiritualibus perdurasse. Deinde subdit. Nulli dubium est totam illam celestem curiam: tunc ineffabili letitia exlata: tunc iocundam fuisse: tunc cum gratulatione iubilasse. hec ille. In figura autem huiusmodi gaudium legitur. i. Reg. iij. quod cum defferret archa domini de sylo in castra filiorum israel: omnis populus vociferatus est clamore grandi pro exultatione et personuit terra intentum ut terreretur philistinum. Ad propositum ista archa est virgo maria que delata est de mundo in celum in sua assumptione. Ad cuius aduentum iubilauerunt sancti dei angeli: dicentes illud psalms Surge domine in requiem tuam et archa sanctificationis tue philistinum autem qui expergefati sunt: demones.

Sermo quadragesimusseptimus.

Significant qui iussu dñi & misterio
sanctorum angelorum pfugati sunt ne
apparerent eidē virgini morienti
aut occurrerent illi celum ascendē
ti. Ecce quomō honorata fuit vir
go maria ab angelis in suo obitu.
Nec quidē mir. Si enim in transi
tu quorūlibet factorum adueniunt
sancti angeli delaturi aīas eorum i
celū: sicut factū legitur de medico
lazaro Luc. xvi. A fortiori hoc cre
dendū est de xpī pia matre. fūerit
aut nonnulli angeli de infimis ta
men: qui non plene intelligētes tā
tum misterium: stupuerūt de tāto
honore: atq; admiratiue direfēt il
lud Cas. iij. Que est ista que ascen
dit per desertum mirre & thuris. Alij
aut dicebant illud Cas. vi. Que est
ista que progreditur quasi auro: a
conspurgēs pulchra vt luna electa
vt sol. Alij vero dicebāt illud Cas.
viii. Que est ista que ascendit de de
serto delictis affluēs. Quib; respō
dentes superiores angeli direfēt.
Nolite mirari hoc. hec ē enī regi
navirginum que genuit regē velut
rosa decora. Et sic cum tali honore
gloriosaz felix maria mirantib; ce
lestis curie ordinib; ad ethereū p
uenit thalamū q̄ pia sui memorum
immemor nequa p̄existit.

¶ Tertio vgo maria fuit oliz a vi
ris sanctis i maximo honore habi
ta: nec minus est a nobis honoran
da. Et hoc signanter propter tria.
Primo quidē propter ipsi dignita
tē & excellētiā Eccl. xliij. Exaltate
eā q̄m potestis q̄ maior est om
ni laude: propter ea canit ecclesia
felix nāq; es sacra virgo maria &
omni laude dignissima. Secundo
propter filiū sui reuerentiā. Unde
hiero. in ser. de assumptione eiusdē
virginis. Si ore prophetico dñi n

factis eius laudare iubemur: mul
to magis i veneratione beate ma
rie virginis matris eius. Nulli du
bitū enī quin totū ad gloriam lau
dē pertinet christi quicquid hono
ris ei impensum fuerit. Tertio p
pter nostrā necessitatem & salutē
hilarius. Impossibile est aliquē
saluari peccatorem oī vgo dignissi
ma: nisi per tuum auxilium & fauo
rem. Quia vt dicit Ansel. Non est
salus in mūdo nisi quā peperit vir
go. Itē Ber. in vigilia natiuitatis
dñi ser. iij. Nichil nos deus voluit
habere: quod nō transiret per ma
nus marie. Itē idem in die natiui
tatis dñi ser. vii. Sicut sine filio vir
ginis marie factus ē nihil. Ita sine
illa refectū ē nihil. Ecce cur eā ho
norare debemus. In cuius figura
legitur Judith. xvi. q̄ hebrei habu
erūt Judith post obrentā victoriā
de holoferne in tanto honore & re
uerentia q̄ in memoriam illius vi
ctorie cōstituerunt diē solēnem ce
lebrari per annos singulos. Quā
decz dies colitur a iudeis ex illo tē
pore vsq; in presentē diem. Ad pro
positū Judith que interpretat̄ vno
modo glificās recte designat xpī
matrem que suis p̄cedus glorifi
cat. i. gloriāz eternā impetrat suis
famulis. hec igitur Judith obtinu
it insignē victoriā de holoferne. i.
de diabolo. Gen. iij. Ipsa conteret
caput tuū. Et adeo non inmerito ha
betur in maximo honore: tam i ec
clesia militante q̄ triumphante.
propter quod de ea plura & solēni
ora fuerit festa i ecclesia q̄ de quo
cunq; alio sancto: vt pote de ei; cō
ceptione: natiuitate purificatione
annunciatione: assumptione. Pre
ter festa particularia & peculiaria
quāmodum est festum visitatiōis
presentrionis: de niuib; & hūōi
2. iij.

De rosa honozis.

In quibus vnaqueq; provincia in suo sensu abundat: sicut patet de festo de pietate eiusdē gloriose virginis apud fratres predicatoros. Quod valde solemniter apud eos collitur feria. xvi. ante dñicā de ramis eo q; ecclesia impedit i die pasceus circa dñicā passionē. quā salubze aut sit honorare hāc hginem p̄sertim psalteriū mariale de uote decantando: sequēs declarat exemplum. Legitur em̄ de quadā sanctimoniali que omni die deuote psallebat psalteriū mariale: que sub persona alteri⁹ semel allocuta est quēdam viri religiosum p̄fratrie de rosario beate hginis similiter valde deuotū: dicens ei. Scito te pater reuerēde q; cuidam religiose deuote dicte p̄fraternitati d rosario tale quid nuper accidit. Nā cū quadā nocte in lecto suo d̄ esceret: vidit beatā virginē ante se stare ⁊ dicere. Ne timeas filiā piā matrē cui deuota reddis p̄ singulos dies seruitia sed moneo te: vt magis p̄serues. Et scias q; maximū gaudiū ex eadē salutatione habeo: quale nulli hominū h̄bo explere p̄t. Nā cū dicitis. Dñs tecū: videt̄ mihi q; in me similiter sit fili⁹ meus sicut in me fuit cū pro peccatoribus nasci voluit. Et sicut tunc michi ineffabile gaudiū fuit. Ita ⁊ nunc cū eadē h̄ba replicas. Audiat ergo ⁊ corde itelligat cuncti marie seruuli q̄stū honorē illi exhibent dictū rosariū seu psalterium decāntantes. Prop̄t q; cōmonitos facio reges terre: et oēs populos principes: ⁊ oēs iudices terre. Iuvenes: ⁊ hginēs: senes: cū innioribus: laudare nomē hginis. Quod fiet si ob reuerētā sui honoris glorie ⁊ nois semel legerit dictū psalteriū: quasi eā coronātes rosa ho-

nozis. Quibus vices centupliciter repēdens impetrabit coronā celestē de rosis gloriois intertam. **C** Post h̄ ostensū ē quō virgo maria fuit coronata rosa honozis i p̄sentē: ⁊ per ampl⁹ nunc coronatur in celis. Restat ostendere quo nam pacto nos hominūcūcili eadē rosa coronare poterimus cū dei adiutorio pauperulas aias nostras p̄ quo notandū q; in dicta rosa sunt tria folia pulcherrima secundū tria que sūt a nobis honorāda secundū tñ māgis: ⁊ minus. hec sunt. **D**eus. **P**roximus. **P**roprius spiritus. **P**rimū igitur foliū rose honozis vocat̄ honor soli deo debet̄ q; ppue vocat̄ patria: que exhibetur sibi in recognitiōem summi domini. Est ergo circa hoc notandū q; debet̄ deū honorare multis modis ⁊ p̄sertim tribus vcz. **T**ēporaliter **C**orporaliter **S**piritualiter **C**rimo quidē debemus deū honorare temporaliter. Illi deū sp̄aliter honorāt q; de bonis a deo acceptis p̄tē pauperib⁹ largiunt: ⁊ dāt ob illi⁹ reuerētā. Prouerb. lii. honora dñm de tua substātia: ⁊ de primitiis oim frugū tuarum da pauperibus: ⁊ implebūt horrea tua saturitate: ⁊ vino torcularia tua reundabunt. Dicit ergo Salomon tria in predicta auctoritate primo quidem q; deus est honorand⁹ de propria substātia. Nō ergo de aliena dicit glo. interli. Thobie. iiii. Ex substātia tua fac elemosinā. Quia vt habet. Eccl. xxi. Qui offert sacrificium de substātia pauperis: quasi qui victimat filium in cōspectu patris. q. d. q; huiusmo-

Sermo quadragesimusseptimus.

di sacrificiuz abominabile est. Est ergo deus honorandus reſozaliter dando pauperib⁹ ob ei⁹ amorem de reb⁹ bene acquisitis que hic vocantur ppria substantia. huiusmodi autem substantia est triplex. Prima ē redditus ecclesiastic⁹. Secunda proprium patrimonium. Tertia res acquisita proprio labore. De prima substantia bene honoratur deus. De secunda melius. De tertia optime. Sed p̄ dolor multū volunt hodie honorare dñm de substantia pauperum: cuiusmodi odi sūt multi viuarij: iudices ⁊ officia rī q̄ excoziāt pauperes: ⁊ demū volunt facere iuxta vulgare proverbij: de extraneo corio largus corrigas: credētes placare deū si partem illicite acquiretorum dederint pauperibus: aut ecclesijs: aut pro annuaria rījs fundādis: ⁊ partem sibi retinuerint. Cū tamē scribat. j. q. i. Non est: q̄ non est putanda elemosyna si pauperib⁹ dispenses quod ex illicitis rebus acquiritur q̄ qui hac intentione mala accipit vt bene dispenset: grauat⁹ potius innetur. Et post pauca. Quicquid em̄ in dei sacrificio ex scelere offeratur omnipotentis dei non placat iracundiā se irritat. Sequit̄ in p̄dicta auctoritate. Et de p̄missis omnium frugū tuarū da pauperib⁹. i. de potioribus bonis tuis non peioribus: vt Cayn. Gen. iij. que tamē multi imitantur: p̄ncip̄i autē Abel q̄ de melioribus dedit. Sequit̄ vbi supra. Et implebuntur horres tua saturitate ⁊c. si supple ita feceris: vt dictum est. Unde de illis qui bene soluentes decimas ecclesie honorant dñm de sua substantia scribitur. xij. q. i. Decime tributa: q̄ si dō decimas dederit: nō solū abūstantiā fructū recipiet: sed etiam

sanitatē corporis ⁊ aie p̄sequetur. ¶ Scōdo debemus deum honorare corporaliter. Et hoc fit deputādo corpora nra diuinis obsequijs ⁊ reb⁹ sc̄lis vt pote ieiunādo: deo te peregrinādo: a certis cibis ⁊ potib⁹ abstinendo. Et de tali modo honorandi deū loquitur Apo. Ro. xij. dicēs. Obsecro vos fratres p̄ uiam dei: vt exhibeatis corpora vestra hostiā viuētē sanctam: deo placētē: rationale obsequiū v̄m hoc aut vltimū dicit p̄pter eos q̄ indiscrete macerāt carnē suā. In omni em̄ sacrificio quo honoraf de⁹; sal discretionis apponi. Specialiter autē debent compati deum honorare modo p̄dicto qui corporaliter peccauerūt: siue per luxuriā: siue per crapulā: ⁊ ebrietatem. Ita em̄ p̄tulit Apost. Ro. vi. dicēs. Sicut exhibuistis membra vestra seruire immunditie ⁊ iniquitati ad iniquitatem. Ita n̄c exhibete mēbra vestra seruire iusticie in sanctificationem. Taliter enim honorauerūt deum sancti illi patres olim in desertis commorantes: panem artum ⁊ aquam breuem etiam nō nisi ad pondus ⁊ mensuram sū nētes. Inter quos nōnulli solis radicibus herbarum pascebant. Alij fructibus arborum siluestrium ⁊ veprium. Alij solo cibo spirituali refecti ⁊ speciali dei munere: omnino a cibo corporali ⁊ visibili abstinebant: quasi iam in alterū statum translati vbi corpora cibo: et potu non egebūt. Et de his multa exēpla habes in libro q̄ intitulatur vitas patrū q̄ b̄tō hierony. ascribitur. Sed p̄fecto modernis temporibus admodum pauci sunt qui velint deum modo p̄dicto honorare suis corporibus: sed potius volunt ventrem suum cibis ⁊ potib⁹

De rosa honoris.

abundanter pascere. Et quanto dies festus celebrior tanto insolentius se ingurgitat. Contra quos loquitur Chrysostomus in prefatione in vituperatione vite monastice. Solentitates inquit et festa ideo instituta sunt non ut turpitudini seruianus: non ut delicta congregemus: sed ut illa per se subiciamus. Item ut inquit Hieronymus. tertia parte epistolarum suarum epistola. xlvj. ad marcellam scribens. Valde absurdum est nimia saturitate vel le honorare martyrem quem scias deo placuisse ieiunans. hec ille. Hinc etiam sancte concordat dictum ambrosio. lib. de helya et ieiunio. c. xvij. Qui inquit sustulit hominum ebrietatem sacrificium putat et quod estimat illos ebrietate placere qui ieiunio passionem sustinere didicere. Item Augustinus scribens ad aurelium episcopum. et recitatur in decretis distinctum. xliiij. commensationes ad idem propositum loquitur dicens. Comestiones et ebrietates ita concessae et licite putantur ut in honore beatissimorum martyrum non solum per solennes dies. sed etiam quotidie celebrentur. Quod valde legendum est. hec ille. Quale igitur remedium. Certe optimum est videlicet in die festo honorare deum et sanctos per societatem et ciborum participationem. Nam teste Augustino de ciuitate dei li. viij. c. xvij. summa religionis est imitari quem colis.

Tertio debemus deum honorare spiritualiter versus patientiam habendo in aduersis. Sunt enim aduersa velut dei nuntii qui nos ad ipsum vocant inuitant: et quodammodo ire compellunt: et ideo sunt honorifice suscipiendi: sicut propter reuerentiam mittentis. propterea dominus loquens ad illam qui aduersa patitur admonet eam dicens illud. psalmi. Inuoca me in die tribulationis quod si supple feceris

eruum te. Quo facto non eris apud me ingratus sed honorificus: meriti patientiam in tribulatione habedo. tum gratias de liberatione ab ea agendo. Sic enim honorauit deus in aduersis sanctus ille iob cum ait. Dominus dedit dominus abstulit. Sicut dominus placuit ita. et. euulde. f. Similiter iobias qui ex cecitate sua non est contristatus contra deum sed immobilis in dei timore mansit: agens gratias deo omnibus diebus vite sue. Similiter hoc modo deus honorauit in aduersis ipse paulus dicens. ij. cor. xij. Libenter glorior in infirmitatibus meis ut in habet in me virtus christi. Cum igitur ad nos mittit deus hos nuntios aduersitatis: flagellorum: et tribulationum. Debemus eos patienter benigne suscipere dicentes. Bene ueneritis charissimi nuntii dei: spero pro salute mea. Sic enim eos suscepit honorifice beatus lupus cacinus episcopus. De eo enim refert dominus antho. secunda parte cronice sue. li. xj. c. viij. f. iij. quod cum attila rex hunorum qui pagani erant gallias intrasset cuncta deuastando: tandem venit trecaus ubi tunc pontificis officio fugebat beatus lupus. hic ergo pontificalibus indutus cum clero suo venit obuiam dicto tyranno: et dixit ei. Tu quis es qui terram dissipas. At ille. Ego sum attila flagellum dei. Quo audito iussit vir dei portas ciuitatis aperiri. Quo illic ingrediens dixit illi. Bene ueneris flagellum dei. Et post hoc introduxit eum cum suo exercitu intra ciuitatem. Sed statim omnes percussi sunt cecitate: et pertranseuntes per mediam ciuitatem nulli nocuerunt. Et nota quod tunc temporis grauias et enormias peris puluabant in gallia et presertim uirtus contra naturam: prout refert idem dominus

Sermo quadragesimusseptimus.

antho. florentinus ubi supra. Ecce
quos patienter et honorifice debent
recipi predicti dei nunci. Sic enim
enim recepit petrus pro christo in cru-
ce suspensus. Sic Bartholomeus
vultus excoriatus. Sic Paulus ca-
piti truncatus. Sic Stephanus la-
pidatus. Sic Laurentius in craticu
la affatus. Sic virga sanctissima christi
sponsa Agatha in pectore retorta
que gloriatur sic amputata: sic vul-
nerata sic afflicta ducebat ad car-
cerem et quasi ad epulas invitata
precibus domino agonem suum comen-
dabat. Sic et nos agamus si cum
predictis sanctis in celis regnare vo-
lumus. Sed reuera multi sunt qui
predictos dei nuncios remittunt
quos et absque honore. Tacitos qui
demergunt nihil in eis proficiunt.
Quoniam deterior es ut in pluribus
per impatientiam sunt et in absque
honore: imo cum primum blasphemam
murmure. Quales sunt illi
qui in adversis impatientes fiunt
Et tales figurantur per regem ananiam
De quo dicitur. ii. regum. x. quod cum da-
uid misisset servos suos ad eum con-
solandum super morte sui patris
ananiae. Ille remisit eos absque hono-
re imo cum opprobrio fecit enim eis
prescindere vestes usque ad nates. In
super et radere dimidiam barbam.
Propter quod David indignatus
est vehementer et secuta sunt bella
gravissima regis ananiam. Ita in pro-
posito cum adversa a deo nobis mis-
sa repellatur cum impatiencia et mur-
mure: tunc irascitur deus et multo
graviora solet destinare contra ob-
stinatos peccatores. Patet ergo qua-
liter deum honorare debemus.

Secundum folium rose honoris dicitur
tur honor proximo debetur. Nostre
aut proximi omnis homo designatur

sive superior sive inferior aut equa-
lis fuerit. hoc igitur supposito di-
co quod specialiter honorare debemus
tria hominum genera: videlicet
prelatos rectores.
Patres genitores.
Terre dominos.

Primo igitur honorare debemus
prelatos rectores aiarum. Et hoc
tripliciter. Primo quidem temporaria
ministrando ad eorum sustentationem
et hoc quo ad laycos. propter quod
decime eis debentur. xvi. q. vii. deci-
mas deo. Qui enim inquit apostolus. i.
thi. v. bene presunt prelati byteri du-
plici honore digni habeantur maxi-
me qui laborant in verbo et doctrina.
ubi glo. interli. super illo verbo
Duplici honore dicit spiritualiter obe-
diendo et exteriora subministrando.
Nam ut dicit ibi glo. ordi. bo-
ni dispensatores non solum honore
sublimi preveniri debent. sed et ter-
reno: ut non contristentur indigen-
tia sumptuum et gaudeant obedientia
spirituali. Et post pauca. Accipiunt
ergo sustentationem necessitatis a po-
pulo mercedem vero dispensationis
a domino. Et nota quod notat dicit pau-
lus. Qui bene presunt. ille enim pre-
sunt qui alios procedunt verbo et
exemplo doctrina et vita. Nam il-
li qui male presunt merentur: quo-
ad deum primari vite subsidio. pro-
pter quod fures sunt et latronesque
de altario vivere volunt: et altari
seruire nolunt. Nam ut dicitur de
regulis iuris. li. vi. rationi congruit
ut succedat in onere qui substituit
in honore. eo quod honor non est absque
onere. ut patet ibi. de iure natura
li. §. quod principi. In glo. super il-
lo verbo. pro populo utinam ergo ta-
les bene notassent et practicasent il-
lud. ca. quia nonnulli. extra de cleri-
cis non residentibus. Item. c. rela-

De rosa honoris.

Et ubi dicitur qd talis persona ad cuius animam queri debet que resideat in loco et curam per seipsam exercere valeat. Et idem habetur extra de prebendis et dignitatibus. c. extirpande. Item de electione et electi potestate. c. licet canon. libro. vi. Sed profecto iuxta vulgatum proverbium. Argumentum pro non debet hodie solvitur per non facit. Relinquitur ergo quod subditi tenentur patres suos honorare temporalia ministrando. et aliter honor est beneficialis et realis. Secundo prelatos et superiores debemus honorare mandatis eorum et monitionibus simplicibus obtemperando. Eccli. xxxviii. honora medicum propter necessitatem. Et est sensus in proposito. honora subdite superiores tuum qui est medicus aliter propter necessitatem supple tuam ipsam: vel propter necessitatem. i. propter preceptum. hoc enim dominus precepit. Lu. x. Qui vos audit me audit: et qui vos spernit me spernit. Tertio debemus eos honorare defectus eorum contra charitatem patitur celando et operando. Sunt enim patres nostri spirituales: et ideo debemus cooperire turpitudinem eorum si quam in eis novimus si miles efficiamur quam quod maledictus fuit domino eo quod turpitudinem patris sui noe non cooperuit. Gen. ix. Unum in figura huius precepti dicitur. Leui. xviii. dicentes. Turpitudinem patris tui non discoperies. Et huiusmodi assignatur. Eccli. iij. ubi dicitur. Gloria hois ex honore patris sui: dedecus filii patris sine honore. Videmus enim quod quilibet caput suum tigridem nossum comiter cooperit birreto vel caputio. Caput autem hois subditi est platus suus: ideo etc. propterea legitur in decretis di. xcvj. in scripturis de constantino imperatore quod soliterat dicere. Vere si populus occu-

lis vidissem sacerdotem dei peccatorem clamidem meam expoliare et cooperire eum ne ab aliquo videret. Illi ergo imperatoris exemplo studeamus et nos subditi honorare maiores nostros eorum defectus supportando: excusando: cooperiendo seu occultando contra ordinem charitatis et salus patris: et hoc propter vitandum scandalum. Secundo principaliter debemus honorare patres nostros carnales: et qui nos genuerunt sicut et matres. Deus enim ita precepit. Exod. xx. honora patrem tuum et matrem tuam. Et ad hoc faciendum allicit nos spe premij cum subdit: ut sis longevus super terram. Et per oppositum his qui inhonorant parentes comminatur et statuit penam. Leui. xx. dicens. Qui maledixerit patri vel matri morte moriatur. Item Deute. xvij. ait dominus. Maledictus qui non honorat patrem suum et matrem suam: et dicit omnis populus amen. Et nota quod in illo capitulo maledicuntur a domino pauca genera peccantium. xli. q. xiiij. Inter quos operantur et puniuntur. Secundo loco hi qui inhonorant patres et matres. quod si queramus modum quo debeat filii honorare patrem suum et matrem. Respondeo tibi quod tripliciter debet eos honorare. Primo quidem debitam reverentiam illis exhibendo: assurgendo: salutando dulciter et benigne alloquendo illos in adversis consolando: correctiones verbales siue liberales eorum patienter ferendo. Si enim eos honorando sibi ipsi honorem ab aliis acqret cum illum noverit talia operare. Et hoc est quod dicitur Eccli. iij. ubi dicitur. Gloria hois est ex honore patris sui: dedecus filii pro sine honore. Item sic agendo benedicens: ad hoc. Eccli. iij. honora patrem tuum: ut suspensio tibi benedictio a deo. glo. Item. i. vij.

Sermo quadragesimusseptimus.

sa eterna. Scōtrario autē multi inueniūt filij q̄ nō verētur bure loqui parentib⁹ q̄ eos genuerūt: & quodā modo volētēs eos corrigere: cū tñ scribat. In autēctis de nuptijs colatione. iij. §. Sed q̄ sancti q̄ filij nō debēt esse castigatores parentū. Scōo debet filius honorare parentes spalia illis tribuendo pēlata eorū necessitate et sua facultate. Ur̄ enī dicit Ber. super Salue regina. ser. iij. cū de dixit. honora p̄sentiu & matrē tuā. honoꝛis noie non solū subiectiōis reuerētia: sed etiā subfidiū obsequiū accipit. Proinde filij debēt honorare parētes: in bonis & licitis obediēdo: & spalia subfida si opus habuerint ministrando. Et hoc est q̄ dicit apo. i. thy. y. Si quis suozū et maxime domeſticū curā nō habet fidē negauit et est infideli deterior: imo eoz⁹ buris a labijs & aumbus. Dicit enī q̄ grutes parētes senes fouēt. sicut cozūz cyconie. a fortiori ergo hoc agere debent filij in ordine ad p̄sentes & matres. Propterea lex iperialis dicit q̄ filij facti diuites tenentur alere parentes. vt patet. C. de alēdiō filijs a parētib⁹. l. parētū. Itē. l. sequēti que incipit cōpetens. Sed p̄fecto multi male tractāt parentes suos maxime senio cōfectos: q̄ & si q̄q̄ abūdēt: vitē tñ dāt eis panē ad saturitatē. Nota de illo iculius frōtē profilijt buffo de pastillo egrediēs eo q̄ delicate vtuebat: et patrē suū vilibus et grossis pascebat. hec hypozia solennitē depicta habetur parisijs in cymiterio innocentiū cū expressiōe diocelias et loci vbi hoc actum est. Null⁹ ergo amobo denegat vite necessaria patri aut matri ne similia sibi in hōbei iudicio denegent a suis filijs cū ad senectutē venerit. Certe

tio debet filius parentes honorare obediendo. Eccl̄. iij. Qui timet dñm honorat parētes & quasi domū nra seruiet his qui se genuerunt i opere et sermone et in omni patiētia. In hoc autē q̄ dicit seruiet his etc. notatur obediētia. Sed qualiter debet illis seruire. Certe tris iciter. Primo in opere. i. in necessariorū exhibitiōe. Scōo sermone. i. in dulci et modesta r̄sōde. Tertio in omni patiētia. i. equanimitate correctionis eorū sustentatiōe. Itē de isto honore obediētia quē debēt filij parentib⁹ loquitur apo. Eph̄. vi. Filij obedite parētibus vestris in dño. i. scōm iusticiā & legē dñi: nō ergo cōtra dñm. Quia vt dicit augustinus. de verbis dñi. ser. vii. Honorāndus est pater: sed p̄mo obediendū est deo. Amāndus est generato: sed proponēdus est creator. Sequitur. hoc enī iustū est. quia precipitur a dño. Pro. xx. vt dicitur est. Item. col. iij. Filij obedite parētibus vestris per oia sc̄licita & honesta. hoc enī placitū est deo. Scōtrario inobediētia filiorū ad parētes valde displicet deo. Ita vt iubeat h̄mōi filios lapidari. Deute. xxi. Item leges ciuiles exheredat filios a parētibus ingratos & obediētes. Quāntus enī lex dicat q̄ filium gratū teneatur alere pater vt patet C. de alēdiō filios a parentibus. l. si patrē. Tūc dicit ibi glosa q̄ fecit est de ingrato cui propter ingrati tudinē possunt alimēta denegari. Pater ergo quō parētes sunt honorādū tripliciter in presenti vita a filijs suis: nec tamē post mortē eorū sunt omnino h̄mōi filij a tali honore absoluti maxime cum dicatur in autē. de nuptijs. §. bene sancimus q̄ honorat defunctū qui eius volūtatē q̄d implet.

De rosa honoris.

Tertio principaliter debem honorare terre dominos. i. principes et republice rectores. i. thi. vi. Serui dominos suos omni honore dignos arbitrentur. Non solum autem dominos fideles et catholicos: verum etiam infideles et paganos honorare debet serui et subditi. Ita enim dicit Petrus. Serui subditi estote omni tempore dominis non solum bonis et modestis sed etiam discipulis. i. petri. ii. propterea de aliquibus factis legitur quod sub principibus infidelibus militauerunt: atque illis in his quae militie sunt obediuerunt. Sed in his quae ad dei cultum et aiarum salutem pertinent manifeste illi resistebant dicentes magis esse deos quam hominibus obediendum: ut notatur in de cretus dist. viii. quod contra. Item. xv. q. vi. Juratos. Unde Augustinus super psalmum. xlii. exponens illud scripturae. Quoniam non relinquet dominus virgatum peccatum super sortem iustorum: refert de Juliano apostata de quo etiam legitur. xi. q. iii. Julianus extitit: quod huius esset infidelis imperator: et apostata iniquus extitit: atque ydolatra nephandus milites tamen christiani sibi seruiebant. Nam quoniam dicebat. Producite aciem contra illam gentem: statim obedierant. Et ubi veniebat propter causam christi. non agnoscebat nisi illum qui in celo erat. Et quoniam volebat ut idola colerent preponebant illi deum. Distinguebant ergo dominum eternum a domino temporalis: et tamen subditi erant. propter dominum eternum etiam domino temporalis. hec ibi. Item ergo in quibus sunt predicti domini honorandi in quibus non. Cauere tamen sumopere habent principes huius seculi et temporales dominos: addam et ecclesie plati ne ex honore eis exhibitio a subditis inaniter gloriantur et insuperbia erigantur quod quanto scatus altior: tanto calius piculosis. Considerare itaque habet quoniam simile est de illis qui gloriantur in p[ro]p[ri]a

de honore mundano: de pauperibus qui viles reputantur et semper humiliter conuersantur sicut de saccone et galina practica bene. Item dicit etiam quod honores mutant mores sed non semper in meliores: sicut patet de Saul factus rege qui factus est pessimus cum tamen prius esset optimus. Item excecat oculos mentis: quod patet tali exemplo. Narratur ei de quodam nobili scolari quod solus erat dicebat omnes platos et dominos mundi esse cecos: eo quod magistro suo qui erat solennis doctor non dabat beneficium. Eadem factus episcopus oblitus est magistrum suum. Propter quod cum quadam die ciuitatem intraret: magister sup[er] illi iuit obuiam vsque ad portam ciuitatis cum magno luminaribus accessit. Cuius episcopus quereret quid homo designaret. Respondit magister. Domine illumino vobis quod cecus estis sicut alij. Item legitur de quodam papa qui cum suis socum esset salutaris non recognosceret: dixit ei. Pater sancte non recognoscitis me. Respondit et dixit. Uade miser: et quod te recognoscerem qui me ipsum non agnosco. Bene hanc ad propositum loquitur psalmista. dicens. homo cum in honore esset non intellexit: comparatus est. Item ergo quod difficile sit iter honores bene conuersari. Quia propter Chulio. hominum. Item. dicit quod quid dignitate ac potestate floret: similis est ei qui cum puella formosa cohabitans legem ac preceptum suscepit: ne inique lasciuientibus oculis ipsam videat. Talis nepe res dignitas ac potestas est. hec ille. Sed sine bene sine male vitatur terrae dominos: esse honoribus huius seculi: sunt tamen modo debito a subditis honorandi.

Tertium solius rose honoris vocatur honor qui proprie sibi debetur. Debet enim quisque honore anime

Sermo quadragesimusseptimus

sue deferre scōz q̄ admonet spūss
ctus vñs quēq̄ nrm eccl. x. dicens
fili i manu erudine seru a animā
ruā: da illi honore scōz meritum
suū: scōz subiciēdo ei sicut decet car
nem z appetitū sensituum Uel sic
De illi honore. i. honorabile vesti
tūe victūz hitackz: scōz meritū: suū
id est scōz pueniētiā ordinis digni
tatis z nobilitatis sue: Est ergo aīa
honoranda propter tria.

¶ Primo quidem ratione nobilita
tis. Solent enim filie regū honora
ri ab oī populo. Sic est autē q̄ aīa
rationalis est filia regis eterni: vt
pote ab eo solo per creationē pdu
ctā: ad eius imaginē formata. 3o
honorū hñda. De nobilitate itaq̄
ap̄lus loquēs Ber. lib. meditatio
num. c. iij. dicit sic. O anima ifigni
ta deū imagine. Decorata similitu
dine. de spōsata fide: dotata spū: re
dēpra sanguine: deputata cū ange
licis: ap̄at beatitudis: heres boni
tatis: rationis particeps: quid tibi
cum carne: dicit ille. Vult ḡ dicere
Ber. q̄ cōsideratio nobilitatis aīe
debet eam ab om̄s culpaz imundi
ta retrahere. Et ad hoc oppositi
aug. dñca. xxi. post trinitatē ser.
iij. dat talē similitudinē. Si inquit
i tabula lapideā vel lignea faceres
i tabula lapideā vel lignea faceres
depingi imaginē tuā. z aliquis ipu
dens homo vellz illam imaginem
aut lapidibz frāgere: aut aliquid
sordidibz maculare: vel im scire si cō
tra eum non moueretur animus
Rogo te si ymaginē pictā i tabula
morta sic zelaueris: putas qualē
iniriam patitur deus q̄ in nobis
imago sua per luxuriā sordidatur
Et ideo si nobis non parcam⁹ pro
pter nosmetipsos: parcam⁹ nobis
vel propter imaginem dei ad quas
facti sumus. hec ibi.

¶ Secūdo anima rationalis ē ho-

norāda rōne redemptiōis. Emptū
inqu it ap̄lus. i. corin. v. estis p̄cio
in agno. Sed quod p̄cium magnū
nisi sanguis xp̄i. Quo solo redimi
potuerūt anime per p̄ctm̄ ade p̄di
te. Unde Ber. ep̄la. liij. Magna
inquit, profecto est aīa: que xp̄i san
guine redempta est: Si aīa anime
casus: q̄ nō nisi xp̄i sanguine potuit
reparari. Mundani enī homines so
lēt in tū app̄ciari vineā: ortū vel do
mū multo p̄cio emptū. hac ḡ de
causa debemus valde honorare a
nimas nostras vt pote p̄cio testi
mabili emptas. Propterea hiero.
ep̄la. iij. ad damasuz papā scribēs
dicit sic. Noli despiciere aīam pro
qua xp̄s mortuus est. Itē idē scōz q̄
te ep̄laz suarū ep̄la. liij. Perspice
homo quātū valeas. vt p̄ hoc eru
bescas z dedigneris: te subiacē vi
tū: bñ generositatē tuā de creatō
ris ac redēptōis dignitate meris.
hec ibi.

¶ Tertio anima rationalis est ho
norāda ratiōe dignitatis z valoris
Uñ aug. li. de spū z aīa. Sicut deus
oēz creaturā: sic aīa oēz creaturam
nature dignitate p̄cellit. Oīs autē
aīa. aut xp̄i spōsa aut diaboli adul
tera ē. Itēz amb. lib. de homo mor
tis. c. v. dicit sic. Erigens tibi ē to
tus mundus p̄ vni⁹ aīe dispendio
Quid enim inquit saluator. matt.
xvi. p̄dest hol si vniuersum mūdū
lucres: aīe xp̄o sue detrimentū patia
tur. Aut quā dabit homo cōmū
tionē pro animā sua. Non auro re
dimis nō argēto imo auro amittit.
Itē Chyso. homil. xxi. ad idē. p̄po
sitū dicit q̄ aīa oīm rerum p̄ciosissi
ma equalētē totū orbem nō habet
Et Ber. lib. meditationū. c. iij. dicit
q̄ hoc⁹ mūdus iste ad vni⁹ aīe p̄
cium extimari non potest. Nō enī
p̄ toto mundo Chyso. Bene ergo:

De rosa pacis.

animam suā dare voluit: quā tñ p
hōana anima dedit. Aspice ḡ mor
talis: quia p te datur hostia talis.
hec ille. Bñ ḡ d't lex civilis q' aia
ē pferēda ceteris reb'. C. d. sacrosā.
ecclesijs. l. s'acim'. §. penul. O'isti
igitur honorare debem' aias n'ras
z mūdās a peccato seruare. Quod
tamē pauci faciunt. Filias virg'es
inquit Chuso. super matt. honul.
plū. diligēter obseruam' ne corrū
pātur aias n'ras fornicari atq'
detur pari mille spurcissimus cogi
tationibus sinimus. Scudeam' ḡ
charissimicordare aias nostras in
p'nti rosa debiti honoris quaten'
tādes coronari mereātur a dño ro
sa diuini luminis. Quod nobis cō
cedat qui. zc.

¶ Sermo quadragesimasepti
mus de rosa pacis.

Oronem' nos rosa.
Sapient. ff.
Quadragesimaseptima
rosa corde mysticalis
dicitur Rosa pacis que
merito sequit' ad rosas honoris eo
q' honorādi sunt pacifici maxime
cum honorentur a deo. Iuxta illō
xpi h'buca matt. v. Beati pacifici
qm' filij dei vocabūtur. Magn' eni
honor ē homini q' vocetur filij dei
hac ḡ rosa cordata fuit virgo ma
ria. Nam s'admodū filius su' fuit
princeps pacis. Esa. ix. Ita z ipsa
post est. Ita vt ipse sit princeps pa
cis in genere viroy: z ipsa i genere
mulierū. pro quo notādū est q' ip
sa virgo dignissima.

Pacem quesuit
Pacem seruauit
Pacem procurauit
¶ P'iso igit' pacem q'ssuit. Eccli.
xxiij. In oib' iqt' requie q'ssuit. Sz
qd' ē requie q'rere nisi pacē velle ha

bere. Maxime cū dicat aug. de ver
bis dñi. ser. l. vii. q' pax est serenitas
mētis trāq'uitas animi. z simplici
tas cordis. Aut quid est pacē in oi
bus q'rere: nisi cū oibus pacē velle
habere. Maria ḡ requie. i. pacē in
oibus hoc est cū oibus bene q'ssuis
se dicitur: qz ipsam q'ssuis cū deo cū
angelo: cū semetipsa.

¶ P'imo igitur quesuit pacē cū
deo: Olim ei erat grāde bellū iter
deū z hoiez ppter pctm' ad eade o
vt deus nullū hōiem omitteret in
gredi portas palatij sui celestis. In
cui' figurā legitur. Gen. iij. q' elec
tis Adā z Eua de paradiso terrestri
collocauit de' ante padisum volu
ptatis cherubim' s'āmeū gladium
atq' h'satilē ad custodiendā viā li
gni vite Sed medio brē h'ginis fe
data est ira dei: z par iter deū z ho
minē parata. In cuius figurā le
gitur h'ester. iij. q' cū assuer' rex ad
instātiā neq'ssimi z supbissimi amā
dedisset sentētiāz cōtra filios Isrl'
vt oēs occiderēt z delerent h'ester
pulcherrima mulier it'ras ad regē
pacem procurauit z obtinuit. Ad
idē etiā ppositū aliā figurā habe
m'. i. reg. xxv. de Dauid valde cō
moto aduersus Nabal eo q' cū ru
bore remisisset seruos suos cū q're
rent ab eo panes pro sustentatione
domini sui in desertis habitantis
sed tamen sedauit ei' irā Abigail
vxo: ipsius Nabal. Applicatio
vtriusq' figure ē facillē pollum' ḡ
de m're dicere id qd' dicit de filio. a
po. Eph. ii. I'ha ē pax n'ra q' fecit
vtraq' vni. i. q' reconciliant deū hōi
Ecce quō quesuit requie. i. pacem
inter deū z hominem.

¶ Secūdo ipsa quesuit pacē iter
angelū z hoiez. O'is eni erat mira
bilis pugna inter angelū z hōiem
¶ Volebat eni s'cti ḡgeli quodāmo

Sermo quadragesimus octauus

dyuisiones facere de hoib⁹ tāpde inimicis dñi sui z regis. Unde z legitur Sen. xxxij. q. angel⁹ dñi lucta tus est cū Jacob. Tandē autē tetigit neruū femoris ei⁹: z statim emarcuit. aruit. Durauit autē dictū bellū vltra quinqs mille annos. Sz tādem medio hui⁹ hginis sedatū est dictū bellus z reformata pax inter āgelos et hoies. In cui⁹ rei signū ppo nato angeli nūcisuerit pacē postorb⁹ Luc. ij. Itē nunc est talis ac tāta pax z cōcordia inter angelos z hoies q custodiūt eos in pñtiuita: demones arcēt ne eis tantū nocēant qstū volunt. Et tandē honofice z cum incredibili iubilo animas eorū deserunt in celū propter ea hiero. ij. parte epistolaz suarū ep̄la. ly. dicit q maria dedit celus glia: z terris pacē. Tūc autē arbitror maria dedit celi gloriā quādo ppo nato āgeli cecinerūt gloria in altissimis deo. Terris autē pacē quādo adiunxerūt: z in terra pax hoib⁹ bo. vo. Ecce quomodo ipsa hgo sāctissima quesitū facere pacem inter angelos z homines.

¶ Tertio ipa quesitū requiem id est pacē inter sp̄m suū z carnez In nobis enim est magna lucta inter ista duo Itavt dicat apo. ro. vij. Ut deo aliā legē in mēbris meis repugnātem legi mentis mee. Et Sal. v. Caro occupat aduersus spiritū sp̄s autē aduersus carnē. hec ei si bi inuicē aduersant Est ergo in nobis inter carnēz sp̄m bellū mutuū et quasi continuū: z qd nūq̄ totaliter sedabitur ante mortem. Sec⁹ autē de virgine maria in qua caro non insurgēbat contra spiritum p carnalē cōcupiscentiā: maxime cū fomes fuerit ab ea totaliter ablat⁹ in conceptione saluatoris. Ipsa ḡ quesitū adomino hanc requē seu

pacem: z inuenit quātum. s. status et conditio vic patitur Unde bene p̄figurata fuit per archaz Noe i qua aialia māluete cohabitabant fuit etiā p̄figurata p tēplum pacis qd pstraxerūt romani sub octauiano im peratore: eo q pacē ex oī parte habebāt. Possum⁹ ergo merito de ea dicere illud psal. Posuit supple de⁹ fines tuos pacē. fines isti sunt caro z sp̄s inter quos posuit deus ex singularissima gratia priuilegio pacē bonam et cōtinuā in virgine maria p̄z itaqz quomō hgo maria i oib⁹. i. cū oib⁹ requē id est pacem quesitū: z quō eam obtinuit plusq̄ cetera creature.

¶ Secūdo principaliter dico qvirgo hec sanctissima p̄cezes seruauit z hoc multipliciter. Primo quidē quo ad deū. Sicut enim dicit Leo papa. Vera z p̄fecta pax est a volūtate dei non diuidi. Maria autē nunq̄ diuisa fuit a dei voluntate p aliquod peccatū: sed iugiter illi adhesit per fidē z charitatē. Secūdo quo ad primumqz nullū ad iracundiam aut impatientiā hbo aut factio inducit. Unde Ambr. lib. ij. de hginib⁹. Qñ inq̄ maria vultu lesit pentes. Qñ dissensit p̄opinquis Quādo fastidiuit humilē. Quādo derisit debilem. Quando vitauit inopem. Nichil toruū in oculis: nichil procar in verbis: nichil i actu inuerecundū. hec ille. fecit ergo quod docet apo. Ro. xij. Pacē sedāmini cum omnibus. Et. Ro. xij. Si fieri potest qd ex vobis est: cūz omnibus hominibus pacem habētes Tertio quo ad seipsam. Sunt entria genera bellantium que p̄cezes nostram cōmuniter z sepe conturbātur: videlicet: caro imundus: demonia: que diuersa mouent p̄elia. Mundus quidem tempran-

De rosa pacis.

do nos de auaritia. Diabolus tem-
tando nos de superbia et inani glo-
ria. Caro vero tentando nos de il-
lecebra. Sed iste primus bellator
scilicet mundus non potuit pertur-
bare pacem virginis: quia fuit pau-
percula spiritus. Item quia diui-
tias temporales contempfit. Un-
de verisimile est quod thesauros a re-
bus oblatos dispersit et dedit pau-
peribus. Intantum ergo pauper fuit
ut quereret sibi victum et vestitum
labore manuum suarum: sed quod pro-
phetatum fuerat Prover. xxxi. Que
fuit lanam et linum: et operata est
consilio manuum suarum. Simi-
liter secundus bellator: hoc est dia-
bolus non potuit infringere pacem
cordis beatę virginis: quia semper
humilima fuit. Ita ut appellaret
se ancillam domini. Luce. i. pro-
pterea dicit hieronymus. ii. parte
epistolarum suarum. Epistola. lv.
quod ipsa magis placuit deo per hu-
militatem quam per quascumque aliam vir-
tutem. Item tertius bellator: videli-
cet caro non potuit perturbare pa-
cem ipsius virginis: eo quod caro in
ipsa non occupabat aduersus spi-
ritum: ut dictum fuit. Cuius ratio
est: quia sceleres in ea extincti sunt.
Et quia omne simile appetit sibi si-
mile ei uniri. Ipse qui est pater nos-
tra: requieuit in tabernaculo vir-
ginis que pacem habuit ad tria pre-
dicta: et que fuit quodammodo do-
mus et locus pacis: scilicet quod olim pro-
phetauerat psalmista dicens. In pa-
ce factus est locus eius. Patet er-
go quomodo virgo maria pacem
seruauit.

¶ Tertio principaliter virgo hec
preclarissima inter virgines: pacem
procurauit pro toto humano gene-
re: ut dictum est. Et quia hec pater
frequenter interruptitur in terris

quia totiens quotiens hoies mor-
taliter peccant. Isa. xlviii. Non est
pater impius dixit dominus. Ideo
adhuc non cessat ipsa mater pira-
tis et immensa bonitate et miseri-
cordia sua: pacem procurare apud
benedictum filium suum pro mise-
ris peccatoribus. Benar. O pecca-
tor ad filium dei non audes accede-
re. Uade ad matrem peccatoris et
ostende ei tua facinora: et ipsa ostē-
det pro te filio peccatis et ybera et fi-
lius ostendet patri latus et vulne-
ra. Pater non negabit filio postu-
lanti: et filius non negabit matri in-
terpellanti: mater non negabit pec-
catori ploranti. hec ille. Ecce er-
go quomodo procurat nobis pacem
apud filium suum: et filius medio
eius apud patrem. De hochisto-
ria habemus in legenda beati do-
minici patris nostri. Cum enim se-
mel veller Christus facere iudicium
et iustitiam de peccatoribus: vide-
returque tenere in manu sua tres sa-
gittas ad percutiendum mundum
in vltionem trium generum pecca-
torum: videlicet superbie: auariti-
e: et luxurie: quibus plenus erat
mundus. Juxta illud quod scriptum
est. i. Jo. ii. Omne quod est in mundo
concupiscentia carnis est: et concu-
piscentia oculorum: et superbia vi-
te: mor cecidit ad pedes dilecti fi-
lii pia mater: misericordiam perens
pro miseris peccatoribus: allegans
se habere duos famulos sibi deuo-
tissimos et dilectissimos Domini
cum: scilicet et fratrem nescium qui cir-
cuirent terram cum adiuuandis si-
bi fratribus ad reuocandum mise-
ros peccatores: de via iniquitatis
et perditionis ad rectam semitam
iustitie et salutis. Ad quam bene-
dictus filius. Non decet filium alii
quid denegare matri supplicanti.

Sermo quadragesimo octauus.

Et ideo exaudita est oratio tua
o bona mater. Ecce quō hōgo ma-
ria pacē procurauit p̄ toto huma-
no gñe apud filiū suū. Et ad hoc
ppositū facit qđ narrat Aug. de
ci. dei. li. iij. c. xvij. Itē li. iij. c. xij.
de Romulo p̄ditore vrbis Roma-
ne. Hic em̄ cū vidisset cōsiderasset
ip̄az vrbē nō posse diu stare absq̄
mulierib⁹: p̄cepit suis vt i dolo se
transferrent ad sabinos/et capta
oportunitate mulieres inde tol-
lerent. Qđ cū factū fuisset: i festāt
patres romanos p̄ reperendis fi-
liab⁹ qb⁹ viriliter restitit romul⁹
Sed tandem per mediationem
filiarum que se duob⁹ exercitib⁹
interposuerunt: pax procurata est
inter romanos ⁊ sabinos. hec ibi.
Quēadmodū ergo medio illarū
filiarū pax tēporalis procurata fuit
inter p̄dictos. Ita ⁊ medio hōgis
marie pax sp̄ialis/pax vniuersa-
lis ⁊ pax eternalis inter deum et
genus humanum procurata. Res-
cte ergo p̄figurata fuit per ma-
riam salome. De qua legit Mar-
ci. xvi. q̄ emit aromata vt veniēs
cum alijs sanctis mulieribus de
quibus ibidem vngeret corpus
iesu qđ credebatur adhuc in sepul-
chro iacere. Ad p̄positum salo-
me q̄ interpretatur pacificans est
recte designat virginem mariā
q̄ pacificauit Chrustū mō p̄dicto.
hec etiam salomone habuit vn-
guenta hōginitatis/puritatis/de-
uotionis/pietatis ⁊ huiusmodi.
que valde redoluerūt coram do-
mino et angelis eius. Ut h̄ ipsa
dignet pacē inter deū ⁊ nos face-
re procurare et fouere: studeam⁹
⁊ nos eam honorare ⁊ rosis au-
gelicis pro modulo nostro coro-
nare vt ip̄a vices in cēruptū red-

dendo nobis impetret coronā de
rosis mirificis quibus plenus est
ortus celestis.

¶ Postq̄ sup̄ ossum est quō hō-
go maria coronata fuit rosa pa-
cis. p̄hr restat ofidere quonā pa-
cto ⁊ nos p̄dicta rosa valebimus
coronare paup̄culas alas n̄ras.
Pro q̄ notādū q̄ i p̄dicta rosa pa-
cis sunt tria pulchra folia: q̄ sunt
Distinctio.

Commendatio.

Fructificatio.

¶ Primum igit folijs rose pacis
dicitur distinctio. Circa quod est
notandū q̄ triplex solet distingui
pax: ⁊ sub hac distinctiōe nō am-
bigō omne genus pacis compre-
hendī ⁊ cōcludi. Est ergo pax
Theartica.

Politica.

Monastica.

¶ Prima igit pax vocat theartica
que est hominis ad deū. Naz-
theos grece/deus latine s̄ ⁊ ar-
chos grece p̄nceps latine s̄. Pax
ergo hōis ad deum recte theartica
appellatur: tum quia deus: t̄s
quia princeps omnium. Et de hac
pace loquebatur Xps̄ discipulis
suis cum aiebat. In mundo p̄s-
ram habebitis: in me autē pacē.
Job. xvi. Ille autem p̄ce ⁊ deo
habet/qui est ei confederatus et
coniunctus per gratiam ⁊ chari-
tatem ⁊ q̄ mandata eius obuias
dicente psal. Pax multa diligen-
tibus legem tuam. Item Augu-
de ci. li. xij. c. xij. Pax inquit hō-
minis mortalis est dei immorta-
lis ordinata in fide sub eterna lege
obediētia. pleriq̄ hōies iusti ⁊
sancti mirantur frequenter. Ans-
de. est q̄ nō possunt pacem habere
cū malis/dicētes. Nescio quid

Sermo quadragessimus nonus:

habetur de consecra. dist. ij. pacē.
Et scius cū oib⁹ pacē hēre de bea-
mus: oim tñ vitia odire debem⁹.
vt de Aug. ad fres in eremo. f. ij.
Itē idēz Aug. omica. ij. post oct.
pasche. f. ij. Ad idē ppositū loqui-
tur diceo. Pax cum bonis et dei
precepta custodientib⁹ seruāda
est: non cum impia et sceleratis
qui pacem inter se habent in pec-
catis suis. Pax christi ad salutē
sempiternā pfitur: pax q̄ in diabo-
lo est ad perpetuam perditionēz
ducit. Pax cum vobis: et bellū cū
vitiis semper habendum est. hec
ille. Est autē circa hoc notandum
q̄ contingit homines habere pa-
cem ad proximos suos tripliciter
sc̄m q̄ triplex est pax ad alterum
sc̄z vera / ficta / iniqua.
Primo nempe possunt homi-
nes habere pacē verā et rectā ad
proximos suos: et hec ē pax iustoz
et virtuosoz hominum qui dili-
gunt proximos suos ppter deum:
et cauent sibi a iurgij et contumē-
tijs: qui cum maledicuntur / non
maledicunt: et cum patiunt: non
pmanant: sed in oib⁹ et per omnia
patientia seruant. Et talib⁹ mer-
ces repromittit⁹ Mat. v. Bti pa-
cifici quā filij dei vocabuntur.
Secūdo homines possunt ha-
bere pacē fictā et simulatā ad
proximos suos. Et hanc pacē hnt
subdoli et maligni homines qui
fido et signo ostendunt se quere-
re pacem: sed in corde parāt bel-
lum et machinantur malum. ps.
Loquuntur pacem cum primo
suo: mala autē in cordib⁹ eozum
Item Aug. ad fratres in eremo
f. xly. pacem labijs pmittimus
et corde nō tenem⁹. Talē autē pa-
cē hnt inter se multi principes et

reges etiā catholici qui post gra-
uissima et solēna iuramenta et iug-
scitissimū altaris sacm p̄stita de
pace inter se suada: nō formidant
modica capita palatiōe / aut ex-
cusatiōe ab utro pacē recedē: cū
tñ pacta licita sint seruāda / vt h̄
ff. i. antiq⁹. de actioib⁹. l. ex ēpto.
Itē h̄ i. decret⁹. x. q. vlt. relati.
Itē est de pacē. c. antigon⁹. legit⁹
q̄ vniuersi p̄ses i p̄silio affricano
dixerūt. Pax fuit / pacta custodiā-
tur. Hic p̄tor ait. pacta seruabo. ff.
i. antiq⁹. l. iurigenū. S. p̄tor ait.
Ex tali q̄ simulata pace inter prin-
cipes hui⁹ sc̄li iurgij p̄ditōes / p̄-
iuria / bella / et pene infinita mala.
Et reuera piculiosior ē h̄mōi pax
ficta q̄ aptā bellū / q̄ min⁹ p̄caue-
ri p̄t. Sūt q̄ tales simulatores pacē
siles vulpi q̄ simulat se mortuū vt
capiat aues. Itē sūt siles p̄ditōis
iude q̄ sub obiculi et pacis signo
p̄didit magm suū. Itē sūt siles
apollonio p̄posito exercit⁹ regis
antiochi. de quo legit⁹. ij. Macha-
beoz. v. q̄ hierosolymā veniens
pacē simulauit vsq̄ ad diez sc̄m
sabbati. Et sic feriatis iudeis ar-
ma capē suis p̄cepit. ex q̄ p̄ditōe
facti ē vt mlti ex iudeis necarēt.
¶ Tertio hoies p̄nt h̄re pacē in-
quā et pueriam ad proximos suos.
Et h̄c pacē hnt illi filij iniquitatis
qui faciunt inter se amicitias vt
alteri noceāt. Talis fuit pax pil-
ati et herodis q̄ facti sūt amici i ma-
lū. s. in p̄sequēdo Christū q̄ tamen
prius erant inimici. Talis etiam
fuit pax barchidis et achim. de q̄
b⁹ legit⁹. j. Machab. vij. q̄ iuncti
sunt amicitia aduersus Judā ma-
chabeuz. hec est ergo pax iniqua
et diabolica. et per cōsequens om-
ni via possibili dissoluēda. Unde
p. ij.

De rosa pacis.

dicebat xps Mat. x. Nō veni pacem mittere in terrā sed gaudī. Et ps. zelavi sup iniquos pacem pctōz vidēs. Cū ḡ videm⁹ aliq̄s taliter ḡglobatos & talē pacē habētes possum⁹ inde tristari & iuste op̄rare vt pax taliū dissoluat. Ita em̄ dicit Aug. ad fratres i eremo ser. ij. q̄ intitulat de pace. Dicit inq̄t forsan aliquis seruoꝝ dei. ecce video supbos/diuites/pios/ & om̄i p̄fecta bonitate carentes: pacē inter se h̄re. Nunq̄d gaude re debeo de eoz neq̄ ꝓcordia vel tristari? O monache scias q̄ sicut multū nocet discordia iter bonos Ita valde dolendū est dū vel q̄n pax & ꝓcordia est iter malos. r̄c em̄ augentur omnia pessima que fieri vel cogitari possunt iter homines que mali pacifice viuunt: Q̄n̄vero discordant: tunc mūdus aliquiditer tranquillatur. & Zsadorus li. iij. de summo bono. ca. xxxj. Sicut inquit op̄randū est vt boni pacē habeāt ad inuicē. Ita op̄randum est vt mali inuicē sint discordes. Patet ergo qualē pacem ad proximū habere debem⁹ & qualen⁹ non.

Tertia pax appellat monastica. Et dicitur monos q̄ est vnus quasi pax vnus. i. hominis ad se ip̄m s̄m aliud tamen & aliud. Et hanc habuit primus parens i statu innocentie. Tunc enim caro i eo non insultabat contra spiritū. neq̄ ediuerso: ita vt de eo possimus dicere illō psal. Posuit sup̄ ple deus fines tuos pacē. i. corp⁹ & sp̄m. Nichilominus hm̄i pax post lapsum cōuerſa est in bellū. Vt Aug. li. xxi. de ciuitate dei ad propōsitū loquens dicit sic. Bellū in quo caro concupiscit aduer

sus spiritū et sp̄s aduersus carnē fuisſet s̄natura humana in re c̄ritudine p̄stitisset. Nunc autē qe pacē cū deo h̄re noluit felix secus pugnat infelix. hecille. Est autē hm̄i bellū tā mirabile & tā cōuertētis non s̄nat viros sc̄tōs: & a deo electos viuere in pace: ita vrille vas electōis Paul⁹ Ro. vij. Clamet & dicat. Infelix ego q̄s meli berabit de corp̄e mortis hui⁹. Et hui⁹ p̄ij clamorū cāz ibidē p̄mitit cū ait. Video aliā legē in membris meis repugnātē legi mētis meē. Sed ḡuis nō possum⁹ i presentī p̄fecte obtinere dictā pacēz monasticā. Debem⁹ tñ facere q̄d i nobis ē: & cū dei adiutorio subigare carnem sp̄s vel ancillā dñe sue ḡtū patitur conditio vite huius mortalis & miserabilis. Cum autem deo p̄picio ad statim immortalitatē & eterne gl̄ie post generale corpōz resurrectionē per uenerim⁹ tunc dictā pacē plene obtinebim⁹: q̄ vbi uolet esse spiritus ibi aderit et corpus. Tunc em̄ erit xps pax n̄ra. i. causa p̄dicte pacis q̄ faciet vtraq̄ vnū per om̄imodā obediētā & subiectōnē carnis ad spiritū.

Secundū foliū rose pacis dicitur p̄medatio. Valde em̄ p̄mendat laudat & magnificat pax: et p̄sertim a tribus generibus p̄sonarum: vtz

A deo.

Ab angelis.

Ab hominibus sanctis.

Primo igit cōmendatur a deo id est a tota trinitate.

Primo quidē a p̄fe ipse em̄ est qui dicit̄ h̄ere. xxix. Ego cogito cogitationes pacis & nō afflictōis: scilicet eternalis nec etiam tēp̄

Sermo quadragesimus octauus.

poralis saltem directe et de per se. Non enim delectat in penis. Item, s. Cor. xiiij. de Apostolo quod non dissestiois est de? supple actor. s. pacis id est non diligit dissensiones neque dissidentes s. magis pacificos et peccatores. Eccl. xxv. In tribus placidus est spiritui meo: amor, primo rui: concordia fratrum: viri mulier bene sibi placentes. De eo etiam loquitur ps. dicens quod loquetur pacem in plebez suis: et sup. et. Ecce quomodo commendat pacem a deo patre.

Secundo commendat pacem a deo filio et domino nostro Iesu Christo de quo s. Apo. Ephe. ij. quod ipse est pax nostra qui fecit utraq; unum: quando quidem reconciliant nos deo patri per mortem suam. Unde, s. Th. ij. Mediator dei et hominum homo christus Iesus. Commendat ergo ab eo pacem multipliciter. Primo quidem tempore pacis incarnari et nasci voluit: prout loquitur iste prophetatus fuerat per psalmistam dicens. Quies in diebus eius iustitia et abundantia pacis. Tunc enim temporis imperium regebat octavianus qui duodecimo sui imperij anno videns quod pacem frueret ex omni parte templum construi fecit in honorem deorum suorum quod appellatum est templum pacis. Nascitur autem christus. xlij. anno imperij dicitur. Octavianus: qui postea vixit annis. xij. Et sic in toto rexit romanum imperium annis. liij. Et cum semper pacem habuerit imperium imperavit quod christus pacis incarnatus sit et natus. Secundo pacem imperavit cum ait apostolis suis et ceteris futuris christianis. Paxem habete inter vos Mar. ix. Tertio pacem docuit cum ait. In quacumque domum intraveritis pri-

mo dicite. Pax huic domui. Mat. x. et Lu. x. Quarto pacem in testamentum suis amicis reliquit dicens. Pacem relinquo vobis. Ioh. xiiij. Quinto pacem dedit cuiuslibet subdidit. Pacem meam do vobis. Sexto pacem nesciavit: maxime quando post resurrectionem apostolis suis apprensus salutavit eos verbis pacificis dicens ter. Pax vobis Job. xx. Et breuiter in tantum pacem dilexit quod pater pacis appellat. Esa. ix. cuius pacis non erit finis ut ibidem subdidit. Ex quo ergo possumus? Jesu in tantum pacem commendavit pariter dilexit et tenuit: valde mirum est quomodo pharisei iudei tantum odium eius conceperunt: et tantum bellum parauerunt: atque malum procurauerunt. Propterea meritorie poterat illud psalmiste. Cum his quod oderit pacem erant pacifici: cum loquebar illis supple verbis pacificis impugnant me gratis.

Tertio commendat pacem a deo spiritu sancto: eo quod libenter habitatur eum his qui pacem amant et prosequuntur dicente Apostolo. iij. Cor. xiiij. Pacem habete et deus pacis et dilectionis erit vobiscum. Ubi per deum dilectionis non incongrue intelligitur spiritus sanctus cui attribuitur charitas seu dilectio. in pace enim factus est locus eius. Unde in signum quod libenter habitatur quiescit eum pacificis cecidit ipse cie ignis supra domum ubi erant apostoli sedentes Actu. ij. Patet ergo quomodo pax commendatur a patre et filio et spiritu sancto.

Secundo principaliter commendatur pax ab angelis sanctis. unde Luc. ij. legitur quod cum angelo natiuitate pastorem facta est multitudo celestium p. ij.

De rosa pacis.

litie angeloz dei laudantiu ⁊ dic-
rentiu. Etia altissimis deo ⁊ iter-
ra par hominib⁹ bone voluntatis.
Nunciaverit q̄ pacē hominibus
nō quide omib⁹ sed tantū his qui
sunt bone voluntatis id est q̄ susci-
pūt christū natuz: vt dī glo. oidi.
vbi supra. Mel dic q̄ homines bōe
voluntatis sūt qui volūt pie / in ste:
⁊ sctē vitere: pie quo ad deū: in-
ste quo ad p̄mū: sancre quo ad
semetip̄os. Tu ergo esto talis vt
pacis angelice princeps effici me-
rearis. Valde ei go placet ista par
vera ⁊ sancta factis dei angelis: I
tātū vt angeli pacis in sacra scri-
ptura vocentur. Iuxta illud. Ma-
xxiij. Angeli pacis amare debūt
Ipi em in loco bācis habitant: in
pace inter se p̄seuerant: pacem in-
ter deum ⁊ mundum p̄curant: pa-
cem annūciāūt: pacificos amāt:
pacis p̄curatores cōtur bāt: sicut
patuit in p̄ello inito cum diacho-
ne ⁊ angelis eius Apoc. xij.
¶ Tercia par cōmēdat̄ ab om-
nibus sanctis ⁊ dei amicis.
¶ Primo quide a patriarchis si-
cut patet. Gen. xij. de Abrahā qui
dixit fratri suo Loti. Non sit q̄lo
iurgū inter me ⁊ te: fratres enim
sum⁹. Ecce terra in conspectu tuo
est: relige p̄tem quā volueris. Si
tu dext̄a elegeris: ego ad sinistrā
ibo. Ecce quomodo media pacis
obtulit. Sed p̄fecto nō sic agunt
hac tempestate fratres vrerini: in
sumo mortuo patre statū diuidit
inter se spolia ⁊ hereditatē: s; non
sine od̄is: nō sine processib⁹: nō
sine od̄is mortalibus ita vt inde
aliquādo sequantur mortes: sicut
patet in effectu de duobus fratrib⁹
q̄ nō longe ab oppido de metū
da q̄ distat a Parisiis serme p

duodecim leucas: mutuo se necaue-
runt in quodā agrotatōe cuius
in cōtrouersia erant. Vñ ex istis
ger ille appellat⁹ ē cāpus dolēs
Ibiq̄ iuxta viā affixe sūt due cru-
ces lapidee vicine supra eoz sepl-
chia ad p̄petuā rei memoriā.

¶ Secō commendatur par a ps-
phetis: sicut patet inuenti scrip-
tas eoz. Vñ ps. Ecce q̄ bonum ⁊
q̄ iocūdū habitare fratres in unū
Et alibi. Suscipiāt montes pacē
populo. Vbi p̄ moues designat̄
tur maiores: ⁊ p̄ populū minores
Vult ergo dicere regi⁹ propheta
q̄ maiores debēt inter se pacē ha-
bere: ⁊ illā subdit⁹ dare: sicut ex-
placiter viuendo. sicut s̄bo docen-
do. S; a quo suscipiunt dicti mō-
tes pacē. P̄fecto a deo p̄ exerci-
tisi. sacre scripture: in qua docent̄
pacē sequi ⁊ amare. hoc ei elamat̄
cā vet⁹ q̄ in unū testamētū. Item
de hoc idē p̄pheta. Dñs benedi-
cet pp̄lo suo in pace. q. d. Qui pa-
cē amat ⁊ obseruat benedictur a
dño ⁊ hoc multiplicat̄: videlicet tē-
poralit̄ spiritualiter ⁊ eternaliter
sicut declarabitur in sequenti fo-
lio huius rose.

¶ Tercio cōmēdat̄ par a sctis
noui testamēti. Primo est com-
mēdat̄ apostol⁹ paul⁹. Phil. iij.
dicēs. Pax dei q̄ exupat oēs sensus
id est oēm intellectū vt exp̄it glo.
interli. custodiat corda vestra ⁊
telligētias vras. i. volūtates ⁊ in-
tellectus vestros. Sed in quo con-
sistat. p̄fecto in xp̄o dom-
mino nostro. i. in amore christi vt
nō separemini ab eo per mortale
peccatuz per quod violatur p̄ta-
cta par dei ad hominem. Secun-
do est cōmēdat̄ petri⁹ apostolus di-
cēs. Sagrite immaculatū ⁊ iniola-

Sermo quadragesimus octauus.

ti et inuenti in pace. ij. pe. iij. In maculati de ppter peccata carnalia: et inuolati ppter pctā spiritualia vel inuolati ppter pctā venialis et inuolati ppter peccata mortalia. Utraq; em̄ pturbāt pacē q̄ est ad deū q̄uis nō equalit. Tertio eaz cōmēdat Zahānes Apo. f. dicens Gratia vobis et pax ab eo q̄ est: et q̄ erit: q̄ venturū est. Nec soluz cōmēdat: pax a fidelibus: verum etiā ab infidelibus et ydololatriis. Cū narrat Aug. lib. iij. de ci. dei c. xvj. q̄ olim romāi deā quietē et pacis q̄ dea quietā dicebat: venerant. et colebāt. Ibi ih̄ dicit vni singularē vcz q̄ cum ipsi romani multitudinē deozū intra urbem recipere: quozū officii erat ad inq̄rentinē et bellū homines iducere: deū ih̄ pacis intra urbem recipere noluerit. sed eā extra portā ubi edē suā habebat stare fecerūt Sic et hodie multi psequitur pacē et spedit illi pferētes bellū: quales sunt multi milites et duces bellox q̄ q̄runt que sua sūt et nō q̄ iesu xpi. Sūt em̄ nōnulli tales q̄ in dānationē aiaz suaz recipiūt stipēdia et grandī mīera ab aduersariis dhorū suoz: siue vt eos p̄dār: siue vt q̄ bellandū ē a bello dēscāt sub palliata excusatiōe. vñ de audiui de quodā rege adhuc supsire q̄ cū grande bellū duces ret cōtra aliū regē: habuit dice re q̄ pl⁹ sibi p̄stabant p̄ditores regni aduersarij sui. q̄ p̄p̄t⁹ exerceat. Ecce quicquid pax forbānisat de curis p̄cipum. Et nō solū inde vcz etiam de curis togatoz. Si estis aliq̄ pinota fuerit in curia seculari aut ecclēsiasticali: nutrium tur litigātes a suis pcuratorib⁹ aut aduocatis in discordijs et pro

cessibus: nec vix est questio de pace inter eos cōponenda nisi post eorum mansuetudine fuerint exhausta: ideo causam in dictis curijs habentes merito dicere possunt. Quesiūm⁹ pacem. i. causē expectationem et non venit.

¶ Tertii foliū rose pacis d̄ fructificatio. Pax em̄ h̄a et bona ad multa valet: et plures gl̄iosos fructus habet. Et ea em̄ sequitur triplex fructus: vcz.

Temporalis.

Spiritualis.

Eternalis.

¶ Primo igitur ex pace bona p̄cedit fructus tēporalis. Tempore siquē pacis mercatores secure hinc inde discurrūt siue p̄ mare siue per terram. Agricole terras cultiuat et colūt. Artifices domos cōstruūt et erigūt homines quiete in domibus suis bibunt comedunt dormiunt: et similia. Non sic autem tempore belli: vt constat. Tunc enim nichil securum est: si omnia exponuntur discrimini.

Nam templa et res sacre violantur: h̄gines stuprantur: ceterē mulieres adhuc etate dōrentes opprimuntur: cuncta edificia igne cremantur homines ad gehennā torquentur vt ad rātionem immoderātam taxentur: diuina non soluuntur: dies festis transgreditur: p̄cepta dei et ecclesie passim transgrediuntur: pene infiniti paruuuli orphani reliquuntur plerq; mulieres viduantur locis sacris aut religiosis non parcutur: nulli etati: nulli serui indulgetur.

Qui fugere possunt in speluncis et in cauernis terre absconduntur. Cura in angustia et amaritudine ducitur. Mors expectatur. 7. liq.

De rosa pacis.

et optat. Tertia scilicet relinquitur.
Civitates populose deserte efficiunt. hec et pene infinita mala quibus non est numerus adducti bellum infestum rebus secundis sicut et hominibus. Bhergo locus est salustius in iugurta dicens quod cordis parue res crescit. Discordia maxime dilabitur. unde et antiqui philosophi de principibus rebus naturalibus differetes: asserunt quod adveniente universali lite omnia congregantur in unum magni chaos ad vitandam discrimina et redeunte universali amicitia. id est pace iterum inde exibat et hinc inde disgregantur. Ita et nunc ingruente bello electi se et sua conferunt intra vires et fortalicia. Adveniente autem pacis tempore inde exiit et ad propria redemit ecclesie quantum est fructus temporalis pacis qui non bene estimari potest quantum sit nisi etiam diligenter considerent mala que operantur bella.

¶ Secundo ex pace procedit et oritur alius fructus videlicet spiritualis. Nam tempore pacis homines secure peregrinantur ad loca sancta visitant ecclesias: frequenter sermones intendunt divinis et salutem animarum suarum utpote confitendo/orando/teu-nando: elemosynas largiando. Propterea dicitur quod non nisi pacis tempore bene colitur deus. Et hoc intelligit de bonis. Mali et peiores fiunt tempore pacis quam belli. Nam multi sunt qui tempore pacis laxant abenas ad omnia ferme peccatorum genera. Sectantur ei ebrietates et crapulas. luxurias et spurcitas rixas et discordias vanitates et pompas: ludos et lascivias: et huiusmodi. Et tales sequuntur mores iudeorum. de quibus frequenter legitur in libro iudicum. quod tempore belli querebatur dominus. Sed pace data et impetrata

a domino dabatur se pene infinita malis etiam visus idolatriam potest habere malum cui data est pax exterior ex qua sumit occasione ruine dicere illud. Esa. xxxviii. Ecce in pace a maritudo mea amarissima. Et potest esse sensus. dominus dedit mihi pacem temporalem: et ego duco vitam amarissimam. id est peccatis plena. Dicitur et homines misericordiam et peccatores illud. Ezech. xlviii. Pax pax. q. d. faciamus boni vultu: et ducamur in bonis dies nostros: quia habemus pacem in diebus. Et audiat quod sequitur. Et non est pax super populum interius et quo ad deum: quia non est pax impiis et dominus. Esa. xlviij.

¶ Tertio ex pace bona procedit et pululatur alius fructus scilicet eternalis. Job. xxij. habeto pacem et per hanc habebis fructum optimi. fructus autem optimus est gratia celestis quae de fructu tandem percipitur observatores pacis. Si ergo illic pervenire desideramus: pacem ad invicem fructus fieri potest habeamus. Aug. dicitur secunda post octavam pasche. sermo. i. Si heredes christi esse voluerimus in eius pace esse et manere debemus. Item idem Aug. ad fratres in eremo ser. xxvij. Cupimus fratres esse civines celestis hereditatis. sciamus ergo quod illa civitas habet pacem percipit pacem et diligit diligentes pacem. In pace deus habitat et quiescit et pausat. quia in pace factus est locus eius. hec ille. O charissimi si optatis illic tandem pervenire primum recollamini fratribus vestris offensis: et pacem componite. cum eis. Sic enim percipit vobis christus. Matt. v. dicens Esto presentiens aduersario tuo cito dum es cum illo in via ne forte tradat te iudici: et iudex tradat te ministro et in carcere mittatis

Sermo quadragesimus nonus.

Super quo dicit Chrysostomus super Mat. in opere imperfecto. Festinat dñs vt ad amicitias festinem⁹ inimicor⁹ nostror⁹ q̄ diu viuimus in hac vita. Nec dicas ille mihi p̄ inuiriā fecit ⁊ ideo p̄ debet me rogare. Gloriosior es tu si nocitue pacē q̄seris q̄ si nocēs. Que re q̄ pacē vt inuenias p̄misi pacis q̄ scriptū est. Beati pacifici: quoniam nā filij dei vocabitur. hec ille. Refert etiā Greg. in moral. li. xxi. ca. xxiij. q̄ mos fuit ap̄d veteres vt ad portas ciuitatū sederēt seniores q̄ certatū iurgia. Iudicia riam exanimatōe discerneret q̄ten⁹ vbi minime irarēt discordes in qua cōcorditer viuere oportebat hec ille. Per hanc aut̄ hyffoziam insinuat q̄ nullus intrabit ciuitatē celestē qui nō habuerit in presenti eius proposito suo pacē. Studeam⁹ ergo charissimi intendere paci ex qua tot ⁊ tanta bona procedūt: ⁊ dicta rosa coronem⁹ animas nostras in presenti: quaten⁹ ad illam pacē celestē que inuicta bilis p̄ueniat peruenire mereamur. Quā nobis concedat ⁊c.

Sermo. xlix. de rosa victorie.

Oronemus nos rosas. Sap. ij.

Quadragesima: quita rosa eorū victorie q̄ merito seq̄tur ad rosā pacis eo maxie q̄ pax ⁊ victoria frequēter se cōsequitur. Nam habita victoria de hostib⁹ aut totalit̄ victorū subdūtur aut pax procurat ⁊ reformatur. Bellū eim⁹ geritur vt pax acquiratur. xxiij. q. i. noli. hac autem rosa insignita fuit dei genitrix ⁊ go. vt pote que vi

ctouā om̄i pre habuit. pro quo ē notandum q̄ ipsa virgo maria tā q̄ regina potentissima habuit victoriā de multis vez.

De carnis corruptibilitate.

De mundi vanitate.

De dyaboli caliditate.

De heretica prauitate.

De mortis crudelitate

De peccatorū vniuersitate.

Cū p̄lo igit habuit victoriā de carne: ⁊ hoc p̄ donū h̄ginitarū ⁊ In cui⁹ figura dictū ē Gen. iij. Subter te erit appetit⁹ tu⁹: ⁊ tu dñaris illi⁹. Iste appetit⁹ est sensualitas seu caro cui⁹ dominū habuit ⁊ go maria. vt nō insurgeret lea caro ⁊ rōnem sicut in ceteris holib⁹ insurgit. Et hoc fuit speciale p̄uilegiū illi⁹ cōcessus. Nō ergo habuit victoriā de carne ⁊ eam reluctando: sed p̄ speciale dei grām ipsam carnē spiritui sui biugādo. In hoc q̄dāmodo iam participās adhuc in mortali corpore de gens: illam grām quā adepturi sūt beati post generalē corpōrū resurrectionem Refert aug. li. x. de ciuitate dei. c. xvi. de q̄dā puella que in testimonij sue pudicitie nauē grādē zona ad eā ligata ad se traxit: quaz t̄h antea nec hominū nec bouum multitudo dimouere potuerat.

pu⁹ aut̄ q̄ id attētare: deos orauerat genib⁹ flexis. vt si eā castaz iudicaret nauis sua zona moueretur ⁊ traheret. Ad p̄positū nauis grādus est corpus h̄ginitis marie zona huic naui alligata est sp̄sācti grā que dictā nauē ad ratiōis obedientiam in ipsa virgine traxit per hoc autem q̄ multitudo hominū atq̄ bouum dictā nauē trahere nequuerat: quā tamen sola ⁊ go traxit designatur q̄ ⁊ go in

De rosa victorie.

ria habuit victoriã de carne modo p̄s posito nõ frute nature: s; speciali sp̄sificã r̄ munere.

¶ Secũdo h̄go maria habuit victoriã de m̄do. Solet em̄ mund⁹ preliari contra hoies per anaritiã r̄ inordinatũ terrenoz amorẽ Et hoc preliũ vocat Johãnes cõcupiscentiaz oculorum. s. Joh. ij. Sed de hoc aduersario habuit victoriã virgo maria per cõtempiti terrenoz. Nam r̄ si fuerit de regali p̄cipia orta: pauperẽ tñ elegit r̄ duxit vitã ita vt operaretur manibus suis tum vt p̄p̄riã iustẽ faceret vitã tñ haberet vnde necessitatem tribueret patienti. Quãtuẽ paup̄ fuerit. patet ex hoc q̄ in p̄p̄ria ciuitate. i. in bethlee que ex patre suo dicitur quasi iure hereditario debebatur dei filii paritura hospitũ non inuenit: qz vnde illõ conducere fortasse non habuit.

Et ideo in diuersis locis secessit. r̄ ibi saluatorem peperit. Item ei⁹ paupertas in hoc declaratur q̄ filio nato non habuit pelles quib⁹ em̄ in media hyeme cooperiret: sed eum p̄niculis inuoluit r̄ feno suoposuit. Item ei⁹ paupertas ex alio declaratur: qz ses desponsata erat fabro lignario. Item ex alio patet. Nã in die purificatiõis obtulit p̄ filio suo in templo pariturũ aut duos pullos columbarũ que erant oblationes pauperum: ideo relinq̄r q̄ fuerit valde pauper. nõ tamen legit mendicasse. Vel p̄ temporalibus habendis filium rogasse sicut solent communiter facere pauperes. hec est igitur mulier illa fortis de qua loquitur Salomon. Prouer. xij. dicens q̄ sagittas eius apprehenderunt fusuẽ Item ibi p̄mittitur q̄ que sunt la-

nam r̄ lini. r̄ opata est p̄ filio manu suã. Propterea de ea dicit. Ambro. de virginibus lib. ij. q̄ nõ in incerto diuitiaz s; in p̄ce paup̄is spem reponens interã erat op̄i supple manuali. Ecce quõ maria victoriã habuit de m̄do p̄ paupertatis amorẽ r̄ terrenoz abiectionẽ. Quõ si gratias qd̄ egerit s; munerib⁹ illis ingentib⁹ q̄ obtulerit magi filio suo p̄fecto pie credẽdũ q̄ audderit paup̄ib⁹: ihus tẽplo ad offerendũ dñõ: myrrham paup̄ib⁹ egrosũb⁹ ad eoz medicamentũ. Ita vt de ea recte possit dici illud psalmi. Disp̄sit dedit paup̄i. hoc q̄ attendant diuites et auari huius m̄di.

¶ Tertio h̄go hec dignissima habuit victoriã de dyabolo r̄ eius astutis. Solet em̄ demon bellare cõtra hoies multipliciter r̄ p̄cipaliter eos inducendo ad superbiam. Antiquodẽ em̄ agens nitẽt sibi assimilare passum sicut patet de igne. Et qz dyabolus superbissimus est. ideo nitẽt facere homines sup̄bos. Sed in hoc bello h̄go Maria de ipso habuit victoriã et triumphũ p̄ humilitatẽ Dato em̄ q̄ habuerit multiplicẽ materiã elationis semp̄tamẽ humilima fuit: in q̄tũ q̄ plus do placuit p̄ humilitatẽ q̄ per ceteras frutes q̄bus dotata fuit. Ita em̄ vt hieronymus tercia parte epistolaz suarũ epistola. lxxxv. Et ideo in suo cãtico de hoc specialẽ facit mentionẽ dicens. Resperit dom̄ humilitatẽ ancille sue. Lu. i. De hac asit victoria longe antep̄dixerat dñs. Gen. iij. dicens ad dyabolũ in specie serpentis. Inimicitias ponã inter te r̄ mulierẽ. i. h̄ginẽ Mariã. Ipsa conteret ca-

Sermo quadragesimus nonus.

put tui. Ecce victoria illi de dyabolo: a talis ac t̄ra est/ vt nō solū expulserit eū a se gloriose d̄ eo trū phādo. Verū etiā a suis famulis sibi de uos christians. sicut pene finita de clarat̄ exēpla. Ip̄a ei est que teophilū pu^o peccatorē. s; de mū penitētē se q̄ supplicis iuocantē ab ip̄is dyaboli faucib⁹ poterit eripuit. sibiq; male traditum de sua mācipatiōe chyrographū in pign^o libertatis restituit. vt in p̄cedentib⁹ plen^o recitat̄ extitit habuit etiā victoriā de satellitib⁹ dyaboli sicut patet de Julian^o apostata de quo refert hieronym⁹ in crōicis q̄ cuz grauer in fētus esset christians apud prescelarie cōmorātib⁹. Beatus Basilius cesariēsis episcopus oratio in se dedit vt non p̄ualeret lupus ille leu⁹ cōtra ouiculas chusti. Et ecce in somnis vidit multitudinē celestis militie in mōte hinc et inde: et in eoz medio super thronuz glorioz quendaz in habitu muliebu⁹ sedentē ad p̄xime sibi stātes viros magnificos dicentē. Vocate michi militē meū mercuriū qui vadat interficere iulianuz multa blasphemātē in deum et filiu⁹ meū. Quo dicto sanctus mercuri⁹ cum armatura sua venit: et iussus ab ea velocit̄ iuit occidere iulianū apostatā. Nā put post ea narravit liban⁹ vnus de suis militib⁹ sed postea cōuersus ad f̄dē. Cum esset dicens Julian⁹ sciscus enī atrē stauit: et seprez exēbie militi custodirēt eum: miles q̄dā ignotus cum armis suis venit eumq; lacea valido ac terribili perū p̄fodit: q̄ subito ascendens nūsq; comparuit. Ille vero miserimus diram et horribilez vocife-

rationē emisit dicēs. viciisti galylee viciisti: et in his vocibus et cum bla sphemio clamore mis̄ miserā spiritū efflauit. Et ne videretur huiusmodi visio fantasma esse. Venit beatus basil⁹ ad sepulchrū beati mercurii martyris et lanceā illius sanguine madidā iuenit: Naz arma eius in loco sepulture custodiebatur. Hanc etiā hystoria narrat castidorus in hystoria tripartita. libro. vi. c. xlvij.

¶ Quarto h̄go maria habuit victoriā de heretica prauitate. In p̄mitina ei ecclesia demō per varias hereses impugnabat mundū: sed de oibus illis victoriā habuit maria s; quod illi denore cantat ecclesia dicēs. Gaude h̄go maria c̄ctas hereses sola interemisti. C̄cti enim apostoli tēpore passionis per erroz ceciderunt s̄m quod illi p̄ncipauerat christus in cena dicēs. Omnes vos scandaluz patiemini in me et. Luc. xxij. fides aut̄ mansit in sola virgine maria. Ecce quō victoriā habuit de heretica prauitate. Et ideo recte figurat̄ p̄ illam mulierē quā vidit iohānes in apocalypsi q̄ erat amicta sole et luna habens sub pedibus atq; in capite coronā stellarū duodeci. Apoc. xij. Mulier ergo ista h̄go maria que pro tanto dicitur fuisse amicta sole: quia diuinitus fuit illuminata de credendis. Corona aut̄ stellarū duodecim in capite suo/ designat̄ rectā fidem quā de duodecim fidei articulis. Luna h̄o sub pedibus illius significat̄ hereticā prauitatē quā ex toto cōc̄cauit maria. Nec mirū quia de ea scriptum est. Sapientie octauo q̄ doctrinē discipline dei. Et ele em̄ operum illius.

De rosa victorie.

Quanto homo maria habuit victo-
riam de mortis crudelitate. Mors
ei contempere et iocundare volebat
fuit dictus corpus ipsius atque per hunc modum
ipsum ab ascensu celi perpetuo impedi-
re: allegans per se illud. i. cor. xv. Ca-
ro et sanguis regnum dei non posside-
bit. Sed profecto de morte gloriose trium-
phavit: per hoc. i. quoniam in corpore et anima
in cellis assumpta fuit. Nam et si mortem
subierit temporaliter: non tamen mortem veri-
tatem deprimi potuit: prout legitur in col-
lecta de assumptione illius. Sic enim
prophetauerat psalm. dicens. Sur-
ge domine in requiem tuam: tu archa
sanctificationis tue. Ac si diceret
Sicut debuisti surgere cum cor-
pore et anima. Ita hoc decuit de ma-
tre tua que fuit archa sanctifica-
tionis tue. i. quam tu sanctificasti. Vel
quod continuit in vtero suo qui es fons
totius sanctificationis. hec est archa
federis in qua fuit recondita vna
aurea habes manna: figuram et tabu-
las testamenti. vna aurea fuit christus
homo habes manna misericordie: tabulas sa-
piencie et scientie. hec est archa requie-
uit in requiem dei: quando maria in ce-
lesti corpore et anima assumpta fuit.
Et tunc letatus est quod dicitur gen. viii.
Requieuit archa super montes ar-
me. i. maria super omnes celos ma-
teriales et pervenit usque ad celum em-
pireum. Item super celos spirituales. i. su-
per omnes angelos. vnde illi canit eccle-
sia. Exaltata es sedes dei genitricis
super choros angelorum ad. c. re. Sed
quod in sequentibus locuturi sumus de
hac materia sub titulo de rosa as-
sumptionis. id prorsus est ad pre-
sens. Prout ergo qualiter homo maria
habuit victoriam de morte. Vnde
et dicere poterat illud Osee. xiiij.
Ero mors tua o mors. i. extriguam
et impediam ne noceras michi corpus

meum more aliorum videtur: sed est
dei adiutorio habebit de te victo-
riam de victoria te superando. Sic enim de
ea lege ante prophetatum fuerat Esa-
xxv. Precipitabit mortem et speriter
nisi. Sexto homo hec dignissima
habuit victoriam de peccato vniuersi-
tate. Peccator enim vniuersitas opte-
hendit sub illis verbis. i. Jo. ij.
Omne quod est in mundo: concupiscentia
oculorum et superbia vite. Virgo autem ma-
ria habuit victoriam de concupiscentia
carnis per inuolantem virginitatem. De
concupiscentia oculorum per omnimodam li-
beraliter. De superbia autem vite per
profundam humilitatem. Unde dicitur in peccato-
rum vniuersitas reprehendit sub il-
lis verbis apoc. viij. ve: ve: ve: ha-
bitabit in terra. Primum: referretur
ad peccatum originale de quo habuit
victoriam homo maria per spiritalem sere-
nationem a deo. Et quantum ad hoc di-
citur perituisse caput serpentis. Nam
caput serpentis est peccatum originale
per quod vniuersum intrat diabolus in
alias nostras. Sed non sic de virgi-
ne maria In qua patuit eius victoria
quam non habuerunt Hieremias et io-
hannes quibus in vtero sanctificati.
Secundum vero refertur ad peccatum
mortale de quo similiter habuit vic-
toriam homo maria. Sic etiam clamat
sacra scriptura: sicut et sacri ecclesie
doctores sicut luciferus per Ter-
tium vero refertur ad peccatum veniale: de
quod etiam victoriam habuit homo maria
etiam. can. iij. Tota plebs es a
mica mea et macula non est in te Item
Ansel. de conceptu figurati. c. xij. et
xvij. Decebar ut illi conceptio homi-
nes de me purissima fieret. Nepe-
decens erat ut ea puritate quam maior
sed deo non est intelligi: homo illa infet
cui deus per vnicuique spiritum dare dispone

Sermo quadragesimus nonus.

bat. hec ille. Ecce q̄sio habuit vi-
ctoriā de pctōz ymmeritate ⁊ ge-
neralitate. Un̄ in figura victorie
sue legit. Iudith. ix. q̄ cū Abime-
lech obliſideret turris q̄ erat i me-
dio ciuitatis Thebes q̄dā mulier
er fragmē mole deluſpaciēs illi-
ſſe capiti Abimelech ⁊ p̄ſegit ce-
rebrū ei⁹. Ad p̄poſitū Abimelech
q̄ iſterptatur pater me⁹ rex/recte
deſignat diabolu de q̄ quilz ſup-
bus pōt merito dicere. p̄r meus
rex. ſupple eſt eo q̄ iſe eſt rex ſup
oēs filios ſupbie/ vt h̄ Job. xij.
Iſte q̄ Abimelech oppugnat mi-
ſū iſtū multipl̄ ⁊ cū diuerſis te-
lis: ⁊ cū telo ſupbie/ auaricie/ lu-
rurie/ ire/ iudicie/ ⁊ hmōi. Nec eſt
aliquis iſanctus qui poſſet eua-
dere hu⁹ tela niſi auxilio ⁊ ſuffra-
gio h̄ginis marie. Propterea ad-
oriat eccleſia dicēs. Cōtra tela i-
mic: clipeū pone ſalutis tue titu-
lū h̄ritus. Ecce q̄sio huius h̄gis
medio obtinere poſſumus i nbel-
lo hu⁹ mundi victoriā de ſimū
eo diabolo: atq; de ceteris de qb⁹
dictum eſt. Juſtū eſt ergo vt pro-
modulo n̄o cōſciam⁹ huic actā
te victrici coronā de roſis ange-
licaz ſalutationū quaten⁹ nobis
impetret coronam de roſis cele-
ſtū beatitudinum.

¶ Poſtq̄ oſtenſus eſt quomodo
h̄go marie fuit coronata roſa vi-
ctorie multiplicis nūc reſtat oſtē-
dere quonā pacto et nos poterim⁹
in p̄ſiti coronare paupculas
animas noſtras dicta roſa. Pro
quo eſt notandū q̄ i n̄ dicta roſa
victorie inueniunt tria folia ſm̄
q̄ triplex reperit victoria/ ⁊ c̄
Spiritalis.
Corporalis.
Virginalis.

¶ Primo igit foliū roſe victorie
appellat ſp̄ialis victoria que eſt
iuſtoz ⁊ virtuoſoz quā iſi nō aſſe-
quunt p̄pua ſrute ſed ex ſpecta-
li dei dono Iudith. v. De pugna
uir p̄ eis ⁊ vicit. hec aſit victoria
eſt multum laudabilis. Circa q̄
ſciendum eſt q̄ iuſtus habet bel-
lare contra triplicē hoſtem: ⁊ c̄
Contra diabolū.
Contra ſeipſum.
Contra peccatum.

¶ Primo igit h̄z bellare iuſt⁹ cō-
tra diabolū qui nō ceſſat oi tpe ⁊
oi erate ⁊ oi loco p̄tra eū inſurge-
re/ ⁊ tela variāz tēptationū i eū
iacere: vt iſpū ad mortē vulneret
⁊ ad pctm̄ iducat. Crem̄ ſt̄ Chri-
ſo. ſup Mar. i. ope impfecto. Ho-
mil. vj. Diabol⁹ q̄tū ad ſe nunq̄
ceſſat tēptare. Nec em̄ aliū habz
Nō em̄ māducatur aut bibit. Nō
deniq; dormit: nec op̄ alid opaf.
niſi vt tēptet vt fallat/ vt ſubuer-
tat. hoc em̄ eſt cib⁹ illi⁹: hoc honoz
⁊ gaudiū ei⁹: p̄p̄ea i n̄ fatigabilis
eſt i n̄ malo. hec ille. Cū itaq; ita
aſſidue tēptet hoīem: valde glo-
riōſū ⁊ laudabile eſt hoī ſi de illo
victoriā h̄uerit. Ita vt iſde letent̄
angeli ſil̄ etiā rota celeſtis curia
In cui⁹ figurā legit. j. Reg. xvij.
q̄ cū reuerteret dauid p̄cuſſo phi-
liſteo: tenens caput ei⁹ i manu
ſua egreſſe mulieres de cictis vt
bibus iſrael/ cantabant atq; cho-
ros ducebāt letātes de tāta victo-
ria. De hoc et̄ alia figura legitur
Iudith. xij. vbi ſi q̄ cuz Iudith
red̄ſſz i ciuitatē Bethulie coraz
multitudine ciuitat⁹ oſndit caput
holofernis p̄ncipis militie Aſſi-
rioz q̄ ab eo abſtulerat. q̄ vidē-
tes q̄ aderāt i magnū p̄ſileſt le-
titiā deo agētes de tāta victoriā

De rosa victorie.

data in manu femine. Sz forsan
qres. Quis pualebit r victoriam
obtinere poterit de inimico diabo
lo: maxie csi mille nocedi habeat
modos/ vt hf. xvi. q. ii. vltis. Itē
de eo bt Job. ix. q. si fortitudo q̄
rif robustissim^o est. Et eiusdē. xj.
Nō est p̄as sup terrā q̄ pparetur
ei: q̄ factus est vt nullum timeret
Sitr petr^o in sua p̄ma canonica
c. v. de eo dicit q̄ tanq̄ leo rugies
circut querens quē deuoret. Et
multa filis de ei^o fortitudine le-
gunt in sacra scriptura. Ad hec
breuis est r̄sio. Vulgo em̄ bt q̄
nobilitate nihil est impossibile. No-
bilis asir anim^o est q̄ ornat r iua-
tur charitate. De cui^o fortitudine
bt Cas. viij. q. fortis vt mors dis-
lectio. r Pau. phil. iij. Oia possi-
m eo q̄ me pfortat. glo. interl. i.
pet^o auxiliū. Modus ergo q̄ pos-
terimus habere de antiquo ho-
ste nro victoriā pfigurat^o fuit in
modo illo quē obseruauit dauid
cum esset p̄liaturus contra go-
liat/ vt pz. i. reg. xvij. p̄mo em̄
humilitatē debem^o h̄re que nota-
tur i hoc q̄ legit de dauid q̄ erat
minim^o patrū suoz q̄ octo erant.
Sic r illi qui p humilitatē repu-
tant se ceteris inferiores r ip̄se
ctiores aperti sunt ad obtinendū
victoriā de ipso diabolo. Nam
cū sit sup̄bissimus humilitatē s̄-
me detestat r odit. Nota de bea-
to Anthonio qui cum in sp̄i vidis-
set mundi laqueis plenum r que-
reret. O quis poterit euadere la-
queos istos. Audiuit vocem dice-
sem sibi. humilitas. psal. Custo-
diens paruulos. i. humiles dñs
hpmiliat^o sum r liberauit me: sup-
ple a malitia r tēptatiōe demōis
Secundo debem^o cōsidere de di-

uino adiutorio: r nō in p̄p̄t̄is vlti-
rib^o aut meritis/ q̄ male dicit^o hō
q̄ ponit carnē brachiū suū. Hier.
xviij. hoc asir notat^o illis verbis
Dauid. Dñs q̄ eripuit me de ma-
nu leonis: r de manu v̄l̄is: ipe libe-
rauit me de manu philistei hui^o.
Itē in hoc q̄ dicit philisteo. Tu
venis ad me cū gladio r hasta et
clipeo ego autē venio ad te i noie
v̄ni exercitū. Hier. xvij. B̄ndic-
ctus hō q̄ confidit in dño. Tertio
debemus recurrere ad dñicā pas-
sionē r eā iugiter h̄re in corde. et
hoc notat^o cū bt de Dauid q̄ tu-
lit baculū suū quē temp̄ habebat
in manibus/ r elegit sibi quos li-
pidissimos lapides de torentē: r
misit eos in perā pastorale quem
habebat secum. p̄opterea aug.
in suo manuali. c. xxij. dicit sic. cū
diabolus parat mihi insidias: su-
gio ad v̄lcera mie domum mei/ et
recedit a me. Et post pauca. In
omnib^o aduersitatib^o non inueni-
tā efficac̄ remediū q̄ v̄lcera xpi
hec ille. Quarto debem^o habere
fundā. Funda em̄ q̄ p̄munit sit
de corio seu de pellibus aialium
significat memoriam mortis: de
bemi^o ergo h̄re fundam in manu
i. insurgente temptacione memo-
riam mortis: r q̄ semel moriemur
r ad dei iudicium duemur/ v̄bi
adiudicabimur morti p̄perue si
tēptacionibus demonis que s̄nt
de mortali succubuerimus r non
viriliter resisterimus. Ecclē. vij.
Mortare nouissima tua r ietera-
nū nō peccabis. sed iupple victor
de pctō r de tēptatore eris. Pz
ergo q̄to victoria Dauid de phi-
listeo bene p̄figurat^o victoriā
et modum victorie quam debe-
mus habere de hoste de morte.

Sermo quadragessimus nonus.

Secundo iustus debet bellare
cōtra seipm̄ aim̄ suis retrahendo
et cohibendo ab oib⁹ illicitis desi
derijs motibus et cōcupiscentijs.
Vbi autem victoriam obtinuerit
est illi magna laus et gloria erit.
Vt plato libro de legib⁹. Qm̄ li
bera est aia: et dña suarū passionū
vincere seipm̄ oim̄ victoriarū pri
ma et optima est. Vici a se a seipso
et turpissimū est et pessimū. Itē le
neca in puerb⁹s. Bis vincit q̄ se
vincit. Et idē in epistolis impe
trare sibi magnū imperiū est. Et
reuera magnū imperiū est vincere
seipm̄ quoniam homo sibi ipsi inimi
cus est: et vbiq; locoꝝ vadat
inimicū suum secū deferet et ducit
hōm̄ autē inimicus est animus
passionū subditus. Si enī aliq̄s
tibi verbo vel facto nocuit: statū
in corde tuo machinaris contra
eum malum / cogitans qualiter
de eo vindicari possis et reddere
in duplo malum quod tibi fecit.
Sic enī impellit appetit⁹ sensua
lis. At hō quandoq; supuenit in
diciū rationis impediens exe
cutionē talis desiderij: qui mo et
ipm̄ desiderij et vindicte appeti
tū phibēs et castigans dicens ho
mo non licere: est si contra dñz di
centem. Mihi vindictā et ego re
tribuā. Ro. xij. Vel vt alia lettera
dicit. Mea est vltio / et ego retribu
ā eis i tpe. Deuterono. xxxij.
Erapo. Ro. xij. Noli vincia ma
lo. i. ab appetitu sensituo: vel a
passione in surgente cōtra ratio
nis imperium. Sed vince in bo
no malū. q. d. Tunc fruoſe agis
si dominatur in te bonū rationis
per quod vinces malū sensuāli
tis. vnde Senec. epistola. xxxvj.
Si vis omnia tibi subicere te su

bijce rēni: multos reges si te ra
tio reperit. Sed pfecto pauci ad
modū reperiunt in quibus ratio
victoriā obtineat supra sensuāli
tate: quia vt in plurib⁹ homines
insequuntur appetitū sensitiuū.
Ecce enim Hannibal armis vicit
qui tamen vitijs victus est: vt di
cit idem Senec. epistola. li. Itē
dicit de Alexandro magno q̄ cū
fuisset tot populorū et tot regnoꝝ
rū victor: nihilominus ire tristi
tias succubuit. Tanta ergo vir
tus est et potestas victoriā de
seipso habere vt dicat idē Sene.
lib. v. de beneficijs: q̄ facilius est
barbaras gentes impantere loꝝ
arbitrij: alienū regere q̄ animus
suis continere sibi tradere. Mul
ti enim fuerunt qui gentes et po
pulos habuerunt in sua potesta
te: paucissimi autem qui seipos.
Et ideo bene dicitur Proverbio
rū. i. vii. Melior est patiens viro
foris: et qui domatur animo suo
expugnatoꝝ vrbium. Super pa
pter quo dicit glo. interli. q̄ ma
ē se a se superari: q̄ ea que extra
se sunt. propter quod Diogenes
philosophus dicit de Alexandro
magno qui multas vrbes expu
gnauerat: q̄ erat seru⁹ seruū sui.
Nam Diogenes per rationē do
minabatur suo appetitui sensiti
uo. Alexander autem magis ser
uebat suo sensituo appetitui.
Sed pfecto maxima pars ho
minum insequitur mores Alex
andri: minima autem Diogenes.
Nā multi efficiuntur sicut equus
et mulus quibus non est intelle
ctus. Sicut patet de incontinen
tibus. Itē de captiolis et ebriosa
sio. Item de iracundis. Practi
ca singula. 16.

De rosa victorie.

Tertio iustus debet bellare cōtra peccatū: de illo victoriā obtinere si velit tandē cū Xpo regnare. Ip̄m em̄ peccatū frequenter insurgit contra hoīem: nūc in aperto: nūc in occulto & insidioso: cū scz homini applaudit: sicut patet de supbia et appetitu humane laudis. Item de luxuria & motibus sensualitatis. Item de auaritia & appetitu terrenorū. Item de ira & appetitu vindicte & hūmōi. Adeo enim est frequens & commune et huiusmodi bellū aduersus filios adē: vt non sit qui se abscondat a calore ei⁹. et quicquid libet peccatū grande periculosum ducat contra hominem prelium: specia- lius tamen hoc operatur luxuria. Nam vt dicit Aug. in libello de honestate mulierū. Inter omnia christianoꝝ certamina sola dura sunt prelia castitatis: vbi quoti- diana pugna: & rara victoria. hec ille. Item Hieronym⁹. iij. parte epi- stolarū suarum. Epistola. lxxxv. Ensis diaboli est luxuria. hec q̄t nulla hoīm illa interficit rōphea: Non est aliquid peccatū quo to- tiens diabolus victor existat. Et nota q̄ in hoc bello aliter se habe- re debet homo q̄ in alijs. In bel- lo em̄ q̄dest contra diabolū aut insidū: secure potest expectari ho- stis cū confidentia diuini adiuto- ri⁹: vt cū eo virtutē decertes. An- de etiam legitur de beato Antho- nio q̄ inuitabat & puocabat des- mones ad certamen. Et p̄terea dicit Ap̄ls. ij. Thimo. ij. Non co- ronabitur nisi qui legitime certa- uerit. Similiter etiam i bello cor- porali ille reputat̄ strenū⁹ qui ag- greditur hostes. Sed in bello cō- tra carnē non meli⁹ vincitur nec

victoria conuenienti⁹ obtrinet̄ q̄ per fugā. Ita em̄ dicit Hierony- iij. parte epistolaz suaz. Episto- la. xliij. c. xx. Victoria inq̄t nō spe- rat in certamine castitatis nisi ex fuga. Nemo ex fortitudine aude- at resistere virib⁹/ qm̄ nisi fugati- cito succūber. hec ille. taliter aut̄ agere docuit nos suo facto scilicet m⁹ ille Ioseph. de q̄ legitur Gen. xxxix. q̄ cū vxor phutifaris req̄si- uisset eū de inhonestate & ille con- tradixisset: tandē illa p̄p̄hendit palliū ei⁹/ vt sic p̄mpli⁹ alliceret eū. Quō ille carnes relicto i manu ei⁹ pallio. fugit & regressus ē for- ras. hac etiā de cā multi sc̄i pa- tres olim deserta intrarūt: mun- dū fugientes vt meli⁹ castitatem illibatā custodirent. Similit̄ ma- ria magdalena q̄ prius fuerat in ciuitate peccatrix/ p̄ officā ascen- sione: relicto p̄p̄io solo: nauigio deo duce apud tarraconē se con- tulit/ vbi electa eremo asperrima multis annis hominib⁹ incogni- ta permansit. hoc idem egerunt maria egyptiaca & thais solēnis meretriz. Est ergo luxuria velut morbus contagiosus/ aut̄ aer cor- ruptus: quoz vtrūq̄ nō meli⁹ q̄ per fugam vitatur. P̄z q̄ qualis victoriā possum⁹ habere de car- ne: fugiendo scz omnem occasio- nem concupiscentie carnalis.

Tercm̄ foliū rose victorie dicit̄ victoria corporalis/ qualis scilicet habet in bello corporali. Et de hac victoria sūt tria dubia p̄- ponenda & soluenda/ videlicet Quomodo impetrat̄. A quo confert̄. Qualiter solemnizat̄.

Primo igit̄ videndū est quo- modo victoria corporalis quā

Sermo quadragessimus nonus.

terdum obtinet vi^o princeps cō-
tra aliu impetrari possit: & hoc sup
posita iusta querela/aut bello nu
no. Circa q̄ sciendū q̄ non meli^o
impetrari pōt q̄ p̄sonis suffra-
giū. Taliter em̄ egit illa castissi-
ma Judith cū p̄chari veller con-
tra holofernē. Nā de ea legitur
eiusdē. vii. c. q̄ ante q̄ aggrede
ret dictū tyriannū. Postrata est po-
puli: vt p̄ ea oraret dñs. Itē eiuf-
dē. ix. c. legit q̄ ipsa mer feruentē
orationē fudit ad dñm p̄ futura
victoria obtinenda. Nec fuerit
huiusmodi preces inanes: sicut
rei pbauit euentus. Hanc autēz
quidam Judith imitans puella
quedam Johanna nomine inco-
gnita viro: frute orationis i ple-
nisq̄ locis regni francie anglos
mirabiliter p̄stravit: & de regno
expulit. De qua refert frater Jo-
hānes biehalli/erim^o sacre theo-
logie p̄fessor hereticęq̄ prauita-
tis in regno francie gñalis inquisi-
tor/atq̄ coment^o ebroyces. ordi-
nis fratrum p̄dicatoz alinus et
sincerus cultor: q̄ nūq̄ bello ag-
gressa est hostes nisi p̄mū deuo-
te audita nulla: & fuis ad dñz la-
chrymosis orationib^o. Uñ eius
et si acorum laudem edidit egre-
gium tractatum profecto om̄i le-
genti stupendū dicitur magister
& hoc p̄pter pfundas in eo con-
tentas allegationes & sententias
Ecce quomodo deuota ōfo mul-
tum confert ad obtinendū victo-
riā i bello corporali. De hoc etiā
hstor:ā aliā habem^o. Exo. xvij.
Qui contra amalech non gladio
sed ōfone pugnavit. Nā cū leua-
ret manus ad dominū vincebat
israel. Cū autem pre lassitudine
eas depimeret/vincebat amalech:

vt habetur ibidē. Itē legitur. f.
Reg. viij. q̄ cuz philistim dispo-
nerēt se ad bellū cōtra filios isrl.
Dixerunt israelite samueli. Nec-
cesses p̄ nobis clamare ad dñm
deū nostrū. vt saluet nos de ma-
nu philistinoy. Qd̄ cū fecisset sa-
muel: mox inronuit dñs fragore
magno i die illa sup philistim: &
exterruit eos & ceci sunt a filijs is-
rael. de Dauid etiā legit q̄ cum
p̄liatur^o esset p̄ philistē gigantē
maximū. Dixit ei. Tu venis ad
me cū gladio & hasta & clipeo ego
aut venio ad te in noie dñi. i. i
virtute ōfonis p̄quā inuocat nomē
dñi. Et cū tali armatura/vz ōfo-
nis supavit Dauid gigantē p̄e-
dictū. Re. xvij. Propterea hoc
asaduarens qdā comes catholi-
cus Bomfaci^o noie cū p̄liaturus
esset p̄ aduersarios nois xpi qui
multi erant. Scripsit ad Augu-
stinū epistolā vnā. De p̄cādo ei^o
scitaret/vt p̄ eo & suo exercitu p̄-
ces ad dñm funderet: vt legitur i
quādā epla que inseritur inter epi-
stolas eiusdem Aug. & est episto-
la. cxcij. De idē epla sequit̄ q̄ est
cxcij. Idē aug. horaf eundem
comitē ad feruentē ōfōne in hāc
formā. Utile inquit tibi tuisq̄ da-
bo consiliū. Arripe manib^o arma
Ōfo aures pulset auctoris qz q̄
pugnā de^o ap̄tis oculis spectat:
& partē quā inspicit iustā: sibi dar
palmā. hec tibi. p̄z q̄ victoria
pl^o iter p̄raf a dño frute ōfonis q̄
p̄ferat vi armoz. vii de filijs isrl
legit q̄ clamauerūt ad dñz cū tri-
bularent: supple ab aduersarijs
& de necessitatib^o eoz libauit eos
etiā modis isolitū vt siam pa-
tebit. Propterea i decretis. dist.
xxvj. q̄ vult. Dī q̄ ōfo est effi-
B. j.

De rosa victorie.

ex armamentis contra hostes visibiles et invisibiles. Et quod ita sit sequens probat exemplum. Refert enim Petrus Damianus in quadam epistola quod incipit Domino firmiano episcopo quod fuit in Gallia quodam die episcopus gallicus graviter infestans quandam abbatem super possessionibus monasterii sui: preter quod indicit sibi bellum. Congregata autem multitudine mirabilium armorum venit ad campum certaminis. Abbas autem et abbas cum suis fratribus: quod non in armis materialibus confidens sed in domino solo quod facit victorias solos monachos suos equos ipsosuit: et capita cucullis operiri precepit. Cumque vir ille non ferrea arma ut pabatur expectaret: sed tantum celestem armam angelicam aciem aduersus: tantum horrore est cum suis iuastit ut desilientes de equis primus arma precerent: et resequens se humiliter prosterneret indulgentiam flagitantes. Sicque abbas cum suis victoriam obtinuit: non quod vi armorum sed dei munere.

Secundo videndum est a quo victoria confertur. Et breviter respondetur quod confertur a domino principaliter et effectiue. Aliquando a se solo. Aliquando autem ministerio angelorum. Interdum vero ministerio hominum.

De primo legitur Iosue .x. quod filii israel pugnantibus contra quosdam reges amorreorum. Conturbauit dominus ipsos amorreos: misitque super eos lapides magnos de celo. Et mortui sunt multo plures lapidibus gradinis: quam quos gladio percussissent filii israel. Similiter legitur iiii. Regum .vii. quod cum benadab rex syrie cum multo exercitu obsideret ciuitatem samarie. Dominus autem fecit sonitum curruum et

equorum: atque exercitus plurimi in castris syrie. Quo audito syri fugerunt et derelicti sunt tetoria sua et equi et asinos: nisi alas suas saluare cupientes: et sic saluata est samaria cum hitarouibus eius quod per fame laborabat: ita ut infantes pueros suos occideret et comederet. Et. vi. ubi dicto capitulo. ecce quod pugnat dominus per panem suis. Item. ii. Paralipomenon .xii. legitur quod cum Zeroboa cum lxxx. milibus virorum pugnet contra Abiam regem Iudae habentem in suo exercitu tantum .xl. mille viros et abiam inuocasset dominum in auxilium exterruit dominus Zeroboam et omnem exercitum eius forte secundum deum per lapides gradinis: vel in mirando timore et pauore in cordibus eorum. Mortui sunt autem de exercitu Zeroboae quod quaginta milia persequentes eos Abiam etc. Similiter legitur in sequenti capitulo quod cum fara rex egypti habens in suo exercitu decies centena milia virorum: et curru trecentos venisset contra Azam regem Iudae habentem tantum quinquaginta milia virorum in suo exercitu: dictus Abiam inuocauit dominum dicens. Domine non est apud te ulla distantia: et tuum in paucis auxiliis: aut in multis. Adiuua nos domine. etc. quo dicto exterruit dominus ethiopes contra Azam et Iudam. Fugeruntque ethiopes persequentes eos Abiam cum suo populo. Et generale est quod ubi est cunctis et quicquid pugnat semper vincit et victor euadit. Et hoc est quod longe ante promiserat. Exodi xxxii. dicens. Terror meum mittam in precursum tuum: et occidat omnem populum ad quem ingressus fueris: cunctorumque inimicorum tuorum terga vertam coram te: et omnes

Sermo quadragessimus nonus:

tens scabrones p̄us qui fugabūt
eneum ⁊ chananeū ⁊c.

¶ Secūdo victōia inter dū cōfēf
a dño medio angeloz. Et de hoc
ex p̄sse h̄f hystoria. iij. Reg. xij.
Ubi legit q̄ angel⁹ dñi nocte vna
descēdit sup exercitū assyrioz et
occidit ex illis. clxxxv. milia. h̄ac
ast̄ victōiam contulit dominus
Ezechie regi Jude medio ange
loz. Itē legit⁹. iij. Regū. vi. q̄
cum rex tyrie destinasset magnā
multitudinē militū ad capiendū
heliēsi quē q̄rebat interficere:
orāte hēlyseo vidit su⁹ ei⁹ mon
tē plēnū equoz ⁊ currūū igneoz
in circuitu hēlysei quasi i adu
tozū ei⁹ missi. Quo orāte oēs mi
nistri regis assyrioz missi ad ip̄z
capiendū percussit sunt cecitate siue
scrissa. Postmodū tñ eo orante
iter ap̄t sunt oculi eoz. Quan
tū aut̄ ad p̄positū facit illa multi
tudo equoz ⁊ currūū igneoz in
circuitu hēlysei designat multitu
dinē angeloz: quoz medio ob
tinuit triūphū de ministris reg⁹ as
syrioz. Sicut legit. ij. mach. iij. q̄
cū heliodorus crudelissim⁹ tyriā
nus intrasset hierlm ⁊ thesauros
tēpli dep̄dari vellet: tūc onias sū
mus sacerdos se cōtulit ad ofo
nē auxiliū petens a dño. Similit̄
et omnis popul⁹ ciuitatis. Quo
facto apparuit illis quidā equ⁹
terribilē h̄ns fessorē: qui cū impe
tu elisit p̄ores calces heliodoro
i. p̄ore p̄re pedū. Sicut apparuerit
alijs duo iuuenes p̄tute decouit q̄
circumfecerunt eum: ⁊ ex vtraq̄
parte flagellabant: sine intermis
sione multis plagis ipsum ver
berantes: ita vt i terrā turpiter
p̄sternat⁹ iaceret. In q̄ apparet
victōia quā dedit dñs omne d̄ hē

liodoro. Sup quo dicit de Lira
q̄ p̄mus apparēs i equo ⁊ erat at̄
gelus custos ⁊ defensor ciuitatis
hierlm/ vel tēpli dñi. Alij autem
duo iuuenes fuerūt s̄z eisdē duo
angeli q̄ apparuerūt i spe cie duo
rū iuuenū: q̄ etiā venerūt in auxi
liū ipsi⁹ omne summi sacerdotis.
Itē eiusdē. ij. Macha. x. legit q̄
cū Timothe⁹ aduersari⁹ iudeoz
matinū p̄tra eos duceret bellū.
Judas machabe⁹ cū suo exercitus
p̄missa oratiōe ad dñm: bello ip̄z
aggredit̄. Sed cū vehemens pu
gna esset: apparuerunt aduersa
rūz de celo quoz vni i eq̄s. i. quoz
angeli in specie hoim: vt dicit de
Lira. ex illis aut̄ duo machabe⁹
mediū h̄stes armis suis circūse
ptū incolumē cōseruabāt. In ad
uersarios aut̄ tela ⁊ fulmīa iacie
bāt: ex q̄ cecitate p̄fusi ⁊ pertur
batiōe repleti cadebāt interfecti
sunt aut̄. xxx. milia quingenti pedē
tū: ⁊ eq̄tes sexcēt de exercitu Ti
mothei. Itē aut̄ Timothe⁹ p̄fua
git in quodā p̄sidiū fortissimū
Quē infecur⁹ Judas machabe⁹ cū
suis p̄sidiū cepit ⁊ timotheū cum
fratre suo occidit. q̄b̄ gestū h̄ym
nis ⁊ p̄fessōib⁹ bñ dicebāt dñm q̄
magna fecit in isrl: ⁊ victōia de
dit illis ops. p̄z s̄ ex his hysto
rijs ⁊ s̄lib⁹ q̄ dñs quoz p̄ter victō
riā medio āgeloz ictoz suoz
¶ Tertio victōia quoz p̄fertur a
dño medio sanctoz hoim q̄ h̄ac
impetrant a dño p̄ sibi deuot⁹ fa
mulis: hoc in bello iusto. Prop̄
quā causam ingruente bello so
lent deuoti chuliani implorare au
xilīū dei ⁊ sanctoz eius/ deuouē
do se certis locis in quib⁹ specta
liter venerātur/ nōnulli s̄cti. quoz
etiā p̄cessionaliter ⁊ honorifice

De rosa victorie.

visitando certas ecclesias et loca
sacra. Nam sancti dei amici cum hic
viverent meruerunt ut nunc regna-
res cum christo possent aliquid impetrare a
domino pro suis famulis. Quod hinc victoria
iterdum proferatur a domino medio
sanctorum eius: sequens declarat hy-
storia. Legitur enim. Machab. xv.
quod cum nicanor superbum temptaret
delere universum seminem iudeorum.
Judas machabeus horatis suis
militibus de fiducia habenda ad dominum
narravit eis visionem quam in som-
nis habuerat: ex cuius narratio-
ne universos valde lenificavit.
Vidit inquit in somnis omnia olim
summi sacerdotis manus proten-
dentem orare pro omni populo iudeo-
rum. Post hunc apparuit et alius vir
erat et gloria mirabilis circa il-
lum. De quo dixit michi omnia.
Hic est fratrum amator et populi israel.
Hic est qui multis orat pro populo
et universa sancta civitate hiero-
solymitana: dedit michi gladium dicendo.
Accipe sanctus gladium munus a
deo: in quo desicies adversarios
populi mei israel. His igitur dictis et
exhortatione premissa: misit bellum iu-
das contra nicanorem manu quidem
bellando sed domino corde orando. quod
factum est ut Judas profrauerit de
exercitu nicanoris. xxxv. milia:
cum quibus et iterum et ipse nicanor. Ec-
ce quo auxilio et precibus sanctorum obri-
netur victoris. Ob quam causam solent
armari reclamare aliqui sanctos in
bello virtute galli beati dionysii.
angeli beati georgii. Burgundiones
beati andree. veneti beati marci.
et huiusmodi. Necessarium scilicet et iustum re-
gnantes in celo obtinent victoriam
his qui militat in preteritis: versus illi
iusti qui adhuc militat in terris: ut i

videre est in multis hystoriis. Re-
fert enim dominus Anthon. hosen. in. li.
parte cronice sue. tit. xj. c. vij. Sicut
quod cum artala rex huiusmodi qui pagani
erat intrasset gallias contra deum
stando: tandem venit treugas: ubi tunc
pontificum fungebat officio beatus
lupus. Hic igitur pontifex obiit venie-
dicto tyranno: in pontificali vero non
est cum universo clero suo. Dixitque ei
Tu quod es qui terram dissipas. at ille
Ego sum artala flagellum dei. Quo
audito iussit vir dei portas civi-
tatis illi aperiri dicens ei. Beneve-
ris flagellum dei. Illo autem intrante
civitate: cum universo exercitu suo
omnes iusto dei iudicio percussus sunt
cecitate. Sicque tyrannus nulli noverit. In
quo patuit mirabilis victoria im-
petrata meritis viri dei nulli dus
biti. Pro quo victoria iterdum profer-
a domino precibus et meritis sanctorum eius.
Tertio videndum est qualiter vi-
ctoria de inimicis habita solemnizari
debeat. Ad quod dubium respondeo
quod debet solemnizari cum modera-
tione. Ita ut gaudium sit de vno:
et dolor de reliquo. gaudium quidem
de infractione et diminutione viri-
um inimicorum: qui a modo non solum
nocebunt christi populo. Item quod veris-
similiter spatium quod populi victoria
iorem libertate fruetur quam prius. Rele-
uabit quoque a multis angustiis:
quibus prius succubebat. Item quod cre-
ditur quod deinceps augebitur divinum
cultum: et homines facilius et abundan-
tius intendunt propter salutem. hec
enim et similia possunt esse licita ma-
teria gaudii. Dolor autem habendus est
de illis qui mortui sunt: quorum for-
te maxima pars perijt et naturaliter
Alii autem descenderunt in purgatorium
quod difficile est valde quod mortui in

Sermo quadragesimus nonus.

bello etiā iusto: recto tramite ascē
dāt in celū: nisi forte in bello ꝑ ho
res fidei. Et ad hoc ꝑpositū facit
illud ꝑouer. xi. ii. Ris^o dolore mi
sebit. Et hoc est ꝑ illos q̄ habita
victoria inde excessiue gaudent
ꝑꝑrijs virib⁹ et meritis ꝑam victo
riā attribūtes: balladias et libel
los famosos de aduersarijs com
ponētes et carātes: nūc i tabernis
nūc i choreis: nūc i spectaculis: et
hmo. In q̄ facta graui deli offē
dūt: et irāe ꝑ se ꝑuocāt. ꝑꝑter
quod victores a victo superari se
pe vident. Quasi licet gaude
re de victoria habita de inimicis:
apte insinuat Greg. lib. xxi. mo
ral. c. xi. Euenire liquit plerūq̄ so
let: vt nō amissa charitate et inimi
ci nos ruina letificet: et rursum ei⁹
gña sine inuidie culpa nos contri
stet: cū riente eo quosdā bñ eri
gi credim⁹: et ꝑficiēte illo plerof
q̄ iniuste opprimi formidamus.
Si em̄de limici aduersitate et mor
te gaudeat nō esse ꝑs. nō diceret
Letabitur iustus cum viderit vi
dicā impiorum. hec ille. De hoc
etiā hystoriā habem⁹ Exod. xv.
vbi legitur q̄ submerso pharōe
cū toto suo exercitu in mari rubro
maria soror moysi in magnā ꝑsi
liēs letitiā accepto tympano ceci
nit diecīs. Cantem⁹ dño gloriose
em̄ magnificat⁹ est equū et ascen
sorē deiecit in mare. Itē Judith.
xvi. legit q̄ gaudisi quod habue
runt filij isrl̄ de victoria. Judith
cōtra holofērnē celebrati fuit ꝑ
tres mēses. Itē. s. Macha. vii. le
git q̄ cū Judas machabeus cum
paucis militib⁹ occidisset nicanorē
et. xxv. milia de exercitu suo: val
de letati sunt iudei de tali victo
ria. ꝑꝑter quod statuerunt. vt sin

gulis annis de hoc ageretur solē
nis memoria. Quā consuetudinē
insequētes normani: ꝑ singulos
annos i singulis ecclesijs cathedra
libus celebrant solēnes ꝑces
siones gratias deo agētes de victo
ria habita ꝑ anglos: et d̄ reductio
ne ducat⁹ normāne ad obediē
tiā naturalis sui ꝑncipis ꝑꝑter regē
francie. Patet ergo qualis victo
ria de inimicis habita solennitas
ri debeat.

Tertium solū rose victorie dia
cit victorie virginalis quas olim
obtinuerūt sancte dei ꝑgines: et
ꝑꝑi sponse: quales fuerunt kathe
ria: cecilia: barbara: margareta:
ꝑꝑina: agnes: et similes. hec ergo
ꝑgines obtinuerūt victoriā et tri
phū gloriosum de tribus ꝑꝑ.
De carne.

De mīdo. De diabolo.

Pilo quidem de carne. Et hec
victoria valde gloriose est. Valde
eniz gloriose est triumphare de
hoste qui tam intra castrum est: et
cōtinue bellat: et quod piculosus
est fingit se amicum: cum aperte
rei sit inimic⁹ et hostis pessimus.
Sic est autē q̄ caro hostis ante
intra nos est: cōtinue preliatur cō
tra spiritū et fingit se magnā ani
cam nostrā: cū reuera sit hostis
anime. Cōcluditur ergo q̄ valde
meritorū et gloriose est de illa
victoriā habere. Restat autē su
gula ꝑbare. ꝑꝑmo quidem q̄ ho
stis iste nobiscum sit: ꝑꝑote spiri
tū nostro cōiunctus testatur scri
ptura. Michē septio dicens. In
mici hominis domestici eius. ꝑꝑ
tanto autem loquitur propheta
pluraliter eo q̄ caro ꝑꝑrijs
dis inimical spiritū: videlicet se
cundum quinq̄ sensus corporeos
E. iij.

De rosa victorie.

Secundo q̄ cōtinue p̄lietur ḡ sp̄i-
tū testat Aug. in bello de hone-
state mulier ita dicens. Int̄ om̄ia
xp̄ianoz certamina sola dura sunt
p̄lia castitatz: vbi quotidiana pugna
et rara victoria. Stant nāq; casti-
tas fortita et inimicū cui quidie re-
sistit et semp̄ timeat. Tertio q̄ di-
ct̄ hostis domesticus fingat se ami-
cū cū sit veracis inimicus: p̄t̄z i hoc
q̄ p̄suadet spiritui m̄lta sub spe-
cie boni vt decipiat: vt pote plus
solito comedere aut bibere: vt hō
sit fortior ad bona opa pagenda:
cū tñ intendat puocare et trahere
ad crapulā et ebrietatē. et id̄ recte
p̄figit hostis iste domesticus in da-
lida vxore sampsonis de qua legi-
tur Judic. xvi. q̄ cū dormiret s̄-
p̄sō in sinu suo tradidit euz philis-
tēis. applicatio ē facilis. Cū ita-
q; caro hostis crudelis ale in tra-
nos sit cōtinue bellās ḡ spiritum
sub specie amice nostre cuz facit
sit inimica: cōcluditur q̄ victoria
de illa habita valde gliosa est: et
omni laude dignissima. Ita vt di-
cat hiero. iij. pre epistolaz suaz.
Epistola. lvi. q̄ in carne et p̄ter car-
nez viuere hō terrena vita est: s;̄
celestis. Unde in carne angelicam
gl̄iam acq̄rere maius est merituz
q̄ habere. Itē idē hiero. iij. parte
epistolaz suaz. Epistola. xvij.
ad demetriadē scribēs dicit q̄ pu-
licitia suata martyriū suuz habz
Ex quibus oibus concluditur q̄
valde laudabile est de carne vic-
toriam habere et potissime in se-
xu femleo et puellari maxie cū ta-
les plus tēptentur q̄ ceteri. Naz
feste eodes hieronymo iij. parte
epistolaz suaz Epistola. xx. libi-
do maiorem in virginibus pari-
tur famem oī dulci putat oē q̄

nescit. hec ille.

Secundo ḡ gines obtinuerunt vic-
toriam d̄ mūdo blanditias et falla-
cias ei⁹ sp̄netes dura sup̄plia ani-
mi p̄stantia supantes tyranos. in
terdū efficacissimis romib⁹ et re-
sp̄ctis cōfutates. De prio legitur
de beata Agnete cui cū fili⁹ p̄fe-
cti romani p̄ciosissima ornāmēta p̄-
sentasset vt sue ipudice volūtati
cōsentiret: multoq; maiora p̄mit-
teret tale ferk ei de disse responsuz
Discede a me pabulū mortis: quia
ab alio amatore p̄ueta sū: quē cū
amauero casta sū: cū tetigero mū-
da sūz: cū accipo ḡ go sūz. De se-
cūdo legitur de beata Cecilia: q̄
cū almachius tyranus inuissit eā
in bulienti balneo cōcremari: ibi-
dem die itegro cū nocte quasi in
frigido loco remāsit. Similiter le-
gitur de b̄ta Lucia q̄ cū paschas-
si⁹ fecisset circa ipam ignē copio-
sum accēdi: et oleo superfundi vt
ignis islanmaretur. i s̄a orante
ignis nichil ei nocuit. et ideo i col-
lecta de ḡ gibus frequenter le-
git. Deus qui inter cetera poten-
tie tue miracula etiā in sexu fragi-
li martyriū victoriaz cōtulisti: con-
cede. et. De tertio legit de beata
katherina q̄ cū maxentius in tē-
plo idolis imolaret. ḡm sup hu-
iusmodi errore sic cōfudit vt ver-
bis ei⁹ respondere non posset. In
sup̄ quinquaginta in omni sapi-
tia eruditos viros ita cōclufit vt
in aliq̄ cōtradecere nescientes di-
cerēt iperatori. Nisi sectā deo: nūz
pbabiliorē esse ostēderis: ecce om-
nes cōuertimur ad xpm. ecce quō-
sacre ḡ gines obtinuerūt victoriā
de mūdo trib⁹ p̄dictis modis.
Tertio sacre ḡ gines obtinuerūt
victoriā de diaboloz hoc duplici

Sermo quinquagesimus.

per: vix visibiliter et invisibiliter. De victoria visibili legimus in legenda beate Margarete quod cum ea Olymbus presertim antiochenus in odium fidei in carcere reclusisset. diabolus in specie draconis quasi eam deuoraturus aggreditur. Sed signo crucis appposito euauit. Deinde in forma hominis carcerem ingreditur. Illa autem per spiritum intelligens esse esse demonem: ceruicem eius apprehendens deiecit eum ad terram. pede sancto caput spiritus calcans. Tunc demones dixit ei. Permite me Margareta discedere non ultra tibi appropriaturus. At illa fates remittit prius ad quod veneris. Cui ait. Venera ut quasi consolens salutem tue presumerem tibi parere presertim voluisti. Nam nunc tibi abest quod saltem lussisti de me. Tunc serpens pedes leuans. fugit inquit noster. At ille velut fumus euauit. Similiter legitur de beata katherina senensi quod diabolus etiam in forma visibili eam multipliciter temptauit: sed in omnibus victrix euasit. propterea de ea sic legitur in eius collecta. Deus qui beate katherine virginitatis et patientie specialium privilegio decorata: malignantium spirituum certamina vincere tribuisti etc. Unde in signum huiusmodi victoriae visibilis de demone utraque harum sanctarum solet depingi cum horribili effigie demones ad pedes. de victoria autem invisibilis et spirituali quas habuerunt sacre regines de demone. sciendum quod quotiens eius temptacionibus resistitur: totiens victrices fuerunt. Nam ut dicit Bernardus in libro meditationum. c. xliij. quotiens suggestioibus malignis resistimus: totiens diabolum superamus: angelos letificamus. et deum honorifi-

camus. Et quam sexus regine fragilis est et humilis. Diabolus autem potestissimus et superbissimus id per gratiam iuria habet quando humiles regines suis temptacionibus resistit: sic confusus abscedit: id quod per victoriam virginis. Sic et nos agamus temptacionibus carnis mundi et demonis viriliter resistentes: ut postquam sic de talibus aduersariis nostris gloriose triumphauerimus tanquam victores rosa glorie et honoris coronemur in celestibus. Quam nobis concedat qui etc.

Sermo I.

De rosa orationis

Orationem nos rosas sapientis.

Quadragesima sexta rosa corde mysticalis de rosa deuote ofomus que satis congrue sequitur ad rosam victoriae: eo quod ut dictum est in precedenti sermone victoria plurimum impetrat et obrinet virtute orationis: id recte iste due rose inter se connectunt. Hac autem rosa deuote orationis insignita et decorata fuit dei genitrix maria pro quo notandum quod ter legitur orasse siue tribus de causis.

Primo quidem legitur orasse per incarnationis ministerio completum. hoc autem fuit cum dixit gabriele. fiat michi secundum verbum tuum. Luc. 1. Quod serpens pertractans deuotus Bernardus super missus est. hominibus. ubi sic dicit. Vult a se requiri deus etiam que permittit: et ideo forte multa pollicetur. quod dare disposuit: ut ex permissione de uoto exerceatur: sicut quod gratis daturus erat oratio deuota promeretur. hec serpens prudens intellexit quando precipienti se muneri gratuite permissionis: iunxit meritum sue orationis.

B. iij.

De rosa orationis.

Fiat in dicens mihi de verbo fin verbum tuum. Verbum quod erat in principio apud deum. fiat caro de carne mea fin verbum tuum. fiat obsecro mihi verbum non placitum ut transeat: sed conceptum ut maneat carne secundum idcirco accere. fiat michi non tamen audibile auribus: sed visibile oculis palpabile manibus gestabile huiusmodi. fiat michi non mutis figuris in pellibus mortuis exaratum: sed in forma humana meis castis visceribus vivaciter impressum et hoc non mortui calaminde pictione sed ipsius facti operatione. fiat inquit michi verbum eo modo quod nulli ante me factum est: nec pro me factum est. Nolo ut michi fiat: aut declamatione predicatum: aut figuratim signatum: aut imaginaria sonatum sed stenter inspiratum personaliter incarnatum: corporaliter inuiseratum. Verbum igitur quod nec poterat nec indigebat fieri: dignetur in me et michi fieri. fiat quidem omni mundo generaliter: sed nihil fiat fin verbum tuum specialiter. hec ber. Item hec eadem homo orabat dicens illud. Sap. ix. Mitte tu supple deo patet illa vix sapientiam incretam de celis sanguis tuus et a sede magnitudinis tue. i. de equitate tua ut mecum sit vix carnaliter et mecum laborez videlicet in procuracione humane salutis ita ut filius tuus et meus sit redemptor et ego redemptor. Ipse advocatus et ego advocatus: ipse mediator et ego mediator. Ex quibus verbis patet quod serventer oravit homo Maria pueri carnationis misterio complendo et consummando. In hoc imitata sanctos patres quum nonnulli orabant dicentes. Unam diruperes celos et discenderes. Ut Blasius eiusdem scriptura. Alii autem dicebant. Veni ad li

beradum nos domine deo. Item. Offende nobis faciem tuam et salvi erimus. Alii vero orabant dicentes. Offende nobis domine misericordiam tuam: et salutare tuum da nobis. Item david orabat dicens. Inclina celos tuos et descende. Et alibi. Emitte manus tuas de alto. i. filium tuum de celo. Et generaliter omnes clamabant gemes. Excita domine potentiam tuam et veni: et magna nobis virtute succurre. et. Post auditas igitur tot fecit dixit dei filius illis. Propter misericordiam inopiam et gemitum pauperum: nisi exurgam dixit dominus exurgam inquit de lecto dei eterne ad labore redemptoris huiusmodi. propterea dicit beatus thomas tertia parte. q. ii. articulo. xi. in corpore. ar. quod si sancti patres non meruerit de condigno incarnationem filii dei. Ipsam tamen meruerit de congruo vix desiderando sperando. Congruum enim erat ut deus exaudiret eos qui ei obediebant.

In secundo homo maria legitur orasse se pro pauperum subsidio. Cum enim in nuptiis quibus interfuit vna cum filio vidisset vinum deficere quadam pietate ducta dixit quasi orando ad filium. Vinum non habet. Luc. ii. Quia enim videbat spiritum turbatum preveculidia ex careria vini et adeo forte pauperem quod non poterat de alio vino providere aut quod forte in locis vicinis non poterat vinum reperire ideo misericordia mota orat filium ut succurrere velit tante necessitati: et consolari sponsum inde turbatum dicens. fili vinum non habent. Sed ipse non rogavit expressum filium dicens. fili rogo te providere de vino: et nunc ostende potentiam tuam. hoc enim non fecit sed solum deest filio insinuat. huius ratio est quia sufficit amico insinare neces-

Sermo quinquagesimus.

firmitate sua. Sola enim amici istius
ratio est magna supplicatio. Sicut
fecerit maria et martha matres
nati ad christum pro sanatione fratris in
hac forma. ecce quem amas infirma-
tur. Jo. xi. Quoadmodum gratia ma-
ter pietatis orauit filium paucis ex-
ponendo necessitatem discipulorum
Ita et hodie regnas in celo non ces-
sat exponere nostras necessitates co-
ram filio et oratio iuuetur vniuersi co-
pulationis peccatorum iustificationis pe-
nitentibus solationis desolatis et tri-
stibus. Tertio ipsa rego maria
nunc regnas in celo non cessat orare
benedictum filium suum pro toto genere
humano. Et ideo bene prefiguratur
per sabbæ matrem salomonis. De qua
legitur. iij. reg. ii. quod cum ipse salo-
mon fecisset eam sedere ad dexteram
suum in throno magifico dixit fi-
lio petitionem vnam parvulam ego
deprecor a te ne confundas faciem meam
Ad quam rex. pete matrem meam. neque
enim fas est vt auertam faciem tuam. ap-
plicatio est facilis. propheta Ber-
nar. in ser. de natiuitate domini sic ait
Advocata vis habere ad christum ad
Mariam recurre. Exaudiet itaque
matrem filii. Ceterum quicquid illud
est quod offerre paras Marie com-
mendare memento: si non vis su-
stinere repulsam. Item de Ber.
Peccator ad filium dei non audeat
accedere. Uade ad matrem pecca-
torum: ostende ei tua facinora: ip-
sa ostendet pro te filio peccatum et
verbera: si filius ostendet patri latere
et vulnere. Patrum non negabit filio po-
stulanti. et filius non negabit matri
interpellanti. atque mater non nega-
bit peccatori ploranti. hec ille.
De oratione autem huius virginis
ad benedictum filium suum pro nobis
miseris peccatoribus figura legi-

tur. iij. reg. ii. ubi dicitur quod eus
salomon iussit sibi gladium afferri
ad dividendum filium viuis: vt sic vtra-
que mulier partem haberet. dixit mu-
lier cuius filius erat viuis ad regem.
Obsecro domine date illi infantem viuis
et nolite interficere eum. Comota
sunt quippe viscera eius super filio
suo. Quo audito dixit rex. Date
huic infantem viuis et non occidatur
hec est enim mater pueri. Ad pro-
positum salomon qui interpretatur
pacificus recte designat christum
qui fuit totus pacificus. Mulier
querens infantem dividere in duas par-
tes: est diuisa iustitia que vult pec-
catorum dividere pro morte. Ita vt vna
pars detur demonibus vtz anima
reliqua autem scilicet corpus detur ter-
re. At vero mulier mater infantis
viuis est rego maria que nos amat
sicut mater vniuersi filii. Orat ergo
hec mulier apud regem Salomo-
nem vt filius non occidatur. id est vt pec-
cator non moriatur: sed tempus et lo-
cus penitentiae sibi detur. Cuius ora-
tiones suscipiens diuina misericor-
dia relaxat peccatorum vniuersa de-
licta. Ecce quantum prodest nobis mi-
seris peccatoribus assidue reginis
marie oratio apud benedictum fili-
um suum in celo.
Ceterum quoadmodum rego hec
dignissima exorat scilicet altissimo
natum vniuersi pro nobis. Ita
dignum est vt ad eam post benedi-
ctum filium suum nostras orationes di-
rigamus. pro quo notandum quod debe-
mus ipsum orare tripliciter. vtz.
Frequentius.
Ferventer.
Perseueranter.
Primo igitur debemus orare et
deprecari dictam virginem frequentius
sim quod admittet ecclesia et nunquam

De rosa orationis.

nostrū dicēs. Omnis hō omī hora
īpam ora ⁊ implora ei⁹ patrocīnia
Iōānt assidue exorāda est a no-
bis maria: qz assidue orat p nob⁹
apud filiū suū. hec est em̄ fratrū
amatrīx ⁊ populū str. i. christiano
rū vidētū deū p fidē. hec est que
multū orat p pplo ⁊ p vniuersa
ciuitate sc̄a hierusalē. i. ecclia mi-
litāte sicut legit de hieremia. ij.
macha. xv. Demones em̄ coacti
dederūt fidele testimonīū b̄ beato
bartholomeo qz cēties idie flexis
genib⁹ orabat dñm ⁊ cēties pno-
ctem. Sed adhuc frequēt⁹ orat
mater filiū p nobis peccatoribus
quā assidue. Et tō vt aliquale re-
cōpensaz ei dem⁹ iussū est vt fre-
quent⁹ a nobis deprecetur. Pro-
pter quod in letantijs sanctorū ter-
repitur ⁊ rogatur vt orat pro no-
bis/cū dicitur. Sancta maria ora
p nob⁹. Sācra dei genitrix ora p
nobis. Sctā virgo h̄ginī. ora pro
nobis Et hoc contra tria vitia q̄
nos principalit⁹ ⁊ mirabiliter infe-
stant que sūt superbia: auaritia:
luxuria: Quoties ergo tēpamur
ad eam per oratiōis suffragiū re-
currere festiē⁹. ⁊ sic intacti eua-
dem⁹. Quē si ipa pro nobis d̄s
cōtra nos. Sed dicit nōnulli. Nū-
quid sufficit semel in die decātare
psalteriū mariale. Certe nō dico
tibi vt illō dicas semel bis aut ses-
quies: sed vsqz septuagies septies
si tibi vacauerit ⁊ toties illud de
uote ⁊ attēte persoluere potueris
Sic ei orando frequēt⁹ accumu-
labis gratiā ḡfe. indulgentiā in-
dulgentie: ⁊ meritū merito. Nōli
ergo attendari qz ipa nō attendi-
tur in exorādo benedictū filium
suū pro te die ac nocte.

CSecūdo debemus exorare dī-

ctam dei genitricē seruētē. Sūt
enim qui multa suffragia ⁊ pecu-
liares orationes dicunt siue ad
beatā virginem siue aliter cū ni-
mia expeditione vt totū dicere va-
leant ⁊ sine certis horis habeāt.
hic autem mod⁹ orandi reproba-
tur ab omnib⁹ doctoribus eo qd
pedit feruorē ⁊ deuotiōē. Ad qd
spectaliter facit. c. Non mediocri-
ter de cōse. dist. v. Meli⁹ est ergo
vt hanc virginem pauciorib⁹ ver-
bis deprecemur: sed feruētē de-
uotione q̄ multitudine verbōū
⁊ cum spiritus remissionē. Sic ei
feruētē eam deprecabatur an-
selmus cum dicebat Oblecto te o
maria per gratiā quādominus
voluit esse tecū ⁊ te voluit esse se-
cū: vt propter eandē ipsam grām
miam tuā ⁊ gratiā facias esse
mecū. fac vt amor tuū semper sit
mecū ⁊ respectus pietatis tue q̄
diu ego subsisto semper sit mecū
Sicut enim o beatissima omnis a
te auersus ⁊ a te despectus necesa-
se est vt intereat. Ita ad te omnis
cōuersus: a te respectus impossibi-
le est vt pereat. hec ille. Sic etiā
feruētē eā exorabat deuot⁹ ber-
nar. s̄m qd legitur in sc̄sido ser-
mone eiusdē de aduentu dñi Itadi-
cēs. Per te accessum habeamus
ad filiū tuū o benedicta iuentrix
ḡfe: genitrix vite. mater saluti-
s. vt p te nos suscipiat q̄ per te dat⁹
est nobis. Excuset apud ipsam in-
tegritas tua culpā nostrē corrup-
tiōis: ⁊ humilitas tua deo grata
impetret veniā nostrē vanitati. co-
pioza charitas tua nostrōz coope-
riat multitudinē peccatorū ⁊ secū-
ditas tua glōsa fecūditatē nob⁹
conferat meritorū. Dñs nostra
mediatrix nra: aduocata nostra

Sermo quinquagesimus.

mo filio nos recōsilia tuo filionos
commēda tuo filionos presenta.
hec ille. Ecce q̄ feruenter ⁊ deuo
te nos docuerit fideles serui ma
rie ip̄am exorare. Nō ad hoc nos
admonēs sancta mater ecclesia ī
quādā p̄sa de eadem virgine can
tat dicēs. psalle psalle in iu toro:
cordis/oris/voce ⁊ voto: aue plena
gratia.

¶ Tertio debem⁹ dictā virginez
sanctissimā exorare p̄seueranter.
Sūt enī pleriq̄ qui bene incipiunt
orare tam matrē q̄ filiū s̄z nō per
seuerant nō attēdēt illud chu
sti p̄missuz. Mat. x. Qui perseue
rauerit vsq̄ in finē ⁊c. hunc itaq̄
p̄seuerādū in oratōdo dictā
virginē: nos docet ip̄e deuor⁹ eius
capellan⁹ Bernar. sup. Diss⁹ est.
homilia secunda in fine ita dicēs
Si insurgūt venti temptationū si
incurras scrupulos tribulationū
respice stellā voca mariā. Si sa
ctaris supbie vndis: si ambitiois
si detractionis: si emulatiois re
spice stellā voca mariam. Si ira
cūdia aut auaritia: aut carnis il
lecebra nauiculā cōcusserit men
tis. Respice stellā voca Mariā
Si criminū imanitate turbatus:
cōscientie fedi: ate cōfusus: iudi
cū horrore p̄teritus: baratro in
cipias absorberi tristitie despario
nis abyssō cogita mariā. In picu
llis in angustis in reb⁹ dubijs: co
gita mariā inuoca mariā. Nō re
cedat ab ore: nō recedat a corde.
hec ille. P̄s ergo quōd semper in
uocāda est a nobis virgo maria
per orationis suffragium q̄ d̄ ne
gligunt eam orare ⁊ deuorum fa
mularū sibi exhibere: multa icō
moda parit̄ur sicut sequens do
cet exemplū. Refert enī Petrus

damianus in quadā ep̄stola que
incipit. Fratrib⁹ in gamugni ioe
serto cōstitutis q̄ cum monachi
Classensī mōasterij quod est in
territorio rauennarū cōstitutum
officiū beate virginis reliquissent:
ex toto dicēs illis sufficere si be
ne soluerēt officij a patre benedi
cto eis cōstitutū neq̄ debere iro
duci tot nouitates: nec moder
nos monachos esse antiq̄s factio
res aut prudētiores q̄ hec supua
cua nō introduxerūt: tot postmo
dum aduersitates p̄pessi sunt q̄
vix explicari posset. Nā frequen
tes tēpēstates passi sūt que seges
tes ⁊ v̄gulta eorū totaliter deua
stābāt. Bella deniq̄ passi sūt gra
uissima bona eorū de p̄dabantur
edificia destruebātur: famuli ca
ptiuabant ⁊ crudeliter trucidā
bant. Et breuē tot insurreperunt
aduersus eos mala vt ip̄os tede
ret viuere. Quō vidētes p̄sunt
officiū beate virginis deuote re
sumpserūt ⁊ soluerūt. et ecce post
tot flagella omnia p̄spere illis suc
cesserunt. hec ille. Ecce quomō
do ⁊ quantū p̄dest p̄seuerare in
seruitio beate virginis. quantum
nocet illud negligere. Perseuere
mus igit̄ charissimi in decanta
tione rosarū eiusdem virginis illi
p̄ facultate nostra coronā de ro
sis angelicarum salutationū cō
ponētes. Quod vbi frequēter fer
uēt ⁊ p̄seueranter fecerimus p̄
cūldubio impetrabit nobis coro
nam de rosis mirificis in celesti
bus.

¶ Postq̄ ostensus est quōd virgo
maria fuit cotōrā rosābone ora
tiois ⁊ similiter quōd debem⁹ eam
exorare: cōsequēter superest ostē
dē qualiter ⁊ nos potrim⁹ instar

De rosa orationis.

hui⁹ virginis coronare auras n̄ras
dicta rosa deuote ofonus. Ad cu-
ius euidentia est notanda q̄ i dicta
rosa sūt tria pulcherrima folia q̄ sūt
Ascensio.

Protectio.
Impetratio.

Primum igitur folium deuote ora-
tionis vocatur ascensio. Est enim
oratio tam̄ generosa d̄na ⁊ adeo
tam̄ dilecta ⁊ honorata q̄ habz ḡna-
lem licentia ascēdēdi vsq̄ ad pala-
tium ei⁹. ⁊ loqui ad aures ipsi⁹ toti-
ens quotiens sibi placet: d̄modo
pcedat ex corde puro: qz vt dicit
aug: ⁊ recitat i decretis di. xxxviij.
sedulo. Nō s̄r̄voces ad aures dei
nisi animi affectu. Propsea dicit
beat⁹ Tho. ij. ij. q. lxxxiij. ar. i. q̄
ofo est ascēsus mētis in deū. Itēz
aug. sup. psal. lxxv. Ofonus igitur
pure magna est fr̄us: ⁊ velut fide-
lis n̄cicus m̄datū pagit: ⁊ pene-
trat quo caro nō puenit hec ille.
Pro quo notandū q̄ sicut regina
Saba venit ad regē Salomonez
cū apparatu multo fuoz ⁊ hmōi
vt habet. iij. re. x. Et. ij. pal. ix.
Ita d̄na oratio anteq̄ ascēdat ad
d̄m de celis necesse est cāh̄re plu-
res domicellas. Et quāuis de ipsa
ofone annotauerim⁹ in speculo no-
stro sup. vij. psalmos p̄tales: p-
ur videre est in tabula dicti opis
nichilomin⁹ p̄ter hec adhuc d̄scri-
beim⁹ in p̄senti tres domicellas ip-
sius orationis que sunt.

Pietas
Humilitas
Charitas

Prima igitur domicella d̄ne ofois
faciēs eam ascēderei celi⁹ d̄r pie-
tas. Tho. vij. Bōa est ofo cū ele-
mosyna. Ecce pietas. itēz act. x. le-
git q̄ angelus d̄ni dixit conuico.

Ofones tue ⁊ elemosynę tue ascē-
derūt in memoriā in p̄pectu dei.
Et nota q̄ p̄necti elemosynas ora-
tionib⁹. Silr aug. feria. vi. post ci-
neres. f. j. exponēs illd̄ v̄bū. Tu
sūt cū oraueris: dixit q̄ d̄vult ofo-
nē suā volare ad deū: d̄z illi face-
re duas alas. v̄z elemosynā ⁊ cie-
nisi: q̄ facto ascēdet celeriter ⁊ ⁊
audiet. Itē Chyso. homil. lxxvij.
ad idē p̄positū loq̄tur d̄cēs. Pro
p̄sea, inq̄t paupes p̄re fores ecclē-
sī possūt sūt ne q̄s vacu⁹ igrediat̄
vt itroeat cū elemosyna. hec ille.
Admonēdi ḡ sūt diuites ⁊ poten-
tes hui⁹ secl̄i vt largas faciāt pau-
pib⁹ ⁊ ecclēsiis elemosynas vt sic
ofones eoz facili⁹ intrēt celū ⁊ ⁊
audiant a d̄no. Cui⁹ modi sūt di-
uites plati. Nā vt habet. di. lxxvi
ffem. Episcopis nō sufficit ofo ni-
si ad sit elemosynaz largitio. Cu-
ius modi etiā sūt nobiles ⁊ diui-
tes mercatores. Tales ei qz ples
⁊ sicq̄ iplicāf negotiis secularibus
vltra modū: nō p̄nt multū vacare
diuitis laudib⁹. Et idē d̄nt facere
largas elemosynas paupib⁹ vt o-
rent p̄ eis. vt em̄ d̄r aug. de v̄bis
d̄ni f. xxv. vbi loquit de diuite es-
pulde ⁊ lazaro medico. Diues et
paup duo sūt sibi fr̄ia: sed in sibi
mutuo necessaria Diues em̄ p̄p̄
paupes fact⁹ est: ⁊ paup pp̄ diui-
tē. Paupis ē ozare: s̄z diuitis ora-
re. hec ille. Silr est ḡ de diuite et
paupe sicut de duob⁹ hoib⁹ q̄m
vn⁹ est cec⁹: ⁊ alit claud⁹. Cec⁹ autē
cū sit for⁹ defert claud⁹ sup̄ h̄s
ros suos. In q̄ casu mutuo le iu-
nāt qz cec⁹ abulat p̄ duob⁹. claus-
d⁹ autē videt p̄ duoc⁹. Applicatio
est facilis s̄z forte dicet aliquis.
pauci sūt paupes q̄ oret p̄h̄facto-
rib⁹ suis p̄sclēq̄ d̄m̄t̄r. i. n̄sio

Sermo quadragessimus nonus.

et si non orat: orat tamen ope et factio. Ista enim eorum calamitas patenter tollerata obriet vi ofonnis ad dei apud quem clamat misericordiam per te per benefactorum. Pro quo pietas ad pauperes facit orationem dignam exauditione. Contrario autem impietas impedit: ne oratio exaudiat. Propter. xix. Qui obturat aurem suam ad clamorem pauperis et ipse clamabit et non exaudiet. Hystoua est de diuitie epulone et medico lazaro. Luce. xvi.

¶ Secunda domicella domine orationis conditio est in celis ubi humilitas. eccle. xxxv. Oratio humilitatis se nubes penetrabit et donec propinquat non cessat solabitur: et non discedet donec altissimus aspiciat gloriam. Iterum oculis misericordie. Si enim oratio exaudiat quoniam est pia plebs et pleueras. nam que admodum lapides machinarum non possunt sursum eleuari nisi cauda seu posterior pars dicatur machinarum de primario hinc sursum. Ita neque oratio valet celum ascendere nisi fiat cum humilitate. Sicut enim est quod descendit ad maiorem partem gratia obrinenda primus se humiliat et iterum genua in terram flexit et sicut patet de supplicationibus que sunt summo potestati regi vel imperatori. a fortiori de pauperum oratione orationem deum cum humilitate si velit ab eo veniam de peccatis obtinere. Sic enim egit pharisaeus et iustificatus est pharisaeus: et arrogans et superbus potestatem tenendo. primus sursum petere orationem non sicut exaudiat. Luce. xviii. quod ut ait augustinus. de ope monacho. Cuius exaudiat una obedientia oratio que decem milia precatorum. Qui debere vult orare de humilitate corde habere. ut. si sua fragilitate miseriam et paruitatem attendat: ista sit dei cui loquitur maiestas videat:

nihil sibi struat aut boni tribuat si qua bona egit esse de misericordia peccatoris et redemptoris sui agnoscat. quod cumque autem deum sic orauerit: penitus dubio oratio eius nubes penetrabit. Nec inde discedet donec altissimus aspiciat. id est exaudiat: quod humilium et mansuetorum spiritui placuit de peccatis ut dicebat sancta illa Iudith eius. ix. Specto ab hac humilitate leguntur nonnulli qui ad ecclesiam accedentes unum genuum in terram flexerunt caput et oculos ad testudinem vel vitreas fenestras struat: manibus et nec pronus gestus potius symeardus que hominum obseruantes. Iohannes tales redeunt quales venerunt vel forte deterioriores sunt propter reuerentiam ad diuinam: sunt propter sanctum illud quod prestatur aliis. Taceo de multis mulieribus vanis et propolis que magis veniunt ad ecclesiam ut videantur quam ut deum deprecantur. humilium est deo auras simul et corpora cum ad ipsum exortum venimus si ab eo exaudiri velimus.

¶ Tertia domicella domine orationis comitatus sibi tenens plus celis ubi charitas. Videmus et quod ignis naturaliter tendit sursum. Charitas autem est de natura ignis. Deute. xiii. Dominus deus tuus ignis consumens est. iste si ignis si semel inflamauerit orationem faciet eam volare usque ad deum. Propterea psalm. Orabat deum deus. Dirigat orationem meam sicut lectulum in conspectu tuo. Incensum enim si ponat super carbones mortuos non fumigat: nec sursum ascendit sed in turribus manet. secus autem ubi carbones sunt viri et ardentes. Orationem si dirigat in conspectu domini ad modum lectuli est ipsa ex corde inflamauerit charitatem procedit. Talis autem erat oratio sanctorum illorum virorum ac mulierum qui regnauerunt tempore primitiue ecclesie.

De rosa orationis.

Nā tūc popul⁹ cū mirabiliferuo
re ⁊ deuotionē orabat dñm cū me-
rore ⁊ sigulrib⁹. propt̄ qđ tpe am-
bro. ⁊ Aug. vt testat̄ idē Aug. li-
bro. ix. p̄felli. istū sunt hymni
⁊ psalmi. vt canerent f̄z morē p-
tū orētālū: ne. s. ppls meror̄ te
dio prabesceret: q̄ ilitutio v̄qz ī
hodiernū diē retēta v̄bz terra-
rū a xp̄ fidelib⁹ imitat̄. hec ille.
Quicūqz ḡ vult ofonē suā turuz
ascēdere ignē charitatis dz h̄re
in corde: ⁊ p̄ trib⁹ ḡnibus p̄ona-
rūer charitate orare.

115

¶ Primo quidē pro seipso: eo qđ
charitas icipit a seipso. Debem⁹
ḡ orare dz̄ vt dimittat nobis de-
bitā nra pur nos docuit orandū
saluator noster Xps̄ ielus Mar.
vj. Itē vt nos p̄seruet a futura
ruina. Itē vt nos in p̄fni puniat ⁊
hūdi. Nā vt d̄t Chulo. sup̄ mar.
homil. vj. de salutē nram nō t̄ā
alijs rogātib⁹ p nobis vult dōa-
re ḡ nobis. Et hoc est ḡ illos qui
confidunt in oratōib⁹ alioz: nra
vt p se non orent/ aut salre parū.
Nou em̄ aliquādo virū magnū
et generosum valde secundū se-
culi fastūm qui communiter sur-
gebat e lecto hora decima aut i-
terdū vndecima: adeo qđ vix po-
terat audire missam breuissimā
an̄ meridie. Sed p aq̄uitamento
p̄scientie vt dicebat faciebat om-
ni die legi officium matutinū
beate virginis per quendam fra-
trē ordinis fratris predicatorum
quē et ipse bñ noui. Sz qui sic vo-
lunt orare deū per pcuratores ⁊
non per se etiam intrabunt para-
disum per pcuratores: ⁊ nō in pa-
raia. Ut enim dicit Chulo. Ho-
mil. lxxix. bonū est ofone sancto-
rum frui si modo cooperemur.

¶ Si nō cooperamur non p̄dest
alioz auxiliū verū ⁊ cū illo peri-
mus. Quid em̄ p̄fuit iudeis hie
reimas. Nōne ter ad des accēsa
sit ⁊ ter audiuit. Ne ores p̄ pos-
pulo isto qm̄ non exaudiat. qđ
sauli p̄fuit Samuel: ad vltimum
v̄qz diem orans ⁊ p̄ eo lugens.
Quid autē ⁊ israelitis p̄fuit: Nō-
ne cuncti pierunt. Quid ḡ nichil
p̄fuit iustoz orationes. Utqz p
sunt ⁊ plurimū: sed cum nos dz̄
cooperamur. hec ibi in forma.

¶ Secundo debet hō ex charita-
te orare p̄ primo siue sit bon⁹ si-
ue mal⁹. Si em̄ sit bon⁹ dz̄ p̄ eo
orare: vt dñs p̄seruet eū a malo:
⁊ det sibi p̄seuerantiam in bono.
¶ Si mal⁹ dz̄ p̄ eo orare: vt emē
det cū deus/ aut tollat eū de me-
dio ne deterior fiat. Vñ Aug. ad
fratres in eremo: sermo. xliij. qui
intitulat de vita ⁊ moribus cleri-
coz dicit sic. Orando petere des-
bemus p̄ bene ⁊ male videntib⁹
vt boni perseuerent ⁊ mali quera-
tantur. Propterea ad insinuandū
communiter esse orandū
p̄ omnibus Christus in oratōe
dñica non docuit nos dicere. Pa-
ter meus qui es in celis. Sed p̄
noster ⁊c. Quod verbum pertra-
ctans Chulosto. super Math. in
opere imperfecto. homil. xv. di-
cit qđ libenter exaudit deus xp̄ia-
num quando non tantum p se: sz
p̄ altero orat. Pro se enim orare
nature est. p̄ altero graue neces-
sitas rei cogit: p̄ altero autē cha-
ritas fraternitatis hortatur.
Dulcius est autē apud deum ora-
tio quam nō necessitas rei trans-
mittit sed quā charitatis frater-
nitatis comunē dat. hec ille. Est
ergo generaliter orandū p̄ om̄s

Sermo quinquagesimus.

nibus cum ratione assignat Am-
bro. li. i. de Cain & Abel. c. ix. ita
dicens. Orandum est p toto cor-
pore & p omnib⁹ membris maris
sue. Si enim pro roges tunc p te
rogabis: & solum tuū meritū pos-
sides. Si autem p oib⁹ roges
oēs p te rogabunt. hec ille. Cir-
ca hōfōne que fit p malis dicit
aug. li. xij. de ci. c. xxiij. vñs ma-
gnū verbū. Sic inquit ecclesia de
aliquibus adhuc in hac vita con-
stitutis esset certa q̄ p̄destinati
essent ire in ignem eternum cum
diabolo: tam pro eis non oraret
q̄ nec pro ipso diabolo. S; quia
de nullo certa est: orat p omnib⁹
hominibus inimicis suis in hoc
corpore constitutis: nec tamen p
omnibus exauditur. pro his em̄
solis exauditur / quoniam & si ad-
ueriantur ecclesie. ita tamē sunt
p̄destinati vt p eis exaudiat ec-
clesia & filij efficiantur ecclesie.
Si qui autem habebunt cor im-
penitens: p talibus non auditur
ecclesia. Cur ita: nisi quia iaz in
parte diaboli computantur. hec
ibi. hie loquendum esse contra il-
los qui orant dominum non pro
inimicis: sed contra inimicos vt
scilicet faciat vindictam de ipsis
quasi volentes deū esse torrore /
& executorē sue prauē voluntatis
in quo grauissime iniuriant deo.
Sed ista p̄trauseo breuitatis cā.
¶ Tertio debet hō ex charitate
orare p defunctis: non quidem
p omnibus / quia vt dicit Augu.
ad fratres in eremo. sermo. xlij.
Non debemus orare p sanctis:
nec p damnatis. Nam qui orat
p martire iniuriā facit martyri.
& qui orat p damnatis nullaten⁹
p̄terabit. hec ille. De pio etiaz

scribitur extra de celebra. missa.
c. cū marthe. vbi exp̄sse dicit q̄ iuz
riā facit martyri q̄ orat p eo. Et
sicut iudiciū / est de qlibet alio sc̄d
de quo p̄stat testimo ecclie q̄ sic
sanct⁹. De sc̄do scribit Hier. viij.
xj. xij. capitulis: vbi p̄hibet do-
min⁹ ofōne sibi fieri p damnatis
Item. xij. q. ij. in plenti dicitur
q̄ in plenti seculo possumus nos
inuicem ofōnibus & consilijs iu-
uare: sed cuz ante xp̄i tribunal ve-
nerimus: nec Job: nec Daniel:
nec Noe p quocunq̄ rogabunt
q̄d de impenitentib⁹ accipiendū
est: dicit text⁹. Sed quia non pos-
sumus discernere q̄b⁹ defunctis
plurim ofōnes nostre et q̄bus nō:
vt habet vbi supra. c. nō estimē-
mus: ideo p omnibus regenera-
tis in xp̄sto oramus. Relinquit
ergo ex superius dictis q̄ tantū
debemus intendere orare p ex-
stentibus in purgatorio vt habe-
tur vbi supra: videlicet. xij. q. ij.
non extinemus & quattuor capi-
tulis sequentibus. Sunt autem
multe rōnes nos monentes ad
orandū p dictis animab⁹ vt
pene acerbitas: inuasi se ipossi-
bilitas: beneficior⁹ receptorum
multiplicitas future recompēsa-
tionis fiducialitas & multa alia
que p̄trauseo. Ex omnibus igitur
antedictis concludere volo q̄ si
velim⁹ ofōnes nostras celli ascē-
dere p effectum exauditionis ne-
cesse est vt associem tribus pio-
minatis domicellis: que sunt pie-
tas / humilitas / charitas.
¶ Sc̄dm soluz rose deuote ofō-
nis dicitur p̄cepto. Est enim ofō
deuota quasi clipeus vel scutum
quo se p̄gredit homo contra oēs
aduerarios suos tam visibiles

De rosa orationis.

Impossibile: si etiam corporis quod anime. propterea in leranis sanctorum oramus dominum dicentes. Ab infestationibus demonum libera nos domine. A fulgure et rempestare libera nos domine. A subitanea et improvisa morte: libera nos domine. Ab omni ma. etc. Specia liter agit pregit nos deuota oratio contra ista tria: vtz contra Diuinam iram. Iniquam perfidiam. Diaboli asturtiam.

Primo igitur deuota oratio nos pregit contra diuinam iram ne seuiat in nos. Postquam enim mortaliter peccauimus diuina ira et iusticia vult de se nobis vindicare: idque frequenter fieret si non obdisteret ofones sceleris matris ecclesie et iustorum hominum. Iudeo enim dicere quod multe ingentes ciuitates gallicie/italie/anglie/et ceterarum nationum iam descendissent in abyssum cum habitatoribus suis velut sodoma et gomorra propter grauia et execrabilia peccata habitantium in eis: si non pregeretur orationibus iustorum et sanctorum hominum. Ita ut merito dicere possit illud Esai. i. Nisi dominus exercituum reliquisset nobis semen: quasi sodoma fuisset: et quasi gomorra similes essemus. Istud autem semen sunt religiose persone regulariter viuentes. De quibus in psalmo. Semen eorum/ scilicet sanctorum patrum fundatorum diuersorum ordinum/ quales fuerunt Benedictus/ Augustinus/ Bernardus/ Dominicus/ Franciscus: et homines in seculo diriguntur. Nam quod diu mundus durabit: erunt semper in qualibet religiose aliqui regulariter viuentes. Non enim verisimile est deum voluisse ordinasse aliquam religionem

que in omnibus suis suppositis irregulariter viuat et sit corrupta. Dicant ergo ciuitates et egregie ciuitates Christianorum. Nisi dominus exercituum reliquisset nobis semen sanctarum religionum et virorum ecclesiarum honeste querentium: atque deuotoz vtriusque sexus christianorum quasi sodoma fuisset? .i. iam ex terminate essent ciuitates et ciuitates nostre. In cuius figura legitur Ero. xxxij. quod cum dominus diceret moysi Dimitte me ut irascatur furor meus contra populum istum ut deleam eos. Moyses orabat dominum dicens. Cur domine irascaris furor tuus contra populum tuum quem eduxisti de terra egypti. etc. Sequitur. Placatus est ergo dominus ne faceret malum quod locutus fuerat aduersus populum suum. Applicatio est facilis. Sed dicunt mundani homines et peccatores Et si in re deum offendimus: interdum etiam orationi vacamus: et ecclesias frequenteramus: et ita operam non habemus orationibus religioforum et deuotarum personarum pregit a diuina ira. Sed intelligant quod italia dicunt: quia deus peccatore non audit. Io. x. x. Et psalmo. Iniquitatem si asperit in corde meo: non exaudiet dominus. Item audiam dominum terribiliter commanentem eos. Esai. i. dicens. Cum multiplicaueritis orationem: non exaudiam. Manus enim vestre sanguine plene sunt. i. rapinis/ furtis/ vsuris/ exactionibus/ et hominum. Propterea. scilicet de receptis et arbitris. i. litigatoribus. Et quem spreuerunt ab eo exaudiri non debent. Quale igitur remedium miseris peccatoribus? ut orationes eorum exaudiant a domino. atque eos pregit a deuota dei ira. Certe optimum dat dominus vbi

Sermo. l.

pra. vcz Elsa. j. dicēs. Lauamini
mundi esote/ auferte malū cogi
tationū vraz ab oculis meis. q̄ e
scere agē puerle: dicite bñsa. 1c.
¶ Secūdo deuota oratio nos p̄
tegit cōtra iniquā perfidiā. Dul
ti enim purgati sunt ab heretica
pauitate frute ofonis: alij hō
stiuati. De p̄mo legim⁹ de bea
to Augustino: q̄ per p̄ces ⁊ ofo
nes p̄ssime sue matris b̄te Mo
nce fuerit ab heresi arrianorum
cui diu inherat tandem purga
tus: ⁊ lumine recte fidei illumina
tus. De ea enim meminit idem
Aug. li. iij. cōfess. satis plix. vbi
inter cetera de ea refert q̄ semel
illi apparuit quidā iuuenis splen
didus ⁊ hilaris: qui sibi arridēs
quesiuit causaz sue mestitū atq̄
quondianarū lachrymarū. Cui
respondit. Perditionem filij mei
Aug. plango. Ille autem eā asse
curauit de futura eius conuersio
ne. Itē ibidē versus finem di
cti libri de eadē refert idē augu.
q̄ cū multū instaret apud beatū
Ambrosium p̄ illius conuersiōe
rogans vt cum illo dissereret. Il
le substomachās tedio affectus.
Uade inquit a me. Ita viuas fie
ri em̄ nō potest vt filius istarū la
chrymarū pereat. Quō responsū
ita illa recepit/ ac s̄ b̄ celo sonuis
set. hec ibi. In hoc autem facto
instruitur parentes orare domi
nū p̄seueranter p̄ emendatiōe
morū filiorū suorū si quos p̄uer
sos habēt. De secundo similiter
legimus in sermone facto p̄ bea
tum Ambrosiū post baptismum
Aug. qui inseritur p̄mus iter ser
mones eiusdē Augu. q̄ Ambro.
aliquādo solitus erat dicere Au
gustinus tanta interdū p̄nacia

ac disputationis sue acfmonia ⁊
vehemētia nos v̄gebat vt inter
supplicationes n̄ras rogare co
cti sumus q̄ deus ab eius caprio
nib⁹ nos auerteret. hec ille. Itē
ad idē p̄positū refert dñs Anth.
Koren. i. iij. p̄e cronice sue. titu.
xxiij. c. vj. §. iij. de beato Petro
martyre ordino fratru p̄dicato
rū. q̄ semel eo exequente officij
inquisitionis contra hereticos se
illi p̄stauit qdā magn⁹ hereticus
multum in malitia ⁊ caullationi
bus acutus: puocās virū dei lo
co parēti ad certamē disputatio
nis. Cūq̄ congressi essent certas
men: hereticus p̄pouit argumē
ta satis subtilia ad p̄bādū p̄fidiā
suā. At beatus Petrus cū esset im
prouisus aliquā morā petijt sibi
dari ad r̄ndēdū. Qua data expe
ctantib⁹ cūctis/ vir dei ecclesiam
que p̄pe erat itrouit: ⁊ aī altare
diue marie se p̄sternēs orauit cū
lachrymis vt illa defēsiō sue h̄e
fidei p̄uideret. Quo facto: mor
audiuit vocē ab ymagine Mariā
⁊ dicentē. Petre ego rogaui p̄ te
vt nō deficiat fides tua/ Ille ergo
totus p̄fortatus egressus ad he
reticū: petijt ab eo vt r̄nes indu
ctas itez replicaret. Ille autē vir
tute dei ita mutus effect⁹ est: vt
nec vñū s̄bū p̄ferre valeret. sicq̄
confusus abcessit. hec ibi. P̄z §
qualiter deuota ofo p̄seruat ab
iniqua perfidia.

¶ Tertio deuota oratio protegit
hoiem contra diaboli astutiam ⁊
malitiā. Naz sicut miles p̄regis
se clipeo seu scuto cōtra aduersa
rium hostem: ita ⁊ miles estisti i
bello periculosissimo qd̄ habet cō
tra demonem debet se protege
re scuto orationis deuore. Unde
B. j.

De rosa orationis.

Ambro. epistolaz. lib. v. Bonus
sicut scutum est ofo quo oia aduer-
sari ignita spicula repellunt. Itē
sicut latras canū fuga lupū: ita ⁊
deuota ofo diabolū. Uñ Isidor⁹
li. ii. de sinonimis: als soliloquio
rū dicit sic. Ora lachrymis inde-
finenter: ora iugiter: ꝑcare deum
diebz ac noctib⁹/ sit sine cessatio-
ne oratio tua. Surge in nocte ad
precem pernoctam in ofone. Naz
freqns oratio diaboli iacula sub-
mouet. ꝑec ꝑma est virt⁹ aduer-
sus tentationē incurfus. Inmis-
dos spūs ꝑcis expellit frequētia
oibus malis ꝑualet oratio. ꝑec
ille. Item Cassiodorus super ꝑs
ej. Plorando superatur diabol⁹:
⁊ cui mille cohortes ad pugnan-
dum non sufficiunt: oratiōe vni⁹
pauperis vincitur. ꝑec ille. Sed
forsan dicit aliquis. Cū oro tunc
plus me infestant tētatiōes ⁊ il-
lusidēs demonis: facit em̄ michi
tūc apparere q̄ forte nunq̄ ꝑius
cogitauerā seu videram. Cū au-
tē ab oratione cello: non sic infe-
stor ab inimico: non video ergo q̄
oratio ꝑualet ꝑtra diabolū: im-
mo videtur mihi melius non ora-
re ⁊ alteri ꝑgocio me occupare:
vt nō tēfer si orare voluero. Sed
attendat qui talia inania in cor-
de suo meditat⁹ q̄ in hoc apparet
magna virtus ofonis: q̄ diabo-
l⁹ cū impedire laborat tāq̄ sibi ad-
uersatē: ⁊ que est quasi sibi ignis
⁊ tormentū. In exordio ergo ora-
tionis nititur eam dyabolus om-
ni via sibi possibili estringere et
impedire: sed tandē in ꝑseuerando
vincitur ⁊ operatur hostis. Et nō
ꝑpter infestationes demonis nō
est ab oratiōe cessandum: sicut fa-
cere cōsueuerat quidā monach⁹

de quo refert Greg. in suo dialo-
go. li. ii. Dicit em̄ q̄ tꝑe bꝑi Bndi-
cti erat quidā monach⁹ q̄ cū alijs
in ofone diu stare nō valebat: sed
alijs ꝑsallentibus aut orantibus
foras ꝑrimus exibat. Hui⁹ ꝑ ꝑcon-
stantie cāpi scire volēs vir dei be-
nedictus ꝑmissa ofone ad dñm:
vidit eū trahi ab oratorio a quo-
dam nigerrimo puerulo ꝑ quē l-
tellexit demonē esse. Cū igit bea-
tus Bndictus dicit monachum
virga ꝑcussisset: nil deinceps ꝑer-
suasiōis a nigro illo puerulo ꝑu-
lit: sed ad orationis studiū immo-
bilis ꝑmansit. ꝑec ibi. Ecce q̄s
diabolus laborabat quātum po-
test ad impediendū orationis ini-
tium. In cuius etiam figura legi-
tur. i. Reg. xviii. q̄ cū dauid icea
pissis ꝑsallere corā Saule cytha-
ra sua: spiritus malignus inuasit
ipm̄ Saul. Qui accipiens lācea
suam: nilus est configere Dauid
cū pariete. Sed declinat⁹ Da-
uid a facie eius. Ad ꝑpositi Da-
uid accipiens cytharizare: ē vir
catholicus accipiens orare: quam
nitit⁹ diabol⁹ lācea tētatiōis i cor-
de transfigere. Aliquando etiam
materiam distractionis ⁊ euagā-
tionis seu etiā cessationis exteri⁹
ei ꝑponendo. Et iō volens debite
orare dz auertere oculos suos ne
videant vanitatem ⁊ oculos mē-
tis in deum quantum potest con-
uertere ⁊ eleuare.

C Tertis foliū rose orationis di-
citur iꝑetratio. Si em̄ oratio de-
note porrigatur deo cum tribus
circumstantijs suis / ita vt sit ꝑia
ꝑ se ⁊ ꝑseuerans: tunc multa iꝑe-
trabit: q̄ vt habetur Jacobi. v.
Multū valet deprecatio iusti assis-
dua. Ubi glo. interli. nota. iusti ⁊

Sermo .i.

affidua. Talis itaq; oratio iusti
impetrat tria bona/videlicet

Bona interiora.

Bona exteriora.

Bona superiora.

¶ Primum igit deuota oratio impe-
trat bona interiora/vtpote graz
& frutes atq; augmentu earum
in tam hñte. Itē remissionē pctō
rū tā mortaliū q̄ venialiū. Et q̄
tū ad hoc pōt itelligi illd̄ Ecclē.

¶ 2°. Melior est finis orationis q̄ in-
cipiū. Sepe enī homines accedūt
ad orationem cum peccato: et cum
repida deuotione: sed p̄seuerādo
in ea tandem inflāmmatur affe-
ctus: & descendit iustificati i do-
mos suas cum publicano. Ecce
quomodo finis orationis melior
est principio. Quā etiā oratio impetret
remissionē peccatorū: pater per il-
lud̄ christi verbū. Math. vii. pe-
tite supple peccatorū vestrorū re-
missionē: et dabitur vobis. Que-
rite & inuenietis. Pulsate & ape-
rietur vobis. Omnis enim q̄ petit
accipiet: & querit inuenit: & pul-
santi aperietur. Precipue autē ora-
tio dominica valet ad peccatorū
remissionem: secundū q̄ in ea peti-
m⁹ a domino dicentes. Dimitte
nobis debita nostra. Et signāter
ad remissionem venialiū. Unde
Aug. homil. xlii. Sunt inqt̄ que-
dam quotidiana peccata sine q̄-
b⁹ hic homo viuere non potest.

pp̄ter quod necessaria est quoti-
diana oratio: videlicet pater no-
ster. Dicit etiā ibidem Augusti-
q̄ orationes deo acceptiores quas
illi potrigere possum⁹ sūt ip̄a ora-
tio dominica & symbolum fidei:
vz Credo. de q̄ ibidem subdit
Aug. dicens. Quotidie symbo-
lū dicite quando surgitis & simi-

liter qñ collocatis vos ad somnū

Tūc reddite symbolū vestrū do-
mino: et cōmemorate vos ipsos il-
li/ nec pigeat repetere. Bona enī
est repetitio ne subiepat obliuio

Nec dicar. Dixi illd̄ heri. Dixi
hodie. Quotidie dico. Illd̄ bene
teneo. Cōmemora fidē tuā. hec
ille. Iterū de ipsa oratione domini
ea loqns ipse Aug. in Enchiridō
cap. lxx. dicit sic. De quātidiana &
breuib⁹ atq; leuib⁹ peccatis sine
q̄b⁹ hec vita n̄ ducit quātidiana oratio
fidelis satisfacit. hec ibi. p̄t̄z q̄
quō deuota oratio impetrat bōa
interiora anime.

¶ Secūdo deuota oratio impetrat
bōa exteriora sub q̄b⁹ cōprehēn-
dunt tria genera bonorū/ q̄ sunt
Bona corporalia.

Bona temporalia.

Bona geordalia.

¶ Sec⁹ m̄ est de h̄mōi generib⁹
bonorū/ et de bonis interioribus
Qui enī debite orat p̄ adēptōe
bonorū interiorū mox illa obtinet
nec dicit deus illa petenti reuer-
tere cras et dabo tibi cum possit
et velit statim dare. Sed nō sic
de bonis exterioribus p̄ dominas
tis. Ubi tamē perseueranter & la-
portune peruntur tandem largi-
tur illa deus: dummodo expediat
at/ alis non. Nam vt h̄. C. de pe-
titis bonorū sublati. l. j. Multa
pp̄ter iportunitatē petentiū p̄ce-
dunt que alis non conceduntur.

hoc etiā voluit innuere christus
Luce. xi. Sub similitudine de il-
lo q̄ venit ad amicū media nocte
di. Amice cōmoda michi tres pa-
nes quoniam. & cetera. Sequis
tur & si ille p̄seuerauerit pulsans
Amicus eius propter improbita-
tē ipsius surget/ & dabit illi panes.

¶ 3°. Tercio deuota oratio impetrat
bona superiora sub q̄b⁹ cōprehēn-
dunt tria genera bonorū/ q̄ sunt
Bona corporalia.

Bona temporalia.

Bona geordalia.

¶ Sec⁹ m̄ est de h̄mōi generib⁹
bonorū/ et de bonis interioribus
Qui enī debite orat p̄ adēptōe
bonorū interiorū mox illa obtinet
nec dicit deus illa petenti reuer-
tere cras et dabo tibi cum possit
et velit statim dare. Sed nō sic
de bonis exterioribus p̄ dominas
tis. Ubi tamē perseueranter & la-
portune peruntur tandem largi-
tur illa deus: dummodo expediat
at/ alis non. Nam vt h̄. C. de pe-
titis bonorū sublati. l. j. Multa
pp̄ter iportunitatē petentiū p̄ce-
dunt que alis non conceduntur.

hoc etiā voluit innuere christus
Luce. xi. Sub similitudine de il-
lo q̄ venit ad amicū media nocte
di. Amice cōmoda michi tres pa-
nes quoniam. & cetera. Sequis
tur & si ille p̄seuerauerit pulsans
Amicus eius propter improbita-
tē ipsius surget/ & dabit illi panes.

B. ij.

De rosa orationis.

quotquot habet necessarios.

C Pumo dico q' ofo ipetrat bo-
na corpalia: vt pote sanitate & bo-
na valitudine corpis ꝑ illud Jac.
v. Infirmat quis l' vobis iducat
ꝑlyteros ecclie & orat sup eū vn-
gēres eū oleo in noie dñi. Et ofo
fidei. i. facta in fide & sine hesita-
tione: saluabit infirmus: & alleuiabit
eū dñs. glo. interli. ab infirmitate
corpis: supple si videat hoc expe-
dire. Itē Lu. iij. legit q' aposto-
li rogātes xpm ꝑ socru symonis
febuicitate ipetrauerit ꝑ ea sani-
tate corpis. Sz q' sanitas corpa-
lis nō semp expedit ad salutē aie
tō nō sp ipetrat eā ofo. ꝑic nota
de scia petronilla febuicitate q' si-
lia erat bñ petri apli. cū igit ora-
mus ꝑ bonis corpalib': totū deo
ꝑmittere debem'. Ita eñ dicit au-
gu. sup psalteriū. ꝑs. liij. exponē-
do illū ꝑsum. De' exaudi ofonē
me' aurib' ꝑcipe. ec. ita dicens.
Charissimū si egri est: nolite me
dico dictare q' vobis medicamen-
ta velit apponē. Si ei doctor gē-
tū paul' dicit Ro. viij. Quid ore-
mus sicut opz nescim': ꝑto ma-
gis nos. Qui tñ cū sibi vident ꝑu-
denter orare: vt ab eo auferretur
stimulus carnis angelus sathā-
ne qui eū colaphizabat: audiuit
dñm dicētē sibi. Sufficit tibi gra-
mes. Ego medicamentū ad vul-
nus apposui: qñ posuerim noui:
qñ auferēdū sit noui. nō det egro-
tus consilium medico. ꝑec ille.
C Secūdo dico q' ofo impetrat bo-
na tēporalia. Ut eñ dicit Jac. v.
Oratū helyas: postq' supple ce-
lū clausum fuerat annis tribus &
mētib' sex: vt legit. iij. Re. xviij.
& cellū dedit pluuiā: & terra dedit
fructū suū. iij. Reg. xviij. Queris

autē beatus Tho. ii. q. i. xxxij.
art. vi. Utrum liceat petere l' ora-
tione temporalia a dño. Et rñdet
q' nō ꝑncipaliter: sed bene minus
ꝑncipaliter: & inquantū sūt ad-
minicula ꝑtustū. ꝑossum' etiam
orare dñm vt det nobis t'palia ad
necessitatē: s; minime ad supflui-
tatē. Et taliter orabat salomon.
ꝑrouer. xxx. cū dicebat ad dñm.
Duo rogauit te ne dene ges michi
anteq' moriar. Mēdicitatē & dis-
uitias ne dederis michi. Tribue
tñ victui meo necessaria. ꝑroꝑ
ea Aug. sup psalteriū ꝑs. liij. di-
cit sic. Admonem' nos fratres &
hortamur l' dño vt l' his t'palibus
nō pietatis aliqd qñ sit: sed q' de-
o' scit vobis expedit. Quid ei
vobis expediat oīno non scitis.
Aliqñ eñ q' putat ꝑdesse obest
& q' putatis obesse ꝑdesi. Sz ꝑ-
fecto multi orādo ꝑferit terrena
celestib' / t'palia eternis / trāstros-
ria ꝑmanētib': salutē corpis salu-
tiale. Nā vt dicit Amb. de sacra-
mēt' li. vj. c. v. Plerūq' negocia-
tor venit ad ofonē / aut auar' de-
pecunia cogitat alter de lucro: al-
ter de honore: alter de cupiditate:
& putat q' de' possit eū audire.
Et ideo qñ oras: diuina hūanis
te ꝑferre conuenit. ꝑec ibi.

C Tertio dico q' ofo deuota ipe-
trat bona ꝑcordalia. Quos at bo-
na ꝑcordalia pacē ꝑ quā homines
ꝑcordes & vnanimis efficiunt. ꝑ
ꝑtea hieremias tpe captiuitatis
babilōice admōebat ꝑꝑꝑ' israhē
ad orādū ꝑ pacē dicens qñte pacē
ciuitat' ad quā trāsmiꝑre vos fe-
ci: & orate ꝑ ea ad dñz: q' l' pace il-
l' erit vobis pax. ꝑief. xxx. Itē
ꝑ. Rogate q' ad pacē sit h' l'z. Ac
si diceret. Vos ꝑꝑiani rogate dñz

Sermo quinquagesimus.

vt Hierusalē inferior q̄ est ecclesia
militās habeat pacē. Similiter
paul^{us}. i. Thim. ij. portamur cunctū
pp̄m ad orādū p̄ pace ita dicens
orōnes: orōnes: postulationes gra
tiarū actiones p̄ oib^{us} hominib^{us}. pro
regib^{us}: oib^{us} q̄ in sublimitate con
stituti sūt: vt q̄tā r̄ trāquillā vitā
agant. Ecce par. Ad hoc idē etiā
monent cuncti fideles singulis die
b^{us} dñcis ī pronis q̄ sūt ī ecclesijs
Q̄ etiā ofo ip̄tret pacē: p̄t̄ tam
ex libris regū q̄ paralipomenum
vbi frequēter legit q̄ quōtiē filij
israel oppressi ab inimicis reuer
tebant ad dñm p̄ deuotā orationē
statim dabat eis pacem ex omni
parte. dicēte ps. Clamauerūt ad
dñm: q̄ tribularent: r̄ de necessitati
bus eorū liberauit eos. Legit eti
am in legenda ap̄toꝝ symonis et
iude: q̄ cū dicit apostoli venissent
in p̄sidem r̄ demōes in idolis p̄di
cissent duci patrie futurū grande
bellū: apostoli ridere ceperūt. qui
b^{us} dñs a t. Ne timor̄ sua sit: r̄ vos
ridet. Ad quē apostoli. Ne time
as q̄ par nobiscum huc intrauit.
cras em̄ hac hora veniēt legati in
doꝝ postulātes pacē: r̄ nunciātes
terras suas v̄o īperio restitu
tas. Cūq̄ apostoli roza nocte ofo
in vacasset: mane facto veter sūt
legati idoz ad ducē p̄dictū p̄ceꝝ
gr̄tes. Bello igit̄ ignēte hoc so
lū residuū r̄ singulare refugiū ha
bem^{us}: vt oculos n̄fos dirigam^{us} ad
dñm q̄ sol^{us} ē actor fautor r̄ dator pa
cis. Jō orat ecclesia ī collecta p̄ pa
ce dicēs. orat q̄ sancta desideria
recta cōsilia &c. Sequit̄. Da ser
uis tuis illā quā mūd^{us} nō p̄t da
re pacē. J̄re sacerdos ī missa t̄no
replicādo: agn^{us} d̄i. Agnus dei q̄

tollis peccata mūdi dona nobis pa
cē. Et in ps. fiat pax in virtute tua
&c. Si igit̄ velim^{us} pacē h̄re: r̄ ī pa
ce vinere: debem^{us} feruētē orādō
illā a dño postulare. p̄t̄ q̄ de tripli
ci bono exteriori quod impetrat
virtute orationis.

¶ Tertio p̄ncipalit̄ deuota ofo
impetrat bona sup̄iora r̄ et̄na. f̄i
nis em̄ p̄ncipalis cuiuslibet ora
t̄ionis ē adeptio gl̄ie celestis ps. vnā
per̄t̄ a dño h̄c reḡrā vt in habitū
in domo dñi oib^{us} dieb^{us} v̄te mee.
Debem^{us} q̄ orare dñm vt post h̄c
vitā miserā r̄ trāsitōriā det nobis
vitā felicē r̄ eternā Et hoc nos do
cuit facere christ^{us} ī orōne dñica.
Mat. vj. dicēs. Sic orabit̄ patri
ē. P̄ noster &c. sequit̄. Adueni
at regnū tuū. Sz dices Quotquot
saluabunt iā p̄destinati sūt. p̄es
destinatio aūt dei est infallibilis r̄ i
mutabilis: q̄ nō est necesse orare
p̄ adeptiōe felicitat̄ ēt̄ne. ad hoc
respōdet Amb. li. ij. de vocatione
gētium. c. x. ita dicens. Quamuis
q̄b̄ statuit deus nulla possit ratio
ne nō fieri: studia t̄n non tolluntur
orandi. nec p̄ electionis propo
situs liberi arbitriū det̄ p̄tio relaxat̄
Maxime cū implende voluntatis
dei ita sit p̄ordinatus effectus: vt
p̄ laborē operum: per instantiam
supplicationū: p̄ exercitia virtutum
fiant incrementa meritoy. hec ille.
J̄re Bre g. in dialogo li. j. ad pro
positū loq̄tur dicens. Obtineri ne
qua q̄ possunt que p̄destinata nō
fuerunt: sed ea que sancti viri orā
do efficiūt: ita p̄destinata sunt vt
precibus obtineātur. Deinde po
nit tibi et̄ p̄lūde abrahā cui locut^{us}
fuerat dñs dicēs In ysaac vocabi
tur tibi semen Sen. xxi. Et rursus
patrem multarū gentium con
B. iij.

De rosa salutationis.

fitu te. Gen. xvij. Et iter. Multiplicabo semen tuum: non numerabitur per multitudinem. Gen. xvij. Et quod re apte constat inquit Gregorius. quod omni potes deus semine abrahe per ysaac multiplicari predestinauerat et tunc scriptum est Gen. xxv. Deprecatus est ysaac dominus pro rebecca uxore sua quod sterilis esset. Quis exaudivit eum et dedit conceptum rebecca. Constat ergo quod per desiderium patris impletur quasi his i quo deus multiplicare semine abrahe predestinauerat oratione obtinuit ut filios habere potuisset. hec Gregorius. Propter ergo predestinatorem huius oratione pro salute sua: etiam ubi sciat se esse predestinatum. Et per consequens concluditur quod oratio deuota impetrat bonam eternam. Audistis ergo charissimi mihi ista bona opera in nobis oratione deo deuote oblata: quanta denique bona impetrat. Non sitis ergo desideres et pigri coronare alias vias in presentem rosa deuote orationis: si tandem velitis coronari rosa glorie et honoris in domo celestis mansionis. Quam vobis concedat qui etc.

Sermo. li.

De rosa salutationis.

Oronem nos rosis Sap. iij. Quadragesima septima rosa corde mysticalis dei rosa salutationis: quod merito legitur ad rosa orationis deuote: quod cum desu oratione ipse quod ad modo salutem et honoram coram eo nos humiliter. Nos enim antiquissimum est cum quod amico ambassiatam mittit in principio sermonis salutem eum. Oratio autem est quasi ambassiatam quam mittimus ad deum: et ideo in principio orationis debemus quodam modo deum salutem id est reuerentiam

exhibere. Ecce quod progre in ea est ista rosa predestinata. fuit ad ista: ma christi matris coronata dicta rosa salutationis quod angelus salutem tunc eam dicens. Ave gratia plena dominum tecum etc. pro quo notandum quod dicta saluatio angelica est.

Urgenti valde gratiosa.

Nobis valde fructuosa.

Diabolo valde odiosa.

Primo igitur etc. Quotiens enim illis auditur gratiose eam valde recipit quia in illa recitantur sex magna privilegia que ipsa habuit.

Primum privilegium eius est quod ipsa fuit speculum totius mundicie quod notat eum dicit Ave. i. sine ve alicuius culpe. Nam de ea possumus dicere id quod de sapientia increata que non est aliud quod benedicitur filii sui dicitur: ve pro uerbis. vij. Candor est lucis eterne et speculum sine macula. fuit nepe sine ve triplicis culpe: ve origina lis mortalis et venialis. Ceteri autem filii et filie ad se subiacent generaliter ve originalis culpe: pauci etiam miseri a ve mortalis culpe: de ad ultis lo quo: et adhuc pauciores et ve venialis culpe. Quia si dixerimur quod peccatum non habemus. veritas in nobis non est. Joh. ij. Debemus ergo hanc sanctissimam virginem deuote salutem: ut suis precibus faciat nos sine ve culpe.

Secundum privilegium huius virginis est: quod ipsa est lucernato et civitas superne. Et hoc notat cum subditur in dicta saluatio. Maria: que interpretatur illuminatrix. Legitur enim Gen. ij. quod fecit deus in firmamento celi duo luminaria magna ut lucerent in ipso firmamento. Ad propositum duo luminaria magna sunt christus maria pia mater

Sermo li.

eius. Lucent autem hec duo lumina magna in firmamento celi. i. in celo empireo quod solus firmus est. Ceteri enim celi transibunt: saltem quod ad sui motum: et quod ad infirmitas quod nunc habet in hec inferiora. Luc. xxi. Celi et terra transibunt. Sed colus empyreus in eternum stat: et firmus est: cuius sit immobile. De civitate enim celestis hierusalem scribit Apoc. xxi. quod non eget sole et luna supple materialibus et naturalibus illuminantur hec inferiora. cuius ratio sibi subdit cum dicit. Naz claritas dei illuminabit eam. i. diuinitas. et lucerna eius est agn. i. christus homo. Adde quod scilicet lucerna illius civitatis est agna. i. virgo maria.

Tertium privilegium virginis marie est quod ipsa est aqua ductus exiens de paradiso: quod notatur cum dicitur: gratia plena. Unde Ber. in quodam sermone. Propterea humano generi tanto tempore sueta gratie defuerunt: quod nondum interuenerat aque ductus. Nam sicut aque ductus in se plenus est aqua et est medium quo aqua de loco in locum transferretur. et presertim a locis altis ad valles et loca bassa. Ita et per mariam transferretur aqua gratiarum et virtutum de sublimitate celorum in vallem huius mundi. Jac. i. Omne datum optimum et omne donum perfectum de sursum est descendens a patre luminis supple per medium diue marie quod teste deuoto Ber. ser. iij. in vigilia natiuitatis domini. Nihil nos deus habere voluit quod per marie manus non transiret.

Quartum privilegium virginis est quod ipsa sola fuit thalamus regis glorie quod scilicet nouem menses in eis vtero habitauit quod notatur cum subditur. Dominus tecum. ps. Tanquam

sponsus dominus procedens de thalamo suo. Et nota quod dicitur: tanquam sponsus et cetera. quod in dicto thalamo regie ipse dominus vniuersorum desponsus: et naturam humanam ream sibi associavit in unitate suppositi. Ita que maria merito potest dicere illud eccl. xxiij. Qui creauit me requirit in tabernaculo meo. i. in vtero: quod fuit singularissimum dei donum. Requirit enim deus specialiter cum iustis per gratiam: specialiter cum beatis per gratiam speculissime cum regie marie requirit per inhabitacionem corporalem. Et secundum hunc modum cum nullo alio a regine maria requirit diuinitas. Et est hic notandum quod singule clausule salutationis angelice sint valde breues et breues virgini maxime cum ex feruenti deuotione illi decantant singulariter in illi est grata hec clausula: dominus tecum put legisset retinere euidam sibi duo to viro: ita ut plurimum delectetur cum dicta clausula gemant aut triplicat. In hortatu sui famuli et cetera fratres sui rosari hoc idem facere frequenter. Quis privilegium regine est quod ipsa facta est receptaculum amplissime benedictionis: quod notatur per hoc quod subdit. Benedicta tu in mulieribus. Eua enim incurrit maledictionem per se et suos: sed maria attulit benedictionem per se et suos. vñ hiero. ij. parte epistolay suay epla. lv. exponens salutationem angelicam: super illo sermo. Benedicta tu in mulieribus: et sic. Quod maledictionis istius fuit per eam: totum abstulit benedictione marie. Item Aug. de assumptione beate regine ser. ij. Dat gratiam nisi penam intulit mundo: genitrix domini nisi salutem edidit mundo. Maledictio Eue in benedictione mutat marie auerit peccatiens. auerit meriti maria

R. ut.

De rosa salutationis.

Eua occidēdo obfuit: ista vltimif-
cād o p fuit. Illa peussit: ista sana
uit hec ille. Hinc canit ecclia de ea
de hōgine. Qd eua tristis abstulit
tu reddis almo germine. possum
etiā dicere q ipsa hōgo dignissima
habuit bñdictionē splicē. s. virgini-
nū: cōiugatarū: r viduarū. fuit ei
hōgo cū virginib⁹ fecūda cū cōiu-
gatis: derelicta cū viduis: vcz p
mōrtē Joseph viri sui. Patet ergo
quō ipsa fuit receptaculū amplissi-
me benedictionis.

¶ Seruū pūlegiū eiusdē hōginis
est q ipsa est mensa supne refectionis
quod notatur p hoc q subdit
Bñdictus fructus ventris tui vbi
glo. interli. nou sicut alij homines
benedictus: s; sicut apłs ait. Ro.
ix. q est super oīa benedict⁹ in ses-
cula de⁹: r per quē benedictio ve-
nit alijs. possum⁹ itaq; huic virgini
dicere illud Sēñ. xxiij. In semine
tuo benedicetur oēs gētes ter-
re. Et notandū q istuz benedictū
fructū vētris marie dat nobis san-
cta mater ecclia ad comedēduz r
bibēdu dices illd Cāñ. v. Comedi-
te amici r inebriamini charissimū.
Dicit etiā se fruct⁹ ventris ma-
rie. illud Eccl. xxiij. Qui comē-
dūt me adhuc esurierēt: r q bibunt
me adhuc stient. Nā q frequēter
ex deuotionē comedūt r bibunt xpi
corp⁹ r sanguinē in sacramēto al-
tariis: magis desiderant iterū su-
mere q raro. patēt q sex magna
pūlegia q habuit hōgo maria r q
cōgunt in salutationē angelica.

¶ Secūdo salutio angelica est no-
bis hoib⁹ valde fructuosa. Affert
em oibus eam deuote dicentibus
triplicē fructū. Primum est remis-
sio pene. r hoc ppter mltipl⁹ ces i
dulgētias a summis pōtificibus

cōcessas: tā in his q legūt rosariū
hōginē q in his q adūgunt in fine
dicte salutionis: iesus xps put lati-
us declarauit in alio opusculo nfo
qd intulaf Salutate mariā. Se-
cūd⁹ fruct⁹ est pseruatio culpe. vñ
Eccl. xxiij. dī hōgo de illis q fidez
liter r deuote seruāt sibi. Qui o-
perant in me nō peccabūt. Tertio
fruct⁹ est assecutio glie. Jō subdit
vbi supra. Qui elucidat me sup-
ple hōbo alios istruēdo vñ exēplo
alios edificando vitā eternā ha-
bebit. ¶ Tertio dicte salutio ē
dyabolo valde odiosa: nec qdem
nirū qm pillā fuit valde territus
Cāñ. vi. Terribilis vt castrorum
acies ordiata. Vñ Ber. Nō sicut
mēt hostes visibiles castrorū mul-
titudinem: s; hū aeree potestates
marie nomē r iuocationē. Prop-
ea dī quidā doctor pteplatiū q
demōes audito noie xpifere. Ma-
rie fugiūt vsq; ad certam distētiā
Ad hoc ppo stitū facit hystoria de
Theophilo pu⁹ recitata. Quēad-
modū q homines audito tonitruo
terrētur: ita r demōes audita ma-
rie salutatione. Jre p illā fuit con-
fusus. Judic. xiiij. Una mlier he-
breā fecit cōfusione in domo nabu-
godonosor. Jtez per illā fuit ptri-
tus. Sēñ. Jpa. cōteret caput tui.
Fuit aut ipsa salutio angelica p
figurata Judic. xiiij. vbi legitur q
angelus dñi apparuit vxori man-
ne dicens ei. Cōcipies r paries fi-
liū eritq; nazarens dei ab infātia
sua. r ex matris vtero r ipse iūcipi-
et liberare isrl de manu philistio-
rum. Ad ppositū fuisse angel⁹ ap-
parēs vxori manne. r eā salutans
vt hñsimiliter credi potest: ptes-
surabat gabrielem archangeluz
ad beatā hōginē missuz quā saluta

Sermo quinquagesimus primus.

uit dicēs. Aue gr̄a plena ꝛc. Dein
de subdit. Ecce cōcipies in vtero
et paries filiū. Lu. i. Uterq; ḡ filiū
nasciturū annūciat. Ille s̄tionem
Iste dei fili. S̄p̄sō aut̄ q̄ vno mo
do illuminās eos iterpretat̄ recte
x̄pm q̄ illuminat oēm hominē veni
entē in h̄ic mūdū p̄figurauit: tuz
q̄ sicut ille fuit nazaren⁹ ex vtero
matris sue. i. deo p̄secrat⁹. Ita ex
sp̄s ab instanti sue conceptionis
fuit deo patri p̄secrat⁹ p̄ sanctifi
cationē. Lu. i. Q̄b̄ ex te sanctum
vocabit̄ filiū dei. Tū q̄ sicut ille
liberauit tē poralit̄ populū israel
de manu philistinorū. Ita et iste to
tuz mūdū x̄r̄m in se fuit liberauit
sp̄sialit̄ et eternalit̄ a potestate de
monū. Et p̄pterea dicit⁹ est iesus
q̄b̄ interpretat̄ saluator. vñ de eo p̄
nūciaturat angel⁹. Mat. i. dicens
Ip̄se saluti faciet populū suū a pe
ccat̄eorū. Quē ad modū ergo ange
lus gabriel benignē et ḡtiose salu
tauit futurā dei matrē. Ita et nos
supplices eaz salutare debemus.
It̄ p̄pter illius dignitatē quia dei
mater: tum p̄pter eiusdē nobilita
tem: q̄ regina celorum vocari di
gna est. It̄ p̄pter officiositatē. Ip
sa est aduocatrix nostra: media
trix n̄ra: auxiliatrix n̄ra. De qua
cānt ecclesia. In omni tribulatio
ne et angustia subueniat nob̄ sp̄s
p̄s Maria. Ob reuerētiaz itaq;
salutationis āgelicalis. offeram.
corde deuote eidez virgini ipsam
saluatōnē ad componendū eidez
coronā de rosis angelicis quare
mus ipsa nobis sp̄ret coronā cele
stē de rosis beatificis.

Postq̄ sup̄ius ostēsum est quo
nam p̄aco regina celorū coronata
fuit rosa salutationis angelicalis
cōsequēter superest ostēdere quō

et nos dicta rosa salutationis vale
bimus coronare paup̄culas aias
n̄ras. Pro quo est aduertendum
q̄ in dicta rosa sunt tria pulcher
rima folia s̄m quod triplex repe
ritur saluatio. vcz.

Virginalis.

Humanalis. Celestialis.

Pr̄mū igit̄ folium rose saluta
tionis vocatur saluatio ḡginalis
de qua et̄ multa dicta sint: p̄pter
t̄m materiam subiectā et̄ ipsius diue
marie honorē superest iterum lo
qui de q̄na p̄ponitur tria dubia:
que sunt.

A quibus.

Qualiter.

Propter quid.

Pr̄mū itaq; dubiū est a quib⁹
d̄z dici saluatio angelica. Ad q̄b̄
respondetur q̄ maxime debet di
ci a personis celestibus et̄ deuotis
Et hoc designatur per hoc quod
tres dictā saluatōnē cōposuerūt
vcz angelus q̄ dixit. Aue gratia
plena d̄s tecum benedicta tu in
mulierib⁹. In quibus ḡbis inserū
tur nouē dictiones ad designan
dum q̄ annūciabat̄ aduēt⁹ illius
per quē reparādi erant nouem or
dines angelorū. Ecclesia que ad
didit maria. Similiter vrbanius.
iij. addidit in fine dicte saluatio
nis ier⁹ cōferens triginta dies in
dulgētiaz oibus vere cōfessis et
cōtritis q̄ hoc adderent. Itē Jo.
xxij. Predictā indulgētā p̄firmās
dedit dies alios triginta oibus di
cētib⁹ x̄pus. Itē elizabeth que di
xit. Benedictus fructus v̄tris tui.
Angel⁹ autē est totus celest⁹ et̄ pu
rus incontaminatus immacula
tus: et̄ speculū sine macula et̄ ruga
vt habetur Ep̄he. v. Itēz Eliza

De rosa salutationis.

beth erat pura et iusta et sine q̄rela. vt habet Luc. i. Ex his igitur dat̄ intelligi q̄ q̄cūq̄ istā h̄ginē salutationē digne et meritoze vult dicere: d̄z habere cor purū et angelicū q̄tū ad deū d̄z esse sine macula peccati q̄tū ad seipm: d̄z etiam esse sine q̄rela q̄tū ad primū. vel p̄t̄ dici q̄ p̄ angelū significantur h̄gines Bernar. Quid decorius h̄ginitate q̄ de hoīe angelū fecit. Et hiero. sc̄da p̄re epistolaz suaz epla. ly. dicit q̄ semper angelis cognata est h̄ginitas. per ecclesiā signifiant vidue. Ecclesia ei q̄dā modo vidua remansit quando ip̄osus su⁹ celos ascendit. per elizabeth h̄o q̄erat cōiugio copulata intelligitur cōiugati. Illi igitur qui seruunt h̄ginitate et qui digne cupidiū suā viduitate: et qui licite et honesta v̄tūtur copula matrimoniali. possunt hanc salutationē digne dicere. Et tamen peccatores nō d̄nt cessare ab eius laude. Unde. hiero. in sermone basumptiōe. Si virgo es: laude mariam quia meruisti esse q̄ laudas si cōtinens es: etiā tandem debes laudare: q̄ nō aliūde p̄stat vt possis esse casta q̄ ex gratia x̄pi que plenissime fuit in maria quā laudas. Q̄ si cōiugata aut certe peccatrix nichilomin⁹ cōfiteri et lauda: q̄ miā in oib⁹ profuit et gratia et laudes. Et q̄uis non sit speciosa laus in ore peccatoris: noli tamen cessare quia inde tibi promittitur venia vnde laudes. hec ille. Patet ergo q̄ saluatio angelica est ab oibus dicenda: sed p̄cipue a iustis.

¶ Secundū dudum est. Qualiter ista saluatio sit dicenda. Ad q̄d respōdetur q̄ est dicenda trib⁹ mo

dis videlicet.

Frequenter.

Feruentē.

Humiliter.

¶ Primo q̄dē frequent eo q̄ ipsa quā salutam⁹ frequēter b̄fficia recipim⁹ et multa. Esay. xxiij. Summe cytharā. i. salutationē angelicā sc̄z Ave gr̄a plena et c. q̄ quādo d̄r facit ip̄i h̄ginē quādam melodiā. Et circuiti ciuitatē. i. h̄ginē gloriosem in qua oēs ciues. i. oēs cogitationes fuerūt v̄ute in v̄nū finem. Et b̄n̄ d̄r circuiti: q̄ h̄go maria tota et in circuitu est laudāda: quia in ea nichil fuit quod nō fuerit laude dignū. Deinde subdit p̄pheta. B̄n̄ canē: frequēta cāsticū vt mēoria tua sit. Ille b̄ne canit q̄ eā corde: ore. et opere laudat. Sin q̄d ad monet in ecclesia in pla de eadez dicens. psalle psalle mihi toto: oris cordis voce v̄oro. Ave plena gr̄a Ille aut̄ bene frequētat q̄ ab eius laude nō cessat. Et talis habet memoriā h̄go maria q̄ eoa copiose remunerari p̄curat d̄i v̄l tā eternā eis ipetrat. Eccl̄. xxiij. Qui elucidā me vitā eternā habebit. Sc̄do ista saluatio ē dicenda feruētē. The aut̄ feruētē d̄r q̄i p̄nūciat t̄r cū cordis attentione: cū recta intentione: cum fide et spei certitudine. debet ergo dici cū cordis attentione ne ipsa quā salutam⁹ de nobis cōqueratur et dicat. illō Esay. xxiij. Popul⁹ h̄ic laudat me honorat: cor aut̄ eorū longe est a me. Itē cū recta intentione Multi em̄ saluant personas nobiles vt videantur eis esse familia res sic etiā multi reuerēt et saluant beatā h̄ginē vt sibi esse deo credant. De quibus potest dici lud. Mar. vj. Receptū est merce

Sermo quinquagesimus primus.

desus. Similiter debet dici cum
fide et spei certitudine ut scz q̄ peti
m^o ab ipsa nos habere speremus
Supra em̄ esset illa dñia q̄ nō re-
salutaret salutates se. Et q̄ regi-
na ista est hūilima: ideo eos q̄ eaz
salutant digne ipsos resalutat ad
se invitado dicēs illis *Eccl. xxiij.*
Trāsite ad me oēs q̄ ꝑcupiscit
me et a generatōib⁹ meis implemi-
ni. Spiritus em̄ meus super mel
dulcis. Tertio dicēda ē hūilismo-
di saluatio hūilif. Que quidez
humilitas nō tantuz debet esse in
corde: verū etiā in corpore ut po-
te in genuflectione. Nō enim ma-
gnū est si ad istā saluatiōē mor-
talis homo genūa pōit i terra ad
cuius planonē rex celozū descen-
dit in terrā. Nō est mirū si ad istā
saluatiōē hūilitat se hūmilif
ad cuius planonē rex glorie fa-
ctus est parū. Nō est magnū si
seu se hūmiliat et flectit genua/
quādo reginā celi et terre saluat
Ecce qualiter porrigēda est salu-
tatio angelica virgini gloriose.
Tertū dubius est: propter quid
saluatio ista ē dicēda. Ad quod
respōdetur q̄ est dicēda propter
tria: vcz ꝑp debitum. exemplum
fructū. p̄mo q̄dē ꝑpter debituz
Saluatio em̄ debetur trib⁹ gene-
rib⁹ p̄sonarū: vcz amicis/benefi-
cis/dñis. hec autēz virgo sanctif-
sima est amica nostra quam quili-
bet sibi deuot⁹ habet iterpellare
ut auxiliū p̄stet in necessitate dicē-
do illud *Can. ij.* Surge ꝑpa ami-
ca mea. Itē de ipsa loquens *eccl.*
xxij. Et sic. Ego m̄ pulchre dile-
ctōis/timoris et agnitiōis. i. que
pulchre diligo et que plchre ama-
ri volo. Itē est beneficia n̄ra. Sa-
p̄. vij. Proposui ꝑ luce habere

illā. Itē ibidē. Venerūt mihi oīa
bona parit cū illa. et innumerabi-
lio honestas ꝑ man⁹ illi⁹. De be-
neficijs autē q̄ ab ipsa recipim⁹ Et
Aug. in oratiōe Per te ꝑgo bea-
ta hereditam⁹ miam miseri igrati
q̄ram peccatores v̄ n̄ra sublima
infirmitate celestia terreni: mortales
vitā: pegrini patriāz. Itē pōt sibi
cōuenire illud *Rom. xvj.* Saluta-
te mariā q̄ multū laborauit in vo-
bis. Laborauit q̄dē legꝑtū cum
p̄nulo iesu fugiēdo: discipulos cō-
cēdo paup̄tate sustinēdo et ꝑ no-
bis assidue orādo. Itē ē dñā no-
stra q̄ vbiq̄ dñatur. *Eccl. xxiij.*
In omi populo et in omi gente ꝑ-
matū tenui et omnū excellentium
et subtilium colla propria virtute
calcaui. Secūdo debem⁹ eam sa-
lutare ꝑpter exemplum. Ad hoc
em̄ faciēdū habemus exemplum
ab angelo q̄ eam salutauit i thala-
mo. *Lu. j.* Ingress⁹ angel⁹ ad eaz
dixit. Ave gr̄a plena. Et Johanne
qui eā salutauit in vtero. Et hoc
est quod ad ipsam locuta est eliza-
bet dicens. Exultauit in gaudio
infans in vtero meo. vbi supra
Itē ꝑo quādo eam salutauit in celo.
ij. Reg. ij. Surrexit rex in occur-
sū matris adorauitq̄ eam. i. salu-
tauit. Postulatus est thron⁹ matri-
regis q̄ sedit ad dexterā eius. De-
bemus igit⁹ erubescere eam non
salutare. ex quo tāte persone eaz
salutauerūt. Vñ Bernar. inuitat
nos ad Marie saluatiōē gabrie-
lis exemplū Johānis tripudif: et
resaluatiōis lucif. Tertio de be-
m⁹ eā salutare ꝑp̄ fructū. Si em̄
salutam⁹ eam cū deuotiōe. ipsa re-
salutabit nos cū gratiaz exhibi-
tione. *Eccl. xxij.* Obuiabit illi
scz eā salutāti q̄l m̄ honorificata

De rosa salutationis.

supple ab ipso salutē. Qui em̄ salu-
tat alique: ipm̄ quātū in se ē ho-
nouificat. Pr̄z ḡ pp̄ qd̄ saluatio
angelica est dicenda: q̄lit̄ r̄ a qb̄.
¶ Scdm̄ solū rose saluatiōis vo-
cat saluatio h̄ianalis quā vnus
hō alteri exhibet. Pro q̄ notādūz
q̄ multis de causis solent hoies
alios salutare. s; tñ de tribus di-
cem̄. Solēt ḡ homies se inuicem
salutare in signum.

Derisionis.
Proditionis.
Dilectionis.

¶ Pilo igit̄ hō hominē salutat in
signū derisiōis. Sicut mat. xx. vñ
legit̄ q̄ milites pilati clamidem
coccineā circūdederūt xp̄o r̄ ples-
ctētes coronā de spinis iposuerūt
sup̄ eum̄ ei r̄ aridū in dextera
ei r̄ genu flexo ate eū: illudebāt
ei dicētes. Aue. r̄. ceperūt salu-
tare xp̄m̄. Aue rex Iudeorū. De-
ridebāt itaq; p̄sidi iudei xp̄m̄ ver-
bis dicentes. Aue rex iudeorū. itē
factis q; spuebāt in facie; eius: r̄
eū aridū percutiebant caput ei
vt habet̄ ibidē. Hos iudeos imi-
tant̄ multi mali triumphatores qui
solent alio quos odiūt aut qbus
inuidēt salutare cū subsannaticē
r̄ cachino: vocantes eos valētes
papalardos r̄ similia. Ex quibus
h̄bis r̄ saluatiōib; derisorijs se
quuntur dissentiones / rixē / discor-
diē: r̄ interdum post verba veni-
tur ad verbera.

¶ Secūdo interdum homo ho-
niē salutat in signū proditionis
Et de hoc legit̄. i. Machabeorū.
vñ. q̄ nichanor p̄ditōr maximus
r̄ dux exercitus regis Antiochi
venit ad iudā Machabeū: r̄ salu-
tauerunt se inuicem pacifice. Ho-
stes aut̄ parati erant capere Ju-

dā. r̄ intonuit iude q̄ in dolo ve-
nisset ad eū dicit̄. Nichanor: r̄ re-
cessit ab eo: nec ex tunc voluit de
inceps videre faciē ei. Similiter
legit̄ Judic. iij. q̄ haior venit ad
regē Eglō cui tūc tēpōis erant
filij Israel tributarij: q̄ saluāt̄ eū
fingētes q̄ venisset ad deferēdūz
ei tribūtū soliti: traxit eū ad prem-
ib; p̄cussit eū ad mortē. Itē. ij.
reg. xx. legit̄ q̄ Joab saluauit in
dolo Amasā germanū suū dicēs
Salue mi frat̄ tenuitq; manub; tera
mēt̄ ei: eū de oculā; p̄-
sit eū in dolo latere r̄ effudit te-
sta ei. Itē hystoria notissima est
de iuda q̄ oculādo Chrištū tradit
eū in manū inimicorū suorū.
Sic r̄ hodie multi imitātes p̄dā-
ctos p̄dctores h̄bis pacificis salu-
tat̄ illos qb̄ nocere volūt vt sic
mū sibi caueāt ab intēto malo.
In hoc similes h̄toricorū qui
subelca aut potu p̄ditose iuiuas
h̄toricāt. Nā tales hylarē faciem
ostendunt his quibus nocere vo-
lūt h̄bis r̄ signis illis blādiātes.
vt minus sibi caueant. Propt̄ea
dicebat quidā poeta. Qui melin-
ore gerit r̄ me retro pungerē que-
rit: eius amicitiam nolo michi
lociam. Itēz alienū poeta Quā-
do bonuz fariis: r̄ in corde maluz
meditatis. Oculā que Judas do-
mino dedit hęc michi tu das. Et
breuē t̄ra est fraus duplicitas
r̄ p̄ditio in saluatiōib; quas in-
terdum homines sibi mutuo ex-
hibēt: q̄ nō est multum in talib;
cōfidendū. Propt̄ea Hier. ix.
dicitur. Unusquisq; se a proximo
suo custodiat qm̄ omni fratre suo
non habeat fiduciam. Vidit enim
duos maximos p̄cipēs inter q̄s
cuz lis orta fuisset eādē l̄ signū

Sermo .li.

recōsiliatōis mutuo se salutauerunt atq; sacram cōmunionē in die iouis sancte vna acceperunt. fuit enim illis partita sacra eu charistia. Sed feria quarta post pascha minor altero salutato addit hostes maior securaq; sūt i de grādia bella. Et q̄ p̄ q̄ nō salutarerat atq; i signū bōe amicitie & charitatē: s; poti⁹ pditōis male sibi sibi accidit qm̄ i bello tā dē captus p̄ plures annos carcerali custodie fuit mancipatus.

¶ Tertio hō hoies salurat in signū amicitie & charitatē. & de tali salutatiōe habem⁹ multa exēpla i sacra scriptura: sicut p̄ter expo. xvij. vbi legit q; Jetro & Moyles cognati occurrentes sibi mutuo salutauerūt se iuicē s; b̄is pacificis. i. amicabilib⁹. Nō ei antea fuerat inter eos discordia. Item iij. Reg. x. legit q; post mortem ochozie regis iuda: fratres eius descenderunt ad salutādū filios eius. Item Lu. j. legit q; exurgens Maria abijt i mōtana cuz festinatōe & salutauit elizabēth De tali etiā charitatiua & amicali salutatiōe loquitur apostolus. i. Cor. xvj. dicēs. Salutate oēs fratres i osculo scō. i. corde s; i signū pacis. vt dicit glo. i. terli. Aliquos etiā ibi noiat qui alios ad quos scribebat Paulus salutabant. Ad idē etiā ppositū scribit. j. petri. v. vbi loquit̄ p̄teris dicens. Salutate iuicē i osculo sancto: vbi glo. interli. pacifico: colibino: nō ficto: non subdolo: nec venenoso. Q; vt habet puerb. xvij. Meliora sunt vulnēra diligētis. s; fraudulenta oscula odientis. S; forte obijciēt quispiā: & dicit neminem deberē

aliū salutare. Dicit em̄ salua toe Luce. x. Neminē p̄ viā salutaueritis. Ad hoc multiplex dat solutio s; i multiplicē sensum dicit p̄ positionis. Prim⁹ igitur sensus est: vt nō salutem⁹ alios in via: s; in domo. Et hūc sensū ponit glo. terli. Ideo seq̄tur imediate post. In quancūq; domū intraueritis p̄mū dicitē. Pax huic domui. Secund⁹ sensus est s; i glo. or. vt ille qui mittunt ad pdicatiōis officii sint itaq; ardentēs circa salutem primoz pcurandā & sui officij executionem: vt non alicuius obui cōsultatiōe refectantur: seu retardentur ab iniuncto itinere & officio. Nonne ḡ vt inquit dicta glo. phibet dñs salutatiōnem cum sit officium humanitatis: sed phibet impedimentum pdicatiōis & deuotiōis: vt quādo diuina mandantur & impetrātur paulisper sequestrent̄ humana. Nec em̄ simplr̄ sit. Neminē salutaueritis: sed addidit in via et hoc propter causam predictam. Et tali modo loquendi vsus est helyseus mittens festinanter saluā sibi Siezi ad suscitatiōem pueri defuncti: vt legit. iij. Reg. iij. dicēs ei. Accinge lābos tuos &c. Sequit̄. Si occurrerit tibi homo nō salutes eum & si salutauerit te quispiā non respondeas ei. Per hoc enim intendebat excludere s; b̄a cū alijs retardatiōe ab itinere. Tertio sensus predictē ppositiōis scōm dñm hugonem card. est talis. Neminē p̄ viam salutaueritis. i. nemini salutem vie optaueritis id est mūdānam p̄peritatem: q̄ multū est causa mortis spiritualis & eterna l̄is. Quartus sensus ē. Neminē

De rosa salutationis:

7c. id ē nolite salutare quēq; eo
mō quo p̄uenerūt hoies facere
salutationes i via. i. t̄m̄ ex p̄ue-
titudine / nō ex salutis op̄atione
Quint⁹ sensus est. Neminem 7c.
id est p̄pter t̄palia non p̄dicetis.
siue nemini salutē p̄dicabit̄ oc-
cassione lucrandi t̄palia. Sextus
sensus est. Neminē per viam sa-
lutaueritis. i. saluum dixeritis i
hac vita in qua q̄z est incert⁹ de
sua salute futura nisi sup hoc cer-
tificatus fuerit reuelatōe diuina.
Nā vt h̄f̄ eccle. ix. Nescit homo
vtrū amore an odio dignus sit.
Itē ibidē. Nescit hō suum finem.
Et hūc sensū ponit magister Ni-
colaus de lyra sup lucā. Dicit ta-
men q̄ iste sensus est magis spi-
ritualis seu mysticus q̄ littera-
lis. Ex his ḡ oibus p̄z euidēter
quomodo licitum est aliū saluta-
re ⁊ quomodo non. Et ideo dicit
p̄oeta. Saluta libēter. Possum⁹
ergo omnib⁹ beneficiū saluatio-
nis i pendere p̄ter q̄ hereticia.
Nam talib⁹ dicere non debem⁹.
Que ne videamur cōmunicare
operibus eorū malignis: vt has-
betur. q̄. 30. 1. Et sic patet de se-
cundo folio rose salutationis.
¶ Scdm̄ foliū rose salutationis
dicitur saluatio celestialis ⁊ ista
est triplex: videlicet
Diuinalis.
Angelicalis.
Sanctorialis.
¶ Prima saluatio celestialis di-
cit̄ diuinalis que proprie cōpetit
Christo. Ip̄e em̄ salutauit post
suam resurrectionem tria gene-
ra personarum. Primo q̄dē ma-
trem suam cū ei primū apparuit
a mortuis resurgendo. Et quīs
de hoc nichil dicat scriptura pie

tamen creditur ⁊ tenet q̄ ei pri-
mo apparuit atq; benigne salu-
tauerit: vt pote dicendo. Ave m̄
dulcissima. gaude ⁊ letare: quia
ego quē meruisti portare relur-
rexi: sicut tibi p̄dixerā. Ad quez
bona m̄. O filiū charissime sonet
vox tua auribus meis: vox. em̄
tua dulcis: sup mel ⁊ fauū supple
⁊ facies tua de cora. s. pie magni-
tudine glorie tue. Nūc itaq; con-
uertit̄ planctū meū in gaudiū:
m̄ chi. Et scdm̄ multitudinē do-
lorū meorū quos supple habui de
passiōe ⁊ morte tua i corde meo.
nūc consolationes tue iustificau-
erūt animam meam. Secūdo Chri-
stus resurgens a mortuis saluta-
uit illas mulieres de quibus dicitur
mat. xxvij. q̄ redibāt de mo-
nūtero cum timore p̄pter visio-
nem angeli ⁊ gaudio magno: eo
q̄ nunciasset eis Christum quez
querebant resurrexisse. Cūq; s̄
currerēt hec nūciare apostolis:
occurrit illis iesus dicens. Aue-
te. glo. interli. vt maledictum fue-
it mulierib⁹ solueretur. Ille autē
accesserunt ⁊ tenuerūt pedes ei⁹
⁊ adorauerūt eū. Que autē fuerit
iste mulieres aperte mōstrat de
vna in p̄ncipio dicti capituli vbi
d̄f. Vespe sabbati q̄ lucebat i pri-
ma sabbati venit maria magda-
lene ⁊ altera maria: q̄ nō ibi nosa-
tur / s; credit q̄ fuerit maria cleo-
p̄he aut salome: maxime cū dica-
tur Mat. xvj. q̄ maria Magda-
lene ⁊ maria Jacobi ⁊ Salome
emerūt aromata vt venientes ve-
nerēt Jesum. ⁊ valde mane vna
sabbatorū venit. 7c. Marthe⁹ au-
tem qui enim facit mentioz de
duab⁹ nō aduersatur marco qui
de tribus loquitur q; ille non di-

Sermo. li.

rit non fuisse plures. Quid ergo ille racur: mar^o ex^o p^o s^o r^o supple ut. Tertio x^o p^o s^o post suā resurrexione salutavit ap^o s^o ter dicens eis. Pax vobis. primo q^o dē et le cūdo absente Thoma. Tertio aut thoma p^o s^o te: vt legit^o Jo. xx. Quid aut significat q^o ter dixit. Pax vobis. Ad hoc solet dici q^o designat triplicē pacē. s. interiorē exteriorē: superiorē: siue spirituale temporalem/eternalem. Et hāc triplicē pacem debemus petere a domino: quia ipse solus illā dare potest: nec em̄ nobis illā denegare poterit maxime cum illam nobis offerat. plus em̄ paratus est illam dare nobis q̄ sim^o accipere. primo quidem de pace interiori seu pectoris loquēs dicit. Pax vobis. i. vos saluto vobis offerendo pacē cordis: que fit p gratiā: r per quam sedant vitia r peccata que faciunt bellum in cōscientia humana. Ideo hanc pacem petēs plal. aiebat. fiat pax in virtute tua. r hoc supple in cōscientia mea. Secundo de pace exteriori loquens idem dominus dicit. Pax vobis. Quasi dicat. Ego non quero affligere vos tēporaliter sed potius opto vos viuere in pace. hie. xxix. Ego cogito cogitationes pacis r nō afflictionis. Dicamus ergo ad eū. Da pacē domine in diebus nr̄is Et merito hec pax exterior perēda est a domino: quia ipse solus eam dare potest fin q^o orat ecclesiā in collecta de pace dices. Da seruis tuis illam quam mundus dare nō potest pacem. Et de hac duplici pace loquebat^o Chyustus Jo. xiii. cū dicebat. pacem relinquo vobis: hoc referendo ad pa-

cē exteriorē quā habuerūt ap^o stoli p dies. i. a passione r resurrectione domini. Sequit. pacē meam do vobis: hoc referendo ad pacem pectoris. Tertio de pace superiorū loquens idem saluator Jo. xv. Dicit in mundo p^o s^o ruz habebitis in me autem pacem. hāc aut pacē debem^o s^o r^o petere a domino: qz ipse solus ill^o collator est. Dicam^o ergo et ill^o Thobie. iij. Prece in pace recipe spiritali meū. Patet ergo triplex pax quem petere habemus a domo: r que designatur p hoc q^o chyust^o ter salutavit suos ap^o s^o s^o his verbis. Pax vobis. Propterea scribitur. xxiij. q. j. nisi bella: q^o dominus pacem docuit: pacem dedit/ pacem reliquit. Et sic patet de salutatione diuinali

¶ Secunda saluatio celestialis dicit angelicalis. Solent em̄ interdum angeli homines salutare sicut patet de angelo Sabtie: le salutante virginem Mariam Lu. i. Jē de angelo raphahel: q^o ingressus ad Thobiam senio-rem r cecū: salutauit eum dicens. Gaudis tibi sit semp. Imprimis est vt a deo cureris Thobie. v. si militer Judic. vi. legit^o q^o angel^o domini apparuit Sedeoū dices ei. Dominus tecum viro-rum fortissime.

¶ Tertia saluatio celestialis dicitur sanctorum: qz scz sancti et sancte dei nos salutant. i. salutez eternam nobis optant. Unde et de quolibet sancto cū x^o p^o s^o regnāre potest dici illud q^o dicit Paulus de luca euangelista Col. iij. Salutauit inquit vos Lucas medicus charissimus. Salutant ergo nos omnes sancti r sancte dei:

De rosa p̄rogati. Singu. mulie.

id est salutē eternā nobis oprāt ⁊ hoc p̄pter immenſam charitatē quā ad nos gerunt. Si em̄ cū ad adhuc in p̄ni vitā agerent ſalutē alioꝝ optabāt etiā inimicoꝝ ⁊ p̄ hāc re ſupplicē d̄m exorabāt ſicut p̄ de ſtephano. Actū. viij. Quātomagis id efficiunt poſtq̄ ad deſi gl̄ioſe aſſumpti ſunt. Nō em̄ nunc min⁹ ſollicitant de ſalute n̄ſa q̄ tunc: quimo multo pl⁹ ſeruētiores ēēt ⁊ diuturniores p̄ nobis ad deſi ſundūt p̄ces: q̄ cū adhuc nobiſcū uiueret: eo q̄ non ē dimiſiua eoz charitas ad nos q̄ pot⁹ aucta. Quā ſ adhuc nobiſcū p̄municāt i charitate: nō ſalutē n̄ram oprāt: ⁊ p̄ ea orāt ad d̄m: vt ſt b̄ſus Tho. iij. ſc̄i. diſt. xv. circa finē. Propterea. ij. Mach. xv. de Hieremia iam lōge antea mortuo ſic. hic eſt frat̄r amator ⁊ ppl̄i iſrl. hic eſt q̄ multum orat p̄ ppl̄o ⁊ vniuerſa ſc̄ta ciuitate Hieremias p̄ſa. Eſt ⁊ alia rō cur b̄i ſalutē n̄ram oprāt: vꝫ p̄p̄ eoz p̄moditatē. Quāto em̄ plures cū xp̄o regnabūt i celo: tanto maior ē ciuiſz gl̄ia ſalutē accidenſalis. In iup̄ q̄to plures ſaluant̄ rāto cū gnale dei iudicium celebrabit in quo quilibz b̄o reddet p̄ prium corpus ſub forma gl̄ioſa. Et quia ſumme oprāt iſtud vltimū: iō etiā oprant id ſine quo fieri nō pōt: vꝫ cōpletū numeroꝝ electoꝝ. Ecce ſ quō b̄i nos ſalutāt i. ſalutē optant: nō tamen p̄pter nos: verſetiā quodāmō p̄pter ſe. Studeam⁹ igit chariſſimū q̄ſi vices: repēdēdo ip̄os ſanctos deuote ſalutare: p̄ſertim chriſtiſeramariam. Sic em̄ coronādo nos roſis ſalutationis ſingularis meremur tandē coronari roſa glo-

rie ceſtialis. Quā nobis cō. ⁊c. **C**Sermo. iij. De roſa p̄rogatiue ſingularis mulierum.

Ozonemus nos roſis. Sap. iij.

C Quadrageſima octaua roſe corone miſericordialis d̄i roſa p̄rogatiue ſingularis q̄ recte ſequit̄ ad roſaz ſalutationis ſingularis: quia q̄ ſgo maria fuerit ab angelo ſalutata ad quē dā ſingularē p̄rogatiuā ⁊ grāſ ſpecialē p̄tinet. hac aut̄ roſa p̄rogatiue ſingularis fuit p̄ ceteris mulierib⁹ iſignita ⁊ coronata ipſa ſgo maria. pro q̄ notādūz q̄ ipſa habuit excellētiffime p̄fectiſſime ⁊ excellētiffime oēs p̄rogatiuas ceterarum mulierum. habuit enim prerogatiuam.

Virginum.

Coniugarum.

Uduarum.

C P̄mo nepe habuit prerogatiuā ſanctaz ſgini ceteris ſgini b⁹ eminentib⁹ p̄pter q̄b ſgo virginū appellat̄ ⁊ nuncupat̄. pro quo itez aduertendū q̄ prerogatiue ſanctarū virginum ſunt multae et precipue tres: vꝫ

In corde humilitas.

In ore taciturnitas.

In opere aſſiduitas.

C Oēs aut̄ iſte prerogatiue fuerūt ſingulariſſime i hac ſgine ſc̄tiffima cū multis alijs ſm q̄ meminit b̄ſus Amb. li. ij. de ſgimb⁹: ita dicēs. Maria ſgo oerat nō ſolū corpe ſed etiā mēre: corde humilis: ſp̄bis grauis: aſo pudēs/ loquēdi partioꝝ/legēdi ſtudioſioꝝ/itēta operi/verecūda ſmōc/ ſolita b̄i, velle omnib⁹. hec ille. **C** P̄mo igit virgo maria habuit

Sermo. lii.

in corde humilitatem In cuius rei
testimonium ancillam dñi se vocavit
cū veraciter eēt electa domina mū
di: regina celimater filij dei. Ecce
inquit ancilla domini. Luc. i. Pio
pterea in suo cantico de ceteris sy
runt⁹ suis tacēs: de sola sua humi
litate mētionē facit di. respexit hu
militatē ancille sue: supple ille qui
ex me carnē sumere voluit Et ideo
hieronym⁹ in parte epistolarum
suarum. ep̄la. lxxv. dicit q̄ maluit
de⁹ de beata maria incarnari ppter
e⁹ humilitatem q̄ ppter quācūq̄
aliā virtutē. Itē Bern. sup̄ illius
est. homil. iij. exponens illud ver
bum. Ecce ancilla domini: dicit sic
humilitas respondet: vt sedes gra
tie preparatur. Dei mater eligit
ancillā se nominat Non magnum
est esse humilē i abiectioe: magna
vero procius et mira virtus humi
litas honorata hec ille. Debemus
itaq̄ hanc virginis cordialem hu
militatem p posse imitari: pariter
et filij sui scōz quise nos admonet
Mat. xj. di. Discite a me: quia mi
tis sum et humilis corde Sed pro
fecto vt dicit Augu. in ser. de assū
ptione. exponens illud verbū. Lu
ce. i. Respexit humilitatem ancille
sue: multi videntur in cōspectu ho
minū humiles esse sed eorū humi
litas a domino non respicitur. Si
enim veraciter essent humiles: nō
ab hominibus vellent laudari: nec
in hoc mundo: sed in deo spūs eo
rum exultaret. hec ibi.

¶ Secundo virgo maria habuit i
one taciturnitatē. Unde Bernar. i
quodā sermone de eadem virgine
qui incipit. Signū magnum appa
ruit in celo: loquēs de taciturnita
te eiusdē virginis dicit sic pudibū
da fuit maria: et euāgelio id. p̄ba
mus. Ubi enim aliquando loquar

ubi presumptuose fuisse videtur.
fors itabat querens loqui filijs:
nec materna auctoritate: aut ser
monem interrupit: aut habitatio
nem irruit in qua filius loqueba
tur. In omni deniq̄ textu quatuor
euāgelioz si bñ meminim⁹ non ni
si quater maria loquens auditur.
¶ Primo quidē ad angelum: sed cuz
iam semel atq̄ iterū eā allocutus
fuisse. Secūdo ad Elizabeth: quā
do vox saluationis eius: iohannē
saltare fecit in vtero. Tertio ad fi
liū cū is esset annorū. xij. q̄ ipsa et
pater eius dolētes quesissent eum
¶ Quarto in nuptijs ad filium et mi
nistros. Et is quidē sermo certissi
m⁹ inde i genite mālnetudinis: et
verecūdie virginis fuit. Aliorū
quippe verecūdiam reputās suaz
sustinere nō valuit: defectū vini dis
simulare nō potuit. Ubi sane a fi
lio increpata tāq̄ mitis et humilis
corde: nec illi rēdit non tñ despera
uit: sed ministros facere qd̄ eis di
ceret admonuit. hec ibi. Itē pater
e⁹ taciturnitas in hocq̄ non legit
rēdisse aut locuta fuisse pastoz
parvulū suū adorātib⁹. Item neq̄
magis cū munerib⁹ veniētib⁹. Itē
neq̄ scō Simeoni quādo ei dixit
Quā ipsi animā et. De ea nepe le
git Luce. ij. q̄ solū cōseruabat oīa
verba hec conferens in corde suo.
Fuit ergo veloz ad audiēdum: sed
tarda ad loquēdū. Itē vt idē Ber.
ubi supra Multoties maria filium
audiuit non modo turbis in par
bolis loquētē: sed et discipulis seoz
sunt regni misteria reuelantem vi
dit miracula faciētē: vidit deniq̄
in cruce pedētē: vidit expirantē vi
dit resurgētē: vidit et ascēdētē: et tñ
in his oibus vox turturis verecun
dissime virginis nō memoratur au
dita. hec ille. Per hec ergo instrū
C. i.

De rosa preroga. singu. mulie.

tur vere *virgines* pauca loq: q: in m^l tulor no deest peccatu. Un hiero-
nym^o. iij. parte eplaz suaruz. epla
xrij. ad cellantiam scribens dicit
sic. Sermo tibi sit in omnibus mo-
derat^o parc^o. 2 qui necessitate
loquedi magis iudicet q: volutatē
Diu ante considers quid loquēdū
sit: ne qd dixisse peniteat. hec ille.
¶ Tertio *hgo* maria habuit i ope-
re sancto assiduitatem. De ea eni
dicit idē idē in pdicto sermone Si-
gnū magnū. 2c. q: tēpusz horas sic
discernebat: q: mane vsq: ad tertiā
oratiōi vacabat: a tertiā vsq: ad no-
nā terebat: vel nebat ad cultū tem-
pli non aut iterum orationi insta-
bat: donec angel^o veniebat: de cui^o
manu cibū sumebat: cibū vero quē
cū alijs virginibus sumebat. Ecce
quomō tēp^o expēdebat. Sic et san-
ctimoniales z christi sponse debēt
post diuinas laudes alicui exerci-
tio manuali intendere: ne ocio-
cātes facili^o rētant a demone. Ita
em̄ psulit hiero. z recitat de conse-
dilt. v. Nūq: Semp inquit aliquid
dōi facito vt diabol^o iueniat te oc-
cupatū. Neq: quis facile capiat a tē-
tatore qui alicui bono vacat exerci-
tio. hec ille. patet ergo qualiter
brā maria habuit tres prerogati-
uas virginū. Vel dic q: virginitas
hui^o virginis scitissime habuit tres
speciales prerogatiuas. Prima qz
fuit virgo integra. i. corpore z men-
te. Alie autē virgines z si habeant
integritatē carnis: pauce tñ habēt
integritatē mētis. Secūda qz ipsa
fuit que primo virginitatem suam
deo dedicauit: vt sepi^o dictū est in
pcedētib^o. Tertia qz habuit virgi-
nitatē trāsfusam. Dulce eniz sunt
bone z honeste *virgines* que nemi-
nē cōcupiscūt: nihilomin^o de facili
cōcupiscuntur. Sec^o aut de hac vir-
gine scitissima Quāuis enim fuerit

corpore pulcherrima tñ a nullo pō-
tuit vnq: cōcupiscit: eo q: eis *virginitas*
alios se trāsfundeat: z i eis illici-
tos mor^o extinguebat. Et sic p. 2c.
¶ Secūdo principaliter dico q: vir-
go maria habuit prerogatiuas cō-
iugatarū mulierū que sunt tres: v. z
Carnis integritas.

¶ Uteri fecunditas.
¶ Pluris bonitas.

¶ Prima igit prerogatiua quā pos-
sunt habere mulieres i m̄fimonio
existētes est carnis integritas ita
vt sint coniugate: et tamen coniu-
gio non vtant: sicut patuit de bea-
to Alexio tt vxore eius: z de brā
Cecilia z Valeriano spōso suo. Itē
de brā Ursula. Itē de brō Eduar-
do angloy rege: z sponsa sua: z sic
de aliquib^o alijs. hāc aut preroga-
tiuam plenissime habuit maria
que copulata fuit cōiugio cum
Ioseph. z tamen intacta pmanfit.

¶ Secūda prerogatiua mulierū cō-
iugatarū est uteri fecunditas. Sunt
em̄ mulieres coniugate q: carent ple-
q: nō sunt fecūde: s: sterilitate fuit
autē maria simul cū *virginitate* fuit
fecunda z fetu plenāq: q: dē nulla
alia mulier habuit propt qd sedu-
li^o de ea loquēs dicit Sautius m̄fis
h̄is cūz *virginitatis* honore: nec p̄mā
similem vīsa est: nec h̄re sequētem.

¶ Tertia prerogatiua mulierū con-
iugatarū est plis bonitas. Sunt em̄
multe mulieres coniugate secūde z
abūdātes in ple: s: pauce sunt q: ha-
beāt ple bonā et bñ morigeratā.
propter qd dicit sapiēs Eccl. xvi.
Ne iocūderis in filiis ipsi si mul-
tiplicent. Meli^o est em̄ vn^o timē
deū q: mille filij impij. Et vīle est
mor: sine filiis: q: relinquare filios
ipios. De^o ergo facit magnā grāz
existentib^o i m̄fimonio q: dāt eis
ple bonā. hāc aut grāz preroga-
tiua singularissime habuit *virgo* ma-

Sermo. lii.

ria q̄ gemit sc̄m̄ sc̄ōr̄ p̄oles em̄
aliaz matrum ē semp̄ pura creatu
ra: 2̄ frequēter mala: vt dictum est.
Sed p̄les hui⁹ m̄ris est deus 2̄ hō
sc̄tissim⁹. Vtū ergo distat iter plē
hui⁹ virginis: 2̄ plē aliaz piugata
rum q̄ inter deū n̄ 2̄ hominem.

¶ Tertio principaliter dico q̄ vir
go maria habuit prerogatiuas vi
duarum que sunt tres: videlicet
Libertas contemplationis
Sublimitas conditionis
honestas operationis.

¶ Prima igit̄ prerogatiua vidua
rum ē libertas cōtēplationis. Unde
Apo. i. Thi. v. Que vere vidua est
sicut obsecrationib⁹ 2̄ orationib⁹. Die
ac nocte. i. oib⁹ horis ad hoc opor
tūnis. Vidue ergo habēt maiore li
bertate vacādi p̄tēplationi q̄ cōiū
gate q̄ habēt viros quib⁹ parādūz
est. Propterea de Iudith q̄ fuit spe
culū viduaz legit̄ euīdem. vii. q̄
fecit sibi in sup̄iorib⁹ domus sue se
cretū cubiculū. s. ad orandūz: in q̄
cum puellis suis clausa morabat̄.
Itē de anna p̄phetissa legit̄ Lu. ii.
q̄ nō discedebat de tēplo ieiunios
obsecrationib⁹ seruies die ac nocte
hanc autem prerogatiuā libertatē i
p̄tēplādo habuit excellētissime vir
go maria: vt pote q̄ se totaliter ora
tioni 2̄ obsecrationi dedicauerat.

¶ Secūda prerogatiua viduaz est
sublimitas cōditionis. Sunt em̄ cete
ris parib⁹ sublimious cōditionis q̄
cōiugate In cui⁹ rei signū debetur
eis altius p̄mū in celo. Nam sc̄ōz
hierony. i. p̄te epl̄az suaz. epl̄a. v
contra Iouinianū scribēs dicit. q̄
virginitati debet fruct⁹ cētissim⁹
viduitati seragesim⁹: m̄r̄ iudicio tri
cessim⁹. Propterea Apo. i. Cor. vii
Consultat in viduitate tanq̄ in me
liori bono v̄māere 2̄ potissimē vbi
nō subest piculūz icōtinēre ita di.

Dico nō nuptiat viduis bonū ē illi
si sic v̄mālerit sicut 2̄ ego. s. i bono
p̄tinētie. hāc s̄l̄r prerogatiuā subli
m̄z cōditionis habuit excellētissime p̄
ce ceteris viduis virgo maria marie
cū virginitate illibatā seruauerit cui
debet fruct⁹ cētissim⁹ vt p̄r̄ d. est.

¶ Tertia prerogatiua viduaz est ho
nestas operationis. Que em̄ h̄e vidue
sūt solēt se certis hōtis occupare a
licui hōeste opatiōi. An. iii. Re. xvij
legit̄ de q̄dā muliere vidua q̄ colligebat
ligna ad d̄co quēdū panē v̄i
sustētā: fuit helias p̄p̄ha d̄ni. S̄l̄r
Apo. i. Thi. v. dicit sic. Si q̄ vidua
filios aut nepotes h̄z: discat p̄mū
domū suā regere 2̄ mutā vicē red
dere parētib⁹: v̄z eos alēdo qui se
aluerūt: sicut ciconis v̄z parētibus
suis senio p̄fectis ministrare. Ex p̄d̄i
ctis q̄ auctoritatib⁹ p̄z q̄ vidue de
bēt hōestis opatiōib⁹ vacare. hāc
aut̄ prerogatiuā hōeste opatiōis ha
buit m̄lto excellētī⁹ h̄go maria q̄
cerē vidue Ogabat ei māib⁹ suis es
tiā cū vidua facta eēt vt h̄fēt v̄i s̄b̄
eret necessitate p̄nietī: sc̄ōz illō p̄
uer. xxxi. manū suā extēdit ad pau
perē: 2̄ digiti ei⁹ app̄hēdēt fuf̄ in
māib⁹ orando p̄z q̄ quō dei gēitrix
h̄go habuit singlarissimo mō pro
gatiuas h̄ginū piugataz: atq̄ vi
duaz. In cui⁹ figura legit̄ de ea p̄
uer. xxxi. Sub noīe mulieris for
tis. Vtē filie p̄gregauēf̄ diuitias
i. m̄ltas prerogatiuas: in h̄o supple
maria: surgressa es v̄n̄mersas. Ex
q̄ igit̄ tot 2̄ tātis regia h̄ginū dora
ta ē prerogatiuā dignū ē 2̄ iustit̄ eā
p̄ ceteris sc̄tis venerem⁹ 2̄ colam⁹
Sudeam⁹ igit̄ eidē ob reuerētīā
tātan prerogatiuaz semel āgelicūz
eulogiū mēte deuota offerre ad p̄o
nendum sibi coronam de rosis sp̄i
ritualibus: qua tenus ipsa nobis
i petret cor onā d̄ rasis celestialib⁹
C. ii.

De rosa preroga. singu. mulie.

Postquam diffuse ostensum est quod virgo maria cordata fuit rosa prerogative singularis. Nunc restat ostendere qualiter femineus genuo dicta rosa coronari valeat. Pro quo diligenter est notandum in hac rosa prerogative inveniunt tria folia secundum quod in mulieribus triplex reperitur prerogativa singularis ultra viros videlicet.

Deuotionis.

Dilectionis.

Primum igitur folium prerogative mulierum dicitur compassionis. Est enim mulier naturaliter compassiua. Ad hoc enim serus conditio eam inclinatur propterea secundum ysidorum mulier dicitur a mollitie. Quod mulier quasi mollis aer: eo quod de facili resoluitur per compassionem pietatis. Iuxta quod est notandum quod mulier plures copatur tribus generibus personarum scilicet viri videlicet.

Egenis

Infirmis

Desolatis.

Primum igitur egenis et pauperibus plus copatur mulier quam vir. Propterea dicit scriptura Eccles. xxxvi. Ubi non est mulier ingemiscit egenis eo quod tunc contra negat sibi eleemosynam. Unde Gregorius. iiii. mulieres vocatur misericordes. Et de his habemus hystoriam in sacra scriptura: sicut patet in Reg. xvii. de helya quem tempore famis non misit dominus ad viros potentes et diuites: sed ad pauperem mulierem viduam: dicens ei. Uade in sarepta sydonie. Precepi enim tibi mulieri vidue ut pascat te. Cum ergo ad eam venisset vir dei: illa fecit ei subcinerum suum panem de eo quod paruum habebat: et de modica farina. Ecce passio pauperum le mulieris ad egenum. Sed forsitan dicit aliqua mulier. Certe si libenter dare egenis eleemosynam sed non do. quod virum habeo auarum quod hoc prohibet

quale igitur consilium. Ad hoc respondet doctorum quod comes et modicas eleemosynas potest facere vxor: ut requirit sibi marito. Quod ubi ille phibetur: intelligendum est de notabilibus eleemosynis: non de paruis. Ubi autem spectat aliter phibetur duas eleemosynas sicut magnas cum tamen abuderit illi non tenet obedire vxori presertim: ubi subest necessitas ex parte petentis eleemosynam: quinimo in tali casu ipsa tenet dare. Et ad hoc propositum facit hystoria que habetur. f. Reg. xxv. ubi legitur quod cum nabal vir diues valde: sed auarus summe negasset alimenta seruus. Dauid laboranti fame in desertis locis cum fugeret a facie saul. abiit ad vxorem dicit nabal cucurrit post seruos dauid: et dedit eis alimenta multa: ignorante viro suo nabal. Et de hoc laudatur. Quod ergo illi tunc licuit: etiam licet cuiuslibet alteri vxori in casu simili et presertim si domus abundat.

Secundo mulier naturaliter plures copatur infirmis et egrotis quam vir et maiore cura de talibus ceteris gerit quam vir. Et de hoc hystoria habemus. iiii. Reg. xvii. ubi legitur quod dicitur mulier massamilis unicum filium habuit. Quod videns grauius egrotante: statim cum eum auit et si pedibus helye quia casu in domo eius tunc venerat. Sed ut maius euidetur esset miraculum: permisit dominus dicitur puer mori: quem postea ad pedes helye resuscitauit. Similiter legitur. iiii. Reg. iiii. quod cum quidam egressus esset ad patrem suum ad messores: dixerat patri caput meum doleo: ait pater seruo suo Tolle puerum et duc eum ad matrem suam. Quod cum fecisset: posuit eum in sinu per genua sua: videlicet ad meridie mortuus est. Quo viso illa cum ovis dilegentis cucurrit ad helyeum: puerum tamen habitantem in monte carmeli: rogauit

Sermo. lii.

tura p filii suscitacione. Itē math. xv. legitur. de muliere chanaanica q̄ ex ppassione quā habebat ad filiaz suā demoniacā clamabat ad dñm dicens. Misere mei dñe fili dauid filia mea male a demonto vexatur Ceterū Jo. xi. legit q̄ maria magdalena & martha vidētes fratrem suū laza p̄ grauiorē egrotare: nec arte medico: posse medelā recipere ex naturali cōpassione & fraternali charitate more miserit n̄sicuz ad dñm dicētes. Ecce quē amas infirmus. Patet ergo ex istis hystorijs q̄ mulieres naturalit̄ ppariunt infirmis & egrotis: etiā plures viri: q̄ talia non legunt de viris. Et propter hoc plerūq̄ est magnis hospitalibus statuit mulieres religiose ad mirandū ex humanitatis obsequia infirmis q̄bu: cūq̄ p̄stādū: sicut patz in domū dei apud parisiē. Item i magdalena apud rothomagum.

¶ Tertio mulier est magis p̄pitia & idonea ppter innatā benignitatē ad cōsolandū desolatos & mestos q̄ viri: quia plerūq̄ durus est verbo et sermone. Hāc autē p̄solationē p̄maxime d̄z vxor exhibere marito cuz viderit eū tristē aut desolatū. Unde Chyso. sup̄ io. homil. ix. ad ppositū loquit̄ dicens. Debet vxor virū p̄urbatū lenire: admonereq̄ sup̄fluas ei: & molestiores cogitaciōes abscedere: & deponere: admonereq̄ vt dimittat quascūq̄ molestias e fordomū tulerit. Itē idē post pauca. Nichil inq̄ potēti muliere bona ad institudū & infomādū viri: quēcūq̄ voluerit. Neq̄ enī tā leniter amicos: neq̄ magistrōs: neq̄ p̄ncipes patriet vir vt iungē suā admonēt atq̄ p̄sulēt. habet enī voluptatē quādā admonitio & cōsolatio vxoria: cū plurimū amet: cui cōsultit. Multos possum asserre viros

asperos & imites: p vxores mites & māuetos redditos. Hec ille. Patet ergo q̄liter se debeat habere vxor ad maritū desolatū aut tristitia affectū. Circa hoc ergo resp̄sibiles valde sūt ille mulieres q̄ desolatos & tristes maritos: tristiores faciunt & reddūt & quali desperacionē inducūt: multa illis ipoperātes: et sup̄ dolorē vulnerū suoz addentes et dicentes. Nos estis miserabilior totius ciuitatis. Si patimini bene factū est: gall. ii. est bien employe & nō plāgo vos: quinimo magnū dānū est q̄ nō pei: accidit vobis. Vtrū nā nūq̄ vidisset vos: & familia. Tales autē vxores imitant vxorē Job: q̄ nō cōpassa serō viro suo supra modū a diabolo afflicto: sbis & signis inducebat eū ad ipaciētā dicens ei. Adhuc permanēs in simplicitate tua. i. i stoliditate. B̄ndic deo. i. maledic & morere. Job. ii. Item tales imitatur vxorē thobie senioris que vidēs virū suū thobiā cecitate percussum ait illi. Manifeste vana est spes tua: & eleemolyne tue mō appauerunt: atq̄ his & alijs huiusce modi sbis exprobrabat eū. De talibus ergo vxorib⁹ b̄ loquit̄ scriptura. Proverb. xix. Tecta iugiter persilātia litigiosa mulier. Et eius dē. xxi. Meli⁹ est habitare in terra deserta: q̄ cū muliere rixosa & iracūda. Attendāt ergo mulieres q̄ si paul⁹ col. iiii. p̄hibeat viris ne sint amari ad vxores suas: multo min⁹ debēt ipse vxores esse amare ad viros suos: vt pote q̄ de⁹ & natura indiderūt innatū benignitatē & dulcedinē etiā in sbis. Caueant ergo ne degenerent &c.

¶ Scdm̄ solū p̄rogatiue mulierū d̄ deuotiōis. Sūt enī mulieres vt in plurib⁹ viris deuotiores siue orādo: siue loca sacra frequētādo: siue

De rosa preroga. singu. mult.

etiā sacra suscipiēdo. Multe em̄ se
pe cōfiteñt & cōicāt p̄sertim in p̄ci-
piis solēnitatibus & festis: vbi pau-
ci admodum viri id faciūt. Q̄ er-
go de cōi lege mulieres sint viris
deuotiores probat tripliciter. vcz.

Auctoritate.
Ratione.
Exemplaritate.

¶ Primo quidem auctoritate bti
Greg. qui ad beatā h̄ginē loquit̄
dicens. Ora p̄ pp̄lo intercede p̄ de-
uoto femine sexu. Aliq̄ autem ad-
dunt tibi. Nec forsan absq̄ ratio-
ne: q̄ ser^o femine^o videt̄ deuotior
ad beatā h̄ginē q̄ ser^o masculin^o
& hoc ad sensum videm^o. Nā fre-
quēter mulieres i eccl̄ia cū solū
diuina tenēt & dicunt rosaria sua
deuote vbi viri plerūq̄ aut dormi-
tāt aut p̄fabulāt: aut velut muni-
cēt. Itē multi mulieres ex lauda-
bili pietate ieiunāt singulas vi-
gilas festoz b̄re h̄gis: vbi multi vi-
ri vir ieiunas vigilia sue sacrasti-
me assūp̄tōis: cū tñ hoc sit i p̄cepto
vt p̄z extra de obseruatōe ieiuni-
orū. c. ex pre^o v̄sa. Sunt etiā nōnul-
le q̄ ex deuotōe aut vora ieiunant
oī sabbato ad reuerētā dicte h̄gis
In q̄b^o oib^o placet deuotio eaz ad
xpi matrē. Sunt tñ nōnullē q̄ cre-
dētēs magnā famulatum exhibe-
re filio & m̄ri: volunt cessare ab oi-
ope manuali i die sabbati: & p̄serti-
m ab hora meridiana & deinceps: iudi-
cātes illos peccare q̄s tunc vident
opari q̄ in tātā vesaniā & p̄p̄te ruitā
cadunt: vt dicāt p̄dicatores dicen-
tes licere opari post meridiē diei
sabbati sicut aliis dieb^o nō feriatis
hereticos & xp̄ifere marie lūmicos
Cōtra igit̄ h̄mō idiferetā & p̄ncipio
iā deuotōnē talū mulierulaz cō-
nāter latere debēt singlī p̄dicato-
res: p̄irez & eccl̄ie pastores: ne sub

pretertu deuotōis itroducat̄ sup-
stitutio & heresis. Ad qd̄ facit. c. pue-
nit. de p̄lec. v. i. i. vbi loq̄t̄ Greg. di-
cēs. Peruēit ad me q̄sdā pueri sp̄s
hoies praua itervos aliqua & san-
cte fidei aduersa feminasse: ita vt
die sabbati aliqd̄ opari p̄hiberent
q̄s qd̄ aliud nisi āter xpi p̄dicatores
dixerimus: qui veniens diem sab-
bati atq̄ dominicum: ab om̄i ope-
re faciet custodiri hec tibi.

¶ Secūdo p̄bat̄ itentū: vcz q̄ mu-
lieres cōiter sunt deuotiores viris
& hoc tali ratioe ille p̄one sūt cōi-
ter deuotiores q̄ sunt magis reco-
lectez: q̄ h̄nt minore materiā vāgā
di sicut p̄z de viris claustralib^o. S̄
sic est de mulierib^o fordis ad viros.
Mulieres enī cōiter domu sedent
curā familie gerētēs p̄ter & rez do-
mesticaz. Et vt dicit Apo. i. Cor.
xiii. Siqd̄ volūt mulieres discere:
domi viros suos iterrogent. q. d. q̄
nō decet eas h̄m̄c inde vagari. Pro-
pterea idē Apo. i. Th̄. v. valde re-
probat illas mulieres q̄ vacantes
ocio discunt circuire domos: q̄ etiā
nō solum ociose sunt: verū etiā ver-
bose: & curiosē loquētēs q̄ nō ope-
tet. hec paulus.

¶ Tertio p̄bat̄ q̄ mulieres sint de-
uotiores viris: & hoc exemplarita-
te. i. exēplo illaz sc̄iāz muliez que
xpo fuerūt deuotissime. Quāq̄ ei xps
quosdā dum h̄c viueret viros gra-
tos inuenerit nūq̄ tñ tā p̄stāre & tā
p̄seuerātē deuotōnē in ap̄lis suis
inuenit: q̄ tā i mulierib^o sibi deuo-
tis. he sunt ei q̄ ip̄m p̄ patrias p̄e-
dicantē seq̄bant̄ ministrātes ei de
facultatib^o suis vt legit̄ Luce. viii.
& Mar. xv. Itē he sūt q̄ eum p̄cē-
tē i cruce fugiētib^o discipulis comi-
tabāt. Mar. xviii. Sicut he sunt q̄
mortuo corpori sepulori inuenta
aromatica p̄parauerūt. Ceterz he sūt

Sermo. lii.

que nec tenebrose noctis caligine:
nec militum armatorum furiosa seu-
ra terrebant. Ita Christus de istis me-
rito dicere possit illud Boetii: *habet
has autem nullus potuit putere: et
ros ne nris comites, plequent iter.*
Et id pie viris oibus ipse Christus huic
serui primus sue resurrectionis nun-
ciauit triumphum: sciens quoniam super omnes
gratia est gratia mulieris: iuxta illud
Ecclesiastici. *xxvi. Gratia super gratiam in muliere
secta et pudorata. Primum ergo quod deuote
fuerunt mulieres ad Christum. Quibus
etiam valde deuote fuerunt rebus di-
uinis: sicut patet Exodus. xxxv. ubi legi-
tur quod cum fabricaret tabernaculum
domini mulieres ad ipsas ornatum me-
te propriis atque deuota obtulerunt
armillas: et aureas: anulos: dex-
trali: similia: quibus ad ornatum cor-
poris proprii solebant. Item cetera que
ibi addit: quod dederunt iacinctum:
purpuram et hyndi que neuerant. i. fia-
uerant propriis manibus: et hoc totum
ad decorandum dictum tabernaculum
has autem bonas mulieres hodie
imitant ille bone catholice mulie-
res que ex deuotione largiunt ecclesie
de operibus manuum suarum: ut pote
albas mappas: pro altarium coop-
endis: et ad usum ecclesie necessa-
ria. Et his que similibus patet mulie-
res in multis viris deuotiores.*

Tertium solum rose prerogati-
ue mulierum dicitur dilectionis. Sunt
enim mulieres faciles ad diligendum
tam actiue quam passiuue. Sicut ergo non
est ira super iram mulieris: ut habet
Ecclesiastici. *xxv. Ita potest dici quod non est
dilectio super dilectionem mulieris.*
pro quo notandum quod mulieres de-
bent diligere tribus modis: videlicet.

Sinceramente.

Realiter.

Perseueranter.

Primo igitur et diligere autem

aliquem sinceramente est ipsum diligere
propter debitum fuisse: ita quod non adm-
isceat tali dilectioni carnalis aut vi-
ciosa dilectio. prout Augustinus in regula-
la ad fratres loquitur dicens. Non
autem carnalis sed spiritualis iter vos
debet esse dilectio. Tale autem spiri-
tualem dilectionem mulieres debent
habere et profertur ad extraneos viros
ita ut diligant eos in domino. Tunc
ergo mulier sincere diligit aliquem
quando eum diligendo non vellet
scilicet deum offendere etiam ve-
nialiter: sed malet a tali dilectione
cessare: quam ipsum diligendo peccare. Item
tunc sincere diligit viros: quoniam plus
diligit eorum animam quam carnem: vel spi-
ritualem salutem quam corporalem. Ad vi-
dendum ergo quando huiusmodi dile-
ctio sit sincera: et quoniam non est notandum
secundum Augustinum homilium. *xxxviii. quod mul-
tiplex est amor licitus: sed non quibus
sincerus. primus est amor coniuga-
lis: qui si non ponat aliud virtuosus
non est: maxime cum sit contra peccata
et passiones. Secundus est
amor filiorum: qui si sit virtuosus
non est: si ibi fiat stans. Non enim
inquit Augustinus laudandus est qui amat
filios suos quod serpentes leones: et
lupi amant filios suos: sed tamen vi-
tuperandus est qui eos non amat:
quia qui non amat filios suos a be-
stis et serpentibus vincitur. Tertius
est amor genitorum per educationem:
et mutua frequentationem: qui etiam
virtuosus non est: si non aliud addat.
Est etiam inquit ipse Augustinus. ille amor
conseruandus: et non rationis: qui
etiam inter peccata inuenitur. Nam si
duo equi aliquo tempore simul pa-
scantur inuicem ab inuicem separantur.*

Causa.

De rosa preroga. singu. muli.

Si ent bñ i via sunt cōstituti vnus
pcedat: statim alter sequitur festi-
nat desiderās pugi amico suo: ita
vt vir regatur a sessorē ad quē cū
puenerit confelicit. quartus est a-
mor ppinquorū. qui est propri⁹ ho-
minū. Et talis amor debet esse gra-
uitus. Non enī inqt aug. ppter ea
debes amare amicū. vt aliqd tibi
pferat. Quia si propterea illū amas
vt pferat tibi pecuniā vel aliquod cō-
modū ipale. nō illū amas sed illud
quō tibi pferat. Amicus ergo gratis
amādus est ppter se et nō ppter ali-
ud nisi forsā ppter deū. hec ex aug.
vbi supra licet trīficat. qz text⁹ plu-
rus est. Patet ergo quādo aliqua
dilectio est sincera et pfecta et quan-
do nō. hanc ergo sincerā dilectio-
nē habeāt mulieres si virtuose ve-
lunt representari in cōspectu dñi.
¶ Secūdo mulieres debent diligere
realiter q̄ diligendā sunt ita scz vt
tpe et loco manifestent facto et ope
suā dilectionē siue ipaliter iurādo
iurta possibilitatē suā necessitatē
habētes: siue benigne consolādos.
et hñc qz vt dicit Bre. in quadam
homī. Probatio dilectiōis exhibi-
tio ē opis. Precipue autē debet mu-
lieres diligere: caste tñ et decēter vi-
ros suos. Itē tñ rei signū ponit in
die nuptiarū anul⁹ i quarto digito a
police man⁹ ipōse eo qz sicut a dic-
to digito p̄dēt vena vsqz ad cor-
tra etiā debet esse dilectio cordia-
lis et vera vxoris ad virū. Itē dicit⁹
anul⁹ p suā rotūditatē designat qz
dicit dilectio debet sine carere: sal-
tez a mortē. Item p̄ciositas mate-
rie ipsi⁹ anulū designat excellentiā
dicte dilectiōis iter coniuges. Pro-
p̄tea apo. ii. ii. admonet mulieres
diligere viros suos. Sup quo dicit
ehus. ho. iiii. qz p̄cipuū pacis dome-
sticē atqz oim bonorū fūdamentū ē:

li vxor per omnia sit p̄sentis viro
suo. Nā vbi hoc fiet nihil triste p̄-
gere poterit. Quo em̄ pacto cū ca-
put corpi p̄nextū sit atqz p̄iunctū:
ylla ibi dissensio poterit exouri.
Necessario p̄fecto oia tūc sūt i pa-
ce. Nichil igit hac re mar⁹ nichilqz
magis necessariū. Verū hoc p̄liat
pecuniis igenitate: atqz potētia et
ceteri oib⁹ lōge vtilissimū ē. Deinde
post pauca dicit qz mulier q̄ virum
suū p̄sentit: et rei domesticē negli-
gēs erit. hec ibi. h̄ forsā dicit aliq̄
mulier. Certe ego diligo bñ mar-
itū meū: qz habeo pulcherrū ipsū cum
eo. Ille em̄ diues ē et satqz h̄z p̄ se et
p̄ me. Sz audiat talis aug. de vbi
dñi ser. xxx. dicentē. Svxor amet
maritum qz diues est: nō est caria.
Nō em̄ maritū amat: h̄ aurū mari-
ti. Si autē maritum amat et nudum
amat et pauperē amat. Si em̄ p̄ce-
rea amat: qz diues est qd si quō sūt
casus hūani p̄scribat subitō egēs
remaneat. Renūciat illi forte qz quō
amabat: nō marit⁹ erat h̄ res ei⁹.
Si autē vere maritū amet etiā pau-
perē plus amat qz cum inia amat.
hec ibi. forte queret maritus quō
poterit cognoscere de vxore sua qz
vere eū amat. Ad hoc r̄ndet chus.
in ope imp̄fecto homī. xliij. dicit⁹
qz plena et p̄fecta dilectio vxoris ad
virū cognoscit̄ his modis. Vxor i-
quit neminē dz estimare sapientio-
rem viro suo. Et q̄uis alter sit sa-
piētior: tñ illū sapiētiorē viro suo i-
telligere nō debet. Itē vxor nemi-
nē dz estimare fortiorē viro suo.
Et q̄uis alter sit eo fortior: non tñ
debet vxor eū intelligere fortiorē
viro suo. Itē vxor neminē dz esti-
mare formosiorē viro suo. Et vbi
fuerit aliquis eo formosior: tñ corā
oculis vxoris: ille alter formosior
nō debet apparere. Perfectū em̄

Sermo .lii.

odii perfectus amor rerū iudicium
 nō cognouit. Ut pura si precte odi
 as aliquē: quācuq; fuerit apd illū
 oia tibi duplicēt siue q̄ dicit siue q̄
 agit. Et q̄uis ierdū bona sint ma
 la tñ tibi vident. Si r̄ si precte ali
 quē amas: quācuq; sunt apud illum
 placēt tibi siue q̄ loquit siue q̄ agit
 et si mala sunt bona tñ tibi vident.
 Ergo vxor si videns aliquē dixe
 rit: vxorū vir me⁹ talis eslet: iam
 amor: nūm⁹ h̄z aliquid de pfecto
 amore. Et p̄ q̄ta parte ampli⁹ lau
 dauit aliqd̄ i altero viro q̄ i suo:
 tāto dilectio ei⁹ minor est ad virū
 suū. hec tibi in forma. p̄z ergo
 quō vxor d̄z maritū suū veracit̄
 diligere. Sed pfecto multe sunt
 vxoies q̄ multa signa dilectionis
 ostēdunt ad maritos suos: cum tñ
 veraciter eos nō ament. Vmōi em̄
 sunt mulieres adultere q̄ vt absco
 dāt malitā suā: ne eas suspectas
 habeant viri sui illis multipliciter
 applaudunt: arridēt et interdū ma
 la loquunt de amatōib⁹ suis. Itē
 huius generis sunt ille mulieres
 curiose et vane q̄ volentes in petra
 re a viris suis tunicā aut aliqd̄ si
 mile vbi⁹ amatōis: factis et ignis
 ad sui amorē alliciunt: vt satisfaciant
 voluptatib⁹ suis. Sunt autē m
 e alie vxoies priorib⁹ priores q̄ sub
 palliato amore pcurāt mortē viro
 rū suoz: forte odio: aut magis auaritia
 ad hoc inducte. Nā vt habet
 ff. de donationib⁹ inter virum et vxo
 rem. l. si stipulata. et filr. G. de dona
 tionib⁹ ante nuptias. l. si a sponso.
 gen⁹ mulierum est amarissimum.
 vltoria ad hoc manifesta ē de da
 liday vxoie sanfonis q̄ accepta mul
 ta pecunia a philisteis pdidit et tra
 didit virū suū manib⁹ eoz occidē
 dum. Judi. xv. Itē refert valeri⁹
 maxim⁹. li. ij. q̄ rome qdā ancilla

accusauit seu potius denūciatū cē
 tum et octoginta matronas q̄ viros
 suos clādelinis insidijs veneno p
 emerunt q̄ patefacto icelere p se
 natū capitali iudicio dānate exti
 terūt. Prop̄tea bñ d̄. ff. i. infortiatio
 de testamentis. l. q̄ testō. §. mulier.
 q̄ mulieres sut talē fragiles et cor
 ruptibiles. Caut⁹ tñ sit lector ne oc
 casioe dictoz nūmū exacerbet sta
 tum mulierum. nō em̄ inde emēda
 rent: s̄ potius scādalizarent. Caut⁹
 et sit ne eas nūmū collaudet ne
 inde i supbiā erigant s̄z vrobiz
 mediū teneat: et ligus suā a nūmū
 coherceat. ¶ Tertio mulieres d̄nt
 diligere p̄seuerāter. Multi em̄ sūt
 vtriusq; sex hoies q̄ de dilectione
 facile p̄uertūt ad odia. S̄z taliū di
 lectio nō est pfecta maxie cū scri
 bat Canti. viij. fortis vt mors est
 dilectio: immo fortior morte quia
 morte nō superat sicut p̄z i illis q̄
 amicos mortuos adhuc diligunt.
 puer. xvij. Omni tpe diligit q̄ am
 icus est. Et nota oi tpe. i. i aduersis
 sicut i p̄peris vel oi tpe. i. post mor
 tem sicut i vita. Vñ Bern. ad Eua
 geniū papā. Olim inq̄t michi inuis
 ceratus es: non michie medullis
 abstraheris tā facile. Ascēde i ce
 los: descende in abyssū non rece
 des a me: sequar te quocūq; ieris.
 Amaui pauperē spū amabo diu
 tum et pauperū patrē. Itē Ruth.
 ij. legit q̄ noemi vidēs gr̄as quā se
 cerat booz ip̄i ruth nurui sue i col
 latioe spicarū dicit ei. B̄ndictus sit
 booz a dño qm̄ eādē gr̄am quā p̄
 buerat viuis seruauit et mortuis. q̄
 d. noemi. Booz multū dilexit virū
 meuz elymelech dum viueret: quē
 adhuc se pbat post mortē ei⁹ dili
 gere i hoc q̄ ob ip̄i amorē alimē
 ta nobis ministrat. Ecce quō dile
 ctio fortior est morte maxime cum

De rosa pzero. Singu. muli

duret post mortē. hoc autē singu-
lari⁹ & ad propositum restat ostēdere
in sexu muliebrī. Quantum em̄ du-
raverit dilectio aliquarū mulierum
nō solum fidelium, vey etiā gētili-
um ad viros suos sequētia pbant
exēpla. Nā de penelope fert q̄ ex-
pectavit absentia viri sui. xx.
annis. ex ps cuiuslibet hōis amōis al-
teri⁹. Refert etiā martialis epigrā-
matuz. li. ii. de arria puge psci q̄ vi-
dēs vix suuz primum morti ar-
repto ei⁹ gladio ipsa p̄mū se interfe-
cit nolens post eā vivere. Narrat
etiā idē. Martialis epigrāmatuz.
lib. iij. de portia filia cathonis q̄ de
spōsata fuerat bruto. hec enī cum
audisset vix suuz brutū pprio mu-
rone iterfecit; vivere nolēs post
eum gladium q̄ se iteremerat pos-
tulavit. Quē cum famuli tradere
nolūssēt prunas ardētēs trāsglu-
tiivit. Sicut refert hier. p̄ma pie epla
ru 3 suaz. epla. v. c. xxvij. Et sicut h-
git. iij. li. eneidos de quadā mulie-
re q̄ dicebat dido q̄ post mortē vi-
ri sui sichei p̄gregato multo pōde-
re auri 2 argēti affricā nauigavit.
ibiq; vrbē carthaginēsem cōdidit.
Et cū ab hyarba rege libio i cōm-
gium peteret paulisper 2 dolose di-
stulit nuptias donec p̄didisset civi-
tatē. Qua p̄structa extruxit pirā i
medio ei⁹; et hoc in memoriā viri
sui sichei i cui⁹ medio semetip̄z. p-
iecit 2 maluit ardere q̄ scōdo nube-
re. hec hiero. refert etiā id ē hier.
vbi supra de quadā alia muliere q̄
dicebat Artemisia q̄ q̄p̄us esset
regina carie; gallice du grāt cayre
et adhuc i flore iuētutis sue mor-
tuo tñ viro suo que mausolea di-
cebat eum sic amavit tanq̄ vivere
propter quod fecit super ei⁹ cor-
p̄ sepulchrum mire magnitudis ac
purititudinis cōstrui. Intantum

vt vīs hodie oīa sepulchra scio-
sa ex noie ei⁹ mausolea p. v. 2 non
p. s. nuncupent. Ceterū ibidē nar-
rat q̄s supra q̄ apud idos q̄ habēt
plures vros talis est p̄suetudo q̄
vros charissia cum marito defun-
cto cremat. Cōtendunt igit h̄mōi
vros inter sede amore viri defun-
cti 2 ābitio summa certātuz est ac
testimonium castitatis dignā mor-
te decerni. Itaq; victrix i habitu
ornatuz p̄sino iuxta cadaver ac-
cubat illud āplexās 2 deosculās; 2
suppositos ignes pudicitie laude
contēnens; puro que sic mox se-
cundas nuptias nō req̄rit. Hiero.
Ex p̄dictis igit historis p̄z q̄p̄uz
mulieres pagane dilexerūt viros
suos etiā mortuos. Multa tñ ege-
runt in testimoniū si p̄dicte dilectio-
nis in q̄uis non sunt imitande; si-
cut ex p̄dictis p̄z. Sudeant ergo
vros fideles in amore casto 2 di-
cretorio vros suos supare mulieres
infideles. Quod fiet si eos q̄p̄tū de-
cet dilexerunt i vita; in morte. p̄-
ter 2 post mortē. In vita q̄dē bent
gn 2 amicabiliter ad eos se habē-
do. In morte eos nō deserendo s̄
eis fideliter seruiendo; etiā nō ob-
stāte piculo mortis. Post mortem
vero p̄ces ad ad dñm p̄ eos reme-
dio fundēdo; q̄ vt p̄dictū ē. Oī t̄p̄e
diligit q̄ amicus est. Proverb. xvij.
Adde 2 q̄re vere amica est. Prop̄-
es in autenticis de nuptiis. colla-
tione. iij. -S. si aut tutelā. dicit q̄ mu-
lier q̄ transit ad secundas nuptias
negligit defuncti mariti mēorias.
Uñ aliq̄ leges ciuiles dicunt mulie-
rē nō posse nubere s̄ra t̄p̄s luct⁹
q̄ est vñ⁹ āni post mortē viri. vt p̄z
C. de secundis nuptiis. l. i. q̄ incipit
si q̄ mulier tñ apla paul⁹ licenti =
at eā scōdas nuptias q̄tē fecit volo-
ent. Dicit ei. j. cop. vj. Dico in nō

Sermo. liii.

ptis et viduis bonis est illis si sic pma
neat sicut et ego: qd si non cōrīneat nu
bā: melius est enī nubere qvri. Et
hiero. ad gerūsā. Adolescēcula in
quit vidua que cōtinere non potest
poti⁹ maritū accipiat qd diabolum
Ad legem ergo allegari: ridet qd
intelligitur de debito honofatus et
nō necessitatis. In sup in hoc sicut
et i plerisq; galis materijs leges sc̄la
res. i. d. d. dignatur sacros canones
mutari. vt pater extra de sc̄bis nu
ptijs. c. sup illa. 2. c. cū sc̄m. Stude
ant ergo mulieres in presenti coro
nare alias suas rosa p̄dicte triplicis
p̄rogative singularis: quatenus
sādē merātur p̄cipere coronā rose
celestialis. Quā nobis cōcedat. 2c.

Sermo quin quagesimus
tuus de rosa benedictionis.

Quoniam nos rosas.
Sapientie. iiii.

Quadrage simanō a
rosa corone mysticalis
dicitur rosa b̄dictiōis
que recte sequitur ad rosam p̄roga
tīue singularis. Est enī b̄dictio p̄ro
gatiua quoddam et speciale dei mu
nus atq; bonū. hac autē rosa b̄ di
ctiōis fuit coronata dei mater alma.
p̄to quo notandum qd fuit benedi
cta tribus modis videlicet.

Inter mulieres.

In mulieribus.

Super mulieres.

Quoniam igitur h̄go maria fuit b̄ di
cta inter mulieres. Juxta testi
mōi cognate sue dicētis ei. B̄dicta
tu inter mulieres: et b̄dict⁹ fruct⁹
ventris tui. Dicitur ergo b̄dicta
inter mulieres p̄pter statū quē ha
bit. Ipsa enī cōuenit cū statu oim
mulierū. P̄to qd cū h̄ginib⁹ hoc
qd fuit icorrupta et intacta. Sc̄do cū
cōiugatis in hoc fuit cōiugio copu
lata. Tertio cū viduis in hoc qd fuit

vidua derelicta. Si enī tpe passōis
vt aliqui dixim⁹. ioseph sp̄sū mar
rie vixisset: nō est venisse qd eā alie
ri recōmendasset: ita facta quinquā
genaria quā eidē recōmēdauit in
uencula dicēs ei p̄ angelū ioseph fi
li dauid. noli timere accipere mari
az cōiugē tuā. Mat. i. Propter hūc
q̄ triplicē statū eiusdē virginis potest
illi cōuenire. illud. Eccl. xxiij. In
iacob ihabita. i. in cōiugatis q̄ sūt i
luctu mūdane tribulatiōis. In isra
el hereduare. i. i viduis q̄ debēt de
um videre cōtēplādo i orōnib⁹: et i
electis meis mittere radices. i. i virgi
nib⁹ q̄s de⁹ elegit vt sibi ministrēt
p̄pter suā iudiciā. Juxta illud ps
Ambulās in via immaculata h̄c mi
chi ministrabat. Ecce quō virgo ma
ria fuit b̄dicta inter mulieres.

Sc̄do ipsa fuit b̄dicta in mulierib⁹
Juxta testimoniū gabrielis dicētis ei
dem. B̄dicta tu in mulieribus. et
hoc p̄pter excellens meritum siue
fructum copiosum. Ipsa enim ha
bit meritū et fructū oim feminarum
p̄mo qd fructū tricesimū qd debe
tur coniugatis. Sc̄do fructū sexagesi
mū qd debetur viduis. Tertio fru
ctū cētesimū qd debetur h̄ginib⁹. Ip
sa q̄ fuit i domo dei sicut lapis āgu
laria q̄ est i vno āq; p̄fecte: nō tñ to
tus i vno nec tot⁹ i altero sed emi
net toti edificio. Sic et hęc h̄golictū
sima fuit in nūero matrū q̄ ad seclū
diratē. In nūero viduarū q̄ ad sp̄s
si subtractionē. In nūero h̄ginū q̄
ad icorruptionē. Et tñ nec i toto su
it i pariete matrū qd fuit icorrupta
nec ex toto i pariete viduarū quia
semper fuit celesti sponso associata
nec ex toto in pariete virginū: qd
fuit fecunda. Quāuis autē sic fuerit
in istis parietib⁹: tñ eminet vniuer
sis. Ecce quō recte dicitur benedi
cta in mulieribus.

De rosa benedictionis.

Tertio ipsa homo maria fuit bñdica sup mulieres oēs scdm qm in figura dicitur est ad uidit. Bñdicitur a dño deo excelso p oib⁹ mulierib⁹ sup frā uidit. xij. Et ista bñdicio accipit penes qdāā singulare p uile gñū. qd ipsa hz respectu oīm mulierū scz hgnū: uiduaz ⁊ puigataz: qz qdāā boni i eis fuit: ipsa iu it qdāā uero mali: ipsa uitauit. In hgnitate enī est vñū bonū. s. integritas carnis: ⁊ vñū malū: scz sterilitas plus. Sicuter s. uiduitate ē vñū bonū. s. libertas animi: ⁊ vñū malū s. sollicitudo cōsōrtij. Sicut i puigio est vñū bonū: scz fecunditas plus. et vñū malū. s. corruptio carnis. Bñdicitur hgo maria fuit hgo s. sterilitate uidua sollicitudie: ⁊ puigata s. corruptioe. Uel dic q hgo Maria fuit bñdica sup oēs mulieres. i. sup uirgines uiduas: ⁊ puigatas. Prio qd fuit bñdica sup hgnies in portate qz primo hgnitate deuout ⁊ seruauit. Item in puritate quā post deum ceteris creaturis maiorē habuit. Itē i fecunditate: qz mī hgo fuit scdo fuit bñdica sup uiduas: qz i ofonib⁹ iuit feruentissima. Itē i opibus pietatis magis assidua. Itē in castitate magis pura. Tertio bñdica sup puigatas: tñ qz i ea fuit ples dignior: tñ qd fuit i ea fides iugior: tñ qd fuit i ea scdm. i. habitatio iduisibilior. De pta bñdicioe hui⁹ hgnis vcz inter mulieres dicit petr⁹ rauen. sup missus est. Ue ue bñdica maria iter mulieres. qz celo fuit maior: terra fortior: ⁊ orbem latior. Deū nāqz mūd⁹ nō capit: sola cepit portauit eū q portat orbem: suscipit genuit genitorē nutriuit oib⁹ uiuētū nutritorē. De scda benedictione vcz i mulierib⁹ dr. Ber. sup miss⁹. Bñdica tu i mulierib⁹ qz gñalē mulierū euasisti maledictio-

nē: ut nec sterilis maneat: nec effidolore parias. Cōcipies qperz s. culpa grauida erz s. nō grauida: p es s. i. cū tristitia: nescies uirū: es gignes filiū: illi⁹ eris mī: em⁹ de⁹ p. s. i. u. paterne charitatis: erit corona tue castitatis. Sapiētia patris cordis erit fructus uteri hgnialis. Deū uentqz ptes: de celo accipies De tertia bñdicioe: vcz sup oēs mulieres sic loq̄ hiero. I ermice de assūptioe Bñdica tu i mulierib⁹. i. pl⁹ bñdica qz oēs mulieres qz qdāā maledictioe p eūā diffusū ē: tōmz bñdicio marie abstulit et refundit gfe. Itē idē hiero. i. alio sermone. Sua ob fuit: maria. p fuit Sua luxie maria illuxit. Cadat i perū Sue qz loci sum⁹ p pñū hgnis marie. hec ille. Ptz q quō dei genitrix maria trib⁹ modis specialiter fuit bñdica Ceterū notandū iuxta pñdica qz hgo maria sup oēs mulieres a tribus benedicitur vcz. Ab angelicis spiritibus. A creaturis rationalibus. Ab uersis dei operibus. Primo quidē ab angelicis spiritibus: sicut piz. Luc. i. de angelo Sa briele eā salutāte his hōib⁹ bñdica tu i mulierib⁹. Merito autē bñdicitur ab angelis: qz genuit i pōz āge loz creatorē: restaurā orē: cōciuit unū suoz. i. hōim redēptorē: restaurauit enī fili⁹ suus ruinas angeloz reddēdo p edpōlētā depōitū: multiplicādo nūmz ⁊ augmētādo sup additū. s. quartā hierarchiā: i qua ipse cū mīe sua sup oēs hierarchiā resideret p quā laudār angeltaz ar changeli dei maiestātē uicē i p fatione: quasi pgratulanter tante dignitati: tanto honore: plus uirginis sup oēm purā creaturā in celis sublimare ⁊ superare aitate. Scdo uirgo maria benedicitur

Sermo .liiii.

a creaturis rōnalibus. i. ab hoibus
scilicet p̄z luc. ii. de elizabeth que ait
ad eā B̄ndicte tu inter mulieres:
tū virgines q̄ cōiugatas q̄ etiā vi
duas: et b̄ndicte fructus vētris tui.
Qui sc̄z fructus factus est hoibus
sapiētia: iustitia: sanctificatio: et re
demptio. Sapiētia quidā in docen
do iustitia in virtuositate p̄fectissime
cōuersando: ostendēs quō iusti effi
ciamur p̄ ip̄s iustitiam. Sanctifi
catio sacra que nos sanctificat iusti
tuenda. Redemptio p̄ passionē suā
a diabolo cui⁹ captiuus eram⁹ redi
mendo. Propter hāc ergo tā mlti
plicē vtilitatē hui⁹ tā p̄ciosi fruct⁹
ip̄m merito debet b̄ndicere oīs hō
¶ Tertio virgo hec dignissima b̄n
dicat ab vniuersis dei opibus eoq̄
ea imitauit casualiter seu occasio
naliter inuando vtz gignendo il
lū q̄ dicit. Ecce ego creo celos no
uos: et terrā nouā. esay. lxx. Quē ad
modum ḡ iuitam⁹ oēs creaturas
ad b̄ndicendū dño dicētes. B̄ndici
te oīa opa dñi dño. et. Ita etiā pos
sum⁹ dicere. B̄ndicite oīa opa dñi
dño oīm: laudate et superaltate eā
in secula. B̄ndicite angeli dñi dñe
sup̄ sole v̄se b̄ndicite celi dñe. B̄ndi
cite aq̄ oēs que sup̄ celos sūt dñe.
b̄ndicite. et. Una sūt de rōmb⁹ iter
dei genitrix virgo ē quia fuit ex p̄
oīs maledictionis et p̄sertim tripli
cis cui subest mulierum gen⁹: vtz
nature culpe: et pene sūt ei aliquę
mulieres steriles q̄ olim i lege ma
ledicebant sc̄bz illud cōiter solet al
legari. Maledicte oīs qui nō reliq̄
rit semē sup̄ terrā. Nullibi tñ regi
ta scriptum: s̄ forte tractus est ex
illo hō dñi deuter. vii. Nō erit a
pud te sterilis vrinusq̄ serus. tā in
hoibus q̄ in gregibus tuis. Erant
tamē olim steriles in opprobriū et

ludibriū apud iudeos: sc̄bz q̄ legit̄
Thobie. iij. de. Sara filia raguelis
quā postea Thobias unio: duxit
in vxorē: q̄ ancilla sua ip̄opabatur
illi sterilitatē suā: dicēs. Amplius
non videamus ex te filiū aut filiaz
sup̄ terrā. Unde dicit Ambr. super
Lucā: et recitat. xxxij. q. ij. pudor. q̄
pudor est feminis nuptiarū premia
non habere. quib⁹ hec sola causa. i.
p̄cipua est nubēdi. Dicit tñ ibi. glo.
q̄ si per eas nō stet quo minus ha
beāt nuptiarū p̄mia: non est cur de
beāt pudere. Dicit et lex ciuiliū. ff.
de editio edicto. l. q̄rit. §. si mulier
q̄ magnum p̄mū ē mulierib⁹ cō
cipere et p̄ceptum tueri. S̄z ab hac
maledictione iminis fuit h̄go ma
ria q̄ saluo h̄ginita: et pudore semē
sup̄ benedictum reliq̄ sup̄ terram
i. gignendo edidit. Sc̄da maledic
tio cui subest oēs femineū gen⁹: h̄
maledictio culpe. Oēs enī mulie
res pariter et viri subiaccēt origiali
cum p̄cipiunt et nascunt teste aug.
li. de fide ad petruz et recitat de cō
sec. dist. iij. firmissime. Vbi sic ait.
firmissime tene et nullaten⁹ dubi
tes omnē hominem q̄ cōcubitu vi
ri et mulieris cōcipit: cum pctō ori
ginali nasci: pietati et moriū mor
tūq̄ subiectum. Sed ab hac male
dictioe fuit p̄seruata ex spirituali
dei munere h̄go maria: sc̄bz illud
cañ. iij. Tota pulchra et. Ideo de
ea potest intelligi illud ps. B̄ndixi
sti dñe terrā tuā. i. h̄ginem mariā:
et hoc i sua conceptioe. Tertia ma
ledictio sex⁹ muliebriū dicit pene
Mulieres ei pregnātes habent la
borem i portando plem in vtero.
Propter qd̄ thobias dixit filio suo
Memor esse d̄bes q̄ta pericula su
stinnit p̄pter te mater tua in vtero
suo Thobie. iij. Itē habent dolozē
i pariēdo gen. iij. In dolore paries

De rosa benedictionis

filios. Sed ab ista maledictioe pre-
eruat a fuit ho maria in partu fi-
si sui scbz qd ea canit ecclia dices
Nescies mater hgovix pepit sine
dolore saluato: e se loz. Itē mulie-
res piter z viri hnt agonizaciones
mirabile i morte ps. Defecit i do-
lore vita mea. S; a tali agonizatio-
ne z agustia pseruata fuit hgo ma-
ria i morte sua: qz coiter tenetur q
absqz dolore obierit. p; h; ex dict;
q nulli maledictioi subiicit hgo
maria quinimo oi bndictioe reple-
ta: etia plusqz cetera mulieres. Et
io merito pfigurata fuit i illa scā
indict; d q d; Ozius pōtifer postqz
ipā reuerla fuisse habita victoris
de holoserne. Bndicta tu a dno deo
ex celo p oibus mulierib; q sunt su-
per terram Judith. xii. Et qzuis in
scō sermōe hui; allegata sit figu-
ra de ipā Judith: nō tñ ad idē ppo-
siti Judith ergo qvnomō iterprat
cōsistens: recte designat brām hgi-
nē q cōfessa ē dei laudē in suo cāti-
co dicena. Magnificat zc. Luc. i.
hec itaqz Judith habuit victorias
de holoserne hosie iudeoz q quez
significat diabol; hostis ppri xpia-
ni. Sic ei p dixerat dñs gen. iii. ad
serpentē loquēs Ipa pteret caput
tuis. Quē admodū q pplus hebreo-
rū post p dicitā victoriā habitā d ho-
loferne prupit in laudē ibi; iudith
illi bñdicēdo sic z ppl's xpianus p-
rūpere d; i laudē hui; hgis nomē
ei; in eternū z ylera bndicēdo qm
hec ē per quā ois bndictio in totuz
venit mūdū. Si lectori nō pla ceat
p dicitā figura d Judith: eo forte qz
iā allegata ē i. ii. sermone hui; allu-
mere poterit figurā de Sara filia
Raguelis cui bndixit pf cū eā tra-
didit Thobie immoz i nyxorē vt le-
git tho hic. z. Sara igit d iterprat
pnceps significat beatā hginē q ē

princeps z regina angeloz hōim
Sarat mariaytraqz p h; aytraqz
casta: ytraqz specialr ab angelo cu-
stodita. Quē admodū q Sara fuit a
pfe suo raguele bndicta. Itaqz hgo
maria fuit a deo pfe sup oēs bndi-
cta Ob reuerentiā ergo tā celeb; q
bndictiois: hui; hginis offeram;
ei semel angelicā salutationē tāqz
rosam vnā ad pficiendū coronā ei;
ex rosis mirific; pteatā. Qd vbi de
uote fecerim; p dūbio nob; tādē
impetrabit coronaz de rosis super
cel estibus.

Postqz diffuse satis dictum est z
ostensū quō beata mariacoronata
fuit rosa bndictiois: nūc restat ostē-
dere q nā pacto nos mortales ho-
mines: z lfelices pctōes poterim;
coronare pauculas atas nras di-
cta rosa bndictiois. pro quo notā
dū q in dicta rosa sunt tria p h; er
rima folia scbz q triplex ē benedi-
ctio videlicet.

Dei ad hominem
hominis ad deum
hominis ad hominem.

Primumqz foliū bndictiois vocat
bndictio dei ad hōiem p quā. i. de;
bndicit hōi Trib; aut generib; Ipo-
n ay bndicit dñs. primo i mfmō-
nio honeste z debite vuentib; An-
gene. i. legit q postqz creauit dñs
Adā z Eūā: bndicit illis z ait. Cre-
scite z multiplicamini z replete ter-
rā. Specialr aut dat hāc bndictio-
nē obseruantib; ei; mādata. pro-
pterea deuso. v. legit q inter bndi-
ctiones q dant a dno his q seruant
ipsius mandata cōmunerat fruct;
mfmōntialis: dicēte ibi scriptura.
Bndicet dñs fructui vētris tui. S;
dicens forlita Multi sūt pūcarico-
res mādatoz dei q tñ abidāt. ple-
terdus plusqz obseruatores eoz dē
ēt mādatoz Rñsioz si mali abidēt

Sermo .liii.

feru: h' ff pleriq; cedit eis i ruina
e scandalum: tu pp prauos mores
filioz: tum pp infra ifortunia eoru
dem filioz pp irreuerentiam ipoz
ad pntes. Ita vt qñq; ipi pntes
pp hñdi ad ipatentiam deducant
atq; maledicant ipis filiis. Secun
do dñs bñdicat viduz: scilicet illud
ps. Vidua er' bñdicēs bñdicaz bñ
dicens ipi bñdictione grē in pñtivel
sustētāōe tpat: bñdicaz bñdictione
glie i futuro. An. i. lxxi. v. di. paul'
Que hē desolata ē z vidua speret
deū: supple pytragz bñdictione Ter
tio dñs bñdicat pñōis floratis ps.
Bñdicat oib' q' timeut dñs De hoc
historia habet de Job valde timen
te dñm: ideo ab eo fuit bñdictus
neduz spālit vey etiaz tpat' put
de ipō dixit sathan ad dñs. Opib'
manuū er' bñdixisti: z possessio er'
creuit i terra eiusdem. Sz pter hec
iter est notandum q' dñs benedi
cit hominibus tripliciter. vcz.
Statim infundendo
Temporalia multiplicando
Celestia largiendo.
¶ Prio igit bñdicat dñs hoib' q' az
fundēdo. An ps. de' misereat nri
scz pñā cōdonādo: z bñdicat nobis
q' az ifundēdo Itēz ecl. xxxix. Bñdi
ctio dei qñ flum' iundabit. flum'
asit i sacra scriptura frequēter si g't
g'm spūsccti secunduz q' Eze. xxxvi
dicit dñs Effunde sup uos aquam
inundaz zc. Tūc g' bñdictione dei qñ
flum' inundat: qñ abundantē grām
suaz ifundit de' cordib' hoim scōz
q' canit ecclia de magdalena. flum'
minis ipet' ciuitate dei letificauit
id est scōs angelos q' gaudēt sup
pctōre aut peccatrice pñiaz agēte
Luce. xv. Itē de ista bñdictione scri
bit Esa. xliiii. Effundam inq't dñs
spū meū sup semen v'z bñdictione
nez meam sup stirpē tuaz: z germinā

bunt inf herbas qñ salices iurta
terfluētes aqs. In qñ' v'bis pphe
ta pparat hoim habentem bñdi
ctionem grē salici plantare iurta
aqs: q' sicut talis salix viret pp cō
tinuum hu morem adici ad iacen
tem. Ita z habens grāiā viret in
teri: z facit fructum bone opatio
nis. Remora autem grā mox are
scit z sterilis a bonis opib' efficit.
Quicunq; g' cupit facere bonus o
p' siue ieiunium: siue orationem:
siue elemosynam: aut hñdi pmo
petat a patre celesti bñdici hac ce
lesti bñdictione grē: z dicat et cum
Jacob. Benedic mihi pater vt me
reatur ab eo audire illud diuinum
responsum in roze celi: z in pingue
die terre erit benedictio tua. Sen.
xxvii. hui' autez benedictiois gra
tiarū nō sunt capaces hoies ēr eni
cupidi: auari. similit' nec carnales
aut luxuriosi: sed pot' sunt capa
ces diuie maledictiois eterne que
dabitur cunctis reprobis in die iu
dicii cum dicit eis. Itē maledicti
in ignem. zc. Matt. xxv.

¶ Secundo bñdicat dñs hominib'
b' temporalia multiplicando. Oliz
enim dñs pmitte bat hanc bene
dictionem his qui obseruaret dñi
generisua mādata sc. 30' Moyses
loquebatur ad filios Israel v'bo.
xxviii. dicens. Si audieris vocem
domini dei tui vt facias atq; custo
dias omnia mādata eius que ego
precipio tibi hodie: faciet te domi
nus deus tuus excellētiorem cunctz
gentibus que versantur in fra
cie nictz sup te oēs bñdictiones israhē
dictus tu in ciuitate z bñdictus i
agro. Bñdicit' fruct' ventris tui: z
fruct' terre tuaz: sic de multz aliis
bñdictionib' que ibi continentur
post modū autem in eodem capi
tulo apponuntur edūerſo multe

De rosa benedictionis

maledictioes his qui p̄uaricantur
mādata dñi. Et hoc quidē rōnabi-
liter: quia vt habet in ps. Maledi-
cti qui declinant a mandatis tuis.
Sunt enim tales maledicti dupli-
citer: vtz in maledictione culpe in p̄e-
senti: vtz pene in futuro Qñs etiam
maledicunt maledictione in p̄sen-
ti: cū scz iusto dei iudicio patiuntur
aduersa i p̄senti qñs in corpore: si-
cut patuit de antiocho. ij. Macha-
beoz. ix. Et cuius corpore vermes
scaturiebāt et fetor etiā tātus ide-
pcedebat q̄ ei⁹ exercit⁹ ferre non
poterat Itē de herode agrippa. de
quo legit Act. cū. q. cum vellet se
deificare: cōfestim percussit eū ange-
lus dñi eo q̄ non dedisset honores
deo: vtz cōsump⁹ a vermib⁹ expira-
uit. Qñs etiā tales patiunt aduer-
sa in reb⁹ tēporalib⁹ siue in aialib⁹
siue in segetibus: vtz hmōi. Juxta il-
lud qđ dicit dñs ad Adā p̄uarica-
torē legis sue. Maledicta terra in
opere tuo: spinas vtz tribulos germi-
nabit tibi. Gen. iii. In sup de bñdi-
ctione t̄p̄alis substātie obseruatiū
mādata dñi: vtz maledictione egesta-
tis tēporalis: habes p̄lice Leuitici
xxvi. Itē d̄teronomi. xi. En p̄po-
no in cōsp̄ctu vestro bñdictionē vtz
maledictionē. Benedictionē si obe-
dieritis mādati dñi dei vestri que
ego hodie precipio vobis: maledi-
ctionem si nō obedieritis mādati
dñi dei vestri. hec ibi. Et nota q̄
hmōi bñdictionē pōt referri ad abun-
dantiā terrene substātie: vtz maledi-
ctio ad penuriā eiusdē sicut dicitur
est. Si igit̄ mūdani homines non ve-
lint obseruare dei mandata. p̄pter
vitā eternā saltē ea obseruent pro-
pter t̄p̄alē terrenā remuneratōē.
¶ Tertio bñdicit dñs hoib⁹ iustis
vtz bonis celestia bona largiēdo. ps
Dñi est salus. i. salus eterna a solo

deo dat: et sup populū tuū. i. super
electos: benedictio tua hoc fiet po-
tissime vtz ḡhali⁹ qñ dñs in die iu-
dicii dicit his q̄ a dextis ei⁹ erunt
venite bñdicti p̄ris mei percipite vtz.
Mat. xxv. Tūc enim verificabit il-
lud p̄ouer. x. Bñdicitio dñi sup ea
put iusti. i. sup animā ei⁹ quā dñs
bñdicit in p̄senti: sczificādo p̄ ḡfaz
vtz in futuro bñdicit p̄ferēdo gloriā
Asinum aut iusti. i. corp⁹ nō curat
dñs multū p̄halerare in p̄senti: mi-
hilomin⁹ si bñ seruerit ei in p̄sen-
ti tādē decorabit eū in futuro quat-
tuor p̄haleris. i. quatuor dotibus.
Ecōtrario aut corpora maloz mul-
tum p̄halerant decorant: vtz delicatē
pascunt in p̄senti: sicut patet in pō-
paticis hoib⁹ vtz mulierib⁹: sed in fu-
turo multū deturpabunt: vtz p̄fuso-
ne horribili replebunt. Tales effi-
vident̄ in p̄senti bñdici adō: s; re-
uera in futuro maledicent̄: vtz sic be-
nedictio eoz cōuertetur i maledi-
ctionē. Iusti aut vtz electi q̄ scđs esti-
mationē mūdanoz vident̄ a domi-
no derelicti vtz quasi maledicti pro-
pter aduersa que patiunt̄ in futuro
a dño gloriose bñdicentur. In quo-
rū figuram legit Gen. xlviii. q. Ja-
cob cācellatis manibus bñdixit fi-
lios filii sui Joseph: vtz effraym et
manassem ponēs manū suā dext̄ā
sup caput effrayz iunioris sinistrā
vero super caput manasse qui ma-
ior natu erat. Applicatio est faci-
lis. hoc in effectu patuit in diuine
epulone qui in p̄senti videbat̄ esse
ad dext̄ā dei vtz p̄sitatē. Lazar⁹
aut̄ sinistrā p̄ aduersitatē. Sed post
mortē viriusq; is qui fuerat in p̄e-
senti ad dext̄as positus est: ad si-
nistrā: vtz ecōtrario qui fuerat ad si-
nistrā posit⁹ est ad dext̄as. hec er-
go mutatio dextere ex celsi et op⁹
diuine p̄uidentie. In cū⁹ resignū

Sermo. llii.

en Joseph vellet pater su⁹ aliter faceret. Ille respondit. Scio fili mi. scio q^{ia} manū meā dextrāz pono super caput effraym iunioris: et qui est ad sinistrā: et eoduer so. q. d. hoc in figura facio: et i significacione mirabili et iā tibi p nūc occulta. Quō ego facio tu nescis nō: scies autē postea / v3 i die iudicij cū videbis illos q^{os} mō p sperant ad sinistrā iudicis. Illos autē q^{os} mō aduersa patiunt ad ill⁹ dextrā collocatos. Timeant q^{ui} sibi mundani et petōres in bonis dies suos ducentes. Consolant desolati et paupes post tenebras lucem sperantes.

¶ Secūdm foliū rose bñdictiōis dicit bñdictio hoīs ad deū: q^{ui} nō ē aliū q^{ui} recognouit et grat^{ia} actio inumerabilū bñficiōz ei⁹ / et ppf ralia dare laudē deo. pro q^{uo} notandū q^{ui} sunt tria g^{ra} hoīm q^{ui} spālū debēt bñdicere dñm / v3

Ecclesiastici.
Ditari.
Satari.

¶ P^{ri}mo igit^{ur} ecclesiastici et viri religiosi debent bñdicere dñm s^{icut} in spālūter admonent^{ur} Dan. iij. in illo cāctico. Bñdicite oīa opa. et c. vbi dicit eis. Benedicite sacerdotēs dñi dño. i. decārdō mēre deuota diuinū officij diurnū parit^{ur} et nocturnū. Itē ad idē ppositūz ē scriptura illa Thobie. xij. Bñdicite dñm oēs electi ei⁹. i. oēs ecclesiastici et clerici q^{ui} estis electi in souē dñi. Nā vt dicit Isidor⁹ li. vii. echi. c. xij. et recitatur i decretis. dist. xxj. clericos. Cleros grecos: sors latine vel hereditas dicit^{ur}. Propterea ergo dicit^{ur} sunt clerici q^{ui} de sorte dñi sunt / et q^{ui} dñi p^{re} bñ: senq^{ue} ipē dñs sors. i. pars cle

ricoz est: vt hf. xij. q. j. clericis. Itē. c. duo sunt. Et ce q^{ui}o p electos intelliguntur viri ecclesiastici: et sūt religiosi clerici. Hi ergo debēt p ceter^{os} bñdicere dñm. Sequit^{ur} in p^{re}dicta auctoritate ex thobia: agere diē letitiae. glo. iterli. in cōscia: et p^{re}stent illi iupple cōfessioe laudis. Si em bñdicebāt dñs in p^{ri}mitiua ecclia sacerdotes et clerici / de quib^{us} pōt^{est} intelligi ill^{ud} s. Mach. x. In hymnis et p^{re}fessionib^{us} bñdicebāt dñm. Dicit^{ur} q^{ui} dicit^{ur} talis ill^{ud} psal. Bñdicā dñm in oī tpe: semp laus ei⁹ in ore meo. Cū em clerici nō occupent^{ur} in exteriorib^{us}: s^{ed} eis p^{ro}uideat sufficiēter de victu et vestitu: p^{er}itū de bñficiatis loquor: aut reddituatis monachis: nō d^{ebet} eis esse g^{ra} bñdicere dñm in oī tpe: potissime tpe quo p^{ro}uideret^{ur} debent horas canonicas. Nec d^{ebet} eis sufficere officij ad q^{uo} obligant^{ur} rōne ordinis nisi etiā addāt et superogent p^{er}culiāres p^{ro}ces et suffragia ratione suscepti bñficij: quia semp debēt h^{ab}ere laudē dñi in ore suo. Hoc igit^{ur} attēdāt clerici p^{ro}bedati q^{ui} p^{ro}p^{ri}et^{as} grossū p^{ro}bedat^{ur} suaz et absētes: quos videt^{ur} excul^{are} et decretalis. extra de p^{ro}stitutionib^{us}. c. cum oēs: q^{ui} videt^{ur} approbare illā p^{ro}sentudine multarū ecclesiarū: q^{ui} absentes p^{ro}cipiant grossū p^{ro}bedat^{ur} suaz. S^{ed} esto ita: nō video t^{em} p^{ro}utire bono faciāt h^{ab}itū grossūz p^{ro}aciter suā nisi refundāt vices sine itūdo causas et p^{ro}uilegia ecclesie i qua p^{ro}bedati sunt sine aliter iuste obligādo / siue specialit^{er} p^{ro} intentione fundatoz: et eozum a quib^{us} p^{ro}cipiūt h^{ab}itū grossū ordādo. Temporalia em intuitu spiritaliū dant^{ur} et p^{ro}cedunt. Itē s^{ed} i^{ta} D. j.

De rosa benedictionis.

ra ciuilia clericoyz priuilegio gan-
dere nõ dz q nõ seruit ecclesie: s;
ali loco eiº subrogadº est. C. de sa-
crof. eccle. l. q sub p̄textu. Quis
em̄ hõ sane m̄t; veller dare abũ
dãtissimũ pabulũ equo i nullo si-
bi deseruierũ: q nõ vult opari qñ
opandũ est. Nõne dicit Apo. ij.
Thes. vlti. q q nõ vult opari non
mãduccet. Ergo q nõ laborat du-
pliciter: nõ dz mãducare duplici
seu p duobº. Et q nõ laborat tri-
pliciter. i. qñ tres: nõ dz mãdu-
care p tribº. zc. p̄terea si resti-
monio Christi dignº sit oparius
mercede sua: vt habet Lu. x. Si
quis p bonã psequerã q nõ debe-
rur duplex merces nisi rone du-
plicis laboris. Itẽ sicut regula
iuris. li. vi. Et q q sentit onus: dz
sentire qmodũ. Ita etiã a p̄trario
sensu dicere possumº. q q nõ sen-
tit onus: nõ dz sentire qmodum.
Utinã ita bñ notaret multi p̄ho
notarij z filij nobilibº q in ecclesia
abũdãt panibº. i. multitudie bñfi-
ciroz simpliciu z ppositoz: q vix
sufficeret deseruire minimo illoz.
Et nõ vt oia faciãt equalia i nullo
residẽt: s; vbi p̄stituit firmarios
paupes ecclesiasticos: quibº solu-
ta p̄sione dñoz suoz vix rema-
net panis artus et aqua breuis.
Sed de hoc hactenº. ¶ Secũdo
ditan z locupletes debẽt specia-
liter bñdicere dñm z recognosce-
tes magnificẽt a illis ad eos: z
illi grã agẽtes p̄niuersis bñfi-
cis suis. In cuiº figurã legitur.
Exo. xij. q pharao rex egypti cõ-
cessit filijs israel vt abiret cũ oibº
facultatibº suis: z q phac grã be-
nediceret ei. Ad p̄positũ pharao
q interpretat nudã virũ recte si-
gnificat omnipotẽtẽ deũ q in die

iudicij nudabit id e manifestabit
occulta cordis. Sic ergo pharao
pcedit inter dũ hominibº abũdan-
tiã tẽporaliũ. Hac p̄ditione adie-
cta vt benedicat eis: siue laudes
z gratias illi acclamãdo: siue dec-
imas debite persoluendo: siue
pauperes inde recreãdo Qui au-
tem sic bñdicat dñm: p̄sertim offe-
rendo illi decimas rerũ suarũ be-
nedictionibus replebitur ab ip̄o
qm̄ ipse p̄mittit Malachie. ij.
vbi postq̄ p̄misit di. Inferre oẽm
decimã in horreũ meũ: vt sit cibº
in domo mea: mox subiũxit. Pro-
bare me sup hoc si nõ apparuero
vobis catharactas celi: z effude-
ro vobis benedictionem vsq; ad
abundantiã. hec ibi. Item p̄ter
hãc benedictionẽ tẽporalẽ: tales
reputabunt a dño benedictionẽ
gratie in p̄senti: z tandem glorie
in futuro. Sed inter diuites multi
sunt q benedicũt dño inter p̄se-
ra: z illi maledicunt inter aduer-
sa. Nã quando annus est fertilis
solẽt diuites dicere laus deo: nos
habemº multa bona hec anno: si
oia perficiãtur sicut ichoata sit.
Quãdo autẽ est annus sterilis: ta-
les solent murmurare p̄tra dñm
z impatientes fieri. Nõ sic autem
egit Job. de quo legit euisdẽ. j.
q cum nũciata sibi fuissent mart-
ina infortunia q sibi repente acci-
derãt tam in perditione vniuersẽ
substantie sue q̄ in morte filioz
suoz: nõ p̄rupit in s̄ba blasphemie:
non murmurauit p̄tra dñm:
non male dixit vire sue: nec dixit
se a dño derelictũ: sed benedixit
dño dicens. Dñs dedit dñs ab-
stulit: sicut dño placuit ita factũ
est: sit nomen dñi benedictũ. Si
ergo agamus: vt cũ eo dei amici

Sermo .liiij.

esse possumus. **T**ertio satiari
et refecti a dño corporaliter debet
benedicere illi dicentes. **B**ñdicet
de⁹ in donis suis: et sanctus i om-
nib⁹ operib⁹ suis: q⁹ uiuit et regnat
per oia secula seculor⁹. Sic enim
solent viri claustrales post refe-
ctionē benedicere dño: ad dentes
solitas gratias: et in fine subiun-
gentes. Benedicamus dño. Sic
enim cunctib⁹ p̄cipit lex facere. **D**eus
teronomi. viij. dicēs. Cū comes-
deris et saturatus fueris: benedi-
ces dño deo tuo. Et de hoc loquitur
Amb. sermo. xliij. qui incipit. **I**te
querenter admonui vos dicit sic.
Tu christiane meminisse debes
cū panē comedis: et ei laudē dis-
cere. Dic michi non si aliquid de
tuo cunctib⁹ largiaris: expectas
vt tibi gratias agat: vt bñdicat:
domū de qua et hūanitas sit tribu-
ta. **Q**ui si forte gratias nō agit
nūqdā te denotat ingrat⁹. **I**ta
ergo et a bñis expectat q⁹ nos pas-
cit deus: vt p̄ p̄stitis ab eo elcis
illi gratias referam⁹: et saturati
donis ipsi⁹ laudes dicam⁹. **H**ec
enī est retributio diuinorū bñfici-
orū: vt cū refecti fuerimus bene-
nos cōstitamur acceptos. **C**eter-
rum si accipiētes diuina munera
taciti et immemores fuerim⁹ tāq̄
ingrati et indigni eorum subnūmi-
stratiōe fraudabimur: et deū quē
beneficij nō cognouim⁹: malis
ingrumentib⁹ requiram⁹: et aduer-
sis stimulemur ad rogandū: qui
prosperis gratias non egim⁹ ad
fruendū. **H**ec ille. **S**ed p̄fecto
multi sunt similes porcis q⁹ come-
dunt glandes cadētes ab arbori-
bus nec tamē sursum respiciūt: sed
semp̄ versus terrā oculos incli-
uant. **I**ta et multi suscipiūt bñfici-

cia a deo cibū et potum et similes
oculos suos statimētes declinare
in terrā: et nunq̄ versus celū per
gratiarū actionē. **I**n hoc deterio-
res canibus et ferocibus animalib⁹
bus: et p̄te leonib⁹. **R**efert enī
Petrus damian⁹ in quadā ep̄la
q⁹ incipit. **V**ere scitis quā destinat
ad monachos Cluniacēsi. de qdā
leone quē cū quidā mercatores
Venetiā in quadā insula mari-
tima vidissent certare p̄tra dia-
chonē: et ipsius diachonē p̄ualere
ip̄m uiuare conati sunt. **A**sumē-
tes igit⁹ arma p̄tra illū diachonē
dimicare ceperunt quē tādē occi-
derūt. **V**idens igitur leo se libe-
ratū eorū auxilio a faucibus dia-
chonis: velut nō ingrat⁹ de tanto
beneficio: ad eos ibi p̄ aliquō dies
p̄santes p̄pter nauis tēp̄stas-
tem accedebat omni furore depo-
situs: et illis omni die vnā pellem
aialis a se occisi afferebat. **H**ec
igit⁹ q̄ grauit⁹ peccāt illi hoīes
q̄ de perceptis dei beneficij illi
gratias nō refundūt nomen eius
benedicētes: quinimmo inde ad
blasphemādū nomen ei⁹ benedi-
cissimū se cōuertentes: sicut p̄z
de ebriosis. de q̄ loquit⁹ sapiēs.
Eccl. xxiij. dicens. **P**alset et pota-
bit ingratos: et adhuc audiet ama-
ra ab eis. **U**n̄ p̄pter hanc causā
dñs frequenter manū largitatis
sue sterilitatē et rerū tēporaliū
penuriā super terrā immittēdo.
Nō sic igitur charissimi non sic
puocemus irā dei cōtra nos: sed
illi benedicere studeam⁹ et gratias
agere de p̄teritis beneficij s̄
velim⁹ impetrare futura: q̄ vt di-
cit quidā: non est dignus dandis
qui non reddit gratias de datis.
Tertii folij role bñficiōs v̄

De rosa benedictionis.

ettur bñdictio hois ad hoiem cũ
scz ille q̄ est maior bñdicat mino-
rē. Manifestū est inquit paulus
heb. viij. q̄ min⁹ a maiore bñdici-
tur. pro quo notādū q̄ bñdictio
hois ad hoiem est triplex. vcz

Paternalis.
Episcopalis.
Sacerdotalis.

¶ Pāa igitur bñdictio hois ad
hominē dicit̄ paternalis: qz scilicet
pater bñdicat filiū. Et hec bñ-
dictio multū erat in vsu antiq̄t⁹.
vñ Gen. xx. viij. legit̄ q̄ ysaac ple-
nus diez bñdixit filio suo iacob.
Deinde eiaū. Itē eiusdē. xliij. legi-
tur q̄ iacob i extremis posit⁹ vo-
cat̄ singlis filiis suis postq̄ mul-
ta eis p̄dixit ip̄i pphetico: rādez
bñdixit singlis bñdictō. b⁹ p̄t̄ijs
scz impcādo eis bōa a dño: rā tpa-
lia q̄ sp̄alia q̄ et̄ et̄na. Talis q̄
bñdictio nō erat aliū q̄ qdā orō/
vñ impcāto: vñ qdā diuini adiu-
torij p̄loratio. Sic em̄ frequē oli
bñdicebāt p̄es filiis: q̄si iure he-
reditario. hec aut̄ bñdictio ad po-
steros trāsmittebat̄. In sup̄ q̄ r̄ūc
tp̄is viuebāt hoies est̄ abāt q̄ bñ-
dictio bozoz parētū filiis p̄fice-
ret: r̄he sic erat. vñ Eccl. iij. Si q̄
bñdictio p̄ris firmat domos filio-
rū. sup̄ q̄ gl. oz. Et q̄ p̄riarche bñ-
dixerūt filiis suis: vt noc. sem. et
iaphet q̄ posteritati chā maledi-
xit. Abrahā q̄z bñdixit ysaac filio
suo: r̄ ysaac iacob: r̄ iacob. xij.
p̄riarchis bñdixit: i q̄b⁹ ille p̄signi-
rabat̄ q̄ v̄ p̄riarche p̄ stirpe descē-
dit q̄ ē sup̄ oia bñdicit⁹ i sc̄la. q̄so
aut̄ maledictio parētū soboli no-
ceat i seie chā oñium ē: qd̄ a filiis
sem. i. israelit̄ de fra. p̄missōis de-
letū est. Ecce q̄te efficacie ē bñdi-
ctio p̄riarchis maledictio. p̄p̄ea

Am̄. li. de bñdictōib⁹ p̄riarchaz
li. j. Et q̄ q̄ oli bñdicebat a p̄e bñ-
dicit⁹ erat: r̄ q̄ maledicebat male-
dicit⁹ erat. Itē aut̄ hāc dōauit de
parētib⁹ q̄z: vt filioz pietas p-
uocef ad parētes. honora q̄ pas-
rētē vt bñdicat te. Hec ibi. de ma-
ledictōe et̄ parētū q̄ p̄iosa sit:
p̄z p̄ illō eccl. iij. Maledictio ma-
tris eradicat fundamēta: supple-
domoz sibi rebellātū. vñ eradi-
cat fundamēta. i. corpa filioz ali-
qñ qdē p̄ morte: aliqñ q̄o p̄ q̄uē
horribilē egritudinē. Cū ad hoc
ppositū refert Aug. li. xij. c. ci.
c. v. q̄ ap̄d hyponēse ciuitatē i
dieb⁹ suis accidit mirabile signū
Et ei q̄ ibi erat qdā mulier vidua
h̄is. x. p̄es. vj. vñ. filios r̄ tres
filias. hec igit̄ mulier nō ferēs eq̄
numū iurā filioz suoz: ill male-
dixit. Quo facto tali pena se coer-
citi vt horribilit̄ q̄terent oēs tre-
more mēbroz. q̄ ex t̄he h̄icidē va-
gātes oiz oculos i se querebāt. ex
q̄b⁹ dno: vj frat̄ r̄ soroz: venerunt
ad nos inq̄t Aug. q̄s missim⁹ ad ec-
clesiā b̄ti stephani q̄ erat in dicta
ciuitate. Ibi q̄ i orone p̄sistētes:
tandē. xv. die q̄ erat dies pasche
plene p̄ualuerūt. hec ille. diligēt
q̄ hec attēdāt filij r̄ filie sibi cauē-
tes ne sua cl̄pa i v̄bo signo vñ sc̄tō
parētes ad m̄a puocēt r̄ a q̄b⁹ de-
buerāt r̄portare bñdictionē r̄por-
tēt maledictionē. ¶ Sc̄da bñdi-
ctio hois ad hoiez or̄ ep̄alis. So-
lēt em̄ ep̄i bñdicē subditos suos
certis hor̄ r̄ locis cũ signo cruc̄
Orū aut̄ h̄ūt hec religiosa p̄sue-
tudo a lege nase: sc̄pta r̄ gr̄e. De
p̄mo h̄t ge. xiiij. q̄ melchisedech
rex salē occurrit abrahē fuerētē
de p̄ho i q̄ h̄ierat victorū q̄ qua-
tuor reges obtulit ei panē r̄ vinū

Sermo .liiii.

Erat enim sacerdos dei altissimi: et benedixit ei. glo. iterli. sicut maior minorē. Dicit autē paul⁹ de illis q̄ fuerūt sub ipse legis nature: q̄ oia i figura p̄tingebāt illi. j. Cor. x. Bñdictio ḡ melchisedech p̄figurabat bñdictionē epālē q̄ nō ē ianis et vacua: nec p̄sequē p̄tēnenda. Opā ei remissionē venialiu p̄tōz. Itē p̄ eā ex p̄missione sedis aplice p̄ferunt certe indulgētie. vj. xl. dies indulgentiaz. et iō bñdicēte ep̄o populuz solent singuli flectere genua cū deuotice suscipiētes talē bñdictionē. De hac autē epālī bñdictionē loquūt iura. vt p̄z. xxvj. q. vj. ministrare. Itē de p̄lec. di. j. cū ad celebrādas Itē de p̄lec. di. v. quēnit: d̄ q̄ ep̄s expleto officio d̄z bñdictionē dare. Secūdo bñdictio epālīs oriū habuit a lege scripta seu vti. habetur em̄ Deut. xxxij. q̄ moyses ante mortē suam bñdixit filijs israel. Moyses autē fuit sūm⁹ sacerdos q̄ tū ad aliqd̄ fm̄ illō ps. Moyses et aarō in sacerdotib⁹ ei⁹. Itē ei v̄ est officio sūmi sacerdotis ex p̄cepto dñi in p̄secratione fratris sui aaron et filioz eius vt p̄z Exod. xxxij. Tertio p̄dicta bñdictio ortuz habuit a lege gr̄e. de eo em̄ legit Luc. xxij. q̄ in die ascēsis sue eleuatis manib⁹ bñdixit ap̄tulis: et ferebat i celū. Et sic p̄z ec.

¶ Tertio bñdictio hoīs ad hoīez d̄i sacerdotalis. cū scz sacerdos facit bñdictionē sup̄ pplz i p̄ncipio misse dicēs. Absolutionē et remissionē oīz p̄tōz ec. Al̄ etiā i fine misse cū d̄r. Bñdictio dei oīpotētis p̄s i filiū et sp̄s s̄c̄tī d̄cedat i vos et maneat sp̄. vñ de p̄lec. di. j. nūllas r. c. sequenti. p̄hibet populo

ne añ bñdictionē sacerdotis egdi p̄sumat et plerū die dñico: vt ibi d̄r. Talis ei bñdictio i dispositode let p̄tā venialia sicut d̄ctū est de bñdictionē epālī. Sūt deniqz mltā alia p̄ q̄ delect ip̄a venialia: sicut p̄z p̄sequētes xp̄. Cōfiteor. tōdo: p̄p̄gor: p̄teror: oro. Signor: edo: dono: p̄ hec venialia pono. i. depono. p̄z ḡ bonū sit iter cē p̄ncipio misse: et fini eiusdē. insup̄ ē alia bñdictio sacerdotalis: vt illa q̄ vñ sup̄ penitētē sacerdos iurisdictionē h̄ns: cū d̄r. Ab soluo te ab oib⁹ p̄ctis tuis: i noie p̄ris et filiū et sp̄s s̄c̄tī amē. Est autē ista bñdictio ab solutiua maioris efficacie et p̄tūz q̄ p̄cedēs: maxie cū delect venialia et mortalia i disposito. directi⁹ tñ ordiat ad delendum mortalia q̄ venialia eo q̄ sola mortalia sūt p̄p̄a ei⁹: maxie sicut et p̄fessiois p̄z ḡ de mltiplici bñdictionē. Studeam⁹ ergo charissimi cordare alias n̄sas i p̄nti rosa bñdictionis gr̄e: siue bñdictionis ad deū: si mlt⁹ et ad p̄ximū q̄ten⁹ in futuro mereamur cordari a dño rosa celest̄ gl̄e.

Quā nobis concedat.

¶ Ser. liiij. De rosa Assumptiois.

Aronemus nos rosis Sap. iij. Quiquagesima rosa et vltia corde misticalis: d̄r corda assumptiois: q̄merit⁹ leq̄t ad rosaz bñdictionis. Nā ex q̄ d̄s est bñdict⁹ a dño: p̄sequēs eit vt iādē assumat i celū. Ita vt bñdictioni gr̄e succedat iure optimo bñdictio gl̄e. Hac autē rosa assumptiois fuit corda radei genitrix virgo: q̄n scz fuit i celū cū corpe et aia gl̄iole itroducta: rāgelico misterio sublimata. Qū ḡ p̄ns opus exordiu habuit a p̄ceptione dignissime

D. iij.

De rosa assumptionis.

mris xpi: sequens est ad psuman-
das r plicidas coronas hginiaz: vt
terminet r pcludat ad eiusde vir-
gis ineffabile assumptione. De qua
qde assumptione loquens Augustin⁹
in libro q titulat de assumptione bre
hginis. Et incipit. Ad interrogata
plua det mlr: plci rante q pueni-
enter assumpta fuerit cum corpore
r aia: r hoc ex parte trisi. vcz.
Ex parte dei. Ex parte sui.

¶ Pua igit puenientia seu cogru-
tas attenditur ex parte dei: vt scz i
hoc ostenderet sua liberalitate. de⁹
em adeo liberali se ceteris scctis
ostedit q no solu eoz aias glouifi-
cat. verueriaz eoz corpa multipli-
ci honore illustrat in pnti. Queda
em eoz corpa itegra r illesa serua-
tur. Queda singulari miraculoy
gha illustrant. Queda crebra fi-
deliu vistrante frequerant. Quo-
ruda etiā sepulchra gemis r auro
adornant. Quibusda demiqz age-
licis manib⁹ monumeta pparant
sicut pz de brā katherina i mote
lynai. Si ergo corp⁹ hginis marie
adhuc degeret in terris: cuz nihil
tale sibi ipedat videret xps hono-
re matni corpis cōtēpisse. Pref-
es vt de piero. in sermone de assu-
ptione eiusde hginis: legim⁹ sepe
ad fiera scōp angelos aduenis-
se: r aias eoz vsp ad celos cū lau-
dib⁹ r hymnis detulisse: r eosdem
multo lumie respēduisse. Insup
adhuc viuētes i carne ibidē miri-
odous fragrantā plenisse. Si igit
tur talia r tāta circa alios defun-
ctos dignat⁹ de⁹ ostēde r exhi-
bere p̄romag⁹ ei⁹ genitrici in die
obit⁹ sui credēdū est celoy mili-
tam obuia aduenisse: eāqz igēti lu-
mie circūfulsisse. r vsp ad thronū

glie oli sibi etiā an mudi p̄stitutio-
ne paratū cū laudib⁹ r canticis spi-
ritalib⁹ pdurisse. Nulli igit dubi-
uz est totā illā celestē hierusalē in
effabili letitia tūc extrasse: tūc iocū
datā fuisse iestimabili charitate:
tūcqz cū gratulatiōe iubilasse. nec
imerito. Credim⁹ ei q ipse olim sal-
uator p se tot⁹ festin⁹ occurrerit r
eā cū gaudio seclū in throno collo-
cauerit. Alioqn quō crederet im-
pleuisse qd ipse h̄cepit ilege dicēs
honorā patrē tuū r matrē mām
hec ille. Verū idē hieronymus
circa finē dicti sermōis nō audet
diffinire q sit assumpta i corpe r aia
vt tū q poti⁹ opnādū ē q sic h̄p a-
lit. ¶ Scba cōuenientia seu cogru-
tas hui⁹ assumptionis integre r pfe-
cte attendit ex parte eiusde hginis
ffuit nēpe in ea multiplex digni-
tas sūi eūdē Augustinū p̄p̄ quā
cōgruebat vt assumeret cū corpe
r aia. Prima qz fuit mat⁹ xpi deifi-
ca: r iō debuit honorari. Ideo de
August. putredo r vermis op⁹
probrū est humāe cōditionis. ab
hoc opporobrio cū Iesus sit alie-
n⁹ natura marie exapit: quā Ies⁹
de ipa assumpsisse pbatur. Caro
em Iesu: caro marie ē. Iñs ergo
sacratissimū corp⁹ de quo xps car-
nem assūpsit: vermb⁹ esca tradis-
tū esse qz sentire non valeo dicere
p̄misco. Videm⁹ etiā q ipse xps
tot⁹ voluit esse marris sue: qz pas-
trez carnalez habere noluit volu-
it r matrē totā esse suā qz alios fi-
lios nō genuit. Qui igit noluit eā
cōicare homini: quō p̄cabit h̄mi.
Et q ex ea noluit generare filios
quō ex ea voluit generare h̄mes
putridos. Debuit h̄ honorando
matrē suaz seruare p̄ceptū q dicit
honorā patre⁹ tuoz r matrē tuā

Sermo liiii.

am: Scda dignitas virginis marie est: qz fuit fidelis xpi ministra. no debuit i celi exaltari. Dicit enim xps Jo. xii. Ubi ego su illuc i minister meo erit. Ministra xpi fuit maria q ipm in vfo gessit: priusq pfusu aluit i font: atqz in plepio reclinavit i egypti fugies abicodit et omne israhā ei pio metis affectu e psecuta: ita vt vlsq ad crucem i q ia viri pfectu vidit eu pendete: ab ei no recessit psecutu nec solū pio gressu: veruetia imitatiois affectu. fuit q ope i fide xpi ministratrix: i vlsq ad mortē ei deuota fuitrix. Si q vbi ministros esse vult ipa no fuerit: vbi q erit. Si aut ibi nōqd eqūi gra porietur Et si eqūi gra. vbi est eqūi dei cetera: q reddit vnicuiq scbz meritū. Si merito pro omnibus marie vti ueti donata est gratia nūqd erit mortue iminuta. Absit. Nam si omniū sanctorū mors est pciosa sane marie e pciosissima. Tertia dignitas hui virginis cōferens ad dictā assumptionem est: qz fuit vefus deanarata. i id debuit ite gra reseruari. Ubi d e Aug. vbi supra. Si elegit diuina voluntas trium pueroz vestimēta seruare illesa: cur abnuat in matre ppa: qd elegit i veste aliena. Quarta dignitas est: qz fuit thesaurus i gēma pciosa: i id debuit in celesti thesauro repōi. Aug. Thronū dei: thalamū domini celi: atqz tabernaculū christi: dignum est esse vbi ipse xps est. Nam tā preciosum thesaurū dignus est seruare celus qz terra. hec ille.

¶ Tertia cōuenientia seu cōgruitas dicte assumptionis est ex parte nri. Et hec iterum est duplex. prima est magna nostra vtilitas.

Nā extali assumptione dat humano generi i marie femine maria spes future resurrectionis. Si cut ei christus dedit vris spē future resurrectionis parit i ascensionis p hoc q pio resurrexit parit i ascendit: ita dedit mulieribus magnā spem resurrectionis i ascensionis ex resurrectione i ascensione dignissime marie sue. Scda est hūane nature magna sublimitas. nā hūana natura in xpo i in matre ei est sup oēs angelos sublimitas. Propri qd ipsi angeli ex hoc i admirationē ducti primo quādo viderit christū sup eos exaltari sua ascensione dixerit illud. Eia. xi. Quis est iste q venit de eodem? c. Secūdo quando viderunt dignissimū ipsius christi matrē su per eos similiter exaltari i sua assumptione. Dixerunt illud. Canti. Que est ista que pgrederetur quāsi auroz cōsurgens pulchra vt luna electa c. Pater ergo q cōgruū i cōueniētiā fuit vt christi mater assumeretur in celum cuz corpore i anima. Quod etiam probat seu pūadet ipse Augustinus in dicto libū triplici exemplo scire scripūre. Primum est de vestimētis trium pueroz in fornace babilonica: de quo supra dictū est. Scdm exemplū est de iona in ventre ceti. Si ei inquit Iona in ventre ceti preter naturā vltū pseruauit incorruptū sola misericordia: mariam i corruptā preter naturam nō seruauit gratis. Tertium exemplū est de danele in fossa leonum. Seruatus est inquit Daniel imtemperatissime fami leonum: i non e seruanda maria tantis donata meritis dignitatum. Pater ergo intentum.

D. iiii.

De rosa assumptionis.

Ceterū in xra materiā assūptiōis
virginis marie est notandum q
assumpta est tribus modis: vcz.
Cū honorabili societate.
Cū ineffabili iocūditate.
Cū terribili potestate.

Primo igit cū honorabili societa
te. In cui⁹ figurā legif. ii. re. vj. q
rex dauid et ois israhel deducebant
archā dñi cū gaudio. Et erāt cum
dauid septē chorū. Ad pposituz p
dauid xps itelligit p septē choros
vniuersitas angeloz et serōz figu
rat. Ita vt pñ⁹ chor⁹ pphēdar sã
ros angelos: scds pñarchas ter
ti⁹ pphetas qñ⁹ aplos qñ⁹ mar
tyres: sext⁹ pfectores septim⁹ hgi
nes. et hi septē chorū dicitā hginē
cū igenti honore in celū deduxerūt
Merito autē ab istis septē chorū stic
honorata fuit qz ad hoc mltū tene
bant. pmo qdē angeli qz ipsa pep
it regē eoz. Itē qz vitā duxit ange
licā. Scdo pñarche: qz de eoz
stirpe descendit. Tertio pphete: qz
ipsa spū ppheticō plēa fuit. Quar
to apli: qz ipsa eoz magistra exti
tit. Quinto martyres qz ipsa gladio
passiōis pforata fuit. Sexto pces
sores: qz ipsa sola fidē i passiōe filij
sui pfecta fuit. Septia hgies: qz ip
sa pñicertā hginū exiuit. bis igit
euacuati fuit celū. pmo qdem qñ
xps illic ascendit. qz tūc nul⁹ ange
lus i celo remāsit: s3 oēs xpo obui
az venerūt. Scdo autē qñ h hodi
gnitātia assūpta fuit eo q tūc omēs
chorū celestes sñr et bñdicit⁹ ei⁹ fil
us sibi obuiā venest. Tertio eua
cuabit⁹ in iudicio quādo sez oēs in
vallē io saphat descendēt.

Scdo assūpta ē cū ineffabili iocū
ditate et hoc lege sñ pfigurati
fuit vcz. ij. re. vj. vbilegit q dō et
oīs israhel deducebant archā dñi in

tubilo et clāgore bucede. Nā tunc
dauid et ois israhel ludebāt corā dñi o
in oib⁹ lignis sabrefact⁹ cytharis
et lris. per qd significat q in a s
sūptiōe hui⁹ hginis nullū genus
musicoz spūaliū defuit. vñ hiero.
in ser. de assūptiōe. Nulli dubium
est torā illā celestē curiā supne hie
rusalē ineffabili lenitiā stic exultasse
et tūc iocūdatā ineffabili charitate
fuisse: tūc qz pgratulariōe iubilasse:
le: nec i merito. credit em q ipse sal
uator tot⁹ festiū occurrit: et eaz
cū gaudio secū in throno colloca
uerit. alioqn quō crederet iplēnis
se q ipse pcepit i lege. honora pa
trē tuū amatē tuā hēc le. **T**ertio
assūpta est cū terribili pñate. iu
xta illō cā. vj. Terribilis et castro
rū actes ordiara. Terribilis inq
fuit hoc respectu demonum i hoc
aere caligioso morātū q vidētes
eā assumi ad celestia regna cū cor
pe raia et ingēti cū gaudio: atqz co
mitatu pene infinito velut totalit
exterriti: penit⁹ aufugerūt. Sicut
ei canis cū vider hgiā q pcul⁹ est
territ⁹ fugit. ita et dēones cū vide
rūt hgiā iesse i celū deduci pterri
ti aufugerūt. **S**ã. xxx. A facie dñi
pauebit assur. i. diabol⁹ hgiā pcul
lus. Mō etiā ē demōib⁹ valde ter
ribilis. Nā terribilis ē demōni no
mitatio ei⁹ salutatio ei⁹: laudatio
ei⁹ qñ ei audit nomē ei⁹: ita ē et ac
si sentiret clauā cū q pcuteret Un
legit q cū i forma hūana quādam
mulierē veparet. vlla nec p aquā
bñdicitā nec p signū crucis ei⁹ ex
pelleire posset itā ē ed octa a qdaz
scō viro dixit. Scra maria aditu
ua me q audito mox ille itā qz cla
ua pcul⁹ obmutuit paulo atp⁹
ad se rediēs ait. Magn⁹ dyabol⁹
itret i buccā illi⁹ q te edocuit talia

Sermo quinquagesimusquartus.

dicere: et sic enauit. Ecce quod as-
sumpta est homo maria scilicet explicit.
De qua quod asumptioe figura legit.
iij. reg. ij. de berfabee mife salomo-
nis qua fecit sedere ad dexteram
ei in sede magne magnificencie. pre-
mittit aut ibi quod ipse rex surrexit in
occursum matris sue. Applicatio est
facilis ex dictis. Et quibus de ber-
fabee fuerit figuratur dicti prius vs
ser. xxx. Ad alio tamen proposita prius in-
tueri. Ipa igitur maria sic sublima-
ta assumpta ad dexteram filii sui. i.
in personibus bonis glorie que pure
creature tam angelice quam humane de
lege dei ordinata profertur. Im-
pleta fuit prophetia dauid dicentis
ad christum Assumit regiam et extris tu-
is in vestitu deaurato. i. in corpore
glorificato: circumdata varietate:
supple statum hominum et ordinum age-
lorum. Unde canit ecclesia. et scurdies
sunt circumdabant eam flores rosarum et
lilia conuallium. vbi per flores rosarum
martyres intelliguntur per lilia homo con-
uallium confessores atque reges. ex quo
ergo dei mater almarum excellenter
honorata fuit a tota curia celesti
sua gloriosa assumptione deus vnusquisque
nam efficaciter laborare ut eam primo
dulo suo honorificet: et ob reueren-
tiam tam insignis assumptionis sue deus il-
li in mente pia semel angelicum eulogi-
um decantare. ut sic presumere et pro-
ficere possit coronam de rosas angelicis
et capiti dicte virginis habere in me-
te imponere. Quod vbi deuote fecerit
absque dubio ipsa vices in centuplo
repedes ulli coronam celestem glorie
lpetrabit. Postquam ostendit est quod
homo maria in fine diei suorum et per
quod de hoc seculo neque erepta fuit glo-
riose et magnifice coronata extitit
rosa ineffabilis assumptionis superest o-
stendit quod et nos coronari poterimus

post tantam reginam rosa assumptionis
pro quo notandum quod in dicta rosa
assumptionis inueniuntur tria folia
sunt quod triplex est assumptio: vtz.
Laicalis.

Ecclesiasticalis Celestialis.
Primum igitur folium assumptionis
vocat laicalis que fit cum quis purus lai-
cus assumit ad officium pure laicale
quale est officium iudicature crimi-
nalis sponsum balliarum et hmoi.
hec autem assumptio laicalis requi-
rit tres condiciones. vtz.

Idoneitatem.
Liberalitatem.
Equitatem.

Primo igitur hec assumptio requirit
idoneitatem. et hoc ex parte illius qui as-
sumit ad hmoi officium. Unde dicitur.

Nunc. xj. precepit moysi ut assu-
met. lxx. viros senes moribus et scien-
tia dotatos que cum eo iudicarent po-
pulum: eo quod ipse non posset omnibus causis
et querelis populi intendere. dicit ergo dicitur
dices et populi rectores que assumunt
super alios habere tria ad hoc quod
sint idonei ad hmoi assumptionem vtz
Vite honestatem.

Animi stabilitatem.
Longam experientiam.

Primo igitur debet habere vite honestatem: quod ut dicitur paganus ille moralis
poeta catho. Turpe est doctore cuius
culpa redarguit ipsum. propterea
dicitur. iij. q. viij. indiget. Et sic
Ipsa amb. sup. bti immaculati. Judi-
cet iste de alteri errore que non habet
in seipso quod condennet. Judicet qui
non eadem que in alio putauerit punire
da: ne cum de alio iudicat in se ferat
sententiam. hec ibi. It. aug. ad quemdam
comitem recitat vbi. S. c. sacerdos
S. ex q. Criminosus inquit alteri
us criminis iudex esse non potest et se-
ipsum condennat: dum alteri criminem

De rosa assumptionis.

lētia pfert. hec ibi. Credo tñ hoc
dictū r sila debere itelligi de iudice
q̄ est in notouo pctō vñ scādali-
zant plurimi: siue tale pctm̄ sit lu-
puria seu adulterii siue homicidi-
uz aut etiam assueta blasphemia.
Qz vt dr aug. ad fratres i eremo-
ser. xxxv. q̄ intulaf ad iudices. de
cet iudices calcare supbiā abomi-
nariā luxuriā abhorroze falsitate
despicē auariciā q̄ nouerca dr cē
r sūma minuta iustitie. Sz audiat
dñi iudices nō me sz ipm̄ aug. vbi
f. 5 eos iuehētē r dicentē. ve vo-
bis iudices: ve vobz in eternū r vi-
tra: qz nō ē in vobis firtas nō mia
nō pietas nō iustitia nec dei scia:
sz in vobz regnat auaritia mēda-
ciū: clamor: apparatus puerfio sa-
ere legz: diectes malū bonū r bonū
malū. Nō ē in vobz firtas: dicente
ps. Diminute sūt firtates a filijs
hoiz cū itaqz dñi iudices sūt iustiti-
ti ad extirpādū vitia: r ad punien-
dū vicia qz vt h̄r. ff. ad legē adūā
l. ita vulnerat. Infest rei publice
ne criminis maneāt ipsūta. et idē h̄r
C. de d̄fēfoub ciuitatū. l. p omēs.
valde expedies ē r vt ipi p̄m̄ vite
honestate fuer: ne forte cū deliq̄n-
res plūre voluerit possit eis sigil-
lati ipropari r dici illō Ln. iij. me-
dice cura reipz hoc ēt voluit xps i-
nuere. Jo. viij. cū d̄m̄tere adūta
ad iudeos q̄ eā accusabant loqtur
dicēs. Qui vestri sine pctō ē p̄m̄
in eā lapidez mittat ¶ Scdo illi q̄
assumūt ad officii iudicature aut
psidentie sup alios dñi h̄r e animi
stabilitate r p̄stātis ita vt nō moue-
ant ab eq̄tate iuris aut froibus
p̄missis aut oblatiōibz: odūs aut
rācoribz amicitūs aut fauoribus
ira ei p̄cipit d̄s leui. xxiiij. dicēs
Equū iudicū: sit int̄ vos siue pe-

grin siue ciuis peccauerit. itē etus
dē. ij. Nō facies q̄b iniqui ē: nec
iuste iudicabz. Nō p̄sideres p̄so-
nā paupis: nec honores vultū po-
tētis: iuste iudicia p̄rio tuo. vbi vlt
dñs dicere q̄nō ē auferenda iusti-
tia a diuitibz tribuēda paupi quia
paup ē. Nec s̄l̄r dāda diuiti qz dr
ues ē: sz vniemqz dāna qz sibi debi-
ta. Itē deut. xvi. ad p̄p̄strā loq̄-
tur dñs dicēs ad moysē. Iudices
r mḡros p̄stinetes: vt iudicēt pplz
iusto iudicio nec i alterā p̄tē d̄cli-
nēt. Nō accipies p̄sonā nec mune-
ra. qz m̄iera excecāt oculos sapien-
tū r mutāt vba iustoz iuste q̄b iu-
stū est p̄leq̄ris. hec ibi. Item deut.
xxv. Daledict⁹ q̄ p̄currit iudici-
uz aduene pupilli r vidue r dicet
ois pplz amē Ecce q̄ multiplicat
admonet dñs iudices r simul illis
p̄cipit vt nō sint acceptiores p̄sona-
rū nec pp̄ m̄iera: nec ob aliā cām
propt̄ q̄b legit de iosophat rege
iuda. ij. par. xij. q̄ p̄stituit in cū-
ctz ciuitatibz iuda iudices q̄bus
ait. videre qd̄ faciāt Nō ei hoies
exercētis iudiciū sz dei. Et qd̄ cūqz
iudicauerit i vos redidabit Sit
timor dñi vobiscū r cū diligētia cū-
cta facite. Ad idē sūt iura ciuilia
Nā. C. de iudicibz. l. placuit. dr qz
iudex dz h̄re añ oculos eq̄tate. Et
qz qd̄ā iudex eq̄tate ante oculos
nō habuit nec s̄l̄r dei timorē: sz po-
ti⁹ auaritiā. id̄ crudeli interempt⁹
extitit. Refert em̄ dñs antho. in. j.
pte cronice siue ti. iij. c. j. v. qz ci-
rus rex p̄saz habuit silū q̄ dicitur
ē cābiles q̄ in esdra vocat arthar
xerxes v̄ assur⁹ In historia vero
Judith vocat nabugodonosor q̄
cū regnaret p⁹ cirū patrē suū. dō
seuer⁹ fuit vt quēdā iustū iudicē
excoiari fecerit r si cellā cute ei⁹

Sermo quinquagesimusquartus.

coopra filiū dicti iudicis sedē fecit: vt sic semp timeret iniuste iudicare ne sibi iudiciū pateret sicut p̄. Sz h̄ticiūq̄ h̄bis aut exēplis moneant dñi iudices ad animi stabilitatez r̄stātia seu eq̄tatez: ple rigz tñ nō desistūt p̄p̄tea p̄peram agere: s; m̄ultiplicē corrūpūnt r̄ si gnāter q̄ttuor v̄strat̄ mod̄ vt p̄z fj. q. ij. q̄ttuor r̄ duob⁹ capitulis sequentib⁹. Propt̄ q̄d̄ vt yfido. li. ij. de sūmo bono. c. lv. q̄ Guī⁹ laacerant̄ paupes a priuīs iudicib⁹ q̄ a cruentissimis hostib⁹. Null⁹ em̄ p̄do tā cupid⁹ in alleis q̄ iudex iūq̄ i suis. Latrōes i accensis faucib⁹ ac latebrosos latentes f̄s̄d̄as ponūt. isti palā rapacitatē avaritia senūt hostes i alienorūz tñ s̄guinez itendūt: iudices aut̄ q̄l crudelissimi carmifices ciuiz opp̄s̄ioe sua subiectoz vitā extingūt. hec ille.

¶ Tertio p̄dicti dñi h̄re lōgā exp̄tentā. Exp̄tentia ei est rex magi strā. Nā sicut nauis nō p̄t bh̄ regi nisi naua in sua arte fuerit m̄tū pit⁹. Sic nec officii iudicature p̄t bh̄ r̄ laudabilē ab aliq̄ exēq̄ nisi talia fuerit m̄tū exp̄t r̄ trit⁹ in his q̄ sunt sui officij. et qz senes habuerit maiores exp̄tentias q̄ iuuenes. iō tales dñt pot⁹ eligi i iudices r̄ rectores ciuitatū atqz comitatū q̄ iuuenes: hoc ceteris parib⁹. et ad hoc s̄nt iura Scribit̄ el. f. q. i. estote. q̄ exp̄t̄ f̄ueloz mo rib⁹ p̄silio sūt req̄rendi. itē arist. d̄t q̄ nemo assumit iuuenes inducens eo q̄ nō p̄stat eos esse sapiētes: Un̄ roboā q̄ s̄puit p̄siliū seuū r̄ adhesit p̄silio iuuenis: p̄didit decē trib⁹ p̄p̄t sui. ij. re. xij. Tō vulgo d̄t q̄ p̄siliū iuuenis roboā fecit egenū. Nō sic aut̄ egit romul⁹ p̄ditoz

vrbis romāe quā ex noie suo romā vocauit. hic em̄ elegit centū ex senib⁹ p̄p̄t q̄z cōsilio cūcta agebat: q̄s senatores p̄p̄ senectutez r̄ p̄ses p̄sultos p̄p̄ cure similitudinēz vocauit. de exp̄tentia etiā iudiciū loq̄ns aug. a fr̄es in eremo. f. xxxv. d̄t q̄ decet iudices sapiētes esse r̄ in lege doctissimos: ne dicere valeāt tāq̄ legē sc̄tāz igno r̄ātes bonū malū r̄ malū bonū p̄a tet̄ q̄ q̄les reges r̄ p̄ncipes assūere dñt in iudices: p̄sides sup̄p̄lz sūū. Et iō male facit illi p̄ncipes q̄ vendūt officii iudicature. Nā p̄ hoc sepe p̄tigit vt min⁹ idoneo p̄mittat qz pl⁹ offert. Ceterū cum talis fuerit officii assuet⁹ de facili poterit corrūpi. r̄ p̄ indebita merita a subdit⁹ pecunias extorq̄re vt si recōpenset de eo q̄ dedit p̄o officio. Pr̄z q̄ de p̄mo folio rose asumptiōis. ¶ Scdm̄ foliū rose asumptiōis d̄t assūptio ecclesiastica q̄s sez assumit ad p̄laturam aut ecclesiasticā dignitatez. Et q̄z uis in p̄cedentib⁹ vcz f. xlii. vbi tractat̄ de rosa electiōis folio sc̄cūdo m̄lta dicta sint de a s̄sūp̄ōe ecclesiastica sub nom̄ie electiōis: adhuc tamē de eā in presenti parūper tractare oportet pro q̄ notādum q̄ qui sic assumunt de h̄re tria vcz. Celestēz uocationē. Religiosam conuersationem. Fidelium executionem. ¶ Primo igit̄ illi q̄ assumunt ad p̄laturā dñi h̄re celestem uocationē ita vt merito possit dicere cū p̄pheta dñi est assūptio n̄ra. Itēz il lud. Misit de s̄no r̄ accipit me r̄ assumpt̄ me. Dissop̄tea dicebat paul⁹ he. v. nec q̄s s̄sumit sibi honozē. i. nō intrudit ie i honozē pot̄nt̄ car⁹ s; ille recte pot̄nt̄ sit q̄ vocat̄

De rosa assumptionis.

adeo id ē q̄ recte eligi: tāq̄ aarō
id est q̄ dign^o sit sicut Aarō q̄ iu-
dicio hōge r̄ icēdio maloz electus
est r̄ mōstrat^o dign^o vt d̄r glo. in-
terli. r̄ habet nūme. xvij. Itē de
vocatione ei⁹ a domio habes expo.
xxvij. Itē leuit. viij. Qui alit sic
assumit seu vocat a dño ad hono-
rē ecclīasticū merito dicere pōt cū
plal. ad dñm. Ego aut p̄stunt^o s̄
rex ab eo sup lyon mōtē sanctum
ei⁹ p̄dicās p̄ceptū ei⁹. Sic autem
assumptus fuit ad prelaturā bea-
tus Nicolaus: similiter beatus
Gregorius. Item Beat^o Ambro-
sius: r̄ plures alij qui fugebāt aut
se abscondēbāt i cauernis terrene
ad pontificiū eligerent. Sed ple-
rūq̄ signo de celo misso a q̄rētib⁹
inueniebāt ur r̄ ad p̄laturā
trahebant. Et q̄ sic assumpti sunt
multū ecclesie p̄merunt: atq̄ ma-
ximis p̄tutibus r̄ signis claruēt
q̄ sp̄s̄sance⁹ nouit qui idonei sūt
r̄ qui non. Nolo tamen dicere q̄
oporteat expectare celeste signū
aut diuinū responsū ad hoc q̄ ali-
quis rite assumatur ad prelaturā
sed sufficit modernis r̄ponū⁹ ca-
nonica electio. Ita vt eligat ido-
neus: absq̄ simoniacā labe: nec i-
terueniāt preces armate r̄ h̄māi
Sed p̄fecto vt vulgo dicitur: ar-
gumētū p̄ debet soluitur p̄ non fa-
cit. Nā multi intrudūt ad ecclē-
siastica b̄ficia i manu forti r̄ bra-
chio extēto: supati multitudine ar-
matoz: r̄ litterarū regiarum. Et
tales merito dicere possūt illud a-
mos. vi. In fortitudine assumptū⁹
nob⁹ conua. Et iō quando tales
cōsecrātur in epōs r̄ ad eis peti-
tū ab ordinatore vis ep̄ari debēt pla-
ne r̄ndere: volo vt sic absoluant a
mendacio. S; q̄ hodie ferme om-

nes hoc volūt iō apl⁹ nō querit
Uis ep̄ari. Sic em̄ accipi a q̄dam
epō illa die q̄ fuerat ordiat⁹ hic
em̄ cū esset summ⁹ theolog⁹: cir-
ca talē interrogacionē fuit valde
attēt⁹ si ei fieret necne. de talib⁹
q̄ ābitiois q̄ se igerūt ad ecclē-
siacas dignitates loquens domi-
nus Osee. viij. ait. Ip̄si regnaue-
rūt: nō ex me: p̄ncipes extiterunt
r̄ nō cognoui. i. nō approbavi. Et
iō d̄r Greg. q̄ ad p̄lationē se igerē-
tes sūt repellēdi se nō subtrahē-
tes r̄ se indignos reputātes cū vio-
lencia sūt trahēdi. ¶ Scōilli qui
assumunt ad ecclīasticā dignita-
tē dñi h̄re religiosā p̄uerlationē.
Quid em̄ inq̄r deuot⁹ ber. i. ep̄isto-
la ad clerū in consilio rem̄ s̄ con-
gregati: p̄dest pastozū⁹ si cano-
nice eligant q̄b̄ ē p̄ ostiū intrare si
nō canonicē viuāt. max⁹ cū dñs
dicat. xij. discip̄s. Nōne ego vos
x̄i. elegi. r̄ vñ⁹ ex vobis diabol⁹
hec ille. ¶ Optimam modernū p̄lari
b̄fī notaret r̄ diligētē artēderent
qd̄ greg. in suo pastoral. c. xij. di-
cat. Tantū iquit d̄z actionē popu-
li actio trāscendere p̄lulis p̄tum
distare solet a grege vita pastozis
Et hiero. iij. pre ep̄istolaz suarū.
ep̄la. viij. Vita iquit ep̄i forma d̄z
esse clericoz. Nam ex epō ceteri
gradus clericoz condiscunt quō
in hac mortali vita viuere debe-
ant. hec ille. Itē ber. ad eugenū
papā: de p̄sideratiōe li. iij. descri-
bēs statū r̄ formā vite p̄lari d̄r sic
Oportet te esse formā iustitie: spe-
culū sanctimonie: exēplār pietat⁹
asserrozē veritatis: defensorē fi-
dei: doctorē gentiū ducem popu-
li amicū sponsi: ordinatore m̄ cleri-
postozē plebiū maḡim i sp̄iēniū
refugiū op̄s̄sroz ad uocātū paupe

Sermo .liiii.

ri/spē miserorū: tutorē pupilloꝝ
iudicē viduarū: oculū cecorū: lin-
guā mutorū: baculū senū: vltorē
scelez/ r̄gā potētū/ malleū. r̄rā
noz/merū malorū: gloriā bonorū
p̄c ille. Ecce q̄lis dz eē quersa-
tio r̄ vita platoꝝ. Q̄ si sec̄ fecerit
r̄ p̄ malā vitā subditos atq; sim-
plices sc̄adalizauerit: tot mortu-
b̄ nouerit se reos: q̄ p̄ditionis
exēpla i ipsos s̄ditos trāsmiserit
vt d̄r gre. i suo pastorali. c. xxviiij
¶ Tertio illi q̄ assumunt ad pla-
turā debēt h̄re fidelē executionē
officij sui. Nō em̄ assumunt vt di-
tent aut vt q̄tidie spē d̄ide cū di-
uine epulōe epulent nō demq; vt
oculo gregē aur venatiōi: sed vt pa-
scant vracē d̄ni triplici alimonia
vz doctrinā vitā r̄ exēplo. i cui⁹
rei signū ter dixit d̄ns petro. Pa-
sce oues meas. Audiāt et q̄ in fi-
gere de bonis pastorib⁹ scriptū
est. Luce. ij. Erāt pastores custo-
diētes vigilias nocti supra gregē
suis. vñ Aug. sup psalmū. cxxvij.
exponēs illū h̄bū. Nisi d̄ns edifi-
cauerit domū i vanū. r̄. Nici q̄
iō altior loc⁹ possit ē ep̄is vt ipsi
supintendāt et pplm̄ custodiant
Nā r̄ grece ep̄s latine supintend-
c̄s iter p̄rāt q̄ supitēdit r̄ delup
videt. Deinde ponit exemplū de
custode vinee dicēs. Q̄sio em̄ vni
vintorū altior sit loc⁹ ad custodiē
d̄s vineā: sic r̄ ep̄is altior loc⁹ fa-
ci⁹ ē: vt p̄ hoc significet q̄ debēt
a longe videre de defectus sū b̄d̄ro
r̄i suoꝝ: illos rep̄mere. Q̄ vt
dicit idem Aug. ad fratres i ere-
mita. f. xxxix. q̄ intitulat de vita so-
litaria. nō sufficit plato seipm̄ im-
maculatū custodire / s̄ expediat vt
bonos q̄rū in se est faciat vitā et
exēplo relucere. S̄ p̄fecto valde

pauci repiunt hac tēp̄state pla-
ti qui velint in p̄p̄ia deservire vt
pote ordines conferre/ p̄lecratio-
nes r̄ b̄s̄idictiōes facere: suas dio-
ceces v̄s̄tare: p̄fessioes subditorū
audire: pplō p̄dicare: reputāt eī
hec oia vilia/ r̄ p̄ p̄his cū ambulēt
i magnis r̄ i mirabilib⁹ supra se:
ea digito mouere nolūt. Sed ha-
bēt nōnullos vereor: dicē p̄lecratō
apostatas ordinū mē d̄sc̄iū suffi-
ganeos r̄ coadiutores q̄b⁹ p̄di-
cta p̄mittūt exēq̄nda: vt ipsi licē-
ti⁹ vacēt ius voluptatib⁹ r̄ sequā
tur curias p̄ncipiū: p̄cipientes q̄
dē suē p̄p̄e siue a lōge multa mi-
lia aureorū r̄ curā om̄i oino post-
ponētes: cū t̄i dicat Ber. de p̄fe-
cta p̄uersione regulariā. c. xvij.
q̄ pastor idign⁹ lana r̄ lacte p̄m-
cit. si nō pascit oues: si nō vigilat
in custodia gregis iudiciū sibi mā-
ducet r̄ v̄scit: ve ve tibi clerice
mors i olla. Mors i ollis carnū
mors i h̄mōi delictis est. Constat
em̄ eē p̄ctā ppli q̄ comedit. S̄
p̄ eccl̄asticos gratis habere te-
putas. Cārādo vt ait tibi p̄ue-
nire vident. S̄ bonū tibi erat so-
dere: magis etiā mēdicare. p̄ctā
ppl̄i comedit: ac si p̄p̄ia tibi mi-
n⁹ sufficere viderent. Solicitus
esto tanq̄ redditur⁹ r̄ōnē dignos
p̄ eis gemit⁹ reddere. Dignos
age p̄nie fructus alioquin noue-
ris tibi imputāda q̄ iter delictias
comedit r̄ parupēdis: r̄ dissimū-
las tanq̄ nihil attinēt i tibi. hec
ille. Studeat q̄ quilibet p̄elar⁹
q̄ sunt sui officij r̄ vocatiōis dili-
gēter exēq̄: vt cū venerit aī tribu-
nal xp̄i possit d̄eo dici illū math.
xxij. Fidelis seru⁹ r̄ prudens:
quē p̄stituit d̄ns sup familiā suā.
¶ Tertij solū role assumptiōis

De rosa assumptionis:

vocat assumptionis celestialis q̄ sit cum aia egrediens a corpore pura et insida assumit ab angelis et collocat i celis illic sine fine p̄mā sūra. Tādē autē assumet et corp⁹ sc̄m generali resurrectionē: vt sic ut fuit instrumentū meriti et boni operis: ita etiā sit p̄iceps gl̄ie et premij. Circa q̄d est notādū q̄ tribus modis assumūtur hoies ad sup̄nas māstōes sc̄m q̄ sunt tria q̄ faciūt sursum ascendere vtz.

Natura.
Volentia.

Res artificiosa.

¶ Primo igitur natura facit sursum ascendere sicut p̄z i motu leuū. Videm⁹ eī q̄ naturalr ignis ascendit sursum. per motū ergo naturalē ignis sursum designat charitatis q̄ est ignis p̄sumēs pctā et reliq̄as pctōz. Quicūq̄ ḡ h̄z hunc ignē secū cū ab hoc seculo decedit: de facili et quasi naturalr assumit in celum: et v̄ci illud Luc. xiiij. Amice ascende super. Amice in q̄ p̄ charitate et dilectionē. De hoc etiā figura legit. iij. Re. vbi habet q̄ helyas trāslatus est i paradisū: re: et strē et illic assumpt⁹ i cursu igneo. Applicatio est facilis. vñ ad p̄positū loquēs Amb. i examerō li. iij. c. xij. dicit q̄ charitas est q̄ nos superiorib⁹ neccit celoz inserit. qz vt habet Jo. iij. q̄manet i charitate i deo manet: et de⁹ in eo. Non solū autē hoies charitate seruētes assumunt i celū modo cōr: verū etiā vsq̄ ad sup̄ premis ordinē angeloz q̄seraphi dicunt. vñ Steg. homin. xxiiij. vbi tractat quō hoies p̄varietate meritoz assumunt ad ordines angeloz d̄ sic. Sū nōnulli q̄supne p̄tēplatiōis igne accessi i solo

pditoris sui desiderio anhelat: in chil is i hoc mūdo cupiūt solo et vitat amore paschit terrena q̄q̄ abijciūt cūcra tp̄alia mēte trāscē dūt: amāt et ardēt atq̄ alios accē dūt: et q̄o h̄bo tāgūt ardere p̄tin⁹ in dei amore faciūt. Qui ergo ita amore pditoris sui ardētes sunt et inflāmati: quo nisi iter seraphi nserū fontē sue vocatiōis accepturi sunt. hec ille. Studeam⁹ ergo charissimū seruere et charitate dei et p̄ximū vt mereamur ad p̄dictū ordinē seraphinoz assumi. ¶ Secūdo violētia facit sursum ascendere sicut p̄z i arte machinarū: et i motu lapidis: aut cuiuscūq̄ grauis sursum per motū aut violētū p̄niat intelligim⁹ q̄ facit pauperculas aias pu⁹ ere et ferro facti de p̄sso: tādē sursum ascendere. hoc aut vos luit x̄ps inuere. Mar. xj. cū ait Regnū celoz vim patit et violētū rapit illud. Sup̄ quo d̄ gl. oz. Patria celestis vi patit d̄i pctōe ad eā q̄ si i alienū locū intrat per p̄niam. Si d̄is violētia est i terra nasci et celū capere et h̄re p̄tētia tē q̄d nō possumus h̄re p̄ naturā. hec ibi. Nōne magnā violentiā sibi intulit maria Magdalena vt sursum ascēderet q̄ p̄ tot annos solū deo et angelis ei⁹ cognita i desertis locis iugiter permāsit. Quid dicem⁹ de maria Egyptiaca: q̄d de pellagia q̄d de thais: et pene i finit⁹ alijs mulierib⁹ q̄ post fluxe carnis scādala talē violētā penitēdo sibi intulerūt: vt tādē assumpte sint i cellū etiā sup̄ multas virgines: p̄fiores: atq̄ martyres. De q̄b⁹ etiā videbat loq̄ saluator cū ad iudeos aiebat. Publicani et meretrices p̄cedent vos in regnū dei Mar. xxi. De tali autē p̄o

Sermo. lv.

lētis figurā hēm^o. ij. Reg. xiiij. de Ionathā filio Saul. q̄ pugna turis p̄tra philisteos reptabat manib^o p̄ pedib^o. Ad p̄positū Ionathā q̄ interpretat colūba venēs designat verū penurētē q̄ i fonte penitentrie lauit cōmissa pctā ita vt mūdus sit a culpa & pena. Talis ḡ colūba venēs ad portā celi: stasi illic intrat nichilomin^o p̄ h̄z pugnare p̄tra philisteos i. demōes Philistini em̄ cadētes interpretant. Et ideo recte signifi cant deōnes q̄ ceciderūt de altitudine celi i p̄fundū abyssi. Isti ḡ philistini p̄nue pugnat p̄tra Ionathā. i. verū penitētiē & p̄sertim in mortis articulo: cū se vident esse velle celū p̄scēdere: tūc em̄ exerceēt oēm malitiā suā p̄s. Insidiatur abscōdit^o q̄si leo i spelunca sua vt rapiat pauperē. S; ḡle remediū. Certe necessitate ē ad diuinā adiutorii recurrere: & vinit p̄tra hostē antiquū decertare &c.

Certio res artificiosa facit sursum ascendere: sicut p̄z i canalib^o fontis p̄ quos aqua de loco basso sursum eleuat. Per carnalia autē q̄ cōter sub terra latitat intelligit^o p̄a cordis hūilitas p̄ quā aia sursum eleuat: q̄ vt habet Lu. xvij. Ois q̄ se humiliat exaltabit. Itē Jo. iij. Nemo ascendit in celū nisi q̄ descendit de celo. Itē Luc. j. de posuit potentes de sede & exaltauit hūiles. Et ideo bñ p̄sult pe trus dicēs. hūiliamini sub potēti manu dei: vt vos exaltet i tpe vltimū. j. pet. v. Nā vt dicit Aug. s. j. dñice. ix. post trinitatē dñi hūilitate i clinat cor ad imatāto plus p̄ficat i excelso. Itē idē de h̄bis dñi s. xxxvij. Vis inq̄ cape celsitudine dei cape prius

hūilitatē dei. Ecce quō hūilitas facit sursum aliquē ascendere. In cui^o rei figurā legit hester. ij. q̄ puella hester a deo placuit oculi Regis assueri & hoc p̄p̄ ingentē ei^o hūilitatē q̄ ip̄am elegit i spōsani: fecitq̄ eā sedere ad dexterā suā. Itē de hoc alia figura legit. vcz. j. Reg. ix. de Saul q̄ cum pasceret asinas i quo notat hūilitatis officii: electus est a deo i regē israel. Similiter David pri^o fuit pastor ouis. j. Re. xvij. deide vnct^o i regem israel reprobatosaule. per hec autē ore significat: q̄ d̄vult assumi ad dignitatē celestē: s; p̄lo i p̄senti hūiliari. Strideant^o ḡ charissimi in p̄senti coronare aias nostras sancta hūilitate: vt sic tādē coronari mereantur rosa assumptiōis celestialis. Quā nobis concedat qui. &c.

CSermo. lv. De dolore christi in crucifictione.

Oronemus nos rosas Sapient. iij.

C postq̄ i p̄cedētib^o deaurim^o vltimū denariū numerū rosariū ḡgū. p̄lū q̄ cū alijs denarijs p̄plet & p̄ficat quin quagenā dictarū rosariū superest p̄formiter ad p̄cedentia necnō & ad felicē clausurā atq̄ p̄summatōnē tot^o opis p̄sentis: subdere sermonē vnū de dñica passiōe: et hoc ob reuerētā quinti grossi signaculi seu granū rubei alter^o ve color^o q̄ vltio i loco apponi solet i dictō rosario. Tractabit quoz i dicto sermone quoad partē primā de dolore p̄pi i cruce: quoad partē autē posteriā de p̄passiōe humana super h̄mōi dolore.

C Quātū igitur ad primū notā

De dolore xpi in crucifixione.

Ad est q̄ dolor p̄ssim̄ tesu i cruce p̄der̄ fuit ḡuissim̄ ex multiplici cā. Uñ b̄is Tho. iij. pre. q. xlvj. arti. vj. assignat quatuor rōnes: sed p̄pter illas assignabimus nonnullas alias.

¶ Primo igit dicit̄ dolor xpi fuit grauissim̄ p̄pter dignitate & eminentiā patiens. Nā q̄to eminentior est p̄sona cui infert̄ iuria: rāto h̄mōi iuria grauior exultur. si cut iuria q̄ infert̄ clerico ē grauior ceteris paribus illa q̄ infert̄ laico. Itē illa q̄ infertur episcopo est grauior illa q̄ infert̄ simplici sacerdoti. Et similiter q̄ infertur nobili est grauior q̄ que infertur rustico: & que infertur regi q̄ que infertur comiti: & huiusmodi. Et si esset aliqua p̄sona infinite eminentie & dignitatis: tunc iuria contra talem personam illata ceteris esset grauior. Cū ergo d̄s noster iesus ch̄stus habeat dignitatem & eminentiam infinitā eo q̄ dei filius est quo nichil maius sequitur int̄tū. Unde deuotus Bern. in quodam sermone. Caput angelicis spiritib⁹ tremebundum spinarum densitate pungitur. Facies pulchra p̄re fl̄is h̄m̄ sp̄us iudeoz detur patitur. Oculi lucidiores sole caligantur in morte. Aures audientes cārus angeloz: audiunt insult⁹ peccatoz. Os quod docet angelos felle et aceto potat. Pedes quorū scabellum adoratur: cruci clavis affiguntur. Manus que formauerunt celos: in cruce extendunt et clavis perforantur. hec ille. Intellegat tamen diligēs selectorisne illud vltimum verbum Manus &c. Nā per manus intellegitur in p̄posito virtus diuina

in ch̄sto lateis: que dicit̄ extensa et perforata per communicacionem ydionatum.

¶ Secūdo dicitur dolor Ch̄stus fuit grauissim̄ p̄pter innocentiam patientis. Si enī quis adiu dicitur morti p̄pter pp̄a delicta: mors nō debet sibi esse ita amara aut dolorosa sicut ei qui iuste occidit. Nā quanto aliq̄s innocētius atq̄ purius viuit: tanto ab iuria longi⁹ esse d̄z. Et si ei aliqua iuria iferat̄ tāto grauior est. Uñ Ouidius. Que venit indigne: pena dolenda venit. Modo sic est q̄ xps fuit innocētissimus cui⁹ innocētie testimoniu fuit duplex: v̄z amicoz & inimicoz. nā ab amicis habuit testimoniu sue innocētie triplicif. primo quidā a regio p̄pheta dicente. Oēs declinauerunt simul inuitiles facti sūt non est q̄ faciat bonū vsq̄ ad vñs. Sup̄ quo dicit gl̄a. interli. q̄ nullus facit bonum sine vno scilicet xpo. Secundo ab Elaya. liij. ca. dicente. Omnes nos quasi oues errauimus. vniūquisq̄ in viā suā declinauit: et dominus posuit in eo iniquitates oim̄ nostrū. Oblatus est qui vult: nō aperuit os suū. Sicut ovis ad occisionē. &c. Tertio ab apostolo petro dicente. peccatum non fecit: nec lauent⁹ est dolus in ore eius. j. petri. ij. Similiter ab inimicis h̄uit ipse Ch̄stus triplex aliud testimoniu sue innocētie. primo quidē a iuda dicere. Peccauit tradēs sanguinē iustū Mat. xxvij. Secūdo ab herode de q̄ loquēs Pilatus ad iudeos ait. herodes nullā causam inueniens in homine isto remisit illum ad nos & ecce nihil dignū morte actū est illi.

Sermo. Ivi.

Luce. xxiij. Tertio ab eodem Pila
to dicente. Ego nullam causam in
uenio in homine isto. Luce. xxiij.
Item ab eius vxore scribente ad
eam in hec verba. Nihil tibi et iu
sto illi. Multa enim passa sum. 2c.
Mat. xxvij. Ecce q̄ multipliciter
probatur chusti patientis innocen
tia. Sed q̄ passus sit nostra culpa
et non sua fuit. Propter qd̄ quili
bet nrm merito dicere posset cum
Dauid illud verbum. si. Reg. vlti.
Ego sum qui peccaui: ego sum qui
inique egi. Iste aut̄ qui ouis est qd̄
fecit p̄p̄ qd̄ supple debeat t̄ra pa
ti p̄fecto nihil. Propterea Aug. in
suis meditationibus. c. vij. ad hoc
ppositū loquitur dicens. Quid cō
missisti dulcissime puer: vt sic iudi
careris. Quid commisisti aman
tissime iuuenis: vt sic tractareris.
Quod scelus tuū. Que noxa tua.
Que causa mortis: Que occasio tue
dānationis. Ego enim sum tui pla
ga doloris: tue culpa occisionis.
Ego tue mortis meritum: tue vin
dicte flagitium. Ego tue passionis
liuor: tui cruciatus labor. O mira
bilis censure conditio: et ineffabi
lis mysterij dispositio: Peccat ini
quus: et punitur iustus. Deliquit
reus: et vapulat innocens. Offendit
impius: et dānatur pius. Quod
meretur malus: patitur bonus. Quod
perpetrat seruus: ex soluit dñs. Qd̄
cōmittit hō: sustinet deus. hec ille.
Tertio predictus dolor Chusti
patientis fuit maximus ppter te
neritudinem dolentis. fuit enim
corpus Chusti sanctissimū tenerri
mum propter bonitatem comple
tionis que nuq̄ in aliquo alio t̄a
bona fuit: aut etiam esse potuit.
Nam corpus eius veneratissimū
formatum est non ex virili semine
non ex carnali coniugitōe: nō na

turali opere: sed diuina spiritus san
cti virtute. Que autem a natura
fuit: nunq̄ possunt equiparari his
que a solo deo fiunt cuius perfecta
sunt omnia opera. Unde Hesi. i. di
citur. Vidit deus cuncta que fece
rat: et erant valde bona. Item glo.
ordi. super illo verbo Jo. iij. Qui
desursum venit: sup oēs est: dicit q̄
de altitudine humane nature ante
p̄ctū s̄m̄i parēt̄: assumpsit dei s̄bū
humanā naturā. Non est t̄n sic in
telligendum q̄ dei filius assumpse
rit naturam humanam impassibi
lem aut immortalem: sed q̄ assump
sit eam absq̄ culpa: et absq̄ natu
ralis defectu. Insuper corpus chri
sti formatum est a spiritu sacro vt
eēt instrumentū diuitat̄: et vt eēt dei
filio hypostatice cōiunctū: ppter qd̄
de ferebat vt eēt opt̄e p̄p̄eritōtū
Quēadmodū ergo nullū vinū fuit
melius aut equale illi qd̄ fecit chri
stus mutando aquam in vinum.

Jo. ij. Item sicut nullus homo m
elius vidit q̄ cecus ab eodem chri
sto illuminatus. Jo. ix. Et idem iu
dicium est de aliis operibus mira
culosis chusti. Ita nullum corpus
humanum fuit tam perfecte com
plexionatum sicut dictum Chusti
corpus. Corpus autem. quanto te
nerius: tanto plus perceptiuus do
loris: sicut patet in paruulis aut
delicatis hominibus respectu ru
sticorum et agricolarum. Conclu
ditur ergo q̄ chust̄ percepit gra
uissimum dolorem in perforatōe
manuum suarum et pedum. Item
in flagellatione: percussione: et co
ronatōe propter qd̄ admonet hu
manas mentes ad sibi compatiē
dum et condolendum di. Tresi. i.
O vos omnes qui trāsitis p̄ viam
attendite et videte si est dolor: si
non ex carnali coniugitōe: nō na

De dolore xpi in crucifixione.

¶ Quarto pdictus dolor: fuit maximus propter carentiam consolationis tam interioris q̄ exterioris. In passione enim et morte multo rum sanctorum fuit aliqua cōsolatio interior: ex parte anime que cōtemplabatur diuina: et ex hoc fiebat aliqua redundātia vsq̄ ad carnem. Insuper quādoq̄ ratio superior trahebat ad se totum sensum vel magnam illi⁹ partem. Et cum dolor cōsistat in sensu lesione: per pdictū modū auferēbat totaliter vel saltē minuebatur sensus lesio nis. hoc patuit in beato Tyburtio qui ambulā sup viuos carbonēs non plus ledebat: nec dolebat q̄ si ambulasset sup roseos flores. Itē de multis sanctis virginibus legitur q̄ cum proiecte fuissent i ignē non propterea ledebantur. Similiter de beato Laurentio loquens Ambro. in sermōe de eodem dicit sic. In quantum in illo fidei ardor feruet: tantum supplicij flāma frigescit. Similiter de beata felicitate loquens Greg. in quadam homil. dicit. Non poterat sine dolore videre pia mater filios mouētes: sy erat vis amoris interior: que dolore vinceret carnis. Item Eusebi⁹ cesariensis in ecclesiastica historia de beata Sordana loquēs dicit q̄ quotiens ipsa inter tormēta exclamabat: christiana sum: vox pia seu sumi exinguebat doloris. Et sic de annumeris alijs vtriusq̄ sexus hominibus similia leguntur. Non sic autē fuit de christo in q̄ scōz Dani. per mittebatur vnicuiq̄ virū agere et pati q̄ suum erat. Nec vires inferiores releuabuntur aliqua cōsolatione seu redundātia viriū superiorum: sed relinquebant dicte vires inferiores in propiis natu-

ris: sic exponebātur maximis doloribus. propter q̄ pdictus iesus mundi saluator i cruce pedēs lamentādo precōquebatur scōz sensualitatem ad patrem dicens. Deus meus: de⁹ meus: vt quid dereliquisti me. Non quidē q̄ diuinitas dimitteret humanitatē q̄tū ad vnionem personalem. Sed dicebatur eam dimittere pro isto non auferēbat nec diminuebat sensum doloris in ipsa carne existētis. preterea sicut humana natura in christo scōz portionem inferiorē carebat omni consolatione interiori. Ita et exteriori. Null⁹ enim affuit christo in tanta necessitate et afflictōe conuersus qui opem illi ferret: aut qui ipsam consolaretur sine qui pro eo apud iudeos intercederet. Et h est q̄ ait ps. in persona ipsi. Sustinuit qui simul contristaretur: non fuit qui consolaretur: non inueni item idem alibi. Considerabā ad dexteram et videbā: non erat qui cognosceret me. Sed forsā dices. Pia m̄ astabat. R̄sio. sp̄s astaret: tamē auxilium ferre nequebat quinimmo presentia illius cū mestissima esset: augebat dolores filij. ¶ Quinto pdictus dolor: christi patientis fuit maximus propter cōditionem pene et doloris: pena enim crucifixionis est acerbissima: eo q̄ qui crucifigunt figuntur manib⁹ et pedibus et sic pendentes relinquantur. In manibus autem et pedibus maxime viget sensus tact⁹: qui in homine pre alijs animalib⁹ est perfectior. In christo autē pre ceteris hominibus perfectissimus fuit. Ideo lesio illi ulara in illis partibus causabat maximum dolorem. Insuper in illis partibus congregantur nervi qui sunt vni-

Sermo. lvi.

cula corporis humani et partium eius: et in quibus maxime consistit virtus et robur ipsius corporis. Et ideo dum lesio ibidem inferitur natura maxime leditur. Præterea hec mors non est festina nec transiens cito sicut contingit in illis qui gladio feruntur aut cito suffocantur. Sed qui sic moriuntur habent diu legnere. Ex quo patet quod valde dolorosa et grauis est predicta mors crucis. Insuper hanc pene acerbitatem auget continuum pondus totius corporis pendentis manibus cõfixis: et supra pedes similiter cõfixos ratione enim ponderis ipsius corporis et predictæ cõfixionis causabatur in ipso Christo maximus dolor.

¶ Sexto predictus dolor fuit maximus propter vilitatem penalitatis: quam probant illusiones iudeorum atque gentiliū quas sibi intulerunt: ipuētes in faciem eius alapis et collaphis eum cedentes blasphemias: contumelias: et opprobria contra eum dicentes. Verbo signo et facto eum iridentes: pene infinita alia vitia illi inferentes. Unde et dicebant. Esaię. lviij. Desideramus eum despectum: et nouissimum virorum. Ubi glo. in ter. Utilissimi omnium opinio de hominum. Item dicebant vbi supra. Reputamus eum quasi leprosum et percussum a deo et humiliatum. Item ad vilitatem passionis sue facit quod inter vilissimas personas passus est: videlicet inter latrones. Esaię. lviij. Et cum sceleratis reputatus est. glosa interlinearis: ad est cum latronibus.

¶ Item ad idem facit quod in loco vilissimo mortuus est: videlicet in monte caluarie: qui et locus in quo

puniebantur malefici.

¶ Item ad predictam vilitatem facit quod coegerunt ipsum portare crucem suam: cuius tamen non legatur quod sic fecerint alij latronibus.

¶ Item ad idem facit quod spoliarunt eum vestimentis suis: et nudum in presentia pessime sue matris et aliorum eum crucifixerunt. Et breuiter ita vilitate eum tractauerunt iudei. quod psalmista in persona ipsius loquitur dicens. Ego super verminis et non homo: supple. in re putatione iudeorum: opprobrium hominum et abiectio plebis. Omnes videntes me deriserunt me: locuti sunt labijs et mouerunt caput. Sed non obstantibus tot et tantis doloribus quos passus est passim iesus a iudeis et gentilibus: adhuc procho dolor non cessant peruersi christiani istius in eis est aggressa res: renouare ipsius dolores. secundum illud hebre. vi.

Rursum crucifigentes sibi metipsum filium dei. Item psalmista in persona ipsius christi. Super dolorem vulnerum meorum addiderunt. Cum tamen dicat lex civilis. ff. ad legem rhodiam de iactu. L. nauis onuste. §. cum autē. Item ff. de officio prelati. l. diuus marcus. quod afflictio non est danda afflictio. Alij autem tanti beneficii sibi acquisiti per dolorosam mortem Christi sunt inmemores: quod etiam valde displicet ipsi Christo. Unde deuotus Bernardus in quo dam sermone: loquens in persona ipsius Christi dicit sic.

O homo vide que pro te patior: non est dolor sicut quo crucio: ad te clamo qui pro te morior: vide penas quibus afficio: vide clauos quibus confodio.

De dolore xpi in crucifixione.

Et cū sit dolor tantus exterior: ite-
rior est plangit⁹ grauior: cū te tā in-
gratā experior: Item idē de eodē.
Nonne satis propter te vulnerat⁹
sum. Nūquid satis p iniquitate tua
afflictus sum. Cur addis afflictio-
nem afflictio. Magis me aggrauāt
vulnera tui peccati: q̄ vulnera co-
poris mei. cc.

¶ Predictus autē maximus dolor
passionis xpi fuit multipliciter p-
figuratus. p̄mo quidem in gēner-
ali in Job: de quo legit̄ euīdē. ū.
p̄percussit euz sarhan a planta pe-
dis vsq̄ ad verticē capitis: per q̄
p̄figurabatur: q̄ diabolus in men-
bris suis debebat xpm percutere: &
flagellare per totū corpus in colū-
na. Secūdo fuit p̄figuratus dicit⁹ do-
lor i speciali: hoc quo ad illas par-
tes corporis xpi in q̄b⁹ specialiter
passus est: & speciale percutit seu
sustinuit dolorem. p̄mo q̄dem do-
lor quem habuit in capite in im-
p̄sitione corone spinee fuit p̄figuratus
in dolore quem sustinuit i capite il-
le paruulus: de quo legit̄. iiii. Reg.
i. q̄ cū esset in agro cū messorib⁹
& patre: dixit patri suo Caput meū
doleo. Cūq̄ ad mandatū p̄ris fu-
isset per seruos reduct⁹ domū ad
matrem: ad meridiem mortu⁹ est
Applicatio est facili⁹ Secūdo do-
lor quē sustinuit xps in affiride pe-
dum cū clauis ad crucem fuit p̄fi-
guratus in dolore peduzaza regis
iuda: de quo legitur. ū. Paral. xvi.
q̄ e grotauit dolore pedū vehemē-
tissimo Tertio dolor quē patiēdo
sustinuit idē xps in manu concla-
uatione fuit p̄figuratus simul cum
dolore pedum i adonibezeth: de q̄
legit̄ iudic. i. q̄ pugnante cōtra eū
iuda comprehensus est: cecēq̄ sūt
summitates manū eius ac pedū.
patz ergo quō p̄figuratus fuit do-

lor xpi patientis tā i generali q̄m
particulari. Et ideo ob reuerentiā
dicti doloris appositum est q̄ntum
grossū signaculū seu granū i rosa-
rio virgineo: in quo paulisper pau-
sandoz chusti passiōem deuote ad
memoriam reducendo: corde ore
psallenda est oratio dominica pro
complemento totius corone multi-
calis deprecantes patrem celestem
vt nos participes tandem faciat i
effabilis corone celestialis. Et istū
sit quo ad primam partem presen-
tis sermonis.

¶ Postq̄m in p̄cedenti parte osten-
sum est quomodo dolor chusti in
cruce pendentis fuit grauius
cōsequenter in hac secūda parte
presentis sermonis videndum est
de humana compassione super pre-
dicto chusti dolore. p̄mo quo notā-
dum q̄ tria nos inducunt ad com-
patiendum ipsi chusto patienti si-
ue passio que sunt.

Figura.

Prophetia.

Exempla.

¶ Primo igitur figura nos iducit
ad huiusmodi compassionem. Et
hec iterum est triplex.

¶ Prima est de dauid de quo legi-
tur. ii. Reg. i q̄ audita morte iona-
the filij saul qui interijt in p̄lio
contra philisteos: cepit flere & dice-
re. Doleo super te frater mi Jona-
tha decore nimis: et amabilis su-
per amorem mulierum. Sicut ma-
ter vnicum amat filium suum ita
ego te diligebam. Ad propositum
ionathas qui interpretatur colum-
ba veniens recte designat xpm q̄
venit in hunc mundum tanq̄ cō-
lumba per virtuosam simplicitatē
& vite mundiciam. hic igitur iona-
thas mortu⁹ est in bello quod ha-
buit contra philisteos id est demo-

Sermo. lv.

nes: de quibus trisphavit per mortē iuxta illud Jo. xij. Nunc princeps mundi huius efficietur fortis. David autē qui vno modo interpretat manu fortis: significat quemlibet fidelē q̄ debet esse manu fortis ad p̄liandum contra mundum: carnē ⁊ diabolu. Iste igitur David debz vehementer dolere sup morte Jonathe fratris sui. i. xpi q̄ scdm hūanitatē est frater nr̄. De isto autem Jonata duo ī p̄dicta figura tanguntur. Prīmū est q̄ fuit valde decoro iuxta illud ps̄. Speciosus forma p̄ filiis hoīz. Scdm ē q̄ fuit amabilis sup amorē mulier. hoc autē p̄t in intelligi dupl̄r: vtz passivē ⁊ activē passivē quidē. i. plusq̄ amātur mulieres: ⁊ tñ ille amor est valde feruidus: intm̄ q̄ vt dicit. ij. Eldre. iij. multi demētes facti sunt p̄p̄ vxo res suas. i. p̄pter ferventē amorē ipsaz. Activē vero sic. i. plusq̄ mulieres diligunt: que tñ aliqñ valde servēter amāt. Et huic expositio: ni consonat qñ subdit. Sicut mater unicū amat filiū suū ita te diligebā. Ecce sp̄uis dz esse amor hūani generis ad xpm̄. ymo infinitesimāior. Intensus autē dilecti amor generat quasi de per accidens intensam p̄passionē sup dolore eiusdem dilecti. Et sic p̄z de prima figura.

¶ Secunda figura nos inducens ad p̄p̄tiedū xpo mortuo est de eodem. David q̄ valde doluit super morte filiū sui. Absalō. vt p̄z. ij. reg. xvij. Nāvt ibi dicit cū chusi nunciasset ei q̄ mortuo esset filiū ei? Absalon contristatus est valde. Unde stendo loque baf̄ dicens. fili mi. Absalon Absalon fili mi. Quis michi tribuat vt ego moriar pro te. Ad propositum Absalon q̄ interpretatur pax patris designat xpm̄ qui fecit pacem inter deum p̄z et

humanū genus iuxta illud ephē. ij. Ip̄e est pax nostra qui fecit vtrazq̄ vnū. Iste igitur absalon mortuus est ⁊ suspensus ad arborem crucis: et hoc totum vt nos preseruet ne suspenderet ī patibulo iferni. David autē vt dictū est genus humanū designat: cui valde graue esse debz ⁊ dolorosum q̄ dei filius pro eo liberando in ligno crucis fuerit suspensus: presertim si cōsideret hoc mo q̄ ip̄e est occasio mortis huius. Ita vt merito dicere possit cuz pro David cum sevideret angelū dñi flagellantē populū suum. Ego sum qui peccavi: ego sum qui inq̄ egi. Iste autē scilicet dei filius quid mali fecit: propter q̄ debuerit sic crudeliter occidi. Et hoc est qd̄ ait aug. in suis meditationibus. c. vij. Quid cōmisisti dulcissime puer vt sic iudicareris. Quid cōmisisti amāssime iuuenis vt a deo tractereris? Quod scelus tuum: que nota tua: que causa mortis: que occasio: tue damnationis. Ego enī sum tui causa doloris: tue culpa occisionis. Et post pauca. O miserabilis censure cōditio: ⁊ ineffabilis misert̄: deponit homo sustinet deus. hec ille.

¶ Tertia figura que debet nos inducere ad compatiēdum. Christo in cruce passio est de moysi: de quo legitur deuterono. xxiii. q̄ filiū israel fleuerunt eius mortē: xxx. diebus. Item de Aaron fratre suo: de quo legitur numeri. xx. q̄ s̄dem filiū israel sterunt eius mortem. xx. diebus. Item de Judā machabeo. de quo legitur. j. Machabeorū. ij.

De dolore xpi in crucifixione.

¶ ipsius mortem fleuit omnis Israel fleuit magno & diebus multis Ad propositum Moyses fuit legislator. Aaron sacerdos magnus. Judas Machabeus dux belli. hec autem tria simul fuerunt in christo ipse enim fuit legislator: legis scilicet gratie que tota suauis est & facilius. Unde Matth. xi. dicebat. In gum meum suauis est: & onus meum leue. Item fuit summus pontifex. Iuxta illud hebreo. ix. Christus assistens pontifex futurorum bonorum. Et in psal. Tu es sacerdos in eternum secundum ordinem melchisedech. Item dux belli aduersus aereas potestates. Unde psal. Dominus fortis & potens: dominus potens in prelio. Que nammodum ergo filii israel fleuerunt mortem predictorum trium virorum: ita & nos christiani debemus flere mortem domini nostri Iesu christi. Unde & ecclesia in ebdomada sancta tribus diebus tenebrarum videtur specialiter lugere mortem eius: hoc idem etiam videtur facere omnibus septis feriis totius anni: in quibus non solet celebrari nuptie: nec ita passim exerceri signa leticie sicut alijs diebus fieri solet. patet ergo de triplici figura nos inducente ad compatiendum christo passo.

¶ Secundo prophetia ad idem nos inducit. Et hec similiter est triplex.

¶ Prima est que scribitur Eccl. xvi. vbi sic dicitur. Super mortuum suspirat christum: plorat: tu scilicet anima deuota. Defecit enim lux eius id est vita corporalis. Solet enim communiter plorari super mortem trium generum hominum: videlicet parentum. Principum. Benefactorum.

Propter autem hec tria debemus

plorare super mortuum christum. Primo quidem quia est parens noster ut potest pater. Secundo vero quia ipse est princeps regum terre. Tertio autem quia multa & maxima beneficia nobis contulit: ut potest pro nobis nascendo: pro nobis moriendo: & nos corpore suo & sanguine in sacramento altaris misericorditer & liberaliter pascendo & potando.

¶ Secunda prophetia est illa que scribitur. Hier. vi. vbi spiritus sanctus vniuersumque fideles admonet ad fletum super morte christi: dicens. Luctum, vniuersi facite tibi plangentium amarum. Et est sensus quod tantum debemus lugere mortem christi quantum solet lugeri mors vniuersi filii. Cum igitur illa lugeatur plurimae pariter: consequens est dicere quod multum debemus lugere mortem christi. Et hoc propter tria. Primo quidem propter affinitatem. Ipse enim caro nostra & frater noster est. Secundo vero propter causam. Nam peccata nostra fecerunt eum tradi: flagellari: conpui: colaphisari: coronari crucifigi: & mori in cruce. Tertio autem propter innocentiam. Solent enim homines compati iniuste condemnati ad mortem. Sic est autem quod christus peccatum non fecit: nec iniustus est dolus in ore eius. Propter quod psalmus de eo dicebat ad iudeos. Ego nullam causam mortis inuenio in homine isto.

¶ Tertia prophetia est illa que scribitur Thies. ii. vbi propheta loquitur in persona christi dicens. Recordare paupertatis: & transgressio meae: absinthii & fellis. Praecipit ergo cuiuslibet deuoto catholico propheta in dicta prophetia in persona christi loquens ut tria de eo memo-

Sermo. lv.

ria habeat.

¶ Primum est paupertatis. Ipse enim pauper fuit ingressus in hunc mundum. In progressu in mundo in egressu a mundo. Prima quidem in ingressu. Et hoc iterum tripliciter. Primo quidem quia ille qui operit celum nubibus natus est nudus: statim merito dicere posset illud Job. s. Natus egressus sum ex utero matris mee. Secundo quia panniculus est involutus. Tertio quia non in palatio: sed in presepio est reclinatus. Et de istis duobus simul scribitur Luc. ii. Invenietis inquit angelus ad pastores infantem pannis involutum: positum in presepio. Ecce quomodo rex glorie pro nobis factus est pauper in ingressu. Secundo fuit pauperior in progressu in mundo: ita ut diceret Mat. viii. Vulpes terre foueas habent: et volucres celi nidus: filius autem hominis non habet ubi caput suum reclinet. Tertio fuit pauperrimus in egressu ab hoc mundo: ita ut nudus moreretur in cruce. Et post hec in alieno sepulchro repositum est sacratissimum eius corpus. Merito ergo ipse christus potest dicere homini cupido et avaro recordare paupertatis mee.

¶ Secundo christus in verbis predictis per os prophete loquens precipit cuiuslibet homini ut in memoria habeat suam transgressionem: cum ait. Et transgressionis mee. Sed nunquid aliquam transgressionem habuit christus: de quo dicit Esaye quinquagesimo tertio: quod peccatum non fecit: nec inuentus est dolus in ore eius. Certe: transgressionem personalem non habuit qui mori voluit ut morte sua omnium peccata deleteret. Nichilominus ex immensa charitate sua nostram transgres-

sionem suam quodammodo fecit pro illa satisfaciendo. Secundum quod in psalmo loquitur: dicens.

Longe a salute mea verba delictorum meorum. Unde Esaye quinquagesimo tertio: de eo dicit deus pater. Propter scelus populi mei percussit eum. Item ibidem. Uulneratus est propter iniquitates nostras: atritus est propter scelera nostra. Et post pauca. Omnes nos quasi oves erravimus: unusquisque in viam suam declinavit: et dominus posuit in eo iniquitates omnium nostrum. Ecce quare dicit christus homini. Recordare transgressionis mee.

¶ Tertio ipse christus in verbis predictis precipit et admonet quemlibet hominem fidelem ut in memoria habeat suam amaram potationem cum subdit: absinthii et fellis. Est autem absinthium herba valde amara. De hac ergo amara potatione dicitur Marc. xv. quod ministri dabant ei scilicet christo bibere murmuratum vinum: et non accepit. Item psal. in persona eiusdem christi loquitur dicens. Dederunt in escam meam fel: et in siti mea potaverunt me aceto. Ecce ergo tria quae vult christus ingerere: nos habere in memoria. Quid ergo debet illi respondere devotus catholicus. Certe illud quod sequitur. Memoria memor ero: scilicet predictorum per assiduam recordationem. Hebr. xii. Recognite eum qui tales aduersus semetipsum sustinuit a peccatoribus aduersus semetipsum contradictionem. Sequitur. Et turbescet in me anima mea scilicet ex compassione quam habeo quoties officinam passionem recolo. Bene ergo et salubriter unumquemque nostrum admonet scriptura. Eccl. xii. dicitur

De dolore xpi in crucifixione.

Gratia fidei uisus / scz xpi / ne obli-
uiscaris. dedit eni pro te animam
sua. i. uita corporale vt te redime-
ret. Ecce ergo quod prophete nos
admonet ad ppatiendū xpo passo.

¶ Tertio ecclia ad idē facienduz
nos inducit. Et itez ista sunt i tri-
plici differētia: scdm quod diuerse
creature chusto ppatiēti sunt cō-
passe uidelicet creature.

Angelicales.

Humanales.

Insensibiles.

¶ Primo igitur creature angelica
les sunt compasse cū uiderūt suuz
creatorē pati q eas tam perfectas
creauit olim i celis. Sic ei pdictuz
fuerat. Esa. xxxiii. Angeli pacis a-
mare se bñt. Et est sensus q tā pia/
tā dolorosa: z tā ignominiosa fuit
xpi passio q sup illā libenter fleu-
sent illi sancti angeli qui in eterna
pace reqdescūt si illis datum fuisset
posse flere. Quāuis p illis mortu-
non fuerit rex glorie. Merito er-
go sup hmoi morte debet flere ho-
mo p quo solo passus est chustus.

¶ Secundo creature humanales
sūt compasse xpo patiēti. Et iste itez
fuerunt in triplici differētia.

¶ Primo eni et sup oēs compassa
est pia eius mater. Itaz diceret il-
lud Treñ. ij. Defecerūt pre lachry-
mis oculi mei: z conturbata sunt
uiscera mea. Effusum est tecur me-
um sup p̄tritione filij mei: cū defi-
ceret paruulus. i. filij me. Quāuis
en i xps nō fuerit passus i etate pu-
nula sed in etate pfecta. hic tñ pu-
uulus appellat ppter uite innocē-
tiā. Unde paulo ante mortē suam
dicebat iudeis. Quis ex uobis ar-
guet me de pctō. Jo. viij. Ecce quō
fuit tñ puulus nō etate: sed morū
puritate. Insup eadē m̄ pietatis
in mortē filij sui dicebat ad deū pa-

trē illud Treñ. j. Uide dñe qm̄ tri-
bulor: turbatus est uenter meus.
Subuersum est cor meū in memet
ipsa: qm̄ amaritudine plena sum.
ffois interficit gladius. hoc dice-
bat ppter durissimā mortē filij sui
Sequitur. Et domi mors similis est.
Istud dicebat propter ppassionem
quam interius ipsa habebat de p-
dicta filij sui morte qui tantus fuit
vt pene eā extingueret. Sic enim
longe ante p̄dixerat sener ille sy-
meon. Lu. ij. dicens. Tuā ipsi-
mā pertrāsibit gladius. Sequit. Au-
dierūt supple impij iudei qm̄. inge-
misco ego: et nō est qui consoletur
me. Et ideo multi gemitus mei: et
cor meū merēs. Gembat ast tūc
uirgo maria tū ppter uide iniquā
traditionē: tū ppter discipulorum
fugā: tū ppter igratitudinē iudeo-
rum: tū ppter turbatum derisionē
tū propter tortoz imanitatē: tum
propter consolācis z cōpatiētis ca-
rentiā: tū propter iurandi impossibi-
litate. Ecce quare ipsa dicit. Multi
gemitus mei zc. Nota s̄stū gerneret
mater que hodie uideret ynicum
filiū suū sapientē benignū z inno-
centem ex odio z inuidia tradi mor-
tu turpissime z crudeli: etiā in presē-
tia oculoz suoz. Quātomagis ma-
ter pietatis uirgo maria gembat
cum uidebat filium dei z suū mori
in presētia sua.

¶ Secūdo ppassē sunt chusto pati-
enti sa ncte ille mulieres que astā-
bant ei cum pia matre eius. Inter
quas erat maria magdalene: ma-
ria iscobi z ioseph z mater filio-
rum zebedei. Insuper erāt ibi mul-
te mulieres a longe q̄ secute erāt
iesum a galilea ministrātes ei. vt
habetur Mat. xxvi. Lu. ast. xxiij.
dicitur q cū ipse pissimus ielus du-
ceretur ad locū crucifixōis seq-

Prologus.

monis sit ad honorē eiusdē virgini: aut de dolorib⁹ bñdicti filij sui quo ad quinqs sermones. Secūda autez pars sit pro instructiōe morum: vt facile perpēdi potest a quo libet lectore. Sigit i hmoi tracta ctatu dixi vt debui approba obsecro optima maria tu z tui. Si vero non dixi vt debui ignosce obsecro tu et tui. Sifqz pro mercede laborz suppler oro aduocatrix p me misero pctōre nunc z in hora mortis apud bñdictū filium tuum. Consimilē etiā gratiā humiliter implo ro pro oibus tibi p singulos dies rosariū deuote psallentib⁹ fiat fiat **C**mpressus āno vigesimo primo die vero. xvij. mensis Aprilis.

Cad honorē dñi

nri Jesu christi sue quoqz intemperate genitricis marie. totiusqz populifidelis edificationē. Incipit sermones sub numero septenario Intitulati Salute mariā: editi p fratrem Guillerinū pepin sacre theologie humilē professore atqz diuordinis fratrum predicatorum apud ebroyceti. cultorem.

Prologus.

Salute Mariam que multū laborauit in vobis. **V**erba sunt diuipli' rō. xvj. in quibus et si ad literam commendet quandam cūem romanū que multum laborauit ad communem pacem iudeorum atqz gentilium ad fidem ouersorū: attamē trāsumptiue possunt nō iuris applicari ad christiferā mariā: quā hortatur preceptiqz nobis apl'us igenue reuereri ac suppliciter salutare dicēs. Salute mariā. Cui⁹ causam subinfert cū dicit q̄ multū labora-

uit in vobis. Et reuera ipsa maria oim hginū dignissima multū laborauit in ppl'o xpiano quādo qdem nobis attulit fructū nre redēptio nis: cum deniqz cunctas hereses intererunt in vniuerso mundo. Nec profecto adhuc desinit laborare eo maxime cum teste deuoto. Ber. cōtinue assistat ante bñdictum filium suum ventrē z vbera ei ostendendō: vt sic eius clementiā erga nos prouocet/ conuertet/ excitet. Pro q̄ bus laboribus z si nō sibi penositate ingrati inueniamur nō minus q̄ p mediocritate nra eaz z si nō s̄ dignis laudibus attollere debem⁹ dicente scriptura Eccli. xij. vario tamen gñe vcz masculino in femineum. Exaltate eā q̄m potestis quia maior est omī laude. Cui sententię alludit illud scdm augu ser. ij. de assumptione eiusdē dicētiū Quid nos tantū li quid actione pilli: quid in eius laudibus referemus: cum z si omnium nostruz mē brauiterentur in linguas: eā laudare sufficere nullus. Altior: siquidē celo est de qua loqimur: abyssio p fundior: cui laudes dicere cozonamur. Tā igitur ingeniū dominā z reginā tam purā z castā virginem tam deniqz nobis oibus ac singlis perutilē z necessariā adintricē supplices salutemus: z regine celi libamina libemus pro viribus. Precipue autem confessorz vos fratres predicatorz vt vna libemus huic ac tante regine libamen sibi super aurum acceptissimum: sibi sup mel dulcissimum. sibi sup oia libamina gratissimi un: libamen dixerim virginei rosarij seu psalterij marialis. In hoc imitantes diuum patriarchā nostrum dominicū qui ipsum nedum eidem hginū libare dignūz ducebat verū et ad hoc religionis

Rosarii bea. ma. Sermo. i.

tam sanctissimū singulos hortabatur ab abarq; dices dilectis filiis suis. Exēplū dedi vobis vt quēdamo dū ego feci ita et vos faciatis. Sz pcholor ex quo cessauim⁹ sacrificare regine celi z libate ei hoc libamen suauissimi odoris indiguum⁹ oib⁹ bonis z inuenerunt nos mala Renouemus igitur viri patres tā in nobis q̄ i xp̄icolis hoc ipsum libamē sanctissimi instar piscorum patrū n⁹oz. Cautes tamen esse velim nouellos predicatoros quatenus i declamatiōe tā fructuosi n⁹sterij non excedāt metas quas statuerunt patres eoz; plus forte uisio dicam materiā que de rosario uulgo appellatur amphantas: sed sermo eoz semper sit sale condit⁹. Quod vt securius fiat pro paruitate mea presenti codicello septē annotas ihudui breuissimos sermones de subiecta materia sub forma septē ueritatū quarū si capita diligenter inspexeris uidebis aperte resultare hoc nomē pipinus quod uulgo pepin dicitur. Quod utinam scriptum sit in libro uite.

Primus Sermo.

Aluta:
te mari
am que
muleam
labora:
uit i vo
bis. ro:
ma. xvi
C Prīa
uerritas
C Pre:

clarissima xp̄ifere Marie p̄fraternitas glorioſo tituloy triumphis insignita tanta esse dignoscitur vt illis

cōfratres bonorum suorum spiritalium per quandam singularem z charitatiuā iter se cōcōnationē p̄cipites efficiantur. Antē q̄ pbem⁹ hęc ueritas ē p̄missēda est tituloy hui⁹ p̄fraternitatis declaratio. Pro quo aduertēdū q̄ hec b̄dicia p̄fraternitas p̄ uarietate nationū z linguarū triplex forit nomē z uocabulū. Primo apud gallos uocatur cōfraternitas de serio n̄re dñe. Cui⁹ forte appellatiōis ista est rō: quia sicut ex plurib⁹ rosis materialibus p̄ponitur fertū q̄b iponit capitū puellarū. Sic z cōfratres hui⁹ fraternitatis ex quinquegita salutariōib⁹ āgelicis tā q̄ ex quinquegita rosis offerit ipi puelle icissime marie sp̄iale fertū sibi haud dubiū gratis simū. Et hoc q̄dē valde rationabiliter. Quā sicut antiquitus capiti miluis q̄ de hoste triumphauerat imponabatur fertū de floribus in signū uictorie ita z deuoti seruuli beatis sine uirginis: aduertētes q̄ strenue z potenter ipa contriuit caput serpentis antiqui ipsi pro modulo suo nituntur eam honorare seruum sibi de florib⁹ que descendunt de celo per ministeriū gabrielis offerendo vt tandē ea p̄cedante repositare ualeant fertū gl̄ie in celo a benedicto filio suo q̄a vt dicitur. Mat. xxviii. Ipse erit ibi fertū epulatio: nis residuo ppli sui. Quā gratiam autē sit ipi uirgini hoc sp̄iale fertū. sequēs docet exēplū. Legitur enī in quodā libello qui patribus carthusiensibus satis cōis est q̄ suū it quidem deuotus homo simplex z rectus ac timens deū q̄ ex specia li deuotione quam gerebat ad xp̄i matrē fertū materiale de rosis aut florib⁹ put poterat eidē faciebat el die: dñi modo flores habere possent: capiti q̄q; imago eiusdē x̄gis de

De rosario bea. ma. virgi.

note imponebat. Postmodū autē religionē carthulienſiū ingrediēs cū illud p̄tinuare vellet phibit⁹ fuit. Cuius rei gr̄a tētat⁹ de egressu uo lēiq; ad sc̄lm redire/psilio accepto a quodā sc̄to sene monasterij: vt oī die loco illi⁹ ferti materialis diceret q̄nquaginta Aue maria: psiliū seruauit ⁊ a religione non recessit Postmodū vero dū tenderet ad aliud monasteriū ex obediētia ⁊ p̄transiret siluā quandā cepit dicere fertū suū se p̄medando xpo ⁊ m̄ri eius. Et ecce mox latrones illi insidiantes vidēt quādā hginē corāz illo stantē: ⁊ ex quolibet Aue maria rosāz floridā ex ei⁹ ore carpentem/atq; exinde fertū roseū faciēt: quod postmodū capiti suo ipso fuit sicq; celus conscendit. Ex q̄ vi s̄dēpterriti illi latrones: ipi fratri retulerūt magnalia dei q̄ viderant. Quo audito ille feruentior factus est in soluendo p̄ singulos dies dictuz rosariū. Ipi autē latrōes i melius mutauerūt vitam suam.

¶ Sc̄bo apud germanos h̄mōi cōfraternitas vocatur de rosario. Cuius appellationis forte hec est rō: eo sc̄z q̄ ipsa virgo sanctissima rose cōparatur in sacra scriptura/sc̄m illud Eccl. xxij. Ego inq̄t ipsa: quasi plantatio rose in hierico. i. i ecclēsia militāte: ierico ei luna interpretatur. Et ideo merito designat ecclēsiā militantē que p̄ statu isto muratur. vt luna: ⁊ multos defect⁹ patitur. In huusmodi itaq; hierico residet beata virgo quasi plantatio rose: q̄ sicut plantatio rose remanet radicit⁹ i terra: sic ⁊ ipsa maria manet semp cū sibi deuotis per fuge auxiliū. Merito autē ipsa comparat rose: q̄ sicut rosa ē pulcherrima oīm florū: sic ⁊ ipsa pulcherrima est oīs mulierū. Sic enī eam vocat

salomō cas. v. dicēs. Quo abūt dilectus tuus o pulcherrima mulierū. Uñ de eo canit ecclesia. Sicut spina rosa genuit iudea mariā. Bñ ergo vocat ab aliq̄b⁹ hec cōfraternitas de rosario quia quelibet salutaratio angelica: ipsi virgini deuote oblata est velut rosa vna. In cuius rei signū multa de hoc legūtur exēpla. Sicut p̄tz expresse de illo milite factō cōuerso i ordine cisterciensium/de quo legit in libro ap̄i q̄ nichil aliud sciebat nec scire potuit p̄ter salutationem angelicā: quā semper cum maxima deuotione/et quasi semper in ore habebat. Propter quod post ei⁹ mortē rosa pulcherrima visa est prodire ex sepulchro ipsius. Cuius abbas sup hoc admirans fecisset aperiri et effodi eius sepulchrum compertū est dictam rosam mediante lilio ex eius ore procedere. Erat autē in folijs dicte rose scripta litteris aureis salutaratio angelica. Simile legitur in p̄dicto libro contigisse de quodā sc̄onico regulari. Narratur si luter de quodā abbate qui cum deambulare p̄ siluā vnā ⁊ rosariū deuote p̄solueret affuit quidā laro eū depredari intendens qui statim vidit colūbam albissimā ad os eius descendentem: ⁊ inde rosam ex eo capientem ⁊ ad celum deferentē. hoc autem totiens vidit fieri quod tiens ille salutationē angelicā respiciuit. Ex his hystoriis patz q̄ rationabiliter hec confraternitas in titulatur de rosario Beate virginis et quam grata sit eidē virgini dicta confraternitas. Patet etiam q̄ bonū sit dictū rosariū h̄re i māib⁹ ⁊ deuote illd dicere cū hō timet aduersa marie: siue imineat picula la tronū: siue h̄mōi: siue igni: siue bestiaz: siue h̄rāctiq; alioz aduersoz

Sermo primus.

Tertio apud italos et multos alios predicta confraternitas appellatur de psalterio beate virginis: hoc propter similitudinem cum psalterio dauidico. Nam sicut in psalterio dauidico sunt centum quinquaginta psalmi sic in isto sunt centum quinquaginta salutationes angelice. Quae admodum ergo psalterium dauidicum deponitur ad honorem sanctissime trinitatis. Unde et in fine cuiuslibet psalmi cantatur gloria patri filio et scilicet ordinationem pape damiani. Ita et istud psalterium quod est commune doctorum pariter et indoctorum clericorum laicis deponitur ad honorem sacratissime matris domini nostri iesu christi. Est autem psalterium instrumentum musicale cum quo dauid decantabat psalmos domino: quod quidem instrumentum seu organum valde sonorum est et dulce. Ita etiam psalterium istud mariale valde sonorum est et dulce in auribus regine marie eo quod totiens eidem virgini renouamus gaudia melliflua que habuit in conceptione saluatoris et ad vocem angeli dicentis Ave gratia plenarum. quotiens ipsius deuote repetimus. Unde ipsa hortatur vniuersos fratrum huius fraternitatis dicens illud Cant. ij. Sonet vox tua in auribus meis: vox enim tua dulcis supple mihi est. Et quoniam ipsa virgo sanctissima nequaquam immemor est suorum seruilium ideo ipsa impetrat taliter sibi psallentibus gratiam aut illius augmentum et perfectionem ut iustus est iustificetur adhuc propter quod subdit. Et facies tua decora supple erit per gratiam. Quod ergo quod per decantationem huius psalterii disponatur ad gratiam patet per illud quod in figura huius legitur v. j. Reg. vii. vbi dicitur quod cum psallebat dauid ante saul: tunc recedebat spiritus nequam eorum mitius habebat.

Applicatio est facilis. Vel dic secundu[m] augustinumque ipsa virgo sacratissima est psalterium cuius sono iradicibus aduersus homines mitigatur potestas inimici auferretur et gaudium exultationis eterne confertur. Laudemus ergo o deuote virginis marie cultores non solum benedictum in psalterio et cythara: verum etiam dignissimam eius matrem quoniam sic est voluntas dei. patet ergo de triumphalibus titulis huius sacratissime confraternitatis. Quibus prelibatis veniendum est ad probationem predictae veritatis quae dicitur quod fratres et confortes huius fraternitatis suorum bonorum spiritualium per quandam singularem et charitativam iter se conuicantem participes efficiunt. hoc igitur probatur quinq[ue] modis.

Auctoritate.

Ratione.

figura.

Similitudine.

Exemplo.

videlicet

Primo quidem auctoritate psal. dicentis in persona cuiuslibet talis confratris. Particeps ego sum omnium timentium te. et custodientium mandata tua. Reuera timentes veraciter dominus sunt illi qui spiritibus boni sint inuasi non audent tamen fugere de propria iustitia: sed implorant illorum preces et suffragia quos credunt veraciter timere dominus mandata eius custodire. Et tales sunt qui ingrediuntur hanc sanctissimam confraternitatem in qua nulli dubium multae pene infiniti sunt timentes dominus filiali timore et custodientes mandata eius: adeo quod plerique eorum non solum mortaliter peccauerunt: sicut per de puillis et de viris factis. O sancta societas. O sancta felix et fructuosa participatio: in qua israhel celestis gratiae nihil possidet. proprii: sed ad optinendum potest confratri illud quod dicitur

De rosario beate marie virgi.

pater filio sc̄iori. Lu. xv. Oia mea tua s̄nt. De talib⁹ ergo dici p̄t illō q̄ dicebat Paul⁹ corinth̄is. Oia in quib⁹ v̄sa s̄nt siue Paulus: siue apollo: siue ceph̄as. i. corin. iij. Sed p̄ th̄doloꝝ multi sunt q̄ faciūt iter se cōgregationē sarthane in qua vn⁹ participat in iniquitate alterius hi sunt q̄ alios alliciunt s̄bis ⁊ factis ad malū dicētes illud. puer. i. Sor̄tē mitte nobisc̄: mar sup̄iū sit v̄nū omnīū nostrū. i. oia sint iter noscōmunia corda: voces: ⁊ opera. Et tales figurant per caudas vulpū col ligatas sicut fecisse legit̄ s̄p̄s̄o Iudicū. xv. ⁊ tē per spinas cōplectentes se mutuo: de quib⁹ habes Job. xli. ⁊ tē h̄ppaz ⁊ terrā tenacē. Eccl. x. Sed hanc d̄n̄atissimā participationē docet nos procul vitare ipse Salomō vbi supra immediatē subū genō. fili mine abiles cum eis: q̄ vt d̄ Eccl. xiiij. Qui tetigerit picē inquinabit ab ea: ⁊ qui cōcauerit sup̄bo idnet superbiā. Que inquit apo. ij. cori. vi. participatio inquitie cū iniquitate: aut que societas luci ad tenebras. Que autē p̄ueno xpi ad belial. Aut q̄ ps̄ fidei cū infideli Deinde paucis interiectis hortat̄ iustos dicens. propter q̄d exite de medio eorū: separamini dicit d̄s ⁊ imundū ne tetigeritis ⁊ ego recipiā vos ⁊ eroyob⁹. i. p̄zeꝝ vos erit̄ nubi ⁊ filios ⁊ filias d̄s ōps̄. hec ibi ¶ Secūdo pbatur predicta vitas ratiōe sic. Gratia fortior est natura Sed sic est q̄ videm⁹ multos sola eq̄tate iuris naturalis ductos iter se videre bona suaz illa inter se cōmunicare: sic q̄ vterq̄ participat eq̄liter in lucro aut i d̄no alteri⁹ quidē societas approbat sc̄s̄ iura cūi. sic ps̄. ff. p̄ socio quasi potius Ergo etiā ex gr̄a ⁊ charitate quas q̄s h̄z ad aliū p̄t illi cōicare bona

sua spiritualia: alter sibi maxime cū bonum sit cōicariū sup̄pius: ⁊ p̄to cōius tanto diuini⁹: sc̄s̄z d̄oni illud verbū apli. i. corin. xiiij. Charitas nō querit que sua sunt: dicit q̄ charitas cōia prop̄is non propria cōmūibus ante ponit igitur. ⁊c. ¶ Tertio probat̄ idē intentū per figuram. Legitur enim actu. ff. q̄ in primitiua ecclesia oēs qui credebāt erant pariter ⁊ habebant oia cōia Nā possessiones ⁊ substantias veniebant illa oibus prout cuius op̄ erat: vt ibidē dicit̄ Ad propositum cōmunitas bonorū sp̄aliū figura erat cōmunitatis habende i bona spiritualibus. Quāmodū ergo tunc temporis tēporalia erāt cōmunita inter christi discipulos. Ita et modo valde religiosū ⁊ salubre est ch̄sticulis condūdere seu potius cōmunicare inter se bona sua spiritualia: maxime attēta temporis malitia. Nā prothdoloꝝ iam videtur deuenisse ad illa infelicissima tempora de quib⁹ predict̄ saluator: Mat. xxiiij. dicens q̄ in illis abundabit iniquitas: ⁊ refrigescet charitas multorū. Hoc enī magis ad oculū videmus istis tēporib⁹ legamus in sacris codicibus. Ob eam rem pater misericordiat⁹ in istis nouissimis tēporib⁹ voluit scitari vtriusq̄ seruos: ⁊ ois status hoies sp̄iales p̄ quos conseruaret adhuc charitatē i terra vsq̄ ad iudicū diē. Et hi per marie sunt q̄ in trantes h̄c sūme dignā charitatē volunt sua bona sp̄alia confratrib⁹ cōicare: vice s̄z bonorū aliorum cōfratris fiat princeps. S̄ forsan dices h̄c confraternitatē sine vacuā esse eo maxime cū per solas charitatē quis efficiatur particeps bonorū omnīū q̄ in ecclesia fiunt

Sermo primus.

Ita enim dicitur de consec. dist. iiii. ecclesie charitas. Sed attendeqsi cur sacerdos celebras missa potest habere duplicem intentionem: vna q̄ dem comunem generale qua intendit celebrare pro oibus indigentibus: tam viatoribus: q̄ in purgatorio existentibus: vt cauetur de consec. dist. i. vult. alia aut particulara et speciale q̄ intendit peculiariter celebrare pro isto. aut pro illo. Ita suo modo dicendum est in ppo sito. Quibus ergo quilibet existes in charitate sit particeps i genera li bonoru que ab alijs sunt: potest tam vnus specialiter dirigere ite tionem suā ad vnu vel plures vel ad vna tota cōitate. sicut fit i ppo sito. Quarto probatur predicta veri tas p similitudinē quā ponit aug. de x̄bis apli: exponēs illud x̄bum apoli gal. alter alteri onera por tate: vbi ponit similitudinē de cer uis: dicens q̄ cū cerui freti ad ilu laz trāseunt pascuay gratia: sic se ordinant vt onera capitū suoy que gestant in cornibus super inuices portant: ita vt posterior super ante riorē ceruice proiecta caput collo cet. Et q̄ inquit necesse est vnu eē qui ceteros precedens nō habeat ante se cui caput inclinet. vicibus dicunt id agere vt lassatus sui ca pitis onere ille qui p̄cedit post oēs redeat ei succedat cuius ferebat caput cū ipse p̄iret: ita inuicem onera sua portates fretū transeūt donec ad terrā stabilem proneniāt hec ibi in forma. Ad propositum n̄m si aialia bruta mutuo sibi sub uenit ne quodcūq̄ ex p̄clitetur i aquis: x̄p̄o magis hoc idē sp̄ialr debet facere hoies ne peant i adō pctōy a q̄bus p̄seruari petebat qui dicebat ad d̄m. Nō me demergat spēstas aq̄. et. pot̄ etiā ad hoc idē

propositū persuadēdū adduci alia similitudo quā ponit idē aug. ho mul. xv. ita dicens. Si sic nos ama re voluerimus quomō se inuice a mant mēbra corpus nostri perfe cta i nobis charitas poterit custo dirī. Deinde ibi diffuse declarat quō mēbra a corpōnī sibi inuicē sub ser uiūt. sic ēt d̄z eē iter hoies q̄ p̄ma xie obseruat i hac sc̄ā cōfruitate. Quinto probat intentū tali exē plo. Narrat ei magister Alan⁹ de rupe ordinis fratru p̄dicatoz: vir vtiq̄ deoz virgini marie deuotissi mus: qui de hoc psalterio multa scripsit: q̄ eo tempore quo beatus d̄nicus predicabat contra abigen tes a fide errātes z dicētes pecca tores non deberent homini cōfite ri: sed soli deo cui⁹ solus est pctā remittē: fuit iter dictos herences vnus valde p̄uax in perfidia sua noie Anthoni⁹ q̄ hoc bonū habuit q̄ oī die psallebat martiale psalte riū. Quādā igit vice visū est sibi i tōnis q̄ ad infernū traxisset eū m̄ le demones vbi vidit inniera ifer ni tormēta: inter q̄ erāt q̄dā valde stupēda z supra modū horrēda pa ta illis q̄ nolebāt ofiteri vel q̄ in cō fessioe fuerāt mētiri. Cūq̄ demōes vellēt eum p̄cipitare i ntra illa tor mēta: subito affuit x̄go maria q̄ li beravit eū a p̄ate demonū dicens ei. Ecce q̄ orasti psalteriū meū vō sui ibi succurrere z a t̄to pctō li berare: nō q̄ dign⁹ sis m̄a tali: s̄ q̄ p̄fratres tui orauerūt. p̄tēscia est q̄ vnū pomū i arborē nihil ē nec vnic⁹ racem⁹ vite: nec vnu granū i agro: nec vnu religios⁹ i mōasterio v̄l vnu mercator i foro: v̄l vnic⁹ mi les i bello. Agnosce ḡ q̄ nō. p̄p̄ te fit tibi n̄c m̄a: s̄ p̄p̄ bōa q̄ faciūt cōfratres tui q̄rum vt sis per doli⁹ particeps p̄fiteri z redeas ad x̄bū

De rosario beate ma. virgi.

Quile christi rectā fidē tenēdo quā
p̄dicat seru⁹ me⁹ Dñic⁹. Uade er-
So ad ip̄m & p̄sitere illi: & narra pa-
rifer q̄ vidisti. Venit ḡ vir ille ad
beatum Dñicum q̄ tandē fact⁹ est
in tra illa fidelium inuictissim⁹ ca-
pitane⁹ cōtra infideles: qui posuit
in verillo suor armis suis atq; suo-
rum: psalteriū beate virginis de-
pictū. Uñ q̄dam vice eo pugnante
cōtra hereticos: visum est eis q̄ la-
pides igniti de celo sup̄ eos ceci-
dissent. Alia ḡ vice cernebāt iacu-
la ignea innumera p̄ aeraviolētia: &
sup̄ eos cadentia. Tēpore etiā alio
cernebāt innumezagmen militum
tribulissimoz se horredissime pecu-
tiērium: q̄ oia p̄culdubio fiebant fi-
de & deuotiōe quā ip̄e Anthonius
habeat ad psalterium ip̄⁹ ḡginis
marie: p̄pter q̄d plurimi inimicōz
ad fidē sunt p̄uersi. Patet ḡ quam-
tum p̄dest cōicatio & participatio
donoz sp̄ialiu p̄fratrū hui⁹ rosariū
Ergo charissimū salutate mariam
vt ei⁹ meritis & p̄cib⁹ possitis et e-
go vna vobiscum regnare in cele-
stibus. &c.

¶ Sermo secundus.

Salutate mariam que
multum laborauit in
vobis. Roma. xvi.
¶ Secunda veritas.
¶ Inviolata dei geni-
trix virgo maria in hac privilegia
ta cōfraternitate rōnabiliter sub
certo repetitionis angelice saluta-
tionis numero venerat⁹ & colit⁹ dum
ad ip̄s⁹ laudem rosarium seu psal-
terium a chusticulis summa cum
veneratiōe decātat & v̄ soluit Sed
āteā itrem⁹ p̄bationē hui⁹ verita-
tis p̄mittēdasunt p̄uilegia singu-
larissima hui⁹ cōfraternitatis que
sp̄uis multa sint ad senariū tñ nu-
mez reducem⁹. Et tñ de trib⁹ di-

cemus in presenti de alijs autem
consequenter

¶ Primum igit p̄uilegiū hui⁹ con-
fraternitatis dicitur antiquitatis.
Nā ceteras p̄fraternitates p̄cellit
nō tñ dignitate meritorium: v̄z
etiā antiq̄tate dierum et annozum
Sic em̄ orabāt sc̄ti illi p̄ses i deser-
tis cōmorātes: de quib⁹ p̄ lene me-
minit hierony. in vitis patrū. hūc
etiā modū & hāc p̄fraternitatē olij
docuit āgelos ip̄e venera bilis Be-
da. In cui⁹ rei signum videre est i
antiquissimis anglie ecclesijs vt re-
ferūt q̄ viderunt: picturas virozum
ac muliez rosaria ad man⁹ tenen-
tium In t̄dum autē vidēt p̄dē ad
zonas eoz. Et nedū in anglia v̄z
etiā in gallia: germania: hispania
ei italia. Repire est tales antiquas
picturas: sicut rei experiētia docet
& vere cecus est qui nō videt talia.
Sic orabat mo nachoz p̄farcha il-
le sc̄tissim⁹ b̄ndict⁹: sic Augustin⁹:
sic hieronym⁹ sic deo otus Bernar-
dus: sic etiā orare p̄sueuerūt deuo-
ti p̄ses carthusien⁹. sic orabat sera-
phic⁹ p̄ f̄rācisc⁹. In cui⁹ rei signū
nōnulli assueuerūt leuidisset tergis
le vnum de granis sui rosariū. Sic
deniq; orabat gloriosus ille p̄farcha
Dñic⁹. qui hāc cōfraternitatē
iā pene de terris erulata: n̄ & a me-
moris mortaliū abolitā diuino eū
instigāte sp̄i in melius renouauit
reformauit: stabiliiuit: suos quoz
filios in euuū sic famulari eidē vir-
gini dignissime ḡbo & exēplo edo-
cuit. Coherceāt igit linguā suaz a
malo illi fraſne charitatis inuidi
qui postposito dei timore atq; ip̄⁹
christifere marie honore non eru-
bescūt in oculto dicere hanc sc̄tissi-
mā cōfraternitatē ex hominum fi-
ctione & inuētiōe p̄cessisse. Qui vti
nā attēderēt firmāz catholicā illā

Sermo secundus.

sancti Samouelii sententiā: q̄ vt
legit̄ Act. v. Aduersus iudeos
estātes malū aduersus discipulos
dñi dicit. Sinite illos: qm̄ si ē ab
hoibus p̄siliū hoc dissoluet: si ho
ex deo est nō poterit illud dissol
uere: ne forte ei deo repugnare vi
deamini. Cū igit̄ nō obstātib⁹ ob
treccionib⁹ loquerēti in q̄ neq̄at
sopiri tā p̄sū opus: etiā nō obstan
te tā lōgea r̄ antiq̄ ei⁹ institutiōe
p̄sequēti est dicere hoc esse op⁹ r̄ p̄s
lū dei altissimi q̄b̄ nūq̄ an̄ iudicij
diē soluet. Cōtestor: igit̄ vos diue
marie veri amatores: ceticq̄ dñi
ci sinceri cultores: ne desidia v̄sa
torpeat tā religiosū op⁹. Ridicu
lū nepe est: r̄ satis abominabile de
dec⁹ vt traditiōes quas antiquit⁹
suscepim⁹ infringi patiamur: vt
bi. r̄ ij. dist. ridiculū. Quāuis em̄
antiquitas nature ducat ad effectū
antiquitas tñ ḡse d̄z ducere ad p̄se
cum. Ita em̄ dicit. xxxij. q. ij. an
cillā. ¶ Scdm̄ p̄uilegiū hui⁹ cō
fraternitatis dicit generalitatis.
Sunt em̄ alique p̄fraternitates i
quib⁹ non recipiunt nisi nobiles.
Aliē i quib⁹ nō nisi clerici. Aliē in
quib⁹ nō nisi certe artis mercato
res. Aliē i quib⁹ nō nisi pegrini si
cut obseruat̄ in plerisq̄ ciuitatib⁹
circa p̄fraternitatē sancti Jacobi
At vero ista p̄fraternitas omnes
admittit: vt pote diuites r̄ paupe
res: clericos r̄ laicos: seculares: r̄
regulares: viros r̄ mulieres: frā
cos r̄ anglos/cecos r̄ claudos/sa
nos r̄ infirmos: magnos r̄ puos/
iuuenes r̄ yginas/atq̄ senes cum
iuuonib⁹ vt i ea ascripti laudent
nomen dñi: sue quoq̄ itemerate
matris yginis marie: qm̄ ad hūc
finē instituta est r̄ ordinata: r̄ nō
ad mundanū questū. Cū deuor⁹

Ber. f. lxxxvij. Maria inq̄t ob⁹
p̄munis sc̄tā ē. Nā sapiētib⁹ r̄ iss
piētib⁹ copiosissima charitate de
bitricē se fecit/ob⁹ m̄le sinū ape
rit: vt de plenitudine ei⁹ accipias
vniuersi: captiuus redēptionem
eger curationē: tristis p̄solationē
peccator veniā: inst⁹ gratiā: ange
lus leticiā: deniq̄ dei fili⁹ huma
nā substātiā. Ita vt non sit qui se
abscondat a calore eius. hec ille.
¶ Tertius p̄uilegiū hui⁹ p̄frater
nitatis dicit securitatis. Sūt em̄
multe cōfraternitates que apud
nōnullos charitates vulgo appel
lant/ q̄ multū sunt i v̄u apud nos
manos/in quibus r̄ si sūt multa
bona p̄fratrib⁹ tā viuus q̄ dōdū
ctiq̄: sunt tñ ibi aliq̄ statuta ad q̄
obseruā. Na p̄fratres iuramēto se
obligāt: q̄b̄ valde periculosū repu
to: p̄pter varios euēt⁹: r̄ hominū
instabilitatē. Nō em̄ de facili iu
rādū est. Sed ista p̄fraternitas a
deo secura ē q̄ ei⁹ statuta nō obli
gāt ad culpā/ neq̄ mortale/ neq̄
veniale/ neq̄ etiā ad penā positi
uā/ siue pecuniariā/ siue p̄cunq̄
aliā: sed tñ ad penā puatiuā: vt
pote q̄ d̄mittit dictū rosariū p̄
illa die nō est p̄nceps speciali illa
p̄cipatiōe de qua iā d̄xim⁹ bono
rū p̄fratrū suoz. Neq̄ similt̄ est
in ea statuti de dādo aliqd̄ tēpo
rale: immo districtissime hoc p̄hi
buit ygo maria: ne sp̄salia p̄ p̄a
lia vitent̄ r̄ polluant̄. Qui em̄ ta
liter ageret inimū puocare indi
gnationē ipsi⁹ yginis: nec nō filiū
sui d̄ se. P̄z q̄ de triplici p̄uile
gio hui⁹ cōfraternitatis supra ce
teras q̄cunq̄. his itaq̄ p̄batis
veniā ad p̄bationē p̄dicte veri
tatis/ q̄ dicit q̄ brā virgo rationa
biliter venerat̄ in ista cōfraterni
tate.

De rosario beate marie virginis.

tate sub certo numero salutatio-
num angelicarum. hoc autem
probat quinq; modis.

- Auctoritate.
- Ratione.
- Figura.
- Similitudine.
- Exemplo.

C Primo quidem auctoritate Sa-
lomonis loquentis dño. Sap. ij.
Oia inq; i mēsurā: et nūero: et pon-
dere disposuisti. Hoc siquidē ptes
intrūcti opa ei⁹. Ipse em̄ fecit āge-
los sub triplici hierarchia: et sub
quibet hierarchia tres ordines cō-
stituit. Itē circa hec inferiora ipse
oia elemēta sub quaternario nu-
mero ordinauit. Itē triplicē legē
ad opponēdū hoīm mores dedit:
vñ nature / scripture / et gr̄e. Et in
qualibet certa opa sub determi-
nato nūero fieri disposuit. Nēpe
in lege nature decimas sibi dari
iussit. Gen. xij. In lege scripta
mādata subdenario nūero moysi
tradidit. In eadē ifarē octo dieꝝ
debere circūcidī mādauit. Simi-
lit̄ i lege gr̄e postq; nram naturā
assumpsit duodeci aplos elegit.
Similit̄ septuaginta discipulos. Itē
xl. dieb⁹ ieiunauit: trib⁹ dieb⁹ per
sinodoche i sepulchro iacuit: post
xl. dies a sua resurrectionē i celum
p̄scēdit: et demū i die decimo sp̄m
sc̄m sup aplos misit. Sacramēta
ecclie septenario nūero instituit: et
multa his similia sub determina-
to nūero facere voluit. Nōne de-
m̄q; collatur⁹ est aīab⁹ electoꝝ in
celū dorē triplicē: similit̄ et corpori-
bus eorū dorē quadruplicē. Nonne ē
de b̄to Ba: tholomeo legit q; cen-
ties p die s. r̄is gēib⁹ orabat dñz
et cētes p noctē. Nōne dem̄q; s̄a-

cta n̄r ecclia sepius i die laude et
dicit sp̄suo nūero. Nōne ē ipsa
vñ certo nūero psalmoz / ant-
phonaz / hymnoz / r̄sionoz / le-
ctionū / oronū / et h̄mōi. Nōne ē
Aug. dicit q; natura cūcta certo
spargit nūero. Itē Amb. Si inq; ar-
s et mores certz nō arcēt nume-
ris oīno p̄sūdunt i seip̄s. Quid
igit̄ vt itā dixim⁹ garrunt nōnulli
more vipere loculto mordētes
et dicētes vānū eē hoies inducere
ad laudādū incōtamnatā dei ge-
nitricē sub certo nūero repetēdo
salutationē angelicā. Hi p̄fecto
sunt q; gr̄t seip̄os et nō q; Iesu xp̄i
ant sue dignissime matris. No-
lūt nēpe soli i p̄plo videri et appa-
rere tāq; i ip̄is solis et nō in alijs
diffusa sit gr̄a diuini verbi. Quos
p̄moneo i dño sicut et ceteros q;sq;
vt amodo amplexent̄ fraternam
charitatē: et nō sit distinctio iudei
et greci i laudādo xp̄iferā mariā:
sed exalter eā quibet q̄tuz p̄t: qz
maxor est omni laude. **C** Sc̄bo p
bat̄ p̄dicta p̄tas tali rōne. Illud
est rōnabilr̄ institutū p qd hoies
efficiunt̄ p̄cluiores et p̄p̄iores
in laudē v̄ginis marie. Sz hoc p
curat̄ p̄ istud rosariū siue psalte-
riū. Igit̄ istud est rōnabilr̄ insti-
tutū. Minor p̄tz. Nā cū eiusdem
v̄ginis seruuū vidēt̄ i h̄mōi ro-
sario parua grana: tūc recordari
possunt anni iubilei q; de qnqua-
gesimo i qnquagesimū annū so-
litū erat añ pauca tēpora celebra-
ri: i q; dat̄ plenaria remissio: vt sic
legēdo p̄dictū rosariū cognoscāt̄
se participes fieri indulgētiarū an-
ni iubilei: et si nō i toto saltē i pre-
s̄m tenorē bullarū sup hoc p̄cella-
rū. Itē cum vidēt̄ ibi qnq; grana
grossa: tunc recordari p̄nt̄ dñice

Sermo .ii.

passiois: & quos plagas corporis
sp: ex quaz cruore sapit nos ipse
ps a pctis nostris. Ex hac autē
recordatioe dat nobis nō modica
spes de deimita. Un̄ & deuotus
Ber. dicebat. Peccau peccatus
grāde: & ideo turbat conscientia
mea: nec tñ desperabo sed vulne
rū dñi recordabor. Vel dic q̄ ista
quinqs grana q̄ qñq̄ sunt diuerso
rum color: nō ibi appēduntur vt
nos p̄moneāt ad meditandū se-
quentia. Prīmū nempe granū si
fuerit albu cōmouet nos ad men-
tis puritatē habendā in legendo
ip̄m rosariū. Alias nō sum⁹ digni
exauditione dicente psal. In qua
tem si asperi i corde meo nō exau-
diēt dñs. Scdm granuz si fuerit
pallidū: siue etiā diuersoz color
significat meditationē mortis: in
qua homines pallidē efficiuntur:
& qñq̄ etiā mutāt colorē ex appē-
hētiōe maloz inuētiū ps. Tre-
mor & tremor venerūt sup meret
cōreperunt me tenebre. Tertium
granum si fuerit ruberū designat
terrore illū quē de?i curtet malis i
die iudicij: ostēdēdo eis faciē tur-
batā & iratā. Tūc em̄ vt dicitur i
psal. Loquet malis i ira sua: & i
furore suo turbabit eos. Quar-
tum granū si fuerit nigrū: signifi-
cat tenebre inferni: q̄ tate sunt: vt
palpabiles merito dici possint.
Ibi em̄ vox dñi interdicit flāmā
ignis: vt scz nō liceat: plerum ad
psolationē. Quintū granū si fue-
rit deauratū: designat gloriā pa-
dist: q̄ excedit omnē aliā gloriā:
etiā incōparabiliter plus aurū
superexcedat cetera metalla: qz
ocul⁹ nō vidit: nec auris audiuit
nec i cor hoīs ascēdit q̄ pparauit
dñs diligētib⁹ se: vt dr. j. Coz. ij.

Bonū est q̄ homo in quolibet
grosso grano aliquatūlū imoret
& p̄replet p̄dicta: & non festinat
discurrat: sicut nōnulli faciūt De
qb⁹ p̄querit dñs Esa. xxi. dicēs.
Quāuis sub alijs p̄bis: n̄ sub ea-
dem sila. Populus hic labijs me
honorat: cor autē eoz lōge ē a me
Ecce q̄tū plunt illa qñq̄ grossa
grana in rosario appōsita si bene
meditent & ruminentur p̄dicta.
Tertio p̄dicta veritas pbatur
figurali declaratione. Legit em̄
Gen. ix. q̄ noe de mādato dñi edē
ficauit archā p̄ quē sp̄alit saluat⁹
est p̄ra aquas diluuij: & q̄ cuzeo
erant. Edificauit autē eā sic. Erat
em̄ quinquaginta cubitoz i latitu-
dine. Ad p̄positū archa noe ma-
riā designat: sm̄ illud psal. Sur-
ge dñe in requie tuā: tu et archa
sanctificationis tue: q̄b̄ sic imple-
tū est qñ ip̄a virgo maria celū cō-
scendit post filiū suū in corpore &
alā. Quinquaginta cubiti arche
quingenta parua grana appōs-
ta i rosario virgineo designant.
Quēadmodū q̄ noe cū alijs septē
saluat⁹ est ab aquis diluuij p̄ uir-
gessum dicte arche. Itē & modo
q̄ se ponit sub p̄ctioe virgis ma-
rie illi decantātes mēte deuota
p̄dictā rosariū p̄seruabunt a dilu-
uio aquaz multaz infernalium.
In quo qdē diluio q̄cūq̄ semel
cecidit ad dñm nunq̄ apporet
mabit. Et quēadmodū p̄cepit do-
min⁹ Noe vt introduceret i archā
de cunctis animalib⁹ terre masculā &
femellā iuxta gen⁹ suū: itā de volu-
crib⁹ q̄ de iumentis. Ita & nūc vult
vt p̄dicatores introducāt masculū
& femellā. i. viros et mulieres: itā
diuites q̄ pauperes: etiā q̄cūq̄
cuiuscūq̄ cōditionis: aut status

De rosario beate marie virginis.

existat ita archa p specialem
prectione: vt sic pieruent a dicto
diluyio. Et sic piz de figura rosa
rij. De figura ho psalterij q de-
beat eē sub certo nūero scribit. iij
Re. vij. vbi dicit q dom^o libani p q̄
designat hōgo maria q̄ est dom^o
illa de qua puer. ix. Sapiētia edi-
ficauit sibi domū: erat cētū cubi-
torū i lōgitudine ⁊ quinquagita i la-
titudine. Lōgitudō itaqz ⁊ latitu-
dō hui^o dom^o libani significat lō-
gitudinē ⁊ latitudinem mie atqz
charitatē hui^o hōgūis: qz vt dicit
uor^o Ber. ei^o longitudo subuenit
vniuersisqz innocētib^o ⁊ hoc vsqz
in nouissimū diē: latitudo hō ei^o
replet orbē terraz a dōst ei^o nū-
a plena sit ois terra. ¶ Quarto p-
bat intrin^o similitudine de gēnib^o q̄
olim i sacrificijs suis vtebāt nū-
ero ternario. cū em̄ imolabāt suis
idolis tunc offerebāt tria: ⁊ tria.
Prop^o qd̄ dicit p̄ hūc p̄mo celi qz p
nūerū ternariū attribuit nōsp̄-
sōs magnificare deū. Sicut ḡ illi
nūero ternario vtebāt i honorez
deoz suoz. Ita ⁊ nō xp̄tere ma-
rie deuoti oratores ad ipsi^o hono-
rē obseruāt dictū nūerū cū dicūt
ter quinquagesimas angelicā saluta-
tionē cū. xv. p̄ n̄. Et vt reuelauit
hōgo maria suo suo dhico. p̄ta
quingagenaria dicēda ē i honore
dhice icarnatiōis. Sc̄ba i meo uā
scerbissime passionis saluatoris.
Tertia ob reuerentiā ⁊ igētē leti-
ciā sue iocūditissime resurrectiōis.
Et circa vtrūqz miserū ē imoran-
dū: vt pote circa p̄mū p̄replando
āgelicā saluationē marie ad he-
lizabeth p̄pationē xp̄z nati i me-
dio dū aialū teno iacētē āgelicā
ad pastores melodiam pastoz visi-
tationē: puuli circūfessionē i tēplo

eius p̄tationē: ⁊ h̄mōi. Sicut et
ca dñi passionē p̄replādo iude
piā traditōez: durā xp̄i captiōē.
Iudeoz impietate: xp̄i mānētudi-
nē flagellatōez coronatōez: illu-
sionē: pylati liquā s̄nias: xp̄i i cruce
pēdētē dolōtē ⁊ allocutionē: ma-
rie p̄passionē: xp̄i mortē: corpis
ei^o dē cruce depositōez sepelitōez ⁊
h̄mōi. Itē curē dñi resurrectionē
p̄replādo setāz m̄kēoz sepulchri
visitādū ad xp̄z deuotionē: earū
iter se piā allocutionē āgelicā ap-
pitionē: messe misis p̄solationez:
xp̄i ad magdale. appitionē: ⁊ sic
de alijs. p̄z ḡ qz dictū rosariū nō
p̄tā p̄tā: s̄z cū m̄ta attētiōē ⁊ mē-
tē i deū eleuariōē soluedū: qz vt
dicit d̄ p̄lec. di. v. nō medio crif h̄boz
m̄titudie nō s̄cēt de^o vt h̄o. nec
h̄bis t̄m s̄z corde orādē de^o. Nā
p̄z aug. sup iob. tractatu. ix. nihil
p̄dest strepit^o ouis muto corde. si
ei s̄z leges ciuiles s̄dign^o nō debe-
at p̄ncipē salutare: vt p̄z. C. de ve-
teranis. l. cū strouis: p̄ha ē qz ille
q̄ nō attēdit nec deo nec sibi i o-
ne idign^o sit s̄mū p̄ncipē deū in
ofne salutare. ¶ Quito p̄bat p̄ta
rosariū m̄gri alani de rupe qz eo
tpe q̄ btūs dñic^o h̄bo p̄dicatiōis q̄
ē accurior oi gladio anapiti: p̄u-
gnaret h̄ hereticos albigēses: et
rex frā. Ludo. noie p̄fcti ludoui-
ci armis eosdē ipugnaret: fuit in
exercitu suo qdā miles de butā-
nia ouis d̄ ppe oppidū dinauēse
alan^o noie q̄ audita p̄dicatiōē bti
dñici mirū i modū p̄mēdāz p̄fra-
gnitātē rosariū bte h̄gis i aio suo
p̄cepit effici p̄frat illi^o qd̄ ⁊ iplēuit
Nā p̄ singulos dies dicebat deuo-
te ⁊ gēib^o flexis tria rosaria medi-
tādo qz p̄ dicta sūt: ⁊ illis similia

Sermo .iii.

Huic itaq; multū xpi et brē hōginis
mirabilia prigeit p̄tute h̄mōi ro-
sary seu psalterij. Nā cū semel eēt
in bello cū valde paucio fidelibus
essetq; a maxia multitud me here-
ticoꝝ p̄clus⁹ ita vt itā fatigat⁹ ressi-
tere vltimus nō valeret illi affuit
m̄r mie hōgo factissima maria cū cē-
tū et quāq; ginta lapidib⁹. q̄s vt sibi
videat h̄ hostes mirabili cū ipetu
p̄dicat et sic eos in fugam p̄uertit:
nōnullos it̄ in fraz p̄stravit. et sic
cū tali victoria dicit⁹ miles cū suis
liberat⁹ est. Tādē h̄ ad patriā su-
am reuert⁹ cū valde potens esset
sūdauit p̄uentū dinauēlez ordinis
fratrum p̄dicatoꝝ viuentē adhuc
beato d̄nico: vbiq; receptus est ad
habitū ordinis q̄ demū fact⁹ est p̄-
dicatoꝝ deuotissim⁹. Cūq; ferme
totū fr̄ciū circūisset vbiq; p̄dicā-
do dicit⁹ psalterij: rādē felicif obz-
t̄ in p̄uentu aurelianēsi. sepultus
q; ē corā a litari brē hōginis cui⁹ os
zman⁹: p̄ eius mortē ad modum
crisalli nimis claruerit: et hoc to-
tū pp dignitatē psalterij ipsi⁹ bes-
tissime hōginis cui⁹ scib⁹ nō p̄men-
dari poscam⁹ vt itādez p̄ eā regna
celestia penetrare possumus etc.

Sermo tertius.

Salutate mariā que
multuz laborauit in
vobis. Ro. xvi. Ter-
tia veritas.

Plurimū ē h̄ne salut⁹ documētū
nec nō h̄ hostē aie tutū defensiōis
auxiliū: p̄stat esse ex sp̄iali duorio
ne deferre xp̄ficere marie dignissi-
mū rosariū seu psalterij. anq; p̄be-
m⁹ p̄dictū p̄tate dicit⁹ dū est de tri-
b⁹ alijs puilegij hui⁹ dignissime
p̄fraternitatis fr̄rea q̄ in prece-
denti smone dicta sūt: que simul
cōsiderata ad seruaria redigunt

numerū. Quartū igit puilegij
hui⁹ p̄fraternitatis d̄r approbatio-
nis. Magnū em̄ est aliqd̄ appro-
bati a sc̄ta sede ap̄lica q̄errare nō
pōt vt d̄. xxij. q. j. memoz. Item
seq̄nti capitulo qd̄ incipit in sede:
d̄r eusebi⁹ papa q̄ in sede apostoli-
ca extra maculaz sp̄ est catholica
suata religio. Et iō quēs orit̄ du-
bitū in fide ad ip̄am romanā eccle-
siaz recurrendū est: vt cauetur ibi
supra. c. quotiens. Modo sic est q̄
ista p̄fraternitas est approbata p̄
summū pōtificē s̄xtū q̄rtum ordi-
nis diui fr̄ncisci: vt p̄ p̄bullam q̄
incipit. pastous eterni: p̄ quam
approbat⁹ et p̄firmat ritū hui⁹ con-
fraternitatis a germanis obfuaris
cui⁹ p̄fr̄tū habet in p̄uentu colo-
nensi ordinis p̄dicatoꝝ. Itē idēz
summ⁹ pōtifer ad instantiā ducis
et ducis burānie dedit aliā bullaz
q̄ incipit. Ea q̄ per quas p̄firmat
ritū hui⁹ p̄fraternitatis que obz-
uant galli. Insup dedit certas in-
dulgēcias oib⁹ p̄fratrib⁹ pur ex-
presse cauet in dict⁹ bullis. p̄cci-
pue aut soluentib⁹ dicit⁹ psalterij
more galloꝝ. sc̄. ip̄m dicit⁹ do p̄ dies
singulos integralit: dedit p̄ qua-
libz die. viij. annos et iōdez q̄dra-
genas remissiois penaruz in alio
sc̄lo debitari. Sūt et ali⁹ q̄ asserūt
multo plures indulgēcias cessas
p̄cis tēporib⁹ quas numerant p̄
plura milia: vt p̄z in rosario ma-
gistri alani de rupe. Sz eadē faci-
litate dicit⁹ talū p̄tēnt̄ qua nō p̄-
bat. Nō nego t̄n̄ quin aliqui sum-
mi pōtifices an̄ s̄xtū dederint ad
hoc tā deuotū op⁹ indulgēcias cer-
tas: de q̄b⁹ t̄n̄ mihi nō cōstat in p̄-
ticulari. Et iō caueant sibi horoz
p̄mulgatores h̄mōi confraterni-
tatis ad indiscreta declamatio-
f. ij.

De rosario beate marie virginitatis.

ne predictarum indulgentiarum incerta
rū p̄serti arēdentes q̄ vr̄ile p̄ inu-
tile vitia: vt p̄z. C. de donatib⁹
li. vii. l. sancim⁹. Similit̄ extra de
pe. 2. re. c. ex eo. Indirect⁹ ⁊ phibe-
tur idiscrere ⁊ sup̄sue indulgentie:
eo q̄ p̄ eas clauca ecclie p̄tēnunt
⁊ p̄nialis satisfactio enervat. Ad
idē ē ca-abissib⁹ in elementis
de pe. 2. re. ¶ Quidā p̄uilegiū dicit
grificatiōis: cōfratres ei predicti
h̄nt dicere duplicē orōne scz domi-
nicā ⁊ salutationē angelicā: qua-
rū quilibet multū grata est deo ⁊
accepta. De p̄ima q̄dē satis con-
stat tū ratiōe instituentis scz xp̄i:
vt p̄z Mar. vj. Sic inquit orabit⁹
pater noster. ⁊ c. tū ratiōe mare-
rie in ea contēte. Naz in ea seprē
cōtinentur petitiōes q̄ aut sunt de
bonis ad ip̄sē dīs: aut de malis a-
mouēdis: vt patet inuenti tū rati-
ōe vilitatis. valet em̄ ad delēn-
da peccata venialia. Uide Aug.
homil. xli. Et q̄ sunt quedāz verā
quidiana siue quibus hic homini
dere non p̄t: p̄pter q̄ necessaria
est quotidiana oratio scz pater no-
ster. hec ille. De seba autē oratiōe
h̄m⁹ rosarij similit̄ cōstat q̄ val-
de grata est deo ⁊ beate marie tū
ratiōe materie in ea contēti. loquit̄
em̄ de altissima materia. s. de in-
carnatiōis mysterio. itē de dignis-
simis p̄sōis vcz de xp̄o ⁊ ei⁹ matre
tū rōne p̄sonaz q̄ illā dicauerunt
Dicit ei deuot⁹ Bern. q̄ saluratio
angelica a tota trinitate in p̄sisto-
rio eiusdē trinitatē est p̄mū dicta:
ta: digito dei scripta ⁊ vni de for-
tissimis palatij militib⁹ ad defere-
dū h̄gim delegata vcz q̄ brā eli-
zabeth adiecit b̄ndict⁹ fruct⁹ ven-
tris sui: vt p̄z Lu. i. q̄ scz eā salu-
tauit h̄go maria tū rōne idlgētia

rū Ferē em̄ vita scripto cōperi q̄
viban⁹ quart⁹ dedit. xxx. dies in-
dulgentiarū: his q̄ adderent ad
hāc saluratiōne iei⁹: demū Johā.
xxii. p̄dictā indulgētiā confirmā-
uit: ⁊ de nouo sātūdē dedit his q̄
subiugerēt xp̄o. Ecce h̄ grate sūt
deo p̄dicte ambe orationes. Et iō
reddūt hanc p̄fraternitatē app̄ta-
me deo gratiā acceptā Ipsiqz cō-
fratribus putilē ⁊ proficiuam.

¶ Tertū p̄uilegiū huius con-
fraternitatis dicit facultatis. Sūt
em̄ multe confraternitates valde
difficiles: aut ratiōe multitudinis
suoꝝ statutoꝝ: aut arduitate eo-
rū dē: aut ratiōe p̄recti bandi. Quē
em̄ parū est diuiti multū ē paup̄
Multi ergo paupes non intrant
aliquas p̄fraternitates eo q̄ non
p̄t p̄mode offerre q̄dē p̄sigit a con-
fratrib⁹. Taxaro tñ ceris q̄raz ta-
li cōditōe q̄ eā nō dederit nō re-
cipiet ad p̄fraternitatē a mult⁹ re-
probat tanq̄ inquit ⁊ ad symoni-
am de p̄pe accedēs p̄ q̄bus videt̄
facere. c. ad apostolicā: extra d̄ sy-
mōia. Statuta ergo negatiua in
talib⁹ p̄fraternitalib⁹ sūt valde pe-
riculosa maxie cū per talia p̄clu-
dat̄ via pauperibus eas ingredi-
endi. P̄t tñ quis cū ingredit̄ aliz
quaz cōfraternitatē p̄p̄io motu
vel etiā seruādo alioꝝ cōsuetudi-
nē dare aliqd̄ certum p̄sistētans
dis aut p̄tinuādis p̄s oneribus
illius cōfraternitatis. vt potē p̄ ma-
nutentiōe: missaz: luminariū ele-
mōsuarū ⁊ h̄mōi. At vero hec cō-
fraternitas cū sit tota charitate ple-
na ⁊ mere spiritualis nullā de p̄e-
dictis difficultatibus habet. P̄o-
p̄ q̄ d̄ dicere potest illō salutiōis
h̄bus. Iugis mēi suauē est ⁊ onus
mēi leue. Mar. xj. P̄pter ergo

Sermo iiii.

Illu^s facilitatē oib⁹ apit sinum su-
umy auri: sicut diuini iuueni: sicut
sem ignobili sicut nobili: egrato si-
cut sano. Ita vt nō sit q̄ se abscon-
dat a calore ei⁹. His ergo preliba-
tis veniendū est ad p̄bationē pre-
dicte x̄itatis dicētis q̄ est magnū
documentū seu signūz etne salutis
atq; d̄ demonē auxiliūz defensio-
nis deferre ex singulari deuotioe
rosariū gliose marie x̄ginis: pro-
bat ergo ista x̄iras quinq; modis

Auctoritate.

Rationo.

videlicet

Figura.

Similitudine.

Exemplo.

C Priō q̄dē auctoritate psal. ad
dñm dicentis. Fac meū signum
in bono vt videāt q̄ oderūt me et
confundant: qm̄ tu dñe adiunxisti
me et solat⁹ es me. Ubi aduertē-
dū q̄ est signū in malo sicut et in bo-
no. Signū q̄dē in malo ē signū dia-
boli: p̄ qd̄ cognoscunt q̄ sūt de pre-
ill⁹. Preterea de diabolo d̄t. Johā.
apoc. xii. q̄ faciet hoies h̄re cha-
racterē bestie. i. supbia q̄ ē chara-
cter. et signū dyaboli. hoc igit̄ si-
gnū deferūt milites dyaboli: quia
ipe est rex sup oēs filios superbie
Job. xli. De hoc autē signo supbie
gloriant̄ p̄dicti milites dyaboli: di-
centes illud Sapient. ij. Ubiq; re-
linquam⁹ signa letitie. i. superbie
Ubiq; inq; sez in capite. i. oculis: i
ore: in incessu: statu: habitu: et iom-
nib⁹ morib⁹ n̄ris. practica singu-
la. Rationē autē q̄re p̄dicti milites
dyaboli volūt in presenti deferre
signa letitie et supbie assignāt cuz
dicūt: qm̄ hec est pars n̄ra: et hec ē
sors nōstra. q. d. q̄ non habebunt
aliā letitiā nisi p̄ntē: s̄z p̄ h̄c ca-
dē q̄ vitā sustinebūt eternā crucia

tū. Ab hoc igit̄ signo p̄seruet nos
dñs. Signū autē in bono est signū
q̄ insignunt milites x̄pi et sui: siue
dignissime matris gl̄e est rosarium
p̄hs in q̄ velutin signo replentat̄
x̄pi passio in grossis signachis seu
granis. Itē in plerisq; rosarijs in
terterit̄ crux x̄pi: similis in aliq̄b⁹
addit̄ agn⁹ dei: et alia deuotiois i
signa: q̄ oia sūt signa in bono. In
bono inq; nō tm̄ qd̄ in p̄senti habe-
ri pōt̄: s̄z etia qd̄ in futuro sp̄at̄
et expectat̄. Nā sicut illi q̄ defecit
insignia regis ostēdūt se esse de do-
mo et familia ei⁹. Ita et illi q̄ ex de-
uotioe defecit sup se p̄dicta insignia
vt sic frequēt⁹ ad mē oriā reuocēt
dñicā p̄fessionē: ostēdūt signo se eē
de familia et domo regis regū iestū
x̄pi. Sūt deniq; in p̄dicto rosario
pleriq; pua signacula seu insignia
sua q̄ deferunt ad honorē b̄tē vir-
ginis Quē admodū gl̄i illi q̄ s̄ferūt
insignia regie ostēdūt et p̄stant̄ se
esse de domo et familia ei⁹. ita et illi
q̄ defecit ex deuotioe rosariū i q̄ sūt
insignia m̄ris sicut et filij. Aduer-
tēdū tm̄ q̄ p̄dictū signū rosarij nō
ē ifallibile signū etne salutis neq;
scititat̄: s̄i defecit ip̄m h̄e aliq̄ si-
gnū fallax: p̄f̄ti i illis mulierib⁹ q̄
tale signū defecit ad p̄p̄ā. vel ad
hūānā laudē. Nō em̄ circū⁹ pen-
dēs an̄ tabernā ē signū ifallibile q̄
ibi sit vinū venale. dicat ḡ deuot⁹
orator hui⁹ rosarij ad dñz. o p̄ssimi
me de⁹ sicut pctōres et peccatrices
plerisq; faciūt sibi signū in malo.
ita supplex terogo vt factas me-
cū signū in bono. i. vt signos signa
clo rosarij tue b̄ndicisse m̄ris: et
hoc nō siue cā peto: s̄z vt illd̄ vide-
ant q̄ me oderūt supple demonēs
et confundantur qui sez me confun-
dere et p̄dere q̄runt et festināt. Da

fr. iij.

De rosario beate marie virginis.

exēplū de clientibus regis q̄ q̄q̄
ponūt manū sup p̄sonaz eccl̄asti-
cā aut religioz: lz cū vident ma-
gnaz coronā q̄ ē signū clericature
sic p̄fundunt ⁊ eā dimitrūt. Ita i
pposito. S̄po aut̄ inq̄t p̄dic̄ oia
tot addh̄i re ita factuz qm̄ tu do-
mie adiuisti me ⁊ p̄solat̄ es me
Et ibi ponit̄ p̄teritū p̄ futuro: et
est lens̄. S̄po q̄ p̄ fr̄utē hui⁹ ro-
sarij qd̄ est signū in bono adiuua-
bit me in mort̄ articulo ⁊ dirissios
⁊ tefrmos lupos infernales/eos
cuz tali signo fugando ⁊ p̄olabe-
ris me auxiliuz de celo' mihi mit-
tendo. ¶ Sc̄do p̄dicta vitas p̄-
bat̄ ratioē sic. Oē sensibile signuz
qd̄ sit̄ aut̄ assūt̄ ad dei honozes et
p̄imi edificationez p̄des̄ ad ef-
naz salutes p̄leq̄ndā ⁊ ad demonū
p̄surationez. S̄z sic est q̄ p̄dictuz
rosariuz assumit̄ ⁊ desert̄ a deuot̄
xp̄icolis ad dei ⁊ virginis Marie
honore s̄it̄ ad p̄imoz edificatio-
nez: vt sc̄z aliū tali exēplo iducant̄
ad dictaz p̄s̄mitatē ⁊ ad laudā
dū xp̄i matrē. Itē valet ad et̄nā
salutē p̄lequendā ⁊ ad demōes cō-
furādos. Q̄si de h̄mōi rosario pōt
dici. Hoc ⁊ signuz nullum ster̄ pi-
culuz. fugite igit̄ partes aduer-
se. Notant̄ aut̄ dictū est in minore
q̄ ip̄m rosariū desert̄ a deuot̄ xp̄i-
colis ad dei ⁊ h̄ginis marie hono-
rem: ad differētiam hypocritarū
q̄ ip̄m deserunt vt videant̄ ⁊ repu-
nant̄ ab hominibus v̄noti. Tales
em̄ iuxta xp̄i testimoniu⁹ oia ope-
ra sua faciūt vt videant̄ ab h̄oi⁹
Mar. xxiij. Itē et̄iaz dictū est ad
differētiam sup̄bor ⁊ mundanorū
q̄ ip̄m rosariū p̄teritūz d̄ferunt ad
ornatus ⁊ fastū. Et i hoc pl⁹ defi-
ciunt mulieres q̄ viri. Sūt em̄ q̄
dā p̄opole ⁊ vane m̄lieres i zonis

luis deferētes pl̄iza rosaria auro
⁊ argento infinita c̄c̄ta aut̄ d̄ exq̄ll̄
ta matia siue iaspide siue ebore:
aut h̄mōi. q̄ q̄dem rosaria vix se-
mel p̄solūt̄ i mente in q̄ manife-
ste appet̄ vanitas taluz. Et iō bñ
dictuz est p̄us q̄ istd̄ signū in aliq̄
bus est fallax ⁊ deficit a sua signi-
ficatioē. Nō ei signatū temp̄ cor-
respōdet signo. ¶ Tertio idē p̄-
posituz p̄bat̄ p̄ figurā Legit̄ em̄
Ezech. ix. q̄ ip̄e Ezechiel in sp̄s
audiuit d̄m̄ dicentē s̄er viris. itā
s̄ite p̄ mediū ciuitat̄ s̄er ⁊ nemi-
ni p̄cat oculuz v̄/ senē/ adolecentē
⁊ h̄ginē: puulos ⁊ mulieres iterf-
cite Oē m̄ aut̄ sup̄ quē videritis s̄
gnuz thau: ne occidatis/ ⁊ a san-
ctuario meo icipite. ad p̄positum
ciuitas ista ē mūd⁹ pl̄ens: s̄er viri
significāt multitudinē demonum
qd̄ q̄q̄z dat d̄ns licentiā nocendī
hōib⁹ malis m̄ultiplic̄/ ⁊z peste/
gladio/ fame/ egritudine ⁊ h̄mōi
demū trahendi eos in abyssuz in-
ferni icipiedo a sanctuario. i. a malis
eccl̄asticis ⁊ religiosis. S̄z a tot
⁊ tātis malis ex speciali dei m̄be-
re sepe p̄suant̄ h̄mōi p̄fratres ro-
sarij q̄ ex singulari v̄notioē secum
desert̄ signuz thau. i. rosariū p̄di-
ctuz dicit̄ q̄ d̄ns demōib⁹ execu-
tibus siue iustitie. Oē m̄ hominem
siue viri siue mulierē siue puulū
siue senē siue laicuz siue clericum
siue nobile siue ignobile s̄t̄ quē vi-
derit̄ signū rosarij p̄ssime m̄ris
mee ob ip̄s⁹ reuerentiā ne occida-
t̄ talē: q̄ sub p̄ctioē illi⁹ post̄
est vt ei nocerē nō possit̄. Quānis
q̄ nō sit necesse neq̄ infallibile om-
nes q̄t quoz p̄dictum signuz rola-
rū sup̄ se desert̄ a p̄tē demonuz
liberi sicut neq̄ a piculo et̄ne dā-
natioē/ maxie cuz p̄ hoc nō p̄st̄

Sermo .iii.

ment in gra. Nichilominus si ex
specialissima deuotione ad ipm dei
geuiritric illd deferat r diligent p
soluatur: nō pmittet dñs sicut neq;
pia mat ei⁹ eos in infernuz trahit:
sicut pamplius in seqntib⁹ disere
mus. Neq; tñ dicim⁹ oēs illos q
hoc scitissimo signo nō insigniunt in
p̄tate demonū daros r expositos
esse: s; p̄stant dicim⁹ eos q ip̄o in si
gnunt: r illd deuote p̄soluit p̄ sin
gulos dies b̄dicendo m̄fex cum
filio multo meliora p̄ditiois esse
his q̄ neutri facit r hoc ceteris
p̄ib⁹. o. igit p̄ciosuz signū. O admi
randuz p̄digiu. O salutiferū refu
giū. O clipe⁹ fortissim⁹. O lorica i
expugnabilis. O galea tutissima.
O turris fortissimē ad quā fugiens
iust⁹ saluabit. Null⁹ igit xp̄ifide
liū cuiuscūq; p̄ditiois: sex aut stat⁹
existat: a mō tā salutiferū signum
ptennat: s; q̄libet ip̄m deuote am
plexet b̄ferat r deuote p̄soluat qz
hoc est signuz dei viui q̄ p̄ dei gra
iā bene istū insigniti reguntur
Ita vi merito dicere possim illud
apoc. vii. Audiu numex signato
rū centū q̄dragita q̄tuor milia si
gnari ex oi tribu filioz. i. ex oi
statu xp̄ianoz q̄ illr merita appel
lant q̄si deū p̄ ceteris natiōib⁹ vi
dētes r cognoscētes p̄ fide. Quod
sūt vt Johānes ex tribu iuda. xij
milia signati. ex tribu ruben. xij.
milia signati. ex tribu gad r c. des
gnant p̄ticulares stat⁹ r cōitates
p̄pli xp̄iani: ex qb⁹ statib⁹ r cōita
tib⁹ pleriq; insigniunt r osario b̄tē
signis. hoc videre ē in statu no
bilit: clericoz: religiosoz: merca
toz: agricolaz et h̄mōi. Et qz ali
q̄ sūt q̄ ip̄m rosariū nō deferūt aut
ex negligentia: aut certe ex h̄uana
verecundia nichilominus ip̄m cū

digit⁹ signādo dicit: iō de talibus
subdit iohānes dicens. Post hec
vidi turbā magnā quā disferare
nemo poterat ex oib⁹ gentib⁹ rri
bub⁹ r p̄phis r linguis r c. qz hoc
rosariū vbiq; frastū dissemtatuz ē
r c. Tales s; r si sint p̄cipes bo
noz cōfratrū suoz eo qz neq; rosa
rū delatio neq; noim̄ scriptio est
de necessitate hui⁹ p̄fraternitatis
s; tñ de b̄n esse: multo tñ melius
faciunt q̄ vtrūq; obfuant. vt forte
dicim⁹ in seqntibus. ¶ Quarto p̄
bat p̄dicta f̄itas p̄ similitudinē d
vexillo. Cū em̄ in bello signuz seu
vexilluz p̄cipis surfuz erigit añ
oim̄ oculos t̄c fren̄ hostes r aian
tur milites p̄cipis qz si in terraz
p̄stera⁹ nec de eo releuādo vlti
ri⁹ curat: t̄c p̄ualēt hostes r acri
us p̄cutit aduerfarios occidēdo
seu in fugā p̄uertēdo. Ita i. possi
to cū erigim⁹ in zonis aut manū
nris signaculū h̄gineū t̄c terrenē
hostes infernales. Ubi nō sum⁹ cir
ca h̄c p̄fratnitatē pigri r desides
de ea in nullo curātes: t̄c illi p̄ua
lent r ad infinita mala nos p̄tra
hūt de hoc itaq; signo p̄t̄ itelligi
illd Esa. v. Leuabit dñs signuz i
natiōes. ¶ Quito p̄bat eadē f̄i
tas tali exēplo. Refert em̄ in gra
lan⁹ de rupe in rosario suoq; circa
annū dñi. M. cccclix. fuit in trito
rio beluacēsi in gallia qdā imen
cula app̄me deuota huic rosario
hec igit cū semel eā v̄isitādi parē
tes r amicos q̄s in aliena pochia
hēbat p̄geret cū vna de sodalib⁹
suis in festo dedicatiōis ecclie illi
us parochie obuios habuit duos
fr̄ibiles r famelicos lupoq; vñ⁹
sociā suā p̄ gūit rapiēs mox iugu
lauit: r ferme ex integro corp⁹ ei⁹
deuorauit. illa s; tā stupēdū factū

De rosario beate marie virginis.

cernēs i sociā nisi i modū treme
bat ⁊ angustabat sile expectās
seipsa fiedā. nisi de^o desup illi auxi
liaret. Leuās ḡ oculos in celū iū
cti manib⁹ cū qd^o suū tenebat ro
sariū: rogat dei genitricē vt faltez
nō pmittat eā a lupis occidi a hīs
pfitēat ⁊ cōicet. Mira res lupus
pbera ei⁹ dirūpit: ventrē discerpit
viscera vorat: mox tñ a trāseūib⁹
liberat: p^o qd triduo viuit q̄ in tpe
sincere p̄stet deuote cōicat: fidu
cialit mouit: a dei mīse in exēmis
p̄stat: et p eā ad celos p̄ducitur.
Ecce q̄tū illi p̄fuit legere psalte
rū mariale: sicut ipm secuz deferre
Talit ḡ agam⁹ vt post eā ad cele
stē gliaz meritis ⁊ precibus dei ge
nitricis marie peruenire valea
m⁹. Quā nos pcedat ⁊c.

¶ Sermo. iiii.

Salutate Mariam q̄
multuz laborauit in
vobis Ro. xvj.

¶ Quarta veritas.

¶ Inductores seu p̄uatores alio
ruz ad hāc sanctā societate sicut
gratissimū obsequium xpo atqz sue
castissime matri offerre dimolunt.
Ita ⁊ illi q̄ alijs a tāto bono quis
colere retrahūt grauisse peccare
p̄uincunt. Sz a hīs intrem⁹ p̄ba
tionē hui⁹ p̄stat: aliquid dissen
dus est de hac sctā societate. Pro q̄
notanduz q̄ sicut ē tplex societas
ciuilis sic etiā suo mō tplex ē dīni
na ⁊ spūalis. ¶ P̄tia igit societas
ciuilis seu politica est q̄ fit ⁊ tra
hit p̄ditōnalit iter aliq̄s de q̄ habe
tur. ff. p socio. l. p̄tia q̄ incipit so
cietas vbi dī q̄ societas coiri po
test vltimppetū. i. q̄dū viuit cō
trahētes societate vlt ad tpus: vel
sub p̄ditione. Qui autē cōtrahunt
sub conditiōe tādiu censēdi sunt

locū q̄dū habuerit talē p̄ditio
nē: siue ad tpus habuerit eā siue
imppetū. Ita in p̄posito illi q̄ sūt
mēbra hui⁹ sc̄tissime p̄fraternita
tis h̄nt societate p̄ditionale ad cō
fratres suos ⁊ int ēdunt explicitē
vel ip̄crite illos recipē p̄cipēs
bonoz suoz spūaliū dūmō ⁊ illi fa
ciāt debitū suuz p̄e sua reddē
do eis vicē: als nō q̄ vt de regula
iuris. li. vj. Frustra sibi fidē quis
postulat ab eo suaricū fidē a se
p̄stitā s̄nare reculat. Talē etiam
societate p̄him⁹ cū dño in baptis
mo siue in p̄niali absolutiōe. Tūc
ei de^o p̄mittit nobis celuz si p̄se
neram⁹ in bono icepro. Adauer
tēdūz ḡ q̄ p̄dicti p̄fes dūz om̄t
tunt dictū rosar. uz p̄uant p̄cipa
tiōe bonoz p̄fratru suoz. p̄lla
die dūtarat. Et hec est totalis pe
na eoz. q̄ ipm rosarium om̄tunt.
Nec certe est rōnabile q̄ vbi nihil
refundit sint p̄cipēs bonoz p̄fra
trū suoz i speciali: q̄ vt de regula
iuris. li. vj. locupletari nō d̄z aliq̄s
alieri⁹ iuris vltactura. Studeat
ḡ q̄libz se aq̄tare ne tāt uz bonum
amittat. ¶ Secda societas ciuilis
est q̄ fit p̄cularit. i. in vnā p̄tē bo
noz: nō i oibus dōis ḡnialit. de q̄
societate habet vbi. s. scz. ff. p̄lo
cio. l. societas cōtrahit. Talis est
societas aliaz p̄fraternitatu q̄
bus sunt aliqua cōia vt potē certe
misse ⁊ suffragia tā p̄ vniū q̄ pro
defunctis fratrib⁹: sz tñ non ibi est
p̄fecta ⁊ lre gra societas. Hāc par
tialē societate multi hoies vellēt
h̄re euz do. vellēt q̄dē esse locū cō
solatiōis ⁊ lucri q̄eti. ⁊ honoris: sz
nō laboris tedūz tribulatiōis euz
tñ nō sit iustuz euz debet h̄re socie
tate ḡhe ⁊ honoris i futuro nisi in
p̄tū fuerim⁹ socij p̄rumelle ⁊ p̄s-

Sermo .iiii.

fiōis. Si inq̄t ap̄lus. ii. cor. i. locū
passionū est: sic erit ⁊ solatiōis.
Et nota ordinē istarū societatiū q̄
ad sedas nō puenit nisi p̄ p̄mā. ij.
thi. ii. f̄idelis s̄mo: nā si p̄mortui
sum⁹ ⁊ cōiunem⁹ si sustinem⁹ ⁊ cō
regnaui⁹. Apoc. i. p̄ticeps i tri-
bulatiōe ⁊ regno. itē ro. viii. Si tñ
p̄patimur vt simul ⁊ gl̄ificemur.
¶ Tertia societas ciuiliū ē q̄ fit in
regaliē. i. in oib⁹ bōis. vt h̄i f̄di
eta rubica. p̄ocio. l. ea s̄o Jre. l.
societate. Et sic ē in p̄posito Nā
p̄fres isti ex toto cōicāt sibi bona
sua sp̄ualia p̄serti ōfones ro sar̄ij.
Et nō solū h̄it talē societate i p̄tri
vez etiā i futuro. ita vt q̄ s̄it i pur-
gatoriō de p̄fratrib⁹ sint p̄cipies
i suffragiō ⁊ cōfōnū p̄fratrū supui-
uentiū. S̄ p̄chdolor m̄tri s̄it q̄ nō
curat de hac societate p̄hendazin
p̄firi: q̄ si nō post mortē descēdāt ad
purgatoriū s̄imope optaret eā si
esset possibile. Tales ḡ s̄it s̄iles il-
li mulieri. de q̄ legit. iij. reg. vj. q̄
comedit p̄ri alteri⁹ sociē sue cū ea
s̄ i nō postmodū noluit q̄ altera co-
mederet de p̄tu suo. vñ de talibus
p̄rdici illō Judic. xviij. cū nullo
hoīz habuerit dec̄s societatis. Sed
dicit. for̄s aliq̄s. Nolo esse de cō-
fratria rosarū b̄re ḡgis. Sic ei
opoteret me cōicare bōa mea cō-
fratrib⁹ ceteris q̄ s̄it p̄ mūdūz vni-
uersū d̄p̄si absq̄ n̄sro. hoc autē
nolo facere. q̄ sic d̄nkeret bonuz
meū. omne ei finitum p̄ oblationē
finit tādez p̄sumit. S̄ volo q̄ ōfo
mea in sinu meo conuertat Si q̄s
ergo rogauerit dicens. Da mihi
de oleo tuo. R̄hēbo ei illō q̄ p̄u-
dentes ḡgines fatuis dixerunt.
Nō forte nō sufficiat mihi ⁊ tibi. s̄
vade poti⁹ ad vēdētes ⁊ eme tibi
S̄ q̄ talia iania meditat̄ rudis ē

sensus. Bōa ei sp̄ualia nō ad istar
corpaliū p̄ cōicatiōez diminuit aut
distrahunt q̄n poti⁹ augef. da exē
plū de duob⁹ carbōib⁹ ardētibus q̄
sibi mutuo appropriati pl⁹ se in f̄ā
mār ⁊ ardere faciūt. Bonū ei q̄ro
cōtus tāto diu⁹ Est et ip̄z bonuz
cōicatus ⁊ diffusiū sibi ip̄s. Ni-
hil ḡ dedit de bōis anie p̄ hoc q̄
ip̄a sp̄ualia bōa ex abūdātī chari-
tate aliis ip̄tūf: quimo p̄ hoc ma-
gis crescit ⁊ multiplicat̄: potisse
i rōne meriti: s̄ nō forte i rōne sa-
tisfactiōis ex q̄b⁹ oib⁹ p̄z q̄ruz p̄
sit hec sc̄ta societas seu fratritas
rosarū b̄re ḡginis ⁊ ḡgratis ⁊ sint
illi q̄ alios ad tā sc̄tāz societate ar-
trahūt ḡb⁹ ⁊ exēplū q̄ ei inq̄t ip̄a
sc̄ta societas elucidat̄ me. vitā ē
nā habebūt. eccl. xiiij. his ḡ pl̄ba-
tis descēdendū ē ad p̄bationez p̄-
dicte p̄ritas q̄ b̄ q̄ illi q̄ alios re-
trahūt quis colore hac sc̄ta socie-
tate s̄uiter peccat̄ hoc p̄bat q̄nq̄
modis. Auctoritate.

Ratione.

videlicet Figura.

Similitudine.

Exemplo.

¶ P̄lo q̄dez aupte amoti Ber. q̄
in ler. de epy. d̄nī b̄r sic. herodia-
na malitia ⁊ babilonica puerstas
est nascentes velle extiguere reli-
gionez. Quicqd̄ ei ad saltēz p̄tet
vt ad religionēz ouī: si q̄s resistit:
si q̄s repugnat: puulos ill̄ elitici
germis necare conat̄ ⁊ cū herode
saluatorē pleq̄f. hec ibi. ex q̄b⁹ ⁊ r̄
bis p̄z q̄ p̄ctm̄ sp̄ualis homicidū
illi ieurūt q̄ ḡbis aut eac̄inis seu
irrisiōib⁹ suis alios ip̄edit ⁊ retra-
hūt q̄t in ip̄sē est a tā sc̄to p̄po-
sito ⁊ a tā salubri societate ⁊ con-
fratritate: dicētes forte hoc gen⁹
religiōis vanū esse ⁊ inane. Con-

De rosario beate marie virginis.

tratales aut loquitur Apo. i. Thes. v. Spm inqt. i. scdm ppositu noli te extinguer. scz i alijs sicut neg i vob. Et puer. iij. Noli phibere bñfacere et qd pōr iz si vales et ipse bñfac. Tales nēpe siles sunt phariseis qd loquitur xps Mat. xxiij. dicēs ve vobis scribe et pharisei hypocrite qd clauditis regni celoz an hoies. vos em nō intratis: nec introesites sinitz intrare. Tales etiā siles sūt, diabolo qd extingit cerebri bñe Kenouese patrōe pñsanoy. Si ei ille qd dat aliq mulieri ad potādū vt nō possit pcepere bz reputari homicida: vt bz extra de homicidio volitario. c. Si aliq: rmaxie vbi fet est iā forma t^o et viuēs vt bz in glo. sup l^o ca pitulū. Cōsuluisti. ij. q. iij. Secus aut dicēdū est vbi fet nō est aiat^o vt bz. iij. q. ij. qd vero. Idē etiāz habet i nouellis: ad legē corneliā de siccaris: si mulierē: qm magz apō deū ille homicida a se cēsend^o est qd aliū reuocat a scō ppositoz a meliori bono. Sufficiat ergo diei malitia sua vt qd p̄dictā sactā societate nō vult intrare: nec h̄gini gloriose psalterij sui decātare saltez alios nō impēdiat nec reuocet.

CSecdo pbatur eadē veritas tali ratioe. Illi grauissime peccant qd agunt directe contra charitatez et dilectionē quā ad primū habere tenent. Sz sic est i proposito de illis scz qd alios ipeditūt p̄bz factis aut signis: ne intrēt hāc charitatē seu cōfratnitatē: qd p̄z sic. Ut ei bz eckl. xviij. vnicuiqz mādauit de^o de p̄rio suo: vt scz est fratraliter corripat: rad bonū puocet tēpore et loco. Et q̄uis nō semp teneamur puocare primū ad bonū sz tantū tempore et loco nunqz

islicitū est ipm reuocare a meliori bono iquāti h̄mōi: maxie cum dicar lex leui. xij. Diliges amicum tuū sicut teipz. Cōtra qd agūt illi mādani in qd null^o est ipso de uotiōis et qd vos sp̄iales derident id est se b̄uouerit p̄fratnitati huic sanctissime. Et hui^o rationē assignat Paul^o. i. cor. ij. dicēs qd talis hō nō p̄cipit ea qd sūt spirit^o dei. Exēpluz ē defebilitate cui^o lingua isecta cholera amara: nō p̄cipit dulcia: sz magis iudicat illa a mara. Ita i pposito. Uñ puerbi. xviij. Nō recipit stult^o sba puz dētie nisi ea dixerit qd s̄tant i corde ei^o. Spiritualis aut inqt paulus iudicat oia: i spiritualis inqt qd scz sp̄ialit^o viuūt. Talis em iudicat oia. i. discernit de omnibus an ad salutē expēdiāt nec ne. Caneant qd sibi a mō aiales hoiesne spirituales iudicent dicētes eos qui ob reuerentiā xpi sue q̄z intemperate maris ingrediunt hāc p̄fratnitatē: hypocritas aut faruos esse: sic ei eos fuissime scādaliza- rent nec qd ez ipune euaderent dicente xpo mat. xviij. Qui inqt kādalizaauerit vnū de pusillis his qd i me credūt expēdit ei vt suspēdat molare. **T**ertio pbat idēz ppositū p figurā. Legit em Exo. xiiij. qd pharao cū toto exercitu suo perit i mari rubro eo qd nō vellez dimittere pplm dñi fuire et imolare deo suo. Sicut legit in libro nūerosū in plerisqz capitulio qd illi chanaanē qd nitebant ipedere filios israel ab igressu tre pmissiōis fuissime afflictū sūt a deoz: tādē miserrabilē iterief. Ita in pposito illi fuissime peccant qd deuot os famulos h̄ginis marie retrahunt ab ei^o fuitio et famulata. qd est via

Secundo quartus

perueniēdi ad terrā illā celestē q̄
abundat lacte et melle. Cauēat ḡ
tales ministri sat̄haue ne diuina
vltio cadat sup eos et demergāt
in pfundū abyssi infernalis post
luciferū q̄ iudit i celo hūane feli
citati. Sciāt ḡ p certo oēs tales
q̄ q̄cūq; quomōs colore spugnāt
hanc sanctissimā societate: puo
cant ḡ se regimā mie: et quā debe
rent hīe adiutrice: si bōi emulato
res sui honoris essent. Inde feci
biliter habebunt ḡ se vlticē. Uti
sepe p̄p̄tū est q̄ multi hui⁹ p̄fra
ternitatis criminatores et dānato
res: vel corruerunt i grauissima
et nephādissima pctā et i apra scā
dala: vel p̄p̄tū sunt grauissima
dāna: siue i corpore: siue i reb⁹ se
cundis: et q̄nq; tādē turpissime et
miserabilr interierunt. Ea p̄pter
monitos oēs facio ne i celū pon
tes os suū diminuāt h̄ginis hono
rem famulatu: extingātq; i cordi
bus xp̄i si delis sp̄m deuotiōis ad
īp̄am dei matrē. Si em̄ q̄ tangit
mōtes. i. q̄ male loquit de sanctis
iuxta dñi p̄ceptū moui debeat: vt
p̄z Exo. xiiij. morte in q̄ sp̄iali et
q̄nq; etiā corporali: vt p̄z de here
ticis q̄tomagis illi digni sūt mor
te q̄ tāgunt honorē et gloriā illi⁹
q̄ est p̄stituta i celis vertice mon
tium: vt pote sup choros angelo
rum exaltata ad celestia regna.
Nō em̄ in q̄ Anselm⁹ offendim⁹
matrē sine iniuria filij. ¶ Quarto
p̄bat eadē veritas p̄ similitudi
nē de illo q̄ aliquē ip̄e dīret ab in
gressu religiois: de q̄ dicit docto
res q̄ nēdū mortāl̄ peccat veri
etiā ad restitutionē tenet oī via si
bi possibil: vt pote iteruz inducē
do eū ad religionē si ille nolit in
trare: tenet aliū eū idoneū p̄cu

rare q̄ intret. q̄ si talem inuenire
nō possit: tenet ip̄e intrare. Qd̄ i
telligēs magister Raymund⁹ de
pēna fori q̄ auerterat quendā ab
igressu ordinis p̄dicatoꝝ postea
p̄ eo intrauit. Ad p̄positoꝝ sicut
ille q̄ alterū reuocat malitiose: si
ue a religioe: siue ab igressu eius
dē peccat mortāl̄: cui⁹ cā i parte
est: q̄ eā reuocat a meliori bono.
Ita i p̄posito dicendū est de illo q̄
aliū reuocat ab hac sac̄tissima cō
fraternitate: siue etiā q̄ aliquē la
pedit ne intret. Sit ḡ dīq; circ̄ hoc
circūspect⁹ et cautus. Pōt etiā
ad p̄positū p̄ncipale adduci alia
similitudo vtz de illo q̄ malitiose
excuteret flores de arborē nese q̄
tur et eis fruct⁹. Talis em̄ vide
ret grauit̄ peccare quasi impu
gnās op⁹ dei et bonitatē suāz quā
p̄municat creaturis fm̄ earū ca
pacitatē. Ita i p̄posito iudicādū
est. Nā bonū p̄positū i nobis est
tāq̄ flos quē de⁹ p̄ducit i nobis:
q̄ vt dicit Jac. i. Omne datū opa
tūmū: et omne donū p̄fectū de sur
sum est: descēdēs a patre luminis
Et. ij. Coꝝ. iij. Nō lum⁹ sufficien
tes cogitare aliqd̄ q̄ nobis quasi
ex nobis: s; sufficiētia n̄ra ex deo
est. Item phi. ij. De⁹ est q̄ operat̄
in nobis et velle et perficere p̄bo
na voluntate. Item Elaye. xxvij.
Oīa opa nostra operat⁹ es in no
bis domine. Patet ergo intent⁹.
¶ Quinto p̄bat eadē veritas ta
li exemplo. Legit em̄ in rolario
magistri alani de rupe q̄ eo ip̄e q̄
beat⁹ dñicus p̄dicabat rome cum
maria populoz frequētia/ēt dñoz
rū cardinaliū et alioꝝ magistratuū
oēs ac singlos hortabat ad hāc
p̄fraternitatē: nec qdē iamter/q̄
m̄tū p̄fecit Multi aut̄ ad eū acce

De rosario beate marie virginis.

debāt p̄tendi gr̄a q̄b̄ cum alia
pn̄ia iponebāt vt dicerent psalteriū
mariale: nō intendens tñ eos
obligare ad mortale si illō dimit
terēt. Accessit ḡ ad eū q̄dā nobi
lis matrona romana gr̄es p̄steri
ei. Cūq; illi iposuisset cū alijs pe
nitētijs peculiarib; vt p̄ singlōs
dies vni⁹ ani diceret dictū psalteriū
hoc respuit facere dicens. P̄
habeo de p̄tuerdie facere certas
orones: ieiunia: et elemosynas:
atq; pegrinatōes/ v̄sitrādo sc̄tā
loca hui⁹ ciuitat; nō curo de rosa
rio v̄ro. Nō em̄ possem oib; p̄tender
dere. hec ḡ dicebat: q̄d f̄ui⁹ est
altos ab hoc sc̄tō p̄posito reuoca
bat dicēs hoc esse vanū et iuile. et
q̄ erat mulier multū potē et b̄e
ektinatōis/ multi sibi credebāt.
Cūq; malū ei⁹ intellexisset vir dei
dñicus nō cessat fundere p̄ces ad
dei matrē vt illuminaret eā. Mira
res. Nā nō multo post subito ras
pit forte i cōtus: et iudiciū dei t̄ue
tur horribilissimū: adducit q̄ an
iudicē iudicāda. vbi p̄ maxie fuit
rēphēnsa de iobedientia ad virū
dei. Whicū et de sc̄dalo alijs dato
q̄q; p̄tuz i se fuerat a dicta p̄fra
ternitate reuocauerat/ quāuis i
alijs sat; bona esset. Prop̄ q̄d ad
iudicata fuit: et si n̄ ad dñationē
tñ ad mirabilem penā p̄ demōes
inferendā p̄ aliq̄t menses. Cūq;
incredibilez penā pateret ad dei
genitricē se quertit dicens. O vir
go ḡginuz et m̄ pietat; maria mi
serere mei pauprime peccatris
q̄ laxaui ligūā t̄ te. Et ecce mox
adest ḡgo sc̄tissima q̄ leuauit eā v̄
maxis torment; dicēs ei. O filia:
filiā duri cordis fuisse. Insup̄ et
rosariū meū sp̄uisti: p̄hdēs talis
opib; tuis bōis. Sz unnc volo te

bi oñdere q̄tī sit meriti ipm lege
re. Quo dicto app̄hēnsa statera
pre ex vna posuit oīa ieiunia/ oēs
elemosynas/ oēs orones: et pegrī
natōes ei⁹ p̄te aut̄ ex altera po
suit ipm rosariū/ et mox des̄sit sta
terā ex p̄te sua/ et alterā p̄te leua
uit. Ecce inq̄ruides filia q̄ te t̄tu
t; est psalteriuz meū/ tu autē ip̄z
p̄tēpsisti/ nec it̄d ubi sufficit quā
mo alios reuocare ab eo voluisti.
Age ḡ p̄nāz et p̄stere/ atq; d̄uel
p̄inetudinē michi psallere psalte
riū āgelice salutanōis/ et hoc tibi
multum p̄derit. His itaq; gestis
matrona illa cucurrit ad virū dei
dñicū visionem narrās: et p̄ctā sua
plene p̄stēs atq; oī cum istantia
petens ascribi p̄fratritari p̄dicte
q̄d et sc̄m est/ p̄d̄cā alijs narrās:
et ad ip̄az sc̄tāz societate atrahēs
In hoc igr̄ sc̄tō p̄posito ad finem
v̄sq; p̄leuerās/ tādē regnū celoz
intrace meruit/ q̄d nobis cecedar
qui etc.

¶ Sermo. v.

Salutate Mariā que
multum laborauit
vobis. Roma. xvj.

¶ Quinta veritas.

Cumto charitat;
affectu ad p̄fratres sui rosariū seu
psalterij pia dei genitrix ḡgo du
cit. Ita vt eos sub sua speciali cu
ra et p̄tēctōe t̄ oē ingruēs maluz
h̄re censeat. priusq̄ descendam⁹
ad p̄bationez hui⁹ h̄itat; de hoc
terminio p̄fraternitas aliq̄d nobis
differendū est. pro q̄ aduertendū
duz q̄ sextuplex est p̄fraternitas
vez ḡnalis/ ḡnatio: ḡnalissima
specialit; specialior; specialissima
¶ P̄tia igr̄ p̄fraternitas ḡnalis
appellat̄ fm̄ quā oīes xp̄iam t̄ā
boni q̄ mali censent̄ fr̄es/ vt pote
ab eodem patre sp̄o geniti/ et u

Sermo quintus.

¶ tero eiusdem matris ecclie p ba
ptismū recōditur: hoc p lauachū
regeneratiōis ⁊ renouatiōis spūs
sancti quā effudit i nos abunde p
Iesum xpm saluatore nrm. ri. iij.
Venit itaq; xps i morte sua fide
les sanguine suū tāq; semen totū
scitans ⁊ spūalis regnatiōis effu
dendo. Ut et de quolibet xpiano
tūc dicere potuit illud psal. Ego
hodie genui te. Tunc etiā: vt dicit
Iac. i. voluntarie gēni nos supple
de⁹ p^r. Sed quō. Certe xpo vita
tis. i. p flūū suū q est xpo verax.
Sed ad qd. profecto vt sim⁹ iu
tuz aliq; creature ei⁹. Tūc enī
cū xpus penderet i cruce iniciari
sunt filij ei⁹ xpiani: qz tūc forma
ta est ecclesia sicut de latere ade
dormientis formata est eua.

¶ Secda pfraternitas dicitur gñalior
in qua pueniunt gentiles iudei ⁊
xpiani/hebrei/greci/et latini/et
breviter oēs quotq; ad dei yma
ginē ⁊ similitudinē sunt formati.
Malach. ij. Nunquid nō vn⁹ est p^r
oim vestruz. Sic q; vn⁹ st p^r oim
hoim: q; oēs hoies sunt fratres.
Nec in hoc est distinctio iudei ⁊
greci. Et de hac pfraternitate lo
quebat xps Mat. xxij. cū dice
bat. Un⁹ est p^r vester q i celis est:
vos aut oēs fratres estis. Et q; q;
iudei ⁊ ceteri infideles sunt frēs
nri q; ad eos charitatē hñe debe
mus. Sed forte dicet aliq; Nō
debem⁹ habere charitatē neq; fra
ternitatem ad dñatos quoscūq;
ergo neq; etiā ad iudeos ⁊ paga
nos. Respondeo ⁊ dico q nō est si
mile. Nā q; nō infideles q adhuc
sunt i via nō p munit nobiscuz
in fide ⁊ charitate possunt tamen
p munitate: q; fide possunt recipe
re ⁊ multi alijs xpianis meliores

esse. Sec⁹ autē de dñatis. Pro
pterea Aug. de hbis dñi. f. ix. de
sic. De nullo desperādū est qd
patientia dei ad pñiam adducit.
Pagan⁹ est hodie: vñ scis vtrum
sit futur⁹ crastino xpian⁹. Jude⁹
infidelis est hodie qd si cras cre
dat in Chusto. heretic⁹ est hodie
qd si cras sequat catholicā verit
tatē. Scismaticus est hodie qd si
cras amplectat catholicā pacē.
Quid si isti quos in quocūq; ge
nere erroris noras ⁊ tāq; despe
ratissimos dñas ante q; finiant
vitā istā agant penitentia ⁊ i fu
turo inueniant verā vitā. De iude
cōfirmat dictū suū per illud apo
stoli. f. Cor. iij. Nolite ante tem
pus q; iudicare. hec ille. Pr
ergo quō ceteri infideles possunt
nobiscum cōmunicare i vera fide
⁊ sincera charitate. Ex quo seq̄
q; debem⁹ eos fraternaliter dili
gere: ⁊ peoz conuersione ad do
minū qui est; pater omniū orare;
vt ipsi ⁊ nos possim⁹ ad celestem
hereditatē tādem ad vna puenire.
¶ Tertia cōfraternitas dicitur ge
neralissima: in qua omnes creatu
re cōueniunt p xpo eundē habēt
patrem per creationem: vt dicit.
xxij. q. si. q; abstulerit. vñ Deute.
xxxij. Nunquid nō ipse est pater
tuus qui possit te ⁊ fecit te ⁊ crea
uit te. Et possunt ista vera dirigi
ad omnem creaturā que emanat
a deo parte p creationē. Si ergo
deus per creationē pater est om
nium creaturarum: ergo omnes
creature habent inter se contra
ternitatē. Propterea beat⁹ frā
ciscus vir certe totius sanctitatē
aues ⁊ cuncta animalia fraterno
nomine vocabat. Sed de hac fra
ternitate hactenus dictum sit.

De rosario beate marie virginis:

¶ Quarta: fraternitas vbi specialis quā soli iusti hñt inter se: proximis suos sicut seipos diligētes ad quā nos admonet apłus Ro. xij. dicēs. Charitate fraternitatis inuicem diligentes. Itē. j. pēf. ij. Fraternitate diligite. Oēs q̄ iusti quotq̄ sūt i mūdo q̄tūctiq̄ distēt p̄fraternitate vnā faciūt. vñ Aug. s. ij. dñice. ij. post oct. regū. Charitas inq̄t corporali separatos: cōsuevit sp̄iali copulare atq̄ vnire Duo em̄ q̄ se lectō amore diligunt etiā si vn̄ sit i oriente: et ali⁹ i occidente: ita i charitate p̄glumināre p̄ligunt vt nūq̄ ab inuicez separēt̄ Pro qua re nichil nocet corporū separatio vbi est animoz vera et sincera p̄unctio. hec ille. ¶ Quinta cōfraternitas vbi specialior: et hñc hñt religiosi sub eodez tecto religiose et fraterno amore p̄morātes. de q̄ i psal. Ecce q̄ bonū et q̄ iocundū: habitare f̄res i vnū. i. p̄corditer et pacifice. Quāuis em̄ diuersi diuersis depurent officijs in vno claustro: hoc tñ non ipe dit vnitatem fm̄ deū. Corp⁹ em̄ hñc nūm vnū est: et tñ nō oīa membra esidem actū hñt: vt dicit Ro. xij. Ita in p̄posito dicendū est q̄tū ad religiois vnitatez et officioz varietatem. Debēt itaq̄ p̄sone religiose nō tā corporali q̄ sp̄iali i vnū cōuenire fm̄ q̄ de punitiua ecclia legit Act. iij. q̄ multitudinis credentis erat cor vnum et aīa vna i deo. Ita autē p̄fraternitas claustralis bñ custodita maximuz dei donū est fm̄ illud psal. De⁹ q̄ i habitare facit vn̄ moīs. i. vn̄ obseruatie aut p̄serudinis: i domo seu claustrali. vñ iter illa q̄ p̄cipue placent deo p̄mo p̄putat religio: la fraternitas: sic et dicit Eccl. xxv.

In trib⁹ bñplacitū est sp̄i meo q̄ sunt grata corā deo et hoīb⁹: p̄cordia factū et. Illi autē religiosi q̄ viuunt i ritibus et p̄tentionib⁹ sunt diuersoz mox i domo quos i ea nequa q̄ facit habitare de⁹: s̄z diabolus q̄ seminat iter fratres discor dias. ¶ Sexta cōfraternitas vbi specialissima qualis est p̄fraternitas rosarij gloriose p̄ginis marie: de qua pōt intelligi illud qd̄ scripsit romanis Jonathas sum⁹ sacerdos legis iudeoz. Maluim⁹ inquit mittere ad vos renouare vobiscum fraternitate et amicitia ne forte alieni efficiamur a vobis. j. Mach. xij. Que qd̄ s̄ba possūt esse fratru p̄dicatoz et p̄serti eoz q̄ alijs plunt: q̄ mittūt ad bel p̄p̄z subditos suos renouare fraternitate: leu veri⁹ p̄fraternitate rosarij marialis: vt tam mittentes q̄ missi p̄cipes sint bonoz sp̄ialis q̄ i posterū fiet a diebz p̄fratrib⁹. Et hoc est qd̄ dicit. Ne forte alieni efficiamur a vobis. i. ne frustemur participatiōe orationū vestrarū. Qd̄ si forsā queras quō poteris facere participes bonoz tuoz sp̄ialis alios p̄fratres q̄ lōge distant a te etiā forte p̄ mille miliaria. Ad hoc tibi r̄ndet Amb. p̄rio de officijs dicēs: q̄ affectu⁹. i. i. i. tētio: opt tuo nomē iponit. Et q̄ itētio tua pōt se trāstere a q̄ctiq̄ loca etiā vltra maria: hinc est q̄ oēs cōfratres tuos potes facere p̄cipes bonoz tuoz quē admodū et ipi te faciūt suoz: deo sic ap̄probare et volēte. Quicūq̄ autē sic fecerūt merito dicere poterūt ad p̄fratres suos illud. j. Machabe. xij. Nos omni tpe memores sumus vestri in sacrificijs q̄ offerimus et obseruationib⁹ sicut fas est

Sermo. v.

et decet meminisse fratrum. Officium
mabile bonum et appreciabile the-
saurus est dicta participatio ipis di-
nabatur tantum occupant circa ter-
rena quod vix semel in die potest audire
missam ad integrum et pauperibus
omni die non feriat occupant circa
agriculturam et huiusmodi. Nam hi omnes et si
miles psallentes dictum psalterium per
singulos dies benedicendo gloriosam
mariam sicut in ecclesia: sive alibi: sibi
stando: sive deambulando: et ad nego-
cia terrena perorando: sive vna ho-
ra: sive diuersis: efficiuntur partici-
pes officii omnium fratrum suorum: quo-
rum haud dubium multum valde accepti
sunt deo. Quis dubitat inter venera-
biles presbiteros carthusiensium multos san-
ctam ducere vitam. Quid dicam de re-
clatis. Quid de capitulis christianis
apud infideles. Quid de multis
ecclesiasticis et religiosis. Quid de
multis viduis. Quid de multis in-
ceteris. Quid de multis de pene infinitis
aliis huic sanctissime consfraternitati
ascribitis. Quorum etiam nomina sunt in
libro vite: et quorum bonis participat
predicti si modo faciunt debitum suum ex
pre sua modo dicto his quod plibat
veniedum est ad probationem vitatis. quod
dicitur quod dei genitrix maria habet et po-
nit sub sua speciali protectione cura
omnes consfratres et sorores huius ro-
sarii aduersus omne ingruens malum.

Idem autem probatur quinque modis.
Auctoritate.
Ratione.
Figura.
Similitudine.
Exemplo.

Primo quod auctoritate. Eccl. vii. ubi
ubi ipse homo gloriose seruos suos et
acillasei famulantes in hac sanctissima
consfraternitate est ostendit sub sua pro-
tectione et cura dicens. Qui operantur in me
non peccabunt. id est collit in soluedo di-

ctum rosarium. et honorem mei peccatum non
probabit. Nepe de quibus prater huius
rosarii ipsa pia mater videt dicere illud
psal. Quia in me sperauit liberabo eum
scilicet de omni angustiarum piculo: preterea est
scilicet infidias diaboli. Et hoc ideo
quoniam cognouit nomen meum: quod sup-
ple honorauit predictum rosarium. Cla-
mauit ad me: scilicet iter aduersa auxi-
lium meum postulando: nec quod frustra
quod ego exaudiam eum: vix in die tribu-
lariorum et angustiarum. Neque enim derelin-
quas eum: quia cum ipso sum in tribula-
tione: vix per gratiam meam et per iugem auxi-
lium. Tamen autem eripiam eum: glorificabo
eum. id est a filio meo ipetrabo: talis
famulus meus eripiam ab omni malo: ab
omni tentatione et a demonis potestate:
et tamen glorificet in celi palatio. In
omni necessitate et piculo fertur in
mortis articulo quibus consfratris mar-
tie ad eam audacter recurrere pote-
rit ei dicendo illud psal. O homo sanctus
sima mirifica misas tuas. id est miras
fac ne uilescat: quod saluos facis sperantes
in te: non in se: nec in amicis aut in ui-
do. Resistit tibi dextere tue. id est de
monibus qui semper resistunt affectu
spuis non semper effectu operibus: tuis sanctis
et miser gratie tue custodi me: pupi-
lam oculi: quod scilicet tenerrime diligis: tibi
ligentissime custoditur. Sub umbra
alax tuarum. id est charitatis et misericordie tue:
protege me: sicut gallina protegit pul-
los suos: a facie ipsorum. id est demonum qui
me affirerunt: vix suis suggestibus et
tentationibus. Quid autem mihi ultra fe-
cerunt palam tibi nunciabo: quod ipsi de
mones qui sunt inimici mei mortales et
aias meam circumdederunt: ita ut non pa-
team michi via fuge aut salutem: nisi
mihi succurreris. et hoc ideo quod iuxta
et prosperitate mea adipe suum occluse est. id
delectationes peccati mihi ostenderunt: ut
me occluderet in rethibus suis os eorum
locutus est superbia: dicendo uelut noluit
B. j.

De rosario beate ma. virgi.

nr erit. Nunc autē p. Jcietes me. i. p. hcerivolētes i. pfundū ifernū cir cūdedert meryz tāq̄ apes vt me suis tētatiōib⁹ pūgāt: vt crueti ho stes vt me freantz vt ferocesa leo nes vt me rapiāt 2 ad spellūcā suā ifernalē ptrahāt: iō seq̄t. Susceperunt me. sic leo pat⁹ ad p̄dā: 2 sicut catul⁹ leoīs hīcās i abdit⁹. i. i. ocul tis. Exurge igit o x̄go ḡiosissima exurge o d̄na potētissima exurge o m̄r p̄ssima Exurge inq̄ i occurus meū 2 vide ip̄ta patior: tibi est de relict⁹ ē paup̄ Exurge in adiutoriu mihi exurge velociter p̄ueni eū. i. demonē: q̄ si postea uenerit supplā ta euz 2 eripe aigz meā ab ip̄io dia bolo ne ip̄az in ifernū secū ptrahat hec igit 2 his s̄lta poterit ad piā dei m̄sem dicē dicti p̄fēs q̄m ad extrema puenit auriuz ei⁹ po stulātes Qz si fecerit p̄c̄dubio il lis mor aderit ip̄os pteget ab lsi d̄sa iunct: q̄ nūq̄ m̄ carnal fuit tā sollicita s̄ filio vteri sui q̄ p̄tia p̄ maria de salute filioz suoz et fi liaz sibi deuote p dies singlōs ip̄z rosariuz seu psalteriu decantātiuz seruam⁹ ergo illi in sanctitate 2 iustitia corā ip̄a oib⁹ dieb⁹ nostrz

¶ Sc̄o pbat p̄dicta x̄itas tali rō ne nō mior⁹ meriti imo ifinitio maioris si fas sit dicē ē ip̄a x̄go vir ginum apud filiu suū seu thronū sc̄issime tritat⁹ q̄ ceteri sc̄i 2 sc̄ē

¶ Sic ē q̄ aliq̄ sc̄l q̄ ob hoc diuilegin ti x̄go appellāt: 2 si fr̄ aliq̄ sc̄ē p̄ bōa opa q̄ gresserit in fr̄is meruerit apd̄ d̄nz vt d̄ in certz casib⁹ eoz im plozarēt suffragium exaudirēt: 2 aduersa tuerēt: sicut p̄ de brā Sar bara cur⁹ deuoti famuli nunq̄ in cōfessi mouunt. Itē de brā kathy rina q̄ cum decollari deberet facta est ad eā vox de celo di. Veni dilec ta mā te. Dis autē q̄ passionē suā

celebrauerit optata p̄sidia s̄ celis p̄mitto. Itē legit de brā margare ta q̄ p ei⁹ m̄cōriā aḡscrib⁹ se deuote inuocātib⁹ orauit d̄nz cū decollari deberet. Ad quā facta ē vox de ce lo dicēs eaz exaudit⁹. Sile legit de brō Blasio: de brō dionysio: de be cē milib⁹ martyrib⁹: 2 pleriq̄q̄z aliis sc̄tis dei amicis. Si q̄ tr̄i puilegiuz p̄cessuz ē dicē sc̄tis 2 s̄lib⁹ vt in ne cessitate deus pteget sibi deuotos famlosz fam las q̄tomaz⁹ idē cē seduz ē de x̄pi m̄fēs q̄ dicit eidē illō qd̄ Salomō dixisse fert Berlabee m̄ri sue. P̄te a me qd̄ vis m̄ mea neqz ei fas est vt tibi aliqd̄ denegē ū. Reg. ū. Illi tñ se seductiq̄ plene rātes i mal suis credūt se tādē sal uādos meriti aliquoz sc̄tōz p̄ nō nulla pus obleq̄a q̄ ob illoz hono re faciūt Tales q̄o attrēdāt ad illō domini x̄bus. Hier. xv. Si stete te Moy ses 2 Samuel corā me nō est anima mea ad populum istum: sc̄z obstinatum in malicia sua.

¶ Tertio pbat idē p figurā. Legit̄ eti. ū. Reg. xvii. q̄ cuz Jonathan e Achimaas fugerēt a facie Absalō q̄rētis eos occidere mulier qdā mi sersa illoz abscondit eos intra os pu tei sui: 2 expādit veluz sup ip̄z quoz serui ip̄i Absalō p̄stiaerēt. Et sic p mulierē illā liberati sunt a morte. Ad pposituz Absalō q̄ sterptat p̄ pacis recte designat deuz p̄rēz q̄ di ligit pacē istuz ē ex se Interduz tñ ab ip̄is pct̄ib⁹ puocat ad irāz riu sticiāz faciēdam. Jonathan autem e Achimaas significant miseros pct̄ōres fugientes 2 postēdēs a do mo d̄ni cuz peccant post qd̄ q̄nc̄ p missiue siue etiam p̄ceptiue mitti de⁹ p̄ seruos suos. i. dem deo q̄ s̄t̄ exccutores diuie iusticie: sc̄m illō psal̄. Misit i eos irā indignatiōis sue Indignatiōē e irā 2 tribulatiōem

Sermo. vi.

missionē p angelos malos dicit
de qñq̄ ipos demōes velut mini
stros horribiles detestabiles sue
iustitiet q̄rat ipos pctōes a facie
ei⁹ fugietes et vt eos adducāt co
rā eo sniaz recepturos p̄litate de
lictoꝝ suoꝝ. Mulier autē q̄ abscondit
dictos hos itra os putei velū desu
p ponēdo. designat brām h̄ginem
maria q̄ itra signū mie sue. p̄gigit
et abscondit h̄ itā dei p̄ris ipos pctō
res. p̄fertim q̄ sibi deuoti sunt rei⁹
rosarij legūt. et sic euadūt itā dei
p̄ris et ipos ministros detestabiles.
recte h̄ p̄t q̄libz p̄rat hui⁹ rosarij
dicē ad ipaz m̄res pietatis. O h̄go
scitissia et q̄ es refugij seruoptuoꝝ
fidelij. p̄fecto in ymbra alaz tuaz
sp̄abo dōcē trāseat iniquitas. supple
demonū q̄ratū aiā meā. Et q̄ di
cta iniquitas demonū nō trāssibit ex
toto ite mortē hominis. id q̄libz h̄z
sp̄are in ymbraz p̄cedit alaz cha
ritatē. misericordie ipi⁹ h̄gis s̄a
tissimē et vsq̄ ad mortē inclusiuedi
cēdo illō q̄d cāt eccl̄ia. Maria m̄
ḡre. m̄ misericordie. tu nos ab ho
ste protege et hora mortis suscipe.
Quarto pbat idē p̄positū p̄ simi
litudinem de gallina q̄ in ceteras
marimū affectum gerit ad pullos
suos. it̄ vt de eoz infirmitate affe
cta infirmet. Itē aliis eos. p̄gēs
h̄ milium desuꝝ volitātē pugnat.
sic in p̄posito h̄go maria marimū
affectū et zelū gerit ad filios suosq̄
ei deuote decātāt angelicū rosariū
It̄ vt eos specialiter protegat sub
alis misericordie suet charitatē. dōs
videt milium infernalē desuꝝ vo
litātē suet eos ad pctm̄ inducat
suet ad infernū p̄rahat. An legūt
de h̄o p̄se n̄fo. Michoꝝ cui semel
causū raptū in celstribi videret mul
tos religiosos diuersoz or̄dinum
nullū tñ d̄ suo ordine ibi cernebat

propter quod grauit̄ flere cepit
Ad quem pia mater maria ait.

Serue meus dominice nolivltra
plorare perditionem filioꝝ tuoz
rum. Non enim perditū sunt. sed
p̄te ceteris a me dilecti protegun
tur. ecce pius pater Dominicus
mor̄ cum illa extendisset pallium
suum vidit sub eo unumeram m̄
titudinem filioꝝ tuoz. de quo
beneficiō gratias deo et ipsi ma
tri pietatis egit.

Quinta probatur predictaveritas
exemplo. Legitur enim in ro
sario magistri Alani q̄ fuit q̄dam
homo in Italia ad modum diues
et vlturarius maximus. qui diceba
tur Jacobus. habebat autem ho
mo ille hoc solum bonum q̄ p̄sala
terū. a beate virginis omni die le
gebat. p̄out fuerat edoctus a be
to. Dominico. Tandem ergo mor
ti proximū vidit beatum Michae
lem. ponentem in statera omnia
bona sua. Parte autem ex altera
vidit demones ponentes omnia
mala sua in alia statera. que mul
to erant grauiora. Cūq̄ minimū
superet mor̄ affuit beata maria q̄
in statera vbi erant eius bona ap
posuit vnum rosarium. et extunc
bona opera ceperunt p̄pondera
re. Luiglatū ergo mor̄ confite
tur. vlturas restituit. catholice mor
tū. et tandem regnū celozum
ingredit. Quod nobis cōcedat. etc.

Sermo sextus.

Alita te mariam que
multum laborauit in
vobis. Roma. xvj.

Sexta veritas.

Virtus et efficacia
psalterij marialis q̄d
S. ij.

De rosario beat. mae virgi.

Deuote persolutus est toti celesti curie gratia: a diabolo odio habitus: et hominum ipsius deuote dicenti saluberrimū: tāta eē p̄dicat̄ vt p̄difficile sit imo quasi impossibile illi sinceros cultores et p̄fratres tādē posse pure Anteq̄ intrem⁹ p̄bationē hui⁹ ve ritatis p̄mittēde sunt declaratiōes terminorū et propositionum in p̄cipio contentarum.

¶ Prima igit̄ p̄positio est q̄ h̄mōi psalteriū deuote solutus est toti celesti curie gratia valde acceptū: hoc p̄t̄ sic. Et primo hoc p̄t̄ de angelis de quib⁹ dicit deuotus Ber. q̄ cum deuote dicim⁹ angelicaz salutatio nem: celū videret: angeli letant̄. Itē de sanctis abbas et electis omib⁹ idē patet sic. Cū em̄ sancti audiunt h̄bū illud: dñs tecum: tūc recedantur quō per angelū fuit h̄gini marie nunciata dñi incarnatio p̄ quaz salutem cōsecuti sunt eternā. In tali ergo modulatiōe salutationis angelice letant̄ patriarche attēdētes h̄c eē quā sub figurā viderūt et crederūt. Letantur p̄phete cognoscentes h̄c eē quā multipliciter p̄phetizauerūt. Letant̄ apli p̄pendentes h̄c esse p̄ quā tñi magistrū habere meruerūt. Letant̄ martyres et animaduertētes hanc esse quā in exēplū patēdi habuerūt: q̄ adē plusq̄ martyri fuit vt pote q̄ p̄re merore i gno cruciatū sustinuit patiomis. Letantur p̄fessores intelligētes h̄c eē quā in documentū patēdēt humilitatis post b̄dictū filiū suū receperunt. Letant̄ virgines vidētes h̄c eē Te quā in speculū totius puritatis tā ale q̄ corporis sibi in terris p̄stituerūt. Letant̄ deniq̄ tota illa celestis curia cōsideras h̄c esse per quā oēs sancti et lecti regnū celoz intrauerūt. Si itaq̄ beatis oib⁹ taz angelis q̄ hoib⁹ dicit̄ psalteriū de

note iubilatū tā gratū fite acceptū multo plus eidē h̄gini gratissimū esse nō iniuria cēlētū est. Cū deuotus Ber. ad eā loquēs d̄ sic. Est tibi o h̄go maria q̄i osculū audire hunc h̄mōi Ave maria: toties est h̄go sanctissimaz d̄cussima oscularis quoties salutaris. Nec mirū si hec h̄go gratiosissima letat̄ i decantatione angelica: q̄ vt inq̄t magister michael frāscisci quondā ep̄us saluberris. vir vtriq̄ doct⁹: et in die b⁹ suis diu p̄ris d̄ici unitator. sin cer⁹ q̄ de hoc rosario edidit quōlibet vni magistrāle quō iā oibus cōsecutus ē p̄ artē ip̄ressorū d̄uz hec h̄go benignissima audit h̄c salutatio nē deuotissimā et sibi sup̄ meliorum dulcissimā: recordat̄ illi⁹ gloriosissime salutatio nē quā sibi tota trinitas p̄ paranymp̄hū trāsmisit: q̄ sibi ad gaudiū magnū fuit. Itavt diceret. Exultauit sp̄s meus in deo saluari meo. Luc. i. Itē recordatur illi⁹ iubilationis angeloz multoz in nativitate filiū sui canentū d̄icētiū. Gloria in altissimis deo in terra pax hoib⁹ bone voluntatis. Luc. ii. Tūc deniq̄ recordat̄ illi⁹ solēnis sine ambassiate quā sibi obtulit reuerendissim⁹ ille celestis legat⁹ gabriel p̄ quā sibi annūciabat q̄ in regnū celoz assumēdā erat. Cū deuot⁹ Ber. Egrediet̄ gabriel d̄ rege ad reginā. De unparore ad imperatricē: et eo forte alacris vultu angeli prius regem haberent: habituri deinceps essent et reginam. Nec ille. Patet ergo q̄ gratum est virgini marie dictum rosarium.

¶ Secūda p̄positio est q̄ dicit̄ psalterium seu rosarium multū p̄dest hoib⁹ ipsuz deuote psallentibus. Qui em̄ ipsuz soluit integraliter p̄ singulos dies more galloz. d̄. r. v. pater noster. Qui autē per singulos

Sermo. vi.

dieb anni vni⁹ St. xv. pater noster
in fine ani verū est dicere q̄ tot die-
es pater noster quot plagas r vul-
nera sustinuit p nobis xps in sua
passiōe vt nonnulli asseuerāt fuisse
reuelatū deuoto Ber. Ecce q̄stum
pdest dictū psalteriū ex pre orōnis
dñice q̄ tāte hūitatis r efficacie esse p̄
dicat vt venalia pctā remittat vt
dicit Jo. chilo. r recitat de pe. dist.
iii. S. de quotidianis. Prodest etiā
multū ip̄i homini legere ip̄m psal-
teriū ex parte ipsius orōnis ange-
lice: r hoc ratione remedioꝝ mul-
tipliciū i es pctōꝝ multiplicia ma-
la quib⁹ potest esse hō obnox⁹ Nā
pōt hō inuind⁹ esse p culpā tenebro-
sus p ignorātiā: va cu⁹ p gfe pua-
tionē: sol⁹ derelict⁹ p dei desitutio-
nē: maledict⁹ p pene eterne obliga-
tionē: famelic⁹ p celestis refectōis
carentiā. Modo sic est q̄ ipse hō cō-
tra oia p̄dicta mala inuenire pōt
optima remedia in hac salutatiōe
angelica: deuote accedēdo ad xpi
ferā mariā r eā suppliciter salutā-
do. Qui ergo est inuind⁹ p culpā
accetat ad dei genitricem q̄ adeo
sancta est vt sit sine ve. Et hoc sibi
vult hō illud. Ave. Que est tene-
brosus p ignorātiā / accetat ad eā
q̄ est tota plena lumine: q̄ signifi-
cat ip̄m nomē maria: q̄ illumina-
trix interptat. Qui est vacu⁹ p gfe
puationē: accetat ad mariā omni
gfa refertā: q̄ expm̄it cū subdit:
gfa plena. Qui est sol⁹ derelict⁹ p
dei desitutioē: accetat ad mariā
diuinitate plenā: iō seq̄t / dñs tecū.
Qui ē maledict⁹ p etne pene obli-
gationē accetat ad mariā p ceteris
b̄dictā: iō seq̄t b̄dicta tu i mu-
lierib⁹. Qui est famelic⁹ p celestis
refectōis carentiā: accetat ad ma-
riā celesti māna refertā: iō finalit⁹
cludit i dicta salutatiōe. Et bene-

dict⁹ fruct⁹ x̄tris tui. P̄ ergo q̄stū
pdest legere āgelicā salutatiōe.
Tertis ppositio est q̄ ip̄m psal-
teriū mariale vsde displicet dia-
bolo. hoc aut̄ ostendere possum⁹ mul-
tipliciter. Primo q̄dē q̄ eū sit sup-
b⁹ nō libēter audit ambassiatā ce-
lestē destinari ad illā scissimā x-
ginē q̄ caput ei⁹ cōtruit: r q̄ hūit
humilitatis regina āgeloz r hoiz
esse meruit. In sup r in dei matres
eligi r assumi. S̄do q̄ cū ip̄e dia-
bol⁹ sit i primo luctu r merore: sū
mesibi displicet illa d̄ctis decāatio
angelica: q̄ vt d̄ Eccl. xxii. Dufi-
ca i luctu ipoꝝtuna ē narratio Ter-
tio q̄ cū sit crudelis tyrann⁹ sibi di-
splicet illa celestis ep̄stola p quam
suos amittit captiuos. Quarto q̄
cū sit inuind⁹ r pctō plen⁹ nō libēter
aud̄t illā cātilenā ad illā directā q̄
fōs est tot⁹ puritatis r gfe. Et be-
niter ad hanc salutatiōē vt d̄ de
uot⁹ Ber. demōes fugiūt: r infern⁹
tremūt. Immo scōm eūde sup illo
verbo. Cant. vi. terribilis vt castro-
rū acies ordinata. Nō tm̄ timēt ho-
stes castroz q̄stūcūq̄ b̄i ordinataz
acie: q̄tm̄ timēt demones marie no-
mē r inuocationē. His igit pmissis
remēdū est ad p̄bationē p̄dicte xi-
tatis: q̄ dicit difficilē plurimū deu-
tos cōfratres r cōfoꝝores hui⁹ cō-
fratnitatis rosariū tādē posse peri-
re. hec aut̄ hūitas p̄batāq̄z modis

Auctoritate.
Ratione.
figura.
Similitudine.
Exemplo.

q̄stū q̄dē auctoritate deuoti ber.
in q̄dā sermōe q̄ post āselmū d̄ sic
Sicut a te despect⁹ r auers⁹ o hō
niā. necessarie ē vt pear: sic a te re-
spect⁹ r ad te reuers⁹ possibile ē q̄
pear: filioli hec pctōꝝ scala. hec ma-
S. iij.

*Sufficit vnt
qm̄ p̄t̄z hōis
mani.*

De rosario bea. ma. virgi.

maxia fiducia: hec tota sō spei me
hee ille. Tū ipa hōgo scripsima dice
pōt illud ps. Mōx ero raab. i. me-
retricū q̄lis fuit raab: 2 babilonis
.i. eoz q̄ sunt ipfusiōe petōz sciētū
me: hoc est dum me velit recogno-
scere mrem mie. Ecce alienigene e
tyr: 2 p̄psa ethi. hi sine. illic: scz sub
p̄ctiōe dicte h̄gi: vt nō p̄at: s̄ vt
penitēdo vitā eternā habeāt. p̄e-
terea ipa Eccl. xxii. de seip̄a sic di-
cit. Qui audit me nō cōfundet: sup
ple p̄fusiōe etna 2 q̄ opāt ime non
peccabunt. Et q̄ seq̄t q̄ opāt i h̄gie
na. nō peccabunt: q̄ q̄ opant in ea.
i. ad ei⁹ honorē nō dānabunt: alias
aliq̄s damnaret s̄n culpa. Seq̄t 2 q̄
elucidant me vitaz etnaz hēbunt.
Elucidare autē p̄t q̄s dupl̄r dei ma-
trē scz h̄bo: vt p̄dicatores: 2 sc̄d vt
rosariuz ei⁹ dicētes 2 deferētes. Ta-
les em̄ eaz elucidant: qz sc̄d suo ali-
os puocant ad seruicēdūz eidē h̄gi
ni sacratissimē: s̄ sic eaz elucidan-
tes vitaz eternam hēbunt q̄ n̄li ta-
les dānabūt. ¶ Secundo p̄bat eadē
ritas tali rōne. Impossibile ē p̄ces
m̄ltōz nō exaudiri. put inq̄t Amb.
sup epistolaz ad Ro. in fine. S̄ sc̄d
qz ē in hac cōfrat̄nitate ascrip̄t h̄z
m̄ltos 2 pene infinitos v̄triusq̄s le-
xus hostes p̄f̄es p̄ m̄dūz v̄nuerū
d̄ilp̄os quoz bonoz et suffragioz
est princeps In̄t q̄s nulli dubiuz m̄-
ti sunt in̄s̄idēuz timētes 2 manda-
ta ei⁹ custodiētes: alij pueri innocē-
tes 2 s̄n macula saltē mortali vt p̄z
de multis puulis dictū rosariuz p̄
singulos dies soluentib⁹. Multū ē
sunt q̄ austeraz 2 sanctam ducunt
vitaz vt anachorite ch̄astitētes fe-
cluse 2 similes. Ofo autē q̄sto a san-
ctioz 2 dignioz p̄sōa fit tanto faci-
lius a deo exaudir: vt d̄f. i. q. i. ip̄i.
Itē. xii. q. v. scriptuz. Cui alludit
illud. Jac. v. Multuz valet ofo ius

sti assidua. Et hoc idē p̄bat ip̄e Jo-
cob⁹ exēplo helie dicēs. helias nō
erat i h̄is nobis passibilis: ofone
orauit vt nō plueret sup terraz: nō
pluit annos tres 2 menses sex. Et
rursuz orauit 2 celuz dedit pluuiaz
2 fra dedit fructuz suum. iij. Reg.
xviij. Si itaqz tm̄ fuit ofo v̄n̄i iusti
vt exaudiri meruerit a d̄no: q̄sto-
magis p̄derit ofo m̄ltōz iustoz.
Ceterz si ofonē duoz iustoz p̄m̄i-
serit d̄ns exaudicēdaz de celo iuraz
illud. Mat. xvij. Si duo ex vobis
p̄senferit sup terraz de oi re sp̄cum
qz petierit: fiet illis a p̄re meo q̄ in
celis ē. p̄tomagis ofo m̄ltōz iusto-
rum exaudiri d̄z. Unuz t̄n p̄certo
est q̄s ipedit ne ofones iustoz p̄ra-
trū hui⁹ rosariū valeāt aliq̄s malis
p̄f̄ibus ad p̄eruādūz eos 2 iurā
dānationē: 2 ill d̄ ē mēt̄s obstinatio
2 p̄senerātia deliberata i malo sc̄d
qz ait d̄ns hie. xv. Si steterit moyses
2 samuel coraz me nō ē aia mea ad
p̄p̄z istū. Itē i eodē l. c. xi. Tu iqt
d̄ns ad quēlibet iustū noli orare. p̄
p̄p̄o hoc: ne assumas p̄ eis lau-
dē 2 ofonē qz nō exaudiatē in ipe
clamoris eoz ad mer: i ipe afflictio-
nis eoz. Ad hoc p̄positū facit illd̄
exēplū qd̄ legit i vitas patrū de il-
lo magno petōre q̄ rogauit quēdaz
sc̄m̄ senē heremita vt rogaret d̄nz
p̄ eo: qd̄ 2 fecit m̄lto tpe. Ille t̄n nō
desistebat a malicia sua. Cūqz post
annuz rediret ad sc̄m̄ senē: 2 p̄re
ref qz nō b̄n orasset p̄ eo: qz i nullo
erat imitat⁹ a malicia sua pot̄i co-
gnouit p̄ i spiritu ip̄edimētuz sine
ofonis fuisse obstinationē illi i ma-
lo suo. Et hoc volēs ei ostendere b̄dit
illi aliq̄s p̄d̄a deferēdū ad cūitatē
Cū qz ille niteret adimplere iussa pa-
tris: nō poterat: qz p̄ retro trahē-
bat i opposit⁹ p̄tē. Et d̄t ei petōre.
Certe nō miror si p̄d̄a ad cūitatē

Sermo. vi.

deserere non valeo: quia tu obfistis mihi. At pater tu inquit obfistis mihi ne exaudiat a domino pro te. Quo audito desistit illi resistere: et tamen pro eo obtinuit senex apud dominum quod petebat. hoc igitur animaduertat dicti fratres et summo opere caueant ne pro malitia sua impediatur efficaciam orationum fratrum suorum erga se.

¶ Tertio probat idem propositum figurati declaratione: pro quo aduertendum quod propter duo precipue preseruant deuoti fratres huiusmodi solarij a damnatione perpetua. primum est assidua gloriose virginis marie pro eis apud deum supplicatio: secundum est fratrum multiplex intercessio. De primo potest intelligi illud scriptum deuoti Ber. O homo securus accessum habes apud deum in fine anni filia. etc. Et post pauca Nulla inquit poterit esse repulsa ubi tot concurrunt charitatis insignia. Quinimo ipse inuitat matrem suam ad fiduciam petendum pro suis deuotis famulis etiam quocumque voluerit dicere ei illud quod in figura salomone dixit matri sue bersabee sedenti in throno ad dexteram eius. Pete a me mater mea. Necque enim fas est ut auertat faciem tuam. etc. reg. ij. hec itaque marie apud filium assidua pro sibi deuotorum famulis supplicatio est causa quare tales non damnantur. In cuius figura legitur. ij. Reg. xiiij. quod venit mulier ad dauid quatuor prudentem et gratiosam humiliter et facilius potuit coram eo ut obtineret ab ipso redemptionem et remissionem pro filio suo absalome: qui fugas ceperat propter necem fratris sui amonem quod oppressisset thamar sororem suam. Ad propositum absalome peccatorum designat dauid autem deum patrem. Amon christum mulier illa virginem mariam. Tunc ergo absalom interficit fratrem suum amonem. i. christum. quotiens homo peccat

mortaliter: secundum illud hebre. vi. rursum crucifigentes sibi in tempore filium dei secundum quatuor in eis est: eo quod christum in ipsis est reuerentia causa sue crucifixionis. Super hoc igitur fratres diovalde irascitur deus pater: et cito a facie sua pauperem peccatorem. At vero mulier sapienter pro absalome intercedens est pia mater mater que non cessat supplicare apud deum pro fratre pro ipso peccatore: et potissimum si fuerit sibi deuotus in legem eius rosarium: pro quo tamen impetrat remissionem a damnatione. De hoc etiam aliam figuram pulcherrimam legitur. v. hester. viij. ubi dicitur quod rex assuerus dixit hester regie. Que est petitio tua hester ut des tibi: et quid vis tibi fieri etiam si dimidiam regni mei prepetieris impetrabis. Ad que hester. Si inueni gratiam in oculis tuis o rex: et si tibi placet: dona mihi populum meum pro quo obsecro. Traditum est et populo meo ut coterat et iugulet et peccet ad procuracionem ipsius pessimi amam. Quod est sustinere potero necesse et interfectionem populi mei. his igitur auditis precepit rex amam superbissimum suspēdi in patibulo quod mardocheo parauerat. Insuper et populum dei qui captiuus tenebatur libertati restituit: ut dicitur in sequenti. c. eiusdem libri. Ad propositum assuerus qui interpretatur beatus rudo designat deum patrem quod est beatitudo essentialis omnium electorum secundum illud 3o. xvij. hec est vita eterna ut cognoscant te solum verum deum: et quem misisti iesum christum amam autem qui interpretatur iniquus vel coangustans seu contemnens me: recte diabolum significat: qui iniquus est in se et coangustans quo ad homines quos rapit. Hester contemnens me: id est deum. Hester vero que abscondita dicitur

De rosario bea. ma. virgi.

virginē mariā signifi- at q̄ abscon- dita fuit sub figuris veteris testa- menti. pp̄ls autē captiu⁹ serui sūt h̄gis marie et signatē q̄ legūt et rosariū: q̄s iterdū captiuos p̄ pct̄i tenet diabol⁹: et q̄s deten⁹ est vult eos p̄terere / delere / iugulare et p̄pe tuo secū dānare. Sed tandē tanto piclo occurrit hester. i. h̄go maria deuote orās regē regū filii suū xp̄s dicēs ei. Si inueni gratiā i oculis tuis fili mi: dona mihi pp̄m meū p̄ quo obsecro. It̄ enī cerno q̄ traditus sit dyabolo. p̄pter sua pct̄a vt coneratur iugulet: et p̄eat scdm̄ pre sentē iusticiā. Quō ei sustinere po- tero interfectionē et dānationē po- populi mei. Quib⁹ supplicationib⁹ auditus mādat rex xp̄s vt serui ma- tris sue libere n̄t a seruitute. pct̄i et a piculo eterne dānationis p̄ peni- tētiā atq̄ vt restituant libertati gr̄e. Ecce p̄missi. pp̄t q̄s p̄dicti serui h̄- ginis marie p̄seruātur a piculo eter- ne dānationis. Sc̄dm̄ h̄o est cōfra- trū multiplex intercessio. Sed de isto remedio dicet i seq̄nti sermōe.

Quarto p̄bat p̄dicta veritas per simulitudinē de speratrice seu āgu- sia q̄ solet in aduētū suo ad aliquā ciuitatē sperialē liberare captiuos sicut et sperat: etiam esto q̄ tales rei sint morte. Ut enim scribit. ff. de legib⁹ senatuscōsultibus. l. prin- ceptis. Eadē priuilegia tribuit prin- ceptis anguste q̄ ipse habet. Modo sic est q̄ xp̄s q̄ est impator sicut rex regū et dñs dhantū: hoc priuilegiū habuit q̄ oēs suos. i. p̄destinatos p̄seruauit a morte eterna sc̄dm̄ q̄ ipse ait Jo. xvii. ad patrē loquas. Quos dedisti mihi ego custodiu et nemo ex eis perit nisi fili⁹ p̄ditio- nis vt scriptura i pleat que hoc de illo. p̄phetauerat. vt dicit glos. iter- li. vt patet i illo psal. Deo laudē et.

vbi de iuda dicit. Cōstitue sup̄ enim pct̄ōem et dyabolus stet a dextris eius. Cū iudicat creat cōdēnatus et. Cōcludendū ergo est ex dictis q̄ deuoti serui virginitatis marie il- li p̄sidentes p̄sult erūt deuotissimi seu rosariū redolētissimi mortem nō gustabūt in eternū: maxime cuz illa sit imperatrix angeloz et hoim.

Quinto hoc idē p̄bat exemplo Refert enī magister alanus de rap- pe in suo rosario de quodā mona- sterio monialū sancti b̄dicti in q̄ moniales vna dēpra dissolutissime viuebāt. Nam passim ad eas ingre- diebant viri boni et mali. cū tñ hoc prohibeat. xvij. q. i. diffinim⁹. Itē de statu monacoz. li. vi. c. piculo so. mādat papa Bonifacius octa- uus oibus monialibus cauiscunq̄ sunt p̄fessionis sint vt sub p̄petua clausura p̄maneat. Itē ne ad eas accedāt plone etiā honestissime nisi si subsit causa multū rōnabilis: et adhuc cū licētia illi⁹ ad quē spectat Ad idem facit. c. monasteria extra de vita et honestate clericoz. At- tēdēs ergo p̄dicta vir q̄dā vena- bilis venit ad dictū monasteriū re- formādi gr̄a: q̄ ex officio sibi icum- bebat. Sed inde ab amicis et ama- touib⁹ dictaz monialū turpē etiā cum h̄berib⁹ reiectus est: Post ānuz igit illic reuertit: et de reformatio- ne nō loquitur p̄pter q̄d benigne ab eis recipit. Media igit nocte sur- gēs p̄ officio matutino solūdo: cō- tigit euz apire fenestrā camere in qua erat et morvidit iocunda p̄ter et horrēda. In primis nempē vidit quandā cellā monasteriū luce solis amictā: et se⁹ reginā pulchē: a cuz co- mitatu multaz h̄ginūz simul et an- geloz. In medio autē camere vi- dit dictā sc̄tm̄ oniale q̄ i solētis as- liap n̄ p̄ferebat p̄sultū mariale be

Sermo septimus.

note psallente. parte ex altera vi-
die innumerū multitudinē demoni-
um in horrendis effigibus aialuz
pcellas aliarū sorozū incurrentiū.
Inter quos quidā intrabāt dicās
cameras in specie buffonuz: alij in
specie serpentum. ⁊ hmoi. Wagne
igit factō vocat ad se dictā sorozē
deuozā q̄ Joāna dicebatur: quam i
terrogauit quidnā egisset ipsa no-
cte sub tali hora. Que hūiliter rē-
dit se tunc legisse lēōm moie suum
psalteriū mariale. Ex cuius rēside-
stārim intellexit reginā quā vide-
rat fuisse xpi matrē: cū multitudie
celestis curie. Cōuocatis q̄ capti-
uatariter oib⁹ monialibus hortat eas
ad legendum deuote dictū psalteri-
um siue capelletū. addēs q̄ nunq̄
reller: eas reformare nisi ab eis pu-
mūrogatus. Dicte ergo moniales
tā propter pulchritudinē rosariōz
suozū q̄ propter libertatē nūq̄ vio-
lenter reformādi. hylari alo legūt
singule rosariū. Mira res. nā quas
humana idustria reformare nō po-
tuit hoc ipm virtus psalterij pegit
Nā vir annus prāsferat. ⁊ ecce tā
tam grātiā eis impetrauit regina
virginum vt oīno a se abdicauerit
oēm pompā seculi: ⁊ lasciuiā: sum-
mopere affectanteo xpo: ⁊ dignissi-
me matri sue in omni reformatiōe
regularis vite deseruire. Nō expe-
ctāt ergo futurā uisitatiōē patri-
suis: sed ad eū nunciū mox destināt
propter benedictū xpi eū rogātes
vt nō tardet ad eas venire pro salu-
te aīarū suarū. Quo audito let⁹ ac-
cessit humanissime est recept⁹ eas
ad pleniū reformant. ⁊ totū mona-
steriū eis requirētibus syndiq̄ opti-
mis muris vallauit. Ex tūc autē re-
ligiosissimā duxerit vitā. Patet er-
go qualiter meritis hui⁹ rosariū li-
berate sūt a piculo eterne dānstio

nis dicte mortales: que tandē pue-
nerunt ad portum eterne salutis.
Quam nobis concedat ⁊ c.

¶ Sermo septimus.

Salutare mariaz que
multum laborauit in
vobis. Romā. xvi.
¶ Septima veritas.
¶ Saluberrima pre-
cunens ⁊ omni dignitate decotate
capelleti seu rosariū aduocatrici
peccatorū ⁊ mediatrici dei ⁊ hoz-
mīnū intacte marie cōfraternitas
suolet in p̄m̄i lynnū filios acriz
bere. vt dicit tandē mereant acriz
bi in celo dei speciali munere. p̄m̄i
usq̄ descēdam⁹ ad probationē hu-
ius veritatis p̄m̄icēdū est q̄ hēc
dignissima cōfraternitas p̄e ceteris
cōfraternitatib⁹ est saluberris.
vt innuitur in principio huius ver-
ritatis: hoc autē patet ex parte tris.
¶ P̄mo qdē ex parte institutiōis p̄-
marij. Ceterē enī cōfraternitas
fuerūt ab hoībus institutē. vt satis
cōstat. Ita vero a xpo deo ⁊ hōie.
hoc autē fuit q̄ nostrā naturā assū-
psit. et se confratrē nostrum fecit.
Propter qd̄ paulus Ro. viij. vocat
eū primogenitū in multis fratrib⁹:
eo q̄ iure hereditatē patris obtinet
⁊ alijs dispartit qd̄ primogenitorū
est. vt dicit glo. iherli. Nō enī p̄m̄i-
mus iesus p̄fundit nos fratres su-
os vocare vt dicit pau. heb. ii. q̄ iū
sum⁹ ⁊ efficimur peccādo deānes
Unde ps. in p̄sona ipsius d̄t. Nar-
rabo nomē tuū frib⁹ meis. i. ap̄lis.
Itē Jo. ii. d̄t magdalene. Uade ad
fratres meos. i. ad ap̄los. Quēdā-
modū ergo xps frater noster fact⁹
seipm̄ totū ip̄edit ad salutē cōfr̄m
suozū xp̄ianozū q̄ sanguinē: vitā ⁊
aīam: ḡfam ⁊ tandē ip̄ensurus glo-
riā dicte apo. Ro. viij. Oīa cū illo
nobis donauit supple deuspat. Ita

De solario bea. ma. birgi.

etiā in hac scilicet fraternitate
ffes cōicāt sibi mutuo bea sua spi-
ritualia. Ecce quō hec cōfraterni-
tas fundamētū z originē aliquo mō
accepit a xpo. Et q̄ at talis fuit fun-
data multi intrauerūt in eā. z p̄mo
oēs apli qui mutuo se vocabāt fra-
tres. scōz illud Jo. xxi. Erat sermo
iste inter ifes: qz discipul⁹ ille non
nō mouit zc. Deinde discipuli z q̄-
quot erāt fideles in p̄mitina ecclia
intrauerūt hāc cōfraternitatē. scōz
quod loquit̄ apo. i. cor. xv. dicens.
Utius est supple xps postq̄ a moi-
tuis resurrexit plusq̄ quicūq̄ fra-
tribus. Nōne verū mēbrū hui⁹ cō-
fraternitatis erat ipse idē paul⁹ q̄
in oibus epistolis suis vocat illos
ffes q̄bus scribit. Eisdem etiā la-
bates suos z orationes cōicq̄. Ut
i. cor. xiii. dicit. Ego libentissime i-
pendā z supimpēdar ego ipse pro
labatibus vestris. Sup quo dicit glo.
interli. impendā rez sp̄haliat z sup
impēdar. post oīa meipm si opus
est etiā corporaliter mouēdo. Sicut
idē apls Ephe. i. scribit ita dicens.
Audiens fidē vestrā que est in dño
scilicet dilectionē in oēs scōz: nō ces-
sat gratias pro vobis agere mēori-
am vestri factōis in orōnibus meis.
Idē scribit Ad. i. dicens. Sine inter-
missione memoriā vestri facio sem-
per p̄ vobis orātes. Et col. i. Sē-
leferit paulus in suis ep̄lis. Nōne
deniqz mēbrū huius cōfraternitatis
se esse asserbat Joānes cū galo di-
scipulo suo scribebat dicens. Charis-
sime in oibus ofonē facio prospere
te ingredi zc. iij. Jo. vnicō christi-
ano. Ad instar q̄ xpi z apostolorū
eius successu ipis interūt adiuuicē
charitatē z confraternitatē sc̄i dei
amici: quales fuerūt Bndict⁹ Ber-
nardus: dñicus. z penē infiniti ali⁹

sibi mutuo cōicabāt ofones suos z
sp̄alia bona. hec autē sanctissima
cōiuetudo adhuc in aliquibus p̄se-
uerat: quā adauceat p̄missimus p̄ns
ad exaltatōes sui nominis: sue q̄q̄
dignissime maris. Patet ergo vñ
sumpsit p̄mo fundamētum ipsa
confraternitas: qz a xpo sp̄s non
sub eodē ritu sicut modo obserua-
ri i solet: neqz etiā sub eodē timorē
pote q̄ diceretur confraternitas ro-
sari vel huiusmodi. Sz magis om-
nia illa p̄figuratiua erant huius
confraternitatis. ¶ Secūdo hec cō-
fraternitas p̄te cunctis est saluber-
rima ex parte occupationis. Nam
confratres illius et consorores has-
bent sanctissimam occupationē: sc̄l-
licet dicere deo z mari sue frequē-
ter laudē: potissime q̄ ipsum rosari-
um dicunt secūdo mōtē gallico.
Sūt etiā nōnulli q̄bus nō sufficit se-
mel in die dicere ipsum psalterium:
quinimo ipsum frequēter repetit.
Nec quidē saniter: qz per talē mo-
dū pluries cōsequuntur indulgenti-
as ad hoc datas: qz toties quoties.
Cū hoc sūt q̄ sic multiplicant bo-
na aie in soluēdo z repetēdo dictū
psalteriū: etiā cauēt et euitantur
mala multa: p̄ fugā ociositatis: que
est fomes z nutritrix oīm maloti: qz
vt dicit̄ Eccl. xxxiij. Multā malitiā
docuit ociositas. Hoc patuit in solo-
mitatis. de q̄bus Eze. xvi. dicitur q̄
hec fuit iniquitas sodome: supbiat
saturitas panis z abūdāna: et oculi
ipsius z filiarū eius. hoc patuit i re-
ge dauid. de quo legit̄. i. reg. xi. q̄
dū semel ociosus esset deābulādo i
solario dom⁹ regie vidit ex aduer-
so mulierē lauātē se z mox rap⁹ ē
in amorē illius: doctumiqz cū ea.
hoc autē ei nō occidisset si ad bellū
p̄cessisset cū Joab et ceteris militi-
bus suis. hoc etiā patuit i salomo

Sermo septimus.

ne filio ei q̄ d̄d̄u fuit occupat⁹ cir
ca structuraz tēpli ⁊ dom⁹ regie ca
ste ⁊ iure vixit. q̄b⁹ p̄plet⁹ ociose de
dit ⁊ p̄ter i amore mulie r̄m̄iz i mo
dū exaritur p̄. iij. Re. xi. Hoc beni
q̄ paruit i nabugo donoz q̄ cum
ociando de baularet i aula palatū i
stati eleuat⁹ i supbia ⁊ dixit. Nōne
hec ē babilō quā edificauit i fornu
dine mea. Dan. iij. Prop̄ea de ma
lis q̄ nata sunt ori ex accidis loq̄t
psal. dices. In labore hoiz nō sunt
supple ociose: cum hoib⁹ nō flagel
labuntur sc̄z in p̄nti sed bene cur de
monib⁹ i futuro. Ideo tenuit eos
supbia sicut dicitur in inuidia de
nabugo. op̄i sunt iniquitate ⁊ impie
tate sua. sicut paruit de dauid qui
polt oculum op̄at⁹ est iudicate adul
terando ⁊ thoz alteri⁹ polluendo.
erat iuquum ⁊ p̄ter ept⁹ est impieta
te vne morte peurando. q̄ nimis
sp̄um erat. Sc̄ q̄t. p̄dit q̄si ex ad
pe iuditas eoz sicut paruit i ip̄is fo
domitis q̄ erant repleti adipe. i. a
bundantia oim bonoz transiit in
affectum cordis: sicut paruit de sa
lomone. Prop̄ea vt deuot⁹ Ber. q̄
oi cogitationum inutilium ⁊ malax
tēstionum: i. tēstina ē ocuz. Nā si
cut sētia i māib⁹ recipit oēs sordes
corpales: Ita oēs ociosa oēs sordes
sp̄ia. Et iō hiero. nos admonet ad
assidua op̄ationē bonā. sc̄z qd̄ re
citaf de ps. di. v. nūq̄. Sēp iqt̄ ali
qd̄ boni facio vt semp diabol⁹ iue
niat te occupatū. Ec̄ q̄tū p̄dest le
gere frequēter psalteriū. Regia ma
rie: q̄ ad literā p̄t̄ itelligi illō qd̄
i p̄ncipio dicta ca. vt ipe hie. Nūq̄
inqt̄ de manu tuo lib psalterij disce
bat i q̄ notaf frequis repetitio eiusd̄
¶ Tertio hec b̄dicta p̄finitas est
saluberrā p̄ ceteris ex pte p̄serua
tionis. Nā maximi pctōres ⁊ pec
catrix in ea s̄cripti preferuant⁹ a

multis mal' sc̄a h̄a: p̄cent: hoc p̄
pter merita bonoz p̄fz suoz. qz vt
d̄t. puer. xvij. Frat̄ q̄ adiunat⁹ a ipe
q̄si citas firma. Et eccl. iij. Meli⁹
duos ēē sil' p̄ vnū: h̄t. n. emolifitū
societat⁹ sue. Si vn⁹ ceciderit ab al
tero fulcief. Ne soli qz si ceciderit
nō h̄z subleuātē. Et si dormierit duo
fouebūf mutuo. Un⁹ quō calefiet: si
q̄sp̄ia p̄ualuerit cōtra vnā. duo re si
stūt ei. f̄unicul⁹ triplex difficile r̄l
p̄t. hec autē oia faciūt ad p̄positū
hui⁹ p̄finitatis in q̄ nō solum sunt
duo aut tres siue q̄tur fratres: sed
mille milia: ⁊ decies cētena milia.
Si q̄ meli⁹ est ēē duos p̄ vnū: q̄
tomagis meli⁹ est ēē cētenas cētena
milia. vt in hac p̄finitate p̄z p̄ vnū
vz extra h̄ac sc̄az p̄gregationem
Qd̄ autē melius sit: ostidit. qz hunc
emolifitū societat⁹ sue. i. p̄cipi
tionē in b̄is mutuo. Et iō si vnus
conf̄m ceciderit: ab altero siue ab
aliis fulcief vt nō totaliter corruat
sz p̄ p̄ces conf̄m a pctō resurgat.
Quāuis enī null⁹ de p̄digno etiam
q̄sticunqz iust⁹ possit alteri mereri
p̄mā gr̄am p̄ter x̄pm. hoc tñ p̄t̄ de
p̄gruo. sicut paruit de stephano er
ga paulū. de q̄ dicit Augu. in. i. ser.
eiusdē stephani q̄si martyr stepha
nus nō sic orasset: ecclia panlum
nō habuisset: sz iō de terra erept⁹ ē
paul⁹: qz i terrā inclinat⁹ exaudi⁹
est stephan⁹. hec ibi. p̄z ē q̄t̄ vn⁹
de p̄dictis p̄fratrib⁹ cadēs p̄ pct̄m.
ab aliis p̄fratrib⁹ bonis releuat.
Ne ergo soli. i. illi q̄ non itrat hanc
sc̄am p̄gregationē: qz si ceciderit
qz p̄ facile est: nō h̄z subleuātē. i. q̄
eo oret. Et si dormierit duo i lecto
vno. i. vir ⁊ mulier in m̄fimonio fo
uebunt mutuo. i. ad dictā p̄finita
tē mutuo se puocātes: i. iudicātes vn⁹
quō calefiet. i. ille q̄ est i ex p̄s hui⁹
p̄finitatis et q̄ ignorat vtilitatē ei⁹

De rosario bea. ma. virgi.

maximā quōd concupiscet eā. Valet
benignē hec sancta fraternitas ad
facilius resistendū diabolo & pctō.
30 subdit. Et si spūā pualuerit cō
tra vnū. i. diabolū? 3 hoies solitariū
duo supplevnti hāc fraternitāte
resistūt ei. Funiculū triplex diffi
cile rūpit. Sēp̄ ē q̄ q̄ro sūt plures
cōfēs boni & iusti tāto securi? vi
uūt q̄ ad deū: nec tā fa cil e capiunt
a diabolo: q̄ dū ipse nūq̄ rumpere
vnū de funiculis istis. i. aliquē de cō
fratrib? ad pctm̄ trahere. alij funi
culi resistūt ei. Ite aut̄ funiculū est
adeo fortis vt etiā p mortē nō vale
at rūpi. q̄ hmōi p̄fres iuuāt se mu
tuos ofonib? nēdū i vita verū etiā
post mortē q̄ ad illos q̄ ad purgato
riū descendūt quib? adhuc plūt suf
fragia supiuētiū fratru? b̄. xiiij.
q. ii. aie defunctorū. Et idē b̄. cas.
viij. q. fortis vt mors ē dilectio im
mo fortior vt dictū ē. Pr̄ q̄ nēdū
hmōi p̄fratres p̄seruant a multis
malis vep̄ etiā assequūt multa bōa
tam in p̄senti q̄ in futuro. Btūs er
go q̄ igredit̄ hāc fraternitatē & p
seuerat i ea vīq̄ ad mortē: q̄ si sit
bon? melior efficiet: sicut duo ignes
mutuo se fouēt. Si hō mal? fuerit
tūc meritis b̄e Marie & p̄fratrum
suorū emendabit: nisi fuerit totali
ter idurat. Insup̄ diabol? nō tātū
poterit p̄ra eis pualuere p̄pter so
cietatē bonorū. In cui? figura legit̄
Genesis. xix. q̄ āgel? q̄venerat sub
uertere Sodomā monuit Loth vt
inde recederet adiciēs q̄ nō posset
dec̄p̄ 3 illā ciuitatē donec ille egres
sus esset. 3te gen. xvij. legit̄ dñs p
missile idulgentiā Sodomę: & So
more: atq̄ alijs trib? ciuitatibus
si modo i eis iuenerent. x. iusti. Cū
q̄ i hac sc̄tā p̄gregatiōe sint plusq̄
mille milia iustorū q̄ns est vt ipse
dñs parcat malis eis mixtis & adij

ctis in bona p̄fraternitate. his ergo
pluribus veniēdiū est ad p̄batio
nē p̄dicte v̄tatis: q̄ b̄ q̄ p̄dicti cō
fratres facientes se in vnū scri
bi merent ascribi in celo. Ita veritas
probat̄ quinq̄ modis.

Auctoritate.

Ratione.

videlicet figura.

Similitudine.

Exemplo.

Primo quide auctoritate. Dan.
xij. vbi sic legit̄. In tpe illo. s. exter
minūi mundi saluabit p̄p̄s tu? ois
qui inuentus fuerit scrip? in libro
Et q̄uis ad litterā ista p̄p̄ia itelli
gat de p̄p̄o fidelis: de illis q̄ scri
pti sūt i libro vite p̄ eternā p̄desti
nationē Nō icōuenit tñ quin itelli
gat de deuotū marie seruulis q̄ die
tim ob ipsi? reuerentiā legūt er? ro
sariū atq̄ i vnū scribunt. Qe vt
cit sexta v̄tatis: p̄dificale ē tales dē
nari. Caueāt tñ p̄dicti p̄fratres ne
niniū p̄sumētes de p̄p̄a iustitia de
sistāt ab opib? bonis: & se imicēāt
multi: malis dicentes illis sufficere
q̄ p̄fratres sint rosariū q̄ finalis: q̄
vt b̄. 3. e. h. xvij. Si auerterit se in
stus a iusticia sua & fecerit iustitē
oēs iusticie ei? nō recordabunt. Ca
liter q̄ i tiorē dei v̄uāt & debitiū sa
mulatū regie celi persoluāt vt tā
dē audire mereant a dño illud. Lu
ca. x. Gaudete q̄a noia v̄ra scripta
sunt in celis. O q̄tū igit̄ gaudebūt
deuoti p̄fratres hui? rosariū q̄n qui
dē in exitu eorum ab hoc seculo nēq̄
videbūt libitū istū vite aptū: ibi le
gent noia sua i s̄is aureis scripta.
Alius liber inst̄ 3o. apoc. xij. apt̄
est q̄ est liber vite. Aduertat tñ di
ligēs lector q̄ vt dictū est nō est de
necessitate hui? cōfraternitatis vt
p̄fres in vnū scribant: s̄ tñ valde cō
gruū est nec quide vacat talis in

Sermo septimus.

scriptio ministerio. Tu primo quod est significatio illius inscriptionis quod est per destinationem in libro vite in quo libro scribi petim? auxilio virginis marie. Tum scdo quod est remedium rana ut ad salutem tandem ipsa huiusmodi sub pretactio numero non sim? in memores. et sicut ut vice ipsa mat pietatis nisi memoriam sepe habeat coram filio suo. Tum scio quod est consolatua ois fratrum consolorum. ut dum tatos fratres nos habere gaudeamus proleamur de bonorum suorum condicione et participatione: quod mediante spe habemus de sequenda eterna felicitate. Oportet igitur bonum est in hac fraternitate scribi per quam deus noster iesus christus cum sanctissima eius matre in partem recipiunt atque sub eis filialis fraternitas ascribitur dignitas diuinaque mirifice participat. Oportet ad cathedra fraternitatis per quam fratres a celestibus prahunt in mortis articulo specialiter consolantur: demones ne eis prevalerent perferant: os infernalis putei clauditur et porte celestes amplius aperuntur. Beatus ergo qui permanserit in te.

¶ Scdo probat idem intentum tali ratione per quamlibet meritoriam operationem disponit se habere ut ascribat celesti glorie. Sed quicquid ob singulari reuerentia christi et sue dignissimi matris perit scribi in libro huiusmodi fraternitatis a sancta sede apostolica approbata facit operationem valde meritoriam: deo atque matris eius acceptissimi. Ergo talis meretur ascribi celesti glorie. Proprie de ois tali dummodo perferretur in bonocepto potest dicere ipse deus illud apoc. iii. Non delebo nomen eius de libro vite. O fidelis permissio. O idealebilis ascriptio. O deaurata inscriptio. O mira et inaudita fraternitas per quam nobis tamen bonum reponitur in celis: quod infinites

maius est quam si nobis darentur millia auri et argenti in terris. de qua merito possumus dicere illud Sap. vii. quod ois aurum in comparatione illius arena est exigua: et tantumplutum estimabit argentum in conspectu illius: quod ut dicitur puerbio. Oia que desiderant huic non valent comparari.

¶ Tertio eadem vias probat declaratur per figuram. Legitur ei neemie. vii. per ipse neemias inuenit librum in quo scripta erat noia transmigratum in babilonem: et de babilone redeuntium in ciuitate sua. Ad propositum nos transmigramus ois die et omni hora de hoc seculo ad futurum. Sed per dolor aliquid et veraciter muti transmigrat in babilonem in infernum. Babilonem enim interpretatur confusio: et ideo recte infernum de igne ubi nullus ordo sed sensu piternus horrore inhabitat ut dicitur Job. x. Aliquo transmigrat de babilone in ciuitate sua. hi sunt qui de confusione peccatorum transmigrat per penitentiam in celestem ciuitatem: quod ut dicitur hebre. xiii. Non habemus hic ciuitatem per manentem sed futuram inquam: liber autem in quo scripta sunt noia talis transmigratum ad istam est liber vite: sed in proposito est liber predictae fraternitatis hoc tamen noli sic intelligere tu lector tanquam nullus possit saluus fieri qui non fuerit huic fraternitati ascriptus: absit in tale cadamus errorem: aut etiam ois in ea ascriptus indefectibiliter et inenitabiliter saluus fiat. Sed hic accipe solum tantum catholicum quod ois ascriptus huic fraternitati si rite circa eam se habuerit ceteris paribus facilius saluabitur: et non nisi difficulter dantur et hoc in statutibus sancti marie virginis: per diffuse declaratum in precedenti sermone in probatione per figuram ubi etiam aliam tenemus rationem scilicet fratrum multiplicem in confessione. Et quod de hac ra

De rosario bte marie virgins.

esse nichil ibi dixit. ideo sub pau-
cia hic sagamus. Legit eni. ij. Re.
xiii. q. cū saul veller occidere filiū
suum ionathā eo q. s. pceptum
gustasset modicū mellis ante solis
occasus: ppls talit egit apud psem
q. vita donata est absalon: 2 placata
est ira p̄ris aduersus eum Ad. p.
positum Jonatas pctō: ē designat
saul hō deum p̄res. Tūc ḡ saul vlt
occidere ionathā qñ diuina iustitia
vult dānare pctō: ē. At hō si fuerit
huic p̄fraternitati ascripius: multa
bunt p. eo cōfratres boni 2 iusti a-
pud dñm vt non moriat eterni: r̄:
hviuat in p̄senti ḡte 2 futuro vita
glorie. Ecce quantum prodest hec
sancta atq. gloriosa cōfraternitas
Quarto. p̄bat idē itēsi tali sila
sodie. Oli em̄ cum ciuitas p̄dani p.
senatores rege ret: q̄ factū ē post
ḡ reges 2 duces sine in ea ceperit
cum p̄mū dicti sēatores recipiebāt
ob reuerētiā officij sui inscribebāt
tur i tabula publica. p̄pter q̄ p̄res
cōscripti dicebātur. Sic i. p̄posito
deuoti p̄tes psalterij marialis ob
reuerētiā ipsi h̄ginis mariez dicte
cōfraternitatis vna scribunt nedū
i fris verum etiā i celis et h̄ i tabu-
la publica. i. in essentia diuina q. pu-
blica 2 cōis est oibus beatio. p̄dō
etiā ad idē: ad duci alio s̄tudo v̄z
de illis q. olim iscribebātur. p̄pter
speciale amicitia: sicut rex Alexan-
der scripsit Jonathā inf̄ p̄mos ami-
cor. ei: vt p̄. s. macha. x. Et q. illi
q. legūt corde 2 ore dictū psalteriuz
sunt amici nedum h̄gis purissime
v̄z etiā filij sui q. ē rex regū 2 dñs
dñantium q. vt d̄ hic. in qd̄ ser-
mōe nulli dubius qui totum ad glo-
riā laudis xp̄i p̄tineat quicquid di-
gne genitrici sue fuerit ipensuz. id
iustum ē q. sicut scribunt in terris
Ita etiā scribant i libro vite in ce-

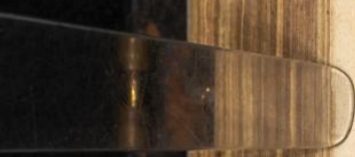
lis. Ecce quāsi p̄dest tali scriptio
in terris. S; vt iugam? vltia p̄mis
q. dictum ē in. s. ser. h̄m̄ tractatu h̄
h̄ac p̄fraternitatē p. varietate nā-
tionē triplex sortiri nomē: v̄z de ro-
sario de serito: 2 de psalterio. Item.
dictum ē q. ap̄b germaniā sufficit
semel i hebdomada legere d̄ictuz
psalteriū: ap̄b galia autē sp̄ singulos
dies leḡ. Itō nō in merito q̄rit q̄s r̄i-
tus sit tutior 2 melior: marie cum
vtrūq. legat ap̄ pballe fix̄. It̄.
vt dictuz ē R̄h̄so rit̄ galloy ē me-
lior ceteris pib̄. vt pote si eū deuote
2 eque attēte psallant. Tū q. cō-
tinet ritū germanoy 2 aliqd̄ plus.
Itō duo bona sunt meliora ḡ v̄nū
tū. Tū q. plurib̄ idulgentiis ē dota-
tus: vt p̄z in vtraz bulla. Tū q. in
eo laus dñi nois atq. xp̄ifere ma-
rie repetit frequēt̄. Tū q. sic aus-
tur cult̄ diuin̄ abundantius. Nā
chilomin? multo melius esset dice-
re ip̄m psalteriū deuote t̄m̄ semel
in hebdomada more germanoy ḡ
p. singulos dies cursim p̄cipitater
more multoy. Nō em̄ multitudo
h̄boy flexit de? vt hō. Nec h̄bis
t̄m̄ h̄ cord̄ orād̄ ē vt d̄ b. p̄. di. v̄
nō mediocriter id̄ vt ibi subditur s̄
cur melior ē quā psalmon̄ decāta-
tio cū cordis puritate atq. hilarita-
te ḡ totū psalteriū modulatio cum
cordis h̄rietate atq. tristitia. Ita in
p̄posito melius esset leḡ dictam
psalteriū deuote more germanoy
ḡ indeuote more galloy. Utrosq.
t̄m̄ relinquo i p̄suetudine patrie i q.
degunt. Nam vt habet. ff. de legib̄
l. cū de p̄suetudie Cōueniēdo p̄ris
seruāda ē. Itē in decret̄ d̄t. xii. c.
illa. s. t. q. p̄suetudo illoy. cuz h̄bus
puerfat seruāda ē diuinū nō sit p̄-
nerfa. Et ibi datur exēplū de beato
Augu. qui ad inq̄sitiones ianuarii
respōdens sic ait. Water mea mea

Sermo septimus.

Aiolanum me secuta inuenit eccle-
 siam sabbato nō ieiunā: cepit tur-
 bari qd nā ageret. Tunc ego talia
 nō curabā: s; ppter ipsam p̄lūni de
 hac re b̄tissime mēorie virum Am-
 brosiū / q̄ r̄fidit se nichil me docere
 posse nisi qd ip̄e faceret. Air ḡ. Cū
 romani venio ieiunio sabbato: cuz
 hō hic sum nō ieiuno. Sic e tu ad
 quā forte ecclesiam veneris ei mo-
 rem serua. si cuiq; non vis esse scā
 dalo: nec quēq; tibi. hoc cuz matri
 renunciaſſet libent̄ amplexata est.
 hec ibi. patet ergo qd laudabil̄ pa-
 trie consuetudo rationabiliter ser-
 uanda est etiam in hoc proposito.
Quito e finaliter pbatur p̄dici-
 et a veritas exēplo. Refert enī sepe
 dictus magister Alanus de rupe i
 suo rosario de quodā deuoto cōfra-
 tre huius rosarii qui cum morti ap-
 propinquaret illi apparuit beatissi-
 ma virgo maria q̄ demonia ab eo
 fugauit: e supra modū eū iustificauit
 horā sue mortis denunciando et
 de p̄secutionē regni celestis eū as-
 securando. Tandē ḡ cū incredibili
 deuotione e iericia quasi subuidan-
 do velut iam de celesti p̄mio secu-
 rus e dicēdo in manus tuas dñe. et
 ipm̄ inter manus angelorū gl̄iose
 reddidit. O igitur mortales hoies
 euigilate corda v̄sa et considerate
 q̄ periculosissima sit hec vita in q̄
 degimus: in inquātū offendim⁹ oēs:
 ita vt admin⁹ sepr̄ics in die cadat
 iustus. Aduertite mortē vestraz
 ō dubietate plenā: considerate deni-
 q; terribile e stupendū dei iudiciū
 est propinquo iminere dicente Jo.
 Apoc. xiiii. Timeate deū e date illi
 honorē qz venit hora iudicii eius.
 In quo quidē iudicio propiciā me
 quaq; habebim⁹ dei genitricē nisi
 illi p̄mū in p̄senti deuoti ex tite-
 rimus. Pensate deniq; q̄ta suppli-

cia parata sunt reprobis et malle
 inferno e expurgicimint. q̄ta etiā
 gaudia preparata sunt electis e bo-
 nis in celo e conſolemini. Quam-
 obrem pro illis tam horribilib⁹ ma-
 lis vitandis. et pro istis tam ineffa-
 bilibus bonis adipiscendis: ponite
 vos sub protectione e saluagardia
 ipsius sc̄lissime dei genitricis mar-
 rie: confraternitatem tā gloriosam
 tam deuotam: tam perfacile: tā se-
 curam: tāntisq; gratis e priuilegiis
 reuertā ad honorez filii sui dñi n̄ri
 Jesu xp̄i: sicut ipsius dedicatā que
 de rosario seu seruo v̄ p̄alterio n̄ri
 cupatur deuote intrando: atq; i ea
 scribi petendo: vt sic nota v̄sa scri-
 bantur in cellis. De qua etiam con-
 fraternitate non iniuria dixerim il-
 lud E. p̄. vii. qz veniūt deuotis con-
 fratribus e cōſortib⁹ illi⁹ oia b̄ca
 pariter cū illa: vcz honozū spiritus
 lum oim̄ p̄ratrū p̄cipatio: iuxta
 primū sermonē. Frequēs in xp̄i et
 dignissime matris eius laudib⁹ ex-
 ercitatō: iuxta sc̄dm sermonē. Tu-
 ta p̄tra antiquū hostē aīay n̄ra p̄-
 tectio: iuxta tertiu sermonē. Sta-
 ta e accepta xp̄o e m̄ri sue oblatio/
 iuxta quartū sermonem. Cōtra oē
 malum e peccatum firm̄s tuitio et
 defensio: iuxta quitā sermonem. Ab
 eternis incendiis singularis p̄ser-
 uatio: iuxta sextū sermonē. Eterni
 gaudii finalis consecutio e conclusio:
 iuxta septimum sermonem. Et
 breuiter vt paucis epytalamū cō-
 plectar totum: ipsa nunq; satis per
 me laudata confraternitas infini-
 tus est thesaurus hoibus quo q̄ di-
 gne v̄rū p̄cipies amicitie dei effi-
 unt. Hic qdē p̄ ḡam: e in futuro p̄-
 gliam. Ad quā nos p̄ducit q̄ in tri-
 nitate p̄fecta viuit e regnat. Amē.

Finis.

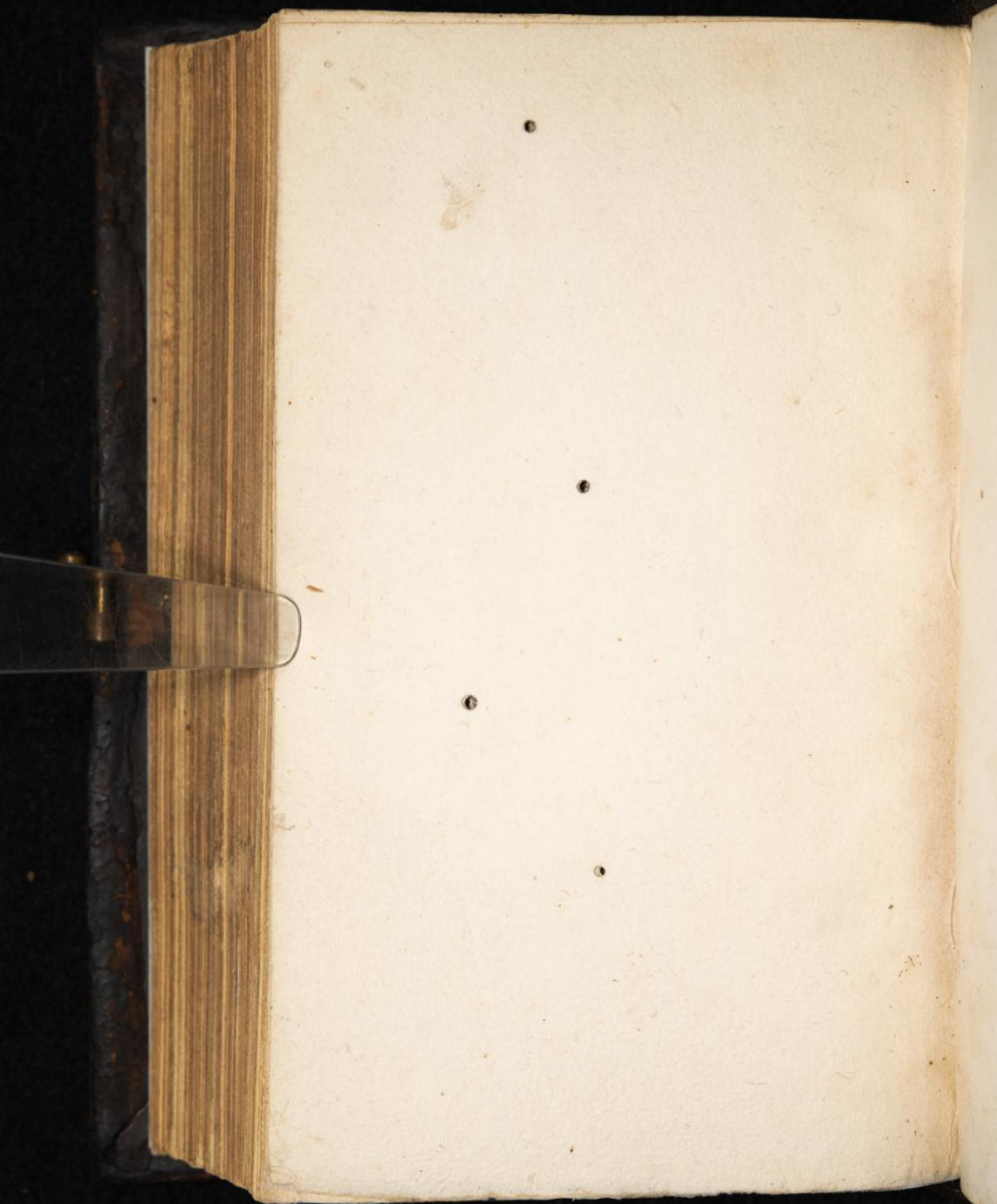

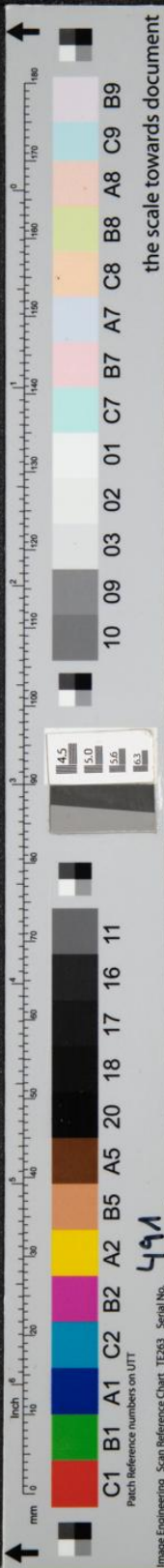

Image Engineering Scan Reference Chart TE263 Serial No. 491

272

et reprobus et malus
 vergiscimini / ista etiam
 parata sunt electis et bo
 consolemini . Quam
 lis tam horribilibus ma
 et pro istis tam ineffa
 s adipiscendis: ponite
 cectione et saluagardia
 me dei genitricis mas
 rnitatem tam gloriosam
 n: tam perfacilem se
 p gratis et privilegia
 onozes filii sui dñi nri
 p ipsius dedicati que
 u seruo vt psalterio nri
 ote intrando: atq; sea
 lo: vt sic nota vra scri
 tis. De qua etiam con
 non iniuria dixerim il
 q; veniit devotis con
 oforib; illi; oia bca
 a: vez bonozu spiritua
 atru picipatio iuxta
 onē. frequēs in xpi et
 patria eius laudib; ex
 ta scdm sermonē. Tu
 uū hostē aiay nray p
 tertiu sermonē. Sca
 tpo et nri sue oblatio
 sermonem. Cōtra oē
 catam firma tutio et
 a quita sermonē. Ab
 dūs singularis pser
 ptū sermonē. Eterni
 s consecutio et conclus
 imum sermonem. Et
 aucta epytalamū cōz
 n ipsa nunq; satis per
 onfra ternitas infini
 rus hoibus quo q; diz
 pes amicitie dei effi
 p gnam: et in futuro p
 a nos pducet q; in trī
 vinit et regnat. Amē.

Finis.

